

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

V

SEJA

19

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 19. SEJA

(9., 12., 13., 14., 15. julij 2010)

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja zapis, ki je na spletu dostopen s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi na podlagi strokovnih meril prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebujejo dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zapis zakonodajnega postopka. Kot zgodovinski dokument so vir za proučevanje predstavniške politike, parlamentarne zgodovine in tradicije.

Sejni zapisi Državnega zbora. 19. seja (9., 12., 13., 14., 15. julij 2010)

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt-Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov izdajatelja: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2011

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 19. SEJE

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UPRAVNEM SPORU (ZUS-1A), NUJNI POSTOPEK, EPA 1115-V
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LETALSTVU (ZLet-C), NUJNI POSTOPEK, EPA 1131-V
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POROŠTVIH REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAGOTAVLJANJE FINANČNE STABILNOSTI V EVROOBMOČJU (ZPFSEu), NUJNI POSTOPEK, EPA 1153-V
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SKLADU KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV REPUBLIKE SLOVENIJE (ZSKZ-C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 994-V
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O SKLADU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA NASLEDSTVO IN VISOKEM PREDSTAVNIKU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA NASLEDSTVO (ZSNVPN-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1053-V
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O DETEKTIVSKI DEJAVNOSTI (ZDD-E), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1054-V
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O JAVNIH ZBIRANJIH (ZJZ-D), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1074-V
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU (ZSPJS-N), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1082-V
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GORSKIH VODNIKIH (ZGV-B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1006-V
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O PREOBLIKOVANJU KAPITALSKE DRUŽBE POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA, PRENOSU PRAVIC IN POOBLASTIL D. S. U NA SLOVENSKO ODŠKODNINSKO DRUŽBO IN O NALOŽBENI POLITIKI KAPITALSKE DRUŽBE POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA TER SLOVENSKE ODŠKODNINSKE DRUŽBE (ZPKDPIZ), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1018-V
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UVELJAVLJANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV (ZUPJS), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1029-V
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SOCIALNOVARSTVENIH PREJEMKIH (ZSVarPre), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1030-V
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POTROŠNIŠKIH KREDITIH (ZPotK-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1062-V
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O JAVNI AGENCIJI ZA JAVNO NAROČANJE (ZJAJN), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1064-V
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O OPRAVLJANJU PLAČILNIH STORITEV ZA PRORAČUNSKO UPORABNIKE (ZOPSPU), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1065-V
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RUDARSTVU (ZRud-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1066-V

18. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O ZDRAVSTVENI DEJAVNOSTI (ZZDej-1), PRVA OBRAVNAVA, EPA 945-V

19. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O MALEM DELU (ZMD), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1133-V

20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DELOVNIH RAZMERNOSTI (ZDR-B), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1134-V

21. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UREJANJU TRGA DELA (ZUTD), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1135-V

22. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE O CENTRU JUGOVZHODNE EVROPE ZA ODKRIVANJE IN PREGON KAZNIVIH DEJANJ (MKCJVE), EPA 405-V

23. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI POGODBE MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN BOSNO IN HERCEGOVINO O PRAVNI POMOČI V CIVILNIH IN KAZENSKIH ZADEVAH (BBHPP), EPA 646-V

24. točka dnevnega reda: PREDLOG DEKLARACIJE O ZAHODNEM BALKANU (DeZB), EPA 948-V

24.A točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O RAZGLASITVI ODLOČITVE, KI JE BILA SPREJETA NA ZAKONODAJNEM REFERENDUMU O RATIFIKACIJI ZAKONA O ARBITRAŽNEM SPORAZUMU MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE HRVAŠKE, KI JE BIL 6. JUNIJA 2010, EPA 1020-V

25. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA SPREJEM AVTENTIČNE RAZLAGE 178. ČLENA KAZENSKEGA ZAKONIKA (URADNI LIST REPUBLIKE SLOVENIJE, ŠT. 55/08, 66/08 – POPR., 39/09, 55/09) (ORKZ-1-178), EPA 1059-V

26. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA SPREJEM AVTENTIČNE RAZLAGE PRVEGA ODSTAVKA 16. A ČLENA ZAKONA O SKLADU KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV REPUBLIKE SLOVENIJE (URADNI LIST RS, ŠT. 19/10 – URADNO PREČIŠČENO BESEDILO UPB2) (ORZSKZ16), EPA 1100-V

27. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Obvestilo o odstopu dr. Mateja Lahovnika, ministra za gospodarstvo, EPA 1162-V

Predlog sklepa o razrešitvi viceguvernerja in člana Sveta Banke Slovenije, EPA 1119-V

Predlog sklepa o imenovanju članov Sveta za varstvo okolja Republike Slovenije, EPA 1118-V

Predlog sklepa o imenovanju člana izbirne komisije za izbiro primernih kandidatov za imenovanje predsednika in namestnikov predsednika Komisije za preprečevanje korupcije, EPA 1120-V

VSEBINA

Določitev dnevnega reda.....	18
BOGDAN BAROVIČ.....	18
MATEJA VRANIČAR.....	19
JOŽE TANKO.....	19
MAG. BORUT SAJOVIC.....	19
MATEVŽ FRANGEŽ.....	20
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	20
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	20
BOGDAN BAROVIČ.....	21
ANTON ANDERLIČ.....	21
BOGDAN BAROVIČ.....	22
JOŽE TANKO.....	22
BOJAN KONTIČ.....	23
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU (ZSPJS-N), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1082-V.....	23
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	23
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	23
DR. VINKO GORENAK.....	24
SILVEN MAJHENIČ.....	24
MILAN GUMZAR.....	25
ANTON COLARIČ.....	25
MAG. BRANKO GRIMS.....	26
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	27
GVIDO KRES.....	28
ANTON URH.....	28
MAG. BRANKO GRIMS.....	29
MAG. BRANKO GRIMS.....	30
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	30
MAG. BRANKO GRIMS.....	32
MIRAN POTRČ.....	33
DR. VINKO GORENAK.....	35
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	36
BOGDAN ČEPIČ.....	37
DR. VINKO GORENAK.....	38
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	39
RUDOLF PETAN.....	39
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	41
DR. VINKO GORENAK.....	41
MAG. MAJDA POTRATA.....	42
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	42
JAKOB PRESEČNIK.....	43
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	43
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	44
DR. VINKO GORENAK.....	45
MILAN GUMZAR.....	46
BOGDAN ČEPIČ.....	46
EVA IRGL.....	47
TADEJ SLAPNIK.....	48
GVIDO KRES.....	48
ANTON URH.....	49
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	50

JOŽEF JEROVŠEK	51
JOŽEF JEROVŠEK	52
JOŽEF JEROVŠEK	52
JOŽEF JEROVŠEK	52
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	52
IRMA PAVLINIČ KREBS	52
JOŽEF JEROVŠEK	54
JOŽEF JEROVŠEK	54
JOŽEF JEROVŠEK	54
JOŽEF JEROVŠEK	54
DR. VINKO GORENAK	54
MIRKO BRULC	55
MAG. RADOVAN ŽERJAV	55
MAG. BRANKO GRIMS	56
ANTON ANDERLIČ	56
MAG. BRANKO GRIMS	58
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	58
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	58
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	58
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	59
BREDA PEČAN	59
JOŽEF JEROVŠEK	59
JOŽEF JEROVŠEK	59
JOŽEF JEROVŠEK	59
JOŽEF JEROVŠEK	60
JOŽEF JEROVŠEK	60
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	60
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	60
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	60
ANTON ANDERLIČ	60
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	60
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	60
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	60
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	60
SILVA ČRNUGELJ	60
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GORSKIH VODNIKI (ZGV-B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1006-V	61
MAG. DARJA RADIĆ	61
MATJAŽ HAN	61
MATJAŽ HAN	62
DANIJEL KRIVEC	62
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	63
FRANC BOGOVIČ	64
MATJAŽ ZANOŠKAR	64
BOGDAN BAROVIČ	65
MAG. BORUT SAJOVIČ	65
MAG. BORUT SAJOVIČ	66
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POTROŠNIŠKIH KREDITIH (ZPotK-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1062-V	67
MAG. DARJA RADIĆ	67
MATJAŽ HAN	68
MAG. ANDREJ VIZJAK	68
FRANC BOGOVIČ	69

MATJAŽ ZANOŠKAR	69
BOGDAN BAROVIČ	70
FRANCE CUKJATI	70
MAG. BORUT SAJOVIC	70
MATEVŽ FRANGEŽ	71
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RUDARSTVU (ZRud-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1066-V	71
MAG. DARJA RADIĆ	71
BOGDAN BAROVIČ	72
ALOJZIJ POTOČNIK	73
MATJAŽ ZANOŠKAR	73
BOGDAN BAROVIČ	74
ANTON COLARIČ	75
DANIJEL KRIVEC	76
9. točko dnevnega reda – NADALJEVANJE	77
15. točko dnevnega reda – NADALJEVANJE	77
10. točka dnevnega – NADALJEVANJE	77
14. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	78
17. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	78
MAG. DARJA RADIĆ	78
27. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE	78
Obvestilo o odstopu dr. Mateja Lahovnika, ministra za gospodarstvo, EPA 1162-V	78
Predlog sklepa o razrešitvi viceguvernerja in člana Sveta Banke Slovenije, EPA 1119-V	78
Predlog sklepa o imenovanju članov Sveta za varstvo okolja Republike Slovenije, EPA 1118-V	79
Predlog sklepa o imenovanju člana izbirne komisije za izbiro primernih kandidatov za imenovanje predsednika in namestnikov predsednika Komisije za preprečevanje korupcije, EPA 1120-V	79
BOJAN KONTIČ	79
IVAN GRILL	79
MAG. BORUT SAJOVIC	80
MAG. BORUT SAJOVIC	80
IVAN GRILL	80
JOŽEF JEROVŠEK	81
JOŽE TANKO	81
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O DETEKTIVSKI DEJAVNOSTI (ZDD-E), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1054-V	82
GVIDO KRES	82
SILVEN MAJHENIČ	83

MILAN GUMZAR	83
ANDREJ MAGAJNA	84
ALEKSANDER ZORN	84

8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O JAVNIH ZBI- RANJIH (ZJZ-D), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1074-V	85
--	----

DR. VINKO GORENAK	85
KATARINA KRESAL	86
ANTON URH	86
SILVEN MAJHENIČ	86
MILAN GUMZAR	87
EVA IRGL	87
FRANCO JURI	88
GVIDO KRES	88

12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UVELJAVLJANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV (ZUPJS), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1029-V	89
---	----

DR. IVAN SVETLIK	89
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	89
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	91
JAKOB PRESEČNIK	93
ALENKA JERAJ	93
ANDREJ MAGAJNA	94
LJUBO GERMIČ	95
MIRKO BRULC	96
MAG. MAJDA POTRATA	96
DR. IVAN SVETLIK	96
ROBERT HROVAT	99
JAKOB PRESEČNIK	99

13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SOCIALNOVARSTVENIH PREJEMKIH (ZSVarPre), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1030-V	100
---	-----

DR. IVAN SVETLIK	100
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	100
MARIJAN POJBIČ	101
JAKOB PRESEČNIK	103
DR. IVAN SVETLIK	103
MARIJAN KRIŽMAN	104
MAG. MAJDA POTRATA	105
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	105
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	106
MARIJAN POJBIČ	106
MAG. MAJDA POTRATA	107
DR. IVAN SVETLIK	107
MARIJAN KRIŽMAN	107
MARIJAN KRIŽMAN	107
MARIJAN POJBIČ	107
MARIJAN POJBIČ	107

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	108
--	-----

JOŽE TANKO	108
BORUT PAHOR	108

JOŽE TANKO.....	109
BORUT PAHOR	110
JOŽE TANKO.....	110
MAG. RADOVAN ŽERJAV	110
BORUT PAHOR	111
MAG. RADOVAN ŽERJAV	112
BORUT PAHOR	112
MAG. RADOVAN ŽERJAV	112
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	113
BORUT PAHOR	113
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	114
BORUT PAHOR	114
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	115
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	115
BORUT PAHOR	115
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	116
DR. IGOR LUKŠIČ	116
DR. IGOR LUKŠIČ	117
MAG. MAJDA POTRATA.....	117
MAG. MAJDA POTRATA.....	117
DR. IGOR LUKŠIČ	117
ANDREJ MAGAJNA	118
DORIJAN MARUŠIČ	119
ANDREJ MAGAJNA	119
DORIJAN MARUŠIČ	120
IVAN GRILL	120
DORIJAN MARUŠIČ	120
IVAN GRILL	121
DORIJAN MARUŠIČ	121
IVAN GRILL	121
JAKOB PRESEČNIK.....	122
DR. ROKO ŽARNIČ.....	122
JAKOB PRESEČNIK.....	123
DR. ROKO ŽARNIČ.....	123
VITO ROŽEJ	123
DR. IVAN SVETLIK	123
VITO ROŽEJ	124
DR. IVAN SVETLIK	124
FRANCE CUKJATI.....	124
DORIJAN MARUŠIČ	125
FRANCE CUKJATI.....	125
DORIJAN MARUŠIČ	126
FRANCE CUKJATI.....	126
JOŽEF JEROVŠEK.....	126
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	127
JOŽEF JEROVŠEK.....	128
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	128
JOŽEF JEROVŠEK	128
JOŽEF JEROVŠEK	129
JOŽEF JEROVŠEK	129
JOŽEF JEROVŠEK	129
MAG. MAJDA POTRATA.....	129
DR. IVAN SVETLIK	129
MAG. MAJDA POTRATA.....	130
DR. IVAN SVETLIK	130
RUDOLF PETAN.....	131
MIRO PETEK	131
GVIDO KRES	132

DR. ROKO ŽARNIČ.....	132
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	132
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	133
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	133
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	134
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	134
MILENKO ZIHERL.....	134
MILENKO ZIHERL.....	135
DR. PATRICK VLAČIČ.....	135
MILENKO ZIHERL.....	135
FRANCE CUKJATI.....	136
DR. PATRICK VLAČIČ.....	136
DANIJEL KRIVEC.....	136
DR. IGOR LUKŠIČ.....	136
DANIJEL KRIVEC.....	137
DR. IGOR LUKŠIČ.....	137
DANIJEL KRIVEC.....	137
ZVONKO ČERNAČ.....	138
DR. PATRICK VLAČIČ.....	138
ZVONKO ČERNAČ.....	139
DR. PATRICK VLAČIČ.....	139
ZVONKO ČERNAČ.....	140
DR. ROKO ŽARNIČ.....	141
MAG. ANDREJA RIHTER.....	141
DR. ROKO ŽARNIČ.....	142
IZTOK PODKRIŽNIK.....	142
DR. ROKO ŽARNIČ.....	142
IZTOK PODKRIŽNIK.....	142
DR. ROKO ŽARNIČ.....	143
JANEZ RIBIČ.....	143
DARKO MENIH.....	143
DR. ROKO ŽARNIČ.....	143
DARKO MENIH.....	144
DR. ROKO ŽARNIČ.....	144
ZVONKO LAH.....	144
SAMO BEVK.....	145
DR. IGOR LUKŠIČ.....	145
SAMO BEVK.....	145
ALENKA JERAJ.....	145
DR. IGOR LUKŠIČ.....	146
ALENKA JERAJ.....	146
DR. IGOR LUKŠIČ.....	147
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	147
RENATA BRUNSKOLE.....	148
DR. ROKO ŽARNIČ.....	148
RENATA BRUNSKOLE.....	149
DR. ROKO ŽARNIČ.....	149
IVAN GRILL.....	149
DORIJAN MARUŠIČ.....	149
GVIDO KRES.....	150
DR. IVAN SVETLIK.....	150
GVIDO KRES.....	151
ANDREJ MAGAJNA.....	151
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	152
ANDREJ MAGAJNA.....	152
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	152
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	153
DORIJAN MARUŠIČ.....	153

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	154
DORIJAN MARUŠIČ	154

24.A točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O RAZGLASITVI ODLOČITVE, KI JE BILA SPREJETA NA ZAKONODAJNEM REFERENDUMU O RATIFIKACIJI ZAKONA O ARBITRAŽNEM SPORAZUMU MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE HRVAŠKE, KI JE BIL 6. JUNIJA 2010, EPA 1020-V.....	155
---	-----

JOŽE TANKO.....	155
JANJA KLASINC	155
BORUT PAHOR	155
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	156
ANTON ANDERLIČ.....	158
JANJA KLASINC	159
JOŽEF JEROVŠEK	159
FRANCO JURI	161
JAKOB PRESEČNIK.....	161
ANTON URH	162
SILVEN MAJHENIČ	162
MAG. BORUT SAJOVIC	162
JANJA KLASINC	162

5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SKLADU KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV REPUBLIKE SLOVENIJE (ZSKZ-C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 994-V	163
--	-----

FRANC BOGOVIČ.....	163
MAG. TANJA STRNIŠA	165
JANKO VEBER.....	165
ROBERT HROVAT	166
FRANCI KEK.....	167
FRANC BOGOVIČ.....	167
ANTON URH	168
MIRAN GYÖREK.....	168
MAG. BORUT SAJOVIC	169

26. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA SPREJEM AVTENTIČNE RAZLAGE PRVEGA ODSTAVKA 16. A ČLENA ZAKONA O SKLADU KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV REPUBLIKE SLOVENIJE (URADNI LIST RS, ŠT. 19/10 – URADNO PREČIŠČENO BESEDILO UPB2) (ORZSKZ16), EPA 1100-V	170
---	-----

MILAN GUMZAR	170
FRANC BOGOVIČ.....	170
MAG. TANJA STRNIŠA	171
ROBERT HROVAT	172
FRANC BOGOVIČ.....	172
ANTON URH	173
MIRAN GYÖREK.....	173
MAG. BORUT SAJOVIC	174
JANKO VEBER.....	174
MILAN GUMZAR	175

4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POROŠTVIH REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAGOTAVLJANJE FINANČNE STABILNOSTI V EVROOBMOČJU (ZPFSEu), NUJNI POSTOPEK, EPA 1153-V.....	175
--	-----

MATEJA VRANIČAR.....	175
RENATA BRUNSKOLE.....	176
VILI TROFENIK.....	177
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	177
FRANC JURŠA.....	178
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	178
MAG. BORUT SAJOVIC.....	179
BOGDAN ČEPIČ.....	179
ZVONKO ČERNAČ.....	180
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	181
MATEJA VRANIČAR.....	183
BOGDAN ČEPIČ.....	183
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	184
ZVONKO ČERNAČ.....	185
RUDOLF PETAN.....	185
SILVEN MAJHENIČ.....	187
DR. LUKA JURI.....	188
RENATA BRUNSKOLE.....	189
JOŽE TANKO.....	189
MATEJA VRANIČAR.....	191
VILI TROFENIK.....	192
ZVONKO ČERNAČ.....	193
MAG. BORUT SAJOVIC.....	194
DR. LUKA JURI.....	195
ZVONKO ČERNAČ.....	196

6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O SKLADU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA NASLEDSTVO IN VISOKEM PREDSTAVNIKU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA NASLEDSTVO (ZSNVPN-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1053-V.....	196
---	-----

MATEJA VRANIČAR.....	196
RENATA BRUNSKOLE.....	197
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	197
FRANC JURŠA.....	198
MAG. BORUT SAJOVIC.....	198
BOGDAN ČEPIČ.....	198
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	199
VILI TROFENIK.....	200

11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O PREOBLIKOVANJU KAPITALSKE DRUŽBE POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA, PRENOSU PRAVIC IN POOBLASTIL D. S. U NA SLOVENSKO ODŠKODNINSKO DRUŽBO IN O NALOŽBENI POLITIKI KAPITALSKE DRUŽBE POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA TER SLOVENSKE ODŠKODNINSKE DRUŽBE (ZPKDPIZ), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1018-V.....	200
---	-----

MATEJA VRANIČAR.....	200
MARJAN BEZJAK.....	201
BOGDAN ČEPIČ.....	202
VILI TROFENIK.....	202
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	203
VILI TROFENIK.....	205
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	205
DR. LUKA JURI.....	206
BOGDAN ČEPIČ.....	206
VILI TROFENIK.....	207

MATJAŽ ZANOŠKAR	208
VILI TROFENIK	208
ZVONKO ČERNAČ	208
JOŽE TANKO	209
ZVONKO ČERNAČ	210
JOŽE TANKO	210
JOŽE TANKO	210
MAG. ANDREJ VIZJAK	211
JOŽE TANKO	211
MATJAŽ ZANOŠKAR	212
BREDA PEČAN	212
JOŽE TANKO	213
BREDA PEČAN	213
MAG. ANDREJ VIZJAK	214
BREDA PEČAN	214
VILI TROFENIK	215
ZVONKO ČERNAČ	215
JOŽE TANKO	215
JOŽE TANKO	215
MATEJA VRANIČAR	215
VILI TROFENIK	216
ZVONKO ČERNAČ	217
VILI TROFENIK	218
ZVONKO ČERNAČ	218
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O OPRAVLJANJU PLAČILNIH STORITEV ZA PRORAČUNSKO UPORABNIKE (ZOPSPU), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1065-V	219
MATEJA VRANIČAR	219
RADO LIKAR	220
FRANC JURŠA	220
MAG. BORUT SAJOVIC	221
BOGDAN ČEPIČ	221
RADO LIKAR	222
24.a točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	223
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	223
26. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	223
4. TOČKA DNEVNEGA REDA – NADALJEVANJE	223
MAG. ANDREJ VIZJAK	223
MAG. ANDREJ VIZJAK	224
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	224
MAG. RADOVAN ŽERJAV	224
6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	225
11. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	225
16. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	225
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	226

12. TOČKA DNEVNEGA REDA – NADALJEVANJE.....	226
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	226
13. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	226
JAKOB PRESEČNIK.....	226
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	227
JOŽE TANKO.....	227
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	227
ANDREJ MAGAJNA.....	228
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	228
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	228
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	228
IVAN GRILL.....	229
FRANCE CUKJATI.....	229
FRANCE CUKJATI.....	229
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	230
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	230
DANIJEL KRIVEC.....	230
17. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	231
19. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O MALEM DELU (ZMD), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1133-V.....	231
DR. IVAN SVETLIK.....	231
SILVEN MAJHENIČ.....	232
LJUBO GERMIČ.....	233
DEJAN LEVANIČ.....	235
ALENKA JERAJ.....	237
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	239
JAKOB PRESEČNIK.....	241
FRANC JURŠA.....	242
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	243
FRANCO JURI.....	244
FRANC JURŠA.....	245
MARIJAN KRIŽMAN.....	245
ROBERT HROVAT.....	246
VITO ROŽEJ.....	248
DR. IVAN SVETLIK.....	249
MAG. MAJDA POTRATA.....	252
DUŠAN KUMER.....	253
ANDREJ MAGAJNA.....	254
DR. VINKO GORENAK.....	256
MAG. ANDREJA RIHTER.....	256
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	257
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	258
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	259
MATEVŽ FRANGEŽ.....	260
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	262
SILVA ČRNUGELJ.....	263
MIRKO BRULC.....	263
JOŽEF JEROVŠEK.....	264
ANTON KAMPUŠ.....	265

FRANC BOGOVIČ.....	265
DANIJEL KRIVEC	266
JOŽE TANKO.....	267
DR. IVAN SVETLIK	268
MIRAN POTRČ.....	270
VITO ROŽEJ	271
ALENKA JERAJ	271
DR. LUKA JURI.....	272

20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH (ZDR-B), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1134-V	273
--	-----

DR. IVAN SVETLIK	273
LJUBO GERMIČ	273
BOJAN KONTIČ.....	275
MAG. ŠTEFAN TISEL	276
VITO ROŽEJ	276
JAKOB PRESEČNIK.....	277
FRANC JURŠA	278
MIRAN GYÖREK.....	279
MAG. MAJDA POTRATA.....	280
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	280
MARJAN BEZJAK	281
MARIJAN POJBIČ	282
MARIJAN POJBIČ	282
JOŽE TANKO.....	283
MAG. ŠTEFAN TISEL	285
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	286
DR. IVAN SVETLIK	286
MARJAN BEZJAK	287
MARJAN BEZJAK	287
MARJAN BEZJAK	287

21. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UREJANJU TRGA DELA (ZUTD), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1135-V	287
--	-----

DR. IVAN SVETLIK	287
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	288
MARIJAN POJBIČ	289
FRANCO JURI	290
JAKOB PRESEČNIK.....	291
FRANC JURŠA	292
MIRAN GYÖREK.....	293
LJUBO GERMIČ	293
MIRAN POTRČ.....	294
ANDREJ MAGAJNA	294
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	296
MAG. MAJDA POTRATA.....	296
MARIJAN POJBIČ	297
SILVA ČRNUGELJ.....	298
MARIJAN KRIŽMAN	298
DR. IVAN SVETLIK	299
MARJAN BEZJAK	301

24. točka dnevnega reda: PREDLOG DEKLARACIJE O ZAHODNEM BALKANU (DeZB), EPA 948-V.....	301
---	-----

DRAGOLJUBA BENČINA.....	301
JANJA KLASINC	302
MIRO PETEK	302
FRANCO JURI	303
JAKOB PRESEČNIK.....	303
MATJAŽ ZANOŠKAR	304
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	304
ANTON ANDERLIČ.....	305
DEJAN LEVANIČ	306

2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UPRAVNEM SPORU (ZUS-1A), NUJNI POSTOPEK, EPA 1115-V..... 306

BOŠTJAN ŠKRLEC	306
DR. VINKO GORENAK	307
VITO ROŽEJ	307
JAKOB PRESEČNIK.....	308
ANTON URH	308
SILVEN MAJHENIČ	309
MILAN GUMZAR.....	309
ANTON COLARIČ	310
DR. VINKO GORENAK	310

25. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA SPREJEM AVTENTIČNE RAZLAGE 178. ČLENA KAZENSKEGA ZAKONIKA (URADNI LIST REPUBLIKE SLOVENIJE, ŠT. 55/08, 66/08 – POPR., 39/09, 55/09) (ORKZ-1-178), EPA 1059-V 311

DR. VINKO GORENAK	311
FRANCE CUKJATI.....	312
BOŠTJAN ŠKRLEC	312
JAKOB PRESEČNIK.....	313
MAG. VASJA KLAVORA	313
SILVEN MAJHENIČ	314
MIRAN POTRČ.....	315
FRANCE CUKJATI.....	315
VITO ROŽEJ	316

18. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O ZDRAVSTVENI DEJAVNOSTI (ZZDej-1), PRVA OBRAVNAVA, EPA 945-V..... 316

BOJAN KONTIČ.....	316
DORIJAN MARUŠIČ	317
FRANCE CUKJATI.....	317

3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LETALSTVU (ZLet-C), NUJNI POSTOPEK, EPA 1131-V..... 318

DR. IGOR JAKOMIN	318
JANKO VEBER.....	318
JANKO VEBER.....	320
BRANKO MARINIČ	320
ALOJZIJ POTOČNIK.....	321
JAKOB PRESEČNIK.....	322
ANTON URH	322

24. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE..... 323

MIRO PETEK	323
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	323
JANJA KLASINC	324
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	324
25. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	324
FRANCE CUKJATI	324
3. točka dnevnega –NADALJEVANJE	324
19. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	325
20. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	325
21. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	325
22. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE O CENTRU JUGOVZHODNE EVROPE ZA ODKRIVANJE IN PREGON KAZNIVIH DEJANJ (MKCJVE), EPA 405-V	325
23. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI POGODBE MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN BOSNO IN HERCEGOVINO O PRAVNI POMOČI V CIVILNIH IN KAZENSKIH ZADEVAH (BBHPP), EPA 646-V	325
27. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	325
12. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	325
DR. ANJA KOPAČ MRAK	326
JAKOB PRESEČNIK	326
DEJAN LEVANIČ	326

Državni zbor V. mandat

19. seja

9., 12., 13., 14., 15. julij 2010

Predsedujoči: dr. Pavel Ganatar .....predsednik Državnega zbora
France Cukjati.....podpredsednik Državnega zbora
Mag. Vasja Klavora.....podpredsednik Državnega zbora
Miran Potrč.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 9. julija 2010 ob 10. uri.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 19. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednja poslanka in poslanci: Janja Klasinc, dr. Luka Juri, Vili Rezman, dr. Peter Verlič, Milan Gumzar – od 16. ure dalje, Roberto Battelli in Marijan Pojbič.

Na sejo sem vabil: predsednika Vlada in ministrice in ministre k 1. točki dnevnega reda, predstavnika Državnega sveta k 5. in 7. točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na določitev dnevnega reda 19. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli s sklicem seje 2. 7. 2010. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Prehajamo na obravnavo in odločanje o predlogu za umik točke z dnevnega reda.

Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke Državnemu zboru predlaga, da se z 19. seje Državnega zbora umakne Predlog zakona o poroštvih Republike Slovenije za zagotavljanje finančne stabilnosti v evroobmočju, nujni postopek EPA-1153-V. Predlog umika ste prejeli z dopisom z dne 8. 7. 2010.

Želi besedo predstavnik predlagatelj umika?

Prosim, besedo ima Bogdan Barovič, Slovenska nacionalna stranka.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa, gospod predsednik.

Spoštovane kolegice in kolegi, predstavniki Vlade!

Prepričani smo, v Slovenski nacionalni stranki, da absolutno upravičeno zahtevamo umik Predloga zakona o poroštvih Republike Slovenije za zagotavljanje finančne stabilnosti v

evroobmočjih, ne glede na dogovor predsednikov držav ali vlad in ne glede na dogovor na ECOFIN-u v mesecih april, maj letošnjega leta.

Prvo osnovno za predlog umika daje mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki ugotavlja, da je predlog zakona o poroštvih neskladen z ustavo.

Drugič, da je predlog zakona neskladen z Zakonom o javnih financah.

Tretjič, da je predlog neuskladen z Obligacijskim zakonikom.

Četrto, da ni izpolnjena zahteva, da so predvidene obveznosti, opredeljene v Zakonu o izvrševanju proračuna, ki smo ga v torek v tej dvorani sprejeli in v njem ni razvidne te obveznosti.

Petič, da ni iz rebalansa proračuna in iz proračuna razvidna nobena obveznost, ki izhaja iz tega zakona o poroštvi, ki se misli uveljaviti takoj po objavi v Uradnem listu, torej v letošnjem letu, in sodi v letošnji ZIPRO in sodi v letošnji rebalans proračuna.

Prav tako poroštva v tem zakonu niso določno opredeljena, kot bi po zakonu morala biti. Poroštvo po tem zakonu naj ne bi bilo dano z zakonom, čeprav je zakonsko določilo tisto, ki zahteva, da se poroštva dajejo z zakonom, in s tem v zvezi, da poroštva potrjuje zgolj in samo Državni zbor, ne pa samo Vlada. Da je pri dajanju poroštev potrebno skrbeti za primerno raven državnega dolga, ki ima po stanju 31. 12. 2009 zapisnih 7,14 milijard evra že izdanih poroštev; da je s poroštvom absolutno ogroženo katerokoli državno premoženje; da bo Slovenija odgovarjala z vsem svojim premoženjem; da mora biti vsakoletno izdajanje poroštev države omejeno z nominalnim obsegom, pa po tem zakonu ni. Da poroštva, ki se dajejo za bodoče obveznosti, morajo biti natančno določena, kar v tem zakonu niso.

In na koncu, še tista moralna zaveza, ki bo sedaj odločala: Slovenkam in Slovencem smo omejili vse, kar smo lahko, navzven pa se kažemo kot ena najbogatejših evropskih držav. Premislite, če je to pošteno do Slovenije,

Slovenk in Slovencev. Zato predlagamo umik tega zakona.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi besedo predstavnica Vlade? Besedo ima Mateja Vraničar, državna sekretarka Ministrstva za finance.

MATEJA VRANIČAR: Hvala za besedo. Spošтовani zbor!

Gre za zadnji korak pri vzpostavitvi stabilizacijskega mehanizma v evroobmočju. Prve zaveze so bile danes spomladi letos in sprejete so bile tudi s sodelovanjem Državnega zbora v skladu z zakonom o sodelovanju Vlade in Državnega zbora v zadevah Evropske unije. V skladu s temi mednarodno danimi zavezami smo se zavezali, da do konca julija izpeljemo vse potrebne notranje pravne postopke za sodelovanje Slovenije v mehanizmu, ki naj omogoči stabilizacijo evroobmočja. Druge države članice so to zavezo že izpolnile, razen dveh, Belgije in Slovaške, kjer se je postopek nekoliko zavlekel zaradi parlamentarnih volitev oziroma zaradi izvolitve nove vlade.

Po mnenju Vlade je predlog zakona skladen z ustavo, zaradi specifičnosti vsebine, ki jo ureja, pa ga lahko štejemo za lex specialis v primerjavi z drugimi zakoni, ki jih je gospod poslanec omenjal v svojem nagovoru. Z uvrstitvijo te točke na dnevni red današnje seje Državnega zbora bomo omogočili in dopustili, da se o vprašanih in tudi o domnevi, da je predlog zakona morebiti neskladen z ustavo, kar trdi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, dopustili, da se o tem razvije vsebinska razprava. Po mnenju Vlade, kot že rečeno, je predlog zakona skladen z ustavo, z določenimi dopolnitvami samega besedila zakona je še zadnje dvome odpravil tudi Odbor za finance in monetarno politiko na včerajšnji seji.

Naj za konec omenim samo še to, da smo v letu 2008, konec leta 2008, z dopolnitvijo Zakona o javnih financah sprejeli mehanizem, ki na podoben način ureja stabilizacijo notranjega finančnega trga, slovenskega finančnega trga. S tem predlogom zakona pa na podoben način urejamo stabilizacijo evroobmočja, zato ocenjujemo, da je primerno in nujno, da Državni zbor danes opravi oziroma na tej seji opravi vsebinsko razpravo o predlogu zakona. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? Jože Tanko, Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke, se opravičujem, Slovenske demokratske stranke.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Spošтовani predsednik, spošтовani kolegi, predstavniki Vlade!

Mi bomo podprli predlog Slovenske nacionalne stranke za umik točke z dnevnega reda. Tudi zato, ker vsebinske razprave ni več možno opraviti v Državnem zboru. Zakon obravnavate po nujnem postopku, možna je samo razprava o vloženi amandmajih, vsebinske razprave, spošтовana sekretarka z ministra za finance, pa ni več možno opraviti.

Drugo, kar je, je pa problem v tem, da ta poroštvni zakon prinaša 2,1 milijarde evrov poroštev Republike Slovenije in o vseh teh poroštvih v Državnem zboru ne bomo odločali. Če povem drugače, prinaša poroštvne obveznosti državi za četrtino državnega proračuna in pri odločitvah o izdajanju poroštev bo Državni zbor v celoti izključen.

Menim, da je potrebno ta zakon umakniti z dnevnega reda, da je potrebno o njem opraviti razpravo in natančno opredeliti vlogo in naloge vseh tistih, ki so v Državnem zboru po tej ustavni razmejitvi oblasti tudi pristojni za odločanje o teh zadevah.

Prav tako je problem tega zakona v tem, da se ta poroštvna ne bodo izdajala samo za stabilizacijo v evroobmočju, ampak je tam lepo napisano, da tudi za druge namene. Drugi nameni pa so lahko tudi kaj drugega, ne samo tisto, kar je pomembno za stabilizacijo. Lahko druge namene sprejme Vlada z nekim posebnim sklepom in gre za stabilizacijo kakšnega izmed zavoženih projektov v Republiki Sloveniji. Za to tudi ne bomo dali svojega soglasja, kajti ta vehemenca Vlade, da omogoča vsem v Evropski uniji, da participirajo pri naših proračunih in pa tudi pri naših poroštvnih kapacitetah, je nevzdržna, ob tem da doma radikalno zmanjšujemo pravice s tako imenovano modernizacijo sistemov pokojninskega, delovnega, zdravstvenega, itd. Doma bomo radikalno črtali pravice, tukaj pa na najbolj vehementen način omogočali vsem, da upravljajo in koristijo naše finančne kapacitete. Zato bomo tudi podprli predlog za umik te točke z dnevnega reda.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Želi svoj glas še katera od poslanskih skupin? Ne želi. Se opravičujem. Besedo ima gospodo mag. Borut Sajovic, Poslanski klub Liberalne demokracije Slovenije.

Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo.

Jaz mislim, da ta predlog ni vreden podpore iz vsebinskih razlogov. Na odboru smo se vsi strinjali, da Evropa ta mehanizem potrebuje. Če bi že sedaj ta mehanizem imeli, potem se s poroštv Grčije ne bi ukvarjali na ta način, kot smo se, in zgodba bi bila za Slovenijo zagotovo cenejša. Naš prispevek v ta instrument, v to delniško družbo je 0,47 %, to je ravno toliko, kolikršen je naš delež v Evropski banki. Mehanizem je zagotovo pozitiven, je dober, je pravi, treba je pa razrešiti pravne

dileme. Sam mislim, da smo včeraj na Odboru za finance storili nekaj pomembnih korakov naprej, gre v bistvu za eno samo poročilo eni organizaciji. Mislim, da bo najbolje, če Slovenije in Slovenci tega mehanizma nikoli ne bomo potrebovali za sebe, da enostavno sestavi del te zgodbe v evropskem prostoru pa smo. Treba je razrešiti pravne dileme, vsebinsko pa zadeva o medsebojni pomoči zagotovo stoji in je na mestu, zato jo tudi v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije podpiramo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Želi še katera poslanska skupina? Ja, gospod Frangež, Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Matevž Frangež, prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ: Slovenija je del EU in kot taka je soodgovorna za to, da skupne evropske izzive v evropskem prostoru enotno in učinkovito rešujemo, zato nas čudi sebičnost, ki je izražena skozi nekatere razprave, ki je kratkovidna in ki se zaveda, da utegne destabilizacija evropskega območja prizadeti najprej prav Slovenijo kot majhno ekonomijo, v veliki meri vezano na evropske trge in na stabilnost skupnega evropskega monetarnega prostora.

Zakon, ki ga danes obravnavamo oziroma o katerem odločamo o predlogu umika z dnevnega reda seje, ki jo danes začinjamo, je samo eden od ukrepov, ki jih Evropska unija sprejema v duhu krepitev skupnega evropskega gospodarskega področja v izogib vsemu temu, kar smo doslej v teku doseganje gospodarske in finančne krize že videli. Vemo, kje je ta kriza nastala, vemo pa tudi, da se je z vso brutalnostjo preselila tudi v Evropsko unijo in tudi v Slovenijo. Grška dolžniška kriza daje tej krizi v Evropi nov zalet in pomembno je, da znamo Evropejke in Evropejci, znotraj Evrope pa tudi nacionalne države o teh vprašanih odgovorno presojati. S stabilizacijskim mehanizmom bomo zagotovili varstvo naše lastne valute evra, zato da bo bolj odporen na zunanje vplive, zato da bo v Evropi zagotovljen nadaljnji dostop do finančnih virov in na ta način zagotovljena likvidnost in sposobnost evropskega gospodarstva, da preseže gospodarsko krizo, v kateri se nahajamo.

Zato bomo Socialni demokrati odločno predlogu opozicije o umiku tega zakona s te seje nasprotovali.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Radovan Žerjav, Slovenska ljudska stranka.

Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Torej, mi bomo ta predlog kolega Baroviča podprli. Danes se pogovarjamo o dveh

milijardah. O teh dveh milijardah smo se pogovarjali tudi na odboru in nismo se vsi strinjali, nismo bili soglasni. Človek je včasih dobil občutek, kot da se pogovarjamo o 100 tisoč evrih, ne pa o dveh milijardah evrov morebitnih obveznosti za to državo. Menim, da hitimo in da hitimo po nepotrebnem. Namreč, ne vemo, kako se bo celotna zadeva v Evropski uniji odvijala. Tokrat vemo samo za Grčijo in poročilo za Grčijo smo že v Državnem zboru sprejeli za 400 milijonov evrov. Menim, da so te obveznosti, ki jih prevzemamo, previsoke in prevelike breme za Republiko Slovenijo, zato bi bilo modro, da še nekoliko počakamo in vidimo, kako se bodo zadeve v Evropski uniji odvijale – kaj bo s Španijo, kaj bo s Portugalsko, kaj bo z Irsko, Islandijo itn.– in se potem sproti odločali, kako bomo ravnali za stabilizacijo evra.

Menim, da bomo največ storili za stabilnost evra s tem, da se bomo sami borili za to, da bo Slovenija imela stabilno gospodarstvo in stabilne finance. To bo največji doprinos k stabilnosti evra. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Zmago Jelinčič Plemeniti, Slovenska nacionalna stranka.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa za besedo.

Umik tega zakona iz te razprave je nujen. Gre za neumnost brez primere. Dajati poročilo nekemu, ki ga ne bo mogel vrniti, je izgubljena zadeva. Pojdite na slovenska sodišča ali na katerakoli sodišča po svetu in boste videli, da porok praviloma izgubi vse svoje premoženje. Vse tisto, kar je vložil, gre stran. Tega bi se morali zavedati in morali bi skrbeti za svojo državo, ne pa za ne vem koga vse.

Zanimivo je, da je včeraj belgijski veleposlanik, ko je predstavljal bodoče belgijsko predsedovanje Evropski uniji, na vprašanje našega poslanca kolega Baroviča, odgovoril, da nič ne ve o kakršnikoli luksemburški združbi, o kakršnikoli poročilih za kakršenkoli denar itn. Skratka, bil je popolnoma presenečen. Izgleda, da Slovenija nekaj zopet dela pod prisilo nekih krugov v Evropski uniji, tako kot je delala že pri teh grških posojilih. 2 milijardi in 73 milijonov denarja je ogromen denar. Tam spredaj so bili sindikalisti – to vas ne zanima. Ljudje ne morejo živeti – to vas ne zanima. Doktorji, učitelji, vsi mogoči hodijo na okrog, jokajo, jamrajo – vi jim boste vzeli plače, ampak dali pa boste nekim Evropejcem, najprej Grkom, pa Portugalcem, pa Špancem, pa Italijanom, Madžari so zdaj na isti poti in še cela vrsta teh držav, in ta denar bo izgubljen. Četrtnina državnega proračuna bo vržena skozi okno, nekaj dni nazaj pa smo imeli rebalans! Če se govori o stabilnosti evra, potem je pametneje, če naš pametni premier gospod Pahor predlaga, naj se Turčija vzame v evroobmočje, ne v Evropsko unijo, vendar v evroobmočje, in naj o tej rešitvi razmišljalo in

obenem naj se razmišlja o tem, da se Grčijo vrže ven iz evroobmočja. To je rešitev, ne pa, da vidimo, da je treba biti solidaren z nekimi grškimi delavci, ki imajo 3-krat večje plače kot Slovenci, da sploh ne bi govoril o drugih zadevah.

Skratka, slovenska vlada v tem primeru dela gromozansko napako. Verjetno se niti ne zaveda te napake, kajti če bi bili pametni ljudje na pozicijah, potem tega ne bi delali. Pametni ljudje so v Evropi, ki bedake, kot smo Slovenci, lupijo; in to se bo zgodilo s tem zakonom.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi predstavnik predlagatelja dodatno obrazložiti svoj predlog? Želi, prosim, želi. Bogdan Barovič ima besedo.

Prosim, gospod Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Veliko resnic je bilo slišanih, veliko besed, ampak jaz bi še enkrat poudaril, da bodimo pozorni na sama zakonska določila, ki o tem govorijo.

Drugič, da je predvsem čudno to, da smo mi šli najprej v istem času v dajanje posojila Grčiji, v istem času, ko smo vedeli, da je pred nami predlog zakona o dajanju poroštev, kar dodatno daje sum na – ali nevedenje, kaj se počne, ali pa, da so tu zadaj kakšne druge skrivnosti.

In ne nazadnje, še enkrat pravim. Še bolj čudno pa je, da gre zakon po nujnem postopku, da dejansko 1. točka predsedovanje države Belgije Evropski uniji nosi naslov Izboljšanje gospodarskega stanja v Evropi in da dejansko o tej vsebini ni vedel veleposlanik povedati nič. Pa tudi moram vam povedati, da sem bil pred tednom dni na COSAC-u, tudi tam o tej vsebini ni bilo z besedico govora.

Tako res predlagam kolegicam in kolegom – umaknimo to točko z dnevnega reda, zakon je bil na seji odbora amandmiran kar tako, mimogrede, v pol ure, tako pametni smo vsi poslanci, da smo si v dveh dneh izmislili amandmaje in amandmirali zakon, ki je bil zelo slab in s tem zakon naredili najboljši in popravili vse tisto, kar Zakonodajno-pravna služba dan in noč študira.

Skratka, vse to nam da misliti, da se tako zakoni ne pišejo, predvsem pa tisti, ki nosijo dvomilijardno obremenitev, kar pomeni 7,14 milijard plus 2 milijardi, je tu 9,14 milijard. Mimogrede pa smo še slišali, da še pol milijarde bo približno rabila Nova Ljubljanska banka. Tako, da 10 milijard bomo kar na hitro poroštev zbrali, ob tem, da poudarjam samo eno, česar noče nihče slišati – poroštvo pomeni, da država Republika Slovenija odgovarja z vsem svojim premoženjem. Pomeni, ko bo morala plačati, če ne bo imela tega denarja v rebalansu, bo morala odgovarjati s svojim premoženjem. Slovensko premoženje, kolege in kolegi, pa vemo, katero je – premoženje Slovencev in Slovenk.

Prosim, bodite razumni, sprejmite ta predlog za umik. Naj se zakon natančno

pripravi, naj se točno pripravi in potem bomo o njem govorili, ko bo čas in ko bo Slovenija imela denar za tisto, za kar jamči.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo o predlogu umika. Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Odločamo o predlogu za umik navedene točke z dnevnega reda. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 42.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da predlog za umik ni sprejet.

Prehajamo na obravnavo in odločanje o predlogu za širitev dnevnega reda. Odbor za zunanjo politiko predlaga Državnemu zboru, da dnevni red seje razširi z obravnavo predloga sklepa o razglasitvi odločitve, ki je bila sprejeta na zakonodajnem referendumu o Zakonu o ratifikaciji arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške, ki je bila 6. junija 2010, EPA 1020/5. Predlog ste prejeli z dopisom z dne 7. 7. 2010.

Želi besedo predstavnik predlagatelja širitve Milenko Zihert, podpredsednik odbora? Ne želi. Želijo besedo predstavniki Vlade? Ne želijo. Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? Ne želijo. Zaključujem razpravo o predlogu širitve in prehajamo na odločanje. Torej, glasujemo o predlogu širitve. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti nihče.

(Za je glasovalo 50.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je predlog za razširitev sprejet. Zbor bo to točko obravnaval kot 24.a točko v torek, 13. 7. 2010.

Poslanska skupina LDS je predlagala Državnemu zboru, da dnevni red seje razširi z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ustanovitvi občin ter določitvi njihovih območij, EPA 1031/5. Predlog za širitev je v nasprotju s šestim in sedmim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora, zato Državni zbor o tem predlogu ne bo razpravljal in tudi ne glasoval.

Proceduralni predlog, Anton Anderlič.

Prosim.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani gospod predsednik!

Na vaš predlog in vaše zagotavljanje, da je nujno obravnavati zakon v prvi obravnavi na izredni seji, je kvalificirano število poslanec vložilo zahtevo in je bil zakon tudi obravnavan ter sprejet v prvem branju na tej izredni seji Državnega zbora. Nesporno je, da gre za potreben čas, v katerem mora biti zakon sprejet, da ne bi zamudili določenih rokov, kar je predpisano s poslovníkom, ki dovoljuje razširitev dnevnega reda. Kot zaprisežen demokrat razumem, da ste se odločili drugače in da

nasprotujete sprejemu tega zakona, vendar je nesprejemljivo, da s proceduralnimi in drugimi zapleti to onemogočate.

V tem postopku od lanske pomladi se je Državni zbor vedno pozitivno izrazil in ugotovil, da so izpolnjeni vsi pogoji, da se ta postopek za sprejem tega zakona tudi zaključí, bila je izražena volja volivcev, tudi sami ste jim nekajkrat zagotovili, da boste storili vse, da boste v imenu demokracije omogočili Državnemu zboru, da bo Državni zbor odločil, ne pa, da boste s proceduralnimi zapleti onemogočili odločanje v roku, tudi s pomočjo nekaterih strokovnih sodelavcev, ki jih plačujete. Za ad hoc svetovanje Državnemu zboru 2 tisoč evrov mesečno za to, da vam svetujejo, kako je mogoče in treba zaobiti proceduro v Državnem zboru, zato da bi se volja uresničila. Proti temu nimam popolnoma nič, da se vsak odloča in glasuje, tako kot to misli. Mislim pa, da je nesprejemljivo, da Državni zbor ne more odločati o stvari, ki izpolnjujejo vse pogoje. V preteklosti ste bili seznanjeni z vrsto odločitev Ustavnega sodišča, ki govorijo o tem, da takrat, ko je izražena volja volivcev, Državni zbor ni v poziciji, da se arbitrarno odloča o tem, kako bo ravnal s temi izidi. Tudi kasneje so bila podana nekatera mnenja ustavnih pravnikov, ki so gotovo bolj utemeljena, kot to mnenje vašega svetovalca za 2 tisoč evrov neto na mesec, ki vam je odsvetoval, da to izpeljete, zato predlagam, da Državni zbor preprosto odloči o tem, da se ta postopek zaključí: ali da po vaši volji zakon ne bo sprejet ali da bo sprejet.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:

Spoštovani, kolega Anderlič, na žalost, tako kot sem navedel, tega predloga sploh ne smem dati na glasovanje, ker sem povedal, da je v nasprotju s 6., 7. odstavkom 40. člena Poslovnika. In seveda dejstvo je, da poročilo odbora, ki bi bil lahko podlaga za obravnavo tega zakona, ni pripravljeno oziroma ni podpisano s strani pristojnega predsednika odbora oziroma tistega, ki bi to poročilo lahko in smel podpisati. Zadeva je, na žalost, končana. Po mojem mnenju ne posebno dobro, vendar na žalost, tukaj ne moremo storiti ničesar.

Prehajamo na določitev dnevnega reda v celoti. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi red, kot ste ga sprejeli s sklicem ter sprejeto dopolnitvijo dnevnega reda.

Obrazložitev glasu, gospod Barovič, pri dnevnem redu. V imenu poslanske skupine? V imenu poslanske skupine.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala, gospod predsednik.

Zdi se nam zelo pomembno obrazložiti svoj glas, da bomo nasprotovali predlogu dnevnega reda. Mi se absolutno zavedamo, da smo kot zakonodajno telo tukaj za to, da sprejemamo zakone, da s temi zakoni oblikujemo življenje in delo v državi Republiki Sloveniji.

V Slovenski nacionalni stranki pa nasprotujemo takšnemu načinu pripravljanja dnevnega reda. Ko se vsiljujejo na ta dnevni red točke, ki so slabo pripravljene, ki so nedodelane, ki jih oblikujemo kar tako, na pamet in počez z nekimi amandmaji, kot bi pisali proste spise. Mislim, da takšen način dela v Državnem zboru ni dostojen Slovenk in Slovencev. Težko je odločati o zadevah, ki jih prisiljeno dobimo na mizo, za katere vsi dobro vemo, kako so nastale, za katere smo mnogi mogoče v sebi, pa navzven ne upajo pokazati, prepričani, da ne moremo tak zakon, ki smo ga predlagali za umik, sprejeti tako, da neke amandmaje pišemo tik pred zdajci, kar na mizah in si jih izmenjujemo in se odločamo za ali proti. Tako ne sme delati Državni zbor. In ker je Državni zbor tako delal, ker tudi v prihodnosti je nekaj zakonov, o katerih je mogoče vsebina prava ali ni, o tem ne bom razpravljaj danes, ampak enako ne gre tudi brez dialoga s poslanci znotraj oblikovanja dnevnega reda kakor tudi dialoga pri nekaterih zakonih s socialnimi partnerji, z delodajalci, z delojemalci. Ne gre. Najprej je treba zakon dodelati, potem se da na dnevni red, kjer se dokončno oblikuje.

Zaradi vseh naštetih razlogov Slovenska nacionalna stranka nasprotuje predlaganemu dnevnemu redu te 19. seje. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala.

Tudi obrazložitev glasu, gospod Tanko? V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, Jože Tanko.

Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Spoštovan!

Tudi naša poslanska skupina nasprotuje dnevnemu redu te seje. Ne samo zato, ker je na njej ostal zakon o poroštvi, ki prinaša obremenitev v višini ene četrtine državnega proračuna, ampak tudi zato, ker so na dnevnem redu te seje tudi nekateri zakoni, ki niso usklajeni s socialnimi partnerji. Gre za zakon o zdravstveni dejavnosti, gre za zakon o delovnih razmerjih, gre za zakon o malem delu in še o kakšnem zakonu. Tukaj moram povedati, da naša stranka nasprotuje takemu nasilju koalicije, ki ga izvaja nad vsemi v tej državi. Ni problem, kadar je treba karkoli podariti članicam EU, zagotavljati, ne vem, finančno stabilnost držav EU, Grčije, za naprej tudi držav, ki se jim napovedujejo velike finančne težave. Problem je tudi za to, ker Vlada ni sposobna zagotavljati in pripeljati postopkov, kar zadeva urejanje socialnih razmer znotraj države. Socialni dialog je v celoti zamrl. Vlada ne uspe najti ustreznih komunikacijskih poti s študenti, s sindikati, z zdravniki itd. To nasilje, ki ga prinašate v Državni zbor, ko na vsak način poskušate dobiti legitimacijo večino, koalicijske večine v Državnem zboru, je za našo poslansko skupino nesprejemljivo. Zato takih predlogov, sklepov in dnevnih redov sej v Državnem zboru ne

moremo podpreti in bomo tudi zato nasprotovali. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hala lepa. Glasujemo. Pardon, se opravičujem, stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Bojan Kontič.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, gospa ministrica!

Poslovník določa pravila delovanja v Državnem zboru in ta poslovnik ne omogoča danes umika točk, če tega nismo storili včeraj do 12. ure. Zato seveda ni mogoče danes pri obravnavi dnevnega reda in odločanja o dnevnem redu storiti to, kar smo koalicijske stranke včeraj tudi napovedale, da bomo storile v procesu te seje Državnega zbora. Kot je vsem znano, smo napovedali umik zakona o zdravstveni dejavnosti, ker je potrebno še nekaj časa za dodelavo kvalitetnega zakona.

Dogovorili smo se, da umaknemo oziroma ker ni moč umakniti, da zavrnemo zakon o delovnih razmerjih in s tem omogočimo nadaljevanje tega, kar mnogokrat slišimo – zveneče zveni – socialnega dialoga, ki bo pripeljal do tega, da bomo v zakonu o delovnih razmerjih uredili to, kar od nas zahteva dejansko stanje. Torej, slamnata podjetja, kako preprečiti to, kar se sedaj iz dneva tudi dogaja. Torej, možnosti za spremembe do septembra, ko naj bi se ta zakon ponovno znašel na poslanskih klopeh, je dovolj.

Danes pa bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov tudi iz razlogov, ki sem jih navedel in v izogib nesporazumom tudi pojasnil, potrdili dnevni red te seje Državnega zbora. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo o dnevnem redu. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 23.

(Za je glasovalo 46.)(Proti 23.)

Ugotavljam, da je dnevni red 19. seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU V OKVIRU SKRAJŠANEGA POSTOPKA.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predstavnici Vlade. Besedo ima Irma Pavlinič Krebs, ministrica za javno upravo.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa za besedo, spoštovani gospod predsednik.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za pozornost v dvorani!

IRMA PAVLINIČ KREBS: Spoštovane poslanke in poslanci!

Novela zakona o sitemu plač v javnem sektorju, ki je danes pred vami, terja potrditev iz treh razlogov. Prvi je, da v roku šestih mesecev odpravljamo neustavno stanje na tem področju, torej na področju plač v javnem sektorju, kot ga je ugotovilo Ustavno sodišče v posameznem delu. Drugi razlog je, da smo v socialnem dogovoru obljubili, da bomo v letu 2010 opravili usklajevanje plač javnih uslužbencev do polovice glede na pomladansko napoved Urada za makroekonomske analize in razvoj. Ta dogovor implementiramo na način, da uzakonjamo vrednost plačnega razreda, usklajenega, povišanega za 0,65 %, kolikor je bila zaveza iz lani sklenjenega dogovora. In tretji del, ki ga urejamo, je ureditev sistemskih vprašanj, do katerih smo se uspeli v petmesečnem socialnem dialogu v pomembnem delu s sindikati javnega sektorja uskladiti.

Teh 22 rešitev, ki je danes pred vami, je usklajenih v 18 členih, 4 členi niso s socialnimi partnerji usklajeni iz razloga, ker smo seveda skušali pojasniti argumente, ki Vlado pri tem vodijo. Gre za ureditev dežurstev, gre za ureditev položajnega dodatka, pa vendarle je Vlada po usklajevanjih, ki smo jih celo podaljšali za mesec dni, sklenila, da argumenti govorijo v prid predlagani ureditvi. V ostalih 18 členih so sindikati pritrdjevali, da gre za odpravo pomanjkljivosti, ki se je ob evalvaciji novega plačnega sistema nesporno pokazala kot pomanjkljivost, kot nejasnost in jo je smotno urediti. Nesporno smo sindikatom zaradi odprave pomanjkljivosti Zakona o sistemu plač v javnem sektorju predlagali tudi druge rešitve. Ker gre za sistemske rešitve, izboljšanje stanja na področju, kjer rešitve ob sprejetju zakona v letu 2007 oziroma 2008 niso dosegale ciljev, kot je bilo ob implementaciji nesporno ugotovljeno in kot je zakonodajalec ob potrditvi novega plačnega sistema želel. Gre za vprašanje ureditev nagrajevanja, bolj pravičnega nagrajevanja javnih uslužbencev glede na delovno uspešnost le-teh in vprašanja ureditve napredovanj.

S socialnimi partnerji smo ugotovili, da gre za zahtevne sistemske spremembe, ki jih je treba trezno premisliti, in smo lani dogovorjen rok usklajevanja do 1. maja 2010 sporazumno, usklajeno premaknili na september 2010, da bomo tudi ta vprašanja z novelo zakona o sistemu plač v javnem sektorju v septembrskem oziroma v jesenskem delu predložili Državnemu zboru v obravnavo.

V tem delu neusklajenih dveh rešitev želim poudariti, da smo v štirinajstdnevni usklajevanjih med pogajalsko skupino Vlade in sindikati javnega sektorja skušali pred socialne partnerje predložiti vse relevantne argumente, ki govorijo v prid predlaganim rešitvam, in skušali

jasno pokazati, da želimo odpraviti pomanjkljivost plačnega sistema.

Prepričana sem, da danes v nadaljevanju, v razpravi bomo večino poslank in poslancev uspeli prepričati, da v tem delu res odpravljamo pomanjkljivosti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku dr. Vinku Gorenaku.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Torej Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sistemu plač v javnem sektorju je odbor obravnaval na svoji 20. seji 30. junija 2010. Predlagatelj je seveda Vlada Republike Slovenije, Kolegij predsednika Državnega zbora pa je 7. 6. sklenil, da se ta zakon obravnava po skrajšanem postopku.

Članice in člani odbora so imeli na razpolago predlog zakona, potem mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Komisije Državnega sveta, odgovor Ministrstva za javno upravo na mnenje zakonodajne službe, predlog amandmajev pogajalske skupine reprezentativnih sindikatov.

V poslovniško določenem roku so bili k predlogu zakona vloženi amandmaji Poslanske skupine SDS k petim členom in pa poslanskih skupin koalicije k šestim členom.

Na sejo odbora smo povabili Ministrstvo za javno upravo, Zakonodajno-pravno službo, Komisijo Državnega sveta za državno ureditev, Sodni svet, vodjo pogajalske skupine sindikatov javnega sektorja, gospoda Janeza Posedija, in sindikat Pergam. Uvodno dopolnilno obrazložitev je podala ministrica, slišali smo jo pa pravkar v skoraj podobni obliki, seveda v skrajšani obliki.

Odbor je bil seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe z dne 16. 6. 2010, ki je navedeni predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in zakonodajno-tehničnega vidika. K predlogu zakona so bile podane pripombe Zakonodajno-pravne službe, in sicer k 2., 4., 13., 14., 15., 18., 19., in 20. členu. Predstavnik Državnega sveta je povedal, da predlog zakona podpirajo.

V nadaljevanju so svoje stališče in pripombe podali vodja pogajalske skupine sindikatov javnega sektorja gospod Posedi, predsednik FIDES-a gospod Kuštrin in gospod Bojan Popovič, predstavnik Konfederacij sindikata Slovenije Pergam gospod Jakob Počivavšek. V razpravi, ki je bila dokaj polemična, so članice in člani odbora in ostali vabljeni razpravljali o predlogu zakona. Koalicijski poslanci so zakon podpirali, vključujoč s svojimi amandmaji, v opoziciji pa smo poudarjali, da del zakona ni usklajen s socialnimi partnerji.

Ob zaključku razprave je odbor prešel na glasovanje o posameznih členih predloga zakona. Odbor je podprl amandmaje koalicije k 4., 8., 9., 14., 18., 19., in 20. členu in Poslanske skupine SDS k 13. členu predloga zakona. Odbor ni podprl ostalih amandmajev Poslanske skupine SDS k 2., in 10. členu predloga zakona. Brezpredmetni pa je ostal amandma SDS k 19. členu.

Odbor je nato glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih tudi sprejel, predlog zakona pa je sestavni del poročila.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana ministrica!

Predlog zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju prinaša obširne in nikakor ne pomembne spremembe. Novela zakona o sistemu plač v javnem sektorju tako ureja: plačila za tuje osebe, ki se v Sloveniji zaposlijo za določen čas in imajo sklenjeno posebno pogodbo, s katero imajo zagotovljena vsa sredstva za plače in druge prejemke; ureditev plač za funkcionarje, ki so napoteni na delo v tujino; določitev drugačne osnove za obračun dodatkov v času dežurstva in znižanja višine dodatkov za delo v manj ugodnem delovnem času ter določitev delovnih mest, na katerih se izvaja dežurstvo pri posameznih porabnikih proračuna; znižanje višine položajnega dodatka in vezanost višine dodatkov, ki se izplačujejo v nominalnem znesku, na delovni čas zaposlitve, ureditev inšpekcijskega nadzora; uvrstitev delovnih mest s področja obvezne socialne varnosti v novo plačno skupino, ki bo vsebovala samo delovna mesta s področja obvezne socialne varnosti; odprava ugotovljenega neskladja zakonske določbe z ustavo in zagotovitev enake ravni vrste pravic za vse funkcionarje; spoštovanje določitev aneksa k kolektivni pogodbi za javni sektor, podpisanega s socialnimi partnerji, ter spremembe in dopolnitve posameznih členov zakona z namenom odprave dvoumnosti oziroma nejasnosti.

Sistem dela v javnem sektorju se v zadnjih letih precej posodobil, za kar je bilo vloženo tudi veliko denarja, zato je smiselno razmišljati tudi v smeri racionalizacije zaposljivosti, in sicer v smislu, koliko se je na račun posodobitve zmanjšalo število delovnih mest, ki so na plačilni listi države. Menim, da se število zaposlenih na račun posodobitve sistema ni zmanjšalo, kvečjemu se je povečalo, saj vsaka vlada na novo zaposluje sebi lojalne ljudi in s tem zmanjšuje državni proračun.

Na podlagi obravnavane novele pa naj bi se javnofinančni odhodki za plače zaposlenih

v javnih sektorju zmanjšale za 4 milijonov evrov bruto letno. V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke ne podpiramo vseh predlaganih rešitev, ki jih novela prinaša, vendar zaradi zaskrbljujoče javnofinančne situacije Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju ne bomo nasprotovali. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Milan Gumzar.

Prosim.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni!

Poglavitni cilj predlagane novele zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sistemu plač v javnem sektorju je ureditev vprašanj, ki so v zakonu nejasno oziroma pomanjkljivo urejena, kar pomeni odpravo pomanjkljivosti v plačilnem sistemu javnega sektorja: ureditev plačila za tuje osebe, ki se v Sloveniji zaposlijo za določen čas in imajo sklenjeno posebno pogodbo, za katero imajo zagotovljena vsa sredstva za plače in druge prejemke, ureditev plač za funkcionarje, ki so napoteni na delo v tujino, določitev drugačne osnove za obračun dodatkov v času dežurstva in znižanje višine dodatkov za delo v manj ugodnem delovnem času, ki se javnim uslužbencem izplačuje v času dežurstva, ter določitev delovnih mest, na katerih se izvajajo dežurstva pri posameznih porabnikih proračuna.

Na tem mestu bi radi v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije opozorili, da ta predlog zakona s sprejetim amandmajem na matičnem delovnem telesu pomeni korak k razumevanju problemov v slovenskem zdravstvu. V času do 1. 1. 2011 pričakujemo, da se problematika zagotavljanja 24-urnega zdravstvenega varstva za uporabnike uredi na način, ki ne bo posegal v kvaliteto zdravstvene oskrbe državljanek in državljanov Republike Slovenije. Znižanje višine položajnega dodatka ni vezano z višino dodatkov, ki se izplačujejo v nominalnem znesku na delovni čas zaposlitve. Ureditev inšpekcijskega nadzora. Uvrstitve delovnih mest s področja obvezne socialne varnosti v novo plačno skupino, ki bo vsebovala samo delovna mesta za področje obvezne socialne varnosti. Odprava ugotovljenega neskladja zakonske določbe z Ustavo Republike Slovenije in zagotovitev enake ravni varstva pravic za vse funkcionarje. Manj zahtevne spremembe in dopolnitve posameznih členov zakona, ki niso vsebinske narave, temveč gre za izboljšave besedila posameznih členov z namenom odprave dvomnih oziroma nejasnosti posameznih členov. Novela zakona sledi načelom spoštovanja enakosti pred zakonom, zagotovitev enake ravni varstva pravic ter podrobnosti pravnega urejanja. Glede ostalih

načel temeljnega zakona, to so vzpostavitev skupnega plačilnega sistema za javne uslužbenke in funkcionarje, določitev ustreznih razmerij med plačami javnih uslužbencev in funkcionarjev, vzpostavitev fleksibilnega plačilnega sistema, ki bo višino plač bolj povezoval z učinkovitostjo in rezultati dela ter transparentnost in vodljivi plačilni sistem z vidika javnih financ, predlagana novela od temeljnega zakona ne odstopa. Poglavitne rešitve na področju dežurstva so obračunavanje dežurstva osnovne plače delovnega mesta, na katerem se dežurstvo opravlja, in ne od osnovne plače javnega uslužbenca, ki dežurstvo opravlja, in zmanjšane dodatke, ki pripadajo javnim uslužbencem v času dežurstva za 50 %. Odprava nedopustnega razlikovanja med pravosodnimi funkcionarji in ostalimi funkcionarji, katerih zakonodajalec, kot je ugotovljeno, v odločbi Ustavnega sodišča iz leta 2009 ni zagotovil enake ravni varstva pravic. S predlagano rešitvijo se tako vsem funkcionarjem ukinja 5 % znižanje varovane plače.

Drugi odstavek 49. člena zakona določa, da v primeru, če bi funkcionar iz plačilne podskupine A1, A2, A4 – razen ustavnih sodnikov, državnih tožilcev, državnih pravobranilcev – in A5 po določitvi plače v skladu z 49.f členom tega zakona – prehod v nov plačilni sistem – prejel plačo v znesku, ki je za več kot 5 % nižja od plače, določene po predpisih, ki se uporabljajo za začetek obračuna plač. Po tem zakonu se mu do izenačitve obeh zneskov izplačuje znesek razlike do zneska plače, določenega po predpisih, ki se uporabljajo do začetka obračuna plač funkcionarjev po tem zakonu, zmanjšuje za 5 %. To pomeni, da se mu varovana plača zmanjša za 5 %.

S predlagano rešitvijo pa se na podlagi odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije vsem funkcionarjem ukinja 5 % znižanje varovane plače ter se jim izenači s pravosodnimi funkcionarji.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije podpiramo tudi ostale rešitve, ki jih prinaša zakon, zato bomo predlog zakona podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Anton Colarič.

Prosim.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa, gospod predsednik Državnega zbora. Gospa ministrica, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov se zavedamo, da je urejati plače v javnem sektorju, kjer so uslužbenci z istimi stopnjami izobrazbe zaposlenih na različnih delovnih mestih, zahteven projekt predvsem zato, ker je najbrž težko določiti, kateri poklic je

bolj ali manj pomemben, bolj ali manj odgovoren, bolj ali manj zahteven.

Zaposleni v javnem sektorju smo uvrščeni v plačne skupine in podskupine od predsednika republike in funkcionarjev vseh treh vej oblasti, ravnateljev, tajnikov, direktorje, uradnikov v državnih organih, državni upravi ter v pravosodnih in občinskih upravah, policistov, vojakov, carinikov, diplomatov, vse do učiteljev na vseh stopnjah izobraževanja, vzgojiteljev, pa do zdravnikov, zobozdravnikov, medicinskih sester, zdravstvenih delavcev do umetnikov in kulturnih sodelavcev ter drugih poklicev s tega področja. Ne nazadnje tudi raziskovalcev in tako naprej. Več kot 150 tisoč nas je, in vsa ta delovna mesta so pomembna in so povezana z našim delovanjem in življenjem v vseh starostnih obdobjih.

Iz gradiva je razvidno, da se je Vlada s predstavniki reprezentativnih sindikatov usklajevala in uskladila o večini predlaganih sprememb in dopolnitev, neusklajeni so ostali štirje člani. Zagotovo pomembni. Ob obravnavi novele na matičnem delovnem telesu se je razprava vrtela le okrog teh neusklajenih členov, ki so povezani s položajem dodatkov, ker se maksimum položajnega dodatka z 20 % zmanjša na 12 %, ter dopolnitvijo odstavka, ki določa, kdo je do položajnega dodatka upravičen in z dežurstvom oziroma s tem, ali je predlagana višina plačila dežurstva prava in ali je dovolj plačano. S sprejetjem amandmaja k 19. členu na matičnem delovnem telesu smo določili, da morajo do 1. januarja 2011 uporabniki proračuna s soglasjem pristojnega ministra iz nabora delovnih mest v veljavnih kolektivnih pogodbah, v internih aktih določiti delovna mesta, na katerih se opravlja dežurstvo. Predlog akta o določitvi delovnih mest pa je treba predhodno posredovati v mnenje reprezentativnemu sindikatu, kajti prvi predlagani rok je morda res bil prekratek in zato smo ga podaljšali.

Ta novela pa prinaša tudi druge pomembne spremembe, in sicer: ureja plače javnih uslužbencev, ki so napoteni v službo v tujino, ureja plače tistih, ki izvajajo projekte in imajo sklenjene pogodbe – tu gre za urejanje statusa slovenskih in tujih raziskovalcev – uvaja inšpekcijski nadzor in v novo plačno skupino se uvrščajo delovna mesta s področja obvezne socialne varnosti.

Z novelo se upošteva tudi določilo aneksa h kolektivni pogodbi javnega sektorja, kar pomeni, da se na podlagi tega aneksa osnovna plača s 1. 7. 2010 uskladi v višini polovice stopnje rasti cen življenjskih potrebščin v Sloveniji, kar pomeni 0,65 %. Prav tako se odpravlja tudi ugotovljeno neskladje zakonske določbe z Ustavo Republike Slovenije.

Plačni sistem za javni sektor, ki je bil vpeljan avgusta 2008, je že takrat pomenil veliko breme za državni proračun, saj se je že takrat predvidelo, da se bodo plačna nesorazmerja odpravljala postopoma v tretjinah, in to kljub

temu da je bila pred tem za odpravo plačnega nesorazmerja postavljena posebna proračunska postavka.

Zaključim lahko z naslednjo mislijo. Vzpostavitev skupnega plačnega sistema za javni sektor je bil zahteven projekt in očitno ne dovolj premišljen. V Poslanski skupini Socialnih demokratov si želimo, da predstavniki Vlade in predstavniki reprezentativnih sindikatov nadaljujejo s pogajanjem in skušajo najti rešitve, ki bodo v teh, če hočete, težkih časih sprejemljivi za večino javnih uslužbencev.

Socialni demokrati bomo predlog zakona podprli, ne bomo pa podprli vloženih amandmajev.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Vsem prav lep pozdrav tudi v imenu Slovenske demokratske stranke!

Danes je pomemben dan, pa ne samo zaradi tega zakona, ki je pred nami, ki je pravzaprav manj pomemben, ne zaradi skupine ljudi, ki jo zadeva, čeprav je vsaka skupina ljudi pomembna, napaka pa je, če se eno postavlja pred druge ali obratno. Danes gre za vrednote. Vsaka politika naj bi, kot uči politologija, temeljila na vrednotah, na pozitivnih vrednotah. In slovenska politika je vse obdobje obstoja samostojne Slovenije temeljila na dveh vrednotah, to sta socialni dialog in socialno partnerstvo. In v resnici gre danes samo in izključno za ti dve vrednoti.

Dejstvo je, da danes ne zavidam ministrici, ki je v nevhvaležni vlogi, da mora tapecirati avgijev hlev gospodarske neuspešnosti sedanje vlade z novimi tapetami z videzom varčevanja. Kajti varčevalni učinek tega zakona bo sorazmerno majhen, zlasti če ga primerjamo z nekaterimi lahkomišelnimi potezami, kot je, recimo, odobritev pomoči Grčiji v višini daleč preko 300 milijonov evrov, brez da bi se predhodno zahtevalo, da naredi Grčija red v svojih javnih financah, med svojimi javnimi uslužbenci, in uveljavi kriterije, ki bi zagotavljali bodoče uspešno poslovanje države, skladno s kriteriji evrskega območja. Sedaj je to tako, kot bi kroničnemu pijancu dali steklenico žganja in rekli: "No, čez nekaj mesecev, ko pa ne boš več žejen, jo boš pa vrnil." Bomo videli, kaj bo iz tega!

Po drugi strani je ta ista vlada samo v prvem rebalansu od aktov, ki so bili sprejeti še na predlog prejšnje vlade, v prvem rebalansu svojega obstoja, gospe in gospodje, ko je že veliko govorila o tem, da je kriza tu, dvignila porabo za nič manj kot 800 milijonov evrov, ki so zdaj neznano kje – varčuje pa na način, ki je pred nami. In kaj je storila pri tem? Tisto, kar je v

resnici danes pred nami, je test, test prave gospodarske politike te vlade, ki sledi povsem drugim realnim vrednotam, kot jih sama deklarira. Kajti danes je po eni strani tragedija, da umirata socialni dialog in socialno partnerstvo, ki ju je v hrbet zahrbtno zabodla prav tista vlada, ki, tragikomično, prisega na levo ideologijo in se predstavlja kot leva. To je tisto, kar je bistvo zgodbe, ki se danes odvija v parlamentu. V resnici je Vlada sedaj pokazala svoj pravi obraz: skrbi za ozek krog ljudi iz vrst kapitala, skrbi za nekatere privilegirane sloje (točno veste, komu je v preteklosti dvignila plače in namenila določena sredstva) in zateguje pas vsem drugim. In zato, da bi lahko s tem početjem nadaljevala in ga še stopnjevala, uničuje socialni dialog in socialno partnerstvo kot temeljni vrednoti. To je nekaj, kar smo v neki drugi državi videli pred mnogo leti, reklo se je temu thatcherizem. Vendar opozorilo: thatcherizem, ki je sicer res v prvi fazi temeljil na uničenju sindikatov, šlo pa je za sindikate rudarstva in ne za sindikate v splošnem sektorju in zdravstvu, je potem razvil uspešno gospodarsko politiko. Ta vlada pa ne zamudi prav nobene priložnosti, da bi vedno znova dokazovala, da je popolnoma nesposobna voditi učinkovito razvojno politiko in da se veliko raje ukvarja sama s seboj, tudi včeraj in danes; nič novega torej na sončni strani Alp.

Zakaj je izbrala Vlada prav to skupino? Namreč, v veliki meri se dotika ta zakon predvsem zdravnikov, medicinskih sester in medicinskega osebja, ker računa na zavist. In to je žalostno, kajti vsako delo je dragoceno. In v tem primeru uveljavljanje rešitev, s katerimi se ljudje ne bodo strinjali, ker je bil poteptan socialni dialog, lahko – in kot se kaže, bo – pripeljalo do zniževanja kvalitete storitev, do zniževanja kvalitete življenja ljudi in do nadaljnega odliva najbolj dragocenih, kvalitetnih kadrov v tujini. To je realna politika te vlade. Kajti pri tem, ne samo da je bil socialni dialog poteptan, tudi socialni partnerji so bili celo v tistem delu, ko je bil sprejet dogovor, grobo izigrani. O tem pa več, ko pridemo do 9. člena.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališča Poslanske skupine Zares bo predstavila Cvetka Zalokar Oražem.

Prosim.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa. Spoštovana ministrica, spoštovani kolegi in kolegice!

Spreminjamo tako imenovan Virantov zakon o sistemu plač v javnem sektorju. Zakon, za katerega bi bili verjetno v tem trenutku vsi v tej državi veseli, da ga nikoli ne bi bilo, kajti prinesel je toliko slabega, napake tega zakona so tako gromozanske, da pravzaprav v tem trenutku zaradi njega boli glava vsaj pol Slovenije. To, kar je bilo že takrat ob sprejemanju večkrat opozorjeno, se je izkazalo, da je še hujše, kot so bila takrat dana opozorila.

Vsaj kar se govori, kar se ve o številnih zadevah, predvsem pa o finančnih posledicah. Izračuni so bili, namenoma ali ne namenoma, popolnoma netočni. Izvedbe tega zakona v prakso niso bile kontrolirane in v številnih zavodih je prihajalo do izjemno velikih odstopanj in napak pri uresničevanju in udejanjanju tega zakona. Med javne uslužbenke smo stlačili vse, od novinarjev, raziskovalcev, do najbolj kreativnih ljudi in seveda tam naredili uravnilovko, ki danes med ljudmi povzroča zgolj pasivnost pri delu.

Skratka, danes imamo pred seboj prvi paket ali pa paket sprememb, ki so bile narejene in pripravljene na osnovi številnih pomanjkljivosti, na katere je opozorilo v poročilih Računsko sodišče, na katere so opozarjala resorna ministrstva, sindikati javnega sektorja; skratka, tu v tem zakon, v teh spremembah naj bi prišlo do prvih resnejših in globljih sprememb tega. To delo ni bilo lahko in prav gotovo se boste strinjali, da je bilo vanj vloženo ogromno energije, dolgotrajno in mukotrpno delo, ki ga je usklajevala ministrica Irma Pavlinič Krebs in za katerega menim, da je še vedno veliko in vredno pohvale, ne glede na to, da nekateri člani enostavno niso mogli biti usklajeni.

Gre predvsem dve vrsti sprememb, ki sta systemske narave: gre za vprašanje napredovanj in vprašanje delovne uspešnosti. Vključene so tudi plače in drugi prejemki za funkcionarje, ki so napoteni na delo v tujino. Prav tako je ena od rešitev tudi odprava neustavnega stanja, ki naj bi ga popravili v roku šestih mesecev, v zvezi z ureditvijo za funkcionarje, ki jim je zakonodajalec določil kar povprek 5 % odbitek od plače, in to so tisti funkcionarji, ki so zaposlenih pri organih: varuhinje človekovih pravic, protikorupcijske komisije, predsedniku države in podobno. Prav tako je na novo ali na drugačen način, bolje urejena rešitev glede določitve pravne podlage za delovanje inšpekcijskega organa za nadzor nad izvajanjem določb sistema plač v javnem sektorju. Mislim, da je to zelo pomembna zadeva, kajti pravi, korekten nadzor do sedaj ni bil mogoč ali pa je bilo zelo neuspešen. Veseli nas tudi, da se je vendarle odprlo tudi vprašanje dežurstva. Zelo pereče je, zelo občutljivo vprašanje, kajti mi moramo vedeti in izhajati iz tega, da v okviru tega zakona se je zgodilo, da so se plače v zdravstvu povečale za več kot 30 %. Tega ni pričakoval nihče. In največ tega enormno visokega dviga, ki ga enostavno v času krize zdravstvena blagajna ne zmore, je povezanih z vprašanjem dežurstva. Tudi na tistih točkah, kjer je boleče. Seveda imajo zdravniki izjemno dobro pogajalsko pozicijo. Gradili so si jo leta in leta, tudi zaradi tega, ker v Sloveniji primanjkuje najmanj okoli 150 zdravnikov. Ampak žalostno je, da se včasih sliši in govori o tem, da je pravzaprav to bilo povzročeno tudi namenoma, da so bili omejeni vpisi. Kajti, zakaj nam ne primanjkuje pravnikov, zakaj nam ne primanjkuje drugih poklicev,

ampak točno zdravnikov pa primanjkuje – zato da je seveda njihova pogajalska pozicija težka!

Kar se Zaresa tiče, mi smo veseli, da bomo zadevo podaljšali, da roki podaljšani za ureditev te zadeve, kajti samo s tem zakonom ne bi tega lahko uredili na način, ki ne bi bil boleč. Pričakujemo, da bo Ministrstvo za zdravje to obdobje izkoristilo za to, da bodo pripravljene tiste podlage, da bo ta prehod pri ureditvi tudi dežurstev urejen na način, ki ne bo povzročil kolapsa zdravstvenega sistema. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Gvido Kres.

Prosim.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana ministrica, spoštovane kolegice in kolegi!

Pred seboj imamo spet spremembe in dopolnitve Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. Govorimo torej o sektorju, v katerem bi se po našem mnenju dalo še veliko prihraniti.

Povedali smo že, da javna poraba v mesecu decembru vsako leto enormno naraste. Verjetno nam je vsem jasno, zakaj. In prav tako nam je vsem kristalno jasno, da to ni v redu. Pa vendar; ali se tukaj kaj spreminja, ali se predlaga kakšna sprememba? Ne!

Danes bomo govorili o znižanju položajnega dodatka in o vprašanju ureditve plačila dežurstev iz zdravstvene blagajne. Pred seboj imamo dve rešitvi, ki jih Vlada v okviru pogajanj s socialnimi partnerji ni bila sposobna uskladiti, in sedaj naj mi, tukaj, v parlamentu, sprejemamo take neusklajene predloge. Dejstvo je, da bi se Vlada morala pogovarjati, pogajati in izpogajati tisto, kar je dobro za to državo v danem trenutku. Če velja, da je potrebno znižati položajni dodatek in plačila dežurstev v okviru zdravstvene blagajne, potem nas zelo čudi vztrajanje nasprotne strani na svojih stališčih ali pa predlog Vlade le ni tako dober, tako zelo koristen oziroma tako učinkovit, kot ga Vlada predstavlja. Morda res velja razmisliti o izjavi, da če je dežurstvo največji problem v zdravstvu, potem v zdravstvu problemov sploh ni. A v zdravstvu problemi so in tega se najbolj zavedajo tisti, ki so imeli kakšen večji zdravstveni problem. Ko obležiš na urgenci in ne veš, ali se kdo ukvarja s tvojim problemom ali ne, ko te hospitalizirajo in nerazumljivo dolgo časa čakaš na postavitev diagnoze in potem še bolj nerazumljivo dolgo na operativni poseg in podobno. Probleme v zdravstvu imamo predvsem pacienti in kakorkoli že privoščimo zdravnikom in ostalemu medicinskemu osebju dobre delovne pogoje in dobro plačilo za delo, pa vsekakor še bolj sočustvujemo s tistimi pacienti, ki stojijo v čakalnih vrstah kot številke, mimo katerih se sprehajajo bogovi v belem. Prevečkrat je tako, žal.

Predvsem iz teh načelnih razlogov bomo v Poslanski skupini Slovenske ljudske

stranke podprli predlagane spremembe Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, pa čeprav so pomembne zgolj na simbolni ravni. Menimo namreč, da so tudi zdravniki del javnega sektorja, ki je primoran varčevati na tak ali drugačen način, in da so tudi zdravniki del te države in tega trenutka, ki obdaja vse nas in se mu še vedno reče kriza. Od Vlade pa vsekakor pričakujemo učinkovitejši ukrepe za obvladovanje javnih financ v skladu z našimi predlogi v okviru rebalansa proračuna. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bo predstavil gospod Urh.

Prosim.

ANTON URH: Hvala za besedo. Spoštovani gospod predsednik, spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Ureditev plačilnega sistema v javnem sektorju v Sloveniji je kamen spotike praktično od njegove uveljavitve. Opozarja se na nepreglednost, nesorazmernost, pomanjkljivost in anomalije v smislu primerljivosti plač. Kljub temu ne gre za tako drastične primere, kot je slišati za grške javne uslužbenke, po drugi strani pa tudi ne za tako urejen sistem, kot ga prakticirajo skandinavske države in tudi organi Evropske unije.

Znašli smo se nekako v "post" kriznem obdobju, ko je treba, preprosto rečeno, obrniti vsak evro in znižati tiste stroške oziroma odhodke javne porabe, kjer je to mogoče in ki to vzdržijo. Vrečo, ki je namenjena plačam javnih uslužbencev, je sicer možno zmanjšati, vendar opozarjam – slednje zgolj na podlagi ugotovljenih plačnih anomalij ob hkratnem neslabšanju položaja zaposlenih.

V Poslanski skupini DeSUS smatramo, da je tokratni predlog zakona, ki to področje ureja, naravnost v tej smeri in zato primeren za podporo. Vendar opozarjamo, da večji, drastični posegi v ta segment, ki se napovedujejo, ne bodo zdržali tehtnih argumentov. Prepričani smo namreč, da je nujno pristopiti k odpravi vseh anomalij v plačnem sistemu, ki pogosto pomenijo sicer zakonsko dopustno, a vendarle zlorabo zakonskih določb, ki povzročajo nerazumno podvajanje dodatkov k plači, previsoke dodatke.

Namen oblikovanja tega predloga zakona je praktično jasen, saj v bistvu zasleduje zgolj cilje izhodne strategije v zvezi z znižanjem stroškov dela v javnem sektorju. Seveda so posegi v plače izjemno občutljiva tema, sploh, če gre za enostranske posege oziroma za posege, ki niso usklajeni s sindikati delavcev. Napovedujejo se stavke javnega sektorja, ne zgolj tistih, ki jih te določbe najbolj prizadenejo, temveč vseh javnih uslužbencev, pod pogojem, če se bo nadaljevalo enostransko zavezovanje te blagajne.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da je Zakon o sistemu plač v javnem sektorju

potreben določenih sprememb, predvsem v smislu odprave anomalij, ki povzročajo neenakost, nepravilno izplačilo višjih plač oziroma dodatkov in podobno – in tovrstne spremembe podpiramo in jih bomo tudi v bodoče. Prav tako mislimo, da je kot rešilni čoln za izhod iz te krize možno poseči tudi v plačno blagajno – do neke mere, kar pomeni, da poseganja in zmanjševanja pravic in položaja v nedogled, na neutemeljenih osnovah v bodoče ne bomo mogli podpreti, saj tudi ta vreča ni vreča brez dna.

Tokratne spremembe pa poslanci DeSUS-a podpiramo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu, vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 8. julija 2010.

V razpravo dajem 9. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Prosim za prijavo.

Besedo ima mag. Branko Grims, zatem pa ministrica.

Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala.

Z velikim zanimanjem sem poslušal razprave spoštovanih kolegov, zlasti iz vladajoče koalicije, in težko verjamem, da so tako naivni, da bi res verjeli, da gre danes za to skupino ljudi, ki so jo tako navajali. Prej bi verjel v politično prefriganost, da so toliko poudarjali skupino ljudi, predvsem zdravnike, ker pač računajo na fovšijo, kot tisto staro slovensko žalostno lastnost. Saj vsi vemo, če bi fovšija gorela, bi imela Slovenija fantastičen izvozni artikel. Kajti, v resnici – in to poudarjam – ne gre zanje, ne gre niti za varčevanje, ki je sicer deklarativni cilj tega zakona. Učinek je v javnih financah samega tega zakona sorazmerno majhen. Če vas tiste primerjave 800 milijonov zapravljenih evrov v prvem rebalansu te vlade, ki je dvignila za toliko, v času krize, predvidena sredstva v proračunu in jih potem porabila bog vedi za kaj, niti vas ne prepriča sporna pomoč Grčiji, brez da bi se prej zahtevalo od Grčije, da naredi red v svojih financah in v sistemu javnih uslužbencev v Grčiji, kjer 100 tisoč ljudi sploh ne hodi na delo, pa dobiva za to pol višjo plačo kot delavec, ki trdo dela v Sloveniji. Če vas vse to ne prepriča, se prepričajte iz te primerjave: po odločitvi te koalicije in te vlade gre vsako leto v Srbijo okoli 60 milijonov evrov samo dodatka za razliko v penzijah. To je tisto, kar je ta koalicija sprejela in izglasovala in je bilo podpisano ob obisku Vlade konec lanskega leta. To se pravi, da samo v treh mesecih gre iz javnih financ v Srbijo več denarja, kot bo celoten prihranek iz tega zakona. Potem je jasno, da stvar ni v tem. Namreč, stvar je v testu. Danes je test, vlada testira svojo dejansko ekonomsko politiko,

novodobni balkanski thatcherizem uničevanja sindikatov, izigravanja celo zaupanja sindikatov. In ta člen, o katerem govorimo, je zato najboljši dokaz. Po drugi strani poskuša svojo gospodarsko neuspešnost pretapecirati z videzom tega varčevanja, ki je sicer nujno. Toda način, kako se je Vlada tega lotila, je zelo slab, za Slovenijo, trdim, tragičen. Kajti, pri tem je povsem pohodila socialni dialog in socialno partnerstvo kot temeljni vrednoti, ki jih je Slovenija spoštovala ves čas svojega samostojnega obstoja. In trdim, da bi danes socialni dialog in socialno partnerstvo bolj potrebovali, kot smo jih kadarkoli v preteklem obdobju, pa vsi, od gospoda Semoliča in Zveze svobodnih sindikatov, če kdo ne verjame, naj pogleda zapisnik seje Državnega sveta, do sindikata Neodvisnost, sindikata Pergam in Zveze sindikatov 90. Govorijo enako. Socialni dialog nikdar ni bil na tako nizki točki v zgodovini samostojne Slovenije, kot je prav danes, v tem trenutku. Kajti, ne samo, da Vlada dobesedno izsiljuje, in to v pogojih, ko se bo jeseni, in se v tem trenutku že žvižga, smo slišali malo prej, bo soočila ta vlada, ne z nami na ulicah, kot se vedno obračajo neke besede, ampak se bo soočila na ulicah s sindikati, z ljudmi, z grenkimi plodovi svoje lastne gospodarske neuspešnosti in lahkomišelnosti pri rušenju socialnega dialoga. Ampak takrat bo prepozno, gospe in gospodje.

Pot, ki ste jo ubrali, ne pomeni samo rušenje socialnega dialoga, še več, prav pri tem členu je bilo celo izigrano še tisto zaupanje, ki je preostalo med Vlado in predstavniki zaposlenih. In če kdo med zaposlenimi sedaj še misli za to skupino ljudi, ki jo ta zakon zajema, "oh, saj ti imajo visoke plače", naj se zaveda, da točno isto bo doletelo vsakega zaposlenega že pri prvem naslednjem zakonu, ki pride na dnevni red, ko bo ravno tako izigrano zaupanje socialnih partnerjev, poteptan socialni dialog, ko bo šlo za vprašanje delovnih mest, zaposlitve, malega dela in vsega ostalega, kar je Vlada brez soglasja socialnih partnerjev že poslala v parlament. In takrat, če se danes kdo nad tem dogajanjem zabava ali pa ga spremlja indiferentno, bo za žalost prepozno.

Eden od velikih očetov ameriške ustave je rekel: "Če se nekdo zabava, ko se drugemu jemlje svoboda, potem sam ni vreden svobode in jo bo zelo hitro izgubil." In ko gre za socialne pravice in za socialno svobodo, je zgodba povsem enaka. In za te vrednote v resnici danes gre, na za eno skupino ljudi, pa ne za varčevanje.

Namreč, pri tem členu je bil med socialnimi partnerji uveljavljen dogovor, da se ne bo posegalo v rešitve v tem členu in zaradi tega tudi sindikati pri nekaterih rešitvah, ki so jih sicer hoteli predlagati, niti niso vztrajali. So jih sami umaknili. Potem je pa vladajoča koalicija še to spremenila, seveda v škodo tistega, kar so želeli sindikati, z amandmaji na seji delovnega telesa. Zato govorim o tem. Tu ne gre samo za umor

socialnega dialoga in socialnega partnerstva kot vrednote, ampak gre za zahrbtnen umor. Gre za zavestno dejanje in testiranje določene politike, ki dela izključno v korist ozkega kroga vladajočih, privilegiranih skupin in kapitala, in pri tem to poudarja kot rezultat leve ideologije. Ja, pa kaj še! Vendar, zavedajte se, gospe in gospodje, rušenje socialnega dialoga in socialnega partnerstva, izigravanje zaupanja socialnih partnerjev, ki ga sejete danes, boste v kratkem želi kot vihar.

V socialnem partnerstvu bi bilo najbolj normalno, da se uskladijo temeljne rešitve, predvsem pa, da vsaj tisto, kar je usklajenega, da se tam spoštuje dana beseda. Nič od tega niste storili. Govori se, treba je hiteti z varčevanjem. Ja, kako ste hiteli, ko je bilo treba zapraviti 800 milijonov evrov v vašem prvem rebalansu! Zdaj se pa mudi. Zelo zanimiva politika, moram reči.

Kako sta se Vlada in vladajoča koalicija arogantno obnašali, ko smo predlagali ukrepe za krepitev gospodarske rasti, da po tovrstnem ukrepanju in ravnanju nikoli ne bi bilo treba poseči! Predlagali smo na eni seji 63 ukrepov v korist slovenskega gospodarstva in slovenske ekonomije, vse do zadnjega, tudi tiste, ki ne bi stali enega samega evra, samo prihranili bi ga malim in srednjim podjetjem kot najbolj občutljivemu in najbolj propulzivnemu delu slovenske ekonomije in, če želite, razvojnega sektorja. Tudi to ste zavrnili. Napuh je eden naglavnih grehov in grenke sadove tega plačujemo pa vsi – že ta trenutek!

V kratkem bo v parlament prišla še zakonodaja, ki se dotika dela, pogojev dela, trga dela, delno tudi same pravne zaščite, konec koncev, delavcev. In pri vseh teh zakonih, ki ste jih do tega trenutka pripravili in jih poslali v parlament, je bil socialni dialog kršen. Test tega, koliko daleč greste, kot rečeno, se dogaja danes in tu. In zaenkrat kaže, da boste pri tem slepo vztrajali. Prosil pa bi vas, da bodite vsaj toliko fer, že v imenu temeljnega, če že ne etike, pa vsaj dobrega okusa, da nehati z zagovarjanjem svojih rešitev s primerjavami, ki sploh ne držijo. Reforma celotnega plačnega sistema, v tistem delu, ki je bil do zdaj izpeljan, govorim, plus – pa ne pozabite, da so za tisto reformo zaposleni v javnem sektorju leta in leta varčevali sami za odpravo plačnih nesorazmerij –, plus vse, kar je prejšnja vlada dejansko namenila ali pa vladajoča koalicija, če želite, v korist ljudem, in to v času ekonomske rasti, največje ekonomske rasti v zgodovini samostojne Slovenije, niti približno v seštevku ne dosega tistih 800 in še nekaj milijonov evrov, ki ste jih vi zapravili samo pri prvem rebalansu...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Grims, zdaj vas bom prekinil, da vam ne bi jemal časa za opozorilo. Vam bom dal besedo nazaj, seveda, tako da veste. Prebral vam bom 9. člen, ki se glasi: "V prvem odstavku 24. člena se za besedilom 'in izvajanje

dela' črta vejica in doda besedilo 'kot vodja notranje organizacijske enote'. V drugem odstavku se število '20 %' nadomesti s številom ,12 %.' Ta člen vi s tem predlogom želite brisati.

Jaz dopuščam tudi širši kontekst razprave in je prav, vedno sem stal na tem stališču, pa vendar je predvsem od vas odvisno, gospod Grims, mag. Grims, do katere mere boste šli v tem in vam priporočam, da vendar ostajate vsaj v kontekstu, na katerega se nanaša ta amandma. Hvala lepa.

Imate besedo.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala za vaše protipravno poseganje v mojo besedo, kajti z njo ste potrdili, da sem zadel točno tisto točko, ki jo je bilo treba zadati, da sem zadel jedro zgodbe, ki se danes odvija tu, da gre v resnici za vrednote. In kot odgovor temu vam odgovorjam z besedami predstavnika sindikatov na seji odbora, ko smo govorili prav o tem členu, zakaj je ta člen tako sporen, zaradi amandmaja, ki je bil sprejet s strani vladajoče koalicije in o tem govorim. "Želeli smo, da naj bi bilo to nedvoumno zapisano v zakonu, vendar smo potem ta predlog umaknili zato, ker je Vlada zagotovila, da v ta člen v tem delu ne bo posegala. In skrajno nesprejemljivo je, da zdaj poslanci vladajoče koalicije ravno ta člen, 9. člen, ravno v tem delu amandmirajo, tako da še dodatno poslabšujejo položaj za tiste zaposlene, ki dejansko v praksi vodijo in usklajujejo ter organizirajo delo določenega števila javnih uslužbencev." Konec citata. To je iz magnetograma dogajanja na seji odbora, danes žal sindikalisti nimajo možnosti, da bi nam tu spregovorili, zato izkoriščam to priložnost, da povem njihove argumente.

In moj odgovor na pripombo je tisti, s katerim sem začel: ne gre za to skupino, ki je formalno v tem zakonu, ne gre za neko silno varčevanje, kajti javnofinančni učinki tega zakona bodo sorazmerno majhni. Gre za test neke nove realpolitike, ki tepta socialni dialog in socialno partnerstvo, ki mislim, da ima mandat, da lahko počne, kar hoče, vendar ga nima. Jeseni, če ne prej, se boste soočili z žalostnimi rezultati tega svojega početja in socialne bombe, ki jo sami delate s tem, ko teptate socialni dialog. Ne vem, zakaj tako lahkomišelna politika, kajti danes bi socialni dialog in socialno partnerstvo potrebovali bolj kot kdajkoli, toda aroganca je vedno tek na kratke proge.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

K besedi se je javila ministrica Irma Pavlinič Krebs.
Prosim.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Spoštovani predlagatelji amandmaja, spoštovani gospod Grims!

Ponovili ste veliko trditev, na katere sem vam, jaz vsaj upam, odgovorila že na

odboru, ampak dve terjata ponovno pojasnilo, ker sta pač enostavno napačni.

Umor socialnega dialoga, ki mi ga očitate in tako naprej. Gospod Grims, izjemno zahteven je socialni dialog v teh časih za razliko od socialnega dialoga v vaših časih. Socialni dialog in pogovori s socialnimi partnerji v teh dveh letih, ko je Slovenija nesporno v krizi in ni mogoče zaradi zmanjšanja javnofinančnih sredstev razpolagati s takšnim obsegom, kot bi si želeli, je zahteven zato, ker se pogovarjamo o zmanjševanju pravic oziroma o tem, da se neke pravice, na katere ljudje računaje, ne izplačajo. Točno veste, da je tak pogovor bistveno bolj zahteven kot pogovor s sindikati, kako se naj porazdelijo posamezne pravice, ta je zahteven, ampak vendarle gre v drugi, pozitivni smeri. Zato vam zamerim, tudi osebno vam zamerim, tovrstno hujskaštvo ob tem, da vem, da osebno veste, da način socialnega dialoga je v takšnih zaostrenih razmerah zelo zahteven za sindikate. In lani po dveh sklenjenih dogovorih, ki po oceni ekonomistov niso bili zadosti, če hočete, učinkoviti oziroma premalo se je posegalo v položaj uslužbencev, vendarle lahko sklenete, da je bil dogovor dosežen; da smo se o socialnem dialogu strinjali in bilo je pomembno. V tem delu smo morali soglašati, kajti dinamika odprave plačnih nesorazmerij, ki ste jo vi preložili v naš mandat, je terjala dogovor – drugače pa interventni zakon, ki bi šel čez kolektivno pogodbo. Poglejte, tu vas pač prosim, saj to je vse, kar lahko pravzaprav naredim za več korektnosti.

Ko ste povedali, da so varčevali javni uslužbenci sami – drži. V sklad, ki žal ni bil oblikovan, bi se nateklo 240 milijonov evrov. Ampak za plačno reformo bi po oceni mojega predhodnika, ministra Viranta, potrebovali v obeh kriznih letih 450 milijonov evrov. Torej, tega dela presežka ni bilo nikjer in tudi prejšnjega ni bilo nikjer, ker ni bil izoblikovan sklad. Vse bi bilo treba v letu 2009 in 2010, če se ne bi dogovorili s sindikati, zagotoviti iz osiromašenih in oropanih državnih blagajn, tako zdravstvene kot integralnega proračuna. Tako vas samo za korektnost prosim.

In to govorjenje, da smo v tem primeru umorili socialni dialog. Moram, to pa moram ponoviti. Ko je moj kolega predhodnik, minister Virant, v prejšnjem mandatu v letu 2007, usklajeval novelo zakona o sistemu plač v javnem sektorju s sindikati, je uspel od 32 členov, ki je predlagal takratni večini v potrditev, uskladiti 25 členov. Sedem je bilo neusklajenih, med njimi tudi ta, ki je pomembno posegel v pravice uslužbencev, to je, dodatek za delovno dobo, ki se je znižal z 0,5 na 0,33 %. Pa je imel strokovne argumente za tako znižanje, ker se je osnova povišala itn. Sindikati so, seveda, absolutno na podoben način, kot nasprotujejo danes, nasprotovali taki ureditvi, ker je šlo za zmanjšanje obsega, ampak vladajoča koalicija, takrat vaša večina v parlamentu, je to rešitev, ker je bila argumentirana, seveda potrdila in se

je danes izkazala kot pravilna. Ampak socialni dialog je bil kršen. Soglasja ni bilo s sindikati, strokovni argumenti pa so v tem primeru bili na vaši strani. In jaz preidem sedaj, zakaj mi menimo, da v tej predlagani ureditvi, kjer soglasja nismo dosegli s sindikati, so strokovni argumenti za drugačno ureditev položajnega dodatka na naši strani. Naredili smo natančno analizo. Položajni dodatek, kot ga je opredeljeval v Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju dosedanji 24. člen, ki je rekel, da je položajni dodatek tisti del plače, ki pripada javnemu uslužbencu itn., ki izvršuje pooblastila v zvezi z vodenjem, usklajevanjem in izvajanjem del, torej vrednotenje teh vodstvenih del – gre za usklajevanje, vodenje – pa ni vključeno v osnovno plačo tega delovnega mesta, ki ga posameznik opravlja, naziva ali funkcije. Višina tega položajnega dodatka je po do sedaj veljavni ureditvi znašala najmanj 5 % osnovne plače in največ 20 % itn. Ko smo analizirali, evalvirali nov plačni sistem, smo ugotovili, da se je zaradi dejstva, ker so bili tisti javni uslužbenci, ki imajo položajni dodatek vključen v svoj položaj, če hočete, direktorji, načelniki, tisti, ki so zapisani v plačni skupini B kot prilogi temu zakonu, uvrščeni v te svoje plačne razrede, preden so se javni uslužbenci, uradniki, izpogajali za svoje pozicije. V procesu implementacije tega sistema se je ugotovilo, da zaradi višine položajnih dodatkov, uslužbenci, ki niso prvi v strukturi v posameznem organu, presegajo s svojo plačo javne uslužbenke, ki vodijo notranje organizacijske enote.

Razmisleka, kako rešiti ta problem, sta lahko šla v dveh smereh. Prva smer je, da se ustrezno višje uvrstijo predstojniki teh oddelkov, torej direktorji, uvrščeni v plačno skupino B. To seveda pomeni dodatno javnofinančno posledice, ki jih ta trenutek absolutno nismo sposobni realizirati. Druga rešitev, da uredimo ustrezno razmerje med najbolj odgovornimi in manj odgovornimi v strukturi posamezne organizacije, pa je bila, da posežemo po višini položajnega dodatka. Da bi znotraj uravnotežili posamezne odnosa, je seveda bil temeljni razmislek, ali je utemeljena tudi rešitev, ki sedaj ni v zakonu, ampak je izvedena v uredbi, ko pripada po veljavni ureditvi dodatek v višini 5 % tudi posameznim javnim uslužbencem, ki ne vodijo notranjih organizacijskih enot, ampak poleg svojega dela usklajujejo delo najmanj treh javnih uslužbencev. To je stara določba, ki je pokazala ob analizi sledeče; mi smo naredili zelo natančno analizo in ugotavljamo, da porabimo v masi sredstev, gre za podatek informacijskega sistema za februar 2010, da je skupna vrednost izplačanih dodatkov take vrste od 5 % do 20 %, tako za notranje organizacijske enote kot tistega vsakega četrtega, ki usklajuje delo treh, skoraj 2 milijona, in pretežen del je v teh 5 %. Gre za strokovno vprašanje. Analiza je pokazala, opozorila ministrstva za finance so pokazala, da se je ta institut povišanja plače za 5 % v celoti uporabljal za višanje plač, če

hočete, najbolj uspešnim v posameznih strukturah – v pomembnem delu. Menedžerji pač te ukrepe z željo izboljšati položaj posameznega javnega uslužbenca uporabljajo ukrepe do skrajnosti, to se nam je pri inštitutu napredovanja pokazalo, kjer je odličnost v vseh segmentih neizmerna.

Torej, ureditev, ki je danes, če bo večina potrdila to, bo naslednja. Dodatki v višini od 5 % do 12 % bodo dani javnim uslužbencem, ki vodijo notranje organizacijske enote. Koliko delovnih mest bo morala šteti taka organizacijska enota, je stvar uredbe. Razmisleki strokovni, to sindikati točno vedo, gredo v smeri, da je enota, že potrebna koordinacije, okoli 10 posameznikov, za 8 bi v postopku usklajevanja mogoče lahko dosegli konsenz. Torej, notranje organizacijska enota z 8 zaposlenimi ali 10, tam bo pač posameznik, ki bo koordiniral posameznike, ki seveda morajo opraviti svoja dela in naloge, gre zgolj za koordinacijo teh posameznikov, bo dobil teh 5 %. Ne zdi se nam, ne razumem kot poseg v obstoječo ureditev, zdi se nam izboljšanje, ker veste, to tiho priznanje med uslužbenci je tudi že jasno. V trenutku, ko pooblastiš posameznike za vodenje, zelo hitro pride do situacije, da vzamejo vodenje kot zelo pomembno funkcijo in manj opravijo svojega delovnega procesa, kot bi bilo potrebno. Za vodenje treh pa mislim, da to ne terja moje dodatne argumentacije.

Tudi smo mi edina država, ki se hkrati, ko se ukvarja z boljšo organizacijo ali optimizacijo poslovnih procesov, ukvarja tudi z vprašanjem višine položajnih dodatkov, v smislu zmanjševanja stroškov dela.

Gospodu Kresu se danes izjemno zahvaljujem. Presegli so svojo opozicijsko držo, ker vedo, da smo s temi rešitvami na strokoven način posegli v tiste elemente, ki definirajo stroške dela ali obseg stroškov dela, pa niso nujno, tako kot so danes urejeni, najboljše urejeni. Torej, veliko držav članic Evropske unije je položajne dodatke definiralo kot tiste ukrepe, s katerimi zmanjšujejo maso stroškov dela. Kajti vse države se v tej težki krizi danes sprašujemo samo eno: kako najti ravnotežje med stroški dela na eni strani v segmentu javnega sektorja in obsegom storitev, ki jih opravljamo brezplačno. Ker če želimo ta obseg storitev ohraniti na nivoju, kakršen je danes, je pomembno vprašanje, ali so stroški dela, tako kot so definirani, v vseh segmentih upravičeni. In prav to smo, ko smo se ukvarjali s tem vprašanjem glede položajnih dodatkov, počeli.

Skratka, da zaključim, drži, da s sindikati nismo bili usklajeni. Dokončne uskladitve glede predlagane rešitve, moram biti realna, nismo niti pričakovali. Sindikati zastopajo obstoječe položaje svojih uslužbencev, tu jih jaz celo zelo razumem, ampak strokovni argumenti, po moji oceni, govorijo v prid predlagani rešitvi in tudi nepomembno posegajo v položaj posameznega javnega uslužbenca, ki danes ta dodatek ima. Naloga menedžmenta bo, da bo

organizacijo v skladu s to novo ureditvijo uredil tako, da bo javnofinančna vzdržna in da bodo tudi tisti, ki vodijo, ustrezno nagrajani. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijave k razpravi. Besedo ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Moram reči, da vedno znova vladajoča koalicija negativno preseneča, ko se postavi vprašanje politične kulture. Nič ni bolj hujskaškega kot to, če izigraš zaupanje partnerja v nekem procesu. Točno to ste storili vi, ko ste izigrali zaupanje socialnih partnerjev še v tistem delu, konkretno pri tem členu, o katerem zdaj govorimo. In to je napoved tega, kako boste ravnali v vseh bodočih primerih, pri vseh zakonodaji, danes pa gre za test.

Preveč cenim spoštovano gospo ministrico, da bi verjel, da iskreno misli tisto, kar je govorila, ker so stvari pa le nekoliko preveč prozorne. Žal mi je, ker ji zmanjkuje argumentov in je sama nasedla na tisto, kar sem že prej opozoril, da ne zdrži resnega premisleka, ko je začela: "Ja, če bi šli v celotno reformo plačnega sistema, tako kot je bila sprejeta, bi potrebovali," citiram, "450 milijonov evrov." Lepo, ampak te reforme v celoti najbrž tako ali tako ne bomo doživeli. Tisto, kar je pa bistveno, da ste dvakrat toliko, 800 milijonov evrov, pa že zapravili v svojem prvem rebalansu, pa nihče ne zna niti povedati, kam je ta denar šel. In zdaj s prstom kažete na drugega, za pol nižji znesek, ki niti uresničen ni bil, in mislite, da ste prepričljivi. Ja, to lahko "kupi" nekdo, ki nima pojma o javnih financah, kdor pa številke pozna, se mora pa od srca nasmejati. A veste, kakšno zagovarjanje je tudi to, ko opozarja, da tudi prej ni bilo vse usklajeno med socialnimi partnerji. Res je, kakšen člen bi se našel, ki ni bil. In lahko tudi vi preverite, ko ste že to načeli, da sem vsakokrat v okviru poslanske skupine opozarjal, da to ni dobro. In točno v tej isti doslednosti bom vztrajal tudi v tem mandatu. In to javno povem. Ampak situacija je popolnoma neprimerljiva, kajti takrat so bile najvišje plače v zgodovini Slovenije, rast plač je bila največja. Nobenega problema te vrste ni bilo odprtega, ki se sedaj odpira. In zato je socialni dialog danes bolj potreben, kot je bil takrat, v resnici je pa mnogo slabši. To ni samo moje mnenje.

Da je danes socialni dialog na najnižji ravni v zgodovini obstoja samostojne Slovenije, je izrecno potrdil tudi gospod Semolič, predsednik Svobodnih sindikatov, pa predsednik sindikata Pergam, pa predsednik sindikata Neodvisnost, pa predsednik Konfederacije 90. Vsi so v tej točki popolnoma soglasni. In to je tisto, kar je temeljni problem: odpirate socialno bombo, samo burite strasti s tem, ko niti lastnih dogovorov ne spoštujete, in potem s prstom kažete na drugega. Veste, kakšno zagovarjanje

je to, češ, če prej ni bilo nekaj v redu, sedaj imamo pa proste roke pri petih zakonih, ki smo jih že pripravili, da popolnoma "povozimo" socialni dialog. To je zagovarjanje tistega tipa, da če je eden prej tekel čez cesto mimo prehoda za pešce, sedaj pa mi lahko povozimo cel avtobus šolarjev. Ja, ne smete! Nimate te pravice, nimate te legitimitete. To je tek na kratke proge, ki se bo maščeval vsem v Sloveniji. Kajti, ko bo prišlo do večjih socialnih nemirov, če bo prišlo, recimo, do generalne stavke, bomo vsi slabše živeli zaradi tega, ker niste bili sposobni iti preko lastnega ega, preko lastne arogance in spoštovati načela socialnega dialoga, si vzeti tisti čas, da bi dosegli dogovor tudi v teh točkah, ki so ostale neuskajane. Še huje pa je to, da ste izigrali še tisto zaupanje glede rešitev, da so bile usklajene. Zakaj je bil potreben ta amandma, ki ste ga sprejeli? Točno proti dogovoru s sindikatom na seji Državnega zbora. Prej niste imeli očitno poguma, da bi to zapisali v zakon, in ste potem to reševali preko koalicije. S tem samo po nepotrebnem dodatno razburjate ljudi, vse zaposlene. Kajti, tisti, ki razume, za kaj gre, mu je jasno, da tu ne gre za to skupino, ki jo danes konkretno zadeva.

To je precedenčen primer načina, kako bo ta koalicija ravnala z vsemi zaposlenimi v privatnem, v javnem sektorju, povsod, kjer bo lahko urejala z neko zakonodajo rešitve, ki so bistveno za kvaliteto življenja ljudi in konec koncev tudi za njihovo varnost, saj je socialna varnost eden od najpomembnejših elementov varnosti vsakega človeka. In tu padete na celi črti. Zato je ta današnji izpit lahko tudi popravni izpit: sprejmite naš predlog in črtajte ta del iz zakona. Gre za rešitev, pri kateri ste izrecno izigrali socialne partnerje. To ne sme postati zgled, po katerem boste ravnali pri katerikoli stvari, žal pa, očitno, sodeč po vaših besedah, gre prav za to.

Sam prihranek, še enkrat povem, pri teh zgodbah je v resnici zanemarljiv. Sploh ne gre za to. Gre za vprašanje vrednot in za vprašanje metode dela. Toda, če smo o čem in če sem sam o čem, seveda sem trdno prepričan, potem sem trdno prepričan, da sta socialni dialog in socialno partnerstvo pomembni vrednoti, ki ju je vredno spoštovati, ker pripomoreta k mirnemu urejanju problemov v družbi, pripomoreta k večji ekonomski uspešnosti in sta torej vredni vsega truda, da se ju ohrani, da se ju oživi. In dobro bi bilo, če prisluhnete tem besedam, kajti sicer se bojim, da se lahko zgodi, da razmere v Sloveniji postanejo neobvladljive. Nekaj tega se sedaj že da slutiti, ampak ne razumem – ali je to vam cilj, si to želite, je želja po večji represiji, zato da boste lažje uveljavljali svojo oblast? Če pa je želja po uveljavljanju večje kvalitete ljudi, pa dajte danes storiti vsaj ta korak, pa črtajte ta člen in obnovite socialni dialog. Ne samo glede tega zakona, ampak glede vseh zakonov, ki so zdajle v Državnem zboru. Noben tak prihranek, o katerem se govori pri vsakem od teh zakonov, ni

tako pomemben, kot sta ti dve vrednoti, ker zagotavljata dolgoročno stabilnost sistema, dolgoročno varnost ljudi, dolgoročno varnost vseh zaposlenih in če želite, mir in varnost vseh državljanek in državljanov. Nikoli ne razumem vlade, ki od tega sistematično in načrtno odstopa, ki pristaja na tako izigravanje, ki ga izrecno podpira, kot je pri tem konkretnem členu, pri tem dejanju, s katerim se je ta rešitev v zakonu našla. To je očitno zgled, po katerem nameravate urejati delo s sindikati, če pa se motim, pa dokažite to in črtajte ta člen. Toda ta pot je napačna. To je tek na kratke proge, to je tek, ki se bo končal v še večji gospodarski neuspešnosti, v krizi, v povzročanju škode, v nezadovoljstvu ljudi in v slabši kvaliteti življenja, kot bi bilo tudi v danih razmerah mogoče. In vsa odgovornost za to je zgolj in samo vaša. Prisluhnite tem opozorilom, če ne zato, ker jih dajemo SDS, pa zato, ker ista opozorila s ponujeno roko ponujajo tudi vsi slovenski sindikati in gredo v resnici za zaposlene, ne samo v tem sektorju, ampak za vse zaposlene v Sloveniji, in gre za gospodarsko učinkovitost. Če kdo misli, da bo v pogojih nekih obširnih nemirov, stavk ali še česa hujšega, kar lahko sindikati povzročijo, koval neko večjo ekonomsko uspešnost, se strahovito moti.

Zlasti pa je omenjati besedi "gospodarska uspešnost" v kombinaciji s to vlado, paradoks že sam po sebi. To pa tako in tako vsi vemo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Miran Potrč. Prosim.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Res je, predlagani amandma, ki je bil sprejet in ki ga je zdaj vložila ponovno Demokratska stranka, govori o položajnem dodatku. Spreminja ga in ga ureja v višini ne od 5 do 20, ampak od 5 do 12 %. Predvideva, da se bodo konkretne rešitve, za katera delovna mesta bo ta položajni dodatek veljal, določale z uredbo kot strokovno vprašanje. Po vsem tem smo, spoštovane kolegice in kolegi, z ministrico in njenimi sodelavci temeljito govorili, preden smo vložili amandma, in temeljito govorili tudi včeraj, ob presoji, ali je mogoče in potrebno, ali bi bilo korektno ali ne sprejeti amandma, ki ste ga vi, demokrati, predlagali. Ugotovili smo, da ni nobenega razloga, da bi spremenili stališče, ki je bilo s strani strokovnih služb in ministrice predstavljeno ob vložitvi našega amandmaja, in verjamem, vsaj jaz, pa tudi kolegi, ki smo pri tem sodelovali, mnogo bolj – naj bo poudarek ne samo na "bolj", ampak tudi na mnogo – iskrenosti in stališčem, ki nam jih je povedala ministrica, gospa Irma Pavlinič Krebs, kot pa demagogiji, ki jo zganja gospod Grims.

Rad bi poudaril, da je stanje, v katerem se odvija socialni dialog v tem mandatu, prav gotovo mnogo težje, kot je bilo kdajkoli doslej. Zaradi tega, ker je veliko vprašanj, ki jih je treba

urejati, ker so materialne razmere težke, ker je razumljiva negotovost in nervoza socialnih partnerjev, ki pričakujejo ohranitev svojega položaja, mnogokrat upravičeno, in ki se bojijo, da bo prišlo do prevelikih sprememb. Ne trdim, razumeti pa morate, da je to moja diskusija, interno v okviru koalicije, ne pa na seji Državnega zbora, da so vsi postopki, ki jih ubira Vlada in posamezni ministri, idealni in da ni kdaj tudi kakšne napake v našem ravnanju, vsebinske in postopkovne. Samo trditi s skrajno demagogijo, da socialnega dialoga v Sloveniji ni, je čista neresnica. Res, čista skrajna neresnica, ker vam lahko pri vsakem zakonu, ki je v proceduri, Vlada in resorni minister pokažeta nič koliko, mnogokrat tudi preko 10 razgovorov in usklajevanj, ki so potekala, mnogo stvari, ki so bile usklajene in, na žalost – jaz verjamem, da najbolj na žalost tistega ministra, ki je usklajeval, ne samo nas – tudi posamezne rešitve, ki niso bile usklajene. Na podlagi tega je bila potrebna, tudi ne trdim, da vedno dovolj zgodaj ali prepozno, sprejeta odločitev, da se še o določenih vprašanih usklajevanje nadaljuje, glede določenih pa z njim preneha, ker enostavno ni več realnih ocen o tem, da bi do uskladitve lahko prišlo. Zato, gospe in gospodje, ne dajte s tolikšno zlobo, s tolikšnim užitek, s tolikšno neresnico in pretiranjem govoriti o tem, da socialni dialog ne teče. Soglašam pa, če bi pripombe šle v smeri, da vsi čutimo, da ga je premalo, da ga ni dovolj in da se zavedamo, da ga je mogoče dosegati na dobrih vsebinskih podlagah, ampak tudi na pripravljenosti vseh partnerjev, ki pri njem sodelujejo, ne samo enega.

In naj pri tem zelo na kratko, da ne bi vlekel stvari, povem dve stvari. Socialni demokrati smo bili stranka, ki smo 27. 1. 1998 v Državnem zboru zagotovili sklep, na podlagi katerega je socialni dialog postal sistem odločanja v Republiki Sloveniji. Pred letom 1998 to ni bil sistem. Tudi pogleda se lahko, ali je to, kar trdim, res ali ne. Sprejet pa je bil sklep: "Državni zbor priporoča Vladi Republike Slovenije, da v bodoče pri vseh zakonih, katerih vsebina je povezana z vprašanji, ki se urejajo s kolektivnimi pogodbami ali drugimi oblikami sporazumevanja med socialnimi partnerji, v obrazložitvi zakona izrecno navede, ali je glede teh vprašanj dosežen sporazum s socialnimi partnerji. Če pa ni dosežen, naj navede, kako in koliko časa je potekalo usklajevanje, katera so odprta in neusklajena vprašanja in kateri sporazumno dogovorjeni akti bi bili z morebitnim sprejemom zakona enostransko kršeni." In od takrat naprej so se vse vlade bolj ali manj, hote ali nehoče, zavestno ali ne, trudile, da bi to upoštevale v čim večji meri, da bi bili Slovenska demokratska stranka in njena vlada tako zelo idealni in upoštevali ta socialni dialog v polni meri tako, kot ga vi danes razlagate, da če ni vsaka stvar dogovorjena do konca, dialoga ni in je propadel, to tudi ni res. Spomnite se, gospe in gospodje, ko ste bili v prejšnjem mandatu v

vladi, kaj se je dogajalo z davčno reformo. Tudi glede enotne davčne stopnje ni bil dosežen konsenz, ampak je šla iz zakonodaje zaradi tega, ker socialni dialog ni bil dosežen in so bile demonstracije. Spomnite se, kako se je kasneje sprejemal zakon o dohodnini, katerega temeljni efekt je bil poslabšan položaj socialni najšibkejših in boljši položaj tistih, ki so imeli najvišje dohodke. Spomnite se posebej zakona o usklajevanju transferjev posameznikov in gospodinjev, s katerim se je proti volji Ekonomsko-socialnega sveta za dve leti zamrznilo usklajevanje vseh socialnih transferjev na podlagi vaše zahteve. Spomnimo se zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju, ker ste v nasprotju s stališči Ekonomsko-socialnega sveta sprejeli vsebino zakona. Spomnimo se zakona o določitvi minimalne plače, in še bi se dalo naštevati.

Zato gospodje, računajte s tem, da ima poleg vas še kdo kaj spomina, ne samo med poslankami in poslanci, ampak tudi v javnosti, in da stvari kazati črno-belo enostavno nima nobenega smisla.

Kar mene zadeva, priznavam, da imamo izjemno težke materialne in sistemske okoliščine, v katerih je treba voditi socialnih dialog, da smo kdaj pri njem tudi premalo uspešni, da kdaj pa kdaj prehitevamo z odločitvami, da ni več realnih možnosti usklajevanja in gremo v parlament. Ampak, trditi, da ni vsebina dogovora odvisna od vseh partnerjev, ne samo od enega, da ni za to velike pripravljenosti, se enostavno ne da. In prosim – korektno in koristno bi bilo za nas vse, če želimo govoriti manj škodoželjno, ampak bolj v cilju reševanja problemov, da govorimo na drugačen način.

Mi se bomo v tem in drugih primerih kot koalicija trudili še naprej, in danes je gospod Kontič pokazal na dva izjemno pomembna primera, posebej na vprašanje zakona o delovnih razmerjih, ki bo od točki dnevnega reda, ko bomo o njej začeli razpravljati, predlog, da se ga umakne z dnevnega reda, ker je možno še na nekaterih pomembnih vprašanih, predvsem na vprašanju tako imenovanih slamnatih podjetij in odpuščanja delavcev, pa tudi na vprašanju odpravnin, rešiti nekatera vprašanja na podlagi dogovora. In mislim, da je prav, da to naredimo, in bomo videli, ali nas boste takrat tako hvalili, kot zdaj enostransko govorite o tem, da socialnega dialoga v državi ni. Ne verjamem, ker vam ne gre za objektivni prikaz stanja, ampak enostavno za to, da bi prikazali situacijo čim bolj črno iz političnih, da ne bom rekel še dodatno kakšnih razlogov.

Zato bomo mi proti temu amandmaju in tudi proti amandmaju k 20. členu. To pa sta dve materialni vprašanji, ki jih je želel rešiti ta zakon.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Pri amandmajih smo, čeprav je razprava nekako šla, se mi zdi, že kar malo širše, vsaj ta zadnja. "Ultimate postavljajo razmere ne vlada," sem pravkar prebral v zvezi s to tematiko. Gospa ministrica, jaz se z vami strinjam in s tem nimam težav. Ampak, pri tem, da pa smo prišli do takšnih razmer, pa imam hudo težavo, v razmerju ne do vas, ampak do koalicije. Globoko verjamem, da so bile razmere leta 2007, 2008 drugačne, da so bile boljše, bruto družbeni proizvod je rasel, plače so rasle – res da ob precejšnji inflaciji, ampak nominalno so rastle, ali po domače povedano: ljudje so dobili več. Zavedam se tudi tega, kakšna je situacija danes. In prepričan sem, da bomo v Državnem zboru imeli še letos bistveno strožje zakone, bistveno hujše zakone. Ministrica mi kima. Verjamem, da bo tako. Ampak, poglejte, v čem je problem. Mi smo leta 2007 in 2008, torej ko ni bilo gospodarskih težav in ne vem česa, povabili k sodelovanju koalicijo, takratno opozicijo. In smo rekli, da najpomembnejše stvari v tej državi moramo dogovoriti skupaj. To je delovna pravna zakonodaja, to je davčna zakonodaja in tako dalje.

Gospod Potrč, midva sva se kar nekajkrat sestala na to temo, z mnogimi vašimi poslanskimi kolegi smo v sobi 110 usklajevali te zakone in smo kot vladna koalicija popustili marsikje. Tam, kjer ste vi želeli in želeli uveljaviti neko rešitev. In poglejte, 60 % zakonov – gospa ministrica, verjetno ne veste – je takratna opozicija v podobi SD, LDS pri tem ni sodelovala, to je res, Zares pa se je rojeval, podprla. "Za" so pritisnili.

In to dobro stanje v razmerah, ko ni bilo potrebno vsega tega, ko so ljudje več zaslužili iz meseca v mesec, ko je število nezaposlenih šlo s 100 tisoč na 60 tisoč, to so bile tiste razmere. Glejte, kakšne razmere pa imate vi danes, ministrica. Že večkrat sem rekel, da vas občudujem in da ste ena boljših ministric, pa naj mi ne zamerijo sindikati, ker vem, da se trudite, ker vem, da ste v nemogočem položaju. Vi morate s praznim žakljem zadovoljiti vse, kot da ste Kristus, pa ne gre, jaz vem, da vam ne gre! Saj ne more iti. Namreč, drugi del Vlade ali pa Vlada kot celota je pa tista, ki je pripeljala v to stanje, to je problematično.

Tukaj smo se decembra 2008, ko ste nastopili mandat, novembra-decembra 2008, vsi zavedali, da prihajajo gospodarske težave. Vsi. Na vladi smo vam pustili paket zakonov, tak paket zakonov in smo rekli: "Izvolite, gospod Pahor! Mi menimo, da bi bilo treba narediti to in to," v razmerah, ko smo vodili tisto vlado že po volitvah, ko vlada ne more delovati v polni sestavi, v polnem obsegu svojega delovanja. V koš ste vrgli, pa ste rekli: "Mi znamo bolje. Mi znamo bolje narediti, ne potrebujemo opozicije, z vami ne bomo sodelovali." To je rekel Zares, to je rekel LDS, tudi vaša stranka, žal. Del SD-ja se je zavedal resnosti situacije in je bil po tihem za, ampak tisti najbolj udarni del koalicije je rekel:

"Ne!" In predsednik Vlade – nič. Saj ste imeli roke zvezane, tako kot da bi vrgli zvezanega človeka levu. Saj ne gre drugače. Potem smo imeli dva paketa ukrepov, še dvakrat toliko zakonov smo vam skupaj spravili in povedali, kako bi mi to rešili, da bi bil vaš žakelj, gospa ministrica, vsaj približno toliko poln, da bi lahko zadovoljili vse. Ne! Na nočni sejo ste to zavrnilo in še naprej trdili: "Mi znamo bolje." Ja, gospe in gospodje, potem pa pride mimo leto in pol, pa slišim predsednika Vlade pri zadnjih poslanskih vprašanjih, da bo povabil k sodelovanju opozicijo. Ja, krasno! Saj mi smo februarja 2009 ponudili sodelovanje in smo rekli: "Pomagali vam bomo, težki časi prihajajo, hudo bo v tej državi, stopimo skupaj za boga in potegnimo to državo iz krize!" Tudi odgovora nismo dobili, tudi odgovorili niste od februarja 2009. Potem pa slišiš predsednika Vlade: "Vabim opozicijo k sodelovanju." Ja, saj smo mi ponudili sodelovanje, saj smo vas mi prosili, pa ste nam rekli "ne". Tu je tisti problem, ministrica, zaradi katerega je ta žakelj čedalje bolj prazen in glede na to, da je čedalje bolj prazen, vas razumem in vse tiste vaše dileme o tem, ali boste ostali ali ne boste ostali. Jaz si vašega delovnega mesta nikoli ne bi želel, vam pošteno povem, ker trpite muke tam; verjamem, da jih. Ampak, ni krivda v vas, krivda je v Vladi, ki leto in pol ne sliši na uho, ki se mu reče večja gospodarska rast, ključ je samo tukaj in nikjer drugje. Višja gospodarska rast bo prinesla več denarja v državni proračun in tudi v tisti del državnega proračuna, s katerim se ukvarjate vi. Ampak, to je problem te države, problem je v enoumju koalicije, v ignoranci koalicije, saj smo vam ponujali, pa nočete.

Enotna davčna stopnja, o kateri je bilo malo prej govora. Oprostite, na vsaki seji vlade sem sedel od leta 2005 in nikoli nismo imeli nobenega zakona, ki bi se mu reklo enotna davčna stopnja. Nikoli! Jaz ne vem, kje ste ga vi videli.

Res pa je, da je obstajala neka delovna skupina, ki je proučevala, kako Slovaki, kako tisti, kako oni shajajo z enotno davčno stopnjo. To pa je res. Nikoli tak zakon ni prišel na vlado, nikoli. Še najmanj pa, da bi tak zakon prišel kadarkoli v parlament. Ker potem bi ga jaz z vami usklajeval, gospod Potrč, pa ga nisem, ker sva že imela partnerstvo za razvoj. Poglejte, kaj se je pa zgodilo? 40 tisoč ljudi je prišlo demonstrirat, in to v snegu in dežju. Prekleta srečo imate, da prihajate v Državni zbor z zakoni, ki niso usklajeni, pa vem, da se jih ne da včasih, vem, se strinjam, saj tudi mi nismo vse uskladili. To je treba priznati. Ampak, vi prihajate s paketom zakonov, pa slišimo pred parlamentom nekaj deset ljudi, ki protestirajo. Prav. Ampak, saj boste sami pripeljali državo v situacijo, ko ne bo nekaj deset ljudi in ko bomo morali na kakšni nočni seji na hitro za 20 % plače spustiti, da bomo prišli iz te krize. Ampak, vi znate bolje. Mi pa tako takrat kot danes smo vam ponujali sodelovanje. Tudi zadnji poziv predsednika Vlade ni ostal gluha z naše strani,

nismo postali gluhi. Z vaše strani, razen predsednika Vlade, ni nihče nič naredil po njegovem nastopu za sodelovanje z opozicijo. Mi smo pa isti dan povedali, da seveda smo pripravljene, odgovorite nam na pismo iz februarja 2009, saj smo vam ponudili rešitev, gospa ministrica, za to državo, za vaš delček, s katerim se vi ukvarjate, ki je strahotno pomemben, je jasno, če gledamo politično. Skupaj je treba stopiti, pa ne biti pameten. Pa tudi opozicijo povprašati za kakšen predlog. Ne pa, da se vse tisto, kar piše SDS, vrže v koš za smeti. Ne nazadnje je ta SDS, oprostite, uspešno vodila državo zadnja štiri leta in ne nazadnje je tista vlada uspešno vodila Evropsko unijo. Torej, ne trditi, da so to sami butci, ki nič ne vedo, in je treba v koš metati. Treba je priti k nam, tako kot sem jaz hodil, gospod Potrč, k vam usklajevati zadeve. Pa bomo tudi skupaj pritisnili na kakšen "za". Ampak z moje strani tega "za" ne bo, ko bo ladja že pod vodo, ampak ta ladja je že pod vodo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Besedo ima gospa Cvetka Zalokar Oražem.

Prosim.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo.

Moram reči, da sem vesela, da je danes ministrica Irma Pavlinič Krebs deležna toliko pohval, tako velikega razumevanja, in moram reči, da iskreno. Mislim, da je tudi to, kar govorijo predstavniki opozicije zelo iskreno, kajti te pohvale si najbrž zares zasluži.

Če gremo nazaj na vsebino, amandma, ki ga imamo pred seboj in v okviru katerega smo pravzaprav govorili o vsem mogočem, ampak tako to pač je. Mi ga podprli ne bomo. In to bom razložila na dveh zadevah. Predvsem zaradi vsebine, zaradi vsebine, o kateri je veliko govorila ministrica in nam zelo v detajl predstavljala to, kaj predstavlja ta amandma in ki pravzaprav bi lahko na grobo rekli, je takšen, da v sistemu slovenskih javnih uslužbencev vodstveni dodatek pravzaprav prejemajo, in to ne v tako majhnih količinah, ljudje za vodenje treh oseb. Ta vrednost naj bi bila preko 2 milijona na letni ravni za dodatek, ki ga dobivajo ljudje za to, da vodijo tri osebe. Mislim, da je to razumna rešitev, in moram reči, da v tej točki me pa celo na zanima, ali je bila rešitev usklajena v socialnem dialogu, kajti, če socialni partnerji niso zmogli na tej točki razumsko oceniti, kaj pomeni takšen vodstveni dodatek, da je to pravzaprav najbrž bolj povečanje plače skoraj za vse javne uslužbenke na neki točki. Jaz mislim, da enostavno je absurd, da bi kdorkoli dobil dodatek za to, kar je pod njim troje oseb.

Kar se pa tiče socialnega dialoga, mislim, da ministrica nikoli ni skrivala, nikoli ni tajila, da v vseh točkah zakona nima usklajenega. Mislim, da se v teh časih bomo morali na to navaditi. In sem prepričana, da v vseh točkah, vseh členih, nobeden od tako

imenovanih reform kriznih zakonov verjetno ne bo prišel in priromal v Državni zbor. Tudi, kot smo videli, z zgodovinskim pogledom. Virantov zakon takrat ni bil usklajen, pa bom rekla, res je nekoliko že kar perversno danes govoriti in poudarjati socialni dialog v tistih časih. Virantov socialni dialog, to je bilo božanje. To je bilo igranje, to je bilo pravzaprav igrakanje s tem in samo na tem, da kdo bo iz neke vreče denarja, ki si ga je zamislil; pa je bila ta vreča potem trikrat večja kot tisto, kar so na začetku načrtovali, komu dati več in komu manj. Samo o tem so se kregali, kdo bo dobil več in kdo manj. Zato pravim, da je ta socialni dialog lahko tudi naporen, ker se med seboj ljudje redko lahko uskladijo, kdo zasluži več in kdo manj. V tem smislu je bil tudi naporen, vsekakor pa ni bil naporen v smislu, ki ga imamo pred seboj danes in ki ga je deležna ministrica Krebsova, ko mora pravzaprav sindikate prepričati na manj, na bistveno manj, kajti drugače bomo doživeli kolaps javnih financ. Zdi se mi, da danes poslušati neke levite od naslednikov vlade ali pa od soudeležencev vlade Janeza Janše, za katere mislim, da ne znajo in ne zmorejo in nam očitajo neko aroganco, pri sebi pa niti kanček samokritičnosti, niti kanček samokritičnosti. Jaz nisem slišala v tem cenjenem zboru niti enkrat, da bi rekli, mogoče smo ga pa tukaj tudi mi malo "pokronali", mogoče pa ta rešitev ni dobra, mogoče pa tole tudi pri nas ni bilo dobro. Pa je bila to vlada, bom spet rekla, ki je imela pravzaprav veliko srečo. V najbolj cvetočih časih, letih debelih krav – komaj kakšen problem, svet v konjunkturi, nikjer nobene recesije, nikjer nobenega šparanja, pravzaprav ste se prepirali samo o tem, če parafraziram, spet komu več dati pa kje več zapraviti pa kdo bo dobil še kaj. In zato smo lahko sprejemali zastoj vrte v tistem obdobju, smo bili zelo prijazni do ljudi, smo sprejemali lahko rešitve v zvezi z dijaško prehrano, smo povečevali maso sredstev za plače v javnem sektorju do ekstremnih višin in danes biti tako nekorekten in govoriti, kako smo bili mi uspešni, ker smo imeli pač srečo in takšno obdobje, obenem pa žal, kolegi dragi, ste pustili prazne hleve, ste pustili prazne kašče, ste pustili nič, kar bi moral kmet, ki je razumen, pustiti tistemu, ki bo to nasledil. Še celo več! Pustili ste nam kup stvari, ki ste jih obljubili in sprejeli tik pred volitvami v vsebinskem smislu, potem pa je morala ta koalicija zagotavljati denar tudi za ta volilni zapitek, ki je bil potrošen. Zato se mi zdi, da če smo mi obtoženi arogance, potem pa vam jaz tudi lahko mirno očitam ali pa si želim, bom rekla, malo več samokritičnosti, malo več samokritičnosti in res tudi malo tega, da bi bili kdaj realni in pošteni pri teh zadevah.

Trdim, da enostavno, in tudi včeraj smo lahko spremljali številne grafe pa projekcije, ki so bili zdajle narejeni s strani najbolj eminentnih uradov s področja ekonomije, kakšni trendi so se začeli že v Sloveniji na nek način s posameznimi zadevami takrat, ko bi morali dati

nastavke, in to vsak razumen človek ve, da je treba takrat, ko ti gre dobro, takrat, ko je v redu, ne vsega zapraviti pa še "čez iti", ampak tudi kaj prihraniti za slabe čase. Ampak te samokritike, dvomim, da jo bomo kadarkoli deležni oziroma če jo bo opozicija, predvsem pa tisti, ki so bili del vlade gospoda Janše, zmogli, ker enostavno tega, da danes lahko samo v miru v opoziciji sedijo in na nek način spremljajo to, kaj se nam dogaja tako v svetu kot tudi doma, je tisto, kar mislim, da ni korektno.

Še okoli socialnega dialoga želim povedati, da se pa strinjam. Tudi jaz mislim, in naša stranka, da je potrebno vložiti enormno veliko energije v socialni dialog. Pri tem menim, da ministrica Krebsova socialni dialog vodi na najboljši možni način glede na razmere, v kateri je, prav gotovo. Imamo pa socialni dialog na številnih dialogih; eden je dialog z javnimi uslužbenci, imamo tukaj dialog s sindikati in podobne delodajalce. Tukaj se mi zdi, da bo potrebno enostavno v resnici vložiti ogromno energije, vendar pa mi moramo biti pa tudi na nek način realni. Do nekih točk bo socialni dialog možen, tudi v časovnih dimenzijah, na neki točki pa se bodo stvari najbrž polomile in bo potrebno sprejeti tudi odločitve, ki ne bo dogovorjena v socialnem dialogu, vendar pa to mora biti takrat, ko je vse izčrpano in ko pravzaprav tudi včasih pogrešam več razumnosti na obeh straneh, tudi na sindikalni. Mislim, da so mnogi izgubili kompas in enostavno še vedno ne vedo, v kakšni situaciji smo.

Moram pa povedati, da tisto, kar se mi zdi pomembno tudi danes še enkrat poudariti, kar sem povedala tudi včeraj, ko smo obravnavali bodoče proračun za prihodnje leto, pa protikrizne ukrepe, pa reforme. Strinjam se s tistimi, ki menijo, da je zadeva, ki jo v tem trenutku peljemo, premalo uravnotežena pri tem, da bi enaki vatli veljali za vse sloje v družbi in da bi tudi tiste anomalije, ki ljudi, ki imajo najhujše težave oziroma ki so se znašli v najbolj kritični situaciji, pri njih ne povzročalo manj slabe volje.

Prepričana sem, da določeni sloji v tej družbi še niso občutili krize, niti pod razno. Pričakujem, da bomo v koaliciji zmogli in naredili tudi določene korake v to smer, da bomo pripeljali oziroma pripravili tudi zakone, ki so morda strokovno zelo zahtevni, vendar največje anomalije, ki jih v tem trenutku vidimo, in tiste probleme, ki so, rešujejo pa obenem enakomerno v smislu, kdor več ima, bo tudi več prispeval za krizo – zadenejo vse sloje v tej družbi. Tukaj mislim, da ta vlada, naša koalicija, ni bila uspešna, lahko smo samokritični, nekaj tega je bilo, pripravili smo tako imenovani Trofenikov zakon, kjer smo omejili plače v vodstvenih ljudi v javnem sektorju oziroma v firmah, ki so v večinski lasti države, obdavčili določene enormno visoke nagrade uprav in vodstev podjetij. Mislim, da moramo tu še marsikaj narediti na prihodkovni strani, na davčnih zadevah in podobno, kajti tisto, kar pri ljudeh povzroči največji upor, je enostavno,

kadar občutijo krivico, kadar občutijo, da se samo od njih pričakuje zategovanje pasu, medtem ko nekateri sloji družbe tega ne občutijo.

Upam, da bomo tu našli razum. Vesela sem tudi nekaterih potez, ki smo jih že ob tej seji zmogli, recimo, v zvezi z zakonom o delovnih razmerjih, ki pravzaprav tudi ni tako nujen, ker morajo določene stvari še biti nadgrajene, da pravzaprav rešujemo na eni strani zadeve z odpravninami, vendar pa obenem v tem zakonu lahko rešimo tudi problem slamnatih podjetij, za katere moramo najti rešitve, ker take anomalije, ki jih uporabljajo in izrabljajo ter iščejo neke sistemske vrzeli popolnoma sprevrženi ljudje, menedžerji ali kar že pač so, neki lumpi največje sorte – enostavno je to treba ustaviti. Prepričana sem in bom zahtevala, da bo septembra tudi ta del zgodbe na mizi in bomo istočasno sprejeli tudi rešitev za eno od anomalij, ki v takih kriznih časih izbijejo še bolj tragično pa tudi boleče na plano.

Mi tega amandmaja ne bomo podprli brez kakršnegakoli občutka slabe vesti, ne zaradi tega, ker ni bil socialno usklajen, ampak zato ker, tudi če ni bil usklajen, enostavno menimo, da vodstvenih dodatkov oziroma dodatka za to, ker vodiš tri osebe, pa res lahko človek reče: adijo pamet!

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Želi še kdo razpravljati o amandmaju k 9. členu? Prijava teče.

Gospod Bogdan Čepič, prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav ministrici, kolegicam in kolegom!

Pravzaprav niti nisem nameraval razpravljati o tem, ne zaradi tega, ker bi menil, da v Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju niso potrebne določene spremembe, tudi zaradi tega, ker je zakon, ki je bil sprejet in uveljavljen. Pripravljal se je dalj časa, v septembru 2008, že takoj prvi mesec po uveljavitvi doživel veliko kritik, predvsem zaradi tega, ker ni izpolnil vseh pričakovanj in ni odpravil vseh nesorazmerij znotraj tega in je nekatere pravzaprav bolj nagrajeval kot druge ter tako povzročal še večje razlike, kot so bile v starem sistemu. Spodbudila me je pravzaprav razprava gospoda Gorenaka, ko je govoril o predlogih, ki jih je sedanja opozicija dajala tej vladi, da bi hitreje prišli iz krize, pa tudi o očitkih glede dialoga med opozicijo in pozicijo in tudi socialnega dialoga.

Res je, predlagali so ogromno zakonov, tudi paketi so jih imenovali, in gospod Gorenak je pokazal špeh papirjev, med katerimi je, verjamem, kateri od zakonov tudi tako imenovani copy-paste, zaradi tega, ker smo obravnavali njihove predloge istih zakonov tudi dva- ali trikrat, pa tudi niso šli skozi Državni zbor oziroma skozi parlament. Res je tudi, da je bilo mnogo rešitev, ampak pogledajmo, kakšne rešitve so bile. Rešitve, ki so povečevale dolg, ki so

zmanjševale prihodke v proračun, ki so zmanjševale davke, ki so zmanjševale prispevke in na drugi strani širile nekatere pravice. Noben od teh paketov ni imel nekega izračuna, ki bi jasno povedal, kaj je v perspektivi. Ko smo delali ta izračun in ko smo obravnavali te stvari, smo ugotovili, da se za milijardo 600 milijonov ta deficit povečuje. To je bil ukrep, ki so ga takrat predlagali. Drugi del ukrepov, ki so jih predlagali kot protikrizne ukrepe, so bili mega amandmaji pri sprejemanju proračuna za leti 2010 in 2011 in sedaj mega amandma pri rebalansu. Šlo je za mogoče navidezno dobro potezo, zmanjšati stroške za 600, 700 milijonov, doseči cilj 3 % primanjkljaja BDP, in sicer na katerih področjih – na področjih plač, osebnih prejemkov. To je socialni dialog. In temu se niso upirali ne sindikati ne nihče drug, kljub temu, da bi s sprejetjem tega 1. januarja 2010 ali pa zdaj, v mesecu avgustu, zmanjšali plače brez razlik za 25 do 30 in morda ponekod za še več odstotkov. V sodstvu, ki jim ne odgovarja, za katerega mislijo, da je slabo, bi šlo za preko 35 % zmanjšanja osebnih dohodkov, brez dialoga. Ker možnosti sta samo dve: ali izplačujemo plače še dva meseca in naslednje tri mesece ne več ali pa porazdelimo denar, ki bi ostal v proračunu na mesece do konca leta. To je bil socialni dialog, ki so ga pravzaprav predlagali skozi to. Odgovornost za to prevzema ta vlada, ne tisti, ki je predlagal. Sprejeli bi mi ta amandma. Ta vlada se je odločila drugače. Odločila se je, da je treba sistemsko spreminjati nekatere stvari. Danes imamo eno od stvari, kjer poskušamo korak po korak usklajevati stvari. Ni lahko usklajevati, predvsem ne tistih stvari, ki pomenijo, da nekomu odvzameš nekaj, kar so mu zakon in pogodba in aneksi v pogodbi že odobrili.

Od kod smo dobivali te anekse k pogodbam in te stvari? Z Ministrstva za javno upravo, ki ga je vodil dr. Virant. Od tam smo dobivali vsi tisti, ki smo bili v javnih službah in smo še danes v javnih službah, te pogodbe, samo ime in priimek in številko EMŠO in naslov smo vpisali, vse ostalo je že bilo izračunano v nekem uradu. Kdaj se bo, za koliko, na kakšen način, ob predpostavki, ki je veljala leta 2007 in 2008.

Danes smo v drugačni situaciji. BDP se zmanjšuje. Ne raste več, se zmanjšuje in zato je treba seveda skrbno načrtovati te stvari. Zato je treba zarezati v nekatere pravice, nekatere pravice, ki so po mojem trdnem prepričanju bile že leta 2008 dane preširoko, neupoštevajoč razmerja. Že takrat s tistim zakonom, in zelo dobro ga poznam, ker sem seveda sodeloval v mnogih razpravah, niso odpravljali krivic, ki so se takrat pojavljale in še danes so v vojski, policiji, pa še kje, kjer razmerje med plačami vojakov, policistov in tako dalje na različnih delovnih mestih niso usklajene. Vsi so vojaki, vsi so policisti, ne glede na to, kje delajo, kako delajo in na katerih stvareh so. To je bilo tudi možno slišati na zadnji vaji na Počku, kjer smo

se pogovarjali z vojaki, ki se pripravljajo za odhod na mednarodne misije, in pravijo, da so njihove plače, ko delajo v dežju, na terenu in te stvari, pravzaprav popolnoma primerljive s tistimi, ki so v vojašnicah, pisarnah, kakorkoli, ne glede na težave, ampak to je zakon, ki ga je sprejela prejšnja vlada, ki ga seveda ni odpravila in te anomalije bo treba v bodoče tudi odpraviti. To je problem tega zakona in verjetno bi bilo najboljše pravzaprav celoten zakon spremeniti in začeti znova, ampak vemo, kako težko je in na kakšen način je to bilo, saj smo ta zakon usklajevali kar nekaj let in nekaj stvari.

Drugo pa je, ko govorimo o nekaterih stroških in teh stvareh. Ta vlada se je odločila, da bo seveda tudi na račun socialnih pravic in tudi zaščite ljudi, ki so žal izgubili delo v letih 2009, 2010, povečala tudi javni dolg. Povečal se je, res se je. Ampak zato, ker se je povečalo tudi število brezposelnih, tudi zato, ker je bilo tem ljudem treba zagotoviti nadomestila, pripadajo jim in seveda tudi zaradi nekaterih drugih stvari. Tako, da ne reči, da ta vlada ne skrbi za socialni dialog in da ne skrbi za ljudi, ki v Sloveniji živijo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Besedo ima gospod mag. Žnidaršič. Oprostite.

Dr. Gorenak, imate repliko.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Tukaj je ta problem, gospod Čepič, ker ste me izzvali, da bruto družbeni proizvod pada, tukaj je bistvo vsega problema, zato denarja ni. Nekaj je treba narediti, da bo rasel. V času prejšnje vlade je rasel 6, 7, v Nemčiji 3. V času te vlade je pa v Nemčiji minus 4, v Sloveniji skoraj minus 8, tukaj je bistvo problema. Tukaj je tista težava in to je tisto. To je eno.

Drugo pa, ko ste govorili o skrbi za socialo in tako dalje. Tukaj se pač razlikujemo točno tako, kot je v Evropi od Madžarske, Češke, Nemčije, vsepovsod boste videli isto zgodbo. Leve politične opcije, kar vaša je, pač vztrajajo sociala, sociala, sociala, sociala in sociala. Druge politične opcije pa gradijo na čem drugem, najprej ustvariti, pa potem deliti.

Še nekaj je problem, ko ste rekli, da smo dali cel kup zakonov, ki so imeli finančne posledice. Gospod Čepič, ali me lahko, če ste toliko, pogledajte, da smo dali cel kup zakonov, ki so imeli finančne posledice. / oglašanje iz dvorane/ Veste, tako je, 1 % znižati, v prisposobi bom povedal, davke, ne pomeni 1 % minusa v proračunu, ampak lahko pomeni plus v proračunu, ker podjetja bodo zaposlovala in nezaposlenih ne bo. To je ta logika, ki je meni popolnoma razumljiva, vam pa tudi verjetno z vašega zornega kota. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Besedo ima gospod mag. Žnidaršič.

MAG. FRANČ ŽNIDARŠIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica in predstavnik ministrstva, kolegice in kolegi!

Tudi sam podpiram socialni dialog, ko gre za tako pomembne stvari, kot so plače, ampak ne tako, da so nekateri znotraj socialnega dialoga pripravljene razumeti in sprejeti odrekanje v času finančne in gospodarske krize, drugi pa ne. Govoril sem z mnogimi zaposlenimi v zdravstvu, v šolstvu, tudi z delavci in tako naprej in so rekli, ja, kriza je in najbrž bo še nekaj časa hudo. Ampak najprej je treba malo pobrati onim, ki imajo več od tistih, ki delamo za 400, 500 evrov na mesec. V tem smislu tega amandmaja ni mogoče podpreti, kajti naravnost je proti temu, da bi onim, ki imajo več, odvzeli nekaj malega v času, ko ni kje vzeti in ko je morala država vzeti velik kredit na mednarodnem finančnem trgu zato, da je ohranila socialno državo in zagotovila kruh najrevnejšim v tej državi. Ni mogoče kar tako čez prst in čez noč spodbuditi gospodarske rasti, kajti če bi tako bilo mogoče ravnati tudi tej vladi, ki je kritizirana na to temo, potem lahko ocenjujemo, da so neumne, butaste vse vlade v Evropi, ki jim to ne uspeva, pa so mnogo bogatejše države od nas. Mi smo v času sorazmerne blaginje imeli razmere, v katerih bi lahko malo popravili plače, nekatera gospodarstva so imela velike dobičke, plače so več ali manj stagnirale, pa vendar je ta oblast storila vse, da bi se minimalna plača dvignila takrat, ko malodane ni kje vzeti, za 150 evrov. Zanimivo, da so to sindikati nekako izsiljevali v času krize, takrat, ko je bilo več možnosti za to, ni bilo velikih napovedi zbiranja na trgih in cestah in ulicah in tudi ni bilo groženj z generalno stavko in z nemiri, ki se lahko razvijajo v razmerah, ki bodo neobvladljive. Prepričan sem, da nekateri celo to želijo, da bi prišlo do takih razmer, da bi se potem lahko pojavili kot rešitelji, ki bodo s čarobno palico čez noč zagotovili visoko gospodarsko rast, dvignili plače in spet delili slepo, namesto varčevati, ustvarjene viške tistim, da bi preživeli naslednje volitve.

Ko gre za jemanje kreditov države, opozicija zelo napada oblast, da je prezadolžila državo. Če pa ne vzame, potem seveda ni mogoče reševati socialne države. Sam mislim, da je bilo v tem trenutku in v teh časih nujno, da smo se zadolžili. Huje je, če bi terjali nadaljnje zadolževanje zato, da se nobenemu položaj ne poslabša, tudi tistem ne, ki zaradi tega ne bo lačen, pa bi nam mednarodni sklad, recimo, postavil pogoj, kot ga je Srbiji – sem prebral v časopisu – če ne bodo zmanjšali števila občin za 100 ali nekaj takega, kredita ne bo od mednarodnega denarnega sklada. In kolikor sem informiran, so pač to naredili, drugače denarja ne bi bilo. Sem radoveden, če bi vi podprli to, da se 100 majhnih občin ukine, da ne bomo zapravljali zanje preveč denarja, tudi zaradi logistike, ki nekaj stane, zato da bi več sredstev ostalo za razvoj, za revne, za ohranitev

vsega tistega, kar država mora financirati. Razumeti možne socialne nemire tako – potem bo pa stvar rešena – je po mojem prepričanju popolnoma zmotno. Če kdo misli, da bodo socialni nemiri in generalni štrajk omogočili to, da se nobenemu položaj v času krize ne poslabša, potem ne vem, zakaj bi čakali jesen. Ampak, sam sem prepričan, da takšne metode, da rušenje javnega reda in miru in nemiri ne morejo roditi nove vrednosti za to, da se nam položaj ne poslabša. Samo z delom in ustvarjeno novo vrednostjo se bomo rešili in s tem, da se v času krize odpovemo delu našega standarda za to, da bi iz nje izšli. Druge poti malodane ni.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Najprej bom povedal, da podpiram ta amandma in tudi naslednje tri, ker se potem ne bom več oglašal.

Seveda soglašam z vsemi tistimi, ki pravijo, da so danes razmere drugačne. Seveda so in to krepko drugačne. In glede na to, da so si nekateri drugi vzeli pravico in so tudi kaj pokomentirali za nazaj, in si bom tudi jaz vzela isto. Želel bi vas spomniti, da decembra 2004, ko je prejšnja vlada prevzela oblast, ni bilo več za plače učiteljev. Upam, da to veste in da še niste pozabili, da je bilo treba pričarati za decembrske plače učiteljev po proračunu, ki je bil seveda že zdavnaj sprejet. Takšen je bil začetek prejšnje vlade.

Drugo kar je, seveda v prejšnjem mandatu, ko smo imeli 7 %, 8 % gospodarsko rast v Evropi pa mogoče 2 do 3 %, se je pri nas in tudi v parlamentu, posebno od določenih oseb, kar naprej slišalo, zjutraj se je začela seja z revščino, se končala z revščino. O revščini se ni nikdar prej toliko govorilo, ne na ulici ne tukaj v temu parlamentu, kot v tistem obdobju od 2004 do 2008. Ampak največja revščina je bila takrat ob 7 %, 8 % gospodarski rasti. Pa je bil socialni dialog, prejšnja vlada je tudi povabila takratno opozicijo, sedanjo vladajočo opcijo, da za tiste najpomembnejše zakone, gre za strateške zakone za državo, da ste bili z njimi seznanjeni preden je prišla zakonodaja v parlament, da ste lahko podali pripombe, sodelovali pri oblikovanju in tam, kjer ni šlo skupaj, tudi kakšen zakon sploh ni prišel več v parlament. Upam, da tega niste pozabili. Je pa bilo večkrat tako, da ste pa lahko seveda zaradi tega potem tudi minirali zakonodajo, ker ste bili z njo seznanjeni.

Danes je seveda situacija drugačna, vi opozicije še niste povabili k sodelovanju, celo več, opozicija je predlagala ukrepe, ki ste jih krepko, nonšalantno zavrnili, češ da so nepopolni, neustrezni, da vlada pripravlja boljše,

pa še danes nismo doživeli tistih ukrepov vlade. In glej ga zlomka, po osemnajstih mesecih predsednik Vlade ponudi sodelovanje opozicije. Ampak mi smo to že zdavnaj naredili, tudi v tem mandatu smo se celo sami ponudili, ker smo predlagali zakonodajo. Ampak, seveda, ta Pahorjeva izvaja je pač izjava dneva za javnost.

In pogledjte, v sedanjem času ima javni sektor prav gotovo svoje pravice. Tudi v zakonu so uzakonjene. Drži! Te pravice so nastale, kot vi pravite, v času debelih krav. Drži! Ampak, pogledjte, če je čas debelih krav, ali nima tudi javni sektor pravice, da je deležen nekaj od tega? In te pravice so takrat nastale. Kdo pa bi naj imel pravice, če pa ne državljanke in državljanji? Tudi javni sektor so državljanke in državljanji. In pravite, takrat ste dali zastoj malico dijakom pa zastoj vrtce. Ja, kako ne, saj so vendar državljanke in državljanji ustvarili to obdobje debelih krav. Oni so prispevali, da je bila država uspešna, da je imela 7 %, 8 % gospodarsko rast. Kdo pa bi naj potem dobil ta denar? Tajkuni? Tajkuni mogoče? Verjetno ne. In javni sektor je dobil določene pravice in prav je bilo, da smo vsi delili usodo, kot vi rečete, debelih krav. Vsi, tudi javni sektor!

In pogledjte, danes, ko so pa seveda razmere drugačne, saj mi ne trdimo, da niso drugačne, danes pa verjetno moramo zopet vsi deliti to usodo. In ne danes govoriti, ste dajali, ne vem kakšne pravice, ki jih moramo mi sedaj jemati. Takrat smo imeli veliko denarja, vsi smo od tega nekaj imeli, ne samo peščica ljudi, tako, kot izgleda, da je danes, ko samo prijatelji od ministrice dobijo kar tako šenkano 20 milijonov evrov pri najemu ene stavbe, da drugega ne govorim, ker bodo še kolegi kaj povedali. Vsi moramo isto deliti. Ja, spoštovani kolega iz SD-ja, ministričin prijatelj bo dobil 20 milijonov evrov šenkanja za stavbo. Tako, da se razumemo.

In samo mimogrede, ko ste tolikokrat omenili enotno davčno stopnjo, ne od ministrice, ki je navzoča, da se razumemo, da ne bo napake. To moram jasno povedati. Ko ste govorili o enotni davčni stopnji; enotna davčna stopnje ni nikoli prišla v zakonodajo. Vlada se je pogovarjala o njej. In kaj se je zgodilo? Štrajk sindikatov, preventivni, proti enotni davčni stopnji, ki jo še sploh ni bilo. Preventivni štrajk. Lepo vas prosim, takrat pa niste nič protestirali, da se s štrajki ne dajo stvari rešiti, pa smo imeli 7 do 8 % gospodarsko rast. Spomnite se na to. Tudi danes ne veljajo enaka pravila ali pa takrat niso bila enaka pravila. V tem je problem. In danes je seveda drugačna situacija. Danes pa ne zmanjšujemo števila brezposelnih, ampak jih povečujemo, zopet jih imamo 100 tisoč plus še 30 tisoč študentov, ki so se vpisali na drugo fakulteto, da ne bodo na cesti, zato da imajo status študenta. To je dejansko stanje. Več kot 100 tisoč je brezposelnih. In kar je še hujše, danes je drugačna situacija, ko se ta vlada ukvarja sama s seboj. Po en mesec iščemo novega ministra ali pa dva meseca, ko se koalicijska, namesto da bi govorila o dejanskih

problemih, se sestaja in se ukvarja sama s seboj, ali bo ta minister odstopil ali je že odstopil, kdo ga bo nadomestil, kakšne so razmere v koalicijski, namesto kakšne so razmere v Sloveniji. To.

Drugo, kar je. Drugačne razmere. Ignorirate opozicijo. Mi smo vas v prejšnjem mandatu povabili, da ste zraven in ste sprejeli, vsaj v večini ste sprejeli. To je pa pozitivno. In ste bili zraven, ste bili obveščeni o pomembnih zakonih. Vi pa ignorirate. Dva ministra v tej vladi sta rekla, če bo opozicija sodelovala, bodo dostopili. Upam, da to veste. Res, bistveno drugačne so razmere.

In ko toliko govorite o predlogih SDS, ki so bili takšni in drugačni, vi pravite negativni. Dejstvo je, da je v prejšnjem mandatu SDS bila pač največja stranka v takratni vladi, danes je v opoziciji, in tista vlada je uspešno vodila Slovenijo, uspešno je vodila tudi Evropsko unijo. In še en primer, ki je bil že desetkrat povedan, pa še bo treba stokrat povedati, v prejšnjem mandatu je Evropa napredovala dva do tri procente, Slovenija 7 do 8. V tem čas pa Evropa nima več recesije, je nima, Slovenija jo ima pa še vedno. Ali vam to tudi kaj pove? Se pravi, tako kot je bilo takrat nekaj dodanega v Sloveniji, v pozitivnem smislu, je danes tudi dodano, ampak v negativnem, da je Slovenija še vedno v recesiji, Evropa pa ni več. In ne misliti, ko tako nonšalantno zavračate vse predloge, ki vam jih v SDS dajemo, da edino vi nekaj znate. Saj smo hodili v iste šole. V iste šole smo hodili. Bile so takšne ali pa drugačne, iste so bile. In zato niste samo vi pobrali znanja, pač tisto znanje, ki je bilo na razpolago, smo ga verjetno tudi mi takrat dobili. In v prejšnjem mandatu, če ni bila vsaka vejica usklajena s sindikati in pa s partnerji, potem je bilo vse narobe. Vse je bilo narobe. Danes je seveda drugače. Tudi situacija je drugačna. Vendar se morate vprašati, če vi v prejšnjem mandatu niste malo pretiravali. In tudi vse te pravice, ki so zapisane v tem zakonu o javnem sektorju, ste tudi vi pripomogli, zato ker če ni bilo tako, potem je bil pač napovedan štrajk. Tudi vi ste k temu pripomogli. Vprašajte se, koliko ste pripomogli k temu, ko ste kar naprej govorili o revščini in podobnih stvareh. Danes se vam je seveda to vrnilo, kot bumerang. In to naj bo tudi poduk za vse, tudi za nas, ne samo za vas, da se razumemo. In cel ogenj je bil v strehi, če ni bila zadnja vejica usklajena. Vi ste tudi zahtevali, da mora imeti javni sektor več pravic v prejšnjem mandatu, jih je dobil, danes vam pa seveda hodi narobe, ker so situacije drugačne. Bom rekel, kje so pa danes potem nastavki za naprej. Res je, da ta sektor, ki ga vodi ta ministrica, ki ga danes obravnavamo, lahko rečem, da se trudi, tukaj ni dileme, dela. Je verjetno ena izmed tistih redkih ministrov in ministric, ki v vladi delajo in se pogovarjajo tudi s socialnimi partnerji, ne kar tako pišmevuhovsko, ker nekateri pa res delajo pišmevuhovsko in nekateri niti pojma nimajo. Da vam ne bi navedel primerov od včeraj iz ene

seje, ko minister v bistvu pojma ni imel, o čem je govoril. In takih je veliko.

Govorili ste, da smo pustili prazne štale. Štale so bile, res so bile prazne, ampak v tistem smislu, da Slovenija ni bila zadolžena. Slovenija je bila druga najmanj zadolžena država v EU. Danes, po letu in pol, smo pa že ena od najbolj zadolženih držav v Evropi. Ne najbolj, ampak ena od najbolj zadolženih in to je bistvena razlika med prejšnjo vlado in sedanjo. V prejšnjem mandatu smo vas povabili, da bi skupaj reševali tiste najbolj težke probleme, danes v tem času te vlade, ki trdi, da zna seveda bolje vladati, seveda na opozicijo sploh ne računa. Dva ministra te vlade, vsaj jaz vem za dva, sta rekla, če bo opozicija zraven sodelovala, potem bosta onadva odstopila. Prepričan sem, da bi bilo bolje, če bi odstopila, zato ker, dobro, vodita sektor, kot ga vodita. V tem kontekstu je pač treba gledati tudi to zakonodajo, kakšna je. V obdobju debelih krav je tudi javni sektor imel pravico, da si deli tisto, kar je nastalo, da si deli nekaj več, kar je slovenska družba ustvarila. Danes v tem času pa moramo zopet vsi deliti tisto, česar pa nimamo, česar nimamo in seveda zato je pač treba obravnavati zadeve realno in za vse enako.

Jaz seveda podpiram te amandmaje, kot sem omenil, da se kasneje več ne bom oglašal. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Besedo ima gospa ministrica.

Izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa.

Spoštovani, gospod Petan, sedaj na vse povprek govoriti, da se ignorira opozicija, jaz na to ne morem pristati.

Vse ukrepe, ki ste jih predlagali, smo, vsaj na našem ministrstvu, skrbno proučili in ga ni takega, ki bi bil v vašem naboru in ne bi bil tudi v našem naboru. Da s tem končam. Skratka, dobrodošel je razmislek prav vsakega in nikoli ni bilo ignorance do vaših ukrepov, tudi tu smo ob ukrepih razpravljali na točki strinjanja, da je stvari pač treba narediti.

Da se vas ne povabi k sodelovanju. Poglejte, ob pripravi projekta sprememb vodilne zakonodaje, Zakon o referendumu in ljudski iniciativi sem vas, ne samo povabila, prosila, da ste člani delovne skupine, ker gre za vprašanje, ki se dotika vseh političnih strank in je zelo nepomembno, komu pripadajo, večkrat nagovorila in prosila za sprejem pri obrazložitvi kakšne zgodbe, ki pač je taka, da terja usklajevanje. Tako črno, želim povedati, kot mogoče želite prikazati, upam, da ni.

Ta problem s temi debelimi kravami in javnim sektorjem ima seveda eno pomanjkljivost. Ker je v letu 2008, ko še ni bilo te krize s takim pogledom, kot je takoj konec leta bila videti, so bile pravice dogovorjene, ne pa realizirane, v tem je problem. Če bi v času

debelih krav, kot ste se vi izrazil, v javnem sektorju, ki se je dejansko štiri leta odpovedoval usklajevanju plač do polovice z inflacijo in se je nateklo, bi se nateklo v sklad, če bi bil oblikovan, okoli 240 milijonov evrov in bi bila odprava notranjih nesorazmerij med skupinami realizirana v realnem obsegu, če temu tako rečem, in takrat, ko so krave še bile debele. Velik problem, ki nam res povzroča težaven socialni dialog, pa je v tem, da je bila realizacija teh pravic prestavljena v leti 2009 in 2010, druga, tretja in četrta četrtina. Torej, morali bi zagotoviti povišanje mase plač, če odmislim, da je leto 2008 bilo še debelo, v naslednjih kriznih letih, 350 krat 100 je bilo že izplačanih v letu 2008. Tako da to je velik problem. In sodelovanje in vaš razmislek, da morajo sindikati javnega sektorja tu izkazati razumevanje za nedokončanje plačne reforme v teh kriznih časih, čeprav je to izjemno neprijetno za ljudi, ljudje to na papirjih imajo, imajo na svojih plačnih listah, pričakovanja, do katerih upravičeno gojijo upanje, ker je vendar organ oblasti, Vlada, z njimi podpisala dogovor, da si to zaslužijo. Zato je stiska toliko večja. In zato se z vami v celoti strinjam, da je potrebno dogovarjanje in usklajevanje in tudi vaše razumevanje. Zato sem danes rekla, da cenim držo Slovenske ljudske stranke, ki je ob videnju, da gre vendarle v delu tudi za zmanjšanje javnofinančnih odhodkov, izrazila podporo tem ukrepom, ker se zaveda, da javna poraba, kakršna danes je, ne vzdrži več resne presoje. Se strinjamo, vendar bi bilo zelo lepo, da bi poleg besed, besednega strinjanja, to pokazali tudi z dejanji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Besedo ima gospod dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Spet se strinjava, ministrica, res. Ampak, glejte, kaj je problem. Saj to je res, da je bilo takrat to dogovorjeno. Saj je tudi SD pritisnila za tisti zakon, je torej tudi bila za. V času končanja našega mandata smo kljub vsemu računali, da Slovenija ne bo imela minus 7, ampak da bo Slovenija imela, vam bom dal za primer, vsaj povprečje Evrope. Če pa bi slovenska vlada, torej vaša vlada, peljala take poteze, da bi držala bruto družbeni proizvod tam, kjer ga je Poljska, ki jo je tudi kriza zajela, na plus 1,8. Veste, današnjega zakona tu ne bi bilo, pa vsaj kako četrtino bi že uskladili. Tako je pa res vse tisto, kar pravite – ker v žaklju ni denarja, je situacija taka. In se je povsem nesmiselno obtoževati, kdo je za to kriv, kako je do tega prišlo. Glejte, saj tudi pokojninska reforma – dobro se spomnim, da smo v času prejšnje vlade govorili, pa smo rekli, vse v redu, pokojninska reforma do leta 2020 ni potrebna, nekje leta 2015 sprejmimo, da jo bomo začeli po letu 2015 in naprej izvajati. Vi jo morate pa jutri narediti, seveda, ker je žakelj prazen.

Ampak problem je še nekaj, tisto, kar je govoril gospod Žnidaršič, ki tako vehementno izstrelil rafal in odide. Zadolžili smo se za socialo, da so ljudje imeli kaj jesti, približno tako. Ja, saj to je res, ampak tisto gospodinjstvo, če primerjamo zdaj državo z gospodinjstvom, ki vzame kredit za hrano, tisti podjetnik, ki vzame kredit za plače, je propadel podjetnik, tisto sekundo si je podpisal smrtno obsodbo. Tisti podjetnik, ki pa vzame kredit zato, da razširi proizvodnjo, bo pa kredit lahko plačeval. In to je naredila lani naša država, torej, jemlje kredit zato, da zadovoljuje socialo. Ja, saj, ko nam kredita ne bodo več dali, bo pa konec. To je tisto, kar je problematično. In to enostavno ne gre.

Govorili ste tudi o ignoranci. Jaz je nisem nikoli čutil z vaše strani, vsaj z vaše strani ne. Ste se pripravljali pogovoriti, ste pripravljali predlagati, vse drži, kar ste govorili. Ne drži pa za Vlado kot celoto. Ne drži za finančno-gospodarski del niti slučajno. To je pa tudi bistvo vašega problema v nadaljevanju, ker finančno-gospodarski del v tej državi ne deluje, je žakelj prazen in vi imate težavo. To je problem. In jaz se ne čudim, bom rekel, ampak vidim še en problem. Tisti ministri, ki so se pripravljali pogovarjati, včeraj sem na svoji spletni strani to tudi napisal, žal odhajajo, vidim pa, da tudi vi nekako za kljuko držite, po časopisih. In to je problematično, problem je to, ker ostajajo pa tisti, ki se niso pripravljali pogovarjati. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besed ima gospa mag. Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala, gospod podpredsednik.

Mislím, da je temeljni nesporazum, ki smo mu priča tudi v teh dialogih, ta, da Socialni demokrati menimo, da se z izhodno strategijo in s pametnimi ukrepi lahko pričakuje izhod iz nemogočih razmer, zaradi katerih nihče ni srečen, vsaj kar zadeva Socialne demokrater, in si jih tudi ne želi, da bi trajali. In govoriti o tem, da se ni dopustno zadolževati zato, da se urejajo najbolj pereča socialna vprašanja, je pa politično neodgovorno. Meni je popolnoma jasno, da so v predstavniški demokraciji vloge med opozicijo in koalicijo razdeljene, vsi smo pa dobili mandat od ljudi, da skušamo uravnati javne zadeve tako, da bo čim manj ljudi prizadetih. Zato kakšnega posebnega vabila k sodelovanju pri tistih zakonskih predlogih, ki izboljšujejo stvari, res ni treba pričakovati, ampak pametni ljudje bodo že vedeli, kako morajo ravnati. In sama vidim predlog zakona, o katerem govorimo, ravno v sklopu tega – odpravljati tiste slabosti v plačnem sistemu in uravnati zadeve tam, kjer je mogoče vzeti. V preteklih letih so socialne razlike v slovenski družbi enormno narasle. In zato je bilo treba ob bogatenju nekaterih opozarjati tudi na revščino drugih in si prizadevati za to, da se razmere za

te revne izboljšujejo. In kar zadeva Socialne demokrater smo konsistentni v reševanju teh stvari. Poglejte, zakon o šolski prehrani smo uredili ravno v tem duhu, da zmanjšamo pravice pri tistih, ki lažje živijo, in dodamo pri tistih ali pustimo pravice neokrnjene pri tistih, ki težje zmorejo. In še bi vam lahko naštevala ukrepe, ki gredo v tej smeri.

Kar pa zadeva socialni dialog, o katerem je toliko govora. Kolega Potrč je citiral predlog Socialnih demokratov iz leta 1998, ampak morebiti ste prezrli, tudi v tistem predlogu je socialni dialog razumljen kot proces, v katerem je nekatera vprašanja mogoče uskladiti, za nekatera vprašanja se pa ve, da žal kljub prizadevanjem ne bodo usklajena in tudi niso bila. Obžalujemo za tista, ki niso bila, ampak nekatera tudi ne morejo biti, ker takrat, kadar mora kdo več dati, kot je pripravljen dati, je treba pač računati s tem, da s tem ne bo soglašal.

Ne bom podprla tega amandmaja. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o tem amandmaju? Prijava teče.

Gospod mag. Žerjav, izvolite.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kogice, kolegi!

Jaz moram reči, da danes pa že res težko poslušam to razpravo, da mi je muka sedeti tukaj v Državnem zboru. Od debelih krav, od tega kdo je kaj naredil, kdo česa ni naredil. Dajmo, prenehajmo enkrat s tem govoričenjem, da ne morem drugače reči. Pa ni bilo vse dobro, kar smo mi naredili v prejšnji vladi in ni dobro vse, kar dela ta vlada. In nekaj smo naredili mi dobro in nekaj dela ta vlada dobro, hudiča. Ni res, da je vse prejšnja vlada storila dobro in da vse kar dela ta vlada pa ni dobro, preprosto ni res, niti teoretično niti praktično, še manj pa statistično. In težko mi je to poslušati, resno mi je težko danes tu poslušati, ko se vleče od ne vem kod za nazaj in naprej, kaj je kdo naredil in česa kdo ni naredil.

Ob rebalansu smo se pogovarjali, da je treba zategniti pas. Mislím, da je bil takrat en konsenz večine. Sam sem večkrat poudaril, da mora, pa če nam to paše ali ne, javna uprava deliti usodo gospodarstva, usodo realnega sektorja. Ta realni sektor je plačal velik, visok račun finančno-gospodarske krize in ga še plačuje. In prav bi bilo, pošteno, korektno in fer, da del tega računa plača tudi javna uprava. Ker namreč, če ga ne bo plačala, bo račun, ki bo izstavljen gospodarstvu, še višji. Torej, odgovorno od vseh nas je, tudi od nas poslancev, da pač svoj delež prevzamemo tudi mi, delež tega računa in da ga plačamo za dobro celotne družbe.

Pred časom sem se pogovarjal z vrhunskim strokovnjakom s področja infektologije, primarijem, čisto naključno je prišel

do mene in je načel ravno to temo plač in dodatkov, dežurstev in ne vem česa vse. In je sam dejal, da je najbrž res, da so ta dežurstva malo preveč nagrajena in da bi se tudi sam osebno strinjal, da se znižajo. Je pa rekel, da ga moti predvsem to, da se zadeva rešuje z ultimatom. Takrat je bilo rečeno tisto polovico. Da bi se bil tudi sam pripravljen odpovedati delu svojega dežurstva. Jaz se z njim na nek način strinjam. Je pa res tudi nekaj drugega, da za nekatere zadeve, nekatere ukrepe v socialnem dialogu nikdar, pa še takrat ne, ni možno najti soglasja. In tega se vsi zelo dobro zavedamo, še posebej tisti, ki ste se morda kdaj pogajali s sindikati o plačah, o pogodbah in tako naprej. Tisti zelo dobro veste, da včasih je pač točka, pri kateri ni moč najti soglasja. In če mislimo resno, predvsem s tem, da zaustavimo javno porabo, kar je po moji oceni nujno storiti in to čim prej, bo treba najbrž nekatere ukrepe, ki so morda tudi "nelepi", skratka nevšečni in tako naprej, pač sprejete. Ali pa, je tudi druga varianta, da dvignemo roke, prepustimo, da voz teče tako, kot pač teče in se bo nekje ustavil. Ustavil se bo približno tam, kjer se je ustavil grški voz, saj se druge ne more. Odgovornost vseh nas poslancev pa je, pa ne glede na to od kod prihajamo, ali iz leve, desne, ali katerekoli strani, da pa res odgovorno pretehtamo, kaj storiti v tem času. In ne da takrat, ko pride nek nepriljubljeni ukrep, začnemo v opoziciji lomastiti, češ, ja, za naprej, pa za nazaj, pa če bi bilo to, ne bi bilo ono in tako naprej. Tu smo, kjer smo. Mislim, da smo tam, kjer bi morali začeti enkrat, za božjo voljo, pa res že iskati nek konsenz, nek pogovor in iskati skupne rešitve, da bomo voz, ki drvi, zaustavili, sicer ga pač ne bomo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani gospe ministrici, drugi predstavniki Vlade, spoštovane kolegice in kolegi!

Jaz se z mojim predhodnikom, kolegom mag. Žerjavom, seveda strinjam. Imam praktično napisanih nekaj opornih točk o podobni vsebini. Jaz sem že oziroma kot mnenje poslanske skupine smo rekli, da podpiramo ta zakon, zato ga bomo seveda tudi podprli in tudi jaz osebno ga bom podprl. Mi smo bili v začetku oziroma spomladi lanske leto zagotovo prvi, ki smo pri rebalansu proračuna za 2009 predlagali zmanjšanje javne porabe. Predvsem smo rekli, da je najenostavneje, torej jaz verjamem, da ni nič enostavnega, ampak da je najbolj učinkovito in tudi zakonsko najlažje izvedljivo to, da se zmanjšajo nekateri materialni stroški pri vseh proračunskih porabnikih. Ker za nekatere stvari, kot so pa plače, je pa zagotovo treba spremeniti tudi marsikateri zakon, treba se je tudi seveda s socialnimi partnerji dogovarjati in tako naprej. In seveda se strinjam tudi s tem, da se je lažje

dogovarjati takrat, ko se dogovarjaš samo o višanju, težje pa zagotovo takrat, kadar je treba kakšne reze tudi napraviti.

In zdaj, če je javna poraba, ker ta člen govori o tem – bom tudi jaz šel izven tega člena, kot so šli ostali izven tega 9. člena oziroma amandmaja k 9. členu – če sestoji v grobem iz plač, iz materialnih stroškov in iz investicij, mi smo zelo kritični do tega, da so tudi v tem rebalansu, ki smo ga pred nekaj dnevi sprejeli, rebalansu za 2010, izrazito zmanjšane nekatere pomembne investicije. Pa jaz vedno trdim, da ne samo zaradi teh investicij, ki so zamaknjene, ki bodo čez nekaj let nekaj pozneje narejene, izvedene, zgrajene, kakor koli že rečemo, predvsem zaradi tega, da smo na ta način prizadeli gospodarstvo in pa možnost gospodarskih spodbud tistega dela našega življenja ali naših firm, ki seveda plačujejo in polnijo tudi konec koncev proračun, dajejo plače ljudem in tako dalje. Torej, seveda se strinjam tudi s tem, da je treba več narediti za pomoč gospodarstvu, ne samo pri investicijah, tudi pri raznih olajšavah in tako dalje. Ampak to so seveda stvari, ki morajo teči v Vladi pri predlogih vzporedno, vzporedno pa je treba, kot smo rekli pri zmanjševanju javne porabe, tudi urediti te zadeve, ki so tukaj pripravljene.

Kot rečeno, jaz ne bom podprl teh amandmajev, ki gredo v nasprotno smer od tiste, za kar se zavzemamo. Tudi kolegi se zavzemajo za zmanjšanje javne porabe in ne razumem, zakaj bi pa te stvari, ki poskušajo urediti nekatere stvari, zdaj vračali nazaj oziroma jih ne bi uveljavljali. Tega preprosto v celoti ne razumem.

Končal bom s tem, da seveda podpiram te ukrepe, mnogo jih bo najbrž še treba, preden bomo voz zapeljali navzgor. Seveda tudi tistih za pospeševanje gospodarskih spodbud in tako dalje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospa ministrica, izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa za besedo.

Jaz bi spoštovanima gospodoma poslancema Žerjavu in Presečniku ponovno, res, izrekla zahvalo. Bom povedala, zakaj.

Iskanje družbenega konsenza na točki, kjer se začnejo ukrepi, ki so nujni, so pa absolutno nepriljubljeni, je izjemno zahtevno. Gospod Posedi, vodja pogajalske skupine sporoča, da, ker ta neusklajen člen glede položajnih dodatkov, se je pač Vlada odločila, da z njim gre naprej. Pomeni, da se ne bodo pogajali z vladno stranjo. Čeprav gre za zakonsko materijo, ni predmet pogodbe, drugi elementi plačne politike so predmet pogodbe. Pravzaprav bi morali v procesu usklajevanja vrednostni plačnega razreda sodelovati na podlagi zakona, če so pogodbeni partnerji in je pritisk na ohranitev obstoječega stanja, ki ga pač je treba spremeniti ne samo zaradi krize, ampak

tudi iz nekih drugih racionalnih razlogov, optimizacije poslovnih procesov res zahtevno. In da je drža opozicije tudi v takem postopku, torej manjšanje pravic, taka, kot jo izražate, izjemno pomembna, ker tukaj se lažje dosega potem družbeni konsenz.

Vprašanje in razmislek, gospod Žerjav, zdravnika, ki vam je sporočil, da ni dobro, da se to rešuje z ultimatom. Samo pojasniti želim, da je vprašanje dežurstev v letu 2009 postalo izjemno aktualno za resorno ministrstvo za zdravje na točki, ko se je ugotovilo, da povem samo podatek za primarno zdravstveno raven, da se je za dežurstva, skratka za ta del porabilo, plačalo iz zdravstvene blagajne pred plačno reformo okoli 45 milijonov, po plačni reformi okoli 58 milijonov. Opustimo podatek, da se je nateklo v zdravstveno blagajno v teh kriznih letih manj sredstev. In je sam Zavod za zdravstveno zavarovanje, skupščina, in potem je tudi Vlada potrdila program dela zavoda za zdravstveno zavarovanje v smeri nujnega iskanja bolj racionalne ureditve tega vprašanja, torej plačila dežurstva. Ne bom ponavljala, ker so obrazložitev zadosti jasne že v predlogu zakona in terja nekaj časa, da je zadosti dobro pojasnjeno. Ampak z enim občutkom, da so vendarle dežurstva kot delo v manj ugodnem delovnem času, kot delo v nadurnem delu še vendarle zadosti dobro plačana, smo iskali rešitev, kako urediti to vprašanje. In odgovarjali na dileme, ali je pravično, da posamezniki dobivajo odstotek te povečane nagrade, ker se dela pač v nadurnem in manj ugodnem delovnem času, na svojo osnovno plačo, kot jo dosegajo tudi s položajnimi dodatki, dodatki za delovno dobo itn., opravljajo pa isto delo. Tu je pač bila ponujena rešitev s strani Ministrstva za zdravje, da je pomembno določiti dežurna mesta, kar je predmet te ureditve, in da dodatki iz razlogov bistveno povišane osnove in še kaj, samo za delo v manj ugodnem delovnem času jih je smiselno prepoloviti, pa bo še vedno plačilo dežurstva zadosti korektno. In to rešitev so, to hočem povedati, socialni partnerji, kjer je tudi Fides, dobili v usklajevanje v mesecu februarju 2010. Usklajevanja v okviru ožje pogajalske skupine, ki jo je vodila gospa Lidija Apohal Vučkovič, so potekala vsakih štirinajst dni do konca meseca maja, čeprav je bil dogovor, da bodo potekala do 1. maja 2010. Vse s ciljem, da socialni partnerji, torej tudi Fides, ponudijo bolj ustrezno, drugačno rešitev. Razen arogantnega zavračanja kakršnegakoli razmisleka o tem, kako bolj ustrezno urediti to vprašanje, ožja pogajalska skupina drugega ni bila deležna. Tako da ni bil nikakršen ultimat, socialni partnerji so bili pozvani k, seveda, en predlog je bil dan na mizo, bili so pozvani. Če znate poiskati boljšo rešitev, prosim, povejte jo. Tudi popuščali smo v tem procesu usklajevanja na dveh segmentih. Najprej je bilo predvideno, ponujeno v usklajevanje znižanje tega dodatka za delo v manj ugodnem delovnem času, to je delo ponoči, ob praznikih in v nedeljo za 75 %.

Še vedno je bila ocena, da bi to delo v kombinaciji, ker se seštevajo ti dodatki z nagrado za nadurno delo, bilo zadosti. V postopku popuščanja smo tukaj prišli do 50 %, potem smo popustili na točki, da se dežurna delovna mesta določijo na način, da v postopku sodeluje tudi sindikat. In na način, da se implementacijska doba iz 1. 9. 2010, kot je bilo najprej predvideno, podaljša na 1. 1. 2011. Skratka, če se stvari dogajajo bolj kot ne za zaprtimi vrati vsakih 14 dni, veliko in veliko ur, na koncu ni konsenza, ne pomeni, da gre za oblastno aroganco, ker s polno odgovornostjo trdim, da smo se dogovarjali na način, kot pritiče, če hočete, socialnemu dialogu. Je pa res, da je problem, ki ga jaz razumem, tudi na sindikalni strani. Zelo težko je soglašati z zmanjšanjem neke že dosežene ravni pravic. To je problem, saj je tudi za Vlado kot delodajalca problem. Tudi mi moramo poiskati uravnotežene rešitve. Tudi, ko je kriza, mi ne moremo poseči v položaj posameznega uslužbenca tako, da absolutno porušimo neka razmerja, neke odnošaje in tako naprej. Naloga je zadosti zahtevna, zato še enkrat poudarjam in izrekam zahvalo za to razumevanje.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Želi še kdo razpravljati k 9. členu? Ugotavljam, da ne. Zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na 14. člen. V razpravo dajem 14. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? (Ne.)

V razpravo dajem 18. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? (Ne.)

V razpravo dajem 19. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? (Ne.)

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo o amandmajih. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 17. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA – TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O JAVNI AGENCIJI ZA JAVNO NAROČANJE, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade.

Gospa ministrica za javno upravo Irma Pavlinič Krebs, prosim.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Ne ukvarja se Vlada samo z vprašanjem stroškov dela javnih uslužbencev, čeprav se mora. V letu 2009 smo ob analizi stanja na področju upravljanja z nepremičnim

premoženjem na področju javnega naročanja prišli do ugotovitev, ki terjajo spremembe. Ne samo do te ugotovitve, ki terjajo spremembe, vse spremembe imajo cilj optimizirati poslovne procese, ki se danes odvijajo v državni upravi, če hočete na ministrstvih in organih v sestavi, in po analizi stanja terjajo spremembe. Ena izmed takih področij je področje javnega naročanja. Cilji te specializirane osebe javnega prava, ki bo centralizirano vodila določena javna naročila, so bolj učinkovito, gospodarno in transparentno javno naročanje in centralizacija, s ciljem, da bi omogočili nabavo cenejšega blaga in storitev za delovanje državne uprave in javnih subjektov. Nujno je treba zagotoviti z enega mesta, ker danes to ni urejeno, čeprav smo se leta 2005 že zavezali z Manchestrsko deklaracijo, da bomo do leta 2010 izvedli celovito informatizacijo procesov javnega naročanja, pa ta naloga ni še niti začeta. S tem bomo poenostavili postopke za naročnike. Predvsem želimo vzpostaviti tudi podporo tistim naročnikom, ki nimajo zadosti prakse, da bi izvajali javna naročila in oddajali le-ta najbolje, kot je možno. Zato so pomembnejše naloge, ki smo jih zaupali agenciji na podlagi predpisa, ki je pred vami, da bo izvajala za organe javne uprave skupna javna naročila, po predmetih oddaje. Potem, da bo za organe državne uprave izvajala javna naročila, ki presega mejne vrednosti za objavo na portalu Evropske skupnosti. Tu gre za javna naročila večjih vrednosti, na leto se jih opravi okoli 276 v vrednosti okoli 294 milijonov evrov. Naloga agencije je tudi, da bo vzpostavila, upravljala in vzdrževala informacijski sistem za kataloško naročanje državne uprave in tudi lokalnih skupnosti, upamo, v nadaljevanju, in v okviru tega sklepala okvirne sporazume. Vzpostavila bo bazo tržnih informacij. Tu gre za izvršilne naloge, tudi del sistemskih nalog, ki se nam zdijo izjemno pomembne in po naši oceni bodo prispevale k bolj racionalnemu trošenju v državni upravi. V sodelovanju z resornimi ministrstvi bo poskrbela za standardizacijo tipskih nabav; gre za enotne standarde posameznih predmetov, ki se danes naročajo v različnih kvalitetah za posamezne državne organe. Skrbela bo tudi za implementacijo zelenega javnega naročanja, ki je tudi ena izmed prioritarnih usmeritev, ki jo je treba skrbno in primerno centralno vpeljati v sistem javnega naročanja v okviru skupnih javnih naročil, 12 jih danes izvajamo na Ministrstvu za javno upravo in so zelena javna naročila že prisotna.

Bistveno pri tem, kar bi želela poudariti, je, da ne gre za novo osebo javnega prava, ki bo terjala dodatne zaposlene in dodatna javna sredstva. Gre za popolnoma javnofinančno nevtralno situacijo. Ocenjujemo celo, da bo dolgoročno ta proces dela, torej javno naročanje, lahko opravljen z bistveno manjšim številom zaposlenih, kot se jih danes zaposluje v državni upravi.

Tako da zaradi cilja, ki je optimizacija procesov dela v državni upravi, predlagam, da

novelo podprete, saj bo centralizacija dolgoročno pomenila tudi dodano vrednost, to je, možnost zmanjševanja števila ministrstev, seveda z ostalimi centralizacijami, ki bodo še na dnevnem redu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval tudi Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku dr. Vinku Gorenaku.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je Predlog zakona o Javni agenciji za javno naročanje obravnaval na 20., seji 30. junija 2010, in na njenem 1. nadaljevanju, 1. julija 2010, kot matično delovno telo, predlagateljice Vlade Republike Slovenije.

Na razpolago smo imeli naslednja gradiva: predlog zakona, objavljen v Poročevalcu številka 68/10, mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev. K predlogu zakona so bili za obravnavo na matičnem delovnem telesu vloženi amandmaji poslanskih skupin: SD, Zares, DeSUS in Poslanskega kluba LDS z dne 24. 6., njihovi popravki teh poslanskih skupin k 3., 9. in 11. členu z dne 29. 6. 2010, amandma Poslanske skupine SDS z dne 24. 6. 2010 in ločen amandma Poslanske skupine Zares z istim dnem.

Državna sekretarka gospa Tržanova je naredila uvod, jaz tega ne bom ponavljal, ker smo tudi ministrico poslušali, na odboru so bili povedani enaki razlogi.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe gospa Hrovat Pirnat je v predstavitvi mnenja navedla, da je Zakonodajno-pravna služba z vidika svojih pristojnosti podala pripombe k 1., 2., 3., 9. in 11. členu, pripombe Zakonodajno-pravne službe pa so bile v pretežni meri povzete v koalicijskih amandmajih.

Odbora se je seznanil tudi z mnenjem Državnega sveta, katerega predstavnik je povedal, da predloga zakona Državni svet ne podpira.

V razpravi so koalicijski poslanci povzemali stališče ministrice oziroma rešitve v predvidenem zakonu zagovarjali, medtem ko smo opozicijski poslanci večinoma nasprotovali, da takšna oblika rešitve na tem področju ni primerna.

Odbor je sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicije k 1., 2., 3., 5., 6., 9. in 11. členu, odbor ni sprejel amandmaja Poslanske skupine SDS k 2. členu, amandma Poslanske skupine Zares k 3. členu je postal brezpredmeten.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih tudi sprejel. Je pa predlog

zakona z amandmaji sestavni del poročila. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima gospod Milan Gumzar v imenu Poslanskega kluba LDS.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. spoštovani ministrici, predsedujoči, kolegice in kolegi!

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo Predlog zakona o javni agenciji za javno naročanje podprli, saj smatramo, da je to področje treba urediti na enoten in pregleden način.

V Republiki Sloveniji na leto oddamo približno 209 tisoč javnih naročil v skupni vrednosti nekaj manj kot 4,5 milijonov evrov, kar predstavlja približno 13 % bruto domačega proizvoda. Precejšen del teh naročil oddajajo organi državne uprave, torej ministrstva, organi v sestavi, vladne službe in upravne enote. Ob ukinitvi Urada za javna naročila leta 2004 so bile nekatere naloge z Zakonom o prenosu nalog nekaterih vladnih služb na ministrstva prenesene na Ministrstvo za finance, nekatere pa so bile opuščene. Vsak izmed neposrednih proračunskih uporabnikov oddaja naročila samostojno, z izjemo nekaterih skupnih naročil in naročil po pooblastilu, ki jih izvaja pretežno Ministrstvo za javno upravo. Nekatera naročila, ki se oddajo na podlagi pooblastil, v manjši meri izvajajo tudi drugi državni organi.

S skupnimi javnimi naročili vsako leto država prihrani od 7 do 9 milijonov evrov, odvisno od uporabe storitev in števila oddanih naročil. Trenutno se skupno javno naročanje izvaja prek 12 predmetnih naročil, v skupni ocenjeni pogodbeni vrednosti 70 milijonov evrov. Prav tako se nekatera naročila oddajajo po pooblastilu predvsem na področju informatike, vendar v manjši meri, kot k temu težijo skupne naloge državne uprave.

Z agencijo za javno naročanje se želi vzpostaviti enotno okolje javnega naročanja. Cilji predlaganega zakona so: doseči bolj učinkovito, gospodarno in transparentno javno naročanje, centralizacija javnih naročil, odpreti trg javnih naročil širšemu krogu potencialnih ponudnikov, s ciljem doseganja večje kakovosti za isti denar ter omogočiti cenejše blago in storitve za potrebe delovanja države, tudi z večjo informatizacijo procesov. Obenem se želi vzpostaviti podporo javnim naročnikom pri oddaji naročil, ker naročniki sami nimajo dovolj prakse in niso dovolj usposobljeni na področju postopkov oddajanja javnih naročil. Treba je vzpostaviti strokovno okolje s prenosom dobrih praks doma in iz tujine ter omogočiti naročnikom dostop do vzorčnih razpisnih dokumentacij, ki morajo odražati aktualno stanje na trgu.

Zato bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije predlog zakona tudi podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Čepič v imenu poslanske skupine SD.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav obema ministricama s sodelavkami! Kolegice in kolegi!

Statistični podatki, ki jih navaja Ministrstvo za finance in povzema Ministrstvo za javno upravo pri obrazložitvi Predloga zakona o javni agenciji, in sicer da v Sloveniji predstavlja vrednost javnih naročil kar slabih 13 % bruto domačega proizvoda, kar pomeni, da je vrednost javnih naročil cca 4 in pol milijarde evrov in da je teh posameznih javnih naročil kar 210 tisoč. Velik del javnih naročil odda pravzaprav tudi državna uprava. Vse to so vzroki, da je treba javno naročanje posodobiti in tudi centralizirati v enotno inštitucijo, ki bo bolj učinkovita in gospodarna. Vlada predlaga, da je to javna agencija za javno naročanje in v Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo ta predlog tudi podprli. Ob takšni podpori pa je treba povedati, da nova agencija ne pomeni nove zaposlitve v javni oziroma državni upravi, saj posegamo na področje državne uprave, temveč sedanje službe v ministrstvih, uradih in povsod tam, kjer so se ukvarjali z javnim naročanjem, povezujemo v skupno službo, ki jo imenujemo agencija. Od agencije pa pričakujemo, da bo vzpostavila enotno okolje javnega naročanja, da bo javno naročanje bolj učinkovito, gospodarno in transparentno. Cilji, ki jim bo morala slediti javna agencija, so: odprtje trga javnih naročil širšemu krogu potencialnih ponudnikov, doseganje večje kakovosti ter omogočiti nabavo cenejšega blaga in storitev, ki jih plačujemo skozi denar davkoplačevalcev oziroma vseh nas. S tem pa bomo ustregli tudi dvema temeljnima zahtevama, ki jih sedaj postavljata ponudnik in naročnik, to sta, da ponovim, dostopnost vsem ponudnikom in ne samo izbrancem in primerna cena za blago in storitev, ki ne bo kartelno dogovorjena. Če bomo s tem zakonom dosegli ta dva osnovna cilja, bo potem tudi dosežen še tretji cilj, ta pa je, da bomo zmanjšali stroške na področju javnega naročanja in da bomo s tem pridobili tudi cenejše blago in storitve.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov ocenjujemo, da je potrebno postopno prenašati pooblastila o javnem naročanju na agencijo, kot je to predvideno v samem zakonu. Prenos posebnih naročil na agencijo, ki jih sedaj upravlja Ministrstvo za obrambo s področja zaupnih naročil, je treba dobro preučiti in se odločiti šele čez čas, ko bo agencija delovala v svoji polni sestavi in bo imela že izkušnje s takšnim centraliziranim delovanjem. Že res, da smo imeli in še imamo probleme z največjim tajnim razpisom, ki ga je

izvedlo Ministrstvo za obrambo pri nakupu osemkolesnikov in vseh afer okoli tega. Pri tem pa je treba poudariti, da preiskave o tej aferi še potekajo in da tukaj ni pod vprašajem razpis kot razpis, ampak nezakonito delovanje in vpliv uradih oseb pri nakupu oklepnikov 8x8. To pa bi lahko bilo tudi, če bi razpis izvajala agencija ali kdorkoli drug, saj gre za vpliv strokovnih delavcev in tako imenovanih lobistov, o tem bo moralo dati končno oceno še sodišče. Lahko pa pri MORS-u navedemo tudi dober razpis, ki se je izvedel v zadnjem času, za nakup specialnih vozil hammer po sistemu Vlada Vladi, ker je bila cena za novejša, boljša, sodobnejše opremljena vozila skupaj z vso zahtevano opremo in transporti sedaj v letu 2010 nižja, cenejša kot tista iz leta 2001 ali 2002. Takšnih naročil pa verjetno zaradi načina naročanja agencija, ki jo sedaj ustanovljamo, ne bi mogla izvesti, zato imamo do amandmaja Poslanske skupine Zares v Poslanski skupini Socialnih demokratov zadržek.

Kot pa sem že dejal, Poslanska skupina Socialnih demokratov bo predlog zakona v drugem branju podprla.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Eva Irgl v imenu Poslanske skupine SDS.

EVA IRGL: Najlepša hvala za besedo. Spoštovana ministrica, poslanke in poslanci!

Predlagatelji Predloga zakona o javni agenciji za javno naročanje navajajo, da se želi z zakonom vzpostaviti enotno okolje javnega naročanja, s čimer naj bi zmanjšali razpršenost oddaj javnih naročil v organih naročil v organih državne uprave, s tem bi povečali učinkovitost in gospodarnost ter ustrezno dvignili nivo strokovnosti pri delu državnih organov. Kljub na videz všečnim navedbam v obrazložitvi in v predlogih rešitev v predlaganem zakonu, s katerim se želi vzpostaviti novo okolje javnega naročanja in seveda urediti to občutljivo področje, je vendarle treba poudariti, da v poglavitni rešitvi, to je ustanovitvi nove javne agencije, vendarle obstaja dvom, ali je to v tem trenutku realno najboljša ali pa prava rešitev.

Po naši oceni je takšna predlagana rešitev lahko tudi sporna. V zadnjem času je namreč opazen trend, da Vlada ustanavlja vedno znova nove agencije. Mislim, da podmladek SD-ja ponovno predlaga neko drugo novo agencijo. In zavedati se moramo, da s tem, ko dobimo novo agencijo, je treba upoštevati, da zraven dobimo še novega direktorja, nov svet agencije, ki bosta v prvi vrsti uslužna Vladi in koaliciji, saj jih bo ona postavila. S tem bomo pa dobili, seveda, tudi nove finančne obremenitve. In sedaj se moramo resno vprašati, ali je to pravi način oziroma prava rešitev v času, ko bi bilo treba sprejemati protikrizne ukrepe ter ko Vlada in predvsem Ministrstvo za javno upravo govorita o varčevanju v javnem sektorju.

Namesto, da bi se danes pogovarjali o vsebini področja javnega naročanja, se pogovarjamo o obliki.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke menimo, da bi bilo primerneje iskati rešitve v okviru že obstoječega stanja, na primer kvaliteto in preglednost je mogoče zvišati z večjo preudarnostjo pri pripravi javnih naročil. Verjetno pa bi se dalo postopke z javnimi naročili za isto ceno izvajati tudi v okviru direktoriatov.

Nesporno se danes tukaj vsi strinjamo, da je potrebna poenostavitev postopkov javnega naročanja in zagotovitev transparentnega pridobivanja poslov prek javnih naročil, vendar pa bi bilo po našem mnenju najprej nujno spremeniti operativne programe, da se spremenijo predpise, ki določajo postopke javnega naročanja ter pripravi izobraževalne programe za naročnike. Na javnih razpisih lahko tako sodelujejo le podjetja, ki imajo poravnane obveznosti. Potrebno je tudi dosledno upoštevanje ureditve v zvezi s konflikti interesov. Sedaj to ureja Zakon o integriteti in javnem naročanju. Sporno je namreč, če družba, ki je v pomembni lasti člana Vlade Republike Slovenije, sodeluje v javnih razpisih ministrstev in tudi družb v večinski posredni ali neposredni lasti države. Te dni smo priča odstopu ministra za gospodarstvo Lahovnika, ravno zaradi teh razlogov. Zato, ker je opozoril na te probleme. Vendar pa koalicija, kot je že v stari navadi, sedaj s prstom kaže na gospoda Lahovnika, ker je na problem opozoril. Ščiti pa seveda tistega, ki problem povzroča. To je dejansko narobe svet, kot se je izrazil eden od kolegov.

Vlada Janeza Janše je pripravila novelaciji zakona o javnih naročilih in zakona o reviziji postopkov javnih naročil. Navedeni noveli sta omogočili večjo poenostavitev in večjo fleksibilnost na področju javnega naročanja. Hkrati so bile vgrajene varovalke, ki so omogočale vpliv države preko naročnikov na plačno disciplino. Na navedenem področju Ministrstvo za finance ni naredilo ničesar, čeprav so bile podlage zapisane v zakonih. Vsekakor bi bilo tudi potrebno organiziranje tekočih izobraževanj naročnikov na področju javnih naročil.

Obenem se izpostavlja tudi vprašanje, kaj bo z javnimi uslužbenci, ki se trenutno ukvarjajo z javnimi naročili. Načrt, da bi na novo agencijo sprva prešli določeni kadri s posameznih ministrstev, ni povsem jasen in tudi ni jasno, kako bo s poslovanjem v prihodnje. Ali se z ustanovitvijo nove agencije dejansko zagotavlja večja preglednost, transparentnost in kakovost izvajanja pri javnih naročilih? Tega zakon ne zagotavlja.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke zato menimo, da obravnavanega predloga zakona ni mogoče podpreti, ker bi imel, po našem mnenju, zaradi vsebine, kot je predlagana, za posledico večjo obremenitev postopkov javnega naročanja.

V Poslanski skupini SDS poudarjamo, da je možno na področju javnega naročanja z večjo poenostavitvijo javnega naročanja in zagotovitvijo transparentnega pridobivanja poslov privarčevati več, zato zakona ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

TADEJ SLAPNIK: Spoštovani podpredsednik, gospe ministrici, spoštovani kolegi in kolegice!

Pred nami je zakon o javni agenciji za javno naročanje in treba je poudariti, da je razlog za sprejem tega zakona, ki ustanavlja agencijo za javna naročila, predvsem centralizacija javnega naročanja. Naj na začetku opozorim, da je področje urejanja javnega naročanja v Sloveniji izredno decentralizirano, kar posledično prinaša številne slabosti.

Eden izmed bolj pomembnih ciljev predlaganega zakona je tudi ustrezna informatizacija javnega naročanja, saj so se države Evropske unije že leta 2005 zavezale, da bodo zagotovile elektronsko javno naročanje, vendar v Sloveniji celovitega sistema na tem področju še nimamo. Smisel ustanavljanja nove agencije je predvsem v transparentnejšem, gospodarnem in hkrati bolj učinkovitem oddajanju javnih naročil ter v centralizaciji javnih naročil.

Namen zakona je tudi tipizirati naročanje tistih materialov, ki jih naročajo organi javne uprave, s tem pa bi preprečili vsakodnevne ali individualne nakupe na posameznih resorjih.

Naslednja sprememba oziroma cilj na novo ustanovljene agencije je v standardizaciji nabav. Poudariti je treba, da tak način, ki ga predvideva nov zakon, poznajo tudi druge države, kjer ugotavljajo, da se tak način dela zelo obrestuje.

Glavne naloge agencije lahko delimo na dva dela, na izvedbene in sistemske. Pri prvih gre za izvajanje javnih naročil, pri drugih pa za prenos dobrih praks, implementacijo javnega naročanja, svetovanje naročnikom pri pomembnejših javnih naročilih.

V Poslanski skupini Zares – nova politika smo ponovno predlagali amandma, saj menimo, da bi morali na agencijo prenesti tudi naročila s področja obrambe in del tajnih naročil.

V Poslanski skupini Zares želimo opozoriti, da z ustanavljanjem nove agencije ne prihaja do nikakršnega povečevanja števila zaposlenih v javnem sektorju, kajti agencija bo v celoti temeljila na kadrovskem potencialu, ki ga država že ima.

V Poslanski skupini Zares – nova politika bomo zakon podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Guido Kres, v imenu Poslanske skupine SLS.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani ministrici, spoštovane kolegice in kolegi!

Predlagatelj v obrazložitvi navaja, da želi z zakonom in agencijo za javno naročanje vzpostaviti enotno okolje javnega naročanja. Cilj predlaganega zakona je tako doseči bolj učinkovito, gospodarno in transparentno javno naročanje ter centralizacijo javnih naročil, odpreti trg javnih naročil širšemu krogu potencialnih ponudnikov, s ciljem doseganja večje kakovosti za isti denar ter omogočiti cenejše blago in storitve za potrebe delovanja države, tudi z večjo informatizacijo procesov. Obenem se želi vzpostaviti podporo javnim naročnikom pri oddaji naročil, kjer naročniki sami nimajo dovolj prakse in niso dovolj usposobljeni na področju postopkov oddajanja javnih naročil.

Naštete cilje in namere Vlade v Slovenski ljudski stranki podpiramo.

Dotaknil pa bi se dveh stvari. Ustanavljanje novih agencij je očitno v tej Vladi postalo obsesija. Skorajda več ni zakona, sprejetje katerega ne bi za posledico prineslo ustanovitve nove agencije. Ali je inflacija novih agencij res najbolj optimalna rešitev vseh problemov v teh časih in tudi nasploh, v Slovenski ljudski stranki nismo najbolj prepričani. Raziskava gospodarskega in poslovnega okolja, poslovne etike in neuradnih plačil za leto 2009, ki jo je opravila Komisija za preprečevanje korupcije in je objavljena v njihovem poročilu za leto 2009, kot najbolj kritično oziroma izpostavljeno področje korupciji ocenjuje ravno področje nabave in javnih naročil. Ali ta zakon prinaša kakšen odgovor na to zaznano problematiko? Prav v ničemer se, žal, ta zakon ne spopada z omenjeno problematiko. Obstaja nevarnost, da bomo torej dobili velik center, poligon za izvajanje raznoraznih vrst in načinov korupcije. Zakaj predlagatelj ni vključil nobenih rešitev, ki bi preprečevala morebitna koruptivna dejanja zaposlenih ljudi na tej agenciji? Ravno kar smo sprejeli zakon o integriteti in omejevanju korupcije. Po našem mnenju bi morali zaposleni na tej agenciji biti podvrženi določbam tega zakona o nadzoru nad njihovim premoženjskim stanjem. Če v Vladi ne boste sami predlagali takšnih rešitev, jih bomo v zakonodajno proceduro vložili v Slovenski ljudski stranki.

Kot rečeno, zakon je dobra podlaga, da bi v Sloveniji lahko dosegli bolj učinkovito, gospodarno in transparentno javno naročanje. Bo pa potrebno v teku njegovega izvajanja sprejeti tudi še kakšno dopolnitev, da bomo to področje uredili tako, da se bomo izognili preostalim in novim nevarnostim, ki jih nova ureditev prinaša. V Slovenski ljudski stranki bomo predlagani zakon podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Anton Urh v imenu Poslanske skupine DeSUS.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovane gospe ministrice, kolegice in kolegi!

Javna naročila so kot eden izmed poslovnih dogodkov uporabnikov javnih sredstev pogosto predmet aktualnih razprav v javnosti, saj se v postopkih javnih naročil nemalokrat pokažejo dvomi o pravilnosti poteka samega postopka in potem še o namembnosti porabe. Dejstvo je, da kljub stalnemu izboljšanju dotične zakonodaje in vnašanju elementov, ki dvigujejo transparentnost postopkov, področje javnih naročil še vedno pomeni zelo plodna tla za nečedne koruptivne posle. Dejstvo je tudi, da je ob tako pomembnem deležu, ki ga javna naročila predstavljajo, v BDP-ju potrebno optimalizirati tudi načelo gospodarnosti in ekonomičnosti ter tako maksimalno prispevati h gospodarni in skrbni porabi javnofinančnih sredstev, ki se napajajo iz davčnih prispevkov slehernega davčnega zavezanca. Torej z drugimi besedami povedano, varčevanju, ki je jedro vseh strukturnih reform, ki so že ali pa naj bi še dosegle med drugim tudi po krčenju določenih pravic na področju dela, pokojnin, pravic iz področja zdravja, naj bo ustrezno podrejeno tudi področje javnih naročil. Transparentnost in nadzor ter varčevanje oziroma gospodarnost na tem področju je na sploh ne samo v času krize, seveda, razumljivo, smotno in edino pravilno. Predlagatelj tega zakona meni, da je z ustanovitvijo neodvisnega organa za področje javnega naročanja, ki ima funkcijo svetovalnega, razvojnega in izvršilnega organa, možnost skozi koncentracijo in centralizacijo danes razpršenih postopkov javnih naročil določenih vrst, realizirati prej omenjena načela. Hkrati naj bi bil prispevek agencije tudi k večji strokovnosti oddaje javnih naročil in boljši informatizaciji postopkov.

Poslanska skupina DeSUS meni, da je možno in smiselno na način, ki je predviden v tem predlogu zakona, doseči odpravo anomalij v postopkovnem delu javnih naročil ter določene prihranke javnofinančnih izdatkov, in sicer vsaj v tem izvedbenem delu, ko se javna naročila nanašajo na skupna javna naročila, naročila po pooblastilu in tista, ki presegajo mejne vrednosti in jih je treba objavljati v Evropskem uradnem listu.

V Poslanski skupini DeSUS bomo zakon potrdili. Kljub temu, da pa le imamo nekaj pomislekov, in sicer prvi se poraja okoli vprašanja ustanavljanja številnih agencij in drugih ustanov, na katera se dejansko prenašajo področja dela resorjev posameznih ministrstev in v povezavi s tem se bojimo, da prihaja do podvajanja izvedbe nalog in s tem seveda stroškov dela. Ob tem naj dodam, da res nekaj od novonastalih, naj jim rečem v skupnem imenovalcu ustanov, pomeni realizacijo koalicijske pogodbe. Ampak pred kratkim je bila

Poslanska skupina DeSUS postavljena pred dejstvo, da nekatere izmed njih pa le ne bodo ustanovljene. Na primer Urad za starejše

Drugo, na kar želimo opozoriti, pa niti ni v neposredni povezavi s tem predlogom zakona, ampak se bolj nanaša na temeljni Zakon o javnem naročanju. Le-ta je bil pred kratkim noveliran in še preden je začel dobro veljati, so se že začele ustanavljati "obvoznice" med ponudniki in podizvajalci s pomočjo tako imenovanih slamnatih družb, kar je ključ do izogibanja odgovornosti, draženja javnih naročil in njihove nepreglednosti.

Zato ne bo odveč razmislek o tem, kako bi lahko mogoče celo v sklopu podzakonskega akta, ki je v pripravi, preprečili tudi tovrstne anomalije. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Silven Majhenič v imenu Poslanske skupine SNS.

SLIVEN MAJHENIČ: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani ministrici!

Predlog zakona o javni agenciji za javno naročanje ustanavlja novo agencijo, katere namen naj bi bil opravljanje nalog v zvezi s sistemom izvajanja javnih naročil, naloge v zvezi s spodbujanjem razvoja sistema javnega naročanja, priprave vzorčnih razpisnih dokumentacij in prenos dobrih praks. Vse z namenom zmanjšanja razpršenosti oddaj javnih naročil v organih državne uprave, povečanja učinkovitosti in gospodarnost pri javnem naročanju in dviga nivoja strokovnosti pri delu državnih organov v postopkih javnega naročanja. S predlaganim zakonom se želi zagotoviti večjo strokovno neodvisnost pri oddaji naročil, večjo in boljšo informatizacijo postopkov ter cenejšo nabave blaga, storitev in gradenj. Navedeni cilji in načeli predloga zakona so nedvomno dobrodošli, vendar pa imamo v Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke resne pomisleke o tem, da bi jih nova agencija za javno naročanje dejansko uresničila. Poleg tega se nam zdi ustanavljanje nove agencije ob znatnem številu že delujočih skrajno potratna odločitev ob pričakovanju prihodnjih znižanj plač v javnem sektorju.

Dejstvo je, da so se dosedanja javna naročila izvajala razpršeno, vendar nisem prepričan, da je centralizacija boljša odločitev. Koncentracija storitev v enem organu ob visokem znesku sredstev, s katerim bi razpolagal, lahko prinaša še večje težave in zlorabe. Menim namreč, da v Sloveniji stopnja razvoja še ni dosegla ravni, da bi lahko takšen organ deloval popolnoma strokovno, apolitično in neodvisno od trenutno vladajoče opcije.

Predstavnik predlagatelja pri tem pojasnjuje, da ustanovitev agencije ne jemlje odgovornosti ministru. Kajti vsa finančna sredstva, kot tudi vsebine javnih naročil naj bi bila še vedno pod objektivno odgovornostjo

ministra. Ob prvi nepravilnosti pa bi verjetno znova slišali znani stavek, da minister ne more biti odgovoren za delo vseh zaposlenih v okviru njegovega resorja.

Nadalje se mi poraja zaskrbljenost o znatnem poslabšanju položaja malih in srednjih podjetij v okviru javnih naročil. Odgovor predlagatelja, da so vse zakonske možnosti še vedno odprte, da se bodo ta mala in srednja podjetja povezovala v skupnih ponudbah in nastopala na večjih razpisih, me ne prepriča. Nenazadnje, zakaj bi se sploh morala povezovati, ko so do sedaj lahko samostojno nastopala.

Pred koncem bi samo še opozoril na nejasen položaj izvajanja javnih naročil s strani občin, predvsem manjših občin. Glede na navedeno v Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke predloga o javnih agencijah za javno naročanje ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o amandmaju in členu, se pravi k 3. členu in amandmaju k temu členu, ki je razviden iz pregleda. Vložila ga je Poslanska skupina Zares. Želi kdo k amandmaju razpravljati?

Gospa Cvetka Zalokar Oražem, izvolite.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovani ministrici, kolegi in kolegice!

Javna naročila so, se najbrž vsi zavedamo, ena od šibkih točk v sistemu javnih financ in v preteklosti so bila pravzaprav prav javna naročila deležna številnih kritik, nenazadnje tudi afer, ki so se pojavljale v zvezi s tem. Vsi vemo, da obstajajo določene ocene, koliko javnih sredstev je izgubljenih, zaradi netransparentnosti, neracionalnosti pri javnih naročilih, morda še česa, kar zdaj nisem omenila. Prav tako vsi vemo, da je velik problem tudi strokovnost, torej, kako so javna naročila pripravljena, kakšni so razpisi in pripravljena dokumentacija, kajti prav skozi ta del se da vplivati na marsikaj. Če je to dobro pripravljeno, potem po navadi tudi pogodbe ni problem pripraviti, ampak kakorkoli že, tukaj težave so. Jaz mislim, da je Vlada naredila velik korak naprej, ko bo odslej ta zadeva urejena na enem samem mestu. Jaz verjamem, da je pri mnogih ministrih in ministricah zadeva naletela na precej zadržan odnos, če rečem z najbolj milim izrazom, kajti na neki način mi je jasno, da si vsak od ministrov želi pravzaprav ta svoj vrtiček obdelovati sam in imeti tudi sam škarje in platno pri teh zadevah. Pravzaprav je to tudi eden od tistih vzvodov, s katerim želijo ministri včasih vplivati na določene zadeve in rešitve. Ampak, jaz sem prepričana, da je rešitev dobra in da bodo prihranki, ki jih bo prineslo to poenotenje bistveno večji kot pa karkoli, kar nas danes

skrbi. Nenazadnje sem prepričana, da se agencija ustanavlja samo za to, da se iz različnih resorjev združijo ljudje, ki pokrivajo področje in da jih je seveda treba sedaj dati na eno mesto in da tam skupaj pravzaprav delujejo in pripravljajo, vodijo javna naročila. Zato sem trdno prepričana, da, ne samo, da stroškov ne bo več, mislim, da bo, ko bodo pripravljali organizacijsko strukturo, celo, najbrž, kakšen javni uslužbenec lahko manj zaposlen na tem področju. Upam, da bosta šla razmišljanje in tudi sistemizacija v to smer.

V tem smislu se mi zdi enostavno nenavadno ali pa vredno premisleka, da bi prav eno od ministrstev pa iz tega izvzeli, to je Ministrstvo za obrambo. Zato smo v Poslanski skupini Zares pripravili amandma, s katerim želimo tudi naročila, ki jih vodi Ministrstvo za obrambo vključiti in so v tem trenutku izločena oziroma niso del te zgodbe, enotne, ki jo in se gradi znotraj te nove javne agencije. Mi ne vidimo prav nobenega razloga za to, da bi moralo biti to ministrstvo izvzeto in da bi morala biti vojaška naročila izven sistema. Mislim, da tudi na nekaterih drugih resorjih bodo naročila, ki imajo določene stopnje tajnosti ali pa določene zadeve, ki morajo biti zadoščene v zvezi z varovanjem teh tajnih podatkov v zvezi z organizacijskimi, kadrovske in tehničnimi pogoji ter sredstvi za to delo. Mislim, da bi bilo tehnično popolnoma mogoče zagotoviti tudi ta javna naročila v okviru enotne javne agencije. Izjeme niso potrebne, po naši oceni ne. Mislim, da so tudi in predvsem slabe izkušnje iz preteklosti tiste, ki dokazujejo, da se enostavno na tem področju očitno želijo nekateri, bom rekla, fantje še naprej sami igrati s pištolcami, sami še naprej izbirati tanke, se sami še naprej poigravati s kolesniki, itd. Jaz ne vidim nobenega razloga, da bi teh stvari ne počeli seveda še vedno tako, kot bodo želeli v okviru sredstev, v okviru nacionalnih programov, v okviru vsega, kar imamo in kar bo sprejeto kot tisto, za kar se bomo odločili v družbi, da je na tem področju treba kupiti. Ampak ne vidim nobenega razloga, zakaj teh javni naročil ne bi mogla voditi ta enotna služba. Enostavno, izkušnje so slabe, izkušnje iz preteklosti. Naj ministrica, ki vem, da budno spremlja to razpravo, oprostite, jaz, kar se tiče nakupov pod njenim ministrovanjem, ne vidim nikakršnih težav. Celotno več, jaz mislim, da je ministrica Jelušičeva najboljša obrambna ministrica, kar jih je doslej imela Slovenija; najbolj zagnana, najbolj predana vojski, bom rekla, najbolj kar je možno tudi korektna. Ampak seveda za njo bo pa prišel nek drug minister, drugačen, morda z nekimi drugimi, bom rekla, potezami, za katere pa ni rečeno, da bodo tudi tako korektni kot mislim in sem popolnoma prepričana, da to ni izražanje nezaupanja do konkretne osebe na tem položaju v tem mandatu. Ampak jaz sem prepričana, da zakon sprejemamo za neko daljše obdobje in za več ministrov in v temu smislu enostavno ne vidim nobenega razloga,

da bi ta naročila imela nek poseben status v smislu tega, da pravzaprav vemo, da niti eno javno naročilo teh zadnjih petnajstih let na teh področjih ni minilo brez afere, brez tega, da smo potem brali kako, ne vem, se nekaj ne dela, neke puške so bile za odpad, tanke smo obnavljali samo za skladišča in zato, da smo jih pospravili.

Skratka, jaz imam na tem področju enostavno občutek in bi to tudi rada ministrici povedala, nihče vam ne bo zameril, ministrica, in vem, da ste pod pritiski vojske in tistih ljudi, ki doslej te stvari urejajo, nekateri so v tem trenutku tudi osumljeni kaznivih dejanj, ki so včasih delali na tako imenovani logistiki, nihče vam ne bo zameril in vam očital, da ste te nekaj izpustili iz rok iz vašega ministrstva, če bodo ta javna naročila, bom rekla, v tej javni agenciji. Še vedno bodo stvari pripravljali ljudje, ki so strokovnjaki, s področja obrambe, še vedno, ampak drugače, tako da jaz se ne strinjam z enim od mnenj, ki je bilo povedano, da je bil pri patrijah razpis v redu. Niti pod razno, jaz sem bila v komisiji; že razpis je bil tisti, ki je, bom rekla, bil takšen in ki ga je pripravila vojaška stroka, da je potem bil podlaga za vse nadaljnje zadeve, ki so se nam tam žal zgodile in katerih ceno plačujemo. Ker zadeve zelo dobro poznam in mislim, da sem bila tudi v komisiji, kjer smo vse tiste metre proučevali in ugotovili, da je tudi tam pri pripravi razpisa in pri tem, kako se posamezne zadeve ovrednotijo, prišlo do nekaterih zelo zelo nenavadnih kriterijev in meril. Tako da jaz enostavno mislim, da bi se mnogi dvomi na ta način ovrgli, da bi bila ta agencija ena varovalka in eno sito pri teh naročilih, ki so vedno in v vseh državah sporni. Afer je v Evropi kolikor hočete, padajo vlade, padajo ministri. To je področje, ki je podvrženo velikim denarjem, velikim koruptivnim dejanjem, provizijam in tako naprej. Saj tiste provizije so celo javna tajna, koliko jih mora biti v okviru. Saj naša patrija je postala problem, ker je bila tista provizija bistveno večja, kot je ustaljena praksa po drugih državah. Takrat je nastala težava, ko je bil ta procent čez vse mere, ker je bil očitno nekdo preveč požrt in je hotel še več ali pa je bilo preveč tistih, ki so želeli iz tega korita neke stvari dobiti še za svoj žep, svoje stranke in tako naprej.

Tako da jaz mislim, da amandma je vreden premisleka, mislim, da bi bilo prav, da bi to razpravo opravili zelo poglobljeno, ugotovili in jaz ne vidim nobenega razloga za to, da ta amandma ne bi bil sprejet in tudi vojaška naročila del celotnega sistema. Resnično ne vem, zakaj bi morala biti ravno vojska vedno pod nekimi drugačnimi lupami, še posebej, če je to takšna zadeva, da vemo, kaj vse se nam je dogajalo v preteklosti tudi pri nas. Zato mislim, pričakujem, da bo ta amandma tudi sprejet in da se boste kasneje ustrezno prilagodili tem zadevam in ne bo nobene velike škode.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Jerovšek, izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Zakon o agenciji za javno naročanje spada v generacijo zakonov, ki omogočajo tretjo fazo privatizacije. To je popolnoma jasno in je kot tak zakon dvojček z Zakonom o agenciji za upravljanje kapitalskih naložb. To je širši program te vlade, kako omogočiti lastninjenje preostalega javnega premoženja.

To namero v celoti razgalja tudi amandma k 3. členu Poslanske skupine Zares. Seveda je osnovni namen tega amandmaja obračanje pozornosti od korupcije in klientelizma v lastnih vrstah s strani njihovih visokih funkcionarjev, povezan je pač s situacijo predsednika te stranke gospoda Golobiča, ki jo je na tako transparenten način razgalil ponovno minister, ki je odstopil, gospod Lahovnik.

To je zakon, ki spodbuja in omogoča plenilski instinkt v vrstah koalicije. Zakon za ptice ujede oziroma roparice iz vrst vladne koalicije. Tudi ta amandma je seveda popolnoma na liniji tega. Kajti problem aktualne ministrice je očitno, da nima dovolj razvitega tega plenilskega kromosoma. Je zavora, je ovira za koalicijo, očitno. Zaradi tega tej stranki in velikemu delu, enemu delu te koalicije ni problem nobeno diskreditiranje državotvornih ministrstev, državotvornih interesov ministrstva, Slovenske vojske in tako naprej. Glejte, seveda je osnovna skrb stranke Zares in tistega dela koalicije, kako se polastiti sredstev, ki so namenjena za obrambo države in ki so v tem trenutku nevarno skrčena. Ta interes je transparentno viden že nekaj časa. Lani so poslanci iz te stranke, tudi predsednik parlamenta, prvo podpisali pod amandma, ki je obrambnemu ministru pri rebalansu jemal 33 milijonov evrov in so zapisali, ta sredstva se naj namenijo za nakup stanovanj, dokončanih v korist Mestne občine Ljubljana, gospoda Jankoviča. Pred enim mesecem je gospod Jankovič na omizju na eni od televizij dejal, da bo vsekakor poskusil opleniti še kaj z obrambnega ministrstva, speljati denar. Ta amandma je seveda realizacija te težnje. S tem amandmajem skušate denar na obrambnem resorju prenesti pod jurisdikcijo gospoda Jankoviča in njegovih interesov pri Stožicah, nepremičninskih agentov in tako naprej. Gospod Jankovič ima velike interese, njegovi sinovi in njihove firme in prijateljske, povezane familije imajo ogromne interese. Treba jih je pokriti. Na ta način zganjate meglo, govorite o tem, kot da je celo ministrstvo omadeževano in tako naprej. Jaz verjamem v ponos in patriotizem ljudi na ministru. Vedno se bodo pojavili posamezniki, ki od tega odstopajo, ki imajo podobne kromosome, kot jih imate v stranki Zares, ampak zaradi tega ne smemo uničiti države. Če bi že šli to uvajati, to bi bilo bistveno dražje, kajti tu je treba, kot sami pravite, za zaščito interesov varnosti Republike Slovenije in varovanje tajnih

podatkov zagotoviti ustrezne organizacijske, kadrovske in tehnične pogoje in sredstva. Potem mora biti v vsakem slučaju možen nadzor OVS-a in ne vem kaj vse. To tehnično ni izvedljivo in sem prepričan, da bi nas druge države na to opozorile, skoraj sigurno, ker ni v evropski praksi in nikjer v tej praksi takšnih rešitev, kajti tudi sami v tem amandmaju naročate določene omejitve, ki to izvezemajo iz predmeta javnega naročanja.

Mi smo za to, da ta država zagotavlja sproti varnost državljanom in državi in ne da je to predmet plena, plenilskih interesov znotraj koalicije in da za nič drugega ne gre kot za izrazit plenilski interes. Bolj bi bilo prav, da bi neka stranka izstopila iz koalicije, ne pa da mora njihov minister, ki opozarja na korupcijo in na klientelizem in nesprejemljivo ravnanje in konflikt interesov, oditi. Pomislite v Zaresu, kakšna sporočila pošiljate v slovenski prostor? Zrušiti to državo, opleniti vse, kar se da, samo zato, da bo predsednik stranke preživel. In temu predsedniku stranke v zaščito in zamegljevanje prirejati amandmaje na sleherni zakon. Uspeli ste v koaliciji z Zakonom o upravljanju kapitalskih naložb. Verjamem, da jih boste opravljali tako, da bodo pristale v točno posvečenih žepih in parkiriščih. Saj nenazadnje vse razkrite afere imajo akterje, glavne akterje iz vaših vrst, pa kljub temu, da so se celo nekateri šopirili v času prejšnje vlade. Akterji so bili člani vaših strank, gospe in gospodje.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Jerovšek, omejite se na vsebino amandmaja, lepo prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Ja, saj ta vsebina je ...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Govorite o vsebini amandmaja, ne pa o tem, kaj vse ...

JOŽEF JEROVŠEK: Govorim o plenilski vsebini amandmaja. Lahko o tem govorim?

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: O vsebini amandmaja lahko govorite. Obtoževati v aferah pa ne.

JOŽEF JEROVŠEK: Treba je ljudem pokazati, na kaj meri ta amandma – kako uničiti to državo. Verjetno je bila predpriprava tega amandmaja in te logike tudi peticija Ukinimo vojsko in propaganda, ki se je sicer ponesrečila. Jaz se s tega mesta ne zavzemam za vojaške nakupe, se pa zavzemam za to državo. In pomanjkanje tega odnosa, ki se je lani najbolj drastično pokazal skozi tisti amandma, kako iz vojaškega proračuna za ljubljanskega župana vzeti 33 milijonov in ko letos ljubljanski župan pravi, da bo nekaj denarja iz obrambnega resorja pa seveda speljal. Danes vidimo, na kakšen način si je to zamislil. Opozarjam Ljubljančane in Slovence, da je to večni interes in da ga je nemogoče pomiriti, kajti nekaterim iz vaših vrst

se enostavno zdi, da 20 %, 30 % državnega proračuna mora pristati v privatnih žepih. In to je na papir prepisan ta interes in takšna politika in takšno ravnanje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Najprej ima repliko gospa Irma Pavlinič. Pa še repliko, gospa Oražem. Dobi, potem besedo ministrica Irma Pavlinič.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Da bom lahko malo več povedala, bom uporabila potem in se prijavljam k razpravi. Zelo na hitro bi rada kolegu Jerovšku replicirala zgolj v tem, da ne vidim nobenega plenilstva v tem, kajti sredstva bodo popolnoma enaka za javno naročilo ali v okviru resorja gospe ministrice oziroma resorja ministrstva ali v okviru tega.

Gospod Jerovšek, še to. Zdaj je v vaših očeh zelo cenjen naš bivši kolega Lahovnik in jaz sem vesela tega, ampak vesela sem tudi tega, da sem bila skupaj z njim vseskozi med tistimi, ki smo zelo glasno nasprotovali povečanju oziroma smo se zavzemali za znižanje sredstev na področju obrambe in znana so tudi stališča bivšega ministra Lahovnika, da Slovenija ne potrebuje in veste kolikokrat je povedal v tem cenjenem zboru, niti tiste ruske ladje, niti nekaterih drugih zadev, kakšno je bilo še takrat najino skupno stališče v zvezi s patrijami, tako da, žal, tukaj joker z Lahovnikom vam ni uspel.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo ima ministrica Irma Pavlinič Krebs.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci!

O preveč resnem predlogu zakona se pogovarjamo in gospodu Jerovšku in ostalim, ki ste izrazili nasprotovanje predlaganim rešitvam, bom poskušala nanizati argumente, ki vas bi lahko in kanili v bodoče prepričati v drugačen način razmišljanja.

Rada bi tudi povedala, zakaj je obseg javnih naročil, ki jih, kot ste opazili, celo sukcesivno, s časovnim zamikom prenašamo na to javno agencijo, omejen in zakaj iz tega razloga predlagana rešitev v amandmaju. Za predlagatelja, to je Vlado, iz razlogov, ki jih bomo pojasnila v nadaljevanju, je problematična in ni sprejemljiva. Zaostanki na področju javnega naročanja, zaradi ciljev, ki jih zasledujemo s to centralizacijo, z organizacijo osrednjega centralnega nabavnega organa, so veliki. Pri pripravi predloga zakona nismo izumljali nekih slovenskih posebnih rešitev, ampak smo se ozrli, če hočete, kar k sosedi, Republiki Avstriji, ugotovili smo, da obstaja centralni, osrednji, nabavni organ za organe državne uprave, ampak ne na poseben način in to je naša ambicija, da ubijemo dve muhi na eden mah.

Gospod Jerovšek, v letu 2005 je vaša vlada podpisala Manchestrsko deklaracijo. S to deklaracijo so se države članice Evropske unije zavezale, da bo sistem elektronskega javnega naročanja zgrajen najkasneje do začetka leta 2010 in v vzpostavljanju vodenje vseh naročil izključno v elektronski obliki. Ker v Republiki Sloveniji ni bilo centralnega organa, ki bi se te naloge lotil, ta naloga ni bila opravljena. To je prvi velik problem.

Drugi velik problem je, da so skupna javna naročila s pooblastilom Vlade v treh letih, kolikor so izvajana, ampak zaenkrat samo za 12 predmetov v vrednosti okoli 70 milijonov, ki jih izvaja Ministrstvo za javno upravo, pokazala, da so ob takem načinu nabav lahko doseženi znatni prihranki pri nabavi in trošenju javnih sredstev. Kaj manjka pri tej kombinaciji? Manjka standardizacija predmetov, ki naj jih državni organi za svoje delo nabavljajo približno v enaki kvaliteti. Danes ne vemo oziroma je dopuščeno, da vsak državni organ po svojem občutku, vesti, če hočete, nabavlja opremo, material, ki ga rabi za svoje delo. In da se vrnem nazaj, torej Republika Avstrija je že v letu 2001 ustanovila zvezno agencijo za javna naročanja. Bistveno pri tem modelu je, da koncept teh javnih naročil izhaja iz poenostavitve nakupov za uporabnike sredstev za delo, in da so ti nakupi organizirani preko elektronskega kataloga okoli predmetov naročil samih, torej centraliziranih, kajti to prinaša sinergijo. Kako se pride do ponudnikov, da ne bodo manjši, deprivilegirani? Ko se pozove kvalificirane ponudnike posameznih predmetov javnih naročil, je seveda na tej agenciji, da sklene okvirni sporazum in umesti predmete posameznega prodajalca v katalog, kar pomeni, da posamezni državni organi ne potrebujejo služb za javna naročanja, ker je iz tega portala možno nabavljati tipične in pomembne predmete, za kar so danes organizirane službe. Po pregledu tega krasnega sistema, ki ga je vzpostavila agencija Republike Avstrije, smo se odločili, da seveda pristopimo, glede na našo majhnost, k tej implementaciji takega sistema v letu 2011. Naloga agencije v letu 2011 bo, da pripravi standardizirane predmete, torej standarde teh predmetov, v sodelovanju z resornimi ministrstvi. Da pripravi informacijsko podporo temu kataloškem naročanju in po vzoru Republike Avstrije zagotovi to storitev za vse proračunske uporabnike. To je zahtevna naloga. Do sedaj je nihče še ni naredil. Pa smo se zavezali, obljubili in te prakse poznamo.

Zamislili smo si, da v letu 2011 tej agenciji zaupamo to zahtevno nalogo. V letu 2012 naj bi začela izvajati naročila večje vrednosti, in sicer v obsegu, ki sem ga navedla že ob predstavitvi.

Glede predmetov. Če ste opazili, med temi predmeti ni zaupnih javnih naročil. Zaupna javna naročila so danes urejena po posebnem postopku in moderirana na način, da Vlada, medresorska delovna skupina Vlade določa ali

obstajajo pogoji, da se posamezni predmet definira kot tajno naročilo iz točno določenih razlogov. V letu 2008, se mi zdi, je Računsko sodišče ugotovilo, da bi lahko bilo več predmetov tudi s področja dela Ministrstva za obrambo in Ministrstva za notranje zadeve lahko predano kot odprta javna naročila in ne tajna javna naročila. In v tem obdobju so se dejansko ta odprta javna naročila v obsegu bistveno povečala, in če bo šlo za vrednost, kot jo danes določamo, nad evropskim pragom, bo tako javna naročila izvedla v izvedbenem delu javna agencija. Gre tudi za predmete, ki jih nabavljata Ministrstvo za obrambo in Ministrstvo za notranje zadeve, in za predmete splošne rabe, ki nimajo značaja tajne vojaške opreme in tajne opreme za Sovo in tajne opreme za Ministrstvo za notranje zadeve.

Dejansko dolgoročno ni mogoče izključiti razmisleka o specializirani agenciji za opravljanje tovrstnih nakupov, ampak glede na obseg nalog, za katere menimo, da so izjemno velike, bi ta trenutek za dobro popotnico tej agenciji vendarle predlagala, da se ohrani obseg javnih naročil kot danes predvidevamo, da jih začne agencija izvajati. Sploh glede na dejstvo, da bo vse, kar bo pri tej agenciji stalo več, kot so stala javna naročanja danes, bo realizacija informacijskega sistema. Ta bi moral biti zgrajen prej, Ministrstvo za javno upravo bo to dejansko realiziralo v okviru svojega načrta, da bo zagotovilo sredstva za informacijsko podporo.

To ne bo organ sam po sebi, vanj bodo prešli sodelavci, ki danes na resornih ministrstvih opravljajo in se ukvarjajo z javnimi naročili. Lepo je opisano in ne drži, da ni povedano, koliko oseb bo začelo delati v javni agenciji.

Ta centralna oseba javnega prava je podobna kot v tujih sistemih. Tako da tukaj dodatnih sredstev za delo ne bo. Smo pa prepričani, da, ker se bodo ljudje specializirano ukvarjali s posameznimi opravili, bodo zagotovo boljše in bolj transparentno lahko delovali. Oni bodo vendarle pod nadzorom vseh ministrstev, če hočete, vlade kot kolektivnega organa. Pričakuje pa se zagotovo boljše delo, kajti razpršeno javno naročanje pomeni, da znani posamezniki v manjših organih za izvedbo dosti zapletenih postopkov, predpisanih po Zakonu o javnem naročanju, ne znajo racionalno izvajati.

Iz tega razloga Vlada ocenjuje, da amandma, kot je bil predlagan, ni primeren.

PODPREDSNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Za besedo je prosila ministrica za obrambo. Ni najavljena zato sprašujem, ali kdo ugovarja njeni razpravi, sicer bi ji v okviru časa Vlade dal besedo? Ugovarjate? Potem ima repliko gospod Jerovšek in ministrica za obrambo ne bo govorila.

Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Spoštovana gospa ministrical!

Rešitve, ki jih predlagate, so dobre za urejeno državo in za transparentno vodeno državo. Tega za Slovenijo v tem trenutku ne morem trditi. Povedal vam je gospod minister, je odstopil, kako je s transparentnostjo, kako je s spoštovanjem določil integritete, boja proti korupcije v tej vladi. To je bilo v teh dneh zelo nazorno pokazano in zaradi tega je edino, kar je od ciljev tukaj v temu zakonu, to, da omogoča centralizacijo in boljše izvajanje plenilskega instinkta. Kajti, pogledjte, ozrite se samo po lastni stranki, nasprotovanje in zanikanje konfliktov interesov in nespoštovanje pravil integritete je vgrajeno v gene stranke. In to ni omejeno samo na vašo stranko. In zaradi tega seveda...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Jerovšek, prosili ste za repliko. To, kar sedaj govorite, nima nobene zveze z repliko. Vi ne pojasnujete svojih stališč.

JOŽEF JEROVŠEK: Čigava pa? / smeh v dvorani/

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Polemizirate z ministrico, kar ni vsebina replike.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod predsedujoči, jaz nisem daljinsko voden. Mogoče je kdo drug, mogoče je gospa ministrica tudi včasih malo naivna, ker je pridna, vestna, ampak meni očitati daljinsko vodenje, pa, gospod Potrč, res ne gre. Jaz pojasnujem svoja stališča, in je žaljivo to, kar ste dejali.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Rekel sem, da polemizirate z ministrico, ne pa da pojasnujete stališča.

JOŽEF JEROVŠEK: Moram tudi reči, da to, kar mi je bilo prej rečeno, da joker z Lahovnikom meni ni uspel. Joker z Lahovnikom ni moj joker, ampak ste vi v današnjih časopisih z naročilom, menda gospoda Golobiča in še gospe ministrice, ene druge, nekaterim urednikom, kakšni naj bodo uvodniki, naredili vse, da ta joker ne bi uspel oziroma da to ne bi delovalo za transparentnost slovenskega prostora, saj se na daleč vidi, kaj je bilo naročeno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Prej sem videl še več rok za prijavo. Prosim, kdor želi razpravljati, naj se prijavi. Gospod Anderlič, vmes je bila ministrica in replika. Zdaj ima pa besedo gospod Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Težave imam, gospod podpredsednik, ko v Državnem zboru koalicija lastni ministrici ne dovoli govoriti, opozicija se pa s tem strinja, tu

smo pa res daleč. Ampak gremo na temo, tema je amandma.

Glejte, da je ta amandma neumnost, res čista neumnost, ki večja ne more biti, vam bom povedal na povsem drugem primeru, ampak razumeli me pa boste. Pred kakimi desetimi leti, ko sem opravljal naloge državnega sekretarja na notranjem ministrstvu, ob nekem nadzoru ugotovimo, da ima kriminalistična policija težave. Veste, s čim? S plačevanjem špijonov, pa verjetno tudi Sova, pa verjetno tudi vojaška obveščevalna služba v tistem času, ker so sprejeli nek unikatni zakon s finančnega področja, ki zavezuje vse državljane in zavezuje vse ustanove. In s takim unikatnim zakonom potem tudi obveščevalni službi, Sovi in kriminalistični policiji predpišete, tako kot vsem drugim, da morajo "špijoni", ki dobijo plačano od teh služb, odvesti davek. Kje ste videli take "špijone"? / oglašanje iz dvorane/ Kako? / oglašanje iz dvorane/ Ja, treba je povedati, da je bil potem zakon spremenjen z veliko težavo spremenjen na tem področju, zato vam govorim, da je nemogoče ta zaupna, tajna naročila vleči pod isti koš. Ne vidim nobenega razloga, zakaj bi morali ta naročila vleči pod isti koš, pa imeti neka dodatna preverjanja in ne vem kaj vse, ker bomo verjetno potem kmalu na tem, da bomo še kaka naročila zaupne narave kar javno objavili. Skratka, amandma ni v redu, to je enkrat ena, da ni v redu. Ampak vidim, da ga je podpisala samo ena stranka, in verjamem, da ne bo sprejet.

Kar se tiče pa agencije same, je pa vendar treba nekaj reči. Tudi na odboru sem imel kar nekaj težav s to agencijo. Saj, če preberem obrazložitve, če poslušam ministrico in vse ostalo, nekako vse logično zveni, res nekako logično zveni. Ampak generalno gledano se mi pa zdi, da je tako, da bo zelo težko vse to združiti na enem mestu, ker bodo posamezna ministrstva še vedno morala imeti strokovnjake za svoje področje. Glejte, primer. Potne liste naročimo enkrat na 10 ali pa 15 let, in vi morate imeti usposobljene strokovnjake za tiste potne liste. In ne vem, kako se bo zdaj v agenciji nekdo znašel, ki bo obvladal te potne liste. Verjetno bo moralo takega strokovnjaka tudi naprej zagotavljati notranje ministrstvo. Ne rečem za tista splošna naročila, ki so taka kot so, ampak za neka tovrstna naročila se mi pa zdi, da bo prišlo do tega, da ta centralni organ bo, da bo obstajal, ampak ministrstva bodo pa za vsak slučaj imela še kaj svojih zaposlenih, ki bodo za komunikacijo s to agencijo ali pa za pripravljane nekih strokovnih podlag, vsebinskih podlag, kaj takega. Skratka, občutek imam, da jih bodo obdržali in da boste v agenciji prej ko slej prisiljeni zaposliti nove ljudi. Ne vidim kakšnega pametnega izhoda in da bi to bilo v redu, ni me zadeva na noben načina pričala.

Pa še za nekaj gre. Gre za, glejte, gre za oddaljevanje neke odgovornosti, zamegljevanje odgovornosti, če želite. Spet kar zelo praktično. Ko bo neko ministrstvo nekaj

naročilo, na primer uniforme za policiste, se bo zgodilo – kaj? Se bo tam na agenciji nekaj "zašuštralo", roki bodo potekli, pritožbe, opreme pa ne bo. Vi pa imate nekega momenta, nekega trenutka neko varnostno nalogo, ki jo morate opraviti danes in tukaj, obisk papeža ali kakega ameriškega predsednika in tako dalje. Pa policija rabi neko opremo, ki ne sodi pod zaupne narave. Potem pa kaj? Notranji minister bo rekel, saj je tisti direktor agencije kriv, on se bo skliceval na predpise, potem bodo pa direktorja odstavili, pa ne vem kaj vse. Pred mednarodno javnost pa se bomo, recimo, zaradi nekih takih varnostnih zadev celo blamirali. Ne vem, minister je tisti, ki je odgovoren in naj bo odgovoren. Na področju prometa je narejenega nekaj podobnega s to agencijo za varnost prometa. In se bosta lepo prometni in notranji minister malo izognila, saj imamo tam direktorja tiste agencije, on pa, lepo vas prosim, on pa nima mehanizmov, da bi kaj počel, ker tako ali tako to delata policija in prometno ministrstvo. Ni dobro. Minister je minister, naj bo odgovoren. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC: Lepo pozdravljeni, vsi prisotni!

Gospod Jerovšek bi lahko zamenjal pisatelja Karla Maya, če bi še živel. Jaz vas pohvalim, kajti tako splesti stvari skupaj z bujno fantazijo, Jankovića dati v javna naročila in vse, odlični ste. Z marsikaterimi se pa res strinjam. Meni je zelo žal, da gospa ministrica nima besede, kajti gre za njeno področje in kdo drugi bo odgovarjal, jaz ne morem. Mislim, da je to agencijo treba podpreti, da zagotovi, da ne bo novih zaposlitev, morajo držati, da se bo strokovnjake zbralo iz posameznih resorjev in bodo tvorili to agencijo. Tam, kjer gre za specialne stvari, bo treba nekoga iz Ministrstva za obrambo ali za notranje zadeve ali pa ne vem od kod dobiti, ki bo po službeni dolžnosti kot strokovnjak sodeloval pri določenem javnem razpisu. Združevanje teh nalog je potrebno. Tudi na lokalni skupnosti, glejte, v občini smo združili javna naročila za, sicer ni primerljivo s temi državnimi, vendar obnova šolskih objektov v času počitnic, lakiranje parketov, ko naročiš za 40 učilnic ali pa za 3, je cena drugačna, pogoji so drugačni, kvaliteta je lahko drugačna in tako dalje. Zelo podpiram ustanovitev javne agencije s pogojem, da ne bo novih zaposlitev in podobno.

Moram se pa tudi strinjati s tistimi, ki pravite, da je ta zakon o javnih naročilih neživiljenjski, še vedno zelo kompliciran in možno ga je zlorabljati. Jaz mislim, da tudi pri Ministrstvu za obrambo niso bili toliko problem javni razpisi, ampak potem zlorabe teh nalog, ki so se tam začele odvijati. To bo možno tudi v javni agenciji, tako da neke varovalke, da tukaj bo pa zdaj čisto vse pošteno in 100 %, nikoli

nimamo. Jaz predlagam, da tega tretjega amandmaja ne sprejmemo, da ostanejo tajna naročila v domeni ministrstev, tistih, ki so, da pa imamo možnosti drugih mehanizmov kontrole nabave teh zadev, o katerih pa ne more čisto vsakdo državljani ali pa vsak prijatelj v Evropi in še kje vedeti natančno, kakšni komadi, s kakšno kvaliteto in ne vem s čim se naša vojska ali policija ali kriminalisti opremljajo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospoda Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Jaz razumem ta zakon, kot iskanje optimalnih nabavnih poti. Tudi v gospodarstvu se velikokrat iščejo optimalne poti nabave, pa se enkrat poskuša nabava centralizirati, nato se poskuša nabava spet decentralizirati. To so skoraj ciklični procesi. Pride en direktor in poskuša zadevo združiti, pride drugi pa poskuša razdružiti in znotraj tega procesa se iščejo optimumi v smislu znižanja stroškov.

Jaz menim, da gre v našem primeru ravno za to. Do sedaj je bila nabava ali bolje rečeno, so bila javna naročila vodena decentralizirano. Torej vsak po svoje, da ne bom rekel "kapom ili šakom", po domače. Skoraj tako. Iz izkušenj sodeč – in to ugotavljamo vsi – na tem področju nismo bili posebej uspešni. Še več. Menim, da smo na tem področju padli na izpitu, da ne bom rekel, pogrnili po celi črti. Zato bom sam ustanovitev te agencije podprl, čeprav imam težavo ob množici ustanavljanja različnih agencij, kar je v tem času nedopustno, predvsem ob težnji znižanja javne porabe, javnih stroškov. Ne strinjam se s tistimi, da tu ne bo dodatnih stroškov. Seveda, bodo. Pa tudi, če bomo prezaposlili obstoječe ljudi v to novoustanovljeno agencijo, dodatni stroški bodo. Če že ne drugo, z najemom novih prostorov in tako naprej, z nabavo pohištva in kar koli bo že treba. Pa vendarle, če katera agencija, potem po moji oceni ta. Dolžni smo zadeve spremeniti, če ugotovimo, da niso dobre, in sistem javnih naročil v Sloveniji na državni ravni pač ni dober in niso dobro vodene.

Nedolgo tega smo govorili o avtocestnem križu. Takrat so bili mnogi glasni, češ, kako smo avtocestni križ preplačali za 30 %. Jaz osebno se sicer s to oceno ne strinjam. Menim, da če je bilo preplačilo, je bilo veliko nižje. Pa vendarle je osnova tega preplačila, kakršno koli je že bilo, v javnih naročilih. Torej sistem očitno ni najboljši. Govorili smo o patrijah, govorili smo o operacijskih mizah in lahko bi naštevali do večera vsa javna naročila, ki so bila tako ali drugače problematična.

Jaz menim, da je pač treba nekaj spremeniti. Ne vem, če je to optimalna rešitev, to, kar se danes predlaga, ampak zadeve je treba spremeniti in to generalno. Glede na pomembnost in glede na to, da skozi javna

naročila grede velike vsote denarja, jaz menim, da je vredno poskusiti. Če ne bo bolje, kot je danes, lahko čez čas spremenimo nazaj tako, kot je zdaj. Ne jemljem zadeve nikakor tragično, ampak glede na vse to, kar se nam dogaja na javnih naročilih, jaz menim, da je vredno poskusiti in sam osebno bom podprl tudi ta amandma, ki je tukaj predlagan. Kljub vsem argumentom proti, ki so bili tukaj navedeni, ampak tudi na teh vseh področjih, o katerem govori ta amandma, tudi tukaj so težave in to velike. Ne bom odpiral teme patrija, ki nas okupira, slovensko politiko in celotno državo že dve, tri leta. Zdaj bodo spet volitve, spet bo prišla kakšna zgodba ven okrog te patrije in spet bomo namesto o volitvah, govorili o patriji in najbrž še na naslednjih državnozborskih volitvah, vključno tema patrija. Jaz mislim, da je treba zadeve spremeniti. Hvala lepa. Oziroma, če ne bo boljše, bomo pa vrnili nazaj.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala za besedo.

Že dolgo je vsem, ki se ukvarjamo s politologijo, znano, da je geslo Ustavite desnico, zamenjalo geslo Ustavite resnico. Da boste pa pri tem šli tako daleč, da boste svoji lastni ministrici, s strani svoje lastne koalicije, prepovedali besedo v parlamentu, ko obravnavamo zadevo, ki jo je predlagala prav njena vlada in se dotika njenega ministrstva, to pa, moram reči, dokazuje, da za vas tudi fizikalni zakoni ne veljajo, kajti do zdaj sem verjel, da iz tal ni mogoče več nikamor pasti. Vi pa ste že zdavnaj dosegli dno politične kulture pa ste danes potonili še malo globlje. Čestitam!

Moram pa reči, da obžalujem takšen način dela, kajti zagotovo krni ugled parlamenta in zagotovo krni tudi kvaliteto dela parlamenta. Vsekakor pa strah pred resnico ostaja in ga razumem, ga pa ne odobravam. Danes samo še tega manjka, da bi bil sprejet amandma, ki je tukaj predlagan. Kajti celoten koncept je v temelju zgrešen. Kaj v resnici dokazuje ta koncept? Samo agencija, ki jo predlagate, dokazuje samo to, da sedanjo koalicijo zanima oblast brez odgovornosti. Kajti takšna koalicija uzakonja agencijo, katere posledica ne bo nič drugega kot takrat, ko bo šlo nekaj narobe in se je sedaj točno vedelo, da za to odgovarja resorni minister, bo sedaj služila kot izgovor: "Veste to je pa neka neodvisna agencija opravljala, tam se lahko zgodijo napake in podobno in zato minister ne more odgovarjati, ker nima neposredne ingerence nad to institucijo." Če bo to k čemu pripomoglo. Ne verjamem, da k večji finančni disciplini. Če bi pri postopkih javnega naročanja in sploh pri poslovanju v temu okviru želeli več finančne discipline in dejansko narediti red, potem bi danes odločali o zakonu, ki bi ustanavljal eno nadzorno institucijo, v katero bi izključno opozicija, vsakokratna opozicija, kajti

vezana bi bila na mandat vsakokratnega parlamenta, v celoti imenovala vse poklicne funkcionarje, ki bi potem izvajala nadzor. Bi videli, kako medsebojni nadzor blagodejno deluje, ko je treba zagotavljati finančno disciplino. V formalno neodvisnost, politično postavljanje institucije pa ne verjamem. Prej verjamem v to, da je njen namen podaljševanje oblasti za obdobje, ko pade mandat, ki ga posamezni oblasti namenijo volivci.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Vsak ukrep, ki prispeva h temu, da se znižajo javni stroški, ko gre za nabave ali kakršno koli drugo porabo, je dobrodošel. In jaz verjamem, da je ta zakon takšen, da bo prispeval k temu, nisem prepričan, da je Avstrija edini svetel primer, prej bi rekel, da se po Avstriji čim manj zgledovati pa nam bo bolje. Ampak, to je moja izkušnja z marsikaterim področjem, ki ga spremljam.

O temu amandmaju je danes lepo razpravljati in prav lagodno, ker obstajata dva razloga; prvi je ta, da ni nobene, niti najmanjše nevarnosti, da bo sprejet. In zato se o stvari sami lahko pove tisto, kar dejansko je problem na temu področju in bi bilo treba razmišljati, kako to urediti bolje. Na to nas opozarja Računsko sodišče, nedavno nazaj, opozarjajo nas nekateri drugi, tudi evropska direktiva pove, da so seveda nacionalne države samostojne v določanju teh stvari, vendar morajo biti odgovorne na način, da je to kompatibilno in pregledno tudi za druge države. Direktiva, ki je bila sprejeta 13. julija 2009, se nanaša na to področje. Še bolj sladko pa je in seveda tukaj v demokratičnem duhu je treba to povedati, da glede na to, da gospod Jerovšek nima več časa, da je že vse naprej povedal, kje so izdajalci in kaj je tisto, kar je nevarno za to državo in da mu zdaj tega ne bo treba narediti. Ker sem bil že v naprej obtožen, da, če bom odprl kakršnokoli vprašanje, sem opravičen, da to tudi povem. Če bi bilo res tako, jaz sicer mislim, da na osnovi opozoril tako Računskega sodišča kot tudi direktive in še kaj drugega, da bo, bilo je govora tudi o posebnem zakonu o javnem naročanju za področje obrambe ali kakorkoli, da se bo o tem še govorilo in zato je ta amandma dragocen, sprejet pa zagotovo ne bo. Če bi bilo res vse tako kot pravite, potem trenutno gotovo ne bi imeli, vsaj po javno znanih podatkih, štiri ovadbe na sodišču, ki se nanašajo na javno naročanje s področja obrambe, sta pa dve stari kakšna dva meseca, dve sta stari kakšnega pol leta ali leto, pa še kakšna, za katero ne moremo vedeti, za kaj gre, ali je že speljano. Bilo je pa v javnosti že mogoče slišati, da so preiskave. Tudi gospod Jože Zagožen, ki je že 20 let kontinuiteta na področju logistike in obrambnih nabav, očitno je v preiskavah. In tukaj je ta srž razprave. Torej, nikar odpirati kakršnegakoli vprašanja s

področja nabav vojaške opreme in vsega ostalega iz tega področja, kajti zadeli boste v interes neke stranke, ki to dela že 20 let najboljše, transparentno in seveda za mnoge račune, takšne in drugačne, in tako naprej, tako pravijo javni viri. To je mogoče tudi razumeti in jaz to razpravo razumem tudi tako, kajti drugače ne bi bilo mogoče razumeti tako nekaterih odredb sodišča kot tudi nekaterih drugih nadzornih institucij, da so mnoge nabave, ki se opravljajo pod šifro zaupno, interno ali kakorkoli naročila zaupne narave, ki tja ne sodijo, in so stvari, ki bi jih lahko nabavljali in bi jih morali nabavljati zelo transparentno, še toliko bolj, ker vi imate danes mnogo stvari tako na spletni strani EDA pa še kakšnih drugih ponudnikov, celo vrsto, še celo do orožja in nekaterih stvari, ki so specialne narave. So stvari, ki morajo biti zaupne narave in se temu primerno lahko tudi tretirajo in se morajo. Prav vse se pa to pod to krinko oziroma pod to formo ne more spraviti. Se pa je. In na to je med drugimi opozorilo Računsko sodišče. Tako, da nas čaka še diskusija o tem, ki gotovo ob nesprejetem tem amandmaju, kar ne bo tragedije in je prav, da ne bi tudi bilo treba tukaj skrbeti za to, ali imajo vsi besedo, ki so na današnjo sejo prišli, ali ne, ampak velja Poslovnik tako, kot velja zame, velja za Vlado, velja za vse. In tukaj tukaj mora vsak narediti, kar mora, prijaviti tiste, ki so pri točki predvideni za govornike in dobijo besedo, nobene drame okoli tega ni treba delati, samo to je pravilo. V tem mandatu smo brali kar nekaj stvari po medijih, kljub temu, da se strinjam s kolegico Cveto, da je marsikaj bolje in tako naprej, ampak smo tudi brali o nekaterih nabavah, za katere niti Odbor za obrambo, pa Državni zbor nista mogla dobiti pravočasno ustreznih podatkov in nista mogla vršiti nadzora nad tem področjem, ampak to je vedno meja, ki je zelo ozka Vprašanje je, kaj bi nadzornik rad nadziral in vprašanje je kaj, bi tisti, ki je nadzorovan, rad povedal javnosti. To je večni konflikt in to ni samo v tej državi Sloveniji, to je še kje drugje. V prejšnjem mandatu se je dogajalo tudi to, da tisti, ki so v javnem interesu spraševali za zadeve, zakaj so se nekatere prisluskovalne naprave in podobno nabavljale, pa niso bile namenjene za tisto vrstno dejavnost za OVS in podobno, da so tiste ovajali, ki so o tem spraševali, ne pa, da bi pojasnjevali, zakaj so nekaj kupili mimo, celo takrat je bilo mimo sredstev, ki so bile namensko predvidene. Celotna diskusija o tem, do kje iti in koliko daleč te stvari odpreti, centralizirati, narediti enotno, je seveda vedno odprta in primerna. Jaz verjamem, da bo ta posebna komisija, ki naj bi bila medresorska in se s temi stvarmi ukvarja, odgovorila na prvi del vprašanja, da smo pristopili k neki boljši ureditvi, da pa nas še čaka. Jaz verjamem, da je tisti del informacije, ki pravi da, na osnovi tako sprejete direktive, kot nekaterih drugih izkušenj, da bo Ministrstvo za finance ali vlada, kakorkoli že pripravilo boljšo,

bolj pregledno naročanje, tudi s tega področja, točen.

Pri tem pa je še nekaj pomembno. Pomembno je to, da zagotovimo tak način, takšne postopke nabav, da bodo zagotavljali varnost in tistim, ki so odgovorni za varnost, da bodo imeli na osnovi zakona tudi to možnost, da pa na drugi strani javnost, v imenu katere se to počne, da bo vedela, koliko denarja, za kakšne namene gre in koliko se ga je zgubilo. In tukaj bi bilo ravno zaradi kontinuitete 20 let, ali znotraj nekaterih zaposlenih, ali tistih, ki imajo dobre zveze znotraj, pa so bili včasih zaposleni ali samo simpatizerji na nekaterih nivojih, da bi se ta popkovina prerezala in bi začeli delati na novo. Tukaj me pa nihče ne bo prepričal, pa če dobijo besedo od predsednika Vlade do zadnjega, da teh povezav, da teh nekaterih stvari ni. Celotno tako daleč, da se nekatere stvari v nekaterih dokumentih pravzaprav zrcalijo na način, kdo te dokumente pripravlja in h komu je bolj nagnjen, katerim kanalom dobaviteljev je bolj naklonjen pri eni stvari, katerim pri drugi. In celo tako daleč, da so kar neki dogovori, kdo je kdaj na vrsti za kakšno porabo davkoplačevalskega denarja in za nekatere nabave. Zato ne bi bilo, ko boste vse to pogledali, ne boste presenečeni, da boste videli, da so nekatere stvari nabavljene prej, so nabavljene v večjih količinah, mogoče tudi neprioritetno, da pa na drugi strani zmanjkuje denarja za stvari, ki bi bile nujno potrebne za vzdrževanje celotnega sistema in tako naprej. In potem se najdemo pri proračunu, pri rebalansih in ostalih stvareh, ko se reže linearno, takrat pa se prizadene cel sistem, kar pa ni dobro, kar je slabo in s tem se jaz strinjam. In zdaj bo zelo težko, kljub temu, da sem bil očitke, precej glasne, da se zavzemam samo za svoje projekte, ne pa za cel sistem, jih je težko sprejeti in tudi težko akceptirati. In ta odgovor bom še terjal, da ga bom dobil, ker odgovor, ki sem ga dobil, je bil resnično podcenjujoč, šlo je za povsem enostavno zadevo. Tako da meni bo žal, če ne moremo narediti koraka naprej. Verjamem pa, da bo ta diskusija prispevala k temu, da napovedi, ki so, in tudi nekatera opozorila, ki so bila dana, ministrica je tukaj govorila o Računskem sodišču in še o nekaterih drugih stvareh, konec koncev tudi o teh zadevah v zvezi z uvedbo preiskav in nekaterih ovadb z naslova priprav razpisov, oddaje naročil, prevzemanja robe in tako naprej. To zanikati, da tega ni in da so to slabosti – jaz ne govorim, da gre za kaznivo dejanje a priori, ampak nekatere slabosti najbrž so, če na koncu tožilstvo poda ovadbo, ali o malomarnem delu v službi ali o sumu, da je šlo za to, da so nekatere stvari bile na račun davkoplačevalskega denarja opravljene in se je nek denar iz tega odtekel. Takrat, ko se take ovadbe pojavijo, je treba o tem razmišljati, videti, ali res v sistemu vse špila tako kot mora. Ne gre za nobene obtožbe. Gre za vprašanje, ki so vedno odprta. In lahko mi verjamete, kolegi parlamentarci iz drugih držav,

tukaj je, vsaj gospod Grims pa gospod Jerovšek pa še kdo, dobro vesta, kako se vprašanje teh kontrol, teh diskusij, kako se porablja denar, kako pride do kakšnih zadev, če nič drugega, v zadnjih petih, šestih letih so bile preiskovalne komisije tako v Avstriji o eurofighterjih, tako v Nemčiji, tako še nazaj in naprej, tako še Nizozemska, Belgija, gospod Klaas je moral že odstopiti zdavnaj zaradi nekih sumov in tako naprej, ampak to je delo, ki ga mi opravljamo za isto stvar, vsi, ministrstvo, Vlada in tisti, ki se s temi stvarmi ukvarjajo zato, da za to skrbijo, mi zato, da zagotavljamo pogoje in na koncu, da opravljamo v imenu javnosti tudi ta dialog, to kontrolo itn. Vse druge stvari so, bom rekel, slabo razumljene in jaz se mnogokrat počutim res nelagodno, ko človek postavi neko vprašanje na osnovi poznavanja nekega problema, neke informacije, pa takoj dobi očitke, da gre za nerazumevanje, da gre za očitke, da gre za napade, da gre za ne vem kaj itn. Jaz bi rad slišal, javno bi bilo treba povedati, zelo jasno, zelo jasno bi bilo treba povedati, kako bomo šli v spremembo pogodbe s Patrio ali pa z razdrtjem pogodbe ali kakorkoli. Tudi, če hočete, sedeli smo tudi na koaliciji, na Odboru za obrambo in ne vem, kje smo te diskusije imeli, jaz moram reči, da v tem trenutku ne vem, v kakšni situaciji smo, ali bomo šli do konca z naročilom ali bomo zmanjšali zaradi tega, ker ni denarja, ali bomo šli v smer uveljavljanja protikorupcijske klavzule ali karkoli drugega. V zadnjem času berem, da je spet poizvedba na tožilstvu, če sem prav prebral, oziroma zaprosilo, da bi dobili, ja, Ministrstvo za obrambo bo za vpogled v spis v primerih s patrijo zaprosilo še tožilstvu. Zdaj, ker je bilo v zadnjih dneh nekaj nesporazumov o tem, ali se lahko vpraša tudi sodišče in podobno, je zdaj očitno to prava pot. Ampak to so vprašanja, ki se odpirajo takrat, ko se pogovarjamo o javnih naročilih. Še enkrat povem, vsaka razprava je dobrodošla, vsak pozitiven predlog je v redu. Ko gre pa za ta konkretni primeru tega zakona, pa kot rečeno, jaz bom podprl zakon o javni agenciji za javno naročanje, vem pa, da amandma tako ali tako ne bo sprejet in ste lahko brez zadrege.

Še enkrat, tudi če bo skozi proceduralen predlog kakšen poskus, da gre spet za napad pa za ne vem kaj z moje strani, vam lahko že vnaprej povem, pa sem prihranil še kakšno minuto, ne bom pristal na to, da, če nekdo odpira vprašanja, če postavlja neke dvome v nekaj, kajti dvom je vedno tisti, ki te na koncu tudi pravzaprav mora preganjati, če hočeš, zaupanje je seveda krasna zadeva, ampak nek dvom mora obstajati, da se slučajno zadeve ne sfižijo na kakšnem koraku.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Grims, želite kaj?

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani!

Predlagam, da kolego Anderliča, ki je zdajle pustil veliko število namigov o ljudeh, ki jih danes ni tukaj, primerno opozorite, in sicer predvsem, da mu dobrohotno pojasnite, da vsi v tej dvorani zelo dobro vemo, da je gospod Jure Cekuta sodil v najožji krog bivšega predsednika LDS gospoda Drnovška, in da nam je torej kristalno jasno, zakaj nam ministrica za obrambo danes tukaj ni smela spregovoriti.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Grims, to ni bil nikakršen predlog, ravno tako ocena razprave. Sicer pa jaz osebno si upam celo trditi, da sem vnaprej vedel, da ne bo proceduralnega predloga, res pa je, da niste edini, ki tako ravna.

Besedo ima gospa Cvetka Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Ja, gospod Grims se veselo smeje, ker vedno zna preigrati in bom rekla, izkoristiti stvari, še posebej takrat, ko jim časa zmanjka in zdaj ni bilo več časa pa je bilo treba spet malo poskrbeti za to, da se pride do besede na drugačen način.

Jaz bi najprej želela pojasniti, ker so prav navedbe gospoda Grimsa, mislim, da zelo zlonamerne. Nihče danes v tej dvorani ni želel preprečiti možnosti, da ministrica za obrambo lahko govori. To se je zgodilo zaradi njihove napake, ker med poročevalce Vlada očitno ni navedla vseh oseb, vidim, da jih je kar veliko tudi njenih sodelavcev, da je tukaj skoraj najvišje vodstvo ministrstva, ampak očitno so to spregledali in to ne očitati, da je kdorkoli prepovedal. Ali je kdo od nas prepovedal? To so poslovniška merila in zato danes ministrica ne more govoriti, ne zato, ker je tu nekdo njej zaprl usta. To je način, ki se ga poslužujete vi in kjer pravzaprav dobesedno, bom rekla, govorite stvari, ki niso resnične. Vi ste govorili, vi ste govorili, da smo mi zaprli oziroma preprečili ministrici govoriti.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa Cvetka, jaz bi lepo prosil, dajmo nehat o tem govoriti. Veva pa obadva, ker sva bila ves čas notri, kakšno je bilo dejstvo ...

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Saj sem končala gospod Potrč.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Jaz sem opozoril, da na žalost ali pa na dejstvo, da Vlada ni predlagala ministric za obrambo. Prosil pa sem in vprašal, ali lahko kljub temu govori in ...

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Moj čas teče.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: ... predlog iz vaše strani je bil, s strani gospoda Anderliča, ne. In ji nisem dal besede. Izvolite, vi imate besedo.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Ampak jaz bi bila čisto vesela, če bi lahko govorila, tako, da jaz nimam nobenih težav in bi celo želela slišati pojasnila s strani ministrice in tudi njene argumente, čeprav smo se včeraj o tem vendarle pogovarjali.

Jaz moram reči, da je kar neverjetno in zanimivo, koliko argumentov je danes proti tej enotni agenciji, proti temu, da bi se to urejalo na enem mestu. Kot da bi bilo v preteklih letih v Sloveniji z javnim naročilom vse tako krasno, da pravzaprav sploh ne vem, zakaj se tega lotevamo. Saj tam je ja vse v redu. Ministri morajo to početi, imeti ta pooblastila, vsak mora kupovati svoj toaletni papir za svoj resor, vsak mora naročiti svinčnike zase in tako naprej. Jaz mislim, da enostavno prihajajo do izraza neki popolnoma drugi interesi in druge stvari, ki nam jih želite povedati v teh svojih pomislekih. Ti pomisleki niso v tem smislu, da bi bili zaskrbljeni, ne vem, za vse kar vemo in se je dogajalo, je bilo že danes večkrat povedano, na tem področju, o milijonih, za katere, bom rekla, določene zelo resne inštitucije govorijo, da jih izgubljam skozi netransparentna javna naročila. Tu se pač razlikujemo. Mi ocenjujemo, da je ta način, ki sta ga pripravila ministrica Krebs in Ministrstvo za javno upravo, pravi. Gre v pravo smer. Ni rečeno, da bo, bo rekla, vse tako idealno, ampak jaz mislim, da je način dober, pravi in pelje v to, da bo vendarle, če ne drugega, če kupiš več, potem jaz mislim, da se, vsaj kot so meni stvari znane, da z dobro voljo in z gospodarnostjo doseči, da če kupiš več, kupiš ceneje. Tako se tudi meni na tržnici dogaja. Če kupim več kilogramov, mi potem dajo popust pri ceni. In to je to. Mislim, da je bolje, da kupujemo za vse resorje skupaj, razen seveda, enostavno, tu pa bom, bom rekla, tudi sama se ozrla k ministrici za obrambo. Jaz ne vem ministrica, bodite previdni. Pozivam vas, naprošam vas. Jaz imam občutek, da vaša logistiko in vaša nabavo vodijo, usmerjajo in še vedno, bom rekla, imajo roko nad njo ljudje, ki očitno so te stvari počeli tudi v preteklosti in ki so imeli takšne in drugačne namene. Več ali manj, še enkrat poudarjam, jaz se ne spomnim javnega naročila s področja obrambe, ki ni povzročil vsaj nekaj odmeva, afer, težav, problemov. Upam, da stvari kontrolirate. Upam, da jih kontrolirate, ker je neverjetna zagnanost, skorajda smo tisti danes obsojeni, ki menimo, da bi javna naročila lahko tudi iz tega področja vodila ta agencija, izdaje države. Mislim, da ni bilo daleč stran, ampak bilo je zelo blizu.

Še to bi želela reči o Računskem sodišču. Dve ministrici sta tam, vsaj za eno vem, da je prebrala poročilo, ki ga je pripravilo Računsko sodišče v zvezi z gospodarnostjo javnega naročila Patrie. Jaz vem, kaj tam piše in upam, da veste tudi vi. Tam piše, da je področje tajnih javnih naročil v Sloveniji izrabljeno, da se mnogokrat uporablja tudi za določene druge namene in da tu težave, problemi so in nam je tudi bilo naloženo, da je to področje treba

spremeniti, da se tajnost izrablja za vse kaj drugega kot za tisto, čemur je ta tajnost namenjena. Skratka, skrivnosti o tem, koliko imamo, kakšne stvari pod to krinko in to je zapisalo Računsko sodišče, to je zapisalo Računsko sodišče, se je marsikaj skrilo oziroma sledilo popolnoma drugim interesom in prav zaradi tega, to je pa zdaj res moja zadnja beseda, smo mi želeli, da se ta razprava odpre in da se pogovorimo, zakaj bi ta naročila na segmentu obrambe bila izločena in še vedno vodena tam, kjer v preteklosti niso dajala tistih rezultatov, ki si jih želimo.

PODPREDESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala.

Samo en moment. Za besedo se je prijavila gospa Silva Črnugelj. Pardon, da povem vsem, ker vem, da se boste vsi jezili, pa mislili, da se vam dela krivica, pa se vam ne bo. Gospod Anderlič je prvi dvignil roko, ni povedal ali proceduralno ali... Gospod Anderlič, prijava za razpravo? Ja. Potem, boste kasneje na vrsti. Gospa Breda Pečan je prosila proceduralno in gospod Jerovšek proceduralno.

Gospa Breda Pečan, izvolite besedo.

BREDA PEČAN: Hvala lepa.

Jaz bi samo rada opozorila, mislim, da nima smisla, da predsedujočemu razlagam, ampak kolegico Cveto Zalokar Oražem bi rada opozorila, da gospa ministrica ni mogla dobiti besede in zaradi tega je nekorektno, da jo ... veskozi si ministrico za obrambo nagovarjala in jo izzivala, da bi morala pravzaprav odgovoriti, pa ne more odgovoriti, ker nima besede.

PODPREDESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala.

Besedo ima gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsedujoči.

PODPREDESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Jerovšek ima besedo.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod predsedujoči, tudi jaz vam bom dal podoben proceduralni predlog oziroma opozoril. Vi ste zelo korektno pojasnili to, kar je bilo sedaj, da tam iz tistih klopi pač niso želeli, dovolili dati besedo gospe ministrici. Vendar je gospa Cveta Zalokar Oražem kljub temu trdila, nihče ni želel preprečiti ministrici nastopa. Vi ste to ponazorili. In zato je moj proceduralni predlog, ki ga bom obrazložil, da je vaša dolžnost, da daste javni opomin gospe Cvete Zalokar za govorjenje neresnice, zavestno. Kajti ignoriranje dignitete parlamenta je podobno...

PODPREDESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Jerovšek ...

JOŽEF JEROVŠEK: Moram obrazložiti ...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: ... ta stvar je bila pojasnjena nekajkrat, lepo prosim...

JOŽEF JEROVŠEK: ... bom obrazložil. Takšno ignoriranje dignitete parlamenta je podobno nizkotno in arogantno obnašanje, kot je bilo zadnjič na preiskovalni komisiji obnašanje gospoda Jankoviča, ko je kot priča pobegnil iz dvorane. Kar se po 244. členu...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: ... ZKP-ja kaznuje z denarno kaznijo. Tukaj pri nas ni denarne kazni, je pa potrebno, da daste javni opomin gospe Zalokar.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Jerovšek, če bom dal javni opomin, ga bom dal tudi vam, ker vpletate stvari, ki res ne sodijo zraven. Gospa Zalokar, želite kaj? Kaj želite? Proceduralno? Boste res dobili javni opomin, če ne boste dali predloga.
Izvolite.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Se bom opravičila. Opravičila se bom, ker sama nisem videla, kdaj je kolega Tone Anderlič rekel, da ne želi dati te besede. Jaz sem menila, da je bila zadeva izključno proceduralna in zato tudi proceduralno predlagam, da damo ministrici za obrambo besedo. Jaz nisem predlagala tega, da ji ne damo besede. Ker zdaj tako izpade...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa Cveta Zalokar...

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Nisem pa opazila kolege, ki je baje to predlagal.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Jaz ne bom še enkrat pojasnil, pojasnil sem že dvakrat...

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: In sebi dajem opomin...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Anderlič je na moje vprašanje rekel, da se naj ministrici beseda ne da.

ANTON ANDERLIČ: ... pooblastilo, pa bo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Pooblastila pa ni imela. Sejo vodim jaz in ministrica besede doslej ni dobila zaradi tega, ker je nekdo iz dvorane, bil je pa to osebno gospod Anderlič, lahko bi bil kdo drug, rekel, če ni pooblastila, izjeme ne delamo. In prosim, tudi vi to veste in končajte z razpravo.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Ja, ja, saj jaz jih poslušam za druge....

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Ker drugače se bo vsakih pet minut javil nekdo, ki bo rekel....

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Ali lahko govorim sekundo ...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: ... sedaj damo, sedaj pa ne damo ...

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Ali se lahko opravičim, ker očitno tega nisem opazila in sama sebi ...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Izvolite ...

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: ... izrekam opomin.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Sprejmemo vaše opravičilo, da soseda niste opazili, ki je rekel, naj se ne da besede. Hvala.
Besedo ima sedaj gospa Silva Črnugelj.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo.

Vendarle sem prišla do te besede, zaradi tega, ker očitno nisem vedela in sploh mogla razumeti, da je ta amandma neka učna ura demokracije, ker so kolegi iz Zaresa in kolegi iz LDS-a na tem amandmaju poskušali, pravzaprav, koliko je ta demokracija težka oziroma koliko ni. Lahko bi dejansko dali tistemu, ki bi mogoče Toneta Anderliča zadovoljil z odgovorom, recimo, da bi imel možnost dati besedo ministrici. Glede na to, da je on predsednik poslovniške komisije točno ve, kako in na kakšen način se da tistemu, ki nima pooblastila, tudi možnost do besede. In to je demokracija. Pa vendarle.

na javna naročila na področju, recimo, kot je bilo tukaj rečeno, bistvenih interesov varnosti Republike Slovenije s področja obrambe in tako naprej, se ravno ne spoznam. Pa vendarle, tukaj imamo strokovnjake, ki bi lahko dali nek širši pogled na to področje in dejansko obžalujem, da se na področju javnih naročil, ki so tako pomembno zaznamovale, recimo, 20 let slovenske demokracije, vendarle ne damo ženski besedi, in to ženski ministrici in da predsednik poslovniške komisije pač ne dovoli do besede nekemu, ki mogoče ima nekoliko večji pogled na to. Sicer pa sem vzela zakon o javnih agencijah in komentar tega zakona in lahko rečem, da jaz sicer zelo spoštujem delo večine agencij in vem, da je treba delati tudi ciklične spremembe zakona o javnem naročanju in tudi zakona o javnih agencijah. Pa vendarle, če bomo tako nadaljevali v tem parlamentu, da ne bomo omogočali tudi tistim, ki kaj vedo na tem področju in strokovnjakom, do besede in tako izigrali bomo poslušali pravljíčne urice ne samo v obdobju, recimo, do šest let, ampak tam do leta 80.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi kdo o amandmaju k 3. členu še razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo, ker ne želi nihče več razpravljati, in zaključujem razpravo o tem zakonu.

Prekinjam to točko dnevnega reda.

Nadaljevali jo bomo v času glasovanj.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GORSKIH VODNIKIH.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade mag. Darji Radić, državni sekretarki Ministrstva za gospodarstvo.

MAG. DARJA RADIĆ: Hvala lepa, podpredsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Za spremembo in dopolnitev Zakona o gorskih vodnikih obstajata dva temeljna razloga. Prvi razlog je črtanje pogoja vzajemnosti iz drugega odstavka 4. člena veljavnega zakona, kar je zaveza Vlade Republike Slovenije o postopku pridruženja organizaciji OECD. Pogoje vzajemnosti namreč pomeni, da pod enakimi pogoji kot veljajo za naše gorske vodnike, pogoji za opravljanje dejavnosti v drugi državi, naj bi veljali tudi pogoji v naši državi. Ker zdaj pravzaprav prihajamo v situacijo, ko so pogoji vzajemnosti že tako ali tako zagotovljeni za vse države Evropske unije, zdaj tudi za članice OECD, ta pogoj vzajemnosti ni več potreben, ker vključuje skozi te že vse države, iz katerih lahko prihajajo gorski vodniki k nam.

Drugi razlog, ki je bolj pomemben, pa je odprava pomanjkljivosti in slabosti, ki so se pokazale pri izvajanju veljavnega zakona. Najpomembnejše novosti tega zakona so v tem, da bolj natančno opredeljuje dejavnosti gorskega vodništva, tako da se jasno ve, kaj je njihova osnovna dejavnost. Potem se poudarja tudi samostojnost Združenja gorskih vodnikov Slovenije. Ta po novem samostojno določa člane izpitne komisije, samostojno določa višino zavarovalne vsote, nasploh gre v teh spremembah za zmanjševanje, bomo rekli, administrativnih ovir. Sedaj se daje tej organizaciji, Združenju gorskih vodnikov Slovenije, veliko več avtonomije in svobode pri določanju njihovih pravil igre.

Sprememba je tudi v enotnem urejanju vodniških tarif. Do zdaj je moral celo minister dati soglasje k tarifam, zdaj se bodo sami dogovorili.

Ker je pa temeljno načelo tega zakona pravzaprav zagotavljanje varnosti, varnosti vodenih oseb, se nam pa zdi zelo pomembna novost tudi to, da z novelo zakona oziroma spremembami zagotavljamo boljše

usposobljenost vodnikov, saj usposabljanje in preverjanje znanja ne bo obvezno le enkrat na tri leta, ampak dvakrat na tri leta.

To so ključne novosti in spremembe. Večinoma gre za odpravo administrativnih ovir in skratka za odpravo vseh tistih slabosti, ki so se pokazale pri izvajanju dosedanjega zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku odbora, gospodu Matjažu Hanu.

MATJAŽ HAN: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Spoštovana sekretarka, kolegice in kolegi!

Odbor za gospodarstvo je kot matično delovno telo predlog zakona obravnaval na 24. seji, in sicer junija 2010. Odbor je bil seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, na podlagi katerega so amandmaje k predlogu zakona vložile poslanske skupine SD, Zares in DeSUS k 1. členu ter poslanske skupine SD, Zares, DeSUS in LDS k 4. in 5. členu.

Seja je potekala tako, da je uvodoma državna sekretarka Ministrstva za gospodarstvo na kratko predstavila temeljne razloge za sprejetje predložene novele Zakona o gorskih vodnikih ter zlasti njegove poglavitne rešitve. Ob zaključku je poudarila, da se Vlada strinja z vloženimi amandmaji, saj sledijo pripombam Zakonodajno-pravne službe, čemur je pritrdila tudi predstavnica Zakonodajno-pravne službe.

Člani odbora in ostali vabljeni so v okviru razprave o posameznih členih razpravljali le o določbi 1. člena in amandmaju poslanskih skupin SD, Zares in DeSUS k temu členu. Predstavniki Poslanske skupine Liberalne demokracije je poudaril, da v poslanski skupini ne podpirajo niti besedila 1. člena predloga zakona niti amandmaja k temu členu. Glede predlaganih rešitev v zvezi z razmejitvijo dejavnosti gorskih vodnikov in dejavnosti poklicnih vodnikov imajo namreč pomisleke, saj po njihovem mnenju ni najbolj posrečena. Problema pa ne rešuje niti vloženi amandma, ki zgolj drugače definira turne smuke, ki naj bi jih smeli voditi poklicni vodniki Planinske zveze Slovenije. Predstavnica Vlade je pojasnila, da je bila o predlogu zakona izvedena večmesečna javna obravnavna, v okviru katere je bilo opravljenih veliko pogovorov, tako s predstavniki Združenja gorskih vodnikov kot tudi s predstavniki Planinske zveze Slovenije. Rezultat teh pogovorov je bila kompromisna rešitev, ki je vključena v predloženem zakonskem besedilu v 1. členu. Ta kompromisna rešitev je v tem trenutku edina možna in tudi najboljša, saj sledi temeljnemu načelu zakona.

Članom odbora so bila predstavljena tudi stališča ključnih akterjev, in sicer je predstavnik Planinske zveze Slovenije pojasnil,

da se je v zvezi pred kratkim zamenjalo vodstvo, ki je temeljito spremenilo pogled na to problematiko, zato predloga zakona ne podpirajo. Po vložitvi predloga zakona v zakonodajni postopek, pa so se z Združenjem gorskih vodnikov ponovno pogovarjali ter uspeli doseči dogovor, na podlagi katerega bi vsi poklicni vodniki prešli pod okrilje Združenja gorskih vodnikov Slovenije, ki bi tudi prevzelo licenčno usposabljanje poklicnih vodnikov Planinske zveze. Doseženega dogovora pa na žalost ni mogoče realizirati v okviru predložene zakonske novele. Temu je pritrdil tudi predstavnik Združenja gorskih vodnikov Slovenije, ki pa se v celoti strinja s stališči Poslanske skupine LDS. Ugotovimo torej lahko, da vsebinska rešitev, s katero bi celovito uredili navedeno problematiko, sicer obstaja, terja pa obsežnejšo spremembo veljavne zakonodaje.

Vsi ključni akterji so na seji odbora izrazili pripravljenost za sodelovanje pri pripravi novih zakonskih rešitev. Glede na to razpravo je bilo izraženo mnenje, da bi kazalo predlog zakona zavrniti ter takoj pristopiti k pripravi predloga zakona, s katerimi bi realizirali doseženi dogovor. Nima namreč smisla sprejemati rešitev, ki jih ključna akterja ne podpirata. Vendar pa je bila predstavnica Vlade mnenja, da to ne bi bilo smiselno, saj je predlog zakona treba sprejeti zaradi zaveze OECD pa tudi zato, ker se z njim odpravlja vrsta drugih slabosti, ki so se pokazale pri izvajanju veljavnega zakona. Edino, kar je sporno, je opredelitev pristojnosti opravljanja mejnih dejavnosti, kar je celoviteje mogoče urediti le na daljši rok.

V razpravi je bila podana pobuda, da se med naloge gorskih vodnikov vključi tudi naravovarstveni nadzor nad vožnjami v naravnem okolju. Predstavnica Vlade je menila, da je ta predlog sicer umesten, da pa opravljanje tovrstnega nadzora ne sodi v Zakon o gorskih vodnikih, urediti bi ga bilo morebiti kazalo z nekim drugim predpisom. Predstavnik Združenja gorskih vodnikov in Planinske zveze sta poudarila, da je sestavni del vsakega vodenja v gorah tudi skrb za varovanje narave, da pa konkretnega nadzora nad vožnjami v gorah vodniki ne morejo opravljati, ker je njihova prvenstvena naloga varnost pohodnikov. Odbor glede navedenega predloga ni sprejel nobene odločitve.

Odbor je v skladu z drugim odstavkom 130. člena Poslovnika Državnega zbora obravnaval vse vložene amandmaje ter jih sprejel.

V skladu s tem je pripravljen dopolnjen predlog zakona, ki je tudi sestavni del tega poročila.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Matjaž Han.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prvi boste v imenu Socialnih demokratov vi predstavili stališče.

MATJAŽ HAN: Še enkrat lepa hvala.

Zakon o gorskih vodnikih, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada, je predvsem posledica pristopa Slovenije k Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj, in sicer v delu, ki nas zavezuje k črtanju pogoja vzajemnosti pri izvajanju dejavnosti gorskega vodništva. Drugo vodilo, zaradi katerega je sprejetje predlaganega zakona nujno, je varnost v naših gorah, kar je povedala tudi predstavnica Vlade, saj statistika kaže porast števila nesreč in tudi ponesrečencev. Deloma je zagotovo to posledica neurejene zakonodaje na tem področju in prepričani smo, da se bo ta trend slabšanja varnosti ob sprejemanju zakona tudi ustavil. Varnostne postavke v zakonu namreč zagotavljajo večjo usposobljenost gorskih vodnikov, obenem bolj natančno opredelitev samega pojma dejavnosti gorskega vodništva ter s tem bolj jasno razmejitev s pohodništvom.

Kot je pokazala obravnava zakona na matičnem delovnem telesu, določene rešitve predloga zakona še niso dokončno dorečene oziroma so bile med predstavniki zainteresiranih javnosti in Vlado usklajene šele po začetku zakonodajnega postopka, njihovo implementacijo pa bi bilo v okviru predlaganega zakona nemogoče izvesti. Vlado zato pozivamo k ponovnemu razmisleku o pripravi z novimi iztočnicami prilagojenega zakona.

Zaradi že omenjenih razlogov odprave pogoja vzajemnosti in povečanje varnosti v gorah, bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov ta zakon tudi podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo stališče predstavil gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Pred nami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gorskih vodnikih. Predlogu zakona v Poslanski skupini Slovenske demokratske ne bomo nasprotovali, se pa sprašujemo o nujnih prioritetah pri sprejemanju zakonodaje ter smiselnosti in primernosti obravnave takih zakonov v času, ko je treba vso energijo vlagati v razreševanje gospodarskih problemov. Teh problemov ta zakon sigurno ne rešuje.

Za spremembo in dopolnitev Zakona o gorskih vodnikih sta po navedbi predlagatelja, to je Vlade, dva temeljna razloga. Prvi je črtanje pogojev vzajemnosti iz drugega odstavka 4. člena veljavnega zakona. Iz vsebinskega vidika gre za manj pomembno vprašanje, ki pa ga je treba nujno rešiti, saj je Vlada v postopki

pridruženja organizaciji OECD sprejela zavezo, da bo v skladu svojimi pristojnostmi prilagodila zakonodajo tako, da pogoja vzajemnosti ne bo uporabljala za rezidente držav članic OECD. Ker ni utemeljenega razloga, da bi pogoj vzajemnosti obveljal za vodnike iz tretjih držav, ga je smiselno črtati iz tega zakona. Druga utemeljitev, za sprejem tega zakona, je po navedbah predlagatelja odprava pomanjkljivosti pri izvajanju veljavnega zakona. Ta sklop zajema predvsem ne dovolj natančno opredelitev pojma gorskih tur in vzponov iz prvega odstavka 2. člena zakona oziroma dejavnosti gorskega vodništva, kar ovira izvajanje zakona in tudi nadzor ter tudi neopravičeno omejuje konkurenco, krepitev pristojnosti združenja Gorskih vodnikov Slovenije, spremembe, ki so namenjene povečanju kakovosti usposabljanja, ukinitvev enotnega določanja minimalnih tarif za vodenje in črtanje nekaterih preveč togih določb, še posebej tistih, ki se nanašajo na delo gorniških šol. Dejavnost gorskih vodnikov se razmejuje od dejavnosti poklicnih vodnikov Planinske zveze Slovenije tako, da se dejavnost slednjih nanaša le na vodenje oseb po poteh in v brezpotju v gorah, kjer ni potrebna uporaba vrhne tehnike ter na lažjih turnih smukah, s tem so mišljene tudi turne smuke, kjer ne glede na težavnost ni potrebno zavarovanje poti ali posebno varovanje vodenih.

V Poslanski skupini SDS se strinjamo, da se zagotovi natančnejša ureditev, ki gre v smeri zagotavljanja večje varnosti vodenih oseb pri zahtevnejših gorskih turah, turnih smukah, plezalnih vzponih itd. Postavlja pa se vprašanje glede enakopravnosti statusov gorskih vodnikov v primerjavi z vodniki Planinske zveze Slovenije. Predvsem je to razvidno na področju nadzora, kjer je za nadzor nad vodniki Planinske zveze Slovenije, združenimi pod okrilje vodniške komisije Planinske zveze Slovenije, pristojen Inšpektorat za šport. Določba o inšpekcijskem nadzoru je jasno opredeljena v pravilih o usposabljanju strokovnih delavcev v športu, s pravili pa je opredeljena tudi javna listina, ki jo udeležene pridobi po uspešno opravljenem izpitu in izkazuje naziv in stopnjo strokovne usposobljenosti. Nadzor je uveljavljen predvsem na področju izvajanja programov usposabljanja. V določilih Zakona o gorskih vodnikih pa ni jasno opredeljeno, kdo opravlja nadzor na področju izvajanja programov usposabljanja. Opredeljeno je le, da vsebino tečajev predpiše pristojno ministrstvo. Kljub temu, da je Združenje gorskih vodnikov Slovenije, poklicno združenje, ki je že od leta 1997 tudi član Mednarodne zveze združenj gorskih vodnikov, ni smiselno, da ni opredeljen nadzor nad programi usposabljanja kandidatov za gorske vodnike in bi bilo smiselno, da je to opredeljeno v posebnem členu v smislu zagotavljanja varnosti in javnega interesa tudi na tem področju. Pri obeh kategorijah je cilj, ki se zasleduje, zagotavljanje varnosti oseb, ki so udeležene oziroma vodene

v gorskem svetu, zato ni jasno, zakaj obe kategoriji vodnikov, tako vodniki Planinske zveze Slovenije in gorski vodniki niso urejeni v enotnem predpisu, pa čeprav vsaka kategorija specifično, glede na svoje posebnosti. Na tak način bi bile zadeve vodništva veliko bolj pregledne in tudi izvajanje nadzora za to pristojnih organov bi bilo lažje.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke zakonu ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavila gospa Cvetka Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana državna sekretarka, dragi kolegi in kolegice! Veliko je nesreč v gorah v Sloveniji in jaz se ne strinjam s tem, da bi bile vsebine, ki niso strogo povezane s krizo in protikriznimi ali takšnimi in drugačnimi ukrepi, edine, ki bi jih morali v Državnem zboru obravnavati. Mislim, da je tudi vprašanje učinkovitosti oziroma vzpostavljanja takšnih razmer, ki bi prispevale k temu, da bi bilo nesreč v gorah manj, da so tudi take vsebine smiselne in popolnoma relevantne za obravnavo v parlamentu. In v tej smeri tudi zakon, ki ga imamo pred sabo, in spremembe prinašajo nekaj novitet, nenazadnje se mi pa zdi pomembnejše, ker sem sodelovala tudi pri pripravi tega, tudi tisto, kar se je dogajalo ob tem zakonu, to je bilo predvsem dejstvo, da je bil vzpostavljen dialog med Združenjem gorskih vodnikov in Planinsko zvezo in njihovo vodniško službo, kjer smo pravzaprav iskali številne rešitve in variante, kako narediti to področje bolj usklajeno, in mislim, da tudi žal na koncu ugotovili, da glede na to, da je ministrstvo svoj predlog že predložilo, bo treba nekatere stvari spremeniti tudi v prihodnje in jih doreči, rešitve pa smo po dolgih letih relativno konfliktnih situacij, ki so bile med njimi, vendarle dorekli. Mislim, da je to en velik napredek.

Moram reči, da v Sloveniji gorskih nesreč je veliko zato, ker tudi tradicija gorskega vodništva ne v smislu organiziranosti, ampak v smislu tega, da bi obiskovalci gora, turni smučarji in drugi, si na nek način omislili gorskega vodnika, ni preveč zakoreninjena. V Sloveniji vsi mislijo, da stvari obvladajo, da bodo to lahko opravili sami, medtem ko je ta zadeva predvsem v tujini bistveno bolj prisotna, tam to, da se najame nekega vodnika, ki te varno spremlja ali pri posamezni planinski turi ali pri plezanju oziroma turni smuki, ni tako nenavadna. In jaz upam, da bomo prav v tem dosegli določene napredke in da ta zakon prinaša tudi v neki meri afirmacijo gorskega vodništva, afirmacijo v tem smislu, da to pomeni tudi eno pomembno, ker je področje pod gospodarstvom, pomembno panogo znotraj turizma, kjer bodo tudi tujci, ki v naših gorah niso

tako osamljeni, ampak so v pretežni meri celo žrtve obiskovanja naših gora, večkrat vedeli, na kakšen način, kako in tudi uporabili naše gorske vodnike za varno pot po gorah. In tu mislim, da je pomembno, da so ti vodniki dobro usposobljeni, seveda pri prvem združenju so te stvari povezane tudi z mednarodnimi kriteriji in merili, ki so izjemno strogi, medtem ko se mi zdi pri usposabljanju domačih gorskih vodnikov prav, da so stvari tudi urejene, pod kontrolo, dovolj zaostrene, da je treba opraviti ustrezno izobraževanje, kajti situacije, ki se potem pojavijo pri tem delu, so lahko tudi zelo težke.

Vzajemnost je tista zadeva, ki je formalnopravno najbolj visela pri tem zakonu in najbolj povzročila to nujno, da ga obravnavamo hitro, zato morda tudi ni bil dorečen še en del vsebin, za katere pa upam, da kljub temu, kot je bilo prej rečeno, da smo v krizi, bomo našli čas in jih tudi zakonsko uredili. Del teh zadev skuša na nek način sanirati tudi amandma, ki ga je vložila LDS, ampak nekaj stvari bo pa treba še spremeniti.

V naši poslanski skupini bomo ta predlog sprememb Zakona o vodnikih podprli, prav tako pa tudi amandma.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Lepo pozdravljeni, kolegice, kolegi, spoštovani podpredsednik, spoštovana državna sekretarka!

Dovolite, da predstavim stališče Slovenske ljudske stranke glede zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gorskih vodnikih. Uveljavitev Zakona o gorskih vodnikih leta 1999 je pomembno prispevala k pravni urejenosti komercialnega vodenja v gorah, uveljavitvi poklica gorskega vodnika in je izboljšala varnost pri dejavnosti vodenje v gorah. Komercialno vodenje v gorah pa poleg Zakona o gorskih vodnikih ureja tudi Zakon o športu, pri tem za vodnike po tem zakonu za razliko od gorskih vodnikov veljajo omejitve glede zahtevnosti vodenja, ki je vezana na kategorijo vodnika Planinske zveze Slovenije. Stališče, po katerem kakršnokoli poklicno vodenje v gorah lahko ureja izključno Zakon o gorskih vodnikih kot področni zakon, naj bi bila sporna zaradi zelo pomanjkljive določbe 2. člena zakona, ki opravljanje dejavnosti gorskega vodenja na gorskih turah in vzponih pa tudi turnih smukah brez izjeme in brez opredelitve njihove zahtevnosti veže na obvezno angažiranje gorskega vodnika. Vendar pa, ker je pohodništvo eno izmed področji, ki je v Sloveniji glede na njene naravne danosti pre malo razvito, je smotno, da se na tem področju dejavnosti poklicnega vodenja omogoči opravljati tudi poklicnim vodnikom Planinske zveze Slovenije.

Temeljni razlog za sprejem tega zakona je torej bolj natančna opredelitev pojma gorskih tur in vzponov iz prvega odstavka 2. člena zakona oziroma dejavnosti gorskega vodništva, kar ovira izvajanje zakona in nadzor ter tudi neupravičeno omejuje konkurenco. S spremembo 2. člena bo tako natančno opredeljena dejavnost gorskega vodništva kot vodenja oseb v gorskem svetu, po poteh in v brezpotju, vodenja oseb na turnih smukih, vodenje oseb na plezalnih vzponih, vodenje oseb na ledeniških turah in strokovni pouk iz gorništv. Poklic gorskega vodnika obsega našete dejavnosti in ga lahko opravlja le oseba, ki je vpisana v imenik iz 5. člena tega zakona. Dejavnost gorskih vodnikov pa je razmejena v dejavnosti poklicnih vodnikov Planinske zveze Slovenije tako, da se dejavnost slednjih nanaša na vodenju oseb po poteh in brezpotju v gorah, kjer ni potrebna uporaba vrhne tehnike ter na lažjih turnih smukih.

V Slovenski ljudski stranki bomo predlagano spremembo zakona podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala spoštovani predsedujoči. Spoštovana gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Dovolite, da predstavim stališče Poslanske skupine DeSUS glede Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gorskih vodnikih.

V obravnavi imamo predlog novele Zakona o gorskih vodnikih. Gre za predlog zakona, ki je bil napisan v želji za zagotovitev večje varnosti v slovenskih gorah ter seveda ureditev še nekaterih drugih vsebin, kot na primer črtanje pogoja vzajemnosti iz drugega odstavka 4. člena veljavnega zakona, ki je v skladu z zavezo Vlade organizaciji OECD.

Novela prinaša rešitve, s katerimi odpravlja mnoge pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene pri izvajanju veljavnega zakona. Tako na primer natančneje opredeljuje dejavnost gorskega vodništva, zagotavlja boljšo usposobljenost vodnikov in s tem večjo varnost, saj bo za izvajanje izpita na voljo bistveno več časa, redno usposabljanje pa bo obvezno dvakrat na tri leta, zagotavlja večjo samostojnost Združenja gorskih bolnikov Slovenije, ustanavljanje gorniških šol je razbremenjeno administrativnih postopkov in bo po novem opredeljeno kot ena izmed oblik delovanja gorskih vodnikov. Črtan je člen, ki določa, da tarife za vodenje ureja splošni akt, ki ga sprejme Zveza gorskih vodnikov Slovenije in ki določa minimalne zneske tarif na temelju zakona in podajanja soglasja ministra k tem tarifam.

Glede na odzive predstavnikov gorskih vodnikov in vodnikov Planinske zveze Slovenije, gre za novelo, ki ni idealna, temveč predstavlja

neke kompromisne rešitve. Še posebej so se mnenja kresala in se glede na vloženi amandma še vedno krešejo glede razmejitve dejavnosti, ki jih lahko upravljajo ali gorski vodniki ali planinski vodniki. Še posebej glede vodenja na turnem smučanju. Vsekakor moramo pritrditi argumentu gorskih vodnikov, da se še tako lahka turna smuka v slabih vremenskih razmerah lahko spremeni v zelo zahtevno. Zato se v Poslanski skupini DeSUS nagibamo k podpori vložene amandmaja, saj nam gre konec koncev vsem skupaj za zagotavljanje maksimalne varnosti v naših gorah. Seveda pa bomo v Poslanski skupini DeSUS zagotovo podprli predlog zakona v celoti.

Na koncu želim izpostaviti dejstvo, da smo v Poslanski skupini DeSUS veseli, da sta združeni Gorskih vodnikov Slovenije in Planinska zveza Slovenije poenotili stališče in dosegli kompromis glede najbolj pomembnih stvari, predvsem pa glede normiranosti dejavnosti. Dejstvo je, da je stroga normiranost v javnem interesu in je potrebna zaradi zagotavljanja čim višje ravni varnosti poklicnega vodenja v gorah. Seveda pa morajo biti normiranost tega področja pri nas ter osnovne rešitve na področju dejavnost vodenja enako primerljive z normiranostjo in s temi rešitvami v drugih alpskih državah. Torej sodelovanje Planinske zveze Slovenije in združenje gorskih vodnikov je po naši oceni pomemben mejnik na temu področju. Ker sicer ocenjujemo, da seveda je prav, da se pravno uredi to komercialno področje, vendar ima še večjo težo kot to zagotavljanje varnosti planincev, planink v naših gorah. Naše gore so zahtevne, terjajo tudi veliko smrtnih žrtev, na žalost, in zdi se nam, da bi takšna ureditev pripomogla h temu, da bi bila, ko naštejemo že skoraj že tri milijone turistov v naših gorah, zagotovljena ta varnost.

Torej smatramo, da je zakon dobro pripravljen in ga bomo podprli tudi zaradi tega, ker želimo, da bi se to področje uredilo na najboljši način. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Bogdan Barovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa. Kolegice, kolegi, predstavnica Vlade!

Sprememba dopolnitve zakona naj bi uresničila dva razloga, temeljna. Prvi je, slišali smo že, OECD in vstop Slovenije v OECD. Zaradi tega je treba črtati pogoje vzajemnosti. Drugi temeljni razlog za sprejem tega zakona pa naj bi bila odprava pomanjkljivosti pri izvajanju že veljavnega zakona. Gre za to, da bi bolj natančno opredelili pojme gorskih kultur, vzponov in ostalih terminov, ki so vezani na vsebino tega zakona.

Dobro bi bilo seveda tudi, če bi ta zakon, tako kot je namenjen, spodbujal razvoj

turizma, poenostavil izvajanje dejavnosti gorniških šol, okreplil avtonomnost gorskih vodnikov, zagotovil varnost obiskovalcev, zagotovil varstvo vodenih oseb in zagotovil prosti pretok storitev na notranjem trgu. Spoštljivo, seveda, do dela vladnih služb in Vlade in pristojnega ministrstva, da bi ta zakon sprejel. Glej ga zlomka, če pa se tisti, katerim je zakon namenjen, torej Planinska zveza Slovenije in pa gorski vodniki s tem zakonom ne strinjajo. V Slovenski nacionalni stranki smo se odločili in logično sklepali, da je malce čudno, če bi mi podprli zakon, ki ga tisti, ki jim je namenjen, ne podpirajo.

To je tudi edini razlog, zaradi katerega v Slovenski nacionalni stranki tega zakona ne moremo podpreti.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavil mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo. Prijazen pozdrav državni sekretarki gospe Radičevi! Kolegice in pa kolegi!

Pred enajstimi leti so bili poslanci Liberalne demokracije Slovenije nosilci zakonske iniciative, ki se je uspešno končala s sprejetjem Zakona o gorskih vodnikih. Zakona, ki je po kar petdesetih letih nekakšne ideološke prepovedi opravljanja poklica gorskega vidika ponovno ravno uredil področje komercialnega vodenja v gorah in s tem ponovno pravno uveljavil nekoč Sloveniji že cenjen in spoštovan poklic gorskega vodnika. Koliko se je od uveljavitve zakona dejansko uveljavila sama dejavnost in poklic gorskega vodnika pa imamo možnost videti v postopku sprejemanja obravnavane novele, katere glavni namen je na eni strani zagotoviti prosti pretok teh storitev na notranjem trgu, katerega del je tudi Slovenija, in v okviru držav članic OECD, in sicer tako, da se pogoj vzajemnosti ne bo uporabljal za rezidente držav članic OECD.

S tem se v Liberalni demokraciji Slovenije zagotovo v celoti strinjamo, ob tem pa ugotavljamo, da pri samem razvoju dejavnosti komercialnega vodenja v naših gorah še vedno obstajajo velike rezerve, veliki neizkoriščeni potenciali, ki bi jih bilo treba izkoristiti. Da bi jih pa uspešno izkoristili, je pa prav gotovo potrebna korektna pravna urejenost komercialnega vodenja v Sloveniji in njena primerljivost z rešitvami v drugih alpskih državah z bogato in poslovno uspešno tradicijo komercialnega vodenja v gorah. To pa je tisti vidik obravnave novele, ki nas v Liberalni demokraciji Slovenije nekoliko moti in smo zaradi tega pripravili tudi amandma k 1. členu zakonskega besedila, ki ga bom na kratko predstavil in vas ne glede na strankarsko pripadnost prosim za podporo.

Nova določba 2. člena osnovnega zakona, ki jo z amandmajem spreminjamo, namreč dejansko razmejuje dejavnost gorskih vodnikov in dejavnost poklicnih vodnikov Planinske zveze Slovenije. V Liberalni demokraciji Slovenije menimo, da razmejitev ni najbolj posrečena, da ne sledimo dobrim praksam iz ostalih alpskih držav z več kot stoletnim razvojem te dejavnosti ter da bo, če bo uveljavljena, vir nejasnosti in potencialnih konfliktov med obema oblikama komercialnega vodenja. Na nek način celo uzakonjamo nelojalno konkurenco gorskim vodnikom, kar pa ni dobro.

V Liberalni demokraciji Slovenije smo prepričani, da lahko katerikoli turni smuk poklicno vodi le gorski vodnik z licenco in nihče drug. Le gorski vodniki z ustreznimi licencami so namreč tako usposobljeni, da lahko na turnih smukah, kjer se vremenske razmere lahko spremenijo v nekaj minutah, zagotavljajo ustrezno raven varnosti klientov. Zato predlagamo črtanje dela te odločbe, ki možnost poklicnega vodenja turnih smuk daje tudi poklicnim vodnikom Planinske zveze Slovenije. Ob tem želimo opozoriti še na dejstvo, da je bil že po vložitvi predloga zakona v zakonodajni postopek med Združenjem gorskih vodnikov in Planinsko zvezo naknadno dosežen kompromis v zvezi s tem vprašanjem. To ocenjujemo kot pravilno, potrebno in spodbudno. Prišli smo na usklajevanju do enotne rešitve, ki pa je, žal, še nismo uspeli vgraditi v obstoječi zakon in tudi z amandmaji se tega ne da storiti. Enostavno mislim, da imamo tu v bodoče še nekaj dela. Storili smo pa prve korake v pravo smer, v smer uspešnejšega razvoja gorskega turizma v Sloveniji. Le-ta ima realne možnosti za uspešen razvoj, saj slovenske gore po nekaterih podatkih letno obišče že preko tri milijone obiskovalcev, tako domačih kot tujih. Tudi ta podatek kaže na velik, še ne dovolj izkoriščen potencial gorskega turizma v Sloveniji.

Zato vas v imenu uspešnejšega razvoja komercialnega vodenja, gorskega in pohodniškega, prosim za podporo amandmaja k 1. členu ter za podporo čimprejšnji zakonitvi dogovora med Združenjem gorskih vodnikov Slovenije in Planinsko zvezo Slovenije. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o 1. členu in amandmaju k temu členu. Imamo torej samo en amandma, in sicer k 1. členu, ki ga je vložila Poslanska skupina LDS. Želite besedo?

Izvolite, v imenu Vlade.

MAG. DARJA RADIČ: Hvala lepa, predsedujoči.

Rada bi samo še enkrat predstavila razlog, zakaj ocenjujemo, da ta amandma v tem trenutku ni najbolj primeren.

Že na razpravi na Odboru za gospodarstvo sem povedala, da je bila priprava

tega zakona v večmesečni javni obravnavi. Več mesecev sta se usklajevali obe zainteresirani strani, se pravi, gorski vodniki in planinski vodniki, glede tega vprašanja. In ko so dosegli kompromisni dogovor, smo ga vključili v ta zakon. Po vložitvi tega zakona oziroma tudi že po sprejetju tega zakona na Vladi je prišlo do zamenjave v vodstvu Planinske zveze, ki je odprlo nova vprašanja, nove razprave, in tisti prvi dogovor, na podlagi katerega je ta zakon bil vložen tudi v Državni zbor, naenkrat ni več veljal. Seveda je bilo potem doseženo novo soglasje. Vendar je bil dejansko ta kompromis tako drugačen od tistega prvega doseženega, na podlagi katerega so pripravljene te spremembe zakona, da dejansko z amandmaji njihovega predloga ni bilo mogoče upoštevati. Vendar tukaj je treba poudariti, da govorimo samo o nestrinjanju o izvajanju ene, lahko rečemo, mejne dejavnosti. To je o dejavnosti izvajanja lažjih turnih smuk. Te sedaj lahko po tem predlogu opravljajo tudi planinski vodniki. Gorski vodniki ocenjujejo, da je težko definirati lažjo turno smuko in zato bi bilo bolje, da bi vse turne smuke opravljali gorski vodniki, češ, da so ti za to bolj usposobljeni. Samo o tem govorimo.

Vemo pa, da spremembe in dopolnitve tega zakona vključujejo vrsto drugih novosti, drugih izboljšav, nenazadnje tudi ta zaveza, ki jo imamo do OECD glede vzajemnosti, je notri vključena. Zaradi tega Vlada predlaga, da se zdaj ta zakon sprejme, smo pa seveda odprti tudi na Ministrstvu za gospodarstvo, nosilci ali resorno ministrstvo tega področja, da Planinska zveza Slovenije in Združenje gorskih vodnikov takoj pristopita k pripravi novega predloga, takega, ki bo dejansko zadovoljil v čim večji meri interes obeh strani, kajti prepričana sem, da 100 % zadovoljstva na obeh straneh ne bomo dosegli. In ko bo ta kompromis dosežen, bomo pač šli v novo spremembo zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala mag. Radič, državni sekretarki Ministrstva za gospodarstvo.

Odpiram prijavo za razpravo o tem amandmaju in členu.

Gospod Sajovic, izvolite, imate besedo.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa.

Zakon je seveda politično nepomemben, kar se pa tiče tega, kakšne kriterije in pa merila želimo vzpostaviti v tej družbi, je pa izrednega načelnega pomena. Za kaj gre? Vodenje v gorah, predvsem tisto profesionalno, poklicno, ko nekdo najame vodnika in ga plača, zahteva poleg kondicijske pripravljenosti dobro opremo, odlično vrhunsko znanje in pa usposobljenost tistega, ki vodi. Če tega amandmaja ne sprejmemo, potem bomo uzakonili stanje, da nekomu, ki ima znanje, ne dajemo enakih možnosti kot tistemu, ki si je za licenco prizadeval več kot dve leti, potrošil za to ogromno sredstev in pa časa. Če pa parafraziram, to pomeni isto, kot če bi nekomu,

ki je naredil izpit B kategorije, začasno, dokler se ne dogovorimo, izjemoma dovolili, da vozi avtobus ali pa vlak. Enostavno se nam v Poslanski skupini LDS zdi, da to ne gre, da je treba sprejeti amandma, da nam ostane to področje nerešeno in to nas bo prisililo k noveli zakona.

Kar se pa tiče dialoga, usklajevanja, bilo je izredno vestno vodeno, odgovorno, korektno z vseh strani, s strani ministrstva, gorskih vodnikov in tudi Planinske zveze Slovenije, v vsem se strinja, samo nomotehnično tega nismo mogli vgraditi v zakon.

Če bomo zakon sprejeli brez amandmaja, potem vam povem, gospe in gospodje, bo zakon s to sivo liso, ki pomeni potencialno nevarnost za tiste, ki jih nekdo, ki ima manj opreme, manj izobrazbe, vodi v gore, ostal še za nekaj let. Enostavno samo za to gre, kako visoki si postavimo lestvico in pa kriterije in pa kako daleč in pa globoko želimo piliti ta zakon. Zato še enkrat predlagam, da amandma sprejmemo. S tem bo velika večina problemov, ki jih prinaša čas, rešenih, ostala pa bo ta malenkost, ki jo bomo potem vsi skupaj na podlagi že uskladitve dolžni v zakon vnesti v noveli, ki jo pričakujemo potem relativno kmalu. Seveda pa ni prioriteten zakon. Je pa eden izmed pomembnejših zakonov. Slovenci nafte nimamo veliko, rudnih bogastev tudi ne, imamo pa zagotovo v tem delu Evrope ene najbolj čudovitih planin in imamo še številne skrite kotičke, ki jih lahko razkažemo Slovenkam in Slovincem in tudi tujim gostom. In ravno na področju gorskega vodništva bi ob še boljšem sodelovanju z gostinci, s hotelirji lahko dosegli bistveno večji obisk in tudi s tem dobili kakšen evro več iz te dejavnosti, ki pa na drugi strani zelo dobro skrbi tudi za našo naravo, za naše okolje, ge ne onesnažuje. In lahko bi rekli, da imamo opravka z eno od podvejic čistega ekološkega dela slovenskega gospodarstva.

PODPREDSEDNIK FRANCE ČUKJATI: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Ne, potem zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbor odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 17. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O POTROŠNIŠKIH KREDITIH.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vladi mag. Radić, državni sekretarki Ministrstva za gospodarstvo.

Izvolite.

MAG. DARJA RADIĆ: Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovane poslanke, poslanci!

Predlog zakona o potrošniških kreditih ureja kreditna razmerja, pogodbe med dajalci kreditov bančnega in nebančnega sektorja in potrošniki. Večina določb zakona se nanaša oziroma vključuje določbe nove direktive Sveta Evrope o potrošniških kreditnih pogodbah. Ta direktiva temelji na dveh načelih. Prvo je načelo popolne harmonizacije, ki državam članicam načeloma ne dopušča, da ohranijo ali uvedejo strožje ali blažje ukrepe glede varstva potrošnikov. Cilj direktive namreč je zagotoviti enoten zakonodajni okvir na tem področju, ki bo omogočil bolj enotno in učinkovito delovanje notranjega trga na področju potrošniškega kreditiranja, s tem tudi povečanja čezmejnega prometa potrošniških kreditov. Po drugi strani pa je cilj te direktive, da potrošnikom v državah članicah Evropske unije zagotavlja visoko in tudi primerljivo raven varovanja njihovih ekonomskih in tudi pravnih interesov. V ospredju je tudi cilj, da z ukrepi za urejanje in nadzor nad dajalci kreditov, ki se uvajajo, prispeva k zagotovitvi preglednosti in stabilnosti kreditnih trgov.

Drugo načelo, na katerem temelji direktiva in ki se zdaj uvaja tudi v predlagani zakon, je načelo odgovornega posojanja denarja, in sicer v vseh fazah kreditnih razmerij do potrošnikov.

V predlaganem zakonu se načelo odgovornega posojanja denarja konkretizira najprej skozi določbe, ki urejajo obveznost dajalcev kreditov, da potrošniku zagotovijo vrsto podrobnih informacij o ponujenem kreditu še pred sklenitvijo pogodbe. In druga taka določba je ta, da morajo dajalci kreditov pred odobritvijo kredita oceniti kreditno sposobnost potrošnika.

Glavne rešitve, ki jih prinaša zakon glede na sedanjo ureditev, so tako: na novo opredeljen pojem skupnih stroškov kredita, ki je podlaga za izračun efektivne obrestne mere, potem je nova uvedba standardnih evropskih obrazcev o potrošniškem kreditu, ki uvajajo enoten sistem in prikaz informacij, ki jih mora dati kreditodajalec potrošniku še preden skleneta pogodbo. Nova je uvedba obvezne ocene kreditne sposobnosti potrošnika. V ta namen bodo tudi dajalci kreditov lahko dostopali do sistema izmenjave podatkov o boniteti potrošnika, seveda ob doslednem upoštevanju varstva osebnih podatkov. Potem je podrobneje predpisana tudi vsebina kreditne pogodbe. Na novo je uvedena tudi sicer precej omejena pravica dajalca kredita do nadomestila ob predčasnem odplačilu kredita. Narejena je tudi sprememba pri podeljevanju dovoljenj, ki tistim dajalcem kredita, ki prihajajo iz nebančnega sektorja, ne omogoča več pridobitve takega dovoljenja za nedoločen čas, ampak je zdaj uvedena zaveza, da morajo kreditodajalci iz nebančnega sektorja vsake tri leta to dovoljenje podaljšati. Predlagajo pa se tudi novi ukrepi za bolj učinkovit odvzem dovoljenja dajalcem

kreditov iz nebančnega sektorja in tudi za boljši in učinkovit nadzor nad njimi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku Matjažu Hanu.

MATJAŽ HAN: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Še enkrat, spoštovana sekretarka, kolegi in kolegice!

Odbor za gospodarstvo je predlog zakona kot matično delovno telo obravnaval na seji 30. junija 2010. Odbor je bil, kot običajno, seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, na podlagi katerega so amandmaje k predlogu zakona vložile poslanske skupine koalicije. Odboru je bil posredovan tudi dopis Trgovinske zbornice Slovenije s predlogom za amandma odbora k 17. členu ter dopis Združenja bank Slovenije, v katerem je združenje odboru predlagalo spremembo amandmaja poslanskih skupin koalicije k 43. členu ter podalo stališče do predloga za amandma Trgovinske zbornice Slovenije k 17. členu.

V uvodnem delu je državna sekretarka Ministrstva za gospodarstvo poudarila, da se s predlaganim zakonom v pravni red Republike Slovenije prinaša direktiva o potrošniških kreditnih pogodbah, ki uvaja načelo popolne harmonizacije, v nadaljevanju pa je predstavila poglavitve rešitve predloga zakona.

Predstavnica ZPS je pojasnila, da so pripombe iz pisnega mnenja upošteevane v amandmajih poslanskih skupin koalicije, z izjemo pripomb k 9., 10., 24. in 26. členu.

Člani odbora v okviru razprave o posameznih členih, predlaganih rešitvah in vloženi amandmajih praktično niso razpravljali, so pa svoja stališča, pripombe in konkretne predloge k nekaterim členom podali predstavnice in predstavniki zainteresirane javnosti, in sicer Trgovinske zbornice, Združenja bank Slovenije in Zveze potrošnikov Slovenije.

V razpravi o 17. členu je predstavnica Trgovinske zbornice Slovenije opozorila na nejasnost določb predlaganega zakona, ki se nanašajo na obveznosti potrošnika v primeru odstopa od kreditne pogodbe. Nejasno je namreč, kako se v primeru odstopa potrošnika od kreditne pogodbe zagotavlja ustrezno varnost ponudnika blaga v primeru, ko je bilo blago že izročeno.

Pisno je bil s strani zbornice podan tudi predlog za amandma odbora k 17. členu, ki pa bi ga bilo mogoče v skladu z opozorili Združenja bank Slovenije nekoliko spremeniti, in sicer v tem smislu, da mora potrošnik blago nepoškodovano in v nespremenjeni količini vrniti nemudoma in ne v 30-dnevnem roku, kot je bilo prvotno predlagano. Predstavniki Združenja bank Slovenije je poudaril, da je združenje na problematiko usode blaga ob odstopu od

kreditne pogodbe veseskozi opozarjalo in podajalo konkretne predloge, vendar do sedaj ni bilo uspešno. To vprašanje namreč urejajo trije zakoni, kar v praksi pogosto prinese zmedo. V zvezi s tem je predstavnik Vlade pojasnil, da bo predlagatelj pri pripravi zakonskega besedila resno proučil vse predložene pripombe in predloge zainteresirane javnosti. Poudaril pa je, da se vsebina predloga zakona nanaša na potrošniške kredite in s tem na kreditne pogodbe, ne pa na kupoprodajne pogodbe oziroma varstvo potrošnikov. Izpostavljeno problematiko pa bo predlagatelj kljub temu še enkrat temeljito proučil ter po potrebi pripravil drugačno rešitev. Predstavnica Zveze potrošnikov Slovenije pa je izrazila mnenje, da 17. člena ni treba dopolniti, saj gre za dve pogodb, ki sta pa med seboj ločeni.

V razpravi o 43. členu je predstavnik Združenja bank Slovenije pojasnil, da se sicer načelno strinjajo s pripombo ZPS, da urejanje negotovega dejstva bodočega sistema izmenjave informacij o boniteti strank ni zakonsko primerno, se pa ne strinjajo s črtanjem tega odstavka oziroma z amandmajem koalicije. Menijo namreč, da bi bilo bolje določbo konkretizirati z vključitvijo točno določenega datuma 1. 1. 2012, ko bo sistem izmenjave zagotavljal podatek o kreditni boniteti oseb. Predstavnica Zveze potrošnikov Slovenije je poudarila, da v zvezi podpirajo pripombo ZPS ter črtanje drugega odstavka 43. člena, ker z vidika pravne varnosti ni primerno v zakonu določati roka uporabe nekega instrumenta, ki sploh še nima pravne podlage. Ob tem pa je treba tudi upoštevati, da gre za občutljivo področje varstva osebnih podatkov.

Glede predlogov predstavnikov zainteresirane javnosti odbor ni odločal, poudarjeno pa je bilo, da bo za drugo obravnavo predloga zakona na seji Državnega zbora mogoče k 17. in 43. členu vlagati amandmaje, tako da lahko zainteresirani skupaj s predlagateljem predloga zakona izpostavljena vprašanja ponovno proučijo ter po potrebi pripravijo tudi boljše rešitve.

Odbor je v skladu z drugim odstavkom 130. člena Poslovnika Državnega zbora obravnaval vse vložene amandmaje ter jih tudi sprejel. V skladu s tem je pripravljen tudi dopolnjeni predlog zakona, ki je tudi sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Mag. Andrej Vizjak bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani podpredsednik, spoštovana državna sekretarka!

V Slovenski demokratski stranki bomo podprli ta zakon o potrošniških kreditih zaradi

tega, ker je to, kolikor vem, eden izmed izjem, torej eden izmed rešitev, ki sta nastajala v, recimo temu, partnerstvu med opozicijo in koaliciji. Pa ne v mandatu te vlade, ampak v dveh mandatih. Namreč ta zakon prenaša v slovenski pravni red direktivo o potrošniških kreditnih pogodbah, ki je bila eden velikih uspehov slovenskega predsedovanja Evropski uniji, kajti v razmeroma kratkem času je bilo treba zblížati stališča in najti kompromisne rešitve med številnimi evropskimi potrošniškimi organizacijami na eni strani in seveda dajalci kreditov oziroma bančnim, finančnim sistemom, ki je imel seveda dostikrat drugačne interese kot potrošniki. Ponavadi imajo dajalci kreditov interese, da so obresti oziroma stroški takih kreditov kar se da zamegljeno prikazani in visoki, da se na koncu seveda od potrošnika potegne več kot v začetku potrošnik misli, da bo plačal za tak kredit, ki ga najame oziroma ki ga vzame za takšno ali drugačno potrošniško aktivnost. Torej po drugi strani pa so seveda številne potrošniške organizacije zahtevale kopico varovalk v tej direktivi, ki bi preprečevale zlorabo finančnega sektorja nad potrošniki. Torej direktiva je na koncu bila, a moram reči, da so bili številni evropski poslanci in nenazadnje tudi komisarji kar precej pod vplivom različnih lobijev. Še posebej imam v mislih enega izmed komisarjev, ki je bil zelo pod vplivom finančnega lobija in je vseskozi nasprotoval sprejemu te direktive. Tako da je bila na koncu rešitev sprejeta aprila leta 2008. S tem zakonom jo prenašamo v slovenski pravni red in pomeni pomemben korak naprej. Za vse, tako za potrošnike kot za dajalce potrošniških kreditov, uveljavlja nekatere novosti, razširja obseg uporabe glede na veljavni zakon, v področje uporabe so po novem vključeni tudi krediti pod 170 evrov in finančni najem. Za nekatere vrste kreditov se uvaja blažji režim, pomembne so tudi določbe, ki govorijo o informiranju potrošnikov in načinu informiranja, o obrazcih kreditnih pogodb in nenazadnje tudi o učinkovitih obrestni meri. Torej, zaradi tega, ker imamo tudi v SDS nekaj, recimo temu, avtorstva nad temi rešitvami, bomo seveda te rešitve z veseljem podprli.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Franc Bogovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

Prosim.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav še enkrat! Spoštovane kolegice, kolegi, spoštovani podpredsednik, spoštovana državna sekretarka!

Po besedah predlagatelja je nov zakon o potrošniških kreditih treba sprejeti zaradi zagotovitve pravnega reda skupnosti, ki jo zahteva nova direktiva Evropskega parlamenta in Sveta. Vzrok za sprejetje nove direktive so bili številni dejavniki. Evropska komisija je predhodno pripravila poglobljeno analizo izkušenj držav članic pri izvajanju stare direktive

in pri tem ugotovila, da so med zakoni različnih držav članic o potrošniškem kreditiranju velike razlike. Poleg tega je zaradi varstva potrošnikov in poštene konkurence na trgu treba zagotoviti bolj učinkovit nad dajalci kreditov, ki niso banke in hranilnice.

Potrošniško kreditiranje se je v Republiki Sloveniji prvič posebej uredilo z Zakonom o potrošniških kreditih, ki je bil sprejet leta 2000. Pred letom 2000 potrošniško kreditiranje v našem pravnem redu ni bilo celovito urejeno. Zakon je bil prvič noveliran leta 2004. Prva novela zakona je med drugim zožila krog izjem, po katerih se Zakon o potrošniških kreditih ne uporablja, uredila potrošniške hipotekarne pogodbe, določila najvišjo dopustno učinkovito obrestno mero, prepovedala zavarovanje kreditov z biano finančnimi instrumenti in razširila pristojnostjo Urada Republike Slovenije za varstvo potrošnikov glede izdajanja in odvzemanja dovoljen za potrošniško kreditiranje. Vzrok za spremembo zakona iz leta 2004 so bile hude zlorabe in oškodovanje potrošnikov zaradi posojanja denarja, ki ga je bilo mogoče označiti kot oduševstvo. Leta 2004 je bil zakon drugič noveliran. Tudi takrat so bile spremembe sprejete zaradi potrebe po večjem varstvu potrošnikov, predvsem tistih, ki najemajo posojila pri podjetjih, ki niso registrirana kot banke ali hranilnice. Izkazalo se je namreč, da so nebančni dajalci kreditov v praksi znova naši stran poti, kako zaobiti zakon.

Tokratna novela zakona se, kot rečeno, sprejema zaradi zagotovitve pravnega reda skupnosti, ki jo zahteva nova direktiva Evropskega parlamenta in Sveta. Pomemben dejavnik za sprejem nove direktive je bil predvsem zastarelost predhodne zakonodaje, ki še zdaleč ni več ustrezala realnosti sodobnega časa.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo brez večjih zadržkov predlagani zakon podprli.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Matjaž Zanoškar bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojenecv.

Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala, predsedujoči. Še enkrat vsem lep pozdrav!

Dovolite, da predstavim stališče Poslanske skupine DeSUS glede Predloga zakona o potrošniških kreditih.

S predlaganim zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša nova direktiva Evropskih skupnosti o potrošniških kreditih in njihovih pogodbah. Le-ta uvaja načelo maksimalne harmonizacije, ki pomeni, da države članice v svojem nacionalnem redu ne morejo postavljati ne blažjih pa tudi ne strožjih ukrepov od tistih, ki jih določa direktiva. Potrošnikom v vseh državah članicah se tako zagotavlja

primerljiva in visoka raven varovanja ekonomskih in pravnih interesov potrošnikov.

Vidimo, da predlog zakona ustrežno sledi zahtevam direktive. Glede tistih vprašanj, ki pa niso zajeta v tej Direktivi in jih država članica lahko ureja sama, pa so večinoma ohranjene in povzete ali pa tudi dopolnjene določbe veljavnega zakona in Zakona o varstvu potrošnikov. Zelo je pomembno, da se z ustreznimi ukrepi za urejanje in nadzor nad kreditnimi razmerji zagotavlja njihova preglednost in varnost za obe strani, ker to pozitivno vpliva na stabilnosti kreditnih trgov. V Poslanski skupini DeSUS ugotavljamo, da predlog zakona vključuje vsa tista načela, ki so ključnega pomena za varnost potrošnikov pri jemanju kreditov, kjer pa je po naši oceni pomembno dvejeto. Prvič, varnost potrošnika se zagotavlja z ustreznimi zavezami tistega, ki daje kredit, in drugič, varnost potrošnika je treba zagotoviti tudi v smislu, da bo le-ta zavarovan. Potrošniku je treba omogočiti možnost realne presoje obremenjenosti s kreditom in njegovih posledic. Zelo je pomembno odločitev potrošnika o najemu kredita, da je preudarna. Tukaj popolno informiranje s strani kreditodajalca že pred samo sklenitvijo pogodbe in seveda tekom celega trajanja pogodbenega razmerja igra ključno vlogo. Načelo odgovornega posojanja denarja pa se mora rezultirati tudi na strani kreditodajalca, ki je prav tako dolžan paziti na to, komu in koliko denarja bo posodil. Slednje se v zakonu odraža skozi obveznost ocenjevanja potrošnikove kreditne sposobnosti. Namen te obveznosti vidimo v zmanjševanju tveganja za potrošnika in seveda tudi kreditodajalca.

Torej, veliko je stvari, ki so vključene v tem zakonu, in govorijo v zaščito potrošnika kakor tudi v zaščito kreditodajalca, zato bomo predlog v taki vsebini tudi podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Bogdan Barovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa.

V Slovenski nacionalni stranki bomo takšen predlog zakona o potrošniških kreditih podprli.

Podprli ga bomo zato, ker ocenjujemo, da ta zakon bo, upajmo, da bo zagotovil visoko raven varovanja ekonomskih in drugih interesov potrošnikov. Torej bo zaščutil potrošnika. Podprli ga bomo zato, ker upamo, da bo, tako kot določila navajajo, okreplil nadzor nad dajalci kreditov. Tako bomo imeli preglednost in stabilnost na področju kreditnih trgov. V Slovenski nacionalni stranki bomo ta zakon podprli zato, ker bo po njegovih določenih potrošnik pravočasno dobil vse potrebne informacije pred sklenitvijo pogodbe, ne, da bo izvedel po sklenjeni pogodbi za tako imenovani

drobni tisk, ki ga potem sleče in sezuje. Podprli ga bomo zato, ker bo določal, vsaj kolikor mi razumemo, neko enotno mejo stroškov kreditiranja. Še posebej pa smo veseli tega dela zakona, in zato ga bomo še posebej radi podprli, kjer se uvaja omejena pravica dajanja kredita tistim, ki niso banke ali hranilnice. Upam, da ne gre tukaj samo za to, da bodo morali za opravljanje tega posla vsi tisti, ki niso banke ali hranilnice, zaprositi vsake tri leta, da je to pravzaprav inštrument s katerim bomo prisilili vse takšne dajalce, da ne bodo oderuški, da bodo pošteni in, da ne bodo na takšen ali drugačen način potem izsiljevali ljudi. Torej podprli bomo vsa ta določila zaradi tega, ker so poštena do potrošnikov.

Ob tem pa nas skrbi samo eno in to bi radi opozorili, ali bo nadzor nad izvajanjem tega zakona močan in kdo ga bo izvajal, ker lepo je napisati vse v zakonu, potem pa imamo spet razne posojilodajalce, ki imajo drugačne pogoje, za katere ne vemo, ki delajo na črno, ki izsiljujejo ljudi in tako naprej in tako naprej. Še posebej pa je ta zakon dobrodošel v tem trenutku zaradi tega, ker dejansko v tem stanju, v kakršnem je naša država, je potrošnja tista, ki nas lahko kot prva potegne iz te gospodarske in finančne krize, ker s potrošnjo se spodbuja proizvodnja in z večjo proizvodnjo se seveda zaposli več ljudi in gospodarski cikel se ponovno zažene navzgor, ne pa navzdol.

Skratka podpiramo, opozarjamo pa še enkrat in prosimo za nadzor izvajanje tega zakona.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Borut Sajovic bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije.

Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo. Še enkrat pozdrav sekretarki in pa direktorju direktorata!

Kaj reči? Pred nami je ustrezen zakon, ki prinaša varstvo potrošnika, koristne rešitve in bo deležen podpore Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. Pri predlogu zakona o potrošniških kreditih gre za prenos evropske direktive o potrošniških kreditih in uvaja načelo popolne harmonizacije. Tako se glavni razlog za sprejem zakona nahaja predvsem v povečanju varstva potrošnikov in zagotavljanju ustrezne konkurence na trgu in tudi v zagotavljanju bolj učinkovitega nadzora nad dajalci kreditov, ki pa niso banke in pa hranilnice.

Direktiva, ki predvideva učinkovito delovanje notranjega trga na področju potrošniškega kreditiranja, zasleduje tudi cilj zagotovitve preglednosti in stabilnosti kreditnih trgov. Predlog vsebuje še dodatne rešitve, kot so obveznost dajalcev kredita, da potrošniku zagotovijo vrsto podrobnih informacij o ponujenem kreditu še pred sklenitvijo pogodbe.

Kreditojemalci pa imajo ob tem še obveznost, da informacije posredujejo na tak način, da potrošnik razume tudi finančne in pravne posledice najema kredita. Na večjo varnost in skrbnost pri dajanju kreditov napeljujejo tudi določila, ki določajo obveznost kreditodajalcev, da predhodno oceni kreditno sposobnost potrošnika. Pomembne novosti v zakonu predstavljajo tudi na novo opredeljeni pojmi skupnih stroškov kredita, uvedba standardnega evropskega obrazca o potrošniškem kreditu, prav tako pa je podrobno predpisana tudi vsebina kreditne pogodbe, širše pa so definirane tudi pravice potrošnika ob povezani kreditni pogodbi. Za določene vrste kreditov se predvideva tudi tako imenovani blažji režim, kar v praksi pomeni, da zanje ne veljajo povsem vse določbe zakona, in sicer za kredite v obliki možnosti prekoračitve na plačilnem računu in pa kreditne pogodbe, v katerih je določeno, da bosta stranki sklenili pogodbo o odlogu plačil in s tem bo odvrnjena možnost sodnega procesa.

Kot sem že v uvodu dejal, ker zakon prinaša ustrezne in za varstvo potrošnika koristne rešitve, bo deležen podpore Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI:

Gospod Matevž Frangež bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MATEVŽ FRANGEŽ: Socialne demokrate veseli enotno izražena podpora temu zakonu, ki ga razumemo kot še enega od tistih zakonov, ki krepijo varstvo potrošnikov, tokrat v segmentu potrošniških kreditov, da zagotovimo pregledno ponudbo potrošniških kreditov in ustrezno primerjavo, ki bo zagotovo v interesu varstva potrošnikov – preprečevala bo izigravanje potrošnikov in hkrati z enotnim zakonodajnim okvirom zagotavljala pregledno ponudbo na celotnem evropskem notranjem trgu.

Sprejeme zakona, kot so povedali že predgovorniki, pogojuje harmonizacijo z evropskim pravnim redom, katerega cilj je racionalno in odgovorno posojanje denarja dajalcev kredita, s čimer lahko v pomembni meri preprečimo tudi nastanek finančnih kriz v prihodnosti. Zakon jasno opredeljuje skupne stroške kredita in s tem učinkovite obrestne mere, odpravlja možnosti zlorab dajalcev kredita, s čimer se bomo lahko v prihodnje učinkoviteje izognili marsikateri aferi, ki smo jim bili, žal, na škodo prejemnikov posojil priča v preteklosti.

Kot še posebej pomembno novost Socialni demokrati razumemo obveznost za zagotovitev popolnih informacij pred sklenitvijo kreditnih pogodb, torej brez skritih stroškov.

Zakon deluje v prid potrošnikom tudi v delu, kjer je predpisana vsebina kreditne pogodbe pa tudi omejeno trajanje dovoljenja dajalcev kreditov, ki niso banke ali hranilnice. V zakon o potrošniških kreditih skladno z evropsko direktivo uvajamo načelo odgovornega

posojanja denarja z ustreznimi ukrepi, ki spodbujajo odgovorno ravnanje dajalcev kredita in kreditnih posrednikov.

Sprejem zakona sledi popolni harmonizaciji evropske zakonodajne, to pa zagotavlja večjo varnost potrošnikov, večjo odgovornost kreditodajalcev in posrednikov, boljši zakonodajni okvir potrošniškega kreditiranja v funkciji popolne primerljivosti ponudbe na skupnem evropskem trgu.

Socialni demokrati bomo zato predlagali zakon podprli.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključuje drugo obravnavo predloga zakona.

Glasovanje o dopolnjenem predlogu zakona bomo opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 17. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **17. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RUDARSTVU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade mag. Darji Radič, državni sekretarki.

Izvolite, imate besedo.

MAG. DARJA RADIČ: Hvala predsedujoči. Spoštovane poslanke, poslanci!

Predlagani zakon o rudarstvu določa pogoje za iskanje, raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin ne glede na to, ali so v zemlji, na njeni površini ali v vodah. Nadalje določa pogoje za opustitev njihovega izkoriščanja ter pogoje za zagotavljanje varstva in zdravja pri izvajanju del, ki so v zvezi z raziskovanjem, izkoriščanjem in opustitvijo izkoriščanja mineralnih surovin. Ureja tudi inšpekcijski nadzor.

Namen predlaganega zakona je pravzaprav odprava določenih pomanjkljivosti sedaj veljavnega zakona o rudarstvu, ki je bil sprejet že leta 1999. V temu obdobju desetih let so se seveda pokazale določene pomanjkljivosti. Pomemben namen tega zakona pa je tudi odprava vrste administrativnih bremen, ki jih je določal sedanji zakon. Prav tej odpravi administrativnih bremen bom dala malo večjo pozornost v tej uvodni obrazložitvi.

Predlog zakona tako zdaj omogoča prosto iskanje mineralnih surovin, se pravi, da za iskanje surovin ni več potrebno posebno dovoljenje. Potem določa, da, recimo, pred začetkom raziskovanja ni več treba dovoliti koncesije, ampak se dobi samo dovoljenje za raziskovanje. In šele potem, ko pride do tega, da se surovina, mineralna surovina najde, se začne

postopek pridobivanja koncesije, sklenitev koncesijske pogodbe, tako kot velja v zdajšnjem zakonu. No, izjema v zvezi s pridobivanjem koncesije je pa izkoriščanje geotermičnih virov z geokolektorjem oziroma geosondo, za katero pa ni potrebna pridobitev koncesije.

Potem, kar je mogoče še za poudariti, je to, da predlagani zakon skladno z možnostmi, ki jih ponuja Direktiva 2009/31 o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in spremembah teh direktiv, določa, da po temu zakonu ni mogoče pridobiti dovoljenja za raziskovanje in rudarske pravice za izkoriščanje z namenom vbizgavanja in shranjevanja ogljikovega dioksida. Se pravi v Sloveniji te možnosti ne bodo dovoljene. Predlog zakona tudi omogoča, da se določene vrste mineralnih surovin opredeli kot mineralne surovine v javnem interesu. Zakon določa, da so takšne mineralne surovine v vsakem primeru energetske mineralne surovine, se pravi tudi ogljikovodiki, lahko bi rekli, da gre tudi za strateške surovine. No, te so že v zakonu opredeljene, zdaj pa, če se seveda v nadaljevanju izkaže, da je še kakšna mineralna surovina pomembna za državo, ki je potrebna za razvoj države, potem Vlada z uredbo lahko določi tudi druge mineralne surovine, ki so v javnem interesu. Zakaj je pravzaprav treba določiti te mineralne surovine v javnem interesu? Na tem temelji namreč postopek izdaj koncesijskega akta oziroma uredbe Vlade za izkoriščanje tovrstnih mineralnih surovin, in sicer če gre za mineralne surovine v javnem interesu, potem v tem primeru velja postopek, da se koncesija izda po uradni dolžnosti. V primeru, da gre za druge mineralne surovine, pa se uvede postopek za možno njegovo izdajo in ne več kot doslej, da bi morala Vlada izdati koncesijo na podlagi pobud, ko preteče 120 dni. Dovoljenje za raziskovanje se bo lahko izdajalo na podlagi poprej izvedenega javnega razpisa, enako bo tudi podeljevanje koncesij za izkoriščanje mineralnih surovin možno na podlagi poprej izvedenega javnega razpisa. V primeru, ko pa gre samo za širitev izkoriščanja nekovinskih mineralnih surovin, ali pa v primeru, če to izkorišča lastnik zemljišča, pa ni potrebno več javnega razpisa.

Skratka, tukaj gre še za vrsto poenostavitve, s katerimi seveda vsem tistim, ki se želijo ukvarjati z raziskovanjem in izkoriščanjem mineralnih surovin, omogoča, bomo rekli, bolj sodoben in tudi bolj enostaven postopek ali bolj enostavno delovanje, vendar še vedno kontrolirano. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo članu odbora, gospodu Bogdanu Baroviču.

BOGDAN BAROVIČ: Kolegice in kolegi!

Odbor za gospodarstvo je predlog zakona kot matično delovno telo obravnaval prejšnjo sredo na svoji seji 30. junija 2010.

Odbor je bil seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, na podlagi katerega so amandmaje k predlogu zakona vložile poslanske skupine koalicije. Te poslanske skupine so po preteku roka za vložitev amandmajev odboru posredovale še predloge za amandmaje odbora k 1., 3., 17., 59. in 146. členu. Odbor je prejel tudi naslednje gradivo: odgovor Ministrstva za gospodarstvo na pripombe iz mnenja Zakonodajno-pravne službe; mnenje Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Državnega sveta, ki predlog zakona podpira; dopis Ministrstva za gospodarstvo, s katerim ministrstvo premogovniku Velenje dokaj podrobno podaja pojasnila oziroma odgovore na konkretne pripombe.

V uvodni dopolnilni obrazložitvi členov je državna sekretarka Ministrstva za gospodarstvo dokaj podrobno predstavila poglobitve rešitve predloženega zakonskega besedila. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe pa je poudarila, da so njihove pripombe v pretežnem delu upoštevane, in sicer v amandmajih poslanskih skupin koalicije. Posebej pa je izpostavila pripombe k 35., 61. in 63. členu, ki se nanašajo na inštitut razglasitve rudarskega prostora v javno korist. Zakonodajno-pravna služba namreč opozarja na spornost predlaganih rešitev, in sicer zlasti z vidika posega v avtonomijo lokalnih skupnosti.

Člani odbora in ostali vabljeni so v okviru razprave o posameznih členih največ pozornosti namenili bistveni novosti, ki jo prinaša predlog zakona in na katero so ključne pripombe podali tudi Zakonodajno-pravna služba in Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, in sicer o inštitutu razglasitve rudarskega prostora v javno korist. V zvezi s tem inštitutom je bilo opozorjeno na njegovo spornost, zlasti z vidika posega v avtonomijo lokalnih skupnosti. Razpravljavci so poudarjali, da je sicer mogoče razumeti namen, ki je predlagatelja vodil pri oblikovanju tega inštituta, opozarjali pa so, da je morebiti še preveč nedorečen in bo v praksi lahko zlasti lokalnim skupnostim povzročal določene težave. Odpirajo pa se tudi druga vprašanja, na primer, kako ravnati v primeru, da bo ta prostor znotraj zavarovanega območja ali pa na nedostopnem območju. Predstavniki Vlade je pojasnil, da gre res za nov inštitut, na podlagi katerega bi Vlada lahko z uredbo določeno območje razglasila za rudarski prostor v javno korist, s čimer bi se prostorski akt na tem prostoru zamrznil. Poudariti pa je treba, da je ta inštitut predviden le za strateške mineralne surovine, in sicer nafto, plin in premog, in bi se uporabljal le izjemoma. Bojazen, da bi se tak prostor razglasil na zavarovanem terenu, pa se razrešuje z amandmajem k 62. členu. V njem se namreč doda nov, četrti odstavek, s katerim je

predvideno, da minister, pristojen za rudarstvo, Vladi ne more predlagati izdaje uredbe o razglasitvi določenega območja za rudarski prostor v javno korist, če takšno zemljišče leži na območju, ki ga ureja akt o zavarovanju.

V zvezi z določbami 27. člena je poslanec Anton Colarič podal predlog za amandma odbora, s katerim bi se v prvem odstavku obdobje veljavnosti dovoljenja za raziskovanje podaljšalo s treh na pet let. Predstavnik predlagatelja temu predlogu niso nasprotovali, zato je odbor predlog povzel v svojem amandmaju, s katerim pa je hkrati črtal drugi odstavek tega člena, ker je s spremembo obdobja veljavnosti dovoljenja postal nepotreben.

V razpravi je bila pozornost namenjena tudi nekaterim drugim vprašanjem.

Odbor je v skladu z drugim odstavkom 130. člena oziroma osmim odstavkom 131. člena Poslovnika Državnega zbora obravnaval vse vložene amandmaje in predloge za amandmaje odbora ter jih sprejel. V skladu s tem je pripravljen dopolnjeni predlog zakona, ki je sestavni del poročila odbora.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Lojze Posedal bo predstavil stališče Poslanske skupine Zares.

Gospoda Lojzeta Posedela ni. Niste najavili zamenjave, ampak vseeno, ker ste bolj začetnik v tem našem zboru, izvolite, vam dajem besedo, ampak to je izjemoma. Drugič prosim, da se ne dela tako, zamenjave je treba vnaprej sporočiti.

Izvolite, imate besedo.

ALOJZIJ POTOČNIK: Hvala podpredsednik.

Predlog zakona določa pogoje za iskanje, raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin. Njegov ključni namen pa je odprava pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene pri izvajanju veljavnega zakona ter odprava nepotrebnih administrativnih bremen, na katera so opozarjali tako posamezniki, nosilci in kandidati za pridobitev rudarskih pravic, kot tudi ustrezna rudarska združenja ter javne službe.

Bistveni cilji predloga zakona so po našem mnenju trije. Prvič. Zavarovati za razvoj države in lokalnih skupnosti pomembne strateške mineralne surovine. Drugič. Nosilcem rudarske pravice, ki na določenem zemljišču že opravlja raziskovanje ali izkoriščanje mineralne surovine, zagotoviti dolgoročno možnost razvoja. In tretjič, zagotoviti sredstva potrebna za sanacijo z rudarskimi deli degradiranih območij.

V Poslanski skupini Zares predlog zakona podpiramo. Kot pomembno novost pa bi radi izpostavili nov koncept, to je institut razglasitve rudarskega prostora v javno korist. Gre za institut, na podlagi katerega bi Vlada lahko z uredbo določeno območje razglasila za rudarski prostor v javno korist, s čimer bi se prostorski akt na tem prostoru zamrznilo.

Poudariti je treba, da je ta institut predviden le za strateške mineralne surovine, nafto, plin in premog, in bi se uporabljal le izjemoma. Zavedamo se, da posega v avtonomijo lokalnih skupnosti, ki določajo namensko rabo svojega prostora, pri čemer jih veljavna zakonodaja s tega področja zavezuje le k medsebojni usklajenosti posameznih prostorskih aktov. Kljub pomislekom pa opozarjamo na njegovo uporabnost glede ohranitev zalog za razvoj države pomembnih mineralnih surovin tudi za bodoče rodove, upravljanje z njimi ter preprečevanje škodljivih vplivov na njih. V prihodnosti, ko bo ta institut zaživel, pa bi ga lahko uporabili tudi za druge in ne le za strateške mineralne surovine, saj bi s tem razrešili marsikatero težavo, s katero se v praksi pri izkoriščanju mineralnih surovin lokalne skupnosti srečujejo.

Posebej bi izpostavili tudi odločitev, da v Sloveniji ne bo dovoljeno shranjevanje ogljikovega dioksida v opuščeni rudnikih. Ker tovrstna dejavnost v Sloveniji ni ekonomsko opravičena in ker je tudi procedura izvedbe tega shranjevanja izredno zapletena, se je Vlada na predlog pristojnega resorja odločila, da to shranjevanje ne bo dovoljeno.

Kot izredno pozitivno pridobitev v zakonu o rudarstvu, pa pozdravljamo rešitev 59. člena zakona, ki med razloge za odvzem rudarske pravice za izkoriščanje uvršča tudi ravnanja pri izkoriščanju mineralne surovine, ki imajo negativen vpliv na okolje. V Poslanski skupini Zares smo prepričani, da moramo pred ekonomske interese, ki izhajajo iz pridobljene rudarske pravice, postaviti ustavno pravico do zdravega življenjskega okolja.

V Poslanski skupini Zares bomo zato predlog zakona podpri. Hvala. Še enkrat se predsedujočemu opravičujem in se mu zahvaljujem za njegovo prijaznost! Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Matjaž Zanoškar bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev.

Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala še enkrat. Vsem skupaj lep pozdrav! Dovolite, da predstavim stališče poslanske skupine DeSUS glede Predloga zakona o rudarstvu.

Ministrstvo za gospodarstvo je pristopilo k spremembi zakonodaje na področju rudarstva iz razlogov evidentiranih nejasnosti pri izvajanju sedanjega veljavnega zakona, potem zaradi nepotrebnih administrativnih bremen, na katera so opozorile osebe, ki so dolžne ravnati in postopati po zakonu, torej nosilci in kandidati za pridobitev rudarskih pravic, rudarska združenja in tudi javne službe. Po našem vedenju je bila opravljena temeljita analiza takšne problematike in na podlagi tega se je oblikovalo besedilo novele Predloga zakona o rudarstvu.

Ta zakon zajema kar nekaj ciljev in nekaj načel. Pomembni se nam zdijo cilji, kot so zavarovati za razvoj države in lokalne skupnosti pomembne strateške mineralne surovine. Nosilec rudarske pravice, ki na določenem zemljišču že opravljajo raziskovanje ali izkoriščanje mineralnih surovin, zagotoviti dolgoročno možnost razvoja. Pomemben se nam zdi tudi cilj, da se zagotovi stalnost dotoka sredstev, potrebnih za sanacijo z rudarskimi in drugimi deli degradiranih območij. Jasneje urediti naloge in pristojnosti inšpekcijskega nadzora ter v zvezi s prej opredeljenimi pogoji, ki jih morajo izpolnjevati udeleženci v rudarstvu, tudi opredeliti še dodatne prekrške in globe v zvezi z njim. Pomembna se nam zdijo tudi vsa določila in načela, ki govorijo o ohranitvi temeljnega načela zagotavljanja varstva in zdravja pri delu iz sedaj veljavnega zakona o rudarstvu, ter da se jih na podlagi najnovejših spoznanj rudarske stroke v tehničnem smislu posodobi in ob hkratni ohranitvi temeljnih načel zagotavljanja varstva in zdravja pri delu in njihovih tehničnih posodobitev zagotovi možnosti pridobivanja rudarske pravice brez nepotrebnih administrativnih bremen. V še večji meri kot do sedaj se zagotoviti razvoj rudarske stroke, v največji možni meri zagotoviti, da se izkoriščanje mineralnih surovin ne bo izvajalo brez poprej pridobljenih rudarskih pravic in predpisanih dovoljenj, kot smo bili priča do sedaj. Torej še v večji meri kot do sedaj zagotoviti varnost in zdravje ljudi pri izvajanju vseh rudarskih del ter v največji možni veri preprečevati rudarske nesreče.

Skratka stališče Poslanske skupine DeSUS glede predloga je naslednje. Predlog zakona je izredno obsežen. V določenih segmentih celo preobsežen oziroma preveč podroben, kar morebiti daje videz težko razumljivega besedila. Slednjemu bi se mogoče lahko izognili z oblikovanjem splošnih določb, ki bi napotovale na podzakonske akte. Vendar moram priznati, prepustitev urejanje katerega področja v podzakonskih aktih lahko vodi v podnormiranost in s tem tudi v poseg pravne varnosti za vse zainteresiranih. Zato predlogu s tega stališča ne nasprotujemo in hkrati podajam pohvalo za prizadevnost vseh na tem področju.

Drugače kot nekateri poslanci DeSUS-a, preko tega besedila ne vidimo enormnega povečanja obdavčevanja nosilcev rudarske pravice. Besedilo ima več pozitivnih učinkov, tako pri delu, ki se nanaša na koncesijske pogodbe, kot tudi pri posebnostih izkoriščanja. Pozitivne učinke je po naši oceni videti tudi v okviru rudarskega projektiranja, pri upravljanju rudarske storitve, kjer je v večji meri poudarjena strokovnost oziroma sodelovanje različnih strokovnjakov, tako rudarjev, geotehnologov in tudi geologov.

Ocenjujemo, da je predlog zakona kljub njegovemu obširnem besedilu oblikovan strokovno, korektno in primerno, zato bo deležen naše podpore. Je pa res, da vedno,

sploh v primerih nasprotujočih se interesov, ni mogoče vseh zahtevkov vključiti v besedilo zakona. Tu imam v mislih številne pripombe zainteresirane javnosti, ki so vedno dobrodošle. Zato je potreben nekakšen kompromis in poslanci DeSUS-a menimo, da so vse te zahteve ali vključene v ta predlog ali pa so argumentirane in potrjene.

Torej vse to pomeni, da bomo v Poslanski skupini DeSUS, ta predlog zakona v celoti podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Bogdan Barovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa za besedo.

Jaz bi najprej izrekel ministrstvu in vsem, ki so pripravljali ta zakon, kar čestitke za smelo potezo. Moram priznati, da je zakon s 160 členi zelo strokovno zahteven in dejansko je težko že iti skozi njegovo materijo, kaj šele, da bi človek, ki ni od stroke, lahko ocenjeval še strokovno in zakonsko osnovo, zato nič čudnega, da je bilo predlaganih kar nekaj amandmajev s strani Zakonodajno-pravne službe, ki ji gre prav tako velika zahvala, verjetno, za pregled tega zakona in vse popravke – tako nomotehnične kot včasih tudi kakšnega težjega, kot je nomotehnični popravek.

Danes je pred nami odločitev o tem zakonu, in seveda nobena stvar ni idealna in danes smo že slišali tisto, kar je sporno. Sporen je 62. člen tega zakona, ki smo ga skupaj z amandmajem skušali najbolj ugodno rešiti. In spet smo tam, da z besedami stvari gredo, tečejo, je možno razumeti tako ali drugače, ampak predvsem razumeti, da smo na tem področju zavarovanega območja ali območja, kjer ni razvite infrastrukture, da nam ni treba biti v strahu, da bo neka diskrecija soodločala, pa vendarle je previdnost potrebna.

Res je tudi, da smo danes v drugačnih časih, kot smo bili še nedolgo tega nazaj, čeprav na področju strateških surovin, kot sta recimo nafta in plin, bi, verjamem, da vsak od nas z veseljem zavriskal, če bi na svojem delu našli eno od teh strateških surovin, ker bi ogromno pomenila za to državo. Jaz trdim, da je enako pomemben tudi premog kot strateška, energetska surovina, na žalost pa je odnos družbe drugačen do tega energenta. Kakorkoli že, živimo v drugem času in zaradi tega mislim, da velikih nevarnosti, da se bomo zdaj kregali, govorim o vsebini 62. člena, da bomo nekje nekaj želeli na novo odpirati, kjer bo, ne vem, zavarovano območje ali pa nedostopno območje, ni veliko. Jaz bi bil zelo vesel, če bi Rudnik Trbovlje-Hrastnik, kot vsaj z zalogami še bogat, lahko uspešno živel in delal naprej tako, kot je. Čeprav sami vemo, kaj pomeni degradirana površina, degradirano področje tudi

pri umeščanju zdaj tega področja v nadaljnji razvoj občin. Ampak, o tem kdaj drugič.

V Slovenski nacionalni stranki je bil dogovor, da bomo takšen zakon, ki je predvsem strokoven, obsežen in je bil tudi potreben, posodobljen, sprejeli v upanju, da bo vse zapisano tudi dosledno spoštovano. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Miran Jerič bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije.

Prosim.

MIRAN JERIČ: Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, predstavnik Vlade, cenjene kolegice poslanke, kolegi poslanci!

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije soglašamo, da obstaja potreba ne samo po prenovi, ampak tudi po novem Zakonu o rudarstvu, saj je bil veljavni sprejet leta 1999 in nato že dvakrat spremenjen. Kot navaja predlagatelj, se je že ob pripravah na sprejem Zakona o rudarstvu ob analizi izvajanja veljavnega evidentiralo, da so pri izvajanju zakona še vedno prisotni zapleti in problemi, predvsem zaradi nekaterih nejasno zapisanih določb ter zahtev, ki predstavljajo povsem nepotrebna administrativna bremena, na katera so opozarjali tako posamezniki, nosilci in kandidati za pridobitev rudarskih pravic, kot tudi ustrezna združenja ter javne službe. Med drugim je glavni razlog za težave pri rudarskih delih izhajal iz ločevanja med raziskovanjem in izkoriščanjem, saj je treba po pridobitvi koncesije najprej pridobiti še posebno upravno dovoljenje za raziskovanje in izkoriščanje, po njegovi pridobitvi pa za vsako rudarsko delo še posebej pridobiti posebno upravno dovoljenje za njihovo izvajanje. Prav tako se težave kažejo pri izvajanju trenutno veljavnega zakona pri opredelitvi tako imenovanih drugih rudarskih del. Ker je bilo treba pred začetkom gradnje pridobiti tako gradbeno kot tudi rudarsko dovoljenje, so nastale nejasnosti tudi pri izdelavi projektne dokumentacije, glede pristojnosti inšpekcijskega nadzora pri takšnih gradnjah in tudi pri izdajah uporabnih dovoljenj.

Novi zakon bo torej poleg pogojev za pridobitev pravice do raziskovanja in izkoriščanja mineralnih surovin urejal samo tista rudarska dela in z njim povezane rudniške gradnje, ki so namenjene raziskovanju, izkoriščanju in prenehanju izkoriščanja.

V Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije soglašamo s predlaganimi rešitvami zakona, ki zasledujejo cilje zavarovanja pomembnih strateških mineralnih surovin, stalnost dokumentiranja in interpretiranja raziskovanja mineralnih surovin, zagotavljanja enakovredne obravnave za pridobitev pravice in poenostavitev oziroma zmanjšanje administrativnih obveznosti.

V Poslanski skupini LDS zato podpiramo rešitve, ki jih prinaša zakon, in sicer

da se vzpostavi razlika med pogoji za pridobitev rudarske pravice za raziskovanje in pogoji za izkoriščanje mineralnih surovin in da se pred začetkom raziskovanja mineralnih surovin v določenem raziskovalnem prostoru pridobi dovoljenje za raziskovanje. Za to v prvi fazi ne bo treba pridobiti koncesije. Podpiramo tudi rešitve v smeri, da se kandidatom za nosilca rudarske pravice omogoči hitrejše sklepanje koncesijskih pogodb ter da se odpravlja nelogičnost, ko je moral nosilec rudarske pravice po pridobitvi dovoljenja za raziskovanje ali izkoriščanje še za vsako posamezno rudarsko delo pridobiti dovoljenje za izvajanje.

V Poslanski skupini LDS podpiramo tudi rešitev, da se določene vrste mineralnih surovin opredeli kot surovine v javnem interesu. Vlada lahko sicer z uredbo razglasi rudarski prostor, kar je določen poseg v avtonomno pravico prostorskega načrtovanja, vendar je ta možnost omejena samo na strateške mineralne surovine, kot so nafta, plin in premog.

Prav tako se nam zdi smiselna ureditev plačevanja rezervacij za sanacije in zapiralna dela, kjer se za zbiranje, upravljanje in namensko uporabo sredstev, pridobljenih iz plačil rezervacij, s tem zakonom zadolži eko sklad. Pri čemer je potrebo pojasniti, da se z dnem uveljavitve tega zakona šteje, da so do sedaj rezervirana sredstva po obstoječem zakonu že rezervirana kot sredstva za sanacijo po tem zakonu.

Nov zakon pa je nenazadnje potreben tudi zato, ker je treba v pravni red Republike Slovenije prenesti kar šest direktiv in eno uredbo Evropskega parlamenta oziroma Evropskega sveta.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo zakon o rudarstvu podprli skupaj z obema vloženima amandmajema, tako 1. kot 70. člena zakona, ki so ju vložile poslanske skupine koalicije.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Anton Colarič, bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Prosim.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Predlog zakona o rudarstvu, ki je pred nami, vnaša v slovenski pravni red določbe raznih evropskih direktiv pa tudi določene pomembne spremembe. Ena od teh, ki jih prinaša, je razmejitev med raziskovanjem in izkoriščanjem, saj se je nejasnost pri tej razmejitvi v praksi kazala kot velik problem pri dodeljevanju koncesnin in rudarskih pravic. Razmejitev obeh pojmov, kot jih opredeljuje zakon, bo nedvomno prinesla tudi hitrejše raziskovanje geološke strukture tal. Pomembna je tudi odprava administrativnih bremen, saj zakon omogoča prosto iskanje mineralnih surovin. Prav tako pa je za raziskovanje

potrebno zgolj dovoljenje in ne več koncesija. Jasna in podrobna razmejitev gradbenih in rudarskih del bo v prihodnosti preprečila zlorabe pri lastnikih rudarske pravice in omogočila lažji nadzor nad lastniki le-te, s tem pa se bo izboljšalo stanje tudi na področju varstva pri delu.

Največje polemike so se pri zakonu pokazale v delu, ki kaže na razglasitev rudarskega prostora v javno korist, češ, da naj bi neprimerno posegal v pristojnosti lokalnih skupnosti, saj se v primeru uporabe tega instituta zamrzne prostorski akt. V Poslanski skupini SD s to ureditvijo, ki jo je predlagala Vlada, soglašamo. Poleg tega smo prepričani, da se bodo taki primeri v praksi pojavljali le izjemoma, zgolj za strateške mineralne surovine, kakršne so nafta, plin in premog. Amandma k 62. členu, ki je bil sprejet na seji matičnega delovnega telesa, dodatno preprečuje takšen inštitut v primeru, da je določeno zemljišče na območju, ki ga ureja akt o zavarovanju, kar očitke o neprimernosti tega instituta dodatno zavrača.

Tehnična naravnost in tehnične podrobnosti zakona tudi jasno kažejo na dejstvo, da je bil zakon pripravljen tudi v sodelovanju s stroko, ki zakon v praksi uporablja, in rešitve, ki so v njem opredeljene, so za nas primerne.

V Poslanski skupini SD smo prepričani, da je zakon dober za rudarsko dejavnost in za rudarsko stroko ter ga bomo soglasno podprli, prav tako pa vložena amandmaja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Danijel Krivec bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Prosim.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo. Spoštovani!

Pred nami je Predlog zakona o rudarstvu, ki tako kot dosedanji zakon ureja iskanje, raziskovanje, izkoriščanje in gospodarjenje z mineralnimi surovinami kot naravnim virom, z izjemo raziskovanja in izkoriščanja mivke, peska, gramoza iz vodnih in priobalnih zemljišč, kjer pa veljajo določbe zakona, ki ureja vode.

V zakonu so vgrajene zahteve iz novih direktiv Evropske skupnosti in poenostavitve, ki jih narekujejo izboljšave, preizkušene v izvajanju in dosedanji praksi predhodnega zakona. Predlog zakona omogoča prosto iskanje mineralnih surovin, določa, da je treba pred začetkom raziskovanja pridobiti le dovoljenje in ne koncesije, kot v preteklosti. Koncesija se po novem predlogu zakona pridobi šele takrat, ko raziskave pokažejo, da je mineralno surovino tudi smiselno izkoriščati. Pri tem je izjema izkoriščanje geotermalnih virov, kjer je v predlogu zakona določeno, da za to ni potrebna posebna koncesija.

Nadalje predlog zakona na novo prinaša možnost, da se določene vrste mineralnih surovin opredeli tudi kot mineralno surovino v javnem interesu. Zakon določa, da so takšne v vsakem primeru energetske mineralne surovine, se pravi ogljikovodiki. Ob ugotovitvi, da so tudi druge mineralne surovine nujno potrebne za razvoj države, jih lahko Vlada na podlagi posebej določenih kriterijev določi za izrabo v javnem interesu. Zakon v tem primeru uvaja različen postopek izdaje koncesijskega akta, in sicer v primeru, ko gre za nameravano izkoriščanje mineralnih surovin, ki so v javnem interesu, in pa v primeru, ko gre za izkoriščanje drugih mineralnih surovin. Ko govorimo o nameravanem izkoriščanju mineralnih surovin v javnem interesu, je v predlogu zakona predlagano, da se izda koncesijski akt o uradni dolžnosti. Za vse druge primere pa se uvede postopek javnega razpisa z zbiranjem ponudb. To je velika novost v primerjavi s predhodnim zakonom.

Bistvena novost tega zakona pa je razglasitev rudarskega prostora v javno korist, kar pa pomeni poseg v avtonomijo lokalnih skupnosti, saj je določitev namenske rabe prostora zelo podrobno in natančno določena v veljavni prostorski zakonodaji in je to ena bistvenih pravic in dolžnosti lokalnih skupnosti, da namenijo prostor določeni rabi. Ti postopki so dolgotrajni, ker vsebujejo usklajevanje vseh soglasodajalcev in interesentov v tem prostoru. Takšna predlagana razglasitev rudarskega prostora v javno korist bi lahko posledično pomenila, da bi določeno območje dobilo dejansko drugačno rabo, kot jo prostorski akti lokalnih skupnosti predvidevajo v svojih prostorskih aktih. Gre se za obid zakona v prostorskem načrtovanju, to pa je lahko problem, na kar opozarja tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. Ker je to bistvena novost, ki delno določa tudi koncept tega zakona, bi bilo treba to rešitev dodatno pretehtati.

Kljub navedenemu in opozorilom Zakonodajno-pravne službe v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke temu zakonu ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 9. 7. 2010.

V razpravo torej dajem najprej 1. člen ter amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k temu členu. Odpiram prijavo. Kdor želi razpravljati, prosim naj se prijavi. 1. člen in amandma k temu členu. Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajam na 70. člen in amandma istih poslanskih skupin k temu členu. Želi kdo razpravljati? Ne, potem zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 17. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali z glasovanjem ob 17.40.

(Seja je bila prekinjena ob 17.12 in se je nadaljevala ob 17.40.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Prehajamo na glasovanja zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda – obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, skrajšani postopek.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženi amandmaji.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 9. členu. Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 44.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 14. členu.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 24, proti 45.

(Za je glasovalo 24.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 18. členu.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 44.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 19. členu.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 44.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaji in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ker v drugi obravnavi predlagani amandmaji niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 18.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 18.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 15. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o javni agenciji za javno naročanje, v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Zares k 3. členu.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 11, proti 53.

(Za je glasovalo 11.) (Proti 53.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmaju, in zaključujem tudi drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi k dopolnjenemu predlogu zakona amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakonu. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 25.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 25.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda **to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gorskih vodnikih, v okviru rednega postopka.**

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine LDS k 1. členu.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 15, proti 23.

(Za je glasovalo 15.) (Proti 23.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmaju, s tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi k dopolnjenemu predlogu zakona amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakonu.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti 3.

(Za je glasovalo 44.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.
S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 14. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o potrošniških kreditih, v okviru rednega postopka.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskladen.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 71 poslanek in poslancev, za je glasovalo 71, proti nihče.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 17. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o rudarstvu, v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji. Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 1. členu. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 71 poslanek in poslancev, za je glasovalo 49, proti nihče.

(Za je glasovalo 49.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 70. členu.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslanek in poslancev, za je glasovalo 49, proti nihče.

(Za je glasovalo 49.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmaji.

S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Besedo dajem predstavniku Vlade kot predlagateljici zakona, če želi podati predlog za nadaljevanje obravnave.

Imate besedo. Darja Radič, državna sekretarka.

MAG. DARJA RADIČ: Hvala lepa, predsednik.

Predlagam, da Državni zbor sprejme sklep, s katerim po končani drugi obravnavi preide tudi na tretjo obravnavo zakona o rudarstvu že v okviru te seje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala.

Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, predlagatelj zakona predlaga, da zbor na podlagi prvega odstavka, torej 138. člena Poslovnika zbornice, še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev. Glasujemo. Navzočih je 69 poslancev, za je glasovalo 49, proti nihče.

(Za je glasovalo 49.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v torek, 13. 7. 2010, po končanem glasovanju. Službe zbornice bodo pripravile pregled, v katerega bosta vključena sprejeta amandmaja in člena, h katerima sta bili amandmaja sprejeta. Amandmaje k tem dvema členoma lahko kvalificirani predlagatelji vložijo do začetka tretje obravnave predloga zakona na seji zbornice.

Prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 27. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.

Zbornica bo v okviru te točke obravnavala Obvestilo o odstopu dr. Mateja Lahovnika, ministra za gospodarstvo, Predlog sklepa o razrešitvi viceguvernerja in člana Sveta Banke Slovenije, Predlog sklepa o imenovanju članov Sveta za varstvo okolja Republike Slovenije ter Predlog sklepa o imenovanju člana izbirne komisije za izbiro primernih kandidatov za imenovanje predsednika in namestnikov predsednika Komisije za preprečevanje korupcije.

Prehajamo na **obravnavo obvestila o odstopu dr. Mateja Lahovnika, ministra za gospodarstvo**. Predsednik Vlade Republike Slovenije Borut Pahor me je 8. julija 2010 obvestil, da je dr. Matej Lahovnik, minister za gospodarstvo, odstopil s funkcije ministra. V zvezi s tem Državni zbor Republike Slovenije na podlagi 115. člena Ustave Republike Slovenije ugotavlja, da je dr. Mateju Lahovniku prenehala funkcija ministra za gospodarstvo. Na podlagi 115. člena Ustave Republike Slovenije opravlja tekoče posle do imenovanja nove ministrice oziroma ministra oziroma do obvestila predsednika Vlade Republike Slovenije v skladu z drugim odstavkom 234. člena Poslovnika Državnega zbora. Ministru dr. Lahovniku se zahvaljujem za sodelovanje in mu želim najboljše pri nadaljnjem delu.

Prehajamo na **obravnavo Predloga sklepa o razrešitvi viceguvernerja in člana Sveta banke Slovenije**. Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se Andrej Rant razreši dolžnosti viceguvernerja in člana Sveta banke Slovenije z dnem 8. 9. 2010. Glasujemo. Navzočih je 67 poslanek in poslancev, za je glasovalo 66, proti nihče.

(Za je glasovalo 66.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na **obravnavo Predloga sklepa o imenovanju članov Sveta za varstvo okolja Republike Slovenije**. Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se za člane Sveta za varstvo okolja Republike Slovenije za dobo petih let imenujejo: Aleksander Batič, dr. Mitja Brili, dr. Jožef Horvat, dr. Primož Kmecl, dr. Rajko Knez, dr. Janez Kranjc, Stanko Kristl, dr. Janez Drevec, dr. Franc Lobnik, Janez Matos, dr. Niko Samec, dr. Dušan Plut, dr. Jože Rakovec, dr. Miha Tomažević in dr. Davorin Tome. Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 43, proti nihče.

(Za je glasovalo 43.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Če ne bi imel prižganega mikrofona, bi temu očitku pritrdil. Imel sem prižgan mikrofon.

Prehajam na obravnavo **Predloga sklepa o imenovanju člana izbirne komisije za izbiro o primerih kandidatov za imenovanje predsednika in namestnikov predsednika Komisije za preprečevanje korupcije**. Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Bojan Kantič.

Prosim.

BOJAN KANTIČ: Hvala lepa.

Zelo na kratko. V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlagani sklep o imenovanju člana izbirne komisije za izbiro primernih kandidatov za imenovanje predsednika in namestnika predsednika Komisije za preprečevanje korupcije podprli. Bil je korektno in skladno z zakonom voden postopek, postopek, v katerem smo vse poslanske skupine prejele poziv za predlaganje kandidatov. Poslanska skupina Socialnih demokratov je bila edina, ki je predlagala kandidata za to mesto. Predlagali smo Dušana Kumra in danes bomo o tem predlogu tudi pozitivno glasovali. Torej glasovali bomo za predlog, ki ga je Mandatno-volilna komisija posredovala Državnemu zboru v potrditev.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Ivan Grill.

Prosim.

IVAN GRILL: Hvala lepa za besedo.

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke predloga SD, da je član izbirne komisije za izbiro primernih kandidatov za imenovanje predsednika in namestnikov predsednika Komisije za preprečevanje

korupcije gospod Dušan Kumer, ne bo podprla. Predloga ne bomo podprli zaradi gospoda Kumra osebno, ampak zato, ker je vse skupaj vnaprej dogovorjena farsa vladajoče koalicije, ki bo Komisijo za preprečevanje korupcije imenovala po svoji meri tako, da bo le ta služila predvsem političnim interesom vladajoče koalicije. Tudi sedanja komisija za preprečevanje korupcije, imenovana Kosova komisija, je zelo vdano služila interesom sedanje vladajoče koalicije oziramo levim političnim strankam. Glavni dosežki dosedanje komisije so bili tako imenovana načelna mnenja o posameznih primerih, ki si jih je praviloma izbral gospod Kos sam ali pa so mu jih naročili akterji iz ozadja, s katerimi so skupaj v javnosti plasirali izmišljene afe. Seveda so vse imele cilj diskreditirati SDS, njenega predsednika, včasih pa tudi posameznega poslanca, če je le ta v okviru svojih zakonitih pristojnosti želel pridobiti poročila o delu Kosove komisije. Ni pa bilo zaslediti nobenih načelnih mnenj Kosove komisije o dokazljivih nepravilnosti z znaki korupcije glede poslov ministra Golobiča in njegove Ulte, o nacionalnem preiskovalnem uradu in aferah ministrice Kresalove, o prekupčevanju z zemljišči in še bi naštevali. Kosova komisija je do sedaj vsaj deloma imela nadzor preko komisije Državnega zbora, v kateri je imela večino opozicija. Ta komisija je bila v tem mandatu prevelik trn v peti za vladajočo koalicijo in Kosovo komisijo, zato jo je s spremembo zakona ukinita. Glavni razlog za spremembo zakona in ukinitve te komisije je bila zahteva te komisije, državnozborske, da mora gospod Kos poročilo za leto 2008 dopolniti z zadevo patrija, v kateri je bil gospod Kos verjetno glavni akter.

Po novem zakonu se najprej imenuje izbirno komisijo za izbiro primernih kandidatov za imenovanje predsednika in namestnikov predsednika Komisije za preprečevanje korupcije. Da bo ta izbirna komisija imela politični predznak vladajoče koalicije, se vidi že od daleč. Od petih članov, kar štiri imenuje s svojim vplivom vladajoča koalicija. Prvega se imenuje v Državnem zboru, to bo gospod Kumer, drugega imenuje Vlada, beri Golobič, tretjega Uradniški svet, ki je podaljšana roka vladne koalicije in četrtega nevladna organizacije, ki je finančno odvisna od Vlade. Ravno zato v Slovenski demokratski stranki nismo predlagali nobenega kandidata, ker vemo, da bi bil zavrnjen, saj je vse skupaj vnaprej pripravljena farsa z znanim ciljem, in to je podrediti to novo komisijo interesom vladajoče koalicije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavila gospa Cvetka Zalokar Oražem. Prosim. (Ne bo.) Stališče Poslanske skupine LDS bo predstavil mag. Borut Sajovic.

Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsednik za besedo. Pozdrav gospe ministrici! Kolegice in kolegi!

Čakali smo, mislili smo, da bo pri tej točki šla zgodba mimo tako, kot je normalno, in da bomo dober predlog za gospoda Dušana Kumra lahko vsi podprli, pa brez politizacije očitno ne gre. Pa še mi pristavimo svoj piskrček, kajti že nekaj časa nazaj je zaradi znanih dogodkov v zvezi s predsednikom parlamentarne protikorupcijske komisije koalicija predlagala zamenjavo predsednika, vendar je takrat pri opoziciji naletela na gluha ušesa, po načelu "Ni važno, kako dela, važno, da je naš". Če bi seveda takrat, ko smo to predlagali, ta zamenjava bila tudi sprejeta v največji opozicijski stranki, potem bi seveda iskrenemu namenu verjeli, da si želimo brezmadežen nadzor na tem področju. Tako pa danes seveda temu ne verjamemo. Glede na to, da je bil sprejet Zakon o integriteti in glede na pooblastila, ki jih po novem ima ta komisija v Državnem zboru, je predlog s strani vodij poslanskih skupin koalicijskih strank zagotovo povsem utemeljen in pa upravičeno pričakuje podporo. Kajti s prenosom vsebine dela te komisije na področje Mandatno-volilne komisije se ohranja parlamentarni nadzor, ki ga predvideva zakon, ki je bil sprejet in velja. Argument, da Mandatno-volilna komisija ne bo dobro opravljala tega dela, praktično ne vzdrži. Tudi, če bi ustanovili zopet neko posebno komisijo za to področje, se v praksi ne bi spremenilo nič. V kateremkoli delovnem telesu, ta telesa namreč sestavljamo parlamentarci, ki smo odgovorni za izvajanje zakonodaje, ki jo tudi dejansko oblikujemo in sprejemamo, bi seveda bil član tega parlamenta.

Sistem, ki smo ga uredili s sprejemom Zakona o integriteti seveda pomeni, da se ohranja protikorupcijska komisija, da dobiva določena dodatna pooblastila, da "brezzobega tigr" opremimo tudi z zobovjem in da bo lahko ukrepala drugače, kot je bilo moč ukrepati do zdaj. Zato je težko razumeti argumente, da je parlamentarni nadzor edini pravi nadzor, vse ostalo pa naj bi bilo vprašljivo. To je bilo dolgo časa prisotno mogoče tudi mandat nazaj, ko se je trudilo ukiniti protikorupcijsko komisijo, zato je seveda ravnanja in pa komentarje danes težje razumeti.

V Poslanski skupini LDS se nam zdi bistveno in pa nujno, da imamo neodvisno komisijo, ki bo o teh zadevah lahko odločala nepristransko. Tudi ne zdrži trditev, da zmanjšujemo nadzor, kajti ravno je bil namen zakona in pa ukrepov, da nadzor na tem področju še okrepimo. Dejansko je bila komisija, ki je delovala v Državnem zboru v zadnjem času, po našem mnenju...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani... Gospod Jerovšek, prosim mir v dvorani.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsednik. Sem pa vesel, da popestrim ta petek zaključek poslanskega dogajanja.

Mislil sem, da se je do zdaj komisija preveč ukvarjala sama s seboj in zato v zvezi z Zakonom o integriteti in pa še z nekaterimi drugimi vsebinami zagotovo v tem mandatu to področje urejamo bolje. Želimo si, da bi bil zakon v določenih točkah še ostrejši, kot je bil prejšnji veljavni zakon.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo imenovanje gospoda Dušana Kumra podprli, saj menimo, da je ustrezen kandidat. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo poslank in poslancev. Besedo ima Luka Juri. (Ga ni.) Besedo ima Ivan Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Prav vesel sem, da je imel pred mano razpravo gospod Sajovic, ki je potrdil našo ugotovitev, da je ukinitve tako imenovane Kosove komisije oziroma posledično tudi državnozbornske, ki le-to nadzoruje, maščevanje, ravno zaradi tega, ker se je zahtevalo, da se predloži poročilo za leto 2008, kjer bi se moralo natančno pojasniti vse, kar se je odvijalo z zadevo Patria. Vendar, ker tega poročila ni bilo, gospod Kos ga ni želel pripraviti, imeli smo tudi presojo Ustavnega sodišča in tako naprej, se je izbralo drugo pot, ki jo ima vladajoča koalicija, da se preprosto ukine državnozbornsko komisijo. In seveda sedaj se z drugačnimi metodami imenuje neodvisno komisijo. Gospod Sajovic, neodvisno komisijo bo imenovala odvisna komisija, ki bo izbirala, kot sem povedal, od petih članov bodo kar štirje neposredno povezani z vladajočo koalicijo. In če vam lahko tu kdo verjame, da bo potem neodvisna komisija, ste bili pa resnično prepričljivi. Nas v Slovenski demokratični stranki zagotovo niste prepričali.

Naj še nekoliko pokramljamo o delu dosedanje komisije, za katero pravite, kako je bila učinkovita – koliko načelnih mnenj je bilo posredovanih o dogodkih v zadnjih mesecih? Za nobenega nismo slišali. O številnih nepravilnostih v aferi Baričević z bulmastifi, o prekupčevanju z zemljišči family Janković? Nobenih načelnih mnenj ni bilo. Zanimivo, pa že vrabci na strehah čivkajo, kako so bile tu številne nepravilnosti. Pa tudi kar se tiče gospoda Pogačarja in ministrice Kresalove, pa je gospod Kos obljubil, da bo takrat posredoval načelno mnenje, ki pa je bilo po interpelaciji, ki ste jo seveda zavrnili, dano v predal. Tako da je to edini izplen te tako imenovane neodvisne Kosove komisije, ki je bila v službi vladajoče koalicije v tem mandatu. V prejšnjem je bila seveda v vlogi opozicije, takratne, kajti že v

stališču poslanske skupine sem povedal, da je bila podaljšana roka predvsem interesov levih političnih strank.

Tako da ne slepiti javnosti, ne slepiti opozicije, da bo sedaj s to komisijo vse neodvisno, kako se bosta preganjala korupcija in klientelizem. Ali vam ni minister, ki je odstopil ravno zaradi vseh teh afer, klientelizma, nepotizma stranke Zares – stara politika, ne nova, stara politika? Ali vam to ne pove dovolj, kaj se dogaja? Tako da s to komisijo se teh stvari, žal, ne bo dalo reševati. Zato upam, da če ne prej, bo leta 2012 tista komisija, ki bo enkrat za vedno izbrisala ali zbrisala takšno ekipo, ki dejansko že 20 let vodi korupcijo in klientelizem v Sloveniji. Zato jaz seveda tega predloga ne bom podprl, pa ne zato, da bi imel kakršnokoli osebno nasprotovanje do gospoda Kumra, ampak zato, ker je to vnaprej dogovorjena farsa. Zagotovo je točno znano, kdo bo predsednik komisije, katera dva bosta podpredsednika, sedaj se samo še išče pot, da se bo to vse skupaj zavilo v celofan in bo na ta način "neodvisna" komisija imenovala "neodvisno" komisijo. Tega vam, žal, ne verjame nihče več. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Jožef Jerovšek. / nemir v dvorani/ Mir v dvorani!

JOŽEF JEROVŠEK: Boste že zdaj ploskali? / smeh/ Hvala lepa.

Moram reči, da je koalicija pri pripravi zakona za boj zoper korupcijo oziroma pri tem, kako bomo prišli do predsednika, predvidela stroge filtre, da se ne bi zgodilo, da bi se Komisija za boj proti korupciji, tako imenovana, verjetno je treba reči, borila, kdaj lotila posvečenih besed. Tu že vnaprej vemo, da so posvečene osebe te koalicije oziroma tega režima zaščitene. Kajti tudi današnja izbira, z dolžnim spoštovanjem do poslanskega kolega, kaže na to, da je to zelo, zelo sofisticirana rešitev. Kajti v osnutku zakona je najprej pisalo, da bo tega člana komisije iz Državnega zbora imenovala Komisija za nadzor javnih financ in oh, groza, seveda. Ko je koalicija ugotovila, da je to manjšinska komisija in bi se lahko zgodilo, da bi en član te petčlanske komisije bil tak, ki ne bi bil čisto po okusu koalicije in posvečenih oseb, ki se tudi ukvarjajo s korupcijo v tej državi, je to seveda takoj spremenila in Državni zbor imenuje z večino svojo, seveda, to se prevede v navadni jezik, koalicija imenuje člana izbirne komisije. In če bi bili v Poslanski skupini Socialnih demokratov res za boj zoper korupcijo in načelni, potem bi po mojem predlagali poslansko kolegico Julijano Bizjak Mlakar, ki je tu edina pokazala, da se dosledno zavzema za transparentnost in se bori proti korupciji. Večkrat. Z načelno držo seveda ni prišla v vaš izbor, kajti cilj tega zakona in te komisije ni preprečevanje korupcije, ampak je cilj tudi

pospeševanje korupcije, če se z njo ukvarjajo posvečene osebe.

Najboljši primer preprečevanja korupcije po novem v tej koaliciji je primer ministra Lahovnika. Kajti kakor hitro je dal na plano rabote predsednika svoje stranke, je seveda postal nezaželen oseb, persona non grata. Seveda je toliko bister človek, da je v trenutku odstopil, tako so mu tudi svetovali. S tem je korupcija v tej vladi in v tem režimu in v tej koaliciji zaščitena za naprej. To je nenavadno ravnanje in seveda, ker je cilj in namen, da se ne bi zgodilo kakšno presenečenje, da niti slučajno ne sme v bližino imenovanja za predsednika, podpredsednika te komisije, priti oseba, ki bi lahko bila taka, da ne bi ubogala vsaj tistih glavnih zahtev koalicije, je seveda predlog tak, kot je. Gospod Kumer se je posredno celo življenje ukvarjal s kadrovanjem in ima dosti izkušenj. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Jože Tanko. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Navdušenje v Državnem zboru na strani koalicije je čedalje večje, kajti očitno stvari tečejo v pravo smer. Ob zaključevanju mandata Ropove vlade, je tista vlada predlagala zakon o preprečevanju korupcije, v katerem je predvidela, da bo na področju korupcije delovala parlamentarna komisija, v kateri bo imela opozicija večino. In v prejšnjem mandatu je v tej komisiji dejansko imela opozicija večino in je izvajala tudi ustrezen nadzor. V tem mandatu lahko ugotovimo, da je bil nadzor komisije, protikorupcijske, parlamentarne nad delom Kosove komisije onemogočen in celo onemogočen do te mere, da kljub temu, da bi moral gospod Kos na osnovi Poslovnika poročati periodično, redno, teh poročil ni dal in se koalicija tu ni zganila. Celó več. Ko se je zahtevala dopolnitev poročila za leto 2008 v zvezi z zadevo Patria, v kateri je bil gospod Kos zelo aktiven in je celo posnel in nastopal v filmu finske televizije YLE Resnica o Patrii s temi svojimi aktivnostmi in aktivnostmi svoje komisije, poročila ni želel dopolniti. Kljub temu, da je trikrat zgubil spor na Ustavnem sodišču, ker je Ustavno sodišče zavrglo te njegove pomisleke izglasovanega Poslovnika, ni poročal in koalicija tudi ni storila ničesar. Celó več, ko so se izčrpale vse pravne možnosti in ko se iztekli vsi ti pritiski na predsednika komisije Državnega zbora, ste lahko to spremembo storili samo tako, da ste spremenili zakon po zelo hitrem postopku in tudi spremenili sestavo te komisije in opravili to komisijo in tudi spremenili postopek imenovanja nove komisije. Ob tem ste marsikatero obveznosti, ki jih je imela Kosova komisija in tudi nekatere obveznosti, ki jih je imela parlamentarna komisija, preprosto spregledali. Jih ni več. Postopek imenovanja nove komisije bo, tako kot so že povedali kolegi, izredno

koalicijski, s tem ko se je parlamentarna komisija ukinila, se je ukinil parlamentarni nadzor, ukinil se je opozicijski parlamentarni nadzor. In če ob tem upoštevamo, da ste opozicijo črtali iz vseh nadzornih svetov v gospodarskih družbah, ki so v državni lasti in katere imenuje država svoje predstavnike, tudi Državni zbor, s tem, da ste odpravili parlamentarni nadzor nad delom Kada in Soda, ker ste te zadeve prenesli na neko agencijo, v kateri Državni zbor nima več pristojnosti, s tem, ko ste odpravili nadzor v Skladu kmetijskih zemljišč, ste praktično odrezali opozicijo od vseh možnosti vpogledov, upravljanja s tem državnim premoženjem. Skratka, koalicija si je te zadeve prikrjila izredno po svoji meri.

To, kar prinaša ta zakon, je popolna farsa. Koalicija v to izbrano komisijo imenuje, lahko rečem, neposredno štiri člane, državnozborna Mandatno-volilna komisija, v kateri ima koalicija večino, imenuje svojega predstavnika. In to je predstavnik koalicije. Vlada je tako ali tako neko jedro koalicije, neko izbrano jedro koalicije, bo imenovala svojega predstavnika, Uradniški svet imenuje Vlada in ta bo imenoval svojega predstavnika, civilnodružbene organizacije s, tega področja, ki se tudi financira iz državnega proračuna, tudi najbrž bodo imenoval takšnega, ki je po volji Vladi, edino Sodni svet bo imenoval svojega predstavnika. In tu govoriti o kakršnemkoli resnem nadzoru, preprečevanju korupcije, preprečevanju klinetizma, preprečevanju nepotizma je milo rečeno farsa. Ves sistem nadzora je prirejen točno po meri koalicije.

In kako v praksi deluje novi zakon o integriteti, ste se lahko sami prepričali, ko je največji fašist tisti, ki je opozoril na nekatere nepravilnosti. In tu ne gre samo za nepravilnosti iz poslovanja z državnim proračunom, ampak, kar je še hujše, tudi v primerih poslovanja s firmami v večinsko državni lasti. In za tak eksces je bil tudi spremenjen Zakon o Vladi, ker se je preneslo na drug resor tudi telekomunikacije.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo in prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se za člana izbirne komisije za izbiro primernih kandidatov za imenovanje predsednika in namestnikov predsednika Komisije za preprečevanje korupcije imenuje Dušan Kumer. Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 21.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 21.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali v četrtek, 15. 7. Prekinjam tudi 19. sejo zborna, ki jo bomo nadaljevali v ponedeljek, 12. 7. 2010 ob 9. uri. Hvala lepa in nasvidenje.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 9. JULIJA 2010 OB 18.18 IN SE JE NADALJEVALA 12. JULIJA 2010 OB 9.01.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 19. seje Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnjega nadaljevanja seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Renata Brunskole od 9. do 15. ure, Bogdan Barovič, Vili Rezman, dr. Peter Verlič in mag. Branko Grims. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA – NA PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O DETEKTIVSKI DEJAVNOSTI, V OKVIRU SKRAJŠANEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložil Državni svet. Predlog zakona je na prvem nadaljevanju 20. seje 1. 7. 2010 obravnaval matični Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje. Ker po končani razpravi odbor členov predloga zakona ni sprejel, je bila druga obravnava predloga zakona na seji delovnega telesa končana.

Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitve stališč. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Gvido Kres.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana ministrica, spoštovane kolegice in kolegi, lep prijeten dan vam želim pred začetkom svoje predstavitve!

Z zadnjimi spremembami zakona o detektivski dejavnosti se je odpravila omejitev, da lahko licenco za opravljanje detektivske dejavnosti v Republiki Sloveniji pridobijo samo slovenski državljani. Prav tako so se spremenila določila in odpravile nekatere ovire za opravljanje posamezne detektivske storitve tujcev. Po novem je torej slovenski prostor odprt tudi za delovanje detektivov iz tujine, se pravi iz Evropske unije ali Švicarske konfederacije. Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke pa se je že v postopku sprejemanja zakona pridružila opozorilom komisije Državnega sveta za državno ureditev, ki je takrat izrazila pomislek o črtanju pogoja aktivnega znanja slovenskega jezika za opravljanje detektivske dejavnosti v Republiki Sloveniji, ker to ni v skladu z 11. členom Ustave, po katerem je uradni jezik slovenščine. Prav tako smo se strinjali, da ima slovenski potrošnik pravico do komunikacije v materinem jeziku.

Ker v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke cenimo slovenski jezik in ker si želimo, da bi v prihodnje naše institucije, tudi ko se prilagajmo neki zakonodaji, posvetile več pozornosti jezikovni politiki in skrbi za uporabo lastnega jezika, slovenskega jezika doma in v institucijah Evropske unije, bomo danes podprli predlog Državnega sveta za dopolnitev zakona o detektivski dejavnosti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana ministrica!

Prejšnja novela zakona o detektivski dejavnosti je bila po vetu Državnega sveta sprejeta marca letošnjega leta. Poslanci Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke smo noveli, ki je poleg odprave pogoja državljanstva črtala tudi pogoj znanja slovenskega jezika za opravljanje detektivske dejavnosti, izrecno nasprotovali. Pogoj aktivnega obvladovanja slovenskega jezika je namreč eden od ključnih pogojev za kakovostno opravljanje specifične dejavnosti, kot je detektivska. Kljub dejstvu, da je Slovenija članica Evropske unije in je prost pretok delovne sile ena od njenih temeljnih svoboščin, smo v Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke mnenja, da bi bilo treba pogoj aktivnega znanja slovenskega jezika pri opravljanju detektivske dejavnosti na območju Republike Slovenije v obravnavani zakon ponovno uvesti. Zato podpiramo sedanjo novelo Državnega sveta, ki aktivno obvladovanje slovenskega jezika postavlja kot pogoj za pridobitev licence za opravljanje detektivske dejavnosti. 11. člen Ustave Republike Slovenije namreč jasno in nedvoumno določa, da je uradni jezik v Sloveniji slovenščina. Poleg tega v zakonu določen pogoj znanja slovenščine pri opravljanju detektivske dejavnosti nikakor ne omejuje opravljanja dejavnosti drugim državljanom članic Evropske unije in Švicarske konfederacije, saj lahko vsaka država članica Evropske unije prosto predpisuje pogoje za opravljanje določenega poklica na svojem območju. Treba je le spoštovati načelo enakopravnosti, da torej enaki pogoji veljajo za domače in tuje državljane.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke zato sklepa matičnega delovnega telesa ne bomo podprli. Pri tem pa želimo ponovno apelirati na Vlado Republike Slovenije, naj posveti večjo skrb ohranitvi nacionalnega jezika, ki je nedvoumno temelj vsakega naroda in vsake države, tudi Slovenije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Milan Gumzar.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Gospa ministrica, predsedujoči, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Zakon, ki ureja detektivsko dejavnost, mora vsebovati omejitve, ki temeljijo na varovanju javnega interesa. Pogoji za pridobitev

licence in službenih izkaznic morajo biti transparentni in jasni, zaščita javnega interesa pa močna, ker gre za dejavnost, v kateri se lahko posega v človekove pravice in ki močno vpliva na eno izmed človekovih temeljnih pravic in dobrin: varnost in zasebnost posameznika. Med dokumenti, ki govorijo o zahtevi po znanju jezika, naj omenimo kodeks ravnanja, ki ga je odobrila skupina koordinatorjev z direktivo o priznanju poklicnih kvalifikacij, v katerem komisija kot priporočeno nacionalno prakso v zvezi z zahtevami po znanju jezika glede na zgoraj navedene sodne prakse priporoča, da priznanje poklicnih kvalifikacij ni podvrženo jezikovnemu znanju, razen če je to del kvalifikacij, na primer logopedi, ter da naj se upošteva načelo sorazmernosti. Samo za vsak primer posebej naj se preveri, ali je določeno znanje jezika sorazmerno oziroma naj se zahteva po znanju jezika ne uveljavi sistematično.

Menimo, da za poklic, kot je detektiv, pred Evropsko komisijo ne bomo mogli upravičiti in utemeljiti zahteve po predpisanem aktivnem znanju slovenskega jezika ali zahteve po sistematičnem preverjanju znanja slovenskega jezika. Na področju detektivske dejavnosti javni interes namreč ne zahteva reguliranja tega vprašanja, saj se lahko komunikacija med morebitnimi tujimi detektivi zagotovi tudi na drug način, recimo preko tolmača ali prevajalca. Izbira detektiva naj bo prepuščena trgu, naročnik detektivske dejavnosti pa naj sam izbira, ali bo za opravljanje detektivske dejavnosti najel detektiva, ki bo znal določen jezik, to pomeni slovenski jezik.

V pripravi je nov zakon o detektivski dejavnosti, ki bo odpravil nekatere neskladnosti, ki so nastale zaradi več sprememb in dopolnitev, med ostalimi bo tudi natančneje določal usposabljanje detektivov in opravljanje detektivskega izpita, ki bosta predpogoj za pridobitev licence za opravljanje detektivske dejavnosti.

Zakon bo obravnavan v rednem zakonskem postopku, vendar določb v zvezi z izpolnjevanjem pogoja aktivnega znanja slovenskega jezika zaradi opisane in obrazložene diskriminatornosti kot pogoja za pridobitev licence nimamo namena spreminjati, saj kakršne koli omejitve, pri katerih ne gre za razloge varovanja javnega interesa, kot so varovanje življenja in zdravja ljudi, javnega reda, javne varnosti ali varovanje premoženja, niso v skladu z veljavnimi pravnimi načeli. Zato v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije ne podpiramo predlaganega zakona.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Andrej Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Spoštovani predsednik Državnega zbora, gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o detektivski dejavnosti, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložil Državni svet, ponovno uvaja pogoj aktivnega znanja slovenskega jezika za pridobitev licence za opravljanje detektivske dejavnosti, ki ga je v aprilu 2010 sprejela novela zakona o detektivski dejavnosti in ga črtala. Aktivno znanje slovenskega jezika naj bi bil tako prvi pogoj za opravljanje dejavnosti na območju Republike Slovenije zaradi seznanjanja z relevantnim gradivom, hkrati pa tudi zaradi možnosti kakovostne komunikacije.

Poslanska skupina SD se pridružuje mnenju Vlade in predlaganega zakona ne podpira. Temeljni cilj zakona je uskladitev z direktivo o storitvah na notranjem trgu. Glede na temeljne cilje te direktive bi bila uvedba zahteve aktivnega znanja slovenskega jezika kot pogoja za pridobitev licence nesorazmerna, glede na cilje, ki so ob tem zasledujejo. Tudi Poslanska skupina SD meni, da zahteva po aktivnem znanju domačega jezika ne opravičuje vnaprejšnjega omejevanja pri pridobivanju licenc za opravljanje dejavnosti, opredeljene z direktivo, med katere je uvrščena tudi detektivska dejavnost. Pravna praksa Evropskih sodišč to potrjuje. V nekaterih sodbah je sodišče namreč navedlo, da sistematično preverjanje znanja jezika v naprej ni potrebno, kadar varstvo posameznikov, potrošnikov zagotavljajo drugi ukrepi. Uradni jezik pomeni, da organi državne uprave poslujejo v teh jezikih, ne pa, da mora detektiv, ki deluje v Sloveniji, znati te jezike. V obrazložitvi predloga zakona jasno piše, da se za pridobitev licence in pravice do opravljanja dejavnosti tujih detektivov zahteva prevod dokumentov v slovenščino. Enako bo tudi detektiv, ki ne bo znal slovenskega jezika, moral poslovati v slovenskem jeziku neposredno preko prevajalca ali tolmača. Zagovarjamo rabo slovenskega jezika in drugih uradnih jezikov Republike Slovenije pred organi državne uprave in v poslovanju s strankami. Enako morajo aktivno obvladati slovenski jezik osebe, ki izdajajo javna pooblastila – inšpektorji, policisti. Nikakor pa ne moremo na podlagi nalog, ki jih bo smel opravljati detektiv, na podlagi zakona trditi, da detektiv izvajajo javna pooblastila, kjer bi bila upravičena ali sorazmerna zahteva po znanju slovenskega jezika.

Preverjanje znanja jezikov ni povezano s postopkom priznavanja, ki se nanaša na poklicne kvalifikacije. Sistematično preverjanje preizkusa znanja jezika vnaprej torej ni potrebno, kadar so zagotovljeni drugi ukrepi, ki zagotavljajo varstvo posameznikov potrošnikov in pravilno izvajanje zakonodaje. Sodišča poudarjajo, da mora biti zahteva po znanju jezika sorazmerna s tem, kar je potrebno za opravljanje poklica v državi gostiteljica. Načelo sorazmernosti pa izključuje sistematično ali standardizirano preverjanje znanja jezika. Poleg

tega je taka zahteva diskriminatorna do oseb iz držav članic EU, evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije.

Zakon o javni rabi slovenščine v 7. členu določa, da je znanje slovenščine potrebno za posamezne poklice oziroma delovna mesta v državnih organih in organih samoupravnih lokalnih skupnosti ter pri nosilcih javnih pooblastil. Eno je izvajanje javnih pooblastil, drugo pa poklicna kvalifikacija in licenca.

Ponudniki, izvajalci detektivskih storitev, si naj sami prizadevajo, da pridobijo čim več strank, stranka pa se lahko odloči, koga bo izbrala, da bo zanjo opravil določeno storitev. Tako bo v interesu samega detektiva, da bo ravnal tako, da bo čim bolj konkurenčen in se bo naučil slovenskega jezika, če bo presodil, da to potrebuje za opravljanje svoje dejavnosti.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o detektivski dejavnosti, kot rečeno, ne podpiramo, ob tem pa je treba omeniti namero Vlade, da bo celovito uredila področje delovanja varnostnih služb, pravice in dolžnosti nosilcev izvajalcev ter njihov status. Z dosedanjimi vprašanji se bomo še srečevali. Sedanja komaj sprejeta ureditev v tem trenutku ne potrebuje sprememb v smeri, kot jih je predlagal Državni svet.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Aleksander Zorn.

ALEKSANDER ZORN: Spoštovani, predsednik, spoštovana, ministrica, spoštovani, kolegi!

Najprej ugotavljam, da Vlada nima stališče, ker ga ni povedala. In sedaj sledi naše stališče.

Državni svet kot predlagatelj novele zakona o detektivski dejavnosti predlaga ponovno umestitev pogoja aktivnega obvladovanja slovenskega jezika med pogoje za pridobitev licence detektiva. Ta pogoj je bil v zadnji noveli, ki jo je predlagala Vlada Republike Slovenije, črtan z utemeljitvijo upoštevanja pogoja nediskriminacije. Na spornost črtanja pogoja aktivnega obvladovanja slovenskega jezika je v svojem mnenju opozorila Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. Prav tako je na spornost opozoril tudi Državni svet, ki je na vladno zakonsko novelo izglasoval veto.

Slovenski jezik je vrednota, kar v javnosti deklarativno zelo radi poudarjamo, še raje pa na to pozabljamo, ko smo postavljeni pred usklajevanje z evropsko zakonodajo. Brez slovenskega jezika preprosto ne moremo govoriti o ohranitvi slovenske identitete, kulture in tudi države.

Konec koncev slovenski jezik ščiti tudi slovenska ustava. Zato se sprašujemo, zakaj so prvotni predlagatelji tako rekoč zatajili svoj materin in državni jezik. Vsekakor je težko

razumljivo, da so tako enostavno odstopili od zahteve za aktivno obvladovanje slovenskega jezika med pogoji za pridobitev licence detektiva. Tudi direktiva Evropske unije je glede tega nesporno jasna, naj se ne zahteva od države, da bi sprejemala takšne ukrepe, ki bi bili v nasprotju z interesi ohranitve njenega jezika in ohranjanja kulturne ali jezikovne raznolikosti, če podrobneje citiramo to direktivo Evropske unije.

S predlogom Državnega sveta, da se aktivno obvladovanje slovenskega jezika ponovno umesti med pogoje za pridobitev licence detektiva, ki, žal, na odboru ni dobil podpore s strani Vlade in poslank ter poslancev koalicije, ne bi nastale škodljive posledice, ampak bi zaščitili slovenski jezik, ki ga varuje tudi ustava. Slovenska državljanka in državljani najbrž upravičeno pričakujeta, da bosta v stiku z detektivom, če bo do njega prišlo, lahko z njim v svoji državi komunicirala v svojem uradnem jeziku. Tudi tuji detektiv ga bo moral v skladu z delom, ki ga opravlja, govoriti in obvladovati. Tako bo tudi povsem jasno, da v sporazumevanju ne bo prihajalo do nesporazumov ali še do česa hujšega. Zlahka si lahko predstavljamo, da bi z neprimerno ali oteženo jezikovno komunikacijo prihajalo do dodatnih neprijetnih nevšečnosti, ki jih delo detektiva že samo po sebi prinaša.

V Poslanski skupini SDS iz navedenih razlogov menimo, da bi bilo treba zavarovati slovenski jezik kot tudi uporabnike detektivskih storitev, tako da bodo v Sloveniji opravljale detektivsko dejavnost osebe, ki aktivno obvladujejo slovenski jezik, kar bi bilo tudi skladno z Ustavo Republike Slovenije. Zato bomo podprli takšno novelo zakona o detektivski dejavnosti.

PRESEDENIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Vseeno bi opozoril, da odbor členov v drugi obravnavi ni sprejel, zato v skladu z razlago poslovnika sledi po predstavitvi stališč poslanskih skupin ugotovitev, da je ta postopek končan. V tem postopku Vlada nima več možnosti za besedo.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

V skladu z razlago Komisije za poslovnik z dne 9. decembra 2009 Državni zbor ugotavlja, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA – OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O JAVNIH ZBIRANJIH, SKRAJŠANI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Bojanom Kontičem.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot

matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku odbora dr. Vinku Gorenaku.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Predlog zakona o javnih zbiranjih je odboru predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Bojanom Kontičem. Odbor ga je obravnaval na 20. seji 1. 7. 2010. Kolegij predsednika Državnega zbora pa je na 65. seji 7. 6. 2010 določil, da se bo zakon obravnaval po skrajšanem postopku.

Članice in člani odbora so kot gradivo prejeli predlog zakona, mnenje Zakonodajno-pravne službe in mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev ter mnenje Vlade.

V imenu predlagateljev je dopolnilno obrazložitev podal poslanec dr. Luka Juri. Pojasnil je, da je temeljni cilj predloga zakona dopolniti 14. člen Zakona o javnih zbiranjih, tako da se organizacija javnih shodov razbremeni potrebe po soglasju lastnika, kadar gre za shod na javni površini, ki ima značaj javnega dobra in je namenjena zbiranju ljudi in njeni prosti uporabi, izvedba shoda pa ni v nasprotju z njenim interesom.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe gospa Horvatova je v predstavitvi njihovega mnenja povedala, da Zakonodajno-pravna služba v zvezi s predloženim zakonom meni, da nesorazmerno omejuje lastninsko pravico na javnem dobru. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je še povedala, da dopolnitev predlagane novele tretjega odstavka 14. člena z besedilom, da ta določba velja samo za javne shode in ne tudi za javne prireditve, kar bo prispevalo k večji jasnosti zakonskega besedila.

Predstavnica Vlade, namestnica generalnega direktorja na Ministrstvu za notranje zadeve, gospa Iris Jeglič je predstavila stališče Vlade, ki ta predlog zakona podpira. Pisno mnenje je bilo tudi predloženo.

K predlogu zakona je podala mnenje Komisija Državnega sveta za državno ureditev, iz katerega izhaja, da komisija predlog zakona podpira.

Odbor je v skladu z opozorilom Zakonodajno-pravne službe sprejel tudi amandma k 1. členu, in sicer je dodal besedilo, da določba tega zakona velja samo za javne shode in ne tudi za javne prireditve.

Odbor je na podlagi 128. člena Poslovnika glasoval o amandmaju, nato pa o členih skupaj. Predlog zakona je v celoti in soglasno podprl. Predlog zakona je sestavni del poročila. Hvala.

PRESEDENIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade. Besedo ima Katarina Kresal, ministrica za notranje zadeve.

KATARINA KRESAL: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Vlada Republike Slovenije predlog zakona podpira. Glede na to, da so lokalne skupnosti v nekaj primerih že odrekle izdajo soglasja in s tem poskušala omejevati z ustavo zagotovljeno pravico do mirnega izbiranja in javnih zborovanj, bo z dopolnitvijo zakona zagotovljena večja jasnost določbe 14. člena Zakona o javnih zbiranjih. Soglasje lastnice ali lastnika oziroma upravljavke ali upravljavca zemljišča torej ni potrebno, če se bo organiziral shod na javni površini, ki ima značaj grajenega javnega dobra in je namenjena zbiranju ljudi in njeni prosti uporabi, izvedba shoda pa ni v nasprotju z njenim namenom.

Navedena dopolnitev zakona tako ne velja za organiziranje javnih shodov na grajenem javnem dobru, kot so na primer tržnice, igrišča, parkirišča, pokopališča, parki, lokalne ceste, saj te površine niso namenjene prosti uporabi ljudi in njihovem zbiranju, ampak so zgrajene za točno določen namen, zato bo soglasje lokalne skupnosti za te površine še vedno potrebno. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bo predstavil Anton Urh.

Prosim.

ANTON URH: Spoštovani gospod predsednik, spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

V zvezi z javnimi prireditvami in javnimi shodi, kjer se običajno zbere večje število oseb, naj najprej opozorim, da je primarna dolžnost države zagotoviti takšne ukrepe, da ne bo ogroženo življenje in zdravje tako udeležencev kot drugih oseb, da ne bo ogroženo premoženje, javni promet, ter da ne bo okolje nedopustno obremenjeno. V tej luči je zasnovan sedaj veljavni zakon o javnih zbiranjih. Kljub dobremu zakonu se v praksi pojavljajo nejasnosti v zvezi s prijavo javnega zbiranja na zemljiščih, katerih lastnica ali upravljavka je lokalna skupnost. Organizator javnega shoda je dolžan predložiti med drugim tudi soglasje lastnika oziroma upravljavca ter dokazilo o obvestilu lokalne skupnosti. Glede na to, da se tako soglasje kot obvestilo velikokrat dotika istega subjekta, to je lokalne skupnosti, je smiseln predlog, ki ga ta novelacija prinaša, da se organizatorja javnega shoda razbremeni potrebe po soglasju lastnika oziroma upravljavca, kadar gre za javno dostopno zemljišče in shod ne omejuje normalnega poteka dejavnosti.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da bo takšna zakonska ureditev pripomogla k lažjemu izvajanju v praksi, odpravi nejasnosti, ki se je v zvezi s tem pojavljala ter tako tudi k razbremenitvi organizatorja v smislu lažjega pridobivanja potrebne dokumentacije, zato bomo

predlog, katerega sopodpisniki smo, tudi soglasno podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani!

Zakon o javnih zbiranjih že zdaj omogoča prosto zbiranje državljanov ter določa postopek prijave javnega zbiranja. Predlog novele zakona o javnih zbiranjih, s katerim se skuša urediti način uresničevanja ustavne pravice do mirnega zbiranja in javnih zborovanj na javnih shodih po mnenju Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke le podrobneje opredeljuje to pravico, obenem pa ne prinaša nikakršne omejitve, ki so po določbi 42. člena Ustave dopustne le v primerih ogrožanja temeljnih vrednot, kot so varnost države, javna varnost in preprečevanje širjenja nalezljivih boleznih.

Veljavni zakon v 14. členu določa, da mora organizator v prijavi shoda oziroma k vlogi za izdajo dovoljenja za izvedbo javnega shoda priložiti tudi soglasje lastnika oziroma upravljavca zemljišča, na katerem se organizira shod, ter dokazilo, da je o shodu obvestil lokalno skupnost. Ker se shodi večinoma organizirajo na javnih površinah, sedanja ureditev lokalnih skupnosti omogoča, da odredijo izdajo soglasja in s tem onemogočijo shode, ko morebiti zaradi določenih razlogov ocenijo, da si takšnih shodov ne želijo.

Temeljni cilj predloga dopolnitve zakona o javnih zbiranjih je torej urediti spremembo 14. člena Zakona o javnih zbiranjih tako, da za organizacijo javnih shodov ne bo več potrebno soglasje lastnika, kadar gre za javno dostopno zemljišče in shod ne omejuje normalnega poteka dejavnosti, ki se na takšnem zemljišču dogaja oziroma zemljišča ne poškoduje. Predlagana dopolnitev zakona dopolnjuje 14. člen tako, da posebej ureja pogoje za izvedbo javnega shoda, če se le-ta organizira na javni površini, ki ima značaj grajenega javnega dobra in je namenjena splošni rabi ljudi in njihovem zbiranju. Stališče predlagateljev je, da se vsebinsko zakon ne spreminja, ampak le bolj natančno pojasnjuje predvsem zaradi skladnosti z 42. členom Ustave, ki zagotavlja pravico do javnega zbiranja, in predlog zakona želi predvsem pojasniti veljavno zakonsko dikcijo za javne shode in ne za javne prireditve.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke bomo Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o javnih zbiranjih podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Milan Gumzar.

MILAN GUMZAR: Ponovno lepo pozdravljeni!

Pravica do mirnega zbiranja in do javnih zborovanj je zagotovljena v 42. členu Ustave Republike Slovenije. Zakonske omejitve te pravice pa so dopustne, če to zahteva varnost države, javna varnost ali varnost pred širjenjem nalezljivih bolezni. Pravica do zbiranja in združevanja izvira iz načela demokracije in je tesno povezana s svobodo izražanja. Način uresničevanja ustavne pravice do mirnega zbiranja in javnih zborovanj ureja zakon o javnih zbiranjih, ki med drugim določa, da ima vsakdo pravico organizirati javne shode in javne prireditve in se jih udeleževati. Z obveznostmi ob pridobitvi soglasja lastnika, upravljavca zemljišča oziroma prostora, na katerem se organizira shod, je zavarovana lastniška pravica, vendar pa je soglasje lokalne skupnosti že po veljavnem zakonu potrebno le v primerih, kadar se shod odvija na sicer javnih površinah, ki pa niso namenjene prosti uporabi občanov in njihovem zbiranju. Na primer, javno parkirišče, zelenice, otroška igrišča in tako dalje.

Menimo, da v primeru, ko se shod organizira na javni površini, ki ima značaj javnega dobra in je namenjena splošni rabi ljudi in njihovem zbiranju, lokalna skupnost kot lastnik ali uporabnik takšnega prostora zbiranja ljudi ne more omejevati. Drugi odstavek 19. člena stvarnopravnega zakonika namreč določa, da gre v tem primeru za dobrine, namenjene splošni, enakopravni uporabi državljanov. Nad javnimi dobrinami pa nihče nima absolutne lastniške pravice, kar prav tako stvarnopravni zakonik v istem členu med drugim določa, da je javno dobro stvar, ki jo v skladu z njenim namenom uporablja vsakdo.

Če je torej shod organiziran na javni površini, ki ima značaj javnega dobra in na kateri nima nihče absolutne lastniške pravice, je pravica do javnega zbiranja v tem primeru močnejša od lastniške pravice občine oziroma lokalne skupnosti. Novela zakona tako ureja, da soglasje občine ni potrebno v primeru, če je shod organiziran na javni površini, ki je tudi sicer namenjena zbiranju ljudi in njeni prosti uporabi, na primer trgi, izvedba shoda pa ni v nasprotju z njenim namenom. Organiziranje javnega shoda in udeležba na njej je namreč politična pravica, zato je dopustno postavljanje minimalne ovire, kadar to zahteva varnost države ali javna varnost ali varnost pred širjenjem nalezljivih bolezni, kar dopuščajo tudi druge pravne ureditve. Lokalna skupnost pa bo lahko odrekla soglasje le v primerih nedopustne rabe, ki bi nasprotovala namenu in pravnemu režimu na sami nepremičnini. Tako država kot tudi lokalna skupnost morata namreč zagotavljati možnost za uresničevanje temeljnih človekovih pravic, še posebej takrat, ko se za ta namen uporablja

splošne dostopne ter vsem pripadajoče nepremičnine. Predlagana novela zakona zagotavlja večjo jasnost zakonske določbe in na ne nazadnje jasnost sedaj veljavne zakonodaje določa opozorilo tudi varuhinja človekovih pravic.

Iz navedenih razlogov v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije podpiramo predlog zakona o dopolnitvi zakona o javnih zbiranjih.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine slovenske demokratske stranke bo predstavila Eva Irgl.

EVA IRGL: Najlepša hvala za besedo.

Skupina poslank in poslancev, ki so predlagatelj novele zakona o javnih zbiranjih, predlaga dopolnitev 14. člena Zakona o javnih zbiranjih, in sicer tako, da se organizacija javnih shodov razbremeni potrebe po soglasju lastnika, kadar gre za shod na javni površini, ki ima značaj grajenega javnega dobra in je namenjena zbiranju ljudi in njeni prosti uporabi, izvedba shoda pa ni v nasprotju z njenim namenom. S tem naj bi se odpravila nejasnost, ki se je pojavila v praksi v primeru prijave javnega zbiranja na zemljišču, kjer je lastnica ali upravljavka lokalna skupnost. Ob prijavi shoda mora organizator navesti podatke, ki jih mora izpolnjevati po 14. členu Zakona o javnih zbiranjih in podati tudi soglasje lastnika oziroma upravljavca zemljišča ali prostora, na katerem se organizira shod ali prireditve, ter dokazilo, da je o shodu oziroma prireditvi pisno obvestil lokalno skupnost. V praksi je namreč prihajalo do različnih interpretacij, ko se je javni shod organiziral na zemljišču, kjer je lastnik lokalna skupnost, ali je v tem primeru potrebno soglasje ali pa je dovolj le obvestiti lokalno skupnost. Kljub na videz všečnim navedbam v obrazložitvi in predlogom rešitve, da se tudi administrativno razbremeni organizator javnega shoda, pa je vendarle treba poudariti, da bo v praksi potrebna bistveno večja pozornost in dolžnostno ravnanje pristojnih organov, ki sodelujejo v okviru postopka javnih zbiranj, javnih shodov oziroma javnih prireditev, da ne bi prihajalo do poškodb ljudi in škode na javnem dobru. Dejstvo je, da je organiziranje javnega shoda in udeležba na njem ustavna pravica, zato je dopustno postavljati le minimalne ovire, na primer varnost ljudi, varnost države in javna korist. Vendarle pa bo lahko lokalna skupnost odrekla soglasje v primerih nedopustne rabe, ki bi nasprotovala namenu in pravnemu režimu na sami nepremičnini. Država in tudi lokalna skupnost morata zagotavljati možnosti za uresničevanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, še posebej v primerih, ki se za ta namen uporabljajo splošno dostopne nepremičnine.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke menimo, da je na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe Državnega

zboru na odboru sprejet amandma, da predlagana ureditev velja le za javne shode in ne tudi za javne prireditve ter ob navedbah, da zakon predstavlja zadostno garancijo, da ne bo prihajalo do poškodb ljudi in škode na javnem dobru, zakonsko besedilo določnejše in je tako zakon ustrezen, saj sledi ustavni pravici do organiziranja javnega shoda.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo zakon podprli oziroma zakonu ne bomo nasprotovali.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Franco Juri.

FRANCO JURI: Spoštovani predsednik, spoštovana ministrica, kolegi poslanci in poslanke!

Poglavitni namen predlaganih sprememb zakona o javnih zbiranjih je urediti 14. člen Zakona, in sicer tako, da se organizacija javnih shodov razbremeni potrebe po soglasju lastnika, kadar gre za javno dostopno zemljišče in shod ne omejuje normalnega poteka dejavnosti, ki se na takem zemljišču dogaja in se zemljišče ne poškoduje.

Na nujnost ureditve oziroma jasne in z ustavo nedvoumno usklajene opredelitve navedenega člena so opozarjali navsezadnje tudi nekateri nedavni dogodki, na primer v Kopru, a domnevamo tudi drugje, ki so ob neprimerni ter restriktivni interpretaciji zakona odsevali samovoljno zlorabo le-tega, ter jasen namen lokalne oblasti, da se ustavne pravice državljanov oziroma občank in občanov do javnega zbiranja in izražanja omejijo ne le iz racionalnih oziroma razumljivih razlogov, ki jih veleva varnost ljudi in varovanje javnega in zasebnega premoženja. Po predlagani ureditvi 14. člena soglasje lastnice ali lastnika oziroma upravljavca zemljišča ni potrebno, če se bo organiziral shod na javni površini, ki ima značaj javnega dobra in je namenjena zbiranju ljudi in njeni prosti uporabi, izvedba shoda pa ni v nasprotju z njenim namenom. Sedaj veljavni zakon je lokalnim skupnostim omogočal, da odrečejo oziroma ne dajo soglasja in s tem onemogočijo shode takrat, ko na primer zaradi političnih ali drugih razlogov ocenijo, da si takšnih shodov ne želijo. Pri vsem tem se postavlja vprašanje, kako je urejen status lastninske pravice na teh površinah. Z obveznostjo pridobitve soglasja lastnika ali upravljavca zemljišča, na katerem se organizira shod, je sicer zavarovana lastninska pravica, vendar pa je lastninska pravica pod določenimi pogoji lahko tudi omejena. Soglasje je po veljavnem zakonu potrebno le v primerih, kadar se shod odvija na sicer javnih površinah, ki pa niso namenjene prosti uporabi občanov in njihovem zbiranju, kot so na primer javna parkirišča, otroška igrišča in tako dalje. V primeru, ko je shod organiziran na javni površini,

ki ima značaj javnega dobra, na taki površini ne more imeti nihče absolutne lastninske pravice, zato je pravica do javnega zbiranja močnejša od lastninske pravice občine, shod pa mora biti organiziran na trgu ali drugem prostoru, ki je odprt prostor, obdan s stavbami in primeren za sestajanje in zbiranje ljudi.

V Poslanski skupini Zares smo prepričani, da novela 14. člena vnaša v zakon večjo jasnost, kajti prav zaradi nejasnosti omenjene določbe se je v praksi pogosto dogajalo, da župan brez utemeljitve ni želel dati soglasja za shod. Prav tako pa želimo opozoriti na pravico do mirnega zbiranja in do javnih zborovanj, ki je zagotovljena že v Ustavi Republike Slovenije, in sicer v njenem 42. členu.

Poslanska skupina Zares bo zakon podprla.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Gvido Kres.

GVIDO KRES: Hvala za besedo. Spoštovana ministrica in minister, spoštovane kolegice in kolegi!

Predlagatelji so predlog zakona o javnih zbiranjih vložili z namenom, da se organizacija javnih shodov razbremeni potrebe po soglasju lastnika, kadar gre za shod na javni površini, ki ima značaj grajenega javnega dobra in je namenjena zbiranju ljudi in njeni prosti uporabi, izvedba shoda pa ni v nasprotju z njenim namenom. Sedaj je namreč v veljavi ureditev, po kateri se prepušča lokalni skupnosti diskrecijska možnost, da z ad hoc obrazložitvami odreče soglasje in tako onemogoči javne shode takrat, ko zaradi političnih ali drugih razlogov oceni, da si takšnega shoda ne želi.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da že Ustava Republike Slovenije zagotavlja pravico do mirnega zbiranja in do javnih zborovanj, če le-ta niso v nasprotju z varnostjo države oziroma javno varnostjo. V tem smislu bomo podprli predlagano dopolnitev zakona, da ne bi več prihajalo do omejevanja ustavne pravice s strani enkrat ene, enkrat druge lokalne oblasti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženi amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru opravili jutri, 13. 7. 2010, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA – DRUGA OBRAVNAVA**

PREDLOGA ZAKONA O UVELJAVLJANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV, REDNI POSTOPEK.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade dr. Ivanu Svetliku, ministru za delo, družino in socialne zadeve.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Glavni cilj zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev je oblikovanje bolj pravične in bolj dolgoročno vzdržne socialne države. Preglednejši in enostavnejši sistem socialnih transferjev bo omogočal, da bodo pomoč dobili tisti, ki so jo res potrebni, preprečil pa bo izkoriščanje in zlorabo sistema. Nove rešitve so usmerjene k preprečevanju kopičenja socialnih pravic in odpravi sistema povezanih pravic, spremembi ravni in meril za posamezne pravice, s ciljem večje stimulacije za delo in zmanjšanje pasti revščine in brezposelnih. Te cilje bomo dosegli z določitvijo kroga oseb, ki temelji na dolžnosti preživljanja. V krogu oseb, ki se upoštevajo pri ugotavljanju materialnega položaja, se tako v načelu upošteva zakonec oziroma oseba, s katero vlagatelj živi v življenjski skupnosti, ki je po Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, ter otroci in pastorki, ki so jih vlagatelj ali njihovi partnerji dolžni preživljati po zakonu. Določili bomo dohodke, ki temeljijo na načelu, da je treba upoštevati vse dohodke in prejemke, razen tistih, ki so dodeljeni za poseben namen ali so namenjeni kritju posebnih potreb. Kot premoženje, ki se upošteva pri ugotavljanju materialnega položaja, zakon določa nepremično premoženje nad vrednostjo primernega stanovanja oziroma stanovanjske hiše, osebna in druga vozila, vodna plovila, lastniške deleže gospodarskih družb ali zadrug, vrednostne papirje, denarna sredstva na transakcijskem ali drugem računu, hranilne vloge in druga denarna sredstva po izjavi stranke ter drugo nepremično premoženje. Centri za socialno delo bodo odločali o navedenih pravicah po zakonu, in sicer po določenem vrstnem redu, ki ga je vlagatelj dolžan upoštevati.

O postopku o pravicah iz javnih sredstev teče odločanje na centru za socialno delo, ki predstavlja enotno vstopno točko. Pravice se uveljavljajo z eno vlogo za posameznega vlagatelja. Center za socialno delo o vseh socialnih transferjih odloči z eno odločbo, kar pomeni bistveno poenostavitev postopka ter tudi večjo prijaznost do državljanov, upravičencev.

Ministrstvo, pristojno za socialne zadeve, mora do začetka uporabe tega zakona vzpostaviti enoten informacijski sistem, ki bo vseboval podatke iz uradnih zbirk podatkov, potrebne za odločanje o vseh pravicah iz javnih

sredstev. S tem bo omogočeno lažje odločanje, prav tako pa tudi lažje načrtovanje politike povečevanja socialne vključenosti, spremljanje stanja ter izvajanje raziskovalne in statistične dejavnosti.

Glavne vsebinske rešitve se nanašajo na štiri denarne prejemke in na devet različnih subvencij. Naj izmed teh izpostavim zlasti naslednje. Prvič, otroški dodatek. Do njega bodo upravičeni otroci do 18. leta starosti, pri čemer bodo dijaki imeli višji otroški dodatek kot osnovnošolci. Oblikuje se tudi enotna lestvica po dohodkovnih razredih, oblikovanih glede na neto povprečno plačo v Republiki Sloveniji. Drugi pomemben prejemek je državna štipendija, pardon, državna pokojnina in varstveni dodatek. V sistem denarnih socialnih pomoči se sedaj iz pokojninskega sistema prenesejo državne pokojnine ter varstveni dodatki in prejemki po zakonu, ki ureja družbeno varstvo duševno in telesno prizadetih oseb. Državna štipendija pa je tretji oziroma četrti pomemben denarni transfer. Upravičenci do nje bodo dijaki in študentje, državljani Republike Slovenije, po 18. letu starosti. Osnovni del štipendije in dohodek glede na družino štipendista se združita v osnovni del štipendije, ki se poviša, tako da bo znašal od 190 evrov največ, do 70 evrov, glede na dohodninski razred plus dodatki, ki se štipendiji dodajajo. Vstopni prag za upravičenost se zniža na 64 % povprečne plače na družinskega člana od sedanjih 64 % minimalne plače, kar znaša okroglo 591 evrov.

Če povzamem, bi izpostavil to, da glasovanje za ta zakon pomeni glasovanje za več in višje državne štipendije, za višjo socialno pomoč tistim, ki nimajo drugih virov za preživljanje, za bolj pravično porazdelitev socialnih prejemkov pa tudi za aktivnejše delo s prejemniki teh pomoči ter za bolj prijazen in učinkovitejši dostop do socialnih pomoči. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino in socialne zadeve kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici dr. Andreji Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Hvala lepa. Spoštovani gospod predsednik, gospod minister, kolegice in kolegi, lep pozdrav!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na 20. seji dne 30. 6. 2010 in na prvem nadaljevanju seje 1. 7. 2010 kot matično delovno telo obravnaval predlog zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje po rednem postopku predložila Vlada.

Seji odbora so prisostvovali predstavnice in predstavniki predlagateljev zakona, predstavnici Zakonodajno-pravne

službe pa tudi številni predstavniki zainteresiranih organizacij in društev.

Državni zbor je o predlogu zakona na 24. seji dne 26. 5. 2010 opravil splošno razpravo in sklenil, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo. V skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora so bili s strani kvalificiranih predlagateljev vloženi številni amandmaji. Odbor je sprejel vse amandmaje poslanskih skupin koalicije, amandmaje poslanske skupine SLS k 8., in 59. členu, odbor pa je sprejel tudi svoje amandmaje. Odbor je bil seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, pretežni del pripomb je bil upoštevan s sprejetjem amandmajev Poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS.

Odboru je bilo posredovano tudi mnenje komisije Državnega sveta za socialno varstvo, dela, zdravstva in invalide, mnenja občin, stališča Skupnosti občin Slovenije, mnenje Združenja občin Slovenije, stališča Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, Zveze društev upokožencev in pripombe ter predlogi zainteresirane javnosti, ki se v načelu strinjajo z uvedbo tako imenovane enotne vstopne točke, vendar pa opozarjajo tudi na nekatere nedodelane in preveč radikalne posege v socialno varnost državljanov.

K uvodni obrazložitvi zakona je minister za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivan Svetlik na kratko predstavil temeljne razloge za sprejetje zakona ter zlasti njegove pglavitne rešitve. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedala, da amandmaji poslanskih skupin koalicije v večji meri upoštevajo pripombe njihove službe. Ob tem je opozorila na dva ključna pomisleka, ki še vedno ostajata, in sicer gre za razmerje do predloga zakona o socialno varstvenih prejemkih, ki je tudi v obravnavi. Pomislek, ki je po njenem mnenju ključne narave, je pripomba k 4. členu predloga zakona, ki zapoveduje hkratno uporabo drugih zakonov, če in kadar vsebujejo druge pogoje za pridobitev določene pravice. Ta določba bi po mnenju ZPS utegnila biti ustavno sporna, ker načelo pravne države zahteva, da mora biti pravna ureditev tako jasna in pregledna, da tudi prava nevesč uporabnik lahko razbere svoj pravni položaj na podlagi zakona.

V razpravi o posameznih členih in vloženi amandmajih so člani odbora in vabljeni največ razprave namenili predvsem predlaganim rešitvam predloga zakona, ki se nanašajo na preprečevanje zlorab, zajem in preverjanje podatkov, preverjanje premoženja in dohodkov, pogoje dela centrov za socialno delo, mejo minimalnega dohodka in določanje minimalnega dohodka družine, problematiko fiktivnega premoženja, problematiko enostarševskih družin in zunajzakonske skupnosti.

Daljša razprava je potekala tudi o 10. členu, ki opredeljuje, kdo se poleg vlagatelja upošteva pri ugotavljanju materialnega položaja. Predstavnica ZPS je ponovila nekatere pisne pripombe, k 10. členu, in sicer domnevnost

zunajzakonske skupnosti. Predstavniki predlagatelja in nekateri zagovorniki takšne rešitve so poudarjali, da v praksi prihaja do številnih zlorab in je navedena določba namenjena preprečevanju prikazovanja lažnega stanja o tem, ali gre za družino, kjer samo eden izmed staršev dejansko skrbi za otroka. Predstavnici ZPS sta menili, da je omenjena domneva po svojem pravnem učinku pravna fikcija ne pa domneva. Treba je namreč dokazovati negativno dejstvo, dokazovanje na tak način pa je izredno težko, v določenih primerih celo nemogoče.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedila dopolnjenega predloga zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji.

Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ker je zbor na 24. izredni seji opravil prvo obravnavo predloga zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna. Zato prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev, z dne 9. 7. 2010.

V razpravo dajem 12. člen ter amandma poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati?

Prosim, Robert Hrovat.

ROBERT HORVAT: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

V Slovenski demokratični stranki smo res vložili amandma k 12. členu, da se tretji odstavek črta. Dejstvo je, da nas je v Slovenski demokratični stranki strah dneva uveljavitve tega zakona. Ta trenutek, mi smo prepričani, da še vedno ne vemo točno, kako bo uveljavitev tega zakona izgledala oziroma bo izpeljana v praksi.

Poglejte, danes bomo obravnavali dva zakona, ki postavljata socialne pravice na prepih. To je dejstvo. In rešitve, ki so navedene v tem zakonu, predvidevajo, da se bo približno 1/3 prejemnikov socialne pomoči črtala s teh spisov prejemnikov. Gre za veliko število ljudi, ki ta trenutek uveljavljajo vse te pravice. Mi smo prepričani, da bo prišlo do otežitve uveljavljanja pravic, govorimo o socialnih pravicah. Postopki bodo precej bolj zapleteni, več bo preverjanja, ogromno bo utemeljevanj, da bodo ti ljudje, ki to pomoč potrebujejo, tudi do nje upravičeni. Jaz sem že na odboru opozarjal in tudi v prvi obravnavi, ki smo jo imeli tukaj v Državnem zboru, na povečano administracijo na centrih za socialno delo. Na odboru je bilo jasno povedano,

da bodo centri za socialno delo težko zmogli to obsežno administrativno delo.

V Slovenski demokratični stranki menimo, da so centri za socialno delo namenjeni predvsem nalogam, ki se ukvarjajo s samo vsebino, torej s pomočjo tem ljudem, ki so takšnih in drugačnih pomoči potrebni. Dejstvo je, da centri za socialno delo ves čas opozarjajo, da tega dela v takšni obliki, kot je predvidena, ne bodo zmogli. Zato sem v samem uvodu rekel, da se bojim dneva uveljavitve tega zakona. Res je, da smo prolongirali sam začetek uveljavitve tega zakona, vendar je še vedno – vsaj v Slovenski demokratični stranki smo tega mnenja – polno nekih neznank, za katere ne vemo, kako se bodo v praksi odrazile. Poglejte, če se že pogovarjamo o socialni državi, kar Slovenija je in bi morala ostati tudi v prihodnje, moramo vedeti oziroma naše mnenje je, da mora biti socialna država v prvi vrsti pravična do tistih, ki so upravičeni do teh socialnih pomoči.

S sprejetjem tega zakona otežujemo uveljavljanje socialnih pravic. Po našem mnenju bi bilo prav, da bi omogočili lažji dostop in s tem tudi izboljšanje socialnega položaja vseh tistih, ki to pomoč potrebujejo. Sprememba zakona temelji na domnevah, da naj bi bilo približno 30 % zlorabljanja teh socialnih transferjev. Mi tem številkam ne verjamemo. Verjamemo, da se to dogaja, vendar bistveno večjo vlogo bi morali imeti tisti, ki so te pomoči potrebni. Predstavljajte si človeka, Slovenca, ki je izgubil službo, da se odpravi na center za socialno delo po socialno pomoč. Jaz mislim, daje že ta prvi korak zelo težak in ga je težko narediti. Slovenec je po sami duši ponosen človek, zato bi pričakovali, da bomo s spremembo te zakonodaje omogočili lažji dostop, ne pa, da bomo zaostrovali pogoje. Predstavljajte si človeka, ki bo prišel na center za socialno delo in bo moral izpolniti polno enih evidenc. Glede na to, da se bo tukaj združevalo preko 40 različnih evidenc, ki bodo pravzaprav podlaga za dodelitev socialnih pomoči, takšnih ali drugačnih, kakršnihkoli, bo to pomenilo velik problem. Še enkrat opozarjam, največji problem pri uveljavitvi tega zakona bo to, da centri za socialno delo tega dela, vsaj po pripovedovanju predstavnikov centrov za socialno delo, ne bodo zmogli. In to je ključni in glavni problem.

Zdaj bo, kot sem že rekel, bistveno več preverjanj, bistveno več bo utemeljevanj. Ko sem že prej govoril o samih zlorabah, se zavedamo, da so, vendar zlorabe ne smejo biti izhodišče za pripravo samega zakona. Gre za zelo občutljivo področje, gre za občutljivo področje socialnih transferjev, gre za tiste ljudi, ki imajo resnično najmanj, in prav bi bilo, da bi odprli škarje, da bi lahko na čim lažji način prišli do vseh teh pravic in sredstev, ki jih ti ljudje potrebujejo.

Torej še enkrat, v Slovenski demokratični stranki se bojimo samo dneva uveljavitve tega zakona, ko bo ogromno nekih negativnih vlog, ko bodo ljudje razočarani odhajali s centrov za socialno delo, razočarani

nad odločbami, ko se bo izkazalo, da imajo preveliko stanovanje, da bi dobili socialni transfer. In to bo ključni problem, na to bo največ pripomb.

Kljub temu da je prolongiran začetek uveljavljanja tega zakona, menimo, da bo ta zakon prinesel več težav kot pa dobrih rešitev. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Najlepša hvala. Pozdravljeni ponovno!

Če začnemo pri samem začetku, ključni cilj zakona je, da oblikuje bolj pravično in bolj dolgoročno vzdržnost socialne države. To je izhodišče zakona in temu so potrjeni tudi sami člani, ki naj bi do tega pripeljali. Tisti, ki smo se nekoliko bolj poglobljali v ta zakon, točno vidimo, da je tako. Tudi ministrstvo je postreglo z določenimi izračuni, kjer se je jasno pokazalo, da pravzaprav tistim, ki živijo v najslabšem socialno-ekonomskem položaju, se bo le-ta v glavnem izboljšal. Tisto, kar, postavlja te velike dvome, pa je vprašanje, do česa pridemo, ko upravičenci zaradi sistema, ki medsebojno ne povezuje upravičenosti do denarnih socialnih pomoči in drugih prejemkov, ne omogoča vpogleda v dejansko stanje oziroma da lahko pri posameznikih prihaja do preseganja določene ravni in potem tudi zgražanja in zbujanja pozornosti tistih, ki v njihovi neposredni bližini živijo, češ, mi s svojim delom ne moremo zagotavljati določenega socialno-ekonomskega položaja, ti, bom rekla, v naši neposredni bližini pa to možnost imajo. Ta sistem povezanosti bo grajen na elektronskem sistemu, živimo namreč v 21. stoletju, ki nam to omogoča. In ravno zaradi tega, da ne bi prihajalo do zapletov, do neusklajenosti teh sistemov, si je ministrstvo vzelo še pol leta časa, da bi prišlo do popolne usklajenosti. To pomeni, da bo ta sistem omogočal združevanje teh baz podatkov, hkrati pa bo tudi zmanjševal administrativne postopke. To je pa ja logično, če nekaj lahko urediš na enoten način z združevanjem baz! Kaj je bilo danes z uporabnikom? Ta uporabnik je letal od enega dodeljevalca pomoči oziroma subvencije do drugega in vedno znova nosil papirje in z njimi dokazoval svoj socialno-ekonomski položaj. To se s tem zmanjša, zato bo ta sistem do uporabnika prijaznejši.

Druga stvar je, kaj to prinaša. Ta sistem nedvomno prinaša korenito spremembo v našem sistemu socialnih pomoči. Vendar pa opozarjam, ni prvič, da se je to zgodilo v Sloveniji. V Sloveniji smo to imeli uveljavljeno v 80. letih in sistem, pred katerim so vsi strašili, preden se je uveljavljal, se je pokazal kot zelo dober, zelo uspešen, ampak smo ga, tako kot mi radi naredimo, brez evalvacije in tako naprej opustili. In sedaj ga na enaki filozofiji pravzaprav vzpostavljamo ponovno. Da so o tem sistemu

razmišljali tudi naši sedanji opozicijski poslanci, nam pove, da je bil že leta 2007 pripravljen zakon, ki je razmišljal na podoben način. In seveda v tem času, to se pravi treh let, se je ta način, ki je bil dobro zamišljen, saj ste ga tudi vi zastavili, dopolnjeval in določene dileme in pomisleki so se odpravljali.

Vsak sistem, ki se uveljavlja, ne more v celoti predvideti vseh neznank, ki se pojavljajo. Ampak jaz sem prepričana, da so v maksimalni možni meri vračunane v sistem. Če pa ne bodo v celoti odpravljene, zakon še vedno lahko na nek način popravimo.

Zakaj prihaja do črtanja ene tretjine prejemnikov? Ves čas izražate pomisleke o tem, da bodo izpadli upravičeni uporabniki pomoči oziroma subvencij. Nekajkrat sem že povedala, da sem sama izvajala kvalificirano raziskavo s kombinacijo petih raziskovalnih metod po celi Sloveniji. Ta raziskava je pokazala, da dejansko prihaja do zlorab. V največji meri prihaja do zlorab pri napačnem ali izkrivljenem prikazovanju statusa enostarševske družine. To ni podatek, ki sem si ga izmislila, to je podatek, ki je bil ugotovljen z raziskavo. In če želimo biti pravični, potem moramo te zlorabe preprečiti. Na drugi strani pa je to, na kar tudi stalno opozarjam ministrstvo, da obstaja tudi približno petina ljudi, ki bi bila po sedanjih zakonih upravičena do družbene pomoči, pa zaradi neprijaznosti sistema, zaradi slabe organiziranosti na sistemu, zaradi nepovezanosti mreže tistih, ki se s sistemom pomoči ukvarjajo, pripelje do tega, da ti uporabniki pomoči ne dobijo. In to se največkrat dogaja ravno pri tistih ljudeh, ki verjetno zaradi starosti, zaradi funkcionalne nepismenosti, zaradi ponosa, o katerem govorite, ne pridejo do sistema. Zato bomo v drugi fazi, predvsem pri pripravi zakona o socialnovarstveni dejavnosti, morali razmisliti, kaj bomo storili za to, da bomo sistem pravičnosti zagotovili na ta način, da bomo vanj zajeli tudi upravičence, ki jim pomoči pripadajo, pa jih danes ne morejo dobiti.

Kot sem že rekla, podatki kažejo, da bodo tisti upravičenci, ki se nahajajo v najslabšem socialno-ekonomskem položaju, z novim sistemom dobili več. Dobili bodo več. Pa še nekaj se mi zdi izredno pomembno. Ta model, ki je vzpostavljen, predvideva princip aktivacije. Poglejte, s to isto raziskavo sem ugotavljala, da kar 80 % tistih, ki so prejemniki denarnih pomoči, ostaja brezposelnih od enega leta in več, to se pravi pet let in tudi več, in se ne vključuje v družbo. Razlogi za to so različni. Velikokrat je tudi njihovo slabo psihofizično stanje, bolezen in tako naprej. Pa vendar, tisto, k čemur moramo mi težiti, je, da čim več ljudem omogočimo aktivacijo. Zato je princip aktivacije, ki ga predvideva ta zakonodaja, zelo dober, kajti dodeljuje osnovno raven socialne pomoči, nad to pa priznava, da se v osnovno ne všteva tisti dohodek, ki ga človek doseže z lastnim aktiviranjem, in tisto, kar smo dosegli še z dodatnimi amandmaji in kar se mi zdi posebej

pomembno – upošteva tudi to, če se človek vključuje v programe psihosocialne pomoči. Tisto, kar je najslabše, je, da je človek trajno družbeno izločen. To se pravi, da moramo storiti vse, da mu približamo možnost aktivacije, seveda pa z odpiranjem novih možnosti napovedujem zakon o socialnem podjetništvu, ki naj bi odpiral tudi možnosti za zaposlovanje tistih, ki težje konkurirajo na trgu delovne sile, da se v družbo vključijo. Tisti, ki ste delali s temi ljudmi, jaz sem imela možnost z njimi tudi sodelovati in delati, lahko rečem, da to v veliki meri vpliva tudi na erozijo njihove osebnostne strukture, zato jaz mislim, da je to še kako pomembno, da jih vključimo.

Pomislek glede centrov za socialno delo. Ministrstvo je že večkrat povedalo, da bo do neke mere razširilo število zaposlenih in okrepilo njihovo dejavnost tudi s tistimi delavci, ki so zlasti na občinah in tudi v drugih službah opravljali podobno dejavnost. Ta premik je predviden in okrepitev centrov je predvidena. Razumem pa, da so centri izražali pomisleke, ker v preteklosti se jim je nalagala velika kopica nalog, analogno s tem pa se niso krepile njihove kadrovske zmogljivosti.

Na eni strani poenostavitev postopkov zaradi informacijskega sistema in na drugi strani okrepitev z novimi kadri naj bi prepeljalo do tega, da bi dejavnost lažje zmogli. Zame je pomembno tudi to, da centrom za socialno delo zaupamo, jaz pač sodim v tisto skupino ljudi, ki jim zaupa, da bodo svojo dejavnost opravljali ne le kot administrativni posel, ampak tudi kot obliko svetovanja. Predvideva se tudi povezovanje z zavodi za zaposlovanje in tako naprej, kjer naj bi se na aktiven način iskale rešitve za preseganje položaja, v katerem se ljudje nahajajo.

In če povem še za starejšo populacijo, je za starejšo populacijo predvideno, da njihova aktivacija ne bo mogla biti izvedena zaradi njihove starosti in dela zmožnosti, zato se pri njih predvideva višja raven socialne varnosti in večji obseg pomoči.

Sama sem prepričana, da je ta zakon korak v pravo smer. Če pa se bodo pojavljale določene napake, določene nedodelanosti, nepremišljenosti, imamo pa to še vedno možnost popraviti. Ampak, kot pravim, tudi sami ste ugotavljali, da je korak v izgradnjo takega sistema pravilen, in mi to potrjujemo z zakonom, ki je v treh letih domislil, kako bi se v optimalni meri lahko implementiral. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ker je še interes za razpravo, prosim za prijave. Obenem vas obveščam, da se bo po tem krogu razpravljavk in razpravljavcev oglasil tudi gospod minister.

Besedo ima Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister s sodelavci, kolege in kolegi!

Precej truda sem si naložil že na samem odboru, pa tudi v razpravah ob sprejemanju ali zavračanju amandmajev, ko smo si tudi marsikaj tudi povedali.

Uvodoma moram reči, da se v poslanski skupini strinjamo, da so strukturne spremembe na tem področju potrebne in nujne. Da se je treba vedno truditi, da je socialni sistem pravičen, da se je treba truditi, kar je že mnogo let ne samo v javnosti, tudi v tej dvorani prisotno, da je treba na nek način vzpostaviti neke vrste enotno evidenco. S tem se strinjam in sem na odboru v razpravi in pri glasovanju tudi v tem smislu ravnal. Vložili smo kar nekaj amandmajev, ki, žal, niso bili sprejeti, predvsem na področju državne pokojnine, ki je bila danes že nekajkrat omenjena tudi s strani gospoda ministra. Pri državni pokojnini pa se ne moremo strinjati. Ne gre samo za pridobljene pravice, gre za neko omejeno število ljudi, ki niso imeli možnosti v preteklosti priti na drug način, po drugih, bi rekel, normalnih poteh do neke pokojnine na starost. Zagotovo se število teh ljudi izredno hitro manjša, v bodočnosti jih bo zagotovo bistveno manj in novi ne bodo prihajali, bodo pa zdaj kar naenkrat potisnjeni v nek socialni dodatek, ki ga bodo morali z dokazili, kar je z zakonom predvideno, uveljavljati, vendar bodo pri tem zagotovo hude težave, kot je, na primer, kot pravimo, družini primerno stanovanje; predvsem na podeželju bo to po moji oceni velik problem. Ni problem, na primer, prodati stanovanja in stanovanjske hiše nekje v Ljubljani ali njeni okolici ali pa na Obali, v nekih višinskih predelih našega podeželja, tudi tam, od koder sam izhajam, je pa ta problem bistveno večji in marsikdo bo po krivici ob ta minimalni dohodek, ki ga dobiva mesečno.

Zdaj obravnavamo amandma k 12. členu. Tudi tu smo v fazi obravnave na odboru predlagali ukinitvev 20. in 21. točke, kjer gre za prispevke humanitarnih organizacij in prispevke dobroteljskih ustanov. Tu smo menili, da bi bilo dobro te prispevke izločiti iz prejemkov, kot smo že v enem drugem zakonu to storili tudi na naš predlog, vendar žal to na odboru ni bilo sprejeto, smo pa tudi rekli, da nima smisla, glede na to, da se je Vlada oziroma koalicija odločila, da zadevo uredi na ta način, da tega ne upošteva, niti nismo vložili spet ponovno amandmajev, zaradi tega mi dovolite, da tukaj v teh nekaj minutah, ki jih imam na razpolago, tudi o teh zadevah spregovorim.

Že zadnjič sem in tudi mislim, da so prejšnji razpravljavci omenjali kadrovske zasedbe na centrih za socialno delo. Jaz sem vesel, da je bil tudi naš amandma nekako vključen v amandma koalicije oziroma tudi na pobudo zagotovo ministrstva, da se rok za uporabo tega zakona premakne na, mislim, da 1. junij naslednje leto, da bo možno vzpostaviti predvsem v inštitucijah države, ki razpolagajo s

posameznimi podatki, in s primerno povezavo s centri za socialno delo, da bo možno te podatke sploh uporabljati. Zagotovo bo pa velika težava pri kadrovski zasedbi centrov za socialno delo, sicer se predvideva prenos ljudi z občin, to se sicer lepo sliši, ampak jaz se bojim, da bo to predvsem problem pri množici majhnih občin, najbrž bo malo manjši problem pri velikih občinah, kjer imajo posamezne urade, ki so močno tudi kadrovske zasedeni in se najbrž posamezniki ukvarjajo sedaj izključno s temi problemi, ki bodo nekateri prešli v centre za socialno delo. Tam bo zagotovo lažje, v manjših občinah, kjer pa se posamezniki ukvarjajo z mnogimi zadevami in se mogoče samo v nekaj odstotkih ukvarjajo z obdelavo teh podatkov in z dajanjem mnenj, tam bo pa zagotovo težje. To je en problem.

Drugi problem pa je glede razpoložljivosti podatkov. Ampak kot rečeno, dobro, da je premaknjen rok uveljavitve oziroma pričetka uporabe tega zakona, da bodo centri za socialno delo tudi za današnji čas v normalni elektronski obliki pridobivali sprotne vse podatke, ki jih imajo na razpolago posamezne države institucije, ki s temi podatki tudi uradno razpolagajo.

Mi smo tudi že na odboru precej razpravljali o tem problemu, družini primerno stanovanje, pa ugotovili, da je treba spremeniti tudi stanovanjski zakon. Mislim, da je bila že kar dana neke vrste pobuda, da se na področju stanovanjskega zakona tudi nekaj spremeni predvsem v tem delu, ki je pomemben za realizacijo tega zakona.

Kar se tiče našega največjega problema, pa je to zagotovo ukinitvev državne pokojnine, ukinitvev nekaterih pridobljenih pravic, ki bodo sedaj v glavnem odpadle. Glede na to, da bo minister rekel, da bo ta socialni prejemek še večji od te državne pokojnine, to ja, vendar bi lahko bil poleg državne pokojnine, če bi bilo potrebno, tudi eventualno odvisno od statusa, od položaja posameznika, tudi ta socialni dodatek. Zato obžalujemo, da se bo to zgodilo, ker menimo, da je ta državna pokojnina ena od izredno pozitivnih stvari, ki se je zgodila za ta sloj prebivalstva, mislim, da je, če imam pravi podatek, okoli 17 tisoč prejemnikov. Že prej sem povedal, kdo so. Ta sprememba se je zgodila pred dobrimi desetimi leti in takrat je Državni zbor, kjer sem tudi sam sodeloval, z veliko večino to določilo oziroma to spremembo tudi sprejel. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo.

Mi se večinoma strinjamo, da je treba stvari urediti drugače. Kot je bilo ugotovljeno, se je s tem ukvarjala že tudi naša vlada. Ker je sistem nepregleden, zapleten in šepamo vedno pri istih stvareh, torej pri nadzoru – zelo slabo

stvari nadzorujemo, kam gre denar in kako gre denar, zato se mi strinjamo, da je potrebna sprememba zakona oziroma bi zakonu pritrdili, če nas ne bi neke stvari skrbele. Ministrstvo samo poudarja in tudi vsi ostali, da je za to, da bo sistem uspešen in da bo funkcioniral, treba vzpostaviti centralno evidenco oziroma nek informacijski sistem, ki bo podpora temu novemu načinu tudi v resnici dal: združiti 20 različnih evidenc in podobno. Ministrstvo je v rebalansu proračuna zmanjšalo sredstva na postavki e-sociala. Zato nas skrbi, da bomo prišli v situacijo, kot jo imamo na primer pri študentski prehrani, ko smo prav tako prolongirali datum uveljavitve zakona, pa še danes sistem ne funkcionira – poskusno funkcionira na Primorskem, ne pa po celi Sloveniji, kot bi moral. da se nam ne bo podobno zgodilo tudi tukaj. Jaz sicer vem, da je študentska prehrana stvar študentske organizacije, vendar pa je ministrstvo tisto, ki izvaja nadzor nad tem. In če na enem sistemu ni, bom rekla, vzpostavilo reda ali pa ga uveljavilo, se lahko bojimo, da ga bo tukaj še težje, ker gre za več prejemnikov, za bolj kompleksne stvari, kot pa je v tistem delu. In če bomo zakon uveljavili čez pol leta, bi pričakovali, da bo sistem že zdaj vsaj poizkusno nekje deloval, da vidimo, ali zadeva funkcionira ali ne, ne pa, da se bomo potem ukvarjali, ko bo že prišlo do kolapsa in bo cel kup stvari narobe, in odpravljali hitro napake, izbirali potem kakšna podjetja, ki bodo kar naenkrat stvari obvladala tako kot nihče drug v tej državi in podobno. Zaradi tega nas te stvari skrbijo in nanje opozarjamo. Iz centrov za socialno delo so opozarjali, da bo kar nekaj težav, in da če želijo uveljaviti sistem, kot je predviden, potrebujejo 300 novih zaposlenih. Ministrstvo sicer pravi, da bo iz občin prenesenih 27 delavcev. Ko so se uveljavljale občine in postavljale nove občine, nismo nikogar nikamor prenesli, pač pa smo zaposlili mnogo novih ljudi in zaradi izkušenj menimo, da se bo verjetno v tem primeru zgodilo isto. Mi bomo centrom naložili toliko novih obveznosti, potem se bo zgodilo, da centri tega ne bodo mogli narediti in bo treba zadevo hitro reševati, pomeni z novimi ljudmi, ki jih bomo potem spet dva meseca, tri mesece uvajali in vprašanje, kaj se bo med tem dogajalo s socialnimi transferji.

Mi bi si želeli, če gremo res v tako veliko spremembo, in to je velika sprememba, in mi jo podpiramo, v splošnem se nam zdi prav, da je vstopna točka na enem mestu in verjetno so za to res najbolj primerni centri za socialno delo, vendar pa jih ne moremo postaviti pred izvršeno dejstvo. Sistem bi moral začeti veljati s tistim dnem, ko bi bili že vsi usposobljeni, evidence morajo biti urejene, informacijski sistem mora delovati, ne pa, da se potem dogaja, da stvari ne delujejo tako, kot bi morale. Moja kolegica je rekla, da bodo tisti, ki prejemajo sedaj socialne prejemke, prejeli več. Mi smo na odboru slišali nek drugačen izračun, mislim, da s strani gospoda Strehovca, da ni tako, zato bi bilo

verjetno prav stvari res temeljito pogledati in mogoče postaviti tudi, kot sem rekla, poskusni sistem, kjer bi lahko prejemniki sami prišli do podatkov, ali bodo upravičeni ali ne bodo, ravno zaradi vseh teh alinej, ki se bodo upoštevale, kdo je upravičen in kdo ni upravičen. Zdaj je veliko novih dejstev, ki se bodo upoštevala in prejemniki – ta trenutek nihče ne ve, ali bo še upravičen ali ne bo upravičen, kot je rekel že kolega zaradi, ne vem, velikosti stanovanja ali pa podobno. Vemo, da evidence so, vendar obdelava tega, analiza in povezava teh ni najbrž tako enostavna, tudi če mi za pol leta zamaknemo uveljavitev zakona.

Tako bom podprla naš amandma. Upam, da so stvari res tako daleč pripravljene in da so moji strahovi, ki sem jih tukaj povedala, odveč.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Andrej Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Lep pozdrav vsem navzočim!

V razpravi o amandmaju k 12. členu je bila izražena bojazen, da se zadeve ne bodo izpeljale tako, kot so zamišljene, vendar je to izrazito tehnično-strokovno vprašanje. Računamo, da se bodo. Seveda pa je bojazen prisotna in določeno nelagodje tudi pri samih, kot sem že slišal odmeve, strokovnih delavcih na centrih za socialno delo – tudi to sem slišal v kontaktu z njimi – sočasno pa tudi pozitivno pričakovanje, da bodo spremembe tudi za njih prinesle bistveno drugačno delo, da bodo lažje opravičili svoje strokovne odločitve, ki so bile do sedaj mnogokrat podvržene kritikam, da je dodeljevanje pomoči netransparentno, neracionalno in tudi krivično.

Zakon torej prinaša nekaj ključnih zadev, o katerih smo zdaj in pravzaprav že leta govorili, to je enotna vstopna točka in princip, da se vsi dohodki štejejo. Izvzeti so le posebni nameni in zadeve, ki se nanašajo na pokrivanje posebnih potreb. Sicer pa je pravilno izhodišče, da se vse šteje in je treba upoštevati skupnost, v kateri posameznik živi, njihove prihodke. Tu so bile tudi, kot vemo, zlorabe, napačna prikazovanja, zato se je tudi v tej smeri prizadevalo, da bi te evidence bile bolj popolne in da bi tudi strokovni delavci imeli lažje delo, ne pa, da bi morali sami dokazovati obstoj določene skupnosti, določena aktivnost bo tudi na strani uporabnikov.

Bojazen je tudi, ali bo zakon prinesel za posameznika več ali manj. V celoti gledano, mislim, dolgoročno, bo prinesel več in predvsem bo ta pomoč bolj pravično dodeljena, kljub vsemu.

Ne morem mimo štipendij, državne štipendije, njihov fond se bo bistveno povečal, prejemnikov bo več. Argument študentskih organizacij, ki zavrača omejevanje študentskega dela, ob teh ukrepih izgublja svojo

argumentacijo. Ob tem je treba povedati, da kar 7 tisoč kadrovske študentske štipendije ni bilo porabljenih v preteklem obdobju, to se pravi, položaj študentov in dijakov se bo izboljšal, pravilno je to, da smo k temu pristopili pred tem, preden se omejuje pravzaprav študentsko delo. Ta pristop je pravilen in upam, da bomo tudi na drugih področjih prišli do bolj racionalnih in bolj pravičnih dodeljevanj socialnih podpor.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Ljubo Germič.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Gospod minister s sodelavkami, sodelavci, kolegi in kolegi!

Pri tem zakonu je treba v začetku jasno opozoriti na ključni namen tega zakona. To ni zmanjševanje pravic iz socialnih transferjev, ampak ključni namen tega zakona je, da se učinkoviteje in pravično porazdeli dodeljevanje socialnih pomoči. To je treba v uvodu k razpravi k temu zakonu jasno in glasno povedati, kajti nemogoče je ignorirati to, kar nam govorijo ljudje, ko se z njimi pogovarjamo, da je moč na tem področju videti tudi kakšno krivico; in ne samo ene, kajti ljudje, ki pripeljejo svoje otroke v vrtec, lahko vidijo, da je prispevek za vrtec lahko različen pri ljudeh, ki živijo mogoče boljše od tistih, ki živijo slabše, ampak znajo v okviru tega, kako danes urejamo to področje, ravnati tako, da imajo nižji odmerki tega. Danes vemo, da je veliko socialnih pravic opredeljenih v različnih zakonih, ker nimamo enotne definicije kroga oseb, ki so vključene v to, da po zakonu naj prispevajo k boljšemu socialnemu statusu vlagatelja za določeno socialno pravico. Danes vemo, da nimamo enotnega pristopa na način, kako definirati dohodek, kajti različne socialne pravice, definirane v različnih zakonih, na različen način opredeljujejo dohodek, ki se všteje za izračun eventualne socialne pravice. Danes vemo, da nimamo po različnih zakonih enotne definicije premoženja. Torej se za uveljavljanje določene pravice pri izračunu sklicuje na različno premoženje in na ta način lahko pride tudi do neupravičenega določenega socialnega transferja ali pa nekemu, ki bi bil upravičen, tega socialnega transferja ne dodelimo. In v izogib vsem tem anomalijam, ki jih danes lahko srečujemo, je pristop tega zakona, da uredi z enotno vstopno točko, kjer se na enem mestu zbirajo vsi podatki in na enem mestu odloča o pravicah – kot uveljavljanje pravic iz javnih sredstev. In ta pristop se meni zdi pravi. Za to, da se bo tako lahko urejalo, so pa definitivno potrebne določene evidence. In tukaj ministrstvo, strokovne službe in centre za socialno delo, in seveda vse tiste, ki bodo morali zagotoviti to uporabo različnih evidenc, čaka zahtevna naloga. In skozi razpravo, že pred in na odboru, je bilo s strani ministrstva zagotovljeno, in tudi v odnosu do teh pripomb in opozoril, tudi zamaknjeno samo izvajanje

pričetka izvajanja tega zakona. Tudi opozorila o kadrovske zasledbi centra za socialno delo so na mestu. Tukaj je velika odgovornost na lokalni skupnosti, ministrstvu in centrih za socialno delo, da bodo našli hitro zadovoljive odgovore na to, da bo prenos teh kadrov z lokalnih skupnosti v okviru centra za socialno delo tako uspešen, da bo mogoče realizirati te naloge.

Ko danes govorimo o podpori temu zakonu, se je treba vprašati, ali želimo še vedno nepregleden sistem ali želimo to urediti na transparenten način. In odgovor, vsaj pri meni, je jasen – socialne transfere želimo urediti na transparenten način. K temu naj dodamo še zelo pomembno dejstvo, ki ga je treba tukaj dodati, da se s tem zakonom na novo določa minimalna raven socialne varnosti in določitev njene višine na ravni, ki bo zagotavljala dostojno življenje. Na to mi danes pozabljamo, in v okviru tega ministrstva, v okviru te vlade je bil narejen izračun minimalnih življenjskih stroškov in se prag za dodeljevanje socialnih pomoči postavlja na ta nivo, kar je višje, kar je za zagotavljanje socialne varnosti in dostojnega življenja posameznikov ključen in zelo pomemben element. Seveda pa je v tem zakonu zelo pomembno spoznanje in cilj, da se prepreči kakršnokoli kopičenje socialnih transferjev zaradi nepreglednosti sistema. To pa pomeni, da bi do socialnih pravic bil upravičen nekdo, ki bi po transparentnem sistemu do tega ne bil upravičen, ali pa, da nekdo, ki bi lahko do neke pravice bil upravičen, te pravice ni deležen. Pri tem je treba opozoriti in poudariti, da ta zakon socialne pravice oziroma uveljavljanje pravic iz javnih sredstev uveljavlja tako, da jih enotno zbira v evidenci in da se to ne porazdeljuje po različnih blagajnah. To je zelo pomembno tudi za pokojninsko blagajno, kjer se vsa finančna izplačila posameznikov, ki ima naravo socialnega transferja, prenašajo s pokojninske blagajne, torej z naslovov, ki niso vezani na plačane prispevke v aktivni dobi, v okviru proračuna za zagotavljanje socialnih pravic.

Tukaj je treba tudi jasno in glasno povedati, da se število študentske štipendije znatno povečuje in da se obseg sredstev bistveno povečuje in tako razlika znaša dobrih 60 milijonov evrov, ki bodo namenjeni za dodelitev študentske štipendije. Ko pa govorimo o amandmaju, ker diskusija o amandmaju, ki sedaj tukaj teče, je bistveno širša od vsebine samega amandmaja k 12. členu, bi želel povedati samo to, da ga ni mogoče podpreti. Ni ga mogoče podpreti iz preprostega razloga, zato ker smo o 12. členu na odboru govorili in smo s sprejetim amandmajem koalicijskih poslanskih skupin besedilo tega člena, ravno v tej točki, o kateri govori ta amandma, spremenili tako, da je odgovor na vaše opozorilo, ki je na mestu, ampak da vsebina tega amandmaja, potem ko je bila sprejeta, konsistentno odgovori na vaše pomisleke. Tako vsebini amandmaja ni moč argumentirano pritrditi, ampak je potrebno

poudariti, da smo na odboru to vsebino korigirali tako, da je ustrezno rešen tudi vaš pomislek.

Če zaključim. Gre za zakon, ki bistveno drugače ureja koncept socialne varnosti v Republiki Sloveniji, ki izhaja iz skrbi za posameznika, zato da se mu zagotavlja dostojno življenje. Gre za pravično urejanje socialne države, ki naj bo tudi dolgoročno vzdržna. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Mirko Brulc.

MIRKO BRULC: Lepo pozdravljeni!

Samo z veliko občutljivostjo je možno spreminjati zakonodajo, ki je vezana na socialno in tega se Socialni demokrati zelo zavedamo. Anomalij je v tej družbi ogromno, nekaj jih je bilo že danes naštetih. Na lokalnem nivoju se z njimi srečujemo. Recimo, samska starejša oseba živi v sto kvadratnih metrov velikem stanovanju, ne more plačevati stroškov in je socialno ogrožena. Kljub prizadevanju centra za socialno delo, stanovanjskega sklada in tako dalje, da bi prišlo do zamenjave, do manjšega stanovanja – se pa tega ne da dogovoriti. Takih zadev je še veliko in mislim, da ta zakon bo pripeljal do tega, da se bodo izenačili pogoji za tiste, ki potrebujejo socialno pomoč, da bo ta zadeva končno pregledna in da bo veliko manj vprašanj v okolju, tudi nestrpnosti do sokrajanov na nekih nivojih. Omenjeni so bili vrtci in podobno, kjer ljudje natančno vedo, kdo koliko plačuje in kdo ima kakšen standard, da ne bom vsega našteval. Mislim, da vsega tudi ta zakon ne bo rešil in da bodo nekatere anomalije in nekateri problemi še vedno ostali, ampak prizadevanja so in mislim, da je pot prava.

Ob tem, ko uveljavljamo ta zakon, moramo paziti, da centri za socialno delo ne bodo postali še večji birokrati, kot so danes, zato bodo potrebne nekatere spremembe v kadru, prenos kadrov, izobraževanje in podobno. To zahteva nekaj truda, ampak mislim, da ni razloga, da ne bi k temu pristopili.

Mislim, da je ta naša naloga skupna, da zagotovimo državljanom in državljanom dostojno življenje, tudi tistim, ki socialno pomoč potrebujejo, da dobijo z enega mesta to socialno pomoč in da se ta prag socialne pomoči ne zacementira, ampak se prilagaja gospodarskim situacijam in rezultatom tudi naprej.

Prepričan sem, da amandma k 12. členu ni možno sprejeti, da se da en del tega amandma vkalkulirati v nekatere druge člene tega zakona in da bo ta zakon le pripomogel k ureditvi teh razmer, vsaj v 90 %. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala lepa.

No, saj amandma k 12. členu je bil, tako kot se je izkazalo, praktično izhodišče za ponovitev splošne razprave in razprave na odboru. To, kar je bilo mogoče slišati, je seveda po eni strani razumljivo: smo za spremembe, ampak naj se nič ne spremeni. Tako lahko povzamem razpravo dveh opozicijskih poslancev.

Zavedam se, da je pred centri za socialno delo izredno naporno in odgovorno delo, ampak deset mesecev časa do uvedbe in vpeljave enotne vstopne točke je pa tisti čas, ki bi ob elektronski usposobljenosti in opremljenosti javne uprave vendarle moral zagotavljati to, da se bo dalo narediti tisto, kar je cilj tega zakona. To je, vpeljati enotno metodologijo, po kateri se naredi enotna evidenca vseh prejemkov, ki jih morajo posamezniki upoštevati ali ki morajo biti upoštevani pri dodelitvi denarnih prejemkov in subvencij in plačil, da ne bi prihajalo do tistega, kar so v prejšnjem mandatu bile nenehne besede, karkoli smo sprejemali, katerikoli zakon, "preprečiti je treba zlorabe".

Jaz amandmaja k 12. členu, ki bi črtal tretji odstavek, ne bom podprla. In sicer, zakaj? Pa povejmo, o čem 12. člen zakona sploh govori. Ta sodi v poglavje, ki govori o tistih rečeh, ki definirajo način ugotavljanja materialnega položaja upravičenca. 12. člen govori o tem, kateri dohodek se upošteva. In v dohodek se šteje 23 različnih definiranih dohodkov, na katere se sklicuje tudi ta člen oziroma ta amandma, ki želi ta odstavek črtati. Gre preprosto za to, da bosta pristojni minister za socialne zadeve in finančni minister natančneje definirala določila, kako se definira teh 23 postavk, o katerih je mogoče razpravljati kot upoštevanja vrednih prejemkih družine. Značilnost je namreč ta, da se seštevajo dohodki cele družine oziroma vseh članov gospodinjstva, ki reflektirajo na denarne prejemke oziroma na subvencijo in plačila. Drugi odstavek potem seveda govori še o tem, kaj se še poleg tega upošteva. Črtanje tega odstavka, še enkrat povem, bi pravzaprav pomenilo, da se odredimo natančnejši določitvi, kaj se upošteva in kako se upošteva.

Amandma torej vidim zgolj kot izkoristek priložnosti, da se govori o stvareh in da se do dobre mere prestraši ljudi, to pa je nedopustno, da se bodo socialni transferji za 1/3 zmanjšali. To je bilo namreč v razpravi tudi mogoče slišati, to pa ni res. Gre samo, da bodo prejemki in subvencije našle ljudi, ki to ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Najprej bom dal besedo ministru dr. Ivanu Svetliku, potem pa še razprava. Prosim.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa.

Če dovolite, bi dal nekaj pojasnil glede na pripombe, ki so bile izrečene.

Najprej o amandmaju samem. Torej amandma sam je opozoril na neko nedorečenost, ki smo jo pač potem tekom razprave na odboru korigirali. Ne gre za to, da bi iskali neke nove opredelitve posameznih vrst dohodkov, tako kot je bilo zapisano, ampak gre za podatke o teh dohodkih. Se pravi, mi pristajamo, jemljemo iste dohodkovne baze, iste iz baz, ki že obstajajo. Ta člen nam omogoča, da si ravno na tej podlagi ustvarimo potem tudi ustrezno podlago za to, da bo informacijski sistem lahko, tako kot je potrebno, oblikovan, in da bo tudi deloval. Skratka, črtanje ne pride v poštev, gre pa za ustrezno opredelitev, ki je že v popravku 12. člena vsebovana. Tako s tega stališča tega amandmaja z naše strani ne moremo podpreti.

Glede na navedbe, za katere mislim, da gredo predaleč, da se bo polovica upravičencev črtala, menim, da to ni točno, tudi ne glede na to, kar smo pri pripravi zakona in pri njegovi utemeljitvi posredovali tako javnosti kot poslancem. Naj vam navedem samo nekaj primerov.

Ocenjujemo, da bo prejemnikov denarne socialne pomoči kakih 25 tisoč več, kot jih je danes, ravno na podlagi tega zakona, da bo prejemnikov državne štipendije kakih 20 tisoč več, kot jih je danes, da bo prejemnikov varstvenega dodatka približno enako kot danes, vendar se bo njihova struktura spremenila, in podobno. Tudi če boste pogledali velikost, obseg proračunskih sredstev za to leto, za leto 2010, namenjenih vsem tem transferjem, v primerjavi s tem, kar načrtujemo za leto 2011, boste ugotovili, da se načrtuje precej več sredstev, okrog 120 milijonov več sredstev, zato da bi lahko te transferje na podlagi novih zakonov zagotovili. Upamo, seveda, da pri pripravi proračuna za leto 2011 ne bo prihajalo do bistvenih popravkov navzdol. Vse to kaže, da ne gre za zmanjševanje števila prejemnikov in ne za zmanjševanje obsega sredstev za te namene, ampak obratno, za njihovo povečevanje in tudi več sredstev. Res pa je, da se posameznik ne bo pojavil dvakrat ali trikrat kot stranka na centru za socialno delo: enkrat, recimo, kot tisti, ki se poteguje za otroški dodatek in poleg tega za državno štipendijo in tako naprej, zato ker bo sistem te stvari uredil in poenostavil.

Argument, da bo prišlo zaradi teh zakonov do več administriranja, do tega, da bodo ljudje izpostavljeni večjim zahtevam po dokazovanju, potem da bodo morali predložiti določene podatke, je, mislim, da povsem netočen, kajti eden od temeljnih ciljev tega zakona je, da vzpostavi, kot smo rekli, enotno vstopno točko, kjer se z eno vlogo in potem tudi z eno odločbo odloči o upravičenjih do vseh transferjev, do katerih posameznik ima pravico. Se pravi, ne bo mu treba hoditi na različne institucije, na različna mesta, ne dajati več vlog, ampak bo z eno vlogo na enem mestu to tudi opravil. Za to bo poskrbljeno z ustreznim

informacijskim sistemom, ki smo ga poimenovali E-sociala. Pripravljamo ga v sodelovanju z Ministrstvom za javno upravo. Oba z ministrico vodiva projektni svet, ki izvaja to zelo pomembno razvojno nalogo, in verjameva, da bo glede na potek dogodkov tudi pravočasno vse pripravljeno, da se bo po sedanji evidenci okrog 48 podatkovnih baz lahko povezalo, tako da bodo on-line dostopne potem tudi za svetovalce na centrih za socialno delo. Tudi to je tisto, kar zagotavlja manj administracije, hitrejše odločanje, hitrejši vpogled v celovit socialno-ekonomski položaj posameznika in tudi hitrejšo in kvalitetnejšo ter bolj pravično presojo njegovega položaja, pa tudi pravičnejšo dodelitev tega, kar mu pripada.

Po izvedbenem načrtu, ki ga imamo, naj bi ta sistem začel delovati konec februarja, v začetku marca prihodnje leto. Poskusna doba je predvidena za obdobje treh mesecev, tako da bomo lahko vse morebitne pomanjkljivosti in težave v tem času tudi odpravili. Naj povem, da ne gre za sistem, ki se vzpostavlja popolnoma iz nič, saj že sedanji tako imenovani informacijski sistem centrov za socialno delo povezuje vse tiste baze, ki se nanašajo na prejemke, na transferje, ki jih centri že danes dodeljujejo posameznikom, in vključuje tudi šest zunanjih podatkovnih baz, tako da izkušnje na tem področju so že kar bogate, tako da mi ne dvomimo v znanje strokovnjakov, ki nam pomagajo pri tem.

Kar zadeva vprašanje centrov za socialno delo, njihovi pripravljenosti oziroma nepripravljenosti, naj povem, da bo zelo zahtevno obdobje ravno v dobi uvajanja tega novega sistema, tega se vsi zavedamo, zato smo tudi pripravili posebni izvedbeni načrt, ki vsebuje tako kadrovske kot organizacijske aktivnosti, ki so potrebne za to, potrebna bo nova logistika dela znotraj teh centrov, potrebno bo usposabljanje vseh svetovalcev in vse to bo tekom tega leta tudi storjeno. Zavedamo se tudi tega, da bo treba centre kadrovske okrepiti, in sicer bo zaradi teh sprememb, ki jih sam zakon prinaša, veliko manj dela oziroma ne bo več dela s temi transferji na sedanjih občinah. Približno 300 ljudi se danes na občinah ukvarja s temi transferji, ne vsi v celoti, za polni delovni čas, naša ocena je, da tam do 200 ljudi se pa za polni delovni čas s temi transferji ukvarja. Mi se bomo s posameznimi občinami pogovarjali, ugotovili, koliko imajo prostih kadrovske kapacitete na račun spremembe tega zakona in verjamem, da ne bodo občine zainteresirane, da financirajo še naprej nekoga, za katerega dela nimajo, saj je naš skupni cilj, da tudi javno upravo v širšem pogledu naredimo bolj učinkovito v celoti.

No, naj navedem k temu tudi program, ki ga bomo aktivirali to jesen, se pravi, program za vključitev dodatnih 100 pripravnikov fakultete za socialno delo, ki bo bistveno okrepil tudi te centre, tako da bodo lahko kadrovske pripravljene takrat, kadar bo treba te aktivnosti

izpeljati. Pogovarjamo se še o eni možnosti, to je, da bi za to prehodno obdobje, ko bo dela največ, aktivirali še nekaj dodatnih ljudi, ustrezno usposobljenih, preko programa javnih del.

Vprašanje, ki se pogosto odpira v tej debati, je, da je center za socialno delo neke vrste institucija, ki jo posamezniki neradi obiščejo, češ da jih nekako stigmatizira. Moram reči, da tako zavodi za zaposlovanje oziroma uradi za delo in centri za socialno delo že dolgo niso več tovrstna institucija. Saj že danes državne štipendije dobijo ljudje preko centrov za socialno delo in je povsem normalno, da takrat, ko imajo to potrebo, to institucijo tudi obiščejo. S tem, ko bomo vse transfere prenesli na centre za socialno delo preko enotne vstopne točke, bo pa ta stigmatizirajoči učinek, kolikor ga sploh še je, povsem odpadel.

Rad bi povzel še enkrat tisto, o čemer sva s poslancem gospodom Presečnikom že debatirala, ko gre za vprašanje državnih pokojnin. Torej, ta sprememba je v tem zakonu, gre vzporedno s spremembo oziroma pripravo sprememb pokojninske zakonodaje, kjer je eno osnovnih načel, da vsa plačila, vsi transferji iz pokojninske blagajne, ki nimajo podlage v ustreznih vplačilih, ustreznih prispevkih, se prenesejo v sistem socialne varnosti. Tako je s tega načelnega razloga ta sprememba tudi narejena. Razumem oziroma mi razumemo, da so državne pokojnine bile in so neke vrste dosežek iz preteklosti, lahko celo rečem v smeri nekega državlanskega dohodka za vsakega posameznika v tej državi. Žal, ta ideja, ta koncept doslej ni bil razdelan in tudi v sedanjih situaciji ocenjujemo, da je najbrž malo možnosti, da bi ga lahko v kratkem uveljavili, zato moramo graditi druge sisteme, ki bodo finančno vzdržni pa seveda hkrati tudi pravični. Ravno tisto, kar je pomembno pri tem, je, da bodo res tisti prejemniki državne pokojnine, to je gospod Presečnik sam poudaril, tisti prejemniki državne pokojnine, ki zares potrebujejo to pomoč, ki so od te pomoči v glavnem odvisni, nimajo drugih virov, da bo taka pomoč zanje zares bistveno večja: od približno 180 evrov danes bo šla na 450 evrov v prihodnje, če seveda nimajo drugih virov. Tako kot, seveda, velja preverjanje možnosti pokrivanja stroškov življenja iz drugih virov tudi za druge državljane Slovenije. Je pa seveda tukaj dilema, ali lahko samo v enem primeru gremo na posameznika, ne da bi upoštevali njegovo stanje v celotnem gospodinjstvu. To lahko naredimo takrat, kadar so bila tudi vplačila, recimo, prispevki plačani z njegove strani, to so osebni prispevki za pokojnino. V tem primeru žal tega ne ugotavljamo, ljudje pač niso plačevali za to državno pokojnino in zato ne moremo tega načela enako uveljaviti pri njih, zato moramo upoštevati tudi premoženjsko stanje njegovega partnerja oziroma gospodinjstva, v katerem te oseba živi. To potem vodi tudi do tega, da nekateri teh državnih pokojnin v prihodnje ne

bodo več prejeli, glede na to, da je njihov partner prejemnik visoke, denimo, pokojnine ali da ima premoženje, ki je znatno nad ravno, ki jo ta zakon opredeljuje.

Prav gotovo je eno od osrednjih vprašanj vprašanje vloge nepremičnin. Moram takoj povedati, da upoštevanje nepremičnin že danes obstaja pri posameznih socialnih transferih, tako da to ni povsem nova zadeva, res pa je, da želimo nepremičnine kot potencialni vir dohodka upoštevati dosledno pri vseh socialnih transferih, ker to je tisto, kar tudi vodi k temu, da bo sistem pravičen, da nimamo nekaterih ljudi, ki se jim to ne upošteva pri prejemkih, v drugih primerih pa bi se jim to upoštevalo. Zato se mi zdi, da je že iz načelnega razloga pomembno, da dosledno ta vir dohodka uporabimo.

Še enkrat je treba povedati, da ne gre za celotno vrednost nepremičnin, ampak gre za vrednost oziroma potencialni dohodek, ki ga ta nepremičnina lahko daje. Ta pa je bistveno različen: recimo, v glavnem mestu države, ali v velikih mestih, ali nekje na podeželju. Temu ustreza je tudi ocena potencialnega dohodka bistveno različna. Seveda pa variira tudi glede na starost nepremičnine, velikosti, itd. Tako bo to seveda upoštevano prav s tega vidika.

Bi rad opozoril še na to, da če govorimo o pravičnem socialnem sistemu in socialni pravičnosti, in to smo upoštevali v rešitvah tega zakona, da bodo centri za socialno delo upoštevali stanje posameznika, ki določa, da nepremičnino ima, zlasti ko gre za starejše osebe, ki pogostokrat te nepremičnine ne morejo same, zaradi različnih okoliščin, tudi zaradi lokacije, spraviti v aktivno obliko, ne morejo iz tega dohodka pridobiti. Ta možnost je, da prejemajo vse prejemke še naprej, da pa seveda dovolijo zaznambo na to nepremičnino, kar že tudi danes obstaja. Saj nekdo, ki je šel v dom za ostarele, pa sam nima drugega vira oziroma teh stroškov drugi ne pokriva, se mu pravzaprav ta nepremičnina ravno tako obremeni z ustrežno zaznambo. Ta zadeva ni povsem nova. Je pa pomembno pri tem, da bo ta rešitev prispevala tudi, upajmo, k živahnejšemu prometu in ekonomiziranju z nepremičninami, ne nazadnje bo potem lahko na dolgi rok nekaj več tudi socialnih stanovanj zagotavljala občinam, ugotavljamo, da jih stalno primanjkuje.

Morda še vprašanje, kaj ta zakonodaja pomeni za posameznika. Seveda je sprememba velika in posamezniki bodo imeli na začetku nekaj vprašanj, kaj vse to lahko zanje pomeni, predvideva se možnost informativnega izračuna, ki ga bo posameznik lahko tudi dobil, in ob vzpostavitvi informacijskega sistema E-sociale bo v prihodnje možno vzpostaviti tudi to elektronsko poslovanje med centri in posamezniki. Tako je to potencial, ki ga ta rešitev tudi daje. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati k amandmaju k 12. členu? Prijava.

Gospod Robert Hrovat, prosim.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Res je to, kar je minister rekel, da smo šli nekoliko širše v razpravi, kot je pa sam amandma, ampak spoštovani minister, jaz bi vas rad samo opozoril, da zelo zelo ste prepričani v svoj prav, kar spoštujem, zelo ste prepričani, da bo ta zakon zaživel tako, kot ste zdaj obrazložili. Ampak vam obljubim, da vas bom takrat, ko bo prišlo do uveljavitve tega zakona, spomnil na to vašo prepričanost, da je točno tako, kot je zapisano v zakonu, da bo tudi takšna realizacija na samem terenu. Dejstvo je, da gre za velike in korenite spremembe. Najbrž se s tem vsi strinjamo, imam pa občutek, kot da se poslušamo, pa se ne slišimo. Mi nikoli nismo govorili, da intenca zakona ni dobra, zagotovo je, ne nazadnje temu priča to, da je bilo to že pripravljeno, vsaj osnutki pripravljene v prejšnjem mandatu, ker dejansko je treba to zadevo realizirati na tak način, vsaj približno tako, kot se zdaj predvideva.

Ampak, o čem mi danes pravzaprav govorimo? Govorimo o tem, da stroka, da centri za socialno delo opozarjajo na nedorečenosti v tem zakonu. Vsi smo bili priča oziroma člani Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, da je sama razprava potekala zelo dolgo časa. Veliko strokovnjakov je bilo vključenih, bili so tudi predstavniki centrov za socialno delo, ki so opozarjali na točno tiste stvari, o katerih danes jaz govorim. Govorimo o enotni evidenci, za katero še nismo prepričani, da bo resnično takšna, kot se govori. Treba bo vključiti preko 40 baz, ki se bodo združile v eno točko. Če se samo spomnimo, da je preko noči zaradi informacijskega sistema, zaradi neke preнове informacijskega sistema nastalo 7 tisoč več izbranih, se meni enostavno postavlja vprašanje, ali bomo sposobni v tem letu, kot je še na voljo do uveljavitve tega zakona, res vzpostaviti vse te evidence na enem mestu, kot predvideva zakon.

Poglejte, še pred enim mesecem ste bili prepričani, da zakon lahko začne veljati s 1. 1., zdaj pa ste ugotovili, da bi bilo mogoče dobro, da prolongiramo za 6 mesecev. Se strinjamo, ampak še vedno govorimo o opozorilih stroke – te pripombe niso zrasle na našem zelniku. Ko smo poslušali na odboru predstavnike za socialno delo – kaj so govorili: "To je neizvedljivo. Neizvedljivo! Premalo zaposlenih, težko bomo to uveljavljali, postali bomo uradniki, postali bomo administratorji. Ne bomo več opravljali tistega dela, za katerega smo se izobrazili." To so bila opozorila na Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide. In kaj lahko rečem – jaz verjamem stroki. Nimam razloga, da ne bi verjel tudi vam,

ki ste pripravili ta zakon, ampak kljub vsemu: eno je teorija, drugo je pa praksa. In ljudje, ki so govorili na Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide, so govorili na podlagi izkušenj. In za to gre. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Želi še kdo razpravljati?

Gospod Jakob Presečnik, izvolite.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Še enkrat lep pozdrav vsem!

Zahvaljujem se ministru za obširen odgovor tudi na mojo ali pa našo temo, ki je bil podan že na odboru. Ampak kljub temu moram povedati nekaj zadev.

Predvsem bodo tu, predvidevam, velike težave glede državne pokojnine v odmaknjenih predelih, tam, kjer gre za male kmetije, kjer bo obvezno treba nekaj narediti, verjetno se bo občina, ali kdor je predviden, vknjižila, podobno kot pri domovih, kot ste pravilno ugotovili. Gre pa tudi za manjše obrtnike in tako dalje. Torej, problem bo v teh odmaknjenih predelih, kjer sicer je neko uradno premoženje, vendar to premoženje zagotovo ničesar ne prinaša. Zato se bo položaj teh ljudi kar naenkrat spremenil: od nekega stalnega dohodka, prihodka posameznika, za katerega smo dobili veliko soglasje pred desetimi leti, bo ta zdaj kar naenkrat usahnil in bomo imeli tudi statistično več socialnih problemov zaradi tega. Statistično bo zagotovo več socialnih problemov, kljub temu da verjamem oziroma tako piše tudi v predlogu zakona, da se bo zadeva reševala na način, kot ga predvidevate, s socialnimi kriteriji.

Tako se mi zdi, da gremo korak nazaj, in to pri tistih ljudeh, ki resnično niso vplačevali v sistem v preteklosti, v mnogih primerih niso imeli niti te možnosti, ampak ravno pri teh ljudeh bomo šli korak nazaj glede socialne varnosti, in na koncu koncev, kar tudi ni povsem nepomembno, pri občutku socialne varnosti oziroma zapostavljenosti posameznikov.

Toliko se mi je zdelo, da sem se še moral oglasiti. Se vam pa zahvaljujem za odgovor, ki ste ga dali na mojo razpravo, tako danes kot na seji odbora. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 22. člen in amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 64. člen in amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

Zaključujem razpravo o amandmajih. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali jutri, 13. 7. 2010, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA – DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SOCIALNOVARSTVENIH PREJEMKIH, REDNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade. Gospod minister dr. Ivan Svetlik, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Gospod podpredsednik, hvala lepa. Še enkrat, spoštovane poslanke in poslanci!

Namen tega zakona je predvsem zmanjšanje tveganja revščine z dvigom osnovnega zneska denarne socialne pomoči. Zato je določena nova vrednost osnovnega zneska minimalnega dohodka oziroma je odpravljen razkorak med višino socialnih transferov, ki so indeksirani na podlagi splošnih rasti cen življenjskih stroškov oziroma potrebščin in cenami osnovnih življenjskih potrebščin, ki jih za zadovoljevanje svojih potreb kupuje prebivalstvo z dna dohodkovne lestvice.

Drugi namen je smotnejša razdelitev proračunskih sredstev tudi po kriteriju trajanja socialne ogroženosti, in sicer zato uvajamo dve ravni, to je minimalni dohodek za pokrivanje osnovnih življenjskih stroškov plus varstveni dodatek.

In tretji namen je spodbujanje delovne aktivnosti prejemnikov socialnih pomoči, tistih prejemnikov, ki so seveda dela zmožni. Naš cilj je, da se uveljavi načelo "izplača se delati" oziroma spodbujanje teh prejemnikov k večji delovni aktivnosti oziroma ohranjeni in motivaciji za delo.

Poglavitne rešitve, ki jih prinaša ta zakon, bi izpostavil kot naslednje.

Prvič. Za prejemnikečasne denarne socialne pomoči, ki zaradi trenutnih spremenjenih življenjskih okoliščin za omejeno obdobje nimajo virov dohodka, se uvaja še naprej denarna socialna pomoč, katere višina pa se povečuje s sedanjih 226 na skoraj 289 evrov ali za okroglo 27 %. Za tiste prejemnike, ki pa denarno socialno pomoč prejema dalje obdobje, pa se uvaja še dodatno varstveni dodatek, ki lahko za posameznika, v kolikor živi sam in nima drugih virov, znaša 450 evrov mesečno.

Spreminja se tudi ekvivalenčna lestvica za določanje višine minimalnega dohodka za posamezne družinske člane. Različno za različne. Rad bi poudaril, da se zlasti dviga tako imenovani "ponder za otroka" na 0,7 v primeru srednješolcev pa skoraj na 0,9 oziroma na 0,89. Prav tako se spreminjajo nekateri drugi ponderji, ki bodo na novo določeni po tem položaju celotne družine oziroma gospodinjstva kot enote, ki se opazuje, kadar gre za upravičence do denarnih socialnih pomoči.

Uvaja se po tem zakonu medinstitucionalna komisija med centrom za

socialno delo in Zavodom Republike Slovenije za zaposlovanje z namenom razrešitve okoliščin, ki vplivajo na nezaposljivost in socialno stisko brezposelnih upravičencev do denarne socialne pomoči, in sicer zato, da bi ustrezno presodili položaj posameznika in mu čim hitreje iz tega položaja pomagali.

Dodajajo se nove subvencije za delodajalce, kadar ti zaposlujejo prejemnike denarne socialne pomoči in posebej uvajamo tudi dodatek za delovno aktivnost k minimalnemu dohodku. Tako bodo posamezniki, ki bodo sami sposobni ustvariti tudi nekaj dohodka, ki se bodo želeli aktivirati, zaradi tega spodbujeni, da to tudi storijo, in ta osnovna pomoč ne bo odtegnjena ali zmanjšana.

Poleg tega ta zakon uvaja prožnejše dokazovanje namenske porabe izredne denarne socialne pomoči in pa tudi omilitve kaznovanja zaradi nenamenske porabe v primerjavi s sedanjim stanjem.

Kot smo že navajali v prejšnji razpravi, ta zakon prinaša zaznambo prepovedi odtujitve in obremenitve premoženja za upravičence do varstvenega dodatka za določen čas ali trajno, upravičence do trajne denarne socialne pomoči, pa tudi za upravičence do dolgotrajne denarne socialne pomoči, torej tiste, ki v zadnjih treh letih prejema to pomoč in so prejeli to pomoč najmanj 24 krat.

Rad bi opozoril še na to, da gre za izboljšanje veljavnih zakonskih določb pri opredeljevanju denarnih socialnih pomoči, ko gre za enostarševsko družino oziroma to rešujemo tako, da vpeljujemo domnevo obstoja zunajzakonske skupnosti. In sicer, kadar gre za dve osebi, ki nista sklenili zakonske zveze, ne glede na njen čas trajanja, če se jima je rodil skupni otrok ali sta ga posvojili, in ne gre za enostarševsko družino ter ni razlogov, zaradi katerih bi bila zakonska skupnost neveljavna. S tem želimo tudi zmanjšati možne zlorabe, na katere smo bili doslej velikokrat opozorjeni. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide, kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe dr. Andreji Črnak Meglič.

Izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Gospod podpredsednik, ponovno pozdravljeni!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na prvem nadaljevanju 20. seje dne 1. 7. 2010 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o socialnovarstvenih prejemkih, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje po rednem postopku predložila Vlada.

Seji odbora so prisostvovali: predstavnice in predstavniki predlagatelja

zakona, predstavnica Zakonodajno-pravne službe in številni predstavniki zainteresiranih organizacij in društev.

O predlogu zakona je bila na podlagi 122. člena Poslovnika Državnega zbora opravljena splošna razprava. Državni zbor je navedeno razpravo opravil na 24. izredni seji dne 26. maja 2010 in sprejel sklep, da je Predlog zakona o socialnovarstvenih prejemkih primeren za nadaljnjo obravnavo.

V skladu z 29. členom Poslovnika Državnega zbora so bili s strani kvalificiranih predlagateljev vloženi številni amandmaji. Odbor je sprejel vse amandmaje poslanskih skupin koalicije in amandmaje odbora.

Odbor je bil seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, ki je navedeni predlog zakona proučila z vidika skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter zakonodajno-tehničnega vidika. Zakonodajno-pravna služba je k predlogu zakona podala tudi konkretne pripombe, pretežni del teh pripomb je bil upoštevan s strani amandmajev poslanskih skupin koalicije.

Odboru je bilo posredovano tudi mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, predlogi za amandmaje Fakultete za socialno delo, stališča Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, pripombe Socialne zbornice Slovenije, pripravljene pa so bili tudi predlogi za amandmaje odbora, ki so sledili mnenju Zakonodajno-pravne službe in jih je odbor sprejel.

V uvodni obrazložitvi členov je minister za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivan Svetlik na kratko predstavil temeljne razloge za sprejetje zakona ter zlasti njegove pogloblitve rešitve.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedala, da amandmaji poslanskih skupin koalicije v večji meri upoštevajo pripombe njihove službe. Ob tem pa je opozorila na predlagano definicijo zunajzakonske skupnosti iz 9. člena predloga zakona. Ta se razlikuje od definicije, ki jo vsebuje veljavni zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v prvem odstavku 12. člena, enaka pa je vsebini definicije, ki jo vsebuje predlog družinskega zakonika v prvem in drugem odstavku 4. člena. Ker predlog Družinskega zakonika še ni sprejet, je pravnosistemsko sporno, da bi obravnavani predlog zakona določal drugačno definicijo zunajzakonske skupnosti, kot je vsebovana v veljavnem zakonu. Pojasnila je tudi, da je namen preprečevanja zlorabe dopusten cilj, vendar ne z neenakimi kriteriji, in da bo dokazovanje zlorabe obstoja zunajzakonske skupnosti izredno težko, saj bo moral posameznik sam dokazati, da ni v zunajzakonski skupnosti oziroma da obstajajo razlogi, zaradi katerih bi bila zunajzakonska skupnost med partnerjema neveljavna.

V okviru razprave o posameznih členih so člani in članice odbora ter drugi vabljeni največ pozornosti namenili določbam 8., 9., 42.

in 49. člena predloga zakona. Razprava je potekala predvsem o problematiki v zvezi z osnovnim zneskom minimalnega dohodka, o denarni socialni pomoči, do katere je upravičena samska oseba, o obveznosti upravičenca do denarne socialne pomoči sprejeti vsako zaposlitev in o upravičencih do varstvenega dodatka.

Daljša razprava je potekala o problematiki v zvezi z osnovnim zneskom minimalnega dohodka, kjer je predvsem predstavnik Zveze svobodnih sindikatov Slovenije povedal, da sindikat vztraja na zvišanju osnovnega zneska minimalnega dohodka z 288,81 evra na 308,06 evra. Znesek, ki je določen v 8. členu predloga zakona, je po njihovem mnenju nezadosten in ne omogoča človeku dostojno preživetje. Nekateri člani in članice odbora so menili, da je ljudi, ki prejemajo ta minimalen dohodek, treba stimulirati, da se aktivirajo in takrat bodo dobili tudi višji znesek, kar predvideva predlog zakona. S strani predstavnika ministrstva je bilo pojasnjeno, da se je potrebno truditi, da posameznik, ki je delovno zmožen, ne bi bil dolgo v položaju, ko bi potreboval denarno socialno pomoč.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vsem členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje na podlagi 1. odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona uveljavljana pravic iz javnih sredstev, v katerega so vključili ... / znak za konec razprave/ Predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Ker je zbor na 24. izredni seji opravil prvo obravnavo predloga zakona, predstavitev stališče poslanskih skupin ni možna.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jih bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 9. 7. 2010. V razpravo dajem 6. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati?

Gospod Pojbič, izvolite.

MARIJAN POJBIČ: Hvala, gospod podpredsednik.

Torej, v Slovenski demokratični stranki bomo predlog amandmaja, ki smo ga vložili, seveda podprli. Hkrati bi pa rad povedal še nekaj zadev, na katere sem že opozoril na seji Odbora za delo, družino in socialne zadeve in invalide.

V Slovenski demokratični stranki se seveda strinjamo, da je tukaj potrebno sprejeti nove rešitve in da je prav, da se je prišlo s tem zakonom, ker ugotavljamo sami, da je zakon, ki je bil sprejet pred tem, zelo zastarel. Prav tako je bil sprejet pred tem, zelo zastarel. Prav tako ocenjujemo, da se gospodarski položaj v Sloveniji slabša, ranljivost posameznih skupin in družin je večja. Prav tako se je v letu 2009 število prejemnikov denarnih socialnih pomoči

močno povečalo. Tudi zaradi šibkosti sistema, predvsem pa nezmožnosti ugotavljanja celotne slike o dohodkih in premoženju posameznikov ter pomanjkljivem nadzoru, je bila možnost zlorabe teh denarnih socialnih pomoči velika. Prav tako so brez denarne socialne pomoči prevečkrat ostali tisti, ki jo dejansko potrebujejo, na račun tistih, ki znajo spretno izkoristiti pomanjkljivosti sistema v svojo korist. Sistem je tudi administrativno zastarel in zapleten. Prav tako smo prepričani, da se nekatere pravice, ki imajo značaj socialnih transferjev, urejajo na enem mestu in da je to pravilna odločitev. Na primer varstveni dodatek in pa državne pokojnine, da so višine minimalnega dohodka povečuje, saj sedanja višina ni več ustrezna dejanskim razmeram in ne omogoča preživetja.

Kar se pa nam zdi problematično, bi pa rad opozoril na to. Zakon po naši oceni ne ureja sistema socialnega varstva na celovit način. Da se sistem socialnega varstva ne ureja celovito, torej tudi tisti del, ki se nanaša na dejavnost, se sprašujemo, ali je izključna neureditev tega področja le finančna. Ocenjujemo, da je tudi nepotrebno dodatno administriranje, da se sistem dodeljevanja denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka draži z ustanavljanjem komisij, na drugi strani pa niso zagotovljeni vsi potrebni kadrovske resursi, predvsem tukaj mislim na prenos kadrov z ZPIZ-a.

Največja skupina prejemnikov denarnih socialnih pomoči je iz vrst nezaposlenih. Predlog zakona predvideva, da se bo za odločanje o njihovih pravicah formirala posebna komisija, ki bo pripravila mnenje. Torej, spet ponovno uvajanje nekkih komisij in dodatnega administriranja.

Potem vidim problem v informacijski podpori. Ni zagotovljena ustrezna informacijska podpora. Zakon predvideva, da bodo centri za socialno delo za potrebe odločanja o pravicah pridobivali podatke iz 25 različnih vrst institucij, za katerimi se jih ponekod skriva več, na primer različne upravne enote lokalnih skupnosti, kreditne institucije. Tudi niso pripravljene vsi podzakonski predpisi, ki morajo biti izdani za začetek uporabe tega zakona, tudi tukaj vidimo en velik problem in ocenjujemo, da bo ta zakon izjemno težko izvajati v praksi.

Finančne posledice, tukaj so zelo zelo nejasne in zadeve pomanjkljive. Potem, ugotavljanje dohodka – otroški dodatek se všteva v dohodek. Eden izmed največjih problemov sedanje ureditve, tu je seveda možna zloraba zaradi neustreznega upoštevanja premoženja v dohodek družine, s tem zakonom ne bo rešen. Premoženje, nepremičnina, se bo lahko upoštevala šele po uveljavitvi zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin in tega zakona še v tem trenutku nimamo.

Ureditev varstvenega dodatka. Predlagatelj znova predvideva, da bo ob uveljavitvi tega zakona 15 tisoč 300 manj prejemnikov varstvenega dodatka; sedaj 46 tisoč, potem za 1/3 manj. Po sedanjem sistemu

so do varstvenega dodatka upravičeni prejemniki vseh vrst pokojnin, starostne, invalidske, družinske, vdovske, sedaj naj bi bili upravičeni tisti, ki so starejši od 63 let, se pravi ženske, in nad 65 let moški. Takšna rešitev tudi prejudicira rešitve z ZPIZ-a, pogoje za upokojitev. Torej, govori že o tistem, kar se predvideva, da bi v nekem časovnem obdobju bil sprejet nek zakon s tistega področja, kjer bi se določilo to, o čemer sem sedaj govoril.

Potem smo tudi prepričani, da izvedba tega zakona, kot sem že prej povedal, ne bo dosegla svojega namena, ker sem prepričan, da zakona ne bo mogoče uveljaviti. Tudi predstavniki centrov za socialno delo so na Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide zelo jasno povedali, kako vidijo to situacijo, in sami so povedali, da tej nalogi ne bodo kos. Ne glede na to, da se bodo nekateri delavci, mislim, da 30, zaposlili z ZPIZ-a na center za socialno delo. Mislim, da imamo okrog 50 centrov za socialno delo, nekako takšna številka je – točna številka je 62; torej 62 centrov za socialno delo imamo, na drugi strani se bo pa zaposlilo 30 delavcev z ZPIZ-a na te centre. In kar so tam predstavniki centrov povedali, so prepričani, da tej nalogi ne bodo kos.

To so vse dileme in problemi, ki skrbijo Slovensko demokratsko stranko pri sprejemanju tega zakona. Vem, da tudi, če bodo sprejeti ti amandmaji, ne bodo toliko izboljšali zakona, da bi lahko potem govorili, da je ta zakon dovolj kvalitetno pripravljen, da bo lahko sledil svojim intencam. Pa še enkrat trdim, da zakon gre v pravo smer, ima veliko dobrih rešitev, največji problem pa vidimo ravno v tem, da smo prepričani, da zakon ne bo izvedljiv. Poleg tega, če se spomnite, gospod minister, tudi Ekonomsko-socialni svet je povedal, da z njim niste zadeve uskladili. Tudi to nas moti, da praktično vsa ta zakonodaja, ki prihaja zdajle v parlament, ni usklajena z Ekonomsko-socialnim svetom.

Še enkrat, mi bomo tudi amandma, ki smo ga prelagali k 6. členu, podprli. Razlogi za predlog tega amandmaja so pa naslednji: četrti odstavek 6. člena določa, da prejemnik ali prejemnica denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka ne more biti v ugodnejšem socialnem položaju od tistega, ki si sredstva za preživetje zagotavlja z delom ali na podlagi pravic iz dela. Ker iz naslova 6. člena sledi, da ta člen ureja le upravičence do denarne socialne pomoči, upravičence do varstvenega dodatka pa določa 7. člen, je smiselno, da se besedilo varstvenega dodatka iz četrtega odstavka 6. člena črta in se prenese v 7. člen. Mi bomo seveda ta amandma podprli.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Želi še kdo razpravljati k 6. členu?

Gospod Presečnik, izvolite, bi vas prosil, če se omejite na razpravo o amandmaju k 6. členu. Malo preveč razprave sem dovolil malo prej.

JAKOB PRESEČNIK: Upam, da ne bom vzorčni primer, da me boste prekinili, ker malenkost bi pa šel tudi stran, ampak kljub temu hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Torej še enkrat prisrčen pozdrav, pozdrav vsem!

Torej, sedaj se je težko omejiti samo na razpravo o nekem malem določenem členu, mi tudi iz razloga, ker je bilo jasno stališče članov odbora že na sami seji odbora, ki je, kot veste, trajalo pozno v noč, pozno v sredi noči, nismo, še enkrat poudarjam, tudi pri tem zakonu ponovno vložili amandmajev, ker ni bilo upanja na kakršenkoli uspeh. Zato si bom dovolil, če me ne boste prekinili, samo nekaj stavkov tudi o drugih zadevah.

Predvsem bi poudaril naslednje. Sicer v poročilu piše, da sem amandma k 49. členu umaknil, pa ne vem, ali sem ga res umaknil, ker sem malo pozabil, nisem si pa priskrbel magnetograma. Obrazloženo mi je bilo, da je zadeva urejena s tem zakonom, zato bi rad ponovno od gospoda ministra slišal, na kakšen način. Torej, gre za varstveni dodatek tistim kmetom, ki dobivajo pokojnino po Zakonu o starostnem zavarovanju kmetov. V zvezi s tem smo pred pol leta ali letom v tem obdobju vložili predlog za spremembo zakona, ki je bil zavrnjen. Gre za majhno število kmetov, ki niso upravičeni do varstvenega dodatka. So pa to ostareli kmetje – podobno, kot sem prej razpravljal o družinski pokojnini – , ki jih je čedalje manj, njihovo število ne gre več v tisoče, temveč v stotine. So pa lastniki ali pa imajo njihovi nasledniki kmetije, ki prinašajo izredno majhne dohodke, zaradi česar so njihovi prihodki in pokojnina minimalni.

Zato smo predlagali, da ne glede na določbe prvega in drugega odstavka so zaradi zagotavljanja socialne varnosti upravičenci do varstvenega dodatka tudi kmetje, uživalci pokojnin po Zakonu o starostnem zavarovanju kmetov. Takrat ste mi odgovorili, da bo to sicer rešeno v okviru tega socialnega programa, vendar opozarjam na to, da bo podoben problem, kot smo prej govorili o nepremičninah na podeželju, v tem primeru je to še bolj izrazito, kjer take nepremičnine ali male kmetije ne prinašajo ne samo nobenega dohodka, tudi ni možno z njimi voditi kakršnihkoli drugih postopkov, prodaj ali česar koli. To so posamezni primeri predvsem na podeželju, ki jih je izredno težko reševati. Zagotovo pa jih bodo težko reševali tudi centri za socialno delo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister dr. Svetlik, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa.

Če začnem kar z zadnjim vprašanjem, ki ga je postavil gospod Presečnik. Mi smo argumentirali, da sprememba, ki ste jo predlagali, ni potrebna, zato ker bomo kmete, kmečke upokoјence po zavarovanju iz kmetijske dejavnosti obravnavali na povsem enak način

kot vse druge upokoјence. In ravno v tem primeru sodimo, da bo vrsta teh ljudi, starejših kmetov na malih kmetijah, ki dejansko nimajo več virov za preživljanje, danes mnogo na boljšem kot prej. Seveda pa tu pridemo nazaj v tisto prejšnjo debato o tem, kako v konkretnem primeru postopati. Posameznik ima možnost, da svoje premoženje preda, kar spodbuja zdaj tudi kmetijski sektor, Zakon o kmetijski dejavnosti, imajo celo posebne programe za to, da se posebna subvencija dodeli oziroma poseben prejemek dodeli posamezniku, ki kmetijo preda svojim naslednikom. V tem primeru on nima več premoženja in če ima tako majhno pokojnino, kot jo običajno ima, potem bo upravičen v vsakem primeru do varstvenega dodatka, razen seveda, če ima še kakšne druge vire dohodka.

Tako sodimo, da bo ravno ta skupina upokoјencev zaradi tega lahko na boljšem. Seveda se lahko nekdo tudi ne odloči, da bo svoje premoženje predal naprej, da bi ga odtujil, v tem primeru pride v poštev zaznamba oziroma upoštevaje, tako kot smo prej razlagali, tega dohodka, tudi ko gre za upravičenost do varstvenega dodatka, tako kot se upošteva pri vsakem, ki je prejemnik varstvenega dodatka. Je pa res, če je ta dohodek majhen, ta dohodek še zmeraj ne bo preprečeval povečanja te pokojnine do določene višine, odvisno od tega, kakšno premoženje v tej obliki posameznik ima. Tukaj se načelno, dosledno v vprašanje rešuje na tak način. Torej, ali posameznik pokriva svoje življenjske stroške sam, če tega ni zmožen, lahko uporabi svoje premoženje, če premoženja ni mogoče uporabiti, se še zmeraj lahko da zaznamba na to premoženje in v končni instanci, posledici pridemo z varstvenimi in drugimi prejemki.

Drugo vprašanje je bilo, kako urejamo celotno socialnovarstveno področje. Trije zakoni so mišljeni, dva zakona sta danes v obravnavi, tretji zakon prihaja, to je Zakon o socialnovarstveni dejavnosti. Dilema, ki je tukaj vseskozi bila prisotna, je, ali v enem kompleksnem zakonu vse razrešiti ali iti postopno. Zdaj ob tem, ko opozarjate na to, da bo uveljavljanje teh zakonov zahtevno, da bi morale biti postopno, ta argument govori v prid temu, da razčlenimo to področje na, kolikor se da, več smiselnih, zaokroženih celot, zato da bi lahko tudi učinkovito potem te zakone uvedli, če bi prišli samo z enim zakonom, bi bile težave v tem smislu, na katere opozarjate, še večje, in skrb, ki jo izražate, bi bila še bolj upravičena. Seveda, moram takoj tudi reči, da naše prepričanje, da bomo to zmogli in da bomo uspešno izvedli, je normalno in mora biti izraženo, kajti če bi mi sami dvomili v te rešitve, potem jih najbrž Državnemu zboru ne bi predložili.

Vprašanje glede komisij, ki bodo v sodelovanju med centrom za socialno delo in zavodom za zaposlovanje obravnavale vprašanja posameznikov, prejemnikov socialne pomoči, je lahko tudi odprto, vendar moram reči,

da je to sodobna praksa, ko se poskuša že sedaj za prejemnike denarnega nadomestila pripraviti njegov zaposlitveni načrt in skladno s tem načrtom tudi potem posamezniku se nalagajo določene obveznosti, aktivnosti, ki jih mora izpeljati zato, da bi čim prej prišel nazaj do zaposlitve. No, neka podobna praksa naj bi se med tema dvema institucijama, centrom za socialno delo in zavodom za zaposlovanje, vzpostavila, ko gre za prejemnike denarne socialne pomoči, tiste, ki so dela zmožni. In gre za to, da poskušamo ljudem pomagati, da si čim prej sami lahko pomagajo s svojo ekonomsko aktivnostjo.

Kar zadeva vprašanje podzakonskih predpisov Vlada ne bi potrdila teh zakonov, če vsaj v osnutku ne bi bili pripravljene; nekateri so že pripravljene v detajlih, drugi so v osnutkih in prav gotovo bodo pripravljene pravočasno, tako da tukaj ni nobenega dvoma.

Vključevanje otroškega dodatka v dohodek, to je sprememba prav gotovo, ampak zaradi tega se tudi ponder za otroka v družini povečuje z 0,3, kot sem rekel, na 0,7, za posamezne statute pa tudi več. Recimo, pri srednješolcih na 0,89, kar pomeni, da štejemo srednješolca skorajda toliko kot samsko osebo v takšnem gospodinjstvu, takšni družini, kjer gre za socialno ogroženost. Bolj ga štejemo kot drugo odraslo osebo, to pa prav z namenom, da bi v tem primeru lahko namenili tem mladim ljudem več sredstev, zato ker jih več potrebujejo za svoj razvoj, zato da bi lahko ustrezno pokrivali stroške svojega šolanja. To vprašanje smo dolgo časa temeljito preučevali in se tudi za tako rešitev potem odločili. Zakon o vrednotenju nepremičnin, mislim, da je že približno 4 leta, odkar je bil sprejet, res pa je, da se baza podatkov vrednosti nepremičnin zdaj vzpostavlja in zagotovila imamo, da bo ta baza tudi za nas dostopna z vseh tistih vidikov, ki so potrebni, torej za interaktivno uporabo, v začetku prihodnjega leta. Tako nam zagotavlja Ministrstvo za okolje in prostor in seveda tudi Geodetska uprava Republike Slovenije, ki to bazo vzpostavlja.

Na Ekonomsko-socialnem svetu smo oba zakona predstavili. Kot sem pa že navajal, da na naše razočaranje ali začudenje ni bilo zelo velikega interesa s strani članov Ekonomsko-socialnega sveta, da bi o teh vprašanih razpravljali. Bila sta pa oba predstavljeni in če bi se kazal interes za nadaljnjo razpravo o teh vprašanih, ki jih razrešujeta ta dva zakona, bi prav gotovo posvetili več časa tudi na Ekonomsko-socialnem svetu tema dvema zakonoma, vendar, kot rečeno, tega interesa ni bilo.

Ponovno odpirati vprašanje kadrovske zasedbe centrov za socialno delo, opozorili ste še na eden vir kadrov, ni posebej velik, ZPIZ, ampak tudi tam se bo nekaj kadrovske sprostilo. Mi računamo tudi na te in na vse tiste, ki prihajajo iz občin in iz tega posebnega programa pripravništva za diplomante fakultete za socialno

delo. Tako se bodo v tem času, ko se bomo pripravljali na začetek izvajanja zakona, centri za socialno delo že okrepili in tudi ljudje usposabljali za to, da bosta oba zakona lahko ustrezno implementirana.

Res pa je, in tega ne zanikamo, da je vsaka sistemska sprememba, in tudi ta bo, spremljana z določenimi negotovostmi, da se lahko v poskusni dobi kakšno dodatno vprašanje še odpre, ampak to delamo na vseh področjih na podoben način. Sodim pa, da so bile vse priprave, ki smo jih v zvezi s tema dvema zakonoma že peljali doslej, dovolj temeljite, da smo imeli dovolj vključenih, imamo dovolj vključenih tudi praktikov, saj sodelujejo v teh skupinah strokovnjaki, ki so pripravljali te zakona, tako da sproti opozarjajo na morebitna odprta vprašanja.

Normalno pa je tudi, da so tisti profesionalni delavci, na katerih sloni in bo slonelo izvajanje teh zakonov, da so po svoje najbolj zaskrbljeni, ker bodo morali svoj način dela spremeniti, ker bo potrebno usposabljanje, preden bomo lahko začeli na nov način delati in zato tudi njihov dodatni angažma, ampak to se dogaja na vseh področjih, kjer se spremembe uvajajo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Gospod Marijan Križman, izvolite, ker ste se že prej javili. Sicer pa, prijava teče.

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Ste že prej opozorili, da se moramo omejiti na amandma oziroma na 6. člen. To je zelo težko, jaz se bom poskusil resnično omejiti samo na njega, kajti 6. člen govori zgolj o tem, kdo je upravičenec do denarne socialne pomoči. V nadaljevanju pa zakon razpreda vse tisto, kar je potrebno storiti za to, da se vključi oseba, starejša od 65 let oziroma ženske nad 63 let, v katerokoli ustanovo, kjer je seveda potrebno izvajati tudi plačila. Ampak to je že tisto, na kar je prej gospod Presečnik opozoril, ko sva enkrat na odboru govorila o možnostih prodaje nepremičnin in je hudomušno pripomnil k mojemu prispevku, da je vsako nepremičnino lahko prodati, vendar za pravo ceno. Pa je za šalo rekel, "ja, ampak v Kopru in Portorožu". To je malo za šalo, malo za res, vendar kasneje bomo tudi o tem spregovorili.

Jaz amandmaja k 6. členu ne bom podprl, ker ni prav nič narobe s tem 6. členom, ki določa, kdo je prejemnik denarne socialne pomoči. Je pa zelo pomembno, da s tem zakonom, in po mojem od tega člena dalje, poskušamo priti do reda na tem področju, da se socialne pomoči, ki so prihajale iz več virov, skoncentrirajo v en vir, da je to pod kontrolo in da se ve, koliko finančnih sredstev država, ustanove in vsi tisti, ki za to skrbijo, teh sredstev namenijo za določeno osebo.

Varstveni dodatek, ki naj bi bil generalni, univerzalni in edinstven, po mojem prepričanju resnično vnaša red, saj sodelovanje med centri za socialno delo in zavodi za zaposlovanje rešuje veliko neznank, ki so do sedaj bile na tem področju prisotne. Je pa tudi res, da moramo poskrbeti za to, da bodo v tem zakonu zajete le tiste osebe, ki niso zmožne poskrbeti za svoje preživetje. Tako sem prepričan, da bo izigravanje tega zakona pravzaprav nemogoče. In če bo tako, kot je tudi minister pojasnil v uvodu k temu dokumentu, sem prepričan, da je v njem vse tisto, kar v tem trenutku potrebujemo. Tako ne bomo več poslušali izjav, da nekdo lahko dobi tudi 1.200 evrov raznoraznih pomoči v tej državi in zasluži veliko več kot nekdo, ki hodi vsak dan v službo, dela osem ur, se trudi tudi obdržati to službo, in s tem preživlja svojo družino.

Mislím, da je ta člen popolnoma v redu in zadošča, ker, kot rečeno, zgolj napoveduje, kdo bo tisti in na kakšen način bo prejemal denarno pomoč. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospa mag. Potrata, prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Treba je povedati, da je amandma, ki ga vlaga Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, ponovitev amandmaja, ki ga je ista poslanska skupina vložila že na seji odbora. Gre pa za amandma k členu, ki govori o tem, kdo je upravičen do denarne socialne pomoči. O tem govori 6. člen, 7. člen pa govori o tem, kdo je upravičen do varstvenega dodatka. Člen ima vsega štiri odstavke in je po moje strukturiran zelo logično, ker najprej nalaga vsakemu posamezniku skrb za to, da si zagotovi sredstva za preživetje sam, potem v drugem in tretjem odstavku definira, kdo je upravičen do denarne socialne pomoči, četrti odstavek je pa pravzaprav most od 6. člena k 7. členu.

In kako ga vidim? Vidim ga preprosto tako, da mora socialna država slehernemu človeku zagotavljati, tudi takrat, kadar tega sam ni sposoben, osnovna sredstva za preživetje. Varstveni dodatek je vezan na prejemanje denarne socialne pomoči. In oba skupaj, denarna socialna pomoč in varstveni dodatek, posameznika, ki ga dobiva, ali upravičenca ne sme postavljati v boljši položaj, kot je postavljena zaposlena oseba. Se pravi, tista oseba, tisti človek, ki živi od svojega dela ali pravic na podlagi dela. S tem se sicer odpira možno razpravljanje o tem, ali bi bilo mogoče to postaviti v kak drugačen kontekst in, recimo, 6. člen brez tega odstavka pustiti, pa potem 7. člen, in skupaj dodati ti dve pravici in to načelno stališče opredeliti. Ampak meni se ne zdi nič narobe, če je to umeščeno na tem mestu, ker je tu samo zakonodajalčeva volja izražena, da ta dva prejemka ne moreta upravičenca postavljati v boljši položaj od tistega, ki se preživlja s svojim

delom ali pravic iz dela. Raziskave ali ugotovitve namreč dokazujejo, da so marsikdaj tisti, ki so od socialnih prejemkov odvisni, na boljšem, kot da bi jim bila ponujena zaposlitev za minimalni dohodek ali celo tako, ko nekateri nimajo zagotovljenega niti minimalnega, pa čeprav je to v navzkrižju z zakonom.

Izčrtanje varstvenega dodatka bi v tem primeru pač ne prineslo nobene take razsežnosti, ki bi kakorkoli vplivala na višino. Gre samo za neko načelno opredelitev. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospa Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Hvala lepa.

K temu, kar so kolegi povedali o amandmajih, nimam kaj dodati, tako da ne bi izgubljala časa. Vsekakor pa je bilo jasno, da se želi tudi širše govoriti o samem zakonu, zato naj mi bo dovoljeno, da naj povem nekaj tudi o tem.

Temeljni namen tega zakona je, da uredi pogoje za zagotavljanje ustrezne ravni življenjske varnosti tistim, ki si sami tega ne morejo zagotoviti. Poglejte, vrsto let se je nosilce področja opozarjalo na to, da je minimalna raven socialne varnosti globoko globoko precenjena. Tudi raziskavo so naročili, prebrali rezultate, pa se ni zgodilo nič. Prišel je nov minister, ki je to uredil in v bistvu s tem zakonom dvignil minimalno raven socialne varnosti za 27 % v osnovi, ob tem pa omogočil, da ljudje aktivno iščejo izhod iz svoje lastne situacije in se jim to ne jemlje za greh in odšteva od tega, kar pridobivajo, ampak se jim to upošteva v osnovi. In to, kar so sindikati opozarjali, da je raven, ki je opredeljena, prenizka, ob tem, da k minimalni ravni, to se pravi 288 evrov, prištejemo tudi, bom rekla, dodatek za aktivacijo, pridemo točno do tistega zneska, ki so ga oni hoteli imeti.

To se pravi, o čem se pogovarjamo? Pogovarjamo se o tem, da vendarle je potrebno zagotoviti v tej družbi primerno raven socialne varnosti vsakemu, vendar ustvarjati pogoje za to, da tudi sami pri tem aktivno sodelujejo in da niso odrinjeni na rob družbe. Seveda je vprašanje, ali ponujamo dovolj široko paleto za to vključitev, to je vprašanje in o tem se moramo še pogovarjati, ampak osnovni namen zakona, mehanizmi, ki so k temu namenjeni, pa so pravi. Res ne bi želela ponovno ponavljati, kar je bilo rečeno, o kadrovske kapacitetah izvajalcev. Mislím, da so tudi sami izvajalci v razpravi potrdili, da se jim je šlo maksimalno na roko s podaljšanjem roka, s poenostavljanjem celotnih mehanizmov, kako bodo lahko instrumente ugotavljali, in tudi s tem, da se bo okrepila njihova baza.

Mislím, da tisti, ki bo nosil največje breme ob uveljavitvi tega in prejšnjega zakona, je sigurno ministrstvo. Pohvale in grehi bodo padali na njih. Očitno se zavedajo, kakšno odgovornost nosijo. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Želi še kdo razpravljati o amandmaju k 6. členu?
Gospod Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Mi bomo oziroma tudi jaz bom, seveda, ta amandma podprl. Iz enega enostavnega razloga, ker sodim, da zakon sam po sebi ni dodelan in vsaj tukaj bi se dalo nekaj narediti na tem področju. Pa bom prebral eno zadevo, ki je bila pred kratkim objavljena, ko je predsednik Zveze romskih skupnosti Slovenije rekel: "S tem nas je več kot 6 tisoč z Balkana priseljenih Romov, ki imamo slovensko državljanstvo, torej tudi enake pravice kot drugi Slovenci." In če ti gospodje dobivajo po 500 evrov na mesec podpore, to zneso tri milijone evrov na mesec ali 36 milijonov evrov na leto. V tej situaciji, v kateri je sedaj država, mislim, da bi morali tudi na tem področju malo bolj razmišljati o teh zadevah.

Skratka, država meče pesek v oči z nekakšnimi kvazizakoni, ki ne bodo ničesar uredili, ampak bodo zadeve samo še poglobili in v sistemu še bolj zagotovili denar tistemu, ki noče delati, zato vsaj ta amandma do neke mere to zadevo popravlja.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Ugotavljam, da nobeden več noče razpravljati k amandmaju k 6. členu, zato dajem v razpravo 12. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Prijava teče.

Gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani gospod predsedujoči!

Seveda bom predlog tega amandmaja podprl, bi pa nekaj stavkov še prej povedal, in sicer je gospa predsednica odbora povedala, da ta zakon sledi temu trendu dvigniti minimalno raven socialne varnosti naših državljanek in državljanov. Mislim, da ni tukaj v Državnem zboru nikogar, ki bi temu nasprotoval. Vsi se tega zavedamo in logično je, da vse poslanske skupine morajo stremeti za tem, da bodo imele njihove državljanke in državljanji zagotovljeno minimalno socialno varnost.

Gospod predsedujoči, se opravičujem, upam, da me ne boste prekinili, ker če so sedaj lahko vsi povedali vse, potem bi vas lepo prosil, da tudi meni dovolite, bom pa kratek, ne bom nič posebej dolgo vlačil zadeve.

Problem, katerega sem prej izpostavil, je predvsem tisti, da nič nam ne pomaga, če se mi tukaj pogovarjamo, da želimo zagotoviti minimalno raven socialne varnosti našim državljankam in državljanom, če sprejmemo zakon, ki ne bo življenjski, zakon, ki ga ne bo možno uveljaviti. Meni čisto nič ne pomaga, če mi dobimo na mizo papirje, da od centra za socialno delo dobijo navodila, pa jih potem ne morejo uresničiti. Potem je za to, kar počenjamo tukaj, res škoda časa, ker enostavno smo vseskozi opozarjali v naši poslanski skupini, da

je treba pripraviti zakonodajo, ki je sprejemljiva, ki jo je možno uresničiti.

Gospod minister je v svojem izvajanju prej zelo jasno povedal tudi med drugim naslednje: da je kar nekaj zakonov, ki se pripravljajo in ki so že vezani na ta zakon in direktno vezani na ta zakon – se pripravljajo, še niso sprejeti. Jaz ne vem, kako lahko mi sedaj sprejmemo nek zakon, v katerem so vnesene že rešitve, ki jih bodo določali nekateri drugi zakoni, ki so še v osnutkih. To mi ni jasno, tega ne razumem. Kaj pa, če v tistih zakonih ta določila, ki so v tem zakonu zapisana, ne bodo uresničeni in tista zakonodaja ne bo šla v to smer? Gospod minister, gre za predvsem za tista leta, 63 ženske ali 65 moški –, saj veste, o čem govorim. Tam je problem. Tam so stvari, ki jih bodo zelo težko uskladili s socialnim svetom, in tudi vprašanje je, kako bo glasovanje v tem parlamentu. Ta zakon vsebuje tiste rešitve, ki so predlagane v neki drugi zakonodaji, poleg tega pa še cel kup odprtih vprašanj, cel kup podzakonskih aktov, ker na eni strani govorimo o podzakonskih aktih, ki so del te zakonodaje, na drugi strani pa govorimo o zakonih, ki so kot osnutki v pripravljanju. Neka določila iz tistih osnutkov zakonov že zajema ta zakon. To je tisto, kar mislim, da ni v redu.

Kar se tiče komisij. Jaz sem prepričan, vsaka nova komisija je dodatno administriranje, tega mi ne bo nobeden dopovedal, poleg tega pa tudi dodatna finančna obremenitev. Že tako ali tako imamo veliko težav s sestavljanjem proračuna itd., in še in še, znova nove agencije, nove komisije, itd. Vedno se mi zdi, da zadeve bistveno bolj kompliciramo, namesto da bi iskali rešitve, ki bi bile za te državljanke in državljanke cenejše, kvalitetnejše in boljše.

V Slovenski demokratski stranki smo predlagali tudi amandma k 12. členu, o katerem sem že govoril, da ga bom tudi podprl, in sicer predlagali smo, da se črta drugi odstavek Drugi odstavek 12. člena določa, da podrobnejšo obrazložitev dohodkov iz prve točke prejšnjega odstavka določi ministrica ali minister, pristojen za socialno varstvo, v nadaljnjem besedilu "minister, pristojen za socialno varstvo" v soglasju z ministrico oziroma ministrom za finance, v nadaljevanju besedila "minister, pristojen za finance". Vsi naštetih dohodki imajo podlago v različnih vsebinskih zakonih in njim podrejenih predpisih, kjer so podrobneje opredeljeni. Ponovno opredeljevanje teh dohodkov samo za potrebe tega zakona je nepotrebno in bi v primerih, kjer bi se opredelitev razlikovala od že uveljavljenih, prinašalo dodatno zmedo. Če bi bile opredeljitve enake, pa bi šlo za kopičenje predpisov, kar ni smiselno.

Zato povem še enkrat, da bomo v Slovenski demokratski stranki predlog našega amandmaja podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Gospa mag. Potrata, prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala, gospod podpredsednik.

Tako kot ne bom podprla amandmaja k 6. členu, tudi tega ne bom. Mi je pa gospod Pojbič pravzaprav olajšal delo. Prebral je obrazložitev, ki je bila zapisana tudi k amandmaju iste poslanske skupine, ki smo jo dobili za obravnavo na seji odbora. In tedaj je v predlogu zakona res tako pisalo, zdaj pa v dopolnjenem predlogu zakona piše, ta drugi odstavek, ki bi ga želeli črtati: "Podrobnejšo opredelitev podatkov o dohodkih iz prve točke prejšnjega odstavka določi ministrica ali minister ..." In tako naprej. To se pravi, podrobnejšo opredelitev podatkov o dohodkih. Teh dohodkov je v 12. členu v prvem odstavku 26 in prav je, da minister opredeli podatke o dohodkih, kako se bodo zbirali v teh skupnih bazah podatkov ob enotni vstopni točki. Mislim, da je s takim popravkom zdaj odpravljen pomislek, ki ga je imela Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, in dobro je, če stvari natančno preberemo. Sama pa razumem, da želimo razpravljati tudi na plenarnem zasedanju o stvareh bolj na splošno, zato ker je zakon vendarle bil natančno obravnavan na odboru, kjer je bilo vključenih potrebno število, ne ravno tako majhno, amandmaje, ki so nastali tudi na predlog Zakonodajno-pravne službe, zato mislim, da je besedilo zdaj izčiščeno. Seveda pa ostajam tudi pri tem zakonu, tako kot pri prejšnjem, pri trditvi, da centre za socialno delo čaka odgovorna naloga. Sem pa prepričana, da v državi Sloveniji zmoremo poleg dovolj dobre tehnološke opreme tudi z zadostnim številom dela voljnih in učenja pripravljenih državnih uradnikov, ki bodo delo v dobro uporabnikov storitev tudi opravili. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister dr. Svetlik, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa.

Če dovolite, bi samo odgovoril na vprašanje, ki ga je postavil gospod Pojbič. Najprej glede pravice do varstvenega dodatka pri 63 oziroma 65 letih. Ta pravica tu v tem zakonu ni vezana na sedanji ali tudi ne na bodoči pokojninski zakon. Gre pa za to, da jo opredeljujemo na tak način zaradi tega, da bi nekdo, ki ne računa na pokojnino, ki bi bila večja od zneska varstvenega dodatka, ne bi bil stimuliran, da se zaradi tega želi že prej upokojiti. To je instrument, ki se nam zdi v teh časih, ko si prizadevamo za daljšo delovno aktivnost, še kako potreben.

Kar zadeva ta amandma k 12. členu. Iz istega razloga kot v prejšnjem primeru ga mi seveda ne moremo podpreti. V primeru, če dovolite, gospod podpredsednik, 6. členu in če bi karkoli hoteli spremeniti v smislu, kot je predlagano, bi morali odpreti tudi 7. člen, česar pa nismo storili. Tako ta popravek, ki v bistvu v vsebinskem pogledu ne prinaša kakšne velike spremembe, zaradi tega ni potreben.

Pa morda samo še to, gospod Pojbič, vztrajno zatrjujemo, da smo pripravljeni na implementacijo te zakonodaje. Vi vztrajno zatrjujete, da nismo. Zdaj imamo eno brezposelno hobotnico, pa jo lahko angažiramo mogoče v ta namen.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Želi še kdo razpravljati? Gospod Marijan Križman.

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala.

Zelo na kratko. Ko pride na vrsto obrazložitev glasu, takrat bom povedal vse, kar si mislim o zakonu in o členih po dolgem in počez...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Zdaj pa o 12. členu ...

MARIJAN KRIŽMAN: Zdaj pa o 12. členu. Hvala. 12. člen govori zgolj o tem, kaj se šteje v lastni dohodek po tem zakonu, in potem govori tudi o tem, česa se ne šteje v lastni dohodek po tem zakonu oziroma po 12. členu. Tukaj je vse do podrobnosti naštet. Če bi bila razprava o 12. členu razpredena po teh 26-ih in ostalih točkah, potem bi to imel za dober prispevek, vendar žal ni tako. Zato kolegu iz SDS tega amandmaja k 12. členu ne bom podprl.

In še ena ugotovitev, kdaj bi se moral vključevati minister za finance, to, kar vsebuje ta člen. Vemo, kdaj in kako, kakšna je naloga ministra za finance, ministra za delo, družino, socialne zadeve in invalide in je treba v proračunu predvideti sredstva in prav iz tega zakona se bodo ta sredstva do podrobnosti natančno opredelila in to je podlaga za udejanjanje proračuna na tej postavki. Zato tega amandmaja ne morem podpreti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Gospod Marijan Pojbič, prosim.

MARIJAN POJBIČ: Hvala, gospod podpredsednik.

Zelo na kratko.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
K 12. členu.

MARIJAN POJBIČ: Tako je, k 12. členu zagotovo. Gospod minister, problemov, ki jih bo odprl ta zakon, nobena brezposelna hobotnica ne bo mogla zakrpati. Verjemite mi.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Zaključujem razpravo o amandmajih. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali jutri, 13. 7. 2010, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam 19. sejo zbora, ki jo bomo ob

15. uri nadaljevali z vprašanji poslank in poslancev.

(Seja je bila prekinjena ob 12.06 in se je nadaljevala ob 15. uri.)

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, spoštovani predsednik Vlade, predstavniki in predstavnice Vlade, ministrice, ministri!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA – VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.**

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovniškem roku prejel pisne prijave 40 poslanskih vprašanj. Vrsti red postavljanja poslanskih vprašanj je določen na podlagi dogovora z vodji poslanskih skupin in v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. člena in 247. členom Poslovnika Državnega zbora.

Na prva tri vprašanja poslancev opozicije in na poslansko vprašanje poslanca vladajoče koalicije, bo odgovoril predsednik Vlade. Vsak poslanec ima za postavitev vprašanja na voljo 3 minute. Predsednik Vlade, ministrice in ministri odgovorijo na vprašanje v največ petih minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo 5 minut za odgovor. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec predstavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ tri minute. Poslanec, ki bo postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade, ministrice ali ministra. O tem odloči Državni zbor brez razprave. Če poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu morajo predsednik Vlade, minister ali ministrica v tridesetih dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

V zvezi s to točko so se za danes opravičili naslednji ministri: dr. Henrik Gjerkeš, minister brez resorja, odgovoren za lokalno samoupravo in regionalno politiko, dr. Franc Križanič, minister za finance, Samuel Žbogar, minister za zunanje zadeve, ter mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Obveščam vas tudi, da ste na klop prejeli pregled poslanskih vprašanj, na katera v poslovniškem roku ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na postavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovarjal

predsednik Vlade Borut Pahor. Poslansko vprašanje predsedniku Vlade Borutu Pahorju bo najprej postavil Jože Tanko iz Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Prosim, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Vsem lep pozdrav!

Spoštovani predsednik Strateškega sveta za energetiko, Strateškega gospodarskega sveta, Strateškega sveta za decentralizacijo, Sveta za Slovence v zamejstvu in po svetu, najbrž bodoči predsednik Strateškega sveta za turizem, spoštovani predsednik Vlade!

Vaša Vlada je konec leta 2008 dobila v upravljanje državo, ki je imela stabilne javne finance in drugi najmanjši dolg v evroobmočju. Imela je boljše pogoje za spopad z gospodarsko krizo kot na primer Poljska. Slovenija je bila v letih 2004–2008 med najuspešnejšimi državami v Evropski uniji. Veliko so k temu prispevali ukrepi takratne vlade in koalicije, prav tako pa tudi kooperativen pristop, saj je k pripravi reformnih zakonov povabila tudi opozicijo. Odziv je dober in vse stranke, razen Liberalne demokracije, so pristopile k partnerstvu za razvoj.

Danes so razmere slabe. Potreba po sodelovanju je še večja, kot je bila kadarkoli prej. Že pred letom in pol, 15. 1. 2009, vam je bil pisno posredovan tudi predlog SDS za partnerstvo 2 + 10. 31. maja lani pa vam je predsednik SDS poslal še pismo, v katerem je ponovno ponudil sodelovanje. V svojem takojšnjem odzivu ste zapisali, da bi najprej radi svojo odločitev pretehtali s koalicijskimi predsedniki strank. In pri tem je ostalo.

Odzivi vaših partnerjev so bili zanimivi. Katarina Kresal je izjavila, da kriza ne sme ukiniti parlamentarne demokracije, niti delitve vlog na opozicijo in koalicijo, da breme leži predvsem na Vladi in da potrebujemo odločne, hitre in strokovne odločitve. Biščak iz Zaresa pa, da zaradi cele vrste indicev, da za zgodbo v zvezi s podjetjem Ultra znova SDS za tako upanje ni veliko elementov. Zaresov odnos do kogarkoli je očitno povezan z njegovim odnosom do podjetja Ultra.

Nedavno ste tukaj ob predstavitvi sicer katastrofalno slabega rebalansa proračuna pozvali opozicijo k sodelovanju.

Sprašujem:

Ali je vaša ponudba za sodelovanje z opozicijo tokrat, prvič, iskrena in resna, drugič, koalicijsko usklajena, in tretjič, operativno razdelana, tako da jo je možno poslati parlamentarnim strankam v pisni obliki?

Se zahvaljujem za vaše odgovore.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, predsednik Vlade, gospod Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Naj se pri odgovoru na vaše vprašanje osredotočim na tisti del, ki zadeva pripravljenost političnih strank, zastopanih v

Državnem zboru, na sodelovanje pri reševanju gospodarske in socialne krize. Kot veste, sem si za to iskreno takrat in danes prizadeval vse od začetka mandata, začenši s svojimi inavguralnim govorom, v katerem sem dejal, da so izkušnje iz prejšnjega mandata lahko dobra spodbuda za podobno sodelovanje v tem. Morda še zlasti v tem, ker so okoliščine spopada s krizo tokrat ne samo interne, ampak tudi eksterne narave. Mi do določene mere lahko vplivamo na okolje, v katerem se obnavlja in krepí slovenska ekonomija, deloma pa ne.

Jaz sem takrat predstavnike vseh političnih strank tudi sklical na pogovor. Pogovor je bil najprej v decembru leta 2008 ob robu našega odločanja o nekaterih pomembnih odločitvah glede Hrvaške. Takrat je bilo nekaj različnih mnenj o tem, ali naj se stranke začnejo pogovarjati o dokumentu, ki bo utemeljeval tako partnerstvo ali pa naj pragmatično pristopimo k sodelovanju o posameznih ukrepih in vizijah Vlade oziroma opozicije.

Na sestanku predstavnikov parlamentarnih strank v začetku naslednjega leta je prevladalo mnenje, da bodimo praktični in pragmatični. Kriza je bila, in to danes vemo, zagotovo nepredvidljiva. Vedeli smo, da lahko tudi na osnovi izkušenj iz prejšnjega mandata ob malo manjši benevolenci kogarkoli izgubimo ogromno časa pri pripravi dokumenta o tem, kako bomo sodelovali. In moj predlog takrat je bil, sodelujmo pri konkretnih aktualnih vprašanjih in bo morda to sodelovanje do te mere okrepilo zaupanje in tudi stremljenje vseh, da bomo na koncu prišli morda tudi do sklepnega dokumenta o tem sodelovanju, ki bo imel dolgoročne smernice razvoja Slovenije. Po tem sestanku, ki je, mimogrede, za svojo konsekvenco imel usklajevanje z opozicijo glede varčevalnih ukrepov Vlade, to je bila pozna zima leta 2009, se je potem v Državnem zboru zgodilo glasovanje o vstopu Hrvaške v zvezo Nato. Zaplete poznamo, šlo je za vprašanje povezovanja glasovanja, kjer je bila potrebna dvotretjinska večina, torej tudi vaše sodelovanje, z vprašanjem odločanja koalicijskega večine o zaključnem računu za leto 2007. Takrat so bile bržkone verjetno iskrene zamere na obeh straneh, češ da je bilo eno in drugo odločanje nepravilno ali nespametno. Kakorkoli že, to je porušilo neko komaj zgrajeno zaupanje političnih strank v potrebo po sodelovanju. In jaz sem kasneje na pismo vašega predsednika odgovoril in ponovno izrazil željo, da sodelujemo in da sodelujmo tam, kjer smo končali. In to je tudi moja današnja ponudba: sodelujmo tam, kjer smo končali. Brez poskusa, da pred sodelovanjem in kot pogoj zanj uskladimo neko besedilo. Pa naj bo naslov tega besedila Partnerstvo za razvoj ali Slovenija 2 plus 10 ali karkoli drugega. Če se bo politika zelo veliko ukvarjala z dokumentom, bomo vsi skupaj izgubljali čas in energijo, potrebno za usklajevanje konkretnih rešitev in dolgoročnih strategij oziroma reform, ki so pred nami. Jaz

sem približno tako odgovoril tudi vašemu predsedniku v pismu. Ni verjetno nobena skrivnost, da sem ga prejšnji teden povabil na razgovor, upam, da bo do tega razgovora prišlo. Z enim od drugih predsednikov parlamentarnih strank je do razgovora prišlo in upam, da bo danes kolega Radovan sprejel moj predlog, da se prihodnji teden dobim tudi z njim kot predsednikom Slovenske ljudske stranke. Moja želja je, da ugotovim, ali glede na pripravljenost partnerjev v koaliciji, pridemo znova do situacije, v kateri bi preprosto sedli za mizo, ugotovili, kaj so prioritete – praktične in strateške – in se konkretno dogovorili pri določenih projektih, kako bomo sodelovali.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora gospod Tanko?

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Ugotavljam, da na tri vprašanja, ki sem jih zastavil, ni bilo nobenega odgovora. Ob tem bi vas rad spomnil, da je tudi v prejšnjem mandatu opozicija velikokrat rušila medsebojno zaupanje, in to predvsem pred in med predsedovanjem Evropski uniji, saj je bilo tisti vladi vrženih veliko polen pod noge, pa tista koalicija nikoli ni prekinila sodelovanja. Če se samo spomnite washingtonske depeše ali recimo znamenite peticije novinarjev, ki je našla temelj v vašem predvolilnem programu. Tudi na ponudbo, ki smo jo mi posredovali, ni bilo nobenih pisnih pripomb, ni bila posredovana nova ponudba, še manj je vlada pripravila predlog za sodelovanje, in je vse nekje obtičalo. Takrat ste pisali, da boste s svojimi koalicijskimi predsedniki to pretehtali. In zdaj bi radi izvedeli, kakšni so rezultati tega tehtanja. Vemo, da naslednji korak ni bil storjen, in vemo, da je Slovenija v velikih težavah. Pred dnevi ste imeli tudi koalicijski vrh na Brdu, kjer so bili zbrani vsi koalicijski predsedniki, številni ministri, poslanci, in ste obravnavali tudi strateške teme. In najbrž bi bila ena od teh strateških tem tudi sodelovanje z opozicijo pri pripravi ukrepov.

Veliko teh stvari je bilo v tem obdobju zamujenih in težko se tudi najde karkoli v ravnanjih prejšnje vlade, kar bi dalo argument za takšna ravnanja.

Sprašujem:

Kateri so naslednji koraki pri implementaciji vaše pobude za sodelovanje z opozicijo in kdaj jih lahko pričakujemo?

In sprašujem:

Ali se morda tudi vi pridružujete mnenju Golobiča, da je Janšev predlog za sodelovanje v partnerstvu 2 plus 10 smrt za demokracijo?

Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, predsednik Vlade Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Ne bi rad znova doživel očitkov, da ne odgovarjam na vprašanja, pa bom takoj odgovoril na zadnji dve.

Jaz sem po svojem nastopu pri rebalansu glede proračuna držal besedo in predsednika največje opozicijske stranke povabil na razgovor. Pri meni je bil tudi predsednik ene od drugih opozicijskih strank in upam, kot rečeno, da bo morda na ta inicialni razgovor po dolgem času pristal tudi predsednik opozicijske stranke, torej iz SLS.

Jaz si prizadevam za to, da bi do teh razgovorov prišlo in upam, da bom na osnovi teh razgovorov, potem ko je med nami v Vladi sprejeto načelno stališče, da bodimo praktični in pametno izkoristimo čas za pogovor o konkretnih vprašanjih, kratkoročnih in dolgoročnih.

In drugič. Jaz ne mislim, da je sodelovanje med političnimi silami, če so v opoziciji in v koaliciji, nevarnost za demokratični red, ker ustvarja entropijo odgovornosti. Tudi če sodelujemo, je popolnoma jasno, da je odgovornost za vodenje države tukaj na tej strani Državnega zbora in da imate vi v skladu s svojimi pristojnostmi svoje odgovornosti, v katere Vlada ne želi in tudi ne more poseči.

In zdaj najbolj bistveno, kolega Tanko. Kreganje o sodelovanju je nesmiselno. Če se pogovarjamo o sodelovanju, potem govorimo vsi skupaj v dobri veri ali pa opustimo diskusijo o sodelovanju. Jaz govorim v dobri veri. Če predsednik vaše stranke želi sprejeti moje povabilo na razgovor, bom zadovoljen in se bom prilagodil tudi njegovim obveznostim. Enako velja za kolega Radovana in enako velja za kolega Zmaga. Potem se bom posvetoval s kolegi v koaliciji in lahko pride do sestanka vseh, tudi še v juliju. Jaz bom tega zelo zadovoljen. Upam, da sem odgovoril na vaše vprašanje. Bodimo praktični, razmere so preveč strateške, da bi se ukvarjali sami s sabo, ampak se moramo ukvarjati s problemi, ki so.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Imate postopkovni predlog, gospod Tanko?

Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Postavil sem pet relativno kratkih vprašanj, na niti eno ni bilo nobenega konkretnega odgovora. Vprašal sem, ali je ponudba resna in iskrena, ali je koalicijsko usklajena in ali je operativno razdelana, da jo lahko posredujete tudi parlamentarnim strankam v pisni obliki. Vprašal sem vas tudi glede nadaljnjih korakov pri tem, to ste delno odgovorili, in vprašal sem vas glede mnenja vašega ministra gospoda Golobiča in njegovega odnosa do Janševe pobude za sodelovanje v Partnerstvu 2 plus 10, ko je dejal, da je to najbrž smrt demokracije. Tako z odgovori, spoštovani predsednik Vlade, nisem zadovoljen.

Naša pobuda, ki smo jo dali na začetku leta 2009, je bila resna in podprta s konkretnimi predlogi. Imeli smo in imamo tudi rešitve, ki jih je smiselno pretehtati in tudi preučiti. In ni možno mimo njih z zamahom roke.

Žal so bili tudi predlogi, ki smo jih vložili v Državni zbor, vsakič zavrnjeni z obrazložitvijo, da poglobljajo primanjkljaj, da poglobljajo javni dolg, da so neuravnoteženi in da ima Vlada boljše oziroma celo najboljše rešitve. Vendar se nič od tega ni izkazalo za resnično, kajti kriza se stopnjuje, primanjkljaj in javni dolg pa rasteta, ne da bi sprejeli en naš sam predlog. Ste predsednik številnih strateških svetov, ki jih je ustanovila Vlada, ste nepogrešljivi na Ekonomsko-socialnem svetu, kjer se usklajujejo rešitve za delovno, pravno, socialno, zdravstveno, pokojninsko in drugo zakonodajo, neposredno urejate tudi razmere v Kliničnem centru, Slovenskih železnicah in morda še kje. In morda se strinjate, da se samo s socialnimi ukrepi ne more zagnati gospodarstva in da moramo skupaj poiskati odgovore na izzive tega časa. Za nas jih ne bodo pripravili drugi, ne Nemčija ne kdorkoli, pa čeprav ima naš izvoz veliko težo v naši strukturi.

Prejšnji teden ste imeli tudi sestanek na Brdu. Tam ste, kot sem razbral, opravili razpravo o vrsti strateških vprašanj, o načrtovanju proračuna, o delovni zakonodaji, zdravstveni zakonodaji, vendar o tako pomembni temi, kot je pri ključnih zadevah sodelovanje z opozicijo, niste razpravljali. Vsaj to ni bilo sporočilo javnosti.

Zato predlagam, da o odgovoru predsednika Vlade opravimo razpravo in ugotovimo, ali je ta namera resna ali gre samo za leporečje. Veliko tega se bo videlo tudi že iz glasovanja koalicije pri tej točki. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O predlogu Jožeta Tanko, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 13. julija, v okviru glasovanja.

Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo postavil mag. Radovan Žerjav iz Slovenske ljudske stranke.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik.

Spoštovani gospod predsednik Vlade! V zadnjem času se preko medijev seznanjamo s takšnimi ali drugačnimi namerami Vlade o posredni ali neposredni prodaji, po moji oceni slovensko strateškega državnega premoženja. Seznanjamo se tudi o organizacijskih spremembah, povezanih z nekaterimi strateško pomembnimi družbami v Republiki Sloveniji. Tukaj imam v mislih dokapitalizacijo Nove Ljubljanske banke s strani strateškega partnerja in ponovno obujeno idejo o ustanavljanju velikega logističnega holdinga.

Ob obravnavi rebalansa proračuna za letošnje leto in težavah v javnih financah ter potrditev poroštev, ki se v Državnem zboru v zadnjem času dogajajo kar po tekočem traku, padejo aktivnosti, povezane z nekaterimi strateškimi družbami, še posebej v čudno luč. Finančna in gospodarska kriza ne more in ne sme biti alibi za izgubo večinskega slovenskega deleža v najpomembnejši banki in ne sme biti alibi, da bi storili kakšno neumnost z ustanavljanjem nekega logističnega mastodonta, da bo zadeva še manj transparentna, kot je sedaj. Resne države lastništva največjih bank nikoli, poudarjam nikoli, niso izpuštile iz svojih rok.

Zato me, spoštovani gospod predsednik Vlade, zanima:

Ali je vaša vlada sprejela kakršnokoli strategijo prodaje državnega premoženja oziroma kapitalskih naložb Republike Slovenije, ki presegajo okvire programov prodaje državnega premoženja za obdobje sprejetih proračunov?

Ali ste med kapitalskimi naložbami Republike Slovenije kakšne od teh naložb opredelili kot naložbe posebnega oziroma strateškega pomena?

Zanima me:

Katere?

Kakšna je strategija razpolaganja Vlade s takšnimi strateškimi naložbami?

Mimogrede, da vam odgovorim, zagotovo se bom udeležil sestanka, če me boste povabili. To sem že dejal ob razpravi, ko smo se pogovarjali o rebalansu proračuna. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa

Prosim, predsednik Vlade Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Najprej hvala lepa za vaš odgovor glede najinega skorajšnjega srečanja, potem ko je bilo eno že opravljeno. Upam, da bo prišlo tudi do sestanka s kolegom Janezom Janšo in da bomo potem ugotovili, kaj je najprimernejši naslednji korak za skupno sodelovanje. To bo potrebno glede na razmere v Evropski uniji in nacionalnih gospodarstvih, ampak to ni tema tega vprašanja.

Tema vašega vprašanja zadeva z moje strani tri odgovore. Prvič. Spomnil bi vas, da je Državni zbor nedavno sprejel zakon o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije. Sedaj je na Vladi, da pripravi strategijo. Z generalno sekretarko ugotavljava, da bo to pripravljeno do jeseni. Moja želja je, da bi bilo pripravljeno čim prej. Ustanovljena bo agencija za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije. Danes sem ob predstavitvi kandidatke za ministrico za gospodarstvo že dejal, da bo izbira ljudi, ki bodo vodili to agencijo, ena najpomembnejših kadrovskih izbir za prihodnost Slovenije, zato ji bomo posvetili vso dolžno pozornost.

Sedaj pa k vprašanju tako, da bo o mojem odgovoru lahko presojala tudi širša laična javnost. Najprej naj ne bo nobenega strahu ali na drugi strani upanja, da je bila kakršnakoli odločitev glede dokapitalizacije Nove Ljubljanske banke sprejeta na kateremkoli od pristojnih forumov ali ravni Vlade. Res pa je, da se o tem vprašanju posvetujemo, kar je tudi prav. Saj je slovenska država, Vlada kot zakoniti lastnik, pomemben upravljavec premoženja v tej največji slovenski banki. Nas prihodnost te banke, in verjetno tudi vas, skrbi. Skrbi v tem smislu, da bi ji, kar lahko storimo v zakonodajnem smislu in v odločitvah, ki jih sprejema Vlada kot zakoniti lastnik, omogočili, da bi postala uspešen in močan igravec v regionalnem prostoru. Da bi to postala, potrebuje dokapitalizacijo.

Vprašanje, ki se zastavlja, je, ali se bo Državni zbor med dvema ključnima alternativama na predlog Vlade odločil za to, da bomo dokapitalizirali Novo Ljubljansko banko iz proračuna, tudi če gre za bilanco B – v bistvu to pomeni povečanje primanjkljaja, o čemer je danes beseda že tekla –, ali pa bo ta potreba servisirana z vstopom novega strateškega partnerja ali konzorcija teh partnerjev. Razumem, da je ta diskusija, na koncu tudi z vso upravičenostjo politična razprava. Vendar pa si kot predsednik Vlade in moji kolegi in kolegice prizadevamo, da bi prišli pred vas s predlogom, ki bi bil tudi strokovno utemeljen. In ker si tako želimo, se pogovarjamo in posvetujemo z upravo Ljubljanske banke in z nadzornim svetom, kaj bi bilo tudi po njihovem mnenju najbolje za to, da bi bila dosežena njihova poslovna stremljenja. To pa je, da Ljubljanska banka ne bi ostala samo neka nacionalna hranilnica ali pa postala nacionalna hranilnica, ampak da bi s potrebnim vložkom denarja in novih finančnih produktov lahko postala nekoliko uspešnejši finančni igravec na trgih okoli nas. To možnost banka ima, in to možnost je mogoče izkoristiti samo z dokapitalizacijo. Po kateri poti bomo krenili, bomo odločali tu v tem zboru.

Zato naj vas, spoštovane kolegice in kolegi, kakšno prehitro, domnevno prehitro odločanje ne skrbi. Vendar pa naj rečem, upam, da z enako vnemo podpirate napore Vlade, da se zelo temeljito pripravi na odločitev, ki jo bomo sprejeli. In jaz se želim temeljito pripraviti na to odločitev. Naj povem svoje osebno mnenje. Moje osebno mnenje je bilo dolga leta, da mora imeti slovenska ekonomija kot majhno in odprto gospodarstvo banko, v kateri ima država večinski delež. Danes nisem več enakega mnenja. Danes menim, da bi vstop strateškega partnerja, ki ima željo po donosih na dolgi rok in si želi banke kot izhodišča za krepitev bančnega deleža širše v regiji, da bi bilo to za naše nacionalne koristi dobrodošlo. Vendar sem se pripravljen tako kot o drugih vprašanjih tudi o tem posvetovati. To možnost pa začenjam sam pri sebi dopuščati.

In zdaj bi vam rad povedal strateški razlog za to. Slovenija zlasti v pogojih gospodarske krize, ki bo očitno daljša, kot je kdorkoli planiral, sama našega razvoja ne more financirati. Denarja na kapitalskem trgu je v globalni ekonomiji danes dovolj, vprašanje je samo, kje, kdaj in koga bomo spustili ter katerim naložbam, da bi ta razvoj tudi financirali.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?
Mag. Žerjav, prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa.

Prejšnji teden smo na izredni seji Odbora za finance in monetarno politiko obravnavali dokapitalizacijo Nove Ljubljanske banke, vendar je bila, žal, udeležba povabljenih z vladne strani izpod vsake kritike, to moram reči. Odbora se je udeležil le minister Križanič z državno sekretarko, z Ministrstva za gospodarstvo ni bilo nikogar in prav tako iz Službe Vlade za razvoj in evropske zadeve, torej ministra Gasparija prav tako ni bilo. In delno kritika tudi ministru Gaspariju, ki po svoje že kar nekaj časa skoraj ignorira Državni zbor. Manjkali ste, mimogrede, tudi vi, ki ste bili povabljeni, ampak, v redu, razumem. Tudi zaradi tega smo sejo prekinili, ker ni bilo pravega sogovornika. Predsednik uprave Nove Ljubljanske banke je dejal, da je dokapitalizacija potrebna v minimalnem znesku okrog 250 milijonov, tudi do 500 milijonov. Vendar je bil dokaj nejasen, ko je govoril o razlogih. Med razlogi je med drugim omenil tudi slabe kredite. Ampak, oprostite, kredite je, kakršnekoli že, nekdo z imenom in priimkom odobril na osnovi nekih predloženih podlag, dokumentov, dokazil. Terjati bi bilo treba odgovornost posameznikov, uprave, nadzornega sveta, "riskmenedžmenta" in tako dalje, če seveda ni bilo vse izvedeno v skladu z notranjimi pravili banke, ne pa da nekaterim dajemo, mimogrede, milijonske nagrade.

Menim, da bi bilo nujno treba razmisliti o združevanju Nove Ljubljanske banke z Zavarovalnico Triglav. Na ta način bi ustanovili močan finančni steber, ki bi veliko lažje kljuboval močni konkurenci na bančnem in tudi zavarovalniškem trgu. Hkrati pa bi takšna finančna inštitucija bila dober porok za prodor tudi na tuje trge. Če vas prav razumem, predsednik Vlade, vi razmišljate o tem, da se dokapitalizira Nova Ljubljanska banka s strani tujega strateškega partnerja. Prav razumem.

BORUT PAHOR: Povedal sem svoje osebno mnenje in upam, da to ne bo sprejeto slabo. Jaz mislim, da je prav, da imamo odkrit pogovor. To sem povedal, ko smo se že pred časom na prvem delovnem sestanku sestali z upravo in nadzornim svetom oziroma visokimi predstavniki Nove Ljubljanske banke. Tudi zato, ker vem, da bo na koncu to politično vprašanje. Vendar pa bi si želel, ko bo politika o tem odločala in ima vso

dolžnost, da odloča o tem, ker je zdaj večinski lastnik te banke, da odloča na osnovi strokovnih argumentov. Kot rečeno, imamo dve možnosti. Ali damo denar davkoplačevalcu, in to morda v vrednosti pol milijarde evrov in na ta način omogočimo strateške ambicije, ki jih je zapisala uprava in nadzorni svet v dokumentu Strategija 2010/2015. Ali pa, da povabimo strateškega partnerja, Slovenija izgubi večinski delež v banki, ampak ohrani kontrolni delež. Ohrani kontrolni delež in onemogoči, da bi morebiti v prihodnosti strateški partner tako ali drugače to banko izčrpal zaradi podobnih, primerljivih okoliščin, kot so bile v začetku leta 2009, ko se je v celi vzhodni Evropi zgodil val izčrpavanja hčera s strani bank mater v zahodni Evropi.

Mi se bomo posvetovali naprej in ni nobena skrivnost, da imamo v vladi glede tega različna stališča. Tudi s kolegom Križaničem, ki je pristojni minister, imava glede tega različna stališča. Moje vprašanje, ki ostaja za zdaj še neodgovorjeno, je: Ali se lahko naredi kratka in razumljiva študija, ki odgovori na vprašanje, ali je Slovenija kakorkoli lažje premagala nekatere probleme kreditnega krča, likvidnostnih težav v gospodarstvu, ker je bila država večinski lastnik Nove Ljubljanske banke ali ne? Ali smo s tem lažje regulirali ozdravitev bančnega in finančnega sistema ali ne? Ali bi bil morebiten strateški partner v tem smislu ovira posegu Vlade in reguliranju Vlade bančnega in finančnega sistema? Če bi bil odgovor na to vprašanje pozitiven in jasen, potem se bo verjetno tudi del strokovne in morda večina politične javnosti odločila za to, da banka ostane v večinski državni lasti, kolikor je pač zdaj konsolidiran delež premoženja, in s tem zavarovala znova svoj interes v podobnih okoliščinah. Morda pa se bo izkazalo ravno obratno, da bi kontrolni delež popolnoma zadostoval za to, da ne bi obremenili proračuna in denarja davkoplačevalcev, bi ga investirali v druge naložbe, ki bi imele kratkoročnejši donos in bi omogočili, da banka doseže tiste cilje, ki jih na koncu želijo tudi slovenski komitentni in slovensko gospodarstvo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite postopkovno?
Prosim, mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa.

Nedvomno gre za zelo pomembna vprašanja, zato bi želel, da bi na osnovi drugega odstavka 246. člena Poslovnika Državnega zbora vendarle o tem še spregovorili. Moja ocena je, da v tem času krize morda preveč drvimo z odločitvami. Še posebej, kar se tiče Nove Ljubljanske banke, pa tudi povezane z logističnih holdingom. Treba bi bilo razmisliti o Novi Ljubljanski banki tudi glede odprodaje poslovno nepotrebne premoženja, veliko je tega, in videti, kakšna je potem konča številka morebitne dokapitalizacije, ki bi po moji oceni v

tem primeru bila bistveno nižja. In vendarle, še enkrat poudarjam, razmisliti o morebitni združitvi z zavarovalnico Triglav. Gre za združitev, ki bi dala velike sinergije ne samo na domačem trgu, ampak tudi na morebitnih trgih, na katere obe instituciji prodirata.

Kar se pa tiče logističnega holdinga, pa si moramo najprej odgovoriti na vprašanje, kaj je pravzaprav v Sloveniji in na področju logistike največji problem. Največji problem Slovenije je v železniški infrastrukturi. In moja ocena je, da z ustanavljanjem logističnega mastodonta, v katerega bomo umetno vlekli Luko Koper, ne bomo rešili problema izgradnje železniške infrastrukture. Razen, če ima gospod Mehdorn, nekaj milijard evrov v žepu. Na ta način morda. Sicer pa je to samo organizacijska sprememba, pravega odgovora, kako bomo gradili železniško infrastrukturo, pa vendarle nimamo. Treba bi pa bilo v vsakem primeru upoštevati vse izkušnje, pozitivne in negativne, ki smo jih nabrali ob izgradnji avtocestnega križa. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O predlogu poslanca mag. Radovana Žerjava, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 13. julija 2010, v okviru glasovanj. Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo predstavil Zmago Jelinčič iz Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik.

Leta 2000 je Skupščina Zahodnoevropske unije ponudila Sloveniji možnost, da postavi v naši državi aeronavtični muzej Zahodnoevropske unije. Svet Evrope s predsedstvom gospoda de Puiga je to potrdil in apliciral to idejo na ustanavljanje različnih evropskih muzejev po evropskih državah.

Šlo je za projekt, v katerem bi bilo zaposlenih neposredno približno 450 ljudi in v katerem bi bilo vezanih na ta projekt približno 2 tisoč delovnih mest. V bistvu bi se s tem začel razvoj celotne pomurske regije. Dva obiska iz obrambnega odbora Zahodnoevropske unije sta bila v Sloveniji, ki sta se strinjala z vsem skupaj. Na naši strani se ni zgodilo nič., dokler se ni zgodila policijska akcija ministrice za notranje zadeve, s predvidenimi nočnimi preiskavami v stilu ameriških protiterorističnih akcij, ki jih izvajajo v Afganistanu, pa še tam jih izvajajo podnevi in ne ponoči, kot so želeli narediti v mojem primeru, ko bi tri in šestletno punčko z brzostrelkami ponoči potisnili ob zid specialci in iskali naprej. Še dobro, da je operativna policija razmišljala drugače kot vodstvo policije.

Posledica je bila, da fotografij pasjih orgij niso našli, obdolžili pa so mene in nekdanjega ministra podkupovanja v zvezi z aeronavtičnem muzejem. Šlo je za zelo perfidno

akcijo, ki je imela po eni strani namen diskreditacije ministra, po drugi strani namen diskreditacije mene kot političnega liderja in po tretji strani po mojem tudi rušitev edinega pametnega projekta, ki bi lahko rešil pomursko regijo potopa.

Zato vas sprašujem, gospod premier:

Kaj je zdaj s to afero podkupovanja, v kateri so mene vlačili in sem postal zvezda na CNN, na BBC in povsod po svetu?

Kaj je s samim projektom aeronavtičnega muzeja?

Ali bo ali ne bo, kako daleč in je in kako se to vrti?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, predsednik Vlade Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Glede vašega drugega vprašanja nisem čisto prepričan, kaj vas v tem hipu bolj zanima. Ampak glede vašega vprašanja o preiskavi, naj povem, da to opravlja pristojno tožilstvo in se v to slovenska vlada, ne pristojna ministrica ne vmešavamo. O izsledkih bomo obveščeni, tako kot pravi pravni red.

Tisto, kar pa moram odgovoriti in želim odgovoriti danes, je nek načelen in stvaren odnos glede vašega projekta aeronavtični muzej. To ni nova zamisel, poznamo jo že nekaj let. Kot sem svoj čas, tudi danes s simpatijo gledam na ta projekt. Kot vedno se postavlja eno in najbolj pomembno vprašanje, in to je finančna konstrukcija takega projekta.

Vem, da se tudi v sosednjih državah zanimajo za izgradnjo ali izvedbo takega projekta. Če bi se lahko, in to z zasebnimi vlagatelji, prav gotovo ne samo z državo, zagotovo imamo možnost, da direktno z Evropsko komisijo izpogajamo vrednost sodelovanja preko kohezijskega sklada, to je približno nekaj čez 50 milijon evrov, če bi se finančna konstrukcija zaprla. In drugi pogoj je, če bi se z občino, ki je pristojna za to, da odredi namembnost zemljišč, dogovorili o tem, potem mislim, da bi lahko s projektom nadaljevali. Mislim, do so neke odločitve v politiki in celo proračunski politiki glede tega že bile sprejete. Ne vidim razlogov, da z njimi ne bi nadaljevali.

Torej sta dva pogoja. Glede obeh bo Vlada v nadaljevanju, državnega sekretarja sem po prejemu vašega poslanskega vprašanja že zadolžil za to, storila dvoje. Prvič. Da skupaj z vami pogleda in prouči finančni vidik tega projekta. Jaz mislim, da ni treba tukaj govoriti na glas, da ne bi bili priča edinemu projektu, ki je bil gotovo načrtovan v dobri veri, da bo tudi izpeljan, pa se je potem zaradi okoliščin izkazalo, da brez pomoči države takega projekta ne bi bili sposobni dokončati, če Vlada lahko in je v njeni pristojnosti, pomaga, da se taki projekti vendarle zaključujejo. Drugič. Ko bomo imeli zagotovila zasebnih vlagateljev, da vidijo finančni interes v takem parku aeronavtik, ker za njega se zanimajo tudi druge države, to pa

kaže na to, da je to lahko atraktivna investicija, bomo poskušali, kolikor je v naši moči, doseči tudi z lokalnimi oblastmi dogovor o namembnosti. Vi veste, da je kmetijsko ministrstvo sprva zavrnilo nekatere odločitve, ki so bile s tem povezane. Jaz mislim, da je na obeh straneh potrebna neka fleksibilnost, ki bi imela rep in glavo. Skratka, da dobre kmetijske zemlje ne bi namenili za izgradnjo takih parkov, da pa bi lahko zemljo, ki ne more služiti drugemu, kot recimo takim zgradbam, lahko našli tudi na tem delu Slovenije ali pa kje drugje, ker so tudi drugi kraji v Sloveniji, kot veste, kolega Jelinčič, zainteresirani za postavitve tega projekta.

V kratkem boste dobili namero Vlade, jaz tukaj zdaj lahko govorim samo kot predsednik. Vlada v tej sestavi še ni odločala o tem projektu, gre za neko načelno odločitev Vlade glede nadaljevanja tega projekta. Vas pa bo moj državni sekretar konzultiral in vas prosil tudi za morebitne informacije o interesih zasebnih vlagateljev, brez katerih zdaj si ta hip, kljub pomoči Evropske komisije, če bi ta bila dosežena preko kohezijskega sklada, ne znam predstavljati izvedbe tega projekta.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?
Prosim, gospod Jelinčič.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa.

Res je, gre za finančno konstrukcijo. Finančna konstrukcija je bila narejena že pred šestimi leti, pa ni bilo nič od tega. Zato smo 20 zasebnih podjetij in jaz osebno vložili svoj finančni kapital in ustanovili Zavod aeronavtični muzej, ki je naredil študijo izvedljivosti. Ta študija izvedljivosti je pokazala, da bi se projekt izplačal v 12-ih do 15-ih letih. Ni ga projekta v Sloveniji, ki bi se izplačal tako hitro. Dejstvo je, da gre tukaj za tako imenovani doživljajski park aeronavtične, kot ga imenuje sekretar. Vedeti je treba, da na tam objektu bi bila tudi največja fotovoltaična električna centrala v Evropi, verjetno tudi na svetu. Ampak to nikogar ne zanima. Dejstvo je tudi to, da določena podjetja še vztrajajo v tem projektu, čeprav ne vidijo več možnosti oziroma veliko težjo možnost za financiranje, kajti financerje sem jaz imel pripravljene. Država bi lahko vstopila in morala vstopiti samo v tem segmentu, da bi lahko iz različnih evropskih držav in ostalih svetovnih držav dobili zastoj eksponate, ki bi jih imeli v tem muzeju. Tukaj pa država ni hotela pomagati, ker je zadevo vozil Jelinčič in ne kakšen iz LDS-a ali pa Zaresa. Zato ima tudi pri namembnosti zemljišča Ministrstvo za kmetijstvo v rokah škarje in platno. Oni odločijo o tistem delu zemlje, ne pa občina. Ministrstvo se pač ni upalo storiti zaradi hudih napadov ministrice za notranje zadeve. En minister je odstopil, drugi se pa boji, da bo ravno tako preiskovan, pa morda tudi zaprt

Zato prosim, gospod premier, bolj konkretne odgovore bi prosil.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predsednik Vlade.

BORUT PAHOR: Mi bomo poskušali čas do začetka politične jeseni, do septembrskega zasedanja porabiti za nekaj koristnih stvari, ki jih kot država potrebujemo.

Naj še enkrat povem, kolega Jelinčič, to je bistveno izhodišče vseh naših drugih opredelitev glede domačih in tujih investicij. Slovenija je premajhna ekonomija, da bi financirala svoj lastni razvoj v skladu z našimi pričakovanji. Želimo biti konkurenčna ekonomija, želimo imeti socialno povezano družbo, ergo če nečemo imeti primanjkljaja, in nihče ga noče imeti, ne proračunskega in ne povečanega javnega dolga, smo odvisni od investicij – domačih in tudi zlasti tujih investicij. Naj še enkrat povem. Moje izkušnje iz pogovorov z voditelji različnih držav kažejo, da je na trgu kapitala za Slovenijo dovolj in preveč zanimanja. Naša naloga je, da relativno kmalu določimo kaj, kdaj in s kom želimo kapitalsko in naložbeno sodelovati v Sloveniji. Kaj smo pripravljene ponuditi v zasebno-javno partnerstvo, kaj smo pripravljene ponuditi tujim vlagateljem v strateško partnerstvo na dolgi rok. To je naša domača naloga. Pravim – interes je, mi pa se moramo relativno kmalu začeti odločati o teh pomembnih vprašanjih.

Kar se tiče vaše pobude, naj povem, da gledamo nanjo z naklonjenostjo, ob pogoju, da je finančno vzdržna, pri čemer verjamem, če dosežemo dogovor o nekaterih stvareh, ki jih želijo tudi tuji investitorji, na osnovi mojih pogovorov lahko tudi za to investicijo dobimo določeno finančno, ne pomoč, ampak obstoji finančni interes za sodelovanje pri tej investiciji... To sem vam že povedal.

Čez poletje bomo opravili nekaj domačih nalog, tudi zato sem pohitel z imenovanjem nove ministrice za gospodarstvo in prosim Državni zbor, da v tem tednu o tem odloči. V septembru, zlasti če bo prišlo do dogovora o tem, da bi se voditelji parlamentarnih strank skupaj s strokovnimi sodelavci sešli na enem, dveh vsebinskih pogovorih, bi rad predstavil nekaj zamisli strateške narave, kako naprej voziti razvojno politiko, da ne bomo samo znižali proračunskega primanjkljaja, ampak da bomo začeli zmanjševati dinamiko javnega dolga, da bo servisiranje javnega dolga vzdržno, da bomo natančno vedeli, kje si želimo tujih naložb in katere so tiste finančne in poslovne institucije, v katerih želimo ohraniti večinski delež.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite podati postopkovni predlog, gospod Jelinčič?

Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa.

Dejstvo je, da gre za javno-zasebno partnerstvo. To sem že nekajkrat povedal. In gre za absolutno finančno vzdržno investicijo. Po drugi strani se človek vpraša, katera investicija se izplača v Sloveniji v 12-ih do 15-ih letih. Zagotovo se ne bo gradnja novega termoelektrarnega bloka v Šoštanju, kjer bo izginilo 1,6 milijarde evrov, kar je bistveno več, kot je projekt, ki bi pripeljal do razvoja Pomurske regije. Dejstvo je, da se človek vpraša, prej ste omenili druge pozicije in druge lokacije, ali je Vlada sploh zainteresirana za razvoj Pomurske regije. Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko je izdala neko knjižico o programu spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije od leta 2010 do leta 2015, nič podobnega, kot smo danes govorili, ni v tej publikaciji niti od daleč omenjeno. Imam močan občutek, da vam je Pomurska regija, ko ste naredili zakon o reševanju Pomurske regije, padla z ramen in mislite, da je zdaj vsega konec in vse gre dobro. Mislim, da je to šele začetek. Na tem segmentu se ne dela nič. In če res želite rešiti tisti konec, naredite nekaj. Tuji investitorji so bili pripravljene investirati, pa slovenska vlada ni bila za to. Zato naredite zdaj korake, najдите investitorje. Evidentno je, da takšne investicije, ki obrnejo kapital tako hitro, imajo podporo v svetu. Je pa res, da jo je treba najti. Res pa je, da je za to treba imeti v vladi strokovne ljudi, ljudi, ki znajo kakšno zadevo prebrati, ki razumejo kakšen članek, ki se znajo ekonomsko pogovarjati s tujci in ki znajo poiskati te finančne vire, ki jih je, strinjam se z vami, v svetu dovolj in veliko.

Ker mislim, da tu nismo dobili nobenega odgovora, predlagam, da na eni od naslednjih sej obravnavamo točko o razvoju Pomurske regije nasploh, še posebej pa v povezavi s tem največjim projektom reševanja Pomurske regije, to je z aeronavtičnim muzejem. In prosim, gospod predsednik, da v skladu z drugim odstavkom 246. člena daste to pobudo na glasovanje. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O predlogu poslanca Zmaga Jelinčiča Plemenitega, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, 13. julija 2010, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo postavila Cvetka Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo.

Spoštovani predsednik Vlade, v luči zadnjih dogodkov, kot je bila akcija "Balkanski bojevnik", prav tako pa tudi v luči pričakovanih sodnih postopkov s področja tajkunskega

podjetništva želimo v Poslanski skupini Zares opozoriti na potrebo po čimprejšnji ureditvi področja zakonodaje glede začasnega odvzema oziroma zamrznitve osumljenčevega premoženja v primeru suma, da bi lahko bilo to premoženje pridobljeno na protipraven način, prav tako pa tudi kasnejšega trajnega odvzema tega premoženja, če bi bilo ugotovljeno, da je sum utemeljen. Pri tem naj bi šlo za najhujša kazniva dejanja s področja pranja denarja, droge, trgovine z belim blagom, trgovine z orožjem in podobno, ne pa za vsa kazniva dejanja. Kot smo lahko brali v medijih ob aferi "Balkanski bojevnik", ki je bila mednarodnih razsežnosti, na primer v Srbiji tak zakon že imajo in so lahko ob zadnjih dogodkih tudi ustrezno ukrepali. Zanimivo je, da so ta zakon pomagali pisati tudi predstavniki OECD. Smisel zasega premoženja je obdolžencu preprečiti, da bi med predkazenskim in kazenskim postopkom takšno sumljivo lastnino prodal in denar spravil na varno v tujino ali pa prenesel na družinske člane. Zato menimo, da je nujno v prvem koraku premoženje sumljivega izvora zamrzniti, kar v naši državi nimamo urejeno.

V Poslanski skupini Zares smo pripravili precej obsežne teze, kako približno sami vidimo v tem trenutku ureditev te problematike, in jih posredovali pristojnim ministrstvom, tu mislim zlasti na Ministrstvo za finance, seveda pa tudi ostalim. V tej pobudi izražamo pričakovanje, da bi Vlada do jeseni pripravila osnutek takšnega zakona in ga dala v obravnavo, tudi strokovno. Seveda pa pričakujemo, da bi vsekakor morali takšen zakon sprejeti do novega leta, kar bi bilo nujno. Zavedamo se nekaterih težav, nekaterih pomislekov, vendar pa naj povem, da je ocena v poročilu Sveta Evrope za Slovenijo bila zapisana, da bi na ta način lahko proračun pridobil okoli 400 milijonov evrov na letni ravni.

Zato vas sprašujem:

Ali se zavedate tega perečega problema, v kar ne dvomim, in na kakšen način lahko pričakujemo, da bo Vlada pristopila k ustrežnejši in učinkovitejši rešitvi na tem področju?

Takšne rešitve imajo že mnoge evropske države, predvsem kar se tiče tako obrnjenega dokaznega bremena, med njimi Italija, Luksemburg, Danska, Belgija, Irska, Romunija in tako dalje.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim za odgovor predsednika Vlade Boruta Pahorja.

BORUT PAHOR: Ker smo vsi lahko kmalu po začetku krize ugotovili, da ta nima samo gospodarskih in socialnih razsežnosti, ampak še marsikatero druge, smo v Vladi, mislim, da s svojimi ravnaji že dokazali, da znamo poseči z, recimo temu, strukturnimi reformami tudi na področje posodobitve pravne države. Mislim, da je bilo tu storjenih nekaj korakov. Morda bi

omenil tukaj v Državnem zboru sprejet zakon o integriteti, kar kaže na absolutno odločenost Vlade, da poskuša po najsodobnejših izkušnjah primerljivih držav slediti tistim ureditvam, ki zagotavljajo, bom rekel, pravno državo.

Najprej, za voljo vašega vprašanja, že sedaj veljavna zakonodaja seveda omogoča zaseg premoženja, če je bilo pridobljeno s kaznivim dejanjem. Drugič, neodvisno od vašega vprašanja, točnega povoda se sicer ne spomnim, je minister za pravosodje na Vladi že diskutiral o vprašanju posodobitve naše zakonodaje tudi z novelo, ki bi prinesla tako imenovano obrnjeno dokazno branje. Jaz nisem pravnik po stroki, jaz se tudi ne bi želel spuščati v vprašanja, ki jim nisem dorasel, razumem, da gre za strokovno, delikatno vprašanje. So države, ki imajo tako ali drugače rešen ta način. Dejstvo je, da je Sloveniji kot nekaterim drugim to, če prav razumem, svetoval tudi Svet Evrope, da to prouči. In minister za pravosodje je za september letošnjega leta, torej čez dva meseca, sklical konferenco o odprtih vprašanjih v zvezi z ureditvijo zasega premoženjskih koristi.

Vse to vodi do odločitve ali priprav odločitev slovenske vlade, da posodobi zakonodajo povsod tam, kjer menimo, da lahko naredimo korak naprej v zavarovanju pravne varnosti ljudi in zaupanja v instrumente pravne države, ki jih uvajamo z zakoni in z ustavo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora? Prosim, Cvetka Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za odgovor, gospod predsednik. Jaz sem vesela, da ste v Vladi že začeli s tem, da se proučijo ta relativno zahtevna strokovna vprašanja. Dejstvo pa je, da vse študije kažejo, da so storilci teh najbolj delikatnih kaznivih dejanj, zaradi katerih naj bi bile države samo na območju Evropske unije na letni ravni prikrajšane za 1 do 1,6 trilijona dolarjev na letni ravni oziroma za nekje med 2 in 5 % svetovnega bruto družbenega proizvoda naj bi tukaj poniknilo.

Gre torej za izjemno pomembno področje, kjer se pravzaprav tako države kot tudi posamezniki čutijo, da so države pri tem nemočne. Študije kažejo, da so storilci najbolj občutljivi prav pri premoženju, da jih kazni pravzaprav niti kaj dosti ne obremenjujejo. Ko se vrnejo iz zaporov, jih vse to premoženje še vedno na takšen ali drugačen način pričaka. In ta odvzem se je pokazal v številnih primerih kot zelo dober in učinkovit in pravzaprav predstavlja za ta kazniva dejanja najbolj učinkovito obrambo.

Pri tem je pomembno tudi to, kar smo izpostavili, to je obrnjeno dokazno breme; storilec, ki mu je na sodišču dokazana krivda oziroma je potem že obsojenec, mora dokazati, na kakšen način je pridobil tisti del premoženja, za katerega niti skozi svoja davčna poročila

oziroma plačane davke ne dokazuje, kako je bilo pridobljeno. Tukaj se postavlja nekaj vprašanj, vendar pa je evropska praksa takšna in našli smo številne tudi razsodbe Evropskega sodišča za človekove pravice, iz katerih je jasno, da v tem smislu ne vidijo, da bi prihajalo do kršenja človekovih pravic. Zato upam, da se jeseni resnično s takšnim osnutkom predloga ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite še kaj odgovoriti? (Ne).

Prehajamo na odgovore na poslanska vprašanja, postavljena na 18. seji zбора. Minister za šolstvo in šport dr. Igor Lukšič bo najprej odgovoril na vprašanje Marijana Križmana v zvezi s stražnico Osp in pripadajočim zemljiščem.

Prosim, minister.

DR. IGOR LUKŠIČ: Gospod predsednik, poslanke poslanci, kolegi ministri, predsednik Vlade!

S sklepom Vlade Republike Slovenije je bila 18. 2. 1999 nepremičnina s stražnico Osp prenesena na Ministrstvo za notranje zadeve in na MŠŠ ter nato s prevzemnim zapisnikom dne 17. 3. 1999 izročena v uporabo in upravljanje Centru za šolske in obšolske dejavnosti, ki je v okviru Ministrstva za šolstvo in šport.

Nepremičnino sestavljajo travnik, stanovanjska stavba in dvorišče. V zemljiško knjigo je vpisana pri Upravnem sodišču v Kopru, področje Osp. Center za šolske in obšolske dejavnosti je pričel s pridobivanjem projektne dokumentacije za rekonstrukcijo obstoječega objekta ter izgradnjo prizidka k temu objektu, za kar je center porabil lastnih sredstev v višini 19 tisoč 453 evrov. Projektna dokumentacija je izdelana in pripravljena za pridobitev gradbenega dovoljenja. Skladno s spremembo načrta prostorskega razvoja Centra za šolske in obšolske dejavnosti, ki več ne predvideva obnove, pa trenutno poteka postopek za prodajo predmetne nepremičnine. Po uvrstitvi na interni trg nepremičnin znotraj resorjev Vlade ni bil izkazan noben interes, zato se pripravlja razpis javne dražbe. Ministrstvo za šolstvo in šport je prejelo dopis mestne občine Koper, s predlogom, da se nepremičnina nameni za potrebe lokalne skupnosti, torej v duhu, o katerem gospod poslanec sprašujete. Ministrstvo meni, da so sredstva prioriteto potrebna za nadaljevanje preostalih investicijskih programov našega centra za šolske in obšolske dejavnosti, ker so proračunski viri zelo skromni. Gre za bistveno spremenjene okoliščine gospodarjenja in dosegljivosti investicijskih sredstev, zato se mora ČŠOD nujno dezinvestirati na tem področju, kar bo omogočilo nov dotok za ostale prioritete.

Na Ministrstvu bomo proučili možnost uskladitve postopka z morebitno namero, da mestna občina Koper uveljavi predkupno

pravico, če bo ta vzpostavljena v prostorskih aktih. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Minister dr. Igor Lukšič bo odgovoril tudi na poslansko vprašanje mag. Majde Potrata v zvezi s spremembami pravilnika o upravljanju učbeniških skladov.

DR. IGOR LUKŠIČ: Hvala.

Gospa poslanka! Učbeniki so razburkali slovensko javnost, zlasti založnike, ker so ocenili, da bo nov pravilnik pomenil veliko škodo. Izkazuje se, da ni tako, vzpostavlja pa novi pravilnik nov red, predvsem pa sledi vrednotam ekonomične rabe ustvarjenega premoženja, recimo učbenikov, solidarnosti v podobi učbeniških skladov, trajnostnemu razvoju, kar pomeni, da so učbeniki za večkratno uporabo in ne samo za eno generacijo, pa jih potem vržemo stran, kvaliteti in temu, da so učbeniki poceni.

Z uvedbo učbeniških skladov v šolski politiki so starši dobili možnost, da plačujejo samo eno tretjino cene v podobi obrabnine. In tako je bilo možno, da se za starše učbeniki pocenijo. Nato je vstopila država in to tretjino začela plačevati preko proračuna. Ta znesek je bil od 4 do 5 milijonov evrov. V današnji krizi smo ugotovili, da menjava učbenikov, tako kot je bila v začetku zastavljena, zlasti ob prehodu osemletke na devetletko, ni več potrebna, da so učbeniki dobro ohranjeni in bi bilo prav, da kot dobri gospodarji zagotovimo sredstva samo za obrabljene in neuporabne učbenike. To smo postavili tudi v ta pravila. Torej država plača samo tiste učbenike, ki so obrabljeni do te mere, da jih ni možno več uporabljati. Če se v učbeniškem skladu tisti, ki ga vodijo, odločijo, da zamenjajo vse knjige, vse učbenike, potem je to na breme staršev ali donatorjev ali kogarkoli drugega. Država tu ne bo sodelovala.

Pomembno je, da mora o tem sklepati svet šole. Svet šole mora o tem sprejeti sklep kot dober gospodar in v tem primeru soodločajo tudi starši, ki so v svetu šole.

Drugi del, ki je pomemben, je vprašanje delovnih zvezkov. Delovni zvezki so se množično začeli uporabljati v slovenskem šolstvu, ko so stekli učbeniški skladi. Ko so založniki izgubili delež sredstev z učbeniški skladi, recimo, vsaj tretjino, nekateri ocenjujejo celi dve tretjini, kar je verjetno pretirano, ampak recimo tretjino, so se potem usmerili na produkcijo delovnih zvezkov, ki jih ni bilo v učbeniških skladih, in so jih morali starši za svoje otroke kupovati vsako leto na novo. In to število delovnih zvezkov se je za posamezne predmete zelo množilo. Postopno je znašal delež, ki so ga morali starši plačati za učbenike, torej tretjino, in za delovne zvezke v celoti, včasih isto količino sredstev kot prej, ko ni bilo učbeniških skladov. Ker se je število delovnih zvezkov pri različnih predmetih povečevalo in je cena šla neizprosno navzgor, smo tu uvedli

možnost, da svet staršev odloči oziroma da soglasje k ceni učbenikov, kompletu za določen razred. S tem smo uvedli mehanizem, po katerem lahko nekdo, torej ta, ki plačuje, ima možnost ceno ustaviti. Seveda v prvem letu se to še ni zgodilo, samo nekateri starši so si vzeli to pravico, da so vrtili v kompletu učbenike nazaj v presojo učitelju. Ampak v glavnem se to ni zgodilo. Vzpostavili pa smo to možnost. Izbira učbenika in delovnega zvezka ostaja pri učitelju. Avtonomija učitelja ima tu še zmeraj moč. Glede cene, ki jo morajo na koncu plačati starši, pa imajo starši tudi pravico izrehati svojo sodbo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala.

Želite dopolnitev odgovora?

Mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala lepa za ta del odgovora, spoštovani gospod minister, vam gospod predsednik za besedo. Spoštovani ministri, poslanke in poslanci!

Zgodba o učbenikih je videti brez srečnega konca. Ko smo imeli samo en učbenik za vsak predmet, je bila želja po velikem številu učbenikov zelo goreča. Sedaj, ko imajo učitelji možnost izbirati med različnimi učbeniki, menimo, da ravno to draži učbenike. Sama zagovarjam tezo, da je bolje imeti pred seboj več kakovostnih učbenikov in učiteljem prepustiti izbiro tistih, ki v največji možni meri zagotavljajo uresničevanje ciljev pouka. Del problema vidim v tem, da se je iz pristojnosti odločanja komisije o presoji ustreznosti izločil komplet delovnih zvezkov. Zaradi stvari, ki ste jih vi tudi omenili, gospod minister, se je pojavil nek hibrid med učbenikom in med delovnim zvezkom, ker je pisanje v učbenik povzročilo, da je učbenik postal neuporaben v naslednjem letu. Težava je v tem, da so po eni strani pri nekaterih predmetih delovni zvezki nujno potrebni, po drugi strani se pa lahko zgodi, da bodo delovni zvezki zaradi cene, ki je razmeroma visoka, vplivali na odločitev staršev, da ne pristanejo na to. Vi sami, gospod minister, pa ste zdaj med Scilo in Karibdo. Na eni strani vas založniki...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolegica Potrata, čas se ne meri, ker je neka napaka, ampak ste že porabili dve minuti za dopolnitev in morate zaključiti.

MAG. MAJDA POTRATA: Bom izpustila ilustrativno gradivo in ministra vprašala:

Kako se boste izmuznili iz obtožb, ki jih dobivate s strani založnikov in s strani šolskih oblasti?

Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala.

Minister, kako se boste izmuznili?

DR. IGOR LUKŠIČ: / smeh/ Izmuznitev je zmeraj težka zadeva, ni del strategije. Rad bi samo vzpostavil sistem, po katerem bodo tudi ti,

ki plačujejo, imeli nekaj besede pri odločanju, vsaj glede cene. To se mi zdi pomembno. Po drugi strani bom tudi prosil stroko, da ponovno premisli, kam vodi množična uporaba delovnih zvezkov.

Poleg tega naj povem, da sem takoj ob nastopu na začetku mandata ustanovil komisijo za učbenike, ki je vključevala tako sodelavce na ministrstvu kot založnike, vendar se je po prvi seji pokazalo, da je to pravzaprav samo nek interesni spor glede tega, da bi založniki radi uvedli učbenike za na klop za vsako leto, in to naj bi država financirala, kar bi zneslo od 10 do 20 milijonov v proračunu. Se pravi, to v času krize gotovo ni bila zadeva, ki bi bila prioriteta Ministrstva za šolstvo. Zdaj smo ustanovili novo komisijo na osnovi reprezentativnega zastopstva založnikov, tako kot ga je predlagal pododbor Odbora za založništvo pri Gospodarski zbornici. In ta delovna skupina je začela z delom. Ima nalogo, da najde nek ustrezen model, ki bo pripeljal do tega, da bodo učbeniki in delovni zvezki bistveno cenejši – namreč, zdaj znaša to, recimo, za osmi razred 300 evrov, učbeniki plus delovni zvezki –, da pogledajo, kakšna bo možna uporaba elektronskih učbenikov in gradiv, da bi vsaj v tem segmentu delovnih zvezkov bolj začeli uporabljati že pripravljena elektronska gradiva in hkrati začeli delati elektronske učbenike. In seveda, da se ohrani kvaliteta, to je ključno pri celotni stvari. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ker je minister za finance dr. Franc Križanič odsoten, bo na neodgovorjena poslanska vprašanja Danijela Krivca, Milenka Ziherla in Jožefa Jerovška odgovoril na naslednji seji zбора. Prav tako bo zaradi odsotnosti na neodgovorjena poslanska vprašanja Jožefa Jerovška in Milenka Ziherla na naslednji seji odgovoril minister za zunanje zadeve Samuel Žbogar.

Prehajamo na poslanska vprašanja poslank in poslancev.

Mag. Andrej Vizjak bo zastavil poslansko vprašanje ministru za finance dr. Francu Križaniču, ki je sicer odsoten.

DR. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Vlada je septembra 2009 sprejela proračunski memorandum za leti 2010 in 2011 in v njem na 27. strani zapisala: "V pripravi je tudi zakon o davku na nepremičnine. Načrtuje se, da naj bi se začel uporabljati v letu 2011. Zakon bo nadomestil dve obstoječi dajatvi, nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč in davek od premoženja. Bistveni spremembi naj bi bili celovitejši zajem nepremičnin v obdavčitev preko enotnega državnega registra nepremičnin pri Geodetski upravi ter določitev davčne osnove na podlagi posplošene tržne vrednosti, ugotovljene v sistemu množičnega vrednotenja. Rezultat te spremembe," to je pomembno, "bi moral biti povečanje tega davčnega vira za

najmanj pol odstotka bruto domačega proizvoda. Ker gre za občinske prihodke, bo treba hkrati prilagoditi tudi zakon o financiranju občin in na novo razporediti dohodnino med občinske in državne proračune v korist slednjega." Z uvedbo novega davka bo to občinski prihodek, hkrati bodo pa občine prejemale manj denarja iz proračuna, kar pomeni, da se bo ta davek odrazil v državnem proračunu.

Že v proračunskem memorandumu napovedujete nov davek in dodatno zategovanje davčnega vijaka. V zadnjih dneh smo v medijih lahko zasledili, da bo v jeseni začetek obravnave te problematike, zato se nam zastavlja eno vprašanje. V času finančne, gospodarske krize, ko država dviguje trošarine, ki znatno grenijo poslovanje gospodarskim subjektom in ga otežujejo, tudi življenje državljanov je s tem dražje, se obeta nov davek, ki bo precej, precej povečal prihodke v državni proračun, kar pomeni, da bo precej potegnil iz žepov ljudi in gospodarstva.

Zanima me predvsem:

Kateri koncept bo minister za finance predlagal Vladi v sprejetje in posledično Državnemu zboru?

Koliko več prihodkov si obeta iz naslova obdavčitve pri gospodarskih subjektih in koliko pri gospodinjstvih?

Koliko bo neko gospodinjstvo s povprečno namestitvijo, dvosobnim stanovanjem ali enodružinsko hišo, štiričlanska družina, po novem plačevalo več davka?

In še posebej me zanima:

Koliko bo obremenjeno gospodarstvo?

Ker ministra danes tu ni, pričakujem ustni odgovor na prihodnji seji. Upam, da bo do takrat lahko postregel tudi z zelo konkretnimi podatki.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ministru bomo to sporočili.

Poslansko vprašanje ministru za zdravje Dorijanu Marušiču bo postavil Andrej Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Tako predlog zakona o zdravstveni dejavnosti kot pravkar potrjeno prvo branje zakona o RTV dopuščata v javnih zavodih poleg javne dejavnosti tudi pridobitno komercialno tržno dejavnost. V imenovanem zakona o RTV si bodo lahko izvajalci komercialne tržne dejavnosti izplačevali nagrade ob svoji osnovni plači. To se pravi, da bodo še dodatno stimulirani za delo v komercialnih projektih.

Ministra sprašujem:

Ali bo po zgledu RTV tudi v zdravstveni dejavnosti uvedel ta model stimulacij, ki je za mene sporen, izplačevanje nagrad?

Ministra tudi sprašujem:

Ali bo v zdravstvu uvedel večji odstotek gibljivega stimulativnega dela za dobro

opravljanje osnovne javne zdravstvene dejavnosti?

Sprašujem tudi:

Kakšne instrumente predvidevate, da bi destimulirali zdravstvene izvajalce, da ne bodo usmerjali svoje energije, kadrovske, finančne potencialne, torej opremo in investicije, v tržni pridobitveni segment javnih zavodov?

Upam, da je bilo vprašanje jasno, čeprav je bilo malo provokativno. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, minister za zdravje, doktor Dorijan Marušič.

DORIJAN MARUŠIČ: Spoštovani gospod Magajna, hvala za to vprašanje. Na nek način s tem razkrivamo tudi predstavitev amandmaja poslancem koalicije, kjer poskušam predstaviti svoje poglede na učinkovitejšo organizacijo in reorganizacijo zdravstvenega sistema. Najprej naj takoj razčistiva, da je že danes možno izvajati tržno dejavnost v zdravstvenem sistemu. Pravila so natančno udeležena v uredbi o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev in trgu, da je ta dejavnost v določenem procentu danes tudi izkoriščena, naj povem, da je v letu 2009 bilo 8,5 % sredstev pridobljenih v tržni dejavnosti, v bolnišnicah 1,5 % kot najmanj, največ pa v ZZV 37,6 %. S tem ne napeljujem na to, da je to pomembna dejavnost. Mislim, da tudi ni dovolj transparentna.

Če se pogovarjava o tem, kako in kaj bi v bodoče želeli postaviti. Zelo preprosto, javni zdravstveni zavodi so najprej postavljeni za izvajanje javne zdravstvene službe, zato bi moral biti to eden od temeljnih kriterijev. Najprej morajo opraviti ta obseg, če pa bi prišlo do prostih kapacitet tudi v luči širšega prostora Evropske unije, potem bi lahko to dejavnost dopuščali.

Če se nekako naveže na zakon o RTV oziroma na področje kulture, se sprašujem, zakaj ne bi tega dovolili tudi na področju zdravstvene dejavnosti.

Če me sprašujete o stimulativnem delu, bom poskušal prepričati, da odgovor na številne probleme, ki so se nakopičili v zdravstvenem sistemu – od pomanjkljivih ali pa nedogovorjenih ali pa nepostavljenih normativov, od plačane uravnalovke, težav pri postavljanju dežurstev, je eden od možnih izhodov, in bom tudi postavil ustrezne argumente, zagotavljanje večje avtonomnosti izvajalcev, z vodstvi, ki imajo jasno vizijo in poslanstvo, s pomočjo srednjega menedžmenta. Država pa ostaja lastnik, država samo daje v upravljanje vodstvom zavodov in v upravljanje svoje dejavnosti. Menim, da bi se lahko tudi na področju zdravstva sledilo številnim državam Evropske unije, da se z variabilnim ali s stimulativnim delom zagotavlja ustrezna dostopnost, preskrbljenost z zdravstvenimi storitvami.

Posebej je ta model uporabljen v državah, kjer imajo relativno ali absolutno pomanjkanje zdravstvenih delavcev, zdravnikov

in medicinskih sester, kar je v Sloveniji pereč problem. Po mojem je to ena od možnih rešitev, ki bi omogočila vzdržnost zdravstvenega sistema v bodoče. Okrepiti pripadnost matičnemu zavodu, stimulativna sredstva za to, da bodo izvajali svojo dejavnost primarno v svojem zavodu, v okviru javne službe na nek način odgovori vsaj delno tudi na to destimulativno vlaganje v morebitno tržno dejavnost. Ob tem seveda z uvajanjem orodij vrednotenja tehnologij, ki bodo omogočale postavitev odzivne mreže zdravstvenega sistema glede na potrebe prebivalstva, odgovorijo tudi na to, da ne bi prišlo do nesmiselnih investicij, do prebogate javne mreže, ki ni potrebna v današnjem času, sploh ob današnjem avtocestnem križu, in na ta način bolj smotrno namenila javna sredstva za prepotrebno infrastrukturo, da se ta potem ne bi nepotrebno uporabljala tudi v tržne namene.

Verjamem in imam številne argumente, da večja avtonomnost s stimulativnim, variabilnim delom bi lahko bil eden od odgovorov na izzive v zdravstvenem sistemu v prihodnje. Pričakujem in na nek način tudi optimistično zrem v naslednje tedne, ko se bomo usklajevali, da bodo teze podprte in v amandmajih prišle tudi v zakon, ki bo predstavljen potem v parlamentu. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?

Prosim, gospod Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Jaz se zahvaljujem za izčrpen odgovor. Kljub temu pa je poudarek mojega vprašanja mogoče malo v drugo smer. Mene pravzaprav ne moti, kar sem tudi povedal v razpravi o zakonu o RTV, da se del programov trži, na primer oglasni prostor trži izdajanje cedejk, da proda kakšen dober koncert tudi drugim mrežam, pa zakaj ne bi tudi v zdravstvu neko aparaturo, ki ni stoprocentno izkoriščena, tržili oziroma iz tega bi zavod nekaj pridobil. Bojim pa se nevarnosti prelivanja teh javnih sredstev v zasebne žepke. Gre za neke vrste sinhronizacijo ukrepov, institutov. Po eni strani finančna avtonomija zavodov, komercialni programi in pa nagrajevanje. Nagrajevanje teh, ki se bodo ukvarjali s temi programi. Tukaj bo neka skušnjava, da se bi ta del mogoče nesorazmerno večal, da bodo pravzaprav zdravstveni delavci preveč motivirani za ta del programa, po drugi strani pa pogrešamo ravno stimulacije v tem osnovnem zdravstvenem delu, da se bi zdravstveno osebje čim bolj posvetilo tistemu, za kar so pravzaprav tudi zaposleni. Zato govorim o destimulaciji za te tržne programe, v nasprotju s tem, da se v največji meri posvečajo, da je to samo izjema v nekem smislu trženja kapacitet, ki sicer ne bi bile izkoriščene, ne pa nek premeten mehanizem, preko katerega se javna sredstva pravzaprav potem kanalizirajo tudi v zasebne žepke.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite odgovoriti?
Prosim, minister.

DORIJAN MARUŠIČ: Mogoče zelo kratek komentar. Praktično imava zelo sorodne in skupne poglede.

Izpostavil sem najprej skrb za osnovno poslanstvo, torej zagotavljanje, izvajanje rednega programa v okviru dogovora in podpisa dogovora za Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Če pa bi obstajale proste kapacitete, pa je to možno izvajati. Sredstva pa, ki bi se pridobila morda na ta način, sem že povedal, da danes uredba to omogoča, se lahko namenijo za stimulacijo. Primarno poslanstvo javnih zavodov je pa seveda izvajanje javne zdravstvene službe. Stremeti bomo morali za tem, da bomo morda s povezovanjem bolnišnic, zdravstvenih domov zagotovili optimalno poslovanje, vprašanje pa je, kaj bomo potem kasneje s prostimi kapacitetami. Ampak to, mislim, je že pet, šest, sedem let od danes dalje.

Primarna bo skrb za obvezno zdravstveno zavarovanje in pogodbo za Zavod za zdravstveno zavarovanje, morebitne proste kapacitete pa bi se lahko predajale tudi v delo na trgu. Res pa je, da danes tukaj ni velike transparentnosti, zato bi to morali urediti z zakonom, s poudarjenim nadzorom, ki ga zakon tudi opredeljuje, bi lahko to razmejili. Primarno za tisto, za kar so javni zavodi postavljeni, torej javna zdravstvena služba. Tržna dejavnost samo v prostih kapacitetah, tako infrastrukture kot kadra.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ivan Grill bo postavil prav tako poslansko vprašanje ministru za zdravje Dorijanu Marušiču.

IVAN GRILL: Hvala lepa za besedo. Spoštovani ministri, ministrica, kolegice in kolegi!

Prejšnji teden smo sprejeli rebalans proračuna za leto 2010, za katerega sem že v razpravi nakazal, da je izrazito nerazumljiv, škodljiv in menil sem, da je naravnani proti zaščiti, reševanju, proti zdravstvu. Jemlje namreč pomemben delež sredstev gasilcem, reševalcem, zdravstvu, vsem tistim institucijam, ki v bistvu rešujejo življenja. Tako je tudi Ministrstvo za zdravje, kot vemo, drugi največji resor, kjer so se jemala znatna sredstva, nekaj deset milijonov evrov, natančno skoraj 50 milijonov evrov se je tukaj denarja znižalo, in to pretežno za investicije. V samih obrazložitvah je bilo, sicer za mene nespretno, verjetno to tudi za javnost, obrazloženo, da se te investicije v bistvu ne ukinjajo oziroma da se sama dinamika ne bo bistveno zamikala, ampak bi se v letošnjem letu skušale prioritarno tiste že začete investicije

dokončati, vse ostalo pa bi se prolongiralo v leto 2011 in tudi v nadaljevanje.

Ko proučimo vse te načrte, vse te plane, vidimo, da so v bistvu te obrazložitve nerealne. Zato vas, spoštovani gospod minister, sprašujem:

Kako lahko upravičeno pričakujemo sredstva, ki sem jih tako na hitro seštel, v višini preko 50 milijonov evrov, ki so predvidena potem za leto 2011, recimo za bolnico Novo mesto, za bolnico Trbovlje, potem za urgentni center v Ljubljani in še nekaj teh izredno pomembnih institucij, kjer navajate, da naj bi se to v naslednjem letu lahko gradilo oziroma nadaljevalo s temi investicijami, glede na to, da letos drastično zmanjkuje sredstev tudi za vse te že začete projekte in glede na makroekonomske kazalnike, ki načrtujejo ali pa kažejo povsem realno, da se bodo v naslednjem letu gospodarska gibanja še slabšala, kar pomeni, da lahko pričakujemo še manj denarja?

Kako se lahko potem tukaj nadejamo, da bodo tista nujno potrebna sredstva za začetek oziroma nadaljevanje investicij na vašem resorju, da bo možna realizacija?

Sam v to v bistvu ne verjamem, razen če mi boste sedaj uspeli predstaviti, kje naj bi se ta sredstva pridobila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim gospod minister za odgovor.

DORIJAN MARUŠIČ: Spoštovani gospod Grill! Z rebalansom proračuna za leto 2010 so se znižala sredstva Ministrstva za zdravje za investicije za 39,3 milijona evrov. Delno to lahko razložimo z morebitnimi ambicioznimi načrti investiranja v letošnjem letu, zato tudi tak odgovor, kot ste ga prejeli, glede na dinamiko porabe sredstev v prvi četrtini leta. V letošnjem letu ne bo pomembno zaustavljen program investicij v zdravstvu. Res pa je, da ob dogovarjanju za rebalans smo se tudi nekako zavezali, da ob teh okrnitvah sredstev, jih bo treba v letu 2011 ustrezno povečati, če želimo ohraniti zastavljeno dinamiko iz preteklih let. Pravkar potekajo zelo intenzivna pogajanja z Ministrstvom za finance, da bi ob upoštevanju nujnosti nadaljevanja projektov, za tista, ki so bila letos z rebalansom znižana, zagotovili ustrezno višino proračunskih sredstev za leto 2011. Res pa je, da je Vlada sprejela določena krčenja na področju investicij, in to prizadene tudi področje zdravstva, zato bodo določeni projekti verjetno realizirani z zamikom.

Izpostavili ste dve področji. Predvsem področje urgentnih centrov in tukaj moram izpostaviti DTS v Ljubljani in pa urgentni centri, ki se bodo postavljali v slovenskem prostoru. Naj tu javno povem, da so urgentni centri še vedno prioriteta, ena pomembnih prioritiet Vlade, in upamo, da bodo pogajanja na nivoju Evropske unije uspešna, da bo Evropska komisija potrdila spremembo programov in bodo v septembru ti

programi tudi potrjeni ter umeščeni in ohranjeni v nacionalnem projektu. Kot dokaz lahko navedem, da ministrstvo zagotavlja svoj delež sredstev, kajti večina teh projektov se bo gradila s pomočjo evropskih sredstev.

Za izvedbo projekta DTS v Ljubljani so finančna sredstva zagotovljena, se pa srečujemo s številnimi težavami, ki so posledica slabo pripravljene projektne dokumentacije, nerealne ocene investicije, problematike lastništva. Prav v tem času rešujem tudi določene nerešene probleme iz preteklosti, recimo pravice zemljišč, dovoze na gradbišče ter še nekaj zadev, ki so nujno potrebne za izvedbo že začetega projekta.

Vsi tisti projekti, ki so bolj ali manj povezani z DTS in urgentnimi centri, potekajo. Tu lahko izpostavim tudi še energetske sanacije. Tako lahko zagotavljam, da ta del, ki je usmerjen v urgentne centre, je nacionalnega interesa in pričakujem tudi veliko podporo parlamenta, se bo izvajal.

V skladu s prioriteto Vlade se bodo sredstva za leto 2011 določala in upam, da bo Ministrstvo za zdravje dobilo tolikšen del, da bodo lahko z ustreznim dinamiko projekti potekali tudi v letu 2011. Verjetno ne v takem obsegu, kot je bilo zastavljeno pred leti, vendar moja ocena, vsaj po prevzemu ministrstva, precej nerealno, precej napihnjeno, zato tega ni bilo moč v letošnjem letu, pa tudi v naslednjem ne bo možno s tako dinamiko realizirati.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?
Prosim, gospod Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Mi smo na dovolj ambiciozen načrt opozarjali vašega predhodnika, ki je takrat skušal predstavljati, kako je bil uspešen v pogajanjih in zagotavljanju sredstev za vse te investicije, sedaj pa vidimo, da so ponekod nerealne. Je pa zagotovo velikokrat tudi taktiziranje v tem smislu, da se določeni projekti zavlačujejo ali pa vsaj priprava projektne dokumentacije, da je to potem tudi opravičilo, da je tukaj razlog, da se ne pride do takšnih investicij, v bistvu pa za tem sloni pomanjkanje denarja.

Eden izmed takšnih projektov ali pa takšen projekt je zagotovo bolnišnica v Novem mestu. Tukaj me nekoliko sicer preseneča, da je ta projekt uvrščen pod nižjo prioriteto. Kdor pozna to bolnišnico, interno bolnišnico, razmere, kakršne so, ki so zelo hude, težke za paciente in za osebje, in glede na to, da je tam tudi predvidena urgencia, mislim, da bi zaslužila, pa verjetno še kakšna druga ravno tako, visoko prioriteto. Predvsem glede na to, da smo sprejeli zakon, da bomo 400 milijonov evrov dajali Grčiji, tukaj pa se institucije, ki so v bistvu resnično tiste ključne za zagotavljanje zdravstvenega

varstva, oskrbe slovenskih državljanov, na ta način tudi predaleč odmikajo.

Če vas prav razumem, bo ta urgencia oziroma DTS v Ljubljani bo v letošnjem letu predvsem financiran z denarjem, ki je ostal v proračunskem skladu, to je iz sredstev na podlagi zakona o investicijah v javne zdravstvene sisteme. Vendar se bojim, da glede na postavke za leto 2011, v NRP je to navedeno, so pa preambiciozni ravno tisti zneski, ki bi se zagotavljali iz tega vira, kajti ti zneski so nekaj 10 milijonov evrov, nisem prepričan, da se na podlagi tega zakona ta sredstva bodo uspela zagotoviti. Zato mislim, da se bo zadeva zelo zamaknila, ne samo v leto 2012, ampak še v kasnejša leta.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, gospod minister.

DORIJAN MARUŠIČ: Izpostavil sem velike probleme na projektu DTS, nekako je prišlo skorajda do obrata potrebnih sredstev v letošnjem in prihodnjem letu. Zavzemal se bom, da to ne bo edina prioriteta v slovenskem prostoru. Izpostavljam pa, da projekt urgentnih centrov, del, ki ga mora zagotavljati ministrstvo, imamo rezerviran, največji del, to je nekaj čez 30 milijonov, pa bo zagotovljenih iz evropskih sredstev. Če bodo pogajanja v jeseni zaključena, sem prepričan, da bomo na podlagi pripravljenih projektov bomo lahko šli v to realizacijo, seveda z evropskimi sredstvi, in to bi pomenilo pomemben dvig kakovosti obravnave v bolnišničnem zdravstvenem sistemu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Gospod Grill, imate postopkovni predlog?

IVAN GRILL: Tako je, spoštovani gospod predsednik.

Tudi vam, spoštovani gospod minister, sem hvaležen, ko ste nakazali, da so že zdaj v postopku pogajanja z Ministrstvom za finance oziroma tudi z Vlado, kako pridobiti čim več sredstev za leto 2011 in še naprej, pa tudi ostala pogajanja, zato menim, da bi bilo predvsem vam v pomoč in tudi v korist, da bi v Državnem zboru ravno o tej tematiki investicij ali zagotavljanja sredstev v bolnišnično infrastrukturo opravili splošno razpravo, ki bo verjetno šele v septembru. Pomeni, da bi to sovpadalo in mislim, da bi bilo koristno – upam, da bo vladajoča koalicija to podprla – kjer bi izpostavili vse težave, probleme, pričakovanja ter potem poiskali najboljšo rešitev v korist vseh nas. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O predlogu poslanca Ivana Grilla, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za zdravje na njegovo

poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločal jutri, v torek 13. julija 2010, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje dr. Roku Žarniču, ministru za okolje, bo postavil Jakob Presečnik.

Prosim, gospod Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospodje ministri, kolegice in kolegi!

Spoštovani gospod minister za okolje in prostor dr. Žarnič! V zadnjem obdobju so bili sestavljeni in sprejeti številni domači in mednarodni normativni in vrednostni dokumenti, v katerih so podani cilji in usmeritve sodobnega urejanja prostora. Po zgodovinski uporabi naravnih materialov in barv fasad v različnih, vendar nevsiljivih, tonih, ki z leti pridobijo žametno patino in so za oko prijetne, tudi ko so močno osvetljene, in ko so se dodajali tudi razni okrasni elementi in vzorci, ki so praviloma poudarjali konstrukcijske elemente in fasadne odprtine, so se začele uporabljati sodobne barve in z njimi možnost uporabe močnih, bleščečih in intenzivnih, nasičenih barv. To sem povzel po razmišljanjih oziroma zapisu prof. dr. Žive Deu.

Sodoben razvoj grajenih struktur močno zaznamujejo hitre in vidne spremembe. Naraščanje naselij, novim urbanim vzorcem in stavbnim oblikam je v zadnjem obdobju dodana tudi barvitost, ki ima lahko s svojo intenzivnostjo tudi negativen vpliv tako na oblikovno doživljanje krajine kot tudi na počutje ljudi, ki so primorani živeti ali se gibati v bližini teh objektov. In v tem je problem. V Sloveniji imamo normativno urejen problem svetlobnega onesnaževanja, problem barvitosti grajenega okolja je pa sicer delno urejen v občinskih prostorskih dokumentih, vendar očitno ne dovolj, da bi bile pri problemu neustrezne uporabe fasadnih barv dovolj učinkovite inšpekcijske službe oziroma v prvi vrsti dovolj poučeni investitorji, lastniki in izvajalci del.

Naj poudarim, da je samovolja pri uporabi neustreznih barv gotovo omejena z dejstvom, da uporaba pripada sicer lastniku, lepota, predvsem zunanja, pa vsemu svetu oziroma vsem tistim, ki se gibamo ali gibajo v bližini teh naselij ali objektov.

Zaradi tega dejstva in problemov, ki pri tem nastajajo, vas spoštovani gospod minister, sprašujem:

Ali ste s problematiko barvnega onesnaževanja na ministrstvu seznanjeni?

Kakšne ukrepe ter normativne rešitve nameravate predlagati za ustrezno ureditev te problematike?

Hvala lepa za odgovor.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, gospod minister dr. Roko Žarnič.

DR. ROKO ŽARNIČ: Spoštovani gospod predsedujoči. Spoštovane gospe poslanke in poslanci!

Spoštovani poslanec Jakob Presečnik! Najprej hvala za izredno zanimivo in aktualno vprašanje. V odgovoru bi pa nekoliko osvežil spomin glede barvitosti našega okolja in arhitekture. Pojem barvnega onesnaževanja je zgodovinsko relativen pojem, kajti različne civilizacije so svoje objekte različno barvale. V tem zgodovinskem razvoju je moda intenzivnih in neintenzivnih barv različno prisotna. V aktualni zakonodaji tega, žal, nimamo definirane in je tudi sam pojem barvitosti in, recimo, pogojno ali nepogojno rečeno, neke onesnaženosti z intenzivnimi barvami izredno subjektiven in podvržen presoji posameznika. Barvitost grajenih objektov v zgodovini je različna v različnih civilizacijah. Antični sled je bil veliko bolj barvit, templji in zgradbe, ki so danes bele, so bile nekoč intenzivnih barv in kasneje je sčasoma ta barva zbledela ali bila na različne načine odstranjena. Skozi stoletja so barve bledele in zato je klasicistično obdobje 19. stoletja kot arhitekturo lepoto ustoličilo marmorno antično belino. Srednjeveško meščansko stavbarstvo pa je poznalo tudi intenzivne barve. Znane so poslikave fresk na meščanskih hišah in tudi različne druge barvne kombinacije. Moderna arhitektura je posledično po 19. stoletju uzakonila uniformirano belino in preprostost oblik ter načrtno pozabljanje na barvo. Toliko o zgodovini.

V glavnem pa so danes z Zakonom o prostorskem načrtovanju barve fasad objektov in drugi pogoji, ki določajo in oblikujejo videz naselij in krajine, določeni v izvedbenem delu prostorskih aktov občin, kot ste sami tudi povedali. Zakon v 3. členu med cilji prostorskega načrtovanja določa, da "je posege v prostor in prostorske ureditve treba načrtovati tako, da se omogoča ohranjanje prepoznavnih značilnosti prostora."

V prostorskem redu Slovenije so podane tudi usmeritve s tega področja. Pogosto se dogaja, da je določitev materialov in barv objektov ali njihovih posameznih delov prepuščena zgolj posameznemu prostorskemu načrtovalcu. V praksi se gradbena dovoljenja izdajajo v skladu z določbami prostorskih aktov in če ti ne določajo barve fasade, strehe, drugih elementov, upravni organ, žal, nima podlage, da bi o tem odločal izven določb prostorskega akta. Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, ne gradbena inšpekcija in ne inšpekcija za okolje nimata pristojnosti nadzora nad barvami fasad. Nadzor nad pogoji, določenimi z občinskimi prostorskimi akti, opravljajo občinske inšpekcije. Lahko pa dodamo, da za investicijsko-vzdrževalna dela na stavbah, med katere se uvršča tudi izdelava fasad, barvanje fasad in podobna dela, ni potrebno gradbeno dovoljenje po določbah Zakona o graditvi objektov. Tako tudi gradbeni inšpektor nima pristojnosti nadzora nad tovrstnimi deli.

Strinjamo se, da je problematiki treba nameniti več pozornosti. V tem smislu je naše ministrstvo v preteklosti že pripravilo in izvedlo

več delavnic s strokovno in ostalo zainteresirano javnostjo. Posamezne vsebine pa se skušajo implementirati tudi v izobraževalne programe na različnih stopnjah. V prihodnje bo treba temu problemu posvetiti več pozornosti, mogoče tudi razmišljati o zakonskih okvirih. Za zdaj pa za to še ne obstaja zakonska podlaga. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?
Gospod Presečnik, prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Gospod minister, zahvaljujem se vam za ta odgovor. Resnici na ljubo, midva sva se pred kratkim tudi o tem pogovarjala in je padla tudi ideja, da zadevo postavimo na nivo poslanskega vprašanja.

Jaz se strinjam, da mora biti vse, tudi barva fasade, konec koncev strokovno utemeljena, strokovno pripravljena odločitev. V primeru, da bi imeli dovolj velik vpliv na to prostorski načrtovalci, projektanti, zagotovo ne bi srečevali takšnih rešitev, ki jih danes po Sloveniji srečujemo. Tako pa se bojim, da je marsikdaj projektant oziroma načrtovalec kar lastnik sam ali še hujše, sam izvajalec teh del. V tem je problem. Tudi to, kar ste rekli, da za obnovo fasade ni potrebno gradbeno dovoljenje in zaradi tega prihaja do teh zagotovo motečih elementov. Tudi v preteklosti, če gledam slovensko realnost, so bili predvsem naravni materiali. Tehnologija gre naprej. Materiali so drugi. Vendar neki določeni okviri pa morajo še vedno kljub temu ostati.

Kot rečeno, jaz sem to vprašanje postavil tudi kot pobudo, da vi osebno in na Ministrstvu za okolje in prostor razmislite o tej zadevi in pripravite, ker iz odgovora sledi, da to nimamo urejeno v državi, ustrezno normativno ureditev, ki bi ta problem reševala. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Gospod minister Roko Žarnić.

DR. ROKO ŽARNIČ: Najlepša hvala.

Mogoče bi kazalo v prostorskem načrtovanju uvesti tudi neke vrste barvni študij za določena področja, da bi se ti problemi nekih ekscesnih pojavov nekoliko bolj umirjali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Vito Rožej bo postavil poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivanu Svetliku.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Spoštovana ministrica, spoštovani ministri, še posebej minister dr. Svetlik!

Zakon o socialnem varstvu ima v razširjenem 18. členu opredeljeno izbiro družinskega pomočnika. 18.i člen tega zakona določa, da ima družinski pomočnik pravico do

delnega plačila za izgubljen dohodek v višini minimalne plače oziroma sorazmernega dela plačila za izgubljeni dohodek v primeru dela s krajšim delovnim časom od polnega. Ta višina se je ob prvi uveljavitvi zakonskih določb usklajevala z višino minimalne plače, kasneje je bila določba črtana s sprejetjem zakona o usklajevanju transferjev posameznikom, se pravi s 1. januarjem 2007, in so se odtlej te višine usklajevale z rastjo cen življenjskih potrebščin dvakrat ne leto, v juliju in januarju. Tisti, ki se s tem ukvarjate, to veste. To je bil tudi razlog, da je višina nadomestil vsem, ki so odločbo o minimalni plači oziroma nadomestilu kot družinski pomočniki dobili pred tem datumom, začela zaostajati. Razlika se je povečala predvsem ob dvigu minimalne plače leta 2008 in sedaj nazadnje leta 2010. Posamezniki so se v različnih obdobjih odločali za ta inštitut in podpisovali z občinami odločbe za pridobitev statusa, ker se je spreminjala zakonodaja. Vmes imamo trenutno v Sloveniji, grobo rečeno, tri kategorije družinskih pomočnikov, kar pomeni, da so ljudje za isto delo plačani različno. Nekateri so skladno z odločbo o opravljanju dela družinskega pomočnika z zakonom o socialnem varstvu plačani v višini 734 evrov bruto oziroma 574 evrov neto, skratka dobijo minimalno plačo, drugi pa 578 evrov bruto oziroma zgolj 453 evrov neto, kar je pod pragom revščine, ki ga je tudi Vlada sama izračunala. Ob tem je treba poudariti, da se pa prispevki za socialna zavarovanja za te družinske pomočnike plačujejo skladno s predpisi, ki ta zavarovanja urejajo, to je od višine minimalne plače. Gre za približno skupino tisoč ljudi, tisoč družinskih pomočnikov, ki skrbijo za invalide s hujšimi težavami, tudi v društva so povezani. Kot smo seznanjeni, vodijo pri državi nekaj pravnih postopkov, ki znajo državo stati več, kot pa bi jo stalo sprotno urejanje tega problema. Ker se napoveduje, da bo v letu 2011 in 2012 usklajevanje socialnih transferjev zamrznjeno, bodo te razlike prisotne še dlje časa, zato bi bilo treba te prejeme družinskih pomočnikov uskladiti še pred morebitno uvedbo tega ukrepa zamrznitve.

Gospoda ministra sprašujem, ker gre očitno za neenakopravnost med družinskimi pomočniki:

Ali je takšno stanje v državi dopustno?
Zakaj ste takšnega obstoječega stanja ne odpravili?

Kdaj bodo anomalije, ki to neenakopravnost povzročajo, odpravljene?

Že vnaprej hvala lepa za odgovor.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Gospod minister dr. Ivan Svetlik.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik. Poslanke in poslanci!

Res je, da imajo družinski pomočniki, ki jim je bila izdana odločba do 31. decembra

2006, drugačen pravni naslov za prejemanje delnega plačila za izgubljeni dohodek kot tisti, ki jim je bila izdana odločba po tem datumu. Teh prvih je v skupini družinskih pomočnikov 89, ostalih pa je 618. To pomeni, da imamo v resnici dve skupini družinskih pomočnikov, ki so upravičeni do različnega delnega plačila za izgubljeni dohodek glede na dejstvo, ali je bila odločba izdana pred 1. 1. 2007 ali ne. Čeprav so vsi v enakem dejanskem položaju, ob sprejetju Zakona o usklajevanju transferov to vprašanje ni bilo ustrezno razrešeno in soglašamo z ugotovitvijo, da je to stanje neustrezno in ne sprejemljivo.

Kako se tega vprašanja lotevamo? Prvič bi rad povedal, da pripravljamo zakon o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo, ki bo na novo uredil to materijo, in sicer bo družinskega pomočnika prekvalificiral v osebnega pomočnika, ki bo imel nekoliko drugačen status kot sedaj družinski pomočniki. Tako da bo potem tudi plačevanje za to aktivnost teklo drugače. Žal ne bomo mogli tega zakona uveljaviti pred letom 2013, kot kažejo zdaj razmere. V vmesnem obdobju, do takrat bo glede višine delnega plačila za izgubljen dohodek družinskih pomočnikov problematika urejena v novem zakonu o socialno varstvenih dejavnostih, ki je tudi v pripravi in ki bo, upajmo, začel veljati prihodnje leto. Vendar s tem tudi na ministrstvu nismo zadovoljni, zato želimo odpraviti nastalo situacijo tako, da bomo pripravili spremembo zakona o usklajevanju transferov, ki bi začasno uredil to področje in izenačilo obe skupini družinskih pomočnikov. Naš namen je, da bi po skrajšanem postopku pripravili spremembo tega zakona in da bi potem vsi družinski pomočniki dobivali nominalno opredeljen znesek na ravni trenutno veljavne minimalne plače oziroma 90 % trenutne minimalne plače. Kar pomeni, da bi se večini družinskih pomočnikov, ki imajo danes nižje prejemke, ta prejemek dvignil. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?
Prosim, gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Najlepša hvala, gospod minister, za odgovor. Veseli me, da kot tudi sami ugotavljate isto in da se podobno kot pri nas v poslanski skupini tudi vi strinjate, da so za ureditev tega problema pravzaprav potrebne majhne zakonske spremembe, ki bi šle, kot sami pravite, po skrajšanem postopku skozi. Mene zato zanima, ker sem prvič slišal tako konkretni predlog za spremembo Zakona o usklajevanju transferjev, kdaj, mogoče tudi v mesecih, če lahko poveste, bi se takšna zakonodaja lahko spreminjala, ker v poslanski skupini smo pripravili zakonske spremembe, za katere verjamemo, da bi ta problem podobno rešili v vmesnem času. Čeprav, kot sami ugotavljate, gre zgolj, če lahko v narekovajih tako rečemo,

89 upravičencev po vaših podatkih. Vmes sicer njihovo socialno zavarovanje, kot sem že omenil, plačujejo občine, polno ceno, bom rekel, če so prispevki od minimalne plače pač polna cena. Jaz sicer ne mislim, da se bodo zaradi tega občine kakor koli oškodovane in da nimajo sredstev, da bi to krile, ker so si iz povprečnine tudi za te namene znale izboriti zadostna sredstva. Upam pa resno, da glede na več kot polletne izkušnje, ki jih že imamo tudi z vami pri dialogu in urejanju tega področja, bi se te stvari odslej najbrž da morale v krajšem časovnem obdobju spremeniti, da bi bile zadovoljive za našo poslansko skupino, predvsem pa seveda za prizadete upravičence. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Minister dr. Ivan Svetlik.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa.

Naj rečem, glede na namero, da bi to uredili s popravkom zakona po skrajšanem postopku, bo to lahko urejeno v prvih jesenskih mesecih. Res pa je tudi, da smo doslej iskali to možnost drugje, zlasti v teh socialnih zakonih, ki so tudi v Državnem zboru, vendar se je izkazalo za neustrezno rešitev, tako da smo potem nekaj časa, več kot bi bilo idealno gledano, tudi čakali na to rešitev, pa vendar mislim, da bo prišla še vedno hitro in da bo potem tudi zadovoljstvo družinskih pomočnikov rešeno.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

France Cukjati bo predstavil poslansko vprašanje ministru za zdravje Dorijanu Marušiču. Prosim.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo, gospod predsednik. Gospod minister, lep pozdrav! Vsi prisotni!

Prejšnji petek je Državni zbor potrdil spremembe Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, ki je pri sindikatih povzročil kar nekaj nejevolje. Obračunavanje dodatkov za neugoden delovni čas, kot sta nočno in praznično dežurstvo, se je doslej namreč vedno urejalo v kolektivni pogodbi. Sedaj pa je Vlada zaobšla pogajanja s sindikati in svojo zamisel kratko malo uzakonila. Zato je FIDES napovedal, da bodo zdravniki množično priklicali soglasja za nadurno delo. Preklici so menda že deponirani na FIDES-u in jih boste, spoštovani minister, kmalu imeli na mizi. Ob tem vas ne sprašujem, zakaj je Vlada, kot pravijo sindikati, prvič v samostojni Sloveniji popolnoma prekinila socialni dialog, tako se je pač odločila Vlada in mi smo se že navadili, da nas pri tej vladi nič ne more presenetiti.

Sprašujem vas nekaj drugega:

Kolikšen del javne zdravstvene dejavnosti opravijo zdravniki izven svojega rednega delovnega časa, to je v nadurah, dežurstvih, nadomeščanju in podobno?

In:

Kako boste zagotovili nemoteno delovanje, neprekinjene urgentne zdravniške službe, ko bo stopil v veljavo množičen umik soglasja zdravnikov za nadurno delo, ki presega zakonsko določen limit, do katerega lahko delodajalec zdravniku naloži nadurno delo?

Ta limit namreč znaša 170 ur na leto, to je povprečno 14 ur na mesec, kar je več, je možno zdravniku naložiti le ob njegovem pisnem soglasju. Hvala za odgovor.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Gospod minister, prosim.

DORIJAN MARUŠIČ: Spoštovani gospod predsednik. Cenjeni poslanec, poslanke!

Hvala za to vprašanje. Predvsem, ker je osredotočeno samo na tisti del, ki se dotika zdravstvenega sistema in morda konkretno na vprašanje, niti ni tako težak, namreč Zakon o zdravstveni dejavnosti natančno opredeljuje, da mora biti zdravstvena dejavnost v Republiki Sloveniji organizirana tako, da je vedno zagotovljena nujna medicinska pomoč, vključno z nujnimi reševalnimi prevozi, preskrbo z nujnimi zdravili, in sicer tako, da je čim prej in čim bližje njihovem nastanku in med transportom. Znano je tudi, kakšna so določila Zakona o zdravniški službi, deontologije, ki zavezuje zdravnike k delu in nudenju nujne medicinske pomoči. Tako da prve ocene, ki so bile postavljene, ne kažejo, da bi bila lahko nujna medicinska pomoč oziroma urgentna služba prizadeta. Postavlja se predvsem vprašanje, kako naj bi se organizirala celotna služba, torej tudi redno delo.

Ampak, če mi bo dovoljen, nekoliko širši prikaz, dežurna služba v slovenskem prostoru je potrebna reorganizacije. Upam, da se tukaj strinjava, oba sva zdravnika, in je bila tudi na mojem seznamu, vendar ne prioriteta. Naj samo orišem. Vsak dan, vsako noč je 175 zdravnikov na sekundarni ravni, poleg njih še 225 ostalih dežurnih, na primarni ravni okoli 80 dežurnih timov in po moji oceni je to dejansko treba reorganizirati, predvsem ker je v Sloveniji premalo zdravnikov in medicinskih sester in jih je pač treba bistveno bolj izrabljati v okviru rednega programa.

Ko smo se soočali z grožnjami Fidesa, smo opravili določene razgovore, povprašali smo tudi izvajalce na sekundarni ravni in razen petih ali šestih naj po njihovih navedbah – torej, govorimo o upravah skupaj s predstojniki – naj ne bi bilo moteno redno delo. Seveda, ta problem je izpostavil tistih 7 ali 8 kritičnih izvajalcev na sekundarni ravni, ki bi tudi sicer morali biti v prihodnosti deležni reorganizacije. To so manjše ali srednje velike bolnišnice. V zadnjih dveh tednih dva direktorja zagotavljata, da sta za jesenske mesece zagotovila način dela.

Skratka, soočen sem z novim izzivom oziroma takega odziva za umik tega nismo

pričakovali. Verjetno bo prišlo do takega scenarija, da bodo morali izvajalci zagotavljati 24-urno delo. Seveda, ker je pa njihov prihodek odvisen od pogodbe Zavoda za zdravstveno zavarovanje, ki je vezan na redno delo, bodo morale uprave na nek način najti z ostalimi zdravniki način, kako se bo redno delo izvajalo, morda s podjemnimi pogodbami. Bomo videli, kakšna bo aktivnost. V vsakem primeru bo prišlo do tega preobrata. Danes se dežurna služba izvaja s podjemnimi pogodbami, morda bo kasneje to uveljavljeno za redno delo.

V vsakem primeru naj zagotovim – in to je konkreten odgovor na vaše vprašanje – tudi po navedbah direktorjev, predstojnikov naj urgentna služba, nujna medicinska pomoč ne bi bila ogrožena, če bi izvajalci prešli v turnusno delo. Lahko bo moteno redno delo. Prva ocena bolnišnic je bila, če bi dejansko vsi umaknili to soglasje, bi na celotni sekundarni ravni manjkalo 150 zdravnikov. Moram pa izpostaviti, da v zadnjih dveh, treh letih pomembnih reorganizacij na tem področju ni bilo, da pomembnega vključevanja specializantov, katerih število zelo hitro narašča in se približujejo specialistom na sekundarni ravni, tudi ni in zato bi lahko sledili tudi nekaterim usmeritvam. Tu izpostavljam strokovno vodstvo Kliničnega centra, strokovno direktorico, predsednik Zdravstvenega sveta in celo Strokovni svet Kliničnega centra, ki me je ohrabil s tem, da je potrebna reorganizacija dežurne službe, da je potrebno postaviti standardizirana dežurna mesta, in da je potrebno postaviti nacionalne dežurne centre, ki bi zagotavljali visokokakovostno oskrbo za državljane. Skratka, izziv je velik, mislim pa, da sem na vaše vprašanje zagotovil konkreten odgovor, vprašanje pa, kako bo potekalo redno delo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Želite dopolnitev odgovora?

Prosim, gospod Cukjati.

FRANCE CUKJATI: Seveda z odgovorom nisem zadovoljen, tudi sicer vedno navajate reševalne dežurne službe v bolnišnicah, ker sta možnost reorganizacije in pa fleksibilnost toliko večja. Sprašujem predvsem za primere manjših zdravstvenih domov. Vsak zdravstveni dom mora izven časa rednih ambulant zagotoviti urgentno službo, upoštevajoč urno obremenitev se mu v ta namen priznava 4,2 zdravnik. Namreč ambulantno delo v turnusu poteka, dopoldne, popoldne, vendar je ponoči in ob praznikih dežurna služba 4,2 zdravnik. Mi imamo vrsto manjših zdravstvenih domov, ki v ta namen seveda nimajo zaposlenih zdravnikov in morajo to delo opraviti zdravniki poleg svojega rednega ambulantnega dela, torej v nadurnem času. V zdravstvenih domovih, kjer skupaj s koncesionarji dela manj kot 10 zdravnikov, mora torej vsak od njih poleg rednega ambulantnega dela opraviti v nadurnem času najmanj še za polovico zdravnik. Zdravstvenih domov z manj

kot desetimi zdravniki skupaj s koncesionarji, je kar nekaj. Naj jih naštejemo: Izola, Ilirska Bistrica, Sevnica, Cerknica, Idrija, Logatec, Kočevje, Ribnica, Hrastnik, Zagorje, Lenart, Ormož, Ljutomer, Metlika in Radlje. Nič bistveno bolje se ne godi tistim zdravstvenim domovom, ki imajo po deset ali dvajset zdravnikov. Teh je 20. Poleg tega je treba v nadurah nadomeščati tudi kolege, ki so na bolniški, porodniški, dopustu itd. Gospod minister, direktor zdravstvenega doma bo v teh primerih za zagotavljanje dežurne službe že v dveh mesecih potrošil letni limit, 170 nadur, s katerimi lahko posameznika zdravnika obremeni brez njegovega soglasja.

Kakšen je torej vaš načrt v teh primerih?

Predvsem mislim osnovno zdravstvo, kajti tu velike fleksibilnosti ni zaradi pomanjkanja zdravnikov.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim gospod minister.

DORIJAN MARUŠIČ: Glede primarne ravni bo problem morda treba reševati od zdravstvenega doma do zdravstvenega doma oziroma od občine do občine, kot ste sami navedli, seveda z bistveno večjim vključevanjem koncesionarjev v dežurno službo kot na sekundarni ravni. Toliko morda za odziv na ta vaš dodatek.

Na primarni ravni smo preverili predvsem delovanje nujne medicinske pomoči v okviru projekta, ki ga vodimo, in ta projekt, torej ta program naj bi se lahko izvajal.

Izpostavili ste nekatera manjša mesta. Torej tudi tu bo treba v bodoče razmišljati o združevanju dežurnih mest. Vsaj dve ali tri so take, ki so v regijah, kjer se bo treba združevati, da se bo dežurna služba lahko ustrezno organizirala. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite proceduralni, postopkovni predlog?

Prosim.

FRANCE CUKJATI: Imam proceduralni predlog prav zaradi odgovora, s katerim tudi nisem zadovoljen.

Gospod minister, ko sem naštel 15 zdravstvenih domov, ki imajo od 9 do 6 zdravnikov, so vključeni tudi koncesionarji, upoštevajoč in računajoč, da vsi dežurajo, da so vsi tako mladi in dežurajo. Pri večjih zdravstvenih domovih imamo tudi primer, recimo Zdravstveni dom Ptuj ima polovico upokojenih zdravnikov, ker nima drugih, tudi ti koncesionarji morajo najmanj še za pol zdravnika oddelati samo za dežurstvo v nadurnem času. Z ukinitvijo socialnega dialoga pa se obenem pojavlja nekaj, kar pravzaprav ni niti slabo, in sicer z enostranskim neusklajenim zmanjševanjem plačil za dežurstvo ali z umikom soglasja

zdravnikov se uvajajo elementi tržnih zakonitosti. Pri nadurnem zdravniškem delu, ki presega zakonsko dovoljen limit, torej 170 ur na leto, bo država končno ugotovila, da lahko samostojno nižja ceno zdravniških nadur, vse dokler se bodo našli zdravniki, ki bodo še pripravljene dežurati. Zdravniki pa bodo končno spoznali, da organizacija in zagotavljanje neprekinjene nujne medicinske pomoči ni njihova naloga, ampak naloga ministra za zdravje in tistih, ki jih država za to plačuje. Pri tem pa lahko tudi z gotovostjo pričakujemo, da bo volja do nadurnega dela še bolj upadla, predvsem pri tistih zdravnikih, ki so na primer za 24-urno delo od sobote zjutraj do nedelje zjutraj doslej dobivali po 220 evrov neto, kot je svoj primer v Dnevnikovem objektivu pred kratkim opisala zdravnica iz Logatca.

Iz vašega odgovora ni zaznati, a bi se zavedali resnosti umika soglasij zdravnikov. Namesto, da bi Vlada tudi pri spremembi Zakona o sistemu plač v javnem sektorju spoštovala socialni dialog, ga bo odslej morala voditi praktično z vsakim zdravnikom posebej po načelu ponudbe in povpraševanja, kar pa bo za državo zagotovo mnogo bolj zahtevno, predvsem pa dražje.

Omenjali ste podjemne pogodbe. To je pogodben odnos, jaz ga pozdravljam, ampak to bo za državo dražje. Tudi racionalizacije v teh dežurnih centrih manjših zdravstvenih domov si jaz ne predstavljam z ukinitvijo teh centrov. Boste ukinili Ribnico? Potem od Kočevja do Ljubljane ne bo ponoči in ob praznikih nobenega dežurnega zdravnika. Boste ukinili, recimo Cerknico, da od Bloške Police do Logatca ne bo nobenega zdravnika? Jaz dvomim, da je to možno. To je račun brez krčmarja. Zaradi tega predlagam, da Državni zbor opravi razpravo o vašem odgovoru, ker ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O predlogu poslanca Franceta Cukjati, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za zdravje Dorijana Marušiča na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 13. julija 2010, v okviru glasovanj. Sicer, ker je bilo napačno navedeno v tem scenariju, vsa ta glasovanja bodo v torek, 13. julija 2010. Hvala lepa.

Poslansko vprašanje ministrici za kulturo Majdi Širca bo postavil Jožef Jerovšek.

Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Spoštovana gospa ministrical! Transparentnost lastništva medijev se v času sedanje vlade in vašega ministrovanja še poslabšuje. Drastično se poslabšuje avtonomija novinarjev in svoboda govora in pisanja zaradi pritiskov politike, lastnikov, uprav in nekaterih urednikov. Prav tako je minister Golobič, predsednik vaše stranke, v petek izjavil, citiram, da ve "veliko o tem, kaj in kako se dogaja v

zvezi s podkupovanjem v državi, kjer je podkupovanje zelo razpaseno v politiki in medijski sceni". Posledice so vidne in so grozljive. Neodvisni strokovnjaki in opazovalci se strinjajo, da tako enostranske, pogosto servilne provladne situacije predvsem v tiskanih medijih, še nismo imeli v samostojni Sloveniji. To nam off-the-record povedo sami novinarji. Jasno je, da za to niso krivi novinarji, ampak interes in pritiski politike. Pred kratkim je medijsko srenjo pretresel netransparenten nakup časnika Večer s strani računalniškega podjetja s štirimi zaposlenimi. Celotna civilna javnost je prepričana, da gre za slamnatega lastnika. Prizadeti novinarji so vas pozvali, da na podlagi Zakona o medijih posel razglasite za ničen. Ker ni bilo zaslediti reakcije, se vidi, da se s tem strinjate in da je bilo to skrbno načrtovano in po navodilih politike.

Skoraj v istem času je časopisna hiša Dnevnik odpravila pravico aktiva novinarjev do obvezujočega mnenja pri imenovanju odgovornega urednika. S tem je glas novinarjev dokončno utišan, avtonomija novinarjev omejena, sami novinarji pa prepuščeni samovolji in pritiskom lastnikov in uredniku. Interes po obvladovanju in vplivanju na pisanje novinarjev se vidi tudi skozi nekatera zadnja uredniška imenovanja in neimenovanja. Skrbi tudi, da se je šele sedaj oglasil vrh največjega novinarskega združenja, potem ko je novinarska avtonomija praktično pospravljena in odpravljena, prej pa je servilno podpiral poteze politike, ki so pripeljale do takega stanja.

Spoštovana gospa ministrica, sprašujem vas:

Kdo je dejanski kupec oziroma prevzemnik Večera?

Zakaj ne ukrepate?

Zakaj ste ob omejevanju novinarske avtonomije in oženju svobode govora v medijih tiho oziroma na strani lastnikov?

Ali držijo informacije, da so bili vsi dogodki, o katerih vas sprašujem, izvedeni ob vedenju in soglasju aktualne politike?

Sprašujem tudi o podkupovanju, o katerem je govoril vaš minister, vaš predsednik, in to konkretno povejte, navedite primere podkupovanja. Sem prepričan, da vas je obvestil. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa ministrica, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Hvala.

Spoštovani poslanec! Ministra Gregorja Golobiča lahko sami vprašate. Res, da bi bilo treba počakati malo dlje časa, ampak jaz ne bom v njegovem imenu odgovarjala, vi pa se z njim kar sami soočajte.

Vprašanj je kar nekaj, zato na hitro začnem pri predzadnjem, kdo je kupec Večera. Vprašanja mogoče niste točno naslovili name ali pa verjamem, da imate lahko vi več informacij kot mi, kajti vlogo za soglasje k nakupu Večera,

določenega dela lastninskega deleža Večera, je ministrstvo dobilo v petek popoldan. Za odločitev o soglasju oziroma o stališču ima osnovo v 58. členu Zakona o medijih, ki natančno opredeljuje kdaj, kako in zakaj se lahko soglasje da, v katerih primerih ga ni mogoče, v katerih primerih ga je mogoče dati. To se pravi, Večer še ni kupljen, nimate točnih podatkov, vloga za soglasje je šele prišla. Pravim pa, da bi lahko imeli vi več, morebiti, informacij, ker kot vemo iz medijev, pojavlja se kupec iz Murske Sobote, katerih lastnik je bil tudi član SDS-a. In verjamem, da ste vi bliže informaciji kot jaz, ker bomo na ministrstvu za ustrezne postopke šele poskrbeli.

Kaj je s transparentnostjo lastništva v času sedanje vlade? Zelo malo soglasij je bilo danih, zelo mnogo transparentnih, se pravi, odločb, ko so se lastniški deleži, predvsem v manjših medijih, spreminjali zaradi takih in drugačnih razlogov, ki so vsi javni in se ne delajo pod mizo. Tudi se ne delajo na način, ki je bil praksa v času prejšnje vlade in ki je pripeljal do določenega cunamija na področju novinarstva, zaradi katerega verjamem, da je novinarjem danes nerodno zaradi večkrat načete dignitete njihovega poklica. Kajti verjamem, da se novinarji sramujejo dejstva, da, recimo direktor javnega medija podpiše pogodbo, s katero zagotovi bajne odpravnine, in še to potem, tako rekoč, ko se rok njegovega direktorovanja že izteče. Verjamem, da se novinarji sramujejo tudi dejstva, da se pomembni uredniki javnega medija držijo, lahko rečem, pri koritu še dolgo potem, ko jim je mandat že potekel, in pri tem ne skrbijo za program za leto 2011, 2012, se pravi, za prihodnost, za programske vsebine, ampak skrbijo za to, da se ustrezno zasedejo določene pogodbe na zalogo. In naprej. Verjamem, da se novinarji sramujejo tudi dejstva, da se, recimo, na javnem mediju ne skrbi za avtonomijo, temveč za ekonomijo. Kajti vemo, da tako hvaljeni oglaševalski deleži, ki so bili pridobljeni znotraj nogometnega prvenstva, so resda v veliki meri presegali in prinesli velike izplene, ampak hkrati tudi kršili zakonodajo, zaradi katere vemo, da so bili ustrezni postopki že sproženi, ker so bili oglasni deleži nad tistimi, ki jih določa in dovoljuje zakon. Da ne govorim o uporabi prikritega oglaševanja ali o uporabi mladoletnih oseb za oglaševanje oziroma za vsebine.

Skratka, ker oba verjameva, da se novinarji sramujejo tovrstnega žongliranja z njimi, tudi oba veva, da jim ne bo vseeno, kako netransparentno oziroma transparentno se bodo v prihodnje odvile tiste lastniške spremembe, ki so nujne zaradi tega, ker so pač neki tajkuni potonili in je treba določene deleže spremeniti. Sama se strinjam z vami, če ste menili, da je nakup vprašljiv, da ni transparenten ali da povzroča dvome in vprašanja nakupa podjetja 3 Lan iz Murske Sobote, ki ima samo 44 tisoč dobička za vrednost, ki je skoraj 9-milijonska, če govoriva o Večeru. In je logično, da se

sprašujemo, kje in zakaj je možno, da je v ozadju kakšen scenarij, ki smo ga bili vajeni tudi iz preteklosti. Tako imenovani strokovnjaki s področja medijev so bili nekoč imenovani, danes so že strokovnjaki, kar mi je všeč, da jim priznavate, da ima novinarska stroka strokovnjake, ne pa tako imenovanih strokovnjakov, in so opozorili na to dejstvo pravilno. Tudi sama se ga zavedam.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite dopolnitev?
Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Spoštovana gospa ministrica, domnevam, da se novinarji sramujejo vašega žongliranja. Kajti odgovarjali ste nesramno in niste odgovorili na konkretna vprašanja. Nič o podkupovanju, o katerem govori gospod minister, ker vi niste resorna ministrica, Vlada ni kolektivni organ, to niso kazniva dejanja, na katera je vsak dolžan reagirati. Seveda se na podlagi tega, kar ste danes odgovarjali, vidi, da ste v prejšnjem mandatu, ko ste bili poslanka, vse vedeli o ozadjih medijev, danes pa kot resorna ministrica ne znate odgovoriti ničesar.

Zato vas še enkrat sprašujem konkretno:

Ali drži informacija, da so v ozadju nakupa Večera direktor Taluma gospod Toplek, ki je hkrati predsednik nadzornega sveta NKBM, gospod Glazer, direktor Perutnine, in nekateri drugi z jasnimi političnim ozadjem?

Če je to, je to ponovitev scenarija Šrot, in seveda s podporo oblasti, ker so na takšnih vladnih položajih. Večina poznavalcev meni, da gre pri tem prevzemu za pranje in transmisijo javnega in državnega denarja v zasebne namene.

Glede podkupnin. Golobič veliko ve. Vi nočete niti enega konkretnega primera in ščitite ministra Golobiča.

Sprašujem:

Ali tudi drži, da so bili ob Lahovnikovima pismu in odstopu izvršeni silni pritiski na urednike, da naj oblatijo Lahovnika in relativizirajo Golobiča?

To se je v nekaterih uvodnikih, kolumnah, v Mladini na primer, jasno videlo in še naprej v drugih časopisih. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa ministrica, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Spoštovani poslanec Jerovšek! Ni se treba bati spraševati tistega, ki vam mora dati odgovor, se pravi gospoda Golobiča, ne, nisem jaz njegov advokat, zato kar pogumno, pojdite k njemu in ga vprašajte. Ne laže in dal vam bo pravilne odgovore oziroma takšne odgovore, kot ve, da jih je treba dati.

Večer. Kdo je v ozadju? Kot rečeno, vloga na Ministrstvu za kulturo je prišla v petek,

58. člen zakona je nedvoumen in govori o tem, kdaj mora dati Ministrstvo za kulturo soglasje za več kot 20 % lastninskega ali upravljalvskega deleža oziroma deleža glasovalnih pravic in kdaj ga ne sme. In verjamem, da bo podjetje, ki prosi za odobritev Ministrstva za kulturo v skladu z 58. členom zakona tudi javnosti ne samo Ministrstvu za kulturo verodostojno povedalo, da je zmožno, ne samo kupiti, ampak tudi upravljati v smislu dobrega gospodarja. In to je res problem. Ali so lastniki medijev vedno dobri gospodarji. Recimo, preden je Laško kupilo časopisno družbo Delo je imelo Delo 78 tisoč naklade, danes oziroma po tem, ko se je to razblinilo, ima samo še 50 tisoč naklade. Jaz ne govorim, da botruje samo slab ali neozavešen gospodar kot lastnik medija in da je tukaj na delu, sploh v zadnjem času, ko se mediji tako transformirajo tudi z elektronskimi medijskimi vsebinami, drugačen čas. Ampak, dober gospodar pomeni tudi razumeti, kaj to medij je. Ne samo tisti, ki prinese večjo donosnost, ampak predvsem tisti, ki mora skrbeti za avtonomijo, za dobro zdravje medijskega prostora in za čim bolj pluralno prisotnost medijskih vsebin. Mogoče je bilo v preteklosti že mnogo zapravljenega, mogoče, nekateri danes, tudi medijski strokovnjaki, pravijo, da bi bilo boljše, če bi novinarji sami imeli del lastništva v svojih rokah, in danes še nekateri pozivajo k tako imenovani družbeni pogodbi, kjer bi se lahko lastnik pojavil kot dober lastnik, skupaj tudi s tistimi, ki delajo medij, to se pravi z novinarji, odgovornimi uredniki, uredniki in tako naprej. Ampak, zaenkrat je treba skrbeti za to, da bo gospodar oziroma bodo tisti lastniki, ne samo transparentno postali lastnik in da se ne bodo skrivali za nekimi morebiti povezanimi osebami, ampak da bodo potem znali primerno, pravilno upravljati z medijskimi vsebinami in skrbeti za avtonomijo medijev.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Imate proceduralni predlog?
Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Z odgovorom seveda nisem zadovoljen, ker ste šli v aroganco in z vašimi odgovori spodkopavate, in ne samo načenjate digniteto novinarjev, kar ste omenjali, in svobode govora in pisanja v tej državi.

Gospa ministrica, ne bojim se gospoda Golobiča. Zgleda, kot da se ga vi bojite, da je tisto Žižkovo mnenje, da je to slovenski Stalin, tako delovalo na vas, da ga niste upali vprašati, kateri mediji, kdo je podkupljen, če se to na veliko dogaja v tej državi. In vi ste, gospa ministrica, resorna ministrica. Vi to morate vedeti! Vi bi morali od petka reagirati! Podkupovanje v medijih...

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI:

Gospod Jerovšek, ...

JOŽEF JEROVŠEK: Tega odgovora gospa ministrica ni dala ...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: ... ne more odgovarjati in prosim ne polemizirajte z njo...

JOŽEF JEROVŠEK: Da utemeljim. Ministrica tega odgovora ni dala. Morala bi ga pa poznati in vedeti in seveda prav tako ne želi govoriti transparentno o prevzemih v medijskih hišah, tudi tukaj se norčujete, gospa ministrica, iz novinarjev, iz njihovih pozivov po ukrepanju, po ravnanju in se izgovarjate na neke druge vzroke in zaradi tega je nujno potrebna razprava o vašem tako intoniranem odgovoru in nepopolnem odgovoru. Kajti jaz mislim, da ni čas za norčevanje iz novinarske srenje, iz novinarske dignitete, iz svobode govora in pisane besede na kar vse mednarodne inštitucije ugotavljajo, vi pa se še kar naprej delate nevedno in v tem mandatu, kot resorna ministrica ne želite vedeti ničesar. V prejšnjem mandatu ste pa ...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Jerovšek, naslavljajte obrazložitev na poslanke in poslance, kajti oni bodo glasovali. Gospa ministrica ne bo glasovala.

JOŽEF JEROVŠEK: ... jaz upam, da poslanci razumejo in se globoko zavedajo tega problema, ki je tako silen v tej državi, da so tokrat tudi tisti novinarji, s katerimi ste imeli neposredno zvezo vedno dvignili glas v tej državi. Vaš odgovor žal ni bil temu primeren, glede na resnost tega problema. Vrabcji čivkajo, da se dogajajo grozljive in zaskrbljujoče stvari, tukaj pa se sprenevedate in ne želite odgovarjati na konkretna vprašanja. Zgodilo se je enako kot zadnjič, gospod Žarnič ni bil od predsednika Vlade informiran, kaj se je z Berlusconiem pogovarjal, pa je resorni minister. Vaš predsednik tudi vas ne obvešča o tem, kaj se dogaja s tem množičnim podkupovanjem, tako kot je govoril gospod Golobič. Za vas to ni problem, podkupovanje v medijih. Žal, poslanci, upam, da se bodo strinjali s tem, da to moramo razčistiti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

O predlogu poslanca gospoda Jerovška, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministrice za kulturo na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 13. julija, v okviru glasovanj.

Sedaj bo mag. Majda Potrata postavila poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivanu Svetliku.

Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica in ministri, poslanke in poslanci!

Finančni krizi je sledila gospodarska, z majhnim zamikom pa tudi socialna kriza, ki je prizadela predvsem ekonomsko najšibkejše skupine. Ne samo tisti, ki se gibljemo veliko med ljudmi, stisko med ljudmi opažajo tudi različne ankete in uradne statistike. Spoštovani gospod minister, vaši ukrepi oziroma ukrepi Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve so bili usmerjeni v prvi vrsti k premagovanju največjih težav teh skupin, ki so se znašle brez dela. Ukrepi so sprva naleteli na veliko odobravanje. Nekateri drugi zakonski predlogi zadnje čase pa tega odobravanja več ne žanjejo. Videti je, kot da bi tisti, ki smo nekoč opozarjali na revščino in na nujnost presoje o tem, kdaj in kje je prag revščine, ki ste ga vi na novo definirali, smo očrnjeni, češ, da smo takrat, ko je Slovenija gospodarsko prosperirali, opozarjali na pojav, ki se je zdaj razrasel, pa nanj opozarjamo in ga z obžalovanjem tudi opažamo, ker mu ne vidimo tako hitro konca.

Zato vas, spoštovani gospod minister, znova sprašujem, vi ste sicer v svojih nastopih že večkrat utemeljevali svoje delo, ampak jaz vas znova sprašujem:

Kaj je storila Vlada Republike Slovenije oziroma Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve za zaščito najšibkejših in ogroženih skupin prebivalstva?

In:

Ali je mogoče pritrčiti tistim, ki trdijo, da je prišlo do zmanjševanja socialnih pravic?

Ti dve vprašanji sta aktualni posebej zdaj, ko na tej seji Državnega zbora obravnavamo dva zakona, ki posegata v socialne pravice in odločata o socialnih prispevkih in plačilih.

Prosim vas, da nam sistematično prikažete:

Kaj je bilo pravzaprav storjenega za tiste, ki jih socialne razmere najbolj ogrožajo?

Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Spoštovana poslanka! Naj navedem za uvod, da je naše ministrstvo v preteklem letu sprejemalo ukrepe in izvajalo aktivnosti namenjene lajšanju posledic gospodarske in finančne krize, v prvi vrsti in na začetku. Čeprav je manj vidno se je istočasno tudi pripravljalo na strukturne spremembe, ki jih zdaj postopoma posredujemo v obravnavo Državnemu zboru. Moram reči, da se tudi sami pogosto soočamo z očitki, da se ukinjajo posamezne socialne pravice, in da razpada socialna država. Da temu ni tako, priča tudi gradivo, ki smo ga objavili 7. junija na spletni strani, v katerem je predstavljeno, kaj je bilo in kaj bo narejenega na socialnem in zaposlitvenem področju v obdobju 2009 do 2011. In iz tega gradiva je razvidno gibanje sredstev za posamezne ukrepe in

programe, zlasti dodatnih sredstev, ki smo jih namenili prav s tem namenom, da bi ublažili socialno krizo in da bi seveda tudi pospešili določene strukturne spremembe. Če na kratko povzamem, ker je gradivo obsežnejše, smo na področju trga dela in zaposlovanja za to obdobje namenili 756 milijonov več sredstev, kot pa jih je bilo namenjenih leta 2008. Pri čemer so ti ukrepi namenjeni dijakom, študentom, brezposelnim, zaposlenim in seveda tudi podjetjem, ki potem z ohranjanjem delovnih mest ščitijo svoje zaposlene. Ocenjujemo, da sta dva interventna zakona ohranila vsaj 25 tisoč delovnih mest. Podvojili smo sredstva za aktivno politiko zaposlovanja, pa tudi število vključenih v te programe, ki jih je bilo okrog 50 tisoč v prejšnjem letu pa tudi že v letošnjem letu vključenih v te programe, in po stopnji brezposelnosti se Slovenija giblje nekako med četrtem in šestim mestom med najboljšimi državami Evropske unije. Naj omenim Zakon o minimalni plači, ki povečuje minimalno plačo za 25 % glede na prejšnjo raven minimalne plače in tudi zakon o štipendiranju je dodal nekaj štipendij v procesu sprejemanja, je pa še zakon, ki bo obsežno povečal dostop do državnih štipendij za najnižje socialno-ekonomske kategorije. Če omenjam še posebej področje sociale, za to namenjamo, za to obdobje 2009–2011 230 milijonov evrov več sredstev, kot pa jih je bilo namenjenih v letu 2008. Med drugimi smo sprejeli, kot znano, Zakon o posebnem dodatku za socialno ogrožene in kljub precejšnjim javnofinančnim pritiskom in uvedbi programske naravnane proračuna za leti 2010 in 2011 je naše ministrstvo tudi v času krize zagotovilo dovolj sredstev za ohranitev socialnih pravic in ravni teh pravic v tem obdobju, recimo za nadomestila za brezposelne, za področje socialnega varstva, za transfere posameznikom, gospodinjstvom, recimo otroške dodatke in prejemke povezane s stanjem v družini. Upamo seveda, da bomo lahko te socialne pravice zadržali, da vanje ne bo treba občutno posegati pri pripravi zelo zahtevnega proračuna za leti 2011 in 2012.

In naj še k temu dodam, da je po stopnji tveganja revščine Slovenija visoko uvrščena med državami Evropske unije, še zmeraj se nahaja v zgornji četrtini teh držav z najnižjim tveganjem.

Naj k tem podatkom dodam še, da bo za družine, družinsko politiko v istem obdobju namenjenih skoraj 246 milijonov več sredstev.

Če povzamem te podatke, lahko rečemo, da za obdobje 2009 do 2011 namenjamo samo skozi aktivnosti našega ministrstva za milijardo in četrť več sredstev, kot jih je bilo namenjenih na ravni leta 2008 ali v letu 2010 je 44% več teh sredstev namenjenih tem programom. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.
Želite dopolnitev?
Izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala lepa, za ta izčrpen odgovor, gospod minister.

Na izredni seji smo obravnavali rebalans proračuna in iz opozicijskih klopi je bilo slišati očitke, da je slaba tista politika, ki se zadolžuje zato, da rešuje socialno stisko ljudi. Ne predstavljam si, kako bi lahko drugače pridobili sredstva za transfere, o katerih ste govorili, če vemo, da smo že v času, kot so se slikovito izražali, debelih krav za eno tretjino zmanjšali število tistih, ki so pod pragom revščine, zaradi tega, ker so ravno socialni transferi te ljudi dvignili nad prag revščine. Iz teh očitkov veje teza, da bi izhod iz gospodarske krize bil učinkovit samo, če bi investirali, če bi pospešili gospodarsko rast. Kje bi potem ostali tisti, ki se znajdejo brez dela in ki se znajdejo brez sredstev za preživetje. Poudarjam, da so signali iz centrov za socialno delo pač taki, da govorijo, pa tudi od Karitas in od Rdečega križa je slišati, da je število tistih, ki potrebujemo pomoč, veliko, ne glede na to, da se tudi nekateri v zaposlitev vračajo.

Ali gre samo za različne doktrine, ali gre za nerazumevanje stisk?

Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.
Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa.

Tudi sam, moram reči, sem pričakoval podobne očitke, tako kot so očitki, da socialna država ne deluje, pa mislim, da so neutemeljeni glede na te podatke, saj do sedaj nismo odpravili, ukinili prav nobene socialne pravice. Tako je mogoče potem razumeti kritiko, češ, sedaj ste zaščitili položaj najnižjih socialno ekonomskih kategorij, vendar na račun zadolževanja. In priznati je treba, da je to tudi res, da se je na ta račun, tudi na ta račun javni dolg povečal. Vendar smo se zaradi pritiska krize, zaradi tega šoka, ki je nastal, zavestno odločili, da gremo po tej poti zato, da bi lahko v tem času pripravili strukturne spremembe, ki sledijo. Te bodo morda za prebivalstvo manj populame, na nek način težje, ker bo treba sedaj stopiti na lastne noge in začeti s temi strukturnimi spremembami zagotavljati, da bomo lahko svojo socialno varnost z lastnimi dohodki, z lastnim delom, z lastnimi zaslužki tudi financirali. Prehajamo v dovolj zahtevno obdobje. Vendar moram reči, da je odločitev, da smo šli najprej v zaščito prebivalstva tudi na račun zadolževanja in sedaj postopno v strukturne spremembe, bila zavestna, kar se nam je zdelo pomembno, da tudi prebivalstvo razume, da delamo na tak način dolgoročno v njegovo korist. Prišlo pa, seveda, bo tudi do preurejanja posameznih socialnih pravic. Ne morem pa se strinjati, da gre za ukinjanje, ampak za preurejanje, ki naj vodi v smer večje socialne pravičnosti.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Petek, minister za finance je odsoten, boste kljub temu postavili vprašanje? / oglašanje iz dvorane/ Gospod Petan.

Izvolite, gospod Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala lepa, gospod predsednik, smo le rešili, za koga gre. Spoštovana ministrica, ministri, kolegice in kolegi!

Ministru zastavljam sledeče vprašanje. Na izredni seji je Državni zbor pred nekaj dnevi, seveda brez podpore opozicije, nekritično sprejel Zakon o pomoči Grčiji brez kakršnih koli posebnih varovalk, da se bodo sredstva vrnila. Slovenija bi naj prispevala, to se pravi glede na to, da je zakon sprejet, Slovenija bo prispevala 380 milijonov evrov in ta sredstva niso umeščena v državni proračun, zaenkrat nimajo pokritja. Pri tem pa grški javni sektor posluje preko vseh meja dobrega okusa in preko meja normalnosti. Nekateri segmenti javnega sektorja v Grčiji imajo tudi po šestnajst plač na leto. Da, šestnajst plač na leto! Istočasno pa v Sloveniji javni sektor zateguje pas, ker tako pravi Vlada, in zaposleni v javnem sektorju so prikazani v nekaterih segmentih kot pravi kriminalci. Jaz bom omenil tukaj samo primer dežurstva zdravnikov. Zdravniki, ki dežurajo, so prikazani kot tisti, ki rušijo praktično celotne slovenske javne finance. To seveda ni res, ker gre za nekaj milijonov evrov razlike. In v Sloveniji se tudi dijaška prehrana omejuje, to bo vidno šele z jesenjo, ker v slovenskem državnem proračunu ne bo pet milijonov evrov, da bi vsi dijaki imeli lahko prehrano tako kot do sedaj.

Glavni krivec za to je seveda grški bankrot v javnih financah in tisti element, ki ima največjo krivdo, pa so državne obveznice Grčije, ki jih Grčija izdaja že vrsto let. In to pozna ves svet, še posebej finančniki, vendar do zdaj nihče ni interveniral. Letos pa je počilo, očitno se te obveznice, ki jih je izdajala grška država, nekritično unovčujejo. V tej špekulaciji pa so sodelovale tudi slovenske finančne inštitucije, teh špekulativnih naložb v grške javne finance, v grške državne obveznice je iz Slovenije približno za 119 milijonov evrov. Ta podatek poznamo, ta podatek drži, ker je bil večkrat tudi omenjen s strani Ministrstva za finance v Sloveniji.

Zanima me:

Katere so tiste organizacije v Sloveniji, banke, zavarovalnice, skladi in še kateri drugi iz Slovenije, ki so pomagali pri teh rabotah grških javnih financ in tudi pri zlomu grškega finančnega sistema?

Katere so tiste organizacije Slovenije, ki so pomagale spraviti na kolena ne samo grške javne finance, ampak tudi skoraj, lahko rečemo, celo Evropo?

Sedaj mora cela Evropa zraven pomagati in pa Slovenija bo zdaj morala prispevati tristo osemdeset milijonov evrov, ne glede na to v kakšnih škripah smo seveda tudi v Sloveniji sami. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite, da vam odgovori ustno na naslednji seji? Ja, potem bo odgovoril na naslednji seji. Gospod Petek boste kljub temu postavili vprašanje? Ja, ministru za zunanje zadeve, Samuelu Žbogarju, ki je odsoten.

MIRO PETEK: Hvala lepa. Tudi jaz pričakujem ustni odgovor na naslednji seji.

Ko pregledamo finančno delovanje Ministrstva za zunanje zadeve, lahko na posameznih segmentih naletimo skorajda že na bahavo razkošnost in razsipništvo. Več kot deset milijonov evrov na leto namenja Ministrstvo za zunanje zadeve za najemnine za poslovne prostore ambasad, za rezidence in za več kot 210 stanovanj diplomatskih uslužbencev v tujini. To pa še ni vse, Ministrstvo za zunanje zadeve ima tudi vrsto honorarnih sodelavcev oziroma pogodbenih sodelavcev. Tako tudi na primer za bivše jugoslovanske diplomate namenja kar lepe honorarje. Na primer, upokojeni diplomat Peter Toš je lani dobil 6 tisoč 553 evrov za projekt Ponovne vzpostavitve nadzora nad diplomatskimi in konzularnimi predstavništvi. Poudarjam, ponovne vzpostavitve. To pa zato, ker je gospod Toš ta sistem kot uslužbenec MZZ-ja vzpostavil že leta 2004, kot upokojenec pa je pet let za tem za taisto vzpostavitev prejel že omenjeni honorar. Pa naj to razume, kdor more. In še drugi primer. Drugi jugoslovanski diplomat pa je prejel še precej večji honorar, to je Zvone Dragan. Njemu je Ministrstvo za zunanje zadeve nakazalo honorar v višini 20 tisoč evrov, skorada 20 tisoč evrov, da bom natančen, 19 tisoč 908 evrov. Gospod Dragan je polovico lanskega leta sodeloval pri projektu oblikovanja novega modela gospodarske diplomacije. Poglejte, 1. januarja 2005 je bilo na Ministrstvu za zunanje zadeve zaposlenih 555 delavcev, 1. maja letos pa že 622 in zanimivo, ko smo letos sprejemali Zakon o zunanjih zadevah, je minister Žbogar povedal, da je na MZZ kar 150 zaposlenih, ki imajo v skladu z Zakonom o javnih uslužbencih status pooblaščenega ministra. Torej teh 150 zaposlenih na MZZ lahko jutri postanejo veleposlaniki. To so ljudje, ki imajo najvišjo plačo in tudi najvišji status, in zanimivo je, ali ni od teh 155 nobenega, ki bi lahko opravil delo gospoda Toša ali gospoda Dragana.

Zato seveda ministra sprašujem: Koliko je sedaj sklenjenih najrazličnejših pogodb z zunanjimi izvajalci in sodelavci?

In: Kakšen je znesek teh pogodb v prvi polovici letošnjega leta?

kakšen je bil znesek teh pogodb v lanskem letu?

Kot sem že rekel, odgovor pričakujem na naslednji seji. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Gvido Kres bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor dr. Roku Žarniču.
Prosim.

GUIDO KRES: Hvala za besedo gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, spoštovana ministra, spoštovane kolegice in kolegi!

Leta 2003 je bil sprejet Zakon o geometričnem središču Republike Slovenije in nato leta 2004 na njegovi podlagi Uredba o koncesiji za upravljanje območja geometričnega središča Republike Slovenije. Na podlagi teh dveh predpisov, so bila v državnem proračunu od leta 2005 do 2009 za doseganje namena zakona in upravljanje nalog javne službe upravljanje območja GEOSS korektno zagotovljena ustrezna finančna sredstva. Prve težave pri financiranju nalog te javne službe so se pojavile leta 2009, vendar je minister za okolje, gospod Karl Erjavec uspel zagotoviti ustrezna sredstva.

Z rebalansom proračuna 2010 pa ugotavljam, da so sredstva, namenjena za izvajanje nalog javne službe upravljanja območja GEOSS, ki je z zakonom opredeljeno kot območje posebnega državnega in narodnega pomena, popolnoma ukinjena. Razumem, da Vlada mora varčevati in doseči zastavljen cilj varčevanja v skladu z rebalansom, toda na tej skromni postavki, gre za manj kot 40 tisoč evrov, pa res ni mogoče, da bi bil ta cilj ogrožen. Prepričan sem, da bi se ta skromna sredstva za proračun, vendar ogromna, zelo pomembna za GEOSS, lahko prihranila tudi na drugačen način.

Zato sprašujem vas:

Ali boste kot pristojen minister v letu 2010 in nadaljnjih obdobjih zagotovili potrebna in ustrezna finančna sredstva za izvajanje javne službe upravljanja območja GEOSS in tako posledično za upravljanje z zakonom določenih nalog na tem območju?

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

DR. ROKO ŽARNIČ: Spoštovani podpredsednik, spoštovani gospe poslanke in poslanci, kolegi ministri!

Spoštovani gospod poslanec Gvido Kres, bojim se, da boste z mojim odgovorom samo delno zadovoljni, ampak čisto nezadovoljni pa verjetno ne. Kajti, kot je že rečeno, Vlada Republike Slovenije je 25. marca leta 2010 sprejela program dela državne geodetske službe za leti 2010 in 2011. Zaradi spremenjene ekonomske situacije in v povezavi z rebalansom proračuna, je Geodetska uprava Republike Slovenije razpolagala s 584 tisoč 286 evrov manj sredstvi. Skoraj 600 tisoč evrov je izpadlo, kar je povzročilo krčenje večine programov oziroma vseh programov. Zaradi

tega so tudi zmanjšana sredstva izvajanja koncesije GEOSS, in sicer na 20 tisoč evrov po rebalansu. Se pravi, ni čisto nič, je pa bistveno manj kot lansko leto.

Zaradi navedenega je tudi Društvo za razvoj in varovanje GEOSS prilagodilo program dela za leto 2010, v katerem je opredelilo posamezne prioritete in izmed mnogih projektov investicij izbralo tiste, ki prinašajo optimalne koristi za pomnik in območje GEOSS. Tretje gradivo je bilo 9. julija posredovano tudi v vladno proceduro. Se pravi, gre na žalost za občutno zmanjšanje, ampak ne povsem za ukinitvev. Upam pa, da bo v proračunu za leto 2011 zadeva bolj rožnata. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite dopolnitev? (Ne).

Mag. Julijana Bizjak Mlakar bo postavila poslansko vprašanje ministrici za kulturo Majdi Širca.

Prosim.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa za besedo gospod predsedujoči. Spoštovani poslanka in poslanci, gospod minister, gospa ministrica!

Nedavno je bil poslancem na prvi obravnavi Predloga zakona o Radioteleviziji Slovenija v Državnem zboru predstavljen predlog nove statusne oblike doslej Javnega zavoda Radiotelevizija Slovenija. RTV Slovenija naj bi postala neke vrste komercialno podjetje, ki mora opravljati tudi vsaj 50 % dejavnosti, ki je javnega interesa. Na to novo podjetje, ki bi lahko imelo skoraj 50 % komercialne dejavnosti, bi se po predlogu zakona preneslo doslej državno premoženje. Kljub temu, da zakon obvezuje državljanke, da plačujemo RTV prispevek, bi bila nova radiotelevizija Slovenija z našimi javnimi sredstvi in infrastrukturo, zgrajeno z javnim denarjem, finančno avtonomna. Dobiček od komercialne dejavnosti se po predlogu zakona ne bi obvezno porabljal le za izvajanje dejavnosti javne službe, zaradi česar naj bi nacionalna televizija sploh obstajala, in kot to velja v razvitem svetu za nepridobitne organizacije, pač pa bi si lahko dobiček radiotelevizije Slovenija po pokritju morebitnega minusa iz dejavnosti javnega interesa, delili člani uprave, nadzornega sveta in sveta RTV, lahko pa bi se delil še drugim vpletenim v organizacijo tega komercialnega podjetja. Radiotelevizija Slovenija bi bila zato po svoji vsebini profitna organizacija, iz katere se lahko pod določenimi pogoji premoženje tudi odsvoji. Z novim zakonom naj bi skupina oseb, imenovana od politike in civilne družbe, dobila privilegij, da bi samostojno in tudi za lastni račun razpolagala z doslej državnimi sredstvi in z našimi obveznimi vplačili RTV prispevka ter bi se ji lahko plačeval del ali celotni dobiček, čeprav je dobiček izvorno ustvarjen z našimi javnimi sredstvi.

V razpravi v Državnem zboru je bilo slišati ugovore nekaterih poslancev, ki jim ni

nihče oporekal, da takšne ureditve v primerljivih državah ne poznajo. Tudi naša zakonodaja ne pozna predlagane organizacijske oblike. Prav tako ni v uvodu predlaganega zakona predstavljena nobena država, v kateri bi obstajala organizacijska oblika, ki je predlagana v predlogu tega zakona.

Zato vas prosim, da odgovorite:

Ali lahko navedete tiste države, v katerih je status nacionalne javne radiotelevizije enak statusu, kot je predlagan v tem zakonu za Slovenijo?

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa ministrica, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Spoštovana poslanka Julijana Mlakar! Razprava v Državnem zboru ob prvi obravnavi je bila bogata, izčrpna in poučna in dvomim, da vam lahko v petih minutah odpravim tista nerazumevanja, ki vam ostajajo ob predlogu tega zakona. Gre dejansko za nerazumevanja, kajti trditi, da gre v primeru javne radiotelevizije Slovenija za komercialno dejavnost, po predlogu novega ali spremenjenega zakona, je seveda precej heretično, ker gre za javno službo, še vedno v smislu evropskih radiotelevizij, ki jih poznamo in imajo povsod poseben status. Ampak vseeno, gremo od spodaj navzgor.

Pravite, kako je s to statusno obliko. Mimogrede, navedeni so primeri različnih statusnih rešitev v tujih državah. Namreč, obstaja paleta statusnih oblik, seveda odvisna je od pravnih tradicij, kulture, gospodarskih stanj posameznih držav, od politike izvajanja javnih služb v posameznih državah in seveda od zgodovinskih danosti. Ampak, vse te oblike so v službi nekaj dejstev. Na vrhu teh dejstev je avtonomija, je zagotavljanje javnega interesa in avtonomije v različnih in vseh radiotelevizijah, in potem se ta vsebina, seveda uokvirni v obleko oziroma obliko, ki se ji reče tudi statusna ureditev. In že sedanji zakon ima specifično sui generis statusno ureditev, ki napeljuje k različnim zakonom: Zakon o zavodih, Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture, Zakona o izvrševanju proračuna, etc. No, ampak pogledajmo, kako je to v teh državah, ki se srečujejo z drugačnimi navadami, praksami in tradicijami. Recimo, Velika Britanija kot tisti največji zgled, BBC, ki si ga večkrat dajemo pred oči – gre za posebno obliko korporacije, torej za gospodarsko družbo, ne takšno, ki jo prinaša ta sui generis predlog naše rešitve, zaradi tega, ker ste se je v bistvu vsi ustrašili. Gospodarska družba upravlja javno službo in gre za sui generis, ki ima celo, in ker vemo, da je tukaj vzor BBC, ima dobro organizirane, znotraj te dobro organizirane javne službe tudi svoje gospodarske dejavnosti, BBC world recimo, in celo največja založba v Angliji je znotraj BBC-ja. V Nemčiji imamo javne zavode, ki združujejo deželne televizije, ki pa so organizirane drugače,

kot javni zavodi pri nas, ravno tako ima svoje premoženje, kot bo imela recimo ta naša, ko bo sprejeta. Recimo Francija, Italija, Španija in še nekatere druge države imajo ravno tako to sui generis ureditev javne gospodarske družbe z omejeno odgovornostjo, v bistvu so neke vrste deoobji, ki imajo na poseben način urejeno lastništvo. Posebno zanimiva je ureditev v Avstriji, že spet sui generis, kjer je fundacija javnega prava, ki je na podlagi zakona vpisana v register družb in se na podlagi istega zakona šteje za gospodarsko družbo v smislu zakona, ki ureja gospodarske družbe. Skratka zelo različne oblike so, celo društvo imamo za opravljanje javne službe RTV-jev, recimo v Švici. Večinoma pa prevladujejo gospodarske družbe. No, to je neka ureditev, ki je bila zelena z navseti strokovnjakov in različnih mislecev sistemov tudi za Slovenijo, ampak očitno se Slovenija še ne zna soočiti s tem. Zagotovo pa vam moram absolutno oporekati, vašemu razumevanju komercialne dejavnosti, ki naj bi bila polovična v zagotavljanju službe javnega dobrega. Ampak, tukaj ni tako, ker sicer ne bi imeli javne službe, ampak bi bila tudi RTV Slovenija komercialka, kot so drugi, pa ni in ne bo.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite dopolnitev?

Izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa za odgovor.

Kar se tiče nerazumevanja, bi vam predlagala, da si preberete 2. in 5. člen zakona, ki ste ga predlagali. Tukaj je tudi vse napisano, kar se tiče komercializacije, pa tudi tistih 50 %. Velika Britanija, Avstrija in tudi nekatere druge države imajo nacionalno TV, vendar so to nepridobitne organizacije. To se pravi, da velja tista definicija nepridobitnosti, ne pa tako, kot v našem primeru.

Zaradi tega prosim za dopolnitev vprašanja. Namreč, iz odgovora smo ugotovili, da ni države, kjer bi se država trudila javna sredstva prelivati v zasebne žepe, ko gre za nacionalno televizijo.

Zaradi tega me zanima:

Kdo je avtor eksperimenta o statusni obliki, ki se jo želi uveljaviti z zakonom o Radioteleviziji Slovenija?

Namreč, mi smo se – državljani in državljanke Slovenije – obvezali k plačevanju RTV Slovenije zaradi njene dejavnosti v javnem interesu. Zato bi moral javni zavod biti nepridobiten, kar pomeni, da bi se moral dobiček javnega zavoda iz vseh dejavnosti uporabljati ne v zasebno korist vodstva zavodov ali drugih vpletenih v organizacijo zavoda, temveč za izvajanje javne dejavnosti. Naj spomnim, da so bile tudi tovarne privatizirane s pomočjo zakonodaje, ki štiti tajkune, zato se je lahko nezakazovano razgrabilo družbeno premoženje. In predlog oblikovanja Javnega zavoda RTV Slovenija v novo obliko je podoben primer

zakona, s katerim bi se z zakonom pokrilo privatizacijo javnih sredstev in njihovo prelivanje v zasebne žepe. Podoben predlog je vložen v parlamentarno proceduro na področju zdravstva.

Spoštovani, zaradi tega sem zaskrbljena, ker je namreč to model, ki se poskuša uveljavljati tako v zdravstvu kot tudi v šolstvu, pri varstvu starejših in tako naprej. Zaradi tega ... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa ministrica, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Spoštovana poslanka, identičen tekst ste uporabljali že pri prvi obravnavi, kar pomeni, da se vam prostovoljno javim, se usedeva tri ure, prebereva 2., 5. člen. In ne eksperimentirati z interpretacijami, zaradi tega, ker posredujete javnosti zgrešene in napačne informacije. Javna RTV Slovenija ne bo komercialna RTV Slovenija z nobenim zakon, ker sicer pomeni, da spodnašamo ne samo načela, ki veljajo v Evropi okrog javnih servisov, ampak spodnašate tudi ves moj trud, ki je šel od prvega dne dalje, da skupaj s strokovno in širšo javnostjo definiramo javni interes. Zato smo dobili RTV Slovenija po predlogu kot samostojno pravno osebo javnega prava s posebnim kulturnim in nacionalnim pomenom, in to je to.

Kar se tiče vaših razumevanj, spoštovana Julijana, poglobite se v tekst, prosim vas. Dobički, ki se eventualno, to smo vam že večkrat povedali, zgodijo, kot se recimo sedaj – in se bodo zagotovo, ker se je konec koncev ob nogometnem prvenstvu, kot sem danes že povedala, za 270 % povečalo oglaševanje, mimogrede, preko določenih kvot, še enkrat ponavljam, zato tudi globe –, ti dobički se, v kolikor se zgodijo, najprej zagotovijo za pokrivanje javne službe, potem za plače zaposlenih, šele v končni konsekvenci se lahko z njimi v določenih odstotkih nagrajuje tudi nadzorni svet oziroma upravo in programski svet, zelo natančno je razdeljeno in videli boste, da ne bodo še daleč segli do 72 plač, ki si jih danes nekdo v javnem zavodu zamišlja kot optimalno rešitev za svojo odpravnino in za svoje bogato delo. In kaj še? Tam, kjer je komercialna služba RTV Slovenija, če si greste sposoditi, recimo posnetek tega dogajanja, boste sedaj plačali, ker morate plačati prepis, to je normalno in prav, ker arhiv ima tudi svojo ceno, to je logično, tu je komercialna dejavnost, pravilno in edino smiselno. Ta komercialna dejavnost bo sedaj ločeno računovodsko vodena po vseh normativih, ki jih sedaj ne poznamo. Seveda, če bo slučajno RTV simfonični orkester nastopal na prireditvi ne vem koga, ki ni javna služba, kot jo definira predlog zakona, bo to tudi komercialna dejavnost in se bo plemenitila mogoče za nakup njihovih inštrumentov, ne vem, ampak poskusite filozofijo narediti bolj realno in razumite ta tekst tako, kot je napisan, ne pa tako, kot ga želite videti.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa Bizjak Mlakar, želite proceduralni predlog? Izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Izkoristila bom to možnost, ki mi jo daje Poslovnik, torej, da bi se o tem pogovorili tudi širše na seji Državnega zbora, čeprav moram priznati, da smo sedaj končno slišali, da gre tudi za komercialno dejavnost, pri prvem delu odgovora je bilo zanikanje tega v celoti. Bi vam pa res priporočala, gospa ministrica, da si preberete 2. in 5. člen vašega zakona. Če preberem, recimo, drugi odstavek 5. člena, vidite, da piše, da o strukturi vsebin programov in storitev, ki jih RTV izvaja v okviru javne službe, piše, katere programe mora javni zavod zagotoviti. In v naslednjem, tretjem odstavku, piše, da v primeru, če ne bi zagotavljal vsaj 50 % tega programa, ki je v javnem interesu, se lahko začne tudi postopek za razrešitev članov uprave. Kar seveda pomeni, da je komercialne dejavnosti lahko tudi skoraj 50 %, pa se ta svet ne razreši. To pa ni bila naloga javnega zavoda, ki smo ga ustanovili in zaradi katerega smo državljani pripravljani plačevati RTV prispevek. Torej, mi ga plačujemo zaradi tega, da bi imeli javni zavod, ki je nepridobitna institucija, ki bo namenjena uresničevanju javnega interesa, ne pa temu, da bo neka skupina na javnih sredstvih ustvarjala profit zase. In ker je ta trend, ta usmeritev, ki se pojavlja v zdravstvu in se bo pojavila tudi na drugih področjih javnega sektorja, je ta problem pereč in zaradi tega posebej opozarjam na to, kar se trenutno dogaja v zakonu o RTV in kar je že vključeno tudi v Zakon o zdravstveni dejavnosti, kjer je tudi podoben trend privatizacije javnih zavodov. Ljudje morajo vedeti in povedati, ali si res želijo imeti komercialne javne zavode. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

O predlogu poslanke gospe Julijane Bizjak Mlakar, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministrice za kulturo na njeno poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri v okviru glasovanj, torej v torek, 13. julija 2010.

Sedaj bo gospod Milenko Zihert postavil poslansko vprašanje ministru za promet dr. Patricku Vlačiču.

MILENKO ZIHERT: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Lep pozdrav ministroma in ministrici! Pozdrav tudi redkim kolegom in kolegicam!

Pri tem se sprašujem in me zanima, ker iz treh poslanskih skupin ne vidim nikogar, niti niso ničesar spraševali, ali je slučajno kdo najvil obstrukcijo oziroma ali jih bo kolega Kumer tudi tako strogo prijel, kot če je s strani opozicije vložena obstrukcija in se potem tolmači na različne načine. Vsekakor bi pričakoval od

koalicijskih strank, da tudi kaj vprašajo, saj vemo, da imamo gospodarsko krizo in ...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Zihlerl, poslansko vprašanje imate.

MILENKO ZIHERL: Bom takoj prešel na poslansko vprašanje.

Gospod minister, avtocestni križ je skoraj končan, vendar prometne zagate nastajajo na drugih področjih, in sicer primanjkuje navezovalnih cest in na koncu avtoceste potem nastajajo zamaški, ker promet ne steče na ostale lokacije. Drug hud problem je v starih mestnih jedrih oziroma v nekaterih mestih, kjer zaradi zgodovine nekje v mestu obstaja zožitev, nastajajo zamaški in bi se naj prometni problem reševal z obvoznicami.

Sprašujem vas:

Kako bo vplival rebalans proračuna?

Ali bo kakšno od nameranih prometnih rešitev samo odložil ali bo kakšna celo izpadla?

Recimo, pri obvoznicah poznamo cel kup problematike, bodisi za Blejsko, obvoznica Škofljica, Ribnica, Škofja Loka, Gorenja vas. Pri navezovalnih cestah je pa, recimo z Gorenjske, od koder prihajam, je vsekakor velik problem Jeprca–Povodje, ki je nekoliko razbremenjen s Šentviškim predorom.

Poleg finančnih problemov pa na terenu nastajajo nerazumljivo zastoji zaradi kratkih stikov lokalnih interesov, ki se odražajo v sporu lokalna oblast–civilna iniciativa, pa potem, ko je že skoraj vse tik pred začetkom del, pride na razpisu, če ne pride do kartelnega dogovarjanja med izvajalci, se pač potem pritožijo in tudi to zadrži postopek izvedbe. Torej cel kup problemov.

Pa me zanima:

Kako se ministrstvo pripravlja na reševanje teh problemov?

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala. Hvala za vprašanje.

Predlog rebalansa proračuna direktorije Republike Slovenije za ceste za leto 2010 znaša 192 milijonov evrov in je za 49 milijonov evrov manjši, kot je bil sprejet za leto 2010. Glede na to, da je DRSC ob pripravi predloga rebalansa proračuna morala zagotoviti finančna sredstva za že plačane obveznosti in dodatno zagotoviti manjkajoča sredstva za plačilo prevzetih obveznosti gospodarske javne službe v linijskem prometu kot tudi s koncesijskimi pogodbami prevzete obveznosti na področju rednega vzdrževanja, je pravzaprav vsa teža zmanjšanih finančnih sredstev padla na investicije. V ta sklop izdatkov sodijo tudi izgradnje obvoznic in navezovalnih cest, ki jih ima DRSC uvrščene v svojem načrtu razvojnih programov. Financiranje izgradnje obvoznic in navezovalnih cest sta

ukrepa, ki za svojo realizacijo potrebuje večja finančna sredstva, zato je Direkcija Republike Slovenije za ceste ob pripravi predloga rebalansa proračuna upoštevala dejansko stanje na posameznem projektu, določila prioritete tako, da se investicijski cikel ne ustavlja, zaradi zmanjšanja proračunskih sredstev pa je pri določenemu številu projektov spremenjena dinamika izvedbe. V načrtu razvojnih programov DRSC je uvrščeno 49 projektov izgradnje obvoznic. DRSC bo izvajala aktivnosti, ustrezne stanju in fazi na posameznem projektu, skladno s finančnimi sredstvi, ki so zagotovljena s predlogom rebalansa.

Skladno z zgoraj povedanim je Direkcija Republike Slovenije za ceste v pripravi predloga rebalansa proračuna za 2010 v okviru možnosti financiranja prioriteto zagotovila sredstva na projektih, ki pripomorejo k povečani prometni varnosti in mobilnosti prometa, zavedajoč se, da je v takih razmerah financiranja zelo težko ohraniti stanje državnih cest, če upoštevamo dejstvo, da DRSC upravlja s skoraj 6 tisoč kilometrov hitrih, glavnih in regionalnih cest. Ker pa seveda so zmanjšani prilivi v proračun in ker je zmanjšan proračunski delež, ki ga dobi DRSC, vseeno mislim, da je bil v prejšnjem mandatu tudi narejen premik in da ste dali več sredstev kot jih je bilo prej na državnih cestah iščem načine v dveh smereh. Eno je povečana poraba evropskih sredstev, ki jih zdaj pravzaprav v glavnem iz strukturnih skladov namenjamo za državne ceste, pa gledamo, da bi to omogočili tudi eventualno iz kohezijskih skladov, to je ena možna rešitev. Druga možna rešitev je z javno-zasebnimi partnerstvi. Tako, da delamo intenzivno na tem, da za naslednje leto ob že napovedanem zmanjšanju proračuna glede na sprejeti 2011, da bi vseeno zagotovili več denarja za te državne ceste. Zlasti imam v mislih območja, ki niso neposredno ob avtocestnem križu, ki ne uživajo ugodij in udobij, ki jih prinaša avtocestna infrastruktura.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite dopolnitev?

Izvolite.

MILENKO ZIHERL: Hvala lepa.

Vsekakor je gospod minister na nekatere stvari odgovoril, vendar so nekatere še vedno odprte oziroma je s svojim izvajanjem dal določeno idejo.

Vsekakor bi se želel ustaviti pri eni točki. Namreč, ko pride do razpisa in ko je izbran izvajalec, je že skoraj železno pravilo, da se tisti, ki niso izbrani, pritožijo. Da to ne bi postala folklor pa navada, ali ne bi kazalo morda s kakšnim finančnim instrumentom, recimo, da pritožnik mora plačati nek polog in potem, če se res ugotovi, da je bil oškodovan, se mu vrnem, če si pa samo izmišlja oziroma nekako izsiljuje, da bi potem postal podizvajalec pri tem izvajalcu, ki je izbran, bi pa ta denar šel v

integralni proračun ali pa pač v neko drugo zadevo. To je samo ena od možnih idej, kako prefiltrirati pa nekako zmanjšati neutemeljene pritožbe.

Drugo zadevo, ki ste jo pa omenili, je pa javno-zasebno partnerstvo, kazalo bi morda posnemati zgled naših sosed, članic Evropske unije. Iz osebne izkušnje pri plačevanju cestnine vem, da so, recimo, cestni krog okoli Torina naredile banke in so dobile koncesijo, so se z državo dogovorile in je to v bistvu kot nekakšen kredit in potem, ko bo banka izplačana, recimo za 30 let, nek riziko pri banki, če ima premalo prometa, bo na izgubi, če je veliko prometa, je na izgubi država. Vendar zadeva je hitro narejena, financirana in predvsem v zadovoljstvo voznikov. Potem preide seveda zadeva na državo in je zadeva rešena.

So v to smer kakšna razmišljanja?

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala lepa.

Saj so razmišljanja v to smer, ampak na avtocestnih programih. Problem je v tem, saj veste, da na državnih cestah ne pobiramo cestnin, zato je težko pravzaprav najti partnerja, ki bo vložil in bo svojo vzdržnost vložka zagotavljal z izplačilom iz cestnine, zato pa iščemo druge načine. Saj vedno ni interes samo poplačilo iz cestnine, včasih je interes že samo dejstvo, da bi nekdo gradil, zato mora zagotoviti financiranje, ki se pa potem v tranšah iz proračuna lahko zagotovi. Različne možnosti, to je neko na pol zasebno-javno partnerstvo, razen če to postanejo tudi cestninske ceste, ampak vse to je odprto. Se strinjam z vami, da je treba iskati te odgovore na ta način.

Jaz res nisem strokovnjak za javna naročila, ampak jaz sem skoraj prepričan, da v tem novem zakonu to plačilo za pritožbo je in da ni tako majhno. Mislim, da to je. Ampak težava je drugje, težava je v tem, da je gradbeni sektor zaradi recesije v težavah in da je zato toliko pritožb, ker je tako veliko boja in konkurence za pridobitev poslov.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Danijel Krivec, pa bo postavil poslansko vprašanje ministru za šolstvo in šport dr. Igorju Lukšiču.

Prosim.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem prisotnim, ministrom, kolegicam in kolegom!

Pravilnik o šolskem koledarju, ki je interni akt Ministrstva za šolstvo in šport in ga sprejme minister, ureja tudi področje zimskih šolskih počitnic. Pred kratkim je bil ta pravilnik spremenjen, in sicer sedaj določa, da imajo po novem vse osnovne in srednje šole po celi Sloveniji zimske šolske počitnice v istem terminu, se pravi v istem tednu. Pred to

spremembo smo imeli zimske šolske počitnice razdeljene v dva termina, kar je omogočalo enakomernjšo porazdelitev in uporabo vseh slovenskih športnih in turističnih kapacitet, kar je praksa tudi v drugih državah Evropske unije. Sedaj bo dejansko ponudba turističnih zmogljivosti in hkrati proizvodov v Sloveniji mnogokrat presežena in bo v tednu počitnic povzročila nastanek še večjega povpraševanja po turističnih proizvodih od dejanske ponudbe, ki so jo gorski, zimski, smučarski in ostali športni centri sposobni uresničiti. To posledično pomeni večjo gnečo na smučiščih, v hotelih, v ostalih namestitvah in tudi na cestah. Hkrati bo to zagotovo povzročilo skokovit porast cen turističnih proizvodov, odhajanje Slovencev v tujino in upad velikega deleža otrok, ki bi bil prikrajšan za aktivno preživljanje zimskih počitnic. Velika gneča na smučiščih in cestah bo imela za posledico tudi bistveno slabšo varnost. Prav tako je zaskrbljujoče, da pomeni takšna sprememba velike negativne finančne posledice tudi za turistično gospodarstvo. Po statistiki arhiva Združenja slovenskih žičničarjev bodo s tem ukrepom samo slovenski gorski centri utrpeli izpad prihodka v približnem znesku 10 milijonov evrov. Dejanski izpad prihodkov, pa bo še bistveno višji, saj v tem znesku ni upoštevan izpad prihodka zaradi manjše ostale ponudbe gostinsko turistične potrošnje v teh destinacijah. Ker predstavlja in njegovi prihodki pomemben del slovenskega gospodarstva, lahko upravičeno pričakujemo, da bo združevanje zimskih šolskih počitnic imelo znatne negativne učinke na naše gospodarstvo.

Glede na to, da nismo nikjer zasledili predstavitev tehničnih argumentov Ministrstva za šolstvo in šport, ki bi pojasnili razloge za združitev teh terminov zimskih počitnic, sprašujem spoštovanega ministra:

Ali je bila opravljena analiza gospodarskih, prometnih in okoljskih posledic spremenjenega pravilnika o šolskem koledarju, to je združitev šolskih počitnic v enotedenske?

In drugič:

Kateri so bili razlogi za tako odločitev?

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

DR. IGOR LUKŠIČ: Spoštovani gospod poslanec, predsedujoči, poslanke, poslanci!

Ministrstvo ni naredilo nobene analize o gospodarski škodi, kot je ne dela v nobenem primeru, ko se ukvarja s šolsko politiko. Se pravi tudi, ko se odločamo o tem, kaj bomo naredili z učbeniki, kaj delamo s šolskim koledarjem tudi sicer. Za to so pristojna druga ministrstva. To je neka procedura, ki traja 45 dni in pravilniki gredo v medresorsko usklajevanje in na ta pravilnik ni bilo tovrstnih pripomb. To je ena zadeva.

Druga zadeva so pa razlogi, zakaj smo se za to odločili. Vi veste, da so bile te počitnice razdeljene na dva kosa, ker je šolska politika ocenila, da nimajo vsi otroci dostopa do

smučičšč. To je bilo v letih, ko še ni bilo uveljavljena možnost, da lahko starši vzamejo otroka kadarkoli za 5 dni iz šole in gredo z njim smučati takrat, kadar želijo, in tja, kamor želijo. Poleg tega je bila takrat populacija približno za dvakrat manjša, kot je danes ta šolska, tako, da so ti strahovi, ki jih žičničarji sprožajo, po moji oceni, odveč.

Je pa gotovo tudi nekaj. Treba se bo naučiti prilagajati spremembam. Da vam opišem kako to zgleda – slovenski odnos do sprememb. Bil sem na neki družabni prireditvi in si je žena zaželela, da bi imel ovratnik postavljen tako navzgor pri neki majici, in je enega prijatelja to tako zelo motilo, ko sva se eno minuto pogovarjala, da mi je to popravil, mi je rekel: "To imaš narobe gor." Se pravi pri taki banalni stvari je nemogoče neko spremembo sprejeti, kaj šele tu, ko gre recimo za neko šolsko zadevo, ki bo v dobrobit predvsem tistim družinam in teh je zelo veliko, ki niso mogli skupaj hoditi na smučanje ali pa kakor koli, ki so vmes, ki imajo otroke v šoli, ki ni v ljubljanskem ali mariborskem okrožju, ampak izven, zlasti ti, ki imajo enega otroka v srednji šoli in gre izven tega, in seveda tudi tistim, ki starši kot učitelji delajo izven tistega svojega območja, tistega območja, v katerem se otrok šola. Se pravi, s stališča šolske politike je bil ta ukrep po moji oceni smiseln in dober. Je pa gotovo, da se bodo morali prilagoditi tudi žičničarji in vsi drugi hotelski delavci, ki nakazujejo, poglejte, časa imajo dovolj, da v tem času pogledajo, kaj se da narediti.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite dopolnitev?
Izvolite.

DANIJEL KRIVEC: Mislim, da je bil minister dokaj ciničen glede razlogov. Mislim, da par učiteljev, ki ima učence v drugih krajih, ne more biti razlog za tako veliko, korenito spremembo, ki je uveljavljena praksa v vseh evropskih državah, kjer so deljene zimske počitnice.

Zelo zanimivo je tudi to, da je pristop v tako pomembni zadevi, ki se dotika varnosti na cestah, na smučiščih pa tudi okoljskih problemov, samo stvar enega ministra in ene politike šolskega pravilnika. Lansko leto so se ta vlada in določeni ministri hvalili z akcijo Varnost na smučiščih, Varnost za zmanjšanje nesreč na cestah in s podobnim. Zdaj Ministrstvo za šolstvo in šport sprejme ukrep, ki gre ravno v nasprotno smer, kot jo deklarira celotna Vlada in dva ministra, ki sta lansko leto na smučanju dokazovala, da je varnost na smučišču prioriteta. Mi pa s takim ukrepom, ki ni z nobeno stvarjo utemeljen, jaz ministra nisem razumel, da je to nek prihranek, da je to neka prednost, ravno nasprotno delamo, slabšamo varnost, posiljujemo ljudi, da gredo v tujino smučati in podobno.

Mi je zelo žal, jaz bi pričakoval, da se v takšnih primerih na Vladi vseeno uskladijo določeni resorji, ki pomembno vplivajo na to, da

se takšne kratkoročne, bi rekel, spremembe le uskladijo. Kajti imam odgovor ministrstva za gospodarstvo, danes sem ga dobil, ker sem naslovil to vprašanje na več ministrov in bom citiral, "na Ministrstvu za gospodarstvo se strinjamo s stališčem Gospodarske zbornice gorskih centrov, da odločitev ministra za šolstvo in šport, da se zimske šolske počitnice poenotijo v enotedenske za celo Slovenijo, ni v prid slovenskemu turizmu". Govorimo o turizmu, govorimo o izgubah, ki se bodo zato povečale in pravi tudi v tem tekstu, da se bodo spremenile navade določenih koristnikov naših zimskošportnih središč, ker bodo začeli odhajati v tujino. In s tem bomo na dolgi rok tudi poslabšali konkurenčnost, ki jo naša smučišča imajo.

Zato bi prosil vaš komentar tudi glede tega:

Zakaj ni usklajevanja med resorji, ker je to pomembna zadeva več resorjev?

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

DR. IGOR LUKŠIČ: Hvala.

Povedal sem že, da je bilo petinštirideset dni v razpravi, moral bi pogledati, od kdaj je datum Ministrstva za gospodarstvo. Se pravi resorji imajo možnost vplivati tudi na pravilnike in se takrat izjasniti. Ampak to, kar vi govorite, je samo domneva, ravno tako kot naša ocena, da je to za slovensko šolstvo dobro. Kaj se bo zgodilo bomo videli, jaz predlagam, da vseeno tisti, ki mislijo, da bodo imeli težave, imajo časa šest mesecev, da vgravirajo in da te težave preventivno odpravijo. Varnost na smučiščih in varnost v prometu je še vedno prioriteta te vlade. Varnost se po mojem mnenju ne bo zmanjšala. Poglejte to, da gre 50 tisoč ljudi v Planico na en dan, je varnostno zahtevna operacija. Gotovo sem pa tja kdaj pride tudi do kakšne prometne nesreče, ampak zaradi tega mi planiškega dogodka ne razporejamo na pet dni. Tako da vsako pretiravanje je sicer dovoljeno, ampak v temu primeru po mojem mnenju ni smiselno, ker so naši ljudje, ki delajo na smučiščih, se pravi, ki opravljajo smučišče, zadosti usposobljeni, da bodo znali poskrbeti za varnost in sem prepričan, da tu ne bo nobenih težav.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Imate proceduralni predlog?
Izvolite.

DANIJEL KRIVEC: V skladu s Poslovníkom bom zahteval, da se opravi o odgovoru ministra razprava, kajti nobenih tehtnih argumentov za spremembo nisem slišal v odgovoru ministra. Prebral bom še zahtevo, ki jo je Ministrstvo za gospodarstvo v zaključku napisalo, citiram, minister, sicer zdaj že bivši, dr. Matej Lahovnik daje poziv ministru za šolstvo in šport, "pozval sem ga da z vso resnostjo in odgovornostjo za

posledice ponovno pretehta svoje odločitve oziroma mu predlagal, da čim prej spremeni pravilnik o šolskem koledarju tako, da se ohrani sedanji razpored zimskih šolskih počitnic". Jaz nisem slišal v tej razpravi nobenih argumentov in predlagam, da tudi ostali kolegi in kolegice podprejo to, da se o tem opravi razprava, kajti moram reči, da tudi na spletni strani, tako kot je bilo zdaj rečeno, nismo nikjer odkrili, da je ta pravilnik bil kadarkoli objavljen v tem smislu, da se napoveduje ta sprememba.

In vedno bolj, ko se s kolegi pogovarjamo pa tudi s turističnim gospodarstvom, nikomur ni jasno, zakaj je do te spremembe prišlo, če takšna praksa drugje v evropskih državah na nek način velja, je učinkovita. In subjektivno ocenjevati, ali bo to prineslo pozitivne posledice ali negativne mislim, da si tukaj minister na svoje rame nalaga preveliko odgovornost. Kajti, takoj ko bo nekaj več nesreč na smučišču in na cestah v tistem obdobju, bo to letelo na ministra za šolstvo in šport. In ne vem, zakaj mu je v tem času treba rušiti neke ustaljene prakse v tem prostoru, ki so se pokazali kot koristne, ki prinašajo dobro plat. Očitno minister ni smučar in ne ve, kaj to pomeni, ampak to mu odpustimo. Ampak dejansko se je ta razdelitev na dva tedna počitnic povsod pokazala kot dobra praksa in škoda, da se Vlada ukvarja s takšnimi, bi rekel, nevšečnimi potezami, po mojem tudi neumnimi, ker prinašajo lahko težave. Zato predlagam, da o tem opravimo razpravo v Državnem zboru.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

O predlogu poslanca gospoda Danijela Krivca, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za šolstvo in šport na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, to je v torek, 13. julija, v okviru glasovanj.

Sedaj bo gospod Zvonko Černač postavil poslansko vprašanje ministru za promet dr. Patricku Vlačiču.

Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovani vsi prisotni, spoštovani minister za promet!

Slovenija zaključuje z izgradnjo avtocestnega križa, ki je bil zasnovan pred skoraj dvajsetimi leti. Ni treba posebej poudarjati, da je bil ta program večkrat spremenjen, dopolnjen, noveliran in tudi ni treba poudarjati, da so se razmere v vsem tem obdobju bistveno spremenile. Normalno bi torej bilo, da bi imeli danes na mizi pripravljene projekte, državne prostorske načrte in vse, kar je potrebno za izvedbo ostalih prepotrebni avtocestnih povezav, predvsem za tiste smeri in tista okolja, ki so postale dopolnitev avtocestnega programa v času njegove izvedbe. Če pogledamo vsakoletni plan Darsa iz tega področja, pa lahko vidimo, da se nekateri projekti kar po sistemu copy-paste prenašajo iz programa v program, iz leta v leto. Mnogokrat se

niti vejice in pike ne zamenjajo. Isti projekt, ki je bil že pred dvema, tremi, štirimi leti v tem programu zaveden, je na enak način zaveden tudi v letošnjem letu. Eden takih projektov, ki je bil v dodatni avtocestni program uvrščen že pred nekaj leti, je tudi avtocestna povezava do Ilirske Bistrice oziroma do Jelšan. V vsem tem obdobju še ni določena konkretna trasa oziroma konkreten koridor, kaj šele definirani oziroma odprti postopki, ki naj bi omogočili umestitev tega projekta v prostor. V obdobju prejšnje vlade se je v zadnjem letu mandata prejšnje vlade delo na tem projektu intenziviralo, za ta projekt je bila imenovana posebna medresorska delovna skupina, v kateri so bili tudi posamezni župani, posamezni poslanci iz posameznih okoliš. Koordinator te skupine je imel nalogo, da pripelje postopke umestitve te trase čim hitreje v prostor. To se seveda ni zgodilo, tisto, kar pa je problem, pa je, da so se postopki v zadnjem letu in pol oziroma v zadnjih dveh letih praktično ustavili. Nekaj podobnega se dogaja tudi na številnih drugih projektih, ampak ne samo zaradi krčenja sredstev, tudi zaradi pomanjkanja neke usmeritve politike, neke strategije.

Zaradi tega spoštovanega ministra sprašujemo o prioritetah financiranja in izvedbe slovenskega avtocestnega programa:

Kaj oziroma kdo določa te prioritete?

Konkretno pa me seveda zanimajo tudi konkretni roki in konkretne rešitve glede financiranja konkretnega avtocestnega odseka, ki sem ga izpostavil v tem poslanskem vprašanju, se pravi avtocestnega odseka do Ilirske Bistrice, območja, ki bo čez nekaj let, če se ne bo nemudoma našla ustrezna rešitev, druga Gornja Radgona. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Spoštovani poslanec, vaše vprašanje je sicer precej drugačno, kot je bilo napovedano, ampak bom poskušal vseeno odgovoriti. Bi se pa lahko boljše pripravil, če bi dobil vprašanje v tej obliki, kot ste mi ga povedali, bi imel bolj kvaliteten odgovor.

Najprej iz glave. V dodatnem avtocestnem programu ni rokov in ni financiranja, samo v osnovnem je. To je prva stvar. Se pravi Postojna, Divača, Jelšane, severni del tretje razvojne osi, manjkajoči del phyrnske avtoceste niso časovno in finančno opredeljeni v dodatnem avtocestnem programu.

Stanje, spet iz glave, kakor se spomnim. Sprejem manjkajočega dela phyrnske avtoceste je tik pred sprejemom na Vladi. DPN, severni del 3. razvojne osi, ki je v dodatnem avtocestnem programu, in gre za avtocestne povezave, vsaj v nekem delu, je v fazi preverjanja variant. Razdeljen je sicer na več odsekov. Na nekaterih območjih smo morali narediti korak nazaj, ker se gre iz štiripasovne v dvopasovno cesto, ki zahteva manjše radiuse. Zaradi tega se lahko bolj prijazno umesti v

prostor, in zaradi tega, da upoštevamo tudi mnenje lokalnih skupnosti v severnem delu tretje razvojne osi, to tudi počnemo.

Za manjkajoči del Jelšane–Postojna oziroma Divača bi si moral bolj natančno pogledati, ampak tudi tam gredo stvari naprej.

Zdaj pa tako, kar se tiče sredstev, so tranše za naslednje leto iz proračuna naslednje oziroma za primerjavo lahko preberem od leta 1995, 1996 naprej. 1995 je bilo 115 milijonov, 1996 je bilo 110 milijonov, 1997: 118, 1998: 142, 1999: 170, 2000: 137, 2001: 129, 2002: 148, 2003: 150, 2004: 98, 2005: 86, 2006: 44, 2007: 29, 2008: 58, 2009: 68. Potem pa imamo 2010 117 milijonov, 2010, rebalans: 91 milijonov, 2011: 26 milijonov. Obstoječi način izgradnje avtocestnega križa se je izčrpal, kar pomeni, da je v osnovi namen te odseke graditi z javno-zasebnim partnerstvom, torej z razpisi najti koncesionarje, da bodo zgradili te manjkajoče odseke, ampak potem, ko bodo umeščeni v prostor, ta trenutek še niso. Jaz tudi menim, da jih bo možno umestiti hitreje, kot smo do zdaj delali. Minister za okolje in prostor je pripravil predlog predloga o prioritetenem umeščanju objektov državnega pomena v prostor, ta zakon je bil na Vladi sprejet, kmalu bo priromal k vam, v Državni zbor, in omogočal bo, ob optimalnem izkoriščanju časa, po 24-ih mesecih umestitev v prostor. Obstoječi projekti se bodo lahko nadaljevali po novem zakonu, se pravi, se bodo lahko nadaljevali, kljub temu da so bili začetni po starem zakonu, po novem, s tem bi se lahko optimizirali in skrajšali roki umestitve v prostor.

Še naslednja stvar, ki jo tudi počnemo so spremembe ZDARS. ZDARS bo pravzaprav omogočil te stvari, o katerih zdaj govorim, nov ZDARS. Druga stvar, ki pa jo pripravljamo in bo tudi prišla v Državni zbor, je pa nov nacionalni program za izgradnjo avtocest, kjer pa to, kar zdaj manjka, po čemer me vi sprašujete, po časovnicah in financiranju, mora biti opredeljeno, ker ta trenutek to pravzaprav ni opredeljeno. In Državni zbor je osnovni program opredelil finančno in časovno, dodatnega pa ni. In to nalogo bomo na ministrstvu opravili, prinesli pred vas predlog nacionalnega programa za izgradnjo avtocest do konca, tisto, kar manjka, in potem boste vi odločili o tem.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite dopolnitev?
Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa.

Jaz sem spraševal o financiranju slovenskega avtocestnega programa. Normalno, da je treba v okviru financiranja izhajati tudi iz rokovne komponente, ne vem, na kakšni osnovi pa drugače lahko naredimo projekt financiranja avtocestnega programa. Iz tega, kar ste povedali, je razbrati, da sredstev za vse, kar bi bilo treba narediti, ni dovolj, kljub temu, da ste istočasno povedali, da je problem tudi v postopkih, se pravi v premajhni intenziteti

umeščanja projektov v prostor, in kljub temu sredstev ni dovolj.

Govorite o zakonu, ki prihaja v Državni zbor, ki bo te roke skrajšal, in ki naj bi kot neka čarobna paličica odpravil vse te težave. Ne bo jih, to veste tudi sami, noben zakon tega ne more odpraviti. Treba bi bilo najprej pregledati vse podzakonske akte, vse številne pravilnike, odredbe, navodila, tolmačenja, ne vem kaj vse ste predpisovali na okolju in prometu, in najprej narediti selekcijo vsega tega, odpraviti preštevilna soglasja, ki blokirajo umeščanje posameznih projektov v prostor, in na tej osnovi zastaviti politiko posameznih osi, posebej, ko gre za projekte, ki so nacionalnega pomena, pa tudi za ostale.

Zdaj, pri tem javno-zasebnem partnerstvu nikoli ne poveste, kako si ga zamišljate. Če ni bilo mogoče dobiti javno-zasebnega financiranja po modelu javno-zasebnega partnerstva na tistih odsekih, ki so profitabilni, kako bo mogoče dobiti nekega zasebnega partnerja na nekem odseku, ki ni profitabilen? Bojim, se, da tako, kot je ta model uporabila Hrvaška, da je morala potem država doplačevati tisto razliko do ekonomije, kar pomeni, da to ni pravilna in prava rešitev.

In še nekaj. Opozoril sem na prioritete. Ni dovolj denarja, ni dovolj sredstev za to, da se infrastruktura uredi.

Zakaj namenjate v novem zakonu, s katerim prihajate v parlament, od 300 milijonov evrov poroštev več kot polovico – mislim, da okrog 168 milijonov evrov – za spremembo sistema cestninjenja?

Zakaj je treba neko maso denarja nameniti za projekt, ki ni potreben, ki ni realen in ki bo slab za državo in predvsem za državljanke in državljanje?

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Žal bom imel premalo časa, ker gre zopet precej izven debate.

Najprej glede koncesije. Ja, s koncesijo si zamišljamo, da bi to zgradili. Dve možnosti sta pri koncesiji. Ena, ki jo omenjate, je ta, da je vozil na nekem odseku, ki ga zgradi koncesionar, zasebni partner, toliko, da se investicija pokriva. Imamo pa negativno koncesijo, kjer se investicija ne pokriva. Država se lahko odloči, da bo potem plačevala ta manjkajoči del. To ni nič posebnega v svetu. Torej, v svetu imamo koncesijo, pri kateri je "feasibility", po domače povedano, pa koncesijo, pri kateri ni "feasibilityja". To se da vnaprej izračunati. Pravzaprav sta dve možnosti. Mi se lahko tudi odločimo, da ne gremo v to, da se odseke, kjer ni "feasibilityja", gradi s koncesijo, ampak še enkrat ponavljam, to v svetu ni nič nenavadnega, da razpišeš koncesijo za odsek avtoceste ali pa infrastrukture, kjer se v osnovi ne nabere dovolj denarja, kolikor ga koncesionar potrebuje za to, da pokrije svoj del rizika pri

izgradnji. To ni nič nenavadnega. Torej, treba je samo narediti izračune, transparentno, ugotoviti, kakšni so PLDP-ji, pričakovani in dejanski, in se potem znotraj tega v pogodbi vse to tudi dogovori. To je v bistvu tako imenovani "shadow tolling" oziroma senčno cestninjenje, ki ga v svetu poznajo v okviru negativne koncesije. Tako glede tega ne vidim kakih posebnih težav.

Tako bi rekel, veste, težava je pravzaprav v tem, da je ta država zgradila zelo veliko infrastrukturo v zelo kratkem času. Švica gradi svoje avtoceste od leta 1960 in leta 2010 še niso končali svojega avtocestnega programa. Pa še ena informacija: v Švici stane kilometer avtoceste, pa imajo tudi precej ravninskih delov, čeprav je gorata država, 30 milijonov evrov, trikrat več kot v Republiki Sloveniji. In še zdaj niso končali avtocestnega programa. Mi smo ga začeli leta 1994 in smo pravzaprav skorajda tik pred zaključkom. Tako da ni treba, da smo vedno samo kritični. Vseeno mislim, da so stvari tekle dobro, ampak težave je v tem, da je Dars ta trenutek že kar zelo zadolžena družba. Če želimo, da ne prihaja do unovčevanja državnih garancij, kar pa je interes Republike Slovenije, Vlade in zagotovo tudi parlamenta, se mora zagotoviti takšen koncept prihodnje izgradnje programov, ki jih še želimo, da ne bo to povzročilo gospodarski družbi Dars, da bo pokleknila, po domače povedano.

Torej, v naslednjem obdobju od leta 2012 pa do leta 2020 so tranše kredita zelo visoke. Saj tega ste se takrat, ko ste programe vlaganj v vašem obdobju z velikim zadolževanjem omogočili, tudi zavedali. Ampak to ni nič nenavadnega, se bo pač reprogramiralo in mislim, da se bo lahko nadaljevalo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Imate proceduralni predlog?
Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Ugotavljam, da je treba na podlagi določb našega poslovnika opraviti razpravo o odgovoru gospoda ministra na to vprašanje.

V teh odgovorih se je nekako pokazalo, da ministrstvo nima ravno jasne strategije, kako in na kakšen način zagotoviti financiranje, predvsem pa časovnice glede izgradnje avtocestnega programa, tako primarnega kot sekundarnega.

V tem odgovoru se je tudi pokazalo, da se tehta med različnimi modeli, pri katerih ni jasne slike o tem, kaj prinašajo. V tem odgovoru – in o tem je treba opraviti razpravo – se je tudi pokazalo, da prihaja v Državni zbor nek zakon, težak 300 milijonov evrov, in da bo glavčina tega denarja porabljena za nekaj, česar ta država trenutno sploh ne potrebuje, ker se tega sistema elektronskega cestninjenja trenutno ne gre še nobena druga država v Evropi. Slovenija ima sistem, ki deluje, ki je relativno pravičen, do uporabnikov prijazen, predvsem pa je prijazen do naših državljanov, in ki, po tistem, ko so se

pojavi neki zapleti, tudi izpolnjuje pričakovanja Evropske unije.

Razpravo je treba opraviti tudi zaradi tega, ker je občutek, da se na nekaterih konkretnih projektih ne dogaja nič. Spoštovani minister je bil lansko leto aprila meseca v Ilirski Bistrici skupaj s svojim nekdanjim kolegom gospodom Erjavcem, ki je bil takrat minister za okolje in prostor, in novinarji so pred letom in tremi meseci zelo enostavno povzeli to zgodbo okoli avtoceste do Ilirske Bistrice: avtocesta v pat poziciji. Sam minister je takrat izjavil, da bo potrebno po optimalni varianti okoli 10 let, da se ta avtocesta sploh začne delati. To je nesprejemljivo. Ilirska Bistrica se vsak dan bolj duši v prometu, ljudje, ki prihajajo iz tistega okolja v Ljubljano in v Koper, niso enakopravni državljanji te države, ker imajo prešlebe avtocestne in tudi cestne povezave, žal. Predvsem pa se lahko zgodi, da bo Republika Hrvaška v polni meri uveljavil odlok, ki ga je že sprejela in ki govori, da preusmerja vsa tovorna vozila nad 7,5 ton z mejnega prehoda Starod na Jelšane. To pomeni, da se bo v Ilirski Bistrici, če se bo to zgodilo, zgodila Gornja Radgona, kot smo ji bili priča pred nekaj leti.

Mislim, da si pred tem dejstvom ni dobro zatiskati oči, zaradi tega bi bilo dobro, da v tej razpravi te stvari razčistimo; da pridemo čim prej do konkretnih odgovorov na konkretna vprašanja, da se ta konkretna trasa čim prej umesti v prostor, predvsem pa, da se jo razbije na posamezne faze, ker vidite, da celoten projekt ni bil sprejemljiv za enega ali drugega. Mislim, da bi bila prva prioriteta in prva faza, ki bi se morala zgoditi čim prej, izvedba obvoznice okoli Ilirske Bistrice, za kar že obstajajo projekti, za kar že obstajajo študije, in mislim, da bi bilo treba ta projekt zastaviti na ta način, da se najprej razbremenijo ta prometni zamašek, ki se zdaj dogaja na tem območju. Zaradi tega predlagam, da se o tem opravi razprava. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

O predlogu poslanca, gospod Černača, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za promet, na njegovo poslansko vprašanje bo Državni zbor odločil jutri, to je v torek, 13. julija v okviru glasovanj.

Sedaj bo mag. Andreja Rihter postavila poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor, dr. Roku Žarniču.

Prosim.

MAG. ANDREJ RIHTER: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Pozdravljene kolegice, spoštovani minister, kolegi!

Slovenija je ena najbolj vodnatih držav na svetu, bi lahko rekli, in porečje Savinje je od njenega izvira pa do izliva najbolj ogroženo območje v Sloveniji. Območje so zadele hude poplave že skozi stoletja, leta 1933 pa se je začela obnova ali regulacija te naše reke. Zadnje poplave 1990., 1998., 2007. leta pa so

ponovno resno začrtale strah v življenje vseh prebivalcev porečja, ki živijo in so naseljeni ob tej reki. Ne morem mimo tega, da ne povprašam ministra za okolje in prostor, namreč Mestna občina Celje je z ministrstvom že v letu 2008 sklenila medsebojni sporazum za ureditev medsebojnih pravic in obveznosti pri črpanju sredstev kohezijskega sklada za financiranje operacije poplavne varnosti na območju širše občine Celje. Namreč, zavedamo se, da so sredstva potrebna in je treba imeti dodatne vire. Občina je uredila vso potrebno dokumentacijo, sprejela ne nazadnje tudi vso prostorsko dokumentacijo in seveda sedaj je na potezi Ministrstvo za okolje in prostor, da opravi tudi svoje dejanje. Kar nekaj posameznikov in tudi nevladne organizacije in združenja posameznikov se obračajo tako na vodstva občin na tem območju porečja kakor verjetno tudi na samo Ministrstvo za okolje in prostor.

Sama se zelo zavedam, da je poplavna varnost ogroženih območij povezana z visokimi stroški. Tudi vemo, da se glavčina sredstev uporablja predvsem za urejanje voda okoli naše hidroelektrarne v Krško. Vendar vseeno sedaj ne moremo na račun vsega tega enostavno pozabiti na redno vzdrževanje in regulacijo porečja Savinje. Določene zadeve so v zamudi, določene zadeve so zastale, mislimo nekateri posamezniki.

Zato me, spoštovani gospod minister, zanima:

Kakšna je strategija Ministrstva za okolje in prostor v bližnji prihodnosti, ki se tiče reševanja poplavne varnosti na našem območju Savinje?

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

DR. ROKO ŽARNIČ: Hvala lepa. Spoštovani podpredsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Hvala za vprašanje, spoštovana poslanka. Namreč, mogoče je za celo zadevo boljše, da odgovorim v smislu, s kakšnim denarjem razpolagam za probleme, ki ste jih naštel, potem pa mogoče bolj konkretno še o kakšni zadevi, ki vas zanima.

Pri nas reševanje problema poplavne varnosti poteka vsaj v dveh skupinah. Se pravi, v ožjem Ministrstvu za okolje in prostor na Direktoratu za okolje in na Agenciji Republike Slovenije za okolje. Pa potem še pri investicijah, ko pride do kakšnih evropskih sredstev. Torej, nekako z veseljem lahko povem, da v ožjem MOP ni prišlo do krčenja sredstev, celo do 200 tisoč evrov jih je nekoliko več, in sicer za namen izdelave poplavnih kart. Že večkrat smo slišali pripombe na Odboru za okolje in prostor, s katerim se vedno strinjam, da bi bilo treba na področju Slovenije urediti izdelavo kart tako, da občine ne bi imele potem še dodatnih stroškov.

Za naslednje leto, ko smo sredstva planirali, sem predvidel kar lepa sredstva za to, da se bomo skupaj z Geodetsko upravo Republike Slovenije, ožjim MOP in Inštitutom za vode, ki ga imamo, lotili naloge, ki je potem že v prvem letu dala za neka najbolj ogrožena območja kar bolj konkretne rezultate in potem še za ostala.

Pri ARSO pa je v rebalansu zadeva nekoliko slabša, ker so določena sredstva izpadla, kar se tiče vodnogospodarske javne službe. Vendar mislim, da to ne bo v tem času kaj hudo ogrozilo njihovega programa, četudi bo treba neke stvari bolj racionalno izvajati. Manjše poplavne ogroženosti se zagotavljajo z več ukrepi: eno je umikanje s poplavnih območij oziroma izvajanje protipoplavnih ukrepov investitorjev, pri čemer pomagamo z vodenjem postopkov izdajo vodarskih mnenj in s sistemskimi rešitvami. Potem ARSO skuša zagotavljati zadostna in stabilna sredstva za redno vzdrževanje vodne infrastrukture in čiščenje strug, tudi ob pomoči koncesionarjev; Potem zagotavlja sredstva za investicije in povečuje sredstva za investicijsko vzdrževanje, skupaj z Vodnim skladom, hitro se odziva na problematiko novih hudournikov ter zagotavlja sredstva za gradnjo investicijskih objektov, obnovo starih objektov, predvsem pregradnih objektov, akumulacij in za vzpostavitev daljinskega spremljanja objektov.

O kartah poplavne ogroženosti sem že nekaj rekel. Sem sodi še izdelava idejnih zasnov, ureditev vodotokov in ozaveščanje in obveščanje o nevarnostih – hidrološki monitoring.

Kot vidite, imamo vsaj tri skupine, ki se pri nas ukvarjajo z vodami. Menim, da strokovno ni takšen problem, tudi ta strokovni del nalog kar precej uspešno opravljamo. Kot sem rekel, zatakne se, kot ste sami opazili, včasih, ko bi potrebovali več sredstev, kot jih je na voljo. Moram povedati, da za drugo leto pripravljamo nek ukrep, ki bo mogoče za nekatere nepopularen, za odgovor na taka vprašanja pa bolj popularen. Ugotovili smo, da pri vodnih prispevkih, nadomestilih, smo v Sloveniji dokaj slabi v zbiranju, ker smo si pred časom cene postavili zelo nizke. Danes, ko smo v OECD-ju in opazujemo razpon OECD-jevih priporočenih vodnih prispevkov, vidimo, da smo praktično povsod blizu spodnje meje ali dokaj daleč od sredine. Za drugo leto pripravljamo nek predlog Vladi, da bi ta nadomestila postavili na povprečje OECD-ja, kar pa po eni strani ne bo popularno, za večjo varnost pa sigurno bo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite dopolnitev?

Izvolite.

MAG. ANDREJA RIHTER: Hvala lepa.

Minister, rekli ste, da imate mogoče še nekaj podatkov. Veseli me, da se bo v

naslednjem letu začelo sofinanciranje poplavnih kart. Namreč, kompletno območje, o katerem govorim, je pod poplavno zaščito, če lahko temu tako rečem. Vendar sem v časopisu prebrala, ravno sprašujem okoli razpisa za kohezijska sredstva, da si občina Celje prizadeva in da bo založila dobrih 5 milijonov sredstev za razpis in financirala državo v tem smislu.

Zanima me:

Kako je s samim razpisom in kako je z deležem države pri črpanju tovrstnih sredstev?

Tako bo prišlo ob vsej tej dokumentaciji, ki je pripravljena, do določene realizacije. Namreč, vemo, da je bil rebalans in da so se določena sredstva črtala, vendar, kolikor mi je znano, se bo dalo vseeno nekatere zadeve nadoknaditi v naslednjem letu oziroma v tem letu.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Izvolite, gospod minister.

DR. ROKO ŽARNIČ: Hvala lepa.

Mi se zavedamo, da je velika sramota, če bi ostala sredstva, ki prihajajo od zunaj, neizkoriščena. Ravno zaradi tega smo imeli veliko pogovorov tudi z Ministrstvom za finance, da takrat, ko bodo projekti pripravljene in ko bodo zreli za črpanje evropskih skladov, da se bo moral denar najti tudi za slovenski del. Se pravi, jasno je, da občine nekaj, nekaj država, nekaj Evropa.

Za projekte, ki bodo kvalitetno pripravljene in ki bodo zreli za izvedbo in ki bodo izpolnjevali pogoje, mislim, da ne bi smelo biti problemov za realizacijo.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Sedaj bo gospod Iztok Podkrižnik postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor, dr. Žarniču.

Prosim.

IZTOK PODKRIŽNIK: Predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovani minister in vsi prisotni!

Možnost za gradnjo malih hidroelektrarn je pri nas še kar precejšnja, prav tako ovire, kljub zahtevnim procesom in posluhom za okolje. Investitorji v male hidroelektrarne imajo različne težave: eno so postopki, se pravi, samo pridobivanje teh potrebnih dovoljenj, drugo pa so same koncesije. Kljub temu da so najboljše lokacije že zasedene, menim, da to pomeni, da še obstajajo lokacije, ki so primerne, in da bi se dalo narediti še marsikaj več.

Zato imam eno vprašanje za ministra:

Koliko koncesij za male hidroelektrarne je bilo podeljenih v letu 2009 in letos?

V zvezi s podeljevanjem koncesij me tudi zanima:

Zakaj so postopki pridobivanja samih koncesij tako dolgotrajni?

Hvala lepa za odgovor.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister, izvolite.

DR. ROKO ŽARNIČ: Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke, poslanci!

Spoštovani gospod poslanec! Ko sem prišel na to mesto, sem se podobno vprašal, kot se vi sprašujete, kako je s temi koncesijami; pač, ko poslušam, bereš, marsikaj izveš.

Na žalost sem ugotovil, da v 2009 in 2010 Vlada ni podelila nobene nove koncesije za male hidroelektrarne, zato ker še nimamo sprejetega načrta upravljanja voda. Ta bi moral biti sprejet že decembra leta 2009. Zato moramo sedaj, ker nimamo načrta, vloge obravnavati posamično. Je pa še ena druga ovira, ki je mogoče še bolj zaostriła zadevo, to je pa Uredba o kriterijih za določitev ter način spremljanja in poročanja ekološke sprejemljivosti pretoka iz Uradnega lista 97/2009. Ta uredba je v 20. členu opredelila, da se odločanje o že vloženih pobudah za pridobitev vodne pravice končajo v skladu z novo uredbo. To pomeni, da je treba obstoječe vloge pregledati in na nov način določiti ekološko sprejemljivost v pretok. Kolikor jaz razumem, pa sem se pogovoril s svojimi sodelavci, je ravno ta uredba tista, ki je zavrla celo zgodbo, kar osebno obžalujem. Načrt, ki bo pa v okviru te nove uredbe, bo določal območja, kjer podeljevanje novih koncesij ne bo mogoče, se pravi, bodo omejitve. S tem bomo bistveno skrajšali postopek odločanja Vlade o tem, ali se bo začetek postopka za neko koncesijo sploh sprožil. Sprejetje načrta o urejanju voda je v PDV predviden za letošnji december in trenutno se ta načrt dopolnjuje s strokovnimi podlagami, tako da bo ustrezal zahtevam vodne direktive, ki je evropska direktiva. Izdelovalec načrta je Inštitut za vode. Računam, da bo opravil svojo nalogo do jeseni.

Mogoče še nekoliko boljše razlago in pojasnilo, zakaj sploh je postopek koncesij za male elektrarne tako zamuden, česar tudi jaz nisem vedel, ampak ko so me podučili – trije zakoni so tisti, ki jih je treba upoštevati: Zakon o sladkovodnem ribištvu, Zakon o ohranjanju narave in Zakon o vodah. Ko gre za usklajevanje več zakonov, in še zlasti, če so za ta usklajevanja pristojna različna ministrstva, pa potem zadeve, žal, kar precej dolgo trajajo. Osebno pa se bom potrudil, da bi to zadevo, to jaro kačo, kar se da hitreje pognali in da bi tiste zaostale zadeve po omarah čim prej uredili oziroma vsaj predlagateljem zelo jasno odgovorili, ali imajo možnost ali nimajo možnosti, takoj ko bodo zakoni sprejeti. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev?

Izvolite, gospod Podkrižnik.

IZTOK PODKRIŽNIK: Hvala.

Hvala ministru za odgovor. Delno sem zadovoljen s tem odgovorom, delno pa nisem, kar mislim, da tudi sam minister ni s tem, kakor je povedal danes in v kakršni situaciji je.

Glede na obveznost 20 % pokritosti elektroenergetske preskrbe, ki jo je sprejela Slovenija, lahko prav male hidroelektrarne ob počasnem prodoru drugih virov električne energije iz obnovljivih virov omogočajo doseg tega zastavljenega cilja. Male hidroelektrarne v prostor posegajo ravno toliko, kot so nekoč mlini in žage na vodni pogon. Se pravi, male hidroelektrarne so pomemben vir energije iz obnovljivih virov, ki pripomorejo k zmanjšanju učinkov tople grede.

Mislim, da bi temu morali v Sloveniji dati večji zagon in da bi te zaloge, ki jih imamo, maksimalno izkoristili. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Izvolite, gospod minister.

DR. ROKO ŽARNIČ: Hvala lepa.

Mogoče glede ene zadeve, ki je prej nisem omenil. V svetovni in evropski strokovni javnosti so tudi velike debate okoli tega. Nekje so zagovorniki malih, nekje velikih. Male pri nas... / nerazumljivo/ vendar, kar je zelo zanimivo, zadnje čase – to, kar ste rekli, zelena energija, vodna energija –, so še dokaj negotovi odgovori na vprašanja glede klimatskih sprememb. Sami veste, da si voda najde prostor tukaj, tam, da tisto, kjer je nekoč stala žaga, danes ni več primerno, ker je človek posegel v okolje. Tudi spremembe naravnih režimov v vodah so problem, zato so te zadeve ravno okoli umeščanja in odtisa takega objekta v nekem prostoru, v naravi še kako zahtevne.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Janez Ribič bo postavil poslansko vprašanje ministru brez resorja, odgovornemu za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Minister je opravičeno odsoten. Kljub temu?
Izvolite.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo. Spoštovani prisotni!

V skupnem sodelovanju petih slovenskih in dveh avstrijskih občin je nastal eden največjih in najširših regijsko zastavljenih projektov revitalizacije reke Drave, kulturne dediščine, razvoja naravi prijaznega turizma ter regijskega in mednarodnega povezovanja življenja ob reki, poimenovan Drava povezuje.

Projekt je bil leta 2009 prijavljen na razpis Cilj 3, Slovenija, Avstrija, vendar je bil zavrnjen s strani avstrijske komisije z utemeljitvijo, da ni uravnotežen. Za ponovni razpis v letu 2010 je bil projekt, tokrat z imenom Dediščina Drave, uravnotežen, pristopila je še avstrijska občina Velikovec, odpravljene pa tudi vse ostale očitane pomanjkljivosti. Poleg tega je bil tokrat projekt Dediščina Drave že del sklopa projektov Evropske prestolnice kulture 2012, kar

bi naj tudi prinašalo dodatne točke. Po neuradnih vesteh je avstrijski del komisije projekt znova zavrnil in to kljub dejstvu, da so ga ocenjevalci dobro ocenili. Avstrijski občini bi 15 % delež, ki bi ga sicer morala zagotoviti avstrijska deželna vlada, če bi bil projekt potrjen, plačali sami, zato je odločitev o zavrnitvi še toliko bolj nerazumljiva in sporna.

Gre za več kot sporne odločitve avstrijskega dela komisije, zato me, spoštovani minister, zanima:

Kako vi gledate na takšne primere in kaj lahko v takšnih primerih storite?

Gre namreč za mešano komisijo, sestavljeno tudi iz predstavnikov slovenske vlade, ki bi verjetno na takšne ali drugačne nepravilnosti pri delu komisije kot celote morale odreagirati. Po naših informacijah gre v primeru dela te komisije za več kot očiten konflikt interesov predsednika avstrijskega dela komisije in celo za neke vrste izsiljevanja in trgovino s projekti. Pripravljavci projekta Dediščina Drave so se odločili, da projekt ponovno prijavijo na naslednji razpis, hkrati pa bodo zahtevali revizijo vseh do sedaj odobrenih projektov s strani te komisije in podale prijavo protikorupcijski komisiji.

Na moje vprašanje lahko minister, prosim, odgovori pisno v roku tridesetih dni. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor, gospodu dr. Roku Žarniču, bo postavil Darko Menih.

DARKO MENIH: Hvala lepa za besedo. Gospod predsedujoči, spoštovani gospod minister, kolegice, kolegi, vsem lep pozdrav!

Kljub spremenjenemu zakonu o prostorskem načrtovanju, kljub razmišljanju o kadrovskih obremenitvah, okrepitevah določenih ministrstev in kljub nenehnemu opozarjanju, imamo na občinah še vedno težave pri pripravi občinskih prostorskih načrtov.

Ministra za okolje in prostor sprašujem:

Kaj bo ministrstvo storilo za pravočasno odzivnost v okviru priprave smernic nosilcev urejanja prostora, tako da bodo smernice nosilcev urejanja prostora izdane v predpisanem trideset dnevem roku, kot ga opredeljuje 47. in 58. člen Zakona o prostorskem načrtovanju?

Kdaj se bo na tem področju končno začelo ukrepati in kako?

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister, izvolite.

DR. ROKO ŽARNIČ: Spoštovani!

Hvala za vprašanje. Namreč pri izdelavi načrtov se mi sami najbolj zavedamo problema, ki je vsebina vašega vprašanja. Ta problem ima svojo zgodovino, ki jo skušamo nekako odpravljati in krčiti zadeve. Vsi dobro vemo, da

je naše ministrstvo tisto zadnje, pred katerega pride načrt, pri tem smo pa odvisni od mnogo drugih pripravljavcev podlag in tudi od drugih ministrstev.

Problem je v strokovni odločitvi in njeni zaključni fazi, o kateri govorim. Na to smo mi že večkrat opozorili. Vlada je 30. 7. 2009, torej pred enim letom, sprejela sklep, s katerim je obvezala vsa ministrstva, ki nastopajo kot nosilci urejanja prostora, da natančno spoštujejo roke za podajo smernic. Seveda se od takrat zadeva ni čez noč čarobno spremenila, vendar je pomagalo. Roki za podajanje smernic se v zadnjem letu skrajšujejo zaradi boljšega informacijskega sistema, poenostavljene logistike pri posredovanju vlog in gradiv v elektronski obliki na skupni strežnik in tudi zaradi boljše kvalitete posredovanih osnutkov. Namreč, zelo smo odvisni od tega, kako določeni pripravljavci svoje delo opravijo. Moram povedati, da so velikokrat naši uslužbenci obremenjeni s tistim, kar sicer ni njihovo delo, da nekdo pošlje slab izdelek, pa ga mi potem pomagamo popraviti, in te zadeve se včasih vlečejo precej dolgo.

Mislím, da nekaj teh težav uspešno odpravljamo. Tudi kadrovske smo se nekoliko organizirali. Je pa še ena zadeva, ki jo je morda tu treba napovedati. Septembra dobite v parlament nov zakon za umeščanje državnih objektov. Mi bomo nadaljevali zadevo tudi z novim zakonom za lokalno raven in računamo – ne morem reči, da bo ta zakon pripravljen v nekaj mesecih, pač pa v kakšnem letu, letu in pol bo tudi pri vas in bo še nadaljnji korak k urejanju razmer na tem področju.

Se pravi, da bomo skušali na nivoju zakonodaje tudi pomagati pri urejanju zadev v lokalnem prostoru.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Menih, želite dopolnilni odgovor?
Izvolite.

DARKO MENIH: Hvala lepa, gospod minister, vendar bi rad malo osvetlil naš primer.

Eden izmed glavnih problemov pri tem je neupoštevanje zakonsko predpisanih rokov s strani nosilcev urejanja prostora. Konkretno smo na občini Šoštanj za pridobitev smernic namesto predpisanega enega meseca čakali deset mesecev, nakar smo po težavnih usklajevalnih sestankih morali gradivo dopolniti in na njegovi osnovi zaprositi še za dopolnitev smernic; nanje čakamo sedaj že dva meseca, vendar odgovora še vedno nismo prejeli. Zaradi nenehne prekoračitve vseh predpisanih terminov se na občini odpirajo novi in novi prostorski problemi, ki jih je prav tako treba reševati z občinskim prostorskim načrtom. Zaradi neodzivnosti s strani pristojnih organov postopek priprave občinskih prostorskih načrtov nikakor ne steče.

Popolnoma jasno je, da velika večina občin prostorskega akta ne bo sprejelo v predpisanem roku. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister, izvolite.

DR. ROKO ŽARNIČ: Najlepša hvala.

Na to vprašanje nisem bil pripravljen, bom pa vsekakor povprašal, kaj je s tem primerom. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Zvonko Lah bo postavil poslansko vprašanje ministru brez resorja, odgovornemu za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, dr. Gjerkešu. Minister je opravičeno odsoten. Želite kljub temu postaviti vprašanje?
Izvolite.

ZVONKO LAH: Hvala za besedo.

Pred nekaj meseci je pred tem zborom predsednik Vlade povedal, da so za razvoj Slovenije najbolj kvalitetna in skoraj edina sredstva evropska sredstva. V letošnjem oziroma zadnjem rebalansu proračuna je bila za črpanje predvidena milijarda evrov sredstev Evropske unije. In plačilo v evropski proračun dobrih 400 milijonov evrov, se pravi, razlika je približno 600 milijonov.

V poročilu o pospeševanju črpanja sredstev kohezijske politike, ki ga je izdalo Ministrstvo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj v februarju, je tudi tabela črpanja sredstev do 31. 12. 2009. Iz tega poročila je razvidno, da je Slovenija počrpala dobrih 5 % teh sredstev. Ker je večina oziroma skoraj polovica črpanja sredstev iz operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture, je najbolj zanimiva razvojna prioriteta ravnanja z odpadki ter varstvo okolja, to je področje voda.

Iz tega poročila je razvidno, da se pripravljala ocena obsega in stopnja pripravljenosti oziroma realnosti izvedbe projektov po posameznih usmeritvah. Vendar te ocene zaenkrat še ni, čeprav je poročilo obravnaval Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj kar v nekaj nadaljevanjih, nismo dobili še nobenega odgovora. Skrbi me pripravljenost teh projektov za nadaljnje črpanje predvsem iz razvojne prioritete ravnanja z odpadki ter glede varstva okolja.

V mesecu aprilu je Vlada pripravila tudi spremembo operativnih programov kohezijske politike, kjer so navedeni določeni projekti. Ker je tukaj minister za okolje in prostor, bi se obrnil nanj, ker je prej omenil zakon o pridobitvi lastništva za te projekte v javnem interesu. Bojim se, da je to ena največjih ovir pri izvedbi teh projektov, predvsem komunalne infrastrukture, ker gre za... / znak za konec razprave/ tudi po tisoč služnostnih pogodb, da ti projekti ne bodo pripravljani in da črpanje ne bo... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Prisotni minister ne more dati tega odgovora, po poslovniku to ne gre. Zahtevati pisni ali ustni odgovor? Ustni.

Gospod Samo Bevk bo postavil poslansko vprašanje ministru za šolstvo in šport dr. Igorju Lukšiču.

SAMO BEVK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor!

Vprašanje na to temo, na temo enotnih šolskih počitnic v osnovnih šolah in tudi v glasbenih šolah je bilo danes že postavljeno s strani poslanskega kolega iz opozicije Danijela Krivca in ne glede na to, da je minister odgovoril na to vprašanje, bi vprašanje ponovil, morda še dodatno kakšno stvar argumentiral. Konec koncev imava glede tega vprašanja s poslanskim kolegom iz opozicije enako mnenje.

Namreč, od 5. junija dalje, se pravi naslednji dan po objavi v Uradnem listu, je začel veljati Pravilnik o spremembah pravilnika o šolskem koledarju za osnovne šole, ki pravi tako v 2. členu: "Zimske počitnice trajajo en teden in se začnejo tretji ponedeljek v februarju." Se pravi, da se spreminja neka ustaljena ureditev, ki velja od začetka devetdesetih let dalje. Na objavo tega pravilnika so se odzvali predvsem v Gospodarski zbornici Sloveniji, v združenjih te zbornice, ki pokrivajo to področje, pisali so nam, poslankam in poslancem, pisali so tudi predsedniku Vlade, Borutu Pahorju.

Samo nekaj negativnih posledic tega ukrepa bi rad izpostavil, namreč že po prejšnjem sistemu so bile kapacitete smučarskih centrov, turističnih centrov v naši državi zelo dobro zasedene in turistični delavci ocenjujejo, da bi zaradi tega ukrepa lahko prišlo do 13 ali celo 15 milijonov evrov gospodarske škode na področju turizma. To je podatek, ki je nastal na direktoratu za turizem, se pravi v gospodarskem resorju.

Poleg tega pa v gospodarski zbornici ocenjujejo tudi to, da bi prišlo do vprašanja glede prometne varnosti na cestah zaradi preobremenitve prometa, do problemov varnosti na smučiščih zaradi velikega števila smučarjev in tako dalje.

Zato bi ministru dr. Igorju Lukšiču predlagal oziroma bi dal poslansko pobudo:

Na ministrstvu naj ponovno proučijo to ureditev, da bi bile počitnice še naprej po starem. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, izvolite.

DR. IGOR LUKŠIČ: Gospod podpredsednik, poslanke in poslanci, kolega minister!

Mi smo se za to odločili, potem ko je bil predlog v obravnavi 45 dni po ustaljeni proceduri in ta procedura ščiti vse interese. Potem ko je bil pravilnik objavljen, je prišlo do aktivnosti teh, ki so najbolj prizadeti in ki ocenjujejo, da bodo zadevo najbolj čutili, in tako so, kot je bilo rečeno, pošiljali pobude na vse možne naslove. Če bi mi dobili to v roku, se pravi v času 45 dni,

potem bi to lahko upoštevali. Ker tega nismo dobili, tega nismo mogli upoštevati. Edina pripomba, ki je bila, je bila ta, da tretji teden v februarju ni dovolj jasna definicija, tako da smo potem zapisali, kot je kolega gospod poslanec prebral: tretji ponedeljek v februarju. Tako je zadeva popolnoma jasna.

Zdaj, šolsko polje je avtonomno in sprejema znotraj sebe odločitve, ki so po presoji ključnih akterjev za šolsko področje dobre. Ker pa se ta zadeva dotika nekih drugih zadev, ki jih mi znotraj šolskih premislekov nismo mogli upoštevati, in kot kaže, da je vprašanje tako zelo žgoče, da združuje Državni zbor, bomo takoj jutri pogledali, kaj lahko naredimo. Tu imamo težave, kot so roki, in do 1. septembra bomo morali to zadevo procesirati, kar bo zelo težko, ampak v vsakem primeru bom naredil, kar je v moji moči, da upoštevamo tudi ta interes, ki je bil tu tako jasno izpostavljen. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Bevk, izvolite.

SAMO BEVK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor, spoštovani gospod minister!

Lahko se samo zahvalim, da ste prisluhnili tej pobudi, in seveda upam, da bomo še naprej počitnikovali po starem. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa Alenka Jeraj bo ponovno postavila poslansko vprašanje ministru za šolstvo in šport dr. Igorju Lukšiču.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Lep pozdrav!

Ministrstvo za šolstvo in šport je pripravilo predlog projekta Zdrav življenjski slog, za katerega naj bi se sredstva zagotavljala iz Evropskega socialnega sklada.

Zanima me:

Kako poteka projekt, za katerega so namenjena sredstva v višini 5 milijonov evrov?

Ali je bil objavljen razpis in kdo ga bo izvajal?

Po mojih informacijah naj bi ga izvajal Javni zavod za šport Planica. Naj vas spomnim, da smo pred tem imeli Javni zavod za šport, Inštitut za šport, ki je bil ustanovljen leta 2005, tudi z namenom, da se izvaja šport otrok in mladine, razvoja aktivnosti na področju boja proti dopingu, strokovnega razvoja, mednarodnega sodelovanja in podobno. Pred dobrim letom ste nas prepričevali, svoje kolege pa tudi prepričali, da takšnega zavoda ne potrebujemo. In smo ga takrat ukinili, skupaj z Zavodom Planica, potem pa ustanovili nov Javni zavod za šport Planica, ki deluje v istih prostorih, tja ste prezaposlili nekaj zaposlenih z vašega ministrstva – njihovih imen na spletni strani sicer ne najdemo, vendar pa poznamo načine, ko se nekaj ukine zato, da se znebiš kakšnih nezaželenih ljudi, potem pa ustanoviš nekaj

novega in tja imenuješ oziroma tam zaposliš ljudi, ki so ti všeč.

Od ustanovitve novega zavoda junija 2009 je zavod vodil Jelko Gros oziroma Gabrijel Gros, ki ste ga pred nekaj dnevi imenovali za direktorja Zavoda za šport. Še enkrat sprašujem:

Ali bo izvajalec tega projekta Zdrav življenjski slog Javni zavod za šport Planica?

In:

Kako poteka?

Koliko sredstev je za to namenjenih?

Ali je bil v zvezi s tem objavljen razpis in opravljen izbor izvajalca?

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Izvolite, minister, prosim.

DR. IGOR LUKŠIČ: Gospa poslanka, predsedujoči, poslanci, kolegi ministri!

Najprej glede poteka priprav na razpis. Pri tem razpisu se tako kot pri številnih drugih zatika, usklajevanje poteka, razpis naj bi bil objavljen po pričakovanjih ta petek, imamo rezervirano mesto v Uradnem listu, ampak to še ni zagotovo. Za to smo se odločili, ker je trenutno stanje na področju športnega udejstvovanja otrok, predvsem v obdobju osnovne šole, premalo obsežno. Ocenjujemo, da bi bilo prav, da se v to športno vadbo vključi več otrok, temu pa je treba nameniti več strokovnjakov in tudi sredstev. Zaznati je tudi, da je z višanjem starosti otrok manjše število vključenih otrok in več tistih, ki skozi selekcijski proces odpadajo. Ti otroci se ne vključujejo v aktivno preživljanje svojega prostega časa in vse več pozornosti namenjajo nezdravemu življenjskemu slogu, kot so računalnik, alkohol, droge itn. Torej s tem ukrepom želimo reševati tudi posredno tovrstne probleme.

Ob razmišljanju, kako bi stanje izboljšali, smo na državni ravni našli rešitev s tem programom, v katerega bi se vključevali otroci v času, ki je namenjen interesnim dejavnostim na osnovnih šolah. Ta program Zdrav življenjski slog predstavlja po projektu neko središče športnega udejstvovanja otrok, ki naj bi otrokom zagotovil možnost spoznavanja in pridobivanja širših znanj o različnih športnih panogah, hkrati pa tudi, da se navdušujejo za kateregakoli od teh ali pa jih samo spoznavajo. Skozi te bi pridobivali tudi možnost, da so gibalno bolj aktivni.

Program je namenjen otrokom od 1. do 9. razreda osnovne šole in se izvaja v času podaljšanega bivanja, takoj po končanem pouku – torej je tukaj možnost precej velika za vključevanje vseh – in do 17. ure in tudi ob pouka prostih dneh. Program se oblikuje tako, da se zagotovijo otrokom tretjo, četrto in peto uro vodene vadbe, se pravi, ob dveh obveznih. Program je usmerjen v razvoj temeljnih gibalnih sposobnosti in spodbujanje zdravega življenjskega sloga.

Zdaj pa še glede zavoda. Na to vprašanje, zakaj se je Vlada odločila, da ukine

dve ministrstvi – pardon, to se še ni – da ukine dva zavoda in ustanovi enega, sem že odgovarjal, tako da ne bi tega ponavljal. Mislim, da je bila ta odločitev dobra. Namreč, en zavod je bil pasiven, ni deloval, imel je samo direktorja, ki v enem letu ni uspel zaposliti niti enega človeka, kaj šele, da bi izvajal kakšen program, kljub pogovorom, dogovorom, da bo s tem začel. V tem letu so se v novem zavodu že začele dejavnosti – ker je bil imenovan kolega Gros, direktor tega novega zavoda, in ta zavod funkcionira –, ti programi mladih za šport potekajo in jaz sem s tem kar zadovoljen.

Po nalogah, ki jih ima v statutu ta zavod, in tudi po programu, ki ga je sprejela Vlada za športne dejavnosti, je ta zavod za šport Republike Slovenije Planica primerno mesto, da bi, da bi lahko vodil ta program, koordiniral in nadziral.

Razpis je torej voden po pravilih, ki so tu v veljavi. 27. maja 2010 je na ministrstvu potekal informativni sestanek za program Zdrav življenjski slog, kamor je prišlo več kot 170 udeležencev, ki so tudi s tem pokazali, da imamo potencial, ki bi lahko ta program izvedel, in da imamo tudi interes. Torej, javni razpis, kot sem rekel, naj bi bil v Uradnem listu objavljen v petek, 16. 7. Program pa naj bi se začel izvajati, če bo vse tako, kot sem tu povedal in kot načrtujemo, najkasneje 1. 10. 2010.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Želite dopolnilni odgovor, gospa Jerajeva?

ALENKA JERAJ: Hvala, še enkrat, za besedo.

Saj s programom nimam težav. Normalno, da podpiramo bolj aktivno preživljanje prostega časa in bolj aktivne mlade. Vendar pa ste rekli, da se bo to izvajalo v času interesnih dejavnosti oziroma podaljšanega bivanja.

Zato se sprašujem:

Zakaj ministrstvo samo ne izpelje razpisa oziroma zakaj tega ne naredi preko svojega direktorata za šport, ki ima tudi del, ki pokriva mlade?

Vedno je tako, če imaš potem še neke posrednike vmes, je cel kup administracije in cel kup ljudi, ki morajo na tem delati.

In še enkrat:

S čim vas je prepričal ravno Zavod za šport Planica?

Morda bi lahko zadevo izvedel tudi kdo drug, če se že niste odločili, da to naredite sami. Kajti, povedali ste, da so za to potrebni strokovnjaki, to so po navadi učitelji telovadbe, ki imajo neke licence in pogoje, da tako zadevo vodijo. In tudi glede na to, da je gospod Gros nekoč že vodil dom Planica, se pravi, ko je bil še direktor Centra šolskih in obšolskih dejavnosti, pozabimo, da je bil med petimi najbolje plačanimi v državi v javnih zavodih. Pa se takrat ni ravno izkazal z dobrim delom oziroma je morda morala država zaradi nepravilnosti vrniti pol milijona evrov sredstev, ki jih je prej dobila na razpisih. To so podatki, ki jih imam jaz. Lahko

tudi ne držijo, me boste popravili, če temu ni tako. Ampak glede na to, da ministrstvo bedi nad delom in aktivnostmi tako pri interesnih dejavnostih kot podaljšane bivanja, bi najbrž pričakovali, da boste to nalogo opravili vi in jo boste najbrž tudi bolje kot pa zavod, ki je usmerjen predvsem v to, da poskrbi za načrtovanje, obnovo, izgradnjo in upravljanje javnih športnih objektov v Planici.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister, prosim.

DR. IGOR LUKŠIČ: Hvala za ta dodatek k vprašanju. Ta zavod je seveda bil ustanovljen najprej za koordiniranje, pripravo in upravljanje objektov, ki so vezani na Planico, ampak tudi za šport mladih. Zavod za šport, ki je deloval do leta 2005, je imel 30 zaposlenih in precej od teh, točne številke ne vem, se je ukvarjal s športom mladih. To je pomenilo športna tekmovanja in tako naprej. Na Ministrstvu za šolstvo in šport je en človek, ki je zadolžen za šport mladih. Torej, ta nikakor ne more tega opravljati. Ko je, recimo, prejšnja vlada reformirala ta zavod, ga ukinila in ustanovila novega, ki nikakor ni zaživel, kljub temu da je Vlada menjala direktorja dvakrat oziroma enkrat, je problem ostal. Ta šport mladih ni zaživel. Prav je, da se s tem ukvarja več ljudi, ker imamo zelo velik spekter potreb.

Da razložim, za kaj gre pri tem projektu. Gre za 5 milijonov sredstev, od tega je 96 % namenjenih izvajalcu, se pravi športnim pedagogom. Po projektu naj bi bilo zaposlenih 120 športnih pedagogov v treh letih postopno, zaposlenih za polovični delovni čas, se pravi 60 polnih zaposlitev. Iz socialnega sklada pa se lahko financira samo to, torej ne da se financirati plač ljudem, ki delajo na zavodu. Torej, imenovani direktor zato ne bo imel nič višje plače niti noben, ki je tam zaposlen. 4 % samo gre za koordiniranje in usmerjanje vlog.

Tako mislim, da je zadeva čista. Tudi sicer boste lahko imeli pregled nad tem, kako so sredstva porabljena. Mislim, da se tudi kolegi, ki bodo to delali naprej, zavedajo, da bodo pod drobnogledom, ne samo nas, ampak tudi vas, in o tem bomo poročali, če bomo še.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod mag. Franc Žnidaršič bo postavil poslansko vprašanje ministru za zunanje zadeve gospodu Samuelu Žbogarju. Minister je odsoten. Želite kljub temu postaviti vprašanje?

Prosim.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani ministri, kolege in kolegi!

Državni zbor Republike Slovenije je že 2. februarja 1994 in aprila 1996 s sklepom zadolžil Vlado Republike Slovenije, da nemudoma začne pogajanja z Republiko Nemčijo kot naslednico okupatorskega nemškega rajha za plačilo reparacij oziroma

vojne škode, nastale v drugi svetovni vojni. Poročila o tovrstnih aktivnostih, ki bi morala v Državni zbor prispeti v treh mesecih, do danes še nismo videli. Obstaja bojazen, da potrebnih aktivnosti v tistem času sploh ni bilo.

Vlada Republike Slovenije je leta 1995 pripravila Zakon o žrtvah vojnega nasilja, ki je vključeval tudi pravico do odškodnine za materialno škodo, vendar v tem delu člen v postopku ni bil sprejet. Žrtve vojnega nasilja so pridobile status in nekatere pravice po tem zakonu, medtem ko je plačilo materialne škode ostalo do danes odprto. Zaradi pritiska in zahtev oškodovancev je Vlada 5. maja 2002 s sklepom naložila Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, da se opredeli do te problematike skupaj z Ministrstvom za finance, Ministrstvom za gospodarstvo in Ministrstvom za zunanje zadeve. Ministrstvo za delo je v sodelovanju z naštetimi ministrstvi 2. 6. 2003 pripravilo ustrezno gradivo, na podlagi katerega je Vlada 19. 6. 2003 sprejela stališče, da dogovor o plačilu odškodnine za povzročeno nematerialno in materialno škodo, ki jo je povzročil okupator v letih 1941–1945, v razmerju do Zvezne republike Nemčije ni zaključen. Zato ostaja vprašanje poplačila materialne odškodnine oškodovancem iz druge svetovne vojne še naprej odprto in sklep, da ponovno začne z delom medresorska komisija Vlade Republike Slovenije za obravnavo vprašanj vojne škode. Tej komisiji je bilo naloženo, da prouči to problematiko in predlaga Vladi nadaljnje ukrepe. Istega dne je takratni minister za zunanje zadeve izjavil, da si je ves čas prizadeval začeti ta pogajanja, vendar so le-ta tedaj zastala zaradi vstopanja Republike Slovenije v evroatlantske povezave. Ker je Republika Slovenija uspešno uresničila svojo namero priključiti se Natu in EU, je ta ovira odpadla. Na razmeroma številna vprašanja več poslancev Državnega zbora po letu 2003 konkretnih odgovorov na to temo nikoli nismo dobili.

Zaradi navedenega sprašujem:

Ali Ministrstvo za zunanje zadeve razpolaga s podatki o tem, kakšne aktivnosti je Ministrstvo za zunanje zadeve izvajalo v preteklem mandatu na to temo na relaciji z Republiko Nemčijo?

In:

Ali je Ministrstvo za zunanje zadeve v skladu s pooblastili Vlade karkoli storilo v smeri zapiranja tega pomembnega vprašanja v tem mandatu?

Pri tem vprašanju se zavedam, da leži vsa odgovornost za to, da dogovor z Republiko Nemčijo na to temo še ni zaključen, na vseh dosedanjih vladah Republike Slovenije, saj se možnost za uspeh z oddaljenostjo, s časom vedno bolj zmanjšuje, poskusiti pa bi v vsakem primeru morali. Pričakujem seveda pisni odgovor, glede na to, da je minister opravičeno odsoten. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Gospa Renata Brunskole bo postavila poslansko vprašanje ministru za promet dr. Patricku Vlačiču ter ministru za okolje in prostor dr. Roku Žarniču. En minister je odsoten.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Poslansko vprašanje postavljam obema ministroma oziroma bom zadovoljna tudi z odgovorom ministra za okolje in prostor, saj mislim, da je on pri mojem vprašanju nekako prvi na vrsti po terminskem planu projektov, o katerih želim vprašati.

Enakomeren in skladen regionalni razvoj Republike Slovenije je cilj in želja te in prejšnjih vlad. Kot osnova tovrstnega razvoja je zagotovo kvalitetna prometna povezava vseh, tudi obrobni območij v Republiki Sloveniji, z osrednjo Slovenijo. Avtocestni križ v Republiki Sloveniji je praktično dokončan, vendar na severu in jugu države, pa tudi ponekod v bližini osrednje Slovenije so še vedno območja, ki so na nek način izvzeta iz kvalitetnih prometnih povezav. Temu primeren je tudi razvoj gospodarstva, obrti in podjetništva ter demografska struktura, ki iz leta v leto kaže na dejstvo, da se mladi, izobraženi ljudje ne vračajo v svoj rojstni kraj, ko je le-ta na obrobju Republike Slovenije. Predpogoj, da se navedena dejstva spremenijo, je umestitev in izgradnja razvojnih osi v Republiki Sloveniji.

Vprašanje postavljam ministru za okolje in prostor in ministru za promet v zvezi s terminskim planom, priprave projektne dokumentacije umeščanja razvojnih v prostor in pričetkom izgradnje razvojnih osi. Vprašanje postavljam obema predvsem zato, ker sta obe ministrstvi pri teh projektih razvojnih osi tesno povezani. Naročnik projektov je podjetje v okviru Ministrstva za promet, izvajalec umeščanja razvojnih osi v prostor pa Ministrstvo za okolje in prostor.

V javnosti se v okviru sprejetega rebalansa državnega proračuna pojavlja veliko informacij, dostikrat tudi netočnih.

Zato prosim za odgovor:

V kateri je fazi priprava projektne dokumentacije ter nadaljnja izgradnja razvojnih osi v Republiki Sloveniji?

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Gospod minister dr. Žarnič.

DR. ROKO ŽARNIČ: Hvala lepa za besedo, spoštovani gospod predsednik. Spoštovane poslanke, poslanci!

Spoštovana gospa poslanka, hvala za vprašanje. Minister za promet me je prosil, da kar skupaj odgovorim, kajti če bi ločeno odgovarjal, bi bilo pet minut premalo, to je kar veliko vprašanje.

Tega, kar ste v uvodu povedali, se zelo zavedamo in se strinjamo, da so za življenje prometnice nujne. Mogoče je dostikrat v javnosti zadeva nerazumljena, zakaj dolgo časa traja.

Tudi javnost pričakuje tisti zakon, ki ga boste dobili septembra, ki bo nekoliko pomagal k hitrejšim postopkom pri umeščanju. Moram pa reči, da se da veliko urediti, če ministrstva med seboj dobro sodelujejo. S svojimi kolegi z Ministrstva za promet imamo redne mesečne sestanke in nerazumljive ovire hitro odpravljamo. Tem našim sestankom se bo pridružilo – oziroma smo že bili skupaj tudi z Ministrstvom za kmetijstvo, kajti zemljišča so tudi eden od problemov pri umeščanju. Upam in računam, da bodo te zadeve z novim zakonom in z dobrim sodelovanjem hitreje potekale. Ampak kljub temu se nekega postopka ne da preskočiti, se ga da le nekoliko pospešiti. Odkupi potrebnih zemljišč so lahko tukaj eden od problemov in ko enkrat umestimo neko traso, neke objekte v prostor, še vedno traja vsaj 18 mesecev, da lahko začnemo graditi.

Jasno je, da tudi trenutna ekonomska situacija, kot ste sami omenili, ni rožnata, četudi upamo, da ta kriza ne bo neskončno trajala in da se neke zadeve tudi vidijo in bo tudi lažje neke projekte planirati.

Glede zagotovitve potrebnih finančnih sredstev je tretji, severni del razvojne osi uvrščen v dodatni avtocestni program in bo njegova realizacija terminsko, finančno opredeljena v okviru sprememb in dopolnitev resolucije o nacionalnem programu izgradnje avtocest. Preostali deli tretje in 3A in četrte razvojne osi pa so vključeni v resolucijo o nacionalnih razvojnih projektih 2007–2013.

Da bi bila zadeva bolj jasna in konkretna, imam preglednico, ki jo bom skušal v teh dveh minutah vsaj na hitro še prebrati. Če govorimo o tretji razvojni osi, se pravi severni del, vertikala, Mežiška dolina, srednji del, južni del Maline in južni del Maline–Vinica, je zadeva taka, da naj bi za severni del, vertikala, bil sprejet DPN od januarja do marca 2012, za Mežiško dolino april–junij 2013, srednji del julij–september 2013, južni del Novo mesto–Maline julij 2012, za južni del Maline–Vinica pa podatek še ni čisto jasen, ker se stvari tam še nekaj komplicirajo, ampak upam, da bo tudi ta zadeva kmalu bolj jasna. To pomeni, da bi se lahko začele gradnje od leta 2014 do 2016. Čas gradnje pa je tam nekje – dve do tri leta. To se pravi, da za tiste ceste, ki se bodo 2014 začele graditi, lahko pričakujemo leta 2017, da se bomo po njih peljali, kar še ni toliko daleč.

Mogoče vas zanima ta južni del Maline–Vinica. Naj pogledam, kaj so mi pripravili: DRSC vodi postopke javnih naročil za izdelavo strokovnih podlog. Terminski plan še ni izdelan, ker MZP, Direkcija RS za ceste, še nima sklenjenih pogodb z izdelovalci. Ampak upam, da bodo te pogodbe hitro stekle to jesen in da bomo lahko tukaj tudi tako optimistično rekli, da tam nekje 2012, koncem 2012 bomo lahko to dočakali. No, to tretje razvojne osi. Ravno tako imam za 3A in 4. os podatke, vendar čas... /nerazumljivo/

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Želite še dopolnilni odgovor? Prosim,
gospa Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Spoštovani gospod minister, v zvezi z razvojnimi osmi sem vas vprašala ravno zaradi tega, seveda me zanima območje, od koder prihajam, torej na jugovzhodu Slovenije, torej tretja razvojna os, južni del, vendar nikakor ne pomeni, da me kot poslanko Državnega zbora ne zanima tudi območje Idrije, Kočevskega, Koroške in tako naprej. Zaradi tega sem vas tudi vprašala, ker namreč v okviru finančne perspektive želimo vsi tisti, ki kot predstavniki ljudstva prihajamo iz različnih območij Slovenije, ki še niso tako kvalitetno povezana, želimo te zadeve pri pripravi projektne dokumentacije pospešiti.

V zvezi z rebalansom proračuna je bilo večkrat poudarjeno, da ravno zaradi zmanjšanja sredstev, ne da bi bile težave Maline – oziroma mi rečemo Máline, izhaja iz besede mlin, Máline–Máline do Metlike in na eni strani do Vinice, ampak da je zadeva morebiti zaradi finančnih sredstev zaustavljena. Ker pa je po zatrjevanju tako direktorja Direkcije Republike Slovenije za ceste in ministra za promet, da se nič časovno ne zaustavlja, pa ker je razvojni svet za Belo krajino in Kočevsko, ki mu predseduje minister dr. Henrik Gjerkeš, in na zadnji seji sveta, ki je bila v Beli krajini, v Metliki, je tudi predsednik Vlade poudaril, da se morata prioritarno reševati tunel pod Gorjanci in izgradnja tretje razvojne osi tudi pri pripravi dokumentacije.

Zatorej me zanima:

Ali je v tej smeri kaj storjenega?

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister, prosim.

DR. ROKO ŽARNIČ: Hvala lepa.

Če grem po vrsti. Avtocesta... / nerazumljivo/ Novo mesto do Malin, izdelava strokovnih podlag in delnega projekta je v zaključni fazi; izdelava dopolnjenega osnutka DPN-ja bo zaključena oktobra 2010; pridobitev mnenj varstvenih resorjev o ustreznosti okoljskega poročila traja v skladu z zakonom 30 dni in je predpogoj za začetek – tukaj bi morali loviti roke; javne razgrnitve načrtujemo v decembru 2010.

Po končani javni razgrnitvi bo postopek tekel, tako da mi računamo, da bodo do februarja 2012 DPN-ji sprejeti. Za Maline do Metlike in priključek črnomeljski jug je že izdelan osnutek DNP-ja. V juliju se pridobivajo smernice nosilcev urejanja prostora, terminski plan še ni izdelan, ker MZP, Direkcija za ceste, ki je naročnik, še nima sklenjenih vseh pogodb z izdelovalci.

Za priključek od Črnomlja do Vinice VPDRSC se vodi postopek javnih naročil,

izdelava strokovnih podlag, DPN, okoljska poročila, terminski plan še ni izdelan, ker Ministrstvo za promet, Direkcija RS za ceste, še nimata sklenjenih pogodb. Se pravi, pri teh dveh se čaka na pogodbe.

Kot sem rekel, upam, verjamem, da bomo na teh usklajevalnih sestankih z Ministrstvom za promet za te zadeve poskusili malo urgirati. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Prehajamo na drugi krog vprašanj poslank in poslancev. Gospod Ivan Grill bo postavil poslansko vprašanje gospodu ministru za zdravje Dorijanu Marušiču.

IVAN GRILL: Še enkrat hvala lepa za besedo. Spoštovana gospoda oziroma gospodje ministri, spoštovani predsedujoči in poslanke in poslanci!

Presaditev kostnega mozga je velikokrat edini način, da se lahko zdravijo najtežje bolezni, in zelo težko je, vsaj znano je, dobiti ustreznega darovalca, ki bi bil pripravljen oziroma imel vse tiste lastnosti, ki bi jih prejemnik lahko ustrezno tudi prejel. Po meni znanih podatkih je v Sloveniji preko deset bolnikov, ki čakajo na ustreznega darovalca, pa ga žal nismo uspeli še dobiti oziroma nismo dobili toliko ustreznih vzorcev. Po drugi strani pa po podatkih, ki jih imamo, je v Sloveniji skoraj pet tisoč darovalcev, ki so bili pripravljeni tudi s pomočjo akcije Pobuda in v sodelovanju z zavodom za transfuzijo dati vzorce svojega tkiva, za katerega bi na se podlagi preiskav lahko ugotovilo, ali ga je mogoče tudi kakšnemu prejemniku dati. Po podatkih, ki so zopet na voljo, je cena enega takšnega tipiziranja oziroma preiskave okoli sto šestinštirideset evrov, kar bi vse skupaj za vso to količino že zbranih tkiv bilo treba zagotoviti nekoliko preko sedemsto dvajset tisoč evrov.

Glede na to, da v rebalansu proračuna za 2010 nismo zaznali sredstev, ki bi bila namenjena za ta namen, glede na to, da pa je to zagotovo nujno potrebno, da bi se ta preiskava oziroma te tipizacije opravile, me, spoštovani gospod minister zanima:

Ali obstaja kakšen način oziroma volja, pot, da bi se ta sredstva uspelo zagotoviti, da bi se te tipizacije tudi opravile?

To bi ne nazadnje povečalo presaditve in tudi izboljšalo kvaliteto zdravljenja vsem tistim, ki to potrebujejo tako v Sloveniji kot seveda tudi v tujini, kajti tukaj gre za izmenjavo tega. Hvala lepa za odgovor.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Gospod minister, prosim.

DORIJAN MARUŠIČ: Spoštovani podpredsednik, cenjene poslanke, poslanci, kolega minister.

Hvala za to vprašanje. Velik odziv vseh tistih, ki so darovalci krvotvornih matičnih celic,

je deležen vse pohvale, zahvale in poklona. Dejansko bi pa si vzel nekoliko več časa, da orišem v celoti problem; v Sloveniji je bilo od leta 2002 skupaj presajenega kostnega mozga šestinsedemdesetim bolnikom, sedeminšestdesetim je bil pa ta zagotovljen iz tujine. Namreč, Slovenija je združena v svetovni register, v katerega je vključenih 14,5 milijona, Slovenija pri tem prispeva približno deset tisoč petsto vzorcev. Na vse te pobude se dobronamerno odzovejo številni Slovenci in tako imamo nad dva tisoč vzorcev.

Slovenija zagotavlja iz proračuna preko Zavoda Slovenia transplant in Zavoda za transfuzijo dva tisoč sto vzorcev. Kolikšna je kritična ali pa optimalna številka potrebnih članov v tem ali pa dodatnih vzorcev v registru, ki bi zagotovila optimalno dostopnost do kostnega mozga, bo pokazala študija, ki jo za Slovenijo izvajajo v Nemčiji. Seveda, da ne bi čakali na to študijo in se odločili, ali je številka, ki dvema milijonoma Slovencev pripada, nekje med deset in petnajst tisoč, smo povzeli vse aktivnosti in se z Zavodom za transfuzijo dogovorili, da bodo ob teh dva tisoč sto do konca leta izvedli še šesto vzorcev, seveda v okviru razpoložljivih sredstev. Torej bili smo na pogajanjih zelo uspešni.

Tako bi v naslednjih korakih počakali, da se RSK za transfuzijo v Sloveniji na podlagi študije, ki bo opravljena v Nemčiji, odloči, katera bi bila optimalna številka dodatnih članov v tem registru, in bi potem zagotovili ustrezna sredstva. Pri tem bomo morali na Zavodu za transfuzijo opraviti razgovore, ali je ob povečevanju vzorcev cena, ki je do sedaj zagotovljena, primerna. Namreč, treba bo upoštevati ekonomijo obsega. Stroka pravi, da je vprašljivo, glede na to, da imamo širši evropski prostor in verjetno zelo primerljivo tipizacijo, koliko kandidatov bi z linearnim povečevanjem vzorcev dejansko dobili. Kot sem povedal, od šestinsedemdesetih bolnikov v Sloveniji je bilo kar sedeminšestdeset takih, katerih donatorji so bili iz tujine, samo 9 iz Slovenije.

Skratka, lahko vam zagotavljam, da program poteka resda na podlagi zelo uspešnih dogovarjanj, zato ni bilo treba zagotoviti dodatnih sredstev. Bomo pa na podlagi študije, ki poteka v Nemčiji, in odločitve RSK za transfuzijo, ko bo študija opravljena, torej v skladu s stroko, zagotovili ustrezno dodatno število tipizacij.

Tako sporočam, da na tem področju ni zaostankov in da stvari ugodno potekajo. Res pa je, da trenutno čaka 12 bolnikov v Sloveniji na ustreznega donatorja. Eden od teh pa ima že zagotovljen datum za to preiskavo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Gvido Kres bo postavil poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve, gospodu dr. Ivanu Svetliku.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana kolegica, kolega, lep pozdrav!

Spoštovani gospod minister. V zadnjem času sem prejel več prošenj samostojnih podjetnikov, v katerih opozarjajo na diskriminatoren odnos do samostojnih podjetnikov in podjetnic, ki so izpolnili vse normalne pogoje za upokojitev, pa se jim le-ta onemogoči. Kajti, če želi podjetnik ali podjetnica zadržati v svoji lasti samostojno obratovalnico, velja za moške, da morajo dopolniti 63 let starosti, za ženske mislim, da nekaj manj. Ravno tako to velja za samostojne podjetnike in podjetnice, ki niso zaposleni v svojem podjetju, ampak opravljajo dejavnost v tako imenovani popoldanski obliki.

Kot mi je bilo povedano s strani prizadetih oseb, je res, da lahko v takem primeru podjetnik prenese podjetje na naslednika in potem opravlja to dejavnost še naprej. Toda prenese ga lahko samo oziroma mora s premoženjem tega espeja. In tu nastane problem. Lastnina se ne prenaša kar tako, dobro je treba razmisliti, preden se odloča za tak korak. Kajti čas in dogodki lahko, in največkrat tudi, situacijo spremenijo. Za te podjetnike je to premoženje tudi njihova varnost za leta v pokoju, kajti gre predvsem za nepremičnine v takem primeru. To je, lahko rečem, njihova "srebrnina". Se pravi, če želi podjetnik v pokoj ter zadržati s. p. in lastništvo, mora po trenutno veljavni zakonodaji delati do 63 leta starosti. To je minimalno še dve leti po doseženih pogojih za ostale delavce zaposlene v Sloveniji.

Gospod minister, zanima me:

Zakaj je prišlo do tega?

Kaj bi se dalo spremeniti, kako bi lahko to izboljšali?

Seveda, če je tudi volja na strani Vlade, da se ta diskriminacija odpravi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospo minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Spoštovani gospod poslanec. V zvezi z vašim vprašanjem glede upokojevanja samostojnih podjetnikov pojasnujem, da je smisel Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, da omogoča zavarovanje za različne primere, predvsem zavarovanje za primer starosti in na podlagi zavarovanja daje pravico do pokojnine. Vse osebe, ki so izpolnile določene pogoje za upokojitev, se lahko upokojijo, če niso več aktivne. Za nekatere oblike zavarovanja pa zakon omogoča izjeme in med temi so prav samostojni podjetniki posamezniki. Definicija samostojnega podjetnika namreč pove, da samostojno opravlja dejavnost, torej sam dela. Obvezno zavarovanje samozaposlenih zavarovancev se začne z dnem vpisa v razvid samostojnih podjetnikov oziroma z dnem izdaje dovoljenja za opravljanje

samostojne dejavnosti in se zaključi z izbrisom oziroma odjavo. Izjema od zgoraj navedenih zakonskih obveznosti je določena v drugem odstavku 18. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki določa, da se šteje, da samozaposleni oziroma kmet ne opravlja dejavnosti kot edini ali glavni poklic, če je izpolnil pogoje za pridobitev pokojnine, in starost 63 let moški oziroma 61 let ženske in hkrati ne opravlja dejavnosti z osebnim delom, ker ima zaposlenega vsaj enega delavca za opravljanje te dejavnosti – to velja potem za obrtnika, podjetnika, tudi kmeta – ali pa je do uveljavitve pravice do pokojnine opravljal isto dejavnost v enakem obsegu, vendar je bil zavarovan na podlagi delovnega razmerja, recimo za popoldanske obrtnike.

Veljavna ureditev vsekakor po našem mnenju ni diskriminatorno naravnava do samostojnih podjetnikov, saj ob izpolnitvi pogojev pod enakimi pogoji dopušča upokojevanje kot ostalim kategorijam zavarovancev. Dopušča pa tudi možnost nadaljevanja opravljanja samostojne dejavnosti ob hkratnem prejemanju starostne pokojnine, vendar pa so pogoji za takšno izjemo nekoliko strožji, kot sem že navedel.

Pri upokojevanju torej ni mogoče spregledati dejstva, da upokojena oseba ne more biti hkrati tudi zavarovanec. Torej ta dva statusa se izključujeta. V trenutku, ko bi že upokojena oseba ponovno začela z dejavnostjo ali se zaposlila in tako izpolnjevala pogoje za obvezno zavarovanje, bi to pomenilo reaktiviranje osebe in obenem mirovanje pravice do pokojnine, do česar imajo seveda vsi tudi pravico in možnost, vse dokler so taki pogoji izpolnjeni.

Torej so pričakovanja podjetnikov, obrtnikov v tem primeru nekoliko prevelika, ker nihče v tej državi ne more imeti hkrati več statusov, ki se po definiciji izključujejo. Imajo pa seveda možnost se odločati ali za enega ali za drugega. Kot sem navedel, celo bi lahko rekli, gre za določeno pozitivno diskriminacijo te kategorije, se pravi, je mogoče celo ohranjati dejavnost, če nekoga zaposli ta podjetnik in se hkrati seveda potem tudi upokoji ali če je že bil popoldanski obrtnik, lahko to tudi kot upokojenec nadaljuje. Se pravi, tukaj so določene prednosti, ki jih drugi upokojenci nimajo.

Naj pa k temu navedem še oziroma dodam še to, da bo za upokojence v prihodnje, če se bomo, upam, da tako odločili, na voljo tudi možnost malega dela, ki se ne bo izključevalo s statusom upokojencev. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Kres, izvolite.

GUIDO KRES: Hvala za vaš odgovor, gospod minister.

Videti je, da nekje v praksi prihaja do nekkih težav, ki si jih očitno ne znajo pravilno

razložiti. S tem vašim odgovorom bom stopil do teh ljudi in upam, res v smer, da če so kje kašne nejasnosti, da bomo v okviru, ko se pripravljamo na novo zakonodajo, to zadevo tudi rešili. Ker, saj veste, nekaj slišiš tako, nekaj tako, potem ko je pa treba urediti, pa velikokrat pride do problema. To popolnoma razumem in o tem bom spregovoril, zaenkrat pa hvala za vaš odgovor, s katerim sem tudi zadovoljen. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Andrej Magajna bo postavil poslansko vprašanje gospe ministrici za kulturo Majdi Širca.

ANDREJ MAGAJNA: Spoštovani gospod podpredsednik, gospa ministrica, kolegica in kolega!

Osrednja medijska hiša ima kot politično – informativni medij velik vpliv na oblikovanje javnega mnenja. Zato se ni čuditi, da so si centri politične moči vedno prizadevali preko organov odločanja pridobiti čim večji vpliv na uredniško politiko. Ministrico sprašujem:

Katere instrumente in vzvode bomo imeli po novi predlagani ureditvi na razpolago zoper politične prevzeme RTV-ja?

Namreč, sam jih ne vidim, razen deklarativnih določil, načel o politični neodvisnosti in nepristranskosti, ki pa jih žal navajajo vse dosedanje ureditve. Primerjava zakonov o RTV: prehodni zakon iz obdobja 1994 – 2005, še vedno veljavni zakon, tako imenovani Grimsov zakon, in zdajšnji predlog novega zakona, ki je šel skozi prvo branje, po mojem ohranjajo instrumente političnega vplivanja.

Iz obdobja v obdobje se vpliv političnih strank na oblasti institucionalno v medijih le še krepi. En vidik presoje institucionalnega vpliva je razmerje med predstavniki Državnega zbora in številom članov sveta. Po predlogu novega zakona o RTV je predstavnikov Državnega zbora v petnajstčlanskem svetu, izračunano na procentih, kar 33 %. V vseh treh primerjalnih ureditvah je absolutno število sicer enako, pet, vendar je glede na razmerje med celotnim številom članov sveta po predlagani novi sestavi sedaj daleč največji.

Ob tem je v predstavitev zakona in javnih polemikah spregledana še naključna druga zadeva. Ključni instrument političnega vplivanja pravzaprav ni v tem, da vladajoča koalicija, katerakoli, imenuje tri svoje predstavnike od petih, ampak da gredo prav vsi predlogi skozi politični filter. Vendar ni bilo vedno tako. Pred sprejetjem sedaj veljavnega tako imenovanega Grimsovega zakona smo namreč kritizirali sistem, po katerem so prav vsi kandidati, ne glede na to, katera sredina jih je izbrala, šli skozi potrjevanje parlamentarne večine. Subjekti, ki jih predlagajo organizacije, civilne družbe, univerze, zaposleni in tako dalje, bi morali, po mojem mnenju, imeti avtonomno pravico določanja predstavnikov svojih sredin. Ob razpravi o številu članov in kdo vse jih lahko

predlaga, ostaja prezrt način končnega potrjevanja predlaganih kandidatov.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospa ministrica, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Spoštovani poslanec, tudi sami ste prezrli način apolitičnega potrjevanja kandidatov. Zato bi vas prosila, če še enkrat skrbno pogledate vsaj tisto poglavje, ki govori o delovanju ključnih organov, to se pravi uprave, mimogrede, je petčlanska, gre za kolektivno upravljanje nadzornega sveta in programskega sveta, ki – mimogrede, za razliko od tega, čemur vi pravite Grimsov zakon – nosi vso odgovornost za vse politične, ali nepolitične, ali katerekoli naloge, ki so mimo zakona ali niso v skladu z zakonom izpeljane, s svojo lastno premoženjsko odgovornostjo. 15 članov, kot jih predlaga zakon, nosi sedaj odgovornost, recimo, če – in o tem smo popoldan poslušali – se bodo kršile ključne norme, zaradi česar je RTV Slovenija javni servis. To se pravi, zaradi česar je to institucija nacionalnega kulturnega pomena. Če ta institucija ne bo predvajala lastne produkcije, produkcije del neodvisnih producentov, ki je opredeljena natančno tudi v drugem, pa še o katerem drugem členu, bo uprava "letela". Ali se je sedaj kaj zgodilo? Se sedaj kaj dogaja, ko je normativno potrjeno, da RTV Slovenija krši zakon, s tem ko ne objavlja dovolj produkcije neodvisnih producentov, ko sploh razpisov za njih ni imela? Nič! Tukaj je, recimo, razlika, kar ima mnogo mnogo zveze z odgovornostjo in ne s političnostjo.

Hkrati, spoštovani poslanec, naj vam pojasnim vaše zmete pri branju predloga osnutka sestave programskega sveta, kot ga prinaša zakon. Ampak še prej pa povem nekaj drugega, ker je bistvena razlika med imenovanjem sveta tistih delov članov, ki se potrjujejo v Državnem zboru, in tistega krožka, ki se potrjuje po sedanjem zakonu, tudi v Državnem zboru, v tem, da so se tukaj, zadnji svet po Grimsovem zakonu, člani potrjevali na način "plonk listkov", sedaj se bo teh pet, s strani civilne družbe predlaganih kandidatov in kandidatki morale v tej hiši predstaviti in soočiti z javnostjo in tudi pojasniti, kje so njihove prednosti, zakaj imajo tukaj interes, koliko so odgovorni in sposobni prevzemati zelo zelo pomembno pozicijo znotraj upravljanja RTV Slovenija. Vi jih boste lahko vprašali. Vprašali jih boste, koliko so politični, koliko so odgovorni, koliko so strokovni, koliko poznajo medijsko sfero ali sfero civilne družbe, koliko poznajo družbo in koliko se znajo na njo odzivati. Če vam ne bo všeč, boste rekli: "Mi ni všeč, ker ni dovolj strokoven," lahko pa boste tudi rekli, "mi ni všeč, ker ni moj." Boste to rekli?! Ko boste imeli možnost soočiti se in preverjati kandidata oziroma kandidatko, se boste najbrž ozirali po njegovi strokovnosti, odgovornosti in dejstvu, da vam lahko gleda v oči, ne pa, da se skriva za "plonk listkom".

Ta člen, ki opredeljuje, določa – in tukaj ste v zmoti, da Državni zbor imenuje zgolj 5 članov – to na predlog nevladnih organizacij, kar je zgolj ena tretjina, in je močno zmanjšan obseg v odnosu do predloga, ki je bil prvič v javni razpravi. Vsi ostali člani pa se imenujejo neposredno s strani pooblaščenih organizacij, ki jih določa tisti prejšnji odstavek, in te so našteje. Ampak, način imenovanja sveta, ki ga predlagamo, je optimalen zaradi tega, ker zagotavlja neposredno zastopnost v svetu krovnim nevladnim organizacijam.

V nadaljevanju, morebiti, če mi daste še priložnost, lahko dokončam misel z razčlenitvijo delovanja sveta, ki, mimogrede, je bil eden večjih, ne bom rekla problemov, ampak izzivov za strokovno skupino, pa tudi sicer za širšo javnost v primerjavi s soočanji z drugimi tovrstnimi organi v javnih radiotelevizijah v Evropi.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Želite dopolnilni odgovor?

Izvolite, gospod Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Hvala za odgovor.

Delno sem zadovoljen, delno ne. Vidim, da se zdaj že nekajkrat pogovarjamo malo mimo, da se ne razumemo čisto. Intencija mojega izvajanja je bila to, da bi morali biti tudi predstavniki civilne družbe in organizacij – ne mislim teh, ki so kot predstavniki Državnega zbora –pravzaprav imenovani tako, da jih te sredine avtonomno določajo, kot je bilo v zakonu 1994 – 2005. Ta model se mi je zdel do zdaj najbolj nepolitičen, čeprav je takratna opozicija očitala, da tudi preko organov civilne družbe pravzaprav prehaja politika. Večino, tudi po zdajšnji ureditvi, bo le določal v končni fazi, v končni konsekvenci parlament. Parlament pa vemo, da je to parlamentarna večina, ki je politični forum. Sama načela in sama priseganja na odgovornost, tudi materialno, je morda uresničljiva, ko gre, kot ste sami rekli, za produkcijo neodvisnih vsebin. Tu se da zadeve objektivno presojeti, ali je zadeva v skladu z zakonom ali ne, ko gre pa za politično delovanje, pa tu ne bomo nobenega mogli postaviti pred sodišče, ali je bila zadeva politično pristranska ali ne, to lahko dosežemo preko drugih instrumentov, drugih mehanizmov. Tu neka odškodninska odgovornost zagotovo ne bo nič pomagala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospa ministrica, še prosim.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Ne vem, če ne bo nič pomagala odškodninska odgovornost pri članih sveta, če bodo delovali proti pravilom igre in bo ob tem ogrožen njihov mošnjiček.

Ampak, poudarila sem, da en del civilne družbe bo zastopan neposredno. Recimo, Nacionalni svet za kulturo je zagotovo najvišji nevladni sektor, ki bo predlagal svojega

člana. Ukvarja se z zelo opredeljenimi in zelo jasnimi problemi s področja družbenega, kulturnega in seveda v tem smislu tudi političnega življenja. Slovenska akademija znanosti in umetnosti bo, tako kot zdaj, še naprej imenovala neposredno svoje predstavnike, CVNOS – združenje vseh nevladnih organizacij. Tisti, ki pa nimajo tako oblikovanih združb, pa bodo skozi razpis, ki ga bo izvedel Državni zbor za pet mest, pozval prav pri teh družbah, da se po načelih, ki so opredeljena: varstvo in zaščita človekovih pravic, strokovno znanje in poznavanje medijskega prostora, komunikacijskih vez in tako naprej, ki so deklarativno in jasno opredeljena, za razliko od teh, ki do zdaj niso, ker nabirajo kar "vse živo", vemo pa, kako so se nabirali v tem poštenem nabiralniku.

Skratka, ko se bodo ti javili, ne samo, da bodo povedali, kdo so, ampak se bodo soočali tudi z javnim mnenjem ter s poslankami in poslanci, vam bodo na razpolago, da jih boste testirali – enostavno tako. Zelo visok prag in zelo kritičen. Marsikdo je celo dejal, kdo pa bo šel tako daleč, da bo svojo integriteto dajal na pranger, ker vedo, kako je danes dati svoje ime na svetlo, kajti z njim se včasih ravna zelo kruto.

No, tudi pri imenovanju nadzornega sveta, recimo, Vlada ima samo enega predstavnika. Pri imenovanju članov je pa tudi določena kompatibilnost med opozicijo in pozicijo. Vendar to niso edini vzvodi, s katerimi se meri neka politična nevtralnost, neka svoboda, neko stališče do avtonomije. Mnogo drugih je še, od tega, da se prispevek, recimo, po novem zakonu o RTV Slovenija usklajuje z rastjo življenjskih potrebščin, kar pomeni, da se ne bo vsako vodstvo RTV Slovenija plazilo pred Vlado in trgovalo z njo, ali se poviša ali ne, ali pa izvajalo neke na referendumu obljubljene zadeve. Še drugi vzvodi so, ampak o teh smo pa danes že nekaj spregovorili, verjamem pa, da ob drugem branju zakona bomo še kaj. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Gospa mag. Julijana Bizjak Mlakar bo postavila poslansko vprašanje gospodu ministru za zdravje Dorijanu Marušiču.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovana poslanca, spoštovana ministrica, spoštovani minister!

Več kot tri mesece je minilo, odkar ste se, gospod minister, kot kandidat za ministra za zdravje predstavili Poslanski skupini SD in Odboru Državnega zbora za zdravstvo. Tedaj ste obljubili nekatere spremembe Predloga zakona o zdravstveni dejavnosti ter si tudi s tem pridobili zadostno podporo poslancev Državnega zbora za zasedbo ministrskega položaja. V četrtek bo v Državnem zboru prva obravnava spornega predloga zakona o zdravstveni dejavnosti; predloga, ki so ga v začetku aprila na javni predstavitvi mnenj v

Državnem zboru predstavniki civilne družbe in strokovna javnost dobesedno raztrgali. Prejšnji minister za zdravje Miklavčič in Vlada sta sporni zakon kljub nasprotovanju javnosti in stroke ter brez soglasja socialnih partnerjev dala v parlamentarni postopek.

Danes bi vas želela spomniti na vašo obljubo, da boste vložili amandmaje na predlog zakona, s katerimi boste ločili javno od zasebne zdravstvene dejavnosti. Plastično ste to obljubo potrdili še s tem, da si ne predstavljate, da bi lahko igralec Olimpije igral istočasno še za Slovana. Dogaja se namreč, da zdravniki, zaposleni v javnem zdravstvenem domu ali v bolnišnici, služijo s samoplačniškimi storitvami še v lastnem ali tujem zasebnem podjetju, s. p. ali d. o. o. ali v drugih javnih zavodih. To pa omogoča zlorabo časa v javni službi, javnih sredstev in bolnikov za večje popoldanske zaslužke ter številne druge anomalije, s katerimi se slabi javne zdravstvene zavode.

Ker doslej poslancem še niste predložili nobenega dokumenta s predlogi ukrepov, s katerimi bi se navedena anomalija odpravila, vas prosim, če lahko poveste:

Kako nameravate ločiti javno od zasebne zdravstvene dejavnosti?

Ali lahko pričakujemo, da boste z amandmaji k predlogu zakona res zagotovili, da navedenega mešanja javne in zasebne zdravstvene dejavnosti ne bo več?

Sprašujem vas še:

Ali nameravate, glede na rezultate analize, ki ste jo opravili, vložiti amandmaje k predlogu zakona, s katerimi bi se strokovni nadzor, za katerega vemo, da v okviru zdravniške zbornice ne deluje ustrezno, v določenem obdobju prenesel na novo agencijo?

Hvala lepa za odgovor.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Gospod minister, izvolite.

DORIJAN MARUŠIČ: Spoštovani gospod podpredsednik, cenjena poslanka in poslanca!

Veseli me to vprašanje, pri čemer pa morava takoj razčistiti, ali govoriva o istem dokumentu ali ne. V manj kot treh mesecih sem pripravil 82 strani gradiva s strokovnimi analizami, tezami in usmeritvami, ki jih moramo seveda v koalicijski skupini, s poslanci še uskladiti, da bi na podlagi tega napisali tudi amandma. Naloga ni lahka, kajti zakon, ki je bila pripravljen, je nekako usmerjen v centralizacijo, v normativni del, ki bo določal, na kakšen način bo nekdo delal izven zavoda. Želel bi postaviti drugačen sistem, kjer bi dejansko bila večja pripadnost zavodu, kjer je nekdo zaposlen. Ker ste ponovno uporabili primerjavo z mojim najljubšim športom, ob plavanju, torej košarki. Želel bi si tako, kot je v teh klubih, kjer imajo igralci individualne pogodbe, kjer imajo zavezo, da delujejo za svoj klub, pogodba seveda glede na njihovo kakovost, glede na njihovo uspešnost, učinkovitost in podobno in seveda s

konkurenčno klavzulo. To sem v svojih usmeritvah tudi napisal. Morali se bomo še usklajevati, ampak prepričan sem, da usmeritev, ki nekako veje tudi po proučitvi evropskih sistemov, torej sistemov v Evropski uniji, navaja na to, da je potrebno vse zaposlene, govorim o zdravnikih, medicinskih sestrah, nekako stimulirati, da večinoma opravljajo delo znotraj zavodov, v katerem so zaposleni, znotraj javne mreže.

Skratka, prisegam na večjo avtonomnost izvajalcev, to sem tudi izpostavil v tezah, ki jih predstavljam k osnutku zakona. Če bi bila ta osnovna usmeritev zapopadena, se jo lahko potem nadgradi tudi z amandmajem. Težko si pač predstavljam voditi resor, kjer nekako ne bi bila omogočena reorganizacija zdravstvenega sistema, medtem ko je v nekaterih drugih resorjih to omogočeno. Večkrat sem izpostavil, pa bom to priložnost izkoristil: ena od pomembnih usmeritev, ki jih mora zdravstveni sistem opraviti, je reorganizacija zdravstvenega sistema, zato da bo učinkovitejši, prodornejši in bo lahko odgovarjal na izzive. Plediram za to, da se podpre usmeritev v večjo avtonomnost izvajalcev, kjer se bo z odgovorno upravo, opolnomočenim srednjim menedžmentom in zelo odgovornim svetom zavoda ali nadzornim svetom lahko izvajala tista funkcija, ki mu je tudi namenjena. Namreč, soočeni smo z izzivi današnjega časa: od zahteve po uvajanju normativov, reševanje dežurne službe, lahko rečemo tudi problemov plačne uravnilovke, do pridobitve soglasje za dela izven matične ustanove. Po proučitvi in po razgovorih s številnimi strokovnjaki doma menim, da velja prisluhniti tej usmeritvi in morda po poglobljenih analizah, elaboratih dopustiti, da se nekatere zavode v Sloveniji prepusti k avtonomizaciji.

Glede nadzora sem izpostavil in na tem tudi vztrajam, da nadzor v slovenskem zdravstvenem sistemu ni zadovoljiv. Menim pa, da ko se nekaj ukine in postavi kar nekaj novega, ni najboljše, zato predlagam tudi v amandmajih, da se sedanji nadzor ohrani, dodajo pa nekateri drugi nadzori. Tako bi v glavnem k usmeritvam zakona, ki je v parlamentu, ponovno samo dodal redni nadzor nad zdravstvenimi delavci, torej zdravniki, medicinskimi sestrami, ki ga opravlja odgovorna zbornica. Gre za individualni nadzor nad posameznikom, torej ne nad oddelkom, ne nad enoto, ne nad bolnišnico, ampak posameznikom, in ta je potem vgrajen tudi v sistem napredovanja, licenciranja in ostalega.

Skratka, ob vsem tem plediram za to, da se nadzor v slovenskem zdravstvenem sistemu razširi, da se morda umesti tudi v JAKVO, ki jo osebno zagovarjam in podpiram, izpostavil pa sem, po mednarodnih izkušnjah, da je potreben določen čas, ko bo ta agencija prevzela vse naloge, ki so v zakonu opredeljene, v tezah pa dodajam še nekatere nove. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Želite še dopolnilni odgovor? Prosim.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Prosila bi za podrobnejša pojasnila načrtov. Namreč, 82 strani gradiva smo v koaliciji res prejeli, vendar brez rešitev, o katerih vas danes sprašujem oziroma z ohranitvijo sedanjega stanja, tako ko gre za mešanje javnega in zasebnega, kot tudi, ko gre za strokovni nadzor. Namreč, konkurenčna klavzula, ki ostane takšna, kot je danes, ki ni zapisana v zakon, bi pomenila, da lahko vsak direktor zdravstvenega doma presoja, ali bo uporabil ali ne uporabil konkurenčno klavzulo, to je stanje, kakršnega imamo že danes. In ta sedanja situacija ni rešena s tem stanjem. Vemo, da vodje, direktorji imajo še celo lastne espeje; skratka, dovolijo se mešanje javnega in zasebnega interesa, ki se konča vedno v škodo javnega interesa in v korist zasebnega interesa, seveda pa v škodo uporabnikov zdravstvenih storitev.

Tudi kar se tiče nadzora, sedanji ukrepi niso ustrezni, prihaja do konflikta interesov pri zdravniški zbornici, ki na nek način nadzira samo sebe, s tem da seveda vemo, da prihaja v konflikt interesov s tem, ker je zdravniška zbornica ustanovljena zaradi tega, da varuje interese zdravnikov. Nadzor ne deluje, vaša analiza je pa pokazala, da strokovni nadzor, tudi v drugih državah, da večinoma ni v rokah zdravniških zbornic. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister, prosim.

DORIJAN MARUŠIČ: Spoštovani, verjetno tudi danes ne bova zblížala svojih pogledov. Ponovno: mislim, da sem se dejansko držal dogovora in pripravil teze. Če bi bile te sprejete, se potem to nadgradi z amandmaji. Pa pojdiva po vrsti.

Zadnjič, ko sem o tem govoril, je bilo izpostavljeno, da konkurenčna klavzula ni umeščena v sistem, da je v drugem zakonu, da ni v temu zakonu, da pa se strinjate, da ne rešuje problema. Ponovno, kolikor ima ta avtonomni zavod – spet aludiram na košarkarski klub. Ne predstavljam si, da bi predsednik Košarkarskega kluba Olimpija dovolil svojemu igralcu, da igra za drugi klub, in zato navijam za to, da se končno v zakonodajo umesti konkurenčna klavzula. Seveda morate imeti odgovorno vodstvo in morate imeti tudi svet zavoda, ki bo to nadziral.

Kar se tiče nadzora, ponovno izpostavljam, da je analiza pokazala, da zdravniške zbornice so umeščene v določen disciplinski postopek, govorim pa samo to, da – ne samo zdravniška zbornica tudi vse ostale – naj pri postopku licenciranja izvaja ta redni nadzor, ki bi ga morali biti deležni vsi, ki so vključeni v določeno zbornico, da je to nek postopek v licenciranju. S tem ne govorim o tem, da je obstoječi nadzor dober, zato pa tudi

govorim, da je treba opraviti in namestiti druge nadzore.

Ne nazadnje naj spomnim, da v kratkem mandatu, dobre tri mesece, sem že odredil nadzor Zdravstvenega doma Ljubljana, ki rešuje in postavlja možnost reševanja problemov v zdravstvenem sistemu, kjer je lahko ministru dovoljen širši nadzor, strokovno – upravni, kjer dejansko razrešuje, ugotavlja in kasneje tudi daje možnost rešitve problema v organizaciji, v strokovnem delu in v poslovnem delu.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali jutri v okviru glasovanj. Prekinjam tudi 19. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri. Spoštovana kolega, lepo se vama zahvaljujem, da sta ostala do konca z nami. Lahko noč.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 12. JULIJA 2010 OB 20.25 IN SE JE NADALJEVALA 13. JULIJA 2010 OB 10. URI.)

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ:
Spoštovane kolegice in kolegi, poslanke in poslanci, gospod predsednik Vlade, ministri, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 19. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnjega nadaljevanja seje ne morejo udeležiti naslednji poslanci: Bogdan Barovič, Vili Rezman, dr. Peter Verlič in mag. Branko Grims.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **24.A TOČKO DNEVNEGA REDA – OBRAVNAVA PREDLOGA SKLEPA O RAZGLASITVI ODLOČITVE, KI JE BILA SPREJETA NA ZAKONODAJNEM REFERENDUMU O ZAKONU O RATIFIKACIJI ARBITRAŽNEGA SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE HRVAŠKE, KI JE BIL 6. JUNIJA 2010.**

Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložil Odbor za zunanjo politiko.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predsednici odbora gospe Janji Klasinc. / oglašanje iz dvorane/ Proceduralno?

Gospod Tanko, proceduralno.

JOŽE TANKO: Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči!

Glede na to, da še vedno poteka zasedanje Odbora za promet, predlagam, da najprej ugotovimo, ali so sejo prekinili oziroma zaključili, in potem nadaljujemo sejo Državnega zbora. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Tanko, imate prav. Seje delovnih teles in Državnega zbora istočasno ne

smejo potekati. Gospod Pavle me obvešča, da je prekinjena seja Odbora za promet, zato Državni zbor lahko nadaljuje z delom.

Besedo dajem Janji Klasinc, predsednici Odbora za zunanjo politiko.

JANJA KLASINC: Hvala, gospod podpredsednik! Lep pozdrav vsem!

Odbor za zunanjo politiko je na 45. nujni seji 7. julija letos na podlagi prvega odstavka 169. a člena Poslovnika Državnega zbora kot matično delovno telo določil besedilo Predloga sklepa o razglasitvi odločitve, ki je bila sprejeta na zakonodajnem referendumu o Zakonu o ratifikaciji arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške, ki je potekal 6. junija 2010.

Zakon o referendumu in ljudski iniciativi v 53. b členu namreč določa, da Državni zbor v 8 dneh po pravnomočnosti poročila Državne volilne komisije razglasi odločitev, ki je bila sprejeta na referendumu, in jo objavi v Uradnem listu.

2. julija 2010 je bilo v Uradnem listu Republike Slovenije objavljeno poročilo Državne volilne komisije o izidu glasovanja in o izidu zakonodajnega referenduma o Zakonu o ratifikaciji arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške.

Vrhovno sodišče Republike Slovenije je 7. julija letos potrdilo, da v zakonitem roku zoper omenjeno poročilo ni bila vložena nobena pritožba, zato je poročilo postalo pravnomočno. Državni zbor odločitev, ki je bila sprejeta na referendumu, razglasi s sklepom, ki ga v skladu s Poslovníkom Državnega zbora pripravi matično delovno telo ter ga predlaga Državnemu zboru v sprejetje.

Glede na navedeno, je odbor pripravil besedilo predloga sklepa o razglasitvi odločitve, ki je bila sprejeta na referendumu 6. junija 2010, in predlagal, da se s predlogom sklepa razširi dnevni red 19. seje Državnega zbora. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Za uvodno predstavitev stališča dajem besedo predsedniku Vlade gospodu Borutu Pahorju.

BORUT PAHOR: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Preden se bom zelo zgoščeno dotaknil dveh tem, pomen zbiranja dokaznega gradiva v nadaljevanju oziroma po začetku arbitražnega postopka in glede drugih priprav na začetek tega postopka in zagovor Sloveniji, mi dovolite dve uvodni besedi.

Najprej še enkrat s tega mesta zahvala suvereno, slovenskemu ljudstvu, ki je dokončno po 18-ih letih uspešnih in neuspešnih, na koncu uspešnega poskusa odločilo, da je to primeren način za rešitev meje med sosednjima državama

in da se s tem odpira novo poglavje v odnosih med dvema sosednjima državama, tudi ko gre za vsa ostala vprašanja.

Rad bi vam povedal, da smo v tem času prejeli številne čestitke z vseh koncev sveta. Rad bi ob tej priložnosti povedal, da gredo te čestitke zlasti in predvsem našim ljudem, tistim, ki so se udeležili referendumu, in seveda zlasti tistim, ki so glasovali za. Čestitke gredo njihovemu pogumu in razumu, da so po 18-ih letih zelo zakompliciranega vprašanja, ki je postajalo ne samo politično, ampak v enem hipu je začelo preraščati v varnostno vprašanje, sprejeli neko rešitev, ki se je izkazala za obe strani primerna rešitev. Prav tako je to rešitev, ki brani slovenske nacionalne interese. Kako dobro, bo odvisno tudi od nadaljevanja arbitražnega postopka.

Zato bi se sedaj želel v nadaljevanju posvetiti tema dvema vprašanjem. Za uspeh pred arbitražnim sodiščem bo ključno, da priprave, na prime, potekajo na najvišji strokovni ravni in da vodenje priprav na zagovor pred arbitražnim sodiščem poteka centralizirano. Se pravi, slovenska vlada se pripravlja na zagovor pred arbitražnim sodiščem, tako da ima piramido forumov, organov, posvetovalnih teles, zadolženih uradnikov in funkcionarjev in da je ta piramida centralizirana.

Drugič. Za pomemben uspeh bo štel dejstvo, ali in koliko zmoremo zbrati dokazno gradivo, ki je nam v korist. Tukaj bi se rad obrnil, to bom storil tudi na druge načine in po drugih poteh, k vsem relevantnim partnerjem, fizičnim in pravnim osebam, da na naslov, ki jim bo izrečen, podajo vse tiste materiale, gradiva, dokumente ali karkoli drugega bi lahko Sloveniji koristilo v postopku pred arbitražnim sodiščem. Mi bomo dali v tem smislu javni poziv in izkoriščam to priložnost, da poslanke in poslance prav tako še posebej povabim k sodelovanju.

Kot rečeno, je začetek priprave na arbitražni postopek povezan z zbiranjem dokaznega gradiva, vendar je to samo ena izmed osmih funkcij, ki so centralizirane v okviru Vlade pri pripravah na arbitražni postopek.

Naj povem, da bo na vrhu te piramide poleg mene kot najbolj odgovorne osebe še agent oziroma advokat, odvetnik Slovenije, ki bo zastopal Slovenijo pred arbitražnim sodiščem. Ne govorim o članu arbitražnega sodišča, o tem se bo Državni zbor še posvetoval na predlog predsednika republike, govorim o agentu oziroma o odvetniku. Ne bi želel skrivati nečesa, kar je postala javna skrivnost, to bo eden izmed najbolj priznanih mednarodnih pravnikov, ki je že dal načelno soglasje, da bo Sloveniji v naslednjih letih pomagal pred arbitražnim sodiščem. Njemu bodo potem podrejene vloge tako tistih, ki bodo delovali v strateškem svetu – sem bodo povabljene pomembne osebnosti slovenskega političnega, družbenega, gospodarskega življenja, da bodo tu visoki domači in tuji strokovnjaki mednarodnega prava,

ki bodo dajali nasvete, Sem bodo povabljeni... / znak za konec razprave/ Bo zmanjkalo časa, še to naj končam. Sem bodo povabljeni ljudje, ki bodo tehnično v okviru MZZ pomagali agentu oziroma vsem, ki delajo z njim, pri zbiranju in obravnavi ter predložitvi dokaznega gradiva.

Skratka, na koncu, če mi dovolite, spoštovani gospod podpredsednik, bil je čas, ko smo imeli različna stališča, ljudje so odločili, sedaj smo pred tem, da delujemo skupaj in da se dobro pripravimo na začetek in na arbitražno odločanje. Slovenija ima po našem mnenju, kar je že zbranega in kar še zbira, dobro dokazano gradivo, treba ga je samo primerno pripraviti in predložiti in lahko računamo na uspešen zaključek dela. Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod predsednik.

Sledi predstavitev stališča poslanske skupine. V imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke ima besedo gospod Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Lep dober dan vsem skupaj!

Je sicer sončen dan, ni pa lep, kajti razpravljamo o zadevi, pri kateri je Slovenija dobila hudo klofuto. Slovenski narod je na začetku razpada, v kar ga je pripeljal tudi ta referendum, kjer so se pravzaprav ljudje odločali, sami niso vedeli, o čem, v glavnem o tem, ali so za Boruta Pahorja ali so za Janeza Janšo. Tu gre pravzaprav čestitati ekipi Boruta Pahorja, da je to zadevo zelo perfidno in pametno zapeljala v to politično smer, namesto da bi odločali o domovini. 42,66 % je bila volilna udeležba. Od tega je 51,54 % ljudi glasovalo za opcijo vladajoče koalicije, kar pomeni, da je samo 21,98 % slovenskih volivcev odločalo o tem, kaj bo z našo domovino.

Pa pojdimo malo na ta tako imenovani arbitražni sporazum, kakor ga slovenska vlada za razliko od hrvaške vlade napačno imenuje. Gre za sporazum o arbitraži. Hrvatje točno vedo, kaj to pomeni, naši veleumni pravniki, mednarodni pravniki, ki ne sežejo hrvaškimi mednarodnim pravnikom do kolen, kaj šele kakšnim drugim, pa še zmeraj govorijo o arbitražnem sporazumu. Arbitraža je vsiljena odločitev, vendar tega naši ne vedo. Pri arbitraži ne govorimo o nikakršnem sporazumu, kajti arbitraža sama negira sporazumno določanje in odločanje.

Tu se potem zapletemo tudi v zanimiv konflikt nepoznavanja angleškega jezika s strani naših veleumnih zaposlenih na Ministrstvu za zunanje zadeve in tistih, ki jih suportirajo. Govori se o "arbitration agreement", to je sporazum o arbitraži, tako kot so pravilno prevedli zadevo Hrvatje. Arbitražni sporazum bi bil lahko "arbitrary agreement" ali pa "arbitral agreement". Vendar to je že preveč. Za osnovnošolsko angleščino, kot jo govorijo na Ministrstvu za zunanje zadeve in kot jo govorijo naši veleumni

mednarodni pravniki, je to že bistveno preveč. In s takimi pravniki bomo mi sedli za mizo in se pogovarjali z mojstri mednarodnega prava, ki so na Hrvaškem. V času nekdanje Jugoslavije je bila poznana tako imenovana, v originalu rečeno, "škola hrvatskog državnog prava". Naši pravniki že takrat niso razumeli, kaj to sploh je, kajti pri tem pravu gre za pravo držav, ne pa za mednarodno pravo, kjer se kregata kmet s Hrvaške in pa kmet iz Slovenije o tem, kdo bo trto obdelal in kdo je ne bo.

Še en primer, kako so umni naši pravniki, je tudi to, kako govorijo o Avstrijski državni pogodbi, ko pa vendar ves svet ve, da gre za Državno pogodbo o Avstriji. Avstrija ni imela nič pri tej pogodbi, kajti Avstrija se je rodila iz te pogodbe. So pa imeli v tej pogodbi slovenski partizani, ki so na osnovi zahteve iz Moskve iz leta 1943 bili tisti, ki so se edini borili proti nacifašizmu na Avstrijskem. In zaradi tega je Avstrija dobila svojo državnost. Ampak naši pravniki seveda še vedno govorijo o Avstrijski državni pogodbi, ki posredno implicira na to, da je Avstrija določala v pogodbi nekaj. Zato pa ni čudno, da naši ljudje na oni strani nimajo nobenih pravic kajti lastni ljudje v Ljubljani jim kratijo te pravice. Lastna pravna tako imenovana znanost, kot se radi kitijo s tem nazivom – pravna znanost! To je kvečjemu veda, ne pa znanost, znanost je nekaj drugega. Pa navkljub temu, da pravo ni znanost, navkljub temu potrebuje dokaze. Ampak teh dokazov naši gospodje ne znajo zbrati, ne znajo ovrednotiti in ne znajo predstaviti. Zato se zelo bojim, kaj bo v nadaljnjih zadevah. Bojim se, da bomo silno kratko potegnili.

Ko je premier rekel, da smo dobili čestitke z vsega sveta – seveda, ena balkanska godlja je nekako odrinjena na stran. Vedeti je pa treba, da na zahodu, v Evropski uniji, nihče ne ve, za kaj sploh gre.

Lahko povem iz zadnjih izkušenj, teden dni v Parizu in teden dni v Strasbourgu – vsi mislijo, da je zdaj s tem rešena meja med Hrvaško in Slovenijo. In to je izjavil tudi gospod Fassino, ki je delal poročilo, skupaj sva v tem odboru. In je rekel, "moj dobri prijatelj, gospod Paor," ker ne za reči Pahor, "je rekel, da je ves vesel, kako smo uredili mejno vprašanje." In ko sem jaz protestiral in sem rekel, da ne gre za nobeno ureditev mejnega vprašanja, ampak da gre v bistvu za nekaj drugega, je rekel, "ma, saj ni važno." Seveda, ravno tisti gospod Fassino, ki je dve leti nazaj z gospodom Sanaderjem podpisoval tajni sporazum o vrnitvi 472 hiš v Istri Italijanom, zato da jih bodo podprli pri tej zadevi v zvezi s Hrvaško, kajti Italijani in Hrvatje imajo skupni cilj: treba je uničiti luko Koper, da bosta prosperirali luka Trst in luka Reka.

Seveda gre tu za silno pomoč slovenskih pravnikov, strokovnjakov, ne vem koga še vse. Kot smo videli, so se celo neki biologi vpletali v to, kako prav ima slovenska vlada, ko je treba poklekniti pred Hrvati, sleči

hlače in Evropski skupnosti in ostali skupnosti nastaviti spodnjo polovico hrbta.

Tukaj seveda so bile tudi laži, ki sta jih z velikim veseljem trosila naokoli ameriški odpravnik poslov v Ljubljani in pa švedska veleposlanica. Dopuščam možnost, da sta bila oba uradnika prenizkega ranga, da bi sploh vedela, za kaj gre. Bolj verjetna pa je možnost, da se je zdelo vsem skupaj tako na Švedskem kot v Združenih državah nevredno, tako da se jim ni zdelo niti svojih nižjih uradnikov obveščati o tem, kaj se dogaja "tam doli", nekje na Balkanu. Potem smo dobili to, kar smo dobili. Dobili smo glasovanje o tem, ali ste za Janšo ali ste za Pahorja. Namesto da bi vedeli, da odločamo o domovini. Seveda so pri tem bistveno vlogo igrali mediji, kajti po statističnem pregledu je bilo približno med 80 in 87 % medijev za rešitev gospoda Pahorja, tisto ostalo pa proti. Jaz lahko na svojem primeru povem, kolikokrat je bilo moje izvajanje izrezano iz kakšnih intervjujev in podobnega, tudi na televizijah. Ampak to pač tako je. Mediji pri nas niso več svobodni in delajo tako, kot zahteva vladajoča koalicija. Tega se počasi zaveda tudi Evropska unija, da ne boste mislili, da ne. Tisti mehurčasti milni pokrov nad Slovenijo, kjer so se bleščale mavrične barve, je že počil in se že vidi, kaj je pod njim.

Če gremo še naprej, na nepoznavanje mednarodnega, to se pravi meddržavnega prava, se kaže že v tem, da tudi gospod premier ne ve, da je pred tistimi memorandumi treba določiti predmet spora. Če nimamo določenega predmeta spora, so vsi listki, vsi papirčki, ki jih damo v memorandum, brez teže in brez vrednosti. Kajti tisti papirčki potem grede v korist nasprotni strani. Zakaj? Ker mi nismo določili, o čem se sploh hočemo pravdati in kje hočemo dokazati svojo pravico. Jasno pa je, da je to težko, ker gospoda, veliki pravniki in veliko ministrstvo za zunanje zadeve ne pozna zgodovine. Jasno, na Fakulteti za družbene vede se zgodovine niso učili, ni bila potrebna. Učili so se skrajšano verzijo tistih Marxovih spisov. Zelo skrajšano verzijo. Verjetno celo tisto v obliki stripa. Kajti tudi tistega ne razumejo. Zgodovina je jasna in zgodovinska dejstva so jasna. Zato bi moral tudi tukaj gospod premier vedeti, ko govori o pokrajinah, je treba govoriti o petih pokrajinah, o zgodovinskih pokrajinah, ki so bile nekoč del avstrijskega dela avstro-ogrške monarhije in od katerih je vsaka dežela bila kronska dežela, kar pomeni, da je imela znotraj avstro-ogrške monarhije status federalne države. Tega se naši gospodje ne zavedajo. Seveda ne. Tudi v Kumrovcu jih niso tega naučili. Govorim o Kumrovcu, kajti večina naših mladincev je bila takrat na tistih raznih tečajih hitrega šolanja, tudi zgodovinskega šolanja. Te dežele so bile tiste, ki so tvorile skupno Jugoslavijo. Zavedati se je treba, da Hrvaška ni imela statusa države, ampak je bila zgolj integralni del Madžarske znotraj avstro-ogrške monarhije.

Ko smo šli v skupno državo je celo kralj Aleksander popravil Hrvate in je rekel: "Združili so se v skupno državo slovenske dežele, kraljevina Srbija in kraljevina Črna gora." Hrvaška je kot del Madžarske zaradi vojnega plena bila dodana tej državi. Zato je tudi logično, da madžarski parlament noče ratificirati meje z današnjo Hrvaško. In zato je tudi logično, da novi poslanci tako v Svetu Evrope kot v Zahodnoevropski uniji vlagajo amandmaje, po katerih zahtevajo vrnitev v to stanje in zahtevajo razveljavitev trianonskega sporazuma. Ne več potihoma, tako kot je bilo pred časom, ampak z uradnimi vloženi pisnimi zahtevami. Logično. In če se že Italijani povezujejo s Hrvati, da bi udarili proti Slovincem, zakaj se torej ne bi Slovenci povezali z Madžari, pa da imamo vsaj enega zaveznika pri tej zadevi. Ne. Ker so naši gospodje na Ministrstvu za zunanje zadeve tako pametni, da nič ne razumejo. To je že tisto stanje Petrovega načela, ko greš na vrh na vrh in padeš čez, ampak padeš bistveno bolj globoko, kot je bila tvoja štartna pozicija. Na žalost je to tako v naši ljubi domovini. Bedaki vodijo vse skupaj, bedaki bodo vodili še naprej in bedaki bodo zapeljali vse skupaj v propad. Vse tako kaže. In to je zahtevalo 21,98 odstotka slovenskih ljudi. Namesto da bi zahtevali odločitev, ki je vsaj dvotretjinska, ne, ljudem je vladajoča politika obesila to na hrbet in niti 22 % ljudi se je odločilo, kaj bodo naredili. Jaz pričakujem, da bodo Hrvatje sedaj še z večjim veseljem topli Slovence na turističnih popotovanjih po "lepi njihovi". To se je dogajalo in to se bo dogajalo. Kaj bo pa naša vlada naredila? Verjetno bo gospod Pahor predlagal ali pa bo kakšna stranka teh propulzivnih mladcev iz tistih časov predlagala, da naj bi pravzaprav uvedli še drugi uradni jezik v Slovenijo, to je hrvaščina. In bodo rekli, da je gospod Pahor v Dubrovniku tako lepo čebljal z gospod Kosorjevo v hrvaškem jeziku. Zanimivo pa je, da jaz nisem slišal, da bi Kosorjeva tudi eno slovensko besedo spregovorila v Sloveniji. Mislim, da tudi ko se je zahvalila našemu premierju za čaj, je to namerno naredila s hrvaškim naglasom pri tistem "hvala".

Žalostno je to, da moramo o teh zadevah razpravljati tukaj. Žalostno je to, da se kolegice iz stranke, ki jo drugače izredno cenim, da se tako smeji pri stvari. Jaz bi pričakoval kakšne solze, kajti govorimo o domovini, ki je ne bomo imeli. Ampak seveda bratstvo in edinstvo še vedno tli in se pretaka po žilah nekaterih in še vedno so pripravljeni pozabiti, da imamo svojo državo. Morda jim je tudi žal, da nimamo več skupne države, čeprav moram povedati, da v tistem času je bila skrb za Slovence bistveno večja, kot je skrb naše vlade danes za naše Slovence. To je tragično, da je treba to reči, ampak to je res. Mislim, da tudi marsikateri veteran, ki je obrnil takrat svoje orožje proti okupatorjem, bi ga danes obrnil na drugo stran. Jaz sem že takšen. Ne bi več streljal na ono stran, ampak bi najprej domače izdajalce

pospravil, kajti to je tragično, da lastni ljudje izdajajo našo domovino tako zelo in da jim je za lastno domovino tako malo mar. Lahko bi se česa naučili na Hrvaškem. Lahko bi se naučili njihovega patriotizma. Mi ga razen izjem nimamo. Samo da bo mir, samo da bo lepo, pa samo da ne bo slabše, kot je bilo. To so osnovne fraze, ki jih na žalost poslušamo. Bomo uredili, bomo naredili, vse bomo naredili, samo da boste srečni. In so srečni v Evropi. Zakaj? Zato, ker jim je vseeno za Slovenijo. 90 % ljudi v Evropi ne ve, kje je Slovenija, kaj šele iz kakšnih drugih držav, za njih smo isto kot Bantustan. Namesto da bi naša država naredila, da ne bi bili več to, nas utrjuje v tej poziciji, kajti s hlapčevanjem se ne pride daleč, z neumnostjo še manj. Kadar je pa neumnost povezana s hlapčevanjem, tako kot v primeru naše vladajoče koalicije, nam pa na žalost, kot kaže, grozi prepad in propad.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo ima v imenu poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani!

Točka dnevnega reda je skopa, formalna in se glasi: predlog sklepa o razglasitvi rezultatov referendumu, ki je bil 6. junija. To počnemo danes samo zaradi tega, ker je treba zaokrožiti postopek v skladu z Zakonom o referendumu in ljudski iniciativi in v skladu s Poslovníkom. Sicer je bila razprava o tem, kako naj bi bilo, kakšen naj bi bil sporazum, dolga, polemična, v mnogih delih mogoče pregroba, pa vendarle zaključena. In državljani in državljanke so šli na referendum in se odločili tako, kot so se odločili. Dejstvo je, da so mnogi menili, da referendum ni bil potreben, da bi morala politika vključno z Državnim zborom prevzeti odgovornost in odločiti o sporazumu, tako kot sicer delamo o vseh mednarodnih sporazumih, o ratifikacijah dogovorov in podobno. Zgodilo se je tako, kot se je.

Veseli nas, kljub temu da so bile nekatere napovedi o pritožbah in nepriznavanju rezultatov, da Vrhovno sodišče ni prejelo niti enega ugovora, niti ene pritožbe, in je tudi s tega vidika stvar povsem čista, kakor izhaja tudi iz poročila Republiške volilne komisije, kjer so ugotovljeni rezultati. In rezultat je ta, da mora država Slovenija skupaj z Republiko Hrvaško pripraviti vse potrebno za to, da bomo uresničili tisto, za kar smo se odločili. Nas veseli, da smo izbrali to pot, da smo dobili širši konsenz, da kasneje mogoče ne bi bilo očitkov, češ, da je vladajoča politika vsilila nek način reševanja mejnega vprašanja z Republiko Hrvaško in da smo zato iztržili manj, kot nam pripada, manj, kot si želimo, manj, kot je pošteno, manj, kot je za dve sosedni najmanj pravično. Zato je poleg tega, da smo izbrali način, torej arbitražno sodišče, kot je to določeno s sporazumom, smo določili tudi jasna izhodišča, kaj je tisto, kar se pričakuje oziroma zahteva od arbitražnega sodišča, ko gre

za vsebino reševanja tega vprašanja. Določili smo, da se mora določiti meja na kopnem in morju, določili smo, da se mora določiti stik z odprtim morjem, da se mora omogočiti način dostopa do odprtega morja, ki ga je Slovenija vedno imela, ga ima in ga bo tudi v bodoče po razglasitvi sodbe sodišča.

Danes ni treba, ni prav, da razpravljamo o tem, kaj vse je treba storiti, kaj bodo storili drugi in kaj je tisto, kar še lahko prispevamo kot politiki, kot Državni zbor, poslanci v tem procesu. Mi smo svoje do tega dela opravili, vključno z današnjo razglasitvijo rezultatov. Sedaj so na vrsti drugi. Pričakujemo, da bomo v relativno doglednem času prišli do rezultatov in da bo to vprašanje spravljeno z dnevnega reda vsaj na način, ki ga lahko z optimizmom pričakujemo, torej da bodo ta vprašanja, ki so bila naložena arbitražnemu tribunalu, rešena v zadovoljstvo tako Slovenije kot Hrvaške in mednarodne skupnosti, ki se je v tem primeru zelo angažirala. Sporočila, ki so bila pred in po referendumu, so optimistična in vsi gledajo na demokratičen civiliziran način reševanja odprtih vprašanj kot pozitivno, kar je tudi priznanje slovenski demokraciji, slovenski zrelosti, ko gre za to, da se nekaterih vprašanj hlabro loteva in jih tudi na ustrezen način rešuje.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije bomo predlog sklepa vsekakor podprli, kajti druge izbire in druge možnosti tudi ni, saj so rezultati znani in nihče, razen v politični retoriki, jim ni nasprotoval ali pa jih zrelativiziral ali zmanjševal pomena tega odločanja na referendumu. Podprli bomo predlog sklepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila gospa Janja Klasinc.

JANJA KLASINC: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana generalna sekretarka Vlade, spoštovana državnega sekretarka na Ministrstvu za zunanje zadeve, spoštovani kolegi in kolegice!

Ta točka dnevnega reda, s katero razglašamo odločitev večine slovenskih državljanek in državljanov, ki so se udeležili zakonodajnega referendumu o ratifikaciji Zakona o arbitražnem sporazumu med Slovenijo in sosednjo Hrvaško, lahko zgleda bolj kot formalnost. S tem namreč samo uradno zaključujemo prvo fazo urejanja mejnih vprašanj z Republiko Hrvaško, ki sta jo premierja Pahor in Kosorjeva začela lani na Trakoščanih in ki je rezultirala najprej s podpisom arbitražnega sporazuma obeh predsednikov vlad v Stockholmu novembra lani, potem pa še z ratifikacijo tega sporazuma v parlamentih obeh držav. Slovenija je svojo podporo temu sporazumu dodatno potrdila še na referendumu in njegov pozitivni izid dobiva epilog z današnjo razglasitvijo v Državnem zboru.

Je pa današnja formalna obravnava tega akta razglasitve tudi priložnost za kratko oceno pomena, ki ga sprejetje Zakona o arbitražnem sporazumu prinaša za obe državi. Bili bi slepi, če ne bi opazili, kako so se odnosi med našo in sosednjo državo razbremenili napetosti in sovražnih tonov z obeh strani meje, ki so veli skoraj dve desetletji. Danes prevladuje duh mirnega dogovarjanja o reševanju preteklih nerešenih vprašanj in pa razmišljanja o skupnih projektih v prihodnosti. O tem denimo priča umik tistih slovenskih pridržkov k hrvaškim pogajalskim izhodiščem, ki smo jih imeli samo zaradi nerešene meddržavne meje, in konec koncev tudi zadnje konstruktivno srečanje obeh predsednikov vlad na hrvaškem vrhu v Dubrovniku ter njun dogovor o nadaljevanju pogovorov v Bohinju. To ne pomeni, da so problemi izginili, nikakor. Še vedno jih imamo kar zajeten kup. To tudi ne pomeni, da venomer soglašamo s hrvaško stranjo. Pomeni pa, da se dokončno pogovarjamo tako, kot se morajo pogovarjati sosedi, tako kot se pogovarja in dogovarja ves civiliziran svet. Zato je Slovenija močno pridobila na ugledu v mednarodni skupnosti in pokazala zgled drugim državam na zahodnem Balkanu, kako se lahko po mirni poti rešujejo še tako težka in še tako sporna vprašanja.

V prihodnjih letih lahko pričakujemo, da se bodo s podobnimi mejnimi vprašanji in spori ukvarjale tudi druge države, ki so nastale po razpadu nekdanje Jugoslavije na zahodnem Balkanu. Prav njim bi lahko model arbitražnega sodišča bil dober zgled za mirno reševanje sporov na pregretem Balkanu.

Slovenske volivke in volivci so se vsega naštetega tudi zavedali. Po tistem, ko je Ustavno sodišče ugotovilo, da sporazum ni v nasprotju z ustavo, po naši potrditvi arbitražnega sporazuma na seji Državnega zbora 19. aprila letos, so se za sporazum na referendumu odločili tudi ljudje. Državna volilna komisija je ugotovila, da je večina volivcev, ki so na referendumu veljavno glasovali, glasovala za uveljavitev Zakona o ratifikaciji arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške. Ker referendum predstavlja enega izmed temeljev neposredne demokracije in je izraz volje ljudstva, ga moramo nedvomno spoštovati.

Iz vseh navedenih razlogov bo Poslanska skupina Socialnih demokratov podprla predlagani sklep o razglasitvi odločitve, ki je bila sprejeta že 6. junija letos. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi, predstavniki Vlade!

Danes Državni zbor razglša, da so se volivci na zakonodajnem referendumu z minimalno večino, 51,54 % proti 48,46 %, odločili za uveljavitev Zakona o ratifikaciji arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške, ki ga je Državni zbor sprejel 19. aprila 2010. Razglšamo rezultat referenduma, ki je usodno razdelil Slovenijo pri zadevi, ki bo dolgoročno odločala o usodi Slovenije, o odločitvi, ki bi jo morala vladajoča politika pripraviti tako, da bi združevala in ne delila, saj bodo na podlagi odločitve arbitražnega sodišča po mnenju Ustavnega sodišča nastopile posledice, ki bodo v nasprotju z ustavo. Arbitražno sodišče bo namreč določilo potek meje med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško na kopnem in morju in tako imenovani stik Slovenije z odprtim morjem, ki ne bo določen po načelu pravičnosti. Odločilo bo o stiku z angleškim pojmom "junction", katerega razlaga in pomen tudi danes deli strokovno in politično javnost. Ozemlje Slovenije je bilo določeno s Temeljno ustavno listino, kot to ugotavlja Ustavno sodišče v razsodbi o ustavnosti arbitražnega sporazuma. Arbitražni sporazum predvideva prvenstveno uporabo mednarodnega prava pri določitvi meje na morju, kar bo pomenilo sredinsko črto. Določba o določitvi stika Slovenije z odprtim morjem pa bo prinesla malenkostno korekcijo in določitev variante služnostne poti. Tega se je Ustavno sodišče zavedalo, zato predvideva, da bo odločitev arbitražnega sodišča v nasprotju s Temeljno ustavno listino in bo zato potrebna sprememba slovenske ustave.

Slovensko ozemlje bo torej amputirano. Verjetno se bodo bistveno poslabšale možnosti Slovenije do izkoriščanja statusa pomorske države, prav tako pa se bodo zmanjšale konkurenčne sposobnosti Luke Koper v odnosu do dveh sosednjih konkurenčnih luk, Reke in Trsta. Ta interes sosednjih držav bo pomembno vplival na pritiske na arbitražne sodnike. Temu tveganju bi se bilo moč izogniti, vendar pa je slovenska vlada v odločilnih trenutkih podlegla nekaterim pritiskom in po drugi strani zaupala nestvarnim obljubam. Spomniti se moramo, da sta bila pred arbitražnim sporazumom na mizi dva predloga rešitev, Rehn 1 in Rehn 2. Ker je bil Rehn 1 slab za Slovenijo, je takratna vlada s pripombami dosegla, da je prišel na mizo predlog Rehn 2, ki ga je Hrvaška arogantno zavrnila in prekinila trostranska pogajanja med Slovenijo, Evropsko unijo in Hrvaško. Sledila je blokada odpiranja pogajalskih poglavljev, ker je Hrvaška predložila dokumentacijo, ki je prejudicirala potek meje na morju. Zahteva po umiku prejudecev je bila sicer upravičena, vendar pa bi jo bilo treba izposlovati brez popolne blokade, ki je v mednarodni skupnosti slabo odmevala. Zaradi izredno slabe finančne situacije in reševanja te krize v državi in pritiska dela mednarodne javnosti, ki je podpirala hrvaške zahteve, se je Pahorjeva vlada brez posveta z opozicijo in dovolj tehtnega

razmisleka odločila, da pristane na arbitražo. Po tej odločitvi je hrvaška stran dosegla enostransko izboljšavo osnutka arbitražnega sporazuma, saj je prišlo do spremembe časovne dimenzije, tako da se bo delo arbitražnega sodišča začelo po podpisu pogodbe o pristopu Hrvaške k Evropski uniji. To je celo bistveno slabše od določil v predlogu Rehn 2, ki je predvideval odločitev o meji pred vstopom Hrvaške v Evropsko unijo, kar bi bil realni pritisk na Hrvaško. Prav tako arbitražni sporazum ne vsebuje pogoja določitve meje po načelu pravičnosti *ex aequo et bono*, kar daje arbitražnemu sodišču diskrecijsko pravico, da določi mejo, ki ne bo vsebovala teritorialnega stika slovenskih ozemeljskih voda z mednarodnimi vodami. Upanje, da bo Slovenija uresničila vitalni nacionalni interes po teritorialnem stiku z mednarodnimi vodami, je na trhlih nogah, saj je Hrvaška že v tednu po referendumu začela kazati svoj pravi obraz v zvezi s položajem varčevalcev zagrebške podružnice Ljubljanske banke oziroma z uresničevanjem sukcesijskega sporazuma.

Ker se je Slovenija v 9. členu Arbitražnega sporazuma zavezala, da ne bo storila nobenih korakov, ki bi ovirali hrvaška pogajanja in približevanja Evropski uniji, je to takoj izkoristil guverner narodne banke Hrvaške, gospod Rohatinski, in arogantno zavrnil možnost vstopa slovenskih bank na hrvaški trg pred povračilom dolga, ki ga sukcesijski sporazum, ki ga je Hrvaška ratificirala, uvršča v sukcesijo. Čeprav vlada velika simpatija med predsednikom slovenske vlade in hrvaške vlade, gospodom Pahorjem in gospo Kosorjevo, pa izgleda, da hrvaški snubci ne pripravljajo dote za svojo predsednico, bolj izgleda, da predsednik Pahor snubi slovensko doto in družinsko srebrenino. Čeprav je vprašanje teh varčevalcev rešeno s sukcesijo, ki jo je hrvaška ratificirala 2004. leta, se predsednika vlad še vedno pogajata in gospa Kosorjeva tu ni več kooperativna. Tudi SOPS Hrvaška izvaja samo v delu, ki ji ustreza. Torej nam je lahko jasno, na kakšen način bo Hrvaška obkoljevala arbitražne sodnike in njihov suport. Jadranja, počitnice na otokih in še kaj bo usodno vplivalo na vitalne interese Slovenije, predsednik Vlade pa kljub temu danes prostodušno govori o čestitkah, ki jih prejema, ker se zaveda, da bo takrat, ko bo prišel račun za usodno naivnost, glava bolela druge, predvsem pa zavedne Slovence.

Danes razglšamo sporazum o arbitraži, ki je bil, žal, ratificiran z navadno večino, čeprav bo po črki sporazuma določeno o spremembi teritorija slovenske države.

V Slovenski demokratični stranki se zavedamo usodnosti tega koraka in se tudi sprašujemo, kakšna bo usoda te države ob takšnih lahkomišelnih pristajanjih na izsiljevanja drugih sosedov in kaj to pomeni za slovensko bodočnost. Predlogu sklepa se sicer ne moremo izogniti, v poslanski skupini ga bomo pač vzeli na znanje.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, spoštovani predsedujoči. Spoštovana državna sekretarka, kolegi in kolegice!

Teden dni nazaj sem bil skupaj z nekaterimi drugimi poslanci v Buzetu na srečanju med dvema predsednikoma, med gospodom Türkom in gospodom Josipovičem. Dvorana v Buzetu je bila polna, polna ljudi, polna gospodarstvenikov z obeh strani meje. Vzdušje je bilo seveda prijetno. Večina tamkajšnjih ljudi, ne samo v Buzetu ampak tudi na naši strani meje, se je po tem referendumu oddahnila. Oddahnilo se je tudi obmejno gospodarstvo. V Buzetu je bilo videti skupaj direktorje malih, srednjih, velikih podjetij, predstavnike gospodarskih zbornic, veliko obmejnih županov, seveda tistega župana, ki je zadnji trenutek skočil na nasprotnikov vlak, tistega ni bilo, ampak nihče ga ni pogrešal. Ampak dejstvo je, da je vzdušje bilo pozitivno in brez takega izida referenduma, bi bilo danes bistveno drugače. Izid naknadnega zakonodajnega referenduma 6. junija je bil dejansko razmeroma tesen, a vendar hkrati nedvoumen in zelo jasen. Večina državljanek in državljanov Slovenije, ki se je referendumu udeležila, se je suvereno in demokratično odločila podpreti med vladama podpisan in v Državnem zboru ratificiran sporazum o arbitraži med Slovenijo in Hrvaško. Večina naših državljanek in državljanov meni, da je predvidena arbitražna prava pot za rešitev 19 let trajajočega mejnega spora in je zato zavrgla kot neutemeljene vse skrbi in katastrofistične napovedi nasprotnikov sporazuma.

Prav tako je večina državljanek in državljanov rekla "ne" nestrpnim pozivom in poskusom napenjanja odnosov s sosednjo državo, ki so šli tako daleč, da so nekateri govorili o vojnih razmerah, o okupacijah, o kapitulacijah, o amputacijah ozemlja in tako dalje.

V Poslanski skupini Zares smo vselej odločno podpirali dobre sosedske odnose, strpen dialog, pogajanja, iskanje vzajemno koristnih rešitev in v danih okoliščinah tudi arbitraže. Menimo, da pri rezultatih referenduma ni pomembna le večinska podpora volivcev. Pravo oziroma najbolj zgovorno sporočilo tega referenduma oziroma njegovega izida izhaja iz geografske razporeditve glasov. Najvišja podpora sporazumu je bila prav ob meji, še posebej v tisti obmejni regiji, ki predstavlja srž samega spora. Podpora je bila izrazita na Primorskem, v Ljubljani, v Mariboru, pa tudi v nekaterih drugih delih, ki mejijo s Hrvaško. V slovenski Istri pa je bila podpora sporazumu tako rekoč plebiscitarna, 70 %. Še najbolj na

sami istrski meji in celo med tistimi volivci, ki so se referendumu udeležili iz zaselkov na levem bregu Dragonje. Od petindvajsetih udeleženih krajanov iz tistih zaselkov jih je samo 8 glasovalo proti. In si lahko predstavljate, kdo je glasoval proti: ena družina in nekaj njihovih prijateljev.

Sporočilo je pomembno in ga mora politika dobro razumeti. Če ga ne bo razumela, ne razume Slovenije in ne razume potrebe po normalnih odnosih s sosednjimi državami. Ljudje si želijo rešitev mejnega spora in verjamejo, da je potrjeni sporazum tudi pravičen. Poslanska skupina Zares nima nobenega dvoma. Izid referenduma pozdravlja in pozdravlja vse nadaljnje pobude za izboljšanje razmer in odnosov s sosedi. Seveda pozdravljamo in podpiramo tudi ugotovitveni sklep. Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Danes je točka predlog sklepa o razglasitvi odločitve, ki je bila sprejeta na zakonodajnem referendumu o zakonu o ratifikaciji arbitražnega sporazuma med Slovenijo in Hrvaško, 6. junija, torej pred dobrim mesecem. To je sicer po naši oceni nek formalni sklep, ki ga mora Državni zbor sprejeti, glede na izide referenduma. Pri tem je pa zanimivo to, da imamo na razpolago praktično ogromno časa za to razpravo, pa ne vemo točno, zakaj. Mislim, da bi lahko dali celo 30 minut konkretno za našo poslansko skupino. Ko pa smo pred časom razpravljali o predlogu zakona o ratifikaciji arbitražnega sporazuma, to je bilo 19. aprila, pa smo imeli na razpolago pet minut po poslanski skupini in pa minuto za poslanca. Tega jaz ne razumem in torej ni nobene logične razlage za tak način dela Državnega zbora.

Kot rečeno, gre za formalni sklep, formalno odločitev, formalno ugotovitev, referendum je sicer povedal svoje in pri tem vsaj kakšnih uradnih informacij, da bi bilo karkoli narobe pri štetju glasov ali karkoli drugega, nimamo. In zaradi tega tudi ni dvoma. Kot vedno rečemo, referendum je, odločajo volivci in volivci, pa čeprav z enim glasom več "za" ali, obratno, "proti". Zakaj je bil takšen rezultat, je več razlag, vsaka stran ima svojo razlago. Jaz ne želim danes iti v vsebino, ampak ena od razlag je tudi ta, da so imeli volivke in volivci očitno že vsega dovolj, vsega tega 18-letnega brezplodnega pogajanja oziroma nepogajanja in so se odločili, kot so se odločili.

Kaj sedaj? Najpomembneje je sedaj pripraviti prave verodostojne in trdne dokaze oziroma dokumente, ki bodo ob sposobnih zastopnikih morebiti popravili nekaj tistega, kar

smo z ratifikacijo sporazuma, potrjenega na referendumu, že tako ali tako izgubili. Ob tem se mi pa po današnji predstavitvi kaže sorazmerno velika praznina. Če danes, dober mesec po referendumu, predsednik Vlade nakazuje, da bo objavil javni poziv za zbiranje gradiva oziroma zgodovinskih dejstev, tako sem ga pač razumel, potem kaj prida dokumentacije po naši oceni očitno ni na razpolago. Pa tudi ne vem, ali je že ugotovljeno, ali ste že razčistili, kdo bo imenoval člana arbitražnega sodišča. Vlada ali predsednik države?

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke sicer nimamo razloga, da bi sklepu, ki je rezultat štetja, nasprotovali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Anton Urh.

ANTON URH: Hvala za besedo. Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana gospa državna sekretarka!

Pri tem sklepu gre zgolj za formalno potrditev tistega, kar je bilo izraženo z večinsko voljo na referendumu o arbitražnem sporazumu in kar je v skladu z Zakonom o referendumu in ljudski iniciativi v svojem poročilu ugotovila in potrdila tudi Državna volilna komisija, Vrhovno sodišče pa je to poročilo tudi pravnomočno potrdilo. Poslanci s sklepom samo še potrdimo te ugotovitve. Razglasi se referendumska volja in objavi v Uradnem listu. Ko bodo vse te formalnosti opravljene, pa bodo stekle vse nadaljnje procedure, ki so potrebne, da bo arbitražni sporazum dobil epilog pred tribunalom.

S tem pa bo naše zelo težko in dolgotrajno delo, ki smo ga opravili v prizadevanju pri urejanju naših meja, zaključeno. Menim, da je bilo opravljeno dovolj kvalitetno in bo dobra popotnica tribunalu za sprejetje za nas ugodne in pravične rešitve. Vesel sem tudi, da smo v Poslanski skupini DeSUS in stranki DeSUS, lahko rečem, odločilno pripomogli k pozitivni odločitvi o referendumu. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. V okviru najavljenega časa je možna še razprava prijavljenih poslank in poslancev. Sprašujem, ali želi besedo gospod Franco Juri? (Ne.) Gospod Zmago Jelinčič Plemeniti? (Ne.) Gospod Miran Györek?(Ne.) Gospod Silven Majhenič?

Izvolite, gospod Majhenič, imate besedo.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo.

Ostala mi je samo minutka, pa bi povedal tisto bistveno. Prav bi bilo, da bi zmagala Slovenija, in ni prav, da se je pripeljalo do tega, da so ljudje odločali med Pahorjem in

Janšo. Nepošteno je bilo, da se je odločitev prenesla na državljane, jih razdelila in sprla. Lahko bi politika to zadevo uredila v Državnem zboru z dvotretjinsko večino.

Mislím, da referendum ni bil ravno najbolj korekten. Tisti, ki imajo premoženje na Hrvaškem, so pozivali, da se glasuje "za". Tudi borci NOB so prirejali piknike in pozivali ljudi, da glasujejo "za". Mislím, da je bilo to nekorektno. Seveda so se vsi bali za svoje premoženje na Hrvaškem, ne glede na to, kaj se bo zgodilo s Slovenijo na arbitraži, izgubila bo sigurno nekaj ozemlja. V končni fazi se bo odločalo o slovenski zemlji in morju. Odločalo se bo o našem ozemlju, našem morju, kajti Hrvatje v tem sporu, kot govorimo, nimajo kaj izgubiti. Naša vlada je pokleknila v celoti pod pritisk tujcev in s tem oškodovala Slovenijo za del ozemlja in morja. Čutilo bo to tudi gospodarstvo, kar se bo sigurno pokazalo v letih, ki so pred nami. Spremenil se bo tudi zemljevid. Zgodilo se je tisto, za kar se je zahvalil gospod Pahor ljudem, ki so šli na referendum, da so s svojim glasom "za" prevzeli dokončno odgovornost za ureditev meje. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi besedo mag. Borut Sajovic?
Izvolite.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči za besedo.

Moram reči, da je prav, da smo zgodbo zapeljali in jo nadaljujemo tako, kot je treba. Referendum je pokazal svoje. Kaj so mislili ljudje in kaj so izbirali takrat, ko so se odločali, ve vsak od nas sam, ko je bil v skrinjici. Vesel sem sporočila Slovenk in Slovencev, da želimo zadeve s sosedi reševati, da se želimo sporazumevati, ne pa se v nedogled prepirati in pa zadeve vleči. Vesel sem, da so se odločili tako, kot so se, pozitivno, kar se tiče sporazuma, tisti ob meji, tisti, ki probleme doživljajo, čutijo vsak dan sproti. In če kdo, potem ti zagotovo vedo, kaj je v njihovo dobro. Vesel sem, da tudi v slovenskem parlamentu to odločitev spoštujemo in da se zadeva odvija naprej tako, kot je treba, v dobro medsebojnega gospodarskega sodelovanja, ki mora s tem doživeti nov zagon in nov zamah. In to je to, zaradi česar zadevo podpiram. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Janja Klasinc.

JANJA KLASINC: Spoštovane kolegice in kolegi!

Reagirala bi samo na nekaj današnjih razprav. Mislím, da je današnji dan, tako kot je rekel kolega Jelinčič, sončen, in za razliko od njega mislím, da je lep. On misli, da ni lep. Mislím, da je lepo, da bomo končno potrdili ta arbitražni sporazum tudi uradno, da se bo s tem

nehala 18 let stara zgodovina sporov s sosednjo državo.

Bi pa rada povedala, da ni res, da so se ljudje odločali med vlado Boruta Pahorja in opozicijo, na čelu z Janezom Janšo. Ljudje so dobro vedeli, o čem se odločajo. To je velika poenostavitev teh odločitev, ki so potekale skoraj eno leto v naši državi. Eno leto smo se pogovarjali. Nekaj drugega je, opoziciji gre priznanje, da so uspeli pred referendumom en del slovenskega prebivalstva zvesti. Zmesti v tem, da ljudje niso več vedeli, ali je res tisto, kar govorijo strokovnjaki, skoraj vsi, 99 % mednarodnih pravnikov, ali je res tisto, kar politizirajo politikantski strokovnjaki, v narekovajih, in pa seveda tudi mi poslanci in drugi politiki. Zmedli so jih tako, da je z več kot 65 % podpore na začetku letošnjega leta padla ta podpora na procent, ki smo ga potem doživeli na samem referendumu. Ampak mislim, da to ni pomembno. Pomembno je nekaj, pomembno je, da je bila večina "za". In ta "za" je odprla vrata v novo obdobje. In to ne samo v obdobje, kot sem povedala že prej v uvodu in predstavitvi mnenja Poslanske skupine Socialnih demokratov, ne samo za odnose med obema državama, predvsem mislim, da bi se moralo začeti na tem področju novo obdobje pri nas v Sloveniji. Mi smo zdaj v fazi, kot je že povedal predsednik Vlade, priprave memoranduma. To je zdaj najpomembnejša faza, ki čaka to državo. In upam, da se vsi zavedamo v tej državi, da moramo strniti moči, pripraviti najboljše možne argumente, ki bodo podprli naš prav, ki ga imamo v tem dolgoletnem mejnem sporu, in samo naše sodelovanje in samo naše tvorne razprave in pomoč eden drugemu lahko pripeljejo do dobrega rezultata tudi potem pri razglasitvi sodbe arbitražnega sodišča. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi besedo gospa Državna sekretarka? (Ne.) Zaključujem razpravo o tej točki dnevnega reda. Ugotavljam, da k predlogu sklepa niso bili vloženi amandmaji, zato bo zbor o predlogu sklepa v skladu s časovnim potekom seje zbora odločal danes zvečer, predvidoma ob 23.20, po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Zdaj bi morala biti na vrsti točka dnevnega reda Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu, predsednik odbora me je obvestil, da točka še ni pripravljena. Zaradi tega te točke ne moremo obravnavati. Odbor za promet bo nadaljeval z obravnavo zakona in če bo obravnava na matičnem delovnem telesu zaključena in bo pripravljeno poročilo, bo zbor to točko obravnaval eventualno v četrtek, če pa ne bo pripravljena, jo bo preložil.

Prekinjam zdaj obravnavo točke dnevnega reda o zakonu o letalstvu.

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA – PREDLOG ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SKLADU KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV REPUBLIKE SLOVENIJE.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložil Državni svet. V zvezi s tem predlogom zakona je Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlagal Državnemu zboru sprejetje sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa dajem besedo predsedniku odbora gospodu Francu Bogoviču.

Izvolite, gospod Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Lepo pozdravljeni spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani podpredsednik, spoštovana državna sekretarka!

Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na svoji 21. seji 23. 6. 2010 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje po skrajšanem postopku predložil Državni svet Republike Slovenije.

Kolegij predsednika Državnega zbora je na svoji 59. seji 16. 4. sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. Na odboru so sodelovali predstavniki predlagatelja zakona, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Zakonodajno-pravne službe, Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije in Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije.

Odbor se je seznanil z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona preučila z vidika njegove skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter z zakonodajno-tehničnega vidika. Zakonodajno-pravna služba je podala konkretne pripombe k 1., 2., 4. in 5. členu zakona.

Odboru je bilo posredovano mnenje Vlade z dne 27. 5. 2010, v katerem pojasnjuje razloge, zaradi katerih nasprotuje predlaganim rešitvam. Glede predlaganega prenosa nalog, ki so bile na podlagi 12. člena Zakona o Skladu že prenesene z Zavoda za gozdove na Sklad, in drugih nalog ponovno na Zavod za gozdove Slovenije z namenom učinkovitejšega gospodarjenja z državnimi gozdovi, je Vlada pojasnila, da je rešitev, ki je v tej noveli zakona, racionalna posledica doslej neučinkovite prakse na tem področju, zato bi vrnitev na stanje pred uveljavitvijo Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov pomenila korak nazaj.

Poudarjeno je bilo, da pri tem ne gre za nikakršen prenos javnih nalog, ki jih po zakonu upravlja Zavod za gozdove, temveč izključno za naloge, ki jih je ta doslej pogodbeno proti plačilu izvajal za sklad. Vlada meni, da je upravljanje teh nalog, ki so izvorna pristojnost sklada, učinkovitejše, če jih sklad izvaja sam, za kar je bil doslej kadrovske prešibak, da pa se

posledično izvede prenos delavcev z Zavoda za gozdove na sklad je z organizacijskega, ekonomskega vidika racionalnejša rešitev predvsem zato, ker sklad ne more zaposlovati novih ljudi.

Glede predloga za spremembo oziroma uvedbo nadzornega odbora, ki ga imenuje Državni zbor in s tem v povezavi ukinitve poročanja Vlade enkrat letno Državnemu zboru o delovanju sklada, Vlada pojasnjuje, da veljavni zakon nadzora Državnega zbora nad skladom ni spremenil, okreplila se je le vloga izvršilne veje oblasti, prav Vlada lahko namreč z izvedbenimi ukrepi najbolj pripomore k izvajanju aktivne zemljiške politike.

Glede predlaganega 4. člena, ki ukinja ureditev, na podlagi katere mora sklad prenesti 7 % deleža koncesijske dajatve občinam, v kateri ležijo državnih gozdovi, s katerimi gospodari sklad, tako da koncesijske dajatve od državnih gozdov v celoti pripadajo skladu, Vlada pojasnjuje, da je veljavni zakon opredelil osnove za določitev koncesijske dajatve iz naslova koncesij za izkoriščanje gozdov v lasti države, kar pa se podrobneje opredeli v koncesijskem aktu ter določi odstotek sredstev iz tega naslova, ki pripada občinam.

To vprašanje je bilo vse do uveljavitve zakona o skladu odprto, saj zakon o varstvu okolja, na katerega se glede na podeljevanje koncesij sklicuje tudi do uveljavitve zakona o skladu kmetijskih zemljišč veljavni zakon o skladu. Ta zakon v 164. členu določa, da če koncesijo naravnih dobrin podeli država, pripada del sredstev iz koncesije tudi občini. Sredstva, ki se namenijo občinam iz tega naslova, so namenska, višina dajatve pa je primerljiva z izračuni dela koncesij, ki pripadajo občinam na naravnih dobrinah, kot so voda in rudarske pravice. Na ta zakon so v skladu s poslovníkom bile pozvane do svojega mnenja tudi občine, 9 občin se je odzvalo, ena je zakon podprla, 8 občin pa je nasprotovalo predvsem temu določilu 4. člena.

Po dodatnih pojasnitvah, ki jih je dal tako predlagatelj zakona, potem tudi minister za kmetijstvo mag. Dejan Židan, predstavnik Zakonodajno-pravne službe, predstavniki Kmetijsko-gozdarske zbornice, pa tudi poslanci, smo se člani odbora vključili v razpravo.

Odbor je nato glasoval o sklepu, ki je bil predlagan.

Ta sklep se glasi: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ni primeren za nadaljnjo obravnavo. To je bil predlog, ki ga je podal koalicijski poslanec, in tudi na glasovanju je ta predlog sklepa dobil podporo štirih članov odbora, dva pa sta glasovala proti.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Državnega sveta do predloga sklepa bo predstavil državni svetnik Cvetko Zupančič.

CVETKO ZUPANČIČ: Hvala za besedo, podpredsednik. Pozdravljeni, poslanke in poslanci, predstavniki Vlade in vsi prisotni!

Državni svet je, kot je znano, dal veto na zakon, ki je bil sprejet 18. decembra 2009, glede na to, da ta sprememba Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov ni prinašala kakšne kvalitete, niti ne v samem delovanju sklada niti glede izboljšanja v odnosu na ostale v tem segmentu, ki so bili vključeni v te spremembe zakona.

Naše mnenje je bilo, da ta sprememba zakona prinaša slabitev Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov predvsem finančno. Tudi v obrazložitvi je bilo navedeno, da po letu 2012 sklad postane proračunski uporabnik, glede na to, da se mu odvzame kar nekaj sredstev, ki so zdaj dotekala kot prihodek sklada, od sprejetja tega zakona naprej pa tega ni več. Potem je v nekih čudnih okoliščinah bil s 46 glasovi ta zakon izglasovan in je stopil v veljavo, tako da se določbe novega zakona izvajajo. Vidimo pa, da vse te več ali manj poglobilne spremembe, ki so bile vnesene, dejansko prinašajo težave. Tako mislim, da se v vseh teh poglavjih odpirajo nova vprašanja, neznanke in težave pri izvajanju.

Ključne spremembe, ki jih je k temu zakonu vložil Državni svet, glede na vse, kar sem že navedel, so v naslednjem. Eno je koncesnina občinam, kjer Državni svet meni, da je zadeva sporna zaradi tega, ker prinaša ključni prihodek le nekaj občinam, vsem ostalim občinam pa to dejansko pomeni celo breme, glede na to, da je ta dohodek minimalen, ker pač nimajo državnih skladovih gozdov. Za sam sklad pa to pomeni kar velik izpad dohodka. Potem prenos delavcev z Zavoda za gozdove na Sklad kmetijskih zemljišč, kjer je zadeva podobna. Ravno zdaj se to izvaja, spreminjajo se kadrovske načrte, spreminjajo se finančni načrte in veliko je problemov na zavodu. Zavod se bo celo leto ukvarjal s tem prenosom, dejansko pa svoje prave funkcije ne bo mogel opravljati. In pa seveda nadzor, ki je bil, ne bom rekel transparenten, ampak pregleden, da skoraj bolj pregleden ne bi mogel biti, saj je bil v pristojnosti Državnega zbora, zdaj pa prehaja v pristojnost Vlade, ki pa je ravno tako politično sestavljena, vendar je bistveno manj pregledna za javnost. In naše mnenje je bilo, da bi bilo ta nadzor smiselno vrniti v prejšnje stanje.

Vse navedene spremembe vračajo zadeve v stanje, ki je bilo pred 18.12. 2009. Naše mnenje je, da mora ta država ubrati neko politiko, sprejeti strategijo kmetijstva za prihodnje obdobje. Najprej sprejeti zakon o kmetijskih zemljiščih, imeti neko politiko, kako bo ravnala z zemljišči v prihodnje, in potem šele sprejeti tak zakon o Skladu kmetijskih zemljišč,

ki bi bil dejansko celovit in bi potem tudi videli, kam gredo smernice.

Še enkrat moram reči, da je smiselno, da se ta zakon sprejme, da se stanje vrne nazaj in se potem kot skupna politika pelje tudi politika Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Vlade do predloga sklepa bo predstavila gospa mag. Tanja Strniša, državna sekretarka v Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Izvolite.

MAG. TANJA STRNIŠA: Spoštovani podpredsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Vlada Republike Slovenije je proučila Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, v nadaljevanju predlog zakona o varianti C, ter ugotovila, da predlaganega zakona ne more podpreti.

Vlada se s predlogom ne strinja, ker predlagane spremembe niso v skladu z načelom delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno, niti njegove rešitve oziroma predlogi, ki jih podajajo, v ničemer ne pripomorejo k učinkovitejšemu in bolj ekonomičnemu poslovanju Sklada in udejanjanju ciljev in načel, ki naj bi jim sledil ta zakon.

Celotna vsebina predloga zakona onemogoča uresničevanje poglobljenega cilja Sklada, aktivno in učinkovito izvajanje kmetijsko-gozdarske zemljiške politike ter vrača poslovanje Sklada nazaj na stanje pred uveljavitvijo novele zakona o Skladu z dne 20. februarja 2010, katere cilj je bil med drugim tudi povečati vpliv Vlade na poslovanje Sklada, in s tem posledično z izvedbenimi ukrepi omogočiti gospodarno učinkovitejše in bolj ekonomično upravljanje in razpolaganje s kmetijskimi zemljišči in gozdovi v lasti države. Dejstvo je namreč, da lahko prav Vlada z izvedbenimi ukrepi najbolj pripomore k izvajanju aktivne zemljiške politike. Sklad gospodarji s skoraj 16 % vseh zemljišč v lasti države, od tega kar z 10 % vseh zemljišč v upravljanju, zato je njegova dejavna vloga na tem področju zelo pomembna, toda mogoča le, tako da lahko Vlada na izvedbeni ravni usmerja njegove dejavnosti. Novela zakona o Skladu je s spremembo sestave sveta Sklada odpravila konflikt interesov med zasebnimi interesi članov sveta, ki so predstavniki zakupnikov oziroma koncesionarjev, in javnim interesom, ki ga zasleduje Sklad. Predlog zakona v varianti C pa omenjeni konflikt interesov ponovno vzpostavlja.

Predlagatelj v obrazložitvi med drugim pravi, navajam, "da bi ureditev vrnil v prejšnje stanje, ki je pri gospodarjenju z državnimi gozdovi izvezemalo možnost manipulacije in enostranskih odločitev aktualne oblasti, saj je bilo upravljanje Sklada podrejeno odločitvi

Državnega zbora, prav tako pa je bil določen nadzor Sklada s strani Državnega zbora preko nadzornega odbora." Vendar prav te navedbe glede možnosti manipulacije in enostranskih odločitev aktualne oblasti izpadejo pravzaprav kot politična manipulacija z dejstvi, Državni zbor je namreč politično telo, katerega razmere moči odraža voljo ljudstva, in prav ta Državni zbor je z večino glasov podal mandat aktualni vladi in ji s tem zaupal izvajanje politike njenih nalog. Logična in nesporna posledica torej je, da je Vladi kot organu izvršilne oblasti zaupano izvajanje ustanoviteljskih pravic tudi pri tem javnem zavodu, kot je praksa drugje.

Dejstvo je, da Državnemu zboru Republike Slovenije 39. člen Poslovnika nalaga nadzor nad izvajanjem finančnih načrtov in pravilnosti finančnih izkazov javnih skladov, javnih podjetij in zavodov, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija. Vendar v letošnjem letu sprejeta novela zakona te vrste nadzora nad Skladom ni spremenila, okrepila se je le vloga izvršilne veja oblasti, ki je odgovorna za izvajanje politike.

Vloga Državnega zbora pri nadzoru je namreč tudi z novelo zakona ostala, saj mu mora Vlada najmanj enkrat letno poročati o dejavnostih Sklada in ukrepih, tako kot je to do zdaj počel nadzorni odbor Sklada.

Predlog zakona v varianti C v prehodni in končni določbi določa, da prenehajo veljati določbe o prenosu delavcev, sredstev, arhiva in nalog. Pri tem je treba poudariti, da ne gre za nikakršen prenos javnih nalog, ki jih po zakonu opravlja Zavod za gozdove Slovenije, temveč izključno za naloge, ki jih je do zdaj Zavod pogodbeno, proti plačilu, izvajal za Sklad. Vlada namreč meni, da je opravljanje teh nalog, ki so izvorna pristojnost Sklada, učinkovitejše, če jih Sklad izvaja sam, za kar je bil do zdaj kadrovsko prešibak. Vsebinsko gledano je ta rešitev povsem smiselna, saj razmejuje pristojnosti glede izvajanja javnih nalog, ki jih ima Zavod, ter upravljanja z lastnino, v tem primeru gre za Sklad.

Zato menimo, da je prenehanje veljavnosti teh določb z vidika države v nobenem pogledu ni smiselno. Ta rešitev, ki jo je uveljavila novela zakona, je namreč racionalna posledica doslej neučinkovite prakse na tem področju, zato bi bila vrnitev v prejšnje stanje korak nazaj.

Glede na navedeno, Vlada ne podpira predloga zakona v varianti C in meni, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanske skupine. Stališče Poslanke skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Janko Veber.

JANKO VEBER: Hvala za besedo in lep pozdrav v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

V poslanski skupini ugotavljamo, da želi Državni svet s spremembo in dopolnitvijo zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ohraniti stanje, kot je bilo pred uveljavljeno novelo zakona. Nas pa takšen odnos do sklada preseneča, ker se s tem nadaljuje politika Državnega sveta, ki se očitno podreja v največji meri prav interesu kapitala. Namreč pred tem je Državni svet že dal veto tako na zakon o udeležbi delavcev pri dobičku in tudi na zakon o upravljanju kapitalskih naložb v Republiki Sloveniji. Torej Državni svet si nekako prizadeva za ohranjanje netransparentnosti poslovanja pri kapitalskih naložbah. Če pogledamo, kako je bil sklad organiziran pred spremembo zakona, ugotovimo, da je bil organiziran kot paradržavni sklad, katerega pravzaprav Vlada ni uspela nadzorovati, ampak je bil ta nadzor dodeljen v največji meri prav interesnim skupinam, ki so jih sestavljali bodisi zakupniki kmetijskih zemljišč, koncesionarji v državnih gozdovih in denacionalizacijski upravičenci. Kje je torej pri Državnem svetu interes države oziroma javni interes in kje je ne nazadnje tudi delitev oblasti med Vlado in Državnim zborom? Sprejeti zakon je zelo jasno razdelil vlogo Vlade, ki ima bistveno večji vpliv nad delovanjem sklada in s tem tudi bistveno večjo možnost izvajanja kmetijske zemljiške politike, kot je bilo to mogoče pred uveljavitvijo zakona. Ravno tako Državni zbor ohranja svojo pristojnost nadzora nad delovanjem sklada, in to je tista naloga, ki jo tudi po veljavni zakonodaji Državni zbor ima, da nadzira Vlado, ki mu mora poročati o delovanju sklada.

Poleg tega odnosa, ki se nanaša prav na interes kapitala, ugotavljamo, da Državni svet s to novelo zakona oziroma spremembo in dopolnitvijo zakona želi onemogočiti delitev koncesij iz državnih gozdov med občine in državo. Torej želijo ohraniti nespoštovanje izvajanja zakona o varstvu okolja, ki nalaga delitev koncesij na naravnih dobrinah med občino in državo. Tudi tukaj se odpira vprašanje, zakaj bi Državni svet kot državna inštitucija imel interes, da se ne spoštuje zakon o varstvu okolja in zakaj je večji interes, da se ta sredstva potem znotraj sklada, kjer so do sedaj tudi ostajala, delijo na netransparenten način, na katerega pravzaprav Vlada in Državni zbor nima dovolj velikega vpliva.

Tudi prenos delavcev z Zavoda za gozdove na sklad je posledica tega, ker smo bili opozorjeni, da je premajhen nadzor pri delovanju koncesionarjev v državnih gozdovih in zato je bilo uzakonjeno, da se del zaposlenih z Zavoda za gozdove prezaposli v Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, in to predvsem v tistem delu, za katere je Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov že do sedaj plačeval storitve Zavodu za gozdove. Če bi tudi pri tem prenosu nalog naleteli na težave ali da ne bi bilo mogoče izvajati dovolj uspešnega nadzora, ima po veljavnem zakonu Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

možnost, da določi, na kakšen način se bo ta nadzor s strani zavoda izvajal. Torej je tudi tukaj možnost vplivanja oziroma odločitve Ministrstva za kmetijstvo, da tudi ta del nadzora postane čim bolj učinkovit in uspešen.

S spremembami in dopolnitvami zakona, ki jih predlaga Državni svet, se dejansko vrnemo v stanje, ki je bilo netransparentno in neučinkovito, zato bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov podprli sklep matičnega delovnega telesa, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Robert Hrovat.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana državna sekretarka, državni svetnik, poslanke in poslanci!

Predstavnik predlagatelja spremembe zakona je v uvodu poudaril, da je predlog pripravljen z namenom vzpostaviti stanje pred zadnjo spremembo zakona januarja letos, na katerega je bilo že ob sprejemanju veliko pripomb. Zadnje spremembe zakona o Skladu kmetijskih zemljišč so namreč okrnile funkcijo sklada in oslabile nadzor nad delovanjem. Odpravil se je nadzorni odbor sklada in poročanje o njegovem delu neposredno Državnemu zboru, kar je vsekakor sporno. Delovanje sklada, ki mu je naloženo opravljanje kmetijskih zemljišč in gozdov, ne more in ne sme biti le stvar Vlade, ampak celotne družbe. Predlagatelj želi s spremembo doseči, da se nadzor nad skladom ohrani. Tudi v Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da je bila prejšnja ureditev boljša, saj je zagovarjala boljše razmere za normalno delo in predvsem potreben javni nadzor nad skladom. Že pri prvi obravnavi ob sprejemanju tega zakona smo v Slovenski demokratski stranki opozarjali, da bi bilo prav, da Državni zbor ohrani vlogo imenovalca organov sklada in da ostane v funkciji nadzornika. Tukaj ne gre za vpliv ali nevtiv politike, gre za transparentnost pred javnostjo, gre za razpravo o predlaganih kadrih v Državnem zboru.

Predlagatelj oporeka tudi rešitvam veljavnega zakona v zvezi s koncesinami in prenosu delavcev z Zavoda za gozdove na Sklad kmetijskih zemljišč. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo mnenja, da bodo te veljavne rešitve na dolgi rok kljub vsemu prinesle nekatere pozitivne učinke. Škoda, ker je koalicija s sklepom, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, preprečila možnost amandmajskega popravila predloga zakona, zato bomo v Slovenski demokratski stranki glasovali proti sklepu, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Franci Kek.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Spoštovani!

Državni svet je v Državni zbor vložil zakon, ki je danes pred nami in katerega cilj je okrepiti sodelovanje Sklada z Zavodom za gozdove, kadrovska sestava navedenih organov pa se vrača v prejšnjo stanje. Nadalje, ponovno se vzpostavlja nadzor Državnega zbora nad delom sklada, koncesijske dajatve od državnih gozdov pa v celoti pripadajo skladu.

Vlada je podala negativno mnenje na predlagani zakon, in sicer gre pri prenosu nalog, delavcev, sredstev in arhiva z Zavoda na gozdove na sklad po njenem mnenju za korak nazaj. Pri tem ne gre za nikakršen prenos javnih nalog, ki jih po zakonu opravlja Zavod za gozdove Slovenije, temveč izključno za naloge, ki jih je Zavod za gozdove Slovenije doslej pogodbeno proti plačilu izvajal za sklad. Opravljanje teh nalog, ki so izvorna pristojnost sklada, je učinkovitejše, če jih opravlja sklad sam. Prav tako predlog zakona ukinja ureditev, na podlagi katere mora sklad prenesti 7 % delež koncesijskih dajatev občinam, v katerih ležijo državni gozdovi, s katerimi gospodarja sklad, tako da koncesijske dajatve od državnih gozdov v celoti pripadajo skladu.

V Poslanski skupini Zares smo že od začetka obravnave predloga zakona opozarjali, da so spremembe zakona o kmetijskih zemljiščih nujne, vendar ne v smislu vračanja v preteklost, saj novela, ki je pred nami, stanje zgolj vrača v preteklost in ponovno uvaja stari sistem, ki se je že izkazal za neprimerne in neučinkovitega. Absolutno se zavzemamo za neko boljše inovativno rešitev, kjer bi imela končno več besede stroka in ne politične stranke.

S predlaganimi spremembami zakona o skladu kmetijskih zemljišč so v Poslanski skupini zares ne moremo strinjati, zato zakona ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav še enkrat!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, ki ga je vložil v Državni svet v obravnavo Državnemu zboru, je prišel v istem obdobju, kot smo tudi v Slovenski ljudski stranki predlagali novelo, ki je bila tukaj v Državnem zboru že zavrnjena. Tudi ob pogledu na ta zakon, si nismo delali nobenih utvar, da bo koalicijska sedaj katero od teh določil teh sprememb tudi potrdila. Vsi še vemo, da je tudi na sprejetje prvotnega zakona, osnovnega, padla senca dvoma, sporen je predvsem tisti 46.

glas, ki je, kakor smo videli na koncu, tudi odnesel prejšnjega ministra, ki je ta zakon tudi zagovarjal.

Spremembe, ki so predlagane v tem zakonu, so predvsem tri. Ena je vezana na koncesijske dajatve občinam, naslednja je vezana na organe sklada, predvsem nadzorni odbor, in tretja na prenos zaposlenih z Zavoda za gozdove na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov. Kar se tiče prve finančne posledice, se pravi, da ne bi bile občine upravičene do koncesijskih dajatev, s tem se v Slovenski ljudski stranki ne strinjamo, glede na to, da se je v prvotnem zakonu od tistih 45 % koncesijske dajatve na koncu uvedla ta sprememba, da je sedaj koncesijska dajatev 7 % cene lesa. Ocenjujemo, da je to primernejše in da morajo vsi, ki so odgovorni za koncesijsko dajatev, narediti čim več, da bo ta razlika med ceno lesa in pa stroški čim večja, se pravi, da se bo koncesijska dajatev povečevala. Prav pa je, da tudi občine, kjer ti gozdovi ležijo, dobijo ta delež. Zato smo tudi v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ta člen zakona amandmirali in predlagali, da bi ne bil sprejet.

Z ostalima dvema spremembama, ki jih ta novela prinaša, se v Slovenski ljudski stranki strinjamo. Gre za organe sklada, ponovna uvedba nadzornega odbora. Prepričani smo, da je ta odločitev, za katero nekateri pravijo, da ni politična, ker jo pač predlaga Vlada – ne vem, če je to bolje in če tisto, kar predlaga koalicijska, ki pooseblja Vlado, ni politično – pač ne razumem tega termina, kaj je politično predlaganje, mislim pa, da bi bilo prav, da bi bilo nad premoženjem, ki ga predstavlja 200 tisoč hektarjev gozdov, 50 tisoč hektarjev najboljših kmetijskih zemljišč, da bi bil nadzorni odbor nad tem, ki bi ga imenoval Državni zbor, kateremu je tudi po stari ureditvi bil ta organ tudi dolžan letno podajati poročilo in kot smo v zadnjih letih tudi to poročilo obravnavali tukaj v Državnem zboru. Tisti, ki trdijo in nasprotujejo temu, da bi bil v tem nadzornem odboru tudi kdo, ki upravlja oziroma obdeluje kmetijska zemljišča, dovolite da s tega mesta sporočim, da za nas niso toliko sporna kmetijska zemljišča, kolikor so sporni gozdovi. Takšna ureditev, ki je sedaj v tem zakonu, bo po stališču Slovenske ljudske stranke privedla predvsem do tega, da bodo sedanji koncesijski upravičenci imeli te koncesije tudi v prihodnosti in tukaj mislimo, da bi se v Sloveniji moralo nekaj spremeniti. Zato mislimo, da bi tudi ta organ lahko v nadaljevanju kaj k temu pripomogel, kot je že v preteklih letih s samim zviševanjem koncesijskih dajatev. In običajno vlade dajejo poročila tudi v neki sfrizirani obliki, če smem ta izraz uporabiti, Državnemu zboru v pregled in pa tudi v obravnavo.

Kar se tiče prenosa zaposlenih z Zavoda za gozdove na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov v Slovenski ljudski stranki podpiramo to rešitev, ki jo ta novela zakona predlaga. Se pravi, strinjamo se, da bi bila takšna ureditev, da zaposleni na Zavodu za gozdove, kjer je stroka

zbrana, še naprej opravljajo to dejavnost za sklad, da bi lahko tudi s pogodbo, kjer bi lahko v enem trenutku bistveno več ljudi sodelovalo na terenu, ker ti ljudje poznajo ta teren, se tudi ta nadzor temeljito krepil in se bojimo, da bo ta ureditev, ki je tu predvidena, slabša.

Iz teh razlogov bomo v Slovenski ljudski stranki glasovali proti sklepu, ki je predlagan, se pravi sklepu, da ta zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Se pravi, v enem delu ta zakon podprimo in bi ga z amandmaji z veseljem popravili, če bi to koalicija dopustila.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Anton Urh.

ANTON URH: Hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Predlog zakona, ki je pred nami, v 1. členu določa prenos nalog, ki so bile na podlagi določb 12. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije že prenesene z Zavoda za gozdove Slovenije na sklad, in drugih nalog ponovno na zavod z namenom učinkovitejšega gospodarjenja z državnimi gozdovi. V povezavi s tem se vsi začetni postopki prenosa delavcev, sredstev, arhiva in nalog na podlagi 12. člena novele ustavijo. Morebitni že izpeljani postopki prenosa pa se vrnejo nazaj v stanje pred uveljavitvijo le-teh.

Dejstvo je, da smo z zadnjo novelo tega zakona prenesli naloge, delavce, sredstva in arhiv z zavoda na sklad zaradi racionalizacije in neučinkovite prakse na tem področju. Zato bi po naši oceni vrnitev na stanje pred uveljavitvijo zadnje novele tega zakona pomenilo korak nazaj. Tudi vsebinsko gledano je po naši oceni ta razrešitev povsem smiselna, saj razmejuje pristojnosti glede izvajanja javnih nalog in upravljanja z lastnino. Z vidika učinkovitega gospodarjenja z gozdovi je to popolnoma logična rešitev. Zavodu za gozdove se z zadnjo novelo zakona ni zmanjšala pomembnost pri vlogi, ki jo ima na strokovnem področju. Dobro sodelovanje med obema institucijama je po naši oceni ključnega pomena za učinkovito gospodarjenje z državnimi gozdovi tudi v prihodnje. V obeh primerih gre namreč za državni instituciji, ki si morate prizadevati za iste cilje pri gospodarjenju z državnim premoženjem. Da pa je sodelovanje res korektno, potrjuje tudi pripravljenost obeh partnerjev ter do sedaj že izvedene številne aktivnosti glede prenosa delavcev, sredstev, arhiva in nalog v skladu z določbami 12. člena tega zakona.

Predlog, ki je pred nami, vsebuje tudi določbo, ki uvaja nadzorni odbor, ki ga imenuje Državni zbor, in s tem v povezavi ukinja poročanje Vlade enkrat letno na Državnem zboru o delovanju sklada. Tudi na tej točki v Poslanski skupini DeSUS ne moremo podpreti

predlagatelja, kajti po naši oceni je poročanje Vlade Državnemu zboru poleg drugih prednosti tudi v skladu z načelom delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno. V skladu z zakonom o Vladi Republike Slovenije je namreč Vlada odgovorna Državnemu zboru tudi za izvajanje zakonov in drugih predpisov, ki jih sprejme Državni zbor, ter za celotno delovanje državne uprave. Predlog zakona, ki ga je predložil Državni svet, pa v 4. členu ukinja ureditev, na podlagi katere mora sklad prenesti 7 % delež koncesijskih dajatev občinam, v katerih ležijo državni gozdovi, s katerimi gospodari sklad, tako da koncesijske dajatve od državnih gozdov v celoti pripadajo skladu.

Zadnja novela zakona je namreč opredelila osnovo za določitev koncesijske dajatve iz naslova koncesij za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije, ki pa se podrobneje opredeljuje v koncesijskem aktu ter določi odstotek sredstev, ki iz tega naslova pripada občinam. To vprašanje je bilo namreč vse do tedaj odprto, saj Zakon o varstvu okolja v 164. členu določa, če koncesijo na ravni dobrin podeli država, pripada del sredstev iz koncesije tudi občini. Sredstva, ki se namenjujejo občinam iz tega naslova, so namenska. Višina dajatve glede na razmerje država-občina, pa je primerljiva z izračuni dela koncesije, ki pripadajo občinam, naravnih dobrin, na primer raba vode za proizvodnjo električne energije, rudarske pravice in tako dalje. Zato Vlada tudi tega predloga spremembe ne podpira in tudi na tej točki se v poslanski skupini DeSUS strinjamo z Vlado.

Kot je bilo že moč razbrati iz navedenega, v poslanski skupini DeSUS tega predloga zakona ne podpiramo. Zato bomo podprli sklep matičnega delovnega telesa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani vsi prisotni!

V Slovenski nacionalni stranki nismo bili prav zelo presenečeni, ko smo dobili v roke besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, ki ga je Državnemu zboru poslal v obravnavo Državni svet. V preteklosti smo bili namreč priča kar nekaj zapletom in zelo različnim interpretacijam vsebine nekaterih členov zakona kot tudi samih ciljev, načel in pglavitnih rešitev zakona, ki so bile izpostavljene med obravnavami na sejah matičnega delovnega telesa in Državnega zbora v stališčih zainteresirane javnosti in lokalnih skupnosti, da o zapletih pri glasovanju in

različnih in nemalokrat nesmiselnih interpretacijah le-teh sploh ne govorim.

Popolnoma razumemo kritični pogled Državnega sveta na nekatere rešitve zakona in utemeljitve določenih predlaganih sprememb nekaterih členov. Žal pa moramo istočasno tudi ugotoviti, da je iluzorno pričakovati popolnoma poenoten pogled na določene zakonske rešitve. V mislih imamo predvsem predlagane spremembe 7. člena in 10. člena glede pristojnosti Državnega zbora Republike Slovenije za imenovanje članov nadzornega sveta sklada oziroma dolžnosti poročanja o delovanju sklada in pa tudi obrazložitve in utemeljitve predlagane vsebine člena, ki govori o koncesijskih dajatvah in posledično o iztržku sredstev ter o deležu prihodkov občin, v katerih se nahajajo državni gozdovi. Vsekakor pa je lahko zelo diskutabilna trditev predlagatelja, ko govori o negospodarnosti in neracionalnosti obstoječih rešitev in rušenju temeljnega postulata gozdarstva, to je solidarnosti. Popolnoma se pa strinjamo s temeljnimi načeli, ki jih mora zagotoviti Zakon o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije bodisi v takšni ali drugačni obliki, da bo zagotovljeno celovito gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči in gozdovi, učinkovito in ekonomično gospodarjenje in da bo zagotovljena ustrezna skrb za trajnostno gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči, kmetijami in gozdovi in da se bo sledilo ciljem prilagajanja podnebnim, ekološkimi spremembam, ohranjanja narave in dobrega stanja voda. To so vsekakor univerzalna načela, ki imajo v Državnem zboru in tudi širše nesporni konsenz in poenotenost nas vseh. Vsekakor pa obstajajo različni pogledi glede uresničevanja in poti do realizacije navedenih načel oziroma ciljev predmetnega zakona. Poslanci imamo o tem različna mnenja in poglede. Dejansko ni poenotenega stališča tudi pri vseh poslancih in poslankah znotraj koalicije, kar samo po sebi ni nujno slabo. Do končne odločitve pa mora priti z usklajevanjem stališč in interesov ter z odločanjem, z glasovanjem na koncu, pa četudi s samo enim glasom več "za" ali "proti". Takšno je osnovno pravilo naše parlamentarne demokracije, pa četudi ni idealna, če samo spomnim na znameniti rek Winstona Churchilla: "Takšna parlamentarna demokracija je slaba, ampak žal ni boljše".

Glede na že uvodoma predstavljene zaplete in da bi se izognili kakršnimkoli nesmiselnim interpretacijam glasovanja, smo se v Slovenski nacionalni stranki odločili, da bomo glasovali poslanci naše poslanske skupine vsak po svoji vesti in dobri veri, da bo naš glas prispeval k uresničitvi prej omenjenih glavnih načel zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa. Vsem skupaj prijazen pozdrav, pozdrav gospe sekretarki in pa sodelavki in pa predstavniku Državnega sveta!

S tega mesta in v tej dvorani smo o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov že precej govorili, veliko tudi na odborih in smo v preteklosti ugotovili, da gre za državne gozdove, ne za zasebne, da morajo omogočiti številne javne, socialne funkcije, da morajo biti dostopni vsem. In to je tisto sporočilo, ki ga želimo v Poslanski skupini LDS zagovarjati tudi naprej. Predlagatelj Državni svet ob spremembi tega zakona očita marsikaj. Jaz pa moram reči, da je zakon dobil solidno večino. Podprlo ga je na koncu 46 poslank in poslancev. V tej državi imamo številne zakone, ki veljajo, služijo v praksi in so dobili v tej dvorani bistveno manjšo podporo. Je pa zanimiv razmislek, s katerim se pa ne strinjamo, da Državni svet želi vrniti stanje nekam nazaj, nekam v prejšnje stanje. Kolesa zgodovine in razvoja se nazaj ne vrtijo, vrtijo se pa naprej in tukaj moramo iskati boljše, bolj konstruktivne rešitve.

Prvi osnovni razmislek, zakaj smo sploh prišli do spremembe tega zakona, je bilo preprosto spoznanje, da državni zakoni omogočajo nekaterim bogatenje, da iz državnih gozdov dobivamo vsi skupaj premalo. In če nekdo hoče vrniti stanje v tiste čase, potem mislim, da ni na pravi poti in podpore Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije ne bo dobil.

Odkar so se v mandatu v letih 2006–2007 začele te razprave, najprej na Odboru za kmetijstvo, potem pa tudi v Državnem zboru, iz državnih gozdov izkupiček povečujemo. To je dobro. Zdaj so se vneli prepiri, kako in na kakšen način bomo ta sredstva delili, ali je prava odločitev, da vsem, ne nekaterim, vsem slovenskim občinam, ki imajo na svojem ozemlju državne gozdove, iz te koncesnine dajemo nekaj za vzdrževanje cest: gozdnih, občinskih in ostalih. Seveda je prav, vsakdo, kdor prihaja s podeželja in ve, v kakšnem stanju so te ceste, se bo najbrž strinjal z nami, da je čas za razmislek. Številne od gozdnih cest je treba zapreti z zapornicami in jih odpreti samo takrat, kadar je v njih gospodarsko izkoriščanje. Ostale, ki pa služijo tudi širšemu interesu, športu, rekreaciji, nabiranju kondicij, planinarjenju in še čemu, je pa treba vzpostaviti v boljše stanje. Večina od njih bi si že zdavnaj zaslužila boljše popravila, boljše vzdrževanje namesto neskončno dragih makadamskih popravil, tudi s sodobno trdo asfaltno prevleko in še kaj. V praksi je večina od teh cest, o katerih govorimo, v makadamski izvedbi. In najdražja cesta na svetu je makadamska cesta. Tisto, kar smo nek trenutek že popravili, bo v naslednjih urah huđega vremena vse skupaj voda odnesla. Tudi taki nesmisli, kot se dogajajo, da za vzdrževanje teh cest vozimo pesek z enega konca Slovenije dobesedno na drugega, kajti vse matične občine

namajo peskokopov, pri tem pa trošimo na litre in litre dragega goriva, je seveda nesmiselno.

Naslednji nesmisel je, kdo bi pri nadzoru sklada moral sodelovati. Pomembno je, da je prej in po novi zakonodaji sodeloval Državni zbor v taki ali drugačni obliki, s spremembo zakona pa prevzema odločilno vlogo tudi ministrstvo, z ministrom na čelu. In takrat, kadar je pri poslovanju sklada kaj narobe, imamo s prstom pokazati nekoga, ki je za neustrezno stanje kriv, ne pa tako, kot je bilo zdaj leta in leta, ko je bila zakonodaja in pa upravljanje tega področja fevd ene ali več političnih strank v Sloveniji. Tudi o tem je tekla beseda in je zdaj predlog, kdo je pravi nadzornik. Jaz ne vidim nobene potrebe, da bi slovenske gozdove, njihovo gospodarjenje morala še posebej nadzirati Zadružna zveza Slovenije. Zakaj le ? Saj imamo tam predstavnike Kmetijsko-gozdarske zbornice, ki svoje delo vestno in pošteno opravljajo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanja, to je pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **26. TOČKO DNEVNEGA REDA – OBRAVNAVA PREDLOGA ZA SPREJEM AVTENTIČNE RAZLAGE PRVEGA ODSTAVKA 16.A ČLENA ZAKONA O SKLADU KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV REPUBLIKE SLOVENIJE, URADNI LIST ŠT. 19/10, URADNO PREČIŠČENO BESEDILO UPB2.**

Predlog za sprejem avtentične razlage je v obravnavo zbora predložila skupina petih poslancev, s prvopodpisanim Milanom Gumzarjem.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predstavniku predlagateljev gospodu Milanu Gumzarju.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni predstavnici Vlade, predsedujoči, predstavnik Državnega sveta!

Predlagatelji želimo z avtentično razlago prvega odstavka 16.a člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije jasno zapisati, kaj pomeni beseda "namenila" in kaj datum 20. 7. 2004. V postopku izvajanja določil prvega odstavka 16. člena tega zakona o neodplačnem prenosu zemljišč v last občin v praksi prihaja do problema zaradi nedorečenosti termina "namenila" in različnega tolmačenja le-tega s strani upravičencev na eni strani in Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije na drugi strani.

Problem je širše narave, saj predstavlja oviro za vrnitev zemljišč vsaj 15 slovenskim občinam, ki so spremembe in dopolnitve

prostorskih sestavin planskih aktov sprejele pravočasno, vendar so bili objavljeni v uradnih glasilih, tako da je vakacijski rok zapadel po presečnem datumu iz prvega odstavka 16. a člena tega zakona, to je seveda datum 20. 4. tega leta.

Nezazidana stavba zemljišča, ki so bila s prostorskimi sestavinami občinskega družbenega plana za obdobje od leta 1986 do leta 1990 in s prostorskimi sestavinami občinskega dolgoročnega družbenega plana za obdobje od leta 1986 do leta 2000 namenjena za graditev objektov in so bila do 10. marca 1993. leta družbena lastnina, so po tem datumu pravzaprav brezplačno prišla tudi v last Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije iz naslova občin. Seveda je bil datum 20. 6. 2000 namenjen za graditev objektov.

Iz zgoraj navedenega izhaja, da je zakonodajalec pri ureditvi zakona Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov že v samem 16. a členu zavestno in nedvoumno uredil dve različni situaciji, in sicer je zakonodajalec v prvem odstavku uporabil dikcijo, da je do 20. julija 2004 namenila za graditev objektov, v drugem odstavku pa dikcijo, ki so bila na dan 20. 7. 2004 opredeljena kot nezazidana stavbna zemljišča. Že iz gramatikalne razlage nedvomno izhaja, da je zakonodajalec v prvem primeru predvidel sprejetje akta, v drugem primeru pa njegovo uveljavitev.

Iz vsega navedenega torej izhaja, da je za izpolnjevanje pogojev za prenos nepremičnin po drugem odstavku 16. člena zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov treba uveljaviti akt, za prvi odstavek predmetnega člena pa sprejetje. V nasprotnem primeru bi zakonodajalec namreč tudi v prvem odstavku uporabil enako razlago kot v drugem, pri čemer pa seveda ni tako. Zato predlagatelji predlagamo, da Državni zbor zaradi nejasnosti sprejme predlagano razlago.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Predlog za sprejem avtentične razlage je obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Francu Bogoviču.

FRANC BOGOVIČ: Lep dober dan, spoštovani podpredsednik, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na 12. nujni seji 1. 7. 2010 kot matično delovno telo obravnaval Predlog za sprejem avtentične razlage prvega odstavka 16. a člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, ki ga je Državnemu zboru predlagala skupina poslancev s prvopodpisanim gospodom Milanom Gumzarjem.

Na seji so sodelovali predstavniki predlagatelja, Ministrstva za kmetijstvo,

gozdarstvo in prehrano, Zakonodajno-pravne službe, Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, Kmetijsko-gozdarske zbornice, povabljen je bil pa tudi župan občine Lenart.

Predlagatelj je podrobno kot predhodnik razložil razloge za sprejetje te avtentične razlage, zato tega v tem delu ne bi ponavljal.

Lahko povem, da je Zakonodajno-pravna služba podala svoje mnenje 30. 6. 2010. V tem podrobnem pisnem mnenju Zakonodajno-pravna služba ocenjuje, da je predlagana avtentična razlaga v neskladju s 154. in 155. členom Ustave, saj bi lahko na njeni podlagi pravne posledice prostorskega akta občine nastale pred njegovo uveljavitvijo. Predlagana avtentična razlaga tudi ni mogoča in ni potrebna, kot so dejali v Zakonodajno-pravni službi, saj je določbo prvega odstavka 16. a člena mogoče skladno z ustavo razumeti le tako, da mora prostorski akt, ki določa namembnost, biti uveljavljen do 20. 7. 2004.

V nadaljevanju je svoje mnenje predstavila tudi Vlada, ki meni, da avtentična razlaga ni potrebna, da je zakon dovolj jasen in da zakon sam po sebi govori enako kot predlagatelji avtentične razlage, se pravi, da je 16. a člen zapisan tako, da se vzpostavi ponovno kriterij 57. člena prvotnega zakona o javnih skladih, ki je bil spremenjen julija 2008 in je prekinil določbo, da se zemljišča, ki so bila prvotno zazidljiva, vrnejo občinam po pravilu ex lege, se pravi, občin, v kateri se nahaja. Tako je bilo stališče Vlade v tem delu, kot vidimo, drugačno, kot je bilo stališče Zakonodajno-pravne službe.

Odbor se je seznanil tudi z mnenjem Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki podpira predlog te avtentične razlage.

V nadaljevanju so bila dana pojasnila s strani predlagateljev, ki so utemeljevali, kot je navedeno v obrazložitvi, da je ta avtentična razlaga potrebna, kajti v praksi prihaja do problema, da so na Skladu kmetijskih zemljišč stališča, da se teh zemljišč ne vrača in da je prav, da se Državni zbor do tega opredeli in to zadevo razčisti, kajti po 20. 7. 2004 je bilo praktično že nezakonito, da bi se te spremembe planskih dokumentov ponovno uveljavljale. Res pa je, da nekatere občine takrat še niso imele v uradnih glasilih objavljenih teh dokumentov. To je pojasnila tudi predstavnica Vlade, ki je izjavila, da bo sklad dobil tudi navodilo, kar se tiče izvajanja tega zakona. V nadaljevanju so predstavniki Kmetijsko-gozdarske zbornice podali stališče, da je razlaga nujna, da ne bi prihajalo do različnih tolmačenj omenjenega 16. a člena tega zakona. Tudi s strani Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je bilo izraženo prepričanje, da veljavni zakon ne sme biti diskriminatoren pri vračanju stavbnih zemljišč občinam, kar bi zagotovo bil, če manjše število, se pravi, 15 občin ne bi moglo

slediti osnovnim intencam tega zakona, se pravi, da bi se ta zemljišča vračala. V nadaljevanju seje odbora je svoja stališča pojasnil tudi župan občine Lenart.

Svoja stališča so v razpravi podali tudi poslanke in poslanci, ki so se z veliko večino strinjali, da bi se ta namen, ki je bil v zakonu predlagan, moral tudi izpeljati. Večina poslancev je bila na koncu tudi pri glasovanju na odboru o dveh sklepih takega mnenja. Tako je odbor glasoval o dveh sklepih. Prvi sklep je bil, da Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano meni, da je avtentično razlago prvega odstavka 16. a člena Zakona v skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije treba sprejeti. Takšen sklep je bil s šestimi glasovi potrjen. V nadaljevanju pa je potem tudi odbor glasoval o sklepu, da Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlaga Državnemu zboru, da predlog za sprejem avtentične razlage prvega odstavka 16. a člena Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije sprejme v besedilu, kot ga je predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Milanom Gumzarjem. S sedmimi glasovi "za" in nobenim "proti" je bil ta sklep tudi sprejet.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade. Besedo ima državna sekretarka gospa mag. Tanja Strniša.

MAG. TANJA STRNIŠA: Spoštovani, podpredsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Dovolite mi, da vam predstavim še mnenje Vlade o predlogu skupine poslancev s prvopodpisanim Milanom Gumzarjem za sprejem avtentične razlage prvega odstavka 16.a člena Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

Predlagatelji navajajo, da prihaja do spornega tolmačenja dela besedila prvega odstavka 16.a člena omenjenega zakona, ki določa presečni datum in predstavlja pogoj za prenos zemljišč z države na občine. Predlagatelji izpostavljajo presečni datum v prvem in drugem odstavku 16.a člena zakona. Menijo, da je za izpolnjevanje pogoja za prenos nepremičnin po drugem odstavku 16.a člena potrebna uveljavitev akta, za prvi odstavek 16.a člena pa sprejetje akta. V praksi prihaja do problema zaradi nedorečenosti termina "nameniti" in različnega tolmačenja tega termina s strani upravičenih občin na eni strani in Sklada kmetijskih zemljišč na drugi strani.

Vlada meni, da je avtentična razlaga instrument, ki omogoča zakonodajalcu, da pravno doreče vsebino zakonske določbe, kot jo je že sprejel, in to v okviru njenega prvotnega pomena, tako da je za izvajanje v praksi nesporno jasno, kaj ta zahteva, nikakor pa avtentična razlaga ne sme pomeniti spreminjanja zakona. Taka razlaga zakona ima

praviloma pravne učinke za nazaj, torej od uveljavitve zakona dalje.

Po mnenju Vlade izhaja iz gramatikalne razlage določbe 16.a člena zakona popolnoma nedvoumno, da je zakonodajalec po prvem odstavku 16.a člena zakona zahteval sprejem planskih aktov in ne njegove uveljavitve v presečnem datumu. V drugem odstavku 16.a člena omenjenega zakona pa zahteva, da so zemljišča na dan 20. julija 2004 opredeljena kot nezazidana stavbna zemljišča. Zakon torej po prvem odstavku 16.a člena določa kot pogoj za prenos zemljišč z države na občino sprejem občinskih planov po pristojnih organih občine, v drugem odstavku 16.a člena pa določa kot pogoj za prenos zemljišč z države na občino, da so bila zemljišča s planskimi akti občine do 20. julija 2004 opredeljena kot nezazidana stavbna zemljišča, kar pomeni, da so ti planski akti morali začeti veljati 20. julija 2004. Zakon je torej v tem delu dovolj jasen, zato avtentična razlaga po mnenju Vlade ni potrebna, še več, s pravnega vidika bi bila celo neustrezna.

Dovolite mi, da povzamem. Vlada je proučila predlog za sprejem avtentične razlage prvega odstavka 16.a člena Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Milanom Gumzarjem, ter sprejela mnenje, da avtentična razlaga ni potrebna, ker je zakon dovolj jasen.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Robert Hrovat v imenu Poslanske skupine SDS.

ROBERT HROVAT: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani!

Z uveljavitvijo zakona o Skladu kmetijskih zemljišč s februarjem letošnjega leta smo zaradi nedodelanih določil predlagatelja prišli v situacijo, ko je treba določen člen razlagati prek obvezne avtentične razlage v Državnem zboru. V praksi prihaja do različnih tolmačenj prvega odstavka 16. člena. In glede na to, da sta mnenji Vlade Republike Slovenije in Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora različni, smo v Slovenski demokratični stranki prepričani, da je avtentična razlaga prvega odstavka 16. člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije nujna in upravičena.

Kako določiti nesporni datum, ki bi bila tista točka, na podlagi katere bi se sklepale pogodbe med skladom in občinami o tem, da se lahko nezazidana stavbna zemljišča prenesejo na občine? Kdaj občina nameni zemljišče za gradnjo? Nameni ga takrat, ko je prostorski akt sprejet na občinskem svetu. In to je odločitev občinskega sveta. In pred tem potekajo tako ali tako vsa usklajevanja s posameznimi nosilci urejanja prostora, med katere spada tudi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in

prehrano, ki dejansko mora soglašati s tem, ali se neko zemljišče lahko nameni za gradnjo, ki je bilo prej kmetijsko. Gre torej za odnos med državo in občino. In presečni datum mora biti datum, ko je bil sprejet prostorski akt na občinskem svetu. Je pa zanimivo, da Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora trdi, da avtentična razlaga ni mogoča in da ni potrebna. Vlada pa meni, da razlaga ni potrebna, ker je zakon dovolj jasen. Praksa in izvajanje zakona pa kaže popolnoma drugačno sliko. Gre za eno veliko zmedo, kar je odraz, tako menimo v Slovenski demokratični stranki, slabo pripravljenega zakona.

V Slovenski demokratični stranki bomo podprli sklep o sprejetju avtentične razlage prvega odstavka 16. a člena Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Na vrsti je gospod Vili Trofenik v imenu Poslanske skupine Zares. (Ga ni.) Besedo ima gospod Franc Bogovič v imenu Poslanske skupine SLS.

FRANC BOGOVIČ: Predlog za sprejem avtentične razlage prvega odstavka 16. a člena je posledica tega, da iz besedila predloga za sprejem avtentične razlage izhaja, da v postopku izvajanja določil prvega odstavka 16.a člena zakona o skladu o neodplačnem prenosu zemljišč v last občin v praksi prihaja do problema zaradi nedorečenosti termina "nameniti" in različnega tolmačenja le-tega s strani upravičencev na eni strani in sklada na drugi strani. Problem je po našem mnenju širše narave, saj predstavlja oviro za vrnitev zemljišč vsaj 15 slovenskim občinam, ki so spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin planskih aktov sprejele pravočasno, vendar so bili objavljeni v uradnih glasilih tako, da je vakacijski rok zapadel po presečnem datumu iz prvega odstavka 16.a člena zakona o skladu.

Po mnenju predlagateljev avtentične razlage je zakonodajalec v 16.a členu zakona o skladu zavestno in nedvoumno uredil dve različni situaciji. Tako je v prvem odstavku in v drugem odstavku uporabil različno dikcijo. Že iz gramatikalne razlage nedvoumno izhaja, da je zakonodajalec v prvem primeru predvidel sprejem akta, v drugem pa njegovo uveljavitve. Strinjamo se z mnenjem, da beseda "namenila" pomeni, da so vsi akti, ki so bili v občinah sprejeti do 20. 7. 2004, tudi pravno veljavni, ne glede na to, ali so bili ti akti objavljeni v uradnih listih ali pa v posameznih uradnih glasilih ali medobčinskih glasilih. Menimo, da je za to, da so nekatere občine imele težave, da bi sprejele te akte do 20. 7., možnih več razlogov. Eden izmed njih je, da nekatere občine tudi niso prejele pravočasno sklepa Vlade, s katerim bi lahko vse zakonodajne postopke končale

pravočasno in objavile tudi v uradnih listih oziroma glasilih.

Kot smo sopedlagatelji v sami razlagi napisali, je želja za avtentično razlago pravzaprav dodatno okrepiti podatek, da so vsi prostorski akti, ki so bili sprejeti na mestnih oziroma občinskih svetih do 20. 7. 2004, veljavni in da za vsa tista zemljišča, ki so bila namenjena do 20. 7. 2004 kot stavbna zemljišča, obstaja tudi možnost vrnitve občinam v njihovo razpolaganje.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da stvar ni tako preprosta že zaradi tega, ker si jo očitno tudi pravniki različno tolmačijo, zato je naloga zakonodajalca, da pove, kaj je mislil s tem, ko je sprejel takšno dikcijo zakona. Prepričani smo, da so tudi poslanci, ki so sprejemali ta zakon, z nekim namenom napisali in uporabili to dikcijo "nameniti" za graditev, sicer bi zapisali tako, kot je v drugih dveh odstavkih. Prepričani smo, da je treba tolmačiti ta prvi odstavek 16. člena tako, da tiste občine, ki so do 20. 7. 2004 uredile vse, da tiste občine potem lahko ta zemljišča dobijo nazaj oziroma da se prenesejo nazaj v last tem občinam. Zato bomo podprli sprejem avtentične razlage prvega odstavka 16. a člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov in se na takšen način tudi izognili diskriminatornemu odnosu do nekaterih slovenskih občin.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Anton Urh v imenu Poslanske skupine DeSUS.

ANTON URH: Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini DeSUS bomo podprli sklep matičnega delovnega telesa, s katerim Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlaga Državnemu zboru, da predlog za sprejem avtentične razlage prvega odstavka 16.a člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije sprejme v besedilu, kot ga je predložila skupina poslancev. Naj povem, da smo poslanci DeSUS-a sopodpisniki tega predloga. Predlagatelji smo predlagali avtentično razlago zato, ker v postopku izvajanja določil prvega odstavka 16.a člena tega zakona o neodplačnem prenosu zemljišč v last občin v praksi prihaja do problema zaradi nedorečenosti termina "nameniti" in različnega tolmačenja le-tega s strani upravičencev na eni strani in Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije na drugi strani.

Problem je širše narave, saj predstavlja oviro za vrnitev zemljišč vsaj 15 slovenskim občinam, ki so spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin planskih aktov sprejele pravočasno, vendar so bili objavljeni v uradnih glasilih tako, da je vakacijski rok zapadel po presečnem datumu iz prvega odstavka 16.a člena zakona. Zato smo skupini poslancev

predlagali avtentično razlago določbe prvega odstavka 16.a člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, s katero bi jasno določili, da je treba določbo prvega odstavka 16.a člena zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije razumeti tako, da se na neodplačni način prenesejo v last občine tista zemljišča, za katere je občina do 20. julija 2004 na občinskem svetu sprejela ustrezne spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin občinskih planov, s katerimi je ta zemljišča namenila za graditev objektov.

V Poslanski skupini DeSUS se torej ne moremo strinjati z mnenjem Vlade, da avtentična razlaga ni potrebna. Zato bomo, kot že rečeno, podprli predlog matičnega delovnega telesa in predlagano razlago. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Miran Györek v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani prisotni!

Pričujoči problem oziroma vprašanje sprejema ali nesprejema avtentične razlage prvega odstavka 16. a člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, ki govori o neodplačnem prenosu zemljišč v last občin, predstavlja tipičen primer stare prakse naših nekdanjih zakonodajalcev, takšnih ali drugačnih, ko so se zavestno sprejemali in uzakonjali zakoni oziroma posamezne določbe z namerno tako zastavljeno dikcijo, da je bilo možno vsebino interpretirati na različne načine, po domače rečeno. Marsikateri zakon je bil kot švicarski sir, prestreljen s toliko luknjami, da je bil lahko kar za univerzalno uporabo. In tako sedaj dejansko razpravljamo o podobni zadevi, torej o nedorečenosti termina "nameniti" znotraj konteksta tega člena. Gre za vprašanje različnega tolmačenja spornega pojma, kot ga razumejo upravičenci na eni strani in Sklad kmetijskih zemljišč na drugi strani.

Izvirni greh je dejansko zakonodajalčeva zavesta in namerna dikcija 16.a člena zakona o skladu, kjer se v tem členu urejata dve različni situaciji, tako da v enem odstavku navaja, citiram, "do 20. julija 2004 namenila za graditev objektov", v drugem odstavku pa, "ki so bila na dan 20. julija 2004 opredeljena kot nezazidana stavbna zemljišča". To dejansko pomeni v prvem primeru sprejem akta, v drugem pa njegovo uveljavitev. To istočasno pomeni, da je za izpolnjevanje pogojev za prenos nepremičnin po drugem odstavku 16.a člena predmetnega zakona potrebna uveljavitev akta, za prvi odstavek tega člena pa sprejem akta. Seveda takšno stanje ni normalno, kajti posledično predstavlja oviro za vrnitev zemljišč vsaj petnajstim slovenskim občinam, ki so spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin planskih aktov sprejele

pravočasno, vendar pa objavile v uradnih glasilih z vakacijskim rokom po presečnem datumu iz prvega odstavka tega člena. Takšno nevzdržno stanje oziroma krivično situacijo za prizadete občine je vsekakor potrebno odpraviti bodisi z ustreznim sprejetjem predlagane avtentične razlage, če pa to pravno ne bi bilo vzdržno, pa z noveliranjem ustrezne določbe zakona po hitrem postopku. Zanimiva so različna gledanja in razumevanja nastalega stanja in načina odprave takšne anomalije.

Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora meni, da je predlagana avtentična razlaga celo v neskladju s slovensko ustavo in kot takšna ni mogoča ter da obvezna razlaga ni potrebna. Enakega mnenja je tudi Vlada Republike Slovenije, ki trdi, da razlaga ni potrebna, ker je zakon dovolj jasen. Na drugi strani pa imamo diametralno nasprotno mnenje oziroma sklepe Odbora Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. No in zdaj smo tam, kjer ni muh. Na eni strani diskriminatorska situacija, kar ni vzdržno, na drugi strani pa mnenje pravnikov, torej pristojne stroke, ki ne vidi problema in jim je prav vse kristalno jasno.

Kot nepravnik in poslanec vsekakor zastopam stališče prvih in predlagatelja, saj je treba takšno stanje ustrezno odpraviti, pa če tudi z noveliranjem zakona.

Da zaključim. V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke se bomo odločali po lastni vesti, predvsem pa tako, da se bo odpravila krivična situacija. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo. Še enkrat vsem skupaj prijazen pozdrav!

Če bi bile zadeve pregledne, jasne in pa enostavne, potem na današnjem mestu o tem, kar v praksi povzroča dileme in težave, ne bi govorili. Zato v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije podpiramo prizadevanja našega poslanskega kolega gospoda Gumzarja, da se sprejme obvezna razlaga in se situacija, ki je nejasna, dokončno uredi.

Zagotovo je v življenju in pa v praksi bistveno, kdaj je bila neka odločitev, nek prostorski akt sprejet na občinskem svetu, ne pa, kdaj je bil potem seveda administrativno objavljen v uradnem listu. Vsi, ki se s tem ukvarjamo v praksi, vemo, da marsikdaj zaradi omejenega prostora, zaradi zamude s predčasno najavo ali pa zaradi še kakšnega drugega razloga, to formalno zadevo urediti tisti trenutek, ko bi si to želela občinska uprava, ni mogoče. Vsebinsko je obrazložitev tudi smiselna, kajti če kdo, potem morajo občine imeti možnost razpolaganja in pa upravljanja s

prostorom, z zemljišči sklada in pa države na svojem teritoriju. Zato se nam zdi v tem trenutku in na tem mestu odločitev, da sprejmemo avtentično razlago zakona, prava in pa primerna, da zadeve, ki povzročajo v praksi nejasnosti in težave, v dobro nas vseh, predvsem pa v dobro tudi lokalnih skupnosti, ki se jih to tiče, dokončno uredimo.

Zato bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije predlog za avtentično razlago zakona podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima še gospod Janko Veber v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JANKO VEBER: Lep pozdrav še enkrat v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

Avtentična razlaga 16.a člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije je potrebna zaradi tega, ker Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ne želi podpisovati pogodb o prenosu nezazidanih stavbnih zemljišč na občine, če so sprejele prostorske akte do 20. julija 2004, pač pa meni, da so pripravljene podpisovati pogodbe, če je bil prostorski akt objavljen do tega datuma v Uradnem listu. Čeprav je bil rok 20. julij 2004 uzakonjen na predlog Vlade, torej na predlog predlagatelja, nas takšno stališče Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije preseneča. Objava prostorskega akta je v vsakem primeru, če je bil ta rok določen tudi s strani Vlade, da je treba do 20. julija spremeniti prostorske akte, je objava vedno potem vsaj 15 dni ali v nekem podobnem roku kasnejša. Zato menimo, da je ta datum v zakonu jasen in da je nedvoumno jasno, kdaj se je tudi občina odločila, kdaj je namenila neko zemljišče pozidavi. Ta datum je sprejetje tega prostorskega akta na seji občinskega sveta. Menimo, da je to še posebej pomembno zaradi tega, ker ne gre za odnos do tretjega v prometu z zemljišči, ampak gre za odnos med državo in občino. Zelo jasno je, da občina nameni ta zemljišča sprejetju svojega akta na seji občinskega sveta. Če pa bi šlo za prodajo takšnega zemljišča na trgu, torej nekemu tretjemu, pa je v vsakem primeru res nujno potrebna objava v Uradnem listu.

Menimo, da je avtentična razlaga predvsem zaradi tega, ker rešuje odnos med državo in občino, možna, vendar pa je, glede na to, da je Zakonodajno-pravna služba podala mnenje, iz katerega izhaja, da gre tudi za morebitno neskladnost avtentične razlage z zakonodajo, treba v nadaljevanju spremeniti tudi Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov v tistem delu, ki se nanaša na datum uveljavitve spremembe prostorskega akta.

Zato v Poslanski skupini Socialnih demokratov ne bomo nasprotovali sprejetju avtentične razlage. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev o predlogu za sprejem avtentične razlage. Besedo ima gospod Silven Majhenič. (Ga ni.) Gospod Zmago Jelinčič Plemeniti. (Ga tudi ni.) Gospod Bogdan Barovič. (Ga ni.)

Gospod Milan Gumzar, prosim.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo.

Pravzaprav tako, kot smo v Poslanskem klubu LDS povedali ob predstavitvi stališč, da bomo to avtentično razlago podprli, jo bom tudi osebno in kot predlagatelj podprl predvsem iz naslednjega razloga.

Res je, da je datum 20. 7. 2004, ko je bilo treba sprejeti in tudi objaviti v Uradnem listu, vendar je bilo kar nekaj občin v Sloveniji takšnih, ki so sicer uspele do 20. 7. 2004 sprejeti svoje dolgoročne plane, niso pa jih mogle objaviti oziroma niso jih uspele objaviti, glede na to, da sklepa niso dobili ali pa je prišel prepozno s strani Vlade. Sicer imam pred sabo sklep Vlade, s katerim je 13. 7. eni izmed občin izdala sklep, da je njihov akt usklajen z vsemi predpisi v državi. Zdaj sprašujem, če je bil 13. 7. izdan sklep, kako lahko do 20. 7. sprejmeš in še objaviš v Uradnem listu. Tako da je ta avtentična razlaga nujno potrebna.

Po drugi strani pa je treba tudi povedati, da gre za zemljišča, ki so imela leta 1993 status družbene lastnine, in so bila vsa ta zemljišča takrat v lasti občin. In prav ta zemljišča so lokalne skupnosti oziroma občine brezplačno prenesle nazaj na Sklad kmetijskih zemljišč Republike Slovenije, tako kot je tudi po sedanjem zakonu o kmetijskih zemljiščih treba vsa zemljišča, ki izgubijo status stavbnega zemljišča, brezplačno prenesti nazaj na Sklad kmetijskih zemljišč.

Da je pa s prenosi zemljišč ali pa s tem zakonom nekaj narobe, je treba tudi povedati, da te dni po pooblastilu pravobranilca, ki ga je najel Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, nekatere lovske družine po Sloveniji prejemajo sodbo v imenu ljudstva in se jim odvzemajo tudi tista zemljišča, ki so jih leta 1985 in pozneje od fizičnih oseb odkupili in seveda niso mogli 1985. leta vpisati kot lastninsko pravico, ampak so vpisali kot družbeno lastnino, ker so ta društva oziroma lovske družine bile družbena last.

Da bi občinam omogočili, da čim prej pridejo do teh stavbnih zemljišč in da s tem na nek način tudi spodbudimo prodajo teh zemljišč ali zagotovimo ta zemljišča za nove industrijske obrate in še za kaj drugega, bi bilo treba to identično razlago danes sprejeti. Sicer se pa kot predlagatelj na nek način niti ne bojim, da tega ne bi sprejeli in se tudi zahvaljujem vsem poslanskim skupinam za razumevanje. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic. (Se

odpoveduje.) Želi predstavnica Vlade besedo? (Ne.) Želite še besedo kot predlagatelj, gospod Gumzar? (Ne.) Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo.

Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Ugotavljam, da ne. Zaključujem. Zbor bo o Predlogu za sprejem avtentične razlage ter o besedilu avtentične razlage v skladu s časovnim potekom seje zbora odločal danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA – NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O POROŠTVIH REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAGOTAVLJANJE FINANČNE STABILNOSTI V EVROOBMOČJU, NUJNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade.

Besedo ima gospa Mateja Vraničar, državna sekretarka.

MATEJA VRANIČAR: Spoštovani gospod predsedujoči, spoštovani poslanci, poslanke!

Pred vami je predlog zakona, ki bo omogočil slovensko udeležbo v posebnem mehanizmu finančne pomoči znotraj območja evra. Predlog zakona naslavlja dvoje vprašanj, slovensko udeležbo v posebni finančni družbi, ki jo ustanovijo vse države članice območja evra, hkrati pa omogoča dajanje poročstva za sukcesivne obveznosti omenjene družbe, če in ko bi do njih prišlo. Verjamem, da so nam ekonomski razlogi za vzpostavitev mehanizma vsem dobro znani. Ko je v začetku letošnjega leta zašla v finančne težave ena izmed držav članic območja evra, so finančni trgi nemudoma začeli iskati naslednjo žrtev. In Evropa se je bila primorana soočiti z dejstvom, da žal nima na razpolago učinkovitega mehanizma za morebitno pomoč državam območja evra. Vemo, da je na razpolago svojevrsten mehanizem za plačilno bilančno pomoč državam, ki še niso prevzele evra. Dejansko so tovrstne pomoči trenutno deležne Madžarska, Latvija in Romunija. Ne obstaja pa institucionalna rešitev za pomoč državam, članicam območja evra, kar pomeni, da je bilo treba institucionalno rešitev šele zagotoviti.

Pri tem smo soočeni z več dilemami. Lahko bi skušali pomoč zagotoviti na enak način kot v primeru Grčije. To bi pomenilo takojšnjo in neposredno obveznost nacionalnih proračunov na postavki odobrenih posojil. Lahko bi ustanovili novo družbo z razmeroma visokim kapitalom, kar bi zagotavljalo prvovrstno boniteto, vendar bi to terjalo takojšnja izplačila iz nacionalnih proračunov v obliki kapitalskih

vložkov. Tretja opcija, lahko bi izbrali tretjo obliko, in ta je pred vami, to je posebna družba z razmeroma nizkim kapitalom in z jamstvom držav članic območja evra za njene potencialne obveznosti. V danih okoliščinah smo države članice območja evra soglasno potrdile tovrstni pristop in v skladu z Zakonom o sodelovanju Državnega zbora in Vlade v evropskih zadevah je bil s predlogom seznanjen tudi Državni zbor in izbrani poti ni nasprotoval.

Z namenom udejanjiti sprejeto odločitev v praksi je danes pred vami predlog zakona. Ta ureja kapitalski delež Slovenije v družbi, ki znaša 0.47 %, kolikor znaša delež Slovenije v kapitalu Evropske centralne banke. Družba bo zaradi zagotavljanja finančne stabilnosti v evroobmočju najemala kredite, izdajala dolžniške vrednostne papirje in sklepala druge posle s poroštvom držav članic evroobmočja v skupni višini do največ 440 milijard evrov. Vsaka država članica evroobmočja bo izdala poroštvo za navedene instrumente financiranja v skupnem obsegu do svojega deleža, izračunanega skladno z deležem v kapitalu Evropske centralne banke, kar v primeru Slovenije pomeni poroštvo v obsegu 2 milijardi in 73 milijonov evrov.

Naj v zaključku omenim nekatere pomisleke iz razprave na Odboru za finance, predvsem kar zadeva morebitno ustavno spornost predloga zakona. Želela bi ponovno opozoriti na dejstvo, da je predlagano poroštvo po mnenju predlagatelja povsem skladno z zahtevami 149. člena Ustave. Namen porošstva je jasen, jasno je določen upravičenec, rok, do katerega se poroštvo lahko nameni, in nameni, za katere se lahko uporabi. Predvsem pa je eksplicitna zabeležena višina danega porošstva. Pri tem ne gre zanemariti dejstva, da je zakon v marsičem analogen protikriznim ukrepom v obliki poroštev, kot jih predvideva veljavni 86.a člen Zakona o javnih financah.

Če so bili tisto ukrepi za zagotovitev stabilnosti našega bančnega sistema, so sedaj pred nami ukrepi za zagotovitev stabilnosti območja evra. Če ne želimo vnašati dvoma o privrženosti Slovenije skupni politiki območja evra, predlagam, da Državni zbor omenjeni zakon podpre. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo članici, gospe Renati Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Spoštovani predsedujoči, gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 25. nujni seji dne 8. julija 2010 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o poroštvih Republike Slovenije za zagotavljanje finančne stabilnosti v evroobmočju. Odbor je bil

seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki je predlog proučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom ter v zakonodajnotehničnem pogledu in posreduje pripombe o potrebni presoji skladnosti besedila z ustavo.

Ob tem Zakonodajno-pravna služba med drugim ugotavlja, da je v predmetni zadevi bistvenega pomena njen 149. člen, po katerem so tako krediti v breme države kot poroštva zanje dovoljeni izključno na podlagi zakona. Poleg navedenega služba izpostavlja, da naj bi se poroštvo dalo za vsakokratni program financiranja, za posamezne instrumente financiranja izven programa financiranja ter za finančne posle, medtem ko gre v predlogu za nespecificirano obveznost, za katero bo poroštvo izdajala Vlada, ki bo o tem zgolj četrletno obveščala Državni zbor, čeprav bi ta moral sprejeti zakon o poroštvo.

Ob upoštevanju opozoril Zakonodajno-pravne službe so koalicijske poslanske skupine 8. julija 2010 vložile amandmaje k 3., 4., in 8. členu in k naslovu zakonskega predloga. V začetni obravnavi so bila glede zakonskega besedila predstavljena različna stališča in mnenja in izraženi določeni pomisleki, vendar odbor predlaganega sklepa o preložitvi obravnave predmetnega zakona ni sprejel. Po besedah predstavnice Vlade zakonsko besedilo predstavlja varnostno mrežo članic, ki bi potrebovale pomoč oziroma finančne vire za normalno delovanje, zato naj se potrebni pravni postopki čim prej zaključijo, saj bi bila Slovenija ob izraženi nepodpori med članicami evroobmočja izključena iz možnosti prejemanja predvidene pomoči.

Po izraženem mnenju zakon ni v nasprotju z ustavo, niti z drugimi predpisi, pač pa je enakovreden ostalim tovrstnim sprejetim rešitvam. Predloženi amandmaji koalicijskih skupin, ki jih predlagateljica podpira, skozi zakonsko besedilo določajo poroštvo v edninski obliki. S tem se poroštvo namenja družbi, katere delničarke so države članice evroobmočja za posamezno obveznost in jo bo družba izvajala z namenom financiranja države članice navedenega območja, ki bi zašla v težave.

Hkrati na opisani način besedilo vsebuje vse bistvene elemente konkretne poroštvne obveznosti. Ob obravnavi posameznih členov je odbor sprejel še amandmaje k 4. členu zakonskega predloga, sprejel je amandmaje koalicijskih skupin k 3., 4., 8. in k naslovu zakonskega predloga. Amandmaja Poslanske skupine SDS k 4. členu odbor ni sprejel.

V zaključku je odbor na podlagi 128. člena Poslovnika glasoval o vseh členih zakonskega predloga in jih je sprejel. Glede na sprejete amandmaje, je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni vsi

sprejeti amandmaji. Dopolnjeni predlog zakona pa je tudi sestavni del tega poročila.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Vili Trofenik v imenu Poslanske skupine Zares.

VILI TROFENIK: Lep pozdrav vsem prisotnim!
Hvala za besedo.

Predloženi zakon o poroštvu Republike Slovenije za zagotavljanje finančne stabilnosti v evroobmočju predstavlja odzivno nevarnost, da katera od članic evroobmočja ne bi zmogla na trgu pridobiti zadosti finančnih sredstev. V ta namen članice evroobmočja ustanavljajo posebno družbo z ustanovitvenimi deleži, sorazmernimi z deleži kapitala v Evropski banki. Na tak način bo zagotovljenih 440 milijard evrov za jamstva za najemanje kreditov in izdajanje dolžniških vrednostnih papirjev. Z omenjenim inštrumentom želijo članice evroobmočja preprečiti negativni verižni učinek, ki bi lahko prizadel tudi Slovenijo. S tega vidika omenjeni zakon ni sporen, saj bi negativni verižni učinki močno prizadeli Slovenijo, saj je območje evra ključno za slovenski izvoz. Poleg tega pa omenjeni mehanizem Sloveniji tudi omogoča dostop na finančne trge pod ugodnimi pogoji.

Nedvomno je bil vstop Slovenije v evroobmočje koristen, zato si Slovenija kljub številnim pomislekom ne more privoščiti, da ne bi vstopila v omenjeni mehanizem. Kljub temu pa seveda to ne upravičuje sprejetja z ustavnega vidika potencialno spornega zakona. Obravnavani zakon namreč, poenostavljeno povedano, prenaša na Vlado Republike Slovenije pristojnost Državnega zbora, da z zakonom odloča v skladu s 149. členom Ustave o poroštvih Republike Slovenije.

Ker tudi po sprejetih amandmajih na Odboru za finance ostaja ta temeljna dilema o skladnosti predlaganega zakona z ustavo, se bomo poslanci Poslanske skupine Zares odločali o podpori oziroma nepodpori zakonu po lastni presoji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine SLS.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala za besedo gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Maja 2010 so se predsedniki držav oziroma vlad na zasedanju držav članic evroobmočja zavezali, da bodo ustanovili poseben mehanizem za zagotavljanje finančne pomoči državam članicam evroobmočja, če katera izmed njih ne bi mogla pridobiti zadostnih finančnih sredstev na trgu. Med drugim je bilo dogovorjeno, da bodo države članice območja evro ustanovile posebno družbo, ki bo lahko najemala kredite oziroma izdajala dolžniške

vrednostne papirje z namenom zagotavljanja finančne pomoči v obliki posojil državi članici evroobmočja s poroštvom drugih držav članic območja evra v skupni višini do 440 milijard evrov. Za najemanje kreditov in izdajanje dolžniških vrednostnih papirjev družbe pa bodo države članice evroobmočja izdajale poročila do svojega deleža, izračunanega skladno z deležem v ustanovnem kapitalu Evropske centralne banke. Delež Republike Slovenije v tem mehanizmu poroštev je 0,4711 %, kar pomeni poroštvo v obsegu do dveh milijard evrov, kar je po naši oceni bistveno previsoko breme za Republiko Slovenija.

Naj primeroma navedem nekaj primerov. Dve milijardi evrov je 15 % obstoječega javnega dolga. Dve milijardi evrov je 5 % BDP, dve milijardi evrov je 20 % porabe proračuna za leto 2010. Žal ne vemo, kako se bodo v prihodnje odvijale zadeve glede držav članic evropske monetarne unije. Ne vemo, kaj se bo dogajalo v Španiji, kaj se bo dogajalo na Portugalskem in tako naprej, torej v državah, ki se velikokrat omenjajo kot rizične in kot problematične na področju javnih financ. Evropska unija je za preprečevanje takšnih situacij zapisala jasna pravila, ki se jih mora posamezna država držati, in pogoje, ki jih mora zadovoljevati. Ta pravila najbrž niso bila napisana kar tako, in prav bi bilo, da se upoštevajo in da vsaka država članica teži, da te pogoje in pravila dosledno upošteva in zagotavlja.

Slovenija se ves čas te krize bori ravno za to, da bi upoštevali vsa ta pravila in zagotavljali te pogoje. Največ bomo po naši oceni naredili za to našo skupno denarno valuto ravno takrat, če bomo sami doma fiskalno uredili zadeve tako, da bodo zagotavljale stabilnost skupne evropske valute, ne pa, da bomo morebiti zato, da bomo pomagali drugim, sami sebe spravili v položaj, ko sami ne bomo imeli izhoda. Tega se v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bojimo, še posebej glede na dano fiskalno situacijo, ko sami ne vemo, kakšna prihodnost nas čaka. Pred časom smo z lahkoto potrdili poroštvo v višini 400 milijonov evrov za Grčijo, ki se je znašla v hudi finančni krizi zaradi svojih lastnih neumnosti in predvsem zaradi neodgovornosti do skupnega evroobmočja. Po drugi strani pa naših, torej slovenskih, neumnosti nismo pripravljeno pokrivati. V primeru NLB smo celo zaradi neumnosti, ki so se v banki dogajale, za kazen, ne vem sicer komu, pripravljeno to najpomembnejšo banko prepustiti tujcem.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo zato predlogu zakona nasprotovali, ker menimo, da je breme dveh milijard potencialnih obveznosti za Republiko Slovenijo preprosto previsoko. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša v imenu Poslanske skupine DeSUS.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav velja tudi kolegicam in kolegom!

Tako poslanci DeSUS-a kot verjetno vsi ostali bi zagotovo raje videli, da zakonov s takšno vsebino ne bi imeli pred seboj. Prav tako se gotovo strinjate z menoj, da bi še raje videli, da sploh ne bi prišlo do takšne situacije, ki je povod za tovrstno reagiranje držav članic Evropske unije. Vendar stanje, kakršno je, in posledica je naša dolžnost, glede na obveznosti, ki jih imamo do Evropske unije, ki smo jih ob vstopu prevzeli. Torej je naša dolžnost, da tudi Republika Slovenija prispeva svoj delež za zagotovitev finančne stabilnosti območja, v katerega smo vstopili. V dobrem in zlem, torej kot zakonska zveza, ki temelji na svobodni odločitvi, svobodno smo se odločili za članstvo v Evropski uniji na obojestranski čustveni navezanosti. Verjamete, da smo čustveno navezani, ko gre za dajanje poroštev v tako astronomski višini, seveda ob poznavanju našega javnofinančnega stanja, ki temelji na vzajemnem spoštovanju. Vprašanje, kdo koga spoštuje oziroma nespoštuje, je tukaj na mestu, predvsem ob dejstvu pokrivanja realnega stanja tistega, ki se naj mu pomaga.

Tu mislim konkretno na, lepo rečeno, Helensko republiko, da ne govorimo o spoštovanju zaveze, ki jih je vsaka članica EU ob vstopu sprejela, med katerimi so tudi spoštovanje smernic, direktiv EU, maastrichtskih kriterijev, skrb za stabilno gospodarstvo, za vzdrževanje makroekonomskega ravnotežja, za uravnoteženo fiskalno politiko in sposobnosti odziva, ki temelji na razumevanju, zaupanju in medsebojni pomoči. Ali je gotovo, da gre za medsebojno ali za enkratno pomoč. Skratka zaveza, naj kar preberem člen, ki to ureja z zakonsko zvezo, ki temelji na "svobodni odločitvi skleniti zakonsko zvezo na obojestranski čustveni navezanosti, vzajemnem spoštovanju, razumevanju, zaupanju in medsebojni pomoči v dobrem in slabem". Poudariti moram, da nas posledice sicer ne zavezujejo podati soglasje k temu predlogu koalicijska pogodba, ki smo jo podpisali, prav tako temu v prid ne govorijo dejstva, ki jih vsi naši državljani čutijo na svojih plečih, saj se v izogib še hujšim posledicam finančne krize močno zateguje pas. S proračunom klestimo javno uporabo, trošarine zvišujemo in jih nalagamo na pleča ljudem in gospodarstvu. Kaže se tudi intenca po zniževanju pravic na področju zdravstva. Zakon o krčenju delavskih pravic je že vložjen v zakonodajno proceduro. Na področju sociale in varstva starejših se ne premikajo zadeve. Povečuje se stanarina. Skoraj nimamo več srednjega sloja prebivalcev, saj so le-ti skokovito zdrsnili v nižji sloj, da ne govorim o socialni varnosti ne samo starejših, temveč tudi delavcev, o stopnji brezposelnosti in še bi lahko

našteval. Skoraj prepričan sem, da ga ni junaka, ki bi ostal malodušen ob vsem tem. Obstaja pa še eno golo dejstvo. Kot članica držav evroobmočja je tudi Republika Slovenija zavezana aktivno vstopiti k procesu zagotavljanja finančne stabilnosti in na žalost moramo imeti pred očmi zgolj to golo dejstvo, ko se odločamo o podpori temu zakonu.

Kaj bo, če, Bog pomagaj, po prleško, pride do unovčenja tega poroštv ali pa poroštv, ki smo ga dali Grčijo. Odgovora na to vprašanje poslanci DeSUS-a nimamo, saj si niti ne predstavljamo, kaj bi se zgodilo, če bi se to zgodilo. Hvala lepa.

PODPREDESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Zmago Jelinčič Plemeniti v imenu Poslanske skupine SNS.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Dober dan.

Kar na smeh mi gre, ko poslušam jokanje koalicijskih poslancev, ki bodo na koncu z veseljem potrdili in soglasno potrdili ta zakon, ki je hudičevo slab za Slovenijo.

Zakon je v neskladju z ustavo, je v neskladju z zakonom o javnih financah, je v neskladju z obligacijskim zakonom, da ne bi povedal, da je tudi v neskladju z zakonom o izvrševanju proračuna. Skratka, igramo se z denarjem Slovencev, igramo se z usodo slovenskega naroda in s tem dokazujemo, da na našem finančnem ministrstvu sploh ne razumejo, za kaj gre. Ne razumejo termina poroštv. Poroštv je najbolj zoprni termin v vsem obligacijskem in lastninskem pravu, kajti porok je tisti, ki plačuje grehe tistega, ki ne more vrniti posojila. Samo osel lahko podpiše tako bianko pogodbo, da bo nekemu, ki je od leta 1982, kot je Grčija, ali od leta 1986 kot Španija in Portugalska ali še kasneje Italija in še kakšna druga država goljufal Evropsko unijo, kradel iz njenega proračuna, da bo pa sedaj čez noč postal pošten samo zato, ker je Slovenija podpisala poroštv. Bedarija popolna! Podpisali smo že kredit za Grčijo v višini 400 milijonov evrov, sedaj bomo podpisali, jaz sem prepričan, da bo to sprejeto in da bo koalicija z veseljem, čeprav cvili in joka, to potrdila, bomo podpisali poroštv za 2 milijardi 73 milijonov evrov.

Grčija tistih 400 milijonov evrov pač ne bo mogla vrniti, ker še nikoli ni ničesar vrnila. In ker je Slovenija porok za Grčijo, bodo Sloveniji vzeli 400 milijonov evrov iz tega poroštvnega sklada in dali nazaj 400 milijonov evrov. Ampak teh 400 milijonov evrov, ki jih bodo vrnili, ne bodo vrnili Sloveniji, ampak bodo vrnili Evropi. Evropa bo pa razmišljala, ali bo Sloveniji vrnila vseh 400 milijonov evrov ali bo razparcelirala in vrnila Sloveniji, ne vem, 10 % od te vsote. In tako se bo Slovenija pod nosom obrisala za 400 milijonov, Grčija pa bo odplačala dolg brez ficka, brez enega stotina lastnega vložka. Krasno, krasno! Ali ne bi bilo mogoče bolje, če bi ta denar raje namenili upokojencem, ki so jim

gospodje iz koalicijskih vrst obljubljali po 1000 evrov penzije in danes ne morejo preživeti z 200 ali 300 evri penzije? Ne, mi se moramo pokazati, kako smo dobri do vseh Ciganov, do vseh mogočih deviantnih držav v Evropi, ki so kradle desetletja in desetletja, in zdaj jih bomo mi nagradili. Seveda, Slovenčki, bedaki, bomo plačevali v te sklade in metali denar skozi okno, kot da ga imamo ne vem koliko. Seveda, nekateri gospodje iz koalicijskih strank ga imajo ne vem koliko in ga bodo imeli še več, kajti nihče jim ne stopi na prste. In dovoljujejo se jim vse svinjarije, vse lopovščine. In jaz sodim, da tukaj gre pa za eno lopovščino na nivoju države. Kdo si drzne našim državljanom ukrasti dve milijardi evrov in še nekaj več? Koalicija. In čisto vseeno ji je. Žal pa slovenski davkoplačevalci in državljani ne razumejo, da jih gospodje vlečejo za nos kot ene prašiče. Grozljivo.

Mislím, da je to nedopustno in pri nas tega ne bomo podprli. Zagotovo bodo pa to podprli vsi tisti jokavci, ki sicer hlipajo nad težavami, ampak dajmo jim vseeno, mogoče nam bodo pa kaj nazaj dali, mogoče bo kdo dobil kakšno steklenico uza, da bo potem malo lažje prebolel to izgubo. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa. Vsem skupaj še enkrat prijazen pozdrav! Hvala lepa za besedo. Pozdrav državni sekretarki in sodelavcu!

Jaz moram reči, da smo slišali v teh stališčih veliko zanimivega, pa bi človek rekel, pa saj ni res, ko to vse skupaj poslušá. Jaz sem prepričan, da bi bili danes vsi veliko bolj zadovoljni in veseli, če nam v Državnem zboru o tem poročstvu ne bi bilo treba govoriti, če v svetu ne bi bilo problemov, če ne bi bilo recesije. Ker pa problemi so, jih je treba reševati. In ta predlog zakona je eno od orodij, s katerimi težave v svetu, v Evropi in pa tudi pri nas in tudi nas, sebe, rešujemo.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo podprli Predlog zakona o poročstvih za zagotavljanje finančne stabilnosti v evroobmočju, kajti po našem mnenju gre pri tem zakonu za strateško vprašanje Slovenije kot članice Evropske unije in evrskega območja.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bi želeli opozoriti, da pri tem zakonu ne gre samo za vprašanje Slovenije, čeprav nam mora biti to in nam je v ospredju, temveč za stabilnost celotnega evrskega območja, ki s temi poročstvi skupaj z drugimi članicami vzpostavlja mehanizem izhoda v sili. Kot je bilo na svetu evrske unije 10. maja 2010 dogovorjeno, bodo države članice območja evra ustanovile posebno družbo, ki bo lahko najemala kredite oziroma izdajala dolžniške

vrednostne papirje z namenom zagotavljanja finančne pomoči v obliki posojil državi članici.

V evrski zakonodaji ni pravne podlage, zato moramo države članice vzpostaviti notranje pravne pogoje, kar bomo storili s sprejetjem omenjenega predlaganega zakona. Ta med drugim novoustanovljeni družbi, ki bo plasirala posojila, določa kapitalsko udeležbo Republike Slovenije. V družbi ima vsaka država članica kapitalski delež, kar za Slovenijo pomeni 0,47 %, torej enak delež, kot ga imamo v Evropski centralni banki. Ta novoustanovljena družba European Financial Stability Facility bo za namene zagotavljanja finančne stabilnosti sklepala posle s poročtvom držav članic evroobmočja v skupni višini 440 milijard evrov. Za Slovenijo to pomeni maksimalno vsoto 2 milijardi evrov.

Po pogajanjih z Evropsko komisijo in sodelovanju z Evropsko banko za razvoj bo ta firma sklenila posojilno pogodbo z državo, ki bo za posojilo zaprosila.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije menimo, da so za nas pri tovrstnem mehanizmu najbolj pomembna varovala, in sicer, kot je zapisano, da program financiranja soglasno sprejmejo države dajalke poročstev, odločitev o posameznih izdajah poročstev za instrument financiranja znotraj financiranja pa sprejmejo države dajalke poročstev z dvotretjinsko večino. Kot je bilo danes že slišati različne populiste in tiste, ki apelirajo na negativna čustva državljanov, seveda ne gre za bianko menico, pač pa za, žal, nujen mehanizem, ki ima številne varovalke. Pri tem mehanizmu pa je posebej nujno, da se bo morala država članica, ki bo prejela posojilo od novoustanovljene družbe, zavezati k izvajanju strogega programa ekonomskih politik. Pri tem v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije še posebej apeliramo na Vlado Republike Slovenije, da naj bo pri potrjevanju tovrstnih programov izredno natančna, dosledna in stroga, saj menimo, da lahko države le same, z lastnimi reformami dokončno sanirajo svoje javnofinančne težave. Smo pa v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije še mnenja, da mehanizem predstavlja kratko oziroma srednjeročni ukrep za stabilizacijo kapitalskih trgov in preprečitev dodatnih šokov. Prav tako pa menimo, da morajo temu ukrepu slediti še pomembnejše spremembe na ravni Evropske unije oziroma evrske skupine. Zato je pri tem ukrepu, ki je žal nujen, potrebnega še veliko dela predvsem pa previdnosti in modrosti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bogdan Čepič v imenu Poslanske skupine SD.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav državni sekretarki, kolegice in kolegi!

Zlom banke Lehman Brothers na ameriškem finančnem trgu je pustila mnogo večje posledice, kot smo mnogi pričakovali, in to ne samo na nepremičninskem trgu, ampak tudi na finančnih trgih v svetu in posledično tudi na evropskem finančnem trgu. V Evropi se to kaže predvsem s padanjem vrednosti evra in finančnimi težavami za financiranje potreb države in stabilizacijo svojih finančnih potencialov. Dostopnost do finančnih virov v svetu in Evropi se otežuje, če pa država uspe pridobiti nove finančne vire, pa so ti praviloma izredno dragi, in to posledično pomeni še večje težave za države, ki so v finančnih in tudi gospodarskih težavah.

Zakon o poroštvu Republike Slovenije za zagotavljanje finančne stabilnosti v evroobmočju je v resnici zakon o ohranitvi in stabilizaciji evra. S tem zakonom dejansko želimo povrniti zaupanje v evro kot stabilno in varno valuto zaradi grške dolžniške krize, ki je prva med evropskimi državami občutila vse razsežnosti te finančne in gospodarske krize, kajti razmere na finančnem trgu že kažejo nesorazmerno povečanje pribitkov za zadolževanje nekaterih držav članic območja evra in pojavljajo se tržna tveganja za zadolževanje večjega števila držav. Z vzpostavitvijo tovrstnega mehanizma bodo države članice evroobmočja preprečile morebitni verižni finančni učinek, ki bi negativno vplival tudi na Slovenijo. Velja poudariti, da bi v primeru težav glede dostopa na finančne trge bila tudi Slovenija upravičena do posojil na osnovi tega mehanizma. Območje evro za Slovenijo predstavlja ključni izvozni trg, zato bi morebitna destabilizacija območja skupne valute negativno vplivala na malo in odprto izvozno usmerjeno slovensko gospodarstvo. Slovenija je odvisna od tujih finančnih virov, zato smo občutljivi na spreminjanje pogojev financiranja na mednarodnih finančnih trgih, posebej v razmerah stopnjevanja dolžniških problemov nekaterih držav evroobmočja. Zaradi tega je treba sprejeti predlog zakona, ki bo omogočil sodelovanje Republike Slovenije pri vzpostavitvi posebnega mehanizma z zagotavljanjem finančne stabilnosti območja evra skupaj z drugimi državami članicami območja evra.

Na podlagi odločitve držav članic evra, bodo države članice območja najprej pridobile lastniški in kapitalski delež v novoustanovljeni finančni družbi, ki bo zaradi zagotavljanja finančne stabilnosti v območju evra najemala kredite, izdajala dolžniške vrednostne papirje oziroma sklepala druge posle s poroštvom držav članic območja evra. Poroštvo, ki ga s tem zakonom dajemo je namenjeno novoustanovljeni družbi. Zaradi prvovrstnega zavarovanja, ki ga predstavlja državno poroštvo držav članic območja evra, se predvideva, da bo družba na finančnih trgih z najemanjem kreditov in izdajo dolžniških vrednostnih papirjev, ter sklepanje drugih poslov pridobila sredstva po ugodnejših obrestnih merah, ki jih bo v obliki

posojil dala državi članici območja evra v finančnih težavah. Država članica, ki bo prejela posojilo od družbe, se bo hkrati zavezala k izpolnjevanjem strogega programa ekonomske politike, prilagojenega za vsak posamičen primer, ki ga bo pripravila skupaj z Evropsko komisijo, v sodelovanju z Evropsko centralno banko in Mednarodnim denarnim skladom, s katerim se bo morala strinjati tudi država prejemnica posojila. Torej, ničesar ne bo prepuščeno nekemu naključju, temveč bo temeljito posegalo v notranjo organiziranost vsake države, dobitnice pomoči iz tega sklada, ki bo morala svoje ekonomske politike uskladiti z zahtevami posojilodajalca, vse z namenom, da se tistim, ki bodo dajali poroštva, zagotovi, da se ta poroštva ne bi unovčevala oziroma čim večja varnost teh poroštev. V razpravi na Odboru za finance je bila sicer izpostavljena dilema, ali gre za več poroštev ali za eno. Menimo, da je iz teksta zakona in dopolnil, ki smo jih sprejeli na Odboru za finance, popolnoma jasno, da je to eno poroštvo novoustanovljeni družbi, ki bo kasneje po potrebi financirala države članice. Poraba tega poroštvenga finančnega kapitala pa je sukcesivna glede na potrebe. Upamo lahko, da bo teh potreb čim manj do konca veljavnosti tega zakona, to pa je do 30. 6. 2013, kot velja Zakon o poroštvu. Nova finančna družba bo ob sodelovanju delovne skupine, evroskupine pripravila program financiranja, ki bo vseboval ključne finančne pogoje, torej obrestna mera, ročnost, valuta, pod katerimi lahko družba najema kredite, izdaja dolžniško vrednostne papirje oziroma sklepa druge posle, potrebne za pridobitev sredstev za financiranje posojil, skladno s posojilno pogodbo oziroma programom financiranja. Pogoji, določeni v vsakokratnem programu financiranja, bodo primerljivi s pogoji, določenimi v posojilnimi pogodbami oziroma predvidenimi izplačili posameznih obrokov v okviru posojilne pogodbe, glede na takratne tržne razmere.

Zaradi vsega tega, ker je treba poudariti zaupanje v evro in stabilno finančno okolje v območju evrskega območja, bo Poslanska skupina Socialnih demokratov predlagani zakona tudi podprla.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Zvonko Černač v imenu Poslanske skupine SDS.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovani vsi prisotni!
V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke delimo mnenje s tistim, ki izražajo mnenje, da zakona o poroštvih Republike Slovenije za zagotavljanje finančne stabilnosti v Evropski uniji ni mogoče podpreti oziroma še več, menimo, da je ta zakon treba zavrniti. Zakon je treba zavrniti tako iz formalnih kot iz vsebinskih razlogov. Govorimo o poroštvih v skupni višini 2 milijardi 73 milijonov evrov, kar je, če povemo bolj razumljivo, četrtnina državnega

proračuna na prihodkovni strani. Iz formalnih razlogov zakona ni mogoče podpreti, zaradi tega, ker je v direktnem nasprotju z ustavnimi določbami in z določbami zakonov, ki urejajo javne finance in z Zakonom o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2010. Ustava in zakonodaja jasno in nedvoumno govorita, da mora o vseh poroštvih odločati Državni zbor in to z zakonom. V tem konkretnem primeru temu nismo priča, vsa posamezna poroštva bo odobrvala Vlada, Državni zbor pa bo o teh posameznih elementih samo seznanjen, ne bo pa o njih odločal. Iz teh formalnih razlogov, pa tudi vsebinskih, bi bilo prav sprejeti odlok tega zakona. Ta ni bil sprejet, predlaga se zakon po nujnem postopku. Vprašajmo se, zakaj. Jaz se bojim, da ni na poti, da se nam ne približuje nova država, ena nova Grčija, vendar bo očitno ta obseg, ki ga bo treba v primeru te nove bolne članice Evropske unije zagotavljati, bistveno večji kot je bil v primeru Grčije in zaradi tega verjetno mehanizem, ki je bil uporabljen v primeru Grčije z direktno pomočjo v višini približno 80 milijard evrov, ni zadosten. Evropska unija se loteva vprašanja problematike javnih financ v posameznih državah članicah Evropske unije na napačen način, namesto da bi zdravila vzroke in ozdravila bolezen, zaradi katere je evroobmočje prišlo v posameznih državah do težav, lajša bolečino samo z nekimi aspirini, vemo pa, da glava krepko boli že v kar nekaj državah članicah Evropske unije. Poleg Grčije so to še Portugalska, Španija, Italija itn. Očitno tudi način, ki je uporabljen v tem zakonu, ni primeren, pa tudi ni pravičen. Model, ki je uporabljen s to participativno vlogo posameznih držav članic Evropske unije v deležu, ki je v tem primeru vzet, ne upošteva razvitosti posameznih držav in ne upošteva standarda v posameznih državah, tudi ne upošteva tega, na kakšen način in kako so se posamezne države držale pravil igre, ki jih je predpisala Evropska unija. Slovenija je gotovo bila ena izmed tistih držav, ki je pravila spoštovala v največji možni meri. Ne glede na to pa bo morala prispevati v proporcionalnem deležu enako kot vsi tisti, ki so del problema in ne del rešitve.

Slovenija ni v zavirljivi finančni situaciji. Posebno se je ta poslabšala v zadnjem letu in pol. Državni dolg se je podvojil. Znaša že skoraj 12 milijard evrov, povečuje se s hitrostjo 40 evrov vsako sekundo. Imamo kar nekaj bolnikov v tej državi. Eden največjih je največja državna banka Nova Ljubljanska banka, kjer smo pred nekaj dnevi slišali, da je 250 milijonov evrov predvidene dokapitalizacije samo kaplja v morje. Baje je 10 % portfelja problematičnega. V Državnem zboru ste v tem kratkem mandatu odobrili številna poroštva, samo Sodu v višini okrog 500 milijonov evrov. Prihaja zakon o dodatnih poroštvih za avtocestni program, 300 milijonov evrov, pri čemer se ta sredstva večinoma ne namenjujejo za prepotrebne infrastrukturne objekte, pač pa se namenjujejo za

tisti del, ki se mu reče elektronicizacija oziroma satelitsko cestninjenje. Eden od mojih poslanskih kolegov je pred dnevi dejal, "bolje bi bilo, da sprejmemo zakon o pomoči Ultri, pa ji namenimo 100 milijonov evrov, pa bomo na ta račun še vedno prišparali 68 milijonov evrov". Prihaja zakon o poroštvi za TEŠ 6 v višini cirka milijarde evrov in tako naprej. Skratka, nič kaj obetavne razmere, v katerih sprejemamo 2 milijardi 73 milijonov evrov v nasprotju z veljavno ustavo in zakonom o poroštvi za evropski mehanizem. Edini razlog, zaradi katerega bi bilo treba podpreti ta zakon, je razlog, ki je bil rečen s strani mojega predhodnika, "tudi Slovenija bo lahko upravičena do pomoči iz tega fonda". To je slab razlog. Opozicija meni, da si Slovenija ne bi smela nikoli dovoliti, da pride v situacijo, da bo morala posegati po tem mehanizmu. Tudi tukaj je razlog, da ta zakon zavrnilo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vloženem amandmaju. V razpravo dajem 4. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati?

Gospod mag. Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo vložili amandma k 4. členu. S tem želimo vsaj deloma zakrpati neustavnost in nezakonitost tega predloga, ki je na mizi. Namreč logično je, da se poroštenveni zakoni sklepajo kot dopolnilo na en osnovni dokument, na eno pogodbo, na nek konkretni projekt, s katerim potem država zadaj vstopi kot porok in omogoči financiranje in izvedbo nečesa. V tem konkretnem primeru pravzaprav sploh ne vemo, komu dajemo poroštvo in zakaj. Vemo, da je tu sicer neka družba, ki se bo ukvarjala s finančno stabilnostjo v evro območju, ne vemo pa, ne kateri državi ne za katere konkretne namene bo to poroštvo potrebno, kajti šele vsakokratni program financiranja bo določil konkreten cilj, kamor ta denar gre in za konkretne namene.

Jaz sem prepričan, da ne Ustava ne Zakon o javnih financah ne omogočata tovrstnega pristopa. O tem je bilo že ogromno govora na Odboru za finance. Zakonodajno-pravna služba tega parlamenta je podala izredno jasno odklonilno stališče. Vlada, na čelu z državno sekretarko, je zagovarjala svoj prav in govorila, češ, da je vse v redu in prav. Jaz le nekoliko bolj zaupam Zakonodajno-pravni službi parlamenta, kot pa upogljivim in ubogljivim pravnikom na Vladi, zaradi tega sem v celoti prepričan, da je omenjena rešitev, ko dajemo v bistvu poroštvo za nek mehanizem kot tak neki družbi, ki bo za implementacijo tega mehanizma zadolžena, da je to seveda v nasprotju z našo Ustavo, ki je mimogrede na tem področju izredno stroga in zahtevna. Namreč mi se,

Slovenci, verjetno bojimo raznih poroštev, kreditov kot zvite vrvi, zaradi tega, ker imamo negativne izkušnje iz zgodovine. Vemo, da so se naši eksbratje bivših držav zadolževali v imenu skupne države Jugoslavije do vratu in še čez in seveda o tem smo kot takratni del države zelo malo vedeli, kaj šele, da bi odločali. Zato imamo v slovenski Ustavi razmeroma strogo ureditev glede poroštev države in edino mnenje, tolmačenje tega člena Ustave je podal ugledni finančnik, gospod Arhar, ki je tudi zelo jasno povedal, da se seveda lahko poroštva dajejo z zakonom, ki pa se mora seveda vezati na zelo jasen, zelo znan projekt, ki ima že v štartu znane vse okoliščine in vse okvirje in nenazadnje tudi podroben namen.

Mi, še enkrat, dajemo s tem zakonom poroštvo za, ne vem, finančno stabilnost evroobmočja, kar koli že to pomeni. In odločali bodo drugi o tem našem denarju in lahko nas bo glava bolela, ko bomo pravzaprav izvedeli, zakaj in kam gredo tudi naša poroštva, kot seveda skupna poroštva evroobmočja.

Torej s tem amandmajem želimo izpolniti to vrzel predloga, in sicer da se seveda vsakokratna tranša odobri v parlamentu z zakonom. Torej konkretno, če se bo izkazalo, da je naslednja na vrsti za Grčijo, na primer, Španija, špekuliram, naj mi Španci kot svetovni prvaki oprostijo. Če se bo na tem seznamu znašla Španija, je seveda prav, da ta parlament odobri poroštvo tisti državi, ko bo jasno, kakšen je program financiranja, kakšne so podrobnosti tega reševanja problemov te konkretne države. Zato smo seveda predlagali v 4. členu spremembo, da ta Državni zbor vsakokratni program odobri z zakonom o poroštvu, kar je v skladu z Ustavo in kar je nenazadnje tudi v duhu izvajanja tega mehanizma. S tem delamo precej večjo transparentnost in nenazadnje tudi zagotavljamo tisto ustavno pozicijo parlamenta in pristojnosti parlamenta, da o takih stvareh odločamo v tej dvorani. Namreč, ne morem razumeti, kako vladajoča koalicija, vsaj to je glasovanje na Odboru za finance pokazalo, daje neko biano pooblastilo Vladi, ko se sprejme ta okvir poroštev v višini dobrih dveh milijard, da sama potem ugotavlja in na nek način vodi igro poroštev na posamičnih projektih tega finančnega mehanizma. To je po moji oceni v neskladju, ko govorimo o razmejitvah med pristojnostjo Vlade in Državnega zbora, kajti Ustava jasno prvi, da se poroštvo dovoli le na podlagi zakona. In zakon, vemo, da ga sprejema Državni zbor in da ne more nobenega zakona sprejeti Vlada, lahko samo sprejme predlog in ga posreduje v parlament.

Seveda nas je k tej večji previdnosti pri dajanju poroštev vodila tudi slaba praksa, ki se je izvajala tako v evroobmočju kot verjetno tudi v Evropski uniji. Namreč, vse nove kandidatke države članice, tako za evroobmočje kot za Evropsko unijo so kar nekaj potu prelile, preden so izpolnile vse pogoje in so za njih veljali neki drugi strogi mehanizmi finančne discipline in

odgovornosti do javnih financ, kot pa to sedaj velja za nekatere stare države članice. Po pravilu so te stare države članice bogatejše, z višjim standardom, nenazadnje tudi z daleč višjimi plačami na enotnem notranjem trgu Evropske unije. Skratka, kupna moč teh ljudi je večja in praviloma so te države tudi precej bolj zadolžene in v nekih večjih primanjkljajih, kot se to dogaja, recimo, v Sloveniji in še nekaterih, ki se sedaj borijo za vstop v evroobmočje. Imamo bistveno nižji standard, kakor tudi bistveno nižje osebne dohodke. In sedaj se sprašujemo, ali brezglavo, brez podrobne analize vsakega posamičnega primera lahko neka država, ki je doslej izpolnjevala, ki je resno jemala vse ukrepe za stabilizacijo javnih financ v evroobmočju in tudi širše, torej ali se lahko sedaj ta država vključuje v finančne mehanizme in pomoči državam, ki so se lahko do vseh teh pravil zelo zelo brezbrizno vedle v preteklosti in živijo na bistveno večji nogi, kot živi povprečni Slovenec.

Tu se postavlja tudi vprašanje neke odgovornosti do naših ljudi, do naših davkoplačevalcev in vseh tistih, ki bodo zastavili svoje plače za to poroštvo, saj država – kaj je država? Država smo davkoplačevalci. Mi bomo ta poroštva prej ali slej morali odplačevati in jih vračati. Zastavlja se vprašanje, ali je prav, fer in ali ni treba o vsakem takem primeru posebej diskutirati v tem parlamentu v okviru posameznega poroštvu, da si nenazadnje tudi nalijemo čistega vina, sami sebi in našim ljudem. Menim, da gre naš amandma v tej smeri, da se odgovorneje ravna z javnimi financami in poroštvu.

Prej je kolega Černač v predstavitvi stališč poslanske skupine povedal, koliko nekih poroštev smo že dali in koliko je še napovedanih. Delamo s to našo blagajno, kot da tega denarja ne bo nikoli treba vrniti. Soočeni smo s tem demografskim trendom, da bo verjetno davkoplačevalcev poslej vse manj in manj. Tisti, ki bodo na teh seskih davkov viseli, pa vse več in več. Zatorej sprašujem, kako bomo vse te silne obremenitve javnih financ financirali, če se res tako brezbrizno vedemo, češ, tu je mehanizem, mi smo del ekipe, del evroobmočja, mi moramo zraven. Se strinjам, proučimo, bodimo del ekipe, ampak vedimo se predvsem odgovorno do lastnih ljudi in davkoplačevalcev. Zato vsak mehanizem, vsako shemo preučimo do potankosti, preden se lotimo in preden se obremenimo davkoplačevalce za prihodnje. To je, kako bi rekel, neka rdeča nit, to je bistvo tega amandmaja.

Če kaj Vladi ni po volji v okviru tega amandmaja, ga verjetno, ker procedura to omogoča, še vedno lahko dopolnimo. Vendar Vladi ob tem sprašujem: "Zakaj ta rešitev ni ustrežna?". Mi lahko z zakonom damo jasen signal, da je Slovenija del tega mehanizma. Hkrati damo pa tudi jasen signal Sloveniji kot taki, da bomo ob vsakem primeru razpravljali o tem v parlamentu in odobrili poroštvo, ali pa tudi

ne, od primera do primera. Mislim, da je to najmanj, kar bi lahko zahtevali. In res ne razumem Vlade, da ne gre tu naproti tako stališču Zakonodajno-pravne službe kot nenazadnje tudi opozicije. In če je premier Pahor resno mislil včeraj, ko je napovedoval neko sodelovanje, neko iskanje rešitev, ja, kje ni boljšega primera kot v iskanju skupnih rešitev. V opoziciji smo neštetokrat povedali, kaj si želimo in kaj si predstavljamo pri tem zakonu, pa nismo bili deležni niti enega telefonskega klica iz kabineta predsednika ali z Ministrstva za finance, da bi uskladili tako pomembno stvar, kot je poroštvo za 2 milijardi evrov. Upam, da ne boste iskali porošstva pri tem, ali bomo cepili pse, ne vem, enkrat na leto ali enkrat na tri četrt leta. To je pomembno, ampak verjetno veliko manj kot pa poroštvo za 2 milijardi evrov.

Torej, pamet, bi rekel, v glavo in nekoliko bolj odgovorno do tega. Seveda bo naša odločitev glede podpore tej rešitvi zelo odvisna od stališča Vlade in podpore temu amandmaju.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospa državna sekretarka.

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa.

Dovolite mi, da odgovorim na nekaj vprašanj in stališč, ki so bila izražena v dosedanji razpravi.

Za začetek naj povem, podobno kot sem povedala že na Odboru za finance in monetarno politiko, da predlaganemu amandmaju nasprotujemo oziroma ga ne podpiramo.

Predlagani amandma pomeni podaljšanje postopka odobravanja posamezne tranše porošstva in pomeni odstop od dosedanje prakse v podobnih primerih. Ni zanemarljivo dejstvo tudi to, da bi v primeru, ko bi vsaka posamezna tranša bila pogojena z odločitvijo nacionalnega parlamenta, to podražilo najmanjše kreditov za družbo. Še enkrat poudarjam, porošstva dajemo družbi in ne posamezni državi članici, ki se znajde v težavah.

Neskladnost z obstoječo prakso. Že v uvodu sem opozorila na 86.a člen Zakona o javnih financah. Ta 86.a člen je bil sprejet konec leta 2008, ravno ob prehodu oblasti prejšnje vlade na novo vlado. Predlog zakona je bil predlagan še s strani prejšnje vlade, potrjen pa je bil v Državnem zboru že po imenovanju nove vlade. Naj opozorim, da 86.a člen Zakona o javnih financah prinaša poroštvo v višini 12 milijard evrov. In Vlada ima v skladu s 86.a členom pooblastilo, da to poroštvo v višini 12 milijard evrov lahko uporabi oziroma posamezno tranšo odobri glede na potrebe za zagotavljanje finančne stabilnosti slovenskega finančnega trga. Ravno tako kot v primeru tega predloga zakona tudi po 86.a členu Zakona o javnih financah poroštvo, dano na tej podlagi, ni vključeno v obseg celotnih poroštev, ki se določijo z Zakonom o izvrševanju proračuna.

Še nekaj besed v zvezi z ustavnostjo oziroma neustavnostjo predlaganega zakona. Ustava pravi v 149. členu, da se krediti oziroma porošstva v breme države lahko odobravajo le na podlagi zakona. Zakon je pred nami in s tem predlogom zakona uvajamo poroštvo v maksimalni možni višini dveh milijard in 73 milijonov evrov. V 4. členu pa določamo, da koriščenje sredstev na osnovi porošstva, spremenjena diktacija je bila dogovorjena na Odboru za finance, Vlada odobrava posamezno tranšo, pa tudi v tem primeru ne sama, ampak na podlagi Zakona o sodelovanju med Vlado in Državnim zborom pri odločitvi sodeluje Državni zbor. Ne glede na to je s predlaganim zakonom omogočeno sodelovanje Državnega zbora tudi v nadaljnjih korakih, da ne omenjam še vseh drugih korakov, ki bodo potrebni in ki bodo zavarovali tudi povračilo danega porošstva oziroma poplačilo s strani same družbe in bodo usklajeni za posamezno tranšo na nivoju evropskih inštitucij.

Poudarjamo odgovornost do državljanov oziroma do slovenskih davkoplačevalcev. Verjetno v okviru te odgovornosti sodi tudi odgovornost za skupno valuto, čeprav ne neposredno v okviru sredstev proračuna pa vendarle brez trdne evropske valute, katerega sestavni del je tudi Slovenija, tudi odgovornosti do slovenskih davkoplačevalcev, pa naj bodo državljanji ali pa podjetja, ni. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Kdo želi razpravljati? Prijava teče.

Gospod Bogdan Čepič, izvolite.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo.

Sam amandmaja, ki ga je predlagala Slovenska demokratska stranka, ne bom podprl. Podoben oziroma isti amandma smo že imeli na odboru in ga nismo podprli, predvsem zaradi tega, ker so bili argumenti, zakaj ne in kako spremeniti zakon v 3. in 4. členu, močnejši od tega argumenta, predvsem je šlo za to, da zdaj ne dajemo porošstva, ampak dajemo poroštvo in to eni organizaciji, enemu podjetju, eni ustanovi, ki jo s tem zakonom tudi ustanovljamo. Namreč, ta zakon ima tri dele, bi lahko temu rekli, prvi del je ustanovitev družbe, drugi del je kapitalizacija te družbe in tretji del je poroštvni kapital, ki ga prenašamo v to družbo, zato da bo lahko s svojimi finančnimi mehanizmi napravila evro bolj stabilen, kot je sedaj in zato, da bo območje evra, katerega uporaba in odgovornost za uporabo le-tega je tudi v Sloveniji, bolj stabilno, da ne bo prihajalo do nihanj.

Druga stvar je, da smo imeli nekaj pripomb, kako sodelovanje Državnega zbora pri porabi teh poroštvnih sredstev vključiti. In mislim, da je diktacija, ki smo jo vpeljali v 4. člen zakona, da koriščenje sredstev na osnovi porošstva po tem zakonu odobri Vlada Republike Slovenije za vsakokratni program financiranja, ki ga soglasno sprejmejo sodelujoče države

članice euroobmočja. Pri sprejemanju vsakokratnega programa financiranja Vlada Republike Slovenije in Državni zbor sodelujeta v skladu z Zakonom o sodelovanju med Vlado Republike Slovenije in Državnim zborom v zadevah EU. Reševanja in stabilizacija evro valute je stvar EU-ja in mislim, da je to prava stvar, kako in na kakšen način se lahko sodeluje. V tem procesu sodelujeta vsaj dva odbora, lahko Odbor za finance kot zainteresirano delovno telo in Odbor za zadeve Evropske unije kot matično delovno telo, ki daje soglasja in mnenja k predlaganim stvarim, tako da tukaj v tem primeru parlament ni izključen, nasprotno, nekaj poroštev smo že v Državnem zboru sprejeli, mislim, da za dve, dve in pol milijardi, ki so po vsebini, ti poroštevni zakoni, približno takšni kot to, odobrili smo kvoto, odobrili smo namen teh sredstev, kar je tudi s tem zakonom opredeljeno, ne pa komu in na kakšen način. Pooblastili smo finančno ustanovo, banko v državni lasti, SID banko, da izpeljuje določene stvari, niti Vlada tega ne bo delala, ampak dela seveda pooblaščenca finančna inštitucija. V tem zakonu, ker gre pač za znatna sredstva in ker gre za sredstva v okviru Evropske unije, imamo še vedno možnost oziroma imamo vključeno tako Vlado kot Državni zbor, da bosta o vsakokratnem programu financiranja soodločala in odločala. Zato seveda ni smiselno podpreti tega amandmaja zaradi tega, ker je vsebina tega amandmaja že pravzaprav v zakon vnesena.

Drugo je, ali smo vsi zadovoljni s tem, da smo prišli do tega in kakšne so možnosti, da do tega ne bo prišlo. Res je, vsi si želimo, da do tega pravzaprav ne bi prišlo. Ampak kruta realnost in razlika med tem, da danes ne potrebujemo in med scenarijem grške države ali pa katere koli druge, ki je pač potrebno zato, da to pomoč dobi, je izjemno majhna in takrat bo seveda treba zelo hitro odreagirati, pripraviti program. Mehanizmi, ki so navedeni v tem zakonu, kaj vse mora biti, so po mojem trdnem prepričanju in prepričanju Poslanske skupine Socialnih demokratov dovolj trdni, dovolj veliki, da bo namenski teh sredstev točno določena, da bodo šla v pravo stvar in da bo seveda to poroštvo res samo kot poroštvo, ne pa tisto, kar bo seveda treba plačevati. Vedno je seveda ta možnost, da se tudi kakšno poroštvo unovči. Ampak unovčila se bo seveda zaveza, kot je zapisano v 3. členu, mislim, da 7 ali 8, da Republika Slovenija v primeru izpolnitve poroštevne obveznosti po tem zakonu dobi regresni zahtevek do družbe, in sicer do višine, torej do te družbe, kateri daje poroštvo, ne do države in ta družba bo morala seveda imeti te regresne zahteve. Torej iz samega zakona je jasno, da gre za eno poroštvo in s tem je tudi seveda po mojem trdnem prepričanju zadovoljeno členu Ustave, ki govori, da seveda Republika Slovenija lahko daje poroštvo na osnovi zakona in takšen zakon imamo sedaj pred seboj.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa za besedo. Kologice in kolegi!

Jaz bom ta amandma podprl, ker je prav, da bi ob vsakem posameznem primeru posebej odločali v Državnem zboru, da bi posebej odločali o vsakem poroštvo, ki bi ga slovenska država dala neki državi v Evropski uniji, ki je v težavah. Ne pa, da se da neka bianko možnost Vladi za celi 2 milijardi, za več kot 2 milijardi. Menim, da gremo čez rob, da se obnašamo neodgovorno, lahkotno, da ne bom rekel nonšalantno. Gre za 2 milijardi potencialnih morebitnih obveznosti, ki jih s tem Republika Slovenija seveda prevzema, obveznosti za naš proračun. Jaz ne vem, kako bomo to morebiti poravnali, če seveda, bog ne daj, pride do tega, da katera od držav, ki bo to poroštvo dobivala, ne bi bila v stanju tega vračati. Jaz se bojim, kaj bo, če ne bomo dobili tistih 400 milijonov, približno 400 milijonov, ki smo jih dali Grčiji. Ne znam si preprosto predstavljati, kaj bo. Ko se pogovarjamo o naših problemih, denimo o Novi ljubljanski banki, najdemo sto in en razlog, zakaj ne bi storili vse, da banka, da ta najpomembnejša banka ostane v slovenskih rokah. Velikokrat poslušamo tudi veliko kritik glede zadolževanja ali pa če hočete, poroštev, ki jih je Republika Slovenija izdala za izgradnjo avtocestnega križa. Potem o izgradnji avtocestnega križa ima seveda lahko vsak svoje mnenje, ampak avtoceste imamo, tukaj so in dajejo razvoj, dajejo varnost v cestnem prometu in marsikaj drugega, poseljeno krajino in tako dalje, da ne naštevam. Torej v teh primerih vemo, zakaj smo jih izdali, natančno vemo, zakaj, bil je namen in zato smo dobili to, kar smo dobili. Od tega nekaj imamo. V tem konkretnem primeru pa pravzaprav ne vemo ničesar, razen da se borimo za skupno stabilnost, torej za stabilnost skupne valute evra. Ničesar drugega ne vemo. Ničesar. Vemo, tam bo neka družba, ki bo tako ali drugače s tem uporabljena in ne vem, zakaj drvimo v to. Ni nobenega, ni nobene potrebe. Še enkrat bom poudaril, da je to poroštvo pravzaprav mesečina v vodi ali pa, če hočete, slovenska luna v vodi, saj ga nikoli ne bomo zmogli realizirati, v kolikor bodo te obveznosti iz tega naslova prišle na proračun Republike Slovenije. Namreč 2 milijardi obveznosti za proračun, jaz mislim, da to pomeni bankrot države. Odgovornost do skupne valute. Da. Zagotovo. Vsi jo nosimo. Tako Republika Slovenija, kot Grčija, kot vse članice euroobmočja. To euroobmočje ima točno zapisana pravila, pogoje, ki jih vsi skupaj moramo zadovoljevati. In pravzaprav v zadnjem času od nastopa krize v tem parlamentu in tudi Vlada, ne delamo drugega, kot to, da zadovoljujemo te pogoje, te kriterije, v katerih smo si vsi skupaj zavezali, ko smo vstopali v skupno, torej euroobmočje, da bomo pač storili

vse, da to zadovoljimo. In v dobri veri smo računali, da to počenjajo tudi ostale države tega evroobmočja. Pa očitno temu ni tako. To se kaže na primeru Grčije in to je v tem trenutku edini primer, takšen, v katerem je zadeva izbila sodu dno. Ne vemo, kako se bodo zadeve odvijale naprej. Ne vemo, ali bo še katera država šla po tej poti. In ravno zaradi tega, ker ne vemo ničesar, bi bilo prav – jaz sem se strinjal s predlogom kolega Baroviča na odboru –, da bi s tem zakonom oziroma s tem poroštvom nekoliko še počakali, zato ker se nam nikamor, preprosto nikamor ne mudi in bi lahko brez skrbi, brez kakršnegakoli problema počakali mesec, dva ali pa tudi tri in se takrat odločali, ko bi bistveno več vedeli o marsičem, tudi o tem, kaj se bo dogajalo v Španiji in kaj se bodo dogajalo v drugih državah. Zato vas prosim še enkrat, dajmo ustaviti konje, dajmo ustaviti ta voz in to čim prej, ker če ga ne bomo ustavili, se bo ta voz res na koncu ustavil v Grčiji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Namen tega amandmaja ni samo formalne narave, da odpravi protiustavnost in nezakonitost, v kolikor ta amandma ne bo sprejet, zakon pa bo. Namen tega amandmaja je tudi vsebinski. Vsebinski v tem smislu, da Slovenija pokaže neko dobro voljo kot članica evroobmočja za sodelovanje v nekem mehanizmu, da pa konkretne odločitve sprejema Državni zbor takrat, ko bodo konkretne odločitve na mizi, in ne Vlada. Ker s tem zakonom brez tega amandmaja daje Državni zbor bianko menico Vladi, da odloča kakor želi v nasprotju z določili ustave in veljavne zakonodaje. Zelo jasna je ustava, ko pravi, da se poročta odobravajo z zakonom. In ni res, da v tem zakonu govorimo o enem poročtvu, cela dikcija govori o poročtvih, vsi člani, če jih preberete, govorijo o poročtvih, pa tudi če prezremo to nomotehnično podrobnost, vidite, da je vsebina zakona narejena tako, da bo o vsakem poročtvu v skladu s 4. členom odločala Vlada in o tem bo Državni zbor samo obvešččen. Kakšen je namen tega obvestila? Ne rabimo ga. Saj bo javnost obveščena preko te službe za stike z javnostjo Vlade. To pomeni derogacijo parlamenta pomeni prevzemanje enega dela izvrševanja zakonodajne oblasti na vladni nivo. In temu se je treba upreti. Tudi če bi pustili v nemar vsebinska vprašanja, če bi bilo temu res tako, kot je razlagala gospa državna sekretarka, potem ne vem, zakaj se trudimo vsake toliko z nekim zakonom o poročtvu. Za Sod smo se trudili oziroma ste se 2-krat v tem mandatu. Najprej ste mu odobrili 300 milijonov evrov, da ne bo pomote, in drugič 180 milijonov evrov. Zdaj se bomo trudili s 300 milijoni za avtocestni program, predvidevam, da se bomo trudili še s T6, trudili smo se z Grčijo in tako naprej. Če je to res, kar je bilo rečeno, potem sprejmite okvir 50 milijard evrov, in ne rabite več tega parlamenta.

50 milijard evrov je poročtev, potem za posamezne namene potegne ven iz predala Vlada in vsakič, ko nekaj potrebuje, to sprovede oziroma odobri. Ni tako enostavno in Zakonodajno-pravna službe ni v nemar opozarjala na to, da je nekaj pri tem zakonu hudo, hudo narobe. In poglejte blamažo, ki se zna zgoditi, če bo ta zakon sprejet brez tega amandmaja, da ga bo Ustavno sodišče čez nekaj mesecev razveljavilo za nazaj, vmes pa se bo že zgodil nek mehanizem in črpanje. Kdo bo za to odgovoren?! Jaz mislim, da ne gre za tako poenostavljena vprašanja in da ne gre za tako poenostavljene rešitve, ampak je treba ta opozorila jemati resno in se zavedati obsega, o katerem govorimo. Mi tukaj ne govorimo o 1, 5, 10 milijonih evrov, ampak govorimo o 2 milijardah 73 milijonov evrov. In tisto, kar želimo s tem amandmajem, da Državni zbor odloča o vsakem delu iz te skupne kvote. Ko bo treba odločati o 200 milijonih evrov iz te kvote, mora o tem odločati Državni zbor. Državni zbor odloča o neprimerno manjših številkah in neprimerno manjšem obsegu, pa še vedno odloča Državni zbor, ker spoštuje na drugih področjih Ustavo in zakon. In to je prvi primer, da se tako grobo posega na te določbe. Mi s tem zakonom, je bilo rečeno, branimo trdnost evropske valute. Vidimo kakšna je trdnost, s tem zakonom je ne bomo kaj dosti ubranili. Tisto, kar se je zgodilo v preteklosti, se je zgodilo, in bojim se, da te poteze, ki se zdaj sprejemajo, ne vodijo ravno k trdnosti evropske valute, ampak vodijo k temu, da se bo z neko potuho probleme, ki so realni, odložilo za nekaj let in da bodo čez nekaj let izbruhnili v vsej svoji razsežnosti. Tudi zaradi tega je treba razmisliti o tem 4. členu in tem amandmaju.

V tem zakonu niti ni določen konkreten namen niti pogoji, pod katerimi se ta poročta odobravajo, kar vse bi moralo biti v skladu z veljavno zakonodajo, del zakona. In ni res, da Državni zbor soodloča. Zelo jasno je to napisano v zakonu v 4. členu, da Vlada po tistem, ko poročtvu odobri, o tem Državni zbor četrletno seznanja.

Formalno je nujno sprejeti ta člen, po vsebini pa ga je nujno sprejeti zaradi tega, ker mislim, da je prav, da o tako velikih številkah, ki bodo dolgoročno bremenile javne finance, odloča Državni zbor in ne Vlada.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo. Spoštovani!

Jaz seveda podpiram ta amandma, ki bo odpravil neustavnost in nezakonitost tega zakona, ampak to so posledice. Ta amandma je posledica, bistvo je nekje drugje, ker tudi ta zakon, ki ga sprejemamo, je posledica. Temelji so nekje drugje. Vprašati se moramo, zakaj sploh sprejemamo ta zakon, zakaj je potreba, da sprejmemo ta zakon. Zakaj je sploh potreba, da

Evropa ustanavlja neko institucijo, ki bo spet odrezana od držav? Zato, ker bo odločala nadnacionalno. Mi dajemo bianko. Ali bodo druge države dale bianko? Tega ne vem. Ampak s stališča Slovenije, tega, o čemer se danes tu razpravlja, kar dela ta vlada, potem bo to neka nadnacionalna institucija, ki je ne bo nič zanimalo, kaj države članice mislijo. In zakaj moramo sprejemati takšen zakon? Sicer bi mogoče lahko bil malo drugačen, ampak gre za princip. Zakaj ga sprejemamo? Zato, ker ima Grčija težave, ena od držav članic evrskega območja ima težave. In zakaj jih ima? Zato, ker je Grčija lagala, vprašanje je samo, koliko let. Pet let je verjetno premalo, tudi v desetih letih ne moreš države spraviti na kant, ne moreš zapufati države, v desetih letih ne. To se pravi, da je bilo več vlad, ki so lagale. Lagale so institucijam Evropske unije. In nove članice, ki so pristopale v Evropsko unijo in v evrski klub, so morale zadostiti vsem pogojem. Grčija, ki pa je bila že tam od vsega začetka, pa... Kaj? Delala je, kar je hotela. Nove pristopnice so se pa mučile do onemoglosti. Spomnite se, v Sloveniji je šlo za 0,2 % inflacije, ali bo tistih 0,2 % zraven ali ne bo, ali bomo prišli v evrsko območje ali ne. Za 0,2 % smo viseli, ali bomo prišli v evrsko območje ali ne! Grčija pa za 100 % GDP, pa nikome ništa. In mi moramo zdaj sprejemati ta zakon zato, ker je nekdo lagal, zato ker je nekdo delal po domače. V Grčiji so se poleg tega tudi obnašali po domače, pa nimam nič proti Grkom, da se razumemo. Oni so pač zdaj tisti, ki so prvi prišli na to tnalno. V javnem sektorju so zaposlovali tako, kot ne bi smeli. Na vsakega zaposlenega je bilo 0,5 še enega zaposlenega, da so imeli dodatke za to, da so sploh prihajali na delo, ljudje božji! Dodatek za to, da prideš na delo! Ne za dobro delo, zato da sploh prideš na delo. Kot je slišati, v nekaterih institucijah, ki so poslovale na mednarodnem trgu, bi naj bilo celo tako, da so tisti, ki so jih poslali v tujino, morali tam ostati en teden, zato da doma niso videli, da jih je več kot preveč, da bi se drenjali. Tista družba je danes tudi pod drobnogledom, zato ker se bo morala priključiti neki drugi družbi. To se bo končalo, ampak tako se je delalo, pa ne bi imen navajal, lahko vam pa tudi povem. Ampak tako je.

Poleg tega, ko začnemo v Sloveniji razpravljati o 13. plači, smo vsi nekje v zraku. Ja, kakšna 13. plača! Od kod in komu! V Grčiji pa, slišimo, obstaja tudi 16. plača, ne 13., 14. pa 15., celo 16. plača je normalna in se ji tisti, ki jo imajo, nočejo odpovedati, ker jim je nihče ne vzame. Ljudje! Ali se sploh zavedamo, za kakšen problem gre? Gre pa za 2 milijardi evrov.

Očitno se tu nismo naučili ničesar iz svoje zgodovine. Takšna razprava, ki danes poteka, je bila zelo značilna pred 20 leti, ko smo imeli sklad za nerazvite v okviru naše takratne države. In edino, kar je bilo, Slovenija mora dati toliko procentov od svojega bruto produkta, kako bo pa institucija porabila ta denar, ki ga je dobila, "oprostitite, to pa vas nič ne zanima, vas

nič ne briga, zato ker morate zaupati". O, ja, smo zaupali, zato še danes odplačujemo dolgove tiste institucije. Pa ne samo to, še danes mora slovenska država odplačevati obveznosti Kraljevine Črne gore. Ja, res je, tako pač je. Ampak to se kar nabira, nabira in nabira, zato ker je bilo delo neodgovorno.

In ta amandma ne preperečuje, da bi bil zakon sprejet, sploh ne, ampak omogoča neko odgovornost in neko normalno pot, da se ne bo zgodilo tisto, zaradi česar sploh moramo osnovni zakon sprejeti. Za to gre. Reči, to je pa naša obveza, smo šli tja, zdaj je pa to naša odgovornost, da bomo reševali evro. Ej, dragi moji, tako smo mi reševali že prejšnjo državo, v kateri smo bili skupaj. Slovenci smo jo reševali, pa nam je ni uspelo rešiti. Zdaj, ko nas je pa 0,4 % bančnega potenciala na eno decimalno, drugače je pa, mislim, da na 12 decimalno ali koliko, 0,44 pa še ne vem koliko v Evropski uniji, zdaj bomo pa rekli, zdaj bomo pa mi reševali evro. Lepo, če se obnašamo spodobno, to je v redu. Vendar reči, da bomo pa mi reševali evro z 0,4 % bančnega potenciala, oprostite, to je pa malo neresno. Pa tudi to me nič ne moti. Moti me samo to, da na bianko način neke obveznosti sprejemamo. To so dejstva in mimo tega ne gre. Bianco menico dajemo neki instituciji, ki bo nadnacionalna in se bo tako obnašala in je ne bo brigalo, kaj in kako krvavo države, ki plačujejo v ta sklad, kako bodo ta denar prislužile. Slovenija bo morala za tisti delež, zakon smo sprejemali prejšnji teden, za 400 milijonov evrov najeti kredit, da bomo Grčiji pomagali, zato da bodo eni imeli 16. plačo, zato, da se bodo lahko še naprej neresno obnašali. Kredit bomo morali najeti. Mi bomo kar bianko dajali, za to gre. Če bi se Slovenija kopala v denarju, če bi imela milijarde deviznih rezerv, bi še razumel, ampak tiste države pa ne delajo tako, zato pa imajo milijarde deviznih rezerv, zato jih pa imajo. Tisti, ki nimajo, upravljajo tako denar in če je treba protiustavno in v neskladju z drugimi zakoni. To je neodgovorno, da se potem poročstva bianko delijo brez zakona. To je neresno.

Mi s tem amandmajem sledimo Zakonodajno-pravni službi. S tem amandmajem sledimo tudi našemu nauku iz zgodovine. Če kdo, potem smo v Evropski uniji mi tisti, ki smo se to naučili iz zgodovine, niso imeli vsi takšne izkušnje. Takšne ne. Mi smo jo imeli, ampak očitno se iz tega nismo naučili nič. Ta amandma pomeni tudi odgovornost do države. Odgovornost do države, ne daje se bianko menica niti za en cent, ne daje se, zato, ker to ni normalno. Za vsak cent mora biti zadaj neka odgovornost, mora biti neko pokritje, mora biti neka osnova, če ne, se zgodi to, da moramo sprejemati takšne zakone. Takšni zakoni so posledica takšnega neodgovornega bianko dela. Bo že kako, bodo že razmislili. Nekdo tretji bo razmišljal, nič ne bo razmišljal, ker tisti, ki si ne zasluži tega denarja in upravlja z nekim drugim premoženjem, ima običajno tudi takšen odnos.

Tako, kot je prišlo, tako pa gre. To je že stara kmečka modrost.

Kar je še najbolj žalostno, Evropska unija, tudi druge države, ampak pogovarjamo se o Evropski uniji, zato, ker to bo sklad Evropske unije. Je mirno gledala, kaj se dogaja v Grčiji, saj ni 500 milijonov Evropejcev tako neumnih, da niso vedeli, predvsem na bančnem sektorju, kaj se dogaja v Grčiji, če so pa navadni državljani vedeli, da Grčija špekulira z državnimi obveznicami. To je bilo splošno znano, kot da ne vem, da vrabci letijo po zraku. Da se špekulira. Dobro, nekaj časa vrč hodi po vodo, potem se pa enkrat razbije. In zdaj so se te špekulacije razbile ravno v tem času. Problem je tudi v tem ali pa, ne vem, dobra, slaba stran je ta, da so v teh špekulacijah sodelovale tudi bančne inštitucije bogatih držav. Francija je tista, ki ima največ teh zadolžitev. Največ, zato je tudi najbolj glasna, da naj se pomaga. Seveda, ker pomaga sama sebi, njim je figo mar za Grčijo. Ampak zato, da rešujejo svojih 20 ali 22 %, kolikor jih imajo tam udeleženih v teh svinjarijah. So tudi same te države pripomogle, da smo sedaj prišli v to krizo, ki jo rešujemo. Pomagamo sicer Grčiji, v resnici pa razvite države, na katere mi toliko damo, rešujejo svoj denar. Rešujejo svoje banke, svoja bančna vlaganja.

Mi v SDS ne želimo delati neodgovorno, mi smo se iz zgodovine nekaj naučili, zato smo dali ta amandma. Še enkrat povem, ta amandma ni zato, da bi karkoli zavrli, ni zato, da bi preprečili ta zakon, ampak da bi postopali tako, kot se za odgovorne ljudi, za odgovorno državo spodobi. Zato je ta amandma.

Naslednje, kar je tudi pomembno. Mi sicer lahko z levo roko to odobrimo. Ampak ta sredstva bomo mogoče še mi odplačevali, prav gotovo pa naslednje generacije. In vas vprašam, ali je to odgovorno do naslednjih generacij, bodočih generacij, ki bodo prišle, ki imajo tako ali tako že oteženo življenje, da jih mi zadolžimo že za naprej. Ko se rodijo, so že zadolženi, zato, ker smo mi lahkoverno z levo roko podajali zakone na bianko odgovornost. In dovolite vprašanje. Grčija ima 10 milijonov prebivalcev, gospodarstvo močno kot je. Kaj pa če se zgodi, bog ne daj, ko že nekateri govorijo, Španija? Španija ima pa 40 milijonov prebivalcev, približno 1 GDP, mogoče malo več, ampak tu nekje, to pomeni štirikrat več. Ali se zavedate, če pride enaka rešitev za Španijo, da mi ne bomo obvezani dati samo 380 milijonov, ampak štirikrat več, milijardo pa še nekaj, pa namesto 2. milijard bo 8 milijard potem za ta sklad? Pa tudi če bo sklad ostal isti, v redu, ampak tista enkratna pomoč bo pa štirikrat večja, vse bo štirikrat večje, če je večja ekonomija, ko pride v tisti prepad, je prepad enak za vse v določenem znesku, ne vem, ali na prebivalca ali kakorkoli, znesek bo štirikrat večji za Slovenijo. Ja, če odkimujete, potem ne vem kako mislite, da bomo potem Španijo reševali, s čim? Ta sklad bo, to je v redu, ampak tista enkratna pomoč, ki Sloveniji za Grčijo pade, 380 milijonov evrov, bo

za Španijo štirikrat tako velika. To bo, drugače biti ne more. In poleg tega, poglejte, takšen vzor, kot je sedaj Grčija, bom pa rekel, zakaj pa potem Španci res ne bi tega naredili, če bo Evropa milostno dajala stotine milijard, zakaj ne bi tega naredili pa še Italijani, konec koncev pa še mi navsezadnje? Ja, kdo bo pa potem še delal? Kdo bo sploh dajal v ta sklad? Zato pravim, da je to neodgovorno in pamet v glavo in vsaj malo se zavarovati, če že gremo v to.

In recimo, argument Vlade, da to pomeni podaljšanje tranše, če bi sprejeli ta amandma, to se pravi podaljšanje odobritve. Zdaj pa gremo po vrstnem redu. To pomeni hitri postopek za odobritev. Ja, koliko časa je pa trajalo, da se je Grčija spravila v takšno stanje? Leta in leta in leta je trajalo. Ali sedaj bi morali pa kredite odobravati pa kar čez noč, po hitrem postopku? Oni so ga lahko srali 20 let ali pa 25 let, mi bomo pa morali zdaj čez dan, kot da bi prelomil na kolenu, pa dati to pomoč, ja, pa to je res neodgovorno.

In še to bom rekel, da Vlada ne sprejme tega našega amandmaja, gre za čisti princip, za čisti princip, iz inata ga ne sprejmete, zato ker smo ga predlagali v SDS, iz inata ga ne sprejmete. Nič ne bi izgubili, samo večjo varnost bi imeli, pa še vi bi se zavarovali. Ko bo prišlo do kakšnega problema, bodite brez skrbi, da se bomo spomnili na to diskusijo, ki smo jo imeli. Iz čiste zlehtnobe je ne sprejmete, ker smo jo predlagali v SDS. To pa je neodgovorno. In mi sprejemamo tu obveznosti v višini dveh milijard evrov, kar tako z levo roko, ja, moramo sprejeti po hitrem postopku, če bomo sprejeli amandma, se bo še malo zavleklo. V istem času pa razpravljamo o petih milijonih za dijaško prehrano, pa je nimamo, to je 500-krat manj, tega nimamo, a 500-krat višji znesek za nekoga zunanjega, nekoga tretjega, a tisto bi pa imeli, za domače ljudi, domače dijake tega pa nimamo, 500-krat manjši znesek. To je nerazumljivo in neodgovorno od te vlade in če ta vlada sprejema takšne zakone po takšnem postopku, po takšnem načinu, o tem govorim, potem se ne čudim, če imamo resne težave v Sloveniji, ker potem to ni samo to, ampak je že tudi kje drugje, kar v parlamentu niti ne vidimo, ker tako ali tako dajemo samo bianko Vladi, potem pa ona dela, vzame kolikor hoče. To je neodgovorno in ker se mi želimo v SDS-u odgovorno obnašati, zato smo predlagali ta amandma. Nobenega ne omejujemo, nobenemu nič ne preprečujemo, samo malo varnosti želimo pri celi zadevi. In zato jaz amandma podpiram. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Silven Majhenič.
Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Amanda bom podprl.

Ko govorite, da bo odločal o posameznih poroštvih Državni zbor, razumem, da bo še naprej o tem odločala koalicija in ne Državni zbor z opozicijo, kar bi bilo prav, je, da bi se takšna poroštva odločala in potrjevala z dvotretjinsko večino, če bi bilo tako, bi bilo resnosti Vlade na nek način tudi za verjeti.

Mi bomo kreditirali Grčijo in ostale v evroobmočju, sami pa smo v večjem zosu, kot so oni. Če že moramo komu pomagati, je to naše gospodarstvo, ki tone že skoraj dve leti. Pomagajmo najprej svojim, ko pa bomo splavali iz krize čez leto ali dve, pa pomagajmo tudi drugim. Skratka, premostiti je treba ta rok za dve leti. Verjamem, da nas bi razumeli tudi Grki, če že naša vlada tega ne razume. V vsak zos nas potisnete brez soglasja opozicije, ki naj bi vendar bila soodgovorna za stanje v državi, saj je bila izvoljena skoraj z enakim številom glasov kot koalicija. 3+1 sigurno ne pomeni, da lahko delate kar hočete, v glavnem tisto, kar je za državljane nespremenljivo. Plače se nižajo, življenjski stroški pa se še povečujejo. Ministrica Krebsova je opozorila, da država nima denarja za plačevanje tekočih obveznosti, zato so znižanja v javnem sektorju nujna. Vsi se zavedamo, da je gospodarska kriza povzročila velika zadolževanja kar v vseh državah evroobmočja. Pričakovati je bilo, da bo takšno stanje privedlo do kolapsa na finančnih trgih. Čisto odvisno od ukrepov posameznih držav. Preobremenitev gospodarstva s krediti je pripeljalo do nelikvidnosti številnih firm, ki niso sposobne odplačevati svojih kreditov in s tem slabijo tudi banke. Ne morejo pa tudi najemati novih kreditov, ker so kreditno nesposobni. Javnofinančna kriza v evroobmočju je destabilizirala tudi finančne trge, zato se je Evropska unija odločila, da uvede še obliko pomoči na način, da se oblikuje družba, ki bo najemala kredite s pomočjo poroštev vseh članic držav Evropske unije. In ta zakon bi naj to zagotavljal. Hitrost in pomembnost tega zakona razumem tako, da špekuliramo, da so na tem, da bomo jutri potrebovali pomoč v tej obliki in da bomo, bomo, če tega ne sprejmemo, v zelo neugodnem položaju že v kratkem. V nasprotnem pa me čudi, kam se nam mudi, saj se pri nas ne cedita med in mleko, nismo usklajeni s socialnimi partnerji, sindikati se borijo za vsak evro, mi pa ponujamo poroštva, kar je nenazadnje tudi zadolžitev za preko 2 milijardi evrov. Če mi vložimo v gospodarstvo 2,5 milijardi evrov, to je tisto, čemur se bomo odrekli na nek način, rešimo gospodarstvo in brezposelnost v državi takoj. Če vi vidite izhodno strategijo v tem, da bomo dajali kredite in poroštva bogatim, potem se nam pa res slabo piše. Kajti, ko bomo obubožali do kraja, nas reši le še čudež. To je narobe svet. Naj me nekdo prepriča, da je to prava pot. Do sedaj me še nihče ni. Očitno se nam slabo piše. Imamo zmeraj bolj policijsko državo, državljani smo zmeraj bolj pod kontrolo in zmeraj več je tistih, ki nas lahko kaznujejo. Strahospoštovanje je

zmeraj bolj prisotno, kar je seveda narobe. Zagotavljati je treba izvajanje zakona za vse enako, kajti časi socializma in komunizma so mimo. Demokracija sigurno zahteva svoj davek, vendar morajo obstajati norme, ki zavezujejo vse državljane, in ne samo nekatere, tudi pri odločitvah. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želimo še razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Kot prvo bi spomnil na nekaj, da pri tem zakonu ne govorimo o posojilu, ne govorimo o finančnem odlivu, ampak govorimo o poroštvu. To je prvi pomemben element, ker ko kolegi na drugi strani omenjajo finančne obremenitve pri drugih projektih, mislim, da je bila omenjena študentska prehrana, če se ne motim, tam govorimo o konkretnem denarju za konkretni projekt. Tu govorimo o poroštvu. Torej govorimo o vzpostavitvi varnostnega sistema, ki bo zagotavljal naši skupni valuti stabilnost.

Drugo, točno glede tega amandmaja, naj preberem, da "poroštva", tako piše amandma, "po tem zakonu odobri Državni zbor Republike Slovenije z zakoni". Torej, mi bi sedaj sprejeli zakon. In če bi ta amandma uveljavili, bi sprejeli zakon, v katerem bi napisali, za poroštva sprejemamo druge zakone, potem pomeni, da tega zakon ne potrebujemo. To je kot, če bi nekdo naredil izpit in bi dobil vozniško dovoljenje, v katerem bi pisalo, da za vsako posamično vožnjo mora narediti še enkrat izpit in dobiti posebno dovoljenje za tisto vožnjo, to je isto. Dejansko gre tukaj za željo, da se pač skozi neka stranka vrata nevtralizira zakon, ker ali ga rabimo in potem mora biti učinkovit ali ga na tak način nevtraliziramo in potem ga sploh ne sprejmemo, če pa ga želimo sprejeti, mislim, da nima smisla, da slepomišimo in sprejemamo amandma, ki dejansko govori, zakon nima nobene veljave, zato ker itak za vsako posamično poroštvo se moramo še enkrat tu srečati. Ampak, če je to to, potem ne predlagati teh amandmajev, ampak enostavno naj se glasuje proti zakonu in to je to, če se misli, da je ta zakon nepotreben.

Nasploh pa se tudi sprašujem, kakšna je pozicija partnerjev v Državnem zboru glede našega članstva v Evropski uniji in v evroobmočju. Če hočemo ostati v evroobmočju, če hočemo ostati v tistem jedru čedalje bolj trdne in tudi integrirane Evropske unije, potem takšen zakon rabimo, ker tako poroštvo rabimo, zato ker takšen evropski sistem, ki bo omogočal stabilnost evra, enostavno potrebujemo. Sicer recimo evru adijo, nas ne zanima, izstopamo iz evroobmočja, naslednji korak bo verjetno izstop iz EU in se gremo "evropski Iran" ali pa "evropsko Severno Korejo". To sta ti dve opciji. Torej, ali gremo v eno ali v drugo pot.

Jaz ta zakon podpiram. Zavedam se odgovornosti, ki jo prinaša, kar se tiče poroštev in ne kar se tiče konkretnih odlivov, ampak dejansko se zavedam, da če želimo močnejšo EU, je to tista pot. Če želimo močan stabilen evro, je to prava pot. Če pa želimo šibak evro, potem pa sem prvi, ki reče, potem pa raje izstopimo pa imamo raje šibak tolar kot pa šibak evro, vsaj imamo nadzor nad našo monetarno politiko.

Zato bom zaključil samo s tem, da v kolikor se temu zakonu nasprotuje, ker se nasprotuje poroštvo, predlagam, da kolegi imajo tudi vso pravico in so nanizali tudi že racionalne argumente, naj rečejo: "Mi nismo za zakon, mi konec koncev nismo za evro, naredili smo napako, ko smo vstopili, gremo ven in se vrnimo na tolar." Če pa še vedno vztrajamo vsi skupaj in iskreno mislimo, da je evro prava prihodnost našega območja, potem pa podprimo to poroštvo in naredimo zakon, ki bo operativen, ne pa zakon, ki bo samo list na papirju in nič drugega. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni, gospod predsednik, gospa državna sekretarka, gospa direktorica, kolegice in kolegi!

Zanimiva je današnja razprava, še posebej v tej smeri v povezavi s tem amandmajem, ki ga ne bom podprla. Posebej mi je zanimiva, ker vezana na vstop Slovenije v EU in vstop v euroobmočje je zgodovina, pomembna zgodovina, za katero upam, da je nekateri ne pozabljajo in da pomeni, da je Slovenija v družini euroobmočja v dobrem in slabem, torej ne samo takrat, kadar bi si želeli, recimo, pridobiti milijardo evrov investicijskih sredstev kot v letošnjem letu za pomembne infrastrukturne projekte, temveč tudi takrat, ko bo morebiti katera od držav članic pomoči potrebna. Predstavnica Vlade je že na seji odbora poudarila, da zakonsko besedilo predstavlja varnostno mrežo članic, ki bi potrebovale pomoč oziroma finančne vire za normalno delovanje, zato naj se potrebni pravni postopki čim prej zaključijo, saj bi ob izraženi nepodpori Slovenija med članicami euroobmočja bila izključena iz možnosti prejemanja predvidene pomoči. Dvomim, da si kdo od kolegov poslancev ali poslank kaj takega želi oziroma da kakorkoli pozablja na pomembno odgovornost, ki jo imamo poslanke in poslanci v Državnem zboru Republike Slovenije, ko odločamo o pomembnih spremembah zakonodaje, o pomembnih odločitvah. Verjamem tudi ali pa ne vem, ali so mogoče tudi še nekateri od kolegov, ki so tudi že danes razpravljali, pozabili na dejstvo, da se je Slovenija zadolževala že pred nastopom te vlade, pred to potrditvijo za avtocestni program, zatorej se mi zdi, da danes nekateri kar nekako

demagoško nastopajo o tem, da danes naši otroci, ko se rodijo ali pa so se že rodili, so zdaj že zadolženi. Dejstvo je, pred to vlado je bila že zadolžitev in ne oporekamo, da ne potrebujemo cest in ostalih infrastrukturnih projektov. Zatorej meni ti določeni izrečni stavki danes delujejo skoraj kot neke vrste neodgovorno sprenevedanje. Ne bi si želela tega izreči, vendar žal je temu tako in prav je tudi, kot sem prej že rekla, da res ne pozabimo, da prejema Republika Slovenija pomembna evropska sredstva in da je na področju razvoja Slovenija ta milijarda evrov še kako pomembna za nas. Verjamem, da bo v okviru finančne perspektive tudi za naslednja obdobja še možnosti, da pridobivamo ta sredstva.

Torej amandmaja, ki je naveden v povezavi s 4. členom, da se 4. člen spremeni, ne bom podprla. V povezavi s tem amandmajem, kjer navaja o tem, da poroštva po tem zakonu odobri Državni zbor Republike Slovenije z zakoni, predlog zakona pa pripravi Vlada smiselno in tako naprej, to vlado je potrjeval Državni zbor. Izrazil ji je zaupanje in jaz sem prepričana, da vsi tisti odgovorni v Vladi, pristojna ministrstva in zaposleni še kako odgovorno in skrbno ravnaajo. Prepričana sem tudi, da so pod velikim drobnogledom Državnega zbora in bo tako temu še tudi naprej. Še veliko sprememb zakonodaje bomo verjetno še do konca tega mandata sprejemali, tudi rebalansov proračuna, in verjetno bo tudi še veliko možnosti in priložnosti tudi za Državni zbor, če morebiti katero od ravnanj ali poroštev ali karkoli ni bilo storjeno prav, da bomo primerno v tej smeri ukrepali. Zatorej amandmaja zagotovo ne bom podprla. Prepričana pa sem in zagotovo tukaj podpiram predstavitev državne sekretarke, ki je zelo jasno poudarila, da je Slovenija v Evropski uniji, v euroobmočju, v tej veliki družini v dobrem in slabem. Zatorej tudi, kot je kolega Juri že izrekel, vemo, kaj pomeni poroštvo, vemo, kaj pomeni dajanje sredstev, kaj je najem kredita in temu primerno se dajmo potem tudi vesti in tudi sprejemati odločitve, nikakor pa si ne očitati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Jože Tanko.
Prosim.

JOŽE TANKO: Jaz ne bom imel toliko moralnih naukov za kolege poslance iz nasproti sedečih poslanskih skupin, kot smo sedaj poslušali. Bi pa rad opozoril na naslednje. Danes imamo pred seboj zakon, ki predstavlja dimenzijo četrtnine državnega proračuna oziroma predstavlja 30 % več, kot je izkazan primanjkljaj v državnem proračunu, in tu ni nikogar od najodgovornejših, ni predsednika Vlade in ni ministra za finance. Človek bi pričakoval, da bi pri tako zahtevnih razpravah, kot je razprava o dveh milijardah in še nekaj evrov poroštev, tu sedeli

najodgovornejši možje države. Prej smo imeli eno točko, kjer smo se seznanili z rezultati referendumu in je prišel predsednik Vlade povedati, da so ga povsod pohvalili. Sedaj ko pa imamo pred seboj neko zahtevno zadevo, neko za državo zelo pomembno zadevo pa tukaj ni nikogar pri razpravi, nikogar od tistih, ki bi morali tukaj nedvoumno biti in braniti tisto, kar so predlagali. Jaz se ne strinjam s tem, da je sicer formalnost izpolnjena, vendar ni dovolj, da sedi na tej seji Državnega zbora državna sekretarka Ministrstva za finance in poskuša braniti tisto, kar je sprejela vlada Boruta Pahorja.

Druga stvar, ko govorimo o teh stvareh, bi rad opozoril, da Slovaška ni podprla pomoči Grčiji, kar je tudi logično, kajti težko je podpreti neke rešitve za državo, ki ima boljši standard kot tisti, ki bomo participirali pri pomoči, kjer imajo ljudje uzakonjene privilegije, kjer niso v tem smislu sprejeli nobenih racionalizacij v svojem javnem sistemu, ampak živijo zelo podobno kot so, pomagamo pa tudi tisti, ki smo rangirani po standardu, po kupni moči, po drugih zmogljivostih nižje kot tisti, ki jim pomagamo. Upam, da bo verjetno tudi tukaj predsednik Vlade doživel zelo pomembno pohvalo od evropskih kolegov.

Rad bi tudi opozoril, da je pristop, ki se ga gre v tem mandatu Vlada, unikaten na področju dajanja poroštev. Mi smo resda sprejeli 86.a člen Zakona o javnih financah, v katerih smo omogočili najemanje poroštev za tiste depozite, ki jih imajo varčevalci naših bank, da smo zagotovili tistih 12 milijard možnosti potencialov za to pokrivanje. Vendar v tem konkretnem primeru pa Vlada tisto dopolnitev Zakona o javnih financah zlorablja, kajti mi smo takrat sprejeli dopolnilo 86.a člena Zakona o javnih financah, izključno z namenom, da ne bodo oškodovane vloge varčevalcev in ne zaradi namena, kot je tukaj napisan. Poglejte obrazložitev zakona, spoštovana državna sekretarka, dobro bi bilo, če bi to prebral, to obrazložitev tudi minister za finance in predsednik Vlade, in da bi potem v skladu z obrazložitvijo takratnega zakona tudi ravnala na tak način. Takrat je šlo za namene, za potrebe varčevalcev v Republiki Sloveniji. Ta zakon, ki ga pa sedaj predlaga Vlada, pa pomeni zlorabo tega določila. Gre za neko imaginarno zadevo, nikjer opredeljeno, v niti enem izmed členov zakona namen zakona ni opredeljen. Tudi v tistem členu ne, v prvem odstavku, kjer je sicer napisano, da gre za programe financiranja, ki ga prejmejo sodelujoče članice euroobmočja, vendar ni noben namen natančneje definiran. In kar je še posebej pri tem 4. členu, na katerega smo vložili amandma, sporno, je pa to, da Vlada lahko odobri koriščenje sredstev po tem zakonu tudi za posamezne instrumente financiranja izven programa financiranja. Skratka, pomeni to, da tudi mimo odobrenega programa financiranja, ki ga odobrijo članice euroobmočja. Ali to pomeni, da bomo imeli pred sabo spet neke posebne rešitve, recimo, za kakšno posebej

izbrano domačo institucijo, Telargo, Ultro, ali bo samo za sum ali bo ultra sum itn., tega ne pove ta izjema, ki ste jo tu zapisali.

Jaz bi od vas, spoštovana državna sekretarka, pravzaprav prosil za pojasnilo, za katere instrumente gre, za kaj bodo ti instrumenti namenjeni, kdaj se bodo aktivirali in tako naprej. Skratka, ta izjema, ki ni usklajena, ki omogoča izdajo poroštev mimo sklepov evroskupine, omogoča čisto politično distribucijo oziroma izdajanje poroštev znotraj Republike Slovenije za namene, ki niso nameni opredeljeni v tem zakonu. Menim, da bi se morali pri tako pomembnih odločitvah bolj zavedati tistega, kar je napisano v zakonu oziroma, kar je namen zakona in te zadeve dokaj precizno definirati, zelo precizno definirati. To pa je ta zakon, tako kot so že kolegi omenili, bianko menica Vladi Republike Slovenije za sprejemanje nekih odločitev in bianko menica tudi za tisto, kar ne predstavlja odločitev tistih, ki v tem delu sodelujejo, to se pravi, ne samo za tisto, kar odobrijo sodelujoče članice evroobmočja, ampak tudi za druge namene zunaj tega paketa. To je zaskrbljujoče.

Problem tega zakona je tudi to, da je tu v celoti izločen Državni zbor. Državni zbor po tem zakonu ne sprejema poroštenih zakonov, povsem drugače, kot, recimo, obravnavamo Dars, pa je slovensko podjetje, kjer namensko za vsak kreditni aranžma posebej sprejmemo še porošten zakon, povsem drugače, kot bomo najbrž, če ne bo spet prišlo do kakšnih izjem, obravnavali posamezne železniške odseke in tako naprej. Čisto drugače poteka v tem delu in problem je tudi v tem, da Državni zbor nima nobene funkcije nadzora nad odločitvami Vlade, nobene funkcije nadzora. Tukaj sicer piše, da se Državni zbor tromesečno obvešča, ampak to ni nadzor. To še ni nadzor. Glede na to, da imamo relativno slabe izkušnje pri tem, ko poskušamo, da bi Državni zbor na posameznih področjih opravil svojo nadzorno funkcijo za zakone, ki jih sprejema, in tukaj se seje ne sklicujejo, je treba tukaj ugotoviti, da je zakon napisan tako, da o tem v Državnem zboru ne bo možno razpravljati. O tem v Državnem zboru, pa gre za znesek, ki je večji od primanjkljaja v proračunu, bistveno večji znesek, za tretjino večji znesek, ne bo možno razpravljati, ne o namenih porabe, ne o kvaliteti koriščenja sredstev, ne o, ne vem, kakšnih drugih zadevah. Skratka, politika, ki jo je zastavila Vlada v tem mandatu, črta nadzor na vseh področjih, kjer so kakorkoli prizadeti interesi koalicije.

Mi smo se srečali že z ukinitvijo parlamentarne nadzorne komisije samo zato, ker eden izmed deležnikov tega nadzora ni bil zadovoljen z nadzorom, pa na Ustavnem sodišču ni uspel, da bi uveljavil tisto, kar je mislil, da bi moralo biti. Govorim o nadzoru nad tako imenovano Kosovo komisijo. Danes smo dobili obvestilo, ponovno, da je Ustavno sodišče še zadnjič zavrnilo pritožbo tistih, ki so se pritožili na spremembo Poslovnika. Ampak ker se to v

legalnem postopku ni uspelo izpeljati in ukiniti ali pa spremeniti poslovnika, ste dosegli s spremembo zakona ukinitve nadzora nad tako imenovano Kosovo komisijo. Ukinili ste številne druge nadzore, recimo nadzor nad Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov. Državni zbor je bil s spremembo zakona razrešen nadzora nad poročili in nad poslovanjem Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov. Iz dometa Državnega zbora se umika tudi nadzor nad premoženjem Kada in Soda s to spremembo zakona, ki ste ga sprejeli. Sedaj se tukaj predlaga še črtanje nadzora Državnega zbora nad izdajanjem poroštva. Nedavno tega smo tu obravnavali rebalans proračuna za leto 2010 in vso spremljajočo zakonodajo, pa teh zadev ni bilo nikjer navedenih. Ne v poroštvu kvoti ne v ne vem čem. Ni bilo zavedenih teh zadev v tisti spremljajoči zakonodaji, ki smo jo sprejemali tukaj. In tu lahko govorimo o načrtnem izigravanju nadzora Državnega zbora nad izvršno vejo oblasti. In najbrž, če neka oblast deluje brez nadzora, to zagotovo ne more prispevati k transparentnosti, preglednosti, racionalnosti, učinkovitosti in podobnim zadevam. Zagotovo to ne more, in ker so ti nadzori ukinjeni, tudi ne bo možno uveljavljati politične odgovornosti. Kako le, če te zadeve ne bodo več v pristojnosti Državnega zbora. In ta paradigma, ki jo na področju nadzora uveljavljate v tem mandatu, je najbrž unikatna v euroobmočju ali tudi celo v drugih državah Evropske unije.

Skratka, neobičajna benevolenca koalicije do svojih izvršnikov, kljub temu, da se v tem mandatu soočamo s številnimi aferami, s številnimi sumi zlorab, netransparentnostjo, prelivanjem sredstev, dogovornih klientelističnih odločitev in financiranj in tako naprej. Kljub temu, da se je v tem mandatu odprlo veliko tem, ki so povezane s klientelističnimi ravnanji, tudi tu lahko govorimo o politični korupciji, poplačilu dolgov za podpore in podobno, se intenzivno ukinja nadzorna funkcija Državnega zbora nad izvršno oblastjo. In pričakoval bi, da bodo poslanci koalicije ravnali v teh primerih drugače, še posebej, ker je tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora opozorila, ne enkrat, večkrat, da rešitev, ki jo v tem zakonu predlagate, ni prava in ni skladna z veljavnim pravnim redom Republike Slovenije.

Jaz ne verjamem, da je gospa državna sekretarka tista, ki bo razložila poslancem Državnega zbora, ali je zadeva ustavno korektna ali ni ustavno korektna, zato imamo najbrž več drugih možnosti, ne samo Ustavno sodišče, morda tudi sprejem obvezne razlage v Državnem zboru, kako se kakšne stvari razumejo, Vlada pa te pristojnosti nima. In dobro bi bilo, če bi Vlada prisluhnila opozorilom, ki jih dajemo poslanci opozicijskih poslanskih skupin. Tisto, kar pomeni večino, ni vedno zakonito, ni vedno ustavno in ni vedno transparentno in pregledno. Zato tudi predlagam, da zelo dobro

razmislite, preden boste glasovali o zavrniti tega amandmaja naše poslanske skupine.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

K besedi se je javila državna sekretarka Mateja Vraničar, potem pa bom odprl še en krog za prijavo.

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa, ponovno, za besedo.

Naj najprej odgovorim na konkretno vprašanje, ki mi je bilo zastavljeno, namreč, za katere finančne instrumente gre v tretjem odstavku 4. člena, po katerem Vlada lahko odobri koriščenje sredstev tudi za posamezne instrumente financiranja izven programa financiranja.

Če pogledate prvi odstavek 3. člena, ta natančno določa, za katere obveznosti družbe lahko Slovenija v okviru tega mehanizma daje poročstva. In v prvi alineji so navedeni najeti krediti, izdani dolžniški vrednostni papirji in drugi posli, ki sodijo v posamezen program financiranja. Posamezen program financiranja se odobri oziroma se določi na podlagi zahtevka posamezne države članice, ki se znajde v težavah in želi pridobiti sredstva preko zadevne družbe, in družba s programom financiranja določi kako, na kakšen način s katerimi finančnimi instrumenti bo zagotovila sredstva, ki jih bo mogoče tej državi članici v težavah zagotoviti.

V drugi in tretji alineji tega istega prvega odstavka 3. člena pa so navedeni drugi instrumenti financiranja, ki niso vključeni v posamezen program za posamezno državo. Zakaj? Lahko se zgodi, da se s sredstvi, ki so zbrana z enim programom financiranja, financirajo različne potrebe. Lahko se zgodi, da družba zaradi položaja na trgu oceni, da je primerno izdati mogoče kakšne izvedene finančne instrumente, ki v samem programu financiranja niso navedeni, so pa absolutno in izključno povezani z namenom in cilji, ki jih zasleduje družba, ter povezani z odločitvami uprave družbe, v kateri sodelujejo vse udeležene države članice.

Torej, v tretjem odstavku 4. člena v nobenem primeru ne gre za neko bianko pooblastilo za odobravanje nekaterih poroštva ali kvot iz odobrenega poročstva, ampak gre za spremljanje poslovanja družbe in za možnost sodelovanja pri posameznih instrumentih financiranja, ki jih družba potrebuje za učinkovito izvajanje svojih nalog.

Dovolite mi nekaj odgovorov še na druga vprašanja, ki so se pojavila v razpravi.

Najprej ugotovitev, da je Slovaška Republika zavrnila posojilo Grčiji. Govorimo zdaj seveda o drugem zakonu, pa vendar moramo opozoriti, da je Slovaška šele včeraj dobila novo vlado in da je vlada zavezana, da do konca tega meseca sproži ustrezne postopke za odobritev

posojila Grčiji in tudi za udeležbo Slovaške v tem posebnem mehanizmu za stabilizacijo evroobmočja. Poleg Slovaške, kjer so se zadeve zavlekle zaradi imenovanja nove vlade, edino Belgija še ni potrdila oziroma sprejela ustreznih ukrepov za sodelovanje v tem poroštvenem mehanizmu. Vendar tudi s strani Belgije pričakujemo odločitev še v tem mesecu, tako kot se je tudi Slovenija zavezala, da bo odločitev evropskim institucijam v zvezi z vključitvijo v zadevni mehanizem sporočila do konca meseca julija.

Seveda, vsaka država članica ima svoja notranjepravna pravila, v katerih primerih in na kakšen način morajo biti sprejete odločitve v zvezi z dajanjem poroštev ali posojil. Slovenija ima v ustavi zapisano, da se posojila in poroštva lahko izdajajo samo na podlagi zakona. In pred nami je zakon, ki to ustavno določbo spoštuje in izvaja. Nekatere druge države ravnavajo podobno in morajo ravno tako izpeljati zakonodajne postopke. Drugim zadostuje akt izvršne veje oblasti in lahko vlada sama sprejme ustrezne ukrepe, ki zagotovijo sodelovanje v tovrstnih mehanizmih.

Dovolite mi še odgovor na konkretno vprašanje oziroma trditev, da bi bil v primeru, če bi v težave zašla Španija, angažma Slovenije štirikrat večji, kot pa je angažma v primeru izdaje posojila Grčiji. Problem Grčije je bil prvi problem, s katerim se je Evropa soočila in nanj odgovorila s predlogom, da države članice evroobmočja dajo Grčiji posojila. S tem direktno stopajo v posojilna razmerja same z Grčijo. Potem na podlagi ugotovitev, kako zapleten in dolgotrajen je ta mehanizem in kakšne so tudi nevarnosti tovrstnega mehanizma, pa je bilo dogovorjeno, da se za morebitne naslednje druge primere namesto individualnega zagotavljanja posojil posamezni državi članici, vzpostavi splošen mehanizem, ki je na razpolago v naslednjih treh letih in zato v bistvu sprejem tega zakona pomeni, da za morebitne druge države članice, ki bi zašle v težave, ne bo treba sprejemati podobnega zakona, kakršnega smo sprejeli za posojilo Grčiji, ampak bomo preko tega mehanizma in te družbe z zagotovitvijo poroštev zagotovili tisto podporo in pomoč posamezni državi, ki nam vsem skupaj zagotavlja trdno valuto.

Mogoče samo še beseda, dve v zvezi z evidentiranjem oziroma z vključevanjem poroštev v državni proračun oziroma v rebalans proračuna. Zakon, ki je pred nami, postavlja možnost, da Slovenija sprejme oziroma da poroštvo v skupni vrednosti 2 milijardi 73 milijonov evrov. Kolikšen bo dejansko potreben znesek, je odvisno od situacije v posameznih državah članicah, ki bi se zašle v težave in bi zato zaprosile za sodelovanje oziroma pomoč zadevno družbo. Šele v tistem trenutku bo dejansko prišlo do odobritve posamezne kvote poroštev in v tistem trenutku se bo ta znesek evidentiral v stanju izdanih poroštev in jamstev v okviru izvenbilančne evidence. V samem

proračunu v B-bilanci se namreč vodijo samo planirani zneski možnih unovčitev, do katerih pa v tem konkretnem primeru v danih okoliščinah po našem mnenju ne bo prišlo oziroma bo v trenutku, ko bodo posamezna poroštva dana, tudi ocenjeno tveganje, kakšno je, da bi bilo morebiti poroštvo unovčeno. Toliko zaenkrat. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Kakšna želja za razpravo, želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima Vili Trofenik.

Prosim.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo.

Najprej sem se mislil odpovedati, ampak imam občutek, da se zadeva vedno bolj zapleta. Vzel si bom pravico, ker je bi kritiziran tu minister za finance, da ga ni. Kot vem, je na Ecofinu, že včeraj je bil, zato ni fer, da kritiziramo pred javnostjo in ne vemo, da ne more biti prisoten oziroma tu z nami.

Če se vmem k Poslovniku in to je obravnava amandmaja. Na prvi pogled bi človek moral pritegniti v tistem delu predlagateljem amandmaja, ko izhajajo iz opozorila Zakonodajno-pravne službe o potencialno ustavnospornih določilih, zlasti 4. členu zakona. Govorim o potencialno ustavnospornih. V tem smislu se strinjam s predlagatelji in bi jim človek moral pritegniti. Vendar v nadaljevanju pa stvar ni tako enostavna. Vsa diskusija ali pretežni del diskusije ne pelje k iskanju rešitve za izhod iz te zadrege o potencialno ustavnospornih določilih zakona, ampak je, bom čez prst rekel, 90 % diskusije za dnevno politične potrebe, ki z vsebino zakona nimajo nobene zveze, zlasti mislim da, pa brez, da bi želel kakršno koli polemiko s kom, je neprimerno primerjati poroštva z realnimi proračunskimi stroški, kot je recimo dijaška prehrana in podobne zadeve. Seveda je bilo že na samem Odboru za finance čutiti, da se to opozorilo Zakonodajno-pravne službe o nekaterih potencialno ustavnospornih določilih izkorišča za dnevno politiko, ni pa volje ne pri opoziciji ne, če sem odkrit, v večini koalicije, da bi izšli z neko kvalitetnejšo rešitvijo, ki bi upoštevala to izjemo, da imamo, baje, kot edina članica evroobmočja to ustavno določilo, da se o poroštvih odloča z zakonom. Zakone pač sprejema parlament. Mislim, da so, kot laik si upam trditi, da so izhodi, ki bi obšli ta probleme. Na koncu me je tudi na nek način sprovciral, se opravičujem, zadnji del izjave državne sekretarke, ki je odgovarjala na pripombe opozicije, da ta poroštva ne gredo v kvoto državnih poroštev, kot o tem poseben člen govori. Mislim, da bi moralo na nek način v kvoto, v tako ali drugačno kvoto, in da bi cel pristop zakona kot takega moral biti bolj restriktiven, ali če hočete, Državni zbor bi moral na nek način otežiti Vladi, da daje, sedaj bom malo zloben, relativno lahka soglasja. Mislim, da

tako rešitev bi lahko našli z nekim restriktivnim pristopom in, če ne drugače tako, da bi omejili na neko periodo, ni možno, da je to celo proračunsko leto, skupno kvoto, kvoto, ki jo potrebujemo za domača poroštva, se bom tako izrazil, in kvoto, ki jo je treba zagotoviti za poroštvo po tem zakonu, če že in ne da bi hodila Vlada z vsakim poroštvom v Državni zbor, ampak da bi prihajala v nekih časovnih intervalih, ki bi pomenili zneskovno manjše rizike, kot je bianko poroštvo za dve milijardi. Ampak v to smer ni bilo možno razmišljati, ker ni bilo politične volje in potem nima smisla iti iskati take rešitve.

Kar se odgovora tiče, s katerim nisem zadovoljen, to je bolj računovodsko, ne zamerite, tehnično, kako bo to invertirano. Zakaj? Če mi ne bi bili v monetarni uniji oziroma če ne bi imeli evra kot valute, in bi prišli, recimo, v težave, bi si stroške za te težave morali obračunati. V vsakem primeru bi se to izkazalo, če bi sami financirali svojo lastno sanacijo. In na drugi strani je seveda samo vprašanje verjetnosti, kje je večja verjetnost, da bo unovčeno poroštvo, ki smo ga dali za potrebe Soda? Ali je večja verjetnost, da bo unovčeno poroštvo, ki smo ga dali v preteklosti za Dars? Kako je s tema dvema verjetnostima, ker gre za običajno klasično verjetnost, če bo poroštvo ločeno bo strošek, če ne bo unovčeno, ne bo proračunski strošek. Enako je tu. Obstaja neka verjetnost. Za to verjetnost ne vemo niti, ali je v primerjavi z verjetnostno do Soda večja ali manjša, in kakšna je ta verjetnost v primerjavi s poroštvi, ki smo jih dali Darsu, da o drugih ne govorim. Ker od tega je odvisno, ali je, bo to enkrat realni strošek v A-bilanci, če tako rečem, proračuna, ali ne bo. Da pa je majhna verjetnost v primeru z ostalima dvema, si jaz ne bi upal trditi, pa ne da strašim. Ker če bi se izkazalo, da je zelo majhna verjetnost, ali da je ta verjetnost blizu nič, potem tega inštrumenta Evropa ne bi iskala. Bojim se, da je verjetnost v tem smislu relativno velika. Ker če verjetnost ne bi bila relativno velika, problema ne bi bilo, problemi pa očitno so.

Kar se samega amandmaja tiče naj mi avtorji, še enkrat trdim, z izhodiščno idejo, da je problem v tem samem določilu 149. člena, se absolutno strinjam. To sem tudi že na odboru povedal in tudi v uvodnem stališču sem to priznal. Seveda, ko pa berem ta naprej, nastopi ena zadrega. Vem, da bodo avtorji rekli, "saj se ga da v tretjem branju popraviti". In sicer zadrega nastopi po vrstnem redu dejanj, kako si jih predstavljamo, ki bi se zgodilo. Da se bomo razumeli, tekst je naslednji: "Poroštva po tem zakonu odobri Državni zbor Republike Slovenije z zakoni." To je O. K. "Predlog zakona pripravi Vlada Republike Slovenije smiselno, glede na vsakokratni program financiranja, ki ga soglasno sprejmejo sodelujoče države članice evro območja." Kaj pa zdaj? Ali najprej članica in v imenu Slovenije Vlada soglaša z nekim programom, potem pa ko soglaša, pa pride

postfestum v Državni zbor potem zakon, je pa dvoje možno, da Državni zbor sprejme zakon o poroštvi, potem je O. K., če pa ga ne sprejme, potem pa nima več Vlada pogojev za soglasje, ki ga je izdala. Če pa ni soglasja Vlade Republike Slovenije, potem pa cel program ne velja, ker morajo vsi soglašati, vsaj tako jaz razumem osnovni tekst zakona in mislim, da se samo s popravkom 4. člena vse zadrege, ki so v tem zakonu in o katerih bi se bilo smiselno pogovarjati in iskati kvalitetne rešitve, ne dajo rešiti, ampak da ta amandma bolj daje možnost za politično diskusijo, pa še ta diskusija glede na to, kar je bilo do zdaj povedano, ne pelje k pozitivnemu cilju, to je izboljšanju zakona. Tako da zdaj pri samem odločanju, ne samo o tem amandmaju, ta amandma bi naj nekaj reševal, ampak v celoti ne rešuje, so še druge pomanjkljivosti, ki pač izhajajo iz nekega koncepta, ki si ga je predlagatelj izbral. Vidim pa v tem konceptu še eno dodatno nevarnost, ker smo mi v Sloveniji mojstri za takšne zadeve, bomo prišli v v tem trenutku še neznanu, ampak možno skušnjava, da bomo iskali izgovor v tem zakonu, da smo potencialno obšli ustavo, pa bomo po vzoru tega zakona ponovno poskušali obiti kakšno ustavno določilo. In nobenega jamstva ni, da se to ne bi zgodilo.

Še enkrat, da zaključim, ideja ali sodišče ja, realizacija ne, enaka situacija je tudi pri zakonu. Slovenija si ne more privoščiti, da ne bi pristopila k temu instrumentu, na drugi strani pa rešitev ni najbolj kvalitetna, pa njo bo to povedano dobronamerno. Glede na prejšnje diskusije – zdaj bom pa malo zloben, ki so bile, ker takrat nisem mogel replicirati, ker niso bili izpolnjeni poslovniki pogoji –, tisti, ki toliko govorijo o Grčiji, se morajo zavedati, da je Grčiji asistiral ali jo idejno vodil pri teh špekulacijah gospod Saks. To se ve v celem. Ndo je pa gospod Saks in kaj so nekateri hoteli s pomočjo gospoda Saks v Sloveniji v preteklosti delati, je tudi dobro vedeti. Zdaj pa, da uravnotežim to izjavo, res pa se je za bati, da bi glede na te druge instrumente, jaz jim osebno nasprotujem, ker dajejo manevrski prostor tudi za tak instrument, da bi nek nogometni klub, ki išče za plače 150 milijonov evrov v tem trenutku v državi, ki je svetovni prvak, ker je to velika nevarnost, da se to zgodi, ker so izgubili razsodnost zaradi tega in to ni kar za odmet, če nekdo rabi samo za plače 150 milijonov, toliko kot je tretjina slovenske obveznosti do Grčije, pa naj bo to preslišano. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Zvonko Černač. Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Normalno, da bi bila najbolj pravilna pot ta zakon zavrniti in sprejeti samo tisto, kar je danes znano in kar vemo, to pa je ustanovni kapital v višini 31 tisoč evrov in delež Slovenije v višini 146,05 evrov in pooblastilo za dokapitalizacijo, če želite, do 30 milijonov

oziroma do slovenskega deleža 144 in nekaj tisoč evrov. In potem odločanje o poroštvih takrat, ko se, če se zgodijo. To bi bila ustavno pravilna in zakonsko korektna pot, vendar danes takšne nimamo na mizi. Danes imamo zakon, ki je po formalni in po plati zgrešen. Ustava je jasna, naj ponovim še enkrat: Poroštva se lahko odobrijo samo z zakonom. Po vsebinski plati, če poenostavimo, pa gre za to, da je balon, ki so ga vsi izdatno napihovali z vseh strani, prišel do neke preobremenitve in je seveda počil. Pri nekaterih malo bolj, pri drugih malo manj. Zdaj se dogaja mehanizem, ki ne bo odpravil teh slabosti prenapihovanja, ampak, ki bo omogočil, da se bo ta balon z nekimi obliži zalepil, z državnimi poroštvi zadaj in omogočil ponovno napihovanje do ponovne prenapihjenosti, ki se bo slej ali prej zgodila. To je problem tega zakona, da ne odpravlja resničnih težav. Poleg tega je treba le razumeti, v kakšni situaciji se danes nahaja Slovenija in kaj bo morala storiti v prihodnjih dnevih, tednih in mesecih, če ne želi tudi sama priti na to pot, na katero so stopile nekatere države Evropske unije, med njimi prva Grčija. Slovenija si ne sme tega dovoliti v nobenem primeru. Nobenih razlogov ni, da bi se nam to zgodilo, vendar se koraki, ki se delajo na tej poti, vedno bolj približujejo temu scenariju. Eden izmed teh korakov je tudi ta nesrečni zakon, pa številni drugi zakoni, ki ste jih v tem Državnem zboru sprejeli in ki ste ta slovenski balon prenapihovali. Mislim, da je prav, da se enkrat ta neprimeren način, neprimeren pot konča in mislim, da je prav, da se konča na tej točki, ki je tudi formalno sporna – na zakonu, ki je v nasprotju z veljavnimi določbami Ustave in v nasprotju z veljavnimi zakonskimi določili. Jaz sem si vzel enega izmed zakonov o poroštvih, ki je bil sprejet v preteklosti. Vzel sem zakon, ki ima številko približno tako, kot je ta tukaj. Vendar v letu 2006, ko je bil sprejet, je bila ta številka še v tolarjih. Gre za Zakon o poroštvi Republike Slovenije za obveznosti Univerze na Primorskem iz naslova kreditov najetih za sofinanciranje razširitve in posodobitve prostorskih pogojev. Ta zakon sem vložil sam s še nekaterimi poslanci in je bil soglasno sprejet. Šlo je za znesek 1 milijardo 932 milijonov tolarjev, kar pomeni približno 8 milijonov evrov. 8 milijonov evrov. Danes pa govorimo od dveh milijardah in 73 milijonov evrov. Ob tem, da ne vemo, zakaj bodo ta sredstva sploh porabljena. Te diktacije, ki so v zakonu, so tako široke, da so lahko uporabljene za karkoli. In v tem zakonu, glejte, piše v 1. členu, "kredite do višine iz prejšnjega odstavka najame Univerza na Primorskem za sofinanciranje investicij v višini, ki jih določa Zakon o temeljnih razvojnih programih na področju izobraževanja in znanosti". Za konkretne primere, ki so določene v nekem zakonu, še več, v tem zakonu, v 2. členu so točno napisani pogoji, pod katerimi se to poroštvo daje, višine obrestne mere morajo biti primerljive in tako naprej, kot so krediti z državnim poroštvom, rok odplačila največ toliko

let, stroški največ toliko, strošek rezervacije največ toliko, odplačilo glavnice in tako naprej. Vse je zelo jasno in nedvoumno določeno in jaz se spomnim takratne procedure, še na te zelo jasne določbe smo poslušali pripombe v tej hiši s strani takratne Zakonodajno-pravne službe. Res je, da so nam takrat malo nagajali tudi po nepotrebem, ampak kljub temu pripombe, da še vedno ni namen dovolj jasno določen, ker zakon o temeljnih razvojnih programih ni dovolj, češ, da bi morali biti navedeni konkretni projekti, kar je seveda v nasprotju z eno normalno, zdravorazumsko logiko. Ampak, pogoj, namen in vse ostalo, pa bi morali biti določeni. In tisto, kar je najhujše v tem 4. členu, pristojnost, ki je po Ustavi tega parlamenta, se temu parlamentu jemlje in se jo z zakonom daje Vladi. Kajti Vlada bo v skladu s 4. členom odločala o posameznih poroštvih in o odobritvi posameznega poroštva.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo predlagali, da se ta neustrezen zakon v celoti zavrne, vendar nismo bili uslišani, zaradi tega smo poskušali vsaj v enem manjšem delu popraviti to, kar je v njem škodljivega. Drugače pa bi bilo treba v tem trenutku tudi glede na notranjepolitične razmere, ko so upokojevalci v tej državi, zaposleni v javnem sektorju, praktično vsi soočeni s tem, da bo treba stiskati pasove v prihodnjem letu v istem obdobju, ko se tukaj dogaja in ko se pripravlja neko stanje za to, da bodo ti ukrepi nekako le sprejeti, se Vlada sooča s tem, da odobrimo 400 milijonov evrov, dve milijardi evrov, za katere niti ne vemo kako, kdaj in na kakšen način bodo izkoriščeni in popolno po nepotrebem. Jaz mislim, da tudi z nekega razumskega vidika, z načina pristopa k temu to ni pravi postopek. In v okviru Evropske unije bi Slovenija naredila tisto, kar je treba, če bi rekla, da smo v tej družbi, smo s tem ustanovnim deležem 30 tisoč evrov in smo pripravljene do povečanja do 30 milijonov prispevati svoj delež, vse ostalo bomo pa sprejeli takrat, ko bo do konkretnih odločitev prišlo, ker je taka naša notranja zakonodaja in nihče nam tega ne more oporekati. Nihče nas tudi ne more prisiliti, da ta zakon, tak ali drugačen, sprejmemo, ker je to naša suverena pristojnost. Vendar, če se je premier obvezal, če se je finančni minister do nekih stvari obvezal, je prav, da dobi seveda tudi v svoji državi podporo parlamenta. Vendar ne bianko menice, pač pa za tisto kar je okvir in okvir je za enkrat ustanovitev družbe z nekim finančnim vložkom, ki pa ni 2 milijardi 73 milijonov evrov, ampak bistveno bistveno manj.

PODPREDSNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Borut Sajovic.
Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo.

So trenutki, ko je seveda treba reči bobu bob in spregovoriti nekaj tudi o temi, ki

seveda politično, javnomnenjsko ni priljubljena, si pa naše občanke in občani, vsi v Sloveniji zaslužijo, da povemo, kakšna je v tej zgodbi resnica. Seveda takrat, ko smo vstopali v Evropsko unijo in so se kasneje nekateri hvalili na dolgo in široko, kako uspešno so predsedovali temu birokratskemu gigantu, si seveda v tem delu zgodbe niso želeli govoriti. Takrat smo slikali samo najlepše plati te medalje, tu je tudi druga plat medalje, ki jo je tako kot v življenju, treba tudi rešiti in imeti scenarij za trenutke, za primere, ko ni vse lepo in pa vse idealno. In tako kot v življenju, tako se tudi v tem primeru, v težkih, v resnih preizkušnjah ločijo zdrava semena od plevela. Če bi imeli tak mehanizem, kot ga vzpostavljamo zdaj, potem bi za Slovenijo bila zgodba z Grčijo cenejša kot bo pa sicer. Jaz sem prepričan, da taka brezmejna črnogledost, pesimizem na tem področju ni na mestu. Prepričan sem, da vseh teh sredstev, kot jih mehanizem predvideva, ta mehanizem Evropske unije nikdar in nikoli ne bo plasiral v države, ki so v Evropski uniji potrebne pomoči, kajti če bo prišlo tako daleč, potem bo takrat pod vprašajem še marsikaj drugega v celem svetu ali pa v tem delu Evrope. Enostavno mislim, da je mehanizem ustrezen. Slovenske in Slovenci vstopamo z 0,47 % vložka. Mehanizem ima tudi številne varovalke, da se sistem sprost in pomoč dodeli v enem primeru šele takrat, ko se soglasno s tem strinjajo vse države, ki so pristopnice, v enem drugem primeru je potrebnih 75 % soglasja, da seveda glede na obseg sredstev, ki ga počrpamo iz Evropske unije – in v številnih slovenskih občinah uspešno dnevno potekajo in se nadaljujejo projekti, ki so tam nekje od 50 pa do 80 % sofinancirani iz skupnega proračuna v katerega, roko na srce, tudi vsi skupaj vplačujemo –, vendar skrajni limit napram tistemu, kar bomo počrpali, dve milijardi, ni tisto, zaradi česar bi se Slovenke in Slovenci odrekli članstvu v Evropski uniji. In ravno za to gre pri tistih, ki vsepovprek kritizirajo. Ne ponudijo boljšega mehanizma reševanje iz krize. Tam je dilema samo ena, ali gremo ven iz območja evra, gremo ven iz Evropske unije, mogoče na kakšno drugo uspešno pot z drugo rešitvijo, ali pa da ostanemo tam, kjer smo in si seveda pluse in minuse tako kot vedno v življenju ali v vsakem zakonu delimo tako, kot tisti trenutek pač najbolje kaže in samo za to gre. Enostavno, jaz sem prepričan, da Slovenke in Slovenci ta trenutek druge, boljše in drugačne izbire nimamo. Kako pomembna vrednota za kvaliteto življenja vseh nas pa je stabilnost evra, pa si lahko vsi tisti, ki si želijo o tem razpredati in razmišljati, preberejo v včerajšnji analizi ekonomistov, kaj pomeni, če nam sosednja hrvaška kuna devalvira recimo za 7, 8 %. Nekateri bodo temu zaploskali, ker bodo lahko letovali na hrvaškem, na kratek rok, mogoče kakšen teden, in prihranili nekaj evrov, nekaj kun. Kaj pa to pomeni za slovensko gospodarstvo, si pa preberite v mnenjih, ne

politikov, ampak realnih gospodarstvenikov in ekonomistov. Podobna je pa tudi zgodba kar se tiče stabilnosti evra. Če pustimo, da se bo evro razvrednotil, da bo zgubil na vrednosti, potem se slovenskemu gospodarstvu, prihrankom Slovenk in Slovencev in vsakdanjemu življenju kaj slabo piše. In tega si ne želimo, zato bom glasoval proti temu amandmaju, predvsem pa je treba dati vsem sporočilo, da moramo delati trdo in izhod iz krize ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ja, bom kar dal prijavo, prosim za prijavo.

Besedo ima dr. Luka Juri, prosim.

DR. LUKA JUR: Da razumemo smisel tega zakona in tudi smisel "manjšega brata" tega zakona – posojila Grčiji, čeprav tam je šlo za posojilo, tu gre le za poroštvo, torej v tem trenutku ne gre za nobeno finančno ali likvidnostno transakcijo, da bi boljše to razumeli, moramo razumeti srž težave, ki se je zgodila v Grčiji. Tam težava ni bila prezadolženost oziroma previsok javni dolg per se, sam po sebi. Težava je bila špekulacija, špekulacija investitorjev, tujih, zasebnih, predvsem zasebnih investitorjev, da Grčija dolgoročno ne bo več sposobna financirati svojega javnega dolga in potemtakem so sami nehali naprej financirati ta dolg. Grčija, kot vsaka država, tudi Nemčija, tudi Združene države Amerike, financirajo svoj javni dolg tako, da izdajajo obveznice, ki imajo pač neko ročnost – 5 let, 2 leti, 10 let ali kakršnakoli že je, in drugi investitorji te obveznice odkupijo in na tak način financirajo javni dolg. Če se pa zgodi situacija, da nihče ne želi odkupiti obveznic neke države, seveda ta država svojega javnega dolga ne more več financirati. In enako se je dogajalo z Grčijo, le da Grčija ima toliko višji dolg, sicer ni edina, Italija ima tudi zelo visok javni dolg, visoko stopnjo javnega dolga in visoko stopnjo zadolženosti na tujem in ti tuji vlagatelji v določenem trenutku niso bili več pripravljeni naprej financirati grških obveznic. In Grčija se je znašla v tej situaciji zato, ker so špekulirali s tem, da se bo Grčija prej ali slej znašla v tej situaciji. Torej, gre za to, da nekdo pričakuje, da se bo nekaj zgodilo in zaradi teh pričakovanj, kar je tipično na ekonomskem področju, prvi naredi korak v to smer in s tem sproži takšen domino efekt. Dejansko sam sproži tisto, kar je pričakoval, da se bo zgodilo – expectations se temu reče. No, s tem sistemom, ki smo ga vzpostavili ad hoc v primeru zakona o posojilu Grčiji in sistemsko z zakonom o poroštvu in s sistemom na evropskem nivoju, se sploh takšne špekulacije ne bodo več dogajale. In sem prepričan, da Španije ne bo, Irske sploh ne bo, tudi Velike Britanije, konec koncev, ki ima težave, ne bo, in Italije ne bo s temi težavami. Zato ker se špekulacije ne bodo več mogle dogajati, kajti sam sistem bo zagotavljal, da do tega ne bo prišlo. Sam sistem, sam sklad bo

zagotavljal, da nobena država ne bo več imela takšnih težav z likvidnostjo in solventnostjo in zaradi tega špekulanti niti vstopili ne bodo v to. Zato je ta sistem smiseln. Če pa menimo, da imamo drugo, boljšo alternativo, jo moramo predstaviti, ne pa da tu že – koliko – nekaj ur govorimo o tem, da ta sistem ni dober, še vedno pa nismo predstavili alternative. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: V prvem odstavku 4. člena tega zakona je zelo jasno in nedvoumno zapisano, "poročstva po tem zakonu izdaja Vlada Republike Slovenije". V 3. členu ni jasno določen namen, ampak je odprta v vseh treh alinejah zelo široka paleta in s tem dana bianko menica Državnega zbora do 2 milijardi in 73 milijonov evrov, kadarkoli in za katerokoli potrebo, ki se bo pojavila v tej družbi. In to je samo eden izmed primerov, vsi ostali so seveda podobni. Jaz sem ga vzel samo zaradi tega, ker sta si številki zelo podobni, vrednostno pa je ta 250-krat večja, ta danes. 250-krat večja je ta številka, s katero se daje bianko menica, ne za neke naše potrebe, ampak za neke imaginarne, zunanje potrebe, za katere niti ne vemo, kdaj in če bodo sploh nastale. Pred štirimi leti pa smo v zakonu, s katerim je Republika Slovenija dala poročstvo za obveznosti Univerze na Primorskem iz naslova kreditov, najetih za sofinanciranje razširitve in posodobitve prostorskih pogojev in tehnološke opremljenosti, zelo jasno in decidirano v zakonu napisali namen, kdaj, pod katerimi pogoji in tako naprej; šlo je pa za 8 milijonov evrov. 8 milijonov evrov! In je zakon določal vse potrebne elemente tega poročstva. Zakaj? Zaradi tega, ker je treba biti pri poročstvih in pri zadolževanju restriktiven. Ni zakonodajalec, ustavodajalec tega spregledal in je to slučajno zapisal v ustavo, kar je zapisal, da o teh stvareh odloča Državni zbor. Zakaj je to napisal? Zaradi tega, ker moramo biti restriktivni. In Slovenija, žal, zadnje leto in pol na tem področju ni restriktivna. Tudi stvari se z neko lahkotnostjo jemlje, do toliko, do toliko. Tudi pri drugih zakonih vedno pogosteje beremo številko, do 500 milijonov evrov se daje poročstvo. Mislim, da je treba to filozofijo, če ne želimo pasti tudi sami v ta mehanizem v naslednjih letih in biti tudi sami koristniki teh sredstev kot prezadolžena država, spremeniti. Priložnost, da se vsaj delno ta politika spremeni, je ta, da se ta amandma danes sprejme in se s tem Državnemu zboru vrne odločanje o tistem, za kar je po ustavi pooblaščen.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v

okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA – OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SKLADU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA NASLEDSTVO IN VISOKEM PREDSTAVNIKU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA NASLEDSTVO, SKRAJŠANI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade Mateji Vraničar, državni sekretarki Ministrstva za finance.

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani poslanci in poslanka!

Pred vami je Predlog sprememb Zakona o Skladu Republike Slovenije za nasledstvo in visokem predstavniku Republike Slovenije za vprašanja nasledstva, katerega namen je dvojen. Uskladitev sedanjega zakona s spremembami Zakona o javnih skladih, ki so bile uvedene leta 2008, in posodobitev določb glede namenskega premoženja sklada, ki bi mu omogočile večjo racionalnost pri upravljanju s premoženjem države.

Veljavni zakon o Skladu Republike Slovenije za nasledstvo in visokem predstavniku je bil sprejet v Državnem zboru marca 2006 zaradi izvajanja sporazuma o vprašanih nasledstva. Namenjen je uveljavljanju pravic in obveznosti Slovenije v postopku delitve premoženja, pravic in obveznosti nekdanje SFRJ ter opravljanju drugih nalog, povezanih z vprašani nasledstva. Zakon v 18. členu določa, da Sklad za nasledstvo posluje v skladu z določbami zakona, ki ureja javne sklade, v drugem odstavku tega člena pa so naštetih členi Zakona o javnih skladih, ki se za Sklad Republike Slovenije za nasledstvo ne uporabljajo. Določitev izjem od uporabe systemskega zakona, ki ureja javne sklade, je posledica posebne narave in namena ustanovitve Sklada za nasledstvo. Ker je bil leta 2008 sprejet nov zakon o javnih skladih, ki nekatere zadeve ureja drugače ali v drugih členih, je treba posodobiti tudi reference v Zakonu o Skladu za nasledstvo.

Sklad za nasledstvo razpolaga z namenskim premoženjem v višini približno 59 milijonov evrov. Izkušnje z delovanjem sklada ter z delovanjem njegovega predhodnika Sklada za sukcesijo navajajo, da bi bilo v želji po konsolidaciji finančnega premoženja terjatev in obveznosti države smiselno namensko premoženje sklada znižati pod 30 milijonov evrov, kolikor znaša meja po Zakonu o javnih skladih. Ustanovitelj namerava ob tem v namenskem premoženju Sklada ohraniti zadosten obseg sredstev za izpolnjevanje namena Sklada in poravnavanje predvidenih

obveznosti iz delitve obveznosti nekdanje SFRJ. Izjemoma, če bi se pokazalo, da bo potrebno urediti financiranje za delovanje Sklada za nasledstvo iz proračuna, bodo sredstva zagotovljena na posebni proračunski postavki Ministrstva za finance.

Med obravnavo predloga zakona na ravni Odbora za finance se je pojavilo vprašanje, ali Sklad za nasledstvo sploh še potrebujemo. Odgovor na to vprašanje je seveda pritrdilen. Vprašanja nasledstva po nekdanji Jugoslaviji še zdaleč niso zaključena na strani delitve premoženja nekdanje federacije, prav tako ostaja odprtih še nekaj obveznosti nekdanjih federalnih entitet. Zato je prav, da država ohranja tovrstno institucijo, kot je Sklad za nasledstvo, ki operativno podpira delo visokega predstavnika za vprašanja nasledstva. Njegovo namensko premoženje pa naj se ohranja na ravni, ki ni previsoka iz vidika smotrnosti in ne prenizka, da ne bi ogrožala normalnega delovanja Sklada. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo članici Renati Brunskole.

Prosim.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Še enkrat lepo pozdravljeni!

Odbor za finance in monetarno politiko je 23. junija kot matično delovno telo obravnaval predlog zakona.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki je ob splošni pripombi glede uporabljenega sklicevanja na ureditev v drugih zakonih posredovala konkretne pripombe k 1., k 2. in k 3. členu zakonskega predloga. Na podlagi pripomb Zakonodajno-pravne službe so v poslovnem roku redakcijski amandma k 1. členu vložile štiri koalicijske poslanske skupine. V okviru dodatnega delovnega gradiva je bil odbor s strani predlagateljice zakona seznanjen z dodatnimi pojasnili in obrazložitvami uvedenih rešitev 2. in 3. člena predloga, naslovljenimi na Zakonodajno-pravno službo in člane odbora, ki jih je v zvezi z opozorili navedene službe Državnemu zboru posredoval kabinet ministra, pristojnega za finance.

V dopolnilni obrazložitvi členov je predstavnica Vlade poudarila, da besedilo zasleduje dva cilja, kar v vsebinskem pogledu na prvem mestu predstavlja usklajitev določb z novim krovnim zakonom o javnih skladih, hkrati besedilo vzpostavlja pravno podlago za znižanje namenskega premoženja pod mejo 30 milijonov evrov po Zakonu o javnih skladih, kar vzporedno odpira možnosti, da se ob upoštevanju načela gospodarnosti konsolidira javnofinančno premoženje in na ta način izboljša učinkovitost upravljanja premoženja navedenega sklada. S

tem bo po oceni Vlade preostalo namensko premoženje Skladu zadoščalo za poplačilo vseh tekočih obveznosti, medtem ko morebitne dodatne krije državni proračun. Iz dane razlage v okviru predstavitve pisnega mnenja s strani predstavnika Zakonodajno-pravne službe izhaja, da so ustrezni odgovori na opozorila navedene službe k 2. in 3. členu predloga posredovani v pisnih pojasnilih finančnega ministrstva. Po drugi strani pa amandma koalicijskih strank k 1. členu glede na dano pripombo predstavlja primerno rešitev. V razpravi ob obravnavi posameznih členov zakonskega predloga, ki se je odprla o materiji k 1. oziroma 3. člena zakonskega predloga so bila predstavljena določena stališča in mnenja oziroma postavljena določena vprašanja ter s strani predstavnikov Vlade posredovani odgovori na izražene pomisleke.

Ob obravnavi je odbor amandma koalicijskih poslanskih skupin k 1. členu zakonskega predloga sprejel. Hkrati je odbor v skladu s 126. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih je sprejel.

Glede na sprejeti amandma je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega je navedeni amandma vključen. Dopolnjeni predlog zakona je tudi sestavni del tega poročila.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Veljavni zakon o Skladu Republike Slovenije za nasledstvo in visokem predstavniku Republike Slovenije za nasledstvo določa, da Sklad Republike Slovenije za nasledstvo posluje v skladu z določbami zakona, ki ureja javne sklade. Leta 2008 je bil sprejet nov zakon o javnih skladih, ki nekatere zadeve ureja drugače ali v drugih členih, zato naj bi bilo treba določbe, ki se za Sklad Republike Slovenije za nasledstvo ne uporabljajo, posodobiti. Sklad Republike Slovenije za nasledstvo razpolaga z namenskim premoženjem v višini približno 59 milijonov evrov. Edini namen tega zakona, ki je pred nami, pa je prenos premoženja Sklada Republike Slovenije za nasledstvo v proračun Republike Slovenije. Odkrili smo torej nogavico, v kateri je denar, ki je za čuda še polna, in seveda jo je takoj treba izprazniti. Zakaj se bo porabil ta denar? Za kakšne namene? To pravzaprav sploh ni važno in nikogar ne zanima. Država potrebuje, država troši, varčujemo tako tako, zato je treba izprazniti vse nogavice, vse žepe, vse skrite rezerve. Da je ta denar namenski, z nekim namenom verjetno nikogar v tem trenutku ne zanima. Ravno tako tudi ne, da verjetno obstajajo neke, sicer resda pogojne obveznosti, za katere so ta sredstva bila

rezervirana. In to bo enkrat potrebno, najbrž, plačati. Ampak mi bomo ta denar raje zapravili za tekoče poslovanje, ki ne bo dalo nobene dodane vrednosti, potem pa obveznosti poravnali iz skupne vreče proračuna. Če ostanem pri prisposodobah, srebrnino smo večinoma že prodali, nekaj malega jo je zaenkrat še ostalo, sedaj si že iz ust pulimo zlate zobe.

V Poslanski skupini SLS takšnemu ravnanju Vlade nasprotujemo in predlaganega zakona ne bomo podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bo predstavil Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Dobro je, da smo si različni v Državnem zboru. Povedal bom, da predlog novele zakona bomo v naši poslanski skupini podprli.

Sklad za nasledstvo, ki ga omenjeni zakon ureja, je bil ustanovljen zaradi uveljavljanja pravic in obveznosti Republike Slovenije v postopku delitve premoženja, pravic in obveznosti nekdanje SFRJ ter opravljanja drugih nalog, povezanih z vprašanji nasledstva. Sklad načeloma posluje v skladu z določbami zakona, ki ureja javne sklade, razen izjem od uporabe sistemskega zakona, ki so eksplicitno navedeni zaradi posebne narave in namena ustanovitve tega sklada. Ta dejstva vplivajo na vrednost premoženja, saj je določeno, da se leta ne sme zmanjšati pod 30 milijonov evrov, v nasprotnem primeru je treba vanj vplačati dodatno namensko premoženje ali pa začeti postopek likvidacije javnega sklada.

Sklad Republike Slovenije za nasledstvo razpolaga z namenskim premoženjem v višini približno 59 milijonov evrov. Zaradi želje po konsolidaciji finančnega premoženja, terjatev, obveznosti in mogočih obveznosti države, se predlaga omogočiti prenos dela namenskega premoženja Sklada Republike Slovenije za nasledstvo v B-bilanco proračuna. Če bo ustanovitelj presodil, da Sklad Republike Slovenije za nasledstvo namenskega premoženja v celotnem obsegu kratkoročno ne potrebuje za namen, zaradi katerega je bil ustanovljen, in sicer tako, da se lahko vrednost premoženja zniža pod 30 milijonov evrov.

V poslanski skupini DeSUS temu ne nasprotujemo, zato predlog zakona podpiramo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil mag. Borut Sajovic.

Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa. Še enkrat vsem skupaj prijazen pozdrav!

Glavni namen predlaganega zakona, ki ga v Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije podpiramo, je omogočiti morebiten prenos premoženja Sklada za nasledstvo v državni proračun s preprostim ciljem konsolidacija finančnega premoženja.

Ker sam morebitni prenos premoženja Sklada za nasledstvo ureja Zakon o javnih skladih, ki določa, da se vrednost njegovega premoženja ne sme nikoli zmanjšati pod 30 milijonov evrov, je treba za prenos premoženja spremeniti Zakon o skladu za nasledstvo. Ker se v praksi želi doseči konsolidacijo finančnega premoženja Republike Slovenije, v Poslanskem klubu Liberalne demokracije soglašamo s predlagano rešitvijo, da se vzpostavi pravna podlaga, ki bo omogočala prenos namenskega premoženja Sklada za nasledstvo v bilanco B proračuna. To naj bi se storilo, v kolikor bo ugotovljeno, da ta sklad tega premoženja ne potrebuje za doseganje svojega osnovnega namena. Kot je razvidno iz same obrazložitve zakona, v tem trenutku Sklad za nasledstvo razpolaga z namenskim premoženjem v višini 59 milijonov evrov. Bistvena dopolnitev zakona je v določiti, da se v točki zmanjšanja premoženja Sklada za nasledstvo ne uporabljajo določbe Zakona o javnih skladih. Novela zakona tako ne posega v samo delovanje sklada, saj predlagatelj pravi, da bodo kljub zmanjšanju premoženja še vedno zagotovljena zadostna sredstva za nemoteno in normalno poslovanje.

Ker pa se bo s prenosom premoženja dosegalo boljše učinke iz naslova upravljanja tega premoženja, so predlagane rešitve po mnenju predlagateljev, katerim tudi pritrujemo, smiselne in ustrezne. Zato bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije iz preprostega vidika boljšega upravljanja finančnega premoženja in cilja doseganja višjih donosov predlog zakona tudi soglasno podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Bogdan Čepič.

Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav kolegice in kolegi!

Zakon o Skladu Republike Slovenije za nasledstvo in visokemu predstavniku Republike Slovenije za nasledstvo je bil sprejet v Državnem zboru Republike Slovenije marca 2006. Zaradi izvajanja sporazuma o vprašanih nasledstva, ki je bil ratificiran z Zakonom o ratifikaciji sporazuma o vprašanih nasledstva, in v zvezi s tem zaradi uveljavljanja pravic in obveznosti Republike Slovenije v postopku delitve premoženja, pravic in obveznosti nekdanje SFRJ ter opravljanje drugih nalog povezanih z vprašanjem nasledstva. Leta 2008

je bil sprejet nov zakon o javnih skladih, ki nekatere zadeve ureja drugače ali v drugih členih, zato je treba določbe, ki se za Sklad Republike Slovenije za nasledstvo ne uporabljajo, posodobiti z vidika posebne narave Sklada Republike Slovenije za nasledstvo ter strukture njegovih naložb. Ker Sklad v vseh drugih primerih posluje v skladu z določbami Zakona o javnih skladih, se vrednost njegovega premoženja ne sme zmanjšati pod 30 milijonov, mora ustanovitelj v skladu s petim odstavkom 11. člena Zakona o javnih skladih, kadar se kapital javnega sklada zmanjša pod 30 milijonov evrov, vanj vplačati namensko premoženje ali pa začeti postopek likvidacije javnega sklada. Sklad Republike Slovenije za nasledstvo, razpolaga z namenskim premoženjem v višini približno 59 milijonov evrov. Zaradi želje po konsolidaciji finančnega premoženja, terjatev obveznosti in mogočih obveznosti države, se predlaga izvetje Sklada Republike Slovenije za nasledstvo iz uporabe določb petega odstavka 11. člena Zakona o javnih skladih, da bi se s tem omogočil prenos dela namenskega premoženja Sklada Republike Slovenije za nasledstvo v tako imenovano bilanco B proračuna. Če bo ustanovitelj presodil, da sklad Republike Slovenije za nasledstvo namenskega premoženja v celotnem obsegu kratkoročno ne potrebuje za namen, zaradi katerega je bil ustanovljen, in sicer tako, da se lahko vrednost premoženja zniža pod 30 milijonov evrov. S tem se na državni proračun prinesejo tudi obveznosti in mogoče obveznosti Sklada Republike Slovenije za nasledstvo, redno poslovanje Sklada oziroma drugo. Ustanovitelj namerava v namenskem premoženju Sklada ohraniti zadosten obseg sredstev za izpostavljanje namena Sklada in poravnavanje predvidenih obveznosti iz delitve obveznosti nekdanje SFRJ. Kakor je že opisano v zakonu, poglobljena rešitev predlaganega zakona, da se opredeli možnost, da lahko ustanovitelj izvršuje pravico do zmanjšanja namenskega premoženja Sklada Republike Slovenije za nasledstvo po postopku predvidenem v Zakonu o javnih skladih in izvetje Sklada Republike Slovenije iz določb petega odstavka 11. člena Zakona o javnih skladih. S tem členom se omogoča ustanovitelju, da v skladu z 11. členom Zakona o javnih skladih zmanjša namensko premoženje javnega sklada na način, ki ga določa Zakon o javnih skladih. Zakon o Skladu Republike Slovenije za nasledstvo in visokem predstavniku Republike Slovenije za nasledstvo namreč po 11. členu dosledno navaja obseg namenskega premoženja Sklada Republike Slovenije za nasledstva. Kljub načelni ureditvi iz 11. člena tega zakona o javnih skladih, bi morebitno zmanjšanje obsega namenskega premoženja Sklada Republike Slovenije za nasledstvo, ki ga je Sklad za nasledstvo pretežno pridobil iz naslova preoblikovanja iz Sklada Republike Slovenije za sukcesijo, lahko predstavlja neskladje z 11. členom Zakona o Skladu

Republike Slovenije za nasledstvo in visokem predstavniku Republike Slovenije za nasledstvo. Vodilno načelo predlagane zakonske spremembe je načelo gospodarnosti, pri čemer se namensko premoženje, za katero ustanovitelj presodi, da ga Sklad za nasledstvo ne potrebuje za namene, zaradi katerih je bil ustanovljen, konsolidira z drugimi finančnim premoženjem Republike Slovenije ter uporabi tam, kjer ima za državo lahko višje donose.

Zaradi navedenega bo Poslanska skupina Socialnih demokratov podprla predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil mag. Andrej Vizjak.

Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlagani noveli ne bomo nasprotovali. Imamo pa pravzaprav en načelen pomislek, zakaj ne zarezati globlje. Namreč, zakon daje eno pomembno sporočilo oziroma ta novela zakona. To sporočilo je, da je očitno bilo sedaj na tem Skladu preveč namenskega premoženja, a po oceni Vlade, za poplačilo potencialnih obveznosti, in da je treba ali pa smiselno ustvariti pravno podlago za znižanje namenskega premoženja pod mejo 30 milijonov evrov. Torej očitno ta Sklad ne bo imel pred seboj toliko nekkih obveznosti, kot je bilo sprva po razpadu skupne države predvideno in mišljeno in postavlja se vprašanje sploh smiselnosti obstoja tega sklada. Nahajamo se v času finančne in gospodarske krize, ko bi morali rezati in krčiti vsepovsod, kjer ima smisel to rezati, pa se to ne zgodi. Na primer, danes sem bil soočen z enim zanimivim varčevalnim ukrepom te vlade zaradi krize, ki bo imel verjetno slabe posledice tako za državljane kot za birokracijo. Namreč, spomnite se, Ministrstvo za javno upravo je uvedlo pred kakšnimi štirimi leti institut, da so pred iztekom prometnega dovoljenja obvestili državljana, da se mu to zna izteči, in da naj pride urediti stvari, da si ne nakoplje nepotrebnih stroškov in državi tudi s tem ne nakoplje nekkih birokratskih opravil. To je sedaj ukinjeno. Teh opozoril ni več. Ko sem vprašal na upravni enoti, zakaj, so rekli, to so varčevalni ukrepi Vlade. Sem rekel, dobro, fino. In ko obravnavamo to novelo Zakona o Skladu Republike Slovenije za nasledstvo in visokem predstavniku Republike Slovenije, kjer pravzaprav sami v Vladi ocenjujete, da je neko poslanstvo vprašljivega smisla še naprej, zakaj torej preprosto tega sklada ne ukiniti. Zakaj namenskega premoženja ne prenesti na državo in zakaj ne nekoga na nekem ministrstvu,

recimo, Ministrstvu za finance zadožiti za opravljanje teh nalog. To bi bilo, če nič drugega, neko simbolno ravnanje v času krize, ko je treba optimirati delovanje države, ukiniti tiste institucije in tiste sklade, zavode in agencije, ki so preživete, ki samo bremenijo birokracijo in ustvarjajo neke nepotrebne postopke in opravila.

Zato bomo v Poslanski skupini ravnali razmeroma rezervirano do tega predloga, ki je bolj ali manj tehnične narave. Apeliramo na Vlado, da razmisli o smiselnosti obstoja te in številnih drugih institucij, četudi, ko smo dobili informacijo na Odboru za finance, nekih birokratskih stroškov glede tega sklada niti ni toliko. Vendar, kakorkoli, začne se pri takšnih projektih in nadaljuje pri bolj pomembnih rezih oziroma zmanjševanju in zniževanju števila institucij. Zato bomo ravnali nevtrarno pri tem predlogu. In še enkrat, razmislite o smiselnosti obstoja tega sklada v prihodnje.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Vili Trofenik.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo.

Sklad Republike Slovenije za nasledstvo je naslednik Sklada Republike Slovenije za sukcesijo, ki je bil ustanovljen leta 1996 za zbiranje sredstev iz naslova institucij bivše federacije in poplačila obveznosti, prevzetih na podlagi sorazmernega deleža Republike Slovenije za sukcesijo.

Glede na to, da potencialne obveznosti Slovenije niso več tolikšne kot ob njegovi ustanovitvi – mimogrede, v zadnjih dveh letih Sklad ni imel nobenih obveznosti iz tega naslova –, in ker sprejeti sporazum, ki velja od leta 2004, ne predvideva obstoja takega sklada, je smiselno, da se s predvidenimi spremembami zakona omogoči znižanje rezervacij s sedanjih 59 milijonov evrov na višino, ki bo zadoščala za poplačilo eventualnih skladovih obveznosti. S tem bo omogočena konsolidacija finančnega premoženja države in omogočen prenos dela namenskega premoženja v državni proračun.

V poslanski skupini bomo spremembe zakona podprli, še raje pa bi podprli njegovo čimprejšnjo ukinitvev. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanja, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA – DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O PREOBLIKOVANJU KAPITALSKE DRUŽBE POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA, PRENOSU PRAVIC IN POOBLASTIL DSU NA SLOVENSKO ODŠKODNINSKO DRUŽBO IN O NALOŽBENI POLITIKI KAPITALSKE DRUŽBE POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA TER SLOVENSKE ODŠKODNINSKE DRUŽBE, REDNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade.

Besedo ima Mateja Vraničar, državna sekretarka Ministrstva za finance.

MATEJA VRANIČAR: Predsednik, hvala za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci!

Pred nami je druga obravnavo Predloga zakona o preoblikovanju Kapitalske družbe, prenosu pravic in pooblastil DSU na Slovensko odškodninsko družbo in o naložbeni politiki Kapitalske družbe ter Slovenske odškodninske družbe. Dovolite mi, da na kratko povzamem temeljne cilje in rešitve predloga zakona.

Cilj zakona je omogočiti učinkovito zasledovanje ciljev Slovenije brez poseganja v interese upravičencev, ki jih trenutno varujejo družbi Kad in Sod, ter zagotoviti učinkovito upravljanje družb v posredni lasti Republike Slovenije. S tem zakonom se zaokroža politika upravljanja podjetij v državni neposredni in posredni lasti, ki se je začela s sprejetjem Zakon o upravljanju kapitalskih naložb. Zakon določa tudi izvrševanje pravice in način razpolaganja družbi Kad in Sod s svojimi naložbami, ter pravila pridobivanja novih delnic in deležev. S tem se zagotavlja varovanje interesov Republike Slovenije v strateških naložbah, katerih imetnici sta družba Kad in družba Sod. Pravice iz strateških naložb bo izvrševal državni organ, pristojen za izvrševanje pravic v kapitalskih naložbah Republike Slovenije. Za razpolaganje s temi naložbami bo potrebno soglasje skupščine družbe Kad oziroma družbe Sod. V luči bistveno manjše likvidnosti sredstev družbe Sod so interesi družbe Sod in upravičencev po denacionalizacijskih in po drugih zakonih varovani preko določbe, da se družbi Sod omogoča dodatna potrebna sredstva za izpolnjevanje zakonskih obveznosti preko Republike Slovenije. Predlog zakona predvideva reorganizacijo družbe Kad z izčlenitvijo nove družbe zavarovalnice. Ta se bo opravila s prenosom posameznih delov premoženja družbe Kad na novo družbo. Novoustanovljena zavarovalnica bo oblikovana kot delniška družba, katere edini ustanovitelj in delničar v trenutku delitve je družba Kad. Zavarovalnica bo tako opravljala dejavnost zavarovalništva, skladno z Zakonom o zavarovalništvu, po

katerem ima možnost tudi upravljanja pokojninskih skladov. Na zavarovalnico se z dnem vpisa v sodni register prenese upravljanje Prvega pokojninskega sklada, Kritnega sklada Prvega pokojninskega sklada, Zaprtega vzajemnega pokojninskega sklada za javne uslužbenke in Kapitalskega vzajemnega pokojninskega sklada. Osnovni kapital zavarovalnice ob ustanovitvi bo najmanj 152,2 milijona evrov, kar omogoča njeno nemoteno poslovanje.

Zavarovalnica bo pravni naslednik pravic in obveznosti prenesenega dela družbe Kad, pri čemer bodo pravice in obveznosti natančno opredeljene z delitvenim načrtom. Če bo z izčlenitvijo na zavarovalnico prenesena naložba, ki bo opredeljena kot strateška, bo z njo upravljaj za upravljanje pooblaščen državn organ. Zakon določa tudi obveznost zavarovalnice, da v šestih mesecih od prenosa upravljanja pokojninskih skladov o prenosu obvesti vse zavarovance, ki so člani zgoraj navedenih pokojninskih skladov, v trenutku uveljavitve zakona in tudi delodajalce, s katerima ima sklenjene pogodbe o financiranju pokojninskih načrtov. Sklad dodatnega pokojninskega zavarovanja ostane na družbi Kad, saj je urejanje njegove problematike del pokojninske reforme.

Vlada je v predlogu zakona predlagala tudi prenos dela pravic in pooblastil z družbe DSU na družbo Sod. S tem je želela racionalizirati poslovanje in zaključevanje postopkov s področja lastninskega preoblikovanja družbene lastnine, privatizacije in denacionalizacije. Na seji Odbora za finance in monetarno politiko je bila sprejeta odločitev o črtanju obravnavanega poglavja iz predloga zakona. Kljub temu Vlada ugotavlja, da je dopolnjeni predlog zakona, kot je bil oblikovan na odboru, skladen s temeljnimi nameni, zaradi katerih je Vlada predmetni zakon sploh predložila v zakonodajni postopek, zato ne nasprotuje temu, da se vprašanje racionalizacije tovrstnega poslovanja uredi posebej.

Naj za konec še enkrat poudarim, s tem zakonom se zaokroža preglednejša in učinkovitejša politika upravljanja finančnega premoženja v neposredni in posredni lasti Republike Slovenije, saj se izvede dosledna razmejitev lastniške funkcije od regulatorne. Upošteva je navedeno, predlagamo Državnemu zboru, da predlog zakona v drugem branju podre. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo članu Marjanu Bezjaku.

Prosim.

MARJAN BEZJAK: Spoštovani sekretarka, kolegice poslanke in poslanci!

Odbor je predlog zakona obravnaval na 18. seji, 26. 6. in na nadaljevanju seje 29. 6., ki je bilo v delu zaprto za javnost. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki opozarja, da Kad, Sod in DSU trenutno ureja več zakonov, zaradi česar je preglednost njihovega položaja vprašljiva in bi bilo to smiselno urediti na enem mestu. Služba je podala tudi pripombe k veljavnemu številu členov.

K predloženemu zakonu so amandmaje vložile poslanske skupine koalicije, poslanske skupine SLS in SDS, Poslanska skupina SDS, Zares in LDS, Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, poslanec Bogdan Čepič, poslanec Bogdan Barovič. Odboru je bilo posredovano tudi mnenje komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt turizem in finance, ki predloga zakona ne podpira.

Seji odbora so prisostvovali predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance, Kada, Soda in DSU-ja, predsednik pokojninske družbe Moja naložba in predstavniki Zakonodajno-pravne službe, v nadaljevanju seje pa tudi predstavnika konfederacije sindikatov javnega sektorja in sindikatov državnih in družbenih organov Slovenije.

V razpravi so člani odbora največ pozornosti namenili amandmajem poslanca Bogdana Čepiča k 1. členu, na podlagi katerega naj bi se namesto zavarovalnice ustanovila pokojninska služba kot specializirana institucija za upravljanje s pokojninskim skladom, ki bo celovito opravljala le eno dejavnost.

Bistveni poudarki iz razprave članov odbora, predstavnikov Vlade in zainteresiranih javnosti so; Vlada je to vprašanje podrobneje obravnavala že v fazi priprave predloga zakona. Z ustanovitvijo zavarovalnice namensko pokojninske družbe so se strinjali tako stroka kot predstavniki sindikatov, javnega sektorja in tudi upokojenci. Nekateri razpravljavci bistveno prednost zavarovalnice vidijo v večji transparentnosti njenega poslovanja, v ustrežnejši sestavi nadzornega sveta, večji fleksibilnosti na trgu zaradi ponudbe dodatnih produktov in posledično večje donosnosti pa tudi zaradi večje koristi za zavarovance, ki bodo imeli možnost dodatne izbire zavarovanj. Razpravljavci iz vrst opozicijskih poslanskih skupin so poudarili, da je bilo na odprto vprašanje opozorjeno že v okviru splošne razprave. O predlogu zakona seje Državnega zbora pa odziva predlagatelja zakona z dodatnimi predlogi ni bilo. Za zavarovance gotovo ni dobro, če bo zavarovalnica dejavnost dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja opravljala kot dodatno oziroma drugorazredno dejavnost. Upoštevati je namreč treba interese zavarovancev, ki zdaj plačujejo v obstoječe štiri pokojninske sklade. Poleg tega bi reorganizacija Kada, Soda in DSU-ju, ki je sicer potrebna, morala potekati na širši strateški način, ne pa tako, kot predvideva predloženi zakon. Podana je bila tudi ocena, da bodo štiri

zavarovanja kvečjemu tveganje, da se bo poslovanje razširilo na konkurenčne dejavnosti.

Na nadaljevanju seje, ki je deloma potekala brez navzočnosti javnosti, je predstavnika službe Kad predstavila poslovni načrt bodoče zavarovalnice tudi z vidika primerjave s pokojninsko družbo. Po tej predstavitvi je odbor odločal o amandmaju za ustanovitev pokojninske družbe namesto zavarovalnice in ga ni sprejel.

V delu razprave, ki se je nanašal na amandma poslanskih skupin SLS in SDS k 1. členu za čitanja določb v zvezi z družbo DSU, je bila podpora amandmaju izražena tudi s strani nekaterih članov iz koalicije, poslanskih skupin in odbor je zato podprl predlog obeh poslanskih skupin in sprejel njun amandma. Odbor je posledično sprejel tudi svoj amandma za člene celotnega drugega poglavja.

Odbor se je opredelil do vloženih amandmajev in glasoval o vseh členih. Sprejeti amandmaji so vključeni v besedilu dopoljenega predloga zakona, ki je sestavni del poročila odbora.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ker je zbor na 17. seji opravil prvo obravnavo predloga zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna. Prehajamo na razpravo o členih in vloženih amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 12. 7. 2010.

V razpravo dajem 1. člen ter amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS. Želi kdo razpravljati? Ne želi, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 2. člen ter amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS. Želi kdo razpravljati?

Ja, prosim, Bogdan Čepič. Če bo treba pozneje, bom pa odprl rok za prijavo.

Prosim Bogdan Čepič.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo, predsednik.

Kot je znano sem sam na odboru vložil amandma, ki bi spremenil to odločitev preoblikovanja Kada in členitev na zavarovalnico in Kad kot takšen. Pri tem sem imel v mislih učinkovitost in varovanje interesov javnih uslužbencev, ki so znotraj pokojninskega sklada najštevilčnejši. Še vedno trdim, da je odločitev za zavarovalnico slaba odločitev in s tega vidika tudi ne bom podprl amandmajev. Predvsem zaradi tega, ker ugotavlja, da je želja Kada, da bo preko zavarovalnice vodil neke druge posle, neke druge ne pa upravljal s pokojninskimi skladi, kar je bila temeljna naloga v tem mojem predlogu, zato da se nekdo specializira in ukvarja samo z eno dejavnostjo, in to perfektno. Tudi zaradi tega, ker je bilo preoblikovanje Kada en skupek nekkih interesov znotraj tega. Interesov deležnikov, ki so sodelovali pri tem. Jih

bom kar naštel. Tukaj so Sindikati javnega sektorja združeni v odborih, ki to delajo, neformalnih odborih, ki zdaj upravljajo s tem, tukaj je tudi delež pokojninskih skladov, oziroma teh, ki se ukvarjajo s pokojninsko blagajno, ko predvideva vložek iz Kada iz upravljanja v znesku, ki je fiksni in za katerega ne vemo, od kod ga bomo pokrivali, in bo v veliki meri verjetno šel za to, da se bo zmanjševal kapital tega bodočega Kada.

Naj ostanem najprej pri prvem delu. Zame je nesprejemljivo, da je v 4. členu, ko se govori o tej delitvi in teh stvareh, zapisano v drugem odstavku, da morajo biti v delitvenem načrtu zapisane vse posebne ugodnosti, ki bodo zagotavljale članom ali članicam, v nadaljnjem besedilu članom uprav ali nadzornim svetom družbe ali zavarovalnice in delitvene revizorje. In kakšne ugodnosti? Tega ne povemo. Ali je to ugodnost nagrade ali so to kakšne druge ugodnosti? Ali so to kakšne skrite stvari, ki ne gredo v to? In če ta odbor, ki bo to sprejemal in delitveno bilanco, ne bo soglašal s temi ugodnostmi, ne bo dal soglasja k delitvi in do te delitve ne bo prišlo. Tudi zato, ker je namen, da se prenesejo najboljše ali ne vem katere naložbe znotraj tega. Zaradi tega, ker se želi s to zavarovalnico konkurirati že dvema slovenskima državnima ali v večinski državni lasti zavarovalnicama na produktih, za katere ne vemo, na kakšen način in kako bodo to upravljali. S tega vidika je več neznank kot odgovorov in s tega vidika tega tudi ni možno podpreti.

Sam sem predvideval in mislil, da bomo lahko vložili še kakšen amandma, ki bi poskušal vračati nazaj idejo o pokojninski družbi, ampak zaradi procedure to ni možno.

Drugo je preoblikovanje Soda. Sod preoblikujemo tako, da mu pripojimo DSU. in to je potem bolj transparentno. V ničemer ni bolj transparentno, tudi zato ne, ker je v poročilu, ki ga je Vlada pripravila o ukinitvi DSU-ja, jasno zapisala da DSU dela dobro, ampak pripojitev pa mora biti, da je dovolj denarja in ta pripojitev mora na nek način biti. In s tega vidika mislim, da je sam zakon – vsaj to je moje mnenje, ki nima podpore v poslanski skupini, zato je to bolj ločeno –, slab zakon, odpira več vprašanj, kot jih zapira in preoblikovanje pomembnega finančnega stebra ali pomembne finančne moči, ki je združena v Kadu in Sodu, ne rešuje, mislim, da jih v veliki meri še bolj zapleta. Verjetno se bomo sorazmerno kmalu srečevali s popravki tega zakona.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o amandmaju k 2. členu? Odpiram prijavo.

Besedo ima Vili Trofenik, prosim.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo.

Smo pri 2. členu in ta na nek način razgalja, hote ali nehote, dogodke v zvezi s tem

zakonom. Pri tem zakonu se je treba zavedati, da so nekatere določbe, ki so temeljne v zakonu, plod nekih, si upam trditi, političnih kupčkanj. Dilema, ali zavarovalnica ali pokojninska družba, na to dilemo nikoli zadosti argumentiran odgovor, tudi po zaprti seji in po nadaljevanju matičnega delovnega telesa, to je treba povedati v javnosti, dobronamerno. 152 milijonov ustanovitvenega kapitala zavarovalnice nikoli prikazan izračun. Upam si trditi politično določeno, zlasti če poslušam sindikate. In kaj so dobili, zato ker niso dobili številke, ki bi jo radi? So dobili samo 152. To je drugo politično kupčkanje, ki pa postavlja resna vprašanja.

Tretja številka. V zakonu je napisano, 50 milijonov mora vsako leto dati Kad ZPIZ-u do nekega roka. Nikoli utemeljen izračun. Kaj pa če ne bo donosa v višini 50 milijonov? Ali bodo odprodali premoženje? Si bodo sposojali? Glede na ideje, ki so bile, in tu niso prisotne, so bile še kakšne bolj bolne ideje ali pa bolj problematične.

Sindikati so dobili eno koncesijo, penzionisti, tu ne mislim DeSUS-a, da ne bi kdo mislil, so pa dobili drugo koncesijo. In v tej koncesiji, čeprav je moja poslanska skupina sopodpisnik, ampak to ne spremeni dejstva, pazite tekst, "dva člana na predlog zveze oziroma organizacije upokojencev na ravni države". Kaj je to? Če bi vsaj pisalo: "reprezentativnega združenja upokojencev". Vem, da tisti, ki so uspeli s to koncesijo, sebe vidijo tu notri. Ampak se zdaj lahko najde spreten organizator, pa še penzioniste organizira, Sive panterje od Hodoša do Tolmina pa tiste po drugi strani, in potem bo nekdo v zadregi, katera je ta organizacija upokojencev na ravni države. Nedostojno je takšen tekst pisati v zakon. Ampak to je rezultat takih politikantskih, to niti niso politične v pozitivnem smislu, kupčkanj. In to je treba povedati, ker gre za preresno zadevo, gre za preresne posledice in celi dogodki so bili. Tudi javnosti je treba povedati, ko smo nekateri na seji odbora napovedali, da bomo rajši podprli idejo o pokojninski družbi kot zavarovalnici, ki je manj rizična, res pa ne daje možnosti prodaje novih produktov, o katerih vsi ambiciozno študirajo, ne povedo pa, na račun česa oziroma katerega kapitala bi to radi uredili, potem je bila seja prekinjena. Rezultat take prekinjene seje in takega nadaljevanja so nekatere rešitve, ki niso dostojne Državnemu zboru, če bodo take sprejete, kot so bile, ker gre za preresne zadeve in gre za preveč poenostavljene stvari, ko si nekateri domišljajo, da lahko takole šarijo po tej resni problematiki, ki je znotraj Kada. Zakaj upokojenci tistega svojega deleža, javni uslužbenci ne vzamejo v samoupravljanje in naj upravljajo zaprto pokojninsko družbo, pa naj prevzamejo v celoti odgovornost za take rešitve. Na drugi strani pa tisti, ki se vidijo, da so organizacijo upokojencev na ravni državi so se resno zmotili, ampak se pojavi kakšna druga organizacija, ki bo tudi zahtevala svoje mesto. Upam, da bo skozi to drugo proceduro in da

bodo člani odprti, da se bo vseeno v tretji obravnavi dalo zakon tako popraviti, da ga bo smiselno podpreti, ker tak, ki je zdaj nastal po seji matičnega delovnega telesa, si res ne zasluži podpore, kot si ne zaslužijo podpore tudi nekateri amandmaji, pa tudi če so koalicijsko podpisani ali kakorkoli drugače, in govorim v svojem imenu, jaz amandmaja k 2. členu tako, kot je zapisano, ne bom podprl. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Mag. Andrej Vizjak, želite razpravljati? Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Ja seveda, ni ga bilo lepšega uvoda za opozicijskega poslanca. Zdaj bi pričakovali, da bom jaz to rešitev Vlade hvalil po tistem, ko sta dva poslanca koalicijskih poslanskih skupin izlila žolč nezadovoljstva na te rešitve. Jaz ne vem, no, zdaj če bi še jaz hudo tolkel po tem, potem bom naredil več škode kot pa koristi, vendar imam tudi sam nekaj pomislekov. V celoti se strinjam s poslanskim kolegom gospodom Vilijem Trofenikom, ki pravi, da so rešitve plod nekih političnih kupčkanj, pa ne samo političnih kupčkanj, tudi nekih apetitov po zanimivih poslih v prihodnje. Namreč prevzeti neko zavarovalnico, ki ima vplačnike v dodatno pokojninsko zavarovanje, kar pomeni, da je tukaj že kar znaten kapital, jo upravljati in se iti biznisa z novimi zavarovalnimi produkti, je razmeroma lepo. Še posebej, če nimaš niti izdelanega poslovnega načrta in seveda če imaš neko super štartno osnovo, poleg tega te bo verjetno te bo en KAS imenoval ali pa tudi ne, na čelu te zavarovalnice in potem bo seveda neka poslovna kariera posameznika, ki bo načeloval v tej zavarovalnici, lahko zanimiva. Sploh, če poznamo, na primer, par teh japijev, ki so si privoščili marsikaj. Spomnite se samo Porscheja gospoda Auerja in podobnih. Torej dejansko je res, te rešitve so skrb vzbujajoče. Poglejte, tudi sam sem pritrjeval poslancu Čepiču, ki je bil previden in je zavarovalnico videl to kot pokojninsko družbo. Zakaj? Zaradi tega, ker pokojninska družba je specializirana zavarovalnica samo za te zavarovalne produkte, s čemer se je pravzaprav Kad oziroma v tem delu Kad že doslej ukvarjal. Torej ni bila to klasična zavarovalnica, ampak specializirana zavarovalnica za te zavarovalne produkte. Ljudje so vstopali v te zavarovalne produkte z vedenjem, da se pač ukvarjajo samo s temi zavarovalnimi produkti in da so pri teh zavarovalnih produktih tveganja razmeroma nizka, donosi pa tudi nizki. Se pravi, in tveganje in donosi so nizki, ampak verjetno so se ljudje, ki so tukaj notri bili, to šli zavestno. Sedaj bo pa kar naenkrat to postala zavarovalnica, kjer se bo na račun tega zavarovalnega produkta, dodatnega pokojninskega, vzpostavljalo nove zavarovalne produkte, ki bodo v startu nekaj stali in so po pravilu bolj tvegani kot oni, osnovni. S tem se bo sicer dejavnost razširila,

tveganje pa povečalo. Tveganje se bo pa povečalo tudi za tiste, ki so notri v pokojninskem zavarovanju. To je po moji oceni nekoliko sporno in vprašljivo. Morebiti res, da s tem, če bi izglasovali, da gre za pokojninsko družbo, zapiramo neka vrata razvoja tej zavarovalnici, posebni zavarovalnici. Morebiti. Morebiti jo pa tudi omejujemo pri tveganjih in s tem ščitimo interese tistih, ki so notri. Zato sem bil sam zadržan in sem podprl rešitve, da bi šlo to preoblikovanje v okviru specializirane zavarovalnice oziroma pokojninske družbe. In mislim, da je bi bila taka rešitev v prvi fazi preoblikovanja boljša. Ko pa sem opazil, koliko koalicijskega interesa je za to, da to postane zavarovalnica, potem sem pa pravzaprav začel deliti prepričanje tudi s koalicijskimi poslancem, da gre tukaj za neka kupčkanja in za to, da je nek biznis zadaj. Verjetno so nadzorni sveti in uprave določeni že vnaprej in se tudi ve vse drugo, samo poslovnega načrta ni. Samo tisto, kar bodo delali, ne. Ali pa tudi sami vedo, pa ne želijo tega povedati, ker pravijo, da je to poslovna skrivnost. Zato menim, da se skriva za tem preoblikovanjem Kapitalske družbe Pokojninskega in invalidskega zavarovanja sledenje nekim koalicijskim interesom po obvladovanju nekaterih družb in po obvladovanju nekaterih poslov, ki jih je Kad doslej delal na tem področju.

Zelo težko si predstavljam, spoštovana Vlada, da boste vi izumili nek učinkovit način upravljanja s finančnim in stvarnim premoženjem države, če pa niti ne veste oziroma se niste niti opredelili, katere so strateške naložbe države, katere so tiste konkretne naložbe, ki so v interesu države in jih država ne bo prodala ali jih bo pa prodala, recimo, v manjšinskih paketih, ali bo iskala za njih portfeljske naložbe in katere bo prodala takoj oziroma katere bo prodala v določenem roku. Ko bi bili znani ti koncepti, potem bi lahko na te koncepte napeli tudi organizacijo oziroma ustrezno infrastrukturo, kako se s tem upravlja in razpolaga. Menim, da gre tu za neko iskanje rešitev v ihti, da bi prepričali evropske, svetovne monetarne in siceršnje oblasti, da ločujemo upravljalvske funkcije od regulatornih funkcij. Torej, da na nek način državo odmikamo od samega upravljanja, po drugi strani pa vsi vemo, da se bo v te agencije in institucije imenovalo ljudi, ki so blizu koalicije; doslej se še ni zgodilo, da temu ne bi bilo tako, odkar je kadrovala ta vlada. Govoriti, da bo neka agencija zagotavljala neodvisno upravljanje, od politike neodvisno upravljanje, a hkrati ima Vlada pomembno besedo pri imenovanju organov in vodenju te agencije, je, milo rečeno, smešno. To ste že dokazali pri konkretnem primeru NLB, kjer ste imenovali za predsednika uprave NLB, ki naj bi bila neka neodvisna, največja finančna institucija v državi, izvoljenega poslanca Državnega zbora, torej politika. In ne vem, koga ste prepričevali, da je šlo za strokovno neodvisno ime, mogoče strokovno da, neodvisno pa gotovo ne. In

verjetno boste tudi za upravljavce tega premoženja našli strokovnjake, saj v Sloveniji je ogromno izobraženih ljudi raznih strok, ekonomistov še največ, in gotovo boste kakega ekonomista posedli sem in boste rekli, to je pa stroka. Vendar, kateri telefoni in kdaj bodo peli temu človeku, je pa drugo vprašanje in tega ne bom nikoli izvedel. Še posebej zaradi tega, ker so koalicije v podobnih sestavah kot doslej kar hudo mešetarile z deleži raznih podjetij in jih prodajale svojim zvestim, recimo temu tudi, tajkunom. Bojan Petan je eden od teh, ki je zelo zelo hitro pridobil določene deleže v marsikaterem slovenskem podjetju. Mislim, da je verjetno takšnih, lačnih ali pa ne lačnih, polnih, vendar vedno lačnih ust, v ozadju ogromno, ki bodo stegovale svoje ambicije po tem. In vi boste rekli, glejte, to je neodvisna strokovna institucija, ki upravlja z državnim premoženjem. Oni bodo delali strokovno, kaj so naredili, politika nič ne more, mi se ne smemo v njihovo delo vmešavati. To bo predstava za javnost – seveda se danes ne upate prodajati, ker so nizke cene deležev, v ugodnih časih boste pa verjetno ponavljali že videno, pri čemer pa se boste še distancirali od vsega tega.

Zato, spoštovani, če ste želeli – in mislim, da je prav, da ste se lotili projekta centralnega upravljanja s finančnim in stvarnim premoženjem –, vendar bi si morali, preden ste šli na takšne izlete v okviru zakonskih predlogov razčistiti, kaj je tisto, kar želite ohraniti v večinski državni lasti, in kaj je tisto, česar ne. Poglejte, saj se niste mogli poenotiti glede NLB, za Novo Ljubljansko banko, ki je po, mislim, zadnjih podatkih, v 48 % posredni in neposredni državni lasti in dobra 2 % imajo tudi skladi, ki so upravljani s strani državnih upravljavcev. Torej tudi s to naložbo pravzaprav država ne ve, kaj bi rada. Poslušamo včeraj predsednika Vlade, ki pravi, da ne vidi razloga, zakaj ne bi zmanjšali vloge države v tej družbi, zmanjšali njen delež, poiskali nekega strateškega sovlagatelja, dokapitalizatorja, ki ga v bistvu že imamo. Saj KBC bi v tej Novi ljubljanski banki prav zaradi tega bila. Torej, da bo v prvi fazi kupila manjši paket, v drugi fazi pa dokončen paket. In če vam je bila prejšnja vlada napoti pri tem, ker smo pač nasprotovali in nismo šli v to drugo fazo, bi jo zdaj lahko udejanili in bi KBC-ju rekli, tukaj imate večinski paket in konec. Zdaj eni pravite ja, eni pravijo ne. Torej niti predsednik Vlade, niti gospodarski bivši minister, niti finančni minister se ne morejo poenotiti okoli ene naložbe, to je okoli naložbe NLB-ja. Kje je potem tu še Petrol, Telekom, NKBM in cela kopica zavarovalnic, energetskih družb in tako naprej? Če bi kjer potrebovali po moji oceni kakšnega strateškega vlagatelja, je to, recimo, pri energetiki za konkreten projekt bloka 6. Smo mi vedno zagovarjali, tudi SDS oziroma prejšnja vlada je dala svoje strateške projekte in programe, iskanje strateškega sovlagatelja za ta projekt, ki je zelo drag in potrebuje v bistvu tudi nek eksterni kapital. Če želite torej na eni strani

reorganizirati upravljanje nad stvarnim in finančnim premoženjem in ga ločiti od države, potem še otrebiti Kad dodatnih funkcij oziroma poslov, ki jih je imel v okviru tega pokojninskega zavarovanja, potem bi morali najprej imeti razčiščen koncept, kaj s tem premoženjem narediti, potem bi ga pa seveda lahko zložili v neko mrežo oziroma v neko organizacijsko obliko. Sedaj pa vidim, da trgate ta zakon ravno tako, kot se kateri koalicijski stranki zdi prav oziroma kakšni interesi so verjetno oziroma pripoznani. Jaz ne govorim, da imata gospod Čepič in gospod Trofenik kakršne koli interese oziroma jih sigurno nimata, sta pa verjetno začutila v okviru vseh teh razprav ozadja. Mi v opoziciji, nam tudi gredo malo lasje pokonci, kadar kaj takega slišimo, smo pozorni in željni, da se zadeve naredijo, želimo, da se zadeve naredijo čisto in transparentno, magari v dveh korakih.

Mislim, da je taka zakonska rešitev, ki je tu pred nami, zelo pomanjkljiva, ne odgovarja na bistvena vprašanja in ustvarja neke nove nepotrebne konflikte in odpira ogromno polje sumov nekih klientelistično koruptivnih navezav. Da to ne govorimo samo mi v opoziciji kot večni nergači, kot nam boste lahko očitali, govorijo tudi v opoziciji. Težko je potem verjeti v svetlost in strokovnost teh predstavljenih projektov.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo? Ja. Imate repliko gospod Trofenik?

Izvolite.

VILI TROFENIK: Hvala gospod podpredsednik.

Moram se poslužiti replike na kolega Vizjaka, ker zdaj smo govorili trije Štajerci in tudi na odboru smo govorili trije Štajerci pa smo postali sumljivi, da predstavljamo zločinsko združbo, ki bi rada kaj napravila v negativnem smislu. Jaz moram – sicer govorim malo v šali, ampak v takem smislu je bilo –, moram jasno in glasno povedati, čeprav smo trije Štajerci, nič ne sodelujemo, slučajno podobno razmišljamo.

Zdaj pa tisti pravi del replike, zdaj sem zlorabil, samo, da sem prišel do besede, odkrito priznam mojo krivdo. Ampak tisti pravi del je pa namenjen kolegu Vizjaku, dobronamerno. Ko ste rekli, da se bojite, da je najbolje, da ste tiho, da ne bi napravili škode. Ne. Vsi skupaj lahko naredimo ne glede, v kateri poziciji smo, kaj koristnega, če združimo sile za dober namen. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Ker je še interes, odpiram prijavo. Prijava teče.

Gospod Žnidaršič, izvolite, imate besedo.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Tega amandmaja ne morem podpreti, tudi kakšnih drugih ne, zaradi tega ker ne morejo popraviti škode, ki jo bo prinesel ta zakon, ki ga ne smemo podpreti. Namreč, prvi razlog je načelne narave. Koalicijska pogodba določa, da bomo Kadovo premoženje, mislim na rezervno premoženje prvega obveznega pokojninskega zavarovanja, vrnil v upravljanje ZPIZ-u, katerega lastnik so upokojeanci in nihče drug. Mi pa se tu obnašamo in govorimo o državnem premoženju, ki je res ta hip formalno državno, ampak je bilo nacionalizirano 1996 s spremembo zakona, prej je bila pa to last pokojninskega in invalidskega zavarovanja in je pomenilo dolgoročne rezerve. Mogoče ni bil dogovor dober, ampak do danes nismo o tem razpravljali in nismo naredili revizije dogovora. To je ena stvar.

Druga, dejstvo je, da se meša premoženje Kada, obveznega pokojninskega zavarovanja, z dodatnim pokojninskim zavarovanju javnih uslužbencev in se iz prvega stebra pokriva in se je pokrivala izguba v drugem stebru. Se pravi, ne služi svojemu namenu. In seveda drugi predstavniki in udeleženci v drugem stebru imajo velike apetite, da bi Kad pokrival njihove pokojnine v prihodnje, ne da bi se zavedali, da pravzaprav tista rešitev ni bila dobra, namesto da bi za 2 % zrasla plača, gre to v drugi steber, iz katerega ne bo 10 % pokojnine, bo pa 10 % nižja osnova za izračun pokojnine prvega stebra, če bi, denimo, imeli desetletno povprečje, če bo pa več, bo pa podobna zadeva. Skratka, tisto je neka prevara, iz katere ne bo dobre stvari.

Tretji razlog je dejstvo, da je Kad že doslej nepregledno posloval. Žal je tako, da nadzorni odbor, recimo, ni odigral svoje vloge. Naš predsednik DeSUS-a, recimo, kolikor mi je znano, ni mignil z mezinco niti takrat, ko je Kad kupoval Hitove delnice po trikratni ceni, kot so bile na prostem trgu. In "nikome ništa". Bajе sta dva službo izgubila, ampak najbrž z lepim dobičkom in marsikdo bi izgubil službo za velik kup denarja in ne odšel v zapor zaradi tega. Povedano drugače, bojim se, da bo tudi bodoče upravljanje nepregledno in ne vedno v korist tistih, katerih lastnina je Kadovo premoženje, kapitalske družbe prvega oziroma obveznega pokojninskega zavarovanja. Naivno je misliti, da bi kakršenkoli nadzorni odbor ali v bodoče zadeva tekla drugače, kljub temu da bo agencija upravljala s tem premoženjem. Namreč, v odgovoru na veto Državnega sveta glede agencije je Vlada zapisala, da se bo iz teh sredstev pokrival primanjkljaj tudi v Sodu in tudi v proračunu. Vse troje se bo tam zmešalo. Tako ni nobene garancije, da bo dejansko to premoženje odgovarjalo svojemu temeljnemu namenu.

Naslednje, zavarovalnica je tvegan posel. Lepo je ustanoviti zavarovalnico, tudi sam in – recimo, z Vilijem Trofenikom bi midva takoj ustanovila zavarovalnico, če bi nekdo dal 160 milijonov začetnega kapitala. Če bo uspelo,

bomo uživali, če ne bo uspelo, bo izgubil tisti, ki je dal osnovni kapital. Midva bi z rokami v žepih prišla po dobro plačo na upravo in imela še nadzorni svet, ki bi za ceno sejnine in tiste kakršnekoli nagrade za tekoče leto potrdil vse, kar bi se odločili znotraj razpolaganja s tem premoženjem. To je zame problem.

Če pa bi vrnili ZPIZ-u to premoženje, bi ta lahko na prostem trgu popolnoma neodvisno od politike Vlade ali Državnega zbora dobil upravljavce, ki bi bili za toliko časa, dokler bi s tem premoženjem upravljali kvalitetno, če pa ne, pa – gremo. In stvar bi bila zaključena brez politike, brez kakršnihkoli participacij ene ali druge strani ali zlih namenov, ki pa so bili realizirani v preteklosti. To se je pokazalo, ko smo zasliševali predsednika uprave Kapitalske družbe na eni preiskovalni komisiji, in zato ni glede tega nobenih dvomov.

Jaz tega ne morem podpreti; ne amandmajev in tudi zakona ne. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Luka Juri, izvolite, imate besedo.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Ko smo ustanovili Agencijo za upravljanje kapitalski naložb, smo ustanovili orodje, kalup, zato da lahko pravilno upravljamo z našimi naložbami, dejansko damo s preoblikovanjem Kada in Soda temu kalupu vsebino. Seveda je sedaj vprašanje, kako bomo to vsebino preoblikovali, da bo temu najbolj primerna. V poslanskih vrstah imam kolege, katerih mnenje spoštujem, argumentirano mnenje, ki pa prinaša drugačen zaključek in odpira vprašanje, kot je konec koncev bilo slišati tudi iz vrst opozicije, da ustanovitev zavarovalnice ni najbolj smiselna in da je bolje ustanoviti pokojninsko družbo.

To stališče spoštujem, vendar moram reči, da so me dosedanji argumenti in tudi razkritje poslovnega načrta morebitne zavarovalnice, če bo ustanovljena, na zaprti seji prepričali predvsem zaradi enostavnega, logičnega zaključka. Če imamo možnost z določenim kapitalom ustanoviti ustanovo, gospodarsko družbo, kakor koli želimo poimenovati, ki je pri svojem poslovanju striktno omejena le na en zavarovalni produkt, hkrati imamo pa tudi možnost s tem kapitalom ustanoviti ustanovo, ki seveda izvaja ta zavarovalni produkt – govorim o pokojninskem zavarovanju –, ampak hkrati lahko izvaja tudi fleksibilnejše in donosnejše, drugačne produkte – po navadi govorimo o pokojninskem zavarovanju hkrati in skupaj z življenjskimi zavarovanji – in s tem omogočimo večjo donosnost; torej točka ena, večja donosnost tej ustanovi, in točka dva, omogočimo tudi več izbire pri izbiranju produkta življenjskega zavarovanja zavarovancem, ker ne bodo več izbirali samo med obstoječimi, ampak bodo imeli tudi novo zavarovalnico, ki jim bo omogočala ta

produkt in ki je med drugim v državni lasti; torej, zakaj se ne bi odločili za ta fleksibilnejši način, morebiti donosnejši, vsaj dosedanji podatki delovanj zavarovalnic sploh kažejo, da so lahko določeni zavarovalni produkti donosnejši. Torej, zakaj ne bi šli v to obliko in rekli ne od začetka; s tisto samoomejevalo logiko bomo naši ustanovi zavezali roke, da bo lahko delala le točno to pa nič več, nič kreativnejšega, nič donosnejšega, nič bolj tudi smiselnega ali pa, da bi rekli: tu je kapital, tu je naša usmeritev in naša usmeritev je dobro, kakovostno delovanje v prid upokojujencem, hkrati seveda s tem, da želimo omogočiti tej ustanovi tudi čim bolj učinkovito in donosno delovanje. In zaradi tega, zaradi te enostavne logike se mi zdi odločitev glede zavarovalnice prava. Seveda spoštujem argumente, ki pravijo, da so tukaj morda drugačni posli, ampak veste, ta argument je vedno slišati takrat, ko govorimo o gospodarskih zadevah, ko govorimo o zadevah, ki ustvarjajo donos. Normalno, tam, kjer je donos, so apetiti. Ampak zaradi tega pa mora biti država in morajo biti instrumenti, ki te apetite, če so nezakoniti, onemogočajo. Če pa so zakoniti, potem pa ni z njimi nič narobe. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo razpravljati o 2. členu in amandmaju k temu členu? Ne. Potem zaključujem razpravo in prehajamo na 6. člen in amandma koalicije k temu členu. Ja, odpiram prijavo za razpravo o 6. členu in amandmaju k temu členu.

Gospod Čepič, izvolite, imate besedo.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo.

Ta 6. člen je pravzaprav tudi vzorec nekega kompromisa ali nekega dogovarjanja med deležniki. Če se spomnim prvih variant tega zakona, je pisalo: obveznica, potem je pisalo vsota, potem so bili neki odstotki, bilo je okrog 41 milijonov, in zdaj smo naenkrat pristali na 50 milijonih kot obveznost, in to seveda iz donosa, ne da bi seveda povedali, kaj pa takrat, ko ne bo donosa, in kaj takrat, ko bo donos eventualno večji. Sam sem malo pogledal številke, kakšni so bili donosi. Namreč, obrazložitev je bila, da je to desetletno povprečje, to je nek izračun in to mi lahko "z levo roko".

50 milijonov je manj, kot če bi država kapital, ki ga je Kad upravlja – govorim o kapitalu, ki je namenjen pokojninski blagajni in za financiranje pokojninske blagajne, ne o pokojninskih skladih – tega kapitala je približno milijardo dvesto in se je zmanjševal v tem obdobju tudi zaradi tega, ker se je seveda sam kapital zmanjšal, ampak celo več. In če gledam donose, ki so bili iz dividend, v letu 2006 38 milijonov, 2007 40 milijonov, 2008, ker je bilo že krizno leto, 24 milijonov in 2009 15 milijonov 793 tisoč evrov, kar pomeni, da dividende in donosi iz teh naložb padajo. Logično! Saj gospodarske družbe ne izplačujejo dobička, ne dajejo tega, ampak vlagajo nazaj, vlagajo v preživetje in

dobički so se mimogrede zmanjšali, s tem da vrednost kapitala ostaja, ampak donosa iz tega kapitala ni pravega. Drugi del so seveda prihodki od obresti. V letu 2008 17 milijonov 473 tisoč, v letu 2009 15 milijonov 805 tisoč. Tudi tu vrednosti padajo, pa tudi, če kapital ne pada, padajo realne vrednosti tega. To so podatki iz poročila Kada. Zdaj se sprašujem, od kod 50 milijonov? Od kod 50 milijonov za to, da se ta obveznost, ki je dogovorjena s partnerji znotraj tega, izpolniti? Ker to pa je zakonska obveznost in 30. 9. bo treba Zpizu to nakazati. Ali mogoče tako, kot smo dobili v obvestilu, tudi jaz sem javni uslužbenec že kar nekaj let in varčujem za starost pri Kapitalski družbi v zaprtem vzajemnem skladu, kjer seveda v letu 2008 v vzajemnem skladu niso dosegli zajamčenega donosa in so preprosto 40 milijonov vzeli, kot so napisali, iz lastnih sredstev in nakazali na denarni račun sklada. Iz katerih lastnih sredstev? Katera so lastna sredstva Kada? Ali so to sredstva, in so, ki jih upravlja, kar pomeni, da so za 40 milijonov zmanjšali ta kapital. In če bomo želeli zgodbo 50 milijonov imeti, plus stroški, plus nekatere druge stvari, bo treba kapital zmanjšati, kar dolgoročno pomeni, da tega kapitala ne bo več. Mi smo si pa v koalicijski pogodbi zapisali, da ta kapital mora ostati in da je to dolgoročna naložba in da iz dividend, ki jih iz tega dobimo, vlagamo v pokojninsko blagajno. To je bila osnovna ideja in s tega vidika seveda to ni mogoče podpreti zaradi tega, ker je to ista zgodba. In tudi v zavarovalnici bo tako. Ko ne bo zajamčenega donosa, ki mora zakonsko biti določen in je določen, se bo pač zmanjševal kapital. In tako kot je kolega poslanec Žnidaršič rekel, ko tega kapitala ne bo več, bomo pobrali kovčke in bomo šli, kaj pa bo s tem, pa ne vemo. Zaradi tega, ker smo se lahko tudi v kašnem poslu v zavarovalnici ali pa v implikaciji novih produktov uštel, nismo dobili določenega prihodka ali pa določene stvari. S tega vidika ni mogoče, vsaj z moje strani, podpreti tudi takšnega amandmaja.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.
Gospod Trofenik.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo.

Da se ne bi ponavljal; napisati v zakon, da nekdo mora dati točno določen znesek, ta znesek pa naj bi bil ustvarjen kot dohodek od upravljanja s premoženjem, je, milo rečeno, oprostite izrazu, butasto in neodgovorno. Do takih tekstov, kot je ta člen že izvorno, še zlasti pa zdaj z amandmajem, lahko prideš ne s političnim, ampak s politikantskim kupčkanjem. Premoženje Kada je namenjeno, da se iz dohodka od tega premoženja sofinancirajo stroški pokojnin. Pokojninska blagajna ima tri vire: prispevke, transfer iz državnega proračuna, pa ta dohodek praviloma. Enega od teh treh virov hočemo zakonsko definirati na milimeter.

Kaj pa, če bo dohodek ali prihodki od upravljanja tega premoženja 80 milijonov? Kaj

bo, če bodo 40 milijonov, in kaj bo, če bodo nič? Tudi to je možno ali pa, da bo dohodek negativen. V vsakem primeru bi vsak dohodek moral iti za pokojnine. Ampak, zakaj je to tako, milo rečeno, butalsko zapisano, se razkrije v nadaljevanju ali v drugem odstavku, ki pravi: "... na podlagi zakona, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanja in določa usklajevanje pokojnin, se nakazilo uporabi za to usklajevanje." Bom ostal samo pri tem stavku –, glejte, zanimivo! Tri vire imamo za penzije, po domače: prispevke, transfer iz državnega proračuna, ki bo moral doživeti tudi očiščevanje, in ta dohodek od premoženja oziroma od Kada. Zdaj pa rečemo, da ta del, ki prihaja od premoženja, ki je v lasti Kada, mora iti za usklajevanje, kot da vsi stroški penzij niso enoviti stroški. Seveda je tukaj špekulacija, da bi iz tega upravičili in razlagali pozneje, da gre za dodatno usklajevanje. Najprej bomo imeli usklajevanje – seveda bodo upokojenci skočili v zrak, ampak tako se ne da gospodariti. Najprej bomo imeli v skladu z veljavnim zakonom dodatno usklajevanje, potem pa, če bomo iz tega vira imeli še dodaten denar, pa bomo še to potrošili za dodatno usklajevanje. To je tekst, ta špekulacija je tu notri napisana! Drugače ni nobene logike, da je ta teks tako primitivno, oprostite, butasto zapisan. Tisto, kar je nadaljevanje, pa je megla. "Dobiček iz poslovanja družbe Kad ostaja na postavki preneseni dobiček, če je seveda, in se ga lahko uporabi za namene iz prvega odstavka..." To se pravi, lahko se uporabi za nakazilo. Ne vem, kje bodo za nakazilo vzeli drugi vir – ali bodo prodali premoženje? Potem teh nakazil čez nekaj časa ne bo. Zdaj pa naprej, če je pa tega dohodka ali dobička več, kot je teh 50 milijonov, kot je to nakazilo, to pa pravi, "morebitni ostanek pa se lahko nameni za nakup novih naložb". Tisto bomo pa investirali. Ampak tak tekst pa ne upošteva druge situacije; da lansko leto ni bilo dobička 50 milijonov, je bilo samo 30. Po zakonu pa je bilo treba nakazati 50, pa si je bilo 20 treba sposoditi. Drugo leto pa bo 70 milijonov, 50 je treba nakazati, ampak 20 ne smeš vrniti iz tega naslova, ampak to lahko investiraš. To je pa povezano in daje možnost povezave s tisto dilemo: zavarovalnica ali pokojninska družba. Iščejo se vse mogoče poti do kapitala, ki bi omogočal neke – lepo se reče – nove produkte. Ampak na koncu je lahko to dejansko potencialna škoda za penzioniste. Tak tekst amandmaja, to je moje osebno stališče, ne glede, da je sopodpisnik tudi naša poslanska skupina, bi bilo neodgovorno podpreti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Vidim roko. Odpiram prijavo. Govorimo o 6. členu in amandmaju koalicije k temu členu.

Gospod Zanoškar, izvolite, imate besedo.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala, spoštovani predsedujoči. Kolegice in kolegi!

Tako, mogoče malo diametralno z razpravo mojega predhodnika, naj povem, da v Poslanski skupini DeSUS podpiramo spremembe zakona v celoti in s temi amandmaji, katerih sopodpisniki smo, vključno z amandmajem k 6. členu. Mislimo, da je Kad tista institucija, ki je servisirala in servisira ZPIZ in nekako skrbi za to pokojninsko blagajno.

Določilo in amandma k 6. členu pa določa, da se teh 50 milijonov, ki bi se ustvarilo iz donosov Kada, nameni za usklajevanje pokojnin. In nam se zdi, da je v tem času in tudi v luči sprejemanja nove pokojninske reforme, takrat ko bo verjetno težav s financiranjem in pokojninsko blagajno vedno več, prav, da se vsaj ta denar – pravzaprav 50 milijonov v celoti ne pomeni veliko, vendar pomeni neko osnovo za usklajevanje – nameni pokojninski blagajni.

Seveda smo optimisti, optimisti v tem smislu, da menimo, da bo Kad posloval dobro, da bodo donosi dobri, da bodo večji in višji kot 50 milijonov, da bo tudi ostanek tega dobička v Kadu pomagal k novim naložbam in nakupu novih naložb in vlaganju v nekaj novega.

Tako na podlagi predlagatelja, ki meni, da 50 milijonov je vzdržna številka, ki bi pomenila dobro za ZPIZ in usklajevanje pokojnin, naj ostane v tem. Torej, mi smo za to, zato tudi podpiramo ta amandma, ker menimo, da 50 milijonov ni prevelik znesek, ni tak znesek, ki ga Kad ne bi zmožal. Želimo in tudi pričakujemo, da bo Kad posloval tako, da bo teh 50 milijonov pokritih iz njegovih donosov in da bo verjetno še kaj ostalo in da je prav, da se ta denar nameni za ZPIZ, za usklajevanje pokojnin.

Torej, to meni Poslanska skupina DeSUS, ki tako podpira tudi vse rešitve, ki gredo v dobro ZPIZ-a, ki gredo v dobro pokojnin, ki gredo v dobro naših upokojenk in upokojencev.

Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Imate repliko? Gospod Trofenik, izvolite.

VILI TROFENIK: Sicer nerad, ampak moram se oglasiti na izvajanje kolega, sicer me je omenil, tako da imam formalno pravico do replike, da ne bo kakšnega nesporazuma, ampak glejte. To je zavajanje upokojencev in potencialnih upokojencev. Če nekdo misli, da bo z nekim tekstom, takšnim, čudaškim, pripomogel h kvalitetni zakonodaji, potem sem globoko prepričan, da se moti. Seveda to ni nič v korist upokojencev. Upokojenci imajo v skladu z zakonom pravico do pokojnine in imajo v skladu z zakonom pravico do usklajenih pokojnin. Viri pa so pač viri, ki jih sistem zagotavlja in ne moremo imeti v enem žepu za usklajevanje, v drugem žepu pa za osnovne pokojnine. Pa ne bodite tisti, ki želite in si vzamete, da bom malo zloben, pravico zastopati izključno interese

upokojencev, tako naivni, da vas pelje nekdo žejne čez vodo! Pokojnine so enovit strošek, ko govorimo o pokojninah, valorizirane ali usklajene pokojnine. In ne morejo biti pokojnine pod A, parafraziram kolega Hvalica, in pokojnine pod B. To se pravi, najprej bomo izplačali osnovne pokojnine, potem pa jih bomo usklajevali. In za ene bomo imeli v enem žepu, za druge pa v drugem žepu. Norčujte se iz upokojencev, ki so prestrašeni, da jim nekdo nekaj jemlje. S takšnimi stvarmi seveda – kaj pa, če pride do izrednih razmer, da ne glede na zakonsko določilo, Kad ne bo mogel oziroma zavarovalnica nakazati teh 50 milijonov? Takrat, po vaši logiki, uskladitve ne bo. Tudi višja sila lahko povzroči kršitev zakona, bom tako rekel. Penzija je enovit strošek in se je treba boriti, da bodo penzije primerne, in bom tu bogokletno rekel, da smo zamudili edinstveno priložnost, čeprav bodo delodajalci skočili, da po ukinitvi davka na plače nismo določenih stvari popravili tako v prispevni stopnji za pokojnine kot za zdravstveno zavarovanje. Ne glede, v kakšnem stanju! To je dejstvo. Poglejte, kaj Nemci delajo! Zdaj pa, če rokavnjačimo tukaj z nečim, v resnici pa gre za vse drugo zadaj: kdo bo sedel v nadzornih organih, kdo bo dobil neko drugo uslugo, potem pa tako kot malim otrokom, ko jim kupimo liziko iz enega žepa pa čokolado iz drugega žepa, da imajo večjo fantazijo in so bolj zadovoljni, da so dobili taka ali drugačna darila. Do upokojencev je ta tekst neodgovoren! In zato, seveda, ga ni možno podpreti. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Je še želja za razpravo? Odpiram prijavo.

Gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovani!

Pri tem zakonu bi bilo verjetno dobro, da bi vladajoča koalicija ponovno prebrala svojo koalicijsko pogodbo. To smo sicer že večkrat prebirali v tem Državnem zboru, pri tem zakonu mislim, da že petkrat. In vsi skupaj smo ugotovili, da deluje v nasprotju s koalicijsko pogodbo. V tej koalicijski pogodbi ste glede Kada zapisali, da ga boste preoblikovali tako, da boste upravljanja s premoženjem z namenom zagotavljanja sredstev za pokojninsko blagajno organizirali posebej, tako da se bosta zagotovili strokovnost in avtonomnost upravljanja državnega premoženja; in tisto, kar je bistveno, lastnino te nove organizacije, ste zapisali v koalicijski pogodbi, boste prenesli z države na Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Tega ne z amandmaji ne s tem zakonom ne počnete. Prav nasprotno, na eni strani želite na nek način centralizirati upravljanje državnega premoženja, na drugi strani pa ga odmikate od parlamentarnega in ostalih nadzorov zato, da bodo lahko s tem velikim kolačem upravljali posvečeni. Kad je samo en del v tej zgodbi, en del v tej novi Agenciji za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije, sicer pomemben

del, vendar na način, kot je to preoblikovanje zastavljeno tako v primeru preoblikovanja Kada kot v primeru preoblikovanja upravljanja z vsem ostalim državnim, finančnim in stvarnim premoženjem, se izmika nekemu normalnemu parlamentarnemu nadzoru, kot ga poznajo vse urejene demokratične države. In tisto, kar bi bilo najmanj pričakovati tudi v povezavi z vloženimi amandmaji, je seveda, da bi spoštovali tisto, za kar ste se sami obvezali in kar ste svojim volivcem med volitvami, predvsem pa po njih, zagotavljali. Čudno je, da vladajoča koalicija, predvsem pa Vlada, ne uresničuje tistih političnih zavez, ki jih je dala in na katerih temelji svoj program. Da temu ni tako in da so nasprotja med vami samimi, se kaže tako pri tem zakonu, kot pri vloženih amandmajih, kot pri posameznih konceptih, kjer se dejansko dogaja to, kar je bilo danes že povedano s strani enega od poslancev, da očitno gre samo za boj med posameznimi lobiji, ki imajo v tem parlamentu med vami take ali drugačne opore. To je pa zelo slabo. Slabo je predvsem za stabilnost pokojninskega sistema, slabo je za stabilnost pokojninskih skladov, ki jih na neustrezen način preoblikujete s tem zakonom, in slabo je za varnost vseh tistih, ki leta in leta že v te sklade vplačujejo, ker vsak dan bolj trepetajo, da se jim ne bo zgodil scenarij, ki se dogaja v nekaterih drugih državah, ko poleg bank padajo tudi zavarovalnice, ki se ukvarjajo z varčevanjem v teh skladih.

Jaz upam, da se ne bo zgodilo to tudi v Sloveniji in zaradi tega bi bilo bolje, da se ta zakon zavrne, da se končno pride v Državni zbor z normalnim konceptom, kajti tudi vsi ti amandmaji, ki so vloženi, če se vsi sprejmejo, ne bodo spremenili nič, zakon bo samo še bolj konfuzen in še večja nevarnost, da se bo ta plenilska logika, ki je bila nekako že utemeljena z zakonom o agenciji za preoblikovanje oziroma za upravljanje finančnih naložb države, nadaljevala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Še kdo drug?
Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Spoštovani kolegi!

Najprej bi vprašal predstavnike koalicije in predstavnike Vlade, zakaj se ne izvajajo določila koalicijskega sporazuma. Kateri so razlogi, da se je odstopilo od rešitev, ki so bili zapisani v koalicijskem sporazumu, in se predlagajo rešitve, ki so drugačne od tega? Na to lahko odgovori predstavnica Vlade, lahko pa tudi predstavniki koalicijskih skupin v Državnem zboru. Mislim, da je odgovor na to, da nam pojasnite razloge, zakaj ste zadevo zastavili tako diametralno drugače, kot ste jo na začetku mandata zapisali v koalicijski sporazum, da si vsi tisti, ki smo v Državnem zboru, to zaslužimo, da bi vedeli za razloge. Najbrž pa bi bilo to potrebno pojasniti tudi marsikateremu

koalicijskemu poslancu, ki se v določila koalicijske pogodbe ni poglobil in ki tudi tako, brez rezerve sprejema odločitve, ki jih predlaga Vlada, pa niso takšne, kot so zapisane v koalicijski pogodbi. Zdaj, če so se v tem času spremenili temelji, da je bilo potrebno spremeniti rešitve izpred enega leta, leta in pol, potem bi bilo tudi korektno, da bi sprejeli rebalans koalicijskega sporazuma. To bi bila najbolj normalna pot, da bi na novo definirali temelje, na osnovi katerih bo delovala ta koalicija. Vendar je, očitno, vse urejeno na takšen način, kot je zadnjič, dan, dva nazaj, pojasnil predsednik Vlade, zakaj bi izgubljali čas s formulacijami in pripravo nekkih pisnih dokumentov, če lahko vse to uredimo ustno, s hitrimi pogovori in se potem ukvarjamo mesece in mesece z interpretacijami, kaj je kdo mislil, kaj je kdo rekel in tako naprej.

Skratka, prav bi bilo, da te razloge pojasnite nam, politikom, kajti večina nas z razlogi ni seznanjena, tudi verjamem, da večina v koaliciji ne ve, zakaj se je to zgodilo, pa predvsem bi bilo dobro, da bi to pojasnili tudi slovenskim upokojevcem, zakaj je potrebno premoženje odmakniti, prestaviti nekam drugam, z njim upravlja neka tretja agencija, do katere Državni zbor nima nobenega dostopa, in zakaj ne tako, kot je bilo zapisano v koalicijskem sporazumu. Tu lahko samo še enkrat več ugotovimo, da se v tem mandatu izrazito, bom rekel, umika vloga Državnega zbora kot neke nadzorne institucije nad izvršno vejo oblasti. Čisto vse se prepušča raznim agencijam, raznim družčinam, raznim organom, ki so umaknjeni neposrednemu nadzoru Državnega zbora, in vse to z neko najbrž z neko interpretacijo, neko razlago, da je potrebno zadevam pristopiti strokovno in tako naprej. Skratka, če sodimo po tem, kako strokovne stvari potekajo, potem je najbolje, da pogledamo samo diagrame, ki kažejo rezultate uspešnosti poslovanja države v zadnjih dveh letih, pa bomo videli, kateri stroki smo zaupali to premoženje. Dokler je Državni zbor imel neko nadzorno funkcijo nad tem področjem, so stvari še nekako funkcionirale in bolj ko se umika nadzorna funkcija Državnega zbora, slabše gredo stvari. To je neposredna korelacija, lahko preverite, lahko pogledate, kaj vse se je v tem mandatu odmaknilo in kakšen trend je od tam naprej potekal.

Bi pa rad, spoštovani kolegi, spoštovana predstavnica Vlade, obrazložitev razlogov, zakaj je rešitev drugačna, kot je zapisana v koalicijskem sporazumu. Lahko to razloži tudi gospod Potrč, kakšen drug vodja poslanske skupine, tako da bomo vedeli tudi drugi poslanci, pa tudi morda koalicijski, zakaj se rešitve predlagajo drugačne od tistih, ki so bile obljubljeni, in celo, kar je sicer redkost v tej koaliciji, tudi zapisano. To je temeljno pojasnilo, ki bi ga pričakovali v tem trenutku. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Še kdo želi besedo?
Gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Ja – tišina, odgovorov ni. Zaradi tega je treba stvari povedati bolj jasno, zdi se, da se ne razumemo.

Koalicijska pogodba je politična zaveza, je politična usmeritev delovanja te vlade in te koalicije. Ta vlada in ta koalicija s tem zakonom neposredno kršita svojo javno dano politično zavezo. Zakaj? Tega v vseh teh obravnavah ne pri prejšnjem zakonu o Agenciji za upravljanje kapitalskih naložb ne pri tem ni pojasnil doslej še nihče. Zelo jasna in nedvoumno zapisana zaveza govori o tem, da boste Kad preoblikovali v celoti, ne samo glede teh štirih pokojninskih skladov, tako da bo lastnina te nove organizacije prenesena na Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in da bo učinek tega upravljanja v celoti pripadal Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Zdaj se pa tu prerekate o 50 milijonih evrov letno. Ob tem, da seveda niti tistega dela štirih pokojninskih skladov niste ohranili na ta način, da se ustanovi pokojninski sklad, pač pa ustanovljate zavarovalnico in s tem povečujete tveganje za vse te, ki so do zdaj vplačevali v te sklade. Na tak ali drugačen način lahko vsem javnim uslužbencem in vsem ostalim, ki so vplačevali to premoženje, ki bo podvrženo večjemu tveganju, izpusti v prihodnje. In na drugi strani, namesto da bi naredili tisto, kar je bila vaša politična zaveza, na podlagi katere morate delovati, zakonodaja v Državnem zboru mora slediti temu, kar je koalicijska pogodba povedala, namesto da bi prenesli vso to lastnino na Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, kot ste zapisali, ste naredili še več, kot je zdaj zapisano v tem zakonu. Ne samo, da tega v tem zakonu ne počnete, celo tisto, kar je bilo od upokojencev, ste jim vzeli s prejšnjim zakonom, s tistim, zaradi katerega ste strašili Slovenijo, da ne bo mogla vstopiti v OECD. Ker ste umaknili delnice Zavarovalnice Triglav, ki so si jih upokojenci na podlagi referendumu izborili, ukinili ste sklad pokojninskega zavarovanja, ki razpolaga s preko 3 tisoč upokojenskimi stanovanji in jih prenesli na to agencijo. Res pa je, da so se upokojenci zelo pozno zbudili; zgleda, da je pod to vlado treba več časa, da opazijo, kaj se je zgodilo. In šele, ko je bil zakon po vetu Državnega sveta uveljavljen, smo slišali poziv s strani upokojencev, da je to nedopustno. Res pa je, da vemo, kam spada gospa Mateja Kožuh Novak in je zdaj dosti bolj benevolentna in je bila tiho, namesto da bi javno in glasno opozarjala na stvari, ki so za upokojensko populacijo slabe, škodljive in ki pomenijo veliko tveganje za vsa ta sredstva, ki so se do zdaj stekala za ta namen, za zmanjševanje tveganja pri izplačevanju bodočih pokojnin. In istočasno, ko to počnete, poslušamo napovedi, da se bodo te pokojnine zamrzile, zmanjšale torej, in zmanjševale pravice nekaterim, ki so zakonsko regulirane.

Torej, zelo jasno vprašanje, ki terjaja odgovor, preden boste pritisnili tipko "za": Zakaj

boste glasovali, ker boste očitno ta zakon podpri, proti tistemu, za kar ste se javno obvezali: proti svoji politični usmeritvi, zapisani v vaši koalicijski pogodbi?

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog? Izvolite, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči.

Vprašanja, ki so bila postavljena vsaj v teh zadnjih razpravah, terjajo odgovore. Če ne moremo dobiti odgovorov kompetentnih predstavnikov Vlade ali predstavnikov koalicije v Državnem zboru, tistih, ki so tukaj, predlagam, da prekinemo sejo Državnega zbora, da zagotovite udeležbo tistih vladnih predstavnikov, ki bodo lahko pojasnili, zakaj je ta politična razlika in rešitev, ki jo predlaga Vlada, nastala in je popolnoma drugačna od tistega, kar je zapisano v koalicijskem sporazumu. To je bila temeljna platforma tudi za pripravo rešitev, ki naj bi sledile na osnovi tega.

Predlagam, spoštovani predsednik, da v skladu z določili poslovnika, ker tudi temeljnih rešitev, temeljnih razlogov za te diskrepance ne moremo dobiti in ni odgovorov ne od poslancev, ne od vodij poslanskih skupin, ne od predstavnic Vlade, ki pri tem zastopa Vlado. Ne moremo jih dobiti. So pa ti razlogi ključni in niso bili niti zapisani v obrazložitvi zakona, zakaj je takšna rešitev predlagana in ne takšna, kot je bila napisana na začetku mandata.

Zato predlagam, da v skladu s 73. členom Poslovnika ali pa 74. prekinete za pol ure sejo Državnega zbora, da pride predsednik Vlade, pristojni resorni minister, minister za razvoj ali kdor koli in da pojasni to razliko, ki je nastala. Bistvena je za odločanje o temu zakonu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI: Gospod Tanko, spoštovanje političnih obljub, ki jih daje določena politika, je vprašanje, ki ni na dnevnem redu. Na dnevnem redu je zakon, govorimo o razlogih za zakon, o vsebini, o amandmajih in tukaj imamo gospo Matejo Vraničar, ki predstavlja državno sekretarko na Ministrstvu za finance, ki bo verjetno na marsikaj odgovorila, kadar se bo javila k besedi. Zaradi tega proceduralnega predloga ne morem dati na glasovanje.

Želi o 6. členu in amandmaju k temu členu še kdo razpravljati? Imate še proceduralni predlog oziroma razpravo?

Izvolite gospod Tanko, imate besedo.

JOŽE TANKO: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik.

Menim, da na tako enostaven način se z vprašanji, ki smo jih postavili poslanci naše poslanske skupine, ne da opravi. Gre za temeljno vprašanje usode in razvoja pokojninskega sistema, gre za temeljno

vprašanje priprave sredstev in premoženja za pokojninski sklad, gre za usodo nekaj sto tisoč upokojencev. V naši poslanski skupini, če ne morete dati političnih razlogov, želimo strokovne razloge za takšne spremembe in takšen odstop od koalicijske pogodbe. To pa morajo tisti, ki so v državni zbor poslali, zato da zagovarjajo vladno rešitev, ta razlog pa nam morajo zagotoviti in morajo zagotoviti te razloge in tudi dati ustrezne odgovore. To ni njihova izbira, ali bi želeli ali ne bi želeli odgovarjati, to je njihova obveznost, da odgovorijo.

Zato predlagam, da sejo Državnega zbora prekinemo in da zagotovite tudi strokovno obrazložitev, zakaj je do teh razlik prišlo, ki so temeljne, in kakšni razlogi so do tega pripeljali. In naši poslanci in v naši poslanski skupini vsekakor to želimo izvedeti. Nas ne zanima, ali v koalicijskih strankah potrebujejo razloge za spremembo, v naši poslanski skupini pa želimo, da se razloge za tako temeljit strokovni odstop od koalicijskega sporazuma tudi pojasni. In če ga ne more pojasniti vladna koalicija v Državnemu zboru, če tega ne more pojasniti državna sekretarka na Ministrstvu za finance, potem predlagamo oziroma zahtevamo, da nam to pojasnijo drug kompetenten predstavnik Vlade, ki bo lahko o teh zadevah kaj povedal.

Še enkrat povem, da razlogi za to spremembo niso napisani v obrazložitvi zakona. Jih ni zapisanih v obrazložitvi zakona, zato tudi zahtevamo prekinitve seje in zagotovitev ustreznega zagovornika predlagane rešitve.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

No, še enkrat, v skladu s poslovnikom državna sekretarka zastopa mnenje Vlade in kako zastopa to mnenje in kdaj se vključuje, je stvar njene proste izbire. Zaradi tega ne morem dati predloga na glasovanje. Se je pa javil k razpravi gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Mislím, da zapisano v koalicijski pogodbi ni kar tako neka zapisana beseda, je neka politična zaveza, ki po navadi nastane na podlagi predvolilnih obljub. Predvolilne obljube pa so dostikrat pomembne za oblikovanje takšne ali drugačne oblasti oziroma vlade. Ljudje se odločajo, moram reči, tudi na podlagi obljub in zavez, ki jih dajo politične organizacije oziroma politične stranke svojim volivcem. In ena izmed, recimo, stanovskih, čeprav razmeroma unikatnih rešitev je tudi stranka DeSUS, ki je vseskozi govorila, kako se bori za upokojence in zastopa njihove interese. Verjetno je določba glede premoženja Kada, ki izvira iz naslova prvega in drugega pokojninskega stebra v Kadu, zaveza, ki je bila, bolj ali manj, vsebinske narave in je na nek način ščitila interese upokojencev, sedanjih in bodočih. Zakaj? Zaradi tega, da bo to premoženje, ki naj bi šlo v upravljanje ZPIZ-a neko jamstvo za stabilnost izplačevanja pokojnin. Torej, verjetno se je predvolilna obljuba na tak način pretila v

koalicijsko zavezo in jaz zdaj ocenjujem, da gre za neke vrste nateg – nateg volivcev, nateg vseh tistih, ki so sprva verjeli, da bo nekdo ščitil interese upokojencev v Vladi in v politiki. Zdaj pa se je popustilo, verjetno nekim lobijem, ki imajo neke druge načrte in namene s tem premoženjem in ki želijo to upravljati v okviru neke zavarovalnice, ki jo bo ustanovil Kad – Kad bo namreč lastnik te zavarovalnice. In diametralno drugače, kot je bilo obljubljeno in zavezano. Torej, nateg. Čisti nateg. Politika naredi nekaj drugega, kot se je zavezala, da bo naredila. Potem pa "nesrečna" ali "nesramna" opozicija, pod narekovaji seveda, želi pojasniti, čemu se je to zgodilo, zakaj je ta nateg, ali je kakšen močan, drugačen vsebinski razlog, ker od koalicijske pogodbe je kakšno leto in pol, da bi to bilo zdaj bolje tako, kot smo se v koalicijski pogodbi zavezali in je koalicijska pogodba ad acta. Ne. Tudi tega ne dobimo. Pravzaprav niti ne pričakujem tega od državne sekretarke, kajti državna sekretarka ni vložila oziroma Vlada ni vložila tega amandmaja. Za tem amandmajem stoji nekdo drug – koalicija – in sprašujem in sem slišal doslej tri predstavnike koalicije oziroma štiri, gospod Zanoškar je bil četrti, prej pa so govorili gospod Čepič, gospod Trofenik in gospod Žnidaršič. Iz tega sem razumel, da je koalicija še vedno na istem, bi rekel, stališču, kot je navedeno v koalicijski pogodbi; ampak, glej ga zlomka, amandma koalicijskih poslanskih skupin pa gre drugam, zahteva neko drugo rešitev. Zdaj, razumi, če lahko! Sam tega, pa sem že kakšnih 10 let v politiki, ne razumem. Imamo predlog Vlade, imamo amandma koalicijskih poslanskih skupin, kateremu poslanci koalicije nasprotujejo, nihče pa ne odgovarja, zakaj je ta amandma in kakšni so poslanstvo, vsebina in razlogi za ta amandma.

Še več govori ta molk! Ta molk govori tudi o tem, da ni nekih vsebinskih argumentov, da so očitno neki pritiski lobijev v ozadju, ki so dovoljšen razlog, da se tak amandma sprejme, vendar o tem ne bomo govorili. In tukaj se pridružujem gospodu Žnidaršiču, tudi jaz bom med tistimi, ki bi upravljali s temi 170 in še nekaj milijoni; če bomo "zavozili", bomo pač tuje "zavozili", če bomo pa kaj dobili, bomo pa bogato nagrajeni. Tak princip je pa skrb zbujač, nevaren in lahko precedens za številne druge "izlete" z javnim denarjem – oziroma ne javnim, z denarjem zavarovancev v tem konkretnem primeru.

Torej tu je pa res ta molk več kot nazoren in samo potrditev teh sumov, da zna biti kakšna pristranska klientelistična oblika interesov za temi predlogi.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

K besedi se je javil ... Gospod Tanko, imate proceduralni predlog? Izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo, spoštovani predsedujoči.

Tretji odstavek 73. člena Poslovnika pravi naslednje: "Predsedujoči prekine delo Državnega zbora, če se ugotovi, da pri odločanju seja ni več sklepčna, če so pred odločanjem potrebna posvetovanja in v drugih primerih, če tako odloči Državni zbor. Če Državni zbor odloči, da je treba pridobiti mnenja delovnih teles, Zakonodajno-pravne službe ali Vlade, predsedujoči prekine obravnavano točko dnevnega reda, lahko pa prekine tudi sejo Državnega zbora."

Jaz sem predlagal, da pri razpravi dobimo mnenja Vlade, da Vlada pojasni razloge, zakaj je prišlo do navedene spremembe zakona, ki je drugačna, kot je zapisano v koalicijskem sporazumu, in predlagam, spoštovani predsedujoči, da sejo Državnega zbora prekinete, dokler ne dobimo ustreznih pojasnil Vlade.

Namreč, ni mogoče voditi razprave na tak način, da opozicija sprašuje, koalicija in Vlada pa o tej predmetni zadevi, na katero naj bi nekdo odgovoril – in vemo, kdo je v tem primeru predlagatelj, tisti naj bi odgovoril – odgovori, a odgovorov ni. Predstavniki Vlade nimajo neke benevolence, da se odločijo odgovoriti na tisto, za kar mislijo, da njim odgovarja, dolžni so odgovoriti na vsa postavljena vprašanja. V naši poslanski skupini zahtevamo, da dobimo strokovno pojasnilo, zakaj je prišlo do navedene spremembe pri tem zakonu, ki bistveno odstopa od koalicijskega sporazuma. Zato predlagamo prekinitev točke dnevnega reda. Spoštovani predsedujoči, vi pa lahko določite, kdaj se bo točka nadaljevala. Vendar predhodno, ker je to temeljno za razpravo o amandmajih in o glasovanju o zakonu, želimo pridobiti ustrezne obrazložitve na vprašanja, ki so bila tu postavljena. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI:

Gospod Tanko, amandma so vložile poslanske skupine. Ali ga one obrazložijo ali ne, je to stvar njihove politične kulture. Imamo predstavnico Vlade, ki tudi lahko poda mnenje Vlade k temu amandmaju. Vsi pogoji za nadaljnjo razpravo so prisotni, zato tega predloga ne bom dal na glasovanje. K razpravi se je javil gospod Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Še enkrat lep pozdrav!

Poglejte, ta amandma k 6. členu ni razprava ali pa odpiranje razprave o tem, ali se krši koalicijska pogodba ali ne, pač pa gre za točno decidirano vsebino, o kateri bi morali razpravljati. Pa, ker je v tej razpravi na ta amandma k 6. členu toliko pripomb, da se ne zavzemamo za interese upokojenk in upokojencev, potem naj v imenu Demokratične stranke upokojencev in naše poslanske skupine rečem to. Od samega začetka naprej sledimo predlogom spremembe zakona in od samega začetka naprej skrbno spremljamo vse te poteze in predloge predlagateljev. Kakor koli bi v kateri

koli fazi ugotovili, da gre karkoli navzkriž in da gre proti interesom upokojenk in upokojencev, potem bodite prepričani, da toliko kot ste vsi drugi dušebrižni do naših upokojenk in upokojencev, potem bi prav gotovo naša poslanska skupina in Demokratična stranka upokojencev bili prvi tisti, ki bi opozorili na to, da gre za kršitve, da gre za zmanjšanje pravic oziroma da gre za zmanjšanje nekega položaja v prihodnje. Tako smo pa od samega začetka naprej seveda prevetrili možnosti ali pokojninske družbe ali zavarovalnice in iz tega po argumentiranih razpravah in argumentih ocenili, da je zavarovalnica tisto, kar bo prinašalo neko novo vrednost, kar bo razširili asortiment vseh teh ponudb, ki jih lahko da, in s tem na nek način doprineslo nujnim donosom v sam Kad. To je bila naša odločitev.

In naprej, ko je razprava o tem, da izgubijo zavezanci oziroma upravičenci, torej zavarovanci, upokojenke in upokojenci, pregled nad delom, je bil ravno tako naš predlog amandmaja k 2. členu, da se v nadzorni odbor mora adekvatno vključiti in vzpostaviti struktura, kjer bodo zastopani zavarovanci, torej upokojenke in upokojenci. Saj se spomnimo, da je skupščina Kada decidirano določila, da je ena tretjina zastopanosti v skupščini sestavljena iz upokojenk in upokojencev. Tako tudi če vzamemo ta 2. člen in amandma k njemu, potem vidite, da je tudi naša poslanska skupina skrbela za interese upokojenk in upokojencev in želimo, da se v nadzorni odbor vključi ta del zavarovank in zavarovancev, zato da bi bila preglednost poslovanja in na tak način dosežena nekakšna zaščita interesov upokojenk in upokojencev. Vsekakor pa naj povem to, kakorkoli, kadarkoli bi se opazilo in bi se ugotovilo, da stvar ne gre v interesu upokojenk in upokojencev, do katerih imamo mi še poseben občutek, poseben odnos, potem bodite prepričani, da bi bili prvi tisti, ki bi opozorili predlagatelja in predlagali, da naj ne gre s tem predlogom naprej; v tem primeru, ko pa vidimo, da je stvar naravnana tako, da se zaščitijo interesi vseh teh, ki so ne nazadnje ne samo upravičenci, ki so ne nazadnje tudi lastniki in solastniki vsega premoženja, s katerim Kad upravlja, potem se nam zdi, da je stvar popolnoma umestna. Mogoče pa bi bilo res treba v tem trenutku slišati še kakšne dodatne argumente s strani predlagatelja. S tem pa se strinjam. Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Želi še kdo razpravljati? Vidim več rok, odpiram prijavo. Smo pri 6. členu in amandmaju koalicije k temu členu.

Gospa Pečan, izvolite.

BREDA PEČAN: Hvala, gospod podpredsednik.

Govorila bom res samo o 6. členu in amandmaju k temu členu, ne pa k celotni zgodovini pokojninskega sistema Kapitalske družbe, pokojninskih skladov in tako naprej.

Dejstvo je, da amandma, ki je bil vložen in sprejet tudi na Odboru Državnega zbora za finance in monetarno politiko in se sedaj spreminja, da je bilo tako spremenjeno besedilo usklajeno med koalicijski partnerji in smo ga zaradi tega tudi vložili – vse štiri poslanske skupine skupaj. Debata o tem, kaj je bilo prej kokoš ali jajce, pri tem amandmaju nima nobenega smisla. Smisel ima vprašanje, ali je realno računati, da bi vsako leto Kapitalska družba lahko izdvojila iz svojega dobička 50 milijonov evrov in jih nakazala ZPIZ-u. Izračuni so pokazali pri tistih, ki pač podatke za izračune imajo, da je na teh 50 milijonov mogoče na dolgi rok realno računati. Se pravi, nekaj let bo denarja od tega dobička preostajalo ob izplačilu 50-ih milijonov letnih, nekaj let se bo lahko zgodilo, da bo pač sinusoida šla navzdol in bo treba črpati iz nerazporejenega dobička, bom povedala po domače, ne tako, kakor strokovnjaki zahtevajo, da bi pravilno rekli, jaz pač nisem ekonomistka in zaradi tega ne znam teh izrazov pravilno uporabljati. Gre pa za to, da tisti dobiček, ki ne bo v preteklem, predpreteklem ali predpredpreteklem letu uporabljen, da se bo prenesel na tisto leto, ko bo dobiček Kapitalske družbe nižji kot pa pričakovanih 50 milijonov evrov.

Moram pa reči še nekaj. Seveda 1,11 % celotnega potrebnega denarja za izplačevanje letnih pokojnin vseh slovenskih upokojencev, kar predstavlja 50 milijonov evrov, 50 milijonov evrov predstavlja približno 1,11 % vse vsote, ki je potrebna za izplačevanje letnih pokojnin, ne more zagotoviti stabilnosti izplačevanja pokojnin slovenskim upokojencem. Temu bi lahko rekli, da je jagoda na vrhu torte, ne pa polovica torte. In zaradi tega mislim, da je dokaj trezno, realno ocenjeno, da je znesek, ki zagotavlja dolgoročno ohranjanje vrednosti kapitala v Kapitalski družbi, ki je v lasti vseh upokojencev v Sloveniji in tudi tistih upokojencev, ki bodo začeli črpati pokojnine takrat, ko bo prišel njihov čas. Se pravi, ne moremo govoriti o tem, da bi 50 milijonov evrov, ki jih bo Kapitalska družba nakazovala ZPIZ-u, ogrozilo kapitalsko vzdržnost Kapitalske družbe. Seveda pa je njena dolžnost, da gospodari s kapitalom na tak način, da dolgoročno ohranja vrednost, da pridobivan na vrednosti in da so naložbe tako razpršene, da enostavno ni mogoče, da bi neka delna kriza, globalna kriza seveda lahko naredi katastrofo, medtem ko pa kriza v posameznih gospodarskih panogah, s tem da bo velik delež in je že velik delež naložb Kapitalske družbe tudi v državnih obveznicah naložen, kar pomeni res dolgoročno varnost naložb. Mislim, da je ta amandma korekten in da je prav, da se ga podpre in na tak način dopolni, ker je tudi strokovno bolj pravilno napisan, kot je bil prvoten tekst, ki so ga pripravili, brez zamere, člani Demokratske stranke upokojencev Slovenije, ki z menoj delijo nepoznavanje strokovnega izrazoslovja.

Zaradi tega mislim, da bi bilo prav, da smo podpisali tak amandma vse skupaj.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Še kdo? Imate proceduralni predlog? Izvolite, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči.

Glede na to, da niti predlagatelj amandmaja, poslanske skupine koalicije, niti Vlada ne želijo pojasniti, zakaj je prišlo do te razlike, diskrepance med koalicijskim sporazumom in med rešitvijo, ki je predlagana v skladu s 74. členom, predlagam, da se razprava in odločanje o tej točki dnevnega reda preloži na eno izmed naslednjih sej.

Prosim, da daste ta predlog na glasovanje.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Razprava že teče, lahko se bo pa glasovanje predstavilo na eno od naslednjih točk, ko bo razprava končana. Imate proceduralni predlog? Še kakšen proceduralen predlog? Gospa Pečan, želite razpravo? / oglašanje iz klopi/ Poglejte, proceduralni predlog o preložitvi glasovanja na eno naslednjih točk bo takrat, ko bo razprava končana. Razprava pa teče. Na začetku razprave ni bilo nobenega takega proceduralnega predloga, gospod Tanko. Še kakšen proceduralni predlog? Ne. Za razpravo sem videl samo eno roko.

Gospa Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala lepa.

Prebrala bi 14. točko koalicijskega sporazuma, v kateri piše: "Koalicijski partnerji bomo preoblikovali Kapitalsko družbo tako, da bomo upravljanje s premoženjem z namenom zagotavljanja sredstev za pokojninsko blagajno organizirali posebej. Lastnino te nove organizacije bomo prenesli z države na Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot poseben kapitalski sklad, ki bo ločen od tekoče bilance ZPIZ-a."

Zdaj pa zelo pomembno, to se nanaša na 6. člen in amandma. "Ob plačah kot viru za financiranje pokojnin in prispevku državnega proračuna bi tako preoblikovan kapitalski sklad ustvarjal dodatne prihodke, ki se namenajo za dodatne zdravstvene programe za upokojence, predvsem za dolgotrajno nego." Torej bo Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ker nič ne piše o tem, za kakšne namene bo Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje 50 milijonov na leto porabil. Tukaj v koalicijski pogodbi piše namen, vendar je stvar Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in upokojencev, kako bodo ta denar porabili.

Mislim pa, da sta smisel in cilj, ki sta v koalicijski pogodbi napisana, dobra. Meni osebno je všeč. Moram reči, ko bom v penziji, bom zelo vesela, če bo teh 50 milijonov evrov porabljenih za to, da bom jaz lahko šla, recimo, v

neko negovalno bolnišnico, ko moji otroci ne bodo mogli zame skrbeti, če bo teh 50 milijonov na razpolago za ta namen. Torej ni res, da je kakršnakoli razlika med koalicijsko pogodbo in tem; konec koncev pa meni sploh ni jasno, kakšno povezavo ima koalicijska pogodba s tem amandmajem. To mi pa absolutno ni jasno. Lahko sem res butasta, ampak nič ne de: raje sem butasta, kakor pa nelogična.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Vizjak. Razprava? Ja.
Izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Zelo sem vesel, da kdo v koaliciji prebere koalicijsko pogodbo. Zelo zanimivo je pa tudi to, da jo tolmači tako, kot v njej ne piše. Ne, kot ne piše. Zdaj, če napisano razumemo, če pomeni to, ne vem, lokomotiva, potem je lahko tudi ta list papirja lokomotiva, če tako razumemo. Ampak ta list papirja je list papirja, ni lokomotiva.

Poglejte, kaj je gospa Pečanova prebrala. Da se bo lastnina pokojninskih skladov znotraj Kada prenesla za poseben sklad znotraj Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Kaj pa zdaj delamo? Zdaj pa prenašamo to na zavarovalnico, ki se bo, mimogrede, ukvarjala še z drugimi zavarovalnimi produkti in verjetno tveganja in marsikaj seveda povsem drugače zastavila, kot je bilo v okviru pokojninskih skladov. In potem naj mi še kdo ne reče, da ne gre za nateg upokojencev! Pa še kakšen! Namreč, sprva jim je obljubljeno, da se bo premoženje, ki ga ima Kad za te namene, preneslo v poseben sklad ZPIZ-a, kar je garancija za stabilnost ZPIZ-a. To je koalicijski predlog v okviru koalicijske pogodbe, sedaj pa rešitev z amandmajem koalicije, da se bo to premoženje preneslo na zavarovalnico, ki se bo ukvarjala še z vsem drugim, ne samo s pokojninskim zavarovanjem – verjetno. Zdaj pa naj nekdo meni reče, kako potem ta zavarovalnica nadgrajuje stabilnost pokojninskega sistema. Po mojem je ne. /oglašanje iz klopi/ Ja, saj vem, gospa Pečanova, da vam je zoprno to poslušati, meni so pa zoprni nenehni posegi v pravice, ki niso neke pravice, ki jih koalicija deli. Pravice upokojencev so pravice, ki izhajajo iz njihovega vloženega dela, iz zavarovanja, vi jim pa tukaj režete po teh pravicah ravno tako, kakor vam prija. Ne bi racionalizirali javne uprave, temveč stiskate tam, kjer pravzaprav je po moji oceni tudi ustavno sporno stiskati; torej tam, kjer imajo ljudje naložen denar za svoja leta, ko ne bodo več delali in ko bodo v penziji. In prvo ste to naredili s tem, spoštovani vsi tisti, ki "skrbite za upokojence", pod narekovaji, znotraj koalicije, da ste jim polovično omejili usklajevanje pokojnin, sedaj napovedujete zamrznitev pokojnin. Imate take telovadbe s premoženjem pokojninskih skladov, kot sedaj vidimo v okviru tega zakona, torej, da to prenašate na neko zavarovalnico, ki

se bo lahko jutri ukvarjala z ne vem kakšnim zavarovanjem še. Tukaj govorite: za nego in ne vem kaj. Vprašanje, če ne bo ta zavarovalnica krila tudi kakšna, ne vem, menedžerska zavarovanja pred odgovornostjo in podobnim.

Torej, želim samo poudariti, da so dejanja vse kaj drugega od tistih lepo zvenceh zavez, ki ste jih, mimogrede, malo prej tudi prebrali. In najmanj, kar je, je dolžnost opozicije, da vas na to dvoličnost opozori; morebiti zaradi tega, da je ne boste počeli. Pa ne samo zaradi tega, da je ne boste počeli, ampak tudi zaradi tega, da boste res delali tisto, kar piše v okviru vaših programov in zavez, torej delali v korist ljudi in upokojencev.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa Pečan, želite repliko?

BREDA PEČAN: Vse kaže, da bereva dva različna teksta. Prvo, kar je, je izrecno napisano, da bo upravljanje s premoženjem organizirano posebej. Nihče ni rekel, da aktualni upokojenci niso lastniki, posredno, preko ZPIZ-a, kapitala v Kadu. Drugič. Ko govorite o 6. členu – nima zveze z zavarovalnico zaradi tega, ker je pred tem o zavarovalnici govora, ampak naj bo, vam bom vseeno odgovorila. Ta zavarovalnica je naložba Kada, vendar je preko Kada naložba ZPIZ-a. Torej, aktualni upokojenci v korist tistih, ki danes nalagajo denar v tri pokojninske sklade, ki so danes še aktivni in nalagajo denar v pokojninske sklade, so naložili oziroma so se strinjali s tem, da Kad vloži 145 milijonov in kaj jaz vem koliko že evrov, da ne bi bila preveč natančna, v zavarovalnico, ki bo upravljala tri pokojninske sklade za bodoče upokojence, medtem ko za sedanje upokojence pa varno naloži denar v zavarovalnico, ki bo delala še nekaj drugega. In dobiček iz te naložbe 140 milijonov bo šel nazaj v Kad in iz Kada v ZPIZ. /oglašanje iz klopi/ Zavarovalnica, ki dela življenjsko zavarovanje, praviloma nikjer po svetu izgub nima. Tako vas lepo prosim, ne me učiti o tem. Sicer nisem noben zavarovalniški agent, vendar vem, da tiste zavarovalnice, ki imajo življenjsko zavarovanje, nimajo izgube, izgube imajo tiste, ki imajo avtomobilskega; in ta ne bo delala avtomobilskega zavarovanja.

Torej, mislim, da smo mi dokaj zvesti določilom, ki smo jih skupaj zapisali vsi štirje v koalicijsko pogodbo, in to tudi sedaj izvajamo. In ne zavajati slovenske javnosti, zlasti pa ne upokojencev, ker je to čisto navadna izmišljotina, zato da bi jih strašili. Vaša skrb pri Kadu je bila drugačna, ta, da je Kad prodal delnice Mercatorja dvema zasebnima družbama, ki sta potem totalno zavozili vse skupaj.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Ker se je več rok dvignilo, odpiram prijavo za razpravo. Smo pri 6. členu in amandmaju koalicije k temu členu.

Gospod Trofenik, izvolite.

VILI TROFENIK: Hvala.

Bojim se, da smo zmedli vse tiste, ki spremljajo, zato je treba jasno in glasno povedati, da zavarovalnica nastane z izločitvijo in dobi 152 milijonov premoženja in da to s temi 50 milijoni nima nobene zveze – ja, diskusija je šla...

Ampak, gospa Pečanova, pri nečem ste se pa v razlaganju, utemeljevanju amandmaja zmotili. Amandma, tu je treba biti pošten, ni v skladu s koalicijsko pogodbo. Ta amandma namenja porabo za takšno ali drugačno usklajevanje pokojnin, kar ste prebrali, pa ni v skladu s koalicijsko pogodbo, to moramo pa biti pošteni, ker je v koalicijski pogodbi napisan zdravstveni namen. Moram varčevati čas za kaj bolj pomembnega, zato ne morem več... Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: No, zdaj, ko je koalicijski poslanec gospe Pečanovi zadevo pojasnil, verjetno ni treba, da jo še jaz, zaradi tega ker moje besede zanjo nimajo takšne teže, in bi bilo to početje v prazno, pa še čas bi po nepotrebnem trošil.

Treba je pa nekaj drugega povedati. V kolikor bi danes imeli mi ta zakon na mizi, pa ne bi bilo Zakona o agenciji za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije, potem bi mogoče še bilo mogoče razumeti en del te razprave, ampak mi smo sprejeli Zakon o agenciji za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije in v to agencijo ste strpali tudi Kad – daleč od pokojninskega zavoda in od ZPIZ-a. Celo več! S tem zakonom o agenciji ste ukinili tiste člene, kjer so imeli upokojenci izvorno pravico do upravljanja s skladom nepremičnega premoženja 3 tisoč stanovanj in ste jih prenesli v agencijo. Če meni ne verjamete, vprašajte nekdanjo kolegico gospo Matejo Kožuh Novak, ki je zaradi tega po tistem, ko je bil zakon po treh obravnavah sprejet, protestirala. Ukinili ste ta sklad, ukinili ste vrsto določb v tem zakonu, prenesli ste delnice Zavarovalnice Triglav, ki so si jih upokojenci preko referendumu izborili v to agencijo; in ne zdaj govoriti in se sprenevedati, da temu ni tako! Jaz sem samo vprašal, kako je mogoče, da v Državnem zboru, pa to ni prvi primer, sprejemate zakone, ki so v nasprotju z vašimi političnimi zavezami.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Še kdo o 6. členu in amandmaju k temu členu? Gospod Tanko. Razprava ali...

JOŽE TANKO: Postopkovno.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: ...proceduralni predlog?
Izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči.

Nam ne pomaga veliko, če je Vlada prisotna v Državnem zboru, vendar mi smo večkrat izrecno poudarili, da želimo pridobiti mnenje Vlade in Vlada, če to želimo, če to zahtevamo, nam je to mnenje dolžna dati. Tako nalaga Poslovnik Državnega zbora. in v primeru, če Vlada mnenja ni dala v skladu s 73. členom, tretji odstavek, v zadnjem stavku to piše, zahtevamo, da Vlada svoje mnenje da.

In ker Vlada tega mnenja ne da, da je to že četrta ali peta intervencija, predlagam, da daste ta postopkovni predlog na glasovanje, da odločimo o tem, ali Državni zbor to mnenje Vlade potrebuje ali ne. In prosim, da daste to na glasovanje, da se ne ukvarjamo več s temi pripiri in obrazložitvami med enim in drugim, tudi koalicija ni pri tem enotna. Eklatantno je, da je kršena koalicijska pogodba, Vlada tega ni obrazložila, koalicijske poslanske skupine, ki so predlagateljice amandmaja, povedo vsaka svoje in zato želim, spoštovani predsedujoči v Državnem zboru, da Vlada da mnenje. In dokler Vlada ne da mnenja, prekinimo sejo Državnega zbora.

Prosim, dajte to na glasovanje. Mislim, da bo pol ure zadostovalo, da se bo Vlada organizirala in pridobila ustrezno mnenje do te rešitve, ki je predlagana.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Mislim, da je predstavnica Vlade prisotna, in prosim, da odgovori na dileme, ki so se odprle.

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo.

Torej, stvar, o kateri razpravljamo danes v Državnem zboru, je predlog zakona o preoblikovanju družb Kad in Sod, ne razpravljamo o koalicijski pogodbi, zaradi tega se nisem želela do zdaj in se tudi zdaj ne želim opredeljevati do tega, ali je zakon v skladu s koalicijsko pogodbo ali ne. To enostavno, po mojem mnenju, ni predmet današnje razprave.

Če želite mnenje Vlade v zvezi s predlaganim zakonom in amandmajem k 6. členu, pa naj pojasnim naslednje. Že v prvi obravnavi predloga zakona je bilo zapisano, da družba Kad Zavodu za pokojninski in invalidsko zavarovanje vsako leto zagotovi 50 milijonov sredstev, ki se izplačajo kot odhodek oziroma kot stroški iz poslovanja. Namen te določbe je zagotoviti oziroma določiti dolgoročno obveznost družbe Kad, ki mora iz upravljanja sredstev, s katerimi razpolaga, zagotavljati – ne da bi bila ogrožena predpostavka trajno delujočega podjetja – in zaradi tega se obveznost oblikuje tako, da ne ogroža premoženja družbe.

Glede na razpravo v prvi obravnavi predloga zakona in v drugi obravnavi na Odboru za finance in monetarno politiko je bila določba nekoliko spremenjena oziroma dopolnjena. Še

enkrat poudarjam, da je znesek 50 milijonov evrov določen kot znesek, kot nakazilo, ki se izplača kot odhodek iz poslovanja, torej ne kot odhodek iz naslova dobička, ampak kot odhodek iz poslovanja. Osnova zanj pa so donosi, ustvarjeni iz upravljanja premoženja družbe Kad. V drugi obravnavi na odboru je bil dodan drugi odstavek 6. člena, ki nekoliko neustrezno oziroma pomanjkljivo določa v drugem stavku drugega odstavka, da ostaja dobiček iz poslovanja Kad nerazporejen na Kadu. Ta določba bi pomenila, da ta nerazporejeni dobiček ostane nerazporejen ves čas in da ga ni mogoče nikdar v prihodnje uporabiti. Zaradi tega ocenjujemo, da predlagani amandma s spremenjenim drugim odstavkom 6. člena, ki omogoča, da ta dobiček ostane na postavi preneseni dobiček in se lahko uporabi za namene iz prvega odstavka tega člena, morebitni ostanek pa se uporabi za nakup novih naložb, ustrezneje rešuje vprašanje možne porabe dobička podjetja Kad. Še enkrat poudarjam, da 6. člen govori o družbi Kad; takšni, kakršna bo po preoblikovanju oziroma po izločitvi dela družbe v zavarovalnico.

Predlog zakona je bil že prej, preden je prišel v Državni zbor, predmet najširšega možnega usklajevanja; ne le političnega, ampak tudi strokovnega, ne le s političnimi strankami, ampak tudi z zainteresiranimi skupinami.

In v teh razpravah, ki so bile opravljene še pred predložitvijo zakona v Državni zbor, nadaljevale so se pa tudi v času prve obravnave v Državnem zboru oziroma vzporedno s prvo obravnavo v Državnem zboru, in v teh razpravah je bilo ugotovljeno, da predlagana rešitev zagotavlja tako učinkovito delovanje družbe Kad kot tudi učinkovito zagotavljanje sredstev za Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

In naj se na koncu dotaknem samo še vprašanj oziroma trditev, ki so bile postavljene, da se z ustanovitvijo agencije za upravljanje s kapitalskimi naložbami in prenosom upravljaljskih pravic na to agencijo jemlje nekaj upokojemcem, kar je bilo upokojskega oziroma zavodu onemogoča izvajanje njegovih lastninskih upravičenj. Temu ni tako, na agencijo, tako kot smo večkrat poudarili, se prenašajo izključno in samo upravljaljske pravice, lastništvo ostaja enako, kakršno je bilo doslej. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo o 6. členu in amandmaju k tem členu? Ne. Potem zaključujem razpravo.

V razpravo dajem drugo poglavje in člene od 7 do 14 ter amandma Poslanske skupine Zares. Želi kdo razpravljati? Vidim samo eno roko.

Gospod Trofenik, izvolite.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo.

Računsko sodišče je v svojem revizijskem poročilu ob pregledu poslovanja

Družbe za svetovanje in upravljanje opisalo oziroma zapisalo, da postopek likvidacije ni bil izveden uspešno, saj je Vlada Republike Slovenije ustavila postopek likvidacije, Družba za svetovanje in upravljanje pa je nadaljevala z rednim poslovanjem, kljub temu da so bili izpolnjeni pogoji za uspešen zaključek likvidacijskega postopka.

Po sklepu Vlade o uvedbi likvidacijskega postopka bi se moral ta zaključiti s sprejemom zakona o prenosu pooblastil, pravic in obveznosti Družbe za svetovanje in upravljanje v likvidaciji ter preostanek njenega premoženja prenesti na Slovensko odškodninsko družbo d. d. Računsko sodišče je tudi ocenilo, da je odločitev Vlade Republike Slovenije in Ministrstva za finance o ustavitvi postopka likvidacije in nadaljnje poslovanje DSU-ja povzročila negospodarno izvajanje nalog, ki je izvajana na podlagi zakona, saj bi bilo te naloge moč izvesti v okviru Soda z nižjimi stroški oziroma gospodarnejše. Posledica neizvršene likvidacije je bil tudi sprejeti sklep Vlade Republike Slovenije o prodaji in porabi sredstev kupnine od prodanega deleža DSU v Slovenski industriji jekla, d. d., s katerim je v nasprotju z določili 11. člena Zakona o privatizaciji Slovenskih železarn, d. d., omogočila konverzijo terjatve do DSU, kupnino od prodaje deleža v SIJ, v lastniški delež DSU v znesku kupnine 16 milijonov 326 tisoč 651 evrov. S tem kupnina ni bila namensko porabljena za zmanjšanje zadolženosti Republike Slovenije, kot to določa 74. člen Zakona o javnih financah, temveč je bila uporabljena za financiranje razširitve dejavnosti DSU oziroma njene hčerinske družbe DSU Nepremičnine, in sicer poslovanja z nepremičninami, ki jih DSU Nepremičnine kupuje, da bi jih oddajala v najem ministrstvu.

Na podlagi te ugotovitve Računskega sodišča smo 13. marca lansko leto zahtevali obravnavo te problematike na izredni seji dveh delovnih teles, enkrat Komisije za nadzor javnih financ in drugič Obora za finance. Do danes tega ni bilo, s tem da je bilo ugotovljeno, da mora v skladu z ugotovitvami Računskega sodišča Vlada pripraviti ustrezen dokument. No, in Vlada je ta dokument – ta vlada, ker tisto je pa delala druga vlada, pa to ni pomembno, gre za vlade Republike Slovenije – 8. junija letošnjega leta je to domačo nalogo Vlada končno opravila. In je na 34. strani tega dokumenta zapisala: "S prenosom pravic, pooblastil, premoženja in obveznosti z družbe DSU na družbo Sod bo leta prevzela tudi vodenje in hrambo arhiva Agencije Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo, arhiva Slovenske razvojne družbe, d. d., ter arhiva družbe DSU, povezanega s privatizacijo in lastninjenjem podjetij, Arhiv Republike Slovenije pa bo prevzel vodenje in hrambo arhiva Slovenske razvojne družbe, d. d., in družbe DSU, ki ni povezan s prevzemnimi pravicami, pooblastili, premoženjem in z obveznostmi po

Zakonu o preoblikovanju. Premoženje, ki se ne bo preneslo, bo ostalo v družbi DSU, družba DSU pa se bo po preoblikovanju omejila na dejavnosti, ki so povezane z izgradnjo, upravljanjem, oddajanjem v najem nepremičnin in z drugimi dejavnostmi, ki so s temi dejavnostmi povezane. Vlada Republike Slovenije bo v okviru priprave celovitih rešitev upravljanja s stvarnim premoženjem, ki jih pripravlja Ministrstvo za javno upravo, dokončno definirala status DSU ter prenos preostanka pravic in obveznosti na nov subjekt, ki bo upravljal stvarno premoženje Republike Slovenije. Glede na zgoraj navedeno menimo, da je z vidika gospodarnosti in ekonomičnosti združitve družbe DSU z družbo Sod smiselna, da se s tem optimizira število družb, katerih naloga je upravljanje kapitalskih naložb države. Ne glede na številne druge dejavnosti, ki jih družba DSU še opravlja, pa bo kontinuiteta njihovega izvajanja zagotovljena s prehodom zaposlenih s specifičnimi znanji z družbe DSU na družbo Sod." In, glej ga, zlomka, na odboru se zgodi funkcionalna koalicija, ki so ji malo mar ugotovitve Računskega sodišča, ki so ji malo mar stališča Vlade in črta iz zakona 8 členov, ki se nanašajo na prenos oziroma ukinitvev DSU.

Mislím, da poleg citatov teh dveh dokumentov ni treba nobene druge utemeljitve, da se teh 8 členov vrne v zakon in se zakon sprejme v konceptu, kot je bil predviden, ker to je eno izmed temeljnih poglavij tega zakona. Da se ne bom več oglašal, predlagamo, da se člani, bivši člani od 7 do 14, 8 jih je, vrnejo v tekst, kot jih je predlagala naša vlada. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Še gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Ti amandmaji so vloženi s strani Poslanske skupine Zares in res je na odboru bilo izglasovano črtanje tega poglavja iz zakona. Drži tudi, da je Računsko sodišče ugotavljalo v reviziji smotrnost in smiselnost nadaljnega obstoja DSU-ja, kolega pa ni povedal, da je istočasno, ko je to ugotavljalo, naložilo Vladi, da naredi celovito analizo, ne samo za DSU-u, ampak tudi za Kad in za Sod, in da v okviru te celovite analize ugotovi smiselnost take ali drugačne nadaljnje oblike organiziranosti. To, kar je v tem zakonu bilo zapisano, pa je zdaj črtano in zdaj želite vrniti nazaj, je rezultat ravno tega, da je ta odločitev narejena na pamet, brez kakršne koli analize.

Na drugi strani je DSU institucija, ki dobro posluje. V dobrih štirih letih je v državni proračun prispevala iz različnih vidikov okrog 100 milijonov evrov. Sod ne posluje tako dobro, vsaj v zadnjih dveh letih ne. V dobrem letu dni ste namreč v Državnem zboru odobrili Sodu za 480 milijonov evrov poročev. Za 480 milijonov evrov za to, da so likvidni. Tako je bilo v prvem zakonu o poročstvu napisano, da se daje poročstvo v višini 300 milijonov evrov zaradi tega,

da se zagotavlja normalna likvidnost poslovanja. Tega v preteklosti še nikoli ni bilo – da bi se sprejemala poročstva za zagotovitev likvidnosti poslovanja! Vedno so se sprejemala za neke konkretne naložbe in konkretne investicije. In kaj sedaj želite ponovno narediti s tem amandmajem? Pripojiti dobro družbo k slabi družbi. Zakaj ne naredite ravno obratno, če je temu tako? Če je treba nekaj združiti in koncentrirati!?

V okviru DSU-ja tečejo še številni postopki iz naslova tako imenovane divje privatizacije. Verjetno je to motiv, da se te zadeve zameglijo, z ukinitvijo se ta diskontinuiteta zgodi in marsikatera zadeva, ki je bila v preteklosti sprožena, bo pozabljena. DSU je tista institucija, ki je investitor stavbe, ki se je gradila za potrebe policije in prek DSU-ja bi se ta stavba financirala in preko najemnin, ki bi jih MNZ plačeval. Verjetno je za nekoga tudi to moteče, ker je bil to projekt, ki je omogočal, da država postopoma prehaja v lastništvo tako, da sama sebi plačuje najemnine, ki pomenijo v bistvu odplačevanje lizinga. Vi ste pa v tem mandatu, konkretno vaša ministrica, naredili ta model, vendar z učinkom v privatne žepce. Država odplačuje posojilo zasebniku. DSU, ki je v 100 % lasti države, pa je delal enak projekt in ste ga ustavili oziroma naredili velikansko škodo s tem, ko se bo zdaj ta objekt, ki je bil namensko grajen za potrebe policije, z vsemi varnostnimi elementi, z vso potrebno tehniko tudi z ustrezno zasteklitvijo, s heliportom in vsem ostalim, namenjal, kot slišimo, Ministrstvu za okolje in prostor. Se pravi, za policijo ni bil dober, za Ministrstvo za okolje in prostor pa bo ta objekt dober in primeren. Tisti razlogi, ki so bili navedeni, od tega, da je problem plin, ki bo eksplodiral, in da je nevarno za življenje in zdravje, očitno za MOP niso pomembni, za policijo pa so bili. Očitno so tu neki skriti elementi v ozadju, ki govorijo o tem, da je treba vse te stvari na nek način zamegliti in zaradi tega se z zakonom enostavno DSU pripaja Sodu.

Tudi ta postopek oziroma ti amandmaji, ki vračajo to neprimerno zgodbo nazaj v zakon, kažejo na to, o čemer je bilo govora že pri tem zakonu pa tudi že večkrat v tem državnem zboru, da ta vlada nima nekega koncepta in neke normalne strategije. Ne glede upravljanja države, ne glede upravljanja premoženja te države, ne glede delovanja na področjih, ki bodo pomembno zaznamovale našo bodočnost, predvsem pri sprejemanju odločitev, ki bi preprečile drvenje v to dolžniško spiralo, v katero Slovenija drvi. En del teh neprimernih odločitev je tudi ta zakon. Kako bodo ustrezne rešitve na področju upravljanja z državnim nepremičnim premoženjem in z upravljanjem s kapitalskimi naložbami države, če ta vlada v letu in pol ni bila sposobna rešiti enega minornega problema, ki se mu reče falcon. To je tipičen primer te učinkovitosti. In normalno, da vse rešitve sledijo po tem modelu in po tem scenariju. Se pravi,

vse, kar je nekoč letelo, je pristalo na tleh, je prizemljeno, zabetonirano. Še tistemu, ki si nekako upa kot nek vrabček kje leteti, je treba spodrezati krila oziroma porezati noge. To je model, ki je uveljavljen in ki se uveljavlja tako na kadrovske kot na vseh ostalih področjih. In ta način pri tem zakonu, ki smo mu danes priča, ko se na eni strani povezijo politične opredelitve lastne koalicije, na drugi strani se najprej na odboru izglasuje ena rešitev, ki je razumna in pametna, se jo v Državnem zboru želi ponovno povoziti z amandmaji, ki vračajo zadevo nazaj na stari tir.

Mislím, da teh amandmajev, ki se nanašajo na DSU, ni mogoče podpreti in bi bilo dobro, da bi glede upravljanja s finančnim premoženjem države Vlada čim prej prišla pred Državni zbor s celovito strategijo, da bi končno vedeli, kaj in na kakšen način v posameznih elementih razmišlja. En del tega je tudi ta zgodba.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Še kdo?

Gospod Trofenik, izvolite.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo.

To, kar je bilo povedano, na nek način poskuša opravičiti to funkcionalno koalicijo, ki se je zgodila na odboru. To se pač dogaja. Ampak za to ni nobenih argumentov; jaz namenoma prej nisem govoril, katera vlada, ker se ta problem nanaša na dve vladi, na prejšnjo in sedanjo.

Prejšnja vlada je predlagala in Državni zbor je sprejel, da je treba DSU ukiniti, potem pa ni spoštovala lastnega zakona. To je prva ugotovitev. Ta koalicija pa to nadaljuje – ne bom rekel ta vlada. Vlada je hotela biti dosledna, je napravila ustrezno analizo in je prinesla v Državni zbor tudi ustrezen zakon, ki bi ga že morali nekoč sprejeti, kot ugotavlja Računsko sodišče. Seveda pa javnost ne ve, kaj ta DSU dela, in to, kar je bilo zdaj utemeljevano. Sedem sklopov nalog ima: urejanje, vrednotenje in promet s parcelami in nepremičninami, preveritev postopka lastninjenja, izdaja potrdil, upravljanje kapitalskih deležev v podjetjih, vodenje pravnih zadev v državi in v tujini, upravljanje poslovnih objektov in oddajanje v najem na trgu, nakup in vodenje izgradnje poslovnih objektov, oddajanje objektov v najem državnim organom, pa vodenje likvidacijskih postopkov v podjetjih. In da je z eno od teh – nakup in vodenje, izgradnja poslovnih objektov – bilo mogoče začeti, se je moralo kršiti, tako da je bilo nenamensko porabljeno, nenamensko in proti zakonu, 16 milijonov evrov. In s tem se poskušamo hvaliti. Jaz se s tem ne bi hvalil! Tu je marsikdo odgovoren, da ni tega še do danes sankcioniral.

Seveda ima sedanja vlada idejo, da bo ustanovila novo pravno osebo, pri kateri bo skoncentrirala vse upravljanje z nepremičninami v državni lasti, potem je, oprostite, brez zveze, da bomo imeli DSU in še eno pravno osebo, pa

še ne vem koga in jih bomo rodili vsak dan še nekaj zraven! Koliko je pa teh strašnih nepremičnin, ki so v upravljanju? Dragi ljudje, štiri, pa si jih preštejte! Za štiri imamo mi poseben – to naj bi bila inovacija, kot nekateri govorite, ampak s policijsko zgradbo mene čisto nič ne povežite, ker niti me sploh ne zanima, razen načelno. Konkretno pa čisto nič. Ti štiri objekti so: poslovni objekt F2 na Masarykovi 16, Okrajno sodišče v Mariboru, DURS, davčni urad v Postojni, in poslovni objekt C na območju Litostroja. To so vsi štiri objekti, ko govorimo o neki strašni inovaciji. Za to smo nezakonito porabili 16 milijonov namenskih sredstev, ki lahko gredo izključno za zmanjšanje zadolženosti Republike Slovenije po zakonu o javnih financah in podobno. Seveda je nedosledno, da koalicija izčrta ali pomaga izčrtati iz zakona, ki ga predlaga Vlada, osnovni tekst in s tem v resnici množimo pravne osebe, ki bodo opravljale nepregledno z državnim premoženjem. Tisto, veste, o gospodarnosti, ki se tudi v tem tekstu pa – ja, kaj bi pa še bilo treba, da DSU, Družba za upravljanje in svetovanje, ne bi bila uspešna! To bi pa bila res prava katastrofa. Saj je že njihovo poslanstvo tako, da morajo biti uspešni, govorimo samo lahko o bolj ali manj uspešnih rezultatih. Tega pa tudi to gradivo ne prinaša, ali bi lahko bila uspešnost boljša, po domače povedano, ali je ta na neki višini. Je bila uspešna; ja, saj to je njeno poslanstvo, da to dela!

Ta naš predlog, da se vrne, ima praktično tri temelje: ker sledi ugotovitvam Računskega sodišča, sledi ugotovitvam oziroma stališču Vlade, ki ga je prikazala v tem dokumentu – in to pred enim mesecem, en mesec in pet dni je danes od takrat – in ker znižuje število pravnih oseb in s tem stroške, s katerim bodo upravljali oziroma ki bodo upravljali državno premoženje. Pozneje bo pa rezultat pokazal, ali se res zavzemamo za zmanjšanje stroškov ali so pa kakšne funkcionalne koalicije, če še enkrat ta termin uporabim, ali kakšni drugi lobiji, ki so za tem.

Saj se ve, za kaj gre! Na eni strani, da se ohrani pri življenju tisto na Litostrojski, na drugi strani pa, da se ohranijo pri življenju stroški. Za državo pa ni pomembno, koliko to stane. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Vidim še eno roko.

Gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Govora je bilo o nezakonitosti pri poslovanju DSU-ja. Mislím, da so te besede prelahko izrečene. Model, ki ga je uporabljal DSU pri gradnji nepremičnin, je podoben, kot ga uporablja Dars pri gradnji avtocest – pa nihče ne govori o nezakonitosti!

Glede uspešnosti poslovanja pa lahko vidimo, kako je Dars uspešen pri poslovanju in kako je bila ta družba uspešna pri poslovanju na tem delu, pa je to manjši del tistega, s katerim se

ta družba ukvarja, in je dejansko manjši del te dejavnosti. Ustanovljena je bila v glavnem zaradi tega – in to je primarni del dejavnosti –, da poskuša povrniti čim več tistega – bivšega družbenega premoženja, ker je bilo v postopku nezakonitega lastninjenja odtujeno. Še vedno tečejo številni postopki, tožbe še niso zaključene, tudi v drugih državah bivše Jugoslavije. In kar nekaj stvari je bilo vrnjenih in pripeljanih v proračun. Za tiste, ki so zdaj odprte, se bojim, da bodo s tem prenosom zamrle in verjetno je v interesu posameznih lobijev ravno to. Da pa je lahko družba kar sama po sebi uspešna, tega verjetno ni mogoče trditi, ker vidimo na primeru Darsa, kako se določene stvari dogajajo, kako se posamezne stvari oddajajo, v nekaterih primerih je popolnoma jasno, da ni vedno v ospredju samo načelo racionalnosti in gospodarnosti, in če je bilo kje v ospredju načelo racionalnosti in gospodarnosti, je bilo ravno pri DSU-ju, kar se tiče policijske stavbe. Povejte mi, kaj pa je to, kar se sedaj dogaja s tem, da se je vzela privatna hiša v najem in da se privatnikom plačuje najemnina iz državnega proračuna, tukaj pa smo imeli plačevanje najemnine v državni proračun, za potrebe države in pridobitev lastništva po 15 letih državi oziroma že zdaj. In to, seveda, za nekatere ni dober model. Zakaj? Verjetno zaradi tega, ker gledajo nekaj drugega, ne pa državnih interesov.

To je po mojem tudi eden od elementov, ki govorijo, zakaj so se ti amandmaji zgodili, ni pa popolnoma jasno, zakaj so se zgodili samo s strani Poslanske skupine Zares.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Še kdo? (Ne.) Potem zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 15. člen ter amandma poslanskih skupin koalicije. Želi kdo razpravljati o 15. členu? (Nihče.) Zaključujem razpravo.

In dajem v razpravo 20. člen ter amandma poslanskih skupin koalicije. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Zaključujem razpravo.

In prehajamo na razpravo o 24. členu in amandmaju poslanskih skupin koalicije ter amandma Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Želi kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo in dajem v razpravo 25. člen ter amandma Poslanske skupine Zares. Ne želi nihče razpravljati, potem razpravo zaključujem.

O amandmajih bomo skladno s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O UPRAVLJANJU PLAČILNIH STORITEV ZA PRORAČUNSKE UPORABNIKE.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajemo besedo predstavnici Vlade gospe Mateji Vraničar, državni sekretarki na ministrstvu. Izvolite.

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa. Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci!

Z Zakonom o upravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike, o katerem danes poteka druga obravnava, in podzakonskimi predpisi, ki bodo izdani na njegovi podlagi, naj bi se sistemsko uredila določena vprašanja in posebnosti plačilnih storitev proračunskih uporabnikov, ki izhajajo iz njihovega proračunskega statusa ter vključenosti v enotni zakladniški sistem oziroma sistem enotnega zakladniškega računa. Hkrati se zakonsko ureja register proračunskih uporabnikov in naloge ter organizacije Uprave Republike Slovenije za javna plačila kot organa v sestavi Ministrstva za finance, ki je specializiran za opravljanje strokovnih in razvojnih nalog, opredeljenih v tem zakonu. Za opravljanje plačilnih storitev proračunskih uporabnikov trenutno velja Zakon o plačilnih storitvah in sistemih ter določbe 73. in 74. člena Zakona o plačilnem prometu. Te določbe urejajo tudi naloge Uprave Republike Slovenije za javna plačila in so ostale v veljavi in uporabi tudi po uveljavitvi Zakona o plačilnih storitvah in sistemih, ki je v preostalem delu razveljavil Zakon o plačilnem prometu. Zaradi posebnosti, povezanih s poslovanjem proračunskih uporabnikov, Zakon o plačilnih storitvah in sistemih predvideva možnost, da se posamezne določbe navedenega zakona lahko izvzamejo pri poslovanju proračunskih uporabnikov in Uprave Republike Slovenije za javna plačila oziroma da se plačilne storitve za proračunske uporabnike lahko drugače uredijo s posebnim zakonom.

Podobno ugotavljamo, da člena Zakona o plačilnem prometu, ki še veljata, ne ustrezata vsem zahtevam in sodobnimi normativnim standardom oziroma da je podana nevarnost nastanka pravne zakonske praznine na določenih področjih.

Predloženi zakon bo tako nadomestil 73. in 74. člen Zakona o plačilnem prometu ter uredil vse posebnosti, povezane z opravljanjem plačilnih storitev za proračunske uporabnike, predvsem vodenje registra proračunskih uporabnikov, povezovanje registra z drugimi registri, obveznosti proračunskih uporabnikov, vrste računov oziroma vodenje računov zanje, namen in način zbiranja osebnih podatkov, sankcije za kršitev zakona ter organizacijo in naloge Uprave Republike Slovenije za javna plačila.

S predlogom zakona bo predpisan način ravnanja vseh subjektov, ki jih ta zakon zadeva. Na ta način bo s predlaganim zakonom funkcionalno zaokrožena normativna celota, s katero so sistemsko urejena vsa prej omenjena

področja. Ocenjujem, da je dosedanja razprava pokazala, da je besedilo predloga zakona dopolnjeno s sprejetimi amandmaji Odbora za finance in monetarno politiko v skladu z izhodišči in načeli in poglavitnimi rešitvami, na katerih je bil oblikovan in na katerih temelji predlog zakona.

Spoštovani. Upošteva vse navedeno predlagamo, da Državni zbor v skladu s poslovnikom o Predlogu zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike potrdi predlog zakona v drugi obravnavi, pa tudi v tretji obravnavi in ga sprejme. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance, monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku, gospodu Radu Likarju.

Prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Odbor je predlog zakona obravnaval na 18. redni seji 23. 6. 2010. Posredovano mu je bilo mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je podala pripombe k določbam sedemnajstih členov predloga zakona.

K predloženemu zakonu so amandmaje vložile koalicijske poslanske skupine. Seji odbora so prisostvovalle predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance ter Zakonodajno-pravne službe. V dodatni predstavitvi mnenja Zakonodajno-pravne službe je njena predstavnica poudarila, da vloženi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin večinoma sledijo mnenju Zakonodajno-pravne službe, razen pri 16. in 18. členu in pri pripombi glede ne dovolj jasne ureditve obdelave osebnih podatkov v 30. členu. Opozorila pa je na vloženi amandma k 2. členu, ki spreminja prvo alinejo in dodaja nove alineje tega člena, ker ta amandma v primerjavi z osnovno določbo 2. člena v prvi alineji ne vsebuje več opredelitve neposrednega in posrednega uporabnika proračunov. Ta izraz pa vsebuje prekrškovna določba 31. člena predloženega zakona. Sicer so v 1. členu predloženega zakona neposredni in posredni uporabniki proračunov kot termin uvedeni, vendar niso posebej opredeljeni s sklicem na zakon o javnih financah, kot so bili v predlagani prvi alineji osnovnega besedila 2. člena predloga zakona.

Odbor v nadaljevanju obravnave predloga zakona sicer ni sprejel svojega amandmaja k amandmaju koalicijskih poslanskih skupin k 2. členu, ki bi upošteval to pripombo Zakonodajno-pravne službe.

V razpravo o posameznih predlaganih rešitvah in vloženi amandmajih je bilo opozorjeno na vloženi amandma za novi 23. a člen, ki se nanaša na obveznost preverjanja podatkov na plačilnem nalogu pri plačilu

obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov.

V skladu s prvim odstavkom novega 23. a člena naj bi za pravilno prepoznavanje plačnika, vrste obvezne dajatve ali javnofinančnega prihodka ter nadzornika javnofinančnih prihodkov moral biti na plačilnem nalogu naveden med drugim tudi aktiven podračun javnofinančnega prihodka, objavljen v registru transakcijskih računov. Glede na dejstvo, da v primeru neaktivnega računa sistem itak ne izvede plačila in bi bilo, kot je bilo poudarjeno v razpravi, torej primerneje predvideti rešitev, da ob navedbi neaktivnega računa ponudnik plačilnih storitev z obrazložitvijo o zavrnitvi obvesti plačnika, je bilo izraženo tudi mnenje, da bi bilo namesto preverjanja aktivnosti ali neaktivnosti računa bolj smiselno preverjati pravilnost računa oziroma njegovega naziva.

Po pričakovanju odbora naj bi predlagatelj zakona to vprašanje dodatno preučil in v okviru druge obravnave na seji Državnega zbora morebiti predlagal ustrežnejšo opredelitev kontrole računa kot ene od bistvenih sestavil plačilnega naloga, potrebnih za pravilno izvršitev plačila.

Odbor se je opredelil do vloženi amandmajev in sprejel vse amandmaje koalicijskih poslanskih skupin. Odbor je glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel. Sprejeti amandmaji so vključeni v besedilo dopoljenega predloga zakona, ki je sestavi del poročila odbora.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Franc Jurša v imenu Poslanske skupine DeSUS.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo. Še enkrat lep pozdrav vsem skupaj!

Pri Predlogu zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike gre za obsežen predlog, ki bo na sistemski ravni celovito uredil to področje. Gre namreč za specifikko z ozirom na poslovanje po zakonu o plačilnih storitvah in sistemih, ki je temeljni zakon. Razlog za specifikko je v sami naravi in posebnosti storitev, ki so povezane z upravljanjem poslovanja proračunskih uporabnikov, vključenih v sistem enotnega zakladniškega računa države ter občin. Temeljni zakon o plačilnih sistemih in storitvah dopušča na podlagi te specifikke različno ureditev. Predlagani zakon tako podrobneje ureja opravljanje plačil in storitev za neposredne in posredne uporabnike državnega in občinskih proračunov, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Podrobneje se opredeljujejo registri proračunskih uporabnikov ter sama organizacija in naloge Uprave

Republike Slovenije za javna plačila kot organa v sestavi Ministrstva za finance.

Poslanska skupina DeSUS ocenjuje, da predlog zakona upošteva temeljna načela plačilnih storitev in plačilnega sistema, upoštevajoč načela, katerim morajo slediti tudi subjekti, ki poslujejo z javnimi financami, to so: zaščita javnofinančnih sredstev, varnost plačil, javnosti poslovanja, preglednost pri opravljanju plačilnih storitev, sprotno obveščanje uporabnikov storitev, transparentnost.

V poslanski skupini poudarjamo, da je trenutno to področje danes izjemno dobro urejeno, da poslovanje tako urada kot proračunskih uporabnikov, kar se tega področja tiče, poteka tekoče in ustaljeno, zato izražamo splošen pomislek, ali so spremembe na tem področju potrebne. Kljub temu bomo predlog zakona podprli v pričakovanju transparentnejšega poslovanja proračunskih uporabnikov.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa. Vsem skupaj prijazen popoldanski pozdrav!

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo podprli Predlog zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike, saj po našem mnenju sistemsko ureja področje delovanja uprave za javna plačila.

Pred nedavnim je bil sprejet Zakon o plačilnih storitvah in sistemih, ki je nadomestil obstoječi zakon o plačilnem prometu, razen določb, ki so navedene v 73. in 74. členu, ki urejajo tudi naloge uprave za javna plačila. Prav zaradi prenehanja veljavnosti zakona o plačilnem prometu ter glede na obseg in pomen specializiranih, strokovnih, izvršilnih in tudi razvojnih nalog, zaradi katerih je bila ustanovljena uprava za javna plačila, se s tem predlogom zakona smiselno ureja opravljanje plačilnih storitev za tako imenovane proračunske uporabnike. S tem predlogom zakona se tako ureja opravljanje plačilnih storitev za neposredne in posredne uporabnike državnega in tudi občinskih proračunov, kot tudi pomembnost Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

Nadalje pa se opredeljuje tudi način vodenja računov in opravljanja plačilnih storitev za proračunske uporabnike, druge naloge in posebne zahteve, ki so povezane z evidentiranjem in izvajanjem javnofinančnih tokov. Pomembna pa je tudi opredelitev nalog in organizacije uprave za javna plačila. S samim predlogom zakona med drugim zasledujejo tudi cilj urejenosti in sistemskosti vodenja računov in opravljanja plačilnih storitev za proračunske

uporabnike, nadalje se ureja tudi register proračunskih uporabnikov ter sam postopek pridobitve in prenehanja statusa proračunskega uporabnika.

Ocenjujemo, da so te spremembe potrebne, dobrodošle in zaželene, zato bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije predlog zakona podprli.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bogdan Čepič v imenu Poslanske skupine SD.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav državni sekretarki, kolegice in kolegi!

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo Predlog zakona o plačilnih storitvah za proračunske uporabnike podprla.

Proračunski uporabniki imajo v skladu z dosedanjimi zakonodajno drugačen način na področju plačilnih storitev, kot imajo to urejeno gospodarske družbe v Republiki Sloveniji. Predvsem so določene posebnosti in omejitve, ki so povezane s poslovanjem proračunskih uporabnikov, vključenih v sistem zakladniškega računa države oziroma občin. V predlogu zakona se podrobneje opredeljuje in določa način opravljanja plačilnih storitev za proračunske uporabnike, register proračunskih uporabnikov ter organizacija in naloge Uprave za javna plačila kot organa v sestavi Ministrstva za finance.

Predlog zakona v posebnem delu ureja namen vzpostavitve in vsebino registra proračunskih uporabnikov ter postopek vpisa vanj oziroma izbrisa iz njega. Za proračunske uporabnike, ki se ustanovijo na podlagi zakona ali drugega predpisa in se ne registrirajo pri nobeni drugem registrskem organu ter za proračune in upravljavce sredstev sistema enotnega zakladniškega računa je register proračunskih uporabnikov primarni register. Register proračunskih uporabnikov je javen in brezplačno dostopen na spletni strani Uprave za javna plačila, ki ga tudi vodi. Na podlagi podatkov registra proračunskih uporabnikov se zagotavljajo: identifikacija proračunskih uporabnikov, proračunov, upravljavcev sredstev, sistema enotnega zakladniškega računa in nadzornih obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov, vodenje računov oziroma podračunov, opravljanje plačilnih storitev za proračunske uporabnike, podpora zakladniškemu poslovanju na ravni države in občin, povezava in izmenjava podatkov z drugimi javnimi registri in uradnimi evidencami, obveščanje proračunskih uporabnikov o plačilnih transakcijah ter opravljanje drugih nalog. Na ta način je dostopnost do podatkov proračunskega uporabnika mnogo večja in bolj transparentna.

Predlog zakona tudi podrobneje ureja

dostop do podatkov iz registra proračunskih uporabnikov.

Pri predlaganih rešitvah se upoštevajo temeljne zahteve in načela registrskega prava, kot so: javnost, enotnost registra, obveznost vpisa, verodostojnosti ter zaupanje v register. Predlog zakona opredeljuje tudi posebnost, povezana z vodenjem računov in plačilnimi storitvami za proračunske uporabnike. Predlog zakona loči več vrst računov, ki jih vodi uprava za javne prihodke, in sicer zakladniški podračun države oziroma zakladniški podračun občine, ki je namenjen za upravljanje denarnih sredstev posameznega sistema enotnega zakladniškega računa, podračuna javnofinančnih prihodkov, na katere davčni zavezanci plačujejo obvezne dajatve in druge javnofinančne prihodke, podračune proračunskih uporabnikov, ki so namenjeni za opravljanje plačilnih storitev, za proračunske uporabnike, ter druge račune in podračune, ki jih določi minister, pristojen za finance.

Poleg navedenih računov uprava za javne prihodke vodi evidenčne račune oziroma evidenco o plačilnih transakcijah in stanju denarnih sredstev proračunskih uporabnikov na posebnih namenskih transakcijskih računih, odprtih pri Banki Slovenije, ki so namenjeni ločenemu vodenju sredstev za izvedbo določenega programa oziroma projekta, ter o posebnih računih z ničelnim stanjem, odprtih pri bankah, ki se uporabljajo izključno za gotovinsko poslovanje proračunskih uporabnikov. Neposredni in posredni proračunskimi uporabniki so pri izvrševanju proračuna in rednem poslovanju vezani na sistem enotnega zakladniškega računa, kot ga opredeljuje zakon o javnih financah, zato predlog tega zakona vsebuje posebne določbe obveznosti zaprtja transakcijskih računov pri bankah in prepoved opravljanja plačilnega prometa izven sistema enotnega zakladniškega računa.

Zaradi vsega navedenega bo Poslanska skupina Socialnih demokratov podprla Predlog zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Rado Likar, v imenu Poslanske skupine SDS.

RADO LIKAR: Še enkrat hvala lepa za besedo.

Leta 2002 se je zaključila reforma plačilnega prometa, računi gospodarskih pravnih oseb so bili preneseni na poslovne banke. Za proračunske uporabnike, pa je pričela v skladu z zakonom o plačilnem prometu opravljati storitve plačilnega prometa novoustanovljena Uprava Republike Slovenije za javna plačila kot organ v sestavi Ministrstva za finance. S tem so bili postavljeni temelji za vzpostavitev novega sistema za opravljanje plačilnega prometa za proračunske uporabnike. Zakon o plačilnih storitvah in sistemih, ki je nadomestil Zakon o

plačilnem prometu, je ohranil 73. in 74. člen, ki urejata tudi naloge Uprave Republike Slovenije za javna plačila, omogočata pa tudi, da se posamezne določbe zakona o plačilnih storitvah in sistemih izvzamejo iz uporabe ter da se s posebnim zakonom drugače uredi način opravljanj plačilnih storitev Uprave Republike Slovenije za javna plačila.

Predlog zakona, ki ga je v parlamentarno proceduro predložila Vlada, podrobneje opredeljuje opravljanje plačilnih storitev za proračunske uporabnike, register proračunskih uporabnikov ter organizacijo in naloge Uprave Republike Slovenije za javna plačila. Takšna zakonska rešitev velja že sedaj za naloge organov v sestavi Ministrstva za finance – kot so, recimo, Zakon o davčni službi, Zakon o carinski službi in Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma. Poslovanje proračunskih uporabnikov, posrednih ali neposrednih, je v naši državi specifično urejeno, saj so vezani na sistem enotnega zakladniškega računa, zato ima opravljanje plačilnih storitev za proračunske uporabnike nekatere posebnosti.

Temeljne naloge Uprave Republike Slovenije za javno plačilo kot ponudnika plačilnih storitev za proračunske uporabnike so bile opredeljene v 74. členu Zakona o plačilnem prometu. Te pa so med drugim zlasti opravljanja plačilnega prometa za proračunskega uporabnika, vodenje računov in registra za le-te ter zagotavljanje podatkov in informacij o plačanih davkih, prispevkih in drugih obveznih dajatev ter javnofinančnih prihodkov.

V Poslanski skupini SDS podpiramo rešitev, da se to uredi s posebnim zakonom, kakor tudi, da se vzpostavitev in vodenje registra proračunskih uporabnikov uredi na način, kot to velja za druge registre; na primer sodni register, poslovni register Slovenije, register davčnih zavezancev in podobno. Predlagana rešitev v novem 23. a členu, ki se nanaša na obveznost preverjanja podatkov na plačilnem nalogu pri plačilu obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov, pa bi po našem mnenju bilo bolj smiselno, da bi se preverjala pravilnost računa oziroma skladnost le-tega z nazivom, se pravi vsebinska kontrola, saj aktivnost ali neaktivnost računa preverja že sam računalniški sistem.

Predlog zakona ne prinaša bistvenih novosti na področju delovanja sistema enotnega zakladniškega računa in plačilnega prometa proračunskih uporabnikov, ampak zgolj zakonsko ureja organizacijo in pristojnosti Uprave Republike Slovenije za javna plačila kot ponudnika plačilnih storitev za proračunske uporabnike.

V Slovenski demokratični stranki bomo predlog zakona podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k

dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o dopolnjenem predlogu zakona bomo opravili čez pol ure v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda, prekinjam tudi 19. sejo zбора, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 18.50 uri.

(Seja je bila prekinjena ob 18.18 uri in se je nadaljevala ob 18.50.)

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Prehajamo na glasovanja zбора o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo prekinjeno 24. a točko dnevnega reda – obravnava Predloga sklepa o razglasitvi odločitve, ki je bila sprejeta na zakonodajnem referendumu o Zakonu o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške, ki je bil 6. junija 2010.

Ker amandmaji k predlogu sklepa niso bili vloženi, prehajamo na odločanje.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti nihče.

(Za je glasovalo 47.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda – obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, skrajšani postopek.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti 25.

(Za je glasovalo 44.) (Proti 25.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 26. točko dnevnega reda – obravnava Predloga za sprejem avtentične razlage prvega odstavka 16. a člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 19/10, uradno prečiščeno besedilo UPB-2).

Prehajamo na odločanje o predlogu matičnega delovnega telesa, ki se glasi: Predlog za sprejem avtentične razlage prvega odstavka

16.a člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije se sprejme.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, proti 1.

(Za je glasovalo 69.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je Državni zbor sklep sprejel.

Zato prehajamo na odločanje o besedilu avtentične razlage v besedilu, kot ga je predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Milanom Gumzarjem.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 65, proti 3.

(Za je glasovalo 65.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je besedilo avtentične razlage sprejeto.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o poroštvih Republike Slovenije za zagotavljanje finančne stabilnosti v evroobmočju, nujni postopek.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnih amandmajev z dne 13. 7. 2010. Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 4. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS mag. Andrej Vizjak.

Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, predsednik.

Torej, v Poslanski skupini SDS bomo ta amandma podprli, ker smatramo, da je izjemno pomemben ne samo za stabilizacijo finančnega sistema v evroobmočju, ampak tudi za stabilnost javnih financ v Republiki Sloveniji, ki nas mora še posebej skrbeti. Menimo namreč, da je treba o slehernem finančnem mehanizmu za stabilizacijo evroobmočja glasovati posebej, v obliki poroštvenega zakona. Tako je mogoče razumeti tudi tolmačenje ustave Zakonodajno-pravne službe Državnega zбора. Namreč, poroštvo je samo dejanje, ki sledi osnovnemu namenu, torej nekemu kreditu, nekemu zagotavljanju finančnih sredstev, in okviri, pogoji tega prvega posla zagotavljanja finančnih sredstev morajo biti znani, jasni, če želimo dati v drugi fazi tudi poroštvo za le-to. Zdaj temu ni tako, mi pravzaprav sprejemamo en okvir v okviru tega zakona, kjer namenimo preko 2 milijardi poroštvene kvote za namene finančne stabilnosti, ne vemo pa, za kateri konkretni namen; ali je to pomoč Španiji, Irski, Portugalski ali katerikoli drugi državi evroobmočja. In to je problem. Problem je, da ne vemo, za kaj bo družba, kateri so ta sredstva oziroma ta poroštva namenjena, za kaj bo ta družba posledično poroštva namenjala. Parlament bo s tem v prihodnje samo seznanjen, Vlada bo o tem

odločala in to je po naši oceni v nasprotju z ustavo. V nasprotju je tudi z nekaterimi drugimi določbami zakona, zlasti zakona o izvrševanju proračuna in zakona o javnih financah, zato smatramo, da bi s tem amandmajem in sprejetjem tega amandmaja bistveno bolj transparentno uredili to solidarnost, ki zagotavlja neko stabilizacijo, finančno stabilizacijo, v okviru evroskupine. Menimo, da bi parlament ohranil neko svojo elementarno pristojnost pri dajanju poroštev, kajti ustava pravi, da se lahko poročta dodelijo samo z zakonom, zakone pa sprejema Državni zbor in nikakor ne moremo sprejeti tolmačenja Vlade, da je že s samim poroštvem okvirnim zakonom zadoščeno tej ustavni normi.

Torej predlagamo, spoštovani, da sledite ne nazadnje tudi pogledom opozicije, stane nič, morebiti kakšen dan ali dva, kar je pri stabilizaciji evroskupine malenkost, za stabilizacijo in za neko preglednost javnih financ v Republiki Sloveniji pa ključno.

Mi predlagamo, da se v slehernem finančnem mehanizmu s posebnim poroštvem razlogom odloča tu, v tem prostoru, torej v Državnem zboru.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 43.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo glasovanje o amandmaju in drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagan amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskladen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala.

Bom relativno kratek. Torej, ker niste sprejeli amandmaja, ki bi vsaj minimalno zagotovil ustavnost in zakonitost oziroma umestitev tega zakona tudi v zakonsko ureditev, ki ureja področje javnih financ, bomo v poslanski skupini nasprotovali temu zakonu, kljub temu da pozdravljamo osnovo intenco, vendar je izvedba do te mere zavožena, ne samo zaradi vsebine, ampak tudi zaradi neke ihtes ali zaradi nekega nerazumnega razloga, češ, če pa nekaj opozicija predlaga, je pa to treba zavrniti.

Torej, ne bomo podprli predloga zakona.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke, Zmago Jelinčič Plemeniti.

Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa.

Naša poslanska skupina ne bo podprla tega zakona. Pričakovali smo, da bo sprejet vsaj amandma, ki do neke mere izboljšuje ta fiasko in to neumnost. Pravzaprav razmišljati o tem je, kot kaže, v današnji Sloveniji, v našem Državnem zboru nesmiselno, kajti koalicija dela, kakor ji prija, ne glede na to, ali je to dobro za državo ali je to dobro samo za njo samo. Človek bi pričakoval, da pri tako pomembnih zadevah glasujemo z 2/3 večino, pa tudi tega ni bilo. Skratka, verjetno v kratkem ne bomo niti več glasovali v opoziciji, ker nas boste enostavno poslali ven, vi boste pa odločali sami. Verjetno bo Vlada sprejela kakšen zakon, ki bo sprejet z večino koalicije, o katerem opozicija niti nima kaj govoriti, in da bo Vlada sama določala, kaj hoče, kaj se ji zazdi in kako se ji zazdi.

Mislím, da je to en slab dan v zgodovini Slovenije, ki nas bo še močno močno tepel po glavi. Ko se bodo začeli sproščati krediti, ki jih bomo morali plačevati za to, da drugi goljufajo, kradejo in ne vem kaj še vse, takrat se bodo začeli ljudje spraševati. Upam, da to ne bo prepozno.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR : Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke, mag. Radovan Žerjav.

Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa za besedo.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke tega zakona ne bomo podprli predvsem zato, ker menimo, da predstavljata dve milijardi poroštev preveliko tveganje za javne finance.

Torej obveznosti, ki bi lahko nastale s sprejemom teh poroštev, lahko resno v prihodnosti ogrozijo slovenske javne finance zaradi te grožnje, ki definitivno obstaja, in ihtes, nerazumne ihtes, ki jo vršimo na tem področju, vendar želimo, da se ta zadeva ustavi in da počakamo, da vidimo, kako se bodo zadeve v Evropski uniji odvijale, predvsem z drugimi posameznimi problemi, ki so problematični; torej državam, ki so problematične, o katerih se veliko govori, in da bi se takrat sproti odločali o takšni ali drugačni podpori tem državam. Naj spomnimo, da smo v tem Državnem zboru že sprejeli poročstvo za Grčijo v višini 400 milijonov evrov, da danes ponovno sprejemamo 2 milijardi, skratka poročstva v tem Državnem zboru kar po tekočem traku, tako, z lahkoto, nonšalantno. Mi smo proti temu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za 44, proti 28.

(Za je glasovalo 44.) (Proti 28.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda 6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE – z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu Republike Slovenije za nasledstvo in visokem predstavniku Republike Slovenije za nasledstvo, v okviru skrajšanega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 5.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 11. točko dnevnega reda 11. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE – drugo obravnavo Predloga zakona o preoblikovanju Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja o prenosu pravic in pooblastil D.S.U na Slovensko odškodninsko družbo in o naložbeni politiki Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter Slovenske odškodninske družbe, v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji. Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 1. členu.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 23.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 23.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 2. členu. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 43, proti 26.

(Za je glasovalo 43.) (Proti 26.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 6. členu.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 28.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 28.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Zares k drugemu poglavju in k členom

7. do 14. Opozarjam vas, da je ta amandma vsebinsko povezan z amandmajem istega predlagatelja k 25. členu. Če ta amandma ni sprejet, postane amandma k 25. členu brezpredmeten. Amandma je vsebinsko povezan tudi z amandmajem poslanskih skupin koalicijske k 24. členu in Poslanske skupine SLS k 24. členu. Če je ta amandma sprejet, postaneta amandmaja k 24. členu brezpredmetna.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 8, proti 65.

(Za je glasovalo 8.) (Proti 65.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet. Zato je amandma k 25. členu brezpredmeten.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 15. členu.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 40, proti 28.

(Za je glasovalo 40.) (Proti 28.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, DeSUS in LDS k 20. členu.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 39, proti 27.

(Za je glasovalo 39.) (Proti 27.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Torej odločamo o amandmajih poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS ter Poslanske skupine SLS k 24. členu. Opozarjam, da sta amandmaja pravzaprav enaka.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 63, proti 3.

(Za je glasovalo 63.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Kot smo rekli, je amandma k 25. členu brezpredmeten, zato smo zaključili z odločanjem o amandmajih.

S tem zaključujem tudi drugo obravnavo predloga zakona.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil na naslednji seji. Na podlagi tretjega odstavka 137. člena Poslovnika predlagam Državnemu zboru, da sprejme naslednji sklep: Predlog zakona za tretjo obravnavo pripravi Vlada.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 66, proti 4.

(Za je glasovalo 75.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 16. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o upravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike v okviru rednega postopka.

Ker k drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o javnih zbiranjih v okviru skrajšanega postopka. Ker k drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti nihče.

(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 12. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 12. členu.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 43.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 22. členu.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 23.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 23.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 64. členu.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 25.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 25.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmaji.

S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Besedo dajem predstavnici Vlade kot predlagateljici zakona, če želi podati predlog za nadaljevanje obravnave.

Imate besedo.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo.

V skladu s 138. členom Poslovnika Državnega zbora prosimo, da Državni zbor

opravi glasovanje o možnosti, da se tretja obravnava zakona opravi na tej seji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kot ste slišali, predlagateljica predlaga, da zbor na podlagi 138. člena Poslovnika še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona. V drugi obravnavi so bili sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov, zato prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti 21.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 21.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v četrtek, 15. 7. 2010, po končanem glasovanju. Službe zbora bodo pripravile pregled, v katerega bosta vključena sprejeta amandmaja in člena, h kateremu sta bila amandmaja sprejeta. Amandmaje k tema dvema členoma lahko kvalificirani predlagatelji vložijo v začetku tretje obravnave predloga zakona na seji zbora.

Prekinjam to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 13. točko dnevnega reda – to je z drugo obravnavo Predloga zakona o socialno varstvenih prejemkih v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji. Odločam o amandmaju Poslanske skupine SDS k 6. členu.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 43.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 12. členu.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 42.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmaji. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi k dopolnjenemu predlogu zakona amandmaja nista bila sprejeta, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen. Glasujemo. Prosim, se opravičujem. Nisem opazil.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke, Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod predsednik, za razumevanje, da želim pojasniti, da Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke

ne more podpreti tega zakona, predvsem iz enega preprostega razloga, ki sem ga poskušal večkrat, tako na odboru kot na sami plenarni seji, pojasniti.

Gre za ukinitve tako imenovane državne pokojnine, za katero menimo, da je bil velik napredek pri socialni varnosti, predvsem tistih najbolj ogroženih, starejših ljudi, ki po drugih zakonih, na drug način niso mogli priti do neke spodobne in stalne pokojnine. Gre za varovanje pred dobrim desetletjem pridobljenih pravic, gre na drugi strani tudi za ponižanje in degradacijo dosedanjih prejemnikov, ki bodo morali zaradi tega zakona, zaradi tega spremenjenega načina stalno dokazovati, da so upravičeni do drugih socialnih prejemkov.

To je glavni razlog, da ne moremo podpreti niti tega zakona in podobno storili tudi pri prejšnjem zakonu, o katerem bomo dokončno odločali, kot ste rekli, v četrtek na seji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 5.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 1. točko dnevnega reda – dnevnega reda – Vprašanja poslank in poslancev.

V skladu s predlogom poslanca Jožeta Tanka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika vlade Boruta Pahorja na poslansko vprašanje Jožeta Tanka glede sodelovanja Vlade z opozicijo.

Obrazložitev glasu v imenu Slovenske demokratske stranke, Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Predsednik Vlade Republike Slovenije je pred dnevi, ko smo obravnavali rebalans državnega proračuna, pozval tudi opozicijo k sodelovanju pri pripravi teh ključnih zakonov, ki so potrebni za ureditev razmer v državi, kajti zadeve potekajo vse slabše in slabše, trendi so izredno negativni in razmere se izrazito poslabšujejo. To svojo obljubo je Državnemu zboru v tem mandatu ponovil že nekajkrat. Vendar, ko sem ga vprašal, ali je ta njegova ponudba iskrena in resna, ker se je ponovila že večkrat, ali ima za to pripravljene koalicijsko usklajene rešitve in je ta njegova ponudba operativno razdelana, se je odgovoru izognil. Je pa povedal, da je njegov odnos do tega sodelovanja z opozicijo, s Slovensko demokratsko stranko, v veliki meri povezan tudi z glasovanjem o zaključnem računu za leto 2008 oziroma 2007, ko je takrat koalicija morala ponovno glasovati in sprejeti zaključni račun tak, kot je bil predložen. Iz tega odgovora je

bilo zaznati njegovo veliko užaljenost, da se je to prav njegovi koaliciji morali zgoditi.

Tudi zaradi tega je bila tudi zavržena in ni bilo odgovora na ponudbo Slovenske demokratske stranke 2 plus 10. Mi pričakujemo, da bo predsednik Vlade svoje besede bil sposoben udejanjiti tudi v praksi, da bo ali sprejel ponudbo, ki smo jo posredovali, da bo pripravil svoje predloge, dopolnitev na to ponudbo za sodelovanje, ali pa, da bo Vlada koalicijsko uskladila svoj predlog za sodelovanje. Vendar je očitno, da je v tej koaliciji izredno veliko različnih mnenj, da ima vsaka koalicijska stranka svoje stališče in da predsednik Vlade kaj več od tega verbalnega koraka niti ne more storiti, ne zmore storiti. In tako se tu vedno znova soočamo s tem, da se ukvarjamo z njegovimi pozivi k sodelovanju, ne naredi se pa noben korak, da bi se to sodelovanje dejansko zgodilo.

Predlagam, da podpremo ta predlog za razpravo o odgovoru predsednika Vlade, da pravzaprav enkrat dejansko ugotovimo, kaj je s temi njegovimi ponodbami; ali so to njegove osebne želje, ali so ti predlogi in te pobude koalicijsko usklajeni, ali za tem stoji kaj več, ali pa je to samo neka piarovska zgodba.

Predlagam, da predlog podprete in da potem tudi dejansko vidimo, ali se bo na tem kaj sploh dogajalo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 72, za je glasovalo 28, proti 43.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Radovana Žerjava bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade Boruta Pahorja na poslansko vprašanje mag. Radovana Žerjava v zvezi s prodajo državnega premoženja.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke, mag. Radovan Žerjav.

Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Mi bomo ta predlog zagotovo podprli. Sam sem namreč v skladu z možnostjo predsednika Vlade spraševal o prihodnosti Nove Ljubljanske banke, predvsem prihodnosti, kar se tiče lastništva. Namreč, v zadnjem času so se pojavile govorice, predvsem v medijih, o takšnih in drugačnih dokapitalizacijah s strani strateških partnerjev iz tujine. Menim, da kriza, ki je, in težave v javnih financah zagotovo ne smejo biti alibi, da bi pod tem pritiskom storili kakršnokoli napako in da bi najpomembnejša slovenska banka pristala v tujih rokah.

Menim, da se o tako pomembnem vprašanju moramo pogovarjati, pogovarjati tudi tukaj, v

Državnemu zboru in presoditi, kaj je najbolj modro in najpametneje v zvezi s to banko.

Poudaril sem, potrebno je razmisliti tudi o združevanju Nove Ljubljanske banke z Zavarovalnico Triglav. Namreč, tako bi ustanovili močno finančno institucijo. Tudi Zavarovalnica Triglav potrebuje ustreznega, močnega partnerja v bančnem sektorju; namreč bančna okenca so pomembna prodajna pot, pomembno pa je tukaj tudi z zornega kota prodora morebitne tako močne finančne institucije na tuje trge. S tem bi dobili pravi potencial, družbo, ki bi bila učinkovita, konkurenčna ne samo na našem trgu, ampak tudi na tujih trgih, in s tem bi zagotovo ohranili državno premoženje, celo nadgradili bi ga. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še katera od poslanskih skupin obrazložiti glas? Ne, poslanske skupine. Obrazložitev glasu v svojem imenu Andrej Magajna in potem mag. Franc Žnidaršič.

Andrej Magajna, prosim.

ANDREJ MAGAJNA: Lep pozdrav!

Podpiram predlog za razpravo v Državnemu zboru o usodi Nove Ljubljanske banke. Lahko čakamo, da se Vlada odloči namesto nas in nam predloži rešitev, lahko pa spregovorimo že prej in odpremo vse diskusije. Ne glede na pristop menim, da razprav ne bo preveč in tudi predhodna razprava odveč. Ne gre za običajno polarizacijo med pozicijo in opozicijo, mnenja se bodo razdelila po drugih kriterijih. Neenotnost v Vladi, parlamentu, med ekonomisti, strokovni javnosti in javnosti sploh. Končna odločitev bo lahko služila kot vzorec za lastninjenje drugih subjektov, kjer ima država svoje deleže. Odločitev bo lahko tudi usodna, morda tako usodna, kot je bilo lastninjenje farmacevtske družbe Lek. Po svojem statusu sta Lek pa banka zelo različna, vendar določene zadeve so enake, določeni problemi so enaki.

Ne bojmo se razprave, odprimo jo, kajti parlament ima izredno pomembno odgovornost, ki bo lahko tudi usodna.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v svojem imenu, mag. Franc Žnidaršič, prosim.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Lepa hvala, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Sam bom tudi podprl ta predlog za razpravo zato, ker razprave o tako pomembni točki oziroma tako pomembnem vprašanju, kot je prodaja državnega premoženja, ni nikoli preveč. Moram povedati tudi to, da je banka oziroma banke, zavarovalnice, PTT podjetja in tako naprej, ki prinašajo dobiček, da so pravzaprav ta zadnja stvar, ki bi jo prodajali, tudi če je trenutno Ljubljanska banka v težavah zaradi slabega poslovanja in dajanja kreditov,

vemo, kakšnih, ki so jo pripeljale na rob likvidnosti oziroma v težave, da bi jo morali spet dokapitalizirati. Mislim, da je celo bolje, če bi morali še enkrat reševati banko težav, čeprav jih je povzročila uprava z nepremišljenimi dejanji; to bi bilo bolje kot pa prodaja, ki bi na kratek rok prinesla sicer neke koristi, vendar kupnino oziroma denar od prodaje bi hitro porabili, na dolgi rok pa bi dobičkov več ne mogli akumulirati iz tega premoženja.

Zato mislim, da je prav, da se o tem opravi razprava in da se vsestransko osvetli to vprašanje. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev. Za je glasovalo 35, proti 34.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 34.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Zmaga Jelinčiča Plemenitega bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade Boruta Pahorja na poslansko vprašanje Zmaga Jelinčiča Plemenitega v zvezi z gradnjo Aeronavtičnega muzeja ZU (Zahodnoevropske unije) v Murski Soboti in dekriminalizaciji tega projekta.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke, Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik.

Ko sem postavil poslansko vprašanje, sem zadevo postavil bistveno širše. In sicer, da bi govorili o problematiki pomurske regije, ki je zapostavljena, kljub temu da je dobila nekakšen zakon o reševanju pomurske regije. Tistih nekaj milijonov evrov je praktično že izginilo neznano kam. Nekateri so si razdelili dobre službe, nekateri privatniki so dobili denar za to, da bodo zaposlili določeno število delavcev, pa vendar, kot kaže, se ni nič zgodilo. Mislim, da je bila pomurska regija zaradi tega nekako zelo grdo odrinjena na stran. Glede na to, da je pa... / nemir v dvorani/

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za mir v dvorani! Gospod Jelinčič, nadaljujte.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: ...Glede na to, da pa je gradnja aeronavtičnega muzeja edina možna rešitev za tisto regijo, pa mislim, da bi bilo smiselno tudi o tem razpravljati. Zadeve bi se razčistile tudi na področju kriminalizacije tega dejanja, poskusa izgradnje tega muzeja, kar je počela gospa Katarina Kresal. Ali pa, kot kaže, bo treba o tem govoriti kdaj drugič, pa mogoče na drugih forumih, v Svetu Evrope ali kaj podobnega.

Glede reševanja pomurske regije pa mislim, da bi bilo smiselno nameniti vsaj nekaj

besed, ne pa, da tiste ljudi odrinemo na kraj in pozabimo na njih.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 39.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 39.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Ivana Grilla bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za zdravje Dorijana Marušiča na poslansko vprašanje Ivana Grilla v zvezi z zmanjšanjem sredstev za investicije.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, Ivan Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Znano je, da smo prejšnji teden oziroma da ste v koaliciji sprejeli rebalans državnega proračuna, kjer se drastično zmanjšujejo sredstva za investicije in med temi je prav velik upad investicij v bolnišnično infrastrukturo. Za kar 39 milijonov oziroma še celo nekaj več milijonov evrov se sredstva zmanjšujejo, tako da bo bistveno manj sredstev namenjenih za zgraditev urgentnega centra v Ljubljani, za številne bolnišnice po Sloveniji, ravno tako tudi urgentne centre. To je zagotovo za slovenski zdravstveni sistem velika škoda.

V obrazložitvi je Vlada nekako skušala upravičiti, da se ta sredstva v bistvu samo prerazporejajo v leto 2011 in da se tudi te investicije, ki so v teku, na ta način skorajda ne bodo veliko zamikale, saj naj bi se v letu 2011 to pospešeno gradilo. To seveda ne drži, kajti izračuni, koliko denarja bi se potrebovalo za leto 2011, kažejo, da so to nerealna pričakovanja, saj bo teh sredstev kar nekaj deset milijonov evrov; hiter izračun kaže preko 50 milijonov evrov. Glede na makroekonomsko situacijo, kakršno napovedujejo znani ekonomisti, bomo v naslednjem letu imeli v proračunu denarja še manj. To pomeni, da bo izpadla dograditev urgentnega centra v Ljubljani; urgentni centri po Sloveniji, splošna bolnišnica v Novem mestu, v Trbovljah in še nekaj takih bolnišnic pa bodo na ta način prikrajšanih.

Glede na to, da je gospod minister Marušič nakazal, da se ravno sedaj pogaja z Ministrstvom za finance, da bi se v pripravi proračuna za leto 2011 resnično skušalo zagotoviti nekaj teh sredstev in da potekajo tudi pogajanja z Evropsko unijo, da bi se dobilo v ta namen nekaj evropskih sredstev, bi bila takšna razprava v mesecu septembru lahko v pomoč, da bi se osvetlile vse tiste težave, ki nastopajo pri zagotavljanju teh sredstev, in bi njemu bilo bistveno lažje, ko bi se pogajal. Zato ocenjujem in tudi poslanska skupina ocenjuje, da bi bila takšna razprava predvsem v korist našemu zdravstvenemu sistemu pa tudi sam minister bi

imel potem bistveno lažje delo, ko se bo pogajal za ta nujno potrebna sredstva. Zato upam, da bo ta predlog za to splošno razpravo dobil dovolj podpore seveda tudi v koaliciji.

V poslanski skupini, kot sem omenil, bomo ta predlog za opravljanje te razprave seveda tudi podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 41.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom Franceta Cukjatija bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa. Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za zdravje Dorijana Marušiča na poslansko vprašanje Franceta Cukjatija v zvezi z nadurnim delom zdravnikov. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, France Cukjati, prosim.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo.

V poslanskem vprašanju sem odprl problematiko, ki je nastala in nastaja zaradi tega, ker so zaradi pomanjkanja socialnega dialoga zdravniki oziroma velika množica zdravnikov odpovedali soglasje k nadurnemu delu in ta soglasja so deponirana na Fidesu in Fides bo v naslednjih dneh to izročil Ministrstvu za zdravje, kar pomeni, da od 1. septembra ne bodo dežurali.

Namreč gre za nadurni čas, ki presega tisti čas, ki ga ima delodajalec na voljo, da lahko zaukaže zdravniku, da dela nadure. Tega limita je 170 ur na leto. To pomeni okrog 14 ur na mesec.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za pozornost v dvorani. Prosim.

FRANCE CUKJATI: Torej, 14 ur namesec lahko delodajalec obremeni zdravnika brez njegovega soglasja za nadurno delo. Minister je vedno odgovarjal na problematiko dežurstev v bolnišnicah. Tam priznamo, tam morda bodo ti ukrepi dobri in tam je mogoče racionalizirati dežurno službo in je tudi organizacija bolj fleksibilna.

V zdravstvenih domovih pa je nekoliko drugače, in sicer mi imamo 15 zdravstvenih domov v Sloveniji, kjer je po manj kot 10 zdravnikov tako zaposlenih, kot koncesionarjev skupaj. Če računamo, da dežurno službo mora zdravstveni dom zagotoviti, torej v obsegu en zdravnik, ena sestra v nočnem času in med prazniki in v nedeljah, pomeni to 5 krat 10 nočnih ur na teden, plus 2 krat 24, to je na teden 98 ur oziroma 420 ur na mesec. Če bi zdravstveni dom hotel to kriti z zaposlenimi zdravniki, bi moral dodatno zaposliti najmanj 4 zdravnike. Torej recimo 8 zdravnikov, manj kot

10 je v teh zdravstvenih domovih, mora ta čas kriti z delom polovice zdravnika in opravijo na mesec zaposleni in koncesionarji povprečno po 80 do 90 nadur. Brez tega soglasja bo dežurstvo nemogoče organizirati v teh zdravstvenih domovih. Gre za ,recimo, Ribnico, Idrijo, Logatec, Cerknico, Hrastnik, Zagorje in tako dalje.

Jaz sem ga vprašal, kako bo jeseni od 1. septembra dalje, in nisem dobil nobenega odgovora. Vendar je minister odgovoril, da tudi v času dopustov se pripravi na to situacijo in zaradi tega je potreben pogovor, razgovor v Državnem zboru.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za 30, proti 38.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 38.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Jožeta Jerovška bo zbor odločil o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za kulturo Majde Širca na poslansko vprašanje Jožefa Jerovška glede prevzemata medijskih hiš.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za 29, proti 44.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke mag. Julijane Bizjak Mlakar bo zbor odločil o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za kulturo Majde Širca na poslansko vprašanje mag. Julijane Bizjak Mlakar v zvezi s predlagano novo statusno ureditvijo Radiotelevizije Slovenije.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? V svojem imenu? V svojem imenu. Samo trenutek. Želi katera od poslanskih skupin obrazložiti glas? (Ne želi.) Obrazložitev v svojem imenu.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar, prosim.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa.

Zakaj bi se morali pogovoriti o preoblikovanju Radiotelevizije Slovenije v pridobitno organizacijo? Na to novo organizacijo, ki bi lahko imela skoraj 50 % komercialne dejavnosti, bi se po predlogu zakona preneslo doslej državno premoženje. Dobiček od komercialne dejavnosti se ne bi obvezno porabljal le za izvajanje dejavnosti javne službe, kot je to običajne za javne nepridobitne službe v razvitem svetu, pač pa bi si lahko dobiček po pokritju morebitnega minusa iz dejavnosti javnega interesa delili člani uprave, nadzornega sveta in sveta RTV. Lahko pa bi se delil še drugim vpletenim v organizacijo te, po novem, pridobitne organizacije.

To pa ni bil namen ustanovitve javnega zavoda, za katerega smo državljani pripravljani

obvezno plačevati RTV prispevek. Da ga plačujemo, smo se odločili zato, da bi imeli javni zavod, ki bo kot nepridobitna institucija, to je z javnimi sredstvi in s presežkom od vseh dejavnosti, uresničeval nacionalni interes, ne pa temu, da bo neka nova skupina, izbrana od politike in drugih organizacij, na javnih sredstvih in na javni infrastrukturi ustvarjala profitne za sebe.

Ker se ta usmeritev pojavlja tudi pri drugih javnih zavodih, menim, da bi bila potrebna razprava o tem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v svojem imenu, Zmago Jelinčič Plemeniti. Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa. Jaz bom podprl ta predlog. Mislim, da tudi moja dva kolega tukaj. Gre za zadevo, ki jo je treba razjasniti tu notri.

Zakon, ki ga je pripravila gospa Širca, je navadna klobasarija, brez repa in glave in v bistvu ne popravlja situacijo na RTV-ju, ampak jo še slabša. Zagotovo popravlja za nekatere, za strogo določene, za večino, predvsem pa za gledalce in gledalke, pa zadevo slabša.

Zato z veseljem pričakujem razpravo in še enkrat pravim: jo podpiram.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za 32, proti 39.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 39.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Danijela Krivca bo zbor odločil o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za šolstvo in šport dr. Igorja Lukšiča na poslansko vprašanje Danijela Krivca v zvezi s pravilnikom o šolskem koledarju.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Danijel Krivec, Slovenska demokratska stranka.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo.

Na žalost v odgovoru ministra nisem dobil nobenih tehničnih argumentov, zakaj se šolske počitnice iz dvotedenskih združujejo v enotedenske. Minister je priznal, da ni bila opravljena nobena analiza, ne kakšen vpliv bo to imelo na gospodarstvo, na promet in tudi na varnost, pa ne nazadnje tudi na okolje, in tudi v razlogih, ki jih je navedel, praktično ni bilo jasno, kaj je utemeljitev za to, da se ta pravilnik spreminja na tak način. Jasno je bilo, da se ni usklajevalo niti z Ministrstvom za promet, niti z Ministrstvom za gospodarstvo, pa tudi ne z Ministrstvom za notranje zadeve. Tako je ta odločitev na nek način v nasprotju s tistim, kar Vlada in ta ministrstva zagovarjajo na področju varnosti na smučiščih in na področju varnosti na cestah. V vmesnem obdobju pa je tudi

Ministrstvo za gospodarstvo poslalo svoje stališče, ki ga bom tudi prebral in ministrstvo v svojem stališču pravi, da poenotenje počitnic v enotedenske za celo Slovenijo ni v prid slovenskemu turizmu, in pravi, da se bodo negativne posledice teh odločitev o poenotenju zimskih šolskih počitnice odražale v velikem neposrednem izpadu dohodka, temu pa je treba prišteti tudi dolgoročno izgubo zaradi spremenjenih navad dopustovanja in preusmeritve domačih gostov na počitniške cilje v tujini. Mislim, da so se tisti poslanci, ki so bili prisotni v dvorani, lahko prepričali, da minister ni imel praktično nobene resne utemeljitve, zakaj neko prakso, ki je v Evropi ustaljena, ki se je dobro prijela tudi v Sloveniji, spreminja na tak način, brez uskladitve z ministrstvi, ki so tudi na nek način tangirane s takšno spremembo, in da s tem na nek način poslabšuje varnost na smučiščih, varnost na cestah, zmanjšuje zmogljivosti naših smučišč, na nek način povzroča tudi težavo tistim šolarjem, ki so iz manj premožnih družin, ki si tujine ne morejo privoščiti.

Verjamem, da boste tudi vi prisluhnili in potrdili, da bi bila razprava o tem, zakaj se je ta pravilnik na tako rokohtski način spremenil, koristna za vse naše državljane.

Zato prosim za podporo in da o tem opravimo razpravo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 36.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 36.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Zvonka Černača bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za promet dr. Patricka Vlačiča na poslansko vprašanje Zvonka Černača v zvezi s financiranjem in izgradnjo avtocestnega križa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 44.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 17. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o rudarstvu, v okviru rednega postopka.

Državni zbor je v petek, 9. 7. 2010, opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je Državni zbor na predlog Vlade kot predlagateljice sklenil, da bo na podlagi prvega odstavka 180. člena

Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravil tretjo obravnavo predloga zakona.

Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi sprejetih amandmajev predlog zakona neuskkljen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti 1.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 19. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 13. JULIJA 2010 OB 19.48 IN SE JE NADALJEVALA 14. JULIJA 2010 OB 9. URI.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 19. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnjega nadaljevanja seje ne morejo udeležiti naslednje poslanske in poslanci: Renata Brunskole, Bogdan Barovič, Vili Rezman, dr. Peter Verlič, mag. Branko Grims, Janez Janša in Samo Bevk od 12. ure dalje.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **19. TOČKO DNEVNEGA REDA – PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O MALEM DELU, REDNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 12 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Bojanom Kontičem, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade dr. Ivanu Svetliku, ministru za delo, družino in socialne zadeve.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani gospod predsednik, poslanke in poslanci!

Pred vami je Predlog zakona o malem delu, ki ureja občasno in priložnostno delo upokoencev, študentov, dijakov, brezposelnih in neaktivnih oseb. To pomeni, da bodo vsi opravljali to delo kot dopolnilno svoji osnovni dejavnosti oziroma statusu, ki ga z malim delom ohranijo oziroma ne izgubijo.

Z uvedbo malega dela želimo povečati prožnost trga dela, hkrati pa zagotoviti vsem, ki opravljajo občasna in priložnostna dela, ustrezno varnost. Delodajalci že dlje časa

opozarjajo, da je hitro reagiranje na potrebe na trgu dela pogoj za ohranitev konkurenčnosti podjetij, zato se vedno bolj poslužujejo takih oblik. Vse več ljudi že sedaj opravlja delo, ki ima občasen ali priložnosten značaj, zato je treba postaviti jasen okvir za opravljanje teh del, določiti standarde in zagotoviti tudi tem delavcem primerljive pravice iz dela in socialnih zavarovanj.

Predlog zakona o malem delu na novo ureja tudi občasno in priložnostno delo študentov in dijakov. Na tem področju že več let opazamo potrebo po korenitih spremembah, na problematiko študentskega dela pa nas je že večkrat, tudi letos, opozorila Evropska komisija, ki kot posebej pereč problem Slovenije izpostavlja ravno obstoječi sistem študentskega dela, ki nima časovnih omejitev in ni vključeno v sistem socialnega zavarovanja ter študentom tudi ne zagotavlja nobenih pravic. Pri pripravi zakona o malem delu smo izhajali iz cilja, da naj bi malo delo tudi v naprej omogočalo fleksibilen prvi stik študentov in dijakov s trgom dela. Osnovna ideja tega dela je, da dopolnjuje študij, omogoča pridobivanje praktičnih izkušenj in pridobivanje sredstev za financiranje interesnih dejavnosti študenta.

Malo delo je v predlogu zakona opredeljeno kot plačano začasno, občasno delo ali trajnejše časovno omejeno delo v obsegu največ 60 ur na mesec. Izjema velja za študente in dijake, ki jim je zaradi študijskih obveznosti omogočeno, da malo delo opravljajo tudi več ur na mesec, vendar v koledarskem letu ne smejo preseči obsega 720 ur. Z omejevanjem števila ur malega dela se določi jasna razmejitev med institutom malega dela in delovni razmerjem, kar je pomembno z vidika zaščite delovnega razmerja, ki je primarna oblika zaposlovanja in delavcu nudi največ pravic. Časovna razmejitev je tudi skladna s standardom OECD, ki malo delo opredeljuje kot tisto, ki traja do 14 ur na teden. Omejitve pa so postavljene tudi delodajalcem, ki tako svoje dejavnosti ne morejo graditi le na malem delu, ampak morajo svojo dejavnost utemeljevati tudi na tem, da ponudijo redna delovna razmerja oziroma zaposlitve. Iz malega dela se bodo plačevali prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter za zdravstveno zavarovanje v skupni višini 15,5 %, delodajalec pa je zavezan za plačilo dajatve iz malega dela v višini 14 %, kar je enako, kot znaša trenutna koncesijska dajatev iz dela dijakov in študentov. Sredstva iz dajatve se v največjem odstotku namenjajo za financiranje štipendij ter gradnjo in vzdrževanje študentskih domov. Del sredstev iz dajatve bo namenjen za rizični sklad, delovanje organizacij študentov, izvajanje projektov, namenjenih študentom, upokojujencem in brezposelnim. Vsi prejemniki sredstev iz dajatve bodo morali pri porabi teh sredstev upoštevati vse javnofinančne predpise, vključno s predpisi o javnem naročanju, kar pomeni tudi učinkovitejšo in gospodarnejšo porabo teh sredstev.

Posredovanje malega dela se bo izvajalo kot nepridobitna dejavnost, pri posredovanju malega dela se ohranja institut napotnice, ki zdaj velja za študentsko delo, vendar z vgrajenimi varovalkami, ki bodo zagotovile redno plačevanje delodajalcev za opravljeno malo delo oziroma učinkovitejšo izterjavo neplačanih obveznosti. V primeru neplačila s strani delodajalca uvajamo posebno varstvo za osebo, ki bo malo delo opravila, in sicer tako, da se zagotovi plačilo dela iz skupnega rizičnega sklada. Pomembno je tudi, da predlog zakona o malem delu vzpostavlja učinkovit način spremljanja in nadzora na tem področju, prav tako pa določa bistveno višje sankcije tako za delodajalce kakor tudi za posameznike, ki bodo kršili določila zakona.

Za učinkovito izvajanje, spremljanje in nadzor malega dela je ključna tudi vzpostavitev centralno informatizirane evidence o malem delu, ki jo bo vodil Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, in v kateri bodo tekoče razvidni podatki o opravljenem delu za posamezno osebo in delodajalca, neposredni vpogled v evidenco pa je mogoč tudi nadzornim organom.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod minister.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Silven Majhenič.

Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani minister!

Predlog zakona o malem delu temelji na fleksibilnosti trga dela, ki ga ima zdaj študentsko delo, hkrati pa bo zagotavljal osnovne pravice iz socialnega zavarovanja. Določal bo tudi pravice in postopke za izvajanje možnosti opravljanja občasnega in začasnega dela upokojujencem. Z zakonom se bo znatno zmanjšalo tudi delo na črno, kar je tudi eden od ciljev predlaganega zakona, ki pa bo omogočal tudi trajnejše časovno omejeno delo študentov, dijakov, upokojujenih, brezposelnih in drugih neaktivnih oseb za največ 60 ur mesečno. Za študente in dijake bo omogočena izjema, da opravljajo tudi več ur na mesec, vendar v posameznem koledarskem letu ne več kot 720 ur.

Poraja se vprašanje o razliki med malim delom in delom za skrajšani delovni čas. Razlika se zazna le v tistem delu, ko zakon govori o pravicah, ki izhajajo iz delovnega razmerja. To pa je predstavljeno v samem predlogu zakona, kjer se govori, da malo delo ne bremeni stroškov dela iz delovnega razmerja, kot so odpravnine, prevoz na delo, letni dopust in podobno. Predlagane urne omejitve malega dela so opredeljene tudi v tistem delu, ki govori o delodajalcih z različnim številom zaposlenih, mala in mikro podjetja. Seveda se tu poraja

dilema o možnosti razbijanja velikih delovnih mest na mala delovna mesta in posojanja napotnic pod drugim imenom, še posebej takrat, ko bo posameznik dosegel limit ur, samo da bo lahko nadaljeval delo. Pri delodajalcu, ki zaposluje do 10 delavcev, bo lahko po predlogu delalo 6 malih delavcev, takih gospodarskih družb pa je v Sloveniji kar 92.4 %. Po podatkih, ki jih posredujejo mediji, se je v državah, kjer malo delo že izvajajo, število zaposlenih s polnim delovnim časom zmanjšalo kar znatno, delež malih del pa se je povečal kar za trikrat. Glede na podatke o zaslužku, ki govorijo, da je bruto urna postavka 4 evre in letni zaslužek največ 6 tisoč evrov, se lahko vprašamo o možnosti preživetja z malim delom.

Bruto plače vseh zaposlenih v Sloveniji na letni ravni znašajo okoli 17 milijard evrov, medtem ko vsi redni, izredni, dijaki in študentje z delom preko študentskega servisa v letu dni zaslužijo okoli 300 milijonov evrov. Prejemki študentov in dijakov so tako za okoli polovico nižji od povračil stroškov za prevoz na delo in okoli 30-krat nižji od ocene obsega sive ekonomije, kar je le dobra 2 % celotnega slovenskega trga. Vsekakor pa so študentje s svojim delom močna konkurenca na trgu dela, saj njihovo povprečno plačilo za podjetja predstavlja le okoli 55 % stroška povprečno plačanega delavca. Niso pa konkurenčni tistim, ki delajo za minimalno plačo. 70 % opravljenih del študentov so manj zahtevna in fizična dela, nekaj je del, ki jih opravljajo tudi takšni, kjer se uporablja teoretično znanje, in le 17 % je takšnih, ki predstavljajo in zapolnjujejo zelo zahtevna dela, kjer je potrebno znanje, ki so si ga pridobili skozi študij in bo koristilo tudi pri kasnejših zaposlitvah.

Namen zakona je, da se vse oblike dela vključijo v mehanizme podpore socialnim blagajnam, da imajo vsi pravico iz socialnega zavarovanja ter ustrezno varnost na trgu dela. Sindikati imajo seveda pomisleke, saj se po njihovem krepki nelojalna konkurenca, izkoristila pa bi se naj tudi stiska socialno ogroženih ljudi. Opozarjajo tudi na zlorabo zakona s strani delodajalcev, ki bodo raje zaposlovali preko malega dela in ne za določen čas. To je pa tista zgodba, ki sem jo omenil, da države, ki to že imajo, se soočajo ravno s povečanjem malega dela.

Dejstvo je, da zakon na področju malega dela potrebujemo, zato bi bilo prav, da se vse udeležence v postopku vzamejo čas in da se pripravi zakon, ki bo sprejemljiv za vse, tako za študente kot za delodajalce. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil gospod Ljubo Germič.

Prosim.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister s sodelavkami, kolegice in kolegi!

Na začetku predstavitev stališča Poslanskega kluba LDS bi želel poudariti, da je po našem mnenju Predlog zakona o malem delu treba razumeti skupaj v paketu predlaganih sprememb delovnopravne zakonodaje in ga je za celovito razumevanje treba gledati in ocenjevati v okviru te celote. V Poslanskem klubu LDS pozitivno ocenjujemo odločitev Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, da vse oblike občasnih in priložnostnih zaposlitev enotno uredi v zakonu o malem delu, ki ga bodo pol študentov opravljale še brezposelne osebe in upokojenici. Tako bo vsem omogočen enakopraven dostop do krajših zaposlitev in povišanja mesečnih prihodkov, s katerimi si bodo lahko izboljšali svoj materialni položaj. Skupno obravnavo razumemo kot uveljavitev načela solidarnosti med različnimi generacijami in različnimi interesnimi skupinami. Cilj novega zakona je tudi zmanjšanje dela na črno in krčenje sive ekonomije, saj gre pri malem delu za legitimno, možnost dodatnega zaslužka. Ob tem želimo spomniti, da malo delo ni popolna novost, saj je uvedeno že z zakonom o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno. Pri tem je treba opozoriti, da rešitve v zakonu niso omogočale prijave v socialno zavarovanje na podlagi pogodbe o malem delu, kar bo sedaj v zakonu o malem delu jasno in natančno urejeno. Malo delo bo po zakonskem predlogu še naprej ohranilo svoj fleksibilni značaj in ugodnosti za delodajalca, saj bo njegova obremenitev okoli 29,5 %, kar je manj od obremenitve rednega delovnega razmerja. Nadalje se bodo kot od vsakega dela plačevali prispevki v zdravstveno in pokojninsko blagajno, kar se nam zdi korektna in pravična rešitev. Pri tem opozarjamo, da se prispevki za zdravstveno blagajno vede ali nevede mešajo z zdravstvenim zavarovanjem študentov. Študenti so namreč zavarovani preko svojih staršev in ravno denar v zdravstveni blagajni omogoča takšno zavarovanje. Prispevki v zdravstveno blagajno iz naslova malega dela pa pomenijo zagotavljanje obsega pravic na višji ravni in na ta način boljše zdravstveno varstvo vseh.

Delodajalec bo po novem plačeval še prispevek za primer poškodb pri delu in poklicne bolezni. Na ta način bodo vključeni boljše zavarovani, kot so bili doslej. Študentom se bo izvajanje malega dela štelo tudi v pokojninsko dobo, saj navedene rešitve po našem prepričanju prinašajo pozitivne izboljšave dosedanje ureditve.

Nadalje bi opozorili, da študentsko delo predstavlja samo 4 % vseh opravljenih delovnih ur, vendar v segmentu zaposlovanja do 30 let predstavlja kar 15 % vseh delovno aktivnih mladih. Raziskava iz leta 2010 z naslovom Ekonomski vidiki študentskega dela dokazuje, da študentska populacija ni le nelojalna konkurenca svojim kolegom diplomantom,

ampak so neloyalna konkurenca tudi mladi nekvificirani delovni sili do 30 let. Zaradi ugodnosti za delodajalce študenti podaljšujejo absolventski staž ter ohranjajo študentski status s prepisovanji med izobraževalnimi zavodi. Plačilo študenta predstavlja le 55 % stroškov povprečno plačanega delavca.

Zato se nam zdi izredno pomembno, da bodo ob navedenem zakonu predlagane še druge ustrezne in potrebne rešitve. Ena takšnih je po mnenju LDS prav gotovo tudi nujna ureditev evidence enotnega vpisa, ki bo odpravila navedene anomalije.

Zaradi študentskih in dijaških protestov in njihovega nestrinjanja s predlogom zakona je treba jasno povedati, da študentom z novim zakonom ne bo odvzeta možnost dela, je pa res, da se omejuje obseg malega dela študentov in dijakov, ki je omejen na 720 ur letno. Že sedaj pa 80 % študentov opravlja manjše število ur, kot pa je predvideno v zakonu.

Opravljanje dela v času študija v Poslanskem klubu LDS ocenjujemo kot pozitivno, saj si študentje z delom nabirajo delovne izkušnje in navezujejo stike z bodočimi delodajalci. Vendar smo prepričani, da je glavna študentska obveznost opravljanje študijskih obveznosti. Zato v LDS vztrajamo, da mora država ustvariti takšne pogoje, ki bodo omogočili študij vsem tistim, ki želijo študirati, ne glede na socialni status in položaj posameznika. Zato podpiramo uveljavitev zakona o malem delu šele s 1. januarjem 2012, ko bodo po zagotovilih Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve že uveljavljene državne štipendije v večji višini in večjem številu.

Na podlagi teh zagotovil v Poslanskem klubu LDS tudi v prvi obravnavi izrekamo podporo navedenemu zakonu. Ob tem pa poudarjamo pozitivne spremembe za dodelitev državne štipendije, ki pomeni dvig cenzusa za dodelitev na višino dohodka 600 evrov na družinskega člana. Pozitivno ocenjujemo tudi dodatne elemente in kriterije za dvig zneska štipendije glede na uspeh študija, deficitarne študijske usmeritve in oddaljenost od kraja bivanja. Z njihovim upoštevanjem bo lahko štipendija segla tudi čez 400 evrov.

Precej polemik in nasprotujočih si mnenj je povezanih z višino, predvsem pa delitvijo in namembnostjo dajatev iz malega dela, ki skupaj predstavljajo 14 %. Podpiramo rešitev, da bodo dajatve iz malega dela v največji meri namenjene za štipendije in nove študentske domove, pri čemer bodo tudi upokoenci in brezposelni prispevali v ta sklad.

Ob že omenjenih potrebnih štipendijah bi poudarili potrebo še po naslednjem pogoju za izvajanje študijskih obveznosti. To je potreba po zagotovitvi potrebnih bivalnih kapacitet za študente, zato podpiramo opredeljeno namembnost teh sredstev. Del sredstev bo namenjen oblikovanju po našem mnenju potrebnega rizičnega sklada, ki bo vzpostavljen za pokrivanje neplačil delodajalcev, sodne takse

ter stroške izterjave. Del sredstev bo namenjen tudi interesnemu delu študentov, kar ocenjujemo kot potrebno in nujno. Zato v LDS zagovarjamo avtonomnost študentskega delovanja, česar zakon ne omejuje, saj se sredstva za delovanje študentskih organizacij ohranjajo, drugačen sistem razdeljevanja dela sredstev, za katera bodo po novem lahko kandidirale tudi druge mladinske organizacije, pa bo še okrepil raznovrstnost in raznolikost projektov študentskih, dijaških in mladinskih organizacij, kar bo prispevalo h krepitvi celotnega slovenskega mladinskega sektorja.

Z omejitvijo števila ur, ki jih bodo lahko opravili vključeni v malo delo, se bo zmanjšala tudi možnost zlorab v primeru, ko je potreba na nekem delovnem mestu skleniti redno delovno razmerje. Ker je slišati vrsto opozoril, da bodo posledice uvedbe zakona ravno nasprotno, v LDS pričakujemo tudi bolj učinkovito delo inšpektorata za delo, saj so bile zlorabe napotnic na področju študentskega dela odkrite zelo redko, čeprav je bilo v javnosti slišati vrsto opozoril o zlorabah.

Za preprečevanje zlorab se v zakon uvajajo tudi omejitve števila vključenih v malo delo pri posameznem delodajalcu glede na število zaposlenih. Zaradi opozoril delodajalcev, da bodo zelo omejeni pri najemanju delovne sile za večje in krajše dogodke, v primeru sejmov, prireditev, v poslanskem klubu LDS podpiramo ustreznejšo rešitev, kjer je omejitev zapisana kot mesečna omejitev ur opravljenega malega dela pri delodajalcu. Glede na burne odzive zainteresirane javnosti in nekaterih socialnih partnerjev glede na posredovane pripombe in mnenja, smo v LDS veliko pozornost namenili izmenjavi pogledov in stališč o vsebini zakona tako s predlagateljem kot zainteresiranimi. Opravili smo veliko pogovorov, iskali sprejemljive rešitve in odgovore na izpostavljene dileme. Pri tem smo bili opozorjeni s strani predstavnikov študentskih servisov, da je za posredovanja dela 2 % dajatev premajhna. Glede na argumente Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ki v dokaz korektnosti izračunov ponuja delovanje zavoda za zaposlovanje, ki opravi več storitev za manj denarja, bo v nadaljevanju sprejemanja zakona prav gotovo še priložnost za izmenjavo dodatnih argumentov. Pri tem se opozorila nanašajo predvsem na plačevanje zdravstvenih pregledov ter njihovo število.

Ob razpravi o zakonu je bila izražena bojazen tudi na podlagi izkušenj drugih držav, da bi določen sloj in določeno število delavcev postalo popolnoma odvisno od malega dela, ki bi ga opravljali pri več delodajalcih ter bi tako postali zaprti v krog malega dela brez možnosti redne zaposlitve in tako ujeti v past revščine. Glede na mednarodne primerjave se strinjamo z oceno Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, da je naš sistem drugačen, da je meja zaslužka vezana na minimalno plačo. Pri tem je treba poudariti, da se bodo brezposelni v malo

delo vključevali prostovoljno. Njihov osnovni cilj skupaj z zavodom za zaposlovanje pa bo še vedno iskanje redne zaposlitve in programi aktivnega zaposlovanja. Pomembno je namreč, da brezposelni obdržijo stik z delom, z delodajalci, tako bodo z malim delom delovno aktivni s ciljem, da najdejo delodajalca za redno zaposlitev preko malega dela. Sedaj to delo iščejo na črno in s serijo sive ekonomije. Ker se nam opozorila študentov, sindikatov in drugih zdijo zelo pomembna, podpiramo predlagano rešitev v zakonu, ki predvideva ustanovitev strokovne komisije za spremljanje izvajanja malega dela. Le-ta bo spremljala izvajanje zakona v praksi in ravno preko njenega dela bo mogoče sproti odpravljati morebitne težave in odstopanja od postavljenih ciljev zakona.

Ker je zakon o malem delu razburkal širok krog zainteresiranih in ker še vedno obstajajo zelo odklonilni pogledi do predlagane vsebine zakona, v Poslanskem klubu LDS tudi današnja razprava razumemo kot priložnost za iskanje najboljših rešitev. Ob tem pozitivno ocenjujemo dosedanje izboljšave zakonskega besedila, do druge obravnave pa ga bomo lahko še dopolnili. Pri tem si želimo nadaljnje dogovarjanje o vsebini iskanja najboljših rešitev v okviru socialnega dialoga.

V Poslanskem klubu LDS bomo v prvi obravnavi podprli predlog zakona, hkrati pa pričakujemo odgovore in rešitve na odprte dileme, s katerimi bi ustrezno lahko nadgradili zakonsko besedilo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Dejan Levanič.

Prosim.

DEJAN LEVANIČ: Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

Zakon o malem delu je sestavni del slovenske izhodne strategije za leti 2010–2013 in kot tak tudi umeščen v celoto predvidenih sprememb na trgu dela. Ker danes obstajajo različne oblike priložnostnega in občasnega dela, ki so opredeljene tudi v več zakonih, je tudi njihovo izvajanje zelo različno. Prav tako se bistveno razlikuje glede na pravice in varnost tistih, ki ta dela tudi opravljajo. Delodajalci se vedno bolj poslužujejo nestandardnih oblik dela in vse več ljudi opravlja delo, ki ima občasen in priložnosti značaj, zato je nujno treba postaviti nek jasen okvir za opravljanje teh del, določiti standarde in zagotoviti tem delavcem primerljive pravice iz dela in socialnih zavarovanj.

Vključitev nestandardnih oblik dela v socialna zavarovanja pa je pomembna tudi za vzdrževanje socialne države. Z uvedbo malega dela želimo tudi zmanjšati obseg dela in zaposlovanja na črno, saj se s tem uvaja neka možnost legalnega opravljanja plačanega dela, ki ima lahko tudi elemente delovnega razmerja pod ugodnejšimi pogoji za delodajalca. Predlog

zakona o malem delu med drugim ureja tudi občasno in priložnostno delo študentov in dijakov. Z zakonom želimo namreč vzpostaviti sistem, ki bo učinkoviteje ščitil pravice dijakov in študentov ter jim omogočil ustrezno varnost na trgu dela, hkrati pa ohranil neke pozitivne strani trenutne ureditve študentskega dela. Po podatkih iz raziskave Evroštudent slovenski študentje v povprečju prebijejo na predavanjih in drugih študijskih obveznostih 18 ur tedensko, nadaljnjih 17 ur na teden pa jim vzame individualno študijsko delo. Poleg tega namenijo 17 ur na teden plačanemu delu, skupaj torej traja delovnik povprečnega študenta 52 ur tedensko. Bolonjski proces zahteva še intenzivnejše delo študentov, se pravi visokošolskega študija, zato se je obremenitev študentov s študijskimi obveznostmi v zadnjih letih še povečala. Raziskava Evroštudent tudi ugotavlja, da delovna obremenitev študentov vpliva na študij, ko delovne obremenitve presežejo 15 ur na teden. Študentje torej veliko časa namenjajo delu ob študiju, zato študij kot tak traja dlje.

Socialni demokrati smo mnenja, da je treba ustvariti pogoje za to, da bo lahko študent več študiral in manj dela.

Študentsko delo, kot ga poznamo danes, je sigurno socialni korektiv, ki je mnogim omogočil, da so si lahko z delom študij sploh privoščili. Pa čeprav naj bi študij v Sloveniji bil brezplačen. In študentsko delo danes predstavlja eno izmed najbolj neoliberalnih oblik dela, saj študentom ne nudi nobene varnosti.

Zato moramo vsi skupaj ob sprejemanju zakona o malem delu odgovoriti na ključno vprašanje: Ali zakon o malem delu škodi študentu? Ko pregledamo argumente, vidimo odgovor, da to ne drži in da to ni namen zakona. Ravno nasprotno. Za študente ta zakon pomeni veliko pridobitev. Pa pogledjmo zakaj. S tem zakonom izpolnimo dva cilja, ki sta nujna. Prvi cilj je socialna varnost študentov. Študent bo ob vključevanju, se pravi v zakon o malem delu, pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovan, tekla mu bo delovna doba in priznane mu bodo delovne izkušnje. Kar je še posebej pomembno zaradi tega, ker od mladega človeka delodajalec zahteva predvsem delovne izkušnje, ko se vključuje na trg dela, teh pa nima, kljub temu, da je v času študija opravljal kakršnokoli delo. In drugi cilj, dajemo mu pogoje, da lahko študent študira. To so štipendije. V zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev prihaja Slovenija do števila štipendij, kot jih v zgodovini ni imela. Cenzus s 300 evrov na družinskega člana se zvišuje na 600 evrov na družinskega člana, kar je 100 % povišanje in pomeni okrog 10 tisoč štipendij več. Že v času največje krize, torej v letu 2009, smo cenzus zvišali na 68 % minimalne plače, na 70 % za otroke, ki prihajajo iz enostarševskih družin ali otrok s posebnimi potrebami. Torej smo že povišali cenzus za štipendije, zdaj se ta cenzus spreminja iz minimalne v povprečno plačo.

Študent bo lahko za razliko od drugih dveh skupin, o katerih bom govoril nekoliko kasneje, torej upokojencev in brezposelnih, delo ob študiju prilagajal tudi svojemu študijskemu procesu, ker bo lahko delal 14 ur na teden ali 60 ur na mesec ali štiri mesece v letu. Pri tem bo lahko zaslužil 6 tisoč evrov. Že danes je več kot 80 % študentov pod to mejo zaslužka. Tako finančno zakon o malem delu študentov ne bo omejeval, poleg tega pa bomo na drugi strani imeli veliko več štipendij.

Določena je tudi minimalna urna postavka. Ta je zapisana v zakonu o malem delu in znaša 4 evre. Po zdajšnjem sistemu je bila povsem prepuščena trgu dela, gibala se je od 2 evra pa vse do 35 evrov na uro. Odpravljajo se tudi zlorabe, saj danes ni nobenih omejitev in preverjanja v postopku izdajanja napotnic. V zakonu o malem delu pa so vgrajene varovalke, ki bodo delovale predvsem preventivno. Študentje bodo zaščiteni pred tistimi, ki ne plačujejo. To se dogaja veliko študentom, in žal ostanejo brez denarja in brez vsake zaščite. Vsak študentski servis naj bi imel danes svoj rizični sklad, s svojimi pravili, kar pomeni neenak položaj študentov. Marsikateri študentski servis rizičnega sklada sploh ni imel ali pa se je izčrpal že v prvi polovici leta. V zakonu o malem delu je predviden skupen rizični sklad, ki ga bo vodil Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, kjer bodo študentje, predvsem tisti, ki ne bodo dobili plačila s strani delodajalcev, to plačilo lahko tudi izterjali iz sklada.

Veliko jabolko spora so tudi finance študentskih organizacij in študentskih servisov. Te se v zakonu o malem delu postopoma zmanjšujejo, še vedno pa bodo imeli toliko, in to jim seveda zakon zagotavlja, da bodo lahko delovali, ohranjali svojo avtonomnost, da bodo lahko projekti za študente nemoteno funkcionirali tudi v prihodnje.

Sredstva se po predlogu zakona o malem delu v največjem procentu namenjajo za financiranje štipendij in izgradnjo in vzdrževanje študentskih domov. Na podlagi načela medgeneracijske solidarnosti bodo sredstva za svoj namen s svojim delom prispevali tako dijaki in študentje kakor tudi upokojenci, brezposelni in druge neaktivne osebe. Manjši del teh sredstev bo torej namenjen za rizični sklad, delovanje organizacij študentov, izvajanje projektov, namenjenih študentom in seveda upokojencem, izvajanje aktivne politike zaposlovanja ter za podporo, evidentiranje in pa spremljanje malega dela. S strožimi pravili glede porabe sredstev iz dajatve želimo doseči predvsem učinkovitejšo in gospodarnejšo porabo teh sredstev, ki so se danes porabljala brez nadzora. In prav je, da sredstva nadzirajo in da ima pri tem kaj besede tudi država.

Predlog zakona o malem delu določa, da bodo malo delo lahko opravljali tudi upokojenci in brezposelni. Ko govorimo o brezposelnih, je treba povedati, da je nujno

treba dati brezposelni osebi možnost, da tudi v času brezposelnosti ohranja aktivni stik s trgom dela in delodajalci ter ohrani neke delovne navade in nadgradi znanje in sposobnosti, hkrati pa z zaslužkom vsaj delno nadomesti izpad rednega dohodka. Z aktivno vključitvijo na trg dela bo oseba manj izpostavljena, da pade v past dolgotrajne brezposelnosti, hkrati pa se z aktivnostjo krepí tudi svojo samopodobo. Pomembno je tudi, da se bodo opravljene ure malega dela brezposelni osebi šteje tudi v pokojninsko dobo in v delovne izkušnje, kar ji bo seveda v pomoč pri iskanju redne zaposlitve. Malo delo lahko vodi tudi v redno zaposlitev, saj lahko na ta način delodajalec spozna in preizkusi delavca na delovnem mestu, zavod pa lahko z ukrepi aktivne politike zaposlovanja spodbudi prehod brezposelnega seveda v redno delovno razmerje.

Opravljanje malega dela za brezposelno osebo ne bo pomenilo obveznosti ali izgubo pravic, ki jih ima kot brezposelna oseba, vendar pa opravljanje malega dela ne sme ovirati brezposelnega pri iskanju redne zaposlitve. Zavod RS za zaposlovanje ne bo napotoval brezposelnih oseb na malo delo, temveč se bodo za to delo odločali prostovoljno. Možnost opravljanja malega dela je v korist brezposelnim osebam, saj jim daje možnost pridobivanja dodatnega zaslužka in povečuje tudi njihovo možnost za pridobitev redne zaposlitve, govorim o novih delovnih izkušnjah, socialni izključenosti, ne da bi to vplivalo na njihove pravice, ki izhajajo iz zavarovanja za primer brezposelnosti. Do sedaj brezposelni te možnosti niso imeli, zato se je veliko dela in storitev opravilo na črno, tudi preko študentskih napotnic, izdanih drugim osebam s statusom dijaka ali študenta. V času do druge obravnave želimo kljub temu Socialni demokrati opraviti še nekaj usklajevanj skupaj z ministrstvom, ker ne želimo, da se dobra ideja o vključevanju brezposelnih izrodi v sistem, kjer se bodo le-ti znašli v začaranem krogu malega dela in v redno zaposlitev ne bodo prišli. Varovalke v zakonu že obstajajo, imamo pa mnenje sindikatov, ki opozarjajo na določene pasti. Zato so možni dodatni ukrepi, ki prihajajo s strani Socialnih demokratov za zmanjšanje možnosti zlorab in negativnih učinkov malega dela za brezposelne, kot je recimo, da napotnico za malo delo lahko brezposelnemu izda le pristojna enota zavoda za zaposlovanja, ki tako v celoti ohranja nadzor nad aktivnostjo iskalca zaposlitve. Zavod lahko tudi odkloni izdajo napotnice, če oceni, da si brezposelni s predvidenim malim delom ne bo izboljšal zaposlitvenih možnosti.

Drug takšen predlog je, da na napotnice za malo delo za brezposelne se mora natančno vpisati čas opravljanja dela, ure začetka in konca opravljanja dela, tako se lahko zmanjša možnost zlorab malega dela za delo na črno in tudi inšpektorski nadzor bi v tem primeru bil lažji. Vsem skupaj nam namreč mora biti v interesu,

še posebej v teh časih, da ima čim več ljudi delo in da imajo pri tem zagotovljene osnovne pravice, ki jim pripadajo, zato bomo Socialni demokrati zakon o malem delu v prvem branju podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavila Alenka Jeraj.

Prosim.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Zakon ima, podobno kot mnogi zakoni, ki jih pripravlja Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, dober namen, vendar pa je izvedbeno precej slab. Poleg tega ministrstvo tradicionalno slabo načrtuje finančne posledice, pa tudi ne vemo, na podlagi katerih analiz je prišlo do nekaterih podatkov oziroma upošteva neka obdobja tako imenovanih debelih krav oziroma leta, ko so nekatere stvari bile na najvišjem nivoju, in na podlagi tega načrtujejo tudi v prihodnje.

Zakon ponovno kot nekateri drugi pod istim okriljem združuje tri različne skupine, z različnimi potrebami in značilnostmi posamezne skupine, torej upokojujence, študente in brezposelne. Ocenjujemo, da je zakon lahko veliko boljši, če je pisan in pripravljen za eno skupino, saj zajame vse variante in tudi specifične določene skupine. Predvsem pa bi pričakovali, da pri pripravi takega zakona ministrstvo opravi razgovore z vsemi tremi skupinami, za katere zakon pripravlja, prisluhne njihovim predlogom in nato tudi z vsaj približno usklajenim predlogom zakona pride v parlament.

Vendar tudi tokrat Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ignorira tiste, ki jim je zakon namenjen. Nekateri govorijo o tem, da je socialni dialog umrl, da pogovora med socialnimi partnerji ni, in to kljub temu, da ste v koalicijski sporazum zapisali: "Za uspešno izvajanje varne prožnosti je treba zagotoviti aktivno sodelovanje socialnih partnerjev ter pripravljenost zainteresiranih strani za sprotno sprejemanje zakonodajnih sprememb." V pogovorih predstavniki študentov in upokojujencev, sindikatov, razen menda enkrat upokojujenci niso sodelovali oziroma so pogovori potekali na različnih nivojih, ko nekdo govori, drugi pa poslušajo, vendar ne sliši. Nekdo piše zakone, za katere pravi, da so namenjeni tem specifičnim skupinam, pa jih zraven ne povabi, ne prisluhne njihovim argumentom. To jih je očitno tudi združilo, da so skupaj nasprotovali in še vedno nasprotujejo zakonu o malem delu. Podoben primer smo imeli pri zakonu o subvencioniranem delovnem času. Z njim se niso strinjali delodajalci, sindikati, pripravili so proteste pred parlamentom. Minister je vztrajal, nekajkrat smo znižali sredstva v proračunu za ta namen, v

nekaterih podjetjih podaljšali agonijo za nekaj mesecev, saj dnevno dobivamo informacije, da se podjetja, ki so bila deležna teh subvencij, zapirajo, da se uvajajo stečaji in odpuščajo delavci, ustanavljajo slamnata podjetja in podobno. Socialni sporazum, ki je bil sprejet v času prejšnje vlade, je že potekel in pričakovali bi od nove vlade, da bo s socialnimi partnerji dogovorila nov socialni sporazum, dogovorila način, kako se bodo pogovarjali in dogovarjali s socialnimi partnerji. Vendar tega dogovora ni, kar očitno za Pahorjevo vlado pomeni, da se tudi pogovarjati in dogovarjati s socialnimi partnerji ni treba.

Na to v naši poslanski skupini ne pristajamo. V prejšnjem mandatu smo mnogo naporov vložili v to, da smo usklajevali predloge, ne samo s socialnimi partnerji, pač pa tudi s takratno opozicijo, ker menimo, da je socialni dogovor o ključnih reformah in rešitvah potreben in tudi edini garant, da so rešitve potem za večino ustrezne in tiste najboljše.

Delo študentov je danes urejeno v zakonu o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti. Verjetno bi zakon res potreboval nekaj izboljšav. Že s spremembami v preteklih obdobjih se je bistveno povečal nadzor nad delom študentskih servisov. Odpravljene so bile nekatere anomalije in nepravilnosti. Pred leti je za kratek čas zaživel celo način poročanja, dodatnega poročanja o vseh izdanih napotnicah tudi Inšpektoratu za delo. Kasneje je bilo to sicer ukinjeno, verjetno predvsem zato, ker je šlo za ponovno papirno poročanje namesto morda elektronskega, ki bi povzročilo manj birokracije in manj dokumentacije, ki jo najbrž inšpektorat niti ni mogel obdelati. Vendar pa je bil to dober način, da je bil inšpektorat že v začetku, preden je bilo izvedeno študentsko delo, obveščen o tem, da tako delo poteka, in o vseh ključnih podatkih, ki so potrebni za to, da je nadzor nad tem dober.

Nam se zdi neprimerno omejevati študentsko delo, ne da bi hkrati uredili druga področja. Ministrstvo namreč obljublja nove štipendije, vendar zakona še ni, kljub temu da je v normativnem načrtu Vlade vpisan za leto 2010. Po prvotnem predlogu naj bi začel veljati že s 1. 1. 2011, nato je bila predstavljena uveljavitev na 1. 9. 2011. Glede na izkušnje pa se verjetno zna zgoditi, da bo še kam v prihodnost umaknjen, ker ugotavljamo, da so zakoni slabo pripravljene, potem jim pa podaljšujemo čas uveljavitve, da bi v tistih kratkih mesecih uspeli zagotoviti vse, kar je za uveljavitev zakona potrebno. Pred tem bo začel veljati zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, zakon o socialnih transferjih, s katerim ukinjate štipendijo za mladoletne dijake. Po tej logiki bi bilo štipendij kvečjemu manj, ne pa več, saj tudi pomemben del teh dijakov prejema danes še štipendije, pa jih v prihodnje očitno ne bo.

V naši poslanski skupini menimo, da je področje študentskega dela nujno potrebno

urediti, vendar pa se sprašujemo, ali je to prava pot. Podpiramo tudi predlog, da se študentsko delo bolj obdavči, da ne bo predstavljalo nelojalne konkurence, in da imajo iz tega naslova študentje tudi določene ugodnosti, da jim teče delovna doba in podobno. Vendar pa se take stvari in take korenite spremembe delajo postopoma. Ne moreš v bistvu čez noč za 100 % povečati obdavčitev, ker to pomeni problem tako za delodajalce kot za študente same.

Zakon po našem mnenju sam po sebi ne bo omejil študentskega dela in uredil tega področja, vsaj ne v tistem delu, kjer je največ zlorab. Nekaj o tem sem že povedala. Mnogo učinkoviteje bi to dosegli z ustrezno evidenco vpisov na visokošolske zavode, ko bi te evidence povezali in zaostriili pogoje za pridobitev statusa tudi s spremembo davčne zakonodaje, se pravi že omenjena višja obdavčitev, vendar pa ne na enkrat za 100 % in več. Morda bi razmišljali o večji obdavčitvi dohodkov nad določenim zneskom, kajti s pretiranim omejevanjem študentskega dela bomo spet povzročili posojanje napotnic ali pa bo prišlo do tega, da se bo ponovno izplačevalo na druge tega študentje obdavčene načine, se pravi, na potne stroške ali kaj podobnega. Predvsem pa seveda z ostrejšim nadzorom, če študentje delajo polni delovni čas in neprekinjeno več mesecev, obstajajo elementi delovnega razmerja, zato bi delodajalec v skladu z zakonom o delovnih razmerjih moral skleniti pogodbe o zaposlitvi. Kot rečeno, če bi ostalo v veljavi poročanje študentskih servisov direktno na inšpektorat, bi verjetno te stvari lahko pravočasno ugotavljali in bi inšpektorat iz prve roke imel tudi te podatke. Nadzor je sploh tisti, kjer smo najboljši v tej državi. V zakonih po navadi sicer imamo predvidene sankcije in ustrezno kazensko odgovornost, vendar pa to v zelo slabi meri realiziramo. Ministrstvo bi se verjetno moralo tudi vprašati, kako je mogoče, da je v letu 2009 47 študentskih servisov za 12 milijonov evrov in z 250 zaposlenimi izvedlo vse postopke za študentsko delo za 150 tisoč dijakov in študentov, medtem ko zavod za zaposlovanje, kamor sedaj prenašamo to delo, z 900 zaposlenimi za 45 milijonov evrov izvede postopke za 100 tisoč brezposelnih. Sedaj ta zavod dodatno obremenjujemo, kljub temu da ves čas govorijo, da delajo s premalo ljudmi in večina državljanov ga prepozna kot neučinkovitega ali pa vsaj bolj slabo učinkovitega. Že sedaj po veljavni zakonodaji je možno, da tudi zavodi za zaposlovanje posredujejo študentsko delo, vendar se to ne dogaja, kajti učinkovitost je, kot rečeno, zelo slaba, in se bo tisti, ki se za tako delo odloči, odločil za tisti servis ali pa tisto organizacijo, ki mu to najhitreje naredi. In verjetno bi lahko bolje izkoristili sistem, ki ga imamo, in okrepi, kot rečeno, nadzor, da ne bi prihajalo do zlorab. Sindikati opozarjajo, da predlog zakona o malem delu ni namenjen ureditvi študentskega dela, saj bi ga lahko uredili drugače, tudi oni so podali

nekaj predlogov, ampak bo delodajalcem omogočil predvsem izkoriščanje delavcev, pritisk na redno zaposlene in zniževanje cene njihovega dela. Zgledujemo se po Nemčiji, kjer se je zaposlilo le 10 % tako imenovanih malih delavcev, kar pomeni zelo malo vplačnikov v obe blagajni, ki sta vsak dan bolj prazni, torej pokojninsko in zdravstveno blagajno. Zakon omogoča delo preko inštituta malega dela tudi upokojencem. Zagotovo ga bodo potrebovali, ko jim boste zamrznili pokojnine, da bodo prišli iz meseca v mesec, vendar pa bodo imeli najbrž ne malo težav, ko bodo stali v vrsti pred okencem na zavodu za zaposlovanje za triurno košnjo trave pri sosedu.

Obremenjujete ponovno delodajalce. Nalagate jim cel kup opravil, ob tem pa pravite, da bo zakon razbremenil podjetja. V resnici kot z mnogimi drugimi povečujemo administracijo, kar bo zahtevalo dodatne kapacitete in nove ljudi na zavodih za zaposlovanje.

Predvidevamo ponovno izgradnjo novega informacijskega sistema za 2 milijona evrov. Tudi to srečujemo v vsakem zakonu. V nadaljevanju sicer vsakoletno vzdrževanje ne bo bremenilo proračuna, ampak naj bi bilo financirano iz malega dela. Vendar pa izkušnjah, če informacijski sistem ne deluje, ni zagnan pravočasno in vsaj poskusno nekaj časa ne teče, se zgodi računalniški mrk, ali kako bi temu rekli, in si naredimo in nakoplujemo še več težav.

Predlog zakona tudi zelo podrobno določa, kaj mora vsebovati besedilo javnega razpisa, na katerem bodo kandidirale organizacije, ki bodo hotele dobiti status pooblaščenice organizacije za posredovanje dela. Vse o tem, kako bo komisija odpirala vloge in podobne malenkosti, medtem ko druge zelo pomembne stvari prepušča podzakonskim predpisom, na primer pravilnik o pogojih za opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela, ki bo podrobneje predpisal pogoje za pridobitev dovoljenja za posredovanje malega dela, pogoje za podaljšanje, trajanje dovoljenja, način obračuna stroškov, ki se prizna organizaciji, način finančnega in drugega poročanja, skratka cel kup drugih stvari urejamo potem v podzakonskih aktih.

Predlog predvideva tudi ustanovitev dveh novih institucij oziroma skladov, s katerimi bo moral nekdo upravljati, kamor naj bi se stekali prihodki od koncesij, ki naj bi bili namenjeni za sofinanciranje štipendij, za delovanje študentske organizacije, izvajanje projektov, izvajanje aktivne politike zaposlovanja in tako naprej. Da sklada ne bosta le skrbnika koncesijskih sredstev, ampak neka nova inštitucija, napeljuje navedba, da bodo prihodki obeh skladov poleg dajatev iz malega dela lahko tudi prihodki iz javnih sredstev, iz sredstev evropskih skladov in donacije. Ustanavljamo tudi nov rizični sklad, strokovno komisijo, ki bo sicer o predlogu zakona to delala v času rednih zaposlitev in ne bodo potrebne dodatne zaposlitve. Vendar pa po izkušnjah to po navadi preraste v nekaj

drugega, zato se sprašujemo, zakaj potrebujemo še tri sklade in dodatno komisijo. Ali je to spet neka nova poenostavitev in racionalizacija?

Zakon prinaša novo administracijo. V 36. členu imamo cel kup evidenc in kaj vse bo v teh evidencah. Nove inštitucije, zapleten način, ki bo zahteval nekajkrat več operacij, kot jih imamo danes. Namesto da bi sistem poenostavljal, ga komplicira, zaradi česar se najbrž tudi delodajalci ne bodo v taki meri odločali za to obliko, podobno kot ne zaživijo tudi druge oblike, skrajšan delovni čas in podobno, ker jih zraven obremenjujemo s cel kup administracije.

Pri zakonu o malem delu je potrebno povedati dve stvari. V naši poslanski skupini se strinjamo, da je nujno potrebno na nek način urediti študentsko delo, bolje nadzorovati, kaj se dogaja na študentskih servisih. V zvezi s tem smo tudi sami sprejeli nekaj ukrepov, ko smo to možnost imeli. S temi ukrepi in s temi koraki bi bilo treba nadaljevati. Predvsem pa nas moti, da so izključeni socialni partnerji iz pogovorov. Zagotovo bi bil zakon veliko kvalitetnejši, če bi bil dosežen dogovor z vsemi tistimi, za katere ministrstvo zakon piše, torej z upokojenci, študenti in brezposelnimi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavila Cvetka Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsednik, spoštovani kolegi in kolegice!

Poglavitni namen predloga zakona, o katerem govorimo, je enotna ureditev različnih začasnih oblik dela. Tako se bodo po novem tudi upokojencem in brezposelnim, torej neaktivnim, kot tudi študentom, ki bodo opravljali priložnostna in občasna dela oziroma malo delo, omogočile primerljive pravice iz socialnih zavarovanj in s tem tudi ustrezna varnost na trgu dela. To poudarjam na začetku prav zaradi tega, ker me čudi, da sindikati ne podpirajo predloga tega zakona, ki pravzaprav velikemu delu, segmentu na trgu dela, daje večje socialne pravice. S temi ukrepi naj bi se zmanjšal tudi delež zaposlovanja in dela na črno; tudi tu bi se lahko srečali z interesi sindikata. S temi ukrepi se zaradi prilaganja študentov študijskim obveznostim ne postavlja mesečna, ampak letna urna omejitev. To želim posebej poudariti, ker se v javnosti govori, da ta zakon pomeni malodane ukinitve študentskega dela. Vsi ostali bodo delali največ 60 ur mesečno, kar pomeni, da je kvota za študente bistveno večja. Brezposelne osebe malo delo lahko opravljajo le, če bodo ostale aktivne iskalkle redne zaposlitve. Tudi to se mi zdi pomembna varovalka pri eventualnem izigravanju. Dodatne pogoje opravljanja malega

dela brezposelnih pa ureja zakon o urejanju trga dela, ki bo tudi obravnavan na današnji seji.

V Poslanski skupini Zares menimo, da malo delo omogoča aktivacijo in odskočno točko za redno zaposlitev brezposelnim osebam. Je možnost tudi za aktivno starost upokojencev in je možnost za občasno, študiju prilagojeno, poudarjam, študiju prilagojeno, delo za študente.

Cilji zakona ne smejo poteptati in odpirati vrat novim oblikam izkoriščanja najšibkejših. Zato ne smemo dovoliti in moramo tudi v nadaljevanju obdelave zakona budno paziti, da ne bi prišlo, na primer, do veriženja malega dela, do česar bo zaradi omejitve števila ur verjetno težko prihajalo, in tudi do zmanjšanja števila zaposlitev s polnim delovnim časom. Da bi se izognili kakršnikoli možnosti, da se brezposelne osebe ujamejo v zanko revščine, lahko pričakujemo, da v nadaljnji obravnavi sprejmemo ustrezna dopolnila kot dodatne omejitve na strani delodajalcev, na primer, da po opravljenem določenem številu ur delavec ne bi več smel pri istem delodajalcu opravljati malega dela, lahko pa bi mu delodajalec ponudil redno zaposlitev oziroma prehod v delovno razmerje.

Največ žgočih razprav in nasprotovanj zakonu je bilo zaradi sprememb študentskega dela. Mnogi so prepričani, da s predlogom zakona ukinjamo študentsko delo, o čemer sem že govorila in absolutno ni res, in tudi močno zarezemo v socialni položaj velikega števila študirajočih. Pa je res tako? Poglejmo današnji sistem. Po podatkih iz raziskave Evroštudent iz leta 2007 slovenski študenti v povprečju prebijejo na predavanjih 18 ur tedensko. Nadaljnjih 17 ur jim vzame individualno študijsko delo. Poleg tega namenijo 17 ur na teden plačanemu delu. Skupaj torej traja delovnik povprečnega študenta 52 ur tedensko. Bolonjski proces zahteva več intenzivnejšega dela študentov visokošolskega študija, zato se je obremenitev študentov s študijskimi obveznostmi v zadnjih letih povečala. Večina študentov torej tako dela občasno poleg študija zaradi pridobivanja dodatnih finančnih sredstev, nabiranja izkušenj, zasluzka ob študijskih dejavnostih in tako naprej. Za to delo zdaj niso zavarovani, delovne izkušnje se jim ne štejejo, niti se jim to obdobje ne šteje v pokojninsko dobo. Nemalo pa je tudi tistih, ki študentsko delo pogosto izrabljajo. Študentsko delo je pravzaprav koristno za vse, zato je tudi toliko anomalij na tem področju, kajti koristi vsem, delodajalcem, študentom, tistim, ki preko napotnic znižujejo stroške svojih organizacij. Zato je tudi preganjanje dela in misel, da je možno samo z nadzorom urediti to področje, iluzija, kajti interesi so vedno na strani tega, da je tega čim več in nadzor je tukaj pravzaprav obsojen na neuspeh.

Kje prihaja do izrabljanja študentskega dela? Tudi pri vprašanju vpisovanja na fakulteto, kjer ugotavljamo, da mnogi želijo delati in ne študirati in je fakulteta le alibi, kritje za to zadevo. Delo je pri takšnih študentih na prvem

mestu. Študirajo pa polovičarsko ali pa sploh ne, zato ugotavljamo, da v Sloveniji nekateri študirajo tudi do 10 let. V povprečju pa v tem trenutku že sedem let. Okoriščajo se pri tem delodajalci, posredniki dela, nekateri celo dobro služijo s preprodajo in provizijo na račun napotnic, ki jih dajejo drugim, tudi upokojencem za 10 % provizije. S tem pa postavljamo na glavo celoten sistem, v katerem bi moralo veljati: študent, naj študira, delavec pa dela.

In kakšne so novice, zaradi katerih je študentska organizacija zapustila pogajalsko mizo, prekinila socialni dialog, in je bilo na žalost razbitih tudi nekaj oken na pročelju Državnega zbora in vanj vržene granitne kocke? Naj pri tem izkoristim to priložnost tudi za to, da izrazim ogorčenje nad tem, kako zelo za neodgovorne se kažejo organizatorji študentskega protesta, saj se zdaj jasno vidi, da v trenutku, ko bi morali prevzeti odgovornost in tudi pokriti račun za nastalo škodo, gospa Katja Šoba na primer izjavlja, da za to ni pristojna.

Ampak vrnimo se, kaj moti študentsko organizacijo. Malo delo še vedno v veliki meri ohranja pozitivne strani sedanjega študentskega dela oziroma njegov fleksibilni značaj na trgu dela, ob tem pa ščiti pravice dijakov in študentov in tudi nudi osnovno varnost. Najprej se omejuje čas, ki ga lahko študent posveti temu delu, ta je predpisan na 14 ur tedensko oziroma 720 ur na letni ravni, kjer je omogočena fleksibilnost, kar se mi zdi prav. Raziskava Evroštudenta, o kateri sem že govorila, ugotavlja, da delovna obremenitev študentov, da bi ne bil vpliv prevelik na študij, lahko obsega nekje 15 ur na teden. Torej smo se približali tistemu, kar nekje tudi svetujejo, za zgornji limit.

Za socialno varnost dijakov in študentov je zelo pomembno dejstvo, da se bo malo delo štel v delovno dobo, plačevali se bodo prispevki za pokojninsko zavarovanje, tudi za zavarovanje za primer poškodb na delu in poklicnih bolezni, ter zdravstveno zavarovanje. Omejuje se letni zaslužek v višini 6 tisoč evrov in določa najnižja postavka. Ta je šest evrov na uro. Za tiste, ki so nemalokrat ostali brez plačila, in teh je v zadnjem času vse več, pa se tudi uvaja rizični sklad, ki bo poplačeval vse tiste, ki od delodajalca ne bodo dobili izplačil. Tudi ta sklad se bo financiral iz te kvote pridobljenih sredstev. Tukaj mislim, da večjih težav najbrž študentska organizacija ni imela s temi rešitvami, imela jih je pa drugje. Boleča točka je razporeditev sredstev iz dajatev. Po novi ureditvi se bistveno povečuje odstotek sredstev, ki bo namenjen za štipendije. Je v tem lahko kaj spornega? Ohranja se tudi višina odstotka za izgradnjo študentskih domov. Je v tem lahko kaj spornega? Za štipendije in študentske domove se bo tako namenjala polovica vseh dajatev, ki bodo zbrane iz tega dela. Meni osebno se zdi to primerna rešitev. Na podlagi načela medgeneracijske solidarnosti bodo sredstva za te namene s svojim delom prispevali tako dijaki in študentje in tudi drugi, ki bodo delali na

področju malega dela, tudi upokojenci in brezposelni. Bistveno manjši delež sredstev, kot je sedaj, in to pa poudarjam kot najbrž središče spora, pa bo namenjen kritju stroškov posredovanja malega dela, torej kritju stroškov študentskih servisov. Manj sredstev bo neposredno prejemala tudi študentska organizacija. Tukaj pa mislim, da sta tisti dve najbolj boleči točki. Kar se študentskih servisov tiče, jaz mislim, da bomo našli primerno raven, kje so stroški upravičeni, ampak tako kot stvari sedaj opazujemo, se tam ustvarjajo veliki dobički. Vidimo, s kakšnim premoženjem razpolagajo ljudje, ki so lastniki teh servisov, tako da kakšne velike solidarnosti na tem področju ni treba.

Študentska organizacija pa je vseskozi več let že prestreljena s stalnimi lastnimi spopadi znotraj. Ob vsakih volitvah opazujemo pravo vojno za študentske stolčke. Ne nazadnje pred dnevi smo videli, da se celo med seboj znajo podkupovati, in to ne s tako majhnimi vsotami, za takšne ali drugačne glasove. Ne vem, od kod ves ta denar.

Manjši del sredstev bo namenjen tudi za izvajanje inšpekcijskega nadzora, kar je prav tako v redu, vzdrževanje in vodenje evidence malega dela in tudi temu rizičnemu skladu, o katerem sem govorila. Del sredstev iz dajatev se bo namenilo za projekte, namenjene študentom in upokojencem. Ta sredstva, razdeljena glede na obseg malega dela po ciljnih skupinah, se bodo podeljevala na javnem razpisu, na katerem bodo lahko kandidirale vse organizacije, vsa združenja študentov in upokojencev ter drugi izvajalci aktivnosti za navedeni ciljni skupini, ampak z ločenimi razpisi, kar se mi zdi pomembno.

S projektnim pristopom bo zagotovljena transparentnejša in gospodarnejša poraba sredstev iz teh dajatev. Enak odstotek sredstev iz dajatev, ustvarjenih z malim delom brezposelnih in drugih neaktivnih oseb, pa se bo namenil tudi za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja.

V Poslanski skupini Zares smo prepričani, da se z novim transparentnejšim načinom razdeljevanja sredstev ne sme okrniti, kaj šele ogroziti dejavnosti radia Študent, študentske založbe, na primer Beletrina, tudi drugih založb in ostalih tržnih subjektov, ki imajo v Slovenijo pomembno kulturno poslanstvo. Zato podpiramo rešitev, da je v komisiji, ki bo pripravljala razpise na Uradu Republike Slovenije za mladino, obvezno tudi predstavnik študentov in dijakov in predstavnik Ministrstva za kulturo. Ne vidimo pa nikakršnega razloga, da bi pri delitvi sredstev iz dajatev sodelovali politični podmladki. Kajti tu je lahko tudi jedro marsičesa negativnega, kadar se v te interesne zadeve začne vpletati politika. Ob točno določenih merilih in postopkih ter ob nadzoru ustreznih institucij bi bilo morda celo najbolje, in upam, da bomo o tem v nadaljnjih fazah obravnave

zakona tudi razmislili, da razpise vodijo študentje sami, in ne država v njihovem imenu.

Jabolko spora v zvezi s tem je prav zmanjšanje neposrednega dodeljevanja sredstev študentski organizaciji, kar se je v zadnjih dneh izkazalo kot tisto, kar naj bi bilo ključno jabolko spora. Zato nas ne čudijo peripetije na ŠOS in ŠOU Ljubljana glede nove študentske ustave in zmanjšanje sredstev za ljubljansko organizacijo. Na eni strani priprave sprememb ustave brez dialoga in sodelovanja partnerjev, na drugi sumi podkupovanja glasov in celo še hujše zadeve.

Kaj reči za zaključek? Zakon predvideva uvedbo centralne evidence o malem delu in strokovno komisijo za spremljanje izvajanje malega dela. Najbrž bo treba po določenem obdobju ugotoviti, kakšni so rezultati sprememb zakona. Mislim, da bi bilo dobro vgraditi v zakon obvezno evalvacijo in potem morda tudi pripraviti spremembe, če bi se izkazalo, v katerih točkah zakon ne dosega svojih ciljev.

Beležile se bodo tudi delovne izkušnje, večine in kompetence posameznika, pridobljene prek malega dela, kar bo olajšalo dokazovanje izkušenj pri iskanju zaposlitev. To bodo po našem mnenju ključni elementi, ki bodo omogočili izvajanje zakona, večji nadzor in učinkovito evalvacijo pozitivnih ali tudi negativnih učinkov tega na vsako družbeno skupino posebej.

Nekateri moji poslanski kolegi na posamezne predlagane rešitve gledajo z dvomi. Sprašujejo se, ali bo zakon res omogočil večjo socialno varnost, predvsem študentov, ali bo ostalo malo delo še konkurenčno glede na ostale oblike zaposlovanja, ali bo neodvisnost študentskih organizacij zaradi nove razporeditve dajatev res ostala neokrnjena. Zato bo morebitno sprejetje ustreznih dopolnil bistveno vplivalo na njihovo končno odločitev glede podpore zakonu.

V pripravo in usklajevanje predloga zakona je bilo vložena veliko dela, veliko ur, ki so botrovale besedilu pred nami. Zato mislim, da kritike o tem zaostanku socialnega dialoga in nekega pogovora v zvezi s tem zakonom so tudi nekoliko neupravičene in enostavno potencirane glede na aktualne razmere. Mislim, da je bilo pri tem zakonu v resnici veliko pogovorov, veliko dilem, veliko diskusij, ampak socialni dialog se konča tam, kjer nekdo ne more uveljaviti vsega, kar si želi. V parlamentarni obravnavi pa je, kot sem že rekla, dovolj možnosti za to, da zakon tudi dopolnimo, saj danes pravzaprav obravnavamo zakon v prvi obravnavi.

V Poslanski skupini Zares bomo predlog zakona v prvi obravnavi podprli.

PRESEČNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Jakob Presečnik.

Prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani, spoštovana državna sekretarka in druge predstavnice Vlade, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se sicer sprašujemo, kaj je sploh mogoče reči ob obravnavi zakona, ki mu nasprotujejo praktično vsi, ki jim je namenjen, po drugi strani pa se zavedamo, da je treba študentsko delo bolje urediti in bolje kontrolirati. Glede na nejasnosti, kaj bo prinesel ta zakon, in glede na dolgotrajne proteste tako študentov kot sindikatov in upokojencev, lahko rečemo, da zakon nima bistvenega elementa čim uspešnejših pogajanj s socialnimi partnerji, kar je temeljno pravilo pri odločitvi o socialnih pravicah in pri sprejemanju delovne zakonodaje in tudi zaveze iz koalicijske pogodbe.

V Poslanski skupini Slovenke ljudske stranke smo prepričani, da bi ta zakon lahko sprejemali le skupaj z novim zakonom o štipendiranju, da ne bo imel katastrofalnih posledic za mlade, predvsem za študente s podeželja, ki imajo občutno višje stroške študija, dohodki družin pa so na podeželju praviloma manjši. Če beremo zgolj obrazložitve k zakonu, bi bilo mogoče celo pritrditi načelom in ciljem, saj celo sami študentje opozarjajo, da ni vse v redu na področju študentskega dela. Tudi sam večkrat poudarjam, da je v Sloveniji nekaj hudo narobe tako s sistemom študija, štipendijske politike in študentskega dela.

Problematiki štipendiranja in študentskega dela sta zadevi, ki sta zelo prepleteni in pomembni, saj usodno vplivata na bodočnost mladih in s tem na prihodnost vse naše družbe. Nepremišljene poteze v iskanju rešitev v času krize, želje po polnjenju socialnih blagajn in navidezne pomoči gospodarstvu lahko s tem pustijo usodne posledice. Zato pričakujemo, da si bosta Vlada in ministrstvo vzela čas do jeseni, poiskala izboljšane in bolj usklajene rešitve, ki bodo temeljile na analizi stanja in na primerjalnih izračunih posledic zakona, ter šla v korak socialnega dialoga s prizadetimi skupinami, ki jim je zakon namenjen, ter bosta pripravila izboljšane rešitve.

Z zakonom o malem delu se želi enotno urediti oblika dela, ki je zaradi občasne narave in dinamike opravljanja dela ni mogoče šteti kot delovno razmerje, kljub temu da ima takšno delo v posameznih primerih lahko tudi elemente delovnega razmerja.

Po podatkih DURS-a je v letu 2008 dohodke iz drugega pogodbenega razmerja prejelo preko 117 tisoč oseb, od tega 33 tisoč in še nekaj upokojencev.

Namen zakona o malem delu je, da se tudi priložnostno in občasno delo vključi v mehanizem podpore socialnim blagajnam in da se vsem, ki to delo opravljajo, omogočijo primerljive pravice iz socialnih zavarovanj in s tem tudi ustrezna varnost na trgu dela.

Vsekakor je res, da je treba narediti red na področju študentskega dela, pri tem pa menimo v poslanski skupini SLS, da je treba poiskati način, ki bo študente spodbujal k čim hitrejšemu zaključku študija in jim omogočil redno zaposlitev v skladu z njihovo izobrazbo. Prepričani smo, da mora štipendijska politika omogočiti vsem, ki so sposobni in želijo študirati, pravične in enakopravne pogoje dostopa do študija, ne glede na status ali oddaljenost od večjih centrov oziroma fakultet.

Ena od rešitev je gotovo tudi predlog samih študentov, da bi enotna evidenca vpisa na visokošolske ustanove preprečila manipulacije, saj bi pomenila pritisk na študente, da bi bolj redno opravljali izpite in čim prej končali študij, in red na področju študentskega dela, saj bi preprečila manipulacijo oziromačasne oziroma fiktivne vpise. Nasprotno pa trdijo mladi, da je ta predlog zakona potuha nedelovnim študentom, ali kot se je izrazil eden od študentskih funkcionarjev, potuha za životarjenje, saj bodo še dlje študirali, ker bodo po zakonu o malem delu, glede na drugi odstavek 3. člena predloga zakona, kljub temu lahko delali, čeprav ne bodo imeli statusa. Na drugi strani pa bodo mladi izpostavljeni pritiskom delodajalcev po končanem študiju, ker jih ne bodo hoteli redno zaposliti. Prav tako se bojijo sindikati, da delavcem in brezposelnim delodajalci ne bodo ponujali pravega dela, ampak zaradi nižjih stroškov le še malo delo.

Poslanci poslanske skupine Slovenske ljudske stranke do jeseni pričakujemo izboljšan predlog, ki bo temeljil na analizi stanja in dejanskih izračunih posledic in bo vzporedno obravnaval zakon o štipendiranju. Zagotovo pa uveljavitev zakona s 1. 1. 2012 omogoča uveljavitev boljše štipendijske politike, kar je eden od pogojev za to, da ne bo negativnih posledic tega zakona oziroma da bodo vsem, ki so sposobni in želijo študirati, omogočeni vsaj približno enaki pogoji študija. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bo predstavil Franc Jurša.

Prosim.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav predstavnikom ministrstva!

Naj uvodoma povem, da se poslanci naše poslanske skupine načeloma s tem predlogom strinjamo in ga bomo v tej fazi tudi podprli. Malo delo naj bi bilo opredeljeno kot plačano začasno ali občasno delo ali trajnejše časovno omejeno delo študentov in dijakov, upokojencev, prosilcev za azil, oseb z začasno zaščito in drugih delovno neaktivnih oseb. Veseli nas, da se s tem zakonom postavljajo formalne meje, do kod malo delo lahko sega, da se

vključujejo vanj tiste skupine ljudi, ki bi jim malo delo prišlo prav z več vidikov.

Prvič. Da so vključeni upokojenci, ki bi želeli ostati delovno aktivni tudi po upokojitvi in v okviru svojih možnosti, kar pomeni omogočanje dostojnega in aktivnega staranja. Vemo, kakšen je lahko njihov prispevek za družbo v tem smislu, da svoje znanje in izkušnje posredujejo tistim, ki jih še nimajo. Da so med upokojenci tudi tisti, ki so zaradi nizkih pokojnin primorani prislužiti še kakšen dodaten evro, da lahko gredo na dopust, v toplice, da lahko pomagajo svojim otrokom ali da se sploh lahko prebijajo iz meseca v mesec. Da se vključujejo dijaki in študenti, ki so vpisani na šole, fakultete, ker želijo študirati in doštudirati, in si bodo z občasnim delom tudi prislužili kakšen evro za kritje stroškov študija ali za žepnino ter dobili stik s trgom dela in z namenom, da to postane prva vstopnica v samostojno in od staršev finančno neodvisno življenje. Da so vključene še nekatere druge skupine upravičencev, ki bodo zaradi svoje neštevilčnosti ostajale bolj marginalne v malem delu, je pa pomembno, da bodo imeli tudi ti priložnost nekih rednih dohodkov in vključevanja na trg dela, ki jih zaradi različnih razlogov, tudi zaradi veljavne zakonodaje, v tem trenutku mogoče nimajo.

Poanta uvedbe malega dela, ki sicer po svojem bistvu ni novost, teži k zmanjšanju in preprečevanju dela na črno, saj je slednje prevelik problem slovenskega trga dela in zaradi visoke stopnje pojavnosti po naši oceni zelo negativno vpliva tudi na sliko brezposelnosti, kakršno imamo danes v Republiki Sloveniji, in to ne glede na gospodarsko krizo in politični upad potreb delodajalcev po delavcih.

Ne vem, če v dejavnostih, kot so na primer prevoznništvo, gradbeništvo, gostinstvo in turizem ter nekatere proizvodne in druge storitvene dejavnosti, danes sploh obstaja podjetje, ki ima obseg zaposlenosti delavcev prilagojen dejanskemu številu opravljenih rednih ur in nadur. Ne samo, da se krši delovnopravna zakonodaja, posledice dela preko polnega delovnega časa izven predpisanih omejitev se negativno pokažejo tudi pri izplačevanju teh ur, opravljenih na črno, saj od njih država ne nazadnje nima nič razen manjka v pokojninski, zdravstveni in socialni blagajni. Delavci se ob prekomernem delu bolj ali manj prej kot slej posledično z več bolniškega dopusta tudi iztrošijo.

Naslednje, kar ovira redne oblike zaposlovanja, je tudi študentsko delo, in sicer zaradi tega, ker sta njihov razmah in zloraba presegla vse razumne meje, seveda predvsem zaradi tega, ker sedanja ureditev slednje v veliki meri tudi dopušča. Brezposelni pa tudi na račun teh dveh omenjenih anomalij nimajo in ne dobijo dela in ostajajo v breme državi. Zato se naš pomislek nanaša na eno samo besedo v tem predlogu zakona, ki pa je po naši oceni zelo pomembna. Če ne bo v naslednjih fazah zakonodajnega postopka prišlo do ustreznih

modifikacij predloga zakona v tem delu, bo nadaljnja podpora z naše strani tudi vprašljiva.

Pomislek nas spremlja že lep čas skozi celotno obdobje nastajanja oziroma oblikovanja tega predloga zakona in nanj smo veseskozi tudi opozarjali. Kot ste me slišali pred kakšno minuto pri povzemanju definicije tega, kaj naj bi malo delo pomenilo in kateri upravičenci naj bi bili tako rekoč novodobni in zelo fleksibilni, tako imenovani mali delavci, sem v naštevanju izpustil brezposelne.

Tako spolzka tla, ki jih ta predlog predvidena za malo delo in standard življenja brezposelnih, za Poslansko skupino DeSUS niso sprejemljiva. Že predlagatelj sam pove, da bo takšna oblika dela z vidika delodajalca precej bolj ugodna v smislu manjših stroškov dela, manj administracije in kar je ključno – v smislu hitrega reagiranja na potrebe po delu. Seveda se je mogoče strinjati s tem in pritrditi težnjam za prilagajanje zaposlovanja razmeram v gospodarstvu, ampak vendarle bi morali biti pozorni na pasti, ki jih predlagana prožnost trga dela ob tako visoki stopnji brezposelnosti utegne povzročiti.

Malo delo bo po naši oceni nedvomno prineslo negativne posledice za skupino brezposelnih. Kljub temu da so postavljeni limiti tako za upravičence kot delodajalce bo do veriženja malega dela zagotovo prihajalo, kar pa seveda vodi v nič drugega kot to, da bo ta oblika nadomestila redno obliko dela.

Brezposelni mali delavci bodo postali ujetniki v tej novi obliki dela, ki ne nudi niti najosnovnejših pravic iz dela in ne pomeni nikakršnih možnosti za kvalitetno in dostojno življenje delavca in njegove družine. In kar je še najbolj ironično v zvezi z namenom tega zakona, je to, da obstaja nevarnost da siva ekonomija ne bo zajezena.

Koncept varne prožnosti ima dve plati medalje. Razlaga se lahko zelo različno. V tem trenutku ob tem paketu delovnopravne zakonodaje je gotovo, da gre predvsem v prid delodajalcem. Sporočila Evropske komisije in parlamenta govorijo o obeh vidikih in so glede varne prožnosti jasna – fleksibilnost "da", vendar ne v tem smislu, da bi bilo treba podjetjem dati več svobode pri zaposlovanju ali odpuščanju, hkrati pa se poziva tudi k oblikovanju politike zaposlovanja, ki preprečujejo izkoriščanje delavcev skozi akumulacijo nestandardnih oblik dela, ki ne vsebujejo istega nabora pravic kot polne pogodbe o zaposlitvi, in naj se drži tradicija modela odprtih zaposlitev za nedoločen čas, ki oblikuje osnove socialne varnosti v državah članicah.

V Poslanski skupini DeSUS ocenjujemo, da je manevrskega prostora za izboljšanje predloga zakona v nadaljevanju postopka v smislu in iskanju ustrežnejših rešitev več kot dovolj, zato ga bomo v tej fazi podprli, saj je naša ocena glede večine rešitev predlaganega zakona tudi pozitivna. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Besedo ima dr. Andreja Črnak Meglič.

Prosim.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Hvala lepa. Dober dan vsem skupaj! Gospod predsednik, ekipa z ministrstva, kolegice in kolegi!

Zakon o malem delu regulira nekaj, kar do sedaj ni bilo regulirano oziroma je bilo regulirano na pomanjkljiv način. To se pravi, ali preko študentskega dela ali preko dela na črno. Pomeni začasno ali občasno delo, ali trajnejše časovno omejeno delo študentov, upokojevcem, brezposelnih in drugih neaktivnih oseb, kar samo po sebi pomeni dopolnilo k nečemu drugemu, kar predstavlja osnovo za zagotavljanje socialne varnosti aktivnih v malem delu.

Veliko besed je bilo spregovorjenih o samem študentskem delu, sama pa bi se v večji meri dotaknila predvsem malega dela za brezposelne oziroma neaktivne osebe, ker mislim, da so nekatere resne evropske študije vendarle opozarjale na določene pomisleke, na katere moramo biti pozorni. Dejstvo je, da so predvsem izkušnje iz Nemčije, kjer so izredno deregulirali tovrstno dejavnost, jo obremenili z bistveno manjšimi prispevki, pripeljale do tega, da so nekatere raziskave, recimo raziskave Instituta za ekonomska in socialna raziskovanja iz leta 2006 in pa raziskava Calienda, Künna in Uhlendorffa, iz leta 2009 nakazovale na to, da mini dela pogosto postajajo neke vrste slepa pega oziroma točka za osebe, ki so bile predhodno brezposelne in niso ustrezen način prehoda v zaposlenost in da tudi dvom v to, ali predstavljajo odskočno desko za brezposelne v redno zaposlitev. Še zlasti se je to povezovalo tudi s pomisleki o tem, da lahko pride do veriženja malih del in s tem do manjših pravic aktivnih v malem delu in tudi do njihovih nižjih prejemkov.

To so bile raziskave, ki so na neki način spodbudile tudi Evropski parlament, ki je v svojem poročilu o tem, kakšni so skupni principi varne fleksibilnosti, zapisal, da je treba vpeljevati politike, ki preprečujejo izkoriščanje delavcev skozi akumulacijo nestandardnih oblik dela, ki ne vsebujejo istega nabora pravic kot polne pogodbe o zaposlitvi. Vprašanje je, ali naš zakon o malem delu odgovarja na te izzive oziroma pomisleke, ali je v zadostni meri vkalkuliral varovalke, ki bi to preprečevale. Za razliko od nemškega modela je v naš zakon vgrajena omejitev števila ur in zaslužka iz malega dela ter omejitev malega dela za delodajalce. Prav tako je jasno postavljena meja med rednim delovnim razmerjem in malim delom. Na nek način je predviden tudi nadzor in spremljanje tega, kaj se z malim delom dogaja.

Pa vendar še vedno menimo, da obstaja dovolj prostora za to, da se zamislimo nad tem, ali so varovalke zadostne in pomenijo pravzaprav preprečevanje teh negativnih učinkov.

Na drugi strani pa bi vendarle rada opozorila, da tudi že nemške študije, predvsem zadnja študija iz leta 2010, ki je zasnovana na podatkih socialno-ekonomskega vprašalnika, kaže tudi nekaj drugega, da na individualni ravni pa malo delo služi kot odskočna deska, kot korak iz brezposelnosti ali neaktivnosti v zaposlitev kakor tudi spremembe iz fleksibilne oblike dela zaposlitve v zaposlitev za polni delovni čas za nedoločen čas. Prednosti učinka odskočne deske naj bi se odražale zlasti pri delojemalcih z nizko produktivnostjo. To pa so nove raziskave, ki pa jih je treba v našem premisleku upoštevati, čeprav seveda tudi tukaj opozarjajo na nižje plačilo tistih, ki so aktivni v malem delu.

Nesporno dejstvo je, da je pri nas malo delo za brezposelne mišljeno kot oblika aktivacije, kot oblika, ki naj pomeni možnost, da ob tem, kar posamezniku pripada iz naslova brezposelnosti ali kasneje iz naslova socialne pomoči, nudi možnost, da izboljša svoj socialno-ekonomski položaj, vstopi na trg dela in si s tem pravzaprav tudi sam aktivno pomaga pri reševanju svojega položaja. Prej smo imeli pa recimo situacijo ali pa dokler zakon tega ni reguliral, da so se ti ljudje posluževali dela na črno, če so bili pa prihodki registrirani, se jim je to odštevalo od njih pravic. To se pravi, sedanja regulacija vsekakor pomeni napredek, če si aktiven, če sam nekaj prispevaš k reševanju svojega socialnega-ekonomskega položaja, si zato nagrajen s tem, da se ti to ne odšteva od tvojih pravic. Jaz osebno mislim, da je ta rešitev pozitivna, vendar terja še resnejši premislek in iskanje skupnih dogovorov tudi s socialnimi partnerji, na kakšen način bi lahko pravzaprav možnosti zlorab v tem primeru omejili. Jaz sem prepričana, da tukaj obstaja nekaj idej, kako bi to lahko rešili, in to predvsem z večjim vključevanjem zavoda za zaposlovanje v smislu kontrole in kdo pravzaprav izdaja napotnice in kako se te napotnice spremljajo.

Druge točka, ki bi se je rada dotaknila, pa je vprašanje malega dela za nevladne organizacije. Nevladne organizacije so pastorek te slovenske družbe. Velikokrat sem že citirala, da se po stopnji razvitosti nevladnega sektorja, ki ga tvori zdaj že 24 tisoč nevladnih organizacij, po kazalnikih razvoja sektorja, po deležu BDP, ki ga ustvarijo, po deležu zaposlenih v sektorju uvrščamo na sam evropski rep, da sta pod nami samo še Slovaška, pa Romunija.

Ampak malo delo, tako kažejo raziskave, v večini teh sem sodelovala tudi jaz, kažejo, da malo delo pri nevladnih organizacijah pomeni kar pomemben del njihovega dela. In raziskava pravi, da kar 40 % plačanega dela v nevladnih organizacijah opravijo tisti, ki bi jih lahko opredelili za aktivne v malem delu. Ker je večina nevladnih organizacij majhna, zapade

pod omejitve, ki jo je zakon predvidel za male delodajalce, to se pravi 360 ur. Zato odpiram vprašanje, ali ne bi pri nevladnih organizacijah, ki so jasno definirane, tukaj pač ne vem, zakaj imamo probleme z razumevanjem nevladnem sektorja, po definiciji sodijo v nevladni sektor v Sloveniji društva, ustanove in zasebni zavodi, tudi tiste cerkvene organizacije, ki se ukvarjajo z dobrodelno dejavnostjo. Ali ne bi veljalo tudi tukaj razmisliti o neki izjemi, ki jo imamo tudi za velike delodajalce, da se dopusti določena, večja kvota dela, ki se lahko opravi v teh organizacijah? Predvsem zato, ker so same izpostavljene največji obliki fleksibilnosti nenehnega iskanja možnosti za svoje delovanje. Tukaj je pač fleksibilnost največja in največja je tudi za tiste, ki nekako delajo oziroma se zaposlujejo v tem sektorju.

Moja pobuda je v smeri spremembe 4. člena, da se tukaj pač razmišlja o nekoliko bolj benevolentnem obravnavanju dela v teh organizacijah. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franco Juri.
Prosim.

FRANCO JURJI: Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Domnevam oziroma prepričan sem, da vsi izhajamo iz trdnega prepričanja, da je treba manj premožnim študentom zagotoviti pogoje za dokončanje študija, ali je to z ustreznim sistemom štipendiranja ali je to s sistemom, ki bo omogočal študentom opravljanje dodatnega dela za to, da se v čim možni meri samofinancirajo, ne da bi to delo negativno vplivalo na potek študija. Jaz sem prepričan, da namen Vlade in namen tega zakona je, da bi našli tisto pravo ravnotežje med vsemi temi možnostmi, da bi zakon dejansko uredil področje, ki sedaj deluje vsaj navidezno, ampak tudi praktično, zelo nedorečeno ali celo na trenutke kaotično. Namen zakona je dober. Mislim, da samo dejstvo, da podpremo v tej prvi obravnavi zakon, ne izključuje nadaljnega izboljšanja samega zakona, da bo v teku same razprave možno slišati precej pobud in sugestij, možnosti amandmiranja, tako da bi končni izdelek bil boljši od tega, ki za zdaj ni v celoti zadovoljiv predvsem za zainteresirano populacijo. Ampak tudi pri tem se je treba vprašati, ali niso zadovoljni študentje, ki jim je namenjen ta zakon in jim ponuja tudi nekaj pomembnih novosti, ne samo ureditev razmer, ampak tudi socialno varstvo, ali pa je nasprotovanje temu zakonu predvsem del želja in računov študentske nomenklature. Izkazalo se je prav po tistih zloglasnih protestih, razkrila se je razsežnost povezav interesov, ki, vsaj po mojem mnenju, so precej oddaljeni od realnih študentskih interesov. Tudi sam sem bil včasih študent in vem, zakaj smo se takrat borili. Ko pa poslušam nekatere argumentacije in zahteve

današnjih študentskih veljakov oziroma voditeljev študentskih organizacij, ne prepoznavam več nobenih načel, nobenih idealov, ampak predvsem borbo za obvladovanje ogromne mase denarja in slutim celo v nekaterih potezah nekakšno željo po ustvarjanju študentskega tajkunstva. Zavedam se, mislim, da se vsi zavedamo, da je treba zagotoviti pogoje študija in tudi dela vsem študentom, zlasti tistim, ki to delo potrebujejo. Ampak dejstvo, da bomo zmanjšali obseg urnika, je po eni strani logično, če dajemo in če vemo, da je prioriteta študij. To, da zahtevamo izplačevanje prispevkov, je tudi logična zahteva. Seveda pri tem pa obstaja verjetno prostor za nadaljnjo pogajanje. Ena od preokupacij, eden izmed strahov neposredno prizadetih je, da bi z zmanjšanjem konkurenčnosti malega dela lahko bistveno omejili te možnosti. Mislim, da je tem strahovom treba prisluhiti. In mogoče je še prostor, kjer bi z ustreznim amandmiranjem malo razbremenili ceno tega dela in obdržali razmeroma visoko konkurenčnost. Četudi sem mnenja, da problemov študentov in njihovega dela ne bomo rešili tako, in tudi prav ne bi bilo, da bi iz študentov ustvarili kitajske delavce. To je delavce, ki bodo izkoriščeni, ki bodo delali za delodajalce brez socialnih garancij in zaščite. Seveda je tudi to nedopustno. In če je namen tega zakona, in verjamem, da to je, urediti na fer način, gre ta namen podpreti, seveda s pogajanjem.

Prostor za pogajanja obstaja do končnega izdelka in do končnega izglasovanja, upam, da bo do teh pričakovanih sprememb tudi prišlo. Zato bom jaz v tej fazi zakon podprl, bom prisluhnil vsem argumentom in se bom na koncu tudi odločil glede na argumente in na pobude, ki bodo tukaj pojasnjeni. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša.
Prosim.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Jaz bi rad opozoril na nevarnost verižnega malega dela za brezposelne osebe. Ko mali delavec izpolni svojo mesečno kvoto 60 ur pri delodajalcu do 10 zaposlenih, lahko malo delo opravlja 6 malih delavcev. To pomeni, da dva redno zaposlena delavca bo lahko delodajalec poklical, drugega, tretjega in tako naprej do števil 72. Koliko jih bo lahko na leto uporabil, če jih bo zamenjaval mesečno? En mali delavec bi glede na omenjeno mesečno oziroma letno kvoto ur lahko bil zaposlen v podjetju skozi redno polno obliko zaposlitve približno 4 mesece. Potreba podjetja po malih delavcih bo zelo verjetno prisotna skozi celo leto, ob dejstvu, da je takšna oblika zaposlovanja za delodajalca zelo ugodna, saj je zelo fleksibilna, brez omejevalnih temeljnih pravic iz delovnega razmerja, in zaradi tega tudi zelo poceni. Približno 140 tisoč je samo teh

malih podjetij, ki bodo skupno lahko razpolagala glede na mesečne kvote v končnem enoletnem izračunu z enim milijonom malih delavcev.

Že danes je preveč ljudi, ki delajo skozi zelo fleksibilne oblike dela, če upoštevamo dejstvo, da je večina zaposlitev, ki jih sklepajo v zadnjih letih, sklenjena za določen čas, ki pa ne nudijo zadostne ekonomske, socialne, družinske, stanovanjske varnosti, ki so prvi pogoj za dostojno življenje naših državljanov in državljanek. Kako bo dolgoročno vplivala uvedba malega dela na brezposelne same, ne samo v smislu njihovega standarda, ampak recimo tudi v smislu psihičnega stanja?

Kaj pomeni malo delo ne nazadnje tudi v povezavi z vsemi spremembami socialnih zakonov in zakona o urejanju trga dela za stanje v državnih blagajnah?

Sprašujem pa se, kaj že govorita 49. in 66. člen Ustave naše države. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Silven Majhenič.
(Se odpoveduje.) Besedo ima gospod Marijan Križman.

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Kot je bilo že nekajkrat danes rečeno, ta zakon spada v sklop delovnopravne zakonodaje in ga ne gre gledati kot tistega, ki bo vse težave in vse probleme rešil in kar naenkrat bo vse v redu in prav. Sigurno pa je eden izmed tistih zakonov, ki zgolj samo ne daje, ampak ureja. In ko se stvari urejajo in postavijo na svoje mesto, se dvigne tudi nekaj prahu. Vsemu temu smo bili v zadnjih obdobjih priča. Ali je to bilo dobro ali slabo, po mojem prepričanju študentje izražajo svoja mnenja na različne načine in ni nič narobe, če so ta stališča včasih malo bolj trda. Seveda pa pride trenutek, ko se je treba uvesti in stvari vztrajno in počasi postaviti na svoje mesto.

Ker zakon ne bo doživel danes glasovanja in konca, danes bomo glasovali zgolj o prvi obravnavi, je še veliko možnosti urediti vse tisto, s čimer nekatere skupine niso zadovoljne. Je pa nedvomno, če se ne bi lotili zakona o malem delu, bi se morali kakšne druge regulative, kajti tako, kot je zdaj področje dela in študentskega dela urejeno, ne bi moglo zdržati veliko časa. Če si v tem zakonu pogledate, v njegovem, če lahko tako rečem, predgovoru vse statistike in podatke, da jih ne ponavljam, ker jih imate vsi pred seboj, boste ugotovili, da smo v Sloveniji s študentskim delom nekako svetovni prvaki in da je študentsko delo postalo, hočeš nočeš, ne za vse, za nekatere, bolj biznis kot dobrodošla finančna pomoč ob samem študiju. Ampak tudi to se lahko vzame, kot pač vsak študent premisli, ali bo dokončal študij hitro, učinkovito in se v roku zaposlil, ali pa se bo v teh krogih vrtel do svojega, ne vem, katerega, leta in potem na koncu študij končal ali pa tudi ne.

Zato se mi zdi zelo pomembno, da ta zakon ta razmerja ureja, jih nekako postavlja na svoje mesto. Po mojem ureja tudi nekaj, kar je v naši državi razpaseno do onemoglosti, in to je siva ekonomija, delo na črno, delo nekontrolirano. Tako jaz vedno težko govorim o teh zadevah, ko je nekdo nezaposlen, ker ne dobi dovolj sredstev za preživetje in si mora svoj standard izboljšati z dodatnim delom. Še posebej je to priročno v obmejnih področjih, jaz sem doma iz Kopra, in naši ljudje si veliko pomagajo s tem, da delajo tudi drugod. Je pa čas, da se te zadeve uredijo, da ljudje lahko delajo tudi doma, in to legalno, brez strahu, da za to tudi nekaj dobijo, pač plačilo za to delo, kot je v tem zakonu predvideno, pa čeprav se sivi ekonomiji nikoli ne bo nikjer dalo izogniti, v nobeni državi, ravno tako tudi pri nas ne.

Če pogledamo recimo z zornega kota urejanja te delovnopravne zakonodaje, bomo kaj hitro ugotovili, da vse, kar se poskuša urediti, se ureja tudi glede na dane razmere. Ker se nikjer več ne cedita med in mleko, je treba stvari urediti tako, da je znosno in zmožno preživeti vsem skupinam v tej družbi.

Meni je žal, ampak ko sem bral številke, finance, s katerimi študentje razpolagajo, sem bil resnično zgrožen. Vedel sem, ker so se v zadnjih pol leta začeli po časopisih razni članki medsebojnega obtoževanja, diskreditiranja in so prihajale res zelo čudne stvari in številke o raznih podjetjih, obvodnih podjetjih in tako dalje. Tako da, kot sem že na začetku rekel, ta zgodba je nekako ušla iz rok. To pa ne pomeni, da moramo z malim delom kogarkoli prisiliti, še najmanj študente in nezaposlene, da bi morali delati popolnoma drugače in tako, kot si kdo misli. Ne, ampak urediti stvari tako, da ne bo nikomur treba skrbeti za to, da ne bo mogel preživeti študija, in po drugi strani, da bo za tistih 270 evrov, ki jih danes v povprečju dobi študent v Sloveniji, to povprečje ni tako zelo visoko, ampak če pogledate številke s prihodki študentskim servisom, drugim, so to enormne številke. Izdanih je bilo milijon 180 tisoč napatnic, opravljenih je bilo 84 milijonov ur, študentom je šlo neto 341 milijonov evrov, potem pa še vse dajatve, ki jih je bilo treba poplačati, od koncesijskih dajatev do postavke za gradnjo študentskih domov.

Če pogledamo v zakonu tisti del, ki obravnava malo delo upokojencev. Danes imamo, na žalost, v državi zelo veliko mladih upokojencev. Po letu 1990 smo generalno upokojili cele skupine poklicev. In ti ljudje so še vedno uporabni, še vedno marsikaj lahko naredijo in tudi delajo. In ne vidim razloga, zakaj ne bi tega počeli legalno in zakaj si ne bi tega zaslužka pridobivali brez strahu za obogatitev svojega hišnega proračuna, saj pokojnine, kot vemo, niso tako zelo velike, da bi vriskali od veselja.

Sam bom v prvem branju podprl zakon o malem delu. Podprl ga bom z namenom, da se

nadaljuje razprava v nekem strpnem vzdušju in okolju, kjer se bomo lahko s tehtnimi argumenti dokopali do nekaterih sprememb, ki bodo te ciljne skupine zadovoljile. Je pa treba razumeti, da brez te delovnopravne zakonodaje enostavno stvari ne morejo več naprej. Zato se bo treba potruditi in ne zgolj uveljavljati svoje volje, groziti in še kaj hujšega, kar se je dogodilo, ampak to je stvar odnosa do stvari in kultura, ki je tudi očitno v nekaterih segmentih družbe popolnoma izginila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Robert Hrovat.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani prisotni!

Od samega začetka pa do zdaj so bile nekatere zelo zanimive razprave in tudi stališče ene od poslanskih skupin. Ob tem stališču človek dobi občutek, kot da so študentje in študentske organizacije krive za to, da prihaja do zlorab pri študentskem delu. Tak občutek se je poskušal ustvariti. Sam pa trdim, da je za to kriva trenutno veljavna zakonodaja, ki to omogoča. Sprejeta je bila pred 15 leti in do zlorab prihaja samo zaradi tega, ker to ta zakon omogoča. Ni nadzora, in to se, normalno, izkorišča. Vendar to izkoriščajo študentski servisi, ne izkoriščajo študentje. In to je tista ključna poanta, ki jo je treba povedati, da ne bi s prstom kazali vseskozi samo na študente. Vsi smo proti zlorabam študentskega dela. Prepričan sem, da ni nikogar med nami, ki ne bi bil enakega mnenja. Vemo, da obstaja, in prav je, da se uredi to področje študentskega dela. Do tu smo si, mislim, da vsi popolnoma enotni.

Velik madež na predlagani zakon, torej zakon o malem delu, predstavlja socialni dialog, ki je po besedah sindikatov, študentov in upokojencev mrtev. To so izjavili predstavniki vseh sindikatov, vseh sindikalnih central, in nad tem se je treba zamisliti. Temu zakonu nasprotujejo vsi sindikati. Temu zakonu nasprotujejo študentje, študentske organizacije. Temu zakonu nasprotujejo vsi, katerih se ta zakon tiče. Vsi. Vsi pravijo, ustavimo konje, usedimo se za mizo in se začnimo pogovarjati znova. Ni dovolj, amandmirajmo zakon v naslednjih obravnavah. Zakon, kot trdijo oni, vse te tri sfere, je v osnovi zgrešen in je konceptualno nesprejemljiv, ker se vsi govorimo o sindikatih, upokojencih in študentih, znajdejo v enem zakonu. Mislim, da bi bilo treba te rešitve uveljavljati za vsako skupino posebej, ne pa skupaj v enem zakonu. In to so tudi pripombe vseh teh treh, o katerih sem govoril, o sindikatih, upokojencih in študentih.

Če se dotaknem najprej študentov oziroma študentskega dela ali pa tistih, ki predstavljajo študente. Študentska organizacija nasprotuje in trdi, da je sam pristop pri sprejemanju te zakonodaje napačen. Najprej bi bilo treba urediti štipendijsko politiko, potem pa

urejamo malo delo. In s tem se jaz absolutno strinjam. Zakon o štipendiranju je še daleč od parlamentarnih klopi, čeprav bi po normativnem planu moral biti že zdavnaj na mizi. Pa ga ni. Mi pa urejamo malo delo. Jaz imam občutek, kot da se s tem zakonom ali pa z ignoriranjem opozoril igramo s študenti, igramo se z brezposelnimi, igramo se z upokojnimi. In to zame osebno ni sprejemljivo. Za enak obseg dela, kvečjemu še zmanjševal se bo, glede na situacijo, ki jo imamo v Sloveniji, bodo za ta dela konkurirali študentje, brezposelni, tudi dijaki in na koncu tudi upokojniki. Zavedati se moramo, da marsikdo dela zato, da lahko študira. Marsikdo. In tega ne smemo spregledati. Je pa res, da prihaja tudi do zlorab. O tem sem govoril že na samem začetku. Jaz se bojim, da bo to malo delo lahko postalo na nek način zamenjava za redno delovno razmerje. Tega se resnično bojim in na to opozarjajo tudi sindikati. Lahko se poveča zaposlovanje v negativnih oblikah dela. Malo delo prinaša veliko nevarnosti. Gospa Črnak Megličeva je prej govorila o Nemčiji. Tudi jaz sem prebral to študijo. Ampak zanimivo, v gradivu imam jaz občutek, da je samo en del študije, ki je pozitiven. Kje pa je tisti del, ki govori o zlorabah tega malega dela, na kar opozarjajo v Nemčiji? In to so dejstva. In bi bilo dobro dobiti to študijo do druge obravnave, ampak ne samo to, kar je zapisano v gradivu Vlade, pač pa kompletno študijo, ki govori o malem delu, ki je bilo v Nemčiji. Študentsko delo ima smisel le, če je kot socialni korektiv, in nič drugega. Mislim, da Vlado premalo skrbi vpliv nove zakonodaje na socialni položaj študentov. Da se razumemo, nimam nič proti temu, da dobijo priložnost za opravljanje tega dela tudi upokojniki, brezposelni itn., da se razumemo. Ampak z malim delom se lahko zgodi, da se zmanjšajo pravice delavcev in povečajo pravice delodajalcev. Ne vem, če nam je to v interesu. Tudi sprejetje same zakonodaje je zelo skrbno tempirano. Zadnja seja pred poletjem, gremo za vsako ceno čez prvo branje. Ko prvo branje opravimo, popravnega izpita ni več. Študentje, sindikati in upokojniki opozarjajo, da je sam koncept zgrešen, zato ga z amandmaji ne bo možno popraviti. Je nesmiselno govoriti, da spravimo ta zakon preko prvega branja in ga bomo do drugega branja dodelali. Ne bomo ga dodelali. Pa tudi če ga bomo dodelovali, te tri skupine še vedno ne bodo zadovoljne. Ne vem, če nam je to v interesu. Socialni dialog v državi, v krizi, v kakršni smo, mora biti. To mora biti prioriteta te vlade. In če socialnega dialoga ne bo, se nam lahko zgodi marsikaj. In jaz se tega bojim. Iskreno se bojim. Zakaj? Zato, ker smo poslanci in poslanke tisti, ki sprejemamo zakonodajo, ne Vlada. Vlada je dialog z vsemi tremi skupinami ustavila. Dialoga ni več. Jaz si ne morem privoščiti kot poslanec, da sprejemem zakonodajo, ki ni usklajena s partnerji. In mi kot poslanci smo dolžni obnoviti ta dialog, če ga Vlada ni sposobna oziroma ga noče.

Ta zakon ima tudi nekaj dobrih rešitev. Ne moremo reči, da jih ni. Povečan bo nadzor nad posredovanjem in upravljanjem študentskega dela. To je absolutno dobro. Vzpostavila se bo enotna evidenca vpisov. Pozdravljam to. Vzpostavlja se vseživljenjska karierna orientacija. Vzpostavitev skupne evidence vpisov bo znižala obseg študentskega dela. Prepričan sem, da ga bo znižala. In posledično se bo zmanjšala tudi povprečna doba študija, kar je tudi v našem interesu. Omogočena bo tudi na nek način zloraba teh napotnic. Ampak to je tudi vse. To je vse, kar je v tem zakonu dobrega in o čemer se strinjajo tako študentje kot sindikati in upokojniki. Ampak kaj bo to pomenilo za te tri skupine ljudi, o katerih teče debata pri malem delu. Kaj to pomeni za upokojnike? Reaktivacija upokojencev na trgu delovne sile je reševanje eksistenčne krize velikega dela upokojencev. V zadnjem času smo pričali, da so upokojniki v veliki krizi. Imajo toliko, kot imajo, sploh v zadnjih letih se je zadeva uredila tako, kot se je uredila, ko ni več takšnih usklajevanj, kot so bila. In po mojem je to na nek način zgrešen pristop. Ponoven vstop v obvezno pokojninsko zavarovanje se bo zgodil. Če bodo upokojniki upravljali malo delo, bodo ponovno vstopili na trg. Kaj s tem delamo? S tem rušimo koncept solidarnosti. Oni bi morali uživati v pridobljenih pravicah in država bi morala poskrbeti zanje na drugačen način. Ne tako, da jim sedaj rečemo, ko sprejemamo to zakonodajo, če nimate dosti penzije, pojdite pa delat. To je sugestija tega zakona upokojencem, češ, če imate premalo, imate možnost, da greste delat. Mislim, da je to zgrešeno.

Kar se tiče dijakov in študentov. Študent, ki ne bo delal preko malega dela, bo na podlagi statusa upravičen do subvencioniranega bivanja, do prehrane, do prevoza in do štipendije. Če pa bo sprejel malo delo, pa postane del aktivnega prebivalstva in je obremenjen s plačevanjem pokojninskega in zdravstvenega prispevka. To je dejstvo. Do tega bo prišlo. Temu tudi jaz rečem napačni pristop, pa kakorkoli že vzamemo.

Kar se tiče brezposelnih, malo delo bo zaradi razširitve možnosti fleksibilnih oblik dela zagotovo okrepilo pritisk na varno zaposlitev in erozijo zaposlovanja za nedoločen čas. Mislim, da na dolgi rok tudi za določen čas.

Strinjam se, da je treba vse te zadeve, ki so v tem zakonu, urediti, ampak za vsako skupino posebej, nikakor ne za vse tri v enem zakonu. Mislim, da je čas, da se ta trenutek ustavimo, glede na to, da temu zakonu res nasprotujejo vsi, ki so vključeni v ta zakon, da se ustavimo, rečemo, še enkrat se je treba uvesti za mizo, najti rešitve, ki bodo sprejemljive za vse, in potem gremo naprej. Ni dovolj, da rečemo, da bomo z amandmaji ta zakon popravili do te mere, da bodo vsi zadovoljni. To se ne bo zgodilo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Jasno je, da se mora v času krize vsaka družba vprašati, kje ima še kakšne dodatne resurse, in to počne tudi naša in jih išče, kjerkoli se le da. Jaz nisem prepričan, da je zakon, ki ga imamo danes v prvem branju, tista največja rezerva, ki jo naša družba ima, zato da bo bolj konkurenčna v primerjavi z ostalimi družbami in svetovnimi gospodarstvi. Je pa to tudi čas, ko se mora vsaka družba vprašati, ali ima svojo družbeno pogodbo pravilno napisano in so razmerja med generacijami takšna, da so pravična do vsake generacije.

Kaj naša družba ponuja generaciji, ki šele prihaja? Ponuja ji spremenjen visokošolski sistem, za katerega še ne vemo točno, ali bo rodil sadove ali ne. Ponuja jim perspektivo, da bodo morali za dokončanje študija najemati študijske kredite. Ne ponuja jim kake redne zaposlitve, saj glede na trenutno stanje gospodarstva to ni najbolj verjetno. Ponuja jim možnost, da se doživljenjsko zakreditirajo in vzamejo hipotekarni kredit, zato da bodo lahko nekje živeli. In ponuja jim pokojninsko shemo, ki je blazno neperspektivna za njih. Skratka, kup razlogov proti, proti čemurkoli. Naša naloga seveda je, da napišemo na novo to medgeneracijsko pogodbo, to družbeno pogodbo, in da stvari uredimo tako, da bo življenje za generacije, ki prihajajo, v tej državi vredno.

Sam nisem prepričan, da je predlagana zakonska sprememba tista, ki gre v to smer. Zdajšnja zakonska ureditev je vsaj študirajoči generaciji ponujala, in to trdim, neko varnost. Ponujala je neko finančno varnost, ki je dajala samozavest, neko relativno finančno samostojnost in je pomenila enega od, če ne korakov, pa bom rekel, stopnišče v odraslost. In če želimo zdaj to stopnišče ukiniti, bi bilo treba vsaj kake druge zasilne izhode pokazati. Jaz pa ne vidim, da bi bil na dnevnem redu tega parlamenta kak stanovanjski zakon, ki bi obdavčil peto, šesto, sedemnajsto nepremičnino, ki bi uredil oddajanje sob na črno. Ni še pokojninske reforme, ki bi omogočila mladi generaciji perspektivo, in podobno. In dokler tega ni, je seveda težko pričakovati, da se bo neka generacija pripravljena nečemu odreči, če za to ne bo dobila ničesar v zameno, še posebej, če gre za generacijo, od katere se pričakuje, da bo dala neko dodano vrednost temu gospodarstvu, da bo tista, ki bo naredila ta kvaliteten preboj med svetovnimi konkurenčnimi gospodarstvi. Figo bo to naredila, če se ne bodo ustvarili pogoji za to! Zakaj pa bi to naredila, če generacije pred njo tega niso, v čem je pa ona boljša, bolj primorana in bolj odgovorna za bodočnost te države, kot so bile pa generacije pred njo.

Zato so tudi določene zakonske spremembe, ki se predlagajo, milo rečeno, čudne. Strinjam se, da je na področju študentskega dela smiselno nezgodno zavarovanje, najbrž je tudi dobro, da so ljudje pokojninsko zavarovani vsaj deloma. Logično je, da mora biti delo omejeno, da se ne izrodi. Še najbolj važno je pa, da se uvede enotna evidenca vpisa in da delajo tisti, ki to smejo. To so spremembe, ki bi se jih dalo narediti brez tako radikalnih posegov, kot jih predvideva ta zakon. Ali je smiselna omejitev količine dela za večja, mala, srednja podjetja, še posebej pa za nevladne organizacije, je še posebej stvar premisleka; tudi s strani kolegice Črnakove je bilo to omenjeno.

Kar se tiče domnevnega argumenta, da je takšen način dela anomalija, je treba reči, da bi bila najbrž za OECD anomalija tudi enoletna porodniška, ki jo v naši državi imamo, pa zaradi tega nikomur ne pade na pamet, da bi skrajševal v smislu konkurenčnejšega gospodarstva to porodniško. Ta država se je pač odločila v svoji preteklosti določene koncesije določenim delom svojih državljanov podeliti, ker verjame, da je to dobro. Tudi koncesije od iger na srečo, recimo, plačujemo za invalidske organizacije. Tudi tukaj najbrž prihaja do nepravilnosti, nepravilne porabe in tako naprej, pa se v ta resurs zaenkrat ni odločila poseči, ne vem sicer, zakaj ne, čeprav ocenjujem, da gre za večji resurs, kot pa je ta, o katerem razpravljamo danes.

Sam obseg študentskega dela naj bi predstavljal približno 3 % trga dela in tendenca naj bi bila, da bi se to delo prelilo v redno zaposlitev. Redna zaposlitev je edina, s katero primerjamo to študentsko delo. Seveda je to možno, je pa nerealno, ker pri toliko oblikah dela, kolikor jih pri nas imamo, je treba pogledati, kako je študentsko delo in kako bo v bodoče malo delo konkurenčno z vsemi oblikami malega dela, predvsem pa z eno obliko dela, ki nam je najmanj ljuba. To je z delom na črno. In delo na črno je tisto, v katerega se, po mojih predvidevanjih, lahko večina tega študentskega dela preljuje, ker je večina tega dela v storitvenih dejavnostih, lažja fizična dela, nezahtevna dela. In tukaj ne gre za kakršnokoli konkurenčnost tistim, ki bi lahko bili redno zaposleni v tej dejavnosti, ker itak nihče noče biti, vsaj od slovenskih državljanov, zaposlen v tej dejavnosti. Tukaj se moramo vprašati, ali smo pripravljeni na priseljevanje, ali nam je jasno, da bodo delavci, predvsem iz revnejših držav Evropske unije, opravljali potem ta dela in da bo veliko tega dela odteklo skozi delo na črno, da bo spet malo več potnih nalogov. Predvsem se bodo, recimo, ustanavljali samostojni podjetniki, ker bo tak način opravljanja dela za marsikatero slovensko podjetje pomenil manjše administrativni strošek. Zdajšnja zakonska ureditev, ki je predlagana, predvideva en kup administrativnih stroškov, ki bodo podražili ta način dela. Seveda pa je tudi obdavčitev večja in na nek način krivična do generacije, ki bi morala

opravljati to malo delo pod takimi pogoji. Zakaj bi zdajšnji študentje in bodoči študentje plačevali za zdravstveno zavarovanje, če opravljajo tako delo, če pa njihovim staršem, ko so opravljali tako delo preko študentskega servisa, ni bilo treba dodatno plačevati zdravstvenega zavarovanja. Ali je ta generacija, ki bo sedaj delala, bolj boleha od ostalih? Ne, seveda ne. Katere generacije pa sedaj uporabljajo storitve tega zdravstvenega zavarovanja? Tiste, ki so včasih delale na študentske napotnice, ne da bi bilo to delo tako drago, kot bo delo sedaj. Nepravično. Ali je to medgeneracijska solidarnost? Figo, pa taka medgeneracijska solidarnost!

Seveda mi nismo prvi in edini, ki se takih sprememb lotevamo. Kot je bilo že omenjeno, to počnemo po nemških izkušnjah in dobro bi bilo pogledati, ali so te izkušnje res takšne, kot se nam vedno kažejo, da so. Jasno je tudi, da je to en del te zakonodaje, drugi del pa se tiče organiziranosti in porabe sredstev, ki iz te koncesijske dajatve izhajajo. Sam se težko strinjam z vsem, kar se danes počne v Študentski organizaciji Slovenije in njenih entitetah. Obenem pa seveda, ker sem tudi sam soustvarjal ta sistem na lokalnem nivoju pri študentskih klubih in marsikaterih organizacijah, ne morem reči, da je vse, kar se s tem denarjem financira, slabo. Še več. Verjamem, da je marsikatera stvar zelo dobra. Tudi izkušnje nevladnikov vam bodo povedale, da marsikatera mladinska organizacija dosti več denarja za svoje delovanje dobi s strani entitet Študentske organizacije Slovenije kot pa z Urada za mladino. In da si ne bi kdo slučajno mislil, da bo pa kakršnakoli drugačna delitev te koncesije s strani Urada za mladino ali koga drugega kaj manj transparentna. Študentska organizacija v Sloveniji nima nobenega problema s tem, da bi njeno poslovanje pregledovalo Računsko sodišče. Dajmo potem to narediti, saj gre za denar, ki ga država odstopa za namene, ki so določeni v zakonu o skupnosti študentov.

Teh problemov, teh anomalij, na katere večina od vas opozarja, ni treba reševati na ta način. Jaz sam zato v prvem branju tega zakona ne morem podpreti tudi zato, kar sem povedal že prej, ker se mi zdi, da je prej treba spisati še kakšna druga poglavja medgeneracijske pogodbe, preden se bo tudi to poglavje lahko zaključilo. Dvomim, da je od generacije, od katere se tako veliko pričakuje v bodoče, spodobno pričakovati, da se bo prva začela odrekati pravicam pri pisanju nove družbene pogodbe. Bo se, ko bo dobila občutek, da se jo jemlje za enakovredno. Kako se pa njeno delo vrednoti, se je pa dalo videti tudi ob sprejemanju insolvenčne zakonodaje. Jaz sem predlagal, da bi študentsko delo postalo tudi eno izmed prednostnih terjatev v postopku stečaja. Temu seveda ni bilo tako, ker pri nas vlada ultimat redne zaposlitve za nedoločen čas, ki pa je za generacijo, ki prihaja, znanstvena fantastika.

Dokler se ne bodo začele pisati realnejše zgodbe, tudi jaz te zgodbe, ki je zdaj pred nami, v prvem branju ne morem podpreti. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

K besedi se je javil gospod minister.
Izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Veliko vprašanj ste že odprli v tej razpravi, pa dovolite samo nekaj komentarjev in pojasnil nanje. Najprej kar zadeva primerjavo študentskega dela in malega dela. Zanimivo je, da mnogih današnja oblika študentskega dela ne skrbi. Pa je neomejeno tako za delodajalca kot posameznika, pa ga opravljajo študenti brez vsakih pravic, razen če dobijo plačilo. Večina ga dobi, nekateri tudi ne. In kot ugotavljate, je brez zadostnega nadzora. Edino nadzor se zdi vsem nekoliko problematičen, drugega pa nič. Malo delo, kot ga predlagamo, ki vključuje študentsko delo, pa na drugi strani postavlja omejitve študentom, ker so primarno študentje, in je njihova prva naloga, da študirajo in potem tudi kaj delajo, in postavlja omejitve delodajalcem, ker danes imamo tudi primere, ko posameznik – podjetnik ima registrirano podjetje in celotno dejavnost utemeljuje, da tako rečem, na izkoriščanju take oblike dela, ne da bi ponudil eno samo redno zaposlitev. In za zaposlovanje gre, ste nekateri rekli. In nam tudi gre za to, da se več zaposlitev, več delovnih mest ponudi. Skozi malo delo ponujamo pravice iz naslova vplačil za socialno varnost. Teh vplačil danes ni in k temu se bom na koncu te diskusije še vrnil. Če pa so vplačila, morajo biti tudi pravice. Danes ni ne enega ne drugega. Vemo pa, da se nam dogaja ravno skozi tako imenovane vse širše, bolj uporabljene oblike fleksibilnega dela, da nam vse več tega dela uhaja izven okvira rednih zaposlitev, kar pomeni, da tudi posamezniki imajo dohodke, ne prispevajo pa k skupnim potrebam. Zato imamo težave v pokojninski blagajni, imamo težave v zdravstveni blagajni, ki bodo še večje, če ne bomo spremenili te filozofije, da vsako delo šteje, da vsak, ki zasluži, mora prispevati tudi za skupne potrebe, pri katerih participira skozi javne storitve. Te filozofije danes nimamo in zato se ta razkorak med tistimi, ki so zmeraj bolj obremenjeni znotraj svojega delovnega razmerja, ki zmeraj težje prispevajo in tudi delajo svoja podjetja nekonkurenčna, na eni strani, in tistimi, ki pobegnejo iz tega sistema, povečuje. In tudi v neenakopravnem položaju imamo zato ene in druge, ki participirajo na delitvi dela v tej družbi.

Če trdim, da vsako delo šteje, je to treba jemati s tega stališča. Študentje uporabljajo zdravstvene storitve. Pravite, da zanje plačujejo starši. Toda, če oni zaslužijo s svojim delom. Kje je razlog, da ne bi tudi oni participirali pri pokrivanju teh storitev? Ni

nobenega tehtnega razloga za to. Če nekdo dela po pogodbi, zakaj ta zaslužek ne bi bil obremenjen tudi s temi prispevki za pokrivanje skupnih potreb? Pokojninska doba se zdi študentom nepomembna zadeva, ampak ko se danes pogovarjamo s socialnimi partnerji o tem, da bo treba podaljšati delovno aktivnost, zlasti s tistimi, ki imajo samo nekaj let do upokojitve, je pa vsako leto še kako pomembno. In se pogovarjamo o tem, ali bomo uspeli leto, dve podaljšati delovno aktivnost. In tisto leto ali dve je mogoče dobiti tudi tako, kot ga danes dobijo, ko v resnici opravljajo študentska dela.

S tega stališča je treba tudi celovito gledati to družbeno pogodbo, ki ste jo izpostavili. Jaz se zelo strinjam, da je najbrž v novih razmerah nova medgeneracijska družbena pogodba potrebna. Malo delo je tukaj samo majhen prispevek lahko v tej smeri. In mi v tej smeri delujemo. Drugi del prispeva socialna zakonodaja, ki jo tudi sprejemamo, pokojninska, sem jo že omenil, lahko nekaj prispeva k tej novi družbeni pogodbi in verjetno še katera, stanovanjska, se popolnoma strinjam. Če hočemo, da bomo res bolj ustrezno vrednotili oziroma dosegli bolj ustrezen položaj, bolj izenačen položaj posameznih generacij. Konec koncev bomo tudi pri razpravi o zakonu o delovnih razmerij prišli tudi do tega vprašanja na nekoliko drugačen način.

Drugo vprašanje, ki ste ga izpostavili, je vprašanje socialnega dialoga. Moram reči, da ta dialog teče na različnih ravneh, teče med delodajalci in delojemalci neposredno. Teče med Vlado in posameznimi socialnimi partnerji neposredno. Teče skozi ekonomsko-socialni svet, teče tudi skozi druge organe, tudi svet za študentska vprašanja. Njegove komisije so temu namenjene in z njimi smo tudi pri pripravljanju tega zakona sodelovali, kolikor so bili študentje pripravljeni sodelovati. Vabili smo jih več kot eno leto, da dajo predloge na besedilo zakona, žal teh konkretnih predlogov od njih do zadnjega nismo prejeli in je še čas za kakšno dopolnitev, za popravek, tako kot ste rekli. Nimamo nobenih težav, da jih upoštevamo, če bodo prišle. Res pa je, to pa je treba reči, da se pri nas socialni dialog razume tako, kot ga ne razumejo, vsaj to smo lahko preverili, v drugih evropskih državah s tradicijo socialnega dialoga, da je treba o vsaki stvari doseči popolno soglasje ali nič. Med nič in popolnim soglasjem je nekaj možnosti, ki jih drugje jemljejo za legitimne, normalne. In to možnost tudi mi jemljemo za legitimno in normalno.

Seveda je pa težko pričakovati, da bi dosegli konsenz in popolno soglasje o predlogu tega zakona, ko smo trčili ob monopol posrednikov študentskega dela ali ob znatne koristi predstavnikov študentov oziroma študentske organizacije. 30 milijonov evrov se obrača v teh dveh strukturah, kar ni majhna vsota. Težko je v tem primeru pričakovati, da bo soglasje popolno, konstruktivni dialog pa je mogoč. In mi smo za to, da ga vodimo, vsaj za

to, da pridemo do transparentne porabe teh sredstev, v katera imajo vpogled, ker gre za parafiskalna sredstva, v resnici tudi javne institucije, kot je Računsko sodišče, ki nima vpogleda ta trenutek v delitev teh sredstev.

Jasno je, da malo delo ne omogoča in ne obljublja, ne zagotavlja preživetja nobenemu. In v tem smislu ga nobeden ne ponuja in ne vzpostavlja. Je pa lahko dopolnilna dejavnost za tiste, ki ohranjajo svoj primarni status. Upokojenec bo ostal upokojenec, brezposelni brezposelni, študent študent, ob tem, ko bo to delo opravljal, vsak s svojim namenom. Saj ne gre samo za dodatna finančna sredstva ali za to, da bi si posameznik s tem izboljšal svoj materialni položaj. Tudi to, ampak to ni edini ali primarni namen.

Pri starejših ljudeh gre za možnost podaljševanja, čemur pravimo aktivnega staranja, ker natančno vemo, da tisti, ki so aktivni, dlje časa ohranjajo svoje psihofizične sposobnosti in tudi zmožnost, da skrbijo zase, da skrbijo za svoje potrebe in niso odvisni od drugih. Pri študentih gre za stik z delom, s trgov delo, da dobivajo delovne izkušnje, ki se jim bodo zdaj formalno priznale, do zdaj se jim niso. Nihče ni tega upošteval pri njihovi vlogi za zaposlitev. Zdaj bodo imeli to možnost, kot referenco bodo lahko predstavili te izkušnje delodajalcu, ki jih bo lahko tudi ustrezno ovrednotil. Pri brezposelnih gre za isti namen, da ostanejo, da imajo stik z delom, ker pri brezposelnih točno poznamo krivuljo njihovega psihološkega dožemanja lastnega položaja, ki se hitro, če nimajo stika z delovnim okoljem, s trgov delo, začne spuščati v smeri tako imenovane pasivizacije oziroma razočaranosti in tudi prenehanja iskanja zaposlitve. To je efekt, ki je zelo poznan iz vseh mogočih raziskav. In na tak način jim to omogočamo. Bodo pa brezposelni, če je to skrb, ostali brezposelni v svojem primarnem statusu. Ne izgubijo tega statusa, če bodo delali, če se bodo odločali za to, da vzamejo malo delo. V to jih ne bo nihče silil. Upoštevali pa bomo to njihovo aktivnost in jim tudi skozi to lahko preko zavoda pomagali dodatno k aktivizaciji, da lahko preide ta aktivnost v zaposlitev pri določenem delodajalcu. Pri brezposelnih gre seveda za to, da je vsaka aktivnost boljša kot pa pasivnost. To vemo iz izkušenj, to vemo iz vseh študij. Od njih se pričakuje, da so aktivni kot iskalci dela, po tistih, ki se vključujejo v usposabljanje, in tudi v določene delovne aktivnosti. Če so to delovne aktivnosti, potem naj bodo formalne, naj bodo legalne, ne pa delo na črno. Danes imamo veliko primerov pri brezposelnih, ko jim ustreza pasivna politika zaposlovanja v smislu prejemanja denarnega nadomestila in neko delo v sivi ekonomiji, ki je neprijavljeno, ki jim pa daje dodaten dohodek. Malo delo omogoča legalizacijo te aktivnosti tudi skozi zakon o urejanju trga dela, seveda omogočamo, da brezposelni legalno prejema dodatne vire iz

naslova delovne aktivnost ob denarnem nadomestilu. Malo delo je primeren inštitut za to.

To, na kar opozarjajo v tej nemški študiji, je seveda relevantno, ampak nemški sistem je drugačen od našega. Nemški sistem dopušča vsakemu, tudi zaposlenemu, da to delo opravlja, in ko to delo opravlja, nima več statusa brezposelne osebe. V tem je bistvena razlika. Zato je v tem njihovem sistemu lahko nekdo ujet v te aktivnosti, v našem se mu to ne more zgoditi oziroma je verjetnost, da bi se kaj takega zgodilo, dosti manjša.

Treba je poudariti, da malo delo ni edina oblika dela, ki ga lahko bodisi delodajalec bodisi posameznik izkorišča, zlasti delodajalci na to opozarjajo, tisti, ki so doslej pretežno izkoriščali študentsko delo kot podlago za svojo dejavnost. Od malega dela naprej pridemo do dela za določen čas. In to, kar lahko še dodatno storimo, je, da bomo spodbujali delodajalce k temu, da bodo tiste posameznike, ki jih skozi malo delo angažirajo, zaposlovali za določen čas. In tisti, ki imajo sezonska dela za dva meseca, tri mesece kontinuirano, imajo danes povsem legalno, normalno obliko dela, ki ga lahko ponudijo – to je delo za določen čas, redno delovno razmerje. Če nas to skrbi, bo ta zakon prispeval k temu, da bo mogoče več teh ponudb, ne pa v obliki dela, ki ne prispeva nikomur za njegovo socialno varnost.

Če se problematizira, da postavljamo tri različne skupine v isti zakon, moram reči, da je ta rešitev popolnoma normalna s tega stališča, da vzpostavljamo skozi malo delo enakopraven dostop do tega dela vsem posameznikom v tej državi, ki že imajo nekaj in ohranjajo nek drug primarni status. In tu se lahko srečujejo starejša generacija, srednja generacija, mlajša generacija, neka oblika medgeneracijskega srečevanja se tudi lahko dogaja tukaj. In če zahtevate poseben zakon za študente, študentsko delo, pa poseben za upokojeince, vas sprašujem, ali imamo za redno delovno razmerje tudi posebne zakone za posamezne skupine. Nimamo jih, ker to je popolnoma neobičajna rešitev. Mi izhajamo iz ureditev trga dela. Malo delo je začetek stika s trgom dela, zaposlitev za krajši delovni čas je druga, za polni delovni čas je tretja. In s tem se ta mavrica različnih možnosti, ki jih posameznik ima, tudi sklene.

Vprašanje, ali je urejeno štipendiranje. Je urejeno. In upam, da boste vsi poslanci jutri zvečer glasovali za zakon o upravičenosti do javnih sredstev, ki omogoča pridobitev več štipendij in višjih štipendij, državnih štipendij, za vse, ki nimajo možnosti pridobiti vire iz drugih naslovov, ki so v materialno slabšem položaju. Slabih 600 evrov na člana družine je kriterij za pridobitev državne štipendije. To je več, kot je minimalna plača. In če to niso na široko odprta vrata za vse, ki imajo slab materialni položaj, potem ne vem, o čem v tej državi govorimo.

Obdavčitev tega dela. Vsako delo šteje in če vsako delo šteje, bomo tudi prispevke

plačevali. Nižja je, kot je v primerljivi ureditvi v Nemčiji, če koga to skrbi. In delodajalci, s katerimi smo vodili dialog o tem zakonu in niso v bistvu nasprotovali temu zakonu v ničemer, razen v točki, da bi oni še več možnosti, ki jih zdaj nekako zamejujemo, ker je to kompromisna rešitev, niso imeli pripomb na to, da se plačujejo iz tega naslova prispevki, niso jih imeli, vsaj doslej ne, ki bi jih zapisali, ki bi jih jasno eksplicitno izrazili.

Posredovanje tega dela ne gre, tako kot je bilo rečeno, na zavodu za zaposlovanje. Razpis bo objavljen, posamezne inštitucije se bodo prijavile na ta razpis, podeljene bodo koncesije, podpisane bodo pogodbe. Mi računamo, da bodo izkušnje študentskih servisov lahko koristno izrabljene tudi v prihodnje za to isto dejavnost kot doslej, vendar na neprofitni osnovi. To je sprememba, ki mislim, da zasluži posebno pozornost, ker je posredovanje dela samo po sebi kot profitna dejavnost, zlasti pa na način, ko gre za to, da država posebej to regulira in gre tukaj za dostop do tako imenovanih parafiskalnih sredstev, v osnovi že problematično.

Omenjen je bil sklad. Tukaj ne gre za poseben sklad v smislu, kot poznamo javne sklade, recimo za štipendiranje ali kaj podobnega. Gre za posebno postavko, proračunsko postavko znotraj ministrstva, in to na zahtevo finančnega ministrstva, da bi skozi to inštitucijo lahko tok vseh teh koncesijskih sredstev nadzorovali bolje, kot je bilo to nadzorovano doslej. Gre za večjo preglednost poslovanja.

Še avtonomijo študentske organizacije bi omenil. Veliko je bilo o tem govora. Mi vseskozi zagovarjamo rešitev, po kateri se tudi skozi malo delo, skozi koncesijsko dajatev lahko ta avtonomija ohranja, ker vidimo pozitivno stran v avtonomnem delovanju študentov in študentske organizacije. Predlog, ki smo ga imeli na mizi s strani financ, je bil, da naj pozabimo na koncesijske dajatve, da naj preprosto malo delo, tako kot to naredijo v Nemčiji, obdavčimo z enotno stopnjo in to gre v proračun, potem pa bodo že študentje kandidirali za svoje dejavnosti na drugačne načine. Mi smo se pogajali za to, da ostane rešitev, kot je zdaj, približno enaka, samo da naredimo pregled in porabo teh sredstev bolj namensko in tudi bolj pregledno. In nimamo nič težav, ponujali smo to Študentski organizaciji, še vedno ji ponujamo, da se vključi v mehanizem delitve teh sredstev, ki bodo šla preko razpisov. Vidimo jo kot konstruktivnega partnerja pri tej rešitvi. Žal ni bilo konstruktivnega odziva na to pobudo.

Toliko za enkrat, hvala lepa.

PODPREDESNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Rožej, imate proceduralni predlog? Gospod Rožej, nisem opazil, da bi bili citirani, da bi vas minister imenoval, je pa minister res odgovarjal na vprašanja, ki ste jih odpirali poslanci o istih temah, in to je

pravzaprav značilnost korektne razprave Tako boste morali počakati na čas, ko bo delitev časa na koncu, in se boste lahko prijavi za razpravo.

Besedo ima gospa Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister, državna sekretarka in sodelavke z ministrstva, poslanke in poslanci!

Ne bom podlegla skušnjavi, da bi razlagala svoje neposredne in posredne izkušnje s študentskim delom, pač pa želim razpravljati o zakonu o malem delu, spodbujena tudi z nekaterimi razpravami danes dopoldan, pa tudi z vsem tistim, kar se je ob tem zakonu dogajalo. Najprej naj povem, da v celoti podpiram koncept zakona o malem delu, ker vidim, da se s tem zakonom ureja področje dela, ki ni uvrščeno v delo v delovnem razmerju, bodisi v delovnem razmerju za polni delovni čas ali za krajši delovni čas. Tudi nadurno delo, ki ga OECD kot obliko dela omenja, je vezano na obstoj delovnega razmerja, zunaj tega konteksta pa obstajajo občasne oblike dela, ki so marsikomu v tej državi omogočale kot siva ekonomija izboljšanje statusnega položaja ali finančnega položaja družine. Zato se mi zdi zakon poskus urediti ravno to področje, si pa ne umišljam, da bo delo na črno s tem zakonom popolnoma prenehalo. Verjetno je vedno tistih, ki najdejo poti za obvoje, več, kot tistih, ki lahko predvidijo, kakšni obvoji bi lahko nastajali. Jaz na koncept tega zakona pristajam, zato bom zakon v prvi obravnavi tudi podprla.

Rada pa bi odgovorila še na dva pomisleka, ki sta bila izrečena tudi v razpravi, in je bila citirana Ustava, in sicer 49. in 66. člen. Jaz pa vidim ta zakon ravno kot uresničevanje teh dveh členov. 49. člen Ustave govori samo o svobodi dela, ni več tistega določila, da ima vsak pravico do dela, ampak govori o svobodi dela. In vidite, če o eni od kritiziranih rešitev v zakonu razmišljam, če razmišljam s stališča brezposelnih oseb, ki so evidentirane na zavodu za zaposlovanje in prejemale nadomestilo za čas brezposelnosti, njim je omogočeno svobodno odločanje o tem, ali bodo delali v okviru malega dela in kaj bodo delali, ker tam ni nobenih zagotovil, kako mora ponujeno delo ustrezati stopnji izobrazbe in še čemu drugemu, torej se bodo svobodno odločali za to delo, in jaz vidim ta zakon kot uresničevanje tega člana.

Če pa govorim o 66. členu, ki govori o varstvu dela, je ta člen zelo jasan, "država ustvarja možnosti za zaposlovanje in za delo ter zagotavlja njuno zakonsko varstvo". In ravno v tem zakonu vidim poskus ureditve zakonskega varstva zaposlitve za krajši delovni čas. In v tem kontekstu vidim tudi tisto, da vsako delo šteje. In razumem, če se mi delo upošteva, potem moram poleg te ugodnosti, da se mi delo upošteva, pristati tudi na to, da moram iz tega dela neko obveznosti tudi poravnati. In sem pri tistem, čemur se reče prispevek iz plačila za

malo delo. To sta tisti dve stvari, ki sta se mi zdeli potrebni, da ju omenim čisto na začetku.

Bi pa imela še nekaj pripomb na to, kar poslušam. Ne morem mimo tega, da smo leta in leta razpravljali, kako je zlasti študentsko delo polje številnih zlorab, tako delodajalcev kot tistih, ki preko študentskih napotnic delajo. In če je zdaj v tem zakonu odprta neka možnost ureditve večjega nadzora nad malim delom, jo podpiram; še vedno ne trdim, da je idealna, ker sem že prej povedala, kako na zadeve gledam. Vendar se mi zdi to z nekimi drugimi vidiki tudi pomembno. Vodenje registra o malem delu se mi zdi pomembno tudi zaradi tega, ker če bodo študentje uveljavljali pravico, da se jim neko malo delo šteje tudi kot izkušnja za nadaljnjo zaposlitev, potem se mora uradno vedeti, kaj je ta človek delal, ali je bil nočni čuvaj, ali je bil prenašalec pohištva ali pa je delal neko tako delo, ki pomeni usposabljanje za kasnejšo zaposlitev. Tu se mi zdi, da je korist večja od tistega, kar bo terjala ureditev te kontrole, da tako rečem, ali registra.

Podpiram tudi to, da se bodo sredstva iz koncesijske dajatve za delo drugače prerazporejala. Meni se zdi naravnost v skladu z zahtevami tudi Študentske organizacije, da se poveča število štipendij. In če se zdajšnja dajatev, ki znaša 3 %, in gre v sklad za razvoj kadrov in štipendije, zviša na 5 %, je to stvar, ki jo lahko samo podprem. Zdi sem mi dobro, da se zmanjša, razumem pa tiste, ki bodo morali delo posredovati in se bodo morali sprijazniti z nižjimi stroški organizacije. Tudi postavka "projekti, namenjeni študentom in upokojujencem, ter financiranje ukrepov aktivne politike zaposlovanja," ki do zdaj ni bila upoštevana, po novem pa bo, s 4 %, kar je 13 milijonov evrov, se mi zdi nadvse dobrodošla. Glede na to, da sem pač privrženka literature, se mi zdi dobro, da se bo, recimo, mariborska Litera ali pa ljubljanska Beletrina lahko prijavljala na razpise za dodeljevanje sredstev za svojo dejavnost; mimogrede, Litera je tako izdala knjigo, ki je letošnjega kresnika dobila.

Še bi lahko govorila, kaj mi je v tem blizu. Sicer razumem, da nekaterim, ki ne soglašajo s tem zakonom, ni do tega, da bi natančno prebrali predlog zakona. Težko pa sprejemam dejstvo, da v Državnem zboru kot zakonodajalci ne spremljamo zakonodajnega postopka in da problematiziramo štipendije, ko smo vendar v ponedeljek razpravljali o zakonu o prejemkih iz javnih sredstev in smo določali upravičence in višino za štipendije, za kar je treba dohodke tudi zagotoviti. In obžalujem, da je to še ena od poti zamegljevanja dejanskega stanja stvari. Ne trdim, da so vse stvari v tem zakonu take, da ne bi mogle biti boljše.

Razumem upravičeno skrb sindikatov, da bo malo delo dampniške zaposlitve povečevalo, ampak če se že sklicujemo na nemški model, "Minijob" se menda tam imenuje, malega dela, potem je treba upoštevati, da Nemci nimajo ne določenega kroga

upravičencev, ne limitiranega ali postavljenega časovnega gabarita za malo delo. To se pravi, da neke izboljšave v našem zakonu so, zato jaz mislim, da bi morali energijo usmeriti predvsem v to, da najdemo še tiste stvari, kjer bi zavarovali ljudi pred prekarnimi zaposlitvami. Tukaj sem zlasti s prekarniki zelo solidarna, ko so opozarjali na to, ker opozarjajo na manjšo socialno varnost, na manjšo varnost zaposlitev, na izkoriščevalske zaposlitve. Zato se mi pa zdi z naše strani nedopustno, kar se je dogajalo na seji Odbora za notranjo politiko, kjer so bili ti, ki so po moje z razlogom demonstrirali in vedeli, zakaj demonstrirajo, ker so jim stvari jasne in ker opozarjajo na zlorabe s strani delodajalcev, da so tem hoteli nekateri pripisati odgovornost za vandalizem, ki se je na študentskih in dijaških demonstracijah zgodil. Jaz mislim, da je naloga ministrstva, da daje zakonske osnove za varstvo vseh.

Sedaj še kaj malega o socialnem dialogu. V našo poslansko skupino so prišli predstavniki študentskih organizacij, še preden so se skregali med seboj in še preden so bile demonstracije. Ampak njihovo stališče je bilo trdo. Oni so rekli, "mi zakonu o malem delu nasprotujemo, ne bomo pisali pripomb, za nas je zakon nesprejemljiv, mi hočemo imeti poseben zakon o študentskem delu". Tukaj je dialog onemogočen, če se ena stran zapre za dialog. Potem smo se sešli s štirimi ali petimi predstavniki sindikatov. Jaz ne morem reči, da so prevevali od navdušenja nad tem zakonom, ampak temu zakonu niso nasprotovali, zakonu o malem delu niso nasprotovali, jaz pa vem, da Svobodni sindikati pa zakonu o malem delu nasprotujejo, torej tudi med sindikati ni enotnega stališča.

Sedaj samo še beseda o upokojevcih. Jaz uvrstitev upokojevcem v nabor upravičencev za malo delo zelo podpiram. Zakaj? Ker je nemška izkušnja takšna, da je število zaposlitev v okviru malega dela za visoko usposobljene storitve in dela v porastu. Meni se zdi škoda neizkoristiti nakopičeno znanje in izkušnje upokojevcem, ki še lahko delajo in ki želijo delati in ki so do sedaj pač bili potisnjeni v to situacijo, da delajo na etični pogon in za svoje delo ne dobijo nobenega plačila ali pa lahko to delajo v okviru čisto regularne oblike dela brez slabe vesti, da delajo na črno.

Še enkrat, jaz bom zakon podprla. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Kumer.

DUŠAN KUMER: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani minister, državna sekretarka s sodelavkami, spoštovane kolegice in kolegi!

Za začetek bi rekel, da pozdravljam evolucijo in to predvsem v pozitivni smeri. Če se spomnimo, dve, tri leta nazaj smo bili tik pred tem, da bi študentske servise in študentska dela

ukinili, tako smo bili nastrojani, ker smo rekli, da študentje in študentke so zato, da študirajo, ne pa, da ob tem delajo. Tako ta evolucijski pozitivni naboj podpiram v zadnjem letu.

Ob dosedanji razpravi bi dal dve opazki, in to taki na hitro. Zakaj bi brezposelni in upokojevcem preko svojih vnukov ali pa svojih otrok šli na študentski servis in prejeli napotnico, da bi lahko ob tem, ko rabijo nek denar, še kaj zaslužili.

Zato seveda ta predlog zakona, ki na nek konsistenten način legalizira tisto, kar se zdaj dogaja na nelegalen način, s tega vidika seveda pozdravljam, in nekako združuje v enem zakonu vse oblike tega dodatnega dela in zaslužka. Tako kot sem prej rekel, v zadnjih letih je bilo tudi v tej dvorani izrečenih veliko kritičnih besed, pripomb, mnenj in tudi sodb o študentskem delu. Da s študentskim delom nekaj ni v redu, je ne nazadnje večkrat, danes je bilo omenjeno, ugotavljalo tudi Računsko sodišče, ko je pri nekaterih pravnih osebah, precej državnih institucijah in nekaterih podjetjih, ki opravljajo z javnimi sredstvi, ugotavljalo, da se uporabljajo fiktivne napotnice, da so izračuni na posameznih napotnicah pokazali, da nekateri študentje delajo tudi 18, 20, 22 ur na dan in tako dalje. Torej predmet kritike so bili predvsem študentski servisi, ki se zadnja leta vse bolj spreminjajo, in to si moramo priznati, iz posrednikov študentskega dela tudi in predvsem v subjekte krepitve svoje kapitalne moči na račun dela študentov in vseh tistih drugih, ki so uporabljali ali pa zlorabljali študentske napotnice. Posledica takega pristopa in načina dela posrednikov dela, se pravi teh študentskih servisov, je bilo ravnanje tudi vseh tistih, ki so bili upravičeni in deležniki do sredstev iz teh koncesij. Ne nazadnje v zadnjem mesecu dni imamo priložnost brati, kako so nekateri deležniki študentske organizacije ta denar, ki so ga študentje s trdim in krutim delom zaslužili, uporabljali za stvari, ki nimajo nobene zveze s študentskim standardom. In vse to se je in se še vedno počne pod tezo, da le na ta način, s ponujanjem študentskega dela se omogoča večjemu delu študentske populacije, da lahko študira. Moram povedati, da se s to tezo delno strinjam in bom povedal zakaj.

Študentske delo opravljata v bistvu dve večji skupini študentov in študentk. Prva je tista, ki zares ta zasluženi denar rabi, da si lahko dela socialni korektiv in da lahko študira. Vendar pa imamo tudi tisto drugo skupino, ki ni tako majhna, ki to študentsko delo ali ta dodaten zaslužek porabi za tako imenovani, bom rekel pod narekovaji, študentski nadstandard, ki ne nazadnje ima svoje vizualne oblike tudi zunaj. Torej obe skupini namenita del študijskega časa za delo in zaslužek in s tem si podaljšata čas študija, vendar interesi teh dveh skupin so popolnoma različni.

Zato je prav, da se na tem področju storijo nekatere spremembe. Predlog zakona o malem delu v tem prvem branju, ki ga imamo

danes pred seboj, je neka oblika, ki omogoča, da se te spremembe storijo. Predvsem zato, da se pretrga popkovina, ko se posredovanje študentskega dela in ne nazadnje tudi garanja, bom uporabil to težko besedo študentov, ob študiju zlorablja in izkorišča za pridobitveno dejavnost posameznih skupin in ne nazadnje, kar sem prej že omenil, da se ustvarjajo neki predpogoji tudi za neke tajkunciče, ki znotraj te študentske organizacije te stvari zlorablajo za svoje čisto osebne ozke interese.

Zato podpiram predlog zakona v prvi obravnavi s pričakovanjem, da bo v naslednjih obravnavah zakon še bolj jasno in ne nazadnje, pod narekovaji, trdo opredelil, res onemogočil posrednikom, ki bodo na javnih razpisih dobivali koncesije, v zakonu piše za pet let, in potem vsakih pet let obnavljali, zares preprečil to pridobitveno dejavnost, da bodo zares imeli stroške, ki jih bodo dobili iz te koncesnine, samo zato, da bodo lahko delovali, da bo centralna evidenca zares preprečila zlorabe fiktivnega opravljanja, zdaj pa ne samo študentskega dela, ampak vseh oblik malega dela, in ne nazadnje, da bo sama logistika, ker po mojem je treba dati največji poudarek logistiki in pa kontroli napotnic, da bo preprečevala doseganje zlorabe, ki so se dogajale v zvezi z delovanjem teh študentskih servisov. Na drugi strani, mislim, da je skrajni čas, da ima, kot je danes že večkrat bilo rečeno, vsako delo tudi neke pozitivne rezultate za prihodnost, po mojem ne more biti boljše rešitve, kot je, predvsem za študente, zdaj pa govorim za študente, da imajo plačano pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje, da se jim šteje v delovno dobo, da če se je že podaljšal čas študija s petih, šestih na sedem let, in so ob tem morali opravljati to dodatno delo, da se jim to ne nazadnje tudi pozna. Ob prvi zaposlitvi so delovne izkušnje še kako pomembne.

Opozoril bom, zakaj bi nekdanji minister za javno upravo izbrancem dajal študentsko delo, kot zaposlitev z delovnimi izkušnjami po posebnem zakonu in interpretaciji, zakaj teh delovnih izkušenj vsi tisti, ki delajo prek študentskih servisov, to boniteto lahko kasneje koristijo in uporabljajo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Spoštovani minister s sodelavci, še prej pa gospod podpredsednik, kolegice in kolegi, lep pozdrav!

Ne bom navajal vsega, kar je bilo že povedano, kaj prinaša zakon, to si lahko preberemo v obrazložitvi in izvajanju gospoda ministra. Izpostavil bi pa nekaj odprtih dilem. To pa ne pomeni, da osnovnega koncepta in usmeritve zakona ne podpiram. Menim tudi, da je ustrezno, da so različne kategorije: upokojenci, študentje, delavci, vključeni v enotni zakon in ne v različne. Ne samo zato, ker ne gre za toliko različne situacije, te so specifične,

ampak ker izhajamo s področja, to so občasna, začasna dela, ne pa iz statusa oseb, ki so. Te se lahko v istem zakonu uredijo s specifičnimi poglavji. S takim pristopom imamo bolj kompleksno zajeto področje delovnih razmerij in trga dela.

Osnovni koncept zakona uvaja nekaj zelo pomembnih zadev. Poleg tega da vključuje kategorijo upokojencev, študentov in nezaposlenih, predvsem uvaja to, kar je že minister večkrat poudaril, princip, da vsako delo šteje. Izredno pomembna zadeva, ki do sedaj v sedanjih ureditvah ni bila urejena. Vsako delo šteje, pomeni tudi to, da vsak prispeva k skupnemu sektorju, to se pravi javnemu sektorju, s prispevki in dajatvami, ne pa, da so samo tisti, ki so bili vključeni v redna delovna razmerja, plačevali praktično vse, pokrivali tudi druge oblike dela, za katere se je plačevalo malo ali nič. Torej vsako delo šteje. S tem bomo tudi posledično dosegli, da se bodo prispevki iz delovnih razmerij povečali in po drugi strani razbremenili davčne obveznosti delo, za katerega vemo, da je v Sloveniji prekomerno obremenjeno. Delo je predrago. Pa ne zaradi plač, plače so prenizke, glede na življenjske razmere v Sloveniji. Bruto plača pa je previsoka. Tudi zato, ker če rečemo po znanem balkanskem izreku, "gajžlaj konja, ki vleče", torej tisti, ki so bili evidentirani, vidni, tisti so plačevali, tem se je dajalo še dodatne obveznosti, dodatne davke, tisti, ki pa niso vidni, se pa z njimi nismo ukvarjali, ker jih je bilo težko evidentirati.

Socialni dialog. Dialog je bil, kakšen je bil, vsak ga ocenjuje po svoje. Sindikati pravijo, da ni bil dober, da je neustrezen. Mislim, da so komunikacije tekle, je pa res, da se morda nismo poslušali oziroma nismo poslušali eden drugega, vseh argumentov. Neko opozorilo sindikatu bi tudi sam sprejel v tej smeri, pravzaprav bojazen, ki jo kaže ta večkrat omenjena nemška raziskava, da je relativno malo delavcev, ki opravljajo malo delo, kasneje vključenih v redno delovno razmerje, posebno za določen ali nedoločen čas. To je resen pomislek, posebno pa tudi kar se nanaša na nezaposlene osebe. Ne bi ponavljal vsega tega, ker je bilo že povedano in je znano iz literature, da je dobro tudi za nezaposlenega, da je na nek način aktiven pri iskanju službe, da je vključen v aktivne programe ali aktivne politike zaposlovanja, ampak da bi se tudi v določenem, manjšem, obsegu vključeval v delovno razmerje. Pa ne gre samo zaradi dodatnega zaslužka, za vse tisto, kar vemo, da je koristno. Najslabše je, kot vemo, da delavec ostane doma in čaka in premišlja o svoji usodi. Iz depresije se težko izvleče. Tu pa bo zelo odvisno, kje bo ta delavec delal. Če bo delal pri samostojnem podjetniku, so tu možne večje zlorabe, pa ne bi zdaj moraliziral, čisto preprosto zato, samostojni podjetnik, espejevec, ima bistveno lažjo pot, da pridobi gotovino, razpolaga z gotovino, d.o.o. ne more dvigniti gotovine brez utemeljenega razloga, vedno mora biti pokrite. Tu se bo lahko

to delo iz ene ure raztegnilo tudi na 5 ur, vemo pa, država še pod takšnimi pogoji nima možnosti nadzirati vsakega delodajalca. Na napotnici bo pisalo eno, v praksi pa se bo dogajalo drugo. Pri deooidih je izplačevanje z gotovino nekoliko oteženo, pa še vedno se bo lahko tudi tu zlorabljal. Morda bi razmišljali o tem vključevanju nezaposlenih v bolj omejenem smislu glede narave delodajalca. Ne bojim se za večje zlorabe, če gre za delo v javnem sektorju, tam kjer pravzaprav niso motivirani, da bi s tem delom služili, v javnih podjetjih, v javnih ustanovah. In še nekaj, kar je obratna pozicija, delo v nevladnem sektorju, to, na kar je gospa Andreja Črnak Meglič že opozorila, tu pa je, kot rečeno, dejansko obratna situacija. Društva, redko katero ima zagotovljene vire, lahko planira svoje dohodek. Zaposlitve za redno delovno razmerje, nedoločeni čas skoraj ni. Je povsem razumljivo zaradi njihovega statusa. Če bi pa tu le bili bolj odprti, da bi omogočali večjo dostopnost tudi do malega dela, bi zaradi fleksibilnosti njihove dejavnosti in nejasnih financ in planiranja to delo odprli. Z zdajšnjimi omejitvami pa jim v bistvu zapiramo to možnost, ker ne ustrezajo kriterijem za zaposlitev. Tako, da bi to bila ena odprtih dilem, ki sem jih omenil.

In morda, kot sem si tu malo pripravil, čisto konceptualna zadeva, ki sem jo hotel pravzaprav že leta in leta izpostaviti in tudi predlagati. Govorimo o več rangih dela – malo delo, delo za določen čas in potem tisto, bi rekel, tradicionalno delo, redno zaposlitev s polnim delovnim časom za nedoločen čas. Vemo, da se po vseh analizah ta zadnja kategorija, ki je postala najvišja varnost delavca, znižuje. Morda bi pristopili, samo seveda sedaj v tem kontekstu ni čas v tem zakonu, ampak mogoče na nekem drugem področju davčne politike, da bi tudi z davčno zakonodajo stimulirali prehod v te najbolj varne in trajnejše oblike dela, s tem, da bi ta občasna, začasna dela pravzaprav tudi najbolj obdavčili, ne samo, da jih obdavčimo, ampak občasno, začasno delo bi imelo najvišjo davčno stopnjo, delo za določen čas nekoliko nižjo in ta rang zaposlitev za trajno delo, nedoločen čas pa bi bil najmanj obdavčen. S tem bi tudi z davki nekako stimulirali delodajalce, da bi se posluževali teh občasnih del res samo občasno, da bi pravzaprav bila tudi ekonomska računica, da se delodajalcu plača najemati in veržiti delo s temi delavci, ki delajo občasno in začasno, da bi bilo to delo pravzaprav za delodajalca najdražje.

Študentko delo, ki je bilo že večkrat omenjeno. Sindikati in študentske organizacije so se kar nekoliko zblížali ob teh demonstracijah. Oboji so kritični do zakona o malem delu pa vendar Sindikati vedo, da je vsaj v določenem obsegu ta pretiran obseg študentskega dela posegal na trg dela. Da je bil obseg tega dela nesorazmeren, prekomeren, kot mi je znano nismo samo v evropskem vrhu, ampak celo v svetovnem vrhu glede na obseg dela študentske dela. In nobeden nas ne bo

prepričal, da to ni v določeni meri vplivalo. Jaz sem celo bral neke številke, izračune, koliko delovnih mest pokrivajo študentje, ker so bile te številke zelo različne, jih ne bom navajal, ker ne vem, katera je prava. Da se tudi izračunati, odvisno, kakšno izhodišče imamo, ali je to povprečna plača ali minimalna plača, koliko delovnih mest pokriva študentsko delo. Bistveno preveč. Tudi ta shema, raziskava, koliko ur gre za študij, koliko za delo, obštudijske dejavnosti kaže, da so tukaj nesorazmerja. Še drugo nesorazmerje, po eni strani smo rekorderji tudi po številu let, ko študentje delajo, mislim, da smo kar na vrhu, torej, po eni strani največji obseg študentskega dela in pa število let za študij. Nekdo bo rekel, to ni povezano. Verjetno ni premosorazmerno, čisto statistično zdaj bomo obseg študentskega dela za 10 % znižali pa bo, zato 10 % krajši povprečni čas študija. To sigurno ni premosorazmerno, sorazmerje pa je. To me ne bo nobeden prepričal, da te stvari niso povezane. Seveda so povezane in te anomalije je treba odpraviti. Študije so opravljale, ampak jaz po navadi navajam en tak slikovit primer iz resničnega življenja. Tukaj blizu mene, kjer stanujem, v trgovini s tekstilno branžo je zaposlenih 10 študentov, 2 redno zaposlena, poslovodja in namestnica, to se pravi, razmerje 2:10. Na vitrini oglas "Iščemo delavca za delo v trgovini – študenta", še klicaj in napotnica. Se oglasi mlad fant. Pravi poslovodji : "Nimam napotnice, imam pa spričevalo o končani trgovski šoli." Kaj se zgodi? Klasičen primer. Zavrnen. On je bil trgovec, verjetno morda edini s trgovsko šolo v tem obratu, pa ni dobil zaposlitve. To se pravi, verjetno se vsi strinjamo, študentsko delo bo treba omejiti. Strinjamo se tudi o tem, splošno je bilo, mogoče se s tem strinjajo tudi sindikati, da bi morali vzpostaviti posredovanje na neprofitni osnovi. Pa smo pri štrajku. Eden od motivov – eni tako razlagajo, drugi pravijo, da je bil to štrajk zaradi socialne ogroženosti ljudi, ne vem, sam imam mešane občutke, bilo je eno in drugo. Pa bi ponazoril spet s primerom: med kockami so bile tudi polne platenke in tudi nekaj sendvičev. Tako da je bilo tako in drugače. Tudi sms-ji, ki so prihajali iz študentskih servisov, kažejo, da je bila to tista ost, na katero so najbolj reagirali ob zakonu o malem delu. Provizije in zaslužkarstvo se bo verjetno v večji meri omejilo in verjamem, da bodo lobisti, ker je ta "poklic" zelo moderen, še veliko delali, da bodo minirali ta zakon, predvsem zaradi tega, ker provizije ne bodo več predstavljale področja zaslužkarstva.

Toliko, ker me že gledajo kolegi, da sem ves čas porabil. / oglašanje v ozadju/ Se pa s tem ukvarjam toliko let, župani se ukvarjate z drugimi področji. Tudi moji kolegi včasih porabijo pol ure, pa mi ne zamerite, boste še imeli čas povedati.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.
Gospod Zanoškar. Ga ni.

Gospod Gorenak, izvolite, imate besedo.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Zanimivo je poslušati nasprotno klop, vendar to ni tema, tema je malo delo. Jaz na splošno, gospod minister, ne govorim o temah, s katerimi vi prihajate v Državni zbor, ker nekako ne čutim, da bi bilo to področje meni ravno najbolj blizu. Tokrat temu ni tako, iz temeljnega razloga, ker nekako obravnavate malo delo, področje študentov, ki pa je tudi meni blizu. Tako bom rekel, rešitve, ki jih v zakonu predlagate, vsaj kar se tiče malega dela in študentov, imajo mojo načelno podporo. Absolutno imajo načelno podporo, ker, veste, ko prideš v predavalnico, pogledaš spisek prijavljenih in vidiš, da je na tem spisku 40 študentov, da na predavanja hodi okoli 15, 20 študentov in da je končni izplen, da teh 15, 20 tudi naredi izpit v prvem ali drugem roku. In ko se pozanimaš, kje pa pravzaprav so ostali, kdaj bodo ostali prišli, ugotoviš zelo jasen odgovor študentov: "Ja, saj oni so pa zaradi statusa." Torej, če so oni zaradi statusa, potem je v tej državi nekaj narobe. V tej državi je treba študirati. Naj študirajo, naj imajo možnost s štipendijami študirati vsi in naj fakultete tudi končajo v nekem normalnem času. Poudarjam, v nekem normalnem času, poudaril sem tudi, ob ustrezni štipendijski politiki.

60 ur tedensko, zavarovanje, 14 ur tedensko ponujate zavarovanje, ki ga danes ni. 6 tisoč evrov, če to delite z 12, je 500 evrov. Za to, gospodje študenti, je treba živeti, pa tudi študirati. 18 ur na fakulteti, delavci so 40 ur na delovnih mestih, če rečemo, da je osnovno delo študenta študiranje. Torej, moja podpora gre v tej smeri in bi bilo narobe, če bi karkoli drugače rekel, ker tudi doma imam nekoga, ki je hud kritik na tem področju, in sva se veliko o tem pogovarjala, pa je dal skozi celoten študijski proces in tudi zelo jasno povedal, da je ta smer prava. In mislim, da ima prav, je prava.

Pa vendar je treba reči nekaj. Srečujemo se tudi z nekaterimi drugimi zadevami. K meni prihajajo študenti, ko januarja napišejo diplomu, pa rečem: "Ja, zdaj bova šla februarja na zagovor." Pa reče: "Ne, ne, dajva počakati do septembra, saj bom status izgubil." Ja, glejte, nekoč je bilo to drugače. Nekoč, če si v takem primeru diplomiral januarja ali februarja, si dobil še šest štipendij, tisto, kar je sodilo. Tudi o takih stvareh bi kazalo razmisliti, ker danes to, da mu na dan diplomiranja ukinemo štipendijo, v trenutku je brez štipendije, po moje ni prav. Saj ga stimuliramo, da je do 30. 9. študent. Torej, bi kazalo te zadeve tudi nekako premisliti in videti, koliko je ura.

Tisto, kar me ob vsem tem vendarle nekoliko bega, so ta druga določila, ki se nanašajo na upokojene in tako naprej. Nimam najbolj izdelanega mnenja. Sam bom precej prisluhnil nadaljnjim obravnavam tega zakona, ker se mi tudi tam postavlja vprašanje, ali je

prav, da na nek način upokojene lahko delajo, hkrati imamo pa nezaposlene ljudi, ki vem, da se tudi lahko poslužujejo malega dela. Ampak vendarle, kar se tiče zaposlenih imam občutek, da lovite nek izhod v sili – zaradi togega trga dela prihajamo s to rešitvijo. Verjetno bi kazalo o togosti določil na področju trga dela bolj razmišljati. Skratka, tu nimam neke čisto prave smeri za naprej.

Socialni dialog. Prej je kolega Hrovat omenil socialni dialog s študenti, z delavci in tako dalje in sem slišal tam iz nasprotne klopi: "Ma, daj no, ta del me pa moti, socialni dialog!" Gospe in gospodje, ko smo se mi s sindikati in še kom drugim, s študenti in tako dalje, pogovarjali o kakšnem dvigu plač, višini regresa, pa je šlo v plus, v nekaj letih za več odstotkov, pa sindikati niso bili zadovoljni z nekim povišanjem, če želite. Oprostite, jaz sem zelo jasno slišal z vaše strani: "Ne, zakona ne bomo podprli, ker ga niste uskladili s socialnimi partnerji!" Na volitve ste šli tudi zelo tako, da ste rekli, da je Slovenija mogoče voditi bolje, zlasti na podlagi dialoga s socialnimi partnerji. Sedaj ga pa pokažite! Saj ga znate bolje, kot ga zna desnica, baje pa ne. Malo prej sem govorili s sindikalisti, ki jih prometni minister sploh sprejeti noče, jih pošlje na Vlado, ta na gospodarsko ministrstvo, pa je vprašanje tam 3 do 5 tisoč delovnih mest. Nočejo jih sprejeti. A to je pa dialog? Ta dialog me pa moti, čeprav moramo biti tudi na tem področju objektivni. Jaz se dobro zavedam, da tega dialoga ne bo mogoče vedno in povsod vzpostaviti za vsako ceno. Na neki točki se bo treba ustaviti in bo treba odločiti tako na Vladi kot v parlamentu, ampak ne bitim ko ste v opoziciji, tako sarkastičen okoli tega socialnega dialoga, tako kot ste bili v prejšnjem mandatu. Zdaj lahko vidite, da ga vedno ni mogoče izpeljati. In se ga verjetno res ne bo dalo vedno izpeljati. Vemo pa, da drvimo samo navzdol.

Da zaključim. Gospod minister, vsekakor v tistem delu, kjer govorite o malem delu povezanem s študenti, imate absolutno mojo podporo. To je tudi v odgovor tistim, ki so mi na seji Odbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje ob obravnavi študentskih demonstracij pred parlamentom očitali nekako zlizanje s študentsko organizacijo. Ne, jaz izjemno ločim njihove vsebinske zahteve do vas, kjer podpiram vas, in ne študentsko organizacijo, in med tistim, kaj se je dogajalo pred parlamentom, kjer pa študentska organizacija ne more nositi osnovne krivde za dogodke, ampak kakšna anarhistična skupina. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Rihter.

MAG. ANDREJA RIHTER: Hvala lepa za besedo, podpredsednik.

Ne bom razpravljala ali odgovarjala kolegu o dialogu in tako naprej, in se bom raje lotila tistega, za kar smo nenazadnje tukaj danes, ko razpravljamo o zakonu o malem delu. Naj takoj na začetku povem, da tako kot nekaj mojih predhodnikov, zakon v prvem branju v večini nenazadnje podpiram zaradi izhodišč in zaradi ciljev. Gre za zakon, ki urejuje delo, plačano in začasno, nenazadnje za vse generacije ali za vse tiste, ki se pač v to delo želijo vključiti. In seveda zakon lepo in zelo podrobno ureja načine, postopke, nadzor in kontrolo nad vsemi temi in s tem nenazadnje doprinese k ureditvi nekaterih nepravilnosti ali obvodov, ki se danes na trgu dela tudi odvijajo. Ravno nasprotno, kakor tudi nekateri menim, da je dobro in prav in edino pravilno, da se ureja za vse in da se nobenega ne more izločevati, najmanj pa seveda mlade, ki nenazadnje, ko vstopajo na trg dela s svojimi željami ali potrebami, od vsega začetka naj bi veljali tudi enaki kriteriji za to.

Ko govorimo o dialogu, je težko govoriti o dialogu, če za to nista oziroma vedno sta za to potrebna dva. Če eden ostane, gre od mize ali gre celo na cesto, je potem ta dialog zelo težko vzpostaviti. Ampak tisto, kar je mene vseskozi v zadnjih mesecih, bom rekla malce begalo, je bilo to, da nisem videla konkretnih predlogov, tisto, kar nenazadnje določene skupine, vladne oziroma nevladne organizacije moti, kaj so konkretni predlogi. Vemo, zelo dobre analize so, potrebujemo nenazadnje večji red na tem področju in vidimo, da se določena velika sredstva, tisoče in tisoče evrov nekako izgubljajo ali se ne nalagajo tam, kjer bi bili potrebni. Zaradi tega se mi tudi konkretni predlogi, ki so podkrepjeni v zakonu z analizo in s statistiko, ko govorimo o omejitvah zaslužka na leto in seveda tudi o omejitvi delovnih dnevih, tedensko, letno in mesečno za študente in tudi za starejše, dober predlog. In nenazadnje prinaša neko sigurnosti tudi, kakor iz svoje prejšnje službe ali profesionalnega dela, je bilo zelo veliko razlik, ko so se mladi pogajali o tem, koliko bodo bodili na uro danes. V predlogu zakona zelo krasno stoji postavka, kjer je 4 evre minimalno in zagotovljeno nenazadnje tudi plačilo tistega, ki to delo tudi opravlja. Seveda, razpravljamo lahko o tem, koliko je letni dovoljeni zaslužek, ampak tako kot je minister že prej skoraj pol ure ponovno razlagal vse podrobno od postavke do postavke o členu, od poglavja do poglavja, si pač nekateri, ki smo tudi že študirali in se veliko ukvarjamo in pogovarjamo s študenti, katerih glavna naloga, poslanstva je študij. Povprečje študija v Sloveniji, po podatkih, je skoraj 7 let, kar je za mene kar malce dolga doba, če odzamem študij, ki imajo redno študijsko dobo, od šest oziroma šest in pol let. In zaradi tega se mi zdi – in tukaj pa si bom prizadevala, da se zakon o določenih področjih še dopolni –, da je to eden doprinos ali tudi vir, da s tem zakon omogočimo še kakšen tolar dodatno za štipendijski sklad. Kajti če na drugi strani imamo

krizo in zelo veliko mladih študira, ki si ne morejo plačevati življenje in standarde študija, njihova naloga je pa študij, je za te mlade ljudi in seveda tudi družine treba priskrbeti štipendije in seveda tudi primerne pogoje za študij, v vseh tistih okoljih, kjer pač študirajo. Poleg mest, univerzitetnih mest, imamo tudi v Celju vedno večje število študentov, vedno večjo populacijo, ki za to nimajo osnovnih pogojev, nenazadnje bivanja in tudi dobrega okolja za ta študij. In tukaj je treba narediti korak naprej. Tukaj pa verjetno mora Vlada razmisliti pa v celoti in se o položaju študentov pogovarjati v nekem novem zakonu.

Ko govorimo pa o zakonu o malem delu, ki prinaša sigurnost, varnost, medgeneracijsko sodelovanje, se mi zdi pa oziroma v celoti podpiram in bom podprla zakon v prvem branju.

Kot sem pa rekla, se bom še verjetno pogovarjala, da se določeni procenti, kakor so nakazani v začetku zakona, nenazadnje, vsaj minister upam, da bo prisluhnil, in če bomo poslanci tukaj prišli s kakšnimi argumenti, seveda poveča kakšen procent ali pol procenta za štipendijski sklad. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Žnidaršič.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Lepa hvala, gospod podpredsednik.

Spoštovani minister s sodelavci, kolegice in kolegi!

Zakon o malem delu bom zagotovo podprl, ker predstavlja dobro podlago za urejanje te zelo pereče problematike, pereče zaradi tega, ker se je študentsko delo razbohotilo do te mere, da naj bi kar dve tretjini študentov moralo delati, da lahko študira. In ta podmena oziroma trditev Študentske organizacije, da samo tako lahko študenti študirajo, če imajo pravico do tako obsežnega, mislim, glede na število udeležencev, študentskega dela je skregana z rezultati, ki govorijo o tem, kako dolgo se študira. Študira se predolgo, zato ker je po mojem prepričanju študentsko delo postalo bolj pomembno od študija, za marsikoga. To je ena zadeva.

Pri tem seveda ni mogoče mimo dejstva, da s samim nadzorom ni mogoče odpraviti zlorab, ki se dogajajo na tem področju. In je treba z zakonom določiti, denimo, do katerega leta lahko še nekdo dela kot študent, ali določiti, da bi smel delati samo tisti študent, ki redno študira na prvi vpisani fakulteti. Ne pa da pet let menja fakultete, pet let dela in ne naredi ničesar, kar zadeva študij. Poznam namreč študentko, ki dela pet let, vpisana je na petih fakultetah in seveda še nobenega letnika ni naredila. Ta zakon pravzaprav omogoča ureditev stvari tako, da do takih anomalij ne bi prihajalo.

Prav tako ni mogoče sprejeti nasprotovanja upokojeincev. Pred leti so me tri

upokojenke povabile na razgovor o tem, da bi našli rešitev za ustanovitev upokojskega servisa za delo, ki bi upokojencem omogočal pridobitev takega ali drugačnega dela za nekaj ur, za pol dneva na teden ali kaj takega, ker mnogi še želijo delati in mnogi bi si dejansko s tem popravili svoj materialni položaj. In je pravzaprav za upokojenke to možnost več, da lepše in plodnejše ter ustvarjalno preživljajo svoja pozna leta.

Prav tako ni mogoče sprejeti nasprotovanja zaposlenih. Oni imajo delo in pravzaprav njih stvar ne briga. Malo delo je priložnost za nezaposlene. Ti pa so lahko v skrbeh, če nič ne delajo in pridejo ne samo iz kondicije, ampak tudi iz volje do tega, da bi nekaj počeli v življenju. Hkrati ob majhnih nadomestilih utegne malo delo koristiti.

Kar zadeva nasprotovanje Študentske organizacije, je pa treba povedati, da je ta organizacija pripravila študente k demonstracijam z notorično lažjo, da država ukinja študentsko delo. Pa tudi vsi tisti, ki so danes v svojih razpravah odločno nasprotovali tej podlagi za urejanje tega pomembnega segmenta, področja dela in trga dela, niso prebrali zakona, po mojem trdnem prepričanju. Sam sem ga trikrat prebral, zato da bi razumel posamezne rešitve, in mislim, da so dobre v marsičem. To ne pomeni, da zakona ni mogoče izboljšati ali z amandmaji pripeljati do še boljše ureditve tega področja. Zlorabe, na katere mnogi opozarjajo, da bodo še vedno mogoče, pa verjamem, da bodo. Ampak če bomo ustrezno dvignili globe za tiste, ki jih polovimo, bodo ostali trikrat premislili, preden bodo ponovno zlorabili možnost, da se nekaj dela drugače, kot bi bilo treba.

Kar zadeva same študente, moram povedati, da večina ni demonstrirala. Poznam študentko, ki je rekla, da jih je čez 40 v razredu, pa niti ena kolegica oziroma kolega ni šel na demonstracije. Bilo pa jih je sram za tisto, kar se je zgodilo, zaradi tega, ker ikonografija, lahko rečem, izrazoslovje bo marsikaj povedalo o tistih, ki so demonstrirali. Če odštejem to, da so bili tam zapeljani, otroci pijani in tako naprej. Jaz se s takimi demonstracijami ne strinjam in s takim dialogom, ki teče v smeri ali–ali tudi ne.

Podprl bom ta zakon kot obliko, ki je dobra.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospa Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa za besedo. Spoštovani!

Na tej seji obravnavamo tudi delavsko in zdravstveno zakonodajo, ne da bi bilo prej o njeni vsebini doseženo soglasje na Ekonomsko-socialnem svetu. Ob tem se postavlja vprašanje, kaj bi sploh moral biti cilj socialnega dialoga. Le če imamo jasen skupen cilj socialnega dialoga, je namreč možno povedati, ali je ta cilj dosežen in ali je bil socialni dialog uspešen. Socialni

dialog zagotovo ne pomeni tega, da si vse strani izmenjajo svoja mnenja, nato pa Vlada in parlament odločita v skladu s svojim mnenjem. Socialni dialog tudi ne more biti uspešen le s tem, da se izpolni vsako zahtevo ene ali vseh strani. Kaj bi torej moral biti skupni cilj socialnega dialoga in kdaj je le-ta uspešen? Skupni cilj socialnega dialoga bi moral biti, kar pove že ime, krepitev socialne varnosti prebivalstva. Ta pa je povezana tudi z zdravstveno in delavsko varnostjo prebivalstva. Za postavitve takšnih ciljev pa bi morali biti vsi socialni partnerji dovolj odgovorni. Kadar se znižuje socialne in s tem povezana delavska in zdravstvena varnost prebivalstva, potem je socialni dialog zagotovo neuspešen. Če pogledamo, kaj se je vrsto let dogajalo s socialno, zdravstveno in delavsko varnostjo prebivalstva, potem lahko zagotovo rečemo, da socialni dialog vsa leta od osamosvojitve dalje ni bil dovolj uspešen, saj so se te pravice večinoma zmanjševale, in sicer do te meje, da je danes ogrožena socialna, zdravstvena in tudi delavska varnost dela prebivalstva. Zato lahko rečemo, da socialni partnerji od osamosvojitve Slovenije dalje niso bili dovolj odgovorni do prebivalstva in do njihovih upravičenih zahtev, da bi vodili socialni dialog ob postavitvi omenjenega skupnega cilja. To je zagotoviti vsakemu prebivalcu zadostno socialno in s tem povezano zdravstveno in delavsko varnost. S stališča tega skupnega cilja socialnega dialoga je imela Vlada prav, da ni ugodila zahtevi Fidesa, saj prekomerna plačila zdravnikov glede na finančno stanje zdravstvene blagajne ogrožajo zdravstvene pravice ljudi in s tem socialno ter zdravstveno varnost prebivalstva. S stališča tega cilja je imela Vlada tudi prav ob vztrajanju na povečanju minimalne plače. Prav tako je naloga Vlade, da se uredi sedanje neustrezno urejeno študentsko delo, ki vodi do razpolaganja študentov z enormno visokimi zneski, s katerimi se kupuje tudi jadrnice, parkirišča, in druge za študij nepotrebne naložbe, ali se celo ogroža notranjo demokracijo z deviacijami, kot je na primer podkupovanje z zneski, ob katerih se marsikakšnemu delavcu zvrsti v glavi. Prav bi bilo, da bi se Vlada in socialni partnerji dogovorili za ustrezno štipendijsko politiko, da bi se študentje lahko posvetili študiju, ne pa delu za preživetje. In v ta namen je potreben še nadaljnji dialog tudi pri zakonu, ki ga danes obravnavamo. Ni prav, da smo dobili v parlamentarno proceduro zakone z vsebinami, ki tudi poslabšujejo socialno in s tem povezano delavsko in zdravstveno varnost prebivalstva. Razlike med socialnimi partnerji ne bi bile nepremostljive, če bi imele vse strani omenjen skupni cilj in če bi bile dovolj odgovorne, če bi bil namen dialoga in socialnega sporazumevanja res izboljševati socialno in s tem povezano delavsko in zdravstveno varnost prebivalstva. Glede na izkušnje v svetu o hudih posledicah malega dela, kolikor so v ta sistem vključeni tudi

brezposelni, bi se moral socialni dialog končati drugače, kot se je. Verjamem namreč, da si nihče, niti delodajalci in še manj Vlada, ne želi, da bi število delavcev, ki opravljajo malo delo, prerastlo število polno zaposlenih oseb. Verjamem, da si nihče ne želi, da bi postale standardne zaposlitve ogrožene in bi se povečala revščina, kar so izkušnje drugih držav na področju malega dela, kadar ga opravljajo brezposelne osebe. Tudi ne verjamem, da bi bila Vlada in večina delodajalcev, res zadovoljnih, v kolikor bi se znižali delavski standardi in bi se namesto dela za skrajšani čas, ki ponuja vse pravice iz delovnega razmerja, pričelo uporabljati malo delo. S sodobnim suženjskim delom, z bolnim prebivalstvom in praznimi želodci, pač ne more biti ustreznega razvoja. Zveza svobodnih sindikatov in Gibanje za ohranitev in izboljšanje javnega zdravstva sta zahtevala umik dveh predlogov zakonov iz svežnja delavske zakonodaje oziroma umik Predloga zakona o zdravstveni dejavnosti.

Vesela sem, da smo Socialni demokrati pokazali posluš do teh zahtev, in je vodja naše poslanske skupine ob pričetku te seje Državnega zbora napovedal umik spornih predlogov zakona o delovnih razmerjih ter Predloga zakona o zdravstveni dejavnosti. Iz predloga zakona o malem delu, ki ga danes obravnavamo, pa naj bi bila umaknjena sporna vsebina. To je vključitev brezposelnih oseb v ta zakon. To je tudi razlog, da bom ta zakon podprla. Pri tem pa pričakujem, da bomo Vlada in poslanci še naprej vodili socialni dialog s sindikati, študenti, upokojenci in drugo civilno družbo, seveda s skupnim ciljem socialnega dialoga, kot sem ga navedla že v začetku svoje razprave.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

K besedi se je javila Kopač Mrakova v imenu predlagatelja.

Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Dragi poslanci in poslanke!

Morda bi vseeno, ko teče razprava, je treba določene, nekatere argumente večkrat povedati, nekatere druge pojasnitve pa morda še bolj jasno izpostaviti. Zdi se mi, da je pri tej debati o zakonu o malem delu zelo pomembno, da ga povezujemo predvsem s sklopom zakona o urejanju trga dela, ki sta medsebojno močno povezana in dejansko gre za logiko novega urejanja trga dela, pri čemer gre v osnovi za iskanje ravnovesja med potrebno fleksibilnostjo, ki je nujna za preživetje gospodarstva, za konkurenčnost gospodarstva in po drugi strani za varnost vseh, ki vstopamo na ta trg delovne sile. In koncepti, ki so bili v preteklosti, se pač morajo spremeniti zaradi tega, ker se čas, v katerem delujemo, vsi ti subjekti, tako delodajalci kot tudi mi, ki na trg vstopamo kot delojemalci,

mora spremeniti. In dejansko je to, naprej bom izpostavila nekatere segmente, eden od ključnih ciljev zakona o malem delu. Ker, če pogledamo današnjo situacijo, v tem trenutku, kakšna je na trgu delovne sile, ugotovimo, da imamo delovna razmerja, kjer z zakonom o delovnih razmerjih določamo elemente, tako vsebino delovnega razmerja za določen čas, za nedoločen čas, krajša oblika, med drugim pa imamo tudi prožne oblike, ki nimajo nobenega vidika socialne varnosti, pri čemer je glavno, ključno izmed teh in prevladujoče predvsem študentsko delo. Torej, v tem danem trenutku imamo v Republiki Sloveniji študentsko delo, ki predstavlja 2 do 4 % celotnega trga delovne sile, kjer so študentje in dijaki, ki to delo opravljajo, popolnoma brez vseh socialnih pravic. Edino kar jim je zagotovljeno, je plačilo za njihovo opravljeno delo, pri čemer ni niti najnižje omejitve njihove urne postavke. Torej, ta najbolj kruta fleksibilna oblika dela, ki je možna, ki je tudi tako zelo konkurenčna, ker predstavlja samo 55 % stroška normalno zaposlenega delavca, kar je z vidika delodajalca zelo interesantno. In zanimivo je, da Gospodarska zbornica Slovenije v svojih stališčih do tega predloga zakona opozarja sama po sebi, da zaradi nesorazmerno ugodnejše davčne obremenitve predstavlja študentsko delo resno konkurenco drugim oblikam zaposlitve. Ta opozorila prihajajo s strani Gospodarske zbornice in verjetno je na nas, na vas, vas kot zakonodajalca, nas kot predlagateljev, da naredimo nekaj na tem področju. Predlog zakona gre ravno v tej smeri, ker prinaša tiste ključne pravice, pravice do osnovne socialne varnosti, ki gre predvsem v smeri zagotavljanja varne starosti, ker bo na koncu to ključni, zaradi demografije, zaradi trendov, to je ključni poudarek, s katerim se bomo morali vsi ukvarjati, in predvsem ključne za študente, takoj ko vstopajo na trg dela, so dejanske delovne izkušnje, priznavanje delovnih izkušenj. Analize kažejo, da je pri mladih problem vstopanja na trg delovne sile predvsem ta, da nimajo uradno priznanih delovnih izkušenj, to je ključni argument delodajalca. Prav s predlogom tega zakona smo želeli na ključne probleme mladih pri vstopanju na trga dela seveda tudi odgovarjati. To je, se mi zdi, zelo pomembno izpostaviti.

Poleg tega, če samo študentsko delo obravnavamo, dejansko ugotavljamo, da znotraj tega zakona izgubljata, samo delno izgubljata samo študentski servisi, katerih tako, kot je bilo rečeno, je pač posredovanje neprofitno, kar je edino prav. Hkrati smo pa z zelo detajlnimi izračuni in pregledom, koliko so stroški zaposlenih sedaj v študentskem servisu, zagotovili z deležem koncesije, damo jim dovolj sredstev, da so vsi zaposleni, ki trenutno delajo, če bodo seveda pridobili koncesijo, lahko ohranili delovno razmerje in opravljali svojo aktivnost naprej. Študentski organizaciji smo, kot je bilo tudi že poudarjeno, zagotovili avtonomijo z deležem sredstev. Kot je bilo tudi že rečeno,

nimamo težave s tem, da se vključijo v razdeljevanje sredstev, ki pa mora biti opravljeno na transparenten način. To je sedaj s tem zakonom omogočeno, ko se je oblikovalo proračunski sklad, za katerega potem veljajo pravila Zakona o javnem naročanju in vsa druga pravila, ki so ključna za zagotavljanje transparentne delitve javnih sredstev.

Kar se tiče te debate o štipendijah. Večkrat poudarjeno – štipendije bodo zagotovljene. Z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev prav zaradi tega vključujemo segment državni štipendij, da bodo že pred uveljavitvijo zakona o malem delu zagotovljene višje državne štipendije. Torej smo enemu ključnih pomislov študentov, ki so jih na začetku te diskusije o tem zakonu in izhodiščih zakona izrazili, prislunhili in to uredili.

Drugi segment, o katerem je veliko debate, je glede brezposelnih oseb. Pomembno je, da se zavedamo, da je to delo prostovoljno. Torej, ni tako, kot je bilo včasih z zakonom o prejemnikih do denarno socialne pomoči, ko morajo ti delati po podjemni in avtorski pogodbi, da so opravičeni do denarne socialne pomoči. Ne. Tukaj puščamo svobodno odločitev brezposelnim osebam, da delajo, če želijo.

Zanimivo je tudi to, ko govorite o nemških študijah in jih omenjate, je ena zadnjih objavljenih na spletnih straneh Evrofanda, to je, Evropske agencije v Dublinu iz marca 2010, ki jasno kaže na analizi nemškega sistema, da fleksibilne oblike zaposlitve povečujejo možnosti za te osebe, da vstopajo v redna delovna razmerja. Po drugi strani pa zelo pomembno z vidika revščine in socialne varnosti prebivalstva jasno kažejo, da se riziko revščine pri redno zaposlenih delavcih in tistih, ki delajo v fleksibilnih oblikah zaposlitve, ta primerjava je bila narejena, jasno kaže, da je ta riziko večji pri tistih, ki so v fleksibilnih zaposlitvah, vendar – in to je pomembno – bistveno manjši kot pa pri tistih, ki so brezposelni in neaktivni. To je ključna ideja tega zakona, da dejansko brezposelnim osebam omogočimo, da se vključijo v te oblike dela, ki jim bodo omogočali odskočno desko za naprej. To je del aktivne politike, aktivne socialne politike. Pri čemer je zelo pomemben poudarek, da ne izgubijo svojih primarnih pravic. V tem trenutku se brezposelni oseb, če dela in zasluži več kot 65 evrov denarnega nadomestila, zniža ta pravica oziroma pravico do denarnega nadomestila izgubi. Varovalka, ki je bila dana v Zakon o urejanju trga dela, je to višino postavila na 200 evrov, kar je tisto, kar je povezava tudi z možnim dohodkom iz Zakona o malem delu. Torej, odprli smo možnost, da delajo, pri čemer ne posegamo v njihovo temeljno socialno varnost, ki se jim zagotavlja s statusom brezposelnih oseb. In to se mi zdi, da je zelo pomembno, ko odpiramo vprašanje brezposelnih oseb.

Kar se tiče pa vprašanja, kako bo to vplivalo na trg dela kot celoto in je zelo pomembno tudi, ko primerjamo nemški sistem,

da vemo, da nemški sistem nima tako kot mi te omejitve, ki jih sedaj vpeljujemo tudi zaradi izkušnje, ki jih imamo s študentskih delom. Zato imamo številne varovalke tako na ravni posameznika, koliko lahko dela, na ravni delodajalca, kar je ključna varovalka v tem, koliko lahko in katera dela lahko izvaja, ne bo se moglo več dogajati to, kot se dogaja zdaj, da lahko nekateri delodajalci izvajajo svojo dejavnost samo z zaposlenimi preko študentskih napotnic. To ne bo več mogoče. In to je zelo pomemben vidik stabilizacije trga delovne sile.

Rada bi pa odprla še eno stvar. Ko govorimo na eni strani, da imamo zahteve, da naj znižamo dajatve oziroma prispevke, ki jih plačujejo od študentskega dela, znotraj malega dela in ostali, zelo pomembno je, da vemo, da smo s tem v nasprotju s stališči sindikata. Namreč, pri tem, za katere oblike se bo delodajalec odločil na trgu dela, je zelo pomemben faktor strošek dela. Bolj spustimo ceno, bolj bo to odprto in bolj se bo tega delodajalec posluževal. In zanimivo je to, da delodajalci s to višino prispevkov nimajo težav, ker se zavedajo, da je treba zagotoviti temeljno socialno varnost, če se določene oblike dela izvajajo. To, na kakšen način določimo ceno, pa je še iz enega zelo temeljnega vidika zelo zelo pomembno, če bomo spustili ceno, da bomo zniževali ceno malega dela, ima to posledice tudi za cene delovne sile na celotnem trgu. S tem, ko smo postavili po tehtnem premisleku obremenitev, v kateri višini smo postavili malo delo, smo imeli v mislih vso to celotno problematiko trga dela in vse različne oblike delovnih razmer in s tem prispevkov, ki jih morajo v različnih oblikah zaposlitve delavci plačevati. Da dejansko za temi predlogi, ki so v zakonu vključeni, so številne analize opravljene zadaj, prav tako je narejena zelo detajlna analiza stroškov študentskih servisov, ki se tu pojavlja kot problem, da jim dajemo prenizko koncesijo za izvajanje te dajatve. Torej ne moremo pristati na to, da ni dejansko tehtnega premisleka za vsemi temi predlaganimi rešitvami.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.
Besedo ima gospod Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ: Hvala za besedo.

Jaz potrebo po spremembah na tem področju prepoznavam v dveh velikih problemih. Najprej v veliki nadpovprečni brezposelnosti naših mladih ljudi. Mislim, da so ti mladi ljudje največja neizkoriščena priložnost te države, da imamo v njih skrite številne potenciale za tisto kar želimo na strateški ravni v tej državi storiti. To je prehod v drugačno ekonomijo, v ekonomijo, ki bo v večji meri temeljila na znanju in ustvarjalnosti naših ljudi.

Drugič, problem sive ekonomije. Mednarodne ocene, ocene mednarodnih organizacij kažejo, da je dela na črno v tej državi med 17 % in 26 % bruto domačega proizvoda.

To je ogromen potencial, ki danes v veliki meri ne samo, da ustvarja neke krivice, na katere obstajajo v pomembnem delu tudi reakcije, ki utegnejo voditi v nevarne procese v družbi, ampak predstavljajo tudi izjemno šibitev naše skupne zaveze, da bomo v tej državi ohranjali socialno državo in da bo ta socialna država sposobna dati spodbudo posamezniku, ki je na pragu poleta po uspehu, in varstvo in pomoč tistim, ki zase ne morejo ustrezno poskrbeti drugače. To šibi tudi socialne blagajne. Zaradi teh 17 do 26 % bruto družbenega proizvoda, ki gre mimo našega sistema, imamo težave tudi v pokojninskem sistemu, imamo težave v zdravstvenem sistemu in drugih parametrih socialne države, ki bi jih tudi ta ekonomija morala napajati. Jaz razumem malo delo kot poskus, da na učinkovit, sistematičen način v tej državi zajamejo čim večji del te črne ekonomije. Osnovna razprava o malem delu se je do zdaj osredotočala na vprašanje položaja študentov in jaz absolutno pritrjujem tistim stališčem študentov, ki pravijo, da je do zdaj študentsko delo zagotavljajo mnogim študentom v tej državi sposobnost, da so sploh študirali, da je bila tukaj povezava med šibkim socialnim statusom posameznika in njegovo nujo, da si z delom ob študiju zagotovi možnosti, da pride do znanja, prevelika. Zato sem vesel sprememb na področju štipendijske politike. Spremembe, ki jih uvaja, o katerih bomo v končni fazi glasovali tudi na tej seji, zagotavljajo največje povečanje štipendij, tako po njihovi višini kot po obsegu štipendiranja v zgodovini te države.

Ali smo s tem zadovoljni? Ne. Mislim, da bo potreben še nadaljnji premislek na medresorski ravni v povezavi Ministrstvo za delo, Ministrstvo za visoko šolstvo pa tudi Ministrstvo za šolstvo, kako zagotoviti še več štipendij v perspektivi in se čim bolj približati nekemu idealu čim bolj univerzalnih štipendij.

Ne glede na to, sem sam tudi mnenja, ker imam globoko izkušnjo s tem študentskim delom, in trdim, da danes ne bi bil to, kar sem, če ne bi bilo študentskega dela. Zato, ker mislim, da je študentsko delo v tej državi mnogim dalo ne samo izkušnje, ne samo bogastvo socialne mreže, ki so si jo skozi to delo ustvarili, ampak tudi neko orientacijo v življenju, kako graditi svojo kariero, kako graditi svoj individualni uspeh, da bo to družbo tvorilo čim več uspešnih, zadovoljnih posameznikov, ki bodo to svojo uspešnost znali solidarno deliti tudi s skupnostjo, v kateri živimo.

Pred meseci me je na mariborski Kalvariji pričakal velik transparent Frangež izdal si nas, menda je ta transparent zaradi zakona o malem delu tja namestil eden od študentskih funkcionarjev, ki je na študentsko organizacijo prišel pred menoj, pa je še vedno tam.

Čisto vsaka vlada do zdaj je napovedala spremembe študentskega dela, morda pa je to res najbolj radikalen od dosedanjih predlogov. Ampak, mislim, da je pomemben tudi zato, ker malo delo ali

študentsko delo ne postavlja kot nek izoliran proces, ampak ga integrira v celoto dogajanj na trgu dela in je popolnoma skladen z ambicijami, ki jih naša vlada postavlja na področju zakona o delovnih razmerjih, kot tudi zakona o urejanju trga dela. V teh spremembah jaz ne vidim neoliberalnih sprememb, kot nekateri očitajo. Vidim uresničevanje nekega skandinavskega modela, ki pa bo sposoben prilagajanja naše družbe, našega trga dela, naših ljudi na spremenjene gospodarske okoliščine, ker togost ne pritiče tej mali državi, ki mora biti fleksibilna, ki mora biti inovativna, če hoče biti uspešna na svojem globalnem nastopu.

Da ne bom predolg, naj dam samo nekaj priporočil. Jaz mislim, če hočemo zagotoviti uspešen sistem z malo zlorab, moramo težiti k enostavnosti tega sistema, kjer bodo kršitve sistema čim bolj evidentne. Tukaj vidim v Predlogu zakona o malem delu še nekaj rezerv, še nekaj možnosti, da sistem poenostavimo in ga približamo učinkovitosti obstoječega študentskega dela. In eno opozorilo, ki ga dajem, mislim, da ni pravi recept zanašati se na to, če študentski servisi oziroma agencije za zaposlovanje tega dela posredovanja dela ne bodo opravili, imamo še vedno Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. Mislim da vsaj osem let velja ureditev, da lahko to delo posreduje tudi Zavod za zaposlovanje, pogledimo v kolikšnem delu deležev ga posreduje, praktično v nikakršnem. Celotna država išče študentsko delo preko študentskih servisov in to je en inštitut, ki ima neko svojo vrednost. Ne rečem da tu ni tudi številnih anomalij, ampak mislim, da je to ena od stvari, na katere je treba biti v nadaljnjem postopku pozoren.

Delitev koncesijskih sredstev. Na eni strani imamo bogate študentske organizacije, na drugi strani imamo revne mladinske organizacije. Tukaj je zagotovo treba ustvariti neko novo ravnotežje. Pa da se razumemo, ravno zaradi svoje izkušnje v študentskem organiziranju trdim, da ima študentska organiziranost in tudi ta avtonomnost študentske organiziranosti, ki jo zagotavlja ta koncesijska dajatev, mnoge svoje dobre stvari in da so študentske organizacije v preteklosti znale postavljate nove dejavnosti, nove projekte, ki so predstavljali pomembno obogatitev študentskih interesnih dejavnosti pa tudi širših interesov skupnosti. V mojem času, ko sem sam vodil Študentsko organizacijo Univerze v Mariboru, smo postavili nekaj takšnih projektov, od katerih še danes ti projekti živijo in predstavljajo, bom rekel, zaledje ne samo za študente, ampak tudi za skupnost, kot takšen recimo Zavod PIP, ki je največja nevladna organizacija za posredovanje brezplačne pravne pomoči vsem socialno ogroženim ljudem.

Namig in nasvet morda pa predvsem v tem, da je mogoče ta sistem narediti boljši samo, če bomo ostali zvesti temu socialnemu dialogu. In tukaj ni bila krivda na strani države, tudi sam

sem skušal pritegniti študente k temu, da se vrnejo za mizo. Brez študentov, v pomembnem delu tudi brez študentskih servisov, brez njihovega tvornega sodelovanja v teh spremembah ne bo mogoče zagotoviti optimalnega sistema. V to sem trdno prepričan in naj ta moja razprava zveni tudi kot ponovno povabilo, da se vrnejo za mizo in da ustvarijo spremembe, ki so na svojem fundamentu dobre.

Če smo v večjem delu pozornost posvečali predvsem študentom pri obravnavi tega zakona, moram reči, da so nekatera opozorila sindikatov pokazala na to, da moramo ponovno razmisliti o tem, kaj nam zakon o malem delu predstavlja na fleksibilnosti, na trgu dela kot celoti. Koncept, ki ga zagotavlja ta vlada, koncept ki ga zagotavlja minister Svetlik, je koncept varne prožnosti. Varnost pred prožnostjo. In v temu pogledu se mi zdi, da utegnemo odpreti neko področje, ki utegne rezultirati v slabih rešitvah, zato jih moramo ponovno razmisliti, ponovno znotraj socialnega dialoga predebatirati, predvsem položaj brezposelnih znotraj tega sistema, da na koncu pridemo do optimalnih rešitev.

Kot rečeno, koncept podpiram, gre v pravi smeri, mislim pa, da nas do uspešnih rešitev čaka še nekaj dela.

PODPREDSEDNIK FRANCE ČUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Po vseh razpravah v zadnjem času in tudi vseh dogodkih, ki so se dogajali, se nagibam h temu, da so spremembe nujne. Tudi sedaj po granitni sredi, da temu tako rečem, prihajajo na plano številne nepravilnosti študentskih organizacij, od načina sprejemanja študentske ustave do podkupovalnih glasov, do prerekanj, obtoževanj in tako naprej in tako dalje. Več kot očitno je, da se je tukaj ustvaril nek, bom rekel v narekovajih, študentski lobi, ki skupaj s študentskimi servisi deluje kot dobro naoljen stroj. Žal pa so sami študenti, torej tisti pravi študenti, tisti, ki študirajo, tisti, ki niso študenti zato, da imajo status, kot je danes že bilo rečeno, tisti, ki se jih v tem primeru izkorišča.

Študentsko delo ni nikjer socialni korektiv in tudi pri nas študentsko delo ne more biti in ne sme biti socialni korektiv. Je pa dejansko žal v resnici tako, da je temu tako. Torej, da je študentsko delo v našem primeru, žal, socialni korektiv. In ti je sistemsko in tudi sicer narobe. Študentski čas je namreč čas, ki je namenjen študiju. In v tem času bi se morali študentje predvsem skoncentrirati in posvetiti študiju. Interes vseh bi moral biti, tako študentov predvsem pa države, da je ta čas čim krajši. Torej, da študent čim prej pride do zelene izobrazbe in da se s to zeleno izobrazbo post festum čim prej zaposli. To pa se lahko zgodi le, če je predvsem skoncentriran in osredotočen na

študij in na nič drugega. Iz svojih lastnih izkušenj trdim, da ni mogoče normalno, poudarjam normalno, študirati in hkrati še hoditi v službo. Na kemijski tehnologiji v Mariboru smo imeli dopoldan predavanja, ki so bila pogojno obvezna, približno šest ur na dan. Pogojno obvezna seveda zato, kar če te ni bilo na predavanjih, si imel bistveno manjše možnosti, da si na izpitu uspel. Popoldan pa seveda obvezne laboratorijske vaje, kjer je prisotnost bila pogoj na vsakih vajah, da si sploh lahko pristopil k izpitu. Moj kolega, gospod Germič, je bil tukaj še posebej strog in ni pustil, da bi kdorkoli na vajah manjkal in potem imel, če bi manjkal, možnost za pristop k izpitu. Ampak tako je bilo prav, ker se drugače preprosto ne da in sem mu za to hvaležen. Iz tega izhaja, da za druge zadeve pač ni bilo časa. In podoben študij kot je bil ta na kemijski tehnologiji, kjer je pač laboratorijsko delo obvezno, je najbrž tudi medicina, so tudi drugi tehnični študiji, naravoslovni študiji. Trdim, da ni moč na teh študijih normalno študirati, če ob tem opravljaš še neko delo in ne vem kaj in želiš hkrati v roku, kot se temu reče, končati ali pa v nekem normalnem roku. Včasih tudi kakšen izpit spodleti in izgubiš kakšno leto, pa je to nekaj drugega. Ampak v normalnem roku, po moji oceni, pač to ni mogoče.

Žal pa je največji problem socialni status študentov, na katerega pa je država v zadnjih letih, moramo priznati, malo pozabila in ga prepustila iznajdljivosti študentov samih. Piskrček oziroma če sem pošten, en pošten pisker pa so k temu pristavili tudi študentski servisi. In da je tudi tu nekaj narobe, kažejo dejstva, da ti servisi ustanavljajo bypass podjetja, da sponzorirajo med drugim tudi televizijske oddaje in podobno. To se mi ne zdi normalno. Če že, študentski servisi so bili ustanovljeni za točno določeno poslanstvo, ne pa da se tu v ozadju dogajajo, milo rečeno, čudne zadeve.

Zato, ker je študentsko delo postalo socialni korektiv, se nam je čas študija v povprečju podaljšal. S tem se lahko vsi strinjamo in to za to državo ni dobro. Ampak študenti potrebujejo štipendije. Še enkrat: študenti potrebujejo štipendije. To je socialni korektiv. Da bodo študenti tudi z mojega konca, iz Prekmurja, da ne bom rekel iz Bele krajine ali mogoče iz Trente, iz Bovca lahko enakovredno v roku študirali v Ljubljani, v Mariboru in v drugih krajih v Sloveniji, zato potrebujemo štipendije. Tukaj pričakujemo od ministrstva, predvsem od ministra Svetlika, da morda do konca te obravnave tega zakona v Državnem zboru ali pa do konca procedure tega zakona v Državnem zboru, v Državni zbor priroma tudi zakon o štipendiji. In da bi dosegli neko vzporedno obravnavo in se bo marsikateri poslanec tukaj v Državnem zboru lažje odločal za podporo enemu in drugemu zakonu.

Naj omenim, da me nekako moti to, kar se obravnava v zakonu o urejanju pravic iz

javnih sredstev, kjer je določeno, kako se bo na novo določalo pravico do državne štipendije, kjer se omenja primerno stanovanje. In če primerjamo sedaj na eni strani primerno stanovanje tukaj v Ljubljani z eno kmetijo v Prekmurju, pa denimo, da imajo starši enake prihodke, je vprašanje, ali bosta oba študenta res dobila štipendijo ali ne. In tukaj se mi zdi, da lahko zaidemo v eno ponovno anomalijo, kjer bodo tisti, ki so oddaljeni, zato ker pač živijo na kmetiji, na kmetiji je pa pač tako, da je kmetija nekaj vredna, prihodki so pa nizki, komaj se preživljajo, spet v nekem slabšem položaju kot tisti, ki živijo v mestih. Torej na podeželje v tem primeru, gospod minister, ne smemo pozabiti in temu je treba posvetiti še posebno pozornost.

Študentsko delo se je izjalovilo v celoti in predstavlja po moji oceni – in to je danes nekajkrat že bilo rečeno –, veliko anomalijo na trgu dela, predvsem, seveda logično, zaradi neplačevanja iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Ta institut se izkorišča na vseh nivojih in je resen, konkurenčen problem za ostale zaposlitve. Danes pravzaprav na nekaterih področjih skoraj več ne najdemo zaposlitve za nedoločen čas, ker pravzaprav vse opravljajo študenti. Denimo gostinstvo je zagotovo tak primer. In še en konkreten primer bom navedel. Pa me je groza in tudi zaradi tega ga želim obelodaniti. Bivša direktorica ženskih oblačil v Muri, mojih let, z blaznimi menedžerskimi izkušnjami, je pač v tem postopku, bom rekel, zapiranja Mure tudi ostala brez službe in danes išče zaposlitev. Vse kar se ji ponudi v Pomurju, so javna dela ali pa delo preko študentskih servisov. Pa to za božjo voljo ni normalno, da bo en menedžer, ki je imel skratka toliko in tolikoletne izkušnje, zdaj šel preko študentskega servisa delati, zato ker pač, bom rekel, gospodarske družbe seveda gledajo na vsak strošek in je to najcenejše in pač to ponudijo. Kam smo pravzaprav sploh prišli? Študentsko delo je pravzaprav postalo delo za določen čas. Delo za nedoločen čas pa je postalo delo za določen čas. V tej smeri približno gremo. Prav je, in tukaj seveda podpiram ministra, da na tem področju resnično storimo en korak naprej, da naredimo red. Zato sem trdno prepričan, da je treba to urediti. Pričakujem pa, tako kot sem dejal, da se pospeši priprava zakona o štipendijah in da se pripelje v proceduro v Državni zbor še pred zaključkom procedure o tem zakonu. Sam se bom takrat veliko lažje odločal o podpori temu zakonu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospa Silva Črnugelj.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo. Lepo pozdravljeni vsi prisotni!

Vsekakor je ta zakon o malem delu zbudil zelo veliko polemičnih razprav in verjetno, da je razlog tudi v tem, da so nekatere spremembe le potrebne. Brez ekonomije, ki

temelji na znanju, ni možnosti za pravi in resnični razvoj, ni možnosti za dodano vrednost in ni možnosti za marsikaj tistega, kar smo si v različnih strateških dokumentih tudi zastavili. Brez resnega študija pa tudi ni možna kakršnakoli perspektivna ekonomija. In resen študij brez neke politike štipendiranja tudi ni možen. Mislim, da nam na tem področju ta zakonodaja tudi omogoča in daje možnost videti, kako in na kakšen način bodo lahko študentje študirali brez navedenega študentskega dela.

Seveda, jasno je, da so vse spremembe in rezi boleči, in zaradi tega tudi toliko polemik. Pa vendar, naj bom kratka. Zakon je zelo primerna podlaga in ga bom podprla. Sem pa zelo skeptična glede na administrativne ovire, ker smo si zastavili v tej vladi, da jih moramo na nek način premoščati. Kako in na kakšen način minister meni, da bo centralni register malega dela izveden, ker če želimo zmanjševati administrativne ovire in če nameravamo zmanjševati tudi stroške administriranja, mislim, da bi morali vendarle ponuditi neko boljšo rešitev. Pa naj bo tudi kolegom dana možnost, da povedo svoje.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod Bogdan Barovič. (Ga ni.)
Gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC: Spoštovani!

Najprej bi morali verjetno imeti v parlamentu pogovor o tem, kaj je to socialni dialog. Kajti razmišljanja, da če predlog zakona ni usklajen s partnerji, potem ga ne more Državni zbor sprejeti, potem ne vem, zakaj tu sedimo. Naj se sindikati in ministri zmenijo in gremo mi lepo domov.

Moram povedati, ko govorimo o študentih, je šlo za zlorabo študentskih množic in imamo celo vrsto študentov, ki res garajo, študirajo in bodo zaslužili penzije, če rečem po domače. Imamo pa seveda študentske tajkune, ampak to je drug problem, s tem se ne bom ukvarjal.

Na neko drugo področje bi opozoril, na aktivne upokojenca, ki želijo delati. Mogoče ne veste, da v Italiji, ko je trgateg, te obiralce kontrolira finančna policija s helikopterjem. Jih prešteje in gredo na osnovi parcelne številke h gospodarju vprašat, kako plačuje in kako so zaščiteni. To je demokracija, red mora biti. In zakaj upokojenec ne bi delal, če je sposoben. Rabimo pomoč pri varovanju, čiščenju stanovanja, tudi intelektualno delo in podobno, na kmetih, in če je to urejeno, zakaj to ne bi teklo in bi si izboljšali svoj standard. Ampak uredil ga bo samo ta zakon, ki se sedaj pripravlja, in jaz ga v celoti podpiram, s spremembami, ki bodo verjetno potrebne, da bo zadeva čista.

Študentje so danes sužnji, ker jih izkoriščajo. Tu se jim pa ponuja, da bo plačan prispevek za zdravstveno zavarovanje, prispevek za slučaj nesreče, pokojninska

osnova jim bo rasla in tako dalje. In zato mečejo kamne v parlament? Pa, dajte, no! Zlorabljeni so, nepravilno obveščeni in mislim, da tudi sindikati tu delajo sebi zelo slabo uslugo.

Prepričan sem, da je res to, kar je gospod Žerjav govoril pred mano, štipendije, štipendijska politika, kar se obljublja, do 400 evrov, recimo. Vendar pa so tudi študentje, otroci staršev, ki ne rabijo popolnoma vse socialne pomoči s strani države. Tudi tu je treba narediti selekcijo. Zakaj bi nekemu izjemno bogatemu občanu država plačevala študij njegovega otroka. Tako da bo potrebna treznost in velik razmislek.

Gospod minister, zaslužite pohvalo za vse te dokumente in za to, da prestajate vsa pljivanja, tudi sindikalistov, ki so v Državnem svetu pa govorijo, politika in ne vem kaj. Vsak se naj malo prizemlji. In glede na situacijo, ki je v svetu, se moramo navaditi, da bomo živeli in delali drugače. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod predsedujoči, spoštovane kolegice in kolegi, gospod minister!

Moram reči, da sem prepričan, da neka regulacija na področju, ki se sedaj deklarira kot malo delo in vključuje tudi študentsko delo in delo brezposelnih, je potrebna. S tem se strinjam, na temu področju je kar veliko nereda, zlorab in vsega tega. In se mi tudi z drugega vidika pravzaprav zdi, da je ta debata in ta zakon prinesel neko razjasnjevanje delitve znotraj študentskih organizacij in tudi v družbi. Ne me drugače razumeti, bog varuj, da bi kdo tolmačil, da bi smatral, da je bilo uničevanje parlamenta in zloraba študentov in dijakov, predvsem dijakov, nekaj pozitivnega. Tam so bili študentje večinoma, predvsem pa dijaki, mladoletni, zlorabljeni. In zadnjič smo na Odboru za notranjo politiko, ko smo o tem govorili, ko smo bili soočeni z več informacijami, že lahko videli konture te zlorabe, v katero se je očitno vključila tudi vladajoča politika. Bile so vključene očitno tudi obveščevalne službe oziroma intriganti, provokatorji, novačili so med študenti, povezali so se celo z nekdanjimi antiglobalisti, ki so sedaj pod drugimi imeni in drugimi frontami, ampak vse to seveda ni zdržalo pod pokrovko. Te rabote so prišle na dan in bodo vsak dan bolj vidne. Vzrok pa je tudi delno seveda v silnem interesu tistih, ki so zlorabljali študentsko delo; to so študentski baroni, tajkuni, ki so celo življenje študentski funkcionarji in služijo s tem.

Ko gledam te številke, koliko gre za štipendiranje v obstoječem stanju, koliko pa za študentske organizacije in študentske servise, so razmerja porušena na glavo. Daleč največ bi moralo iti za štipendije. Tukaj se je pa dolga, dolga leta pitalo dejansko te študentske tajkune in pa preko servisov te pridobitnike, vemo, poznamo jih tudi v državi in so danes kapitalsko izjemno močni in imajo praktično vso podporo

vladajoče elite, kajti so vplivni. In seveda tu je treba nekaj narediti.

Moram reči, da sem daleč od tega, da bi vse študentske funkcionarje metal v isti koš. Da ne bi vedel, da so med njimi tudi izjemno poštene in prizadevni, ki se jim gre za študentske pravice generalno. In tiste argumente tudi razbiram, ko nasprotujejo pri teh stvareh, ko predlagajo rešitve in posodobitve in boljše rešitve. Poglejte, vsi, ki smo študirali, večina jih ima tudi nekaj izkušenj s študentskim delom. Jaz moram reči, da se je že takrat zlorabljala študentska napotnica, kajti sam sem bil soočen s tem, da je kolega sicer že po opravljenem izpitu bil nagovorjen od profesorja, ki je sodeloval z nekim inštitutom, da mu je novačil napotnice za to bypass financiranje, tudi v prejšnjem sistemu. Jaz sem bil toliko pošten ali pa neumen, da sem to odklonil za provizijo, ker sem smatral, da je to seveda kaznivo. Nisem pa seveda kolega šel ovaditi, ker je bil pravzaprav tudi v socialni stiski in je že prej prek študenta delal in je na takšen način profesor prišel do njega. Tudi takrat se je to dogajalo, najbolj na fakultetah med profesorji, ki so bili povezanim z nekim širšim področjem gradenj, nepremičnin in prav gotovo, jaz sem prepričan, tudi na družbenih dejavnostih, pri nas, na kemiji, mislim, da tega ni bilo, ni bilo možnosti.

Študentsko delo ima seveda tudi pozitivne posledice, dobijo se izkušnje. Domnevam pa, da ima tudi slabe posledice. Prej nisem razumel kolega Frangeža, ko je rekel, da ima bogate izkušnje in da ne bi bil to, kar je, če ne bi bilo študentskega dela. In me zanima, ali mu je študentsko delo škodovalo, ga ustavilo na poti do diplome. Ker vem, ko je bil izvoljen, sem bral, da je gimnazijski maturant. Zdaj ne vem, kakšen status ima zdaj, verjetno mu je škodovalo. Je prišel v stik s politiko preko študentskega dela? Je dobival privilegirana dela? Ga je študentsko delo odvrnilo od študija? Vse to je možno, to so lahko tudi slabe posledice. Ni pa rekel, če bi rekel, da je bil v socialni stiski, da se je moral na to pot podati, potem ga je študentsko delo reševalo.

In tu, ko gremo na to, kakšne so rešitve v tem zakonu. Kot sem že rekel, nekatere so pozitivne, in več preglednosti in reda je treba narediti, ima pa ministrstvo možnost, da se ponovno usede s študenti, upam, da bodo do takrat tisti, ki dajejo podkupnine, ki imajo preveč denarja, ločenih od tistih, ki se bodo pogajali, in da bodo avtentičnih predstavnikov študentske populacije in ne študentski funkcionarji po poklicu sedeli nasproti ministra in da bo ta zakon v teku dodelave doživel še tiste spremembe, ki so potrebne, ki bodo šele v prid tega, da ne bi bilo slučajno narejeno tako, da bodo ob zmanjšanjem obsegu in možnosti študentskega dela nastradali tisti, ki dejansko iz socialne, eksistenčne nule gredo delat preko študentskega servisa. In v teh študentskih servisih, veste, je nekaj izkoriščanja bilo že takrat, nekaj pa privilegiranih dostopov.

Najboljša dela so tudi takrat dobivali tisti, ki so najmanj študirali, pa so, recimo, bili slabši študenti, ker so očitno, jaz takrat tega nisem vedel, znali odstopiti tudi provizije, mazati, po domače povedano, in tega mazanja je v času, ki je povzpetniški, bistveno več. In jaz mislim, da lahko ima študentsko delo tudi negativne posledice. Tam sem prej spraševal, ali je imelo na kolega poslanca negativne posledice. Na njegovo ekonomsko stanje verjetno pozitivne. Nekje sem bral, da ima že praktično boljši standard kot jaz, ki sem bil 20 let v industriji. Tako, da vse to je treba oceniti.

Gospod minister, dejansko bodite dialoški, sprejmite pobude študentov, da bodo tiste pozitivne pobude vgrajene v dodelavo zakona, da bo to dejansko v prid slovenski študentski populaciji. Najdite pa način, da se tiste, ki zlorabljajo ta sistem, ki s tem podkupujejo, se gredo korupcijo, izločite. Sicer dvomim, da bo ta vlada tega zmožna. Če gospod Golobič govori, da živimo v državi, kjer je v politiki in medijih polno podkupovanja. Vprašamo vašo kolegico Širca, konkretno katero podkupovanje, ona osorno odvrne: "Ne bom se jaz soočala z Golobičem, kar sami se soočajte z njim." Če na Vladi nek minister nekaj pove o korupciji in gotovo imate tudi vi podatke, kaj se s tem denarjem, ki pride do tega, dogaja, in potem noben ne da organom pregona tega naprej, potem ni možno, da izidemo iz te spirale, ki gre navzdol. Jaz upam, da imate namen, da se po špirali dvignemo ven, da izplavamo iz tega blata, ki posebej v času te vlade vlada na številnih področjih. Upamo, da bo izplen pozitiven.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod Anton Kampuš.

ANTON KAMPUŠ: Hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Preden se lotim razprave, je treba izreči staro pravilo, ki pravi, da je treba najprej počistiti pred svojim pragom, potem pa iti drugam.

Drugače pa moram priznati, da je ta zakon pred nami in gre v pravo smer. Posebej ga podpiram na račun tega, ker je prav to, kar drugi pravijo, da ni v redu, torej skupni dokument, ki varuje študente, dijake, upokojujence, brezposelne in tako naprej.

Kolikor še imam časa, bi samo poskušal apelirati na to zelo, zelo pomembno dejstvo, ki je že bilo pred nekaj časa rečeno, torej preprečevanje dela na črno, zaposlovanje na črno. Prosim vas, spoštovani minister, da se tega lotite resno, preudarno. V tem trenutku je pravi čas, da pogledamo, kako je z medsebojno sosedsko pomočjo v smislu črnega dela, kako je z ... / znak za konec razprave/ Hvala, vam bom to v pisni obliki predal.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav spoštovani podpredsednik, spoštovane kolegice, kolegi, spoštovani minister!

Sam moram reči, da sem vesel, da imamo poslanci na klopeh resnično prvi zakon, ki izhaja in je tudi sestavni del izhodne strategije Republike Slovenije za leto 2010–2013 in posega na zelo zahtevno področje, področje delovnopравниh zadev. Ta zakon posega na področje urejanja trga dela in sam sem odraščal, ker so bili danes že poklici tu omenjeni, tudi na kmetiji, kjer je bilo delo od nekdaj vrednota in nam je bilo od malega rečeno, da če ne bomo delali, ne bo kruha, ne bo kaj jesti. In zato mislim, da je v Sloveniji skrajni čas, da področju urejanja trga dela delo zopet postavimo v osredje kot vrednota, kot nekaj od česar se da častno živeti in kar je osnova za prosperiranje posameznika, podjetja ali pa družbe v celoti. Bojim se, da smo z različnimi stvarmi v zadnjih letih prešli po nekaterih področjih na zelo deviantna področja, ko je bilo enostavno bolje imeti v študentskem času status študenta zato, ker je bila neka kalkulacija, da se ti bolje izide, ali je to delo dodatno ali dobiš kakšne socialne podpore več ali nekaj podobnega, da ne govorim o tem, da je velikokrat med brezposelnimi tudi slišati, da je bolje ohraniti ta status, ker je, ko seštejejo vse pravice iz tega statusa, mogoče celo boljši, kot pa dobiti neko manj plačano delo. Bojim se, da je to napačna smer in zagotovo sem prepričan, da je to napačna smer in zato pozdravljam takšne zakone, kot je zakon o malem delu, za katerega mislim, da zagotovo vrača delo nazaj kot neko osnovno vrednoto in stvar, s katero se omogoči posamezniku lažje preživetje.

Danes je bilo tu govora, da je treba v družbi doseči novo družbeno pogodbo in resnično je treba tudi slediti spremembam časa, ki se nam dogajajo. In če danes gledamo, kdo so dejansko pogodbeniki v tej družbeni pogodbi v Republiki Sloveniji, sam vidim tri takšne, ki jih lahko kot neke skupine ocenim, na eni strani posameznika, na drugi strani gospodarstvo in tretji partner v tej podobi je država kot inštitucija in tista, ki zagotavlja skupno javno dobro in dobrine posamezniku. In ko pogledamo, kdo smo ti posamezniki in kako smo razporejeni, vidimo, da je kar milijon 50 tisoč tistih, ki sodijo v kategorijo otroci, dijaki, študentje, brezposelni oziroma upokojujenci, se pravi delovno neaktivni ljudje in da je potem na drugi strani 750 tisoč tistih zaposlenih, od katerih, kot vemo, je toliko in toliko, se pravi, 150 tisoč zaposlenih v javni upravi. In ko danes poslušamo te široke debate okoli tega zakona pa tudi o drugih, ki prihajajo v proceduro, se vprašamo, kdo koga zastopa in kdo je danes zelo glasen. Jaz se bojim, da so tisti, ki so danes zaposleni v realnem sektorju, v gospodarstvu, v tem celotnem dogovarjanju najslabše zastopani in da je veliko več slišati študente, brezposelne, tudi delavce zaposlene v javni upravi, upokojujence in na neki način se bojim, da bo ta družbena pogodba, v kolikor

bomo pri tem dogovarjanju in pa sklepanju tega dogovora sledili samo temu, koliko glasne ima kdo advokate in kako so ti prepričljivi v javnosti, kako nastopajo, da bo ta družbena pogodba na koncu zelo slaba. Zato mislim, da je pot, ki jo, spoštovani minister, ubirate prava, da je pot, ki ni enostavna in ki ne bo velikokrat deležna pohvale. Mislim pa, da je pot, ki pelje družbo v neko normalno ureditev, s katero bomo v tej družbeni pogodbi zapisali tak dogovor, da bo prvotno moral najprej vsak za sebe poskrbeti, v kolikor bo prišel v težave, bo moral imeti v ozadju socialno državo, ki jo skupaj gradimo, od tam naprej pa lahko pričakuješ tudi pomoč od družbe od posameznikov.

Če preidem na te kategorije, ki so obravnavane v tem delu, sam ocenjujem, da so osnovni nameni zakona pri vseh treh kategorijah, pri študentskem delu, pri brezposelnih in pri upokojencih, da so to prave usmeritve, kajti ocenjujem, da če gledamo pri študentskem delu, je zagotovo treba ohraniti to delo kot ta socialni korektiv ob predhodni, tako kot je bilo že danes velikokrat povedano, kvalitetni študentski politiki, ki bo študente res usmerila v študij in bo to zgolj neki manjši korektiv in ne pa neka oblika izigravanja sistema. Zagotovo se je pokazalo tudi v teh zadnjih mesecih, da so tukaj v tem okviru študentskega dela neke skupine, ki so v zatečenem stanju prišle do neke pozicije, ki bi jo z veseljem ohranjale in mislim, da je prav, da se v družbi dogovorimo, da najbrž je taka pozicija, kot jo ima danes študentska organizacija, pa tudi študentski servisi, največji iz naslova delitve tega kolača, neprimerna in da se tukaj poseže na takšen način.

V drugem delu, ko govorimo o neaktivnih brezposelnih, ki ne opravljajo neke aktivnosti, mislim, da je zelo prav, da uredimo neko organizirano uzakonjeno rešitev, ki omogoča v nekem delu to dopolnilno dejavnost, kot ste dejali in da je resnično to tista oblika, s katero si bo lahko nekdo tudi popravil ta svoj status. Zato jaz mislim, da je v tej paleti od malega dela preko dela za določen naš pa do stalne zaposlitve to zelo hvaležen korektiv in inštrument, s katerim bo lahko posameznik nastopal na tem trgu dela.

Kar se tiče delo upokojencev, absolutno podpiram tako obliko, kajti mislim, da so izkušnje mlajših upokojencev, tistih, ki lahko tudi nekatere vrednote prenašajo na mlajšo generacijo, zelo dragocene in velikokrat imajo ti ljudje težave, ali se upokojiti ali ne. Mislim, da je ena taka oblika res lahko primerna oblika, da lahko ljudje v teh prvih letih upokojitve še na takšen način prenašajo te izkušnje, hkrati pa, da tudi ta potencial mlajših upokojencev izkoristimo, kajti v tej strukturi, ko gledamo, koliko ljudi danes ustvarja za to, da država kot celota funkcionira, mislim, da bomo morali te resurse krepko izkoristiti. Če so resursi v mladih, da se čim prej zaposlijo, sem tudi prepričan, da so resursi med upokojenci in da bo to malo delo med

upokojenci ena od oblik, ki bo dobro sprejeta. Oblik, ki bo mogoče rešila tudi to, da se bo kdo raje upokojil, dal prostor mlajšemu kolegu in mu mogoče tudi kakšno delo za kakšno krajše obdobje tudi prispeval v tem delu.

Mislim, da bo potrebno biti zelo tankočuten do nevladnih organizacij. Te nevladne organizacije jaz sam smatram tudi kot neko vezivo družbe, kot tisto, kar po svoje omogoča tudi veliko v nadaljevanju, poleg tega, ki bi preko malega dela ali pa neke oblike tam opravljali to delo, tudi veliko vlogo volutarizma, ki mislim, da je pomembna zadeva. Mislim, da je treba še te premisleke okoli tega narediti. Moram reči, da tudi sam nimam posebej izdelanega stališča, mislim pa, da je resnično še prostor v tem času, ko bo šel zakon skozi vse procedure, da se tudi te zadeve uredijo.

Še enkrat, da skrajšam in da strnem to svojo razpravo. Ocenjujem, da ta zakon gre v to smer, ker omogoča po eni strani večjo konkurenčnost posameznika na trgu dela, tudi kar se tiče gospodarstva, mislim, da se nekatere deviantne možnosti zaposlovanja umikajo. V tej prvi fazi bom ta zakon podprl. V nadaljevanju pa mislim, da se bo resnično treba poslušati v tem dialogu in tudi eden drugega slišati. Bojim se, da dialog, v katerem se nekdo postavi na trdo stališče, da se noče pogovarjati, da se dialogu izogiba, da bomo pač v tem primeru v nekem trenutku morali tudi tisti, ki imamo določeno politično odgovornost, kakšen korak narediti, tudi če ne bo 100 % soglasja.

Ocenjujem, da je korak v pravo smer in zato še enkrat z moje strani podpora temu zakonu.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Zmago Jelinčič Plemeniti. (Ga ni.) Milenko Zihelr. (Tudi ne.) Gospod Jakob Presečnik. (Se odpovedujete.) Gospod Vili Trofenik. (Ga ni.) Cvetka Zalokar Oražem. (Tudi ne.)

Gospod Danijel Krivec, izvolite.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo. Spoštovani, podpredsednik, kolegice in kolegi! Spoštovani minister!

Moram reči, da na začetku niti nisem razmišljal, ali bi razpravljaj pri tej temi, ampak vse razprave, ki sem jih do zdaj poslušal, pa tudi sama materija vseeno zahteva tudi kakšno besedo. Preveč je bilo do zdaj govorjenja o tem, kako so določeni modeli, ki jih vidimo v Nemčiji in podobno, neka podlaga tudi za to našo ureditev. Jaz mislim, da je tako kot so vsi ugotavljali, to študentsko delo in malo delo nek unikum, ki ga imamo v Sloveniji. In zato je prav, da se ga tudi na tak način lotevamo, ne da ga primerjamo z nekimi drugimi modeli, ki absolutno ne bodo v naši državi nikoli zdržali. In to se je pokazalo pri prenosu katerekoli dozdajšnje zakonodaje. Jaz mislim, da se je treba tukaj strinjati, da je dosedanja ureditev na nek način pomenila tudi dokajšnjo fleksibilnost našega trga

dela, navkljub togosti, ki jo imamo v administrativnem delu, je to študentsko delo vseeno pomenilo za gospodarstvo neko konkurenčno prednost. Kakorkoli obrnemo, so bili študentski servisi na nek način sposobni dosti agilno slediti potrebam, ki sta jih malo in večje gospodarstvo narekovala. Pri tem so nastajala tudi določena odstopanja, določene anomalije, kar je bil tudi povod o razmišljanju, da se to področje na nek način izboljša, korigira. Vendar smo se po mojem mnenju lotili tega na enak način, kot če bi gradili hišo, pa ugotovili, da eno okno malo počez stoji, potem bi pa ugotovili, da moramo celo hišo podreti zato, da to okno poravnava, namesto da bi samo to uredili. Imam občutek, da s tem zakonom posegamo na preširoko področje s premalo razmisleka. Nekateri pred menoj so govorili, kako bomo s tem uredili delo, ki ga opravljajo študenti, upokojnenci in brezposelni. Mislim, da to ne bo držalo. Glejte, brezposelni so večinoma iz tistih panog, kjer je dodana vrednost sorazmerno nizka, kjer so že do zdaj, ko so bili zaposleni, dobili mogoče kvečjemu dva do tri evre za svojo, bi rekel, plačo. Tudi plače v tem sektorju so nizke in dvomim, da bo nek delodajalec povlekel te brezposelne skozi ta inštrument, če bo obvezan dati štiri ure neto nekemu, ker niti tistega, ki ga ima zaposlenega, ga v taki višini ne plača. Tako da nekatere omejitve, ki jih v ta zakon prinašamo, ne bodo povečale konkurenčnosti tega trga dela, v to sem prepričan.

Glede zlorabe študentskega dela je bilo veliko govora. Vendar je že dosedanji zakon omogočil ta nadzor, omogočil, da se to sankcionira. Tudi govora o tem, da je potreben nov informacijski sistem, ki bo zagotovil preglednost, transparentnost in nadzor nad tem. To je spet zavajanje, kajti taki sistemi obstajajo, do pred dveh let so se ta navzkrižna poizvedovanja izvajala in se je lahko na ta način ugotavljalo praktično vse podatke, ki so potrebni, in v tem zakonu predvidevamo spet nek nov informacijski sistem, kot da tega že ne bi imeli v tej državi, bi rekel, preveč, zato pa tudi imamo tako neučinkovito. Treba se je zavedati, da je, ne vem, če vsi veste, ampak v tem trenutku, recimo, je samo v Kliničnem centru 700 študentov. V javni upravi 15 tisoč študentov. V javni upravi, se pravi tudi na ministrstvih, tudi na uradih, tudi na zavodih, ki jih na novo ustanovljamo. Dvomim, da se bo tu razčistila zadeva, ki bi jo želeli s tem urediti. Tudi vzporedna štipendijska shema ni tako daleč pripravljena, da bi zagotavljala neko nadomestilo tega študentskega dela.

Najbolj me je pa zmotilo, da se v tem zakonu ne predvideva določenih izjem, ki bi jih zaradi določenih sezonskosti del, predvsem v poletni turistični sezoni, v zimski turistični sezoni dajalo tistim malim podjetnikom, ki te dejavnosti izvajajo. In to v tistem času, ko študenti opravijo svoje izpitne naloge in lahko bolj intenzivno delajo v panogah, ki so vezane ravno na to, da

so sezonsko potrebne in takrat je tudi večje število teh študentskih napotnic in vsega.

In še tretji problem, ki ga vidim, je način, ki ga uvaja ta zakon, ki ga pripelje v izvajanje, ki dejansko poveča stroške teh postopkov in zaplete vso zadevo. In več ko napišemo zapletenih zadev, več je možnosti tudi za izigravanje. To pa verjetno vsi že dobro občutimo, kajti prenormirane stvari, kot jih v tem zakonu dejansko vidimo, kjer navajamo ogromno nekih omejitev, ki naj bi jih uradnik v fazi postopkov nadziral, mislim, da bodo privedle kvečjemu do izigravanja, ne pa do poenostavitve in izboljšanje tega sistema.

Moram reči, da mene ta zakon ne prepriča. Sicer se zavedam, da je treba na tem področju pripraviti neke spremembe, vendar mislim, da so v tem primeru preveč konfuzne, da bi jih jaz lahko mirne duše v tem trenutku podprl. Mislim, da ne prinašajo tistega, kar si želi ministrstvo, kar si želimo tudi mi, da bi se ta del naše obveze, se pravi malo delo v vseh segmentih, izboljšal, da bi se izboljšal nadzor, transparentnost in vse ostalo. Jaz ne vidim v tem zakonu vseh teh vrednosti. Nekateri stari so dobre, vendar je večina stvari zaenkrat nedodelanih. Predvsem me moti večja birokratizacija teh postopkov, kar bo prineslo kvečjemu težave, predvsem gospodarstvu in pa tudi tistim, ki bodo to izvajali.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Vsem lep pozdrav!

Na tej seji Državnega zbora imamo ponovno kar zajeten komplet zakonov, ki niso usklajeni, kot vidimo iz razprave, niti znotraj koalicije, še toliko manj s socialnimi partnerji. Tu so poleg tega zakona tudi zakon o delovnih razmerjih, zakon o zdravstveni dejavnosti in to pravzaprav kaže, kakšen je pristop, kakšen je način dela te koalicije v tem mandatu. To, da prihajajo v Državni zbor zakoni, ki niso usklajeni, to je pravzaprav že folklor, načina dela te koalicije. To je folklorna zadeva. Tu moram ponovno poudariti, da s takim pristopom, s takim načinom dela se ne moremo strinjati, ne glede na to, da gre za zelo pomembne vsebine, za zelo pomembna področja, s katerimi se z rešitvami v marsikaterem delu celo strinjamo. Vendar pristop, na katerega ste toliko dali in katerega toliko poudarjate, je pravzaprav popolnoma drugačen, kot je bil pričakovan in kot je bil napovedovan z vsemi dogodki v prejšnjem in tudi na začetku tega mandata. Mislim, da tak pristop, ki diametralno odstopa od tistih rešitev, ki so bile povedane, napovedovane, ni v redu.

Drugo kar je, bi v tem primeru pričakoval, da bi na mizo dobili tudi kakšno analizo učinkov vseh teh zadev, ki prihajajo na mizo in s katerimi urejamo posamezna področja. Pravzaprav me zanima, na kakšen način in za koliko se bo skrajšal na osnovi tega zakona čas

študija, ki je bil tolikokrat tudi izpostavljen kot eden od problemov. Je problem. Vendar omejitve, ki jih vnaša ta zakon, bi se morale potem tudi v analizi odraziti v dolžini študija in tukaj verjetno bi morala biti neka analiza. Pričakoval bi tudi, da bi nam natančno pojasnili, kakšen ali pa koliko to vpliva na gospodarski del, na ekonomiko delovanja podjetij. Teh dveh analiz, ki so pravzaprav temelj za pripravo tega zakona, tukaj nimamo pred seboj.

Drugo kar je problematično pri tem zakonu, je to, da izrazito povečuje birokratizacijo. Da prinaša spet dodatne obrazce, dodatne formularje, papirje, vendar iz vsakdanje prakse vemo, da pravzaprav to ni pravi pristop. Mi imamo na Dolenjskem in morda še kje celo kopico divjih barakarskih naselij. Tam živi veliko ljudi, ki prejemajo socialne transferje in so v vrstah tudi pred občinskimi vrati, vendar vsi ti ljudje ali pa veliko teh ljudi se vozi z boljšimi avtomobili kot njihov župan. In me pravzaprav zanima, na kakšen način pa je Vlada pripravljena regulirati to obliko malega dela, da nekdo, ki pridobiva socialne transferje, otroške dodatke, nadomestilo za brezposelnost, živi v boljši situaciji, v boljših razmerah kot tisti, ki so redno zaposleni, ob tem, da vsi ti ne plačujejo nobenih javnih storitev. Mislim, da bi morali tudi takim oblikam malega dela posvetiti kar veliko pozornost.

Problem so tudi prioritete, ki jih obravnavamo v Državnem zboru. Zdaj tukaj se na veliko ukvarjamo s tem malim delom, kjer bomo verjetno tudi imeli neke male prihranke, povsem ob strani pa puščamo veliko delo, redno delo, povsem ob strani puščamo gospodarske družbe, ki zahtevajo od svojih delavcev, da delajo več, kot je dovoljeno, v obliki nadurnega dela, da jim firme ne plačujejo obveznosti oziroma prispevkov, da je veliko teh zadev neizterjanih itn. Tam so najbrž temeljni prihranki. In če se prav spomnim, nekaj let nazaj, je bilo teh zabilančnih obveznosti, če jih tako imenujemo, izredno izredno veliko. Izredno veliko. In glede na to, kakšne so razmere, tudi te obveznosti dodatno nastajajo. Jaz mislim, da kakšnih pomembnih učinkov na plačevanja v pokojninsko blagajno, v zdravstveno blagajno s tem, ko se bo uredil trg malega dela, ker je treba te zadeve zagotovo urediti, ne bo. Bistveno večje stvari bi se dogodile, če bi uredili plačevanje rednega sistema in rednega dela. In tukaj je očitno, da pravzaprav te diskrepance še vedno ostajajo. Se pa strinjam s tem, da je treba urediti študentsko delo, malo delo, tudi ostale oblike malega dela, da je tudi treba urediti ta razmerja med koncesijskimi, delitve koncesijske dajatve, kajti očitno je, da nekateri segmenti dobijo prevelik delež koncesijskih dajatev in se sredstva, s katerimi razpolagajo, ne porabljajo namensko za tisto, za kar so bila namenjena, ampak se uporabljajo predvsem za luksuz, to se pravi, da se nabavljajo razne druge stvari iz teh sredstev. In očitno je, da je predvsem spopad med organizacijami, ki participirajo na ta

sredstva, izključno zaradi tega, kdo bo dobil več in kdo bo dobil več tega luksuza. Strinjam se s tem, da je treba to delitev koncesijske dajatve urediti precej podobno, kot je tudi predlagano v zakonu. Da se dejansko sredstva namenijo za tiste dejavnosti, za katere so namenjena, ne pa za nabavo raznih gospodarskih družb, ki potem poslujejo po bypassih, ne za kupovanje raznih jaht in čolnov, ne za sponzoriranje raznih rok koncertov in podobne zadeve.

Predlagal bi tudi ponoven razmislek o tem, da se bistveno več sredstev koncesijskih dajatev nameni predvsem za izgradnjo študentskih domov. Kajti bolj pomagati študentom, kot so študentski domovi in cenene študentske postelje, v bistvu ne moremo, še posebej ne tistim, ki prihajajo iz oddaljenih okolij, s periferije, saj so ti pravzaprav zaradi splošnih razmer, splošnih razmerij med centri in periferijo najbolj na udaru. In tak korak bi bil potreben tudi ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Alojzij Potočnik. (Ga ni.) Želi še predlagatelj besedo?

Izvolite, gospod minister.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani!

Še enkrat se oglašam glede na razpravo, ki je doslej tekla, da bi pojasnil nekatere stvari, ki so bile zdaj odprte, in tudi dal še nekaj dodatnih informacij.

Sprašujete se o izračunih, ocenah in tako naprej. Mi smo te študije videli in tudi navedli v uvodu, v celotnem tekstu zakona kar nekaj. Tako da če si boste natančno prebrali ta tekst, jih boste zasledili. Tam so navedene tudi reference, in če sledite referencam, pridete do originalnih tekstov. Skozi te študije in podatke se tudi vidi deloma odgovor na vprašanje, kaj pomeni danes obseg študentskega dela z oziroma na možne zaposlitve. Ocena je, da je tega dela za približno 30 tisoč rednih zaposlitev. Število brezposelnih mladih je pa danes 14 tisoč. In verjamem, da se bo skozi regulacijo, ki jo predlagamo, nekaj teh zaposlitev oziroma nekaj tega dela preoblikovalo tudi v redne zaposlitve. Ne glede na to, da se potem obseg študentskega dela zmanjša, nam zaradi tega z vidika celote ni treba biti posebej žal.

Naj omenim drug podatek. Upokojnenci opravljajo po podatkih Ministrstva za finance na letni ravni za približno 70 milijonov evrov dela. In če bi tudi to prevajali v redne zaposlitve, bi jih bilo okrog 10 tisoč, če bi isti faktor uporabili. Se pravi, veliko tega dela danes teče skozi te oblike. In če ne bo ponujeno v obliki malega dela naprej, bo potem ponujeno v obliki rednih zaposlitev. Seveda se lahko v določenem primeru ta tok drugače tudi v nasprotno smer obrne.

Vprašanje, koliko bodo pridobile javne blagajne, če bi ostali pri enakem obsegu, ki smo ga vzeli za osnovo teh ocen, bi pridobile približno 53 milijonov evrov na letni ravni, kar je

za pokojninsko blagajno, recimo, malo, za zdravstveno nekaj več, pa vendar ne nepomembno v časih, ko povsod iščemo sredstva, kako bi financirali javne programe, ki jih te blagajne financirajo.

Odpirali ste vprašanje in tudi poudarjali, da predlog tega zakona gre v smeri zmanjševanja dela na črno. Mi verjamemo, da bo njegov učinek takšen, seveda ne v celoti. Ne obetamo si, da bomo ta problem na tak način v celoti rešili, deloma pa prav gotovo. Ob tem naj povem, da zakon o preprečevanju zaposlovanja in dela na črno odpiramo jeseni, ga bomo pripravili in vse pobude, ki jih dajete, so dobrodošle. Ravno tako naj dodam, da je v samem zakonu, kot je bilo tudi že navedeno, predvideno spremljanje in evalvacija, tako da bomo lahko na podlagi podatkov, ki jih bomo dobivali, tudi ustrezno korigirali posamezna določila, če se bo to izkazalo za potrebno, če se bodo ugotovljale določene nezaželene posledice.

Odpiranje socialnega statusa študentov je na mestu, je v ospredju, tudi pri nas je bilo in tudi jaz mislim, da je to prava diskusija. Še enkrat poudarjam, zakon, ki ureja državne štipendije, bo začel veljati pol leta prej preden bo začel veljati oziroma se uporabljati zakon o malem delu, tako da ne bo nobenih težav pridobiti državno štipendijo vsem tistim, ki bodo do tega opravičeni. Vse drugo, kar se sedaj navaja in kroži, je preprosto zavajanje samega sebe ali javnosti, kakorkoli hočete to vzeti. Seveda je pa treba upoštevati, da so poleg državnih štipendij danes na voljo Zoisove štipendije za študente, da so na voljo tudi kadrovske štipendije, ki jih je več tisoč nepodeljenih, zato ker pač ni interesov zanje, ker pač ne bi vsi študirali tistega, kjer so potrebe večje, ampak nič ne de. Mi se ne pritožujemo nad študenti, ampak moram reči, da je precej teh priložnosti, ki jih država nudi za podporo študijev, na tak način neizkoriščenih.

V pripravi je tudi štipendijski zakon, tisti, ki bo celovito urejal vse štipendije, bo predstavljen javnosti prav gotovo prej, preden bomo do konca zapeljali proceduro tega spremljanja tega zakona, vsaj upam, da ne bo prišlo do zastojev. Tudi sodelujemo tako, kot smo si želeli pri malem delu, s Študentsko organizacijo na tej točki in mislim, da bo lahko v ta Štipendijski zakon vgrajeno vse tisto, kar smo doslej pogrešali. Tudi spodbude za hitrejše dokončanja študija, recimo, ki so bile poprej omenjene, o tem je govora. Ta predlog je na mizi in mislim, da je dobrodošel.

Bi pa ob tem, ko se govori o socialnem položaju študentov, vendarle rad še to dodal. Upoštevati je treba, da študenti mimo teh štipendij, ki jih lahko dobijo, dobivajo vsi subvencionirano prehrano, kar znaša dobrih 50 evrov na mesečni ravni, da tisti, ki pridejo do stanovanj ali privatnih stanovanj preko pogodbe, dobijo tudi tukaj subvencijo. Jaz mislim, da je teh premalo in da je treba kaj več narediti. Tega se

tudi mi zavedamo. In da ne upoštevamo pogosto davčnih olajšav, ki jih imajo starši na račun študirajoče mladine. Na nek način je tudi to prispevek države, če hočete, ali skupnosti, naš skupni prispevek k temu, da posameznik, ki se odloči za študij, ima lažji dostop do študija.

Odprto je bilo vprašanje, kako bo potem pri dostopu do štipendije upoštevanje materialnega položaja zlasti nepremičnin na to vplivalo. Mislim, da je v zakonu o upravičenosti iz javnih sredstev to dovolj dobro rešeno, da se upošteva ne le velikost nepremičnine, ampak tudi zares njena vrednost, ki variira, glede na lokacijo. V Prekmurju hiša iste velikosti kot v Ljubljani, ampak sta najbrž v kakšnem razmerju 1:10 ali kaj podobnega lahko, ali celo več in to se bo vse upoštevalo pri oceni potencialnega dohodka, ki ga taka nepremičnina, če presega določen standard, lahko daje. Se pravi, ne bo se upoštevala nepremičnina kot taka, ampak potencialna vrednost, ki jo lahko daje v primeru najema oziroma dajanje v najem ali kaj podobnega. To bo v tem sistemu z dovoljšnim občutkom upoštevano. Upoštevana bo tudi starost in podobi parametri, ki seveda na to vplivajo.

Kar zadeva administriranje, ki ste ga izpostavili. Tukaj smo pri takih zelo zanimivih dilemah, ki jih je lepo izpostavljati, malo težje reševati. Preveč nadzora, premalo nadzora, preveč administracije, nič administracije – vsi vemo, da je treba tukaj najti pravo mero–, tudi preveč obremenitev zaradi dela, zaradi delodajalcev ali pa premalo, zaradi javnih blagajn. Tu je treba najti srednjo pot. Ko smo se pogovarjali s sindikati in delodajalci o teh vprašanjih, moram reči, da so si tukaj seveda običajno stali vsak na svoji strani, vsak je imel svoj interes in seveda ga niso znali sami od sebe uskladiti. Ta dialog, na katerega se sklicujete na tej točki, tudi zahteva poseg. Predlog za kompromisno rešitev sam od sebe ne nastane, kadar so interesi divergentni. In ravno v primeru, ko gre za to, ali dopustimo povsem liberalno uporabo malega dela, neomejeno, ali pa ga zamejimo, tako kot smo ga, seveda, to najlepše pokažejo. In te dileme se bodo seveda tudi v nadaljnji razpravi še prav gotovo odpirale.

Centralni register. Kot rečeno, se ne vpeljuje zato, da bi bilo več administracije, ampak zato, da bi lahko skozi centralni register on-line vsak takoj, ko se odloči, dobil napotnico, jo podpisal hkrati s tem interesentom, ki bi malo delo opravljal, in bi jo potem tudi verificirali. Seveda lahko premislimo, ali je še kakšen korak manj potreben pri tem postopku, vendar je treba imeti pred očmi tudi vprašanje ustreznega nadzora nad zaposlovanjem na ta način.

Nemški model, smo že potrdili, je drugačen, je bistveno drugačen, ko gre za položaj tistih, ki opravljajo mala dela. Ampak bilo bi nespametno, če ne bi pogledali, kako deluje, da se ne bi rajši učili na njihovih napakah kot na svojih.

Kar zadeva sezonska dela in podobo, ki da jih bo težko zdaj opravljati skozi malo delo zaradi teh omejitev, naj še enkrat poudarim, imamo tudi zaposlitev za določen čas. Za tri mesece se pogostokrat zaposluje za določen čas tam, kjer je interes. In če je interes sindikatov to, da se te zaposlitve ne prekvalificirajo v mala dela, potem jaz mislim, da je treba to podpreti, da se del tega malega dela pri tistih, ki izključno na tem delu to delo uporabljajo, vendarle ponudi v tej obliki. Mislim, da je to predvsem v korist delavcev, ki ta dela iščejo.

Vprašanja analiz sem že komentiral. Torej, so v tekstu in v dokumentaciji. Je pa res, da mi ne znamo napovedati vseh podrobnih posledic tega instituta, tako kot jih najbrž ne zna napovedati nihče. "Če bi bil vedež, ne bi bil revež", so rekli včasih. Pa če bi vedeli, da bo kriza tako nastopila, kot je, bi jo najbrž tudi drugače znali regulirati, kot smo jo v preteklosti in tako naprej. Skratka so določene stvari, ki jih moramo spremljati in nanje potem tudi sproti reagirati.

Rekel bi še to, da smo vseskozi bili odprti za socialni dialog, da smo imeli na Ekonomsko-socialnem svetu razprave tudi o tem zakonu. Da je seveda v teh razpravah prihajalo do tudi zastojev, tudi do tega, da se posamezni partnerji na določeni točki niso želeli pogovarjati o tem zakonu. Tudi sindikati so se tako obnašali, deloma morda zato, ker so se solidarizirali s študenti, ampak še zmeraj smo ne glede na to izkušnjo odprti za ta dialog in za predloge za naprej, razen ko gre za vprašanje ultimativnih zahtev. Na ultimate se pač ne da voditi dialoga.

Na koncu bi se vsem razpravljavcem danes zahvalil za konstruktivno razpravo, predloge. Mi bomo te tudi proučili in verjamem, da lahko predlog teksta, ki ga danes imate, še izboljšalo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas določen za razpravo še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati? Odpiram prijavo. Štirje. Trenutek, da vam povem, koliko boste imeli časa. Vsak razpravljavec ima na voljo 4 minute 47. Izvolite.

MIRAN POTRČ: Gospod predsedujoči, hvala lepa. Gospod minister, kolegice in kolegi!

Jaz sem vesel, da smo o tako resnem zakonu po dolgem času imeli konkretno vsebinsko, lahko tudi kritično razpravo, ampak kljub temu, da smo se pogovarjali o tem, kako rešiti resen problem, resno vprašanje malega dela v Sloveniji. Rad bi se izrecno zahvalil ministru in državni sekretarki, zaradi tega, ker nimamo vedno in ob vseh zakonih v Državnem zboru priložnosti slišati strokovne argumente in odgovore na, lahko rečem, praktično vsa odprta

vprašanja, ne glede na to, ali z odgovori potem tudi v celoti soglašamo ali ne.

Osebo bom zakon podprl in mislim, da je dober, ne glede na to, da morda še kakšno vprašanje odpira. Bi pa rad to priložnost izkoristil, da ob, bi rekel, svojem zadovoljstvu nad vsebino razprave povem, da še vedno ne razumem, da tudi pri tako resnih vprašanjih, kot je recimo zakon o malem delu in nekaterih drugih, prihaja do izraza, da neobjektivnost nekaterih opozicijskih strank, ki govorijo o tem, da ni nobenega poizkusa najti skupne rešitve, da ni nobenega socialnega partnerstva, da se zlorablja dogovori in politika, ki smo jo koalicijske stranke oblikovale ob sprejemu te vlade. To enostavno ni res in prosil bi vas, da računate s tem, da ima ta vlada po vsebini toliko nalog, lahko tudi, da si je kakšno sama dala preveč, ampak toliko nalog in da hkrati na toliko frontah tečejo razgovori o izjemno težkih vprašanjih, da pa po vrhu tega pri večini teh vprašanj gre za mnoge materialne omejitve, ki zahtevajo izjemno težaško delo. Jaz ne bom rekel, da sem vedno zadovoljen s tem, da imam tudi včasih občutek, da je najprej postavljen rok potem vsebina. Mislim, da nam je vsebina najpomembnejša, pa da kdaj računamo s tem, da bomo vse probleme uspeli rešiti za naslednjih dve ali pa tri generacije, ampak reči, da nimamo izjemno težkih in zahtevnih vprašanj, ki jih mora ta vlada reševati simultano skoraj, da rečem, ne samo z opozicijo, ne samo s sindikati, ampak tudi mnogimi drugimi socialnimi skupinami tudi z delodajalci in to na področjih, ki so vsako zase občutljiva za slehernega od nas, da bi bilo prav in korektno, da poskušamo brez želje, da se problemi zaostrejejo, spodbujati nadaljnje sodelovanje med vsemi zainteresiranimi in socialnimi partnerji, da bi do rešitve prišlo. Jaz po sodelovanju z našo vlado tudi z ministrom dr. Svetlikom lahko zagotovim, da pripravljenost za iskanje vedno novih rešitev in nadaljnje dogovarjanje obstoja tudi še danes. Tudi ko imamo določene zakone že v Državnem zboru, so ponekod zavestno s strani koalicije odprti datumi, da bi še nadaljnje usklajevanje bilo morda doseženo in najdena neka rešitev, ki bi bila zadovoljiva za vse. In da je to res, bomo imeli tudi na tej seji konkretne dokaze. Vi veste dobro, da smo se odločili, da bomo zakon o delovnih razmerjih reševali po drugi poti, ker nam ostajajo neka vprašanja, ki jih enostavno nismo znali, uspeli v tem času domisliti, pa jih želimo rešiti najprej dogovorno, po možnosti tudi s socialnimi partnerji, kasneje pa po nujnem postopku sprejeti. Da smo se odločili, da zakon o zdravstvenih dejavnostih za koalicijo še ni dovolj zrel, da bi se lahko o njem odločala. In še bi se dalo naštevati, zato prosim, dajmo se potruditi in pomagati, da bi v teh težkih razmerah do usklajevanja prišlo, biti kritičen do vsebine ne pa se apologetsko postavljati v stališče, "nekdo je, nekdo pa ni pripravljen za iskanje najboljših rešitev".

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Vito Rožej, prosim.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo. Še enkrat lep pozdrav vsem prisotnim!

Sigurno je, da je ta država v svoji dvajsetletni zgodovini za določene sloje prebivalstva – in za študente to prav gotovo velja –, skrbela in skrbi za njih vedno bolj, lahko rečem, se stvari premikajo na bolje. Na začetku je bilo te skrbi manj, in zato je raje prepustila tej kategoriji svojih državljanov, da sami poskrbijo za čim več svojih problemov na način, kot pač je, s študentskim delom. Gospodarstvo samo je pri tem pomagalo, potrebovalo je takšno delovno silo, in stvari so prišle do sem, kamor so prišle. Tisto, kar ima mlada generacija in druge generacije nimajo, nimajo pa ničesar drugega razen tega, je svoboda do prodaje svojega dela in energije. Izkušen ima malo, znanje si šele pridobiva, lastnine nima. Torej, je delo tisto, ki ga lahko izkoriščajo, in svoboda do tega, da to počne na način, kot si sama želi, je tudi edino, kar ji daje neko varnost, ker druge še nima, si je še ni imela časa ustvariti. Zato je treba zelo tankočutno delati s to svobodo in je ne preveč omejevati, ker če ne, bo najbrž ta generacija, ki to zna in zmore, to svoje delo prodajala kje drugje in to znanje tudi. Jaz ne trdim, da je skrb, ki se kaže preko študentske prehrane in še česa drugega, povečanega štipendiranja, zanemarljiva. Daleč od tega, ampak treba je vedeti, zakaj se to študentski populaciji, v narekovajih rečeno, dopušča, zato ker se od nje pričakuje, da bo kasneje po končanem študiju v rednem delovnem procesu prispevala mnogo več, kot njihovi vrstniki, ki pač študija ne bodo deležni. Naša država ne pozna instituta socialne kartice pri zdravstvenem in socialnem zavarovanju, pobira od tistih, ki so zmožni, vse, kar se da. Kot je kolega Mačajna slikovito opisal, "treba je gajžlati konja, ki že itak dobro teče", ker ta bo še kaj dosegel, tisti, ki pa že na začetku ne, pa pač nič ne bo od vsega skupaj. Tako, da je tudi odveč pričakovati, da bo generacija, od katere se toliko pričakuje, z nekimi, pogojno rečeno, miloščinami zadovoljila. Saj najbrž tudi za prašiče, ki jih pitamo za zakol, ne moremo reči, da slabo jedo, zelo dobro jedo, samo njihov namen je pa očiten, neke hude perspektive ni. In mislim, da bi za to veljalo, in današnja debata je šla deloma tudi v to smer, da bi bilo treba to problematiko osvetliti s širših vidikov, kot pa samo iz tega, da gre, pogojno rečen, za anomalijo na trgu dela, da tukaj prihaja do takšnih in drugačnih izkrivljanj.

Jaz bi želel verjetni, da trditve, da bo uvedba malega dela pomagala k več rednim zaposlitvam, to bi želel verjeti – da bo zmanjšala delo na črno, težko pa verjamem, da bo temu res tako. Gospodarstvo ali kapital, če hočete, bo vedno našlo načine, da bo za tisto, kar potrebuje, da bo to dobilo po čim nižji ceni, kar se nam zna zgoditi, kot sem že rekel, da se bo to delo, ki se zdaj deklarira kot delo, začelo

prodajati v obliki kapitala preko takšnih in drugačnih oblik podjetništva – samostojnega in katerega drugega in da končni cilj na trgu dela ne bo tako zelo različen.

Če je kaj anomalija na trgu dela, je to delo na črno. Delo na črno je približno 10-krat tolikšno, kot je zdajšnji obseg malega dela pri nas, in to je tisto, kar bi nas moralo predvsem skrbeti. Če bo posredovanje teh del res lahko potekalo na neprofitni ravni, kot je rečeno, sem seveda za, ampak moramo pa imeti v glavi izkušnje, tudi zdajšnjih posredovanj iz dela, ne teh začasnih del, ampak vseh ostalih rednih zaposlitev za določen čas in tako naprej, če hočete vseh drugih agencij. Provizija, da vi, recimo, plačate s kreditno kartico v nakupovalnem središču, stane tega prodajalca 4 %, zato da vi potegnete skozi terminal svojo kartico. To stane 4 %. Če ministrstvo misli, da posredovanje dela stane pol manj, potem bo treba eno strašno dobro kartico pogruntati, ki bo res vse to omogočala.

Jaz imam za enkrat preveč dvomov, ne v namene tega zakona, ampak v način, na katerega se je lotil te izvedbe, da bi ga lahko v prvi obravnavi podprl. Prepričan pa sem, da bo, če ta poskus ne bo uspešen, na naše mize prišel kakšen boljši in sprejemljivejši način reševanja te problematike.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospa Alenka Jeraj, prosim.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo.

V razpravi ali ob tem, ko se je minister oglasil, nam je dal nekaj podatkov, ki bi jih lahko imeli že v obrazložitvi zakona oziroma jaz pogrešam predvsem to, da nimamo podatka, večinoma se ves pogovor vrti okoli študentov, ni v gradivih podatka koliko upokojenec, ki že sedaj lahko delajo po podjemnih pogodbah, dela. Prej ste to sicer povedali, ampak v tem pa tega ni, niti kakšni so zneski teh zaslužkov ali odstotkov tega dela. In zagotovo bi bil to eden izmed veliko bolj uporabnih podatkov kot marsikakšen, ki ga notri imamo. In to, kar smo na začetku povedali, torej, da smatramo, da bi lahko vsako kategorijo urejali na svoj način, še vedno pri tem vztrajamo oziroma bi področje brezposelnih lahko uredili v zakonu o urejanju trga dela, medtem pa ko bi za študente ohranili zakon, ki ga imamo ta trenutek, ga poostrili na tistih segmentih, kjer ocenjujemo, da se slabo izvaja. Jaz bom še enkrat rekla, da mislim, da so bili narejeni koraki tudi v omejitvah in zlorabah na področju študentskega dela v preteklosti in bi s tem morali nadaljevati. Končno na to kaže tudi objavljena analiza, ki jo je ministrstvo predložilo v obrazložitvi zakona, ko se v bistvu od leta 2002 zmanjšuje tako število koncesionarjev, se pravi študentskih servisov kot tudi v nekih obdobjih zaslužkov ali prihodkov in število izdanih napotnic. Vse te stvari so se zgodile zato, ker se je na določenih stvareh, na

določenih segmentih zakonodaja poostrila in je bilo ali smo uspeli nekako zajeziti, tudi bistveno zmanjšati posojanje napotnic ali dajanje provizije, če daš napotnico, da imaš 10 % od tega dela tudi tisti, ki je dal napotnico. In mi mislimo, da bi v tem smislu morali nadaljevati in res več narediti na enotni evidenci vpisa, da imamo te podatke, da poostrimo mogoče tudi pogoje, kako prideš do statusa študenta, ker zdaj je to kar dobra stvar, imaš bone, še mnogo drugih ugodnosti. Vendar pa, ko je minister rekel, da bi tam, kjer je sezonsko delo ali kjer delajo študentje zdaj za tri mesece, bi se lahko zaposlili tudi za zaposlitev za določen čas tri mesece, to je res, ampak s tem študent zgubi status in še nekatere druge stvari in zato najbrž pričakovati, da se bo potem za tri mesece zaposlili, potem pa ta svoj status spreminjali, najbrž ni preveč realno.

Se enkrat v zvezi s štipendijami. Nam ves čas očitata ali pa je bilo slišati, da smo tudi v prejšnjem mandatu spreminjali zakon oziroma sploh prvič napisali zakon o štipendiranju, pa je bilo potem podeljenih manj štipendij. Več stvari je treba upoštevati. Mi smo takrat zelo resno računali na to, da se bodo v Sloveniji uvedle pokrajine, da se bodo oblikovala regijska središča, ki bodo zainteresirana za to, da izobražen kader tam ostane in bodo tudi iz tega naslova regijskih shem drugače zaživele štipendije, pa se to potem ni zgodilo, zato samo reči, da takrat ni bilo nekaj narejeno, ni najbolj na mestu, zraven pa govoriti, da zagotovo bo več štipendij v nadaljevanju, ob tem pa minister sam pove, da natančno ne more vedeti, kaj bodo prinesle spremembe ostale socialne zakonodaje in ali bo na koncu res štipendij več, če bomo vse to, kar se predvideva, tudi upoštevali pri določanju cenzusa.

Se stališče gospodarskega ministrstva bi bilo mogoče primerno imeti. Mene zanima, kako oni ocenjujejo, kaj bo to pomenilo za gospodarstvo, te spremembe. In ne glede na vsa opravila, ki jih bodo morala podjetja opraviti, jih je mnogo več kot ta trenutek in zato se bodo najbrž tega dela vseeno manj posluževali kot ... / znak za konec razprave/ se bodo in da bo to vse, kar se je zdaj dogajalo na študentskih servisih, preneslo na malo delo. Mi še ... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Minister, najprej čestitke, da ste prišli s tem pomembnim zakonom do Državnega zbora, kjer se bomo skupaj potrudili, da ga spravimo naprej in čim prej uveljavimo.

Prav zaradi tega, da ga lahko čim boljše uveljavimo, imam pet pripomb na celoten predlog, na celoten koncept, kar je, konec koncev, tudi smisel splošne obravnave, kjer skušamo ugotoviti, ali predstavlja pravilno

osnovo, hkrati pa tudi izluščiti tisto, kar je vsaj po našem mnenju dobro še enkrat premisliti.

Začel bom z vprašanjem malega dela za brezposelne. Če po eni strani postavljamo določene omejitve pri tem, koliko lahko brezposelni dostopajo do te oblike malega dela, kot konec koncev tudi ostali, ki se bodo lahko posluževali malega dela, še vedno ostaja pri meni bojazen, da ne bo to pri brezposelnih le nova oblika "social" dampinga, ker si bodo namesto zaposlitve z malo malega dela pa z malo dela na črno pa s socialnimi prispevki na koncu zagotavljali tisti minimum preživetja in ne bodo nikoli do konca stimulirani za to, da pridejo do svoje zaposlitve. Mislim, da sem pravilno iz vaših ust slišal, da menda beležimo, da se pri brezposelnih pridobivanje zaposlitve poveča ravno takrat, ko se nekako prenehajo socialni prejemki. In se bojim, da bi morda malo delo predstavljalo dodatno pomanjkanje stimulacije za iskanje zaposlitve, zaradi tega, ker v bistvu neko obliko dela bodo že imeli.

Naslednje, časovna omejitev opravljanja malega dela s strani študentov. Kvoto, ki ste jo predlagali, resda presega zelo majhno število študentov. Vendar se sprašujem, če je študent pripravljen delati in če ga je delodajalec, pod narekovaji, torej tisti, ki ga vzame na malo delo, pripravljen plačevati, morda zato, ker je vendar kakovosten študent, dobro opravlja svoje delo, hkrati pa se ne želi zaposliti, ker želi ohraniti status rednega študenta, zakaj mu tega ne bi omogočili. Seveda se tu odpre vprašanje nelojalne konkurence, pod narekovaji, v smislu zelo nizkih stroškov dela za študenta, ki opravlja malo delo. Dajmo tu pogledati možnosti, da omejitev, ki je bila časovna, postane davčna omejitev. Da ne glede na dvome pri finančnih vidimo možnost, da določeno kvoto malega dela obremenimo po eni stopnji, določeno kvoto pa obremenimo po bistveno višji stopnji, primerljivi redni zaposlitvi, ne pa da študentu rečemo enostavno: "Čuj, ti pa zdaj ne smeš več delati, vsaj za letos ne."

Tretje, štipendije. Minister, povedali ste, da bodo štipendije uveljavljene prej. Ampak s strani študentskih organizacij pa slišimo skrb. Namreč, na začetku je bilo rečeno, da bodo štipendije 1. januarja, sedaj pa so že zbežale na 1. september 2011. In to je, vsaj po mojem mnenju, eden tistih poglavitnih pogojev za to, da lahko to potrdimo. Torej, da potrdimo ta zakon, moramo imeti že jasno potrjene ukrepe, da bodo te štipendije ne samo na voljo, ampak da bodo lahko do njih študenti tudi dostopali. Zato ker nam nič ne pomaga, če imamo 40 tisoč štipendij, potem imamo pa tako stroge pogoje, da lahko te štipendije koristi samo 30 tisoč študentov.

Četrto, financiranje študentskih organizacij. Kaj se je tu dogajalo takrat, ko je bilo preveč denarja, smo že videli. Res je, da so študentske organizacije tudi po vaši zaslugi in po zaslugi tega zakona prestopile k večji transparentnosti. Zagotovo bo prišlo do zmanjšanja tega pavšalnega dela, vendar bi

vseeno rad, da še enkrat preverimo, katera je tista kvota, kateri je pravi odstotek za to, da lahko študentska organizacija še naprej deluje.

Nenazadnje pa vprašanje študentskih servisov, ki so se izkazali za učinkovite. Strinjam se, da je treba zmanjšati njihove dohodke, a hkrati jim je treba zagotoviti še naprej učinkovito delo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu z časovnim potekom seje zbora odločali jutri, 15. 7. 2010, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **20. TOČKO DNEVNEGA REDA – PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 12-ih poslank in poslancev s prvopodpisanim Bojanom Kontičem zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade.

Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani gospod podpredsednik, poslanke in poslanci, še enkrat dober dan!

Pred vami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih, s katerim se poleg sprememb in dopolnitev povezanih z uskladitvijo določb tretjega odstavka 8. člena ter 84. in 85. člena Zakona o delovnih razmerjih, kar zahteva Ustavno sodišče, z namenom zagotavljanja večje fleksibilnosti na trgu dela skrajšujejo odpovedni roki in znižuje višina odpravnin ob odpovedi pogodbe o zaposlitvi. Gre za zniževanje zakonskega minimuma pravic, pri čemer se ne posega v obstoječo ureditev teh pravic v kolektivnih pogodbah, to namreč pomeni, da se socialni partnerji lahko vedno dogovorijo za višji nivo pravic v kolektivnih pogodbah in v posameznih kolektivnih pogodbah je dogovor že danes takšen.

V predlagani ureditvi minimalnih zakonsko določenih odpovednih rokov so v skladu z zahtevami Konvencije mednarodne organizacije dela, številka 158, o prenehanju delovnega razmerja na pobudo delodajalca ohranja diferenciacijo odpovednih rokov glede na predhodno trajanje zaposlitve pri delodajalcu. Ob upoštevanju ocene mednarodnih institucij, tudi OECD, da je v slovenskem prostoru potrebno preseči segmentacijo na trgu dela in primerjalnih prikazov ureditve dolžine odpovednih rokov in višine odpravnin v drugih primerljivih evropskih državah ter v povezavi s

predvidenimi spremembami glede nadomestila za primer brezposelnosti ter vloge Zavoda za zaposlovanja v postopku pred postopkom v okviru predloga Zakona o urejanju trga dela se zato skrajšujejo odpovedni roki za delavca z več kot 15 in več kot 25 let delovne dobe s 75 na 60 oziroma 150 na 90 dni, medtem ko naj bi odpravnina ob odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca enotno znašala eno petino osnove za vsako leto dela pri delodajalcu. Pri odpovedi s strani delavca se ohranja enomesečni odpovedni rok in možnost, da se pogodbo o zaposlitvi ali kolektivna pogodba lahko dogovori za daljši odpovedni rok, ki pa za razliko od trenutno veljavne ureditve ne sme biti daljši kot 150 dni oziroma ne sme biti daljše kot 3 mesece. Skrajšanje odpovednih rokov je treba torej gledati tudi v luči povečevanja denarnih nadomestil in podaljševanje časa njihovega prejetja ter preventivnega delovanja Zavoda za zaposlovanje, kar urejamo z drugim zakonom in kar je bilo načelno med socialnimi partnerji že v prejšnjem obdobju dogovorjeno.

S predhodno odločbo 9. člena zakona, ki ga predlagamo, je predvideno postopno zniževanje odpravnin na eno petino osnovne povprečne plače delavca zadnjih treh mesecev pred odpovedjo za leto dni dela. Ta enotna mera za odpravnino, ena petina osnovne povprečne plače, menimo, da je upravičena, glede na to, da želimo, da obravnavamo vse starostne kategorije delavcev enako oziroma želimo utemeljevati to na ta način, da je pač 10-letno delo v tem smislu vredno kot tisto delo, ki ga nekdo opravi, denimo, 30-letno.

Znižanje odpravnin naj bi uveljavili torej v skladu s tem predlogom po enem letu od tega zakona. Dogovarjamo pa se, da bi ta rok še podaljšali, in sicer tako, da bi se v čim večji meri približali začetku delovanja sklada za odpravnine, ki ga po dogovoru s socialnimi partnerji želimo čim prej vzpostaviti na podlagi zakona, ki bo pripravljen do konca tega leta. In v temu smislu bomo v nadaljnji pripravi tega zakona to tudi še lahko dopolnjevali.

Ker se je v vmesnem obdobju od priprave tega zakona zaostriло vprašanje prezaposlovanja delavcev iz matične v hčerinske družbe z namenom zniževanja pravic delavcem in uničevanja družb, soglašamo tudi s tem, da zakon umaknemo oziroma, da se ga zavrne z namenom, da bi vanj vgradili za delavca ugodnejša določila. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Ljubo Germič v imenu Poslanskega kluba LDS.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo gospod podpredsednik. Vsem še enkrat lep pozdrav!

Spremembe in dopolnitve Zakona o delovnih razmerjih bodo v prvi vrsti omogočile implementacijo odločbe Ustavnega sodišča v

zvezi s pravico delavcev, ki delajo v podjetjih, kjer ni organiziranega sindikata. Po sedaj veljavnem zakonu je sodelovanje delavcev pri urejanju svojih pravic mogoče samo v primeru, če so sindikalno organizirani. Ustavno sodišče je zato ugotovilo, da je Zakon o delovnih razmerjih v neskladju z načelom enakosti pred zakonom, ki ga zagotavlja Ustava Republike Slovenije, saj brez razumnega razloga postavlja delavce in njihove pravice v različne položaje. Tako je Ustavno sodišče določilo rok devetih mesecev za odpravo neskladnosti, podobno je tudi v primeru, ko delavec v primeru redne ali izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi zahteva, da se s tem pisno obvesti sindikat, ki nadaljuje postopke v njegovem interesu za zaščito njegovih pravic. Tudi v temu primeru so delavci, ki niso sindikalno organizirani, v slabšem položaju kot delavci, ki so člani sindikata. Tudi to neskladje je treba po odločbi Ustavnega sodišča urediti. Spremembe in dopolnitve zakona to sedaj popravljajo in urejajo skladno z ustavo.

Predlagatelj zakona oziroma Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve pa se je v povezavi z urejanjem trga dotaknilo še odpovednih rokov in višine odpravnin kot ukrepa za doseganje večje prožnosti zaposlovanje kot enega izmed ukrepov za večjo konkurenčnost gospodarstva. Ocenili so, da je ureditev minimalnih odpovednih rokov in odpravnin, ki sicer ustreza mednarodnim zahtevam v primerjavi z ureditvijo v drugih evropskih državah, na dokaj visoki ravni, na kar so opozarjali tudi delodajalci. Tako dolžina odpovednih rokov kot višina odpravnin naj bi vplivali na togost slovenskega trga dela. Kot posledica togosti pa so lahko marsikdaj ogrožena tudi tista delovna mesta, ki bi jih delodajalci želeli ohraniti. Zato se s predlagano novelo predlaga skrajšanje odpovednih rokov za delavce, ki imajo krajšo delovno dobo, prav tako pa se s predlogom sprememb izenačujejo višine odpravnin ne glede na dolžino delovne dobe.

V tem delu spreminjanje Zakona o delovnih razmerjih v Poslanskem klubu LDS razumemo kot delovno zakonodaja v povezavi s predvidenimi rešitvami v zakonodajo s področja trga dela, h kateri sodijo tudi zakon o urejanju trga dela, zakon o malem delu ter zakon o minimalni plači. Z navedenimi spremembami prilagoditev in zakonodaje na področju trga dela predlagatelj posega na področje koncepta varne prožnosti. Pri tem bi v Poslanskem klubu LDS želeli jasno povedati, da gre za zelo občutljivo in pomembno vprašanje povezano z uresničevanjem socialne države na eni in zagotavljanjem pogojev za konkurenčnost gospodarstva na drugi strani.

V LDS smo vedno zagovarjali takšne razvojne usmeritve, ki zagotavljajo takšna delovna mesta z dostojno plačo, ki bo omogočala dostojno življenje in socialno varnost posameznika. Ukrepov v okviru uresničevanja varne prožnosti zato ne razumemo na način, da je podjetjem treba dati več svobode pri

zaposlovanju ali odpuščanju in da so pogodbe za nedoločen čas zastarele, temveč gre pri prožnosti za uspešno obvladovanje razvojnih sprememb v življenju posameznika in prožno organizacijo, ki omogoča učinkovit odziv na nove potrebe ter spretnosti in znanja pri proizvodnji. Hkrati pa varnost ne pomeni le zgolj ohranitve delovnega mesta, temveč, da je treba ljudem zagotoviti spretnost in znanja za njihovo poklicno pot in da se jim pomaga pri iskanju nove zaposlitve, hkrati pa z zagotovitvijo ustreznih nadomestil v primeru brezposelnosti, s katerim se olajša prehod.

Pravice starejših delavcev so primerjalno gledane z drugimi državami v Evropski uniji na dokaj visoki ravni. Višina odpravnin lahko predstavlja za podjetje strošek, ki ga podjetja v težavah velikokrat ne zmorejo poravnati. Tako se zgodi, da navkljub zakonodaji delavci ostanejo brez odpravnin. Za večjo varnost delavcev, zato v LDS podpiramo usmeritev ustanovitve sklada za odpravnine, ki naj pomeni varnost zaposlenih, če podjetje ne bi bilo sposobno in ne bi zmoglo izplačati. Poslanska skupina LDS pri delovni zakonodaji pozorno spremlja stališča socialnih partnerjev zainteresirane javnosti in sledi mednarodnim primerjavam in želi pretehtati vsa mnenja in dileme. Za nas je današnja razprava dodatna priložnost za pogovor in pojasnjevanje različnih stališč. V LDS gredo premisleki v smeri oblikovanja sklada za odpravnine in postopnega uvajanja krajšega odpovednega roka in nižanje odpravnin. Po našem mnenju bi bilo dobro, da bi vprašanje o oblikovanju sklada opredelili še pred uveljavitvijo tega zakona. Naj še dodamo, da pri delovni zakonodaji pričakujemo intenzivna pogajanja med delodajalci in delojemalci in da država posega v ureditev le, ko je to res potrebno.

V LDS želimo posebej poudariti občutljivost za socialna vprašanja in da država za socialno varnost državljanov preko različnih transferjev namenja okoli 1,3 milijarde evrov. Zakon o socialno varstvenih prejemkih in zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki sta v obravnavi, sledita tem ciljem, zato se strinjamo z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve, da je treba narediti korak k varni prožnosti trga dela. Potrebni so razmisleki v korakih za izenačevanje trga delovne sile, ko imamo sedaj na eni strani starejše delavce, ki imajo pogodbe za nedoločen čas in večjo varnost zaposlitve, in na drugi strani mlade, ki dobijo službe za določen čas in temu ustrezno manjša zaščita delovnega mesta.

Nedavna razprava in opozorila o slamnatih podjetjih, pa narekujejo potrebo po spremembah zakonodaje v smeri, ki bo preprečevala kršenje delovno pravne zakonodaje in da se ne bo mogoče izogniti izplačilom plač in prispevkov zaposlenim ter izplačilu odpravnin. Delno to lahko rešimo s spremembami 73. člena Zakona o delovnih razmerjih, zato je smiselno, da se spremembe

Zakona o delovnih razmerjih, ki so pred nami, zavrne in da se s tem omogoči predlagatelju, da se v najkrajšem možnem času pripravi sprememba zakona, ki bi vključevala tudi spremembe 73. člena, in s tem preprečevala zloraba. Ta odloka pa v LDS razumemo tudi kot možnost nadaljevanja pogovorov med socialnimi partnerji in zblížanja stališč o odprti vprašanjih. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Besedo ima gospod Bojan Kontič v imenu Poslanske skupine SD.

BOJAN KONTIČ: Spoštovani gospod minister, sekretarka, kolegice in kolegi!

Že pri najavi oziroma odločanju o dnevnem redu sem v imenu poslanskih skupin koalicije napovedal, da bomo zakon o delovnih razmerjih zavrnili. Pri tem je treba poudariti, da ne ocenjujemo, da zakon ne bi bil primerna podlaga za nadaljnjo obravnavo. Smo se pa znašli v zagati, ko je treba zelo hitro odreagirati na stanje, ki smo mu v tem trenutku priča. Govorim o slamnatih podjetjih. Ker nam ta zakon, ki se obravnava po rednem postopku, tega ne omogoča, smo se odločili, da ga danes zavrnemo in s tem omogočimo ministrstvu oziroma Vladi, predlagatelju, da ta zakon, ki zaseda proceduralni prostor v parlamentu, nadomesti z zakonom, ki bo posegel tudi v 73. člen Zakona o delovnih razmerjih in omogoči odpraviti te nepravilnosti, ki smo jim danes priča. Seveda to ne bo dovolj. Treba bo poseči še v Zakon o gospodarskih družbah, treba bo kaj storiti tudi na področju kazenskih sankcij, treba bo razmisliti, kako urediti dokazovanje naklepa pri ustanavljanju slamnatih podjetij, torej to so naloge, ki jih je treba v najkrajšem možnem času odpraviti. Torej, to je tudi razlog, da bomo mi ta predlog zakona zavrnili, kajti, če bi danes predlog sprejeli, bi jeseni imeli še drugo in tretjo obravnavo, to pa je preveč dragocenega izgubljenega namreč časa za ureditev področja, ki ga lahko uredimo v 73. členu, v tem zakonu pa v 73. člen v tem trenutku ne moremo posegati. To je osnovni razlog.

Seveda si želimo in apeliramo tudi na predlagatelja, da znotraj socialnega dialoga poskusi storiti korak naprej glede sklada za odpravnine, skrajševanja odpovednih rokov in zniževanja višin odpravnine.

Ko smo se pred časom pogovarjali z nekaterimi predstavniki nekaterih sindikatov, so omenjali, da so nekatere zadeve sprejemljive in da skrajšanje odpovednih rokov niti ni tako problematično, kajti znotraj teh odpovednih rokov se dogaja marsikaj s tistimi, ki odhajajo iz firme. Je pa težava z zniževanjem odpravnin v povezavi s skladom za odpravnine, ki ga bo treba ustanoviti. In dobro je, če to urejamo v zelo strnjemem časovnem obsegu.

Ko govorimo o odpravninah in o višini odpravnin ter odpovednih rokov, je seveda treba opozoriti tudi na težave, ki so prisotne v tem

času, to je, da so težave ne le z odpravninami, ampak tudi s plačami. Pred dnevi sem s predstavniki delavcev enega izmed gradbenih podjetij, ne bom ga omenjal, dobil informacijo, da ljudje enostavno dobivajo plačilne liste, na katerih imajo lepo izračunano, kolikšna je plača, ki bi jo naj oziroma morali prejeti, pa te plače ni. To seveda tudi pomeni, da so ti ljudje še vedno zaposleni, ostajajo pa brez sredstev za osnovno človeško preživetje. To so težave, s katerimi se soočamo, in zato pravim, da bo zelo težko to urediti samo v tem zakonu in bo treba poseči tudi na drugo področje. Smo pa dolžni to storiti, kajti na tem področju lahko ocenjujemo, da smo že v fazi, če bi uporabil grobo primerjavo, kar sužnjelastništva, kjer ljudje delajo, pa za to nič ne dobijo. Prihajajo na gradbišča tudi 8 kilometrov peš in delajo za en obrok dnevno, ki ga pri tem delodajalcu dobijo in se potem zvečer vračajo zopet po isti poti domov brez sredstev za preživetje. Torej, to so anomalije, ki bi jih morala tudi inšpekcija ugotoviti in na katere bomo morali odreagirati v prihodnjih tednih, morda tudi znotraj spremembe določene zakonodaje, kar seveda je možnost, in edina možnost, parlamenta. Vlada pa seveda lahko ukrepa tudi kako drugače. Hkrati, ko ljudje ne dobivajo plač za svoje delo, jim podjetje enostavno izračunava odtegljaje za njihova posojila, posojil pa ne plačuje. In potem doživijo tudi obisk na domu, ko jim želijo zaradi tega določene stvari enostavno zapleniti, rubiti in povrniti tisto, kar pač tistemu, ki je posojilo dal, enostavno pripada. Torej, te življenjske zgodbe, ki smo jim priča v tem trenutku, ker so tako krute v določenih primerih, da bo treba hitro in učinkovito ukrepanje za zaščito pravne države. Vem, da sem zdaj nekoliko odšel iz teme, ki je danes na dnevnem redu, vendar je smiselno na to opozoriti.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo torej zavrnili ta predlog zakona, ne zato, ker bi ocenjevali, da ni primerna podlaga, ampak zato, da omogočimo, da določene anomalije odpravimo znotraj tega zakona po nujnem postopku v najkrajšem možnem času. Seveda je logično, da glede na to, da napovedujem zavrnitev tega zakona oziroma glasovanje proti sklepu, da je zakon primerna podlaga za nadaljnjo obravnavo, da bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov tudi skrčili razpravo o tem zakonu, ker je pravzaprav nesmiselno obravnavati in razpravljati o zakonu, ki ga bomo na koncu zavrnili. Pričakujem pa torej v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov nadaljevanje dialoga, iskanje najboljših rešitev in odpravo pomanjkljivosti, na katere sem opozoril. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Besedo ima gospod mag. Štefan Tisel v imenu Poslanske skupine SDS.

MAG. ŠTEFAN TISEL: Prav lep pozdrav vsem prisotnim! Gospod podpredsednik, gospod minister, gospa sekretarka, poslanke in poslanci!

Predlagani sta spremembi zakona o delovnih razmerjih na dveh področjih. Prvo področje je zagotovitev možnosti delavcem, da preko zastopnikov sodelujejo v postopku sprejemanja splošnega akta delodajalca, s katerim se določajo pravice, ki so sicer predmet urejanja kolektivnih pogodb. V obstoječem zakonu je to sodelovanje omogočeno le delavcem, ki so organizirani v sindikat. Zato so delavci v neenakopravnem položaju pred delodajalci, če niso sindikalno organizirani. Ustavno sodišče je sprejelo ugotovitevno odločbo in za odpravo nepravilnosti določilo rok devetih mesecev. Do odprave ugotovljene protiuustavnosti mora delodajalec v postopku sprejemanja splošnega akta delodajalca v primerih, ko pri njem ni organiziranega sindikata, pred sprejemanjem splošnega akta pridobiti mnenje delavskih predstavnikov, kot so svet delavcev ali delavski zaupniki.

Drugo področje spremembe zakona je uskladitev dolžine odpovednih rokov ter višina odpravnin z mednarodno primerljivimi evropskimi državami. Primerjajo se predvidene rešitve v zakonodaji s področja zaposlovanja in zavarovanja za primer brezposelnosti.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podpiramo predvsem tiste ukrepe, ki bi pomembno prispevali k zmanjšanju in odpravljanju brezposelnosti ter dvigovanju motivacije brezposelnih za iskanje zaposlitve. Zaradi nujnosti učinkovitejšega povezovanja trga dela in gospodarstva, je smiselno razmišljati o prenosu pristojnosti s področja trga dela na Ministrstvo za gospodarstvo. To so predvsem tiste pristojnosti, ki vplivajo na ustvarjenje novih delovnih mest in na pogajanja s socialnimi partnerji pri zagotavljanju bolj fleksibilnega trga dela. V danem primeru sprememba zakona gre za krajšanje odpovednih rokov in za znižanja odpravnin. Lepo se sliši, da gre za prilagajanja evropskim razmeram. Gre pa za zmanjšanje pravic delavcev. Sicer je razumljivo, da je podjetje lahko v celoti ogroženo, če bi bili odpovedni roki predolgi in odpravnine bi lahko pobrale vso akumulacijo in bi podjetje propadlo, tudi tisti zdravi del, ki bi lahko sicer posloval v manjšem obsegu in bil še konkurenčen na trgu.

Slišali smo o pripravi zakona o odpravninskih skladih, to je vsekakor vredno pohvale in bo marsikatero slabše stoječe podjetje rešilo pred propadom. Pa vendarle je pomemben dialog oziroma pogajanja s socialnimi partnerji, to je delavci oziroma sindikati kot njihovimi zastopniki ter delodajalci in seveda ministrstvom. Brez minimalnega soglasja zakon ne more zadovoljivo zaživeti. Zato tega dela spremembe zakona v smislu skrajšanja odpovednih rokov in znižanja odpravnin ne podpiramo. Treba je nadaljevati socialni dialog.

Zaradi odpuščanja zaposlenih preko slamnatih podjetij je Poslanska skupina

Slovenske demokratske stranke podala zahtevo za sklic nujne seje Odbora Državnega zbora za delo, družino in socialne zadeve na to temo. Seja je bila sklicana 8. 7. 2010 in bila zelo dobro obiskana tudi s strani socialnih partnerjev, delodajalcev, sindikatov, Ministrstva za delo in Ministrstva za gospodarstvo. Tako koalicijski kot opozicijski poslanci smo bili precej enotni, da je treba to področje, se pravi, odpuščanje delavcev preko slamnatih podjetij, urediti v Zakonu o delovnih razmerjih in v Zakonu o gospodarskih družbah. Zato predlagamo, da se Zakon o delovnih razmerjih ustrezno dopolni.

Kot sem že omenil, Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke v tej obliki ne podpira sprememb Zakona o delovnih razmerjih. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Vito Rožej v imenu Poslanske skupine Zares.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Novela Zakona o delovnih razmerjih v prvi vrsti izhaja iz odločbe Ustavnega sodišča, ki je v postopku za preizkus pobude Združenja svetov delavcev slovenskih podjetij in ostalih z odločbo leta 2009 ugotovilo, da je tretji odstavek 8. člena v neskladju z načelom enakosti pred zakonom, kot ga pojmuje 14. člen Ustave. Kot navaja ta odločba, brez razumnega razloga postavlja delavce pri delodajalcih, kjer ni organiziranega sindikata v primerjavi s tistimi, kjer to je, v slabši položaj. Zato je Državnemu zboru naložilo odpravo neustavnosti v roku 9 mesecev, do takrat pa morajo delodajalci v postopku sprejemanja splošnega akta delodajalca iz tretjega odstavka omenjenega 8. člena v primerih, ko pri njih ni organiziranega sindikata, pred sprejetjem akta pridobiti mnenje delavskih predstavnikov.

Tudi naslednja sprememba sledi odločbi Ustavnega sodišča, določa pa vlogo sindikata, po novem tudi delavskega zaupnika, v primeru nameravane redne ali izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi. Tudi v tem primeru je Ustavno sodišče določilo 9-mesečni rok za odpravo protiuustavnosti. Do odprave ugotovljene protiuustavnosti pa ima v primerih, ko je zoper delavca, ki ni član sindikata, uveden postopek po 84. in 85. členu. V tem postopku ima svet delavcev ali delavski zaupnik enake pristojnosti, kot jih ima sindikat.

V Poslanski skupini Zares – nova politika smo prepričani, da bi morali spremenjene določbe predvsem v luči varstva delavčevih pravic podpreti, ne glede na to, da jih je v svoji odločbi že zavarovalo Ustavno sodišče. Smo pa glede na vsebino celotne novele skeptični. Vlada je namreč v novelo poleg ustreznih sprememb vnesla tudi spremenjene določbe glede odpovednih rokov, o višini odpravnin, ki bi posameznim delavcem

pripadale ob odpovedi delovnega razmerja. V luči vse večjih zlorab delovnopravne zakonodaje nas nekoliko preseneča odločitev pristojnega ministrstva, da k spremembam pristopi samo v okviru teh določb.

Prejšnji teden smo na seji Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide obravnavali problematiko odpuščanja delavcev preko tako imenovanih slamnatih podjetij oziroma delodajalcev prevzemnikov. In omejitev, kot je zapisana v 73. členu, pravi, da mora pravice in obveznosti iz kolektivne pogodbe, ki je zavezovala delodajalca prenosnika, delodajalec prevzemnik zagotavljati delavcem najmanj eno leto, razen če kolektivna pogodba preneha veljati pred potekom enega leta ali če je pred potekom enega leta sklenjena nova kolektivna pogodba. In prav ta rok enega leta je tisti, ki ga delodajalci prevzemniki s pridom izkoriščajo, popolnoma nezaščiteni pa ostanejo delavci. Sami smo tako ob predstavitvah mnenj danes kot kdaj prej že lahko slišali mnogo tragičnih zgodb. Ob tem se lahko vprašamo, kako v teh primerih svoje delo opravljajo posamezni sindikati, saj zgolj opozarjanje na obstoječe anomalije ne sledi njihovem osnovnemu poslanstvu. Prav tako bi bilo zanimivo ob tem izvedeti, kako v podobnih primerih ravnajo druge pristojne institucije, torej Inšpektorat za delo, pristojna tožilstva in nenazadnje koliko je bilo pravnomočno obsojenih delodajalcev za nemarno kršitev slovenske zakonodaje na gospodarskem in delovnopravnem področju. Kolikor sam vem, je tak doslej samo en primer, vsi se pa seveda strinjamo, da je kršitev mnogo več.

V Poslanski skupini Zares – nova politika smo zato predlagali – v okviru tega je bil na omenjenem odboru sprejet tudi ustrezen sklep –, da se za zaščito delavcev spremeni obstoječi 73. člen, v smeri, ki bi delodajalca prevzemnika za zagotavljanje pravic in obveznosti iz kolektivne pogodbe zavezovala vsaj tri leta. Zavedamo se sicer, da to ni edina rešitev, je pa v okviru tega zakona nujno potrebna. V povezavi s to problematiko, bi bilo brez dvoma treba spremeniti zakonodajo na več področjih, omenjeno je bilo že gospodarstvo in tudi v okviru javnih naročanj. Zanimivo bi bilo namreč videti, koliko slamnatih podjetij bi bilo ustanovljenih v primerih, ko bi poleg delodajalca prevzemnika solidarnostno za zagotavljanje pravic in obveznosti iz kolektivne pogodbe za omejeni minimalni čas odgovarjal tudi delodajalec prenosnik. To število bi se zagotovo drastično zmanjšalo. Ob tem se nam ponavlja tudi vprašanje, kako je v naši državi mogoče, da tisti, ki izčrpavajo podjetja in jih po prisilni poravnavi oziroma stečaju kasneje ustanavljajo kot gobe po dežju, danes lahko še sodelujejo na državnih in drugih razpisih, ne glede na svojo moralno držo. Moralna odgovornost je namreč tista, ki jo slovenski gospodarski prostor, žal, pozna premalo, če sploh. Včasih lahko dobimo občutek, da se gospodarski subjekti med seboj

ščitijo in tekmujejo v številu zlorab slovenske zakonodaje.

V Poslanski skupini Zares – nova politika se zato sprašujemo, ali je slovenski prostor sposoben absorbirati evropsko zakonodajo, ki ji poskušamo slediti, ali so slovenski delodajalci sposobni prevzeti moralno odgovornost, ki nastopi v trenutku, ko so od njega odvisna številna preživetja. Prav enoznačno temu žal ne moremo pritrditi.

Zato v Poslanski skupini Zares – nova politika ne bomo podprli predlagane spremembe zakonodaje. Pričakujemo pa, da bo pristojno ministrstvo in tudi ostala v jeseni pripravila novo novelo, ki bo v največji možni meri preprečevala zlorabe na delovnem področju.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Jakob Presečnik v imenu Poslanske skupine SLS.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Še enkrat vsi prav lepo pozdravljeni!

Glede na to, da je koalicijski dogovor po današnjih napovedih v mnenjih poslanskih skupin, da zakon pade in da Vlada pripravi drug dopolnilni predlog besedila, bom kratek in dodal samo nekaj osnovnih misli o predlaganih spremembah zakona, več pa seveda potem, ko bomo imeli nov oziroma dopolnjen predlog.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se strinjamo, da se predlog zakona dopolni z določbami, ki bodo preprečile delodajalcem izigravanje ustanavljanja slamnatih podjetij in preko njih zaposlovanje in odpuščanje delavcev, v kolikor je to res razlog za odložitev obravnave. Enakega mnenja smo sicer tudi pri vsej ostali socialni in delovni zakonodaji, ki je na dnevnem redu. Škoda se nam sicer zdi, da se ne najde v strpnem socialnem dialogu razumnih rešitev, ki bi bile sprejemljive tako za delavce kot delodajalce. S hitenjem in prehitevanjem se povzroča samo nepripravljenost socialnih partnerjev k pogovoru. Prisili se jih k blokadi, vztrajanju na pozicijah. Upam le, da ne gre le za previdnost koalicije pred lokalnimi volitvami, kljub temu je verjetno bolje počakati in nadaljevati po lokalnih volitvah in s celim paketom uskladiti tudi pokojninsko in zdravstveno zakonodajo, saj pregetost političnega ozračja ne pripomore k dobrim rešitvam. Vlada ima zaradi krize sicer dobro priložnost, da predlaga sodobne prilagoditve tega zakona tržnemu sistemu, ki bi omogočale boljše pogoje delavcev, hkrati pa olajšale tudi položaj delodajalcev, izboljšale konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Predlog zakona, ki je na dnevnem redu za nas sicer ni sporen, predvsem v delu, kjer izpolnjuje odločbo Ustavnega sodišča in ureja možnost delavcev, da tudi v primerih, ko pri delodajalcu ni organiziranega sindikata, sodeluje pri določanju njihovih pravic preko sodelovanja drugih

predstavnikov delavcev, preko sveta delavcev ali preko delavskega zaupnika. Še posebej je pomembno, da bi se v postopku odpovedi zagotovilo varstvo pravic tudi tistim delavcem, ki niso člani sindikata, zato podpiramo predlog v zakonu, da imajo v tem postopku svet delavcev ali delavski zaupnik enake pristojnosti, kot jih ima sindikat.

Uskladitve dolžine odpovednih rokov ter višine odpravnin pa ne moremo kar gladko podpreti. Učinki takšnih sprememb, po naše, niso dovolj znani in dovolj premišljeni. V razmislek pri pripravi novega besedila, pa dajemo tudi predlog, da odpravnine ne bi bile obdavčene.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod Franc Jurša v imenu Poslanske skupine DeSUS.

FRANC JURŠA: Podpredsednik, hvala lepa za besedo. Lep pozdrav tudi predstavnikom ministrstva!

Predlog novele Zakona o delovnih razmerjih v 5. in 6. členu s krajšanjem odpovednih rokov in znižanjem odpravnin z vidika starejših delavcev, tistih s 25 in več let delovne dobe pri delodajalcu, drastično posega v veljavno ureditev teh dveh delovnopравниh institutov oziroma pravic delavcev. Ker gre za poseganje v pravice starejših delavcev, se v Poslanski skupini DeSUS s predlogom novele zakona o delovnih razmerjih v tem delu ne strinjamo.

V Poslanski skupini sicer razumemo potrebo po prilagajanju delovne zakonodaje obstoječemu trgu dela in sedanjemu stanju gospodarstva, vendar predlagane spremembe vidimo kot ukrepe, ki gredo izključno v korist delodajalcem, večje fleksibilnosti trga dela, ki pa ne pomeni varne prožnosti za delavce, še posebej starejših, ki spadajo v ranljivo skupino, saj je ta skupina težje zaposljiva. S stališča DeSUS-a je predlagana ureditev preveč grobo posegla v pravice delavcev, ki so svoja najboljša leta, gledano z vidika efektivnosti dela, pustili v podjetju in s svojim znanjem, izkušnjami in lojalnostjo delodajalcu bistveno prispevali za dobrobit podjetja in s tem posledično rasti kapitala.

Krajšanje odpovednih rokov s sedanjih 150 na 90 dni – torej s približno 5 mesecev na približno 3 mesece – niti ne kompenzira tistega, kar je tej skupini delavcev, ki imajo delovno dobo 25 let in več, dano s spremembo trajanja denarnega nadomestila v predlogu zakona o urejanju trga dela, saj ostaja ta doba za delavce, ki sicer še niso dopolnili starosti 50 let – zavarovalna doba pa dosega 25 in več let –, enaka veljavni ureditvi, torej 12 mesecev. Za tiste, ki so pa dopolnili starost 50 let ali 55 let in imajo 25 in več let zavarovalne dobe, pa se trajanje prejemanja nadomestila zvišuje zgolj za 1 mesec, z 18 na 19 mesecev oziroma s 24 na

25 mesecev. Res pa je, da je čas, ko je delavec v odpovednem roku, tako zanj kot za delodajalca izjemno neugoden in nevhvaležen, zato je lahko predlog v tem delu sprejemljiv. Še posebej odklonilno mnenje imamo v Poslanski skupini DeSUS v zvezi s predlogom nove ureditve odpravnin, kjer je zopet kategorija starejših delavcev tista, ki je primerljivo z ostalimi skupinami delavcev najbolj prikrajšana, saj je za krog delavcev s 25 let in več delovne dobe pri istem delodajalcu znižanje odpravnine kar 40-odstotno. Pri tem je po naši oceni popolnoma neprimerno in nerazumno tudi to, da se poenoti višina odpravnine za vse delavce, ki so zaposleni pri enem delodajalcu eno leto in več, ne glede na trajanje zaposlitve in s tem neodvisno od vložka posameznika v podjetje glede na dolžino delovne dobe pri istem delodajalcu.

Prav tako pa je jasno, da se to znižanje ne kompenzira sorazmerno s predlogom višanja denarnega nadomestila po zakonu o trgu dela, ki predvideva višji znesek nadomestil, kot je veljavna ureditev, samo za prve 3 mesece brezposelnosti, v nadaljevanju pa je predlagana višina enaka sedaj veljavni. Ocenjujemo, da glede na to, da ostaja v podjetjih vse manj delavcev – v povezavi tako z odpuščanji in trenutnim stanjem brezposelnosti ter z vse večjimi trendi fleksibilizacije, prožnosti trga dela –, ki imajo trajajočo delovno dobo pri istem delodajalcu daljšo od 20 oziroma 25 let, ne gre za ogrožanje konkurenčnosti podjetja izključno zaradi odpravnin za to skupino delavcev. Dejstvo pa je, da se jim jemlje tisto, kar so sami v svoji polovici in več delovne dobe dali podjetju in v skladu s tem se seveda z njihovega vidika upravičeno pričakuje, da bo zanje v primeru odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca ustrezno poskrbljeno. Tudi glede na to, da tako regresi kot božičnice oziroma trinajste plače več ali manj postajajo počasi že preteklost, udeležba delavcev na dobičku pa ostaja samo še pobožna želja, menimo, da se skupini starejših delavcev ne bi smelo odtegovati že sedanjih nekaj evrov, ki so jim ob izgubi rednih dohodkov ne nazadnje v veliko pomoč pri premoščanju prve finančne stiske, s katero se soočijo ob izgubi dolgoletne službe ob dejstvu, da rednih, s svojim delom zasluženih in za življenje potrebnih in dostojnih dohodkov v veliki verjetnosti ne bodo tako kmalu imeli več. Ob tem se je treba vprašati, ali je moralno vzeti takemu delavcu tako rekoč del njegovega vložka v podjetje in ga hkrati povabiti, da naj potem, ko bo brezposeln in kot tak izpolnil pogoj upravičenca po novem zakonu o malem delu, postane mali delavec morebiti celo tega istega podjetja, ki mu ni moglo izplačati odpravnine.

V luči celotne problematike, ki že lep čas pesti tako naše kot tuje delavce, je zagotovo ustrežnejše urgirati v smislu sprememb in dopolnitev predpisov tako, da se preprečijo vse anomalije in izigravanja norm ter očitne zlorabe delavcev. Slamnate družbe, neplačevanje

prispevkov, delo preko agencij za zagotavljanje dela, kršitve delovnopravne zakonodaje, tako ocenjuje kršitve delovnopravne zakonodaje pristojni inšpekcijski organ, je druga zgodba; vse to so pomembnejša vprašanja, ki smo jih dolžni urediti prednostno. Dokler se ne bo zgodil zadosten premik v smeri spoštovanja obstoječih predpisov in se ne bo spremenila slovenska podjetniška kapitalistična kultura, uvajanje večje prožnosti delovnih mest ni sprejemljivo.

V Poslanski skupini DeSUS predloga te novele zakona o delovnih razmerjih ne podpiramo. Poslanci DeSUS-a se bomo tudi odpovedali razpravi o noveli zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Miran Györek v imenu Poslanske skupine SNS.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi, predstavniki ministrstva!

Zakon o delovnih razmerjih je eden od zakonov, ki vplivajo na delovanje trga dela in katerega spremembe in dopolnitve naj bi v skladu s slovensko izhodno strategijo prispevale tudi h krepitvi elementov varne prožnosti na trgu dela. S predlaganim zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o delovnih razmerjih naj bi se zaradi načela enakosti pred zakonom zagotovilo možnost delavcev, ki niso sindikalno organizirani, da preko sodelovanja drugih predstavnikov delavcev, ki so izbrani po posebnem zakonsko določenem postopku, sodelujejo v postopku sprejemanja splošnega akta delodajalca, s katerim se določijo pravice, ki so sicer predmet urejanje kolektivnih pogodb.

Prav tako se s spremembami želi zagotoviti varstvo pravic vseh delavcev, ne glede na njihovo članstvo v sindikatu, tudi v postopku odpovedi pogodbe o zaposlitvi. Predlagano je skrajšanje minimalnih zakonsko določenih odpovednih rokov v primerih dolgotrajnejših zaposlitev ter znižanje višine odpravnin v primeru odpovedi pogodbe o zaposlitvi za približno 20 %.

Ker sistemske spremembe zakona o delovnih razmerjih zahtevajo izhodiščno predhodno strokovno obravnavo in zaradi nasprotujočih si interesov socialnih partnerjev, je bila sprejeta pametna odločitev, da se pač zakon o delovnih razmerjih spreminja v več fazah oziroma kot danes slišimo, da se ga prestavi na kasneje. Prve spremembe obsegajo nujno uskladitev zakona zaradi že navedene odločitve Ustavnega sodišča Republike Slovenije, ter v povezavi s spremembami v novem zakonu o urejanju trga dela, ki ga bomo še obdelovali in kjer se določa pravica do nadomestila iz naslova brezposelnosti, tudi skrajšanje odpovednih rokov in znižanje višine odpravnin delavcem, ki jim preneha zaposlitev pri delodajalcu iz poslovnih razlogov.

Predlaga se rešitev, da bi se odpravnine zniževale postopno, in sicer takoj z

uveljavitvijo zakona na eno petino osnove za vsako leto dela pri delodajalcu. Če je delavec zaposlen pri delodajalcu več kot eno leto do 15 let oziroma na eno četrtno osnove za vsako leto dela pri delodajalcu, če je zaposlen pri delodajalcu nad 15 let. Znižanje odpravnin torej na eno petino osnove za vsako leto dela pri delodajalcu bo po predlogu uporabno šele eno leto po uveljavitvi zakona, tako kot je zdaj bilo pripravljeno pa predlagano.

Danes imamo v obdelavi tri dokaj zahtevne zakone, ki vsak po svoje ureja trg dela. V Slovenski nacionalni stranki menimo, da vsak od teh zakonov zaradi kompleksnosti in občutljivosti tematike, ki jo obravnava, dejansko zahteva daljši čas usklajevanja, seveda, če želimo zagotoviti funkcionalno delovnopravno zakonodajo, ki bo zdržala vsaj nekaj časa in bo zagotovila doseganje ciljev s področja zaposlovanja in zavarovanja za primer brezposelnosti, kot tudi da bodo zagotovljena načela enakosti pred zakonom za vse delavce, tudi tiste, ki niso člani sindikata, da bo prišlo do ustrezne uskladitve dolžine odpovednih rokov kot tudi višina odpravnin z mednarodno primerljivi evropskimi državami. Ker pa po mnenju Slovenske nacionalne stranke predlog še zdaleč ni zadovoljivo usklajen z vsemi socialnimi partnerji, da je šel marsikje v postopkih mimo sindikatov in povzroča nemalo zadovoljstva, menimo, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo, in predlagamo, da ga predlagatelj, torej Vlada Republike Slovenije, pripravi z ustreznjšo vsebino in usklajenostjo.

Če hoče Slovenija vstopiti v gospodarstvo in družbo znanja brez velikih socialnih izgub, ki bi ta prehod oziroma sil blokirale od znotraj, mora namreč predvsem ohranjati relativno visoko stopnjo socialnega soglasja in zaupanja, temelječega na socialni varnosti in enakosti med posameznimi segmenti populacije, s socialnimi skupinami in s socialnimi partnerji. In prav tukaj je odločilno stališče Vlade Republike Slovenije, ki se deklarira za levičarsko in liberalno istočasno, tok dogodkov v zadnjih letih in dejansko stanje pa kažeta vse bolj znake najbolj brutalnega kapitalizma in neoliberalizma, ki ga je bilo moč videti pred več kot 100 leti v zahodni Evropi, danes pa je civilizirana Evropa, kot se reče, preseгла takšno politiko, pri nas smo pa žal nemalokrat priča skoraj suženjskemu delu tretjega sveta in na ta račun neomejenemu bogatenju peščice novodobnih postranzicijskih bogatašev.

Zatorej še enkrat. Če že prisegate na socialno demokracijo in socialno pravično državo, se boste morali tudi z danes obdelovanimi zakoni upreti v prvi vrsti pritiskom naših neokapitalistov, ki z izsiljevanjem suženjskega dela bogatijo na plečih delavcev, in predhodno boste morali vzpostaviti učinkovit dialog z vsemi prizadetimi socialnimi partnerji in na tej osnovi pripraviti zakon po evropskih civilizacijskih standardih, normah in zakonih. Toliko bolj sem presenečen in vesel, da se je

tudi največja poslanska skupina našega parlamenta odločila v tem smislu pripraviti in sodelovati pri izdelavi dobrega zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Spoštovane kolegice in kolegi, gospa državna sekretarka!

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin in sledi splošna razprava poslank in poslancev. Naj mi bo dovoljeno, da ob splošni razpravi brez želje, da jo omejujem, opozorim, da je bilo sporočeno, da bodo koalicijske poslanske skupine po konce razprave jutri glasovale proti predlogu zakona, da bi lahko bil zakon na novo, tudi glede vprašanj, ki doslej niso mogla biti urejena v njem, pripravljen. Prosim? No, potem pa samo SD, ampak dogovorjeno je v okviru koalicije. Še enkrat, ne omejujem s tem razprave. Če želite, bomo razpravljali dvakrat, mislim pa, da je prav, da na to opozorim.

Besedo ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Če me spomin ni čisto zapustil, mislim, da smo nekaj podobnega, da se bo treba septembra soočiti z novim predlogom zakona, slišali tudi od tu gospoda ministra. Čeprav je vodja Poslanske skupine Socialnih demokratov napovedal, da bomo svojo razpravo kar se da strnili oziroma skrčili zaradi tega, ker menimo, da je treba odpreti prostor za sprejem še nekaterih drugih določb v zakonu o delovnih razmerjih, želim vseeno nekatere stvari povedati.

Popularno se zakon o delovnih razmerjih imenuje delavska ustava. Priča sem bila in sodelovala sem pri sprejemanju zakona o delovnih razmerjih in vem, kako naporna in dolgotrajna so bila usklajevanja med socialnimi partnerji, da smo zakon o delovnih razmerjih lahko sprejeli in da nismo mogli marsikdaj spremeniti tudi kakšne diktije, ki bi jo želeli. Denimo, v 6. členu, ki mu popularno pravimo antidiskriminacijski člen, o tem, koliko energije je bilo potrebno porabiti za obratno dokazno breme pri nadlegovanju na delovnem mestu, in še bi lahko takšnih, čisto drobnih utrinkov iz tedanjega dela povedala. Zato ob zdajšnjih spremembah zakona o delovnih razmerjih po eni strani razumem predlagatelja zakona, da je ob spoznanju, da je treba v zakonu o delovnih razmerjih nekatere stvari spremeniti, da pa je za to potreben čas, se odločil za tiste odločnejše ali številčnejše posege v zakon o delovnih razmerjih – in jih odložil za kasnejši čas. Da pa je sklenil nekatere stvari, ki so zvezane zlasti z odločbo Ustavnega sodišča in še nekatere druge, urediti zdaj. Zato je pravzaprav škoda, da se je izgubilo ob tem predlogu vse tisto, kar je med socialnimi partnerji usklajenega, in smo se pravzaprav vsi osredinili samo na tisto, kar je v zakonu neusklajenega. To pa je krčenje pravic delavcev pri skrajšanju odpovednih rokov in pri zniževanju odpravnin.

Ni mogoče zanikati dejstva, da se obseg delavskih pravic oži. Ni mogoče zanikati tega, da smo Socialni demokrati vedno opozarjali na nujno spoštovanje evropske socialne listine. Ni mogoče zanikati še cele vrste stvari, na katere smo opozarjali, ampak tisto, kar pa je mogoče v bran tej odločitvi, ki smo jo sprejeli v Poslanski skupini Socialnih demokratov, povedati, pa je, da ravno zaradi tega, ker v zadnjem času v večjem številu prihaja do opozoril zaradi neizplačevanja plač delavcev, zaradi nezaščitenosti delavcev ob slamnatih podjetjih, da je treba reagirati hitro. In zato menim, da ni mogoče najti učinkovitejše poti kot zdaj sprejeti sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, in septembra v zakon po nujnem postopku vgraditi tudi spremembo 73. člena.

Ob temu členu pa hočem – in zato sem se pravzaprav javila k besedi – poudariti, da sama ne vidim zadostnega varovala ali zadosti dobre rešitve, če bi spremenili samo 73. člen, ampak da je vsekakor treba poseči tudi v zakon o gospodarskih družbah, da je treba tudi v kazenske določbe, v kazenski zakonik poseči in tam določiti globe in sankcije drugače, da bodo tisti, ki kršijo na ta način delavske pravice, krepko premislili, ali bodo iskali luknje v zakonih ali ne.

In da smo pravzaprav blizu in da mislimo podobno, me utruje razprava na nujni seji, ki smo jo opravili nedavno tega. Ampak želela sem razpravljati ravno zaradi tega, ker ni mogoče prezreti tega, da imajo pa predstavniki različnih segmentov naše družbe o istem problemu tudi različne poglede.

Kot rečeno, želela sem opozoriti pač na to, da samo s spremembo Zakona o delovnih razmerjih v 73. členu problema ne bomo rešili. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Franco Juri ne bo razpravljaj, Bojan Kontič ne bo razpravljaj, dr. Pavel Gantar ne bo razpravljaj, Dejan Levanič ne bo razpravljaj, Breda Pečan ne bo razpravljaj, Matjaž Han ne, Zmago Jelinčič Plemeniti ne bo razpravljaj, Ivan Gril ne bo razpravljaj, Marijan Križman ne bo razpravljaj, mag. Franc Žnidaršič ne bo razpravljaj, Franci Kek ne bo razpravljaj, mag. Andreja Rihter ne bo razpravljaj, Renata Brunskole ne bo razpravljaj.

Mag. Radovan Žerjav, izvolite besedo.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Jaz pa bom razpravljaj, pa kljub temu da imamo ta zakon, ki je po moji oceni sicer potreben, nekako v oklepajih danes tukaj v obravnavi, je vendar naklonjen slovenskemu gospodarstvu. Je pa res, da je ta naklonjenost predvsem izražena na račun delavk in delavcev, kar pa je po svoje narobe. Mislim, da bi bilo v teh prihodnjih tednih in mesecih treba razmišljati

predvsem v smeri – in zdi se mi, da bi bilo to veliko bolj pošteno, korektno in fer –, da bi odpravnine ostale nespremenjene, da bi se pa država odpovedala davščinam, prispevkom in tako naprej na te odpravnine. Na ta način bi delavke in delavci vendarle dobili tisto, kar jim pripada, za podjetje pa bi vendar bila posledica tudi nižji strošek in s tem bistveno manjši problem. Veste, odpravnina je vendar namenjena delavkam in delavcem in je socialni korektiv. Namenjena pa je preživetju za čas iskanja nove službe. Ne bi želel, da bi ta socialni korektiv, ki je v zadnjem času odigral zelo pomembno vlogo, kakorkoli omejevali. Je pa prav, da v tem konkretnem primeru nasproti stopi tudi država in vsaj z odpovedjo, ali kakorkoli že to imenujem, davščinam na te odpravnine pristopi nasproti tudi delodajalcem. Torej, pustimo odpravnine takšne, kot so, umaknimo davščine, pa bomo morda znotraj tega našli tudi kakšen kompromis znotraj socialnega dialoga.

Kar se tiče odpovednih rokov, se sam strinjam s skrajšanjem. Namreč, ti roki v veliki večini primerov ne igrajo neke pomembne vloge, saj se delavci in delodajalci po navadi celo dogovorijo drugače. Sicer pa je tako v tistem trenutku, ko se poti na nek način razhajajo, najbolje za obe strani, da se zadeva čim prej tako ali drugače zaključi, kot pa, da se vleče v neko prihodnost in se s tem na eni in drugi strani vzpostavlja neko mučno stanje.

Kar pa se tiče slamnatih podjetij, je tukaj v Slovenski ljudski stranki zagotovo velika podpora. Namreč, to je postala pravzaprav ena največjih rakran slovenskega gospodarstva. Ustanavljanje slamnatih podjetij zato, da se tako ali drugače ignorirajo, izigravajo – ne vem, kako bi to vse skupaj imenoval – slovensko zakonodajo. Še posebej se je to izpostavilo v gradbeništvu. Ti primeri, ki jih gledamo po televiziji, še posebej je naredila na mene vtis oddaja Dosje: ali ustvarjamo sužnje ali nekaj podobnega – to ne vodi nikamor! Skratka, to, kar se je dogajalo in se še dogaja v slovenskem gradbeništvu, predvsem z delavci iz držav bivše Jugoslavije, to je sramota za Slovenijo. To je večja sramota kot marsikaj drugega. Da imamo obraz povabiti ljudi v Slovenijo, da delajo tukaj za nas, naše infrastrukturne objekte in da potem nismo v stanju tem ljudem plačati tisto, kar jim pripada, to pa je kriminal brez primere. Pričakujem, da bomo znotraj tega popravljenega zakona našli ustrezne odgovore na to in da bomo predvsem učinkoviti. Ne more se dogajati, da glavni inšpektor za delo v kamero vedno znova ponavlja, da nima pristojnosti in da nima zakonskih osnov. Kakšen inšpektor je to? Ta inšpektor bi, po moji oceni, moral odstopiti s tega delovnega mesta ali pa bi ga bilo treba že zdavnaj zamenjati, ker je nesposoben. To, kar se dogaja, to je res kriminal in svinjarija. Človek ne najde besed za te dogodke.

Dajte resno razmisliti tudi o tem, da se na tem inšpektoratu te stvari spremenijo. Ne more biti

tako, da se kar reče, da se pač nič ne da; in ker se nič ne da, je pač tako, kot je. Te logike ne morem sprejeti in apeliram na ministrstvo, da resno razmišljajte tudi v tej smeri, da se tudi tam kaj kadrovske spremeni. Ker to tako ne more biti.

Tako – v vsakem primeru podpora; kar se tiče tega, da razrešimo to problematiko slamnatih podjetij, nimam težav z odpovednimi roki, kar pa se tiče odpravnin, pa razmislimo v smeri, da jih obdržimo takšne, kakšne so, da pa se država v luči razbremenitve gospodarstva vendar odpove davščinam na te iste odpravnine.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Razpravljali ne bodo: gospod Dušan Kumer, Bogdan Barovič, mag. Borut Sajovic, Janko Veber, Tadej Slapnik, Anton Kampuš, mag. Julijana Bizjak Mlakar, Miran Györek, Matevž Frangež, Marijan Bezjak... Izvolite, gospod Marijan Bezjak – sem vas preskočil?

Gospod Bezjak, imate besedo.

Gospod Pojbič, ne razumem, kaj je narobe?

Gospod Bezjak, izvolite besedo, gospoda Marijana Pojbiča sem izpustil in bo za vami dobil besedo.

Hvala lepa.

MARJAN BEZJAK: Hvala, gospod predsednik. Lepo pozdravljena, gospa državna sekretarka, in številne poslanke in poslanci, ki ste tukaj!

Lahko bi rekli, končno je prišla sprememba zakona o delovnih razmerjih. Res je, pohvalno je bilo pred 4 leti, ko se je takrat spremenil zakon o invalidskih podjetjih, da imajo zdrava podjetja zdrave ljudi, invalidska podjetja pa imajo invalide, in zato morajo zdrava podjetja plačevati participacijo za invalidska podjetja. To je zelo pametno in zelo smiselno.

Res je, ta zakon, ki ste ga nekako pripravljali s strani Vlade, je napravljen v pozitivni luči, ampak kljub temu bi rad poudaril kar nekaj pomanjkljivosti. Prav je, da se znižuje dolžina odpovednih rokov, kajti te dolžine odpovednih rokov so bile ogromne, če lahko tako rečem, da se zdaj skrajša za 15 let delovne dobe s 75 na 60 dni in s 25 let s 150 dni na 90 dni. Veste, kdor želi delati, tisti bo vedno imel delo, in kateri delodajalec bo želel imeti dober kolektiv, dobre ljudi, nikdar ne bo odpustil ljudi iz svojega podjetja. Potrebna je dobra, pozitivna klima in takrat ni nobenih problemov v nobeni družbi. Prav je, da so se tudi znižale odpravnine, dejansko za zaposlene na eno tretjino zadnjega trimesečja povprečnih plač, plače, ki jo je delavec dobival. Kajti, te odpravnine so bile v tem času v tem prejšnjem zakonu zelo velike. Nekatera podjetja, ki so že zašla v krizo, verjemite, če hočeš firmo spet postaviti v dobro podjetje, potem moraš napraviti nekaj na ljudeh, tudi odpustiti delavce. In takrat se je začelo dogajati, da dejansko podjetja niso imela

denarja za odpravnine. Zato je pozdravno, da so se odpravnine znižale na eno tretjino.

Prav tako menim, da bi se moral znižati ali pa izničiti davek na odpravnine. Kajti odpravnina je tisti del za zaposlenega, ki dejansko zaide potem v neko težavo, sploh starejši ljudje, ki so težje zaposljivi kot mlajši.

Nikakor se tudi ne strinjam, če bo sprejet ta zakon, da bi začel veljati šele čez leto dni. Veste, to je predolgo obdobje od sprejetja zakona do začetka veljavnosti tega zakona. Res pa je, da se s socialnimi partnerji, sindikati, skoraj niste pogovarjali. To je pa druga stvar. Zato je pomembno, da bi se pogodbe o delovnih razmerjih drastično spremenile. Pri nas še vedno poznamo pogodbe za določen čas, za nedoločen čas, kakor tudi pogodbe o delu in tako naprej. V drugih državah tega ne poznajo. Nobenemu delavcu, nobenemu zaposlenemu se ni treba bati za pogodbo, ali jo bo imel ali je ne bo imel, če ve, da dobro dela. Prav tako noben delodajalec ne sme razmišljati o pogodbi, da bi jo dal ali ne dal zaposlenemu, če ve, da ta pozitivno in pravilno razmišlja. Zato je treba vedeti, kateri delavci so zaposleni za določen čas in preidejo v zaposlitev za nedoločen čas ter potem začnejo hoditi na bolniške dopuste. In tako naprej. Potem ima delodajalec veliko nemoč.

Prej je že gospod Žerjav povedal, da inšpektor pravi, da pri tej situaciji ne more ničesar narediti. To je – ne vem, laž. Takšen inšpektor, žal, ali nima pooblastil, ali mu nočejo dati pooblastil, ali pa sam ne vidi čez ograjo, kaj na drugi strani ograje ljudje počnejo.

Prav tako se strinjam, da je treba 73. člen Zakona o delovnih razmerjih dodelati. In se tudi strinjam z ministrom, da ga je začasno ustavil, kajti v tem členu je treba tehtno premisliti in dobro določiti kriterije za ta tako imenovana slamnata podjetja. In v zakonu o gospodarskih družbah prav tako. Kajti, podjetje, ali podjetnik, ali lastnik tega podjetja, ki ob ustanovitvi registrira pet, šest podjetij – veste, da ne misli resno. Veste, da že takrat razmišlja o tem, kako nekaj mesecev ali nekaj let delati na enem podjetju, potem prekanalizirati stvari na drugo in tako naprej. Največje zlo je pa to, da potem tisto podjetje, ki nevede posluje s tem podjetjem, ki ima slamnato podjetje, plača kazen za tisto podjetje, ki ima slamnato podjetje. To pa je absurd. Seveda, davkarija pobere denar, ki je na mizi, ne pa tam, kjer bi se morala skloniti in ga pobrati s poda, s tal. To je treba v zakon jasno napisati in opredeliti, da dejansko ne bodo prišli do teh mahinacij, do teh stvari, da bi postala ali pa bila slamnata ali pa namišljena podjetja, kot jih je kar veliko število v Sloveniji.

Prav tako se strinjam, da se ustanovi sklad za odpravnine, ampak ta sklad mora ustanoviti vsako podjetje za sebe, za svoje podjetje, nikakor pa ne more biti ta sklad ustanovljen v celoviti družbi, v celoviti državi, in da bodo vsa podjetja participirala sredstva v ta sklad. Kaj pa tista podjetja, ki nikdar ne bodo

zašla v težave? Bodo morala dajati za državno birokracijo ali pa za neko socialo, ki se tega podjetja ne tiče?! To ni solidarnost. Veste, mi živimo sedaj v letu 2010, ne pa v letu "kardeljizma" ali pa leta 1945. Razmišljajmo o letu 2010 in naprej!

Prav tako se moramo dotakniti tudi tega. Absolutno bi tudi bil tega načela, da se tudi v stroške, v plačo, da prevoz na delo in malica. In za to osnovo se naj znižajo dajatve prispevkov. Vemo vsi, da prevoz na delo in malica nista obdavčena. Ampak zaradi tega se naj znižajo davki, da bo to všteto v plačo, kajti vsak zaposlen samo govori, bom kar primer povedal; če ima neto plače 680 evrov, govori, da je zaslužil samo 680 evrov. K temu ne prišteje 210 evrov za potne stroške in 75 evrov za malico. In to je za delodajalca 965 evrov. To je plača, to je izplačilo delodajalca. Ne pozablajte tega. Zato je treba v zakon dodati in razmišljati o tem, kako. Verjamem, da je težko razmišljati ali pa je težko lotiti se tega dela zakona, da bi bil pravičen za vse. Ampak zakon naj bo tako napisan, da bo enak pred vsemi, da ga bodo znali brati tudi najbolj navadni ljudje, ne samo pravniki, in da ljudje, delodajalci in delavci, ne bodo razmišljali o zakonu, da mora biti, ampak da bodo razmišljali delodajalci o svojih obveznostih in zahtevah, prav tako pa delojemalci – delavci. Ne pa, da potem začnejo razmišljati samo o tem, kaj so njihove zahteve, o tem, kaj so njihove obveznosti pa ne. Tu gre za obe strani: za delojemalce in delodajalce. Zato opozarjam ministra, ko pripravljajo zakon, naj v 73. členu dodajo in pazijo na slamnata podjetja in naj v naslednjih členih razumejo še to, kaj so obveznosti delodajalcev in kaj so obveznosti delojemalcev.

Drugače pa je pohvalno, da se je minister spustil v prenovo tega zakona. Ne vem, zakaj se stranka SD ali pa vladna koalicija boji tega. Veste, če bo čez leto dni, takrat boste že spet razmišljali o volitvah. Za to, kar se ne bo storilo danes, bo konec leta prepozno. Zato kar pogumno, minister!

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani podpredsednik.

Na žalost ne razumem, ali je kakšen problem, če se jaz prijavim k razpravi, ali ste me res spregledali. Ne vem čisto točno. Izpustili ste me dvakrat in se mi ni zdelo ravno normalno, ker ...

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Če zelo dvomite v to, bom povedal, kako nekorektno ste se ravnali do mene, ampak rajši ne, ker želim, da seja normalno poteka. Izvolite besedo.

MARIJAN POJBIČ: Prav. To, kar ste zdaj trdili, da sem se do vas obnašal nekorektno, to zagotovo ne drži, gospod podpredsednik, ampak hotel sem samo opozoriti na to, da tako kot vsak

poslanec imam v tem parlamentu tudi jaz pravico govoriti, če sem na seznamu.

Zdaj pa gremo k vsebini. Moram reči, da sem malce razočaran, ko sem ugotovil, da se je zgodilo to, kar bi verjetno kdo izmed poslank in poslancev pričakoval. Na eni strani Vlada vlaga določen zakon v parlamentarno proceduro, na drugi strani pa prav poslanske skupine te vlade ta zakon na seji Državnega zbora zavračajo. To se je zgodilo danes in moram reči, da sem zelo presenečen. Nisem pa presenečen glede razlogov, zakaj je do tega prišlo.

Vsem nam je zelo jasno, da so koalicijske skupine ugotovile, da pač ne najdejo ustreznega soglasja pri tem zakonu, tukaj so predvsem pomembno vprašanje odpravnine, ki so zapisane v tem zakonu, poleg tega pa se niso uskladile s socialnimi partnerji. Socialni partnerji so zagotovo tokrat pokazali tisto, kar je potrebno in nujno, ko se jih presliši oziroma se ne upošteva njihovih pogledov na rešitev, ki se dotikajo tudi njih. In hvala bogu, da so koalicijske poslanske skupine ugotovile in sprejele to modro odločitev in bodo ta zakon tudi na jutrišnji seji zavrnile, ker v Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da ta zakon ni kvalitetno pripravljen, ni dobro pripravljen, predvsem pa ni tako dobro pripravljen, da bi lahko bil v Državnem zboru podprt tudi od nekoalicije.

Med drugim pa sem tudi zelo vesel, da je koalicija in da so koalicijske stranke spoznale, da opozicija v parlamentu ni samo zato, da nagaja koaliciji, temveč tudi zelo zelo plodno sodeluje. In to se je izkazalo ravno pri umiku tega zakona.

Prav Slovenska demokratična stranka je bila tista, ki je sklicala nujno sejo Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide in kjer je bila ena točka ravno obravnava te problematike, vezane na prenos delavcev z matičnih podjetij na slamnata podjetja. Na seji tistega odbora smo tudi v Slovenski demokratični stranki zahtevali, da se zakon, ki je sedaj v proceduri, torej zakon o delovnih razmerjih, umakne. Danes je tudi marsikateri od koalicijskih poslank in poslancev potrdil, da je bil eden izmed ključnih razlogov, da se ta zakon umakne z dnevnega reda, tudi to, da mora ta zakon reševati problematiko celovito. Ne samo v posamičnih segmentih, ne po korakih, ker je preveč izpostavljenih problemov na tem področju, ki jih je nujno treba reševati v sklopu tega zakona. Moram reči, to me pa veseli, da je prišlo do tega, da se tudi to upošteva in da bo v zakon o delovnih razmerjih vključena tudi ta problematika, ki je vezana na odpuščanje delavcev preko slamnatih podjetij. Torej ocenjujem, da je ta rešitev prava, pot je prava in ko bo zakon primerno pripravljen za prvo obravnavo, da se tudi takrat vložijo v parlamentarno proceduro.

Velikokrat je bilo s strani Poslanske skupine Slovenske demokratične stranke in tudi opozicije opozorjeno, da Vlada prihaja z zakoni,

ki so slabo pripravljene in slabo dodelane. Točno to se je zdaj ponovno pokazalo in prav opozicija je tista, ki opozarja na te zadeve in tokrat je, hvala bogu, tudi koalicija temu prisluhnila in bo umaknila ta zakon, ki ga je predlagala njihova vlada, iz parlamentarne procedure. Seveda, tudi če bi ta zakon šel skozi prvo branje, ga nikakor ne bi podprli. Razlogov je več, med drugim so zelo pomemben razlog tudi te odpravnine. Sam se ne strinjam s tem, da se odpravnine znižujejo, mislim, da je treba najti rešitve in je cel kup možnih drugih rešitev za to, da delavci tisto najmanj, kar jim pripada, dobijo. Mislim, da ima država v rokah cel kup drugačnih, boljših rešitev kot pa je ta, ki je napisana na škodo zaposlenim.

To je eden izmed pomembnih razlogov, zakaj jaz osebno tega zakona, tudi če bi ostal v parlamentarni proceduri, ne bi podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa Darja Lavtižar Bebler ne bo razpravljala, gospod Vito Rožej – ne. Anton Colarič – ne. Dr. Luka Juri – ne. Vili Trofenik – ne. Alenka Jeraj – ne. Cvetka Zalokar Oražem – ne. Gospod Jože Tanko?

Izvolite besedo.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Vsem prav lep pozdrav!

Tu pred sabo imamo ponovno enega izmed zakonov, ki so prišli v zakonodajni postopek na način, ki v koalicijskem sporazumu in tudi v skladu z dosedanja prakso ni predviden. Namreč, zakon ni usklajen z ekonomskosocialnimi partnerji, ni usklajen s sindikati in Vlada je, kljub temu da so tu velike razlike v pogledih na reševanje teh zadev, zakon kljub vsemu vložila v zakonodajni postopek. To je način, kako se loteva urejanja občutljivih družbenih razmerij, to je način, kako se loteva urejanja modernizacije ključnih sistemov te države, tako, recimo, pokojninskega, potem delovnopravnega področja, tudi drugih področij, zdravstvenega področja in tako naprej. In pri vseh teh zadevah enostavno, če se le da, obide socialne partnerje oziroma tiste, ki so in morajo biti vključeni v pripravo rešitev tega zakona. Ta seja to pravzaprav prav eksponira, kajti najmanj tri zakone imamo na dnevnem redu na tej seji, ki niso usklajeni z ekonomskosocialnimi partnerji, katerim aktivno nasprotujejo in vse te tri zakone je Vlada kljub vedenju, kljub temu sprejela in dala v zakonodajni postopek. Ne samo zakon, ki smo ga prej obravnavali, zakon o malem delu, tudi ta zakon o delovnih razmerjih in zakon o zdravstveni dejavnosti so takšni, ki nimajo potrebnega širšega soglasja, širšega konsenza. Tu ne pričakujemo, da bo prišlo do absolutnega soglasja, vendar zakoni niso niti v teh osnovnih izhodiščih usklajeni in tu je treba izreči kritiko Vladi, da si upa in da hoče na tak način poseči v občutljiva družbena razmerja.

Začelo se je že ob proračunu za leto 2010, ko je Vlada septembra lani vložila zakon o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize, tudi takrat je v proračunu prvič vložila neuskklajene rešitve, potem je poskušala to usklajevati in je zakon, ki je bil sicer vložen po nujnem postopku, nadomestila, zamenjala in smo potem to stvar obravnavali. Ta slaba praksa se v letošnjem letu samo nadaljuje.

Tu je le treba povedati, da z zakonom o delovnih razmerjih posegamo na izredno občutljivo področje, tako kot pri ostalih, kajti pri marsikaterem od tistih, ki se bo tu našel na tisti slabši strani, pomeni to eno zelo težavno situacijo, lahko tudi brezizhodno situacijo, kajti regeneracija delovnih mest zaradi splošnih razmer, pa tudi zaradi pristopa Vlade, ni zadostna. Nam vsakodnevno več ali manj narašča število ljudi, ki se selijo na urade za delo, ki izgubljajo delovna mesta. Najmanj 100 tisoč delovnih mest je bilo izgubljenih v tem mandatu. Niso vsa prešla na urad za delo, spoštovani minister, ampak del jih je bilo tudi čez mejo, ker so delali na podlagi delovnih dovoljenj, in teh izgubljenih delovnih mest v naših evidencah na zavodih in uradih ne vodimo. Naša ekonomska politika in tudi naše gospodarstvo nista uspela regenerirati in producirati toliko novih delovnih mest, da bi vsaj globalno uspeli vzdržati stopnjo brezposelnosti na ravni leta 2008, nismo uspeli. To je bilo tudi težko pričakovati, kajti vladna izhodna strategija ali pa koalicijska izhodna strategija je dokument, ki ima napisanih 26 zakonov, 26 aktov, in prvih 10 zakonov je zakonov s področja Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. To kaže tudi na to, na kakšen način se je koalicija orientirala in pripravila na reševanje težke ekonomsko-socialne situacije, izključno s socialnimi ukrepi. Ukrepov, ki bi pomenili prestrukturiranje, ki bi dali možnosti gospodarstvu, ki bi dali možnosti malim podjetnikom, nastajanju novih podjetij, je v tej izhodni strategiji izredno malo. Pravzaprav med temi ukrepi ni nobenega takega, ki bi neposredno pomagal nastajanju novih podjetij, novih delovnih mest, pač pa je veliko ukrepov takih, ki so omogočali, da so si podjetja rezervirala delavce preko čakanja na delo. In tu je pristop tak, ki onemogoča, da bi se Slovenija hitro izklopala iz te gospodarske krize. Zato so tudi trendi več ali manj taki kot le malo kje v državah Evropske unije.

Če gledamo primerjavo leta 2008 z letom 2010, v Evropski uniji niti v evroobmočju skoraj ne najdemo države, ki bi bila po kriterijih, po kazalcih, ki so primerljivi, slabša od naše države. Vsi smo se do leta 2008 gibal v približno enakih svetovnih makroekonomskih razmerah in vsi smo se po letu 2008 gibal v približno enakih makroekonomskih razmerah. Vendar tako kot pred letom 2008 je tudi po letu 2008 vsaka država na svoj specifičen način reagirala, enkrat na razmere, ki so bile dobre, in drugič na razmere, ki so bile slabe. In tu lahko ugotovimo, da takrat, ko so bile razmere dobre,

je država našla odgovore in zagotovila spodbude, tudi dodatne spodbude za gospodarstvo, da smo se razvijali hitreje, in to bistveno hitreje, kot je bilo povprečje Evropske unije. Po letu 2008, se pravi, v obdobju tega mandata, pa Vlada ni našla odgovorov, ni pravilno koncipirala rešitev, da bi ohranili za najmanj toliko manjši padec, kot je bilo povprečje Evropske unije. Zato smo tudi bistveno padli na teh lestvicah uspešnosti, tudi za države, ki so bile vedno slabše od nas. To se pravi, tudi vzhodnoevropske države, ki so vstopile v Evropsko unijo, so sedaj tiste, ki so po kazalcih uspešnejše, kot je naša država.

Kolegi so že omenili nekatere probleme, ki so povezani z določenimi slabimi rešitvami in pospeševani na trgu dela. Govorili so o slamnatih podjetjih. Vendar bi rad opozoril, da so slamnata podjetja en del problema, ki povzroča gospodarske težave v Republiki Sloveniji in ki na nek neprimeren, lahko rečemo tudi nezakonit način, netransparenten način omogoča odpuščanje delavcev, s tem da jim ne plačujemo ničesar, da ostanejo brez poravnanih obveznosti do pokojninske, do zdravstvene zavarovalnice in do kakšnih drugih zadev – prej so bili tudi omenjeni krediti. Drugi del tega problema pa so poštni nabiralniki. Poštni nabiralniki so pa tisti, ki omogočajo zlorabo na drugi strani, na drug način, in skozi te poštni nabiralnike se opravljajo lastninska preoblikovanja, se opravljajo storitve kapitala. Ti poštni nabiralniki lahko tudi v veliki meri omogočajo sploh nastanek in izčrpavanje oziroma ustanovitev slamnatih podjetij.

O obeh problemih je treba govoriti in mislim, da bi bilo treba tudi oba problema tudi sočasno reševati; tako probleme slamnatih podjetij, v katerih so vključeni mnogi, ki jih poznamo, nekateri lahko opravljajo celo politične funkcije v tej državi in v tem mandatu, in na drugi strani tudi ustvarjanje, ustanavljanje slamnatih podjetij, kjer se odpuščajo delavci. Mi imamo v tem mandatu celo primer, ko se je eno izmed podjetij pohvalilo, da je sklenilo velike posle v Libiji za več kot milijardo evrov, milijardo sto milijonov evrov – in to, kot se je pohvalilo, ob izdatni pomoči Vlade –, istočasno pa prek slamnatih podjetij odpustilo tristo delavcev, prek dveh slamnatih podjetij. Sprašujem se, ali so dejansko takšne razmere prave, zdrave, transparentne. Mislim, da tisti posel za milijardo in sto milijonov evrov takšen, da ga to podjetje v paketu še ni sklenilo. Mislim, da v enem letu to podjetje še ni sklenilo pogodb; niti pri gradnji avtocestnega programa niti nikjer in ni odpuščalo. Sedaj, ko je pa sklenilo enormen posel, posel, ki je velik 15 % državnega proračuna, pa si je privoščilo odpuščanje delavcev prek slamnatih podjetij. Rečeno je bilo, da so bili to slabi delavci. Če je problem odpuščanja slabih delavcev zaradi togosti zakona o delovnih razmerjih, potem bi bilo treba pač urediti te določbe, ki omejujejo in ovirajo posamična odpuščanja v primeru, bi rekel,

slabega dela ali pa neopravljanja dela, zlorab pri delu in tako naprej. Mislim da rešitev, da to poteka prek slamnatih podjetij, ni primerna, prav tako ne kot tudi poslovanje gospodarskih družb preko poštnih nabiralnikov. Osnovno, matično podjetje obdrži samo neko kvoto likvidnega denarja, toliko, da lahko funkcionira z neko ničlo, vse ostalo pa ostaja drugje. In marsikateri od teh slamnatih lastnikov prejema celo plačo iz državnega proračuna, opravlja pomembno funkcijo v državi, ne plačuje pa davkov v tej državi. Pri urejanju delavnih razmerij imamo izredno izredno veliko težav.

Tako bi le predlagal, da vsi ti ukrepi, ki se zajemajo, ki se obravnavajo preko delovnih razmerij, preko tega zakona, da se k njim pristopi sistemsko. Ni dovolj, da se lotimo reševanja problema, ki so ga odkrili mediji ali je kdo na njega slučajno opozorjen, in da je zadeva potem eksplodirala. Treba je te zadeve pogledati bolj sistemsko in tudi bolj dolgoročno.

Rad bi ob tem opozoril, da ima Vlada v rokah tudi nekatere mehanizme, ki lahko omogočajo določene kompenzacije in prehode. Aktivna politika zaposlovanja je eden izmed mehanizmov, ki je pozitiven ukrep, vendar bi verjetno bilo tukaj le treba ugotoviti, ali aktivna politika zaposlovanja in izobraževanja ali usposabljanja daje tiste primerne rezultate v zadostni višini. Ali je izplen iz teh ukrepov 10-odstoten, 5-odstoten, ali pa je tisti, ki so v te programe vključeni, 50, 60 %. Vemo, da ne more biti zadeva realizirana 100 %. Sploh ne. Morda dolgoročno, ampak če se spustimo v neke take ukrepe, za to namenimo sredstva, potem bi bilo treba, da ocenimo, ali je ukrep pobral zadosti ljudi in jih potem ustrezno zajel in jim omogočil nadaljnje normalno delovanje življenja ali to ni to.

Tudi pri ukrepih, ki so vezani na gospodarstvo, na ustvarjanje novih delovnih mest, bo treba verjetno storiti kakšen pomemben korak. Socialna politika, ki je zapisana v izhodni strategiji, je tukaj zapisana tako, kot da je to temeljni korak, temeljni odgovor na probleme časa. Temeljni odgovor na probleme tega časa so ukrepi, ki so vezani na spodbujanje gospodarske rasti, na ustvarjanje novih delovnih mest. In socialna politika je v bistvu politika, ki kompenzira tisto, česar ni mogoče zajeti z ukrepi gospodarske rasti. Žal je pri tej koaliciji sistem obrnjen. To se pravi, primarni ukrepi so vezani na socialno politiko in relativno malo ukrepov je v izhodni strategiji, pravzaprav nič, ključna ukrepa s področja financ sta zakon o upravljanju kapitalskih naložb ter prestrukturiranje Kada in Soda, kar je v bistvu ukrep, ki ne prinese ničesar, samo preloži zadeve z ene na drugo in umakne nadzor, ne prinese pa nobene dodatne vrednosti. Vsi ukrepi, ki bi prinesli kakšno dodatno vrednost ali pa velika večina tistih, ni bila niti uporabljena, je bila prezrta, pa najsi jih je predlagala opozicija, pa najsi so jih predlagali tudi v interesnih združenjih malega ali pa tudi velikega gospodarstva, v zborničnem sistemu.

Malo ukrepov izmed teh je bilo uporabljenih. Za veliko večino ukrepov, ki so bili predlagani, je bilo rečeno, da povečujejo primanjkljaj, da povečujejo javni dolg itn. Vendar obe postavki sta izredno visoki, primanjkljaj na višini milijarde 600 milijonov trenutno, javni dolg je enormno zrasel, največ v evroobmočju, pa nobenega od poslabšanj teh dveh kazalcev ni povzročil katerikoli ukrep, ki smo ga predlagali v opoziciji ali pa katerokoli interesno združenje.

Tako vseeno predlagam, da se lotevamo reševanj teh problemov, ki so povezani z nastalo situacijo, bolj premišljeno, bolj racionalno, tudi bolj kompletno, pa predvsem tudi v pravem vrstnem redu, s pravimi prioritetami. Vedeti moramo, kaj je prioriteta in kaj je dopolnilo. In tukaj, spoštovani minister, tukaj vam moram priznati, da ste v Vladi uspešni, ker vaši ukrepi so postali ključni. Nisem rekel, da so slabi, ampak bi morali biti bolj kot dopolnilo ne kot osnova. Vlada bi morala pač zadeve nekoliko drugače obrniti in lotevati bi se morali teh stvari na drugačen način. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Referentka, ki spremlja časovno naše delo, me je obvestila, da je za 10 minut razlike, in dovolite, da vas obvestim, da čas SDS-a ni 30 minut, ampak 20 in nekaj sekund in prosim, če to vzamete na znanje. Hvala lepa.

Besedo ima gospod Alojzij Potočnik.
(Ne.)

Gospod mag. Štefan Tisel, izvolite.

MAG. ŠTEFAN TISEL: Vsem lep pozdrav!

Že na začetku je gospod Kontič pri svojem uvodnem nastopu napovedal zavrnitev Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih kar iz nekaj razlogov, kar seveda pomeni, da ta zakon ne bo nadaljeval procedure zdaj, ampak v jeseni, ko bodo pripravljena določena dopolnila. Vesel sem, da se tokrat nekako izraža primer dobre prakse, da tudi opozicija, če pride z dobrim predlogom, je upoštevana in se potem ta predlog vključi v samo proceduro sprejemanja zakonov. Kajti zaradi odpuščanja zaposlenih preko slamnatih podjetij je poslanska skupina sklicala oziroma predlagala sklic Odbora Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide na to temo in ta seja odbora je bila sklicana, dobro obiskana in tudi zelo konstruktivna. Mislim, da je od tam potem ta predlog, da je treba v zakon vnesti tudi spremembe na tem področju, ki prizadene mnoge zaposlene in tudi marsikatero podjetje.

Tako bo tem za spremembo kar več, ne samo tista, ki pomeni možnost delavcem, če nimajo organiziranega sindikata v podjetju, tudi upoštevanje zastopnikov v smislu delavskih zaupnikov oziroma zaupnikov delavcev ali pa delavskih svetov, da sodelujejo pri sprejemanju splošnih aktov, ki uravnavajo pravice delavcev, zlasti, ker se nanaša to tudi na odpuščanje, kar

pa pomeni zmanjšanje, skrajšanje odpovednih rokov in znižanje odpravnin, kar je spet lahko velik udarec za zaposlene.

Kot sem omenil, sem vesel, da to sodelovanje nekako prihaja do izraza, kot je tudi že sam predsednik Vlade nakazal, da se lahko tudi z nekim zaupanjem in sodelovanjem koalicije in opozicije pride do boljših rešitev, zlasti na področjih delovnopravne zakonodaje, socialnih zakonov, kjer je še kako pomemben dialog med vsemi partnerji, zlasti med delavci, sindikati, delodajalci, Vlado in vsemi, ki na tem področju sodelujejo, da so potem zakoni, ki so sprejeti, vzdržljivi in da niso katere stranke preveč prikrajšane.

Tudi sindikati se bodo morali sprijazniti s težko situacijo, vendar ne s silo, ampak z dialogom, ker smo že večkrat poudarili, da pogrešamo ta dialog, ki se na neki fazi ustavi in potem z grožnjo, da do dogovora ne bo prišlo, se sprejme neka varianta, ki pa seveda ne zadovoljuje nikogar.

Da ne bom predolg, bom upošteval predlog gospoda Kontiča, da danes vsebinsko ne bi preveč razpravljali, ampak še enkrat, da izrazim veselje nad sodelovanjem in zaupanjem. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Dr. Andreja Črnak Meglič, izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Hvala lepa.

Tudi sama ne bom pričela pri Adamu, ker govorimo o zakonu o delovnih razmerjih oziroma o tej vsebini, ki je na mizi, ki je vezana prvenstveno na upoštevanju odločb Ustavnega sodišča in na odpravnine in odpovedne roke. Res je, sovpadle so ugotovitve o tem, da je vendar treba po hitrem postopku sprejeti še neke druge spremembe, pa vendar sovpadle v smislu spoznanj v koaliciji in tudi kot rezultat razprave, ki smo jo imeli na izredni seji Odbora za delo, družino in socialne zadeve. Stvari so preprosto eskalirale.

Naj vas opozorim na to, kar je bilo že povedano. Leta 2003 je bil 73. člen zakona, ki upošteva evropsko direktivo za urejanje tega področja, sprejet s popolnim soglasjem socialnih partnerjev. Ampak stvari se pač dogajajo in namesto da se utrjuje družbeno odgovorno podjetništvo, pač v času krize, tako kot sem že povedala, smeti priplavajo na plano. Problem slamnatih podjetij ni od danes, ampak tako kot so opozarjali sindikati, obstaja že kar nekaj časa. Dejstvo pa je, da so stvari sedaj eskalirale in v želji, da to eskalacijo, ki se od tega časopisnega barona nakazuje še na nekaterih področjih, preprečimo, je nekako rezultirala v to, da se poda predlog, da se umakne obravnava tega zakona in dopolni z dopolnitvijo 73. člena. Tu naj vas opozorim, da oblikovanje tega 73. člena poteka v soglasju s socialnimi partnerji, da tvorno sodelujejo že pri samem oblikovanju. Socialni dialog ni mrtev. Res pa je, da če prideš

z zahtevo: enostavno sprejmi ali pusti, seveda, dialog na ta način ni mogoč.

Da smo tudi sami izrazili določene pomisleke v zvezi z urejanjem odpravnin, je bilo zaznati tudi že v uvodnem nagovoru našega predsednika poslanske skupine in nakazovanje na to, da vendar zadeve je potrebno reševati v navezovanju na sklad za odpravnine, kjer je bil pa zopet dosežen dogovor s socialnimi partnerji, da se vzpostavi. Sedaj gre samo za to, da se pospešijo postopki za pripravo tega sklada in da se dogovori, na kakšen način bo koncipiran in kakšne vzore bo pravzaprav sledil.

Sama bi rekla, malo več strpnosti z vseh strani in resničnega sodelovanja, na kar ste nas pozvali, pa sem prepričana, da nas bo to pripeljalo do skupnega cilja. Veste, če pa začnemo pri Adamu, potem pri Adamu lahko povemo tudi to, kako se je pregrevalo gospodarstvo, kako so se ustvarjala navidezna delovna mesta, kako imamo hipertrofirano proizvodnjo na določenem področju in ne nazadnje tudi na to, da je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve s svojimi uspešnimi ukrepi v prejšnjih letih, ne na to pozabiti, uspelo rešiti več deset tisoč delovnih mest in da Slovenija sodi po stopnji brezposelnosti med štiri najboljše države. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod minister, želite besedo? Besedo ima dr. Ivan Svetlik, minister za delo, družino in socialne zadeve.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani gospod podpredsednik!

Zelo kratek bom, glede na to, kako diskusija teče, pa vendar bi tudi jaz poudaril to, kar je poslanka gospa Črnak Meglič ravnokar povedala. Pravzaprav to, da nam socialni partnerji nenehno zatrjujejo, da je zakon o delovnih razmerjih tisti akt, ki je bil absolutno s konsenzom sprejet, pa vendar, takoj ko smo nastopili ta mandat, so se pri meni oglasili delodajalci, ki so zahtevali spremembe, in sindikati, ki so bili absolutno proti kakršnekoli posegu v ta zakon, in mi smo njim tudi obljubili, da v prejšnjem letu v ta zakon ne bomo posegali. No, sedaj se pojavljajo pred nami tudi sindikati, delojemalci s svojimi zahtevami. To seveda samo kaže na to, da je situacija dinamična, ampak da jo bomo lahko ustrezno regulirali, če bo dialog zares stekel. Mi si za ta dialog prizadevamo. Morajo biti pa vse strani nanj pripravljene. In običajno za te zahteve po posegu v ta zakon kontradiktorne in gredo na eni strani v eno smer, na drugi pa na drugo. Tukaj bo naša vloga nedvomno tudi zelo težavna. Smo pa vsekakor pripravljene, tako kot velja dogovor, da iščemo najboljše rešitve v skupno korist.

Želel sem samo replicirati še na trditev, kako so v času konjunktore bili sprejeti ukrepi, ki so to konjunkturo še pospeševali, kar je dobro,

seveda, ampak po drugi strani so pa tudi pomagali napihovati tisti balon, ki je potem nam delal in nam še dela težave, in ni bilo ustvarjenih tistih rezerv, ki bi jih v času krize krvavo potrebovali.

In še to: mi imamo ocene učinkov naših ukrepov, kar zadeva aktivno politiko zaposlovanja. Lahko rečem, da se giblje ocena uspešnosti, kar zadeva zaposlovanje, pri posameznih programih tam med 20 in 80 odstotkov, odvisno od posamezne ciljne skupine in seveda težavnosti reševanja njenega položaja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Lista prijavljenih je izčrpana. Ker pa čas za razpravo še ni potekel, moram kljub temu vprašati, ali želi še kdo o tej točki razpravljati? Gospod Bezjak. Še kdo? Dajem prijavo, da ne bo kaj narobe. Izvolite, kdor želi razpravljati, naj se prijavi.

Gospod Marjan Bezjak, izvolite.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Bezjak, običaj je, da se določi čas. Ali je v redu 5 minut?

MARJAN BEZJAK: Ja, ja, dobro.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo.

Prav je, da prihaja čas spremembe zakona, vendar ta zakon je treba uskladiti najprej s socialnimi partnerji in delodajalci. Pomembno bi bilo, da med te socialne partnerje, gospod minister, povabite mlajši kader, ki je danes bolj razumen kader, ki danes ne hrepeni po tem, kako bo 50 let sedel na enem stolčku. Ta kader povabite in se začnite pogovarjati! Kajti, ti socialni partnerji, verjemite, jih zelo spoštujem, in verjemite, da boste napravili velik korak naprej z mlajšim kadrom, če ga boste hoteli poslušati.

Absolutno bi vam tudi priporočal, da bi dejansko v zakon dali, imamo minimalno plačo, zakonsko bi morali opredeliti, da bi bila minimalna plača in variabilni del plače 50 : 50 %; to je motivacija zaposlenih, to je motivacija delodajalcev. Vsak delodajalec bo dobro plačeval zaposlene, če bodo dobro soustvarjali, kreirali podjetje. V podjetju nikoli ni samo ena oseba podjetje, samo delodajalec ali direktor podjetja, podjetje so vsi člani, ki so zaposleni v takšnih podjetjih.

Ugotovilo se je, tudi iz medijev, da je pri teh slamnatih podjetjih zdaj največ pritiska na zaposlene iz bivše Jugoslavije, dejansko iz sosednjih držav. Res! Vendar pa se moramo zavedati, da imamo v Sloveniji skoraj 100 tisoč brezposelnih in da v Slovenskih goricah v podjetju ne dobimo 30 šivilj in jih moramo uvoziti

iz Madžarske. Ali jih ni ali 100 tisoč zaposlenih noče delati? Tudi to je vprašanje.

Še enkrat poudarjam, da dajmo v pogodbo, v zakon opredeliti, zaradi mene naj bo samo ena pogodba o delovnih razmerjih, ne pa, da imamo za nedoločen čas, določen čas, individualne pogodbe in ne vem koliko različnih pogodb. In to je samo zavajanje inšpektorjev, samo slepljenje oči delodajalcev in delojemalcev. Pogodbe morajo biti tako kreirane in usklajene z vsemi socialnimi partnerji, kot tudi z delodajalci, da lahko v vsakem trenutku zaposliš ljudi in odpustiš tudi lahko ljudi v vsakem trenutku. Noben delodajalec ne bo odpustil dobrih ljudi, noben zaposlen delavec ne bo izgubil službe.

Rad bi se navezal še na to, da bi bilo v pogodbi nujno še to, kaj so večje kršitve ali manjše kršitve. Kaj je, če delodajalec, direktor, ali delojemalec, zaposleni delavec, naredi gospodarsko škodo. Kako odgovarjati za te stvari. Tudi to ni precizno definirano, ampak je zelo, zelo ohlapno. To je pomembno, še enkrat pravim, minister, najti dialog, povabite tudi mlajši kader, mlajši kader se ne boji... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

S tem zaključujem razpravo o predlogu zakona. O predlogu sklepa, ali je primeren zakon za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali jutri v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **21. TOČKO DNEVNEGA REDA – PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O UREJANJU TRGA DELA.**

Predlog zakona je v obravnavo predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 12 poslank in poslancev s prvopodpisanim Bojanom Kontičem zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo dr. Ivanu Svetliku, ministru za delo, družino in socialne zadeve.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Še enkrat, tretjič, o tretjem zakonu. Zakon o zaposlovanju zavarovanju za primer brezposelnosti, ki je bil od svojega nastanka v letu 1991 spremenjen in dopolnjen 18-krat, spremembe pa so v zakon posegale dokaj nesistemsko, kar danes povzroča precej težav pri njegovem izvajanju. Aktivna politika zaposlovanja je bila v zadnjih letih posodobljena, uvedeni so bili številni novi ukrepi in programi, ki pa jih tudi zaradi neustreznih rešitev v prej omenjenem zakonu pogosto ni bilo mogoče hitro in učinkovito izvesti. Aktualna gospodarska in finančna kriza je še izraziteje pokazala, da trg

dela potrebuje več in nove izvajalce ukrepov, nove pristope, predvsem pa je treba poenostaviti postopke in zmanjšati število dokumentov, ki urejajo to področje.

Največje ovire pri izvajanju obstoječe zakonodaje so predvsem naslednje. Nejasna razmejitev aktivnosti glede na vire financiranja, ko gre za bodisi storitve bodisi ukrepe. Drugič: časovno zamudni postopki za porabo proračunskih sredstev za aktivno politiko zaposlovanja; nezadostne podlage za vključevanje nekaterih ogroženih skupin oseb, ki se pojavljajo na trgu dela; novim razmeram na trgu dela neprilagojen sistem zavarovanja za primer brezposelnosti in posledično oteženo izvajanje tega sistema, vključno z odločanjem o pravicah iz sistema zavarovanja. In ne nazadnje, nezadostne podlage za sodelovanje različnih institucij pri obravnavi oseb z zaposlitvenimi ovirami.

Eden ključnih razlogov za spremembo zakonodaje je tudi prenos evropske zakonodaje v nacionalni pravni okvir, predvsem na področju prostega pretoka delovne sile.

Poglaviti cilj novega zakona o urejanju trga dela je nadaljnje uveljavljanje koncepta prožne varnosti na trgu dela v Republiki Sloveniji. Ta cilj bo dosežen v povezavi s spremembami sistemskih zakonov, ki urejajo delovna razmerja in sistem socialne varnosti na eni strani, ter povečano vlogo aktivne politike zaposlovanja ter večjo varnostjo brezposelnih oseb na drugi strani. S tem bomo presenetljivo varnost oseb, ki so izgubile zaposlitev oziroma je njihova zaposlitev ogrožena.

Omogočili bomo mladim hitrejši dostop do denarnih nadomestil za primer brezposelnosti in starejšim podaljšali čas prejemanja tega nadomestila. Povečali bomo uspešnost in učinkovitost izvajanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja, zmanjšali bomo administrativne obremenitve za podjetja in osebe na trgu dela ter povečali nadzor nad institucijami na tem trgu. Zakon uvaja tudi strožji finančni in strokovni nadzor nad delovanjem institucij, ki sodelujejo pri urejanju zaposlovanja. Ključen poudarek je na sistematičnem pristopu k poročanju ter spremljanju in evalvaciji ukrepov. S tem bo omogočena bolj učinkovita in gospodarna poraba javnih sredstev.

Zakon o urejanju trga dela bo tako podlaga za učinkovitejše izvajanje storitev na tem trgu, ki se bodo po novem lahko izvajali tudi preko koncesionarjev. Podlaga bo za učinkovitejše izvajanje aktivne politike zaposlovanja, saj zakon prinaša nove rešitve za bolj učinkovito odzivanje na hitre spremembe na trgu dela. Bo pa tudi podlaga za učinkovitejše izvajanje sistema zavarovanja za primer brezposelnosti in pravice iz tega zavarovanja, saj spreminja pogoje pridobitve denarnega nadomestila, širi krog upravičencev, zvišuje znesek nadomestila v prvih treh mesecih prejemanja in povečuje ta znesek – oziroma v maksimalnem in minimalnem znesku. Lahko

rečemo, da bomo s tem povečali varnost v primeru izgube zaposlitve, posebej bi izpostavil mlajše zaposlene oziroma mlajšo generacijo, ki dostikrat opravlja delo v tako imenovanih prožnih oblikah. Bomo pa tudi omogočili hitrejšo pot do prve oziroma ponovne zaposlitve tistim, ki zaposlitev izgubijo in, seveda, zagotovili učinkovitejše izvajanje ukrepov na trgu dela. Med njimi bi še posebej omenil karierno orientacijo, denarno spodbujanje aktivnosti brezposelnih oseb, sodelovanje med uradi za delo in centri za socialno delo pri iskanju rešitev tudi za prejemnike denarnih nadomestil, pa tudi strožji nadzor nad posredniki dela delavcev, kar je bilo doslej večkrat izpostavljeno kot problem. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Prva ima besedo dr. Andreja Črnak Meglič v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Ponovno vas pozdravljam! Že kar lep čas smo skupaj. Spoštovani!

Predlog zakona o urejanju trga dela je tretji iz paketa delovnopravne zakonodaje, ki ga obravnavamo danes. Ob tem je pomembno poudariti, da tokrat pa gre za predlog, ki je dosegel stopnjo usklajenosti s socialnimi partnerji. Slednje ni presenetljivo, saj zakon znatno povečuje pravice brezposelnih oseb in hkrati širi krog upravičencev do nadomestila za brezposelnost. Ni nepomembno, da bo finančno breme večjega obsega pravic na svoja ramena prevzela država.

Predlog zakona je danes v prvi obravnavi in v Poslanski skupini Socialnih demokratov ga bomo podprli kot primerno podlago za nadaljnjo obravnavo. Seveda pa pričakujemo, da bodo morebitni novi, dobri predlogi za izboljšanje besedila zakona upoštevani v nadaljnji obravnavi. Predlagani zakon podpiram tudi zato, ker bolj celovito in pregledno, kot je to do sedaj, ureja področje politike zaposlovanja in skrbi za brezposelne.

Omeniti velja, da je bil sedaj veljavni zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, kot je omenil že minister, sprejet že davnega leta 1991 in velikokrat noveliran. Vse spremembe in dopolnitve pa niso prispevale h kontistentnosti zakona. Že samo zato je bil čas, da Vlada oziroma pristojno ministrstvo pripravi nov sistemski zakon s tega področja. Ker pa smo hkrati v obdobju ene največjih gospodarskih in finančnih kriz, je ta zakon pomemben tudi z vidika uvajanja večje prožne varnosti na trgu dela, ki je zaradi globalizacije gospodarstva tudi v Sloveniji neizogiben proces. Večja prožnost in varnost na trgu dela za seboj avtomatično potegne tudi vprašanje zagotavljanja ustreznega socialnega položaja ljudi. Za Socialne demokrate je socialna varnost

enako pomembna kot prožnost na trgu dela. Predlagani zakon o urejanju trga dela govori torej o varnostni plati kovanca, ki ga imenujemo varna prožnost. Hkrati pa je z izboljšavami na področju aktivne politike zaposlovanje, to je tretji steber varne prožnosti, skrbi, da se bo večja prožnost dejansko odrazila na prožnejšem zaposlovanju in ne le na prožnejšem odpuščanju.

Predlog zakona na področju pravic prinaša nekaj konkretnih izboljšav. Najprej je treba omeniti spremenjene pogoje za pridobitev denarnega nadomestila za brezposelnost. Predlog zakona širi krog upravičencev do denarnega nadomestila, saj bodo po novem nadomestilo lahko pridobile tudi osebe, ki so bile zaposlene vsaj 9 mesecev v zadnjih 24 mesecih. To je bistveno ugodnejše od sedanje ureditve, ki kot pogoj za pridobitev pravice določa vsaj 12 mesecev zaposlitve v zadnjih 18 mesecih. Na ta način bodo do denarnega nadomestila upravičeni tudi mnogi mladi, ki do sedaj te pravice niso imeli. Denarna nadomestila bodo v prvih treh mesecih prejemanja višja in so povečana s 70 na 80 % osnove, hkrati pa se bo podaljšala doba prejemanja nadomestila za delavce, ki so starejši od 55 let. Z vidika utrjevanja socialnega modela, za kar si Socialni demokrati vseskozi prizadevamo, je bistveno, da predlog zakona prinaša pravice, ki se povečujejo, širi krog upravičencev, ki se lahko prostovoljno zavarujejo za primer brezposelnosti, posledično pa se povečuje tudi krog upravičencev do denarnega nadomestila za čas brezposelnosti.

S spremembo vstopnih pogojev bodo do denarnega nadomestila pogosteje upravičeni tudi mladi, torej prihaja tudi do medgeneracijske prerazporeditve, ki imajo malo delovnih izkušenj, kar bo povečalo njihovo socialno varnost. V predlogu zakona o trgu dela se povečuje tudi dovoljen obseg dela brezposelnih s ciljem, da ohranijo stik s trgom dela, torej tako imenovana aktivacija, pri tem pa bodo ohranili pravico do denarnega nadomestila. Uvaja se tudi delna brezposelnost, kjer brezposelni ob sprejemanju zaposlitve za krajši delovni čas ohranijo pravico do sorazmernega dela denarnega nadomestila za čas brezposelnosti.

Socialni demokrati ocenjujemo, da so ti ukrepi naravnani v povečevanje socialne varnosti iskalcev zaposlitev, tudi z uvajanjem novih ukrepov aktivne politike zaposlovanja, s čimer se krepi socialno vključevanje ranljivih skupin na trg dela. K temu bo precej pripomogla tudi nova opredelitev pojma ranljivih skupin na trgu dela, ki bo bistveno izboljšala možnosti za njihovo prednostno vključevanje v ukrepe aktivne politike zaposlovanja. Pomembna izboljšava, ki predstavlja korak k močnejšemu socialnemu partnerstvu in kar so posebej pozdravili tudi sindikati, pa je dejstvo, da predlog zakona povečuje vlogo socialnih partnerjev pri oblikovanju politike trga dela oziroma

oblikovanju ukrepov aktivne politike zaposlovanja in njegovem izvajanju.

Ena izmed pomembnih sprememb, ki jih prinaša zakon, so tudi izboljšave na področju agencij za posredovanje dela delavcem. Pri tem gre za kompleksno področje urejanja, na katerem je v preteklosti prihajalo do številnih zlorab in kršenja pravic delavcev, v sedanji ureditvi, na primer, ni jasne ločnice med izvajanjem storitev in posredovanjem delavcev, kar onemogoča učinkovit nadzor. Predlog zakona tako natančno opredeljuje pogoje in postopke za zagotavljanje dela delavcev drugemu uporabniku in na tem področju opredeljuje tudi inšpekcijski nadzor.

Skratka, predlagani zakon pomeni pomemben korak v uvajanju tako imenovane zunanje fleksibilnosti, ki bo s povečevanjem pravic oseb, ki so postale brez zaposlitve, in širšim zajemom le-teh ustrezno varna. Izboljšani ukrepi na področju aktivne politike zaposlovanja pa pomenijo še večjo skrb države, da brezposelnim čim prej pomaga do zaposlitve in jim s tem omogoči, da sami poskrbijo za svojo socialno varnost.

Poslanska skupina Socialnih demokratov predlagani zakon v prvi obravnavi podpira. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani!

Razlogi za sprejem predloga zakona o urejanju trga dela, kot jih navaja Vlada Republike Slovenije, so po oceni Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke v nekaterih segmentih predloga zakona utemeljeni, in sicer Vlada navaja, da je gospodarska in finančna kriza pokazala, da je na trgu dela nujno zagotoviti nove izvajalce ukrepov, nove pristope, predvsem pa je treba poenostaviti postopke in zmanjšati število dokumentov, ki urejajo to področje. Največja ovira pri izvajanju programov je nejasna razmejitev aktivnosti, ki se izvajajo in financirajo kot javna služba, in aktivnosti, ki se financirajo programsko.

Sistem zavarovanja za primer brezposelnosti je zastarel in ga je v praksi težko izvajati. Sedanja kriza, katere posledica je visoka brezposelnost, je pokazala, da sedanji sistem zavarovanja za primer brezposelnosti mnogim ne zagotavlja zadostne varnosti ob izgubi zaposlitve. Prav tako se je ob pripravi omenjenega predloga zakona, ki bo urejal trg dela, v Sloveniji problem študentskega dela prenesel in reševal v skladu s sprejeto odločitvijo, da se to področje uredi v posebnem zakonu o malem delu.

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje je najpomembnejši izvajalec

ukrepov na trgu dela. Vlada ugotavlja, da Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje pri svojem delu ne razpolaga z nekaterimi specifičnimi znanji za delo z brezposelnimi osebami, zato je tudi na tem področju treba poiskati potrebne rešitve. Tudi agencije za posredovanje dela, ki so z vidika fleksibilnosti trga dela v EU zelo pomembne, so pri nas zelo številne, zato je to področje treba na novo urediti. Torej, navedenih je veliko področij, ki jih zajema predlagani zakon in jih je treba na novo urediti.

Predlagani zakon sledi naslednjim ciljem: povečanje varnosti iskalce zaposlitev, vzpostavitev mreže izvajalcev, ki bodo omogočali učinkovito izvajanje ukrepov, povečanje učinkovitosti izvajanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja in zmanjšanja administrativnih bremen za podjetja in osebe na trgu dela. Rešitve, ki jih predlaga omenjeni zakon, povečanje kroga upravičencev do denarnega nadomestila, mladi z manj kot letom dni delovne dobe, in povišanje višine nadomestila za prve tri mesece s 70 na 80 %. Za tovrstne ukrepe v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke menimo, da so potrebni, vendar to povišanje ni zadostno. Tistim, katerim je osnova za odmero nadomestila minimalna plača, predstavlja to izredno malo. Ob tem v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke opozarjamo, da se pravica do odpravnine po zakonu o delovnih razmerjih kar precej znižuje. Ta ukrep tako imenovane fleksivarnosti je s tega vidika precej neuravnotežen. Na eni strani torej govorimo o povečanju fleksibilnosti, po drugi strani pa se ne zagotavlja enaka stopnja varnosti. Prav tako zakon predlaga podaljšanje trajanja denarnega nadomestila za osebe, ki so starejše od 50 let in imajo več kot 25 let delovne dobe, omogočanje delne brezposelnosti ob ohranitvi sorazmerne pravice do denarnega nadomestila, prednostno vključevanje ranljivih skupin prejemnikov denarnih nadomestil in denarne socialne pomoči v ukrepe aktivne politike zaposlovanja, pravice brezposelnih oseb do opravljanja določenih oblik dela ob ohranitvi pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti. Uvaja se možnost novih izvajalcev ukrepov, predvsem koncesionarjev in fundacije. Prav tako predvideva uvajanje novih ukrepov aktivne politike zaposlovanja, kot sta nadomeščanje na delovnem mestu in delitev delovnega mesta, širitev storitev vseživljenjske karijerne orientacije kot prvega koraka na poti do zaposlitve, poenostavitev postopkov izbire izvajalcev in delodajalcev, vključevanje socialnih partnerjev na lokalni ravni in sistematično spreminjanje in vrednotenje ukrepov aktivne politike zaposlovanja, ukinitve nepotrebnih administrativnih bremen za podjetja in iskalce zaposlitve ter uvajanje sodobnih elektronskih storitev.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke opozarjamo, da zakon ni v

celoti usklajen z Ekonomsko-socialnim svetom, in sicer je neuskkljenih 8 členov tega zakona. Prav tako opozarjamo, da je prišlo do precejšnjega zmanjšanja pravic na področju čakanja na upokojitev. Sedaj ima brezposelni po izteku pravice do denarnega nadomestila pravico, da mu zavod plačuje prispevke za ZPIZ, če mu do upokojitve manjka največ tri leta, po novem pa le še, če mu manjka eno leto. Z zmanjšanjem te precejšnje ugodnosti se je seveda mogoče strinjati, toda najti je treba rešitve tudi za tiste starejše, ki se bodo dejansko znašli v težavah, saj jih nihče ne bo hotel zaposliti tudi zato, ker predstavljajo večji strošek, kar pa predstavlja problem, ki bi ga morali urediti v zakonu o delovnih razmerjih. Te osebe bodo po vsej verjetnosti prišle iz evidence prejemnikov nadomestil za brezposelnost v evidenco prejemnikov socialnih pomoči.

Kljub temu da naj bi novi zakon prinesel podlage za učinkovitejšo politiko aktivne politike zaposlovanja, je dejstvo, da sedanja politika ni dovolj učinkovita. Sprašujemo se, ali prihodnja bo ali bo prišlo tudi do sprememb programov. Pomembni so namreč konkretni programi, ne le strategija in ukrepi, ki ostajajo na deklarativni ravni. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve, invalide, se rado pohvali, da je povečalo sredstva za izvajanje aktivne politike zaposlovanja. Toda učinkovitost se ne meri le s količino denarja, ki je namenjena za aktivno politiko zaposlovanja. Pomembno je, ali so bili s temi sredstvi res doseženi neki cilji ali pa je šlo le za razdeljevanje denarja. Ali ministrstvo razpolaga z analizami glede učinkovitosti za doseganje ciljev in kakšni so ti rezultati?

In seveda, v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke Predlogu zakona o urejanju trga dela ne bomo nasprotovali, seveda pa pričakujemo, da se bo v nadaljnjih obravnavah predlog zakona z amandmaji še izboljšal in tako dosegel cilje, ki so namen tega zakona. Hvala.

PODPREDESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Spoštovani predsedujoči, spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Zakon o urejanju trga dela je sicer zgolj eden v paketu tako imenovanega trojčka predlogov zakonov, ki jih je Vlada posredovala v parlamentarno proceduro zaradi sprememb na področju trga dela. Gre za predlog zakona, za katerega se lahko vsi iskreno strinjamo, da je zaradi dejanskih sprememb na tem področju dobrodošel in nujno potreben. Zakon je povezan s spremembami tako na področju delovnih razmerij kot študentskega dela. Vsebina zakona bo sicer v celoti nadomestila Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, ki je urejal področje politike zaposlovanja, sistem zavarovanja za tiste, ki so delovno mesto izgubili, štipendiranje, področje

študentskega dela in predstavljal osnovo za delovanje institucij na trgu dela, v največji meri Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje.

Spremembe, ki jih je doživljal obstoječi zakon, so bile parcialne, saj nobena izmed prejšnjih vlad ni uspela celovito pristopiti k ustreznim spremembam, ki bi sledile dejanskemu stanju na trgu dela.

Aktivna politika zaposlovanja je bila v zadnjih letih posodobljena, saj so bili uvedeni številni novi ukrepi in novi programi, njihovo izvajanje v celoti pa je onemogočala ravno neustrezna zakonodaja. Dodaten argument za spremembo oziroma sprejem zakona je tudi obstoječa gospodarska oziroma finančna kriza, ki je izraziteje pokazala, da je na trgu dela nujno potrebno zagotoviti nove izvajalce ukrepov, uvesti nove pristope, predvsem pa poenostaviti postopke.

Ena izmed večjih anomalij je nejasna razmejitev aktivnostih, ki se izvajajo in financirajo kot javna služba, in aktivnosti, ki se financirajo programsko. To bo zakon o urejanju trga dela ustrezno uredil.

Poglavitni cilji, ki jih navaja Vlada in jih v Poslanski skupini Zares podpiramo, so povečanje varnosti iskalcev zaposlitve, vzpostavitev mreže izvajalcev, ki bo omogočala učinkovito izvajanje ukrepov, povečanje učinkovitosti izvajanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja in zmanjšanja administrativnih obremenitev za podjetja in osebe na trgu dela.

Predlog zakona zato povečuje krog upravičencev do denarnega nadomestila za čas brezposelnosti z nižanjem vstopnih pogojev za pridobitev pravice, v prvih treh mesecih povečuje višino denarnega nadomestila za primer brezposelnosti, podaljšuje trajanje denarnega nadomestila za osebe, ki so starejše od 50 let in imajo več kot 25 let delovne dobe, omogoča delno brezposelnost ob ohranitvi sorazmerne pravice do denarnega nadomestila, v ukrep aktivne politike zaposlovanja prednostno vključuje ranljive skupine prejemnikov denarnega nadomestila in denarne socialne pomoči in brezposelnim osebam omogoča opravljanje določenih oblik dela ob ohranitvi pravice do denarnega nadomestila.

Poleg obstoječih določa nove izvajalce ukrepov po tem zakonu tu – govorim o koncesionarjih in fundacijah – med nove aktivne politike zaposlovanja pa vključuje tudi nadomeščanje na delovnem mestu in delitev delovnega mesta. Širi storitve vseživljenjske kariere orientacije kot prvega koraka na tej poti, in kot rečeno že v samem uvodu, poenostavlja postopke izbire izvajalcev in delodajalcev, vključuje socialne partnerje na lokalnem nivoju ter skladno z 21. stoletjem uvaja sodobne elektronske storitve.

Na prvi pogled so spremembe sicer v večji meri naravnane izključno v pozitivni smeri, čeprav je treba priznati, da se bo trg dela po izhodu iz krize temeljito spreminjal. Zato ne bom v tej fazi obravnave ponovno poudaril politične in

sociološke izzive, ki so pred nami. Že ob sprejemu izhodne strategije smo opozarjali, da je slovenski ekonomski model premalo razvojno in trajnostno naravnani, vključujoč tudi njegovo socialno plat.

Dejstvo je, da tehnološki razvoj in razvoj storitev postavljata dolgoročno zaposlovanje, kot smo ga poznali do danes, pod vprašaj. Slovenija kot socialna država in država blaginje se bo morala ob povečani brezposelnosti odzivati hitreje in tudi bolj pogumno. Zato je v prvi vrsti potreben nov socialni konsenz, ki bo povečal občutljivost države blaginje za nova tveganja, povečal redistribucijo dohodkov in redefiniral plačljivo delo, kot edini vir, ki zagotavlja finančno neodvisnost in socialno varnost.

V Zaresu kot rešitev pred povečano tveganostjo revščine, te je že danes okoli 12 %, in socialno izključenostjo, vidimo v uvedbi univerzalnega temeljnega dohodka, saj smo prepričani, da morajo enakopravnost, protidiskriminacija in individualizacija postati temelj novega koncepta urejanja socialne vključenosti. To je tudi eden od izhodov, ki bo olajšal vpeljavo tako imenovane varne prožnosti "flex security" v prakso.

V Poslanski skupini Zares bomo predlog zakona podprli, seveda s pričakovanjem, da bo s spremembami zakona o delovnih razmerjih in ostalih reformnih predlogih pristojno ministrstvo v največji možni meri zaradi moralne vprašljivosti delovanja določenih delodajalcev zaščitilo najšibkejši člen v delovnem okolju, to je delavca.

Hvala.

Zakon bomo seveda podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Še enkrat hvala za besedo, gospod podpredsednik. Gospod minister s sodelavci, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da se je mogoče strinjati z načeli in cilji zakona o urejanju trga dela, predvsem pa z dejstvom, da so na tem področju že dolgo pričakovane in potrebne spremembe.

Predlog v prvem poglavju v uvodnih določbah kot poglavitne naloge države določa izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja, v skladu s strateškimi dokumenti za to področje, ter delovanje in razvoj sistema obveznega in prostovoljnega zavarovanja za primer brezposelnosti. Ob tem je predvideno zmanjšanje administrativnih bremen za delodajalce pri prijavi prostega delovnega mesta, saj povečuje število primerov, ko prijava ni potrebna. Sistem zavarovanja za primer brezposelnosti uvaja številne novosti, predvsem pa se nam zdi dobra rešitev in bolj fleksibilen

pristop nadomeščanja na delovnem mestu in delitev delovnega mesta, kar je bil tudi naš predlog v preteklosti, predvsem v primerih starševstva, torej porodniškega dopusta. Kot pa je videti, pa ne vliva zaupanja koncept tako imenovane prožne varnosti, ki mu očitno sindikati ne zaupajo.

Pozdravljamo tudi to, da je v prilogi že pravilnik o ureditvi podelitve koncesij, kar bi bilo dobro, da bi bila praksa tudi drugod, predvsem da se to zgodi tudi v zdravstveni in še kateri zakonodaji. Cilji zakona, kot so povečanje varnosti iskalca zaposlitev, vzpostavitev mreže izvajalcev, ki bo omogočala učinkovito izvajanje ukrepov, povečanje učinkovitosti izvajanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja in zmanjšanje administrativnih obremenitev za podjetje in osebe na trgu dela so, po našem mnenju, prav tako sprejemljivi.

Zakon predvideva ureditev trga: s povečanjem kroga upravičencev do denarnega nadomestila za čas brezposelnosti, z nižanjem vstopnih pogojev za pridobitev pravice, s povečanjem višine denarnega nadomestila za primer brezposelnosti v prvih treh mesecih, s podaljšanjem trajanja denarnega nadomestila za osebe, ki so starejše od 50 let in imajo več kot 25 let delovne dobe, z omogočanjem delne brezposelnosti ob ohranitvi sorazmerne pravice do denarnega nadomestila, s prednostnim vključevanjem ranljivih skupin prejemnikov denarnega nadomestila in denarne socialne pomoči v ukrepe aktivne politike zaposlovanja, pravico brezposelnih oseb do opravljanja določenih oblik dela – ob ohranitvi pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti – z novimi izvajalci ukrepov po tem zakonu, predvsem koncesionariji in fundacijami, z uvajanjem novih ukrepov aktivne politike zaposlovanja, kot sta nadomeščanje na delovnem mestu in delitev delovnega mesta, s širitvijo storitev vseživljenjske karijerne orientacije kot prvega koraka na poti do zaposlitve, poenostavitvami postopkov izbire izvajalcev in delodajalcev, z vključevanjem socialnih partnerjev na lokalni ravni in s sistematičnim spremljanjem in vrednotenjem ukrepov aktivne politike zaposlovanja.

Z ukinitvijo nepotrebnih administrativnih bremen za podjetja in iskalce zaposlitve ter uvajanjem sodobnih elektronskih storitev se vsekakor strinjamo. Prav tako podpiramo povezovanje centrov za socialno delo in zavodov za zaposlovanje. Pri tem ponovno spomnimo, da centri za socialno delo potrebujejo kadrovske okrepitve ob vseh novih nalogah, predvsem z novo socialno zakonodajo. Skratka, zakon prinaša številne nove in dobre spremembe.

Na področju zaposlovanja in reševanja v primeru brezposelnosti je v obravnavi v Državnem zboru več zelo obsežnih zakonov, ki bodo ob uveljavitvi zahtevali izredno logistiko in usklajenost ustreznih služb. Ali bodo pa sploh kadrovsko usposobljeni, ali bo dovolj učinkovita

kontrola, da pri celi množici novosti ne bo prihajalo do splošne zmešnjave, pa tudi nepravilnosti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav ministru in sodelavcem, kolegicam in kolegom!

Predlagatelj zakona je pripravil in spisal ta predlog v želji in nuji po: prvič, modernizaciji celega sistema veljavne ureditve področja zaposlovanja in zavarovanja za primer brezposelnosti. Skoraj 20 let star zakon je sicer bil kar 18-krat noveliran, spremembe in dopolnitve pa so sistemsko posegle v zakon, kar je povzročalo izvedbene težave glede vseh ukrepov, ki se izvajajo skozi aktivno politiko zaposlovanja. Drugič, prilagajanje zakonodaje in ukrepov aktivne politike zaposlovanja v luči fleksibilizacije trga delovne sile in prilagajanje letga še vedno aktualni, sicer ne več tako silni gospodarski in finančni krizi. To se dosega skozi oblikovanje takšnih rešitev, ki bodo povečale varnost iskalcev zaposlitve in tudi dogradile oziroma razširile sistem možnosti vključevanja v programe zaposlovanja.

V Poslanski skupini DeSUS se strinjamo, da so zelo različne situacije, v katerih je zaradi velike raznolikosti okoliščin, zaradi katerih je neka oseba brezposelna, nezaposlene nemogoče obravnavati na skupnem imenovalcu in je v okviru varstva njihovih pravic ter njihovih zaposlitvenih možnosti, torej, pravice in ukrepe zaposlovanja, slednje smiselno oblikovati glede na vsako posamezno ciljno skupino. Temu predlog zakona ustrezno sledi. Predvideva namreč tako razširitev pravic iz naslova brezposelnosti, ki jih prilagaja hitrim spremembam potreb po delavcih v podjetjih, ter problemom brezposelnosti dveh kritičnih skupin, mladih iskalcev zaposlitve in starejših delavcev. Uvaja sistem nove skupine upravičencev do ukrepov aktivne politike zaposlovanja, katerih status ni brezposelnost, prihajajo pa iz tako imenovanih ranljivih skupin. Utrjuje in dopolnjuje veljavne in uvaja nove ukrepe in programe, ki naj bi ugodneje vplivali tudi na nadaljnje možnosti zaposlovanja.

Nadalje se ključne spremembe veljavne ureditve nanašajo še na predvidevanje novih izvajalcev ukrepov, kar razširja obstoječo mrežo še na fundacije za izboljšanje zaposlitvenih možnosti, ki bodo delovale v lokalnem okolju na način, da bodo povezovale socialne partnerje ter izvajale programe usposabljanja in izobraževanja, ki bodo namenjeni tako delodajalcem kot tudi delavcem.

Upamo, da bo s prenovo področja zagotavljanja oziroma posredovanja dela drugemu uporabniku, torej agenciji za zagotavljanje dela, tu končno vzpostavljen red in

nadzor, saj dvomimo, da danes 179 agencij dela v skladu s poslanstvom oziroma namenom svoje ustanovitve.

Poslanska skupina DeSUS ta zakon pozdravlja in ga podpira, opozorim pa naj, da bo zaradi preostale oziroma pravne zakonodaje, ki je in še bo v obravnavi, v odvisnosti od njegove uveljavitve oziroma neuveljavitve, treba zakonske določbe v naslednji fazi postopka verjetno nekoliko sanirati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Stališče poslanske skupine Slovenske nacionalne skupine bo predstavil gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane kolegice, kolegi, gospod minister, predstavniki ministrstva!

Sam naziv pričujočega predloga zakona govori o vsebini zakona. Torej o urejanju trga dela, ki predstavlja enega od najpomembnejših segmentov človekovega življenja, saj se na tem trgu srečujejo iskalci zaposlitve z znanji, veščinami in delovnimi izkušnjami in na drugi strani kandidati, ki iščejo kandidate za prosta delovna mesta.

Nove zaposlitvene možnosti iščejo tako brezposelni kot tisti, ki delo sicer imajo, vendar bi želeli opravljati drugi poklic ali pa jim bo zaposlitev prenehala in iščejo nove priložnosti na trgu dela. In prav slovenski trg dela ima kar nekaj značilnosti, ki v določeni meri odstopajo od splošnih ustaljenih značilnosti trgov dela v drugih primerljivih evropskih državah. Naj omenim samo nekaj specifičnih značilnosti oziroma pomanjkljivosti na slovenskem trgu dela, za katerega je značilna nezadostna fleksibilnost. Slovenija mora doseči večjo fleksibilnost na trgu dela in pri zaposlovanju, bolj pogoste delne in začasne zaposlitve, lažji pretoki mobilne delovne sile. Ljudje bi morali postati bolj odgovorni za svoje delo, zaposlitev in izobraževanje. Tudi plačna politika bi morala v večji meri omogočiti prilagodljivost stroškov dela na podjetniški ravni, kjer se mora povečati socialna odgovornost ljudi.

In še lahko naštevamo nekatere značilnosti slovenskega trga dela, recimo, kot so: nizka stopnja delovne aktivnosti v določenih starostnih skupinah prebivalstva, prenizka izobrazbena in kvalifikacijska raven, prevelik delež nezahtevnih delovnih mest, izobrazbena, poklicna in regionalna struktura, neskladja, neenak dostop do dela in kapitala in še bi lahko rekli kakšno pri opisu stanja in problemov na slovenskem trgu dela, ki bi jih moral novi predlog zakona o urejanju trga dela upoštevati, če želimo ustrezno reagirati na izzive novega časa in dosežati sile z ustreznimi usmeritvami in praviimi ukrepi.

Za razreševanje prej navedenih problemov je tudi za Slovenijo zavezujoč lizbonski proces, s katerim iščemo v Evropi

določeno ravnotežje med na znanju temelječim gospodarskem razvoju in socialno kohezijo. Zato v Slovenski nacionalni stranki menimo in pričakujemo, da bo Vlada sčasoma pripravila, dodelala takšen predlog zakona, ki bo zagotovil doseganje sledečih ciljev: povečanje stopnje delovne aktivnosti, izboljšati izobrazbeno in kvalifikacijsko sestavo aktivnega prebivalstva, povečati delež zahtevnih in po znanju intenzivnih delovnih mest, razreševati strukturna, izobrazbena, poklicna in regionalna neskladja in omejevati neenakost na trgu delovne sile in tako naprej. No, in kaj od tega vsebuje v obravnavo vloženi Predlog zakona o urejanju trga dela? V Slovenski nacionalni stranki smo ga vsebinsko temeljito obdelali in žal ugotovili, da predlog, čeprav uvaja nekatera področja, ureja nekatera področja ustrezno, vseeno ne izpolnjuje naših pričakovanj. In verjetno v takšni obliki in s takšno vsebino ne bo učinkovito reševal vseh prej omenjenih problemov in bi kar predlagali, da ministrstvo pristopi k temeljitejši dodatni obdelavi in pripravi predloga.

Skratka, z drugimi besedami: menimo, da predlog potrebuje za nadaljnjo obravnavo vseeno določeno dodelavo, pa četudi, kot sem že rekel, vsebuje nekatere pozitivne rešitve, kot so na primer uvajanje aktivne politike zaposlovanja, povečanje varnosti iskalcev zaposlitve in do neke mere tudi izboljšanje koncepta varne prožnosti na trgu dela. Glede varne prožnosti – kot sem nekje zasledil, v bistvu je iz strokovne literature povzeta neka kombinacija besed "fleksibility" in "security", pa smo zdaj dobili varno prožnost, ki sama po sebi kot pojem ne pove vsega.

Potem tudi ne nazadnje hitrejše odzivanje države na dinamične spremembe na trgu dela, to je ravno ta fleksibilnost, ki sem jo uvodoma omenil, pa tudi pozitivna stvar – vloga vseživljenjske karijerne orientacije pri odločitvah posameznikov na poklicni poti, pa ne nazadnje tudi hitrejša obravnava brezposelnih oseb. Vse to so pozitivne strani tega predloga, sem pa prepričan, da bo v nadaljnji obravnavi, do katere bo tudi prišlo, v določenih segmentih oziroma členih, treba še marsikaj amandmirati. Toliko. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavil gospod Ljubo Gerič.

LJUBO GERIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Še enkrat lep pozdrav!

V času zaostrenih gospodarskih razmer in ob višji brezposelnosti se je še bolj pokazala neustreznost zakonske ureditve trga dela. Zakon o urejanju trga dela sodi v paket delovnopravne zakonodaje, ki obsega še spremembe in dopolnitve ostalih zakonov, ki so tudi danes in že v preteklih dneh v obravnavi.

S spremembo zakonodaje se ureja področje trga dela, njegova večja fleksibilnost na

eni in večja varnost na drugi strani. Cilji zakona so usmerjeni h krepitvi socialne države in h krepitvi konkurenčnosti slovenskega gospodarstva, ki bo omogočalo nove in ustrezno plačane zaposlitve.

Sedaj veljavni zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti ureja politiko zaposlovanja, sistem zavarovanja za primer brezposelnosti, štipendiranje in področje študentskega dela, predstavlja tudi temelj za delovanje Zavoda za zaposlovanje in skladov dela. Spremembe na trgu dela so ga naredile nekonsistentnega in zastarelega. Določbe o štipendiranju so bile umaknjene iz zakona že leta 2007. Zakon o malem delu bo uredil področje študentskega dela na novo in ga tudi ne bo več v zakonu o urejanju trga dela.

V praksi se na področju aktivne politike zaposlovanja izvaja veliko novih rešitev ter ukrepov, ki pa jih je zaradi neustrezne zakonodaje težko izvajati. Ena večjih težav je tudi nejasno financiranje, torej, kaj se financira kot javna služba in kako se financirajo posamezni programi, predvsem pa so problem predolgi postopki.

Pri LDS bi radi izpostavili dve pomanjkljivosti trenutnega zakona. Prva je, da trenutni sistem zavarovanja za primer brezposelnosti mnogim ne zagotavlja varnosti. Izpostavljeni so mladi, saj je trenutni pogoj za prejemanje nadomestila vsaj 12 mesecev zaposlitev v zadnjem letu in pol. To pa je večini mladih iskalcev zaposlitve nedosegljivo. To pomanjkljivost novi zakon odpravlja in s tem tudi prinaša več enakosti na trg dela. Tudi OECD nas opozarja, da imamo preveč ljudi, ki ne dobijo nadomestila v primeru brezposelnosti. Starejši delavci imajo večjo varnost zaposlitve, zaposlitve največkrat za nedoločen čas, mlajši pa po pravilu za določen čas, iz česar pa sledijo lahko druge omejitve, recimo pri pridobivanju kreditov.

Druga, tudi medijsko odmevna anomalija pa so agencije za iskanje zaposlitev. V Sloveniji naj bi jih bilo kar 179. Preko njih pa bi bilo po nekaterih ocenah zaposleno približno 1 % delovne sile. V glavnem so posredniki za delo na področju gradbeništva in industrije. O njihovem delu obstajajo različna stališča. Po mnenju sindikatov agencije pri posredovanju dela kršijo delovnopravno zakonodajo, delodajalci pa ocenjujejo agencije kot koristne, saj lahko preko njih hitro dobijo delavce. Ob tem Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in inšpektorat za delo ugotavljata, da mnoge agencije niso vpisane v register, delajo brez koncesijskih pogodb in podobno. Zato v Poslanskem klubu LDS podpiramo rešitev v zakonu, ki na tem področju vnaša več reda in se ustrezno odziva na opozorila iz prakse. Določeno je, da se v poslovni register lahko vpišejo samo agencije, ki v zadnjih dveh letih niso kršile delovnopravne in socialne zakonodaje, ki nimajo neporavnanih obveznosti s področja davkov in prispevkov.

Predlog zakona o urejanju trga dela po mnenju LDS prinaša vrsto ustreznih sprememb, ki bodo povečale varnost iskalcev zaposlitev, saj se povečuje krog upravičencev do denarnih nadomestil za čas brezposelnosti. Pogoj bo zaposlitev v zadnjih štiriindvajsetih mesecih vsaj za 9 mesecev. To bo prineslo večjo socialno varnost mlajši generaciji. Denarna nadomestila za prve tri mesece bodo višja, prav tako pa se izboljšuje prejemanje denarnega nadomestila za osebe, ki so starejše od 50 let in imajo več kot 25 let delovne dobe. Gre za pomembne elemente uveljavljanja koncepta varne prožnosti, katere načelo je večja fleksibilnost trga dela, vendar pa tudi večja varnost za čas morebitne brezposelnosti.

V Poslanskem klubu LDS podpiramo uvedeni model tako imenovane delne brezposelnosti, kjer brezposelni ob sprejemu zaposlitve za krajši delovni čas ohranijo pravico do sorazmerne pravice do denarnega nadomestila. Prednostno bo urejeno vključevanje ranljivih skupin prejemnikov denarnega nadomestila in denarne socialne pomoči v ukrepe aktivne politike zaposlovanja, saj bo sedaj obvezno sodelovanje centrov za socialno delo z zavodom za zaposlovanje pri pripravi posebnih programov za posameznike, ki še posebej težko – zaradi odvisnosti, duševnih motenj in podobno – dobijo zaposlitev.

Nadalje podpiramo rešitve, da bodo status brezposelnih oseb lahko pridobile tudi osebe, ki se izobražujejo ob delu, kar je bilo sedaj problem, prav tako pa bodo storitve za iskanje zaposlitve lahko koristili na primer študenti in delavci, ki jim grozi izguba zaposlitve.

Zakon bo omogočil podeljevanje koncesij za izvajanje javne službe na področju aktivnega zaposlovanja. Tako se predvideva ustanovitev fundacij za izboljšanje zaposlitvenih možnosti kot naslednikov sedanjih skladov dela. Izvajali bodo predvsem programe usposabljanja in opravljali nalogo povezovanja socialnih partnerjev na lokalnem nivoju. PO mnenju LDS ta zakon ureja trg dela tako, da bo socialno in medgeneracijsko pravičnejši. Z njim se želi doseči večjo uravnoveženost oziroma izenačevanje pogojev na trgu delovne sile. Zato ga v LDS podpiramo, saj med vrsto pozitivnih rešitev prinaša dodatno varnost iskalcem zaposlitve in podpira izvajanje aktivne politike zaposlovanja. Hvala lepa.

PODREDSERNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Besedo ima Andrej Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Spoštovani gospod podpredsednik, gospod minister s sodelavci, kolegica in kolegi, lepo vas pozdravljam!

Zakon, kot je napisan, v bistvu ne povzroča nekih polemik. Kot vidimo, je nujna sprememba, pravzaprav nadomešča zakon o

zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti. Sam sem ga moral opravljati v okviru strokovnega izpita, sem ga poznal, pa me je kar začudil podatek, da je bilo od leta 1991 kar 18 sprememb in je težko poznati vse spremembe. Tudi strokovni delavci so imeli težave, da so ta zakon, ki se je leta in leta dopolnjeval, spreminjal, obvladali in ga ustrezno interpretirali. Tako je bil nujen ta ukrep, zato ne bom ponavljal, ker je bilo že večkrat izrečeno, tudi vidim, da ni pravega interesa po neki širši razpravi. Imam eno uro časa, samo se ni bati, še kolegica bo nekaj časa...

Omejil se bom na 11. poglavje, ki morda tudi ni samo po sebi sporno, je prepis določil. Nanaša se na agencijo za zagotavljanje dela delavcev. Tu ni nekih večjih sprememb. Seveda so tudi te spremembe, ki se nanašajo na dejavnost določenih agencij, ki so v bistvu opravljale storitveno delo. Tu gre pa za posredovanje delovne sile uporabnikom, ki potem vključujejo delavce kot svoje delavce v delovno razmerje. Vseeno bi moralo ministrstvo, pa ne to, že prejšnje, zaskrbeti, zakaj se je naenkrat pojavilo toliko teh agencij. Kot beremo v obrazložitvi, je to ena najbolj priljubljenih oblik fleksibilnega zaposlovanja, tudi v tujini. Po mojem videnju in tudi po analizah, ki smo jih delali na Društvu za nezaposlene – to je bilo leta 2006, ko smo izvedli eno kar zanimivo anketo, o kateri sem že govoril na matičnem odboru – pa lahko ugotavljamo, da je to tudi ena ne samo priljubljenih oblik, ampak tudi zlorab pravic delavcev. Že pri zakonu o spremembah delovnega razmerja sem hotel opozoriti, pa ni bilo širše razprave, ker bodo novosti predložene. Predvsem se omenja 73. člen. Sam pa menim, čeprav je gospod minister opozoril, da širili pa ne bomo zdaj še na druge spremembe. Včasih zadošča, pogledjte, samo en odstavek ali polovica stavka in lahko ogromno spremenimo. Navezujem se na 58. člen Zakona o delovnih razmerjih, ki ga bom prebral, drugi odstavek. Zakaj je to zelo pomembno? Namreč, če bi ta 58. člen dopolnili še s tretjim odstavkom, bi morda te anomalije odpravili. Malo je treba, pa veliko lahko dosežemo.

Poglejte, predčasna prekinitve potrebe po delu delavca pri uporabniku ne sme biti razlog za prenehanje pogodbe o zaposlitvi pri tej agenciji, recimo, pri delodajalcu, ki posoja delavce. No, mi smo iz te ankete ugotovili, da tega ni, kar določa tudi posebna pogodba o zaposlitvi. Delavec in delodajalec se v pogodbi o zaposlitvi dogovorita tudi o višini nadomestila plače za čas predčasnega prenehanja dela pri uporabniku oziroma za čas, ko delodajalec delavcu ne zagotavlja dela. Ta plača oziroma nadomestilo ne sme biti nižje kot 70 % minimalne plače. Mislim, da je inšpekcijski nadzor nad vsemi agencijami pokazal nek podatek, ki je bil pa malo prezrt pri interpretacijah, da tega sploh ni. Mene prav zanima, koliko agencij sploh zagotavlja to nadomestilo v času, ko delavec prekine delo pri

uporabniku in čaka mesec, dva ali tri na delo pri drugem uporabniku. Pomanjkljivost te ureditve, torej govorimo o tem 58. členu, je v tem, da 58. člen govori, da predčasna prekinitve potrebe ne pomeni prekinitve delovnega razmerja na agenciji, vendar praviloma agencije takrat tudi prekinejo delovno razmerje ali pa dan kasneje. Po neki tožbi, moram sicer povedati, da je nisem videl, samo slišal sem za njo, se je agencija izgovorila na neopredeljenost, koliko časa je še dolžna imeti tega delavca. Moramo pa tudi razumeti agencije, da ne morejo imeti kar tri, štiri mesece delavca na čakanju, če tako rečem, ker od kod pa naj zagotovijo sredstva, od kod naj zagotovijo 70 % dohodka za tega delavca, saj delavec na agenciji ne ustvarja neke vrednosti, nekaj, kar bi lahko tržila, ker to ustvarja pri uporabniku. Torej agencija nima sredstev.

Ko sem se že pred leti obrnil na ministrstvo, sem vprašal, kako naj agencija reši ta problem, ima delavca, po enem mesecu je prišlo do prekinitve, agencija pa ne sme prekiniti delovnega razmerja – kaj naj stori? Nadomestilo – koliko časa: en mesec, dva, tri? Kje naj pridobi sredstva? In takratni sekretar, mislim, da je bil gospod Dejan, je odgovoril, da pač to mora zaračunati uporabnikom na nek način; ali prek pavšala ali prek provizije. Samo v tem primeru bi bil ta najem izredno drag, če bi poleg vsega, kar mora uporabnik zagotoviti, kompletno vse pravice delavca, moral pokrivati še te mesece na čakanju. Tudi agencije so v neki težki situaciji, zato pač interpretirajo ta člen, da ga sicer ne odpustijo isti dan, ampak naslednji dan in rečejo: "Saj smo ga imeli še en dan." Mislim, da bi bilo dobro tu določiti, koliko časa je agencija dolžna še imeti delavca, ob tem ko ne dobi takoj novega uporabnika. Zdaj, če bi se dalo v sklopu teh sprememb zakona o delovnih razmerjih še z neko alinejo to dopolniti. Sam bom pripravl amandma, pa če ta zadeva ni preveč komplicirana tudi pravno, mislim, da bi se tukaj anomalije potem končale. Pravzaprav bi bili delavci veseli, da lahko delajo na agenciji, ker bi poleg vseh pravic imeli še dohodek, ko čakajo na drugega uporabnika. Praksa pa se je tukaj izrodila, ker ravno tega pa ni.

Zanimiv je podatek, da največja agencija tega zagotavljanja dohodka oziroma nadomestila v času čakanja nima, ker baje delavcem – tisoč delavcev na leto obrača – takoj najde drugo zaposlitev. Tega pač ne moremo verjeti, ker je nemogoče. Praksa je taka, da jih pač odpustijo, ali naredijo sporazumno odpoved, ali pa imajo tako kratke pogodbe, da ga lahko že čez en teden odpustijo. Recimo, neka firma naroči delavca za pol leta, agencija pa dela neko veriženje pogodb – šest enomesečnih pogodb za delavca. Saj pravim, če bi se tu dalo nekaj urediti – na to že kar dve leti opozarjam, pa tudi prej sem opozarjal, ko nisem bil poslanec – bi se dalo marsikaj rešiti. Zato bom pač predlagal in predložil ministrstvu tak predlog, ki ga bom tudi obrazložil.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franco Juri. Se odpoveduje. Besedo ima dr. László Göncz. Prosim.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa.

Imam sicer manj časa, kot ga je imel gospod Magajna, pa upam, da tudi tega ne bom v celoti izkoristil, saj predvsem želim izreči nekaj pohvalnih besed.

Namreč, ocenjujem, če primerjam zakone oziroma predloge zakonov, ki so bili danes v obravnavi, da je ta predlog, sistemsko najbolj dodelan. Predvsem pohvale vredno dejanje je zato, ker kar se tiče vsebin, ki jih obravnava ta zakon, je morda najbolj raznolik, in tudi čas in okoliščine, v katerem se je pripravljala ta zakon, niso najbolj primerne za pripravo tovrstnih sistemskih zakonov, čeprav je nujno.

Skratka, ravno zaradi teh okoliščin se mi zdi, da je še posebej pomembno, da je ta predlog zakona predvsem s sistemskega vidika kar dober in je primerna podlaga za nadaljnjo razpravo.

Dve stvari bi morda omenil, in sicer bi ponovil misel tistih, ki so že opozorili na to, da naj bo ta zakon zelo tankočuten, predvsem do zaščite delavca. In to bi jaz tudi dvakrat podčrta. Ne trdim, da že sedanje določbe niso dokaj primerne, ampak menim, da se tu da še kaj dopolniti in izboljšati, morda tudi pri specifikah posameznih območij. Namreč, predvsem kar se delovanja izvajalskih ustanov oziroma zavodov za zaposlovanje tiče, morda je še neka možnost, da se dopolni njihova dejavnost v tej smeri, da se specifične na tem področju, ki pa niso tako majhne, tudi do neke mere upoštevajo. Neke možnosti so že, ampak tudi tukaj menim, da bi bil dobrodošel še bolj pozitiven pristop tudi do tega vprašanja.

Morda bi še to rekel, po moji oceni je predlog pripravljen prav tako, da je primeren izzivom sedanjega časa. Ne trdimo in niti ni pričakovati, da bi lahko pisali zakon tako raznolikih vsebin za, ne vem, desetletno obdobje – tudi gospod minister je ugotovil, da ravno zaradi sistemskih težav dosedanjega zakona ni bilo možnosti za nadgrajevanje. Torej je dejstvo, da je ta zakon za ta moment oziroma za nekaj let in verjetno se bodo zadeve spreminjale v taki meri, da ga bo treba nedvomno tudi vsebinsko zelo dopolnjevati ali pa celo tudi novelirati.

Skratka, za zaključek postavljam samo eno vprašanje oziroma razmišljam o naslednjem: v razlagi zakona je zapisano, da naj bi bile finančne posledice tega zakona okoli 15 milijonov. Tako bi rekel, če bo, glede na okoliščine, to res samo 15 milijonov, ta znesek niti ne bo tako velik, da bi bil problematičen, se pa bojim, da, žal, življenje bo tukaj pisalo kakšne druge scenarije, vendar sem to zgolj mimogrede omenil, in bi res želel, da ostanemo v teh okvirjih, kot je v razlagi zakona predvideno.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Majda Potrata. Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Ne morem si kaj, da ne bi razpravljala pri zakonu, ob katerem me preveva pravo olajšanje, glede na to, da je to tisti zakon, ki mu nihče ne očita, da bi bil neuskladen s socialnimi partnerji. In če se v zvezi s tem malo pošalim, in v vsaki šali pa je menda zrno resnice, ni težko, da se delojemalci in delodajalci uskladijo ob zakonu, ob katerem ima največ obveznosti za zagotavljanje varne prožnosti pravzaprav država. Ker sem v preteklih letih spremljala zakon oziroma novele zakone, ki ga s tem sistemskim zakonom nadomeščamo, bi del razprav, ki sem jih takrat imela, lahko kar spoznala za utemeljene slabosti, ki jih pa – mislim, da – ta predlog zakona v dobršni meri popravlja.

Kolega Magajna je že opozoril na agencije za zaposlovanje in spomnim se debat iz preteklosti, ko smo hoteli namesto javne službe za zaposlovanje, ki jo opravlja Zavod za zaposlovanje, pospešiti pobudo tudi za agencije in kaj drugega, in je zrastle teh agencij za posredovanje dela, mislim, da je bilo rečeno 179. Zato se mi zdi v tem zakonu ključnega pomena 11. poglavje, to je tisto, ki govori o zagotavljanju dela delavcev drugemu uporabniku. Če spremljam žalostne življenjske zgodbe številnih zaposlenih, ki jim sledimo v medijih, zlasti v zadnjem času v večjem številu, smo jih pa srečevali tudi poprej, potem se mi zdi, da je v tem zakonu, v teh določbah, ki so sicer oprte na evropsko direktivo, vendarle mogoče zaznati, da bodo kršitelji pri posredovanju ostreje sankcionirani; da bo tudi omejeno število tistih, ki bodo lahko posredovali delo pod zaostrenimi pogoji in ne bodo smeli biti v preteklosti prepoznani kot kršitelji delovnopravne zakonodaje. In še ena določba se mi zdi silno pomembna, ta je, da ne smejo ti, ki posredujejo, od onih, ki so posredovani, zahtevati kakšnega posebnega denarnega nadomestila za to uslugo, v narekovajih. In tretja prednost je ta, da si zaposleni lahko pravzaprav po omejitvi tečasne zaposlitve odbere, pri katerem delodajalcu bo zaposlen.

Sama ne nameravam biti zelo natančna in izčrpati vseh prednosti tega zakona, na eno pa bi vendar še rada opozorila. Ko sem pregledovala te določbe, ki se navezujejo na zaposlitveni načrt, na usposabljanje brezposelnih oziroma iskalcev zaposlitve v okviru aktivne politike zaposlovanja, to pa je bila tudi neka tema, s katero sem se v preteklosti rada ukvarjala, se mi zdi zelo dobro predvsem to, da je v karierni načrt, denimo temu, posameznika, ki je usmerjen v večjo aktivacijo posameznika, k njegovemu osebnemu

angažmaju za to, da se tudi odloča ali definira, kakšen je njegov cilj, kakšna so njegova zaposlitvena pričakovanja, in da s tem je lahko tudi pomoč, ki jo dobi kdo v okviru aktivne politike zaposlovanja, učinkovitejša, zato ker je posameznik dejaven pri vseh teh korakih, ki jih mora narediti. V tem vidim večjo stopnjo aktivacije brezposelne osebe. To je ena stvar.

Druga stvar, ki se mi zdi pa silno pomembna, pa je, da je v te postopke vključena tudi oseba, ki je potencialno brezposelna. Se pravi, tista, ki je ogrožena, in je to tudi definirano, recimo, tri mesece pred iztekom zaposlitve. Za določen čas je lahko vključena v tako delo, v tak zaposlitveni načrt ali kaj podobnega. Skratka, naložena je tudi večja skrb posamezniku, da bolj natančno spremlja, kaj se dogaja z njegovim delodajalcem, kakšne so njegove zaposlitvene možnosti glede na stopnjo in, poudarjam, tudi vrsto izobrazbe. In to se vse zelo pomembne stvari, ki pomagajo tudi k odpravljanju stresnosti situacije, ker saj mi sedaj govorimo o varni prožnosti. Sedaj se po nekaj letih težko še komu zgodi nerodnost, da namesto varne prožnosti uporablja izraz "prožna varnost", kar smo včasih tudi doživljali. Razumem, da je težko doseči konsenz pri nečem, kjer je pri delodajalcih prožnost vedno premajhna, za zaposlene je pa varnost vedno premajhna. Ampak vendar, kot rečeno, večja aktivacija posameznika, to pa je zvezano tudi s tistim, čemur rečemo večja participacija zaposlenih pri upravljanju. To je v nekem delu zvezano tudi s tistim, o čemer smo prej govorili pri prejšnjem zakonu, da poleg sindikatov dobijo pravico, neke pravice tudi tisti, ki v sindikatu niso organizirani ali pa jih zastopa samo svet delavcev. To so zame vse zelo pomembne stvari.

Eno pripombo bi pa vendar rada povedala še na račun tega. Razumem, da morajo biti ukrepi tako usmerjeni in da se kakovost teh ukrepov meri tudi po njihovi učinkovitosti oziroma po tem, kako so ciljani in kako dobro svoje cilje uresničujejo. Ampak ob enem kriteriju ali ob eni zahtevi bi pa vendar rekla, da se ni izkazala kot popolnoma upravičena, ali vseeno lahko prinaša težave. Denimo, pravimo, da je treba dvigovati izobrazbeno raven. Spet bom spomnila na nek podatek, da je pred 30 leti vsaka petdeseta ženska imela višješolsko ali visokošolsko izobrazbo, sedaj je ena petina žensk z višješolsko ali visokošolsko izobrazbo. Ampak, če gledate, v nekaterih ne tako velikih okoljih so zaposlitvene možnosti za ženske z visokošolsko izobrazbo manjše od zaposlitvenih možnosti moških, zlasti kadar so to prve iskalke zaposlitve. Spomnim se nekega podatka, 53 iskalcev prve zaposlitve je bilo na nekem zavodu za zaposlovanje. 50 je bilo žensk in 3 moški. Govorim pa samo o podatku za visoko izobražene. Vprašanje je namreč, ali je naš trg dela sposoben absorbirati vse delavke in delavce z visokošolsko izobrazbo. Jaz razumem,

da ni vedno vrsta izobrazbe skladna s potrebami po delu. Ampak vendar je to problem, ki je rešljiv samo v kombinaciji različnih momentov in različnih elementov.

Drugi moment, ki me pri zaposlovanju in pri obvladovanju trga dela zelo zaposluje ali vznemirja, je pravzaprav to, o čemer je govoril tudi gospod minister in o čemer tudi večkrat slišimo, to je medgeneracijska solidarnost. Tako kot se na eni strani soočamo s težjo zaposljivostjo oseb po 50. letu, pa to sploh še niso tista problematična skupina delavcev, ki so po evropskih merilih težje zaposljivi, in že omenjeni prvi iskalci zaposlitve. Mislim, da bo zakon, ki uživa tako podporo, dobro sprejet in bo učinkovit takrat, kadar bo tudi nekatere anomalije učinkoviteje odpravljali. Je pa v vsakem primeru dobro, da ga dobivamo.

Za konec bi pa samo še na eno stvar opozorila, ki pa ne bo tako zelo prijazna, gospod minister. Že pri zakonu o malem delu sem opazila, da imate v prilogi dva osnutka pravilnikov, pri tem zakonu je dvanajst pravilnikov. Jaz sploh nimam nobene pripombe na ta račun, celo pohvalo lahko izrečem, da je to eden redkih zakonov, ki jih spremljajo tudi podzakonski akti. Samo želela bi, da bi bila slovenska pravopisna pravila upoštevana. Pa ne bom zdaj govorila o vejicah in še čem, ampak preprosto o tem, da je pa vsaj slovensko abecedo treba upoštevati takrat, kadar se za označevanje alinej uporabljajo črke. Mi ne moremo na angleški sistem pristajati, ampak je treba čisto normalno tudi črko č vključiti. Na to sem mislila, da bi bilo prav, ker to sodi – vem, da bo to v redakciji sicer lahko opravljeno, ampak dobro bi bilo, da bi se v naslednjih fazah še pri kakšnem drugem zakonu ne srečevali s tem.

Sicer pa, gospod minister, vam in vaši ekipi izrekam vse priznanje za veliko delavnost in za veliko prizadevnost. In še enkrat, mislim, da ste tisto ministrstvo, ki bi moralo biti vedno posebej omenjeno in pohvaljeno, ko govorimo o učinkovitosti pri načrtovanju izhodne strategije iz krize. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani predsednik, gospod minister!

Kot sem že uvodoma povedal v imenu poslanske skupine, mislim, da je ta zakon eden boljših zakonov, ki so bili vloženi v proceduro Državnega zbora. Prav tako se mi zdi zelo pomembno, kot je povedala tudi kolegica Majda Potrata, da so pripravljene podzakonski akti; to se mi zdi zelo pomembno in pohvalno. Vendar pa moram poudariti, da pa je, kot običajno, slaba ocena finančnih posledic. Predvideno število prejemnikov nadomestil ni ravno v skladu s sedanjo situacijo. Mislim, da bi bilo učinke precej enostavno izračunati, saj sem prepričan, da zavod razpolaga z natančnimi podatki glede

strukture brezposelnih in lahko bi naredili odlično simulacijo.

Prav tako sem prej govoril tudi o aktivni politiki zaposlovanja, kjer se mi zdi, da bi bilo treba tudi še na nekatere stvari opozoriti. Tu mislim na ukrep samozaposlovanja, kjer se brezposelne stimulira za ustanavljanje svojih podjetij ali espejev, brez predhodnega ustreznega izobraževanja. Slovenija je naenkrat postala zelo podjetna država, saj je bilo na ta račun v zadnjih letih ustanovljenih nekaj tisoč espejev. Koliko od teh je danes še živih – je pomembno vprašanje! Tudi če bo sedaj obvezna enotedenska delavnica, to še ne bo naredilo iz brezposelnih podjetnikov. Nadalje, kako je tudi z ukrepi, ki spodbujajo izobraževanje in usposabljanje – tudi to je pomembno vprašanje. Prav tako, ali so zaposleni v podjetjih, ki jim je država dala denar za izobraževanje, res nadgradili svojo usposobljenost in izobrazbo tako, da so bolj konkurenčni na trgu dela, da prinašajo večjo dodano vrednost na zaposlenega. Plačuje se, na primer, delavnica za varnost in zdravje pri delu, ki je po zakonu obvezna za vse zaposlene v podjetju. To je sicer koristno, vendar ali je s tem res dosežen cilj, ki ga zasleduje program. Kaj pa uspešnost ukrepa, ki je spremljal interventne zakone, po katerem so se morali zaposleni na čakanju izobraževati? Na katerih področjih in za kakšne namene so se izobraževali? To je nekaj vprašanj, ki se mi zdijo pomembna, na katere bi seveda prosil tudi odgovor s strani ministrstva.

Sicer pa mislimo v Slovenski demokratični stranki, da je zakon relativno dober in kot sem uvodoma povedal že stališče poslanske skupine, ne samo da mu ne bomo nasprotovali, v prvi obravnavi bomo ta zakon tudi podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Silva Črnugelj.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo. Lepo pozdravljeni, gospod minister, kolegi in kolegice!

Dejansko, ta košarica iz paketa zakonodaje za odpravo različnih nesoglasij, ki so nastajale vrsto let v času tranzicije, je dokaj zajetna in delo na ministrstvu verjetno ni bilo enostavno, zlasti zaradi tako pestrih in tako različnih interesov v socialnem dialogu. Dejansko je treba pohvaliti zelo veliko delo, ki je bilo opravljeno. Mene osebno najbolj fascinira to, da so tudi med ostalim pripravljene nekateri podzakonski akti, ker je, recimo, pomanjkljivost večine tistih zakonskih dokumentov, ki pridejo v Državni zbor, da pač vsi ti pravilniki, poslovniki in vse ostalo, kar se navaja v določeni zakonodaji, ali niso pripravljene ali so v nekaterih prvih, drugih ali tretjih fazah usklajevanja.

Verjetno bo še dosti govora zlasti pri zagotavljanju varnosti pri delu in zdravja pri delu, ker bo to poglavje še dokaj intenzivno in zelo

zahtevno, ker so tudi socialni partnerji na tem področju, bi človek rekel, daleč bolj ozaveščeni, kot so bili nekoč, in tudi zaradi pojavov različnih boleznih in različnih deformacij.

Seveda pa je treba posebej poudariti tisto, ki smo pač povedali že dostikrat, da je za vse evidence, ki so na področju trga dela, za vse registre, ki se pojavljajo, treba na nek način narediti mrežno prepletanje vseh teh registrov in videti, kje se lahko dosežejo tiste optimalne ekonomičnosti in ne podvajanja pri različnih podatkih, da se, tako kot je po sistemu Vse na enem mestu, tudi na tem področju naredi. Seveda zelo je pomembno tudi pripraviti zakon oziroma vse tisto, kar sovpada za odpravnine in za različne sklade tudi tistih malih podjetnikov, ki so do sedaj zahtevali določene zakonske predpise na tem področju.

Za mene kot poslanko je zelo pomembno, da se na trgu dela pri zaposlovanju žensk, ki so bodisi v zgodnjem, mladostnem delu, takoj po študiju, to se pravi ob prvi zaposlitvi, na nek način degradirane ali ki so recimo v tisti fazi po 45., 50. letu, da se tudi temu segmentu na nek način posveti več pozornosti in vidi, kaj je mogoče z aktivnimi ukrepi pri zaposlovanju tega dela populacije. Zaradi tega, ker to je tisti najbolj mehki del populacije, ki kljub vsemu, kar je do sedaj storjeno na tem področju, je vendar toliko bolj občutljiv, kot je sicer videti na prvi pogled, pa na vse možne načine se stvari tudi zelo blago in rahlo zamegljujejo. Mislim, da je to področje toliko bolj pomembno obdelati.

V glavnem, vse pohvale ministru in kompletni ekipi za opravljeno delo. Hvala lepa. Zakon bom seveda podprla.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marijan Križman.

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, državna sekretarka, sodelavci, kolegice in kolegi!

Malokdaj se dogodi, da se v Državnem zboru toliko lepih besed sliši v enem zakonu. Če bi to počeli vsaj enkrat na mesec, bi bili najbolj uspešna država, po vsej verjetnosti, v Evropski skupnosti. Tako se človeku kar milo naredi ob takih lepih besedah; z leve in z desne, seveda. Jaz bi samo še nekaj besed, kajti predvsem moji kolegi so povedali praktično vse tisto, kar je treba povedati o tem zakonu, poleg tega, da je samo dobro, je bilo veliko tehničnih argumentov. Nekaj stvari sem malo za šalo povedal, ampak če se resno ozremo nazaj in pogledamo dosedanji zakon, vidimo, da resnično več ne odgovarja času. Izkoriščanje delavcev je prišlo v neverjetne razsežnosti in sam sem ugotavljal, slabše podjetje kot je, več ima pravnikov in več ima piarovcev. Samo zato, da ustvari skozi zakon čim več koristi sebi, slabemu menedžerju. Temu smo bili stalno priča in tukaj ni pomembna

oblast, tu je pomemben samo denar in če se z zakoni ne poskusi – seveda se nikoli ne bo z nobenim zakonom moglo ustaviti vseh malverzacij, ampak vendar, ta zakon bo odprl možnosti delavcem, da ne bodo predmet pometanja, predmet nekkih dogovorov med agencijami, recimo, o čemer je kolega Andrej prej govoril, in podjetij. Mi imamo, tako mislim, čez 160 agencij, ki so jih ustanovljala sama podjetja, jih ni ustanovljal nekdo, ki bi rekel, s tem si bom služil svoj kruh, postavi agencijo in skrbi za delavce, zaposluje in v zvezi s to zaposlitvijo delavcem sledi in jim pomaga. Po enem letu, ko delodajalec ni tega delavca potreboval, ga je vrnil na agencijo. Agencija, ki je bila njegova, je rekla "na svidenje, hvala, te ne potrebujemo več".

Ampak treba je povedati, zakaj je ta zakon resnično dober. Kajti pogledjte, za leto dni, pa spet za leto dni, pa ne vem na kakšne vse mogoče načine so se ljudje zaposlovali; to pomeni, da si ne moreš privoščiti ničesar, ne moreš dvigniti kredita, ne moreš uveljavljati drugih pravic, ki jih imajo tisti, ki imajo pogodbo za nedoločen čas – so skupine ljudi, ki so postavljene v strašno težak in včasih tudi brezizhoden položaj – in potem, če pride plačilo za njihovo delo, ampak velikokrat tudi ne. Mi smo zadnje čase bili priča takim slavnatim podjetjem, ko se je dogajalo, da delavci niso vedeli, da niso več zaposleni v podjetju, kjer so delali, pa so nosili ime podjetja – tukaj. In ko so jim povedali, "vi niste pri nas, kaj se pritožujete", so potem rekli, "a ja, kako da nismo pri vas". Seveda niso! Ker nekdo jih je zaposlil drugje in ko jih ni potreboval, se je teh ljudi po kratkem postopku rešil in – gremo na nove projekte!

Ta mlada država počasi in vztrajno postaja vse bolj zrela in tudi ta norija se bo po vsej verjetnosti morala končati. Potrebno je medsebojno spoštovanje med zaposlenimi in med delavci na vseh nivojih. To, kar je prej bilo v socialni državi, se je sedaj obrnilo v svoje nasprotje in ne vem, verjetno je po drugih državah tudi podobno, ampak če pogledate, pri nas je to prav res prišlo v take skrajnosti, da je groza. Zato je ta zakon, s katerim je treba povedati, da se strinja tudi sindikat in to zelo strinja, je varovalka, je tudi zaščita posameznih pravic delavcev in v končni fazi tisto, kar minister za delo, družino, socialne zadeve in invalide najbolj občuti. Če bomo šli tako naprej, kmalu nihče več ne bo plačal prispevkov v tej državi. Vsi pa imajo nešteto takšnih in drugačnih pravic. Če hočeš plačati pravice, moraš imeti tudi prihodek, in ustvarjanje prihodka je iz pogodb, iz plač, ne pa, da je pol plače na roko in pol plače na plačilni listi, ampak iz plač! Le tako se bo počasi ustvaril red in ponovno bomo, mogoče, upam, prišli do vzdržnosti vseh sistemov, vključno s pokojninskim, kar je posledica našega dela, saj vsi delamo zase, noben ne dela nič za drugega. Vsi delamo zase! V tem primeru imam veliko upanje, da bomo spet nekako prišli v nek red, ki bo v prvi vrsti zagotavljal več pogodb za

nedoločen čas, da bo delavcem vrnil dostojanstvo. Če ne drugega, bodo vsaj vedeli, da ko firma propade, da tam nimajo več kaj početi, in si bodo lahko tudi skozi ta zakon pomagali in poiskali drugo službo. Tukaj jim bodo pomagale razne institucije, kot je v zakonu navedeno, da tega ne ponavljam, in to je tisto, kar je prav klicalo po tem zakonu, da se vendar nekaj naredi.

Gospod minister, ne bom vas hvalil, ne zato, ker niste dobri, ampak zato ker so vas že vsi pohvali.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Andreja Črnak Meglič. (Se odpoveduje.)

Želi besedo še predlagatelj, minister, za komentarje in zahvale pri pohvalah?

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa. Spoštovane poslanke in poslanci! Spoštovani gospod predsednik!

Rad bi komentiral nekaj stvari, ki so bile izrečene, in se tudi zahvalil za izrečene pohvale celi ekipi. Vsekakor ne moremo mimo socialnega partnerstva, ki ga vseskozi omenjamo, in tudi nočemo mimo socialnega partnerstva, zato bom dal nekaj komentarjev ob tem zakonu na ta račun. Naša delovna skupina, ki je imela kar veliko sestankov in v njej so zastopani vsi socialni partnerji, je identificirala 41 odprtih vprašanj, o katerih so se socialni partnerji potem izrekli, iskali skupne rešitve in jih po večini tudi našli. Vendar na koncu je ostalo 11 odprtih ali če temu rečemo interesnih vprašanj. To so takšna vprašanja, kjer je težko priti do soglasja, ker pridemo do točke, ko eden od partnerjev reče, da bi tega imel še več, drugi pa, da bi bilo tega treba manj, in podobno. Skratka, gre za to, da so partnerji zahtevali daljša obdobja prejemanja ali višja nadomestila in kaj podobnega in na tej točki je potrebna tudi presoja naših finančnih zmožnosti.

Sami ste opozarjali in spraševali, ali smo ustrezno ocenili finančne posledice. Moram reči, da se tiste finančne posledice nanašajo na dodatna potrebna sredstva in ne na vsa sredstva, ki so za to potrebna, zato smo morali ta odprta ali interesna vprašanja na nek način zapirati sami. Moram reči, da velikih protestov v tem primeru ni bilo. Hkrati pa se takšna vprašanja odpirajo in ostajajo odprta tudi z vidika presoje, ki je včasih skupna, včasih pa ne, motivacije za delo, kjer je treba vzdrževati razmerja med višino nadomestila in minimalno plačo in tako naprej. Tistih hip, ko se o tem razpravlja, so vsi nagnjeni, nekateri zlasti, k večjim plačilom, vendar je treba ohranjati primerna razmerja, zato da ne prihaja do anomalij pri vedenju.

Soglasje je bilo tukaj razmeroma lahko doseči, jasno iz razloga, ker smo v glavnem lahko dodajali k varnosti, ker nismo praktično

ničesar zmanjševali, ničesar odvzemali. Mislim, da bomo s tem tudi zagotovili, povečali varnost zaposlenih, zlasti tistih, ki izgubljajo delo. Seveda pa smo zato tudi pričakovali in še vedno pričakujemo od socialnih partnerjev, da bodo z enako trezno presojo z nami razpravljali tudi o večji prožnosti. Ker povečevati samo enega se ne bo dalo, če hočemo to ravnotežje varne prožnosti vzdrževati naprej. Pri tem bi zlasti rad izpostavil to, da si vsi morda želimo, da bi večina ljudi imela zaposlitve za nedoločen čas s polnim delovnim časom, vendar, če je ta institut takšen, da delodajalcem nadpovprečno otežuje prilagajanje na konjunktorna nihanja na trgu, potem bodo naši delodajalci imeli težavo in na koncu se bo to kazalo v manjšem številu delovnih mest. To je treba priznati, to je treba vzeti resno. Mislim, da bodo tudi sindikati, ki imajo tukaj seveda največ težav pri razumevanju tega vprašanja, to razumeli. Tudi zaradi tega, ker je temu tako, nam delodajalci potem bežijo v druge oblike, pogodbeno dela za določen čas, preko agencij in tako naprej. Če se bomo uspeli domeniti skozi temeljito prenovo zakona o delovnih razmerjih za večjo prožnost redne zaposlitve ali zaposlitve za nedoločen čas s polnim delovnim časom, bo seveda teh pobegov in teh iskanj manj in bomo lahko v večji meri zagotavljati tisto, kar bi želeli vsi zaposlenim zagotoviti.

Lahko rečemo, da se torej skozi ta zakon varnost povečuje v mnogoterih pogledih: skozi večja denarna nadomestila, skozi daljše prejemanje teh nadomestil, skozi lažji dostop tistih, ki so doslej težko dostopali do teh nadomestil, pa tudi skozi preventivno delovanje, preden nastopi problem brezposelnosti in seveda skozi tudi aktivacijo zaposlenih. Tako je varnost v tem zakonu, v tem predlogu tega zakona dobila izjemen poudarek. Manj morda prožnost, ki jo bomo iskali kje drugje.

Pri tem bi lahko to varno prožnost tudi drugače postavili. Želimo si, da bi prešli, včasih temu rečemo od pasivnega koncepta varnosti k bolj aktivnemu zagotavljanju varnosti. Kaj je s tem mišljeno? Mišljeno je to, da pri delovnem mestu ne moremo vztrajati na zaščiti posameznika na enem samem delovnem mestu doživljenjsko, ampak moramo zagotavljati to prožnost, da je on mobilni med delovnimi mesti, med poklici pa tudi med delodajalci, vendar ob zagotavljanju varnosti, kadar se ta tekoči prehod ne posreči takoj in kadar je tveganje brezposelnosti realizirano.

Podobno mislimo tudi, če se vrnemo samo za hipec nazaj na prejšnjo razpravo, ko gre za brezposelne osebe. Velika večina ali pa veliko ljudi, ne bom rekel večina, veliko ljudi še zmeraj razume status brezposelnosti kot nek pasiven status, v katerega sem postavljen, imam pravico do denarnega nadomestila, imam pravico mirno, brez kakršne koli aktivnosti čakati, dokler se mi ta pravica ne izteče. Mi tega koncepta ne sprejemamo in zato seveda želimo z vsemi ukrepi, ki jih imamo znotraj nabora

aktivne politike zaposlovanja, s temi ljudmi delati, jih spodbujati, da si sami in z našo pomočjo potem prizadevajo priti nazaj v delovno razmerje. Tako ali drugačno in zato tudi v to funkcijo želimo vključiti tudi malo delo, ko gre za brezposelne osebe, ne da bi jim pri tem želeli posebej škoditi. To se mi zdi, da je pomembno za razumevanje celega koncepta.

Zdaj pa, če je bilo govora še o nekaterih drugih zadevah, dovolite, da še omenim edino stvar, kjer je dejansko prišlo do večje omejitve ali krčenja pravic – bi rekli socialni partnerji iz vrst sindikatov – to je čakanje na zavodu, rečemo temu, pred upokojitvijo. Sedaj imamo situacijo, ko nekdo lahko dejansko 5 let pred upokojitvijo preneha biti aktiven. To se nam zdi v današnjih razmerah, ko se pričakuje daljša delovna aktivnost, absolutno predolgo obdobje, zato smo predlagali skrajšanje tega dodatnega čakanja, 2 leti prejemanja nadomestila in potem še 3 leta, ki jih krčimo zdaj na 1 leto. To bi pomenilo pri 40 letih pokojninske ali delovne dobe, 12,5 %, pri 30 18 % in to je nemogoče s takim institutom v prihodnje shajati. Zaradi tega je bil tudi ta predlog dan. Hvala za pobudo, kar zadeva zaposlovanje preko agencij, mislim, da je vredna temeljitega pregleda, proučitve. Lahko kaj dodatno še uredimo v tem zakonu ali pa morda v zakonu o delovnih razmerjih, kjer se verjetno da malo bolje nadzirati potem delovanje teh agencij, kjer se strinjamo, da so lahko njihove aktivnosti tudi problematične.

Zdaj, kar zadeva posamezne socialne skupine, moram reči, da aktivno politiko zaposlovanja želimo urediti na ta način, da je tudi ta prilagodljiva, da sproti spremljamo stanje na področju zaposlovanja in da se tudi programi potem usmerjajo k tisti skupini, ki je v težjem položaju, katere položaj se poslabšuje. To so lahko višje, visoko izobraženi, lahko so neizobraženi, teh je tudi veliko, ki imajo težave. Lahko so to ženske, lahko je tudi kakšna druga populacija. To je vgrajeno v sam sistem.

Je pa poudarek v tem zakonu tudi na spremljanju, evalvacijah ukrepov, česar ne moremo reči, da ni bilo doslej. Tudi doslej smo to delali, zavod ima reden pregled in tudi učinke meri, vendar morda premalo poglobljeno in sistematično, zlasti kadar gre za večje ukrepe. Tako bomo v prihodnje prav gotovo to dejavnost še okrepili. Toliko, hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora še kdo razpravljati. Torej, imamo enega prijavljenega. Še kdo? Bom dal prijavo, da ne bo kakšnih... Seveda se lahko prijavi tudi minister, če bo to želel. Dal vam bom na razpolago pet minut, besedo ima gospod Marjan Bezjak.

Prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lepo pozdravljeni, minister s sodelavci, poslanke, poslanci!

Pri zakonu o urejanju trga dela je zelo pomembno to, kot je že dejansko povedal tudi gospod minister, da pogodbe – kakor koli se imenujejo, ali je pogodba za nedoločen čas, določen čas ali je pogodba premierja gospoda Pahorja – morajo biti fleksibilne. Fleksibilna za delojemalce, delodajalce. Za oba! S tem bomo napravili velik korak naprej med delodajalci in delojemalci. Zato sem že v prejšnji razpravi dejansko povedal, da povabite mlajši kader socialnih partnerjev v razpravo. Ti ljudje čisto drugače gledajo na stvari kot pa morda nekateri, ki so že trideset let predsedniki sindikatov in tako naprej.

Zato, če bo pogodba dejansko enostranska ali z enim imenom, takrat verjemite, da bo mnogo manj špekulacij, mnogo manj razmišljanja, kako se dejansko znebiti ljudi, kako dejansko pridobiti dober kader in tako naprej. Absolutno je treba, da tudi zakonsko spremenimo, da damo večji poudarek agencijam ne pa zavodom za zaposlovanje. Kajti danes je Zavod za zaposlovanje institucija, ki z mojega vidika gledano, sploh ne ve, kaj počne. Vsako leto si izmišljujejo raznorazne stvari, ki jih morajo iskalci služb nositi k delodajalcem; s podpisami, s številkami in tako naprej in tako naprej. To je metanje peska v oči! Te stvari je treba drugačne urediti.

Zato so dejansko privatne institucije za zaposlovanje mnogo bolj fleksibilne, imajo mnogo drugačne prijeme do ljudi. Na teh institucijah dejansko ni človeka, ki mu ne bi našli zaposlitve. Sedaj, v tem času verjamem, da je kadra dovolj, pred dvema letoma pa je res bilo kadra zelo malo ali pa si ga težko dobil. Pohvalno je tudi to, da se dejansko zmanjšuje čakanje za upokožitev s petih let na dve leti. To je prav, saj so bili ti ljudje v petih letih še vedno aktivni. Dobivali so dvojna plačila, če lahko tako rečem. Čakali so na upokožitev, prav tako pa so v določenih podjetjih še tako ali drugače delovali. To je treba prekiniti. Zadal bi tudi ministru to nalogo, da bi dal v zakon, kdaj je čas za upokožitev, da oseba mora iti v pokoj, vsaj v gospodarskih sektorjih teh ljudi, ko pride tisti čas, skoraj ni. V javni upravi pa je 50 % teh ljudi, ki se nočejo upokožiti in dati možnosti mlajšemu kadru. To je hendikep, to je razvojni zaostanek države za leta ali stoletja.

Upam, da boste te stvari ter pripombe dejansko vkomponirali v ta zakon in da bo ta zakon zelo fleksibilen in takrat ne bo prihajalo do mahinacij in takrat bo pogodba, takšna ali drugačna, lahko samo ena.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim

potekom seje zbora odločali jutri, 15. 7. 2010, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 19. sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri. Hvala lepa.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 14. JULIJA 2010 OB 17.53 IN SE JE NADALJEVALA 15. JULIJA 2010 OB 9. URI.)

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 19. seje Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnjega nadaljevanja seje ne morejo udeležiti naslednja poslanka in poslanci: Renata Brunskole, Bogdan Barovič, Vili Rezman, dr. Peter Verlič, mag. Branko Grims, Janez Janša, mag. Andrej Vizjak do 12. ure in Jože Tanko od 16.30 dalje.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **24. TOČKO DNEVNEGA REDA – OBRAVNAVA PREDLOGA DEKLARACIJE O ZAHODNEM BALKANU.**

Predlog deklaracije je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga deklaracije dajem besedo predstavnici Vlade, Dragoljubi Benčina, državni sekretarki Ministrstva za zunanje zadeve.

DRAGOLJUBA BENČINA: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni, spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Pred vami je Predlog deklaracije o Zahodnem Balkanu, ki potrjuje našo zunanjo politiko do Zahodnega Balkana. Deklaracija daje okvir smernicam za delovanje Republike Slovenije do Zahodnega Balkana, ki jih je Vlada sprejela 8. julija letos in s katerimi se je 14. aprila seznanil Odbor za zunanjo politiko. Smernice predstavljajo orodje za ministrstva in vladne službe, Državnemu zboru pa predlagamo, naj sprejme deklaracijo, ki bo na simbolični ravni potrdila zavezanost Republike Slovenije k sodelovanju, pomoči in razvoju regije Zahodnega Balkana.

Predlog deklaracije ugotavlja, da je Zahodni Balkan glede na strateške zunanjepolitične dokumente in usmeritve slovenskega gospodarstva prioriteta regija za Republiko Slovenijo. Republika Slovenija podpira približevanje in vključevanje držav Zahodnega Balkana v evroatlantske povezave, s ciljem ustvarjanja območja trajne varnosti in razvoja v celotni regiji. Zato si bo Republika Slovenija prizadevala za krepitev sodelovanja in povezovanja z in med državami v regiji na vseh področjih delovanja.

V Predlogu deklaracije o Zahodnem Balkanu se Slovenija zavzema za krepitev odnosov z vsemi državami Zahodnega Balkana

in za poglobitev regionalnega sodelovanja med njimi, z namenom, da med seboj ustvarijo takšne oblike tvornega sodelovanja in vzajemne pomoči. Slovenija si bo prizadevala za čimprejšnje in čim bolj učinkovito povezovanje vseh držav zahodnega Balkana na vseh področjih, političnem, varnostnem, prometnem, gospodarskem, energetskem, telekomunikacijskem, kmetijskem, na področju zdravstva, socialne kohezije, okolja ter vseh drugih, s ciljem, da se omogoči čim bolj svoboden pretok ljudi, blaga, storitev, kapitala in posebej tudi znanja v celotni regiji.

Predlog deklaracije smo oblikovali z mislijo, da bi bila čim dlje aktualna in da bi tudi omogočala kontinuirano aktivno politiko Republike Slovenije do tega območja. Zato je deklaracija splošne narave oziroma takšna, kot jo predvideva Poslovnik Državnega zbora. Vsebina obeh dokumentov, smernic in deklaracije, pa je tudi prilagojena dejstvu in naši želji, da sta oba dokumenta javne narave. Menimo, da mora Republika Slovenija s sprejetjem obeh dokumentov tudi na formalni ravni utrditi svoje dejavnosti in prizadevanja v odnosih do Zahodnega Balkana. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog deklaracije je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem predsednici Janji Klasinc za predstavitev poročila odbora.

JANJA KLASINC: Hvala, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana državna sekretarka s sodelavko!

Odbor za zunanjo politiko je na 40. seji dne 1. julija 2010 obravnaval Predlog deklaracije o Zahodnem Balkanu. Na seji odbora so poleg poslancev sodelovali še predstavniki predlagatelja, torej Ministrstva za zunanje zadeve in Državnega sveta.

Člani odbora smo pri obravnavi upoštevali mnenje in pripombe Zakonodajno-pravne službe, seznanili smo se z mnenjem Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve, mnenjem Državnega sveta in stališčem Vlade do mnenja Državnega sveta.

V dopolnilni obrazložitvi je predstavnik predlagatelja, minister za zunanje zadeve Samuel Žbogar, podrobneje predstavil predlog deklaracije, predstavnik Državnega sveta gospod Vincenc Otoničar, predsednik Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve, pa pozitivno mnenje Državnega sveta.

Sledila je razprava, v kateri so poslanci pozdravili predlog deklaracije, ji izrekli podporo ter se zavzeli za nadaljevanje okrepljene vloge Slovenije v politiki do Zahodnega Balkana. Izpostavili smo vprašanje pomena izraza "Zahodni Balkan". Izraženo je bilo namreč različno razumevanje izraza v geografskem in političnem smislu, predvsem v smislu, ali zajema

Zahodni Balkan tudi Republiko Hrvaško. Postavljeno je bilo vprašanje opredelitve določnejšega odnosa do Kosova, strinjali pa smo se, da je Slovenija zaradi nove politike v zadnjih mesecih ponovno pridobila ugled aktivne države na Zahodnem Balkanu. Menili smo, da je dogajanje v regiji treba spremljati in se odzivati na posamezne dogodke ter jim ustrezno prilagajati deklaracijo. Izpostavili smo tudi vprašanje varnosti in obvladovanja nesreč ter poenotenja standardov. Zavzeli smo se za nadaljevanje procesa Brdo in se strinjali, da si je treba posebej prizadevati in okrepiti sodelovanje na gospodarskem področju, ter Vlado pozvali k obravnavi vprašanja o močnejši gospodarski vlogi Slovenije in odprtju možnosti za vlaganja. Razpravljavci so izrazili podporo prizadevanjem za sodelovanje na vseh področjih ter za najem pristop k pripravi dokumentov s sodelovanjem vseh pristojnih resorjev. Zavzeli pa smo se tudi za aktivnejšo vlogo Slovenije na vodstvenih položajih v različnih mednarodnih struktura v regiji.

Odbor je sprejel svoje amandmaje za preambulo k naslovu, k prvemu odstavku uvoda, k četrtemu odstavku uvoda, k 3. točki, k 7. točki ter za novi 9. in 10. točko.

Na koncu je odbor še glasoval o vseh delih predloga deklaracije skupaj in jih sprejel ter predlagal, da se to točko uvrsti na dnevni red 19. seje Državnega zbora. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Miro Petek.

MIRO PETEK: Dobro jutro! Hvala za besedo.

Predlog deklaracije o zahodnem Balkanu bi morali v Državnem zboru obravnavati že pred tremi meseci, vendar so same koalicijske stranke predlagale umik seje Odbora za zunanjo politiko in posledično seveda tudi seje plenarnega zasedanja. Zakonodajno-pravna služba je namreč v besedilu deklaracije ugotavljala vrsto nedoslednosti z ustavnega in zakonodajno-tehničnega vidika, zato so bili potrebni popravki in amandmaji, ki jih je že omenila predsednica Odbora za zunanjo politiko. To seveda kaže na nekonsistentnost Vlade in Ministrstva za zunanje zadeve, ki ne zmore pripraviti niti kratkega besedila deklaracije, ne da bi bilo treba skoraj v vsak drug odstavek posegati z amandmaji in popravki.

Kako lahko torej pričakujemo od te vlade, kaj bolj zahtevnega na področju zunanje politike in gospodarstva, ko pa je že pri deklaracijah, ki imajo zelo kratko besedilo in so splošne narave, toliko problemov in težav? In kako naj po teh krčih in težavah pri pripravi deklaracije verjamemo v to, da bo Slovenija resnično igrala aktivno vlogo na Zahodnem

Balkanu? Preden je Vlada poslala v parlament besedilo deklaracije, je sprejela smernice za delovanje Slovenije do Zahodnega Balkana. Velikih razprav okoli teh smernic v javnosti ni bilo, vendarle pa dovolj, da se je slišal tudi glas strokovne javnosti. Za te smernice je strokovna javnost dejala, da so polne fraz, posplošene, nekonsistentne in nepremišljene. Smernice in sama deklaracija zamujajo za kakšno desetletje ali več. Minister Žbogar je na seji Odbora za zunanjo politiko dejal, da je deklaracija nadgradnja smernic. Vprašajmo se torej, kakšna nadgradnja je lahko deklaracija, če pa temelji na trhljih smernicah, ki jih je strokovna javnost raztrgala. Opravičeno se lahko bojimo, da bo tudi ta deklaracija doživela usodo deklaracije o severnem Jadranu in še kakšne druge deklaracije, ki smo jo sprejemali v Državnem zboru, torej prah in pozaba. Žal v tej deklaraciji niso niti z besedo omenjeni Slovenci, ki so po razpadu Jugoslavije ostali v nekaterih državah Zahodnega Balkana in na katere se tudi nanaša ta deklaracija. Slovenska diaspora v državah Zahodnega Balkana pa bi lahko bila most ali vez med državo, kjer bivajo, in Slovenijo.

Glede na to, kako so bili pospremljene smernice in kako se je Vlada mučila s to deklaracijo, imamo v SDS občutek, da so za to vlado smernice in deklaracija o Zahodnem Balkanu nujno zlo, da je pač treba nekaj napisati, da pač semafor po nekaj mesecih ponovno zasveti zeleno. Samovšečno vladno deklariranje kot poznavalca oziroma specialista za Zahodni Balkan se je že zdavnaj razblinila tudi s procesom Brdo ali bolje z Brdskim polomom. Slovenija je za razliko od držav na Zahodnem Balkanu že nekaj let na zahodnem balkonu, to je v EU. Morebiti je ravno to bivanje na zahodnem balkonu, prispevalo k temu, da v smernicah in deklaracijah ni zaslediti inovativnosti, nujnega žara, da bi Slovenija postala na tem področju omembe vredna in relevantna sila. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Franco Juri.
Prosim.

FRANCO JUR: Hvala, gospod predsednik. Spoštovana državna sekretarka, spoštovani kolegi in kolegice!

Poslanska skupina Zares podpira deklaracijo o Zahodnem Balkanu in se strinja s tistimi opombami, češ da zamujamo. Seveda zamujamo, kar 20 let smo potrebovali, da smo preboleli in presegli protibalkanski sindrom, ki smo ga doživljali v času, ko smo od Balkana in iz Balkana bežali in smo se ga bali, smo mislili, da bo geopolitika vnovič prevladala v evropskih odnosih. Želeli smo se umestiti v prostor, ki ga pravzaprav zaznamuje geografska, zgodovinska, kulturna in gospodarska povezanost prav z Zahodnim Balkanom, in tega

se danes dobro zavedamo. Zavedamo se kot članica EU, ki je kar nekaj let zamudila priložnost, da bi svoj vpliv in svoje interese plasirala prav na tem prostoru, medtem ko so nas druge države, ki niso del tega prostora, prehitevale in lastne gospodarske in geopolitične interese. Mi menimo, da je Vlada, ta vlada v zadnjem poldrugem letu postorila nekaj pomembnih korakov. Srečanje na Brdu je bilo samo vrhunec neke politike, ki razume Balkan drugače, kot so ga razumele prejšnje vlade, da se tega prostora več ne bojimo, ampak mu v določeni meri tudi pripadamo, aktivno kot članica Evropske unije. Končno smo opazili in razumeli, kje lahko svoje gospodarske, politične in če želimo tudi geostrateške interese uveljavimo. Slovenija ni velika država, ampak je pomembna država. Je pomembna država, zlasti z ekonomskega vidika in ta deklaracija je vsekakor politična, je politični okvir, ki nam končno dokazuje, da smo presegli vse travme, vse nekdanje komplekse in da se zdaj kot aktivni član Evropske unije opredeljujemo do nekaterih ključnih vprašanj. Navsezadnje tudi dogovor in sporazum s sosednjo Hrvaško gre v tej smeri, saj ponujamo Zahodnemu Balkanu zanimiv zgled sodelovanja in tudi reševanja tistih sporov, ki so jih balkanske oziroma zahodno balkanske države podedovale od razpada bivše SFRJ.

Poslanska skupina Zares nima nikakršnih težav, nikoli jih ni imela z opredeljevanjem do Zahodnega Balkana in podpira to deklaracijo in vse smernice ter tudi vse konkretne korake naše diplomacije v smeri utrjevanja naših vezi in naših interesov na tem prostoru.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Jakob Presečnik.
Prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka s sodelavko, kolegice in kolegi!

Poslanci Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke podpiramo sprejem deklaracije, ki dopolnjuje predlog smernic za delovanje Republike Slovenije na Zahodnem Balkanu, kot podlago in vzvod za okrepljeno in bolj koordinirano delovanje Republike Slovenije na tem območju. Predlog deklaracije potrjuje zavezanost Republike Slovenije k sodelovanju, pomoči in razvoju regije. Zahodni Balkan glede na strateške zunanje politične dokumente, predvsem pa zaradi usmeritve slovenskega gospodarstva, spada med prioritete regije za našo državo, čeprav država po našem mnenju temu sodelovanju ni namenjala dovolj pozornosti. Pritrjujemo tudi mnenju Državnega sveta, ki meni, da lahko z gospodarskega vidika naše države s tvornim bilateralnim sodelovanjem veliko pridobi. Namen deklaracije mora vsekakor biti v sodelovanju in ustvarjanju ugodnega okolja

na Zahodnem Balkanu za zastopanje slovenskih nacionalnih interesov. Stabilnost, mir in sodelovanje v regiji so nujni, še posebej v času gospodarske in finančne krize. Podpora krepitvi odnosa in poglobitvi sodelovanja Slovenije z državami Zahodnega Balkana pa po mnenju Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke ne sme pomeniti popuščenja ali zniževanje demokratičnih standardov in načel. Vprašanje varnosti in obvladovanje nesreč, spoštovanje človekovih pravic, poenotenje standardov, tesno sodelovanje pravosodnih in notranjih ministrov, kot nadaljevanje procesa Brdo, prizadevanje in krepitev sodelovanja na gospodarskem področju, krepitev znanstveno-tehnološkega sodelovanja, ter bolj dejavno vključevanje slovenskih predstavnikov v organih regije so inštrumenti, ki lahko ugodno vplivajo na stabilnost v regiji pa tudi na ugodnejši položaj Slovenije v regiji in s tem na možnosti za večje vlaganje in za oživitve gospodarstva, ki je končni cilj sprejema deklaracije. Deklaracija je seveda pogoj za neke boljše odnose in možnost vpliva in sodelovanja. Drugo vprašanje pa je, kaj bomo od tega izkoristili tudi v dobro odnosov na Balkanu, tudi v dobro Slovencev, ki živijo na območju bivše države.

Deklaracijo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bo predstavil Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Dobro jutro spoštovani predsednik, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Dovolite, da predstavim stališče Poslanske skupine DeSUS glede Predloga deklaracije o Zahodnem Balkanu.

V Poslanski skupini DeSUS bomo podprli Predlog deklaracije o Zahodnem Balkanu. Deklaracija izraža splošno stališče Republike Slovenije do Zahodnega Balkana in na simbolni ravni potrjuje njeno zavezanost h krepitvi odnosov, sodelovanju, pomoči in razvoju regije. Deklaracija je splošne narave, tako da se bo lahko prilagajala vsem aktualnem dogodkom. Izvedba deklaracije predstavljajo smernice za delovanje Republike Slovenije do Zahodnega Balkana, ki smo jih obravnavali na matičnem delovnem telesu že v mesecu aprilu. V teh smernicah je določeno, da bo Vlada ustanovila koordinacijski odbor za Zahodni Balkan, katerega pristojnost bo skrb za okrepljeno in koordinirano delovanje Republike Slovenije na Zahodnem Balkanu. Vodil ga bo nacionalni koordinator za Zahodni Balkan. Koordinacijski odbor bo pripravljaval akcijski načrt. Polet tega pa bo pripravljaval letna poročila, ki bodo posredovana Državnemu zboru v obravnavo.

Seveda na tej točki ne moremo mimo konference o Zahodnem Balkanu, ki jo je naša država gostila na Brdu v mesecu marcu. Namen konference je bil krepitev, sodelovanje in reševanje dvostranskih vprašanj v evropskem duhu, v luči skupnih prizadevanj za članstvo v EU. Srečanje na Brdu, ki ga imenujemo tudi Brdo proces, je komplementarno s cilji procesa sodelovanja na jugovzhodni Evropi, v katerega je bila Slovenija sprejeta konec februarja tega leta. Republika Slovenija podpira prizadevanje držav regije pri približevanje evroatlantskim integracijam, nudi pomoč pri reformnih procesih ter poglobljeno regionalno sodelovanje z in med državami regije. Pri tem moramo še posebej izpostaviti prizadevanja Slovenije za okrepitev sodelovanja na različnih področjih.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da je Slovenija zaradi nove politike v zadnjih mesecih ponovno pridobila ugled aktivne države na Zahodnem Balkanu. Po naši oceni moramo v Republiki Sloveniji spremljati dogajanje v regiji Zahodnega Balkana in se odzivati na posamezne dogodke, pri tem ustrezno prilagajati deklaracijo. Menimo tudi, da se mora tako imenovan Brdo proces nadaljevati, še posebej pa si je treba prizadevati in okrepiti sodelovanje na gospodarskem področju, Republiko Slovenijo peljati v smeri močnejše gospodarske vloge ter odprtja možnosti za vlaganje. Prav tako pa moramo po naši oceni v Sloveniji prevzeti aktivnejšo vlogo na vodstvenih položajih v različnih mednarodnih strukturah.

Kot že rečeno, deklaracijo v Poslanski skupini DeSUS v celoti podpiramo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Pozdravljeni vsi skupaj!

Deklaracija prihaja na mizo vsaj 15 let prepozno. V tem času so vsi tisti, ki so hoteli vlagati in kaj narediti v lastno korist, to že naredili. Danes ni na Zahodnem Balkanu ostalo pravzaprav nič, zato da bi se lahko vpletali v kakšne poslovne zadeve, o katerih tudi ta deklaracija na dolgo in na široko razpreda. Zanimivo je, da v terminu in v okviru termina Zahodnega Balkana ni Hrvaške. Ali to pomeni, da se je gospod Pahor že zmenil za kakšno konfederacijo s Hrvati? Njegovo dubrovniško srečanje kaže na to, kot smo opazili, je bilo na uradnih posnetkih videti zgolj zastavo sosednje Hrvaške in Evropske unije, slovenske zastave ni bilo. Glede na to, da je premier Pahor govoril hrvaško, tudi to kaže na neko približevanje temu delu. Zelo zanimivo in, ne vem, kako ljudje gledajo na to. Koalicija se je izgleda že odločila in je pripravljena narediti vse, da se bodo približali Hrvaški.

Brdo je bil totalen fiasko. To ve vsa Evropa in je bil zgolj predmet posmeha v evropskih diplomatskih krogih. Nič ne pomeni Brdo, manj kot nič. Vse skupaj je prepozno in vse skupaj je nedodelano. Konec koncev, edino, kar bo iz vsega skupaj prišlo, bo to, da bo Vlada ustanovila nek koordinacijski odbor, v katerem bo cela vrsta raznih političnih strokovnjakov, tako imenovanih, ki bodo lepo služili, sedeli in delali – nič. Dejstvo je, da je nepoznavanje Balkana prva zadeva, ki je v Sloveniji. Imamo celo vrsto nekih kvazi strokovnjakov, ki govorijo o Balkanu to in ono, vendar vse skupaj, če lahko damo na najnižji skupni imenovalec, pomeni le, koliko mi bo padlo v žep. Pri takih ljudeh, pri takih diplomatih nimamo kaj in ne moremo zahtevati, da bo Slovenija od njih kaj dobila. In tudi ne bo dobila.

Govori se o okrepitvi in razvoju prometnih in energetskih povezav. Pa vendar v Sloveniji ne vemo, kaj je pomembna prometna povezava. Kaj smo pa naredili s prometnimi povezavami v Sloveniji? Nič! Ne bodo se izvajale. Železniškega prometa se ne bo peljalo čez Slovenijo. Italijani gradijo hitro progo, Avstrijci so skoraj že dokončali tisto hitro progo in vse bo šlo okoli Slovenije. Hrvatje delajo plovno pot vse do Zagreba, medtem ko mi ne razmišljamo o tem, ker ne vemo, kaj to pomeni. Ker imamo ministre, ki jih zanima vse kaj drugega, samo razvoj Slovenije in razvoj prometne infrastrukture ne. Kadarkoli je kakšna zadeva malo bolj potrebna razmisleka, tega ne najdemo, kajti nekaterim pač ne gre v glavo drugo kot tisto, kar so jih naučili na kumrovških tečajih. Žal je to tako.

In tudi glede Balkana. Evropa se počasi zaveda, da bo treba urediti vse skupaj na mirovni konferenci. Tega se še vedno ne zavedajo Slovenci. Verjetno tudi zaradi tega ne, ker so potihoma načrti o konfederaciji s Hrvaško vedno bolj živi in počasi prihajajo na plan; resda se jih še skriva, pa vendar prihajajo informacije iz logov koalicijskih strank. Zagotovo poslanci koalicijskih strank vedo bistveno manj o tem kot kdo drug, pa vendar, če ima človek prave vire in zna poslušati, lahko izve marsikaj.

Dejstvo je, da je ta tako imenovana deklaracija zmazek, ki nima ne repa ne glave. Zbrana je cela vrsta nekih želja, nekih namigov in vse skupaj brez kakršnegakoli soka. Blebetanje brez osnove. In zato mi niti sodelovali ne bomo pri glasovanju, kaj šele, da bi jo podprli.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani!

Čas za sprejemanje kakršnihkoli odločitev je vedno pravi ali pa ni nikoli pravi čas; vse je odvisno, s katerega zornega kota gledaš

in kaj želiš s tem povedati. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije menimo, da je treba vedno in na vsakem koraku govoriti o odprtih vprašanjih, prispevati svoj delež k rešitvam tam, kjer problemi obstajajo. Zato se ne sprašujemo, kakšen domet ima deklaracija, ki sama po sebi, če bo samo na papirju, tako ali tako ne bo imela nobene vrednosti. Če se bomo pa vsi skupaj zavedali, da kot zakonodajalci lahko prispevamo k procesu sprejemanja svojih odločitev tudi pri vsakodnevnih dejavnostih, potem bo lahko imela velik pomen in veliko težo.

Očitno je, da je dozorelo spoznanje in potreba, da je treba narediti še kaj več. Tudi svetovna politika se spreminja po zadnjih usmeritvah zunanjepolitične orientacije Združenih držav Amerike. Ni treba biti zelo pameten, da lahko ugotovimo, da je ravno ta velesila na območju Zahodnega Balkana imela odločilen vpliv takrat, ko smo šli narazen, leta 1999, ko se je vzpostavljala mir, še prej, da ne rečem Dajton in Bosna in Hercegovina in konec koncev do leta 2006 oziroma spomladi 2007, ko je prišlo do priznanja Kosova. Tudi mi smo imeli tam neko vlogo, ampak vendarle preveč sramežljivo zadržano ali pa po drugi strani nedorečeno, kakorkoli že. Pri teh stvareh gre vedno za vprašanje, kakšen je interes, kakšne so želje sodelovati pri teh stvareh. Gre pa tudi za odgovornost, za odgovornost do reševanja problemov v soseščini in mi smo trdno prepričani, da Slovenija mora imeti na raznoraznih področjih, tako političnega kot gospodarskega urejanja, in urejanja drugih vprašanj na Zahodnem Balkanu bistveno večjo vlogo, kot jo ima in bi jo lahko imela. Na primer, samo zadnji primer, ko se želi s strani mednarodne skupnosti, da bi povečali svojo prisotnost na varnostnem področju s povečanjem števila vojakov v Bosni in Hercegovini, niti uradnega odgovora nismo dali na to prošnjo. Ampak, ne, mi raje rinemo v Afganistan in za mnoge sploh ne vemo, kaj tam počnemo, tudi slej ko prej bodo rezultati zelo jasni, ampak to je praktičen primer in primer, na kakšen način je lahko prispevati k urejanju razmer. Konferenca Brdo proces je lep začetek, vendar se je malce ponesrečil glede na to, da ni bilo popolne udeležbe, ampak ne glede na to, torej vsi vedo, da imamo voljo, da imamo znanje, spoznanje o teh problemih na Zahodnem Balkanu in da lahko imamo vodilno vlogo pri marsikakšnem procesu. Meni nikoli ne bo jasno, zakaj prejšnja zunanja politika ni hotela, da bi mi prvi priznali Črno goro kot samostojno državo, kar je bil tudi resen prispevek k stabilizaciji razmer na Zahodnem Balkanu, ker se je nek antagonizem med Srbijo in Črno goro razpletel in tisto, kar bi moralo biti že 1991 urejeno, se je uredilo toliko kasneje. Ne, ampak prejšnji zunanji minister je rekel, "ne moramo mi to skupaj" in tako naprej. Prehiteli so nas vsi, od Islandije naprej, ki je bila prva, mi smo pa capljali od zadaj, res pa je, da smo pohiteli potem pa

smo odprli veleposlaništvo prvi tam dol, kar je druga zgodba.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije tako menimo, da Slovenija mora izkoristiti vsako priložnost, ki je na eni strani, da pove iz svojih izkušenj, kako bi te stvari lahko urejali skupaj z drugimi, tako z Evropsko unijo kot z drugimi državami širom sveta, prevzame svoj del odgovornosti za to in predvsem, da na konkretnih stvareh, ko gre za vprašanje urejanja dokončnih razmer v zvezi z vizno liberalizacijo, sprejemanjem sporazumov o socialnih razmerjih in tako naprej. Podprli bomo deklaracijo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Dejan Levanič. Prosim.

DEJAN LEVANIČ: Spoštovani predsednik, spoštovani predstavniki Vlade, spoštovane kolegice in kolegi!

Ideja, ki jo promovira predlagana deklaracija o Zahodnem Balkanu, stremi predvsem k stabilnosti in razvoju držav ter njenih državljanov v regiji s pomočjo medsebojnega sodelovanja na gospodarskem, upravnem, kulturnem in drugih predvsem za socialni razvoj ter stabilnost pomembnih področjih. Vloga Slovenije kot države, ki deluje v tej regiji in je z večino držav tako ali drugače zgodovinsko, kulturno in socialno povezana, je pri tem izjemnega pomena. Ravno ta položaj Sloveniji nalaga tudi določeno mero odgovornosti, da svoje sposobnosti, znanja in možnosti uporabi na čim bolj primeren ter učinkovit način, predvsem za pomoč pri nadaljnjem razvoju te regije. Nedvomno pa največji delež odgovornosti leži na samih državah regije, ki so opredelile svojo politično voljo ter interes za sodelovanje v evroatlantskih procesih. Načela, na katerih temelji Predlog deklaracije v Zahodnem Balkanu, so vsekakor prava: premagovanje političnih zadržkov in predsodkov z razvojem bolj aktivnega sodelovanja in povezovanja med državami regije na vseh področjih človekovega življenja od gospodarskega do političnega. To je v bistvu model, na katerem je nastala evropska gospodarska skupnost oziroma sedanja Evropska unija.

V Predlogu deklaracije o Zahodnem Balkanu se Slovenija zavzema predvsem za okrepitev odnosov z vsemi sosednjimi državami in državami ožje regije, še posebej z državami Zahodnega Balkana, torej Bosno in Hercegovino, Srbijo, Črno Goro, Makedonijo, Albanijo in Kosovom, za poglobitev regionalnega sodelovanja med njimi, predvsem z namenom, da se med seboj ustvarijo oblike tvornega sodelovanja in vzajemne pomoči. Republika Slovenija si v bilateralnih odnosih z delovanjem v mednarodnih organizacijah predvsem v okviru Evropske unije in Nata prizadeva za čim hitrejšo približevanje regij evroatlantskim integracijam,

predvsem za sodelovanje med državami na podlagi dobrososedskih odnosov, za učinkovito reševanje odprtih, bilateralnih vprašanj, ter za socialni, gospodarski in trajnosti razvoj regije. V ta namen Slovenija krepi odnose z državami v regiji, ne zgolj na vladni ravni, temveč se vedno bolj utrjuje tudi parlamentarno sodelovanje. Vitalni interes Slovenije je, da bi vse država Zahodnega Balkana čim hitreje postale članice evroatlantskih integracij na podlagi dosedanja kriterijev. Kot sem že povedal, ima Slovenije pri tem zelo pomembno vlogo. Vedno večjo. Res je, da je ni imela v preteklosti ali je pač ni želela imeti. Je pa sedanja vlada naredila nekaj pomembnih korakov v tej smeri. Ampak tipično za slovensko politiko je to, da nič ni dovolj dobro, tudi če je, je treba zadevo skritizirati.

Ker smo v Poslanski skupini Socialnih demokratov prepričani v nasprotno in zaradi prej navedena, torej zaradi splošnih argumentov, podpiramo Predlog deklaracije o Zahodnem Balkanu, saj s sprejetjem tega akta dokazujemo svojo zavezanost k ustvarjanju območja trajne varnosti in seveda vsesplošnega razvoja regije. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Amandmaji k dopolnjenemu predlogu deklaraciji niso bili vloženi. O predlogu deklaracije bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni zadnji točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA – TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UPRAVNEM SPORU V OKVIRU NUJNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade. Besedo ima Boštjan Škrlec, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje. Prosim, gospod Škrlec.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Pred vami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o upravnem sporu. Predlog novele ima dva cilja. Prvi cilj je odpraviti ugotovljeno neskladje z Ustavo, ki ga je ugotovilo Ustavno sodišče novembra leta 2009, ko je presojalo določbo, ki ureja način povračila stroškov, tistim, ki vložijo obtožbo v upravni spor, v primerih, kadar umaknejo tožbo zaradi tega, ker so na podlagi tožbe, nekako prisilili upravni organ, da izda odločbo. Takratna ureditev, da v tem primeru stranke same krijejo stroške postopka, je bila s strani Ustavnega sodišča ugotovljena oziroma spoznana za neustrezno in tudi deloma v nasprotju z Ustavo, zato to

neustavnost odpravljamo in uvajamo ureditev, po kateri bo tudi v teh primerih možno strankam, ki so na tak način dejansko uspele, kljub umiku tožbe, s tožbo, določeno povračilo pavšalnega zneska njihovih stroškov postopka.

Drugi cilj dopolnjenega predloga zakona pa je zagotovitev učinkovitega izvajanja zakonjenega instituta zastopnika javnega interesa v praksi. Kot je bilo to v javnosti in tudi sicer večkrat poudarjeno v preteklem letu, se je pri izvajanju tega instituta v praksi ugotavljalo, da ureditev ni ustrezna, saj ne omogoča učinkovitega varstva javnega interesa, zaradi precej zapletene procedure podeljevanja mandata Državnemu pravobranilstvu za vlaganje tožb v tovrstnih postopkih. S predlagano novelo je ta nejasnost odpravljena, uveden je princip, da je z zakonsko dikcijo jasno določeno, da je zastopnik javnega interesa v upravnem sporu Državno pravobranilstvo. Pridržana je jurisdikcija Vlade, da lahko od Državnega pravobranilstva zahteva, da vloži tako tožbo, če Vlada oceni, da je kršena zakon v škodo javnega interesa v konkretnem aktu. Predlagana ureditev pa odpravlja tudi dileme v zvezi z vprašanjem pravica vlaganja izrednih pravnih sredstev s strani Državnega pravobranilstva z istim namenom varovanja javnega interesa, tudi ta možnost je sedaj dovoljenja oziroma omogočena z novelo, ki je pred vami.

Preda časom je bil s podobnim ciljem učinkovitejšega varovanja javnega interesa vložen tudi predlog s strani Poslanske skupine SLS, ki je imel enak cilje, torej, zagotoviti bolj učinkovito varovanje javnega interesa, vendar pa tistega predloga Vlada takrat ni potrdila, ker je ocenila, da je način, na katerega je bila ta rešitev predlagana, manj primeren in bi dejansko v praksi povzročil več težav.

Predlog, ki je pred vami se od tistega razlikuje v treh sklopih. Prvi je ta, da pooblastilo pravobranilstvo več ne temelji na nekem generalnem pooblastilu Vlade, ampak temelji na samem zakonu, kar je pravno ustrežnejše in tudi jasnejše in bo v praksi povzročalo manj težav. Druga razlika je, da predlog, ki je pred vami, ureja tudi vprašanje vlaganja izrednih pravnih sredstev, česar se je takratni predlagatelj že zavedal, da tudi v tem smislu obstaja določen problem, vendar takrat rešitve tega problema ni uspel ponuditi.

Končno pa ta novela, ki je danes pred vami oziroma predlog te novele, odpravlja tudi ugotovljeno protustavnost, ki jo je ugotovilo Ustavno sodišče. Rešitve v tem zakonu, čeprav je novela kratka, niso preproste oziroma so plod dolgotrajnega iskanja ustrezne rešitve, saj institut zastopnika javnega interesa odpira temeljna vprašanja Zakona o upravnem sporu, predvsem v povezavi z tako imenovanim subjektivnem konceptom upravnega postopka. Zaradi tega je Vlada tudi potrebovala nekoliko več časa za predložitev tega predloga, ki je pred vami, za katerega pa ocenjujemo, da bo v praksi

omogočil učinkovito varovanje javnega interesa in hkrati odpravil ugotovljene neustavnosti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku dr. Vinku Gorenaku.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je ta zakon obravnaval na 20. seji 1. julija 2010 kot matično delovno telo. Predlog zakona je Državnemu zboru v obravnavo po nujnem postopku posredovala Vlada, Kolegij predsednika Državnega zbora pa je 22. junija 2010 odločil, da se bo zakon obravnaval po nujnem postopku.

Odbor je poleg zakona razpolagal še z mnenjem Zakonodajno-pravne službe in pa z mnenjem Komisije Državnega sveta za državno ureditev.

V imenu predlagatelja je zakon predstavil državni sekretar gospod Škrlec. Njegovo obrazložitev smo slišali, zato mislim, da jo lahko preskočim, ker jo je tudi pravkar temeljito predstavil. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe, gospa Špela Maček Guštin pa je predstavila pisno mnenje Zakonodajno-pravne službe in povedala, da se s predlaganim zakonom posega v ustavno določen koncept sistemske ureditve upravnega spora z uvedbo posebnega varuha zakonitosti oziroma javnega interesa, ker bo lahko prihajalo do prelaganja odgovornosti na Državno pravobranilstvo s strani Vlade Republike Slovenije oziroma celo do kolizije njunih interesov. Odbor je prejel tudi pisno mnenje Državnega sveta odnosno njegove pristojne komisije, ki zakon podpira. Odbor je v nadaljevanju soglasno sprejel amandma poslanskih skupin koalicije k 3. členu. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika glasoval tako o tem amandmaju kot o vseh ostalih členih skupaj in jih sprejel ter določil, da je integralno besedilo po obravnavi na delovnem telesu sestavni del tega poročila. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Vito Rožej.

Prosim.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Novelo zakona, ki je pred nami, ima dva cilja, in sicer gre pri prvem za uresničitev določbe Ustavnega sodišča z dne 11. novembra 2009. Drugi razlog pa je zagotoviti učinkovito

izvajanje uzakonjenega zastopnika javnega interesa v praksi. Kot je bilo ob predstavitvi zakona že omenjeno, je Ustavno sodišče v svoji odločbi ugotovilo, da je delno neustavna ureditev četrtega odstavka 25. člena, in sicer v primeru, kadar je za vse primere ustavitve oziroma zavrnitev ali zavržb tožb določeno, da vsaka stranka trpi svoje stroške postopka. Torej, v primerih kadar je stranka, ki toži, s svojo tožbo dosegla to, da je upravni organ, ki je molčal, kasneje izdal določen akt in je stranka nato umaknila tožbo, je s tožbo dosegla to, kar je ves čas želela, ta stranka ne trpi svojih stroškov postopka, saj bi lahko rekli, da je na nek način v tem postopku zmagala.

Novela nadalje ureja vprašanje ureditve zastopnika javnega interesa o upravnem sporu, kadar je z upravnim aktom kršen javni interes. Zastopnik javnega interesa in pooblaščenec za vlaganje takih tožb je Državno pravobranilstvo po samem zakonu.

Tako predlagani novi 18. člen spreminja veljavno ureditev zastopnika javnega interesa. Bistvena novost je odprava postopka podelitve posebnega pooblastila Vlade, in sicer bi Državno pravobranilstvo ocenilo obstoj kršitve zakona v škodo javnega interesa v konkretnem primeru in nato kot stranka vložila tožbo zoper upravni akt, na katerega se obstoj kršitve nanaša. Seveda Vlada lahko vedno, ne glede na oceno Državnega pravobranilstva le-temu tudi odredi, da v posamezni zadevi vloži tožbo, kadar pač oceni, da je to potrebno za zaščito javnega interesa. Državno pravobranilstvo je v takem primeru vezano na odredbo Vlade in tožbo mora vložiti.

V Poslanski skupini Zares – nova politika želimo opozoriti na težave, do katerih je prihajalo v praksi zaradi prekratkega 30-dnevnega roka od vročitve upravnega akta za vložitev tožbe, kajti za strokovno pripravo predloga za izdajo pooblastila je potrebno kar nekaj časa in rok 30 dni se je pokazal kot prekratek.

Spremembe zakona to problematiko ustrezno urejajo, zato jih bomo v Poslanski skupini Zares – nova politika podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa še enkrat za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod državni sekretar, kolegice in kolegi!

Predlagatelji poudarjajo, da predlagane rešitve izvršujejo odločbo Ustavnega sodišča, ki je odločilo, da je določba četrtega odstavka 25. člena Zakona o upravnem sporu v nekaterih primerih ustavitve postopka v neskladju z Ustavo. Ustavno sodišče je spodbijalo ureditev o stroških postopka presojalno z vidika načela enakosti pred zakonom ter ugotovilo, da ni

razumnega razloga za enako ureditev stroškov postopka v različnih primerih ustavitve postopka.

Rešitev v zvezi s stroški seveda podpiramo. Gre torej za to, da je v primerih, kadar je stranka, ki toži, s to svojo tožbo dejansko dosegla to, da je upravni organ, ki je prej molčal, izdal določen akt in zaradi tega kasneje seveda umaknil tožbo, saj je s tožbo dosegla to, kar je ves čas želela. Torej, izdajo akta. Da taka stranka ne trpi svojih stroškov postopka, saj je na nek način v tem postopku zmagala. Ureditev, ki je predlagana v noveli 25. člena, tako sedaj daje možnost, da sodišče v teh primerih taki stranki v pavšalnem znesku določi povračilo tudi njenih stroškov.

S predlogom zakona so predlagane tudi spremembe in dopolnitve določb, ki urejajo inštitut zastopnika javnega interesa. Predlog zakona določa, da je Državno pravobranilstvo zastopnik javnega interesa. Z določitvijo zastopnika javnega interesa v zakonu predložitev pooblastila za vložitev tožbe ne bo več potrebna. Vlada pa bo lahko odredila, da mora Državno pravobranilstvo v posameznem primeru zaradi kršitve javnega interesa vložiti tožbo.

Predlagana rešitev zelo spominja na tisto, ki jo je naša poslanska skupina, Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke, vložila v zakonodajni postopek in s katero smo želeli rešiti isti problem. Državni sekretar je pri predstavitvi sicer rekel, da je bil naš način manj primeren, reševal je isto zadevo, bil sicer manj primeren in bi povzročal več težav, vendar Vlada bi takrat lahko ta naš predlog amandmirala in bi bila ta problematika že rešena. Ker pa je očitno bolj pomembno, kdo se podpiše pod predlagateljstvo, to je bilo že tudi večkrat videno, pa seveda tistega našega predloga niso podprli, ampak so ga raje malo prepisali, malo dopolnili in danes ga bomo seveda podprli tudi mi, ker se nam zdi bolj pomembno to, da se problematika reši, kot pa kdo je predlagatelj zakona. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bo predstavil Anton Urh.

ANTON URH: Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini DeSUS podpiramo predlog zakona, ne samo, da ga podpiramo, še več, menimo, da je nujno pristopiti k spremembam posameznih določb zakonov, za katere je Ustavno sodišče ocenilo, da so neskladni z Ustavo naše države. To je naša dolžnost in predlog zakona v enem delu sledi odločbi Ustavnega sodišča. Gre za del, ki se nanaša na stroške postopka in pristopiti k spremembam teh določb je praktično naša dolžnost, zato podpiramo to rešitev.

Prav tako pa podpiramo tudi drugi del spremembe, ki sicer ni vezana na katero izmed ustavnih odločb in je vsebinske narave. Gre za spremembe instituta zastopnika javnega interesa, to je Državno pravobranilstvo Republike Slovenije. Sprememba gre v smeri nepotrebnosti predložitve pooblastila za vložitev tožbe, Vlada pa bo lahko odredila, da mora Državno pravobranilstvo v posameznem primeru zaradi kršitve javnega interesa vložiti tožbo. Tovrstno rešitev smo v tej dvorani že obravnavali, vendar takratni predlog ni vključeval sprejemljivih rešitev v smeri ustreznosti glede na naš sistem ureditve tega inštituta pravobranilstva. Sedaj obravnavana novela Zakona o upravnem sporu pa je iz pravnosistemskega vidika takšne narave, da ne posega v ustavno materijo in je zato sprejemljivejši.

Vsled tega bomo poslanci DeSUS-a prispevali svoje glasove k sprejemu tega predloga. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Silven Majhenič.

Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala, gospod predsednik. Spoštovani gospod državni sekretar!

V obravnavi imamo prvo novelo Zakona o upravnem sporu, ki je bil sprejet leta 2006. S predlagano novelo se primarno izvršuje odločba Ustavnega sodišča Republike Slovenije z dne 11. novembra 2009. Ustavno sodišče je namreč v postopku za oceno Ustavnosti in v postopku odločanja o ustavni pritožbi odločilo, da je Zakon o upravnem sporu v delu, ki se nanaša na stroške postopka, če sodišče postopek ustavi, v neskladju z Ustavo ter da se mora ugotovljeno neskladje odpraviti v roku šestih mesecev po objavi odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije. Glede na to, da so tudi v primerih ustavitve postopka mogoči različni položaji, je treba temu primerno urediti tudi različne možnosti plačila stroškov ustavljenega upravnega spora.

Sekundarno se dograjuje inštitut zastopnika javnega interesa. To funkcijo v upravnem sporu opravlja Državno pravobranilstvo, ki oceni obstoj kršitve zakona v škodo javnega interesa v konkretnem primeru in kot stranka lahko vloži tožbo zoper upravni akt, na katerega se obstoj zatrjevane kršitve nanaša.

Predlog zakona odpravlja postopek podelitve posebnega pooblastila Vlade z namenom krepitve samostojnosti Državnega pravobranilstva kot državnega organa. Na zahtevo Vlade v posamezni zadevi pa Državno pravobranilstvo mora vložiti tožbo zaradi kršitve zakona v škodo javnega interesa. Vlada Republike Slovenije lahko ne glede na oceno Državnega pravobranilstva Državnemu

pravobranilstvu tudi odredi, da v posamezni zadevi vloži tožbo, če oceni, da je to potrebno zaradi zaščite javnega interesa. Državno pravobranilstvo je v tem primeru vezano na odredbo Vlade in mora vložiti tožbo zoper domnevne kršitve zakona v škodo javnega interesa. Revizija bo po novem dovoljena, tudi če Državno pravobranilstvo izkaže, da revizijo vlaga zaradi tega, ker je bil kršen zakon v škodo javnega interesa. Ker lahko v skladu z veljavnimi odločbami revizijo vložijo samo osebe, ki so sodelovale kot stranke v upravnem sporu na prvi stopnji, v skladu z veljavnim zakonom revizije ne more vložiti zastopnik javnega interesa, ki ni sodeloval kot stranka v upravnem sporu pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije, zato se ta pomanjkljivost z novelo odpravlja.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke menimo, da so predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o upravnem sporu smiselne in potrebne, zato bomo novelo tudi podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Milan Gumzar.

MILAN GUMZAR: Spoštovani gospod predsednik, hvala za besedo. Lepo pozdravljeni, sekretar z Ministrstva za pravosodje, kolegice in kolegi!

Cilj Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o upravnem sporu je odpraviti neskladnosti med delom določbe četrtega odstavka 25. člena veljavnega Zakona o upravnem sporu in drugim odstavkom 14. člena Ustave Republike Slovenije, ki jo je ugotovilo Ustavno sodišče Republike Slovenije z odločbo iz leta 2009. Z uresničitvijo navedene odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije bo uresničen cilj predloga zakona, ki je v odpravi neskladja veljavne zakonske določbe z drugim odstavkom 14. člena Ustave Republike Slovenije oziroma v ureditvi stroškov postopka v upravnem sporu na način, ki je v skladu z načelom enakosti pred zakonom.

Cilj predloga zakona je tudi dograditev inštituta zastopnika javnega interesa v upravnem sporu, s ciljem učinkovitega delovanja v praksi. Poglavitne rešitve, ki jih predlog zakona prinaša, so: Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in v postopku odločanja o ustavni pritožbi odločilo, da do odprave ugotovljenega neskladja sodišče odloči o stroških postopka v upravnem sporu v prvem odstavku 25. člena Zakona o upravnem sporu, če sodišče postopek ustavi, ker je organ izdal upravni akt, s katerim je bilo dokončno odločeno o tožnikovi pravici obveznosti ali pravni koristi, tožnik pa pri tožbi ne vztraja. Po tretjem odstavku istega člena pa sodišče postopek ustavi, ker je organ izdal akt, a z njim še ni bilo

dokončno odločeno o pravici obveznosti ali pravni koristi tožnika.

Predlagane spremembe oziroma dopolnitve 25. člena Zakona o upravnem sporu v predlogu zakona sledijo zgoraj navedeni odločbi Ustavnega sodišča Republike Slovenije. S predlogom zakona se odpravlja ugotovljeno neskladje dela določbe četrtega odstavka 25. člena veljavnega Zakona o upravnem sporu z drugim odstavkom 14. člena Ustave Republike Slovenije. S predlogom zakona pa so predlagane tudi manjše spremembe in dopolnitve zakona, ki bodo omogočile učinkovito izvajanje tega inštituta v praksi. Za zastopanje javnega interesa se predlaga Državno pravobranilstvo. Vlada Republike Slovenije lahko v posameznem primeru zahteva vložitev tožbe, če meni, da gre za kršitev zakona v škodo javnega interesa. Vrhovno sodišče je zavzelo stališče, da mora vsakdo, ki v upravnem sporu zahteva varstvo svojih pravic in pravnih koristi, ves čas postopka izkazovati pravni interes oziroma pravovarstveno potrebo, kar pomeni, da mora kot veljavno izkazati, da bo ugoditev njegovi zahtevi pomenilo zanj določeno pravno korist, ki je brez tega ne bi mogel doseči. Pravovarstvena potreba je podana le, če gre za odločitev, ki je stranki v škodo oziroma če je mogoče s pravnimi sredstvi doseči zanj ugodnejšo odločitev. S predlogom zakona se zato odpravlja tudi pomanjkanje pravovarstvenega interesa za vložitev revizije zoper ugodilne sodbe Upravnega sodišča Republike Slovenije, če je v posameznem primeru ugotovljena kršitev zakona v škodo javnega interesa.

Predlog zakona uvaja rešitev, ki določa Državno pravobranilstvo kot zastopnika javnega interesa, ki že sedaj v praksi praviloma na podlagi pooblastila Vlade zastopa javni interes.

Ker predlog zakona prinaša dobre rešitve in obenem uresničuje odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije, bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije predlog zakona podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Anton Colarič.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Gospod državni sekretar, kolegice in kolegi!

Naj kar takoj povem, da bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov predlagano novelo Zakona o upravnem sporu podprli.

Predlagana rešitev izvršuje odločbo Ustavnega sodišča iz novembra 2009. Ustavno sodišče je izpodbijano ureditev o stroških postopka presojal z vidika načela enakosti pred zakonom in odločilo, da je določba četrtega odstavka 25. člena Zakona o upravnem sporu v neskladju z ustavo, če sodišče postopek ustavi

po tretjem oziroma četrtem odstavku 39. člena, ki pravita, če tožnik izjavi, da vztraja pri tožbi, sodišče postopek nadaljuje, sicer pa postopek s sklepom ustavi ter če je bil v primeru, ko prvostopenjski organ ni izdal in vročil stranki upravnega akta v predpisanem roku, tak akt izdan po vložitvi tožbe, sodišče s sklepom ustavi postopek, če je zoper izdani upravni akt dovoljena pritožba. Če pritožba ni dovoljena, postopa sodišče po drugem odstavku tega člena.

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami zakona se ureja tudi institut zastopnika javnega interesa oziroma, kot je na matičnem delovnem telesu v imenu predlagatelja pojasnil državni sekretar, gre za dograditev instituta zastopnika javnega interesa v upravnem sporu s ciljem učinkovitega delovanja v praksi.

V noveli zakona je tudi določeno, da je državno pravobranilstvo zastopnik javnega interesa z upoštevanjem dejstva, da je ureditev zastopnika javnega interesa izjema od subjektivnega koncepta ureditve upravnega spora. Ureja pa se tudi vprašanje dovoljenosti vložitve izrednega pravnega sredstva revizije in določa pravovarstveni interes, če gre za kršitev javnega interesa.

Še enkrat, Poslanska skupina Socialnih demokratov bo novelo zakona podprla. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil dr. Vinko Gorenak.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Podobno stališče poslanske skupine, ki ga bom povedal zdajle, smo pravzaprav že nekaj mesecev nazaj povedali in smo podoben zakon, ki ga je vložila Poslanska skupina SLS, obravnavali. Ta zakon je bil praktično enake rešitve in takrat sem rekel, "predlog poslanske skupine SLS bomo v SDS podprli". Zakaj pa? Zato, ker skušamo podpreti vse tisto, kar je dobro; ali pride tu s sredine, ali pride z leve, za nas je pravzaprav vseeno: kriterij je eden – kaj koristi ljudem. In ta zakon koristi ljudem, zato ga bomo tudi danes podprli. S tem nimamo nobenih težav. Težav ni zato, ker je predlagatelj Vlada, ker ga podpira koalicija – mi s tem nimamo težav; kriterij je eden, kot sem rekel: kaj koristi ljudem. Žal pa je politika te koalicije taka, da tisto, česar ne napišejo koalicijski poslanci ali Vlada, velja ruska ustava. Tista, veste, iz ljudskega pregovora: prvi člen – če ima šef prav, drugi člen pa, da pride v poštev prvi, če šef nima prav. Taka je pač logika te koalicije. In povsem normalno je – ne gospod Kontič, v policiji je drugače. Ne se vznemirjati. V koaliciji je huje. Vi tam niste bili, jaz sem pa bil. Hvala lepa.

Poglejte, zakon torej prinaša rešitev, ki je dobra. Pravobranilstvu daje neko generalno pooblastilo, da bo v primerih ščitenja javnega interesa nastopilo. Zakaj je Ljudska stranka predlagala tisti predlog svojega zakona? Zaradi tega, ker smo v aferi Baričević ugotovili – kaj? Da je seveda gospod pravobranilec prosil za pooblastilo – gre za primer vračanja psov – in ga seveda ni dobil, ker pravosodno ministrstvo takega predloga Vladi ni podalo. To je zdaj čisto druga zgodba, kaj se je potem naprej dogajalo, ampak očitno smo v opoziciji takrat prepoznali in rekli, da pravobranilec tako pooblastilo potrebuje. Zato je bil tak zakon vložen s strani Ljudske stranke in seveda je dobil našo podporo. Koalicija je takrat rekla "ne, ne, saj tega mi ne rabimo, saj to ni tako, pa ne more biti tako, pa bi lahko bilo protiustavno". Zdaj je tisti člen Ljudske stranke preplonkala, zraven dodala še nekaj in pred nami je zakon, ki bo splošno sprejet, tako vsaj kaže, s strani vseh poslanskih skupin. Toda, gospe in gospodje, merilo našega dela bi morale biti koristi ljudi. Koristi ljudi in ne medstrankarsko bojevanje in dokazovanje, da ima koalicija vedno prav. Tudi v primeru mnogih drugih zakonov je tako. V primeru gospodarskih zakonov, finančnih zakonov iz lanskega leta. Ko smo jih vložili, pa ste rekli: ne, ker imate vedno prav. Leto zatem pa ste jih preplonkali, ker vas je situacija v to prisilila.

Gospe in gospodje, torej zakon bomo podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni zadnji točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **25. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZA SPREJEM AVTENTIČNE RAZLAGE 178. ČLENA KAZENSKEGA ZAKONIKA (URADNI LIST REPUBLIKE SLOVENIJE, ŠT. 55/08, 66/08 – POPR. 39/09, 55/09).**

Predlog za sprejem avtentične razlage je v obravnavo zboru predložil poslanec France Cukjati. V zvezi s tem predlogom za sprejem avtentične razlage Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje predlaga Državnemu zboru, da Predloga za sprejem avtentične razlage 178. člena Kazenskega zakonika ne sprejme. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku dr. Vinku Gorenaku.

DR. VINKO GORENAK: Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je

obravnaval tudi Predlog za sprejem avtentične razlage 178. člena Kazenskega zakonika, in sicer na prvem nadaljevanju 20. seje 1. julija 2010 kot matično delovno telo, predlagatelj je bil poslanec dr. France Cukjati. Imeli smo besedilo predloga, mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev, mnenje Zakonodajno-pravne službe in mnenje Vlade ter še dopis prof. dr. Aleksandra Manohina. Predlagatelj gospod Cukjati je v dopolnilni obrazložitvi predloga avtentične razlage povedal, da je pobuda za sprejem prišla iz zdravniških in sodniških krogov. Predvsem zdravniki, ki se pri svojem delu srečujejo s strokovno dilemo in celo osebno stisko, kako ukrepati v primeru neposredne življenjske ogroženosti oziroma, recimo, pri nezavestnem bolniku, ki je poprej jasno izrazil svojo voljo, da ne sprejema transfuzije krvi in krvnih pripravkov. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe gospa Guštinova je predstavila pisno mnenje Zakonodajno-pravne službe in povedala, da avtentična razlaga pomeni razlago nejasne zakonske norme, ki postane sestavni del zakona in velja od dneva uveljavitve zakona, zato mora biti njena vsebina enaka vsebini norme, ki jo je ta imela že ob uveljavitvi. Predstavniki Vlade državni sekretar gospod Škrlec je predstavil pisno mnenje Vlade in poudaril, da Vlada Republike Slovenije sprejetju predlagane avtentične razlage nasprotuje, ker ni potrebna, saj je 178. člen Kazenskega zakonika pač norma, ki jo dopolnjujejo drugi predpisi. Odbor je prejel tudi pisno mnenje Komisije Državnega sveta, ki avtentično razlago podpira. Prof. Aleksander Manohin je povedal, da je 9. aprila 2010 v sklopu evropskega podiplomskega izobraževanja iz anesteziologije potekala okrogla miza o sodnomoedicinskih in etičnih dilemah pri anesteziji in intenzivnem zdravljenju, kjer je razprava potekala tudi o dilemah v zvezi z zavračanjem zdravljenja s krvjo in krvnimi pripravki. S predlagano avtentično razlago bi se odpravila negotovost, v kateri se znajde zdravnik pri svojem delu zaradi neskladnosti s 178. členom Kazenskega zakonika ter Zakona o pacientovih pravicah, ki pacientu, po njegovem mnenju, daje preveliko vlogo pri sprejemanju strokovnih odločitev glede njegovega zdravljenja.

Odbor je po uvodnem delu prešel na obravnavo vprašanja, ali je treba sprejeti predloženo avtentično razlago zakona. Večina razpravljavcev je pritrdila mnenju Vlade in mnenju Zakonodajno-pravne službe, da sprejetje predloga avtentične razlage ni potrebno, saj problemov ne razrešuje, hkrati pa ustvarja neenotnost med Kazenskim zakonikom in Zakonom o pacientovih pravicah. Ostali razpravljavci pa smo predlagano avtentično razlago potrdili oziroma jo podprli, saj bi odpravila zdravnikovo dilemo pri odločanju o načinu zdravljenja pacienta.

Odbor je nato na podlagi drugega odstavka 150. člena Poslovnika Državnega zboru odločil o naslednjem predlogu sklepa:

Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje meni, da je avtentično razlago 178. člena Kazenskega zakonika treba sprejeti. Odbor predlaganega sklepa ni sprejel, 6 glasov je bilo "za", 8 "proti".

Glede na to Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje Državnemu zboru predlaga, da na podlagi 151. člena Poslovnika Državnega zbora Predloga za sprejem avtentične razlage 178. člena Kazenskega zakonika ne sprejme. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo dajem predlagatelju Francetu Cukjatiju za dopolnilno obrazložitev predloga za sprejem avtentične razlage.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani!

Povod za vložitev predloga avtentične razlage so bili, kot je bilo že rečeno, zaključki okrogle mize o etičnih in sodnomoedinskih dilemah v anesteziji in pri intenzivnem zdravljenju. Ta okrogla miza je potekala 9. aprila letos. Na njej so sodelovali eminentni strokovnjaki, ki se spoznajo na te probleme, od prof. dr. Jožeta Trontlja, predsednika SAZU in medicinske etične komisije, do znanih profesorjev in strokovnjakov kazenskega prava. Vsebinski razlog je pripravila komisija, ki jo je vodil prof. dr. Aleksander Manohin, predsednik strokovne delovne skupine za izdelavo smernic in kadrovske standardov na področju anestezijologije ter predsednik razširjenega strokovnega kolegija za anestezijologijo, reanimatologijo in operativno intenzivno medicino.

Razlog za to je dilema, ki se je pojavila z Zakonom o pacientovih pravicah. Namreč, Kazenski zakonik v 178. členu že dolgo pravi, da zdravnik, ki v nasprotju s svojo poklicno dolžnostjo ne pomaga bolniku ali komu drugemu, ki je v nevarnosti za življenje, se kaznuje z zaporom do enega leta, Zakon o pacientovih pravicah pa je pravico do zavrnitve medicinskega posega eksplicitno določil, in sicer v 30. členu: "Pacient, ki je sposoben odločanja o sebi, ima pravico zavrniti predlagani medicinski poseg." Ker v primerih, ko se pacient odloči konkretno za neko operacijo, in takih primerov je že kar nekaj bilo, obenem pa zavrne možnost eventualnega nujnega zdravljenja s krvjo, se pravi, s transfuzijo krvi, se v času operacije ne more ponovno odločati, ker je v anesteziji. O tem odloča anestezijolog, ki vodi pacientovo anestezijo. In takrat so anestezijologi pogosto v hudi dilemi, ko prihaja potreba po transfuziji. Seveda to ni črno-bela situacija, anestezijolog ne more oceniti črno-belo: če ne dobi transfuzije, bo pacient umrl, ali če jo dobi, bo preživel. Tu so hude dileme, dati ali zavrniti transfuzijo. Do kje naj pacienta pusti pravzaprav krvaveti brez transfuzije oziroma ali naj mu jo sploh da, ali bi se morda v tistem trenutku pacient premislil, ko

bi bil seznanjen s situacijo, saj če se je odločil za operacijo, je nekje v ozadju tudi domnevna želja pacienta po preživetju. Anestezijologi navajajo te dileme kot nepotrebno obremenitev v tistih ključnih trenutkih, ki so usodni za pacienta. In ker strokovnjaki kazenskega prava govorijo drugače kot naša Zakonodajno-pravna služba in navajajo, da se tako tožilstvo kot sodstvo tudi po teoretični strani v marsikaterem primeru ali pogosto bo odločalo drugače, kot pa je navedla Zakonodajno-pravna služba in Vlada v svoji obrazložitvi, se resnično pojavi potreba po avtentični razlagi, da se na neki ravni, avtoritarni ravni, to se pravi v Državnem zboru, določi, kaj to pomeni, in razreši to dilemo. Menim, da je to v korist pacientom, predvsem pa v korist tistim, ki želijo pomagati, pa so včasih po nepotrebem v hudi dilemi, kaj storiti.

Zaradi tega predlagam, da se sprejme ta začetek postopka, ki pa se lahko tudi dopolni po navodilih in priporočilih Zakonodajno-pravne službe.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku Vlade za uvodno obrazložitev mnenja. Besedo ima Boštjan Škrlec, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje.

Prosim.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Kot je bilo že poudarjeno s strani poročevalca matičnega delovnega telesa, Vlada meni, da sprejem avtentične razlage k 178. členu, ki se nanaša na kaznivo dejanje opustitve zdravstvene pomoči, ni potrebna, celo menimo, da bi bil sprejem takšne avtentične razlage škodljiv in bi vnesel v pravni red več nejasnosti kot odgovorov.

Zakaj je stališče Vlade takšno? Kot smo že slišali, je trenutna veljavna dikcija 178. člena in ta člen pravzaprav v nespremenjeni obliki velja že od sprejema prvega Kazenskega zakonika v Republiki Sloveniji, pa tudi od prej, določa, da je kazensko odgovoren tisti zdravnik, ki ne pomaga v nasprotju s svojo poklicno dolžnostjo. Ključno je, da je pravni standard v nasprotju s poklicno dolžnostjo. Kaj je poklicna dolžnost, v Kazenskem zakoniku ne more biti definirano. Gre za tako obsežen in zahteven skupek strokovnih, etičnih in drugih kriterijev, ki morajo biti izpolnjeni, da je zakonodajalec v tem primeru, kot je to v takšnih primerih običajno, posegal po definiranju s pravnim standardom, vsebino tega pravnega standarda pa določa in zapolni področna zakonodaja; v tem primeru cela vrsta predpisov s področja varovanja zdravja, med njimi tudi Zakon o pacientovih pravicah. In Zakon o pacientovih pravicah pred zdravnika postavlja pomemben izziv, namreč, dolžnost upoštevanja volje pacienta do poteka oziroma do možnosti odvratanja oziroma zavračanja nekaterih oblik zdravljenja, v tem

primeru s krvjo oziroma s krvnimi pripravki. Zakon o pacientovih pravicah daje možnost pacientu, da takšno zdravljenje zavrne, po drugi strani pa nalaga zdravniku dolžnost, da takšno željo pacienta upošteva, če je izdana oziroma podana kot cela vrsta kriterijev, ki jih zakon tudi natančno določa.

Vprašanje avtentične razlage teh dilem, ki so jih zdravniki povsem upravičeno izpostavili, ne more rešiti. Zakaj ne? Zaradi tega, ker se zdravniki pri svojem delu srečujejo z vprašanji, ali je podana ta dolžnost oziroma ali so podani pogoji za to, da morajo upoštevati voljo pacienta. To so dejanska vprašanja, ki so zahtevna, predstavljajo popolnoma razumljivo hudo stisko za tistega zdravnika, ki se v takšni situaciji, da sprejema tovrstno odločitev, znajde, in zahtevajo odgovore na zelo zahtevna strokovna in moralna vprašanja. Predvsem pa je treba vedeti nekaj; vprašanja, na katera zdravnik v tistem trenutku odgovarja, so vprašanja, ali so izpolnjeni kriteriji po Zakonu o pacientovih pravicah. Namreč tisti zakon je tisti, ki določa vsebino zdravnikove dolžnosti. In če zdravnik ravna v skladu z dolžnostjo, ki mu jo predpisuje zakon, v tem primeru Zakon o pacientovih pravicah, potem ni kazenske odgovornosti. Kazenska pravna norma je v tem primeru zelo jasna:

zdravnik, ki ravna v skladu z zakonodajo, ki ureja varovanje zdravja, tudi v skladu z Zakonom o pacientovih pravicah, pač ne more biti odgovoren za kaznivo dejanje, saj ni ravnal v nasprotju s svojo strokovno dolžnostjo.

Torej, zahtevna vprašanja, ki se pred zdravnikom pojavljajo, seveda morajo biti odgovorjena, ampak na njih mora odgovarjati zdravnik v konkretnem primeru. Obvezna razlaga oziroma avtentična razlaga zakona, kazenskega zakona teh vprašanj ne more razrešiti. Namreč tudi, če mi sprejmemo avtentično razlago, v kateri ponovimo tiste pogoje, ki jih Zakon o pacientovih pravicah nalaga, da morajo biti podani za izključitev tovrstne odgovornosti oziroma za upoštevanje volje pacienta, tudi v tem primeru se bodo v praksi pojavljala vprašanja, ali so bili ti pogoji iz avtentične razlage resnično podani in ali so bili ugotovljeni na ustrezen način. Vsemu temu se seveda z avtentično razlago ne bo mogoče izogniti. In tudi če bi bila avtentična razlaga sprejeta, bi to ne pomenilo, da v prihodnje ne bi bilo sodnih postopkov, v katerih bi se preverjalo, ali so pogoji in zahteve iz avtentične razlage resnično podane. Bi pa po drugi strani sprejem avtentične razlage samo za eno določeno vprašanje, v tem primeru zdravljenja s krvnimi pripravki oziroma krvjo, odprlo upravičena vprašanja, kaj v številnih drugih primerih, ko so pravna vprašanja urejena s pravnimi standardi, v kateri pa avtentična razlaga ni bila sprejeta. To pomeni, da bi s sprejem avtentične razlage dejansko odprli več vprašanj, kot bi ponudili odgovorov.

Zato Vlada meni, da sprejem tovrstne avtentične razlage ni potreben in bi bil lahko celo škodljiv. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Jakob Presečnik.

Prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo. Še enkrat, lep pozdrav vsem prisotnim!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se zavedamo, da je zadeva zelo kompleksna in zahtevna tako z vidika pacientovih pravic in prav tako z vidika zdravnikov. Na eni strani imamo zakonsko razlago in poglede pravnikov, na drugi strani zdrav človeški razum in na tretji strani, zdravnike, ki stojijo pred težko odločitvijo, ali ravnati po Hipokratovi zaprišegi ali po želji pacienta. Dejstvo je, da Kazenski zakonik določa, da je kazensko odgovoren tisti zdravnik, ki v nasprotju s svojo poklicno dolžnostjo ne pomaga pacientu, vendar pa je po Zakonu o pacientovih pravicah zdravnik dolžan spoštovati tudi želje pacienta. Če vse te zadeve pogledamo skupaj, je po našem mnenju treba sprejeti to avtentično razlago, seveda če želimo preprečiti primere, ko se pacient odloči po svoji volji, zdravnik jo upošteva, posledično nastopi smrt, potem pa pridejo sorodniki, eventualne tožbe in lahko se uniči še življenje in kariera nekega zdravnika.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo glasovali proti predlogu odbora predvsem zaradi nedorečenih določil zakonika, ki puščajo zdravnika ne samo pred vsakodnevnimi etičnimi dilemami, ki že same po sebi niso lahke, ampak bi se ob vsem moral ukvarjati še z zakonskimi zadevami in premisleki, ali bo ob upoštevanju pacientovi želji kršil zakon ali ne. Avtentično razlago bi po našem mnenju bilo treba sprejeti tudi zato, ker zavezuje sodnike, ki so danes ob sojenju v precejšnjih dilemah. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskih skupin Demokratične stranke upokojencev bo predstavil mag. Vasja Klavora.

Prosim.

MAG. VASJA KLAVORA: Spoštovani, gospod predsednik, spoštovani državni sekretar, spoštovane poslanke in poslanci!

Predlagatelj avtentične razlage je kot enega od razlogov za njo navedel ugotovitev, da slovenska zakonodaja premalo upošteva avtonomijo pacienta, saj si glede ukrepanja zdravnika pri nezavestnem bolniku, ki je poprej jasno izrazil svojo voljo, da ne sprejema transfuzije krvi in krvnih pripravkov, v primeru

njegove neposredne življenjske ogroženosti stališče Komisije Republike Slovenije za medicinsko etiko in navedbe Kazenskega zakonika medsebojno nasprotuje. Ta stališča in navedbe se ne skladajo prav v tistem nujnem primeru, ko bolnik lahko umre, če med anestezijo nastane hujša krvavitev, med operacijo, kjer bi transfuzija edina lahko morda rešila bolnikov življenje. Po mnenju predlagatelja je nejasno, kako ravnati v takem primeru pri bolniku, ki je neposredno pred operacijo po ustreznem pojasnilu in opozorilu o možnih zapletih zavrnitve transfuzije ter po poskusu zdravnika, da bi bolnik svojo odločitev spremenil, še vedno vztrajal, da ne dovoli transfuzije krvi oziroma krvnih pripravkov.

Dilema, ki jo navaja predlagatelj, je torej v tem, da smo po Kazenskem zakoniku dolžni nuditi nujno zdravstveno oskrbo, po mnenju Komisije za medicinsko etiko pa spoštovati bolnikovo voljo tudi v tem primeru.

V naši poslanski skupini se strinjamo z mnenjem Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Mislim, da je to mnenje zelo korektno, zelo lepo napisano, in tudi z mnenjem Vlade, da je avtentična razlaga nepotrebna, saj predlog izhaja iz preozkega, če ne celo neprimerne gledanja na splošna pravila in možnosti pravnega normiranja. Po naši oceni gre za preozko tolmačenje z zgolj enega vidika, torej zgolj z vidika odklanjanja zdravljenja s krvjo oziroma krvnimi pripravki. Vemo pa, da je teh dilem še dovolj drugih.

Menimo, da je treba 178. člen Kazenskega zakonika razumeti tako, da je s sklicevanjem na poklicno dolžnost že zajeto tudi spoštovanje pacientove avtonomije, ki jo ta izvršuje prek svoje pravice do samoodločbe glede zdravljenja. Jasnost obravnavane določbe je odvisna od vsebine pojma poklicna dolžnost zdravnika ali drugega zdravstvenega delavca kot pravnega standarda, ki ga urejajo drugi predpisi in ne samo Kazenski zakonik.

Ker je po naši oceni tudi v primeru, kot ga je navedel predlagatelj avtentične razlage, zdravnik dolžan upoštevati jasno izraženo voljo bolnika, bomo poslanci podprli sklep matičnega delovnega telesa, da se avtentična razlaga 178. člena Kazenskega zakonika ne sprejme.

Vendar pa bi na koncu želel le izpostaviti dilemo, ki obstaja. Dilemo, pred katero so tako medicinski strokovnjaki, in dilemo, pred katero je tudi tožilstvo in sodstvo. Prav je, da danes razpravljamo o tem, prav je, da se je to vprašanje o avtentični razlagi pojavilo v Državnem zboru, kajti s tem smo pravzaprav potrdili dilemo, ki obstaja za medicinske strokovnjake in je bila izražena na okrogli mizi pred meseci v naši državi tudi dilemo, ki jo imajo nekateri sodni strokovnjaki o tem problemu.

Če hočemo reči samo to, kaj je poklicna dolžnost, potem poklicna dolžnost zdravnika ali zdravstvenega delavca obvezuje, je določena s posebnimi predpisi, tako z zakonom o zdravniški službi, z zakonom o

zdravstveni dejavnosti, zakonom o pacientovih pravicah in seveda tudi na koncu s kodeksom medicinske deontologije. O tem, kako je treba zdraviti, se kazenski zakonik ne opredeljuje. Vendar pa moramo povedati tudi to, da še vedno za mene obstoja dilema, kljub temu da podpiram mnenje Zakonodajno-pravne komisije, in tudi naša skupina, posebno zato, ker vem, da tudi del tožilstva in del sodstva morda tega, kar je bilo napisano in kar je napisano, ne bo sprejel... / znak za konec razprave/, in da avtentične razlage o konkretni zadevi ni naklonjen. Zato je prav, da smo o tem spregovorili. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Silven Majhenič. Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani!

Avtentična razlaga zakona je instrument, ki omogoča zakonodajalcu, da pravno doreče vsebino zakonske določbe, ki jo je že prej sprejel, in sicer v okviru njenega prvotnega pomena, tako da je za izvajanje v praksi nesporno jasno, kaj ta zahteva.

Avtentična razlaga ne more biti namenjena spreminjanju ali dopolnjevanju zakona, temveč se lahko nanaša le na tolmačenje zakonskih določb, ki so se v okviru dane vsebine v praksi izkazale za nejasne. 178. člen Kazenskega zakonika določa, da se zdravnik ali drug zdravstveni delavec, ki v nasprotju s svojo poklicno dolžnostjo ne pomaga bolniku ali komu drugemu, ki je v nevarnosti za življenje, kaznuje z zaporom do enega leta. Po mnenju predlagatelja je nejasno, kako ravnati pri bolniku v primeru, ki je neposredno pred operacijo po ustreznem pojasnilu in opozorilu o možnih zapletih zavrnitve transfuzije ter po poskusu zdravnika, da bi bolnik svojo odločitev spremenil, še vedno vztrajal, da ne dovoli transfuzije krvi oziroma krvnih pripravkov. Dilema, ki se poraja, je torej v tem, da smo po Kazenskem zakoniku dolžni nuditi nujno zdravstveno oskrbo, po mnenju Komisije Republike Slovenije za medicinsko etiko pa spoštovati bolnikovo voljo in ali lahko takšno spoštovanje volje pacienta šteje za kaznivo dejanje opustitve zdravstvene pomoči. V primerjavi z zakonskim besedilom določbe 178. člena Kazenskega zakonika bi lahko izhajalo, da se le-ta s predlagano avtentično razlago pravzaprav dopolnjuje, zato ostaja dvom o njeni primernosti, vendar kljub temu ne gre spregledati tehtnih argumentov predlagatelja, predvsem s stališča spoštovanja pacientove avtonomije, ki jo ta izvršuje prek svoje pravice do samoodločanja glede zdravljenja.

Dilema, pred katero so postavljeni zdravniki, je nedvomno izjemno zahtevna. V razmislek je treba vzeti 51. člen Ustave, po katerem nikogar ni mogoče prisiliti k zdravljenju,

razen v primerih, kot jih določa zakon, kakor tudi z zakon o pacientovih pravicah, ki od zdravnika zahteva, da spoštuje pacientovo voljo glede vseh posegov v njegovo zdravje, tudi takrat, ko je očitno, da če ne bo določenega posega, bo pacient umrl.

Morda bi narekovalo sprejeti avtentično razlago kot premostitev do trajnega urejanja na nivoju sistemskih rešitev, zato ji v Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke ne bomo nasprotovali, saj menimo, da mora zdravnik opraviti poklicno dolžnost, ki mu jo narekuje zdravniška etika, ne glede na odločitev pacientove volje.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Miran Potrč.

Prosim.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod predsednik.

Kolegice in kolegi!

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo podprla predlog matičnega delovnega telesa, to je Odbora za pravosodje, notranjo politiko in javno upravo, da se predlog obvezne razlage 178. člena Kazenskega zakonika ne sprejme.

Za poslansko skupino je po predlogu obvezne razlage vedno temeljno vprašanje, ki ga najavlja Vlada in ki ga posebej poudarja tudi naša Zakonodajno-pravna služba, da obvezna razlaga ne more spreminjati določb veljavnega zakona, niti ga ne more razširjati, praviloma pa je potrebna samo takrat, če res nesporno nejasne določbe pojasni, saj v nasprotnem primeru prihaja preko obvezne razlage do sprememb zakona. Vedno, kadar se o obvezni razlagi odloča, zato ocenjujemo predvsem ta vprašanja. V konkretnem primeru je ocena teh vprašanj bila še toliko težja kot običajno, ker gre za zdravljene in ker gre za pravice, ki jih imajo bolniki, da odločajo ali soodločajo o tem, na kakšen način naj se jim zagotavlja najboljša medicinska oskrba, in na drugi strani o pravicah zdravnikov, da upoštevajo zahteve, ki jih ob tem imajo bolniki. Ugotovili smo, da vsi, Zakonodajno-pravna služba, Vlada in konec koncev tudi predlagatelji obvezne razlage, nesporno upoštevajo besedilo 178. člena Kazenskega zakonika, ki pravi: "Zdravnik ali drug zdravstveni delavec, ki v nasprotju s svojo poklicno dolžnostjo ne pomaga bolniku ali komu drugemu, ki je v nevarnosti za življenje, se kaznuje z zaporom do enega leta." Kazenski zakonik torej predpostavlja obveznost zdravljenja in v tem pogledu je zdravnik, glede na Zakon o pacientovih pravicah gotovo v izjemno zahtevnem položaju, ko mora upoštevati tudi Zakon o pacientovih pravicah, po kateri ima pacient pravico do samostojnega odločanja o zdravljenju pod pogoji, ki jih določa

ta zakon, in po katerem pacient, ki je sposoben odločanja o sebi, ima pravico zavrniti predlagani medicinski poseg oziroma zdravstveno oskrbo, razen, kadar bi to ogrozilo življenje ali huje ogrozilo zdravje drugih.

V razmislek o tem, ali bi predlagana obvezna razlaga pomenila razširitev določb, ki bi jih morala tolmačiti, smo v naši poslanski skupini upoštevali še dejstvo, da drugi odstavek 30. člena Zakona o pacientovih pravicah, ki ga tudi moramo upoštevati, pravi, "če zdravnik, ki pacienta zdravi, oceni, da je pacientova odločitev v nasprotju z njegovo najboljšo zdravstveno koristjo in bi zavrnitev lahko ogrozila njegovo življenje ali povzročila nepopravljivo ali hudo poslabšanje njegovega zdravstvenega stanja, mora poskusiti pacienta o tem prepričati, po potrebi pa za pomoč zaprositi pacientove ožje družinske člane oziroma predlagati pacientu pridobitev drugega mnenja". In to dejstvo, da mora poskušati po potrebi pridobiti pomoč tudi ožjih družinskih članov in predlagati pacientu pridobitev drugega mnenja v predlogu obvezne razlage sploh ni upoštevano. Mislimo, da bi s tem, če bi sprejeli tako obvezno razlago, šli preko vsebine, ki jo določa Kazenski zakonik in njegova uporaba v povezavi z Zakonom o pacientovih pravicah in to je tudi eden od razlogov, zaradi katerih bomo podprli predlog matičnega delovnega telesa, da se obvezna razlaga ne sprejme. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil France Cukjati.

Prosim. In prosim za pozornost v dvorani!

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo. Spoštovani!

Slovenska demokratska stranka se strinja z razlago Zakonodajno-pravne službe o Kazenskem zakoniku in o vsebini tega spornega člena Kazenskega zakonika. Tudi mi menimo, da ima pacientova pravica do odklonitve posameznega posega vsekakor absolutno prednost in je pravico pacienta in njegovo odločitev treba spoštovati v vsakem primeru, če je seveda dovolj seznanjen s posledicami svoje odločitve. Zakonodajno-pravna služba celo pravi, da je možno oziroma da mora zdravnik celo odkloniti poseg, v katerem bi eventualno lahko prišlo do potrebe takšnega posega, ki ga zavrača pacient. Recimo, če obstaja možnost, da pri operaciji, samo možnost, da bo potrebna transfuzija, potem lahko zdravnik celo odkloni samo operacijo. Zelo zanimivo! Prvič slišim tako razlago tega člena Kazenskega zakonika. Pa vendar, strinjamo se s tako razlago, ne strinjamo se pa z mnenjem, da je ta stvar povsem jasna. Ni. Poglejte, bom prebral mnenje prof. Damjana Korošča, strokovnjaka za kazansko pravo. Takole pravi o mnenju Zakonodajno-pravne

službe. Citiram: "Njeno mnenje je vsebinsko po mojem korektno in se z njim glede pomena poklicnih in strokovnih dolžnosti zdravnika v kazenskem pravu z veseljem strinjam, vendar sodišča v kazenskih zadevah nanj niso vezana. Kot je znano iz kazenskopravne teorije in kot je politično pričakovati, se pomemben del tožilstva in zlasti sodstva kot tudi del teoretikov kazenskega prava do sedaj s takšno razlago ne bo strinjalo. Med temi, ki se s tako razlago ne strinjajo, so tudi vrhovni sodniki".

Spoštovani, za to gre, da imamo tu dve mnenji. Eno je mnenje politike, s katerim se strinjam, vendar to ni obvezujoče mnenje. In čemu naj služi avtentična razlaga – ravno temu, da se ta dilema razreši. Z avtentično razlago naj se ne spreminja zakona, ampak naj se da tista razlaga, da bo povsem jasno, da ne bo dilem, nepotrebnih dilem. Zaradi tega predlagamo, da se ta predlog spusti v proceduro. Predstavniki Vlade sicer pravi, da bi to vneslo še več dilem. Praksa kaže, da ravno te dileme želimo odpraviti. Predstavniki Vlade pravi, da bi bilo nesmiselno samo en problem reševati, in sicer transfuzijo krvi. Na tem področju se je pač ta problem odprl. Spoštovani, dajmo mnenje Zakonodajno-pravne službe, celotno mnenje, ki obravnava vse probleme urgentnih posegov, ne samo transfuzije, pa tako mnenje ovekovečimo, uzakonimo! Tisto mnenje, s katerim se vsi strinjamo, tudi zdravniki se strinjajo. Ali je to takšen greh sprejeti avtentično razlago? Vsebinsko jo lahko dopolnimo. Mislim, da ne bo nobenega problema, da vsi iščemo pravo rešitev.

Torej, samo to predlagamo, da spustimo postopek naprej, zavrnemo to mnenje odbora in dopolnimo potem vsebinsko, pač tako kot bo tudi predlagala Vlada, Zakonodajno-pravna služba, in ta problem celostno rešimo.

Pred nami so dopusti, bodo primeri, ko bo zopet precej nesreč, tako v gorah kot prometnih nesreč, in nepotrebno je dopuščati, da se take dileme pojavljajo na operacijskih mizah.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani minister, spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Najprej naj rečem hvala za veliko pozornost, ki jo posvečate mnenju Poslanske skupine Zares glede predloga za sprejem avtentične razlage tega člana Kazenskega zakonika, ki ga je predlagal kolega Cukjati.

Člen, na katerega se nanaša, ureja kaznivo dejanje opustitve zdravstvene pomoči, ki ga lahko stori le zdravnik ali drug zdravstveni delavec, ko v nasprotju s poklicno dolžnostjo ne pomaga bolniku ali komu drugemu, ki je v nevarnosti za življenje.

V Poslanski skupini Zares – nova politika priznavamo, da je to vprašanje, ki odpira mnoge dileme, in področje, na katerega se ta država še ni odločila poseči. Odpira nekatera etična vprašanja, na katera bomo v prihodnosti prav gotovo morali odgovoriti. Kar pa se tiče tega predloga avtentične razlage, pa se z njim v poslanski skupini, žal, ne moremo strinjati. Problematizira namreč le tisti del odločbe, ki pomeni izvršitveno dejanje, torej ravnanje, s katerim lahko storilec stori kaznivo dejanje. To pomeni, izvršitveno dejanje, da se, skratka, kaznuje storilec, če bolniku ali komu drugemu, ki je v nevarnosti za življenje, ne pomaga v skladu s svojo poklicno dolžnostjo. Medtem ko kaznivo dejanje ni podano, če zdravnik tako pomoč nudi v skladu s svojo poklicno dolžnostjo.

Prav tako je predlog usmerjen k enemu vprašanju, in samo enemu, to je vprašanju odklanjanja zdravljenja s krvjo in krvnimi pripravki, kar zagotovo ni edini primer, ki bi se v praksi lahko pojavil v zvezi z navedenim kaznivim dejanjem opustitve zdravstvene pomoči.

Reševanje samo enega primera z avtentično razlago je morda tudi s pravno-strokovnega vidika napačno, predvsem kar se tiče načela enakosti.

V Poslanski skupini Zares – nova politika menimo, da je omenjeno problematiko treba urediti na ustrezen način, ker se, kot je bilo rečeno, v praksi pojavljajo primeri, ko so zdravniki v dilemi. Nismo pa prepričani, da bi ta avtentična razlaga prinesla zelene rezultate, ker je ozko usmerjena in bi bila lahko tudi škodljiva z vidika sedanje veljavne ureditve in zato tega predloga v poslanski skupini ne moremo podpreti. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin.

O predlogu za sprejem avtentične razlage bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes, pol ure po prekinjeni zadnji točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **18. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O ZDRAVSTVENI DEJAVNOSTI, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Gospod Kontič želite proceduralno? Imate postopkovni predlog? Prosim.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

V imenu poslanske skupine imam proceduralni predlog.

Naj za začetek povem, da zakon, ki naj bi ga danes obravnavali, torej zakon o zdravstveni dejavnosti v prvi obravnavi, je bil

vložen v parlamentarno proceduro na predlog Vlade v času, ko je ministrsko funkcijo na področju zdravja opravljal gospod Borut Miklavčič. V tem času je minister odstopil, dobili smo novega ministra, ostal pa je v proceduri zakon, ki je bil predlagan pred tem. V Poslanski skupini Socialnih demokratov, po posvetu tudi z ostalimi poslanskimi skupinami, ocenjujemo, da je treba za kvalitetno pripravo tega zakona omogočiti še nekaj časa, tudi ministru in njegovi ekipi, da se do tega zakona opredeli, da ugotovi, ali je ta zakon mogoče amandmajsko še spreminjati, da ugotovimo, ali se strinjamo s tem konceptom zakona, in pripravimo rešitve, ki bodo temu konceptu dejansko tudi sledile oziroma ustrezale.

Zato predlagam v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, da skladno s 74. členom preložimo obravnavo in odločanje o tem zakonu na eno izmed prihodnjih sej. Ta čas pa izkoristimo za kvalitetno dodelavo tega zakona. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Slišali ste predlog v skladu s 74. členom, prvim odstavkom. Gospod Kontič v imenu poslanske skupine predlaga, da se razprava in odločanje o Predlogu zakona o zdravstveni dejavnosti prestavi na eno od naslednjih sej.

Želi besedo predlagatelj, to je predstavnik Vlade, minister? Želite besedo?

DORIJAN MARUŠIČ: Spoštovane poslanke in poslanci!

Zdravstvo je pred velikimi izzivi. Kriza, ki je zapopadla ves razviti svet, se prenaša na zdravstvo v nekoliko večjim zamikom. Seveda ob prevzemu odgovorne funkcije je treba stremeti tako za finančno kot dolgoročno vzdržnost. Usmeritve zakona so bile pripravljene v drugih časih in usmerjene v veliko centralizacijo in regulacijo z normativi. Po pripravi prvih analiz in po oceni usmeritev v prihodnje se bi želel, seveda, skupaj s cenjenimi predstavniki koalicije in vsemi parlamentarci, prepričati, da je prava usmeritev zdravstvenega sistema v večjo avtonomnost izvajalcev, kajti to bo odgovorilo na izzive, s katerimi smo soočeni danes.

Pridružil bi se temu predlogu oziroma apeliram na to, da se dobi še določen čas. V tem času pa, seveda, v teh finančnih razmerah je treba pripraviti tudi teze za zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in nekako vsaj v izhodiščih predstaviti oba temeljna zakona. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke France Cukjati.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo. Spoštovani, spoštovana koalicija!

Pahorjeva vlada je že v začetku leta 2009 obljubljala in dala v program, da bosta do konca leta 2009 sprejeta zakon o zdravstveni dejavnosti in zakon o zdravstvenem zavarovanju. Seveda, jeseni lani so bile potem široke razprave o pripravah zakona o zdravstveni dejavnosti. Letos januarja nas je obiskal minister za zdravje, da naj pripravimo predloge k zakonu o zdravstveni dejavnosti. Mi smo ga pripravili, smo pripravili obsežne predloge, do konca januarja – niti eden kasneje ni bil upoštevan. Služba Vlade za zakonodajo je februarja dala katastrofalno mnenje o predlaganem zakonu o zdravstveni dejavnosti. Celotno zdravništvo in celotna stroka, ki naj bi izvajala zakon o zdravstveni dejavnosti, se je držala za glavo, kakšen zakon je to, in maja ste prišli prav s takim predlogom, da naj se prestavi obravnavo zakona o zdravstveni dejavnosti. Mi smo takrat predlagali, da vendarle nemogoče je po poslovniku umakniti ta zakon, ta zakon je stekel v svojo proceduro in splošno razpravo moramo opraviti. Vi ste rekli, "ne, bomo še enkrat premislili, bomo razpravljali na naslednji seji". Prišel je junij, prišel je julij in še vedno ni te razprave.

Edino pravilno bi bilo, da bi ugotovili, da je ta osnutek, ta predlog neprimeren za nadaljnjo obravnavo in bi sprostili možnost temeljite priprave in bolj usklajenega pristopa. Imamo tudi drugega ministra, za katerega bi človek upal, saj je kot nepopisan list, še nikoli ni bil minister, da lahko pričakujemo, da bo vendar bolj pametno pristopil k reševanju teh vprašanj. Vendar dovolimo, da začne brez obremenitve z nemogočim tekstom, ki je pred nami, opravimo splošno razpravo in ga zavrnimo. S tem bomo prihranili veliko težav pri amandmiranju tega zakona in jeseni verjetno bomo pa sploh ugotovili, da je neprimeren za nadaljnjo obravnavo in bomo zopet zamaknili za 3 mesece ves nadaljnji postopek. In namesto da bi do konca leta 2009 sprejeli ta zakon, ga bomo morda do konca 2011 ali pa še takrat ne. S takim postopkom zagotovo ne.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Najprej, proceduralno opozorilo. Predstavnike poslanskih skupin naprošam, da stališča v zvezi z dnevnim redom po 64. členu, 10. odstavek sporočajo iz poslanskih klopi. Želi še katera poslanska skupina predstaviti svoje stališče? Ne želi. Želi dodatno utemeljiti to stališče predlagatelj? Ne želi.

Prehajamo na odločanje o predlogu, da se razprava in odločanje o Predlogu zakona o zdravstveni dejavnosti preloži na eno od naslednjih sej.

Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev. Za je glasovalo 45. Proti 13.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 13.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani predlog sprejel, zato je točka preložena na eno od naslednjih sej.

Pred obravnavo 3. točke dnevnega reda – Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu, vas obveščam, da ste ob 10.30 dobili poročilo k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu. Sprašujem poslanske skupine, ali potrebujejo kaj časa, da to poročilo proučijo in potem vložijo kakšne amandmaje. Če je ta potreba, bi predlagal določeno pol ure odmora, če pa ni, potem gremo pa lahko naprej. Ugotavljam, da ni. Ugotavljam, da take potrebe ni.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA – OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LETALSTVU, V OKVIRU NUJNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona bi želel dati besedo predstavniku Vlade. Predstavnik Vlade ni, ali je tu? Predstavnik Vlade ni, zato se obrazložitve ne bo mogel udeležiti, prihaja.

Besedo ima dr. Igor Jakomin, državni sekretar na Ministrstvu za promet.

DR. IGOR JAKOMIN: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Evropska komisija je po opravljenih nadzorih letalske varnosti v Republiki Sloveniji ugotovila pomembna neskladja s predpisi Skupnosti glede proizvodnje, stalne plovnosti in vzdrževanja zrakoplovov, kar se nanaša tako na varnost kot pravilno delovanje skupnega trga.

Brez sprememb Zakona o letalstvu ni mogoče odpraviti ugotovljenih nepravilnosti in zagotoviti zahtevane varnosti civilnega letalstva. Proučili smo več možnih načinov organizacije zagotavljanja letalske varnosti, na koncu se je izpostavilo, da je najprimernejša oblika javna agencija, za katero se s tem zakonom posebej določijo pristojnosti in pooblastila ter pristojnosti in pooblastila uradnih oseb. S tem v zvezi so določbe zakona o nadzoru prilagojene tudi zahtevam, ki izhajajo iz predpisov Evropske unije.

Poglavitne rešitve so: ustanovi se javna agencija, ki je pristojna za odločanje v upravnih zadevah, stalni nadzor, nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov in prekrškovne postopke na področju letalske varnosti in varovanja. Urejeni so viri financiranja delovanja agencije, ki se za splošne varnostne naloge zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije, naloge certificiranja in stalnega nadzora pa se financirajo z zaračunavanjem storitev po tarifi.

Nadalje, ustrezno so urejena pooblastila agencije in uradnih oseb agencije. Nadzor nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela agencije, ki ga izvaja Ministrstvo za promet, se izvaja na enak način,

kot je določen za nadzor nad pristojnimi letalstvi držav članic EU, ki ga izvajata Komisija in Evropske agencije za varnost v letalstvu.

Nadalje, določbe zakona o nadzoru so prilagojene zahtevam, ki izhajajo iz predpisov Evropske unije. To pomeni, da je zagotovljeno usklajeno vodenje najmanj štirih vrst procesov, to je odločanje o pravnih zadevah, stalni nadzor, nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov in vodenje prekrškovnih postopkov.

In na koncu, s tem v zvezi je urejenih tudi nekaj vprašanj, kot je sistem upravljanja varnosti in državni program varnosti, skupna pravila za določanje pristojbin in podobna vprašanja, da bi lahko agencija lahko učinkovito opravljala naloge in zagotavljala letalsko varnost.

Spremembe zakona vplivajo na proračun Republike Slovenije tako, da se odhodki proračuna kljub potrebnemu povečanemu številu zaposlenih v agenciji ne bodo povečali, po določenem začetnem obdobju pa se bodo lahko postopno celo zmanjševali. Povečani stroški zagotavljanja letalske varnosti se bodo podobno kot v drugih državah članicah Evropske unije krili s prihodki iz tarif, pristojbin in stroškov, ki jih bodo plačevali zavezanci.

Osnutek predlaganih rešitev je bil v okviru odprave ugotovljenih nepravilnosti pri zagotavljanju letalske varnosti predstavljen tudi predstavnikom Evropske komisije in Evropske agencije za varnost v letalstvu in na njih ni bilo pripomb.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za promet kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku Janku Vebru.

Prosim.

JANKO VEBER: Hvala za besedo.

Odbor za promet je na svoji 11. nujni seji, ki je potekala 7. julija, 12. julija in ne nazadnje tudi danes, 15. julija, opravil obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu, ki ga je Državnemu zboru v zakonodajni postopek posredovala Vlada 21. junija 2010.

Vlada je tudi predlagala, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku, in kolegij predsednika Državnega zbora je na 67. seji 22. junija sklenil, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu obravnavamo po nujnem postopku.

Na sejo odbora smo poleg predstavnikov predlagatelja povabili še predstavnike Adria Airways, Aerodroma Ljubljana, Aerodroma Maribor, Aerodroma Portorož in Kontrolo zračnega prometa Slovenije ter Zakonodajno-pravno službo Državnega zbora.

V uvodni predstavitvi je državni sekretar dr. Igor Jakomin predstavil razloge za spremembo in dopolnitev predloga zakona, ki se nanašajo na vzpostavitev in ohranitev visoke stopnje varnosti civilnega letalstva v Republiki Sloveniji. Dodatni cilj na področjih, ki jih ureja ta zakon, je tudi spodbuditi stroškovno in časovno učinkovitost stratifikacijskih postopkov, slovenski letalski industriji pa zagotoviti pogoje za prost pretok blaga, oseb in storitev z drugimi članicami Evropske unije ter zagotoviti enotne pogoje delovanja za vse akterje na slovenskem trgu letalskega prometa in njihovo primerljivost v okviru Evropske unije.

Zakonodajno-pravna služba je v svojem mnenju opozorila predvsem na poglobitve rešitve, ki se nanašajo na ustanovitev javne agencije in spremembe določb glede odločanja v upravnih postopkih, nadzora in vodenja postopkov o prekrških na področju letalske varnosti. Ob tem je ugotovila, da je način obravnave navedenih rešitev v predlaganih določbah vsebinsko razmeroma nejasen, zlasti v delu, kjer se predlagana ureditev nanaša na postopkovne vidike in določanje pristojnosti posameznih organov. Na podlagi takšnega mnenja Zakonodajno-pravne službe so poslanske skupine SD, Zares, LDS in DeSUS oblikovale amandmaje, ki sledijo opozorilom Zakonodajno-pravne službe.

Odbor je sprejel vse vložene amandmaje poslanskih skupin, ob tem pa je sprejel tudi svoj amandma k 40. členu. V razpravi so člani odbora opozorili oziroma največ razpravljali o določbah predloga zakona, ki se nanašajo na ustanovitev javne agencije. V zvezi s tem so opozorili na ustanovitev agencije, glede na dejstvo, da bo ustanovitev zahtevala povečanje sredstev proračuna Republike Slovenije za leto 2011. Zaradi že zaostrenih gospodarskih razmer je bilo to zelo izpostavljeno. Ravno tako so problematizirali dejstvo, da predlagatelji zakona niso kot prioriteto navedli pridobivanje sredstev agencije iz naslova zaračunavanja storitev za listine, ki jih bo agencija izdajala. Ob razpravi so predstavniki predlagatelja zakona pojasnili razloge za ustanovitev agencije, ki zagotavlja ne nazadnje tudi ureditev plačnih razmerij med piloti in nadzorniki, saj je nesorazmerje, ki je sedaj v razmerju 1:3, v korist pilotov, s tem pa bi agencija seveda imela možnost pridobiti ustrezno število potrebnih novih kadrov za opravljanje nadzornih funkcij. Obremenitev proračunskih sredstev v letu 2011 je sicer predvidena, vendar se predvideva, da se bodo lastni prihodki agencije v bodoče večali, s tem pa se bo razbremenil pritisk na sredstva državnega proračuna. Odbor za promet je po končani razpravi o členih predloga zakona in po glasovanju o vloženi amandmaji in o amandmaju odbora v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval še o vseh členih predloga zakona in jih sprejel.

Na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora je tako pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, o katerem ta hip tudi razpravljamo. Naj se ob tej priložnosti tudi še enkrat zahvalim članici in članom odbora za konstruktivno razpravo. S tem so nekako tudi omogočili, da bo ta zakon pravočasno obravnavan na tej seji Državnega zbora. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Miran Jerič v imenu Poslanskega kluba LDS.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik Državnega zbora. Predstavniki Vlade, kolegice poslanke, kolegi poslanci!

Ko smo aprila leta 2009 sprejemali zadnjo novelo zakona o letalstvu, s katero smo zgolj uskladili določbe 128. člena veljavnega zakona z odločbo Ustavnega sodišča, smo v stališču Poslanske skupine LDS na seji Državnega zbora opozorili, da veljavni zakon v celoti ne odgovarja več zadovoljivo izzivom časa, saj je bil sprejet že daljnega leta 2001, torej še pred pristopom Slovenije v Evropsko unijo. Poleg tega pa se naši predpisi na tem področju kljub sprejetim novelam zakona o letalstvu v določeni meri razlikujejo od pravnega reda Evropske unije.

Minister za promet je sicer takrat napovedal večje vsebinske spremembe na področju urejanja letalstva do konca lanskega leta, do katerih pa žal ni prišlo. Prišlo pa je do ultimativne zahteve Evropske komisije, da do oktobra leta 2010 Slovenija odpravi neskladja, ugotovljena s predpisi skupnosti glede proizvodnje, stalne plovnosti in vzdrževanja zrakoplovov, kar se nanaša tako na varnost kot na pravilno delovanje skupnega trga. Na sestanku z Evropsko komisijo je naša vlada sprejela zavezo, da bo Republika Slovenija do omenjenega datuma odpravila ugotovljena neskladja, zlasti glede organizacije nadzornega organa civilnega letalstva, v času do oktobra pa izboljšala nadzor z obstoječim osebjem in dodatno zaposlenimi na kritičnih področjih ter nadaljevala z odpravo drugih ugotovljenih neskladnosti.

Odprava nepravilnosti predvsem pomeni, da mora do letošnjega oktobra v Sloveniji delovati nov, ustrezno usposobljen, nadzorni organ, ki bo imel zadostno število usposobljenih uradnih oseb, to je letalskih nadzornikov in drugih nadzornikov. V nasprotnem primeru bodo, poenostavljeno povedano, vsi zrakoplovi vpisani v slovenski register zrakoplovov, katerih plovnost je urejena s predpisi Evropske unije, ostali prizemljeni.

V Liberalni demokraciji Slovenije seveda obžalujemo, da smo se znašli v situaciji, ko moramo z obravnavano novelo zakona v časovni stiski ustanavljati javno agencijo, ki bo

pristojna za odločanje v upravnih zadevah, stalni nadzor in nadzor nad izvajanjem predpisov ter postopke na področju letalske varnosti in pa varovanja. Vladi se je v predlogu zakona zapisalo, da je osnovni cilj sprememb in dopolnitev zakona o letalstvu vzpostavitev in ohranitev visoke stopnje varnosti civilnega letalstva v Republiki Sloveniji. Trditev seveda ni najbolj logična, saj visoke stopnje varnosti ne moremo istočasno vzpostavljati in ohranjati. Zato je zapisano treba razumeti v smeri implicitnega priznanja, da z nadzorom v civilnem letalstvu ni vse v najlepšem redu.

To, za Slovenijo neprijetno dejstvo, lepo ilustrira tudi preprost podatek. Sedaj je nadzorni organ Ministrstvo za promet, nalogo pa izvaja Direktorat za civilno letalstvo s šestnajstimi zaposlenimi. Nova javna agencija pa naj bi že v začetni fazi imela 69 zaposlenih. Zelo izstopa tudi dejstvo, da je poleg organizacijskega razloga glavni razlog za ustanovitev javne agencije nezmožnost rešitve vprašanja plač letalskih nadzornikov znotraj plačnega sistema v javnem sektorju, kar kaže na njegovo togost, rigidnost, nefunkcionalnost, in ki zaradi uravnilovke ni zmožen zagotoviti učinkovitega nastopa države na trgu specifične delovne sile v pogojih prostega pretoka delovne sile znotraj Evropske unije. Treba je pač pritrditi ključni ugotovitvi obrazložitve novele zakona, da so kadri, to so letalski nadzorniki, bistveni element zagotavljanja letalske varnosti, saj z letalom lahko opravlja le pilot, nadzoruje pa ga lahko le enako ali višje usposobljeni pilot, ki ima tudi v Sloveniji v pogojih prostega pretoka delovne sile takšno ceno, da je država znotraj plačnega sistema enostavno ne more plačati.

V Poslanskem klubu LDS bomo novelo zakona podprli v prepričanju, da je tudi v tem vmesnem obdobju do letošnjega oktobra, ko Direktorat za civilno letalstvo izboljšuje nadzor z obstoječim osebjem in dodatno zaposlenimi na kritičnih področjih ter nadaljuje z odpravo ugotovljenih drugih neskladnosti, zagotovljena visoka stopnja varnosti civilnega letalstva v Republiki Sloveniji.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala.

Besedo ima Janko Veber v imenu Poslanske skupine SD.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Lep pozdrav v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

Zakon, ki ga obravnavamo, odpravlja neskladnosti z evropskimi predpisi na področju varnosti civilnega letalstva, ki so bile ugotovljene v inšpekcijskem nadzoru, ki je potekal nekje od leta 2006 do leta 2009. V poslanski skupini se zavedamo nujnosti sprejetja Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu, saj bi v primeru nesprejetja prišlo do izredne gospodarske škode, saj bi se občutno zmanjšali preleti nad slovenskem ozemljem in tudi

uporaba slovenskih letališč, s tem pa bi nastajala velika gospodarska škoda.

Pomemben cilj zakona pa je tudi spodbuditi stroškovno in časovno učinkovitost certifikacijskih postopkov in predvsem slovenski letalski industriji zagotoviti pogoje za prost pretok blaga, oseb in storitev z drugimi članicami EU. Seveda pa zakon zagotavlja tudi enotne pogoje delovanja za vse akterje na slovenskem trgu letalskega prometa. Poleg omogočanja širitve trga za slovensko letalsko industrijo in s tem tudi posledično večanja gospodarske rasti v Sloveniji pa ima zakon za gospodarstvo tudi dodatne finančne obveznosti, saj so do sedaj uporabniki plačevali le upravne takse in stroške postopkov, vsi drugi stroški pa so bili kriti iz proračuna Republike Slovenije. Hkrati pa to pomeni, da bo možno delovanje Javne agencije za civilno letalstvo, ki je tudi ključna rešitev za zagotovitev visoke stopnje varnosti civilnega letalstva v Sloveniji, financirati pretežno s pristojbinami in tarifami, ki bodo upoštevale težo zrakoplova, vrsto zrakoplova, število motorjev, vrsto motorjev itd. Z ustanovitvijo agencije se namreč zagotovi ustrezna kadrovska sestava varnostnega organa, to je bil tudi eden od poglobitvenih očitkov inšpekcijskega nadzora in Evropske komisije, in ustrezna plačila nadzornikov, ki bodo primerljiva, denimo, s plačili pilotov, bodo zagotavljala tudi večji interes za zapolnitev kadrovske vrzeli na področju letalske varnosti.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov se zavedamo in tudi pričakujemo, da bodo stroški delovanja agencije skrbno načrtovani in utemeljeni in kljub povečanemu številu zaposlenih v agenciji in njihovim večjim plačam ne bodo povečevali odhodkov proračuna Republike Slovenije in hkrati seveda ne smejo nesorazmerno obremenjevati gospodarstva.

Kot sem že v uvodu povedal, bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov predloženi zakon podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Branko Marinič v imenu Poslanske skupine SDS.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Spoštovani podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu, ki ga je Vlada posredovala Državnemu zboru po nujnem postopku, bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podprli po lastni vesti.

Skoraj deset let star zakon, na katerega nujne spremembe je Evropska komisija začela opozarjati že v letu 2006, ki pa so se vlekle kot jara kača. Poslanke in poslanci smo dobili vsebino predloga na klopi in tukaj je treba izpostaviti same zaplete, ki so se pravzaprav začeli dogajati ob samem začetku obravnave predloga sprememb tega zakona, kajti prvi sklic

nujne seje odbora je bil preložen zaradi seje DZ, nato je bil prekinjen, ker niso bili dostavljeni amandmaji, čeprav je bilo dovolj časa, vedelo se je, katere nujne stvari je treba urediti, in nato smo poslanke in poslanci v dveh delih pravzaprav prišli do zaključka obravnave kar 37 ali 38 amandmajev, kjer je treba izpostaviti, da predlog sprememb vsebuje pravzaprav tiste vsebine, o katerih se v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke pa tudi v drugih poslanskih skupinah, vsaj po javno izrečenih besedah, ne strinjamo v tistem delu, ko govorimo, da na nek način širimo državno oziroma javno upravo. Prav tukaj imamo težave, kajti z navedeno spremembo, z dopolnitvami se uvaja ustanovitev agencije, ki bo dobila pristojnosti in urejala tista področja, ki so nujno potrebna za to, da lahko letala letijo v mednarodnem zračnem prostoru. Če je kdo drugačnega mnenja, potem moramo vsaj v Slovenski demokratski stranki jasno izraziti nezadovoljstvo, predvsem takrat, ko Vlada pošilja v obravnavo pomembne spremembe vsebine zakonov, kot je ta, in ne zagotovi vsega potrebnega, da bi poslanke in poslanci lahko sledili temu nujnemu postopku. Tako pa se zapletamo pri samih procedurah.

Najbolj žalostno je pa to, da je ob predlogu vsebine treba skoraj k večini predlaganih sprememb k členom vlagati amandmaje. Na to je opozorila Zakonodajno-pravna služba, ki je predlagatelj napotila na bistvene nejasnosti, kaj pravzaprav s spremembami želi. Mi lahko ugotovimo, da gre za ustanovitev javne agencije, ki zahteva toliko in toliko uradnikov, da je treba uskladiti plačna razmerja, ki so sedaj neurejena, da je treba na osnovi tega zakona spremeniti, dopolniti nekatere zastarele modele, ki so nujno potrebni za posodobitev skoraj deset let starega zakona. Nam je zelo žal, ker nismo dobili predloga nove vsebine zakona. Tako bi se izognili ponovnemu odločanju, kajti pričakovati je, da bo pristojno ministrstvo moralo vsebinsko pristopiti k celoviti obnovi oziroma celoviti prenovi vsebin, ki niso v skladu s časom, prostorom. Prav na področju letalskega prometa so se namreč razmere toliko spremenile, da zahtevajo nujno celovito ureditev zakona na področju letalstva.

Kot rečeno, se bomo kljub pomislekom, in da se izognemo nastajanju gospodarske škode, odločali po lastni vesti. Zavedamo se namreč, da bi nesprejetje in neureditev tega področja imela za posledico, da bi letala ostala prizemljena. Vemo pa, kaj to pomeni v gospodarskem smislu. Poslanke in poslanci v Slovenski demokratski stranki se bomo zato o predlogu vsebine zakona o letalstvu odločali vsak po svoji vesti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod Alojz Potočnik v imenu Poslanske skupine Zares.

ALOJZIJ POTOČNIK: Hvala. Spoštovani!

Vsebina predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o letalstvu je pravzaprav posledica evropske zakonodaje, ki jo mora v svoj pravni red vnesti tudi Slovenija. Osnovni cilj je vzpostaviti in ohraniti visoko stopnjo varnosti civilnega letalstva v naši državi, spodbuditi stroškovno in časovno učinkovitost certificiranja postopkov, slovenski letalski industriji zagotoviti pogoje za prost pretok storitev, oseb in blaga z drugimi članicami Evropske unije ter zagotoviti enotne pogoje delovanja na slovenskem trgu letalskega prometa.

Sinhronizacija slovenske zakonodaje z evropsko, ki bo zagotovila ustrezno izvajanje na omenjenih področjih, je zajeta predvsem v naslednjih sklopih: pristojnosti in poimenovanje agencije, pristojnosti posameznih organov, vodenje postopkov agencije, kader in kvalifikacija zaposlenih v novonastajajoči agenciji, nadzor nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela agencije.

Že v času usklajevanja je Poslanska skupina Zares podala nekaj pripomb in izboljšav, ki so bile v nadaljnji fazi ustrezno implementirane v vsebino zakona. Naša pripomba, ki ji je v končni fazi sledilo tudi pristojno ministrstvo, se je nanašala na poimenovanje agencije, ki je pristojna za odločanje v upravnih zadevah, nadzor in prekrškovne postopke na področju letalske varnosti in varovanja, ter za zagotovitev ustreznih virov in odločitev postopkov, ki omogočajo izpolnjevanje predpisanih nalog. Nekaj pomislekov smo izrazili tudi glede pristojnosti, saj smo opozorili na omejenost njenega razvoja in neodvisnega opravljanja dejavnosti, saj naj bi popolnoma vse postopke opravljala s soglasjem ministrstva. Na tem mestu smo izpostavili omejevanje strokovnega organa, torej agencije, na področju certificiranja in pridobivanja soglasja, saj naj bi šlo za strogo strokovno agencijo, zato bi bilo po naši oceni politično oziroma uradniško vmešavanje v njeno delovanje neprimerno, kar je ministrstvo v določeni meri sprejelo in ustrezno dopolnilo predmet sprememb zakona.

Glede na izredno pomembnost ustanovitve nove agencije, bi morala biti razmejitev med pristojnostmi ministrstva in agencije smiselna in strogo dorečena, s čimer se je tudi predlagatelj kasneje v veliki meri strinjal. Specifika letalstva zahteva ustrezno kvalifikacijo in strokovno usposobljenost zaposlenih. Znano je, da trenutna podhranjenost na področju letalstva močno vpliva na izvajanje pregledov in s tem zagotavljanje varnosti v civilnem letalstvu.

V Poslanski skupini Zares zato upamo, da bodo ne glede na tako imenovano plačno omejenost zaposleni z izredno veliko odgovornostjo ustrezno izvajali predpisane naloge in na ta način zagotavljali varnost na področju slovenskega civilnega letalstva. V poslanski skupini se zavedamo, da je pristojno ministrstvo k spremembam in dopolnitvam

pristopilo predvsem zaradi usklajevanja slovenske zakonodaje s pravnim redom Evropske unije. Vsebina, ki v veliki meri narekuje izvajanje nadzora, certificiranja in ne nazadnje zagotavlja višjo varnost civilnega letalstva, je zahtevna in po naši oceni primerna rešitev. Zato bomo vsebino novele zakona o letalstvu podprli. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jakob Presečnik v imenu Poslanske skupine SLS.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo gospod podpredsednik. Spoštovani gospod državni sekretar s sodelavcem!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da se je pokazalo, da niso bili izpolnjeni pogoji za sprejemanje zakona po nujnem postopku. Zakon je pripravljen, je obširen, je pripravljen zelo na hitro, kar kažejo tudi številne pripombe Zakonodajno-pravne službe praktično na vse člene predloga zakona.

Poglavitna rešitev predloga je ustanovitev zopet ene javne agencije in spremembe določb glede odločanja o upravnih postopkih nadzora in vodenja postopkov o prekrških na področju letalske varnosti. Zato bi pričakovali, da bodo določbe jasne, pregledne in pravočasne, predlagane rešitve pa so vsebinsko nejasne, nejasno so opredeljeni tudi roki za uveljavitev sprememb ter ustanovitev agencije, ki so bile sicer z amandmaji izboljšane. Po našem mnenju bi morali istočasno sprejeti tudi novelo zakona o zagotavljanju navigacijskih služb. Predvsem nas ni prepričala obrazložitev, saj ne verjamemo, da bo zgolj z ustanovitvijo nove agencije in z zvišanjem plač nenadoma dovolj nadzornikov in bo varnost v letalskem prometu na ta način zagotovljena. Sploh pa ni pojasnjeno, katera neskladja in razhajanja na področju varnosti letenja je dejansko ugotovila komisija Evropske unije. Ali do sedaj ni bila zagotovljena varnost zračnega prometa v Sloveniji?

Nadalje, do katerega obsega namerava ta vlada povečevati javno in državno upravo. S pred meseci sprejeto resolucijo o strategiji nacionalne varnosti je Vlada namreč predvidela ustanovitev treh novih uradov, sedaj spet ustanavlja novo agencijo. Tretjič, ali Vlada meni, da sedanji inšpektorji ne opravljajo zadovoljivo svojega poslanstva. In četrto, ali je smiselno v času krize, tudi krize letalskega prometa, letalstvo dodatno finančno obremenjevati s 100 % podražitvami tarif, s katerimi naj bi se financirala agencija. Ali se ta obremenitev nanaša tudi na letalska športna društva in športne pilote, saj je predvideno financiranje agencije na račun opravljanja storitev, torej na račun letalskega osebja, lastnikov letal, letalskih in proizvodnih organizacij.

Posebej bi želeli pojasnitev k členom, nesmiseln je na primer dodatek k 39. členu

predloga, kako bo letalski nadzornik – civilni ali vojaški – vzdrževal nujno strokovno usposobljenost in izurjenost, če imamo določene tipe plovil samo v dveh enotah, Adrie in enoti Slovenske vojske, kjer pa nadzora praviloma ne bo smel opravljati. Kdo pa jih bo nadzoroval? Na primer, k 41. členu, tako napisan člen namreč omogoča, da se izjema pridobi vsa pooblastila za svoje delo na račun proračuna in nato agencijo lahko zapusti. Treba bi bilo točno določiti izpolnjevanje pogojev za izjeme. Komu je 179. člen predlaganega zakona pisan na kožo? V tem in v naslednjih členih je kup predlogov po izjemah, tako glede plač kot izobrazbenih pogojev.

Zaradi nujnosti nemotenega funkcioniranja letalskega sektorja in letalskega prometa ter letalske industrije, kljub pomislekom in pripombam spremembam in dopolnitvam zakona o letalstvu ne bomo nasprotovali.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Anton Urh v imenu Poslanske skupine DeSUS.

ANTON URH: Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani državni sekretar s sodelavcem, kolegice in kolegi!

V Sloveniji se že od leta 2005 srečujemo s težnjo, da bi izboljšali sistem na področju letalskega prometa in odpravili nekatere nepravilnosti, in s tem, kako pridobiti ustrezno število usposobljenih nadzornikov. V ta namen je Ministrstvo za promet pripravilo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu, ki ga obravnavo po nujnem postopku.

Razlog za tako obravnavo so zahteve Evropske komisije, ki jih mora Slovenija izpolniti do jeseni. Če teh nepravilnosti ne odpravimo, bo to pomenilo, da bodo prenehala veljati izdana dovoljenja vseh proizvodnih organizacij, spričevala o plovnosti zrakoplovov, dovoljenja organizacije za upravljanje stalne plovnosti, dovoljenja vzdrževalnih organizacij, dovoljenja organizacij za usposabljanje in licence za vzdrževanje zrakoplovov. To bi tudi pomenilo, da Letalska uprava Republike Slovenije ne deluje na predpisani način oziroma Republika Slovenija ni vzpostavila predpisane oblasti za ta letalska področja.

Tako torej zakonska novela, ki je pred nami, odpravlja nekatere nepravilnosti, na katere že nekaj časa opozarja Evropska komisija in njeni organi. Obenem pa je osnovni cilj sprememb in dopolnitev zakona o letalstvu vzpostaviti in ohraniti visoko stopnjo varnosti civilnega letalstva v Republiki Sloveniji.

Predlog novele zakona o letalstvu prinaša novoustanovljeno javno agencijo, v kateri bi bili zaposleni nadzorniki. Ta agencija se bo ukvarjala z letalsko varnostjo, odločala o upravnih zadevah, izvajala stalen nadzor nad

izvajanjem predpisov in prekrškovne postopke na področju letalske varnosti in varovanja. Z zakonsko novelo bodo zagotovljeni tudi ustrezni viri za delovanje in financiranje omenjene agencije. Deloma bo agencija financirana iz državnega proračuna, deloma pa iz drugih virov, kot so takse letalskih prevoznikov in viri iz podjetja Slovenia Control.

S tem predlogom zakona se želi tudi spodbuditi stroškovna in časovna učinkovitost certifikacijskih postopkov, slovenski letalski industriji zagotoviti pogoje za prost pretok blaga, oseb in storitev z drugimi državami članicami Evropske unije ter zagotoviti enotne pogoje delovanja za vse akterje na slovenskem trgu letalskega prometa in njihovo primerljivost v okviru Evropske unije.

Kot že rečeno, pa je pglavitna rešitev ustanovitev javne agencije, ki je pristojna za odločanje v upravnih zadevah, stalni nadzor in nadzor nad izvajanjem predpisov ter prekrškovne postopke na področju letalske varnosti in varovanja ter zagotovitev ustreznih virov in določitev postopkov, ki agenciji omogočajo izpolnjevanje predpisanih nalog in obveznosti nadzornega organa države, članice Evropske unije. Praviloma gre za odločanje v upravnih zadevah in nadzorne naloge, ki jih v skladu s predpisi lahko izvajajo le za to posebej izobražene in strokovno usposobljene, izkušene in pooblašene osebe.

V Poslanski skupini DeSUS bomo predlog zakona sicer podprli, kajti ne želimo biti soodgovorni, če bi zaradi neizpolnjevanja zahtev Evropske komisije trpel naš letalski prostor. Vseeno pa nam ob vsaki na novo ustanovljeni javni agenciji, uradu in vsemu, kar je povšeči predsedniku Vlade, ostane grenak priokus, saj slovenski starostniki še vedno ostajajo brez urada za starejše, katerega ustanovitev je zapisana tudi v koalicijskem sporazumu in bo očitno tako ostala tudi črka na papirju. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zborna opravili čez pol ure v okviru glasovanja.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi 19. sejo zborna, ki jo bomo z glasovanji nadaljevali ob 12. uri.

(Seja je bila prekinjena ob 11.29 in se je nadaljevala ob 12. uri.)

PREDSIEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Prehajamo na glasovanja zborna o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 24. točko dnevnega reda – obravnavava Predloga deklaracije o Zahodnem Balkanu.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu deklaracije niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu deklaracije.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima Miro Petek.

MIRO PETEK: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Naša poslanska skupina ne bo glasovala ne "za" ne "proti", ker menimo, da je ta deklaracija preveč luknjičava in pomanjkljiva.

Pred tremi meseci bi morali na Odboru za zunanjo politiko obravnavati to deklaracijo, vendar je prav na pobudo koalicijskih strank prišlo do zamika, saj je Zakonodajno-pravna služba v besedilu deklaracije ugotovila vrsto nedoslednosti z ustavnega in zakonodajno-tehničnega vidika. In, hvala bogu, naredili so se nekateri popravki, vendar glede na kratko besedilo te deklaracije je bilo amandmajev veliko preveč, kar kaže na to, da je bilo besedilo pripravljeno zelo nedosledno in slabo.

Žal v deklaraciji niso niti z besedo omenjeni Slovenci, ki so po razpadu Jugoslavije ostali zunaj Republike Slovenije in živijo v nekaterih državah zahodnega Balkana. Ti Slovenci, nekaj tisoč jih je, tako v Srbiji kot v Bosni in Hercegovini ter drugod, bi lahko bili vez z Republiko Slovenijo, vendar, žal, niso omenjeni niti z besedo.

Zato naša poslanska skupina ne bo glasovala niti za niti proti. Hvala.

PREDSIEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke ima Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa.

Že prej sem povedal, da naša poslanska skupina tudi ne bo glasovala ne za ne proti, kajti gre za neko skrupalco brez repa in glave.

Človek pomisli, da so jo pisali Hrvati, ne pa slovenska vlada, čeprav, kot kaže, smo vedno bližje skupaj in me pravzaprav moti ali pa me preseneča, da ni pisana v hrvaškem jeziku navsezadnje, z vsemi variantami novoreka ,sedanjega in tistega iz časa druge svetovne vojne.

Skratka, ne bomo ne za, ne proti, kajti mi si nočemo mazati rok s takšnimi izdelki in s takimi zadevami na škodo Slovenije. Ko je bil čas, naša vlada, nobena vlada do zdaj, ni naredila ničesar. Zdaj, ko je že vse prepozno, bi pa se kazali, kako hočejo nekaj narediti. Naj naredijo že nekaj dobrega za državo in najbolje, da odstopijo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov ima Janja Klasinc. Prosim.

JANJA KLASINC: Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Naša poslanska skupina bo seveda to deklaracijo podprla. Podprla jo bo iz preprostega razloga, ker se je Republika Slovenija v zadnjih 20-ih letih prej oddaljevala in bežala s področja zahodnega Balkana. Predvsem se je dosedanja politika ukvarjala predvsem s tem, kako bo celotni Evropi in svetu pokazala, kako mi s tem območjem nimamo nič. Zdaj so se stvari spremenile. Deklaracija ne more biti konkretna. Deklaracija je deklaracija, to ni akcijski program. In zato so v njem samo glavne usmeritve, te mislimo, da so prave, zato mislimo, da je sodelovanje in pomoč državam na območju zahodnega Balkana pri njihovem vključevanju v evropske integracije in v druge mednarodne organizacije samo v korist Sloveniji, ne pa v škodo, zato bomo to deklaracijo, kot že rečeno, podprli.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 1.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je deklaracija sprejeta.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o upravnem sporu, nujni postopek.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti nihče.

(Za je glasovalo 51.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 25. točko dnevnega reda, to je Predlog za sprejem avtentične razlage 178. člena Kazenskega zakonika, Uradni list Republike Slovenije št. 55/08, 66/08, popravek, 39/09 in 55/09.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa matičnega delovnega telesa, ki se glasi: Predlog za sprejem avtentične razlage 178. člena Kazenskega zakonika se ne sprejme.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske

skupine Slovenske demokratske stranke ima France Cukjati.

Prosim.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo.

Gre za kolizijo razlag, in sicer v praksi se pojavlja nesinhroniziran odnos do zdravnikove dolžnosti, kako v primeru, ko pacient odkloni življenjsko pomemben poseg, obenem pa je recimo v nezavesti na operacijski mizi in podobno, kako ravnati. Kazenski zakonik pravi, da zdravnik, ki v nasprotju s svojo poklicno dolžnostjo ne pomaga bolniku ali komu drugemu, ki je v nevarnosti za življenje, se kaznuje z zaporom. Zakon o pacientovih pravicah pa govori, da mora v vsakem primeru spoštovati pacientovo voljo, ki je bila jasno izražena. Ker se ne samo med sodniki, ampak tudi vrhovnimi sodniki in tudi med profesori kazenskega prava pojavlja stališče, da bo sodstvo ravnalo tako, da bo v takem primeru, če je pacient umrl zaradi tega, ker mu zdravnik ni nudil nujne pomoči, čeprav jo je pacient odklonil, ko je še lahko to storil, da bo kaznovan po kazenskem zakoniku. Zaradi tega smo vložili predlog za avtentično razlago, pri kateri se strinjamo z mnenjem Zakonodajno-pravne službe o njeni razlagi Kazenskega zakonika. Menimo, da je tisto mnenje zelo dobro, vendar tisto mnenje ni obvezujoče za sodstvo. In prav zaradi tega, ker prihaja do diskrepance razlage določenega člena, politika razlaga eno o pomenu kazenskega zakonika, stroka in praksa pa drugače, je treba kratko malo sprejeti avtentično razlago. Avtentična razlaga je temu namenjena.

Zaradi tega bomo mi proti takemu sklepu, ker želimo, da gre vprašanje v proceduro, se dopolni v skladu z Zakonodajno-pravno službo in se ta dilema kratko malo razreši, da se izognemo težavam, s katerimi se srečujejo tako pacienti kot zdravniki v ključnih urgentnih primerih.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 27.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 27.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Zato je postopek za sprejem avtentične razlage končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu, v okviru nujnega postopka.

Ker k drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil

zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti nihče.

(Za je glasovalo 51.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

V zvezi s to točko dnevnega reda Vlada predlaga zboru, da na podlagi 153. člena Poslovnika Državnega zbora sprejme naslednji sklep: Zakonodajno-pravna služba pripravi uradno prečiščeno besedilo zakona o letalstvu.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 74, proti nihče.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 19. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o malem delu.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o malem delu je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 7.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 7.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen v drugo obravnavo Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matičnemu delovnemu telesu.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 20. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev. Za ni glasoval noben poslanec, proti je glasovalo 71 poslancev.

(Za ni glasoval nihče.) (Proti 71.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 21. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o trgu dela.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o urejanju trga dela je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev. Za je glasovalo 76, proti ni glasoval nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen v drugo obravnavo Odboru za delo, družino, socialne

zadeve in invalide kot matičnemu delovnemu telesu. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 22. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE O CENTRU JUGOVZHODNE EVROPE ZA ODKRIVANJE IN PREGON KAZNIVIH DEJANJ.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je kot matično delovno telo obravnaval Odbor za zunanjo politiko, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni.

Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmaja na seji zbora ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za je glasovalo 76, proti ni glasoval nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 23. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI POGODBE MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN BOSNO IN HERCEGOVINO O PRAVNI POMOČI V CIVILNIH IN KAZENSKIH ZADEVAH.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je kot matično delovno telo obravnaval Odbor za zunanjo politiko, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni.

Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni mogoče vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za je glasovalo 77, proti ni glasoval nihče.

(Za je glasovalo 77.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 27. točko dnevnega reda, to je na Mandatno-volilne zadeve.

Državni zbor je mandatno-volilne zadeve obravnaval v petek, 9. 7. 2010, in točko prekinil. Ker do začetka nadaljevanja točke nisem prejel dodatnih zahtev, to točko dnevnega reda zaključujem.

Nadaljujemo s prekinjeno 12. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, v okviru rednega postopka.

Državni zbor je v torek, 13. 7. 2010, opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je zbor na predlog Vlade kot predlagateljice zakona sklenil, da bo na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravil tretjo obravnavo predloga zakona.

Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Ker pa je bil k drugi obravnavi predloga zakona na seji matičnega delovnega telesa sprejet amandma k 7. členu, je postal predlog zakona neuskladen, zato je Vlada pripravila uskladitveni amandma k 36. členu, ki ste ga prejeli na klopi.

O uskladitvenem amandmaju dajem besedo predstavnici Vlade. Besedo ima državna sekretarka.

Prosim.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Dober dan! Hvala za besedo, gospod predsednik. Dragi poslanci in poslanke!

Gre torej za uskladitveni amandma, ki se nanaša na 36. člen, in sicer pravi zgolj to, da se črta šesti odstavek in da sedmi odstavek postane šesti, kar je povezano z amandmajem, ki je bil sprejet k 7. členu. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želijo besedo poslanke in poslanci? Prosim... To je razprava o amandmaju. Želi kdo razpravljati o uskladitvenem amandmaju?

Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo o tem amandmaju. Prehajamo na odločanje o uskladitvenem amandmaju.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za je glasovalo 51. Proti nihče.

(Za je glasovalo 51.) (Nihče proti.)

Ugotavljam, da je uskladitveni amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke ima Jakob Presečnik.

Prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovana, gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Mi smo že pri sami drugi obravnavi glasovali proti temu zakonu. Razlog pa je v glavnem samo eden, in to je ukinitve državne pokojnine. Mi smo že in jaz osebno na odboru in na seji Državnega zbora večkrat poudarjali napako, ki jo delamo pri ukinitvi državne pokojnine, in ponovno opozarjamo na resne posledice take odločitve. Državna pokojnina je bila uvedena, mislim da pred dobrimi 10 leti, kot velik prispevek k izboljšanju socialnega položaja mnogih ljudi v Sloveniji. Ta državna pokojnina se ukinja za okoli 16 tisoč upravičencev, in to tistih, ki v preteklosti niso mogli ali celo niso smeli ali

kakorkoli niso bili na primeren način zavarovani po kakšnem določilu in kakšni zadevi v okviru pokojninskega zavarovanja. Nikjer ni zagotovila, da bodo vsi, ki izgubljajo državno pokojnino, upravičeni do kakršnekoli socialnega prejemka po zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Tudi podatek, da od sedanjih 16 tisoč državnih pokojnin bo predvidoma prejemalo socialni dodatek okoli 500 ljudi, je seveda skrb vzbujajoč.

Ker nimamo nobenega zagotovila, da zakon ne bo povzročal novih krivic, ga kot poslanska skupina in kot posamezniki v poslanski skupini ne smemo in ne moremo podpreti. V poslanski skupini bomo glasovali proti temu zakonu.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov ima gospod Dejan Levačič.

Prosim.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo.

Rad bi samo povedal, da pri tem zakonu, ki ureja tudi ostala področja, je pomembno poudariti, da Državni zbor ta trenutek sprejema s tem zakonom sigurno več kot 10 tisoč novih štipendij, velikokrat smo v tej debati o zakonu o malem delu in položaju študentov bili priča nekaterih očitkov, da ja zakon o malem delu, vendar je treba zagotoviti pogoje, da bodo lahko študentje študirali. Ti pogoji pa so seveda zagotoviti štipendije. Ta zakon to prinaša. Ne samo to, Državni zbor, če bi izglasoval danes ta zakon, dviguje cenzus za pridobitev štipendije s 300 evrov na družinskega člana na 600 evrov na družinskega člana, kar je 100 % povišanje. Kljub kriznim časom smo uspeli v Državni zbor pripeljati tak zakon, ki bo dal našim študentom več štipendij, da bodo lahko študirali, da bodo lahko več časa posvečali študiju in ne delu ob študiju.

Da spomnim, če bo ta zakon sprejet, bo začel veljati leta 2011, torej pred zakonom o malem delu, kar je zelo pomembno. Naprej torej štipendije in šele potem zakon o malem delu. Poslanska skupina Socialnih demokratov bo zato ta zakon podprla. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev. Za je glasovalo 49. Proti 3.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Zaključujem tudi 19. sejo zbora. Želim vam prijetne počitnice, če jih bo kaj. Hkrati vas obveščam, da se četrte ure po seji zbora začneja Odbor za gospodarstvo v veliki dvorani na Tomšičevi. Vidimo se jutri, v petek, ob 9. uri. Hvala lepa.

**(SEJA JE BILA KONČANA 15.
JULIJA 2010 OB 12.22.)**

INDEKS GOVORNIKOV

A

ANDERLIČ, ANTON 21, 56, 60, 158, 305

B

BAROVIČ, BOGDAN 18, 21, 22, 65, 70, 72, 74

BENČINA, DRAGOLJUBA 301

BEVK, SAMO 145

BEZJAK, MARJAN 201, 281, 287, 301

BIZJAK MLAKAR, MAG. JULIJANA 132, 133, 134, 153, 154, 230, 258

BOGOVIČ, FRANC 64, 69, 163, 167, 170, 172, 265

BRULC, MIRKO 55, 96, 263

BRUNSKOLE, RENATA 148, 149, 176, 189, 197

C

COLARIČ, ANTON 25, 75, 310

CUKJATI, FRANCE 70, 124, 125, 126, 136, 229, 312, 315, 317, 324

Č

ČEPIČ, BOGDAN 37, 46, 179, 183, 198, 202, 206, 221

ČERNAČ, ZVONKO 138, 139, 140, 180, 185, 193, 196, 208, 210, 215, 217, 218

ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA 89, 91, 100, 105, 243, 286, 288

ČRNUGELJ, SILVA 60, 263, 298

F

FRANGEŽ, MATEVŽ 20, 71, 260

G

GERMIČ, LJUBO 95, 233, 273, 293

GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ 296

GORENAK, DR. VINKO 24, 35, 38, 41, 45, 54, 85, 256, 307, 310, 311

GRILL, IVAN 79, 80, 120, 121, 149, 229

GRIMS, MAG. BRANKO 26, 29, 30, 32, 56, 58

GUMZAR, MILAN 25, 46, 83, 87, 170, 175, 309

GYÖREK, MIRAN 168, 173, 279, 293

H

HAN, MATJAŽ 61, 62, 68

HROVAT, ROBERT 99, 166, 172, 246

I

IRGL, EVA 47, 87

J

JAKOMIN, DR. IGOR 318

JELINČIČ PLEMENITI, ZMAGO 20, 106, 113, 114, 115, 156, 178, 224, 228, 230, 304, 323

JERAJ, ALENKA 93, 145, 146, 237, 271

JEROVŠEK, JOŽEF 51, 52, 54, 59, 60, 81, 126, 128, 129, 159, 264

JURI, DR. LUKA 188, 195, 206, 272

JURI, FRANCO 88, 161, 244, 290, 303

JURŠA, FRANC 178, 198, 220, 242, 245, 278, 292

K

KAMPUŠ, ANTON 265

KEK, FRANCI 167

KLASINC, JANJA 155, 159, 162, 302, 324

KLAVORA, MAG. VASJA	313
KONTIČ, BOJAN	23, 79, 275, 316
KOPAČ MRAK, DR. ANJA	226, 259, 326
KRESAL, KATARINA	86
KRESM GUIDO	28, 48, 82, 88, 132, 150, 151
KRIVEC, DANIJEL	62, 76, 136, 137, 230, 266
KRIŽMAN, MARIJAN	104, 107, 245, 298
KUMER, DUŠAN	253

L

LAH, ZVONKO	144
LEVANIČ, DEJAN	235, 306, 326
LIKAR, RADO	220, 222
LUKŠIČ, DR. IGOR	116, 117, 136, 137, 145, 146, 147

M

MAGAJNA, ANDREJ	84, 94, 118, 119, 151, 152, 228, 254, 294
MAJHENIČ, SILVEN	24, 83, 86, 162, 187, 232, 309, 314
MARINIČ, BRANKO	320
MARUŠIČ, DORIJAN	119, 120, 121, 125, 126, 149, 153, 154, 317
MENIH, DARKO	143, 144

P

PAHOR, BORUT	108, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 155
PAVLINIČ KREBS, IRMA	23, 30, 41, 43, 44, 52
PEČAN, BREDA	59, 212, 213, 214
PETAN, RUDOLF	39, 131, 185
PETEK, MIRO	131, 302, 323
PODKRIŽNIK, IZTOK	142
POJBIČ, MARIJAN	101, 106, 107, 282, 289, 297
POTOČNIK, ALOJZIJ	73, 321
POTRATA, MAG. MAJDA	42, 96, 105, 107, 117, 129, 130, 252, 280, 296
POTRČ, MIRAN	33, 270, 294, 315
PRESEČNIK, JAKOB ... 43, 93, 99, 103, 122, 123, 161, 226, 241, 277, 291, 303, 308, 313, 322, 326	

R

RADIĆ, MAG. DARJA	61, 67, 71, 78
RIBIČ, JANEZ	143
RIHTER, MAG. ANDREJA	141, 256
ROŽEJ, VITO	123, 124, 248, 271, 276, 307, 316

S

SAJOVIC, MAG. BORUT	19, 65, 66, 70, 80, 162, 169, 174, 179, 194, 198, 221
SLAPNIK, TADEJ	48
STRNIŠA, MAG. TANJA	165, 171
SVETLIK, DR. IVAN ... 89, 96, 100, 103, 107, 123, 124, 129, 130, 150, 231, 249, 268, 273, 286, 287, 299	

Š

ŠIRCA RAVNIKAR, MAJDA	127, 128, 133, 134, 152
ŠKRLEC, BOŠTJAN	306, 312

T

TANKO, JOŽE	19, 22, 81, 108, 109, 110, 155, 189, 209, 210, 211, 213, 215, 227, 267, 283
TISEL, MAG. ŠTEFAN	276, 285
TROFENIK, VILI	177, 192, 200, 202, 205, 207, 208, 215, 216, 218

U

URH, ANTON 28, 49, 86, 162, 168, 173, 308, 322

V

VEBER, JANKO 165, 174, 318, 320

VIZJAK, MAG. ANDREJ 68, 181, 199, 203, 211, 214, 223, 224

VLAČIČ, DR. PATRICK 135, 136, 138, 139

VRANIČAR, MATEJA 19, 175, 183, 191, 196, 200, 215, 219

Z

ZALOKAR ORAŽEM, CVETKA 27, 36, 50, 52, 58, 59, 60, 63, 115, 116, 239

ZANOŠKAR, MATJAZ 64, 69, 73, 208, 212, 304

ZIHERL, MILENKO 134, 135

ZORN, ALEKSANDER 84

Ž

ŽARNIČ, DR. ROKO 122, 123, 132, 141, 142, 143, 144, 148, 149

ŽERJAV, MAG. RADOVAN 20, 42, 55, 110, 112, 177, 184, 197, 224, 227, 262, 280

ŽNIDARŠIČ, MAG. FRANC 39, 147, 205, 228, 257